Ndose Kɔdɔ Laka, Buku 'ba Tisaki ni Tɔdɔ to Lömu La'ja 'Ba Yësu Kurïsïtö Ŋere Ze

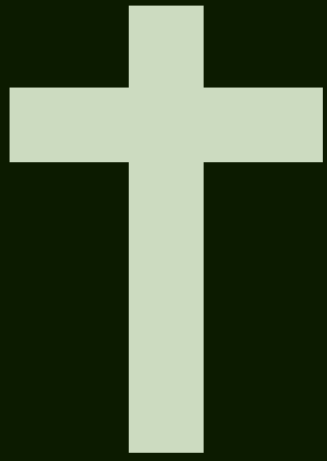

Jur Modo: Ndose Kɔdɔ Laka, Buku 'ba Tisaki ni Tɔdɔ to Lömu La'ja 'Ba Yësu Kurïsïtö Ŋere Ze New Testament+

Ndose Kɔdɔ Laka, Buku 'ba Tisaki ni Tɔdɔ to Lömu La'ja 'Ba Yësu Kurïsïtö Ŋere Ze

Jur Modo: Ndose Kɔdɔ Laka, Buku 'ba Tisaki ni Tɔdɔ to Lömu La'ja 'Ba Yësu Kurïsïtö Ŋere Ze New Testament+

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Jur Modo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
4cdbc69b-5207-55d8-8df2-e743cba8dc07

Contents

Matayo 1
Marako 53
Luka 85
Yowani 138
Ndɔbɔ 'Ba Bɔ Laja . . 185
Romo 240
1 Korinito 262
2 Korinito 283
Galatiya 297
Epeso 305
Pïlïpöyï 312
Kɔlɔse 318
1 Tesalonika 323
2 Tesalonika 328
1 Timatiyo 331
2 Timatiyo 338
Tito 343
Pilemona 346
Ebere 347
Yakoba 363
1 Pïtörö 370
2 Pïtörö 377
1 Yowani 382
2 Yowani 388
3 Yowani 389
Yuda 390
Tileme 392

Laja Laka Ma MATAYO Kugu

Yï Lïŋgï 'Ba Yësu Ga
(LK 3:23-38)

I Ame na rɔ möyï 'bu löbu 'ba Yësu Kurïsïtö kupö Dawidi kupö Abarayama.

II Abarayama na köyö Yisika, Yisika na köyö Yakoba, Yakoba na köyö Yuda ni ti löndö bo ga. III Yuda na köyö Pereze ni ti Zera ame mönnï na rɔ Tamara ne. Pereze na köyö Ezerona, Ezerona na köyö Rami. IV Rami na köyö Aminadaba, Aminadaba na köyö Nasona, Nasona na köyö Salamono. V Salamono na köyö Bɔwaza ame ma mo rɔ Raba ne. Bɔwaza na köyö Obede ame ma mo rɔ Ruta ne. Obede na köyö Yisayi. VI Yisayi na köyö Dawidi bɔ dɔliŋɔ.

Dawidi na köyö Solomo ame ma mo rɔ makuru'bë pötö Uriya ne. VII Solomo na köyö Rebama, Rebama na köyö Abiya, Abiya na köyö Asa. VIII Asa na köyö Yesopata, Yesopata na köyö Yorama, Yorama na köyö Uzïya. IX Uzïya na köyö Yotama, Yotama na köyö Aza, Aza na köyö Ezikiya. X Ezikiya na köyö Manase, Manase na köyö Amona, Amona na köyö Yosiya. XI Yosiya na köyö Yekoniya ni ti löndö bo ga mï kada 'ba tinda'ba bilaka kari Babele.

XII Di pötö tinda'ba bilaka kari Babele na Yekoniya köyö Salatele, Salatele na köyö Zerobabele, XIII Zerobabele na köyö Abiyuda, Abiyuda na köyö Elekima, Elekima na köyö Azora, XIV Azora na köyö Zadoka, Zadoka na köyö Akimi, Akimi na köyö Eliyuda, XV Eliyuda na köyö Elezara, Elezara na köyö Matana, Matana na köyö Yakoba, XVI Yakoba na köyö Yesepa ame bo na rɔ më'dë 'ba Mariya ma 'ba Yësu ma kïdëkï rɔ Kurïsïtö ne.

XVII Tine 'bu löbu ma kisaki di zi Abarayama ŋbö kömö zi Dawidi ëdï pili 'butë dɔmosowɔ. Kina ma kisaki di zi Dawidi ŋbö kömö mï kada 'ba tinda'ba bilaka kari Babele ëdï pili 'butë dɔmosowɔ. Kina ma kisaki di mï kada 'ba tinda'ba bilaka kari Babele ŋbö kömö zi Kurïsïtö ëdï gbï pili 'butë dɔmosowɔ.

Töyö Yësu
(LK 2:1-7)

XVIII Tine töyö Yësu Kurïsïtö na kɔzɔ a nime te. Ɔdɔ kïlïbö ma bo Mariya 'deni 'dɔ togbe mo zi Yesepa tine gba kinza lïjë kodɔ'bɔ dönnï dë lɔko ari kikali rönï lɔko ɔmɔ 'deni ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka. XIX Tine më'dë nï Yesepa rɔ bɔ lende laka, kina bo o'dɔkɔ dë 'dɔ tuburu lɔko kɔmɔ bilaka ma konzi. Kina bo komeri ŋgï 'dɔ tope lɔko lowo. XX Kina ɔdɔ bo ko'dɔ meri mo 'deni tara tine, Bɔko'ba i'di nyï ko'de ŋgï dɔ bo kina malayika 'ba Bɔko'ba kilende zi bo, iya te, “Yesepa kupö Dawidi, kinza kere dë di bi togba Mariya zïyï liŋɔ rɔ 'ja 'bï. Römöyï kole nima mïnï ne Nyï Kɔtɔ Laka na ki'di lɔko kɔmɔ. XXI Lɔko ti köyö kole kina ti kïdëkï möyï mo rɔ Yësu. Römöyï bo na ti kɔmɔ bilaka abo ga yaga di mï lende kënyë 'bënnï ga.”

XXII Wa naga nime o'dɔ rönnï 'deni 'dɔ këdï kɔzɔ wa ma tönë ga Bɔko'ba ki'di bɔ kumë lende abo ga kiya 'deni mɔlo ne tara. Ame kiya te, XXIII “Nyiti mɔtɔ gba rɔ yïtö ti kɔmɔ 'deni köyö kole. Kina ti kïdëkï möyï mo rɔ Imanuwëlë.” Ame 'jɔ 'ba lende 'ba möyï nima iya te, “Bɔko'ba ëdï tize.”

XXIV Kina ɔdɔ Yesepa koŋgɔ bi tine bo ogbe Mariya ŋgï kɔzɔ ma malayika 'ba Bɔko'ba kiya zi bo. XXV Tine Yesepa ni inda'ba dönnï dë titi ti Mariya ŋbö lɔko köyö

kole. Kina bo ki'di möyï mo ŋgï rɔ Yësu.

II

Tako 'Ba Bɔ Lende Kikali

I Öyö Yësu 'deni Beteleme mï dɔyayi 'ba Yudayi mï kada 'ba Erode bɔ dɔliŋɔ. Kina bɔ lende kikali mɔtɔ ga ako ra di bïcï tɔrɔ ŋbö kömö Yerosalema. II Lïjë ititi, tëgë, “Kole nime köyö bine rɔ ŋere 'ba Yudayi ne, bo ëdï yala ga? Këlu abo do'ja 'deni di bïcï tɔrɔ, kina me dako tülëlu bo.”

III Kina ɔdɔ Erode kuwö lende nime 'deni te tine, mï bo ënyï kombi ŋgï kina bilaka 'ba Yerosalema mɔtɔ ga yïmo ombi 'deni gbï. IV Kina bo kari kïdëkï löbu 'ba bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ŋgï pili gɔ kako zi bo, kina bo kititi lïjë, bo iya te, “Ɔdɔ tara ne Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja kako di mïtɔrɔ ne ëdï köyö bo yala ga ya?”

V Lïjë iya te, “Ëdï köyö Kurïsïtö mï Beteleme mï dɔyayi 'ba Yudayi bine. Römöyï bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba mɔtɔ ugu lende nime 'deni mɔlo ame kiya te, VI ‘Nï, Beteleme, dɔyayi 'ba Yudayi nime, inza 'bëyï kulöwö wötï titiyi bërï di mï dɔyayi 'ba Yudayi nime. Bilaka ma löbu ti kɔdɔ 'deni di mïyï ame gɔ kokɔkɔ bilaka ma ga 'ba Yisarele.’ ”

VII Kina Erode kïdëkï bɔ lende kikali tönë ga ŋgï lowo kako zi bo gɔ lïjë kiya kada 'ba tɔdɔ 'ba këlu nima zi bo. VIII Kina bo kënyï koja lïjë ŋgï kari, bo iya te, “Arike Beteleme toma gɔ kole nima. Ɔdɔ ko'jake bo 'deni ako kiyake lende mo zö gɔ mari gbï tülëlu bo.”

IX-X Kina ɔdɔ lïjë kuwö lende kiya 'ba Erode nima 'deni tine lïjë ënyï ŋgï tari. Kina lïjë ko'ja këlu mo tönë lïjë ko'ja mɔlo di yïbï ne ŋgï. Kina ɔdɔ lïjë ko'ja 'deni tara tine lïjë ŋgï ti mï këyï rɔ mbëmbë.

Këlu nima ösö nduwë dɔgba zïnnï ŋbö kari kɔrɔ dɔ bi ame kole Yësu këdï teyi ne. XI Kina lïjë kɔdɔ ŋgï kari ko'ja kole ni këdï rö yayi ti ma mo. Kina lïjë kolɔdɔ ŋgï bërï tülëlu bo. Kina lïjë kunyë kpa sandu 'bënnï ga ŋgï, lïjë ki'di kpa közï ki'di 'bënnï ga zi kole nima. Kpa közï ki'di mo ga rɔ yamo köbököbö, ti akato kele ti wɔwɔ kele mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ murï.

XII Tine na Bɔko'ba kiyandi lïjë ŋgï ti nyï kinza lïjë kileki dë kpe kebe dɔ Erode. Kina lïjë kileki ŋgï kari dɔyayi 'bënnï ti kɔri ma löwö mɔtɔ.

Tiriŋa Ti Yësu Ezipeto

XIII Kina ɔdɔ ya naga nima kari 'deni tine, Bɔko'ba i'di nyï ko'de ŋgï dɔ Yesepa, kina malayika kiya zi bo, iya te, “Erode o'dɔkɔ toma gɔ kole nime 'dɔ bo kupö yaga. Ënyï ti kole nime ti ma mo kiriŋa kari Ezipeto. Oloma yayi ŋbö ma na 'jaa ti miya zïyï gɔ kileki.”

XIV Kina Yesepa kënyï ŋgï mï korɔndɔ nima kiriŋa kari Ezipeto ti kole tönë ti ma mo. XV Lïjë ari 'dɔ toloma Ezipeto yayi ŋbö kömö mï kada 'ba tölë 'ba Erode.

Loma 'bënnï yayi nima ëdï 'deni kɔzɔ lende 'ba Bɔko'ba ame tönë bo kiya 'deni mɔlo ti bɔ kumë lende abo mɔtɔ, kiya te, “Mïdëkï kole ma 'deni kako di Ezipeto.”

Tupö Kole Bɔtɔni Di Mï Beteleme

XVI Kina ɔdɔ Erode kikali 'deni bɔ lende kikali naga nima ïndëndë dɔ bo 'deni kɔzɔ a nima tara tine, mï bo ënyï kata ŋgï. Kina bo koja bɔ kanya abo ga ŋgï kari mï dɔliŋɔ pili 'ba Beteleme tupö kole titi ame ga pili rɔ bɔtɔni ne, ame kɔmɔ kɔɔ mo ga këdï 'deni rïyö ŋbö kömö dɔ ame ga köyö mï kɔmɔ kɔɔ mo nima ne. Tisaki mo di dɔ ame ga kɔmɔ kɔɔ mo ga këdï 'deni rïyö ne römöyï gɔ lende 'ba kada 'ba tɔdɔ 'ba këlu

ame bo kuwö lende mo di zi bɔ lende kikali naga nima ne.

XVII Tupö kole titi 'ba Beteleme naga nime ëdï 'deni kɔzɔ lende 'ba Bɔko'ba ame bo kiya 'deni mɔlo ne tara, ame Yeremaya kumë 'deni mɔlo kiya te, XVIII “Birɔ ëdï kudu mï Rama, birɔ 'ba monɔ ni ti kuwu. Rayile na këdï kudu gɔ kole 'ba kole 'bënnï ga. Lïjë ölë 'deni pili kina lɔko o'dɔkɔ dë kpe gɔ kuyë kömönï.”

Loma Mï Nazareta

XIX Tine Yesepa ni ëdï 'deni koloma mï Ezipeto. Kina ɔdɔ Erode kölë 'deni tine, na Bɔko'ba ki'di nyï ko'de ŋgï dɔ Yesepa, kina malayika kɔdɔ ŋgï zi bo, XX kiya te, “Ënyï di bine ti kole titi nime ti ma mo kileki kari mï dɔyayi 'ba Yisarele. Bilaka ma tönë ga yayi ko'dɔkɔ tupö kole nime ne lïjë ölë 'deni.”

XXI Kina bo kënyï ŋgï ti kole tönë ti ma mo, bo kileki kari mï dɔyayi 'ba Yisarele.

XXII Tine bo ari kuwö 'böwu tëgë kole 'ba Erode, ame kïdëkï möyï mo rɔ Arokelawo ne, na 'deni rɔ ŋere 'ba Yudayi. Kina bo kere ŋgï di bi tari toloma mï Yudayi. Kina Bɔko'ba ki'di nyï mɔtɔ ko'de gbï dɔ bo, kiya zi bo gɔ bo kari koloma Galilaya. XXIII Kina ɔdɔ bo kömö 'deni yayi tine, bo ari koloma 'deni mï gawo mɔtɔ kïdëkï rɔ Nazareta. Loma mï Nazareta nima ëdï 'deni kɔzɔ lende 'ba Bɔko'ba ame bo kiya 'deni mɔlo ne tara, ame bilaka mɔtɔ ga kumë lende mo 'deni, kiya te, “Bɔ nima ti kïdëkï bo 'deni rɔ bilaka 'ba Nazareta.”

III

Yowani Bɔ Bapatisi

(MK 1:1-8; LK 3:1-18; YN 1:19-28)

I Mï kada naga nima yayi Yowani bɔ bapatisi ɔdɔ 'deni yï mökö mï dɔyayi 'ba Yudayi. Kina bo kisaki 'deni tuwöwö laja 'ba Bɔko'ba zi bilaka. II Iya te, “Otɔke dɔye di mï lende kënyë 'be ga römöyï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï 'deni ŋɔli.”

III Yowani nime na tönë Yesaya bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kiya lende mɔlo gɔ kö'du mo, ame bo kiya te, “Bɔ mɔtɔ ëdï kuwöwö dɔ bo di yï mökö kiya te, ‘Ileŋoke kɔri zi ŋere. Odɔrɔke gɔ kɔri zi bo.’ ”

IV Bɔŋgɔ 'ba rɔ Yowani o'dɔ di mï sunë gamele. Kina kilaka na bo kudödu 'bömbö bo rɔ gasi. Akonyo abo ga rɔ mömï ni ti tagi 'ba mï 'bɔrɔ. V Bilaka ɔlɔ 'deni kari zi bo di mï Yerosalema, di mï dɔliŋɔ 'ba Yudayi pili kina gbï di mï liŋɔ ame ga pili ŋgɔsi kpa yöpö 'ba Yaradene ne. VI Lïjë odɔ kpënnï gɔ lende kënyë 'bënnï ga kina bo kodɔ mini 'ba bapatisi ŋgï dönnï mï yöpö 'ba Yaradene.

VII Tine ɔdɔ bo koŋgɔ ya ma kïdëkï rɔ Parosi ni ti Sadoke ma konzi 'deni këdï kako zi bo mï bapatisi tine, bo iya te, “Kpe kole 'ba murë naga nime, yë na ku'bölu ye tiriŋa di kpa ya nime këdï kako dɔye ne? VIII O'dɔke wa ame ga 'dɔ kileme otɔke dɔye 'deni di mï lende kënyë 'be ga ne. IX Kinza kebeke dë tomeri mo ti kɔmɔke di mï gomɔ nima gɔ ame kiyake te kpe kupö Abarayama na ne. Rɔ ma laka miya ziye Bɔko'ba ti kikali ŋgï togba döku naga nime ko'dɔ rɔ kupö zi Abarayama. X Goroŋa ëdï 'deni ndö ndï ŋgërï toga mo bërï ti ŋgira'da mo. Ŋgërï ame ga pili kana a ma laka dë ne ti koga bërï ku'du mï pa'do. XI Mëdï mo'dɔ 'bama bapatisi ŋge dɔye ti mini 'dɔ kileme dɔ kotɔ. Tine bɔ ma këdï kako di pötö ma nime, bo na mbiri di dɔma, pele rɔ tombi wari abo mɔ'bɔ dë. Bo ti ko'dɔ 'ba bo bapatisi dɔye ti Nyï Kɔtɔ Laka gbï ti pa'do. XII Bo ëdï ti kïzërï abo 'dɔ tubö nyönyu timo. Bo ti kotowa dɔkandilere abo, bo ki'di nyönyu abo ga mï mata tine turu

mo bo ti koŋma yaga ti pa'do ame kinza kölu dë ne.”

Bapatisi 'Ba Yësu
(MK 1:9-11; LK 3:21-22)

XIII Kina Yësu kako di Galilaya kömö kpa yöpö 'ba Yaradene zi Yowani 'dɔ ko'dɔ bapatisi dɔ bo. XIV Tine Yowani oma tota bo, iya te, “Ako za 'böwu zö, o'ja ma na 'dɔ mari zïyï 'dɔ ko'dɔ bapatisi dɔma 'dï?”

XV Tine Yësu ileki dɔmo iya te, “I'di këdï tötï tara. Römöyï ti to'dɔ mo te na ti do'dɔ ŋgï kɔzɔ ako'dɔkɔ abo 'ba Bɔko'ba tara.” Kina Yowani kutï ŋgï gɔmo.

XVI Kina ɔdɔ ko'dɔ bapatisi 'deni dɔ Yësu bo këdï kɔdɔ yaga di mï mini tine na mïtɔrɔ kurögö rönï ŋgï zi bo. Kina bo ko'ja Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba këdï kako bërï dɔ bo di mïtɔrɔ kɔzɔ matukpuru tara. XVII Kina birɔ kudu ŋgï di mïtɔrɔ kiya te, “Ame na rɔ kole ma. Mɔ'ɔ bo 'deni kulöwö. Ma ti mï këyï rɔ mbëmbë gɔ lende abo.”

IV

Akiyɔzɔ Ma Kömö Zi Yësu
(MK 1:12-13; LK 4:1-13)

I Kina Nyï Kɔtɔ Laka koto Yësu ŋgï kari yï mökö 'dɔ Satani kiyɔzɔ bo. II Kina ɔdɔ bo ko'dɔ tö'dö 'deni dɔ 'butë sowɔ bo konyo ɔtɔ dë tine bo 'deni rɔ 'bö. III Kina Satani kako ŋgï zi bo kiya te, “Ɔdɔ këddï ŋgï rɔ kole 'ba Bɔko'ba ilende zi kulugbï döku naga nime 'dɔ kuyï rönnï rɔ maŋgolɔ'bɔ zïyï.”

IV Tine Yësu ileki dɔmo, iya te, “Ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, ‘Bilaka oloma dë ŋge kɔtɔ gɔ akonyo tine ti lende ame ga pili këdï kɔdɔ di kpa Bɔko'ba ne.’ ”

V Kina Satani koto Yësu ŋgï kari Yerosalema gawo kɔtɔ laka nima, kina ki'di bo ŋbö dɔ kumu rö löbu 'ba Bɔko'ba, VI kina kiya zi bo, iya te, “Ɔdɔ këddï ŋgï rɔ kole 'ba Bɔko'ba ola röyï bërï. Römöyï ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, ‘Bo ti ki'di lende zi malayika abo ga gɔ kö'du 'bï 'dɔ lïjë kikapo yï kinza koga ndïyï ra yɔki döku ma kɔtɔ mɔtɔ.’ ”

VII Tine Yësu ileki dɔmo iya te, “Ugu 'deni gbï iya te, ‘Kinza kiyɔzɔ ŋere Bɔko'ba 'bï dë.’ ”

VIII Kina Satani koto bo 'böwu ŋbö dɔ döku ma kakpa rɔ dɔ kiteli kina kileme dɔliŋɔ nime ti tele mo ga pili zi bo, IX iya te, “Wa naga nime pili ti mi'di zïyï ɔdɔ kolɔdɔ bërï zö kumötu ma.”

X Yësu ileki dɔmo zi bo, iya te, “Ese yaga di rɔma Satani. Römöyï ugu 'deni iya te, ‘Ŋere Bɔko'ba 'bï na ŋge kɔtɔ 'dɔ kumötu kulömu kpëyï teyi.’ ”

XI Kina Satani kola bo ŋgï na malayika kako ŋgï tokɔnyi bo.

Tisaki Ndɔbɔ 'Ba Yësu
(MK 1:14-15; LK 4:14-15)

XII Kina ɔdɔ Yësu kuwö 'deni kiya te i'di Yowani 'deni mï maboso tine, na bo kënyï ŋgï kari Galilaya. XIII Tine bo oloma dë Nazareta bo ari ŋgï nduwë Kaparanoma. Ame rɔ gawo ma kpa pöpö 'ba Galilaya mï dɔyayi 'ba Zebolona ni ti Napatali. XIV O'dɔ rönï 'deni 'dɔ këdï kɔzɔ ma tönë Yesaya bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kiya ne tara. Ame kiya te, XV “Ya ma mï dɔyayi 'ba Zebolona ni ti Napatali, ti ya ma kpa kɔri mini löbu ti ya ma gönyï yöpö 'ba Yaradene ti bilaka 'ba Galilaya dɔyayi ma ti bɔ löwö yïmo, XVI lïjë ame ga pili këdï koloma mï bi kölu ne o'ja bi kɔpɔ ma löbu 'deni. Bi kɔpɔ oyi rönï 'deni dɔ ya ma këdï koloma mï mandölu 'ba tölë naga.”

XVII Mï kada nima yayi Yësu isaki 'deni tuwöwö laja abo zi bilaka, iya te, “Otɔke dɔye di mï lende kënyë 'be ga römöyï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï 'deni ŋɔli.”

Tösö 'Ba Atoyi Gɔ Yësu
(MK 1:16-20; LK 5:1-11)

XVIII Kina ɔdɔ Yësu këdï 'deni kiliŋgere kebe kpa pöpö 'ba Galilaya tine, na bo kari ko'ja atoyi rïyö mɔtɔ ga ŋgï, Simona ma kïdëkï rɔ Pïtörö ni ti löndö bo Andareya këdï ga rɔ tugu kenze di mï pöpö ti duru. XIX Kina Yësu kiya zïnnï, iya te, “Ösöke gɔma, ti mi'di ye rɔ atoyi 'ba to'de bilaka kako zi Bɔko'ba.”

XX Kina lïjë kola duru 'bënnï ga ŋgï lïjë kösö gɔ bo. XXI Kina ɔdɔ bo kari nduwë dɔgba di yayi tine bo ari ko'ja löndö ma rïyö mɔtɔ ga gbï, Yakoba ni ti Yowani kole 'ba Zebedayo ga këdï mï sorope ti 'bu nnï tileŋo duru 'bënnï. Kina ɔdɔ Yësu kïdëkï lïjë tine, XXII lïjë ënyï ŋgï kola sorope ti 'bu nnï yayi, lïjë kösö gɔ Yësu.

XXIII Yësu iliŋgere kote mï Galilaya toko tiyandi kɔmɔ bilaka mï rö 'ba mötu 'ba Yudayi, tuwöwö laja laka 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba, gbï tileŋo bilaka ame ga pili këdï ti dɔkomali rɔkɔ'ɔ mɔtɔ ga ne. XXIV Lëbï abo ote mï dɔyayi 'ba Surïya 'deni, kina bilaka koloma ŋgï rɔ to'de bɔ rɔkɔ'ɔ pili kako zi bo. Bilaka ame ga pili ti dɔkomali rɔkɔ'ɔ ma gege ti ya ma ti abërï naga kpaki ti bɔ nökï ni ti ya ma keŋme bërï naga o'de 'deni pili kako zi bo kina bo kileŋo lïjë 'deni pili. XXV Tïndï ma konzi 'ba bilaka ösö 'deni gɔ bo di Galilaya ni ti Gawo 'Butë, gbï di Yerosalema gbï di mï Yudayi, kina gbï di mï dɔyayi ma gönyï Yaradene.

V

Akiyandi 'Ba Yësu

I Kina ɔdɔ Yësu koŋgɔ tïndï 'deni tara tine bo ëkï ŋgï kari koloma dɔ döku tɔrɔ. Bɔ kösö gɔ bo ga ako zi bo II na bo koloma ŋgï rɔ tiyandi lïjë kpaki ti tïndï naga nima, kiya te,

III “Lïjë ame ga rɔ rumö na laka römöyï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime na rɔ 'bënnï. IV Lïjë ame ga ti monɔ na laka römöyï ti kïyëyï lïjë 'deni. V Lïjë ame ga ko'dɔ dɔ kombi dë na laka römöyï lïjë ti ko'ja wa ma Bɔko'ba kulömu 'deni zi bilaka abo ga ne ŋgï. VI Lïjë ame ga mïnnï löbu gɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba na laka römöyï Bɔko'ba ti ki'di 'deni ŋgï kɔ'bɔ lïjë. VII Lïjë ame ga rɔ bɔ mï koŋmi na laka römöyï Bɔko'ba ti ko'dɔ mï koŋmi gbï zïnnï. VIII Lïjë ame ga dökï'dï nnï ŋge kɔtɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na laka römöyï lïjë ti ko'ja Bɔko'ba ŋgï. IX Lïjë ame ga rɔ bɔ lata to'dɔ lende këyï mï löŋgö bilaka na laka römöyï Bɔko'ba ti kïdëkï lïjë 'deni rɔ kole abo ga. X Lïjë ame ga bilaka këdï ko'dɔ közï kasi zïnnï gɔ lende laka 'ba Bɔko'ba na laka römöyï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba na rɔ 'bënnï.

XI Kpe ame bilaka këdï kiti'ja ye ko'dɔ közï kasi ziye kiya kpa kënyë rɔye rɔ mbëmbë römöyï kpe bɔ kösö gɔma ga na ne, kpe na laka. XII Kina olomake rɔ lɔŋɔ ti mï këyï römöyï Bɔko'ba ulu kpa közï ma löbu 'deni koda ye mïtɔrɔ. Bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ma tönë ga koloma dɔgba bine bilaka o'dɔ közï kasi gbï teyi kɔzɔ 'beye te.”

Tikɔ'dɔ Ni Ti Bi Kɔpɔ
(MK 9:50; LK 14:34-35)

XIII “Kpe 'beye ëddïke kɔzɔ tikɔ'dɔ tara zi bilaka lesi 'ba mï dɔyayi nime. Ne tine ɔdɔ tikɔ'dɔ kote tulöwu ma kiyɔkɔ 'bënï 'deni ti ko'dɔ 'böwu kileki kiyɔkɔ to-tondo mo ga ya? Ele dë kpe ŋburu mï kɔtɔ, tine 'deni ŋgï 'dɔ tu'du mo mökö tututu dɔmo ti ndï. XIV Kina ëddïke gbï kɔzɔ bi kɔpɔ 'ba dɔliŋɔ nime. Gawo ame kubö 'deni dɔ kuruŋgu ne ikali dë kpe tusu dɔmo. XV Kina bilaka i'di pa'do dë gbï dɔ lamba kogba kutu'bö dɔmo ti kete. Tine ëdï ki'di lamba ŋgï dɔ a 'ba tïdëyï mo

'dɔ kiyɔpɔ gɔ bi pili mï rö yayi. XVI Kina gbï tara 'dɔ bi kɔpɔ 'be kiyɔpɔ gɔ bi kɔmɔ bilaka gɔ lïjë ko'ja wa ma laka ame ga këddï ko'dɔke ne. Römöyï 'dɔ lïjë kïlëlu 'bu ye ame mïtɔrɔ ne gɔ kö'du mo."

Kö'du Kï'di

XVII "Kinza komerike dë te mako 'deni tuburu kö'du ki'di 'ba Musa ni ti akiyandi 'ba bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba. Mako dë tuburu mo tine mako 'dɔ to'dɔ mo këdï ŋgï kɔzɔ ame lïjë kiya ne. XVIII I'dike lende nime këdï dɔye, kɔzɔ mïtɔrɔ ni ma ti dɔyayi ame kö'bö 'deni ŋburu ne tara, gɔ bi ma titi 'deki mɔtɔ di mï kö'du ki'di nime inza kölu kɔtɔ te. Tine ŋbö ko'dɔ rönï ko kɔzɔ ame kiya rönï ne.

XIX Gɔ kö'du mo na bilaka ame kuwö dɔ kö'du ki'di nime dë ala pele ŋge rɔ kapa ma mbowa mo mɔtɔ, kina bo kutu ya mɔtɔ ga gbï to'dɔ mo tara ne ti kïdëkï bo ŋgï wötï titiyi di mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. Kina gbï tara, bɔ ame kuwö dɔmo kina bo kutu ya mɔtɔ ga gbï to'dɔ mo tara ne bo ti këdï ŋgï rɔ löbu mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. XX Kina me miya ziye inza kɔ'bɔke tɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ɔdɔ kiya te kogbɔke rɔye dë ŋgï laka kebe bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ti Parosi ni bi to'dɔ wa ame ga pili Bɔko'ba ko'dɔkɔ ne."

'Dïrï
(LK 12:57-59)

XXI "Uwöke 'deni tönë mɔlo bine, iya te, 'Kinza ko'dɔ röyï dë rɔ bɔ közï roma. Bɔtɔ ame kupö bilaka ti koto ŋgï mï bi 'ba burë.' □□ Tine kina me miya ziye, bɔtɔ ame rɔ 'dïrï ti löndö mɔtɔ ti ko'de ŋgï mï gɔ bi 'ba burë. Bɔtɔ ame kiya zi löndö mɔtɔ kiya te, 'Nï wa yawa nime,' ti ko'de ŋgï kɔmɔ kïtï 'ba burë ma löbu. Bɔtɔ ame kiya zi löndö mɔtɔ kiya te, 'Nï rumö yawa nime,' bo irasi lende 'deni 'dɔ tu'du bo mï pa'do 'ba Gehena.

XXIII Gɔ kö'du mo na nï bɔ mɔtɔ ɔdɔ këddï koto kpa közï 'bï 'deni ti'di mo dɔ bi 'ba akumu zi Bɔko'ba kina lende mo köyö mïyï lende mɔtɔ këdï mbowa mï löŋgö ye ti löndö mɔtɔ, XXIV ola kpa közï 'bï tötï yayi kileki titi kari koteke lende nima yaga. Kina 'dɔ kako 'jaa ki'di kpa közï 'bï zi Bɔko'ba. XXV Ɔdɔ bɔ mɔtɔ kinda'ba yi toto yi mï bi 'ba burë, ote lende nima welo yaga ti bo gba kota kinza kömö mï bi 'ba burë. Römöyï ɔdɔ kiya te kömö 'deni yayi bo ëdï ki'di yi ŋgï közï bɔ burë kina lïjë këdï ki'di yi ŋgï közï bɔ kanya kina këdï koto yi ŋgï mï maboso. XXVI Kina ti koloma ŋgï yayi ŋbö kopi taripa 'ba karama ma kodɔ döyï nima ŋgï titi du. Rɔ ma laka mëdï miya ziye."

Kinza Ko'dɔ Yërï Dë

XXVII "Uwöke 'deni iya te kinza ko'dɔ yërï dë. XXVIII Tine kina me mëdï miya ziye, bɔtɔ mɔtɔ ame koŋgɔ 'ja mɔtɔ pele ŋge ti kɔmɔ bo kina meri 'ba mï bo kiteri 'ja nima 'deni, bo o'dɔ yërï 'deni ti 'ja nima ti mï bo.

XXIX Gɔ kö'du mo na, ɔdɔ kömöyï ma dörï na ki'di yi ko'dɔ lende kënyë, iyagba bo yaga ku'du mökö. Tu'du ŋge rɔ kapa yï ma kɔtɔ mökö ëdï laka rɔ dɔ kiteli di dɔ ame 'dɔ ku'du yi pili mï pa'do 'ba Gehena ne. XXX Kina ɔdɔ közïyï ma dörï na ki'di yi ko'dɔ lende kënyë, oke bo yaga ku'du mökö. Tu'du ŋge rɔ kapa yï ma kɔtɔ mökö ëdï laka rɔ dɔ kiteli di dɔ ame 'dɔ koto yi pili mï pa'do 'ba Gehena ne."

Toga 'Ja
(MT 19:9; MK 10:11-12; LK 16:18)

XXXI "Iya 'deni gbï te ɔdɔ bɔ mɔtɔ koga 'ja abo 'dɔ bo kugu waraga 'ba tëyï ki'di teyi. XXXII Tine kina me miya ziye, ɔdɔ bɔtɔ mɔtɔ koga 'ja abo gɔ lende mɔtɔ 'beri di gɔ kɔmɔ kolɔlɔ 'ba tö'dö ti rɔ, bo irasi

lende 'deni. Bo na ki'di 'ja nima 'deni 'dɔ ko'dɔ yërï ɔdɔ lɔko kari kogbe më'dë mɔtɔ 'böwu. Kina më'dë mɔtɔ mo ame kari kogbe lɔko 'böwu ne o'dɔ yërï 'deni gbï."

Kinza Kulömuke Rɔye Dë

XXXIII "Uwöke 'deni tönë mɔlɔ bine, iya te, 'Kinza kïyëyï mï lömu 'bï dë. Tine o'dɔ wa ame kulömu röyi 'deni zi Bɔko'ba 'dɔ to'dɔ mo ne.' □□□□ Kina me mëdï miya ziye, ɔdɔ ki'dike kö'du 'ba a mɔtɔ kinza ko'dɔke lömu dë teyi. Kinza kulömuke rɔye dë ti mïtɔrɔ römöyï kïtï 'ba Bɔko'ba na. XXXV Kina kinza kulömuke rɔye dë ti dɔyayi römöyï bi tïdëyï ndï bo na. Tine kinza kulömuke rɔye dë gbï ti Yerosalema römöyï gawo 'ba Bɔko'ba bɔ dɔliŋɔ ma löbu na. XXXVI Kinza kulömuke rɔye dë gbï ti dɔye ga römöyï inza kɔ'bɔke tuyï sunë ma kɔtɔ kaŋmi yaga ala kileki 'böwu kölu. XXXVII I'dike lende kiya 'be kö'bö ŋge rɔ, 'Yëë' ala 'Ee'. Wa mɔtɔ ame 'beri di gɔ ame ako di zi Satani."

Dɔkolo
(LK 6:29-30)

XXXVIII "Uwöke 'deni, iya te, 'Ɔdɔ kitikɔ kɔmɔ bɔ mɔtɔ 'dɔ kitikɔ kömöyï gbï. Kina ɔdɔ kotɔ kpa bɔ mɔtɔ 'dɔ kotɔ kpëyï gbï.' □□□□ Tine kina me mëdï miya ziye. Nï bɔ mɔtɔ, ɔdɔ bɔtɔ mɔtɔ kirasi lende mɔtɔ zïyï kinza kopi dɔkolo mo dë. Ɔdɔ bɔtɔ mɔtɔ kokɔsɔ lɔ'bɔ yï ma kapa dörï uyï kapa ma gali gbï zi bo 'dɔ bo kokɔsɔ. XL Ɔdɔ bɔtɔ mɔtɔ koto yi zi bɔ burë 'dɔ kogba bɔŋgɔ 'ba röyï i'di bo kogba ma këdï kolɔ dɔmo gbï. XLI Ɔdɔ bɔ kanya ki'di yi tombi wa tari timo mayile kɔtɔ, tine ombi koto ŋbö mayile rïyö. XLII I'di wa zi bilaka ame ko'dɔkɔ wa di zïyï ne. Kina i'di gbï zi bɔ ma ko'dɔkɔ togba mo tötï 'dɔ kileki 'jaa ne."

Akɔ'ɔ
(LK 6:27-28, 32-36)

XLIII "Uwöke 'deni iya te, 'Ɔ'ɔ lëpï yï ga kina o'ji bɔ ya 'bï ga.' □□□ Tine kina me mëdï miya ziye, ɔ'ɔke bɔ ya 'be ga kina o'dɔke mötu gɔ ya ma këdï ko'dɔ közï kasi ziye naga. XLV Ɔdɔ ko'dɔke te ti këddïke ŋgï rɔ kole 'ba 'bu ye ame mïtɔrɔ ne. Römöyï bo i'di kada abo 'deni keze dɔ bɔ lende kënyë ni kpaki ti bɔ lende laka. Kina bo i'di tɔrɔ ka'di 'deni zi bɔ ko'dɔ lende kënyë ni kpaki ti bɔ ko'dɔ lende laka. XLVI Ne ɔdɔ kɔ'ɔke ŋge rɔ ya ame ga kɔ'ɔ ye ne, 'dɔ Bɔko'ba ki'di kpa közï ziye gɔ wa'di? Bɔ kireke awada ni o'dɔ gbï tara. XLVII Ne ɔdɔ löndö ye ga na ŋge kumötöke rɔ ma laka, lende laka wa'di na ko'dɔke kulöwö bine di dɔ 'ba ya ma laki? Ya ma kikali Bɔko'ba dë naga o'dɔ gbï tara.

XLVIII Kina me olomake ti mï kɔtɔ rɔ ma laka kɔzɔ 'ba 'bu ye ame mïtɔrɔ ne tara."

VI

Aki'di

I "Ziye tikali mo laka, kinza kebeke dë to'dɔ lende laka 'be kɔmɔ bilaka 'dɔ ko'ja. Ɔdɔ ko'dɔke tara inza ko'jake a mɔtɔ du te gɔmo di zi 'bu ye ame mïtɔrɔ ne.

II Tine ɔdɔ nï mɔtɔ këddï ki'di wa zi bɔ lisa kinza kome more dë dɔmo kɔzɔ 'ba bɔ kɔmɔ kandi naga nima këdï ko'dɔ mï rö 'ba mötu ala gɔ kɔri 'dɔ bilaka koro lïjë gɔmo ne tara. Rɔ ma laka miya ziye kpa közï 'bënnï na 'deni pili ma. III Tine ɔdɔ këddï ki'di wa zi bɔ lisa kinza ki'di bɔtɔ ame pele ŋgɔsi ŋgila yi ne kikali gɔmo dë. IV Ne 'dɔ këdï ŋgï liwo. Kina 'bu yï Bɔko'ba ame ko'ja wa ma ko'dɔ liwo nima ne ti ki'di kpa közïmo ŋgï zïyï."

Mötu Ko'dɔ
(LK 11:2-4)

V "Tine ɔdɔ këddï ko'dɔke mötu kinza këddïke dë kɔzɔ bɔ kɔmɔ kandi naga nima. Römöyï

ako'dɔkɔ 'bënnï ma dɔ kiteli mo na rɔ tɔrɔ to'dɔ mötu mï rö 'ba mötu ala kpa dɔkoka kɔri 'dɔ bilaka ko'ja lïjë. Rɔ ma laka miya ziye kpa közï 'bënnï na 'deni pili ma. VI Ne ɔdɔ këddï ko'dɔ mötu ɔdɔ rö 'bï kurögö kpadörï teyi 'dɔ ko'dɔ mötu zi 'bu yï Bɔko'ba ame bɔtɔ ko'ja dë ne. Kina 'bu yï Bɔko'ba ame ko'ja wa ma ko'dɔ liwo nima ne ti ki'di kpa közïmo ŋgï zïyï.

VII Kina ɔdɔ këddï ko'dɔ mötu kinza kebe dë tojolo lende ma kinza 'jɔ mo naga rɔ gɔ kɔwɔ kɔzɔ 'ba ya ma kinza kikali Bɔko'ba dë naga. Römöyï lïjë omeri 'bënnï tëgë ti kuwö lïjë gɔ lende konzi 'bënnï naga nima. VIII Kinza këddïke dë gbï kɔzɔ lïjë römöyï 'bu ye Bɔko'ba ikali wa ma ko'dɔkɔke nima 'deni mɔlo gba kinza kititike dë. IX Tine na 'dɔ kumötuke kɔzɔ a nime te,

‘'Bu ze nï ame mïtɔrɔ ne, möyï yï kö'bö rɔ ma koro. X I'di ŋere löbu 'bï kako, ako'dɔkɔ 'bï ko'dɔ rönï mï dɔliŋɔ kɔzɔ ma këdï ko'dɔ rönï mïtɔrɔ. XI Oja gɔ akonyo 'ba mï kada ma tɔne zize. XII Ola ze gɔ lende kirasi ze ga kɔzɔ ma dëdï dola lëpï ze ga ma kirasi lende zize naga tara. XIII Kinza koto ze dë mï bi 'ba akiyɔzɔ. Tine olɔ ze di zi bo bɔ ma kënyë nime.’

XIV Römöyï ɔdɔ kolake bilaka gɔ lende ame lïjë kirasi ziye, 'bu ye ame mïtɔrɔ ne ti kola ye gbï gɔ lende kirasi 'be ga. XV Ne ɔdɔ kolake bilaka dë gɔ lende kënyë 'bu ye ame mïtɔrɔ ne inza kola ye gbï gɔ lende kënyë 'be ga.”

Kpa Koro

XVI “Ɔdɔ këddï koroke kpeye kinza kebeke dë tirasi kɔmɔye kɔzɔ 'ba bɔ kɔmɔ kandi naga nima. Lïjë upupu rönnï tulëtulë 'dɔ laki pili kikali lïjë ëdï rɔ toro kpënnï. Rɔ ma laka miya ziye kpa közï 'bënnï na 'deni pili ma. XVII Tine ɔdɔ këddï koroke kpeye, urögöke kɔmɔye kosake 'bu, kujëke dɔye, XVIII kinza ya ma laki kikali ra ma këddï koroke kpeye 'dɔ 'bu ye ame ko'ja kïnë mo dë ne na ŋge kikali. Kina 'bu ye ame ko'ja wa ma ko'dɔke liwo nima ti ki'di kpa közïmo ŋgï ziye.”

Ulu Kpa Wa Ziyï Mïtɔrɔ (LK 12:33-34)

XIX “Kinza kuluke kpa wa dë ziye mï dɔliŋɔ nime bine, ame madɔböndï ni këdï kirasi wa di teyi, kina gbï ame a mo ga këdï koromaro ne, kina gbï ame bɔ 'bögö këdï ku'bögö wa di teyi ne. XX Tine ma laka mo 'dɔ kuluke kpa wa ziye mïtɔrɔ gɔ bi ame madɔböndï kirasi wa dë di teyi a mo ga koromaro dë bɔ 'bögö ku'bögö dë gbï ne. XXI Römöyï gɔ bi ame kulu kpa wa 'deni teyi ne na dökï'dï yï ti kö'bö ŋburu gɔmo.”

XXII “Kömöyï na rɔ lamba 'ba röyï. Ɔdɔ kömöyï këdï rekereke, yida röyï pili ti këdï ŋgï mï bi kɔpɔ ma löbu. XXIII Ne ɔdɔ kömöyï kele dë, yida röyï pili ti këdï ŋgï mï bi kölu. Tine ɔdɔ dökï'dï ame rɔ bi kɔpɔ 'ba rɔ dïdï yï ne na këdï 'deni za rɔ bi kölu ti këdï ŋgï zïyï rɔ mandölu ma kinza kiya.”

Bɔko'ba Ni Ti Yamo (LK 16:13; 12:22-31)

XXIV “Bilaka kɔtɔ ikali dë 'dɔ këdï rɔ bɔ laja zi ŋere rïyö. Bo ti kɔ'ɔ ŋge rɔ ma kɔtɔ tine bo ti ko'ji mɔtɔ. Bo ti kodɔ mï bo zi mɔtɔ tine rɔ yögö zi ma kɔtɔ. Kina gbï tara, inza kɔ'bɔ toja laja zi Bɔko'ba gbï zi a 'ba dɔliŋɔ nime.

XXV Gɔ kö'du mo na me mëdï miya ziye, kinza kolomake dë ti kɔmɔ kïlë'dï gɔ kö'du 'ba akonyo ni ti akuwë ame rɔ a 'ba tulu yida rɔye timo ne. Kina gbï kinza kolomake dë ti kɔmɔ kïlë'dï gɔ kö'du 'ba bɔŋgɔ tusu mo rɔye. Ma komerike 'beye, dïdï na dë kebe

akonyo? Kina gbï yida rɔ na dë kebe bɔŋgɔ? XXVI Ɔŋgɔke yali ni te, lïjë orɔ'dɔ ɔtɔ dë gbï, kina lïjë umu ɔtɔ dë gbï ki'di mï mata. Tine pele tara 'bu ye ame mïtɔrɔ ne na këdï kulu lïjë. Ma komerike, kpe na dë kulöwö mbiri rɔ dɔ kiteli di dɔ yali? XXVII Bɔtɔ mɔtɔ ikali dë 'dɔ tiyese gɔ loma abo kɔwɔ mbowa mï dɔyayi nime ti kɔmɔ kïlë'dï 'ba gɔ wa.

XXVIII Tine ëddï kolomake ti kɔmɔ kïlë'dï gɔ kö'du 'ba bɔŋgɔ gɔ wa'di? Ɔŋgɔke döwöru ni te, lïjë o'dɔ ndɔbɔ dë gbï toma bɔŋgɔ rönnï. XXIX Tine rɔ ma laka miya ziye, bɔ dɔliŋɔ Solomo pele ti wa mbëmbë abo naga nima usu bɔŋgɔ ma kele kebe döwöru ni dë. XXX Ne ɔdɔ Bɔko'ba na këdï kiyada mɔli ni ame këdï ko'ja tɔne bine, tine tïlëndö dayi kusu pa'do 'deni yïmo kilaŋma yaga ne bo ti kola ye kinza tusu bɔŋgɔ rɔye? Kpe bɔ kinza ki'dike dɔye laka gɔ lende 'ba Bɔko'ba naga nime.

XXXI Kina me miya ziye, kinza kolomake dë ti kɔmɔ kïlë'dï tiya mo te, ‘Ti monyo tɔne di yala?’ ala, ‘Ti muwë di yala? Kina gbï ti mo'ja bɔŋgɔ di yala?’ □□□ Wa naga nime na ya ma kinza kikali Bɔko'ba dë naga këdï kulö dönnï ŋburu gɔmo. 'Bu ye Bɔko'ba ame mïtɔrɔ ne ikali 'deni ma ko'dɔkɔke wa naga nime pili. XXXIII Tine wa ma 'dɔ kulö döyï rɔ mbëmbë toma kɔri mo na rɔ ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime gbï ti wa ma bo ko'dɔkɔ di zïyï. Kina bo ti koja gɔ wa mɔtɔ naga nima ŋgï pili zïyï. XXXIV Kina gbï kinza kolomake dë ti kɔmɔ kïlë'dï gɔ wa 'ba tïlëndö. Kɔmɔ kïlë'dï ma tïlëndö koloma ë'bënï gbï tötï koda bo yayi. Kinza ko'deke gomɔ 'ba kada mɔtɔ dë korake dɔ a ma kada nima këdï ko'de ne.”

VII

Nï Gbï Tara
(LK 6:37-38, 41-42)

I “Kinza ko'dɔ burë 'ba bɔtɔ mɔtɔ dë. Ɔdɔ ko'dɔ ti ko'dɔ burë 'bï gbï. II Römöyï kɔri ame këddï ko'dɔ burë 'ba bilaka timo ne na gbï Bɔko'ba ti ko'dɔ burë 'bï timo. Ndï lende ame këddï kodɔrɔ rɔ bilaka ne na ti kodɔrɔ 'bëyï gbï timo tara.

III Ne gɔ wa'di na kebe toŋgɔ pörï di kɔmɔ lëpï yï mɔtɔ konyɔ lende 'ba kpa kulugbu ma löbu nima kömöyï ne dë? IV Ti kiya rɔ ma tondo zi löndö nima, kiya te, ‘I'di miyagba pörï nima yaga di kömöyï,’ ko'ja këddï 'bëyï ti kpa kulugbu kömöyï? V Nï bɔ kɔmɔ kandi nime, iyagba kpa kulugbu nima titi dɔgba yaga di kömöyï 'dɔ ko'ja bi laka tiyagba pörï nima yaga di kɔmɔ löndö yï mɔtɔ.

VI Kina kinza ki'di laja ma kɔtɔ laka dë zi bï, römöyï lïjë ti kileki kuyï kpënnï kirica mïyï yaga. Kinza ku'du wa ma kele 'bï dë bërï kɔmɔ ba'do, lïjë ti kututu dɔmo ti ndïnnï kirasi yaga.”

Ɔdɔ Koma Ti Ko'ja Ŋgï
(LK 11:9-13)

VII “Ititi kina ti ki'di ŋgï zïyï. Oma kina ti ko'ja ŋgï. Ukökö kina ti kurögö kpadörï ŋgï zïyï. VIII Römöyï lïjë ame ga pili kititi ne, i'di ŋgï teyi. Kina lïjë ame ga pili koma ne, o'ja ŋgï. Kina zi ame ga kukökö ne, urögö ŋgï.

IX Yë na ɔdɔ kole abo kïdëkï maŋgolɔ'bɔ bo kënyï kogba za rɔ kulugbï döku ki'di teyi? X Ala mɔtɔ ɔdɔ kole abo kïdëkï kenze bo kogba za rɔ murë ki'di teyi? XI Ne ɔdɔ kpe ame rɔ bɔ lende kënyë ne kikalike ti'di wa ma laka zi kole 'be ga tara, 'bu ye ame rɔ ma laka mïtɔrɔ ne ti ki'di wa ma laka rɔ dɔ kiteli ŋgï zïnnï lïjë ame ga kititi di zi bo ne.

XII Wa ame ga ko'dɔkɔ 'dɔ lëpï yï ga ko'dɔ zïyï ne o'dɔ gbï zïnnï. Römöyï wa nime na kö'du ki'di

ni kpaki ti bɔ kumë lende 'ba
Bɔko'ba ni kɔrɔ dɔmo.”

XIII “Arike tɔdɔ kebe kpadörï ma
titiyi römöyï ma löbu nima ari mï
gɔ bi 'ba tölë dɔ kote. Kina kɔri
mo gbï ŋgï rɔ ma kïtëwu. Ya
ma këdï kari kebe gɔmo lïjë rɔ
ma konzi. XIV Tine kpadörï ma
këdï kari mï gɔ bi 'ba dïdï ma
ŋburuŋburu ŋge titiyi, kina kɔri
mo gbï rɔ gomɔ. Ya ma ko'ja mo
ga ŋge mbowa.”

I'dike Kɔmɔye Kandi Laka
(LK 6:43-44)

XV “I'dike kɔmɔye kandi laka di
zi bɔ kumë lende ma dɔ kïndëndë
naga nima. Römöyï lïjë ëdï kako
ziye kɔzɔ kamölö di rönnï ma
yaga, tine di mïnnï lïjë rɔ kuruku
wölïwölï ma kënyë. XVI Ti kika-
like lïjë di mï wa ma lïjë këdï
ko'dɔ. Römöyï kono ana maa dë,
kina ŋgɔpɔliŋga ana këlu dë gbï.
XVII Kina gbï tara, ŋgërï ma la'ja
ana 'bënï gbï rɔ döŋgërï ma laka.
Kina ŋgërï ame rɔ götö ne ana
'bënï gbï rɔ döŋgërï ma kënyë.
XVIII Ŋgërï ma la'ja ikali dë tana
döŋgërï ma kënyë, kina ŋgërï ma
götö ikali dë tana döŋgërï ma
laka. XIX Ŋgërï ame ga pili kana
döŋgërï ma laka ɔtɔ dë ne ti koga
yaga ku'du mï pa'do. XX Kina me
'dɔ kikalike bɔ kumë lende ma dɔ
kïndëndë naga nima di mï wa ma
lïjë këdï ko'dɔ.”

XXI “Bilaka ame ga kö'bö to'dɔ
kpa koŋmi tïdëkï ma rɔ ŋere ŋere
ne inza kömö kɔtɔ te mï ŋere löbu
'ba Bɔko'ba. Tine ya ame ga ŋge
këdï ko'dɔ wa ame 'bu ma, ma
mïtɔrɔ nime ko'dɔkɔ ne na ŋge
ti kömö yïmo. XXII Mï kada 'ba
burë nima bilaka ma konzi ti kiya
'deni zö te, ‘Ŋere, ŋere, ze na dë
tönë doloma tiya laja 'ba Bɔko'ba
ti möyï yï ne ya? Kina ti möyï yï
na dë gbï tönë doloma ti'di nökï
ma konzi kita'ba yaga di dɔ bilaka,
kina doloma gbï to'dɔ gɔ kotɔ ma
löbu naga ya?’
XXIII Tine ti mileki miya zïnnï,
miya te, ‘Mikali ye dë kɔtɔ te, arike
yaga di rɔma, kpe bɔ ko'dɔ lende
kënyë naga nime.’ ”

Rö Ko'ba Rïyö
(LK 6:47-49)

XXIV “Kina me 'deni, bɔ ame
kuwö lende ma nime kina ko'dɔ
ŋgï tara ti këdï kɔzɔ bɔ ma kandi
ame ko'ba rö abo dɔ döku ne.
XXV Ame tɔrɔ ka'di mini koso, kina
lili pïwu kome kïkëtï rönï yɔki rö
nima, tine ulöru dë römöyï isaki
to'ba gbɔndɔ mo 'deni di dɔ döku.
XXVI Ne bɔ ame kuwö lende ma
nime tine ko'dɔ dë tara ne ëdï
kɔzɔ bɔ rumö ame ko'ba rö abo dɔ
yayi lida ne. XXVII Ame tɔrɔ ka'di
mini koso, kina lili pïwu kome
kïkëtï rönï yɔki rö nima yɔ na
kurö ŋgï. Tine tulöru mo ti këdï
ŋgï rɔ ma kënyë rɔ dɔ kiteli.”

XXVIII Kina ɔdɔ Yësu kote tiya
lende naga nime 'deni tine tïndï
naga nima otɔ ŋgï rɔ gönnï rɔ
mbëmbë gɔ kö'du 'ba akiyandi
abo. XXIX Römöyï bo iyandi wa
'deni ŋgï kɔzɔ bɔ közï kakpa, tine
inza kɔzɔ 'ba bɔ kɔmɔ kiyandi ni
tara.

VIII

Yësu Ileŋo Bɔ Mönyu
(MK 1:40-45; LK 5:12-16)

I Kina ɔdɔ Yësu këkï 'deni bërï
di dɔ döku tine tïndï ma konzi
ösö ŋgï gɔ bo. II Kina bɔ mɔtɔ
ame roma kila'ba 'deni rɔmo ne
kako ŋgï kolɔdɔ bërï kɔmɔ Yësu,
kiya te, “Ŋere, ɔdɔ ko'dɔkɔ ŋgï ti
kileŋo ma ŋgï yaga rɔ ma kɔpɔ.”
III Kina Yësu koja közï bo kosa rɔ
bɔ nima, kiya te, “Mo'dɔkɔ 'deni
ŋgï, ileŋo yi 'deni.”
Kina rɔkɔ'ɔ tönë kola bɔ nima
ŋgï welo. IV Kina Yësu kose zi bo,
iya te, “Uwö te, kinza kari kiya
lende nime dë zi bɔtɔ mɔtɔ, tine
ari zi bɔ akumu 'dɔ bo kinyeli

röyï. Kina 'dɔ ki'di kpa közï 'ba akileŋo kɔzɔ ame Musa ki'di kö'du mo mɔlo ne tara. Ame 'dɔ kileme zi bilaka pili ileŋo yi 'deni."

Bɔ Laja 'Ba Bɔ Dɔ Bɔ Kanya
(LK 7:1-10)

V Kina ɔdɔ Yësu kɔdɔ 'deni mï Kaparanoma bɔ dɔ bɔ kanya mɔtɔ 'ba Romo ako zi bo koma'jo rɔ bo zi Yësu, VI kiya te, "Ŋere, bɔ laja ma ëdï rɔ rɔkɔ'ɔ dɔ sora liŋɔ ma 'dë yayi. Ëdï ŋgï kilisa sowa, uyï rönï dë gbï."

VII Yësu iya te, "Ti mari tileŋo bo."

VIII Tine bɔ dɔ bɔ kanya nime ileki dɔmo, iya te, "Ŋere, mɔ'bɔ dë 'dɔ ti'di yi kako mï gɔ bi 'ba loma ma. Tine iya ŋge ti kpëyï kina ti kileŋo bɔ laja ma nima ŋgï. IX Römöyï mikali közï kakpa 'bï ëdï gbï kɔzɔ 'bama ame mëdï bïcï közï kakpa ti bɔ kanya ŋbaŋi kpa bïcö ne. Ɔdɔ milende zi mɔtɔ, miya te, 'Ari,' kina kari ŋgï. Ɔdɔ milende zi mɔtɔ, miya te, 'Ako,' kina kako ŋgï. Kina gbï ɔdɔ milende zi bɔ laja ma, miya te, 'O'dɔ wa nime,' kina ko'dɔ ŋgï."

X Kina ɔdɔ Yësu kuwö lende 'ba bɔ nime 'deni te tine, lende mo igayi bo ŋgï. Kina bo kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, iya te, "Rɔ ma laka miya ziye, mo'ja bɔtɔ dë di mï bilaka 'ba Yisarele ame ki'di dönï gɔ lende ma kɔzɔ bɔ nime te. XI Rɔ ma laka mëdï miya ziye, ma konzi ti kako di mï dɔyayi ma kapa yïbï ti dɔ tɔrɔ kodɔ'bɔ rönnï ti Abarayama ni ti Yisika ti Yakoba mï lɔŋɔ 'ba ŋbele 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. XII Tine ya ame ga mɔlo rɔ kole 'ba mï ŋere löbu nima ne ti ku'du 'deni ŋbö yaga mï gɔ bi kölu ame rɔ bi 'ba monɔ ni ti kpa kunyï."

XIII Kina Yësu kileki kiya zi bɔ dɔ bɔ kanya tönë, iya te, "Ari liŋɔ, wa ame komeri 'deni mïyï gɔ tigɔ ma ne ti ko'dɔ rönï 'deni ŋgï tara zïyï."

Kina kileŋo bɔ laja 'ba bɔ dɔ bɔ kanya tönë ŋgï mï saa nima.

Yësu Ileŋo Bɔ Rɔkɔ'ɔ Ma Konzi
(MK 1:29-34; LK 4:38-41)

XIV Kina ɔdɔ Yësu kari 'deni kɔdɔ rö 'ba Pïtörö tine bo ari ko'ja mese 'ba Pïtörö këdï kö'dö dɔ sora yayi ti zëyï. XV Kina bo kosa közïmo yɔ na zëyï nima kola ŋgï, na lɔko kënyï ŋgï kari toja laja zi bo.

XVI Mï dɔkɔpiyari tine na ko'de ya ma konzi ame ga këdï ti nökï ne ŋgï kako zi bo. Kina bo kamo ŋgï dɔ nökï ni kita'ba yaga di dɔmo. Kina bo kileŋo ya ame ga pili rɔ rɔkɔ'ɔ ne ŋgï gbï. XVII Bo o'dɔ wa nime 'deni 'dɔ këdï kɔzɔ ma tönë Yesaya bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kiya ne. Ame kiya te, "Bo gbagba bo na kombi rɔkɔ'ɔ ze ga 'deni kpaki yaga."

Gomɔ Mï Tösö Gɔ Yësu
(LK 9:57-62)

XVIII Kina ɔdɔ Yësu koŋgɔ tïndï 'deni këdï kuru bo bërï tara tine na bo kilende ŋgï zi bɔ kösö gɔ bo ga 'dɔ kumu kari gönyï pöpö ma kapa mɔtɔ. XIX Kina bɔ kɔmɔ kiyandi mɔtɔ 'ba kö'du ki'di kako ŋgï zi bo, kiya te, "Bɔ kɔmɔ kiyandi, ti mösö ŋgï nduwë göyï ŋbö bi tɔ ame këddï kari pele teyi."

XX Yësu ileki dɔmo, iya te, "Kiraba ni pele ëdï ti gö 'bënnï ga, kina yali ni gbï ëdï ti rö 'bënnï ga. Tine kole 'ba bilaka lesi inza 'ba bo ti bi mɔtɔ ame gɔ bo ko'ba dɔ bo teyi tindawo rɔ bo."

XXI Bɔ mɔtɔ ame rɔ bɔ kösö gɔ bo ne ako kiya te, "Löbu ma, i'di mileki titi tusu 'bu ma."

XXII Yësu iya te, "Ösö gɔma, ola töku ni kusu töku lëpï nnï ga."

Yësu Oga Pïwu
(MK 4:35-41; LK 8:22-25)

XXIII Kina Yësu ni këkï ŋgï mï sorope ti bɔ kösö gɔ bo ga tari rɔ dɔ mini. XXIV Mbowa yɔ na pïwu

ki'di ŋgï tome kebe dɔ pöpö yayi. Lili pïwu nima i'di ŋgï toŋbeŋbe sorope ko'dɔ 'dɔ könzu bërï. Tine Yësu ëdï bi tö'dö. XXV Kina lïjë kari ŋgï kindiŋi bo, kiya te, “Ŋere, okɔnyi ze, dëdï 'deni dölë.”

XXVI Tine bo iya te, “Ëddï kereke gɔ wa'di? Kpe bɔ kinza ki'dike dɔye laka gɔ lende ma naga nime.”

Kina bo kënyï tɔrɔ kamo dɔ lili ni ti mini kikagba nima 'dɔ kɔrɔ. Kina kɔrɔ ŋgï liwo. XXVII Kina lïjë pili kotɔ ŋgï rɔ gönnï, iya te, “Bɔ nime, bo wa'di ga na? Lili ni ti mini löbu ni kpaki rɔ wa kuwö dɔ bo.”

Nökï Ni Ti Ba'do
(MK 5:1-20; LK 8:26-39)

XXVIII Kina ɔdɔ Yësu kömö 'deni kapa pöpö mɔtɔ mï dɔyayi 'ba Gadara tine na ya mɔtɔ ga rïyö rɔ bɔ nökï kondɔsɔ ŋgï ti bo di yayi. Ya rïyö naga nima ëdï kako di kpa ti'börö 'ba tusu töku. Ya naga nima nökï ila'ba 'deni dɔmo koworo ŋgï rɔ ma kënyë. Gɔ kö'du mo na bɔtɔ ilaŋa rönï dë kpe tudö kebe yayi. XXIX Kina lïjë kulörï ŋgï rɔ ma kembe, iya te, “Nï kole 'ba Bɔko'ba nime, wa'di na ko'dɔkɔ di zize? Ako 'deni tote dɔze tötï gba kinza kada mo kömö?”

XXX Tïndï 'ba ba'do 'ba liŋɔ ëdï tonyo kpënnï ŋɔli yayi, XXXI kina nökï naga nima koma'jo rönnï ŋgï zi Yësu, iya te, “Ɔdɔ këddï koga ze yaga oja ze dari mï ba'do naga nime 'dë.”

XXXII Kina bo kiya zïnnï, iya te, “Arike.” Kina ɔdɔ lïjë kari kila'ba ŋgï dɔ ba'do tönë ga yɔ, kina ba'do naga nima kënyï ŋgï pili kiriŋa kari bi kuluŋï 'ba pöpö kila'ba mï mini kote dönnï pili yaga.

XXXIII Bɔ koda ba'do naga nima iriŋa kari kiya kö'du mo mï gawo. Kina lïjë kïyëtï gɔ wa ma ko'dɔ rönï nima gbï pili ti lende 'ba bɔ nökï tönë ga. XXXIV Kina bilaka 'ba mï gawo nima kɔlɔ ŋgï pili kako toŋgɔ Yësu. Kina ɔdɔ lïjë ko'ja bo 'deni tine lïjë ititi bo 'dɔ bo kënyï kari yaga di mï dɔyayi 'bënnï.

IX

Yësu Ileŋo Bɔ Keŋme Bërï Mɔtɔ
(MK 2:1-12; LK 5:17-26)

I Kina Yësu këkï ŋgï mï sorope kumu dɔ pöpö kileki kari mï gawo 'bënnï. II Di yayi na ya mɔtɔ ga ko'de bɔ mɔtɔ ame keŋme 'deni bërï ne ŋgï kako zi bo. Bɔ nima rɔ ma kö'dö dɔ sora. Kina ɔdɔ Yësu koŋgɔ 'deni lïjë kikali ŋgï bo ëdï ti tigɔ tileŋo bɔ nima tine, bo ilende zi bɔ nima, iya te, “Kole ma, ogbɔ dökï'dï yï, ola yi 'deni gɔ lende kënyë 'bï ga.”

III Kina bɔ kɔmɔ kiyandi mɔtɔ ga ame këdï yayi ne kënyï ŋgï tomeri mo ti mïnnï, iya te, “Bɔ nime ëdï kudölï Bɔko'ba.”

IV Tine Yësu ikali meri 'bënnï nima ŋgï na bo kiya te, “Ëddï komerike lende ma kënyë ma tara ga mïye gɔ wa'di? V Ma yala na kïtëwu 'dɔ tiya mo? ‘Ola yi 'deni gɔ lende kënyë 'bï,’ ala 'dɔ kiya te, ‘Ënyï kiliŋgere’? VI Ne ziye tikali mo rɔ ma laka kole 'ba bilaka lesi ëdï ti tigɔ dɔliŋɔ bine tola bilaka gɔ lende kënyë.”

Kina bo kiya zi bɔ keŋme bërï nima, iya te, “Ënyï tɔrɔ kombi sora 'bï kari liŋɔ.”

VII Kina bɔ tönë kënyï ŋgï tɔrɔ kari liŋɔ. VIII Tine ɔdɔ tïndï ko'ja bɔ nima 'deni tara tine lïjë ŋgï rɔ tikere. Na lïjë kebe ŋgï tïlëlu Bɔko'ba gɔ ti'di közï kakpa ma kɔzɔ a nima tara zi bilaka lesi.

Bɔ Rɔkɔ'ɔ Na Ŋge Ko'dɔkɔ Wɔwɔ
(MK 2:13-17; LK 5:27-32)

IX Kina ɔdɔ Yësu kiteli 'deni di yayi na bo kari ko'ja Matayo bɔ kireke awada koloma 'deni mï gɔ bi 'ba tireke awada. Kina Yësu kiya zi Matayo, iya te, “Ösö gɔma.”

Kina Matayo kënyï ŋgï kösö gɔ Yësu.

X Tine ɔdɔ Yësu ni ti bɔ kösö gɔ bo ga koloma 'deni tonyo akonyo di liŋɔ 'ba Matayo yayi na bɔ kireke awada ma konzi ti bɔ lende kënyë mɔtɔ ga kotɔtɔ rönnï ŋgï yayi kodɔ'bɔ rönnï ti Yësu ni. XI Kina ɔdɔ Parosi mɔtɔ ga ko'ja 'deni tara tine lïjë ititi bɔ kösö gɔ Yësu ga, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi 'be nima ëdï konyo wa bi kɔtɔ ti bilaka ma tara ga gɔ wa'di?”

XII Tine ɔdɔ Yësu kuwö lende 'bënnï nima 'deni tara, bo iya te, “Bɔ rɔkɔ'ɔ na ŋge kari zi bɔ ki'di wɔwɔ. Ya ma kinza ti rɔkɔ'ɔ naga ari ë'bënnï dë. XIII Ari koŋgɔke 'jɔ 'ba lende nime kugu mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, ‘Mï këyï na mo'dɔkɔ di zi bilaka, tine inza rɔ akumu.’ Kina me ma mako dë tïdëkï bɔ lende laka, mako gɔ bɔ lende kënyë.”

Lende 'Ba Kpa Koro
(MK 2:18-22; LK 5:33-39)

XIV Bɔ kösö gɔ Yowani bɔ bapatisi ga ako zi Yësu kititi, kiya te, “Ze 'beze ti Parosi ni dëdï doro kpeze nduwë, ne gɔ wa'di na bɔ kösö göyï ga koro 'bënnï kpënnï dë?”

XV Yësu iya te, “Ma komerike 'beye, ŋba 'ba mï gbe ti koloma rɔ meri ko'ja më'dë 'ba nyiti këdï gba tïnnï? Tine inza tara, kada mo ti kömö 'deni ame 'dɔ kogba më'dë 'ba nyiti yaga di mï löŋgö lïjë. Kina lïjë ti koro kpënnï 'jaa mï kada mo nima.

XVI Kina gbï bɔtɔ mɔtɔ uru bɔŋgɔ ma la'ja dë yɔki bɔŋgɔ ma mɔlo. Römöyï bɔŋgɔ ma la'ja ti kosoŋi rönï ŋgï kirica ma mɔlo nima ko'dɔ bi gböŋö ma löbu. XVII Kina bɔtɔ mɔtɔ odɔ layi ma la'ja dë gbï mï kilaka ma mɔlo 'ba layi. Römöyï kilaka ti kotopa ŋgï yaga layi nima kolɔdɔ mökö. Kina kilaka mo këdï kirasi rönï ŋgï. Tine layi ma la'ja ëdï kodɔ gbï mï kilaka ma la'ja kina 'dɔ lïjë pili koloma laka.”

Nyiti Titi Ti 'Ja Kosa Rɔ Bɔŋgɔ 'Ba Yësu
(MK 5:21-43; LK 8:40-56)

XVIII Ko'ja Yësu këdï gba rɔ tiya lende nime na bɔ mɔtɔ rɔ turu 'ba Yudayi kako ŋgï zi bo kila'ba bërï kɔmɔ bo kïlëlu bo, iya te, “Nyiti ma ölë 'deni gïrï nime tine ako ki'di közïyï rönï na lɔko ti kïdïdï ŋgï 'böwu.”

XIX Kina Yësu ni kënyï ŋgï ti bɔ kösö gɔ bo ga kari ti bɔ nima. XX Kina 'ja mɔtɔ ame roma kö'bö tolɔdɔ ŋgï di rɔmo kɔmɔ kɔɔ mo 'deni ŋbö 'butë dɔmorïyö ne kako ŋgï kosa kpa bɔŋgɔ 'ba rɔ Yësu. XXI Römöyï lɔko omeri kiya ti mïnï te, “Ɔdɔ mosa pele ŋge rɔ kpa bɔŋgɔ 'ba rɔ bo, ti kileŋo ma ŋgï kɔpɔ.”

XXII Kina Yësu kuyï kɔmɔ bo ko'ja 'ja nima. Na bo kiya te, “Nyiti ma, ogbɔ dökï'dï yï. Ti'di döyï gɔ tigɔ ma na kileŋo yi 'deni.” Kina kileŋo 'ja nima ŋgï mï saa nima.

XXIII Kina ɔdɔ Yësu kari kömö mï liŋɔ 'ba turu tönë, bo ari ko'ja bɔ kome more ni ti tïndï ma këdï kome kuwu ni ti bɔ tonyo kökö ni pili yayi. XXIV Kina bo kiya zïnnï, iya te, “Kpe nima pili ɔdɔke yaga, nyiti titi nime ölë dë rɔ tölë tine lɔko ëdï bi tö'dö.”

Tine lïjë ögö bo ŋgï rɔ laŋa. XXV Kina ɔdɔ koga tïndï naga nima 'deni yaga tine, na Yësu kɔdɔ ŋgï rö gɔ töku nima kinda'ba közïmo. Kina lɔko kënyï ŋgï tɔrɔ.

XXVI Kina lëbï 'ba lende nime kïyëlë rönï ŋgï kote mï dɔliŋɔ nima toko.

Yësu Iyɔpɔ Kɔmɔ Kölu

XXVII Kina ɔdɔ Yësu kënyï 'deni di yayi na bɔ kɔmɔ kölu ma rïyö mɔtɔ ga kösö ŋgï gɔ bo ti tulörï kiya te, “Kole 'ba Dawidi bɔ dɔliŋɔ, i'di mïyï kpe këyï rɔze.”

XXVIII Kina ɔdɔ bo kari kɔdɔ 'deni rö tine na bɔ kɔmɔ kölu tönë ga kako ŋgï zi bo. Kina bo kititi lïjë, bo iya te, “Ikalike ŋgï rɔ ma laka ti mɔ'bɔ tileŋo ye?”

Lïjë iya te, “Yëë, ŋere.”

XXIX Kina bo kosa kömönnï, bo kiya te, “Ko'dɔ rönï ziye kɔzɔ ame ki'dike dɔye 'deni gɔmo ne tara.”

XXX Kina kömönnï kɔpɔ ŋgï yaga. Tine Yësu ose gɔmo kitigɔ zïnnï, iya te, “Kinza kari kiyake lende nime dë zi bɔtɔ mɔtɔ.”

XXXI Tine lïjë ari kïyëlë lëbï 'ba Yësu ŋgï kote mï dɔliŋɔ nima toko.

Yësu Ileŋo Bɔ Kpa Kudödu

XXXII Ko'ja ya tönë ga këdï kënyï 'deni tari tine na ya mɔtɔ ga ko'de bɔ nökï mɔtɔ ame kpamo kudödu rönï 'deni teyi ne ŋgï kako zi Yësu. XXXIII Tine ɔdɔ koga nökï nima 'deni yaga yɔ na bɔ tönë ki'di tilende ŋgï. Kina kö'du mo kigayi tïndï naga nima ŋgï pili. Lïjë iya te, “Do'ja a ma te dë mɔlo mï dɔyayi 'ba Yisarele.”

XXXIV Tine Parosi ni iya te, “Ŋere 'ba nökï na ki'di közï kakpa nima zi bo toga nökï timo.”

XXXV Yësu ënyï kiliŋgere pili toko kote mï gawo ti dɔliŋɔ ma titi naga tiyandi kɔmɔ bilaka mï rö 'ba mötu, kina gbï tuwöwö laja laka 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. Bo ileŋo ya ma këdï ti dɔkomali rɔkɔ'ɔ ma konzi naga 'deni pili. XXXVI Kina ɔdɔ bo ko'ja tïndï 'deni tine meri 'ba lisa 'bënnï ma bo koŋgɔ oso ŋgï lɔ dökï'dï bo. Römöyï ïlïkö dönnï 'deni ŋgï kinza bɔ kokɔkɔ lïjë kɔzɔ kamölö ame bɔ koda mo kinza ne tara. XXXVII Kina bo kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, “Wa 'ba kpa dɔlili nime ŋgï kpaya. Tine bɔ ndɔbɔ 'ba rɔmo ga onzi dë. XXXVIII Ititike bo ŋere bɔ dɔmo 'dɔ bo koja bɔ ndɔbɔ mï nyaka abo nime.”

X

Bɔ Kösö Gɔ Yësu Ga (MK 3:13-19; LK 6:12-16)

I Yësu ïdëkï bɔ kösö gɔ bo ga ma 'butë dɔmorïyö naga nima bi kɔtɔ. Kina bo ki'di közï kakpa zïnnï 'dɔ toga nökï kita'ba yaga timo di dɔ bilaka, kina gbï 'dɔ tileŋo rɔkɔ'ɔ ma konzi. II Bɔ laja ma 'butë dɔmorïyö naga nime möyï mo ga na me. Ma dɔgba mo Simona ame kïdëkï möyï mo gbï rɔ Pïtörö ne, kina ti löndö bo Andareya ti Yakoba kole 'ba Zebedayo ti löndö bo Yowani. III Pïlïpö ni ti Batolimayo ti Tɔma ti Matayo bɔ kireke awada ti Yakoba kole 'ba Alapayo ti Tadayo IV ti Simona bɔ ko'dɔ ya gɔ dɔyayi 'bënnï ti Yuda Isikarita ame kususu Yësu ne.

Laja 'Ba Ya Ma 'Butë Dɔmorïyö (MK 6:7-13; LK 9:1-6)

V Yësu oja ya 'butë dɔmorïyö naga nima kari ti ndose nime kiya te, “Kinza kɔdɔke dë mï dɔliŋɔ 'ba bɔ löwö ma kinza rɔ Yudayi naga. Kina kinza kɔdɔke dë gbï mï gawo 'ba Somorona ni. VI Tine arike ŋge zi kamölö 'ba Yisarele naga nime kölu 'deni ne. VII Kina 'dɔ kari kuwöwöke zïnnï, kiya te, ‘Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï 'deni ŋgɔsi.’ VIII Kina 'dɔ kileŋoke bɔ rɔkɔ'ɔ kindiŋike töku ni. Ileŋoke bɔ mönyu ni, kina 'dɔ kogake nökï gbï kita'ba yaga di dɔ bilaka. Ogbake 'deni di zö rɔ ma sari kinza topi ɔtɔ teyi, kina 'dɔ kari ki'dike gbï rɔ ma sari kinza topi ɔtɔ gɔmo. IX Kinza kogbake gïrïsï dë tiye. X Kina kinza kogbake mbo'da 'ba kpasi dë teyi. Kina kinza kogbake bɔŋgɔ mɔtɔ ala wari mɔtɔ ala përï adɔkotɔni mɔtɔ dë tiye. Römöyï bɔ ndɔbɔ pili ëdï ti bi gomɔ 'ba rönnï.

XI Ɔdɔ kömöke mï gawo ala liŋɔ mɔtɔ omake rɔ bilaka ame laka ko'dɔkɔ tota ye rɔ ŋba ne. Kina 'dɔ kolomake liŋɔ abo ŋbö

kënÿike di gɔ bi nima. XII Tine ɔdɔ
kömöke mï liŋɔ iyake te, ‘Lende
këÿ koloma tiye.’ □□ Ɔdɔ bilaka 'ba
liŋɔ mo nima kota ye rɔ ŋba olake
lende këÿ 'be nima koloma tïnnï.
Ne ɔdɔ lïjë kota ye dë ogbake
e'be yaga di zïnnï. XIV Kina ɔdɔ
kömöke mï gawo ala liŋɔ mɔtɔ ga
ame bilaka mo ga koga ye ko'dɔkɔ
dë tuwö lende 'be ënyïke di teyi.
Kina 'dɔ kombake lupu mo yaga
di ndïye rɔ lömu rönnï. XV Rɔ ma
laka miya ziye mï kada 'ba burë
mï Bɔko'ba ti këÿ rɔ mbëmbë rɔ
bilaka 'ba Sodomo ni ti Gomora di
dɔ bilaka 'ba gɔ bi mo tɔ nima.”

Gomɔ 'Ba Gɔ Laja 'Ba Bɔko'ba
(MK 13:9-13; LK 21:12-17)

XVI “Uwöke te, mëdï moja ye
nime kɔzɔ kamölö tara mï löŋgö
wölïwölï ma konzi. Tine i'dike
kɔmɔye kandi kɔzɔ kɔmɔ murë
kina gbï liya rɔ rumö kɔzɔ
matukpuru. XVII Oŋgɔke rɔye laka
römöÿ ya mɔtɔ ga ëdï ame lïjë
ti kinda'ba ye koto ye mï gɔ bi
'ba burë. Kina lïjë ti komba ye
gbï di mï rö 'ba mötu 'bënnï ga.
XVIII Ti kususu ye ko'de ye kɔmɔ
kïtï 'ba bɔ dɔliŋɔ ni ti turu ma
löbu naga gɔ lende ma kina ti
kïÿëtïke laja kɔtɔ laka ma nime
zïnnï kina gbï zi bɔ löwö. XIX Tine
ɔdɔ ko'de ye mï gɔ bi 'ba burë
kinza ki'dike kɔmɔye kïlë'dï dë
gɔ wa ma 'dɔ kiyake ala kïÿëtïke
zïnnï. Römöÿ wa ame ga këddï
kiyake ne Bɔko'ba ti ki'di ŋgï ziye
mï saa mo nima. XX Römöÿ kpe
na dë këddï kilendeke tine Nyï
Kɔtɔ Laka 'ba 'bu ye na këdï ki'di
lende ma këddï kiyake mo ga
kpeye.

XXI Mï kada mo nima bilaka ti
kebe togba löndö lïjë ga ki'di mï
tölë. Kina 'bu ti ko'dɔ gbï tara
zi kole 'bënnï ga. Kina kole ti
kebe gbï tuÿ kpënnï dɔ 'bu nnï
ga ti mönnï ga ti'di mo mï tölë.
XXII Laki pili ti ko'ji ye gɔ kö'du
ma. Ne bɔ ame ki'di mï bo këddï
teyi ŋbö kömö mï kada 'ba tote mo
ti kɔmɔ ŋgï di mï tölë. XXIII Kina
ɔdɔ lïjë këdï ko'dɔ közï kasi ziye
di mï gawo mɔtɔ olɔlɔke kiriŋake
gbï karike mï gawo mɔtɔ. Römöÿ
rɔ ma laka miya ziye inza koteke
mï gawo 'ba Yisarele pili gba kota
kinza kole 'ba bilaka lesi kileki
kako dɔliŋɔ nime.

XXIV Kina oŋgɔke, kole 'ba
sukulu inza mbiri di dɔ bɔ kɔmɔ
kiyandi abo, kina bɔ laja inza gbï
mbiri di dɔ bɔ ma rɔ bɔ dɔ bo.
XXV Kina 'dɔ kole 'ba sukulu këdï ti
mï këÿï tëdï kɔzɔ bɔ kɔmɔ kiyandi
abo, kina 'dɔ bɔ laja gbï kɔzɔ bɔ
ma rɔ bɔ dɔ bo nima. Kina me
ɔdɔ kiti'ja bɔ dɔliŋɔ 'deni kïdëkï
rɔ Belezebola, tine bilaka 'ba liŋɔ
abo ga ti kïdëkï ŋgï ti möÿï ma
kënÿë rɔ dɔ kiteli.”

Ere Bɔko'ba
(LK 12:2-7)

XXVI “Kina kinza kereke bilaka
dë. Wa ame ga pili rɔ ma kusu
le'jete ne ti kiyagba 'deni ŋgï yaga.
Kina wa ame ga pili rɔ mulugu
ne ti kumö ÿïmo 'deni kikali yaga.
XXVII Wa ame ga mëdï miya liwo
ziye ne ti kileki kiyake gɔmo 'deni
yaga bi kɔpɔ. Kina wa ame
ga kuwöke liwo ne ti kuwöwöke
'deni ŋgï di dɔ rö tɔrɔ. XXVIII Kina
me kinza kereke ya ma këdï kupö
ŋge rɔ yida rɔ kinza kupö dïdï
naga nima dë. Tine Bɔko'ba ame
këdï kote 'ba bo dɔ yida rɔ ni
kpaki ti dïdï mï pa'do 'ba Gehena
ne na ŋge 'dɔ kereke.

XXIX Ne oŋgɔke, ndögö 'ba silɔ
rïÿö ŋge ti taripa kɔtɔ. Tine
pele silɔ ma kɔtɔ mɔtɔ ölu dë
lowo kinza ma 'bu ye kikali gɔmo.
XXX Kina sunë 'ba dɔye gbï bo ikali
gɔmo me. XXXI Kinza kereke dë.
Kpe na rɔ dɔ kiteli zi bo kebe silɔ
ma konzi.”

XXXII “Lïjë ame ga kiya yaga bi
kɔpɔ, kiya te lïjë 'bama na ne, ti
mo'dɔ gbï tara zïnnï kɔmɔ 'bu ma

ame mïtɔrɔ ne. XXXIII Ne lïjë ame ga kilagi ma yaga bi kɔpɔ ne ti milagi lïjë gbï tara kɔmɔ 'bu ma ame mïtɔrɔ ne."

Ya Na Yësu Ko'de Mï Dɔliŋɔ
(LK 12:51-53; 14:26-27)

XXXIV "Kinza komerike dë te mako to'dɔ lende këyï mï dɔliŋɔ. Tine inza tara, mako dë to'de lende këyï mï dɔliŋɔ tine ya na mo'de. XXXV Mako tososo kpa kole tënyï rɔ 'dïrï ti 'bu nnï ga, kina yïtötï gbï 'dɔ kënyi rɔ 'dïrï ti mönnï ga. Kina 'ja 'ba kole ni 'dɔ kënyï rɔ 'dïrï ti mese lïjë ga. XXXVI Bɔ ya ma kënyë 'bëyï 'ba bɔ mɔtɔ ti këdï aa rɔ bilaka 'ba mï liŋɔ 'bï. XXXVII Kina me bilaka ame kɔ'ɔ 'bu bo ni ti ma bo rɔ dɔ kiteli di dɔma ne ɔ'bɔ dë tëdï rɔ bɔ kösö gɔma. Kina gbï tara bɔ ame kɔ'ɔ kole abo ala nyiti abo rɔ dɔ kiteli di dɔma ne ɔ'bɔ dë tëdï rɔ bɔ kösö gɔma. XXXVIII Bɔ ame ko'dɔkɔ dë tileŋo rɔ bo tölë gɔ lende ma ɔ'bɔ dë tëdï rɔ bɔ kösö gɔma. XXXIX Bɔ ame ko'dɔkɔ tɔmɔ dïdï bo ti kïyölu dɔmo ŋgï yaga. Tine bɔ ma kïyölu dɔ dïdï bo gɔ lende ma ti kɔmɔ ŋgï."

Kpa Közï
(MK 9:41)

XL "Bɔ ame kota ye rɔ ŋba ota ma 'deni gbï. Kina bɔ ame kota ma rɔ ŋba bo ota bɔ ame koja ma ne 'deni gbï. XLI Bɔ ame kota bɔ laja 'ba Bɔko'ba rɔ ŋba ne ti ko'ja kpa közïmo gbï kɔzɔ 'ba bɔ laja nima. Kina gbï bɔ ame kota bɔ lende laka römöyï bɔ nima ëdï rɔ ma laka ne ti ko'ja kpa közï mo gbï kɔzɔ 'ba bɔ lende laka. XLII Ti kikalike 'deni ŋgï rɔ ma laka bɔtɔ ame ki'di pele ŋge rɔ mini kuwë zi bɔ kösö gɔma ma titi ɔtɔ mɔtɔ römöyï bo bɔ kösö gɔma na ne ti ko'ja kpa közïmo ŋgï."

XI

Akititi 'Ba Yowani
(LK 7:18-23)

I Kina ɔdɔ Yësu kote tose ndose naga nime 'deni zi bɔ kösö gɔ bo ga tine, na bo kënyï ŋgï di yayi kari tiyandi kɔmɔ bilaka gbï ti tuwöwö laja laka abo mï dɔliŋɔ ma ŋgɔsiŋgɔsi yayi.

II Ɔdɔ Yowani bɔ bapatisi kuwö wa ame ga Kurïsïtö këdï ko'dɔ ne 'deni tara di mï maboso yayi tine na bo koja bɔ laja abo ga ŋgï kari zi Yësu. III Kina lïjë kititi Yësu, iya te, "Nï mo na rɔ bɔ ma tönë këdï kako di pötö ma ne? Ala 'dɔ doje kɔmɔze gba gɔ bɔ mɔtɔ?"

IV Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, "Ilekike zi Yowani kïyëtïke wa ame ga kuwöke kina ko'jake gbï ne zi bo kɔzɔ a nime te. V Iyɔpɔ kɔmɔ bɔ kɔmɔ kölu ni 'deni. Kina bɔ ka'bo ni iliŋgere 'deni. Ileŋo bɔ mönyu ni 'deni yaga rɔ ma kɔpɔ. Bɔ mbili ku'bë ni uwö bi 'deni. Töku ni indiŋi 'deni kina laja laka uwöwö rönï 'deni zi bɔ lisa ni. VI Lïjë ame ga lende ma kïlïkö dë dönnï ne na ti yëyï."

Yë Na Mbiri?
(LK 7:24-35)

VII Di pötö bɔ laja 'ba Yowani ga kari 'deni na Yësu koloma tiya lende 'ba Yowani zi tïndï naga nima. Bo iya te, "Me karike yï mökö zi Yowani ne wa'di na karike toŋgɔ mo? Mbili mɔli ma këdï kudë dönï di zi lili? VIII Wa'di na karike toŋgɔ mo? Bɔ kusu bɔŋgɔ kele? Tine bɔ kusu bɔŋgɔ kele ni ëdï koloma 'bënnï mï liŋɔ 'ba bɔ dɔliŋɔ. IX Ne arike toŋgɔ wa'di? Bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba? Yëë, rɔ ma laka o'jake bɔ ame kebe bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba pili ne 'deni. X Römöyï Yowani na tönë kugu lende mo mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, 'Bɔko'ba iya te, "Mëdï moja bɔ laja ma kari dɔgba kömöyï tileŋo kɔri zïyï." '

XI Rɔ ma laka miya ziye, kole köyö 'ba 'ja mɔtɔ inza mbiri di dɔ Yowani. Tine bɔ ame titiyi mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ne na

mbiri di dɔ Yowani. XII Di mï kada ma Yowani kisaki tuwöwö lende 'ba Bɔko'ba ŋbö kömö mï kada nime tɔne, ma konzi ëdï ko'dɔ 'deni ŋgï rɔ ya 'dɔ tɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. Lïjë ëdï ko'dɔkɔ 'dɔ tinda'ba mo 'deni ŋgï rɔ gbörökötö. XIII Kina mɔlo ŋbö kömö mï kada 'ba Yowani bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ga pili ti kö'du ki'di 'ba Musa ileme lende 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime 'deni. XIV Ma këddï ko'dɔkɔke ra ŋgï ti'di dɔye gɔ lende 'bënnï, Yowani na rɔ Eliya bɔ kumë lende ame këdï kileki kako dɔgba ne. XV Bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö lende nime.

XVI Ti miyari ye kpe bilaka ma le'jete naga nime ti wa'di? Kpe ŋgï kɔzɔ kole titi ame ga koloma mï gɔ bi 'ba ndögö. Ame dɔtumu mɔtɔ kulörï zi mɔtɔ kiya te, XVII ‘Domba dɔkole mbili pele ziye, odoweke gɔye dë gbï yɔ. Kina me ducï lërï 'ba tölë pele ziye, uduke dë gbï yɔ.’ □□ Römöyï Yowani ako bine koro kpa bo, kuwë a ma kata naga dë, iyake te, ‘Yowani bɔ nökï na.’ □□ Kina me kole 'ba bilaka lesi kako konyo kpa bo kuwë wa iyake te, ‘Oŋgɔke yayi, bo ŋgï rɔ bɔ kpa ŋböŋbö bɔ kuwë layi bɔ pɔri 'ba bɔ kireke awada ni ti bɔ lende kënyë mɔtɔ ga.’ Ne tine akikali 'ba Bɔko'ba ti kinda 'deni yaga di mï ndɔbɔ mo.”

Bu'bu
(LK 10:13-15)

XX Bilaka 'ba mï gawo naga nime Yësu ko'dɔ gɔ kotɔ kulöwö yïmo ne otɔ dönnï dë du te. Kina bo kënyï tose kpa gawo naga nima, XXI kiya te, “Bu'bu zïyï Korazina, kina bu'bu gbï zïyï Betesayida. Römöyï ma kiya te këdï ko'dɔ gɔ kotɔ naga nime ko'dɔ mïyï ne ra mï Tura ni ti Sidona dëne, bilaka mo ga otɔ dönnï 'deni mɔlo kolɔ bɔŋgɔ 'ba monɔ rönnï, kosa buruku rönnï 'dɔ kileme ma lïjë kotɔ dönnï 'deni di mï lende kënyë 'bënnï ga. XXII Rɔ ma laka miya ziye mï kada 'ba burë kada mɔtɔ Bɔko'ba ti ki'di mï bo këyï rɔ mbëmbë rɔ Tura ni ti Sidona di dɔye.

XXIII Ne nï 'bëyï Kaparanoma o'dɔkɔ tombi röyï 'deni ŋbö mïtɔrɔ? Ne ti ku'du yi 'deni ŋgï bërï mï pa'do 'ba Gehena. Römöyï ma kiya te gɔ kotɔ naga nime ko'dɔ mïyï ne na këdï ko'dɔ ra mï Sodomo dëne Sodomo ëdï gba ko'ja kabate. XXIV Kina 'dɔ kikali rɔ ma laka mï kada 'ba burë Bɔko'ba ti ki'di mï bo këyï rɔ mbëmbë rɔ Sodomo di döyï.”

Akoke, Kina Ti Mɔmɔ Ye Ŋgï
(LK 10:21-22)

XXV Mï kada nima yayi Yësu iya te, “Mïlëlu yi 'bu ma, ŋere 'ba dɔ mïtɔrɔ ni ti dɔyayi römöyï wa ame kusu dɔmo di zi bɔ akikali ni ne ileme 'deni zi ma kinza kikali ɔtɔ dë naga. XXVI 'Bu ma, rɔ ma laka wa nime na ko'dɔkɔ 'dɔ ko'dɔ röni te.”

XXVII Kina bo kiya te zi bilaka naga nima, “'Bu ma i'di wa pili 'deni zö tine bɔtɔ ikali ma kole dë, 'bu ma na ŋge kikali. Kina bɔtɔ ikali 'bu ma dë gbï tine ma kole ma na ŋge mikali ti ya ame ga migeli 'deni 'dɔ tileme bo teyi ne.

XXVIII Kpe ame ga 'deni pili rɔ gomɔ di zi akïrïndï ne akoke zö. Kina ti mɔmɔ ye ŋgï. XXIX Ombike kpa kulugbu ma mugu ye ame rɔ akiyandi ma ne. Römöyï dökï'dï ma na liya rɔ rumö kinza dɔ kombi. Kina ti ko'jake rɔ kindawo ŋgï. XXX Römöyï kpa kulugbu ma nime mi'di ziye ne embe dë kina tombi mo ŋgï kinza gomɔ.”

XII

Kö'du Ki'di 'Ba Kada 'Ba Rɔ Kindawo
(MK 2:23-28; LK 6:1-5)

I Mbowa di pötö mo mï kada 'ba rɔ kindawo na Yësu ni këdï kiliŋgere kebe mï nyaka 'ba nyönyu. Bɔ kösö gɔ bo ga 'deni

rɔ 'bö kina lïjë ki'di ŋgï tomborozi dɔ nyönyu tonyo 'jɔ mo. II Kina ɔdɔ Parosi ni ko'ja 'deni tara tine na lïjë kebe ŋgï tititi Yësu, iya te, “Oŋgɔ te, wa nima bɔ kösö göyï ga këdï ko'dɔ ne lïjë ëdï rɔ tïyëyï mï kö'du ki'di 'ba kada 'ba rɔ kindawo.”

III Bo ileki zïnnï, iya te, “Ïdëkïke wa ma tönë Dawidi ko'dɔ mï kada nima yayi ne dë? Ame lïjë rɔ 'bö ti bilaka abo ga ne. IV Bo ari ŋgï mï rö löbu 'ba Bɔko'ba kina lïjë ti bilaka abo ga konyo maŋgolɔ'bɔ koro ame ki'di zi Bɔko'ba ne ŋgï di yayi. Wa nima inza rɔ ma laka zïnnï mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba 'dɔ tonyo mo. Tine bɔ akumu ni na ŋge 'dɔ konyo. V Kina ïdëkïke dë gbï di mï kö'du ki'di 'ba Musa? Ame kiya te mï kada 'ba rɔ kindawo pili bɔ akumu ame mï rö löbu 'ba Bɔko'ba ne ïyëyï kö'du ki'di 'ba kada 'ba rɔ kindawo. Tine pele inza rɔ lende këny ë zïnnï. VI Kina me mëdï miya ziye wa mɔtɔ ma kebe rö löbu 'ba Bɔko'ba ëdï bine. VII Ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, ‘Mï këyï na mo'dɔkɔ di zi bilaka tine inza rɔ akumu.’ Ma këddï kikalike 'jɔ 'ba lende nime ra, dëne inza kodɔke karama dɔ bilaka ame kirasi ɔtɔ dë ne. VIII Römöyï kole 'ba bilaka lesi na rɔ ŋere 'ba dɔ kada 'ba rɔ kindawo.”

Bɔ Kɔnyɔ Keŋme Rɔ Kilawo (MK 3:1-6; LK 6:6-11)

IX Yësu ënyï 'deni di yayi kari mï rö 'ba mötu mɔtɔ. X Kina bo kari ko'ja bɔ mɔtɔ közïmo keŋme 'deni rɔ kilawo ŋgï di yayi. Tine ya mɔtɔ ga ëdï yayi ame këdï koma kɔri 'ba 'dɔ tususu Yësu gɔ tirasi wa mɔtɔ. Kina lïjë kititi bo, iya te, “Ëdï ŋgï rɔ ma laka mï kö'du ki'di ze 'dɔ tileŋo bilaka tɔne mï kada 'ba rɔ kindawo?”

XI Yësu ileki dɔmo zïnnï iya te, “Ɔdɔ kamölö 'bï 'ba bɔ mɔtɔ kila'ba mï gö ma kalo mï kada 'ba rɔ kindawo, ti kari dë kinda'ba kotɔ yaga di mï gö mï kada 'ba rɔ kindawo nima? XII Tine bilaka lesi ni ma ti kamölö, yë na mbirï? Ɔdɔ këdï 'deni tara kö'du ki'di ze i'di ze 'deni tokɔnyi bilaka mï kada 'ba rɔ kindawo.”

XIII Kina bo kiya zi bɔ kɔnyɔ keŋme rɔ kilawo nima, bo iya te, “Oja gɔ közïyï.”

Kina bɔ nima koja ŋgï na kileki ŋgï rɔ ma laka kɔzɔ ma kapa ama. XIV Tine Parosi ni ënyï ŋgï di yayi kari tususu kpënnï 'dɔ tupö Yësu.

Yësu Na Bɔko'ba Koweli 'Deni

XV Kina ɔdɔ Yësu kuwö 'deni këdï kususu kpa rɔ bo tara tine na bo kënyï ŋgï kari abo yaga di yayi. Kina tïndï ma konzi kösö ŋgï gɔ bo. Tine bo ileŋo ya ame ga ti rɔkɔ'ɔ ne ŋgï pili. XVI Kina bo kose zïnnï kinza lïjë kïyëlë lende abo dë zi ya mɔtɔ ga. XVII Bo o'dɔ wa nime 'deni 'dɔ këdï kɔzɔ wa ma tönë Yesaya bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kiya ne tara. XVIII Ame kiya te, “Bo na rɔ bɔ laja ma ame moweli 'deni ne. Bo na mɔ'ɔ 'deni kulöwö kina ma gbï ti mï këyï rɔ mbëmbë gɔ kö'du abo. Ti mi'di Nyï Kɔtɔ Laka ma koloma dɔ bo kina bo ti kuwöwö burë ma mëdï mo'dɔ dɔ, dɔ kupö pili. XIX Bo inza ko'dɔ kowasa ala kulörï rɔ ma kembe. Bɔtɔ inza kuwö mugu bo këdï kulörï kebe gɔ kɔri. XX Bo ti kiliya rɔ bo zi lïjë ame ga pili rɔ rumö ne, mï këyï abo ti këdï zi lïjë ame ga pili rɔ lisa ne. Bo ti kö'bö to'dɔ mo ŋbö bo ko'de ako'dɔkɔ kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba nime ndïmo këddï. XXI Kina bilaka pili 'ba dɔliŋɔ nime ti ki'di kömönnï ŋgï dɔ bo.”

Yësu Ileŋo Bɔ Nökï (MK 3:20-30; LK 11:14-23)

XXII Kina ya mɔtɔ ga ko'de bɔ nökï kɔmɔ kölu mɔtɔ ame kpamo kudödu rönï 'deni gbï teyi ne ŋgï zi Yësu. Kina Yësu kileŋo bɔ nima ŋgï kpamo kope rönï yaga tilende. Kina kɔmɔ mo kɔpɔ ŋgï gbï yaga.

XXIII Kina tïndï naga nima pili kotɔ ŋgï rɔ gönnï gɔ wa ame Yësu ko'dɔ ne. Lïjë ititi rönnï rɔ gɔ rönnï, iya te, “Bɔ nima bo na ti këdï rɔ kupö Dawidi bɔ dɔliŋɔ mo tönë?”

XXIV Tine ɔdɔ Parosi ni kuwö 'deni tara tine, lïjë iya te, “Bo oga nökï naga nima yaga römöyï ŋere 'bënnï Belezebola na ki'di tigɔ mo zi bo to'dɔ mo.”

XXV Yësu ikali wa nima lïjë këdï komeri ne 'deni kina bo kiya te, “Dɔliŋɔ ame koza mïnï 'deni rïyö to'dɔ ya rɔ gɔ rönnï ne igabi dë kpe ëdï kïyëyï rönï ŋgï. Kina gawo ala liŋɔ mɔtɔ ame koza mïnï 'deni to'dɔ ya rɔ gɔ rönnï ne ëdï kita'ba ŋgï. XXVI Kina me ɔdɔ Satani na 'deni koga bɔ laja abo ga yaga di dɔ bilaka bo oza rɔ bo 'deni to'dɔ ya ti gbagba bo kina lïjë këdï kita'ba ŋgï. XXVII Ne ɔdɔ mëdï 'deni moga nökï ti közï kakpa 'ba Belezebola tine, lëpï ye naga nima ëdï koga 'bënnï ti wa'di? Ndɔbɔ 'bënnï nima na ti kodɔrɔ bïcï lende rɔye. XXVIII Tine ɔdɔ moga nökï 'deni ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba, rɔ ma laka ŋere löbu abo ako 'deni mï dɔyayi.

XXIX Oŋgɔke te, bɔ mɔtɔ ti kari kɔdɔ tondo mï rö 'ba bɔ tigɔ mɔtɔ kolɔ wa mo ga? Rɔ ma laka ɔdɔ bo kudödu bɔ nima dë titi dɔgba bo inza kolɔ wa mo.

XXX Bɔ ame ko'dɔkɔ ma dë ëdï rɔ ndo'ji tö. Kina bɔ ame kotɔtɔ kpamo dë tö ëdï 'ba bo tïyëyï yïmo. XXXI Gɔ kö'du nime na 'dɔ miya ziye, ti kola bilaka gɔ kö'du kënyë pili, kina gbï gɔ wa ma kënyë ame ga pili lïjë kiya ne. Tine bɔ ame kiya kpa kënyë rɔ Nyï Kɔtɔ Laka ne, inza kola du te gɔ lende kënyë nime. XXXII Bɔ ame kiya kpa bo gɔ kole 'ba bilaka lesi ne ti kola gɔ lende kënyë, tine bɔ ame kiya kpënï gɔ Nyï Kɔtɔ Laka ne inza kola pele gïrï nime ala mï kada ma ŋburuŋburu.”

Dɔŋgala 'Ba Döŋgërï (LK 6:43-45)

XXXIII “Oŋgɔke te, ŋgërï ma la'ja ëdï kana 'bënï rɔ döŋgërï ma laka, kina ŋgërï ma götö ëdï kana 'bënï rɔ döŋgërï ma kënyë. Ëdï kikali ŋgërï gɔ kïnë ame bo këdï kana ne.

XXXIV Kpe kole 'ba murë naga nime, ti kɔ'bɔke tiya wa ma laka tondo ko'ja këddïke rɔ wa kënyë? Römöyï kpa ëdï koja 'bënï wa ame koso 'deni mï dökï'dï ne. XXXV Bɔ lende laka ëdï koja gbï rɔ wa ma laka di mï mata 'ba lende laka abo. Kina bɔ lende kënyë ëdï koja 'bënï gbï rɔ wa ma kënyë di mï mata 'ba lende kënyë abo.

XXXVI Rɔ ma laka miya ziye, mï kada 'ba burë ëdï kititi kpa bilaka pili 'dɔ kïyëtï gɔ lende yawa ame ga pili lïjë kiya ne. XXXVII Lende 'bï 'ba bɔ mɔtɔ na ti kileme yi di mï burë nima rɔ ma laka ala rɔ ma kënyë.”

Bɔ Titi Ma Le'jete (MK 8:11-12; LK 11:29-32)

XXXVIII Kina bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ti Parosi mɔtɔ ga kënyï kiya zi Yësu iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, do'dɔkɔ 'dɔ toŋgɔ lende 'ba gɔ kotɔ ma këddï ko'dɔ.”

XXXIX Tine bo ileki dɔmo iya te, “Kpe bɔ titi ma le'jete nime kpe ŋgï rɔ ma kënyë, ereke Bɔko'ba dë. Gɔ wa'di na kiterike 'dɔ to'ja gɔ kotɔ? Ne inza kileme du te ziye. Tine gɔ kotɔ ma 'dɔ kileme ziye na ŋge tönë rɔ 'ba Yona bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba. XL Kɔzɔ ame Yona ko'dɔ tö'dö dɔ mota mï kenze löbu ne, ti kole 'ba bilaka lesi ko'dɔ tö'dö gbï dɔ mota tara bïcï yayi bërï. XLI Mï kada 'ba burë bilaka 'ba Nïnëwë ti kënyï kɔrɔ kɔmɔ kïtï 'ba burë tususu ye kpe bɔ titi ma le'jete naga nime. Römöyï mï kada ma Yona kuwöwö laja nima zïnnï lïjë otɔ dönnï ŋgï di mï lende kënyë 'bënnï ga. Kina

me rɔ ma laka mëdï miya ziye wa mɔtɔ ëdï bine ame kebe Yona.
XLII Mï kada 'ba burë 'ja bɔ dɔliŋɔ 'ba Seba tönë ti kɔrɔ kɔmɔ kïtï 'ba burë tɔdɔrɔ bïcï lende rɔye kpe bɔ titi ma le'jete naga nime. Römöyï lɔko ako tönë ŋbö rɔ ma kɔwɔ di dɔliŋɔ 'bënï tuwö akikali mbëmbë 'ba Solomo. Kina me rɔ ma laka mëdï miya ziye bɔ mɔtɔ ëdï bine ame kebe Solomo."

Tileki 'Ba Nökï
(LK 11:24-26)

XLIII "Ɔdɔ nökï kita'ba 'deni di dɔ bilaka ënyï kari mï gɔki toma bi 'ba rɔ kindawo zi bo. Tine ɔdɔ bo ko'ja dë yɔ, XLIV na bo kiya zi gbagba bo, iya te, 'Ti mileki mari mï rö ma nime mënyï di yïmo ne.' Bo ileki kari ko'ja mï rö tönë 'deni rɔ ma sari kotowa yïmo 'deni kɔpɔ kiyija wa mo ga pili rɔ ma laka. XLV Kina bo kileki ŋgï kari ko'de nökï ma modɔmorïyö mɔtɔ ga ame kënyë ŋgï rɔ dɔ kiteli kebe bo ne. Kina lïjë kako koloma ŋgï yayi. Tine na kɔsɔ loma 'ba bɔ nima këdï kënyë ŋgï rɔ dɔ kiteli kebe ma dɔgba. Wa nime na këdï ko'dɔ rönï tara zi bilaka bɔ lende kënyë ma le'jete naga nime."

Yë Na Rɔ Iya?
(MK 3:31-35; LK 8:19-21)

XLVI Yësu ëdï gba kilende na ma bo ni ti löndö bo ga kömö ŋgï. Lïjë ɔrɔ yaga koja laja gɔ bo 'dɔ bo kako kilende tïnnï. XLVII Kina bɔ mɔtɔ yayi kiya zi Yësu, iya te, "Oŋgɔ te, möyï ni ti löndö yï ga na me 'dë yaga lïjë o'dɔkɔ tilende tïyï."

XLVIII Yësu ileki dɔmo, iya te, "Yë na rɔ iya? Kina yë mo ga na rɔ löndö ma ga?"

XLIX Kina bo kileme bɔ kösö gɔ bo ga, na bo kiya te, "Iya ni ti löndö ma ga na rɔ ya naga nime. L Bɔ ame ko'dɔ wa ame 'bu ma, ma mïtɔrɔ ko'dɔkɔ 'dɔ bo ko'dɔ ne na rɔ löndö ma ti lëmï ma ga gbï rɔ iya."

XIII

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Kulï Kupö
(MK 4:1-9; LK 8:4-8)

I Mï kada kɔtɔ mo nima na Yësu kënyï di liŋɔ kari kpa pöpö, bo koloma tiyandi bilaka di yayi. II Kina bilaka kotɔtɔ rönnï ŋgï zi bo yayi rɔ tïndï ma kinza kiya. Na bo kari këkï abo ŋgï koloma mï sorope dɔ mini. Tine na tïndï naga nima kɔrɔ 'bënnï ŋgï yaga dɔ kpa götö. III Kina bo koloma ŋgï tiya wa ma konzi zïnnï rɔ dɔŋgala.

Bo iya te, "Bɔ mɔtɔ ɔdɔ 'deni kari tulï kupö abo. IV Kina ɔdɔ bo këdï koto 'deni tulï mo tine kupö mɔtɔ ga ila'ba ŋgï dɔ kpa kɔri. Kina yali kako kogɔ ŋgï yaga. V Mɔtɔ ga ila'ba 'bënnï dɔ kirigɔyɔ ame yayi mo kalo dë ne. Kina kötu ŋgï welo römöyï yayi mo alo dë. VI Tine ɔdɔ kada keze mbowa yɔ na koŋma ŋgï kututu yaga römöyï ŋgira'da mo alo dë. VII Kupö mɔtɔ ga ila'ba 'bënnï bïcï kono. Kina ɔdɔ kono kïyöbu yɔ na kuböwu ŋgï. VIII Tine kupö mɔtɔ ga ila'ba 'bënnï mï yayi ma laka, kina kïyöbu ŋgï kana. Mɔtɔ ga ana ŋbaŋi, mɔtɔ ga ana laka, mɔtɔ ga ana mbowa.

IX Bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö lende nime."

'Jɔ 'Ba Dɔŋgala 'Ba Kupö
(MK 4:10-20; LK 8:9-15)

X Kina bɔ kösö gɔ bo ga kako zi bo kititi bo, iya te, "Ëddï kiya lende rɔ dɔŋgala zi bilaka naga nime gɔ wa'dï?"

XI Bo ileki dɔmo zïnnï, iya te, "'Beye Bɔko'ba i'di akikali 'ba ŋere löbu abo ame rɔ ma kusu ne 'deni ziye. Tine 'bënnï i'di dë zïnnï. XII Römöyï bɔ ame këdï pele timo Bɔko'ba ti ki'di gbï dɔmo, 'dɔ bo këdï timo rɔ mbëmbë. Tine bɔ ame kinza timo ne ti kogba yaga di teyi. Ɔdɔ ma titi mɔtɔ këdï pele yayi ti kopepe yaga di zi bo.

XIII Wa nime 'dɔ ki'di ma mëdï milende zïnnï rɔ dɔŋgala ne,

römöyï lende 'ba Bɔko'ba nime lïjë oŋgɔ pele tine lïjë o'ja dë, lïjë uwö pele tine lïjë uwö dë laka kina ɔdɔ dë gbï dönnï. XIV Ëdï 'deni kɔzɔ lende tönë Yesaya kumë gɔ kö'du 'bënnï ne tara. Ame kiya te, ‘Bilaka naga nima ti kuwö ŋgï rɔ tuwö tine inza kɔdɔ du te dönnï. Lïjë ti koŋgɔ ŋgï rɔ toŋgɔ tine lïjë inza ko'ja du te. XV Römöyï kpa kɔri 'ba döku dönnï ïdirï 'deni teyi. Mbili lïjë u'bë 'deni, kina lïjë otomo kömönnï 'deni gbï teyi. Ma kiya te kinza tara dëne lïjë ëdï ko'ja ti kömönnï kuwö gbï ti mbili nnï lende mo kɔdɔ dönnï gɔ lïjë kotɔ dönnï kako zö 'dɔ mileŋo lïjë.’

XVI Tine kpe 'beye na laka römöyï kɔmɔye o'ja 'deni kina mbili ye uwö 'deni gbï. XVII Rɔ ma laka miya ziye bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ti bɔ lende laka ma konzi oloma 'deni ti kɔmɔ ki'di 'dɔ to'ja wa naga nime këddï ko'jake ne, tine lïjë o'ja dë du te. Kina lïjë oloma 'deni gbï ti kɔmɔ ki'di 'dɔ tuwö mo kɔzɔ ame këddï kuwöke ne, tine lïjë uwö dë du te.

XVIII Kina me ojeke mbili ye ti kuwöke 'jɔ 'ba dɔŋgala 'ba bɔ kulï kupö nime. XIX Bɔ ame kuwö lende 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba pele tine kɔdɔ dë dɔmo ne, bo na kɔzɔ kupö ame kila'ba dɔ kpa kɔri ne. Kina Satani kako ŋgï kolɔ lende nima yaga di mï dökï'dï bo. XX Kupö ma kila'ba dɔ kirigɔyɔ na rɔ ya ame ga kinda'ba lende 'ba Bɔko'ba ŋgï ti mï këyï di bi tuwö mo. XXI Tine ŋgira'da mo alo dë mïnnï. Kina ki'di ŋgï kigabi dë. Kina ɔdɔ gomɔ ala közï kasi ma ko'dɔ zïnnï gɔ laja nime kömö yɔ, na lïjë koga kpënnï ŋgï gɔmo. XXII Kina kupö ma kila'ba bïcï kono na rɔ ya ame ga kuwö laja laka nime pele tine kɔmɔ kïlë'dï 'ba gɔ wa 'ba dɔliŋɔ nime ti tɔ'ɔ mɔri ko'dɔ uböwu ŋgï yaga di mïnnï. Kina ki'di lïjë ŋgï kana ɔtɔ dë kpe. XXIII Kupö ma kulï mï yayi ma laka na rɔ ya ame ga kuwö laja nime ki'di kɔdɔ dönnï. Kina lïjë kana ŋgï mɔtɔ ga rɔ mbëmbë, mɔtɔ ga ana laka, mɔtɔ ga ana mbowa.”

Dɔŋgala 'Ba Beli

XXIV Yësu iya dɔŋgala mɔtɔ zïnnï, iya te, “Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï kɔzɔ wa nime te. Bɔ mɔtɔ ari kulï kupö nyönyu ma laka mï nyaka abo. XXV Mï korɔndɔ 'deni tine na bɔ ya kako ŋgï kulï 'jɔ beli mï löŋgö mo. Kina bo kari abo ŋgï. XXVI Kina ɔdɔ nyönyu kïyöbu 'deni këdï köyö tine na beli kinda ŋgï ki'di gbï töyö mï löŋgö mo. XXVII Kina bɔ laja 'ba bɔ tönë kako kiya zi bo, iya te, ‘Kupö ma laka na tönë kulï mï nyaka 'bï, ne beli naga nima ako di yala?’

XXVIII Bo ileki dɔmo, iya te, ‘Bɔ ya na ko'dɔ lende nima.’

Lïjë ititi bo, iya te, ‘O'dɔkɔ 'dɔ dari dotɔ beli naga nima yaga?’

XXIX Bo iya te, ‘Inza tara. Ɔdɔ kari kotɔke ëddï kotɔke nyönyu ma laka gbï timo. XXX Tine olake nyönyu ni ti beli naga nima kana kpaki bi kɔtɔ ŋbö kömö mï kada 'ba tumu wa di mï nyaka. Kina ti miya 'jaa zi bɔ kumu nyönyu 'dɔ lïjë kotɔtɔ kpa beli naga nima titi dɔgba kudödu bi kɔtɔ rɔ dɔ koŋma yaga. Kina 'dɔ lïjë kumu nyönyu ma ki'di mï mata.’ ”

Dɔŋgala 'Ba 'Jɔ Titiyi
(MK 4:30-32; LK 13:18-19)

XXXI Yësu iya dɔŋgala mɔtɔ gbï zïnnï, iya te, “Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï kɔzɔ 'jɔ 'ba ŋgërï mɔtɔ ame wötï titiyi ne tara tine ɔdɔ bilaka kogba kari kulï mï nyaka XXXII na kïyöbu ŋgï rɔ ŋgërï ma löbu ame yali ni kako kubö rö 'bënnï ga ŋgï dɔŋgila mo.”

XXXIII Yësu iya dɔŋgala mɔtɔ gbï zïnnï, iya te, “Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï kɔzɔ laŋga ame 'ja kogba pele mbowa kuturö ti ruzu

koso mï a ma mbiri ki'di ŋgï pili kö'bu ne.”
XXXIV Wa naga nime pili Yësu oloma 'deni rɔ tiya mo rɔ dɔŋgala zi tïndï naga nima. Bo iya a mɔtɔ dë zïnnï du te kinza dɔŋgala teyi.
XXXV Bo o'dɔ 'deni tara 'dɔ këdï kɔzɔ wa ma tönë bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kiya ne, “Ti milende zïnnï rɔ dɔŋgala. Wa ame ga kikali dë mɔlo di bi tisaki 'ba dɔliŋɔ nime ne ti miya zïnnï.”

'Jɔ 'Ba Dɔŋgala 'Ba Beli

XXXVI Kina ɔdɔ Yësu kënyï 'deni di mï löŋgö tïndï naga nima bo kari 'deni liŋɔ tine na bɔ kösö gɔ bo ga kako ŋgï zi bo kititi bo, iya te, “Ïyëtï 'jɔ 'ba dɔŋgala 'ba beli 'ba mï nyaka nime te zize.”
XXXVII Yësu ileki dɔmo, iya te, “Bɔ kulï kupö nima na rɔ kole 'ba bilaka lesi. XXXVIII Tine nyaka mo nima na rɔ dɔliŋɔ, kina kupö nyönyu mo nima na rɔ bilaka 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba, kina beli mo nima na rɔ bilaka 'ba Satani.
XXXIX Kina bɔ ya ma kako kulï kupö beli mo nima na rɔ Satani. Kada 'ba tumu wa di mï nyaka na rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ. Kina bɔ kumu nyönyu mo ga na rɔ malayika. XL Kina gbï kɔzɔ ame këdï kotɔtɔ kpa beli koŋma yaga ne tara, ti këdï gbï kɔzɔ wa nima tara mï ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ.
XLI Kole 'ba bilaka lesi ti koja malayika abo ga kari kutö'du bɔ dɔ kirasi ni ti bɔ lende kënyë ni yaga di mï ŋere löbu abo.
XLII Kina malayika ti ku'du lïjë ŋgï mï pa'do 'ba tölë dɔ kote 'dɔ lïjë kudu kunyï kpënnï yayi. XLIII Tine bɔ lende laka ni ti këdï rɔ löbu ma dɔ kiteli ame köbö kɔzɔ kada tara mï dɔliŋɔ 'ba 'bu nnï. Bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö lende nime.”

Dɔŋgala 'Ba Ŋere Löbu 'Ba Bɔko'ba

XLIV “Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï kɔzɔ wa nime te. Bɔ mɔtɔ ari kömö ŋgï dɔ yamo adalamini sököwö kusu dɔmo 'deni mï nyaka. Kina bo kitiri dɔmo ŋgï tötï teyi. Bo 'deni ŋgï rɔ lɔŋɔ na bo kari kugö wa ame ga bo këdï timo ne ŋgï me mökö, kina bo kileki ŋgï kari kugö nyaka tönë ti yamo yïmo ne rɔ abo.
XLV Kina ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï gbï kɔzɔ wa nime te. Bɔ ndögö mɔtɔ i'di toma tiyi nyileki ma kele.
XLVI Tine ɔdɔ bo kari ko'ja ame kele ŋgï rɔ dɔ kiteli ne 'deni tine, bo ari ŋgï kugö abo ga me mökö na bo kileki ŋgï kari kugö tiyi nyileki tönë.
XLVII Kina ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï gbï kɔzɔ wa nime te. Atoyi mɔtɔ ga u'du duru 'bënnï mï mini na kunzö kenze ŋgï rɔ ma kënyë.
XLVIII Kina ɔdɔ koso 'deni yïmo tine na lïjë kotɔ ŋgï yaga dɔ kpa götö lïjë koloma bërï tigeli ma laka mo ga. Ma laka mo ga u'du mï kee tine ma kënyë mo ga u'du ŋgï mökö. XLIX Kina ti këdï gbï tara mï kada 'ba ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ. Malayika ti kako kigeli bɔ lende kënyë yaga di mï löŋgö bɔ lende laka. L Kina lïjë ti ku'du bɔ lende kënyë ŋgï mï pa'do 'ba tölë dɔ kote 'dɔ lïjë kudu kunyï kpënnï yayi.”
LI Yësu ititi lïjë, iya te, “Ikalike wa naga nima ra?”
Lïjë iya te, “Yëë.”
LII Kina bo kileki kiya zïnnï, bo iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ame ga pili kuyï rönnï 'deni rɔ bɔ laja mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ne ëdï kɔzɔ bɔ mɔri ame koja wa ma mɔlo ni ti ma la'ja yaga di mï mata abo ne tara.”

Yësu Iyandi Wa Mï Dɔyayi 'Bënnï
(MK 6:1-6; LK 4:16-30)

LIII Kina ɔdɔ Yësu kote tiya dɔŋgala naga nime 'deni tine na bo kënyï ŋgï di gɔ bi nima LIV bo kileki kari Nazareta mï dɔyayi

'bënnï. Bo oloma tiyandi kɔmɔ bilaka mï rö 'ba mötu kina bilaka pili kotɔ ŋgï rɔ gönnï. Lïjë iya te, “Bɔ nima o'ja akikali ma te di yala? Kina bo ikali to'dɔ gɔ kotɔ löbu naga nime di yala? LV Bɔ nime bo na dë rɔ kole 'ba bɔ kose ŋgërï tönë? Ma bo na dë rɔ Mariya? Löndö bo ga na dë rɔ Yakoba ni ti Yesepa ti Simona ti Yuda? LVI Lëmï bo ga na dë me gbï këdï koloma tize bine ne? Ne bo o'ja wa naga nime te di yala?” □□ Kina lïjë kilagi lende abo ŋgï.

Yësu ileki kiya zïnnï te, “Rɔ ma laka, bilaka 'ba mï gɔ bi ma laki pili rɔ ma koro bɔ kumë lende. Tine bilaka 'ba dɔyayi abo ga ti ma wado abo ga oro bo dë.”

LVIII Kina ŋgï bo o'dɔ gɔ kotɔ ma konzi dë kpe di yayi römöyï lïjë i'di dönnï dë gɔ lende abo.

XIV

Tupö Yowani Bɔ Bapatisi
(MK 6:14-29; LK 9:7-9)

I Mï kada nima yayi na Erode bɔ dɔliŋɔ 'ba Galilaya kuwö lëbï 'ba Yësu. II Kina bo kiya zi bɔ laja abo ga, iya te, “Yowani bɔ bapatisi na. Bo na kënyï 'deni 'böwu kɔdɔ yaga di mï tölë. Kina me ki'di bo këdï ko'dɔ gɔ kotɔ naga nime ne.”

III Römöyï Erode bo na kinda'ba Yowani tönë mɔlo bine ki'di kudödu ku'du mï maboso. Bo o'dɔ gɔ kö'du 'ba Erodiya 'ja 'ba bɔ löndö bo Pïlïpö. IV Römöyï Yowani oloma tiya mo zi Erode, iya te, “Tuyï kɔmɔ 'ja 'ba löndö ele dë. Tïyëyï mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba na.”

V Bo o'dɔkɔ tupö Yowani yaga tine bo ere bilaka 'bënnï ga 'ba Yudayi römöyï lïjë iya Yowani rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba. VI Tine mï kada 'ba karama 'ba töyö Erode na nyiti 'ba Erodiya kari kusï ŋgala ŋgï kɔmɔ ŋba 'ba mï karama naga nima pili. Kina tusï ŋgala 'bënï ki'di Erode ŋgï këdï ti mï këyï rɔ mbëmbë. VII Gɔ kö'du mo na bo kulömu rɔ bo zïnï, iya te, “Mulömu rɔma 'deni, wa mɔtɔ ame kititi ne ti mi'di ŋgï zïyï.”

VIII Kina mönï kiya ŋgï zïnï 'dɔ lɔko kari kititi Erode, kiya te, “Dɔ Yowani bɔ bapatisi na ki'di zö gïrï nime mï kita'ba.”

IX Lende nime i'di Erode ŋgï rɔ meri. Tine gɔ lömu ame bo kulömu rɔ bo 'deni kɔmɔ ŋba abo ga pili ne, na bo ki'di lende mo ŋgï 'dɔ ko'dɔ kɔzɔ wa ma lɔko ko'dɔkɔ nima tara. X Kina bo ki'di ŋgï kari koke dɔ Yowani di mï maboso, XI kina ko'de ŋgï mï kita'ba ki'di zi nyiti tönë koto kari zi mönï.

XII Kina bɔ kösö gɔ bo ga kako kombi töku bo ŋgï kari kusu. Na lïjë kari kiya lende mo ŋgï zi Yësu.

Yësu I'di Akonyo Kɔ'bɔ Bilaka Kuluku 'Butë Bi 'Butë
(MK 6:30-44; LK 9:10-17; YN 6:1-14)

XIII Kina ɔdɔ Yësu kuwö meri 'ba Erode nima bo kiya ne 'deni tara tine na lïjë kënyï ŋgï di yayi këkï mï sorope kari rɔ dönnï mï gɔ bi ame bɔtɔ kinza teyi ne. Tine ɔdɔ bilaka kuwö lende abo 'deni tara na lïjë kënyï ŋgï di mï liŋɔ kozi 'bënnï ti ndïnnï kebe dɔ kpa götö. XIV Kina ɔdɔ Yësu këkï 'deni yaga di mï sorope tine bo oŋgɔ bilaka ëdï 'deni ŋgï kako rɔ tïndï. Kina ɔdɔ bo koŋgɔ lisa 'bënnï 'deni tara tine, na bo kileŋo ya ma rɔ rɔkɔ'ɔ naga ŋgï pili.

XV Ko'ja kada këdï kösö 'deni tine na bɔ kösö gɔ bo ga kako zi bo kiya te, “Kada inza kpe, bi nime rɔ yï mökö. Oja bilaka naga nime kari mï liŋɔ mɔtɔ ga ma ŋgɔsi bine 'dɔ lïjë kari kugö akonyo zïnnï di yayi.”

XVI Bo iya te, “Lïjë kari dë bi tɔ, kpe na 'dɔ ki'dike akonyo zïnnï.”

XVII Lïjë iya te, “Dinza ti ɔtɔ bine tine ŋge rɔ maŋgolɔ'bɔ muyï ti kenze rïyö.”

XVIII Bo iya te, “O'deke kako zö dayi.”

XIX Kina bo kiya ŋgï 'dɔ bilaka naga nima pili koloma bërï dɔ mɔli. Kina bo kogba maŋgolɔ'bɔ muyï tönë ŋgï ti kenze rïyö mo naga nima, na bo koŋgɔ bi kari mïtɔrɔ, bo kileki yëë'dï mo zi Bɔko'ba. Na bo konye yïmo ki'di zi bɔ kösö gɔ bo ga kari koza zi tïndï tönë ga. XX Kina lïjë pili konyo ŋgï kïtëkpë lïjë. Kina bɔ kösö gɔ bo ga kari kutö'du kɔsɔ ma kileke bërï mo ga ŋgï koso mï kee 'butë dɔmorïyö. XXI Bilaka naga nima konyo ne bɔtɔni mo ga ëdï pili kuluku 'butë bi 'butë (5000). Kina 'ja ëdï gbï ti kole titi ame kïtëtë dë yïmo.

Yësu Iliŋgere Kebe Dɔ Mini (MK 6:45-52; YN 6:15-21)

XXII Yësu i'di bɔ kösö gɔ bo ga këkï mï sorope 'dɔ lïjë kumu tötï kari dɔgba gönyï pöpö. Tine na bo kileke 'ba bo tötï tïyëyï tïndï naga nima gɔ lïjë kari ë'bënnï ti. XXIII Di pötö mo ko'ja bo kïyëyï tïndï naga nima 'deni kari tine na bo kënyï ŋgï kari dɔ döku rɔ dɔ kutu bo tilende ti Bɔko'ba. Mï kpalila 'deni tine bo ëdï 'deni ŋgï ŋge kutu bo yayi. XXIV Kina sorope ëdï ë'bënï 'deni gbï ŋbö rɔ ma kɔwɔ mï zana mini lili këdï koŋbeŋbe rɔ ma kënyë. Römöyï lili nima ëdï kome kako di kɔmɔ mo.

XXV Mï kano bi 'deni na Yësu kari kömö ŋgï zïnnï yayi bo këdï kiliŋgere kebe dɔ mini. XXVI Tine ɔdɔ lïjë ko'ja bo 'deni këdï kiliŋgere kebe dɔ mini tara tine na ko'de tikere ŋgï zïnnï. Kina lïjë kulörï rɔ ma kembe rɔ kɔmɔ 'ba tikere, kiya te, “Sëgë na.”

XXVII Kina Yësu kënyï kilende zïnnï, iya te, “Ogbɔke dökï'dï ye. Ma na. Kinza kereke dë.”

XXVIII Kina Pïtörö kënyï kiya zi bo, iya te, “Ŋere, ɔdɔ këdï ŋgï rɔ nï na, ïdëkï ma te miliŋgere kebe dɔ mini mari zïyï yayi.”

XXIX Yësu iya te, “Ako.”

Kina Pïtörö këkï ŋgï di mï sorope ki'di tiliŋgere kebe dɔ mini kari zi Yësu. XXX Tine ɔdɔ bo ko'ja lili 'deni tara na ko'de tikere ŋgï zi bo. Kina bo ki'di ŋgï tönzu kari bërï mï mini, na bo kulörï kopapa kiya te, “Ŋere, okɔnyi ma.”

XXXI Kina Yësu koja közï bo ŋgï welo kikapo bo, kiya te, “Gɔ wa'di na ki'di döyï dë gba laka gɔ lende ma? Ikali dë ma mëdï mɔmɔ yi?”

XXXII Kina ɔdɔ lïjë këkï 'deni mï sorope yɔ na lili tönë kɔrɔ ŋgï. XXXIII Kina ya ma mï sorope yayi naga nima koloma ŋgï tïlëlu bo, iya te, “Rɔ ma laka nï na ŋgï rɔ kole 'ba Bɔko'ba.”

XXXIV Lïjë umu dɔ pöpö nima ŋbö lïjë kömö mï dɔyayi 'ba Genesareta. XXXV Kina bilaka mo ga kikali Yësu ŋgï, na lïjë koja laja ŋgï gɔ bɔ rɔkɔ'ɔ ame ga pili toko mï dɔyayi nima yayi ne 'dɔ ko'de zi Yësu. XXXVI Lïjë oma'jo rönnï zi bo 'dɔ ya ma rɔ rɔkɔ'ɔ naga kosa ŋge pele rɔ dɔ kpa bɔŋgɔ abo. Kina bɔ rɔkɔ'ɔ ma konzi ame ga kosa dɔ kpa bɔŋgɔ 'ba rɔ bo nima ne kileŋo ŋgï pili di dɔ rɔkɔ'ɔ mo ga.

XV

Dölëtï 'Ba Yudayi (MK 7:1-13)

I Parosi mɔtɔ ga ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ako di Yerosalema zi Yësu kititi, iya te, II “Gɔ wa'di na bɔ kösö göyï ga koro akiyandi 'ba 'bu ze löbu ga dë? Römöyï lïjë ëdï 'deni konyo akonyo ŋgï tara kinza to'dɔ dölëtï 'ba közï kurögö.”

III Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Ne gɔ wa'di na kïyëyïke mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba 'dɔ to'dɔ akiyandi 'ba gbagba ye ga?

IV Römöyï Bɔko'ba iya te, ‘Oro 'bu
yï ni ti möyï,’ kina mɔtɔ gbï, ‘Bɔtɔ
ame kumu kpa bo gɔ 'bu bo ni ti
ma bo ne kölë yaga.’ Tine ebe
kiyake te, ɔdɔ bɔ mɔtɔ këdï ti wa
ame 'dɔ bo kokɔnyi ma bo ni ti 'bu
bo timo kina ɔdɔ bo kiya 'deni te,
‘Wa nima mulömu 'deni 'dɔ ti'di
mo zi Bɔko'ba,’ bine iyandike bo
'deni za 'böwu 'dɔ bo koro 'bu bo
ni ti ma bo dë kpe tokɔnyi mo ti
wa nima. A nime na kïyëyïke mï
kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba 'deni 'dɔ
to'dɔ kö'du ki'di 'ba gbagba ye ga.

VII Kpe bɔ kɔmɔ kandi naga
nime, Yesaya umë lende ŋgï rɔ
ma laka gɔ kö'du 'be ame kiya
te, VIII ‘Bilaka naga nime lïjë oro
ma ŋere Bɔko'ba ŋge ti kpënnï
tine mïnnï ŋbö rɔ ma kɔwɔ di
zö. IX Mötu 'bënnï ka rɔ a yawa,
römöyï kö'du ki'di 'bënnï 'ba bi-
laka lesi na za lïjë kebe tiyandi mo
kiya rɔ lende ma 'ba Bɔko'ba.’ ”

A Ma Rɔ Ti'da
(MK 7:14-23)

X Kina Yësu kïdëkï tïndï naga
nima ŋgï kako zi bo kilende teyi,
iya te, “Ojeke mbili ye kuwöke
lende nime 'dɔ kɔdɔ dɔye. XI Wa
ma këdï kari mï bilaka i'di bi-
laka dë këdï rɔ ma kënyë kɔmɔ
Bɔko'ba. Tine wa ma këdï kɔdɔ
di kpa bilaka na këdï ki'di bilaka
rɔ ma kënyë di kɔmɔ bo.”

XII Kina bɔ kösö gɔ bo ga kako zi
bo, iya te, “Ikali ra? Lende nima
kiya ne ila'ba ŋgï rɔ ma kënyë mï
Parosi ni.”

XIII Bo ileki dɔmo zïnnï, iya te,
“Ŋgërï ame ga pili kinza rɔ ma
kïdïyë 'ba 'bu ma ame mïtɔrɔ ne ti
kotɔ yaga. XIV Kinza kupöke rɔye
dë gɔ lende 'bënnï. Lïjë 'bënnï
nima bɔ kɔmɔ kölu ma këdï kiteri
tokɔkɔ bɔ kɔmɔ kölu lëpï nnï ga
na. Ne ɔdɔ bɔ kɔmɔ kölu kebe
tokɔkɔ bɔ kɔmɔ kölu mɔtɔ, lïjë
nima kpaki rïyö ti kila'ba ŋgï mï
gö.”

XV Kina Pïtörö kënyï kititi bo,
iya te, “Ïyëtï 'jɔ 'ba dɔŋgala nime
kiya ne zize.”

XVI Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya
te, “Kpe gba gbï tara ikalike ɔtɔ
dë? XVII Ikalike dë wa ame kɔdɔ
kari di kpa bilaka ne ari ŋgï mï
tokpe kuwu rönï di yayi kiteli
ë'bënï kɔdɔ yaga di mï yida rɔ?
XVIII Tine wa ame këdï kɔdɔ yaga
di kpa bilaka ne ɔdɔ 'bënï kako
di mï dökï'dï. Lïjë na rɔ wa ma
këdï ki'di bilaka këdï rɔ ma kënyë
kɔmɔ Bɔko'ba. XIX Römöyï wa ma
këdï kɔdɔ di mï dökï'dï na rɔ meri
ma kënyë naga ti akupö ti yërï ti
tö'dö ti rɔ ame rɔ ma kënyë ne ti
'bögö ti susu bëtï ti ti'ja. XX Wa
naga nime na rɔ wa ma këdï ki'di
bilaka këdï rɔ ma kënyë kɔmɔ
Bɔko'ba. Ne tonyo akonyo tara
kinza turögö közï kɔzɔ ame lïjë
Parosi ni kiya ziye ne i'di bilaka
dë këdï kɔtɔ te rɔ ma kënyë kɔmɔ
Bɔko'ba.”

Nyiti 'Ba 'Ja Kanana Mɔtɔ
(MK 7:24-30)

XXI Kina Yësu kënyï ŋgï di yayi
kari mï gɔ bi ma ŋgɔsi ŋgila gawo
'ba Tura ni ti Sidona. XXII Di yayi
na 'ja mɔtɔ rɔ bilaka 'ba Kanana
ame këdï koloma mï dɔyayi nima
yayi kako ŋgï zi bo ti tulörï, iya
te, “Ŋere kole 'ba Dawidi, i'di mïyï
këyï rɔma. Nökï ëdï 'deni ŋgï
koŋbeŋbe nyiti ma rɔ ma kënyë.”

XXIII Tine Yësu ileki lende mɔtɔ
dë kiya zïnï. Kina bɔ kösö gɔ bo
ga kako kilende zi bo, iya te, “Oja
'ja nime kari yaga di rɔze. Lɔko
ëdï kozi nduwë gɔze ti tulörï.”

XXIV Bo ileki dɔmo, iya te, “Oja
ma ŋge mako mï dɔliŋɔ nime
gɔ kamölö 'ba Yisarele ma kölu
'deni.”

XXV Kina ɔdɔ 'ja tönë kuwö
'deni tara na lɔko kako kila'ba ŋgï
kolɔdɔ bërï kɔmɔ Yësu, kiya te,
“Ŋere, okɔnyi ma.”

XXVI Bo ileki dɔmo zïnï, iya te, “Tu'du akonyo 'ba kole ziye bï ele dë.”
XXVII 'Ja tönë ileki dɔmo, iya te, “Ŋere, rɔ ma laka, pele tara bï ëdï konyo ruruzu ma këdï kilayi bërï di dɔ tarabiza 'ba bɔ dönnï ga.”
XXVIII Kina Yësu kileki dɔmo zïnï, iya te, “'Ja, i'di döyï 'deni rɔ ma laka gɔ lende ma, ne ko'dɔ rönï ŋgï zïyï tara.”
Kina kileŋo nyiti 'bënï tönë ŋgï mï saa nima.

Yësu I'di Akonyo Kɔ'bɔ Bilaka Kuluku 'Butë Bi Modɔɔmota
(MK 8:1-10)

XXIX Yësu ënyï di yayi kari nduwë kebe kpa pöpö 'ba Galilaya. Kina bo kari këkï ŋgï dɔ kuruŋgu bo koloma bërï. XXX Kina tïndï ma kinza kiya kɔlɔ ŋgï kako zi bo. Lïjë o'de ya ma rɔ ka'bo naga ti bɔ kɔmɔ kölu ni ti ya ma keŋme bërï naga ti bɔ kpa kudödu ni ti bɔ rɔkɔ'ɔ mɔtɔ ga. Lïjë o'de pili ko'ba kɔmɔ Yësu. Kina bo kileŋo lïjë ŋgï pili. XXXI Kina ɔdɔ bilaka naga nima koŋgɔ bɔ kpa kudödu ni këdï kilende 'deni, ya ma keŋme bërï naga 'deni laka, bɔ ka'bo ni këdï kiliŋgere 'deni, bɔ kɔmɔ kölu ni këdï ko'ja bi 'deni, lende mo igayi lïjë ŋgï. Kina lïjë kebe ŋgï tïlëlu Bɔko'ba 'ba Yisarele.
XXXII Kina Yësu kïdëkï bɔ kösö gɔ bo ga kako zi bo, iya te, “Moŋgɔ lisa 'ba rɔ bilaka naga nime 'deni, lïjë o'dɔ tö'dö 'deni dɔ mota tö bine, akonyo 'bënnï ga ote rönï 'deni. Mo'dɔkɔ dë toja lïjë ŋgï kari tara ti 'bö kinza ma lïjë konyo ɔtɔ, römöyï kinza lïjë kari kidaki gɔ kɔri.”
XXXIII Bɔ kösö gɔ bo ga ititi bo, iya te, “Ti do'ja akonyo di yala di yï mökö nime ma 'dɔ kɔ'bɔ tïndï 'ba bilaka naga nime?”
XXXIV Bo ileki kititi lïjë, iya te, “Akonyo wa'di ga na këddïke timo bina?”
Lïjë iya te, “Dëdï ŋge ti maŋgolɔ'bɔ modɔmorïyö, ti kole kenze titi tɔ ne ga.”
XXXV Kina Yësu ki'di 'dɔ tïndï naga nima koloma bërï. XXXVI Kina bo kogba maŋgolɔ'bɔ modɔmorïyö tönë ga ŋgï ti kenze mo ga, bo kileki yëë'dï mo zi Bɔko'ba. Kina bo konye yïmo ŋgï ki'di zi bɔ kösö gɔ bo ga kari ki'di zi bilaka tönë ga. XXXVII Kina lïjë pili konyo ŋgï kɔ'bɔ lïjë. Kina bɔ kösö gɔ bo ga kako ŋgï kotɔtɔ kɔsɔ ma kileke mo ga koso mï kee modɔmorïyö. XXXVIII Bilaka naga nima konyo ne bɔtɔni mo ga ëdï pili kuluku 'butë bi modɔɔmota (4000). Kina 'ja ëdï gbï ti kole titi ame kïtëtë dë yïmo.
XXXIX Kina ɔdɔ Yësu kïyëyï bilaka naga nima 'deni kari tine, na bo këkï ŋgï mï sorope kari mï dɔyayi 'ba Magadana.

XVI

Bɔ Titi Ma Le'jete
(MK 8:11-13; LK 12:54-56)

I Parosi mɔtɔ ga ti Sadoke ako zi Yësu 'dɔ to'ba bo. Kina lïjë kititi bo 'dɔ bo ko'dɔ gɔ kotɔ ame 'dɔ kileme tigɔ 'ba Bɔko'ba di mïtɔrɔ ne. II Tine Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Kpe bilaka, ɔdɔ kada këdï kösö ë'bënï 'deni iyake te, ‘Ma tïlëndö kada ëdï keze römöyï mïtɔrɔ rɔ ma kasi.’ Kina gbï mɔlo mï dɔŋbɔ iyake te, ‘Tɔrɔ ëdï ka'di tɔne römöyï mïtɔrɔ 'deni rɔ ma kasi gbï ti pɔli kölu.’ Kina me 'deni ikalike tïyëtï kɔmɔ pɔli ma këdï kuyï rönï tïlëndö rɔ ma kasi ala rɔ ma kölu. Tine inza kɔ'bɔke tïyëtï wa ma këdï ko'dɔ rönï mï kada naga nime. IV Gɔ wa'di na kpe bɔ titi ma le'jete nime ŋgï rɔ ma kënyë kereke Bɔko'ba dë te? Ebeke tititi ma 'dɔ to'dɔ gɔ kotɔ ziye, tine minza mileme du te ziye. Gɔ kotɔ ma 'dɔ kileme ziye na ŋge tönë rɔ 'ba Yona bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba.”

Kina Yësu kënyï ŋgï kari abo di ŋgila lïjë.

Laŋga 'Ba Parosi Ni Ti Sadoke (MK 8:14-21)

V Kina ɔdɔ Yësu ni kari 'deni kumu dɔ pöpö kömö gönyï ma kapa mɔtɔ tine, bɔ kösö gɔ bo ga ari koŋgɔ dönnï udölu 'deni di bi togba maŋgolɔ'bɔ kako timo. VI Yësu iya zïnnï, iya te, “I'dike kɔmɔye kandi laka di zi laŋga 'ba Parosi ni ti Sadoke ni.”

VII Kina bɔ kösö gɔ bo tönë ga koloma ŋgï rɔ tiya mo rɔ gɔ rönnï, lïjë iya te, “Bo ëdï kiya lende nima tara gɔ ame dakoke dë ti maŋgolɔ'bɔ ne ya?”

VIII Tine Yësu ikali wa nima lïjë këdï kiya ne 'deni mɔlo. Kina bo kiya zïnnï, iya te, “Kpe bɔ kinza ki'dike dɔye dë gba laka gɔ lende ma naga nime. Gɔ wa'di na këddï kiyake lende 'ba maŋgolɔ'bɔ ame kakoke dë timo ne rɔ gɔ rɔye gɔmo? IX Lende nime ɔdɔ dë gba dɔye? Omerike lende 'ba maŋgolɔ'bɔ muyï tönë monye yïmo ki'dike zi bilaka kuluku 'butë bi 'butë (5000) ne dë? Utö'duke kɔsɔ mo koso mï kee ndö? X Kina gbï maŋgolɔ'bɔ modɔmorïyö tönë ga mi'di zi bilaka kuluku 'butë bi modɔɔmota (4000) ne, utö'duke kɔsɔ mo koso mï kee ndö? XI Ne gɔ wa'di na ki'dike dë këdï dɔye, lende 'ba maŋgolɔ'bɔ na dë me mëdï miya ziye bine ne? I'dike kɔmɔye kandi laka di zi laŋga 'ba Parosi ni ti Sadoke ni.”

XII Kina lende mo kɔdɔ 'jaa dönnï Yësu inza kiya zïnnï 'dɔ lïjë ki'di kömönnï kandi laka di zi laŋga 'ba gɔ maŋgolɔ'bɔ, tine 'dɔ lïjë ki'di kömönnï kandi laka di zi akiyandi 'ba Parosi ni ti Sadoke ni.

Kole 'Ba Bilaka Lesi Yë Na? (MK 8:27-30; LK 9:18-21)

XIII Kina ɔdɔ Yësu ni kari 'deni mï dɔyayi ma ŋgɔsi ŋgila gawo 'ba Kayisariya Pïlïpö, na bo kititi bɔ kösö gɔ bo ga, iya te, “Bilaka ëdï kiya kole 'ba bilaka lesi rɔ yë?”

XIV Lïjë ileki dɔmo, iya te, “Ya mɔtɔ ga iya te nï Yowani bɔ bapatisi na. Ya mɔtɔ ga iya te nï Eliya mo na, mɔtɔ ga iya te nï Yeremaya ala bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ma kɔtɔ mɔtɔ na.”

XV Bo ileki kititi lïjë, iya te, “Ne kpe 'beye iyake ma rɔ yë?”

XVI Simona Pïtörö ileki dɔmo, iya te, “Nï na rɔ Kurïsïtö kole 'ba Bɔko'ba ame koja kako di mïtɔrɔ ne.”

XVII Yësu ileki dɔmo, iya te, “Yëë'dï këdï zïyï Simona kole 'ba Yowani. Römöyï akikali kodɔrɔ nime bilaka lesi na dë ki'di zïyï, tine ako di zi 'bu ma ame mïtɔrɔ ne. XVIII Pïtörö, rɔ ma laka miya zïyï, nï na rɔ döku. Döku nime na ti mo'ba kanisa ma dɔmo ame pele rɔ tölë dɔ kote inza kikali ta'da mo. XIX Ti mi'di kpadörï 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba zïyï. Lende ame këddï kudödu zi bilaka 'ba mï dɔyayi bine Bɔko'ba udödu 'deni gbï mɔlo di mïtɔrɔ. Kina wa ame kodɔ kpamo di mï dɔyayi bine, Bɔko'ba odɔ kpamo 'deni gbï mɔlo di mïtɔrɔ.”

XX Tine Yësu ose gɔmo zi bɔ kösö gɔ bo ga kinza lïjë kari kiya dë zi bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ kiya te, bo na rɔ Kurïsïtö ame Bɔko'ba koja kako di mïtɔrɔ ne.

Yësu Iya Gɔ Lende 'Ba Tölë Abo (MK 8:31–9:1; LK 9:22-27)

XXI Mï kada nima na Yësu kisaki ŋgï tiya mo yaga bi kɔpɔ zi bɔ kösö gɔ bo ga, kiya te, “Ti mari mï Yerosalema kina löbu 'ba bilaka ni ti 'ba bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi mo ga kpaki ti kodɔ gomɔ rɔma ŋbö lïjë kupö ma. Tine mï tö'dö dɔ mota Bɔko'ba ti ki'di ma mënyï mɔdɔ yaga di mï tölë.”

XXII Kina Pïtörö kogba Yësu ŋgï kese timo sege yaga, bo kowasa lende nima yaga di kpa Yësu, iya te, “Ŋere, Bɔko'ba kitata yaga di röyï, ko'dɔ rönï dë zïyï.”

XXIII Kina Yësu kuyï kɔmɔ bo dɔ Pïtörö, iya te, “Nï Satani nime, ese yaga di rɔma. Nï 'bëyï wa 'ba turökpö rönï gɔ kɔri ma na. Meri 'bï nima 'ba bilaka lesi na, 'ba Bɔko'ba na dë.”
XXIV Kina Yësu koloma ŋgï rɔ tiya mo zi bɔ kösö gɔ bo ga, iya te, “Bɔtɔ ame ko'dɔkɔ tösö gɔma ne, i'dike bo komba gɔ bo zi gbagba bo, bo kombi gomɔ abo bo kösö gɔma pele ŋbö mï tölë.
XXV Römöyï bɔ ame kiteri tɔmɔ dïdï bo ne ti kupö ŋgï. Tine ame kupö dïdï bo gɔ lende ma ne ti kɔmɔ ŋgï.
XXVI Ɔdɔ bɔ mɔtɔ komɔmi dɔliŋɔ löbu nime pele pili zi bo, tine bo kupö dɔ dïdï bo, wa'di na bo ti ko'ja gɔmo? Bo inza ko'ja wa mɔtɔ gɔmo. Ɔdɔ bo kölë 'deni wa mɔtɔ inza kpe ame 'dɔ bo ki'di tutë gɔ dïdï bo timo.
XXVII Tine kole 'ba bilaka lesi ti kako ti malayika abo ga mï tigɔ 'ba 'bu bo. Kina bo ti kopi ŋgï zïyï nï bɔ mɔtɔ gɔ ndɔbɔ 'bï ma ko'dɔ.
XXVIII Rɔ ma laka miya ziye, ya mɔtɔ ga ëdï mï löŋgö ye bine ame tako 'ba kole 'ba bilaka lesi ame bo këdï kako rɔ ŋere 'ba dɔ wa pili ne, ti kako kota lïjë gba kinza kinene wa mɔtɔ möyï mo rɔ tölë.”

XVII

Kïnë Yësu Uyï Rönï
(MK 9:2-13; LK 9:28-36)

I Mï tö'dö dɔ modɔɔkɔtɔ di pötö mo na Yësu kënyï ŋgï kogba Pïtörö ni ti Yakoba ti löndö bo Yowani, bo koto lïjë kari dɔ döku ma löbu rɔ dönnï. II Kina ŋgï ko'ja lïjë këdï koŋgɔ Yësu tine kïnë bo uyï rönï 'deni 'beri. Kɔmɔ bo öbö 'deni ŋgï kɔzɔ kada. Kina bɔŋgɔ 'ba rɔ bo aŋmi 'deni ŋgï köbö yaga kɔzɔ mandara. III Kina lïjë ko'ja Musa ni ti Eliya kɔdɔ 'deni yayi këdï kilende ti bo. IV Kina Pïtörö kënyï kilende kiya zi Yësu, iya te, “Ŋere, ele sowa ame dëdï 'deni bine. Ɔdɔ ko'dɔkɔ ŋgï, ti mubö ŋgöŋgöbö mota bine, kɔtɔ zïyï kɔtɔ zi Musa kina ma kɔtɔ 'dɔ këdï zi Eliya.”
V Kota bo këdï gba tilende na pɔli mɔtɔ rɔ ma köbö kako ŋgï kutu'bö lïjë. Kina birɔ kudu ŋgï di mï pɔli nima, iya te, “Bo na rɔ kole ma ame mɔ'ɔ kulöwö ne, ma ti mï këyï gɔ lende abo. Uwöke dɔ bo.”
VI Kina ɔdɔ bɔ kösö gɔ Yësu naga nima kuwö birɔ nima 'deni tara odɔ tikere ŋgï mïnnï lïjë kënyï kila'ba kutu'bö kömönnï bërï.
VII Yësu ako kosa rönnï, kiya te, “Ënyïke tɔrɔ. Kinza kereke dë.”
VIII Kina lïjë kombi kömönnï tɔrɔ tine lïjë o'ja bɔtɔ dë kpe, Yësu na 'deni ŋge kutu bo yayi.
IX Kina ɔdɔ lïjë këdï këkï 'deni kako bërï di dɔ döku tine, Yësu ose zïnnï, iya te, “Kinza kari kiyake lende 'ba wa naga nime ko'jake ne dë titi zi bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ. Tine 'dɔ kiyake 'jaa ɔdɔ Bɔko'ba ki'di kole 'ba bilaka lesi 'deni 'böwu kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë.”
X Lïjë ititi bo, iya te, “Ne gɔ wa'di na bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni kiya te, Eliya na këdï kako titi dɔgba kina 'jaa ti Kurïsïtö kako?”
XI Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Rɔ ma laka Eliya na këdï kako titi dɔgba 'dɔ bo kiyija wa pili ndö.
XII Tine rɔ ma laka miya ziye, Eliya ako 'deni bine, tine bilaka ikali bo dë. Lïjë o'dɔ bo ŋgï kɔzɔ wa ma lïjë ko'dɔkɔ ë'bënnï to'dɔ mo tara. Kina lïjë ti ko'dɔ kole 'ba bilaka lesi gbï kilisa di közïnnï tara.”
XIII Kina bɔ kösö gɔ bo tönë ga kikali ŋgï Yowani bɔ bapatisi na bo këdï kiya lende mo.

Kole Mɔtɔ Ti Abërï Dɔmo
(MK 9:14-29; LK 9:37-43)

XIV Kina ɔdɔ lïjë kileki 'deni kako kömö zi tïndï naga nima na bɔ mɔtɔ kako ŋgï kolɔdɔ bërï kɔmɔ Yësu, XV kiya te, “Ŋere, i'di mïyï këyï rɔ kole ma. Kole ma

ëdï ti abërï këdï koŋma ŋgï rɔ ma kënyë kebe mï pa'do ni, kebe mï mini ni. XVI Kina me mo'de bo kako zi bɔ kösö göyï naga nime tine lïjë ɔ'bɔ dë tileŋo mo."

XVII Yësu ileki dɔmo, iya te, "Kpe bilaka ma le'jete naga nime, kpe bɔ kinza ki'dike dɔye dë gɔ lende ma naga nime, kpe bɔ lende kënyë naga nime. 'Dɔ mö'bö tiye bine ŋbö nyanya? Kina 'dɔ mogbɔ dökï'dï ma di zi gomɔ 'be nime ŋbö nyanya? O'deke kole nima kako zö dayi."

XVIII Kina Yësu kamo ŋgï dɔ nökï nima na kënyï ŋgï di dɔ kole tönë. Kina kileŋo kole tönë ŋgï mï saa nima. XIX Kina bɔ kösö gɔ Yësu ga kako liya zi bo, kiya te, "Dɔ'bɔ 'beze dë toga mo yaga gɔ wa'di?"

XX-XXI Yësu ileki dɔmo, iya te, "Römöyï i'dike dɔye dë gba laka gɔ lende ma. Rɔ ma laka miya ziye, ɔdɔ ki'dike dɔye 'deni pele ŋge mbowa gɔ lende ma ti kiyake ŋgï zi döku nime, kiyake te, 'Ese di bine kari 'dë.' Kina döku nime ti kese ŋgï. Kina gbï wa mɔtɔ inza konya dɔye kpe."

Yësu Iya Gɔ Lende 'Ba Tɔdɔ Abo Di Mï Tölë
(MK 9:30-32; LK 9:43-45)

XXII Kina ɔdɔ bɔ kösö gɔ Yësu ga këdï 'deni pili bi kɔtɔ Galilaya tine na Yësu kiya zïnnï, iya te, "Ti kususu kole 'ba bilaka lesi ki'di zi bilaka, XXIII kina lïjë ti kupö bo ŋgï. Tine mï tö'dö dɔ mota Bɔko'ba ti ki'di bo kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë."

Gɔ kö'du mo na bɔ kösö gɔ bo ga ŋgï dɔ meri rɔ kɔmɔ tɔlɔ.

Yësu Opi Awada 'Ba Rö Löbu 'Ba Bɔko'ba

XXIV Kina ɔdɔ Yësu ni kömö 'deni Kaparanoma, bɔ kireke awada 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba ako kititi Pïtörö, iya te, "Bɔ dɔye nima bɔ kopi awada 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba na?"

XXV Pïtörö iya te, "Kina ŋgï tara."

Kina ɔdɔ Pïtörö kɔdɔ 'deni rö, tine na Yësu kititi bo dɔgba, iya te, "Simona, meri 'bï tondo ga? Ëdï kireke awada 'ba bɔ dɔliŋɔ 'ba dɔyayi nime di zi yë mo ga? Di zi kole 'ba bɔ dɔliŋɔ ala di zi bɔ löwö?"

XXVI Pïtörö iya te, "Ëdï kireke di zi bɔ löwö."

Yësu iya te, "Tine kole 'ba bɔ dɔliŋɔ ireke ɔtɔ dë di teyi. XXVII Ne do'dɔkɔ dë 'dɔ bilaka naga nime komeri lende kënyë rɔze. Ari kpa pöpö ku'du jibada yïmo. Otɔ kenze ma dɔgba ame kinda'ba jibada ne yaga. Kina ɔdɔ kobenye kpamo ëddï ko'ja yamo di kpamo. Kina 'dɔ kogba yamo nima kari timo kopi zïnnï rɔ awada ze 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba."

XVIII

Yë Na Rɔ Dɔ Kiteli?
(MK 9:33-37; LK 9:46-48)

I Mï kada nima na bɔ kösö gɔ Yësu ga kako zi bo kititi bo, iya te, "Yë na rɔ dɔ kiteli mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba?"

II Kina bo kïdëkï kole titi mɔtɔ ŋgï ki'di kɔrɔ kömönnï. III Kina bo kiya te, "Rɔ ma laka miya ziye, ɔdɔ kilekike rɔye dë ŋgï kɔzɔ kole titi nime tɔdɔ ziye mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba inza du te. IV Bɔ ame kileki rɔ bo 'deni titiyi kɔzɔ kole titi nime ne na rɔ dɔ kiteli mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. V Bɔ ame kota kole titi ma kɔzɔ a nime te rɔ ŋba gɔ kö'du ma ne, ma na bo kota ma 'deni.

VI Ne bɔ ame këdï ki'di kole titi ma kɔzɔ a nime te ame ga ki'di dönnï 'deni gɔ lende ma ne kebe kila'ba mï lende kënyë, ma laka mo dëne ɔ'bɔ 'dɔ kudödu toto kuwu ndöwu ma löbu mugu bɔ tɔ nima 'dɔ kïtïŋï bo timo mï mini löbu ma kalo. VII Bu'bu ziye kpe bilaka 'ba dɔliŋɔ gɔ wa ma konzi ame ga këdï ki'di bilaka kɔcɔ yaga

di mï kɔri ma nime ne. Ëdï ŋgï tara 'dɔ lïjë wa naga nima këdï bine. Tine bu'bu zi bɔ ame ki'di bilaka tɔcɔ yaga ne. VIII Ɔdɔ közïyï ala ndïyï na ki'di yi ko'dɔ lende kënyë, oke yaga ku'du mökö. Ti këdï rɔ ma laka zïyï 'dɔ këddï ti dïdï ma ŋburuŋburu rɔ bɔ közï kɔtɔ ala rɔ bɔ ndï kɔtɔ di dɔ ame 'dɔ ku'du yi mï pa'do ma ŋburuŋburu kpaki ti közïyï ga ti ndïyï ga ne. IX Kina ɔdɔ kömöyï na ki'di yi ko'dɔ lende kënyë iyagba yaga ku'du mökö. Ti këdï rɔ ma laka zïyï 'dɔ këddï ti dïdï ma ŋburuŋburu rɔ bɔ kɔmɔ kɔtɔ di dɔ ame 'dɔ ku'du yi mï pa'do 'ba tölë dɔ kote ti kömöyï ga kpaki rïyö ne."

Kamölö Kɔtɔ Ɔdɔ Kölu
(LK 15:3-7)

X-XI "Oŋgɔke laka kinza kudölike lïjë wa titi naga nime dë. Rɔ ma laka miya ziye malayika 'bënnï ga ö'bö ŋgï ŋburu kɔmɔ 'bu ma Bɔko'ba di mïtɔrɔ. XII Ti komerike tondo? Ɔdɔ bɔ mɔtɔ këdï ti kamölö kuluku rïyö, kina ma kɔtɔ mɔtɔ kölu yaga di kɔmɔ mo, tara ne bo ti kola ma konzi naga nima dë ŋgï mökö mï löwu yayi bo kari toma ma kɔtɔ nima kölu ne ya? XIII Rɔ ma laka miya ziye, ɔdɔ bo kari ko'ja 'deni, bo ti këdï ŋgï ti lɔŋɔ rɔ mbëmbë rɔ dɔ kiteli gɔmo di dɔ lɔŋɔ ma bo këdï timo gɔ ma konzi naga nima kölu dë ne. XIV Kina gbï tara 'bu ye ame mïtɔrɔ ne o'dɔkɔ dë 'dɔ lïjë wa titi naga nime ma kɔtɔ mo kölu yaga."

Tote Lende Ti Löndö

XV "Ɔdɔ löndö yï mɔtɔ kirasi lende zïyï ari kïyëtï gɔ lende kirasi abo liya zi bo. Tine iyake ŋge dɔye rïyö ti bo. Kina ɔdɔ bo kuwö döyï 'deni ɔmɔ bo 'deni di mï lende kirasi. XVI Ne ɔdɔ bo kuwö döyï dë ogba bɔ mɔtɔ ala bilaka ma rïyö mɔtɔ ga ŋgila yï römöyï 'dɔ bɔ kodɔrɔ bïcï lende mo këdï rïyö ala mota, kɔzɔ ma buku 'ba Bɔko'ba kiya tara. XVII Tine ɔdɔ bo kuwö dönnï dë gbï ari kïyëtï gɔmo pili mï kanisa. Kina ɔdɔ bo kuwö dɔ kanisa dë gbï tine o'dɔ bo ŋgï nati kɔzɔ bɔ löwö kɔzɔ bɔ lende kënyë naga tara.

XVIII Rɔ ma laka miya ziye lende ame këddï kudöduke di mï dɔyayi bine Bɔko'ba udödu 'deni gbï mɔlo di mïtɔrɔ. Kina gbï lende ame kodɔke kpamo di mï dɔyayi bine Bɔko'ba odɔ kpamo 'deni gbï di mïtɔrɔ. XIX Kina me mëdï miya gbï ziye, ɔdɔ bilaka ma rïyö di mï löŋgö ye bine kutï 'deni gɔ wa mɔtɔ ame 'dɔ kititike 'bu ma ame mïtɔrɔ ne gɔmo bo ti ko'dɔ ŋgï. XX Römöyï ɔdɔ bilaka rïyö ala mota kotɔtɔ kpënnï dömöyï ma, ti mëdï ŋgï mï löŋgö lïjë."

Tola Löndö Gɔ Lende Kirasi

XXI Kina Pïtörö kako zi Yësu kititi, iya te, "Ŋere, ɔdɔ löndö mɔtɔ kö'bö nduwë to'dɔ lende kënyë zö, 'dɔ mola bo gɔmo ŋbö mï ndö? Mï modɔmorïyö?"

XXII Yësu iya te, "Inza tara, ola dë ŋge mï modɔmorïyö, tine ola bo nduwë gɔmo ŋbö mï kuluku ma kinza kiya. XXIII Römöyï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï kɔzɔ lende 'ba bɔ dɔliŋɔ mɔtɔ ame ko'dɔkɔ toŋgɔ gɔ akikeki 'ba bɔ laja abo ga ne. XXIV Kina ɔdɔ bo kisaki to'dɔ mo 'deni tara tine na ko'de bɔ mɔtɔ ame konyo yamo 'deni ŋgï ame tïtëtë mo ŋgï rɔ kuluku ma kinza kiya ne. XXV Bɔ laja nima inza ti wa mɔtɔ ma 'dɔ kɔ'bɔ topi wali nima timo. Kina bɔ dɔliŋɔ nima ki'di lende mo ŋgï 'dɔ tugö bɔ nima pili mökö ti 'ja mo ga ti kole mo ga kpaki ti wa mo ga 'dɔ kopi kpa wali nima. XXVI Tine bɔ laja tönë ënyï kolɔdɔ bërï kɔmɔ bɔ dɔliŋɔ nima, kiya te, 'Ŋere, i'di mïyï këdï liya rɔ ma këyï rɔma. Ti mopi wa 'bï naga nima 'deni ŋgï pili zïyï.'

XXVII Mï bɔ dɔliŋɔ ëyï ŋgï rɔ bɔ laja nima kina kola bo ŋgï gɔ wali tönë kope bo kari abo. XXVIII Tine bɔ tönë ari kondɔsɔ ti bɔ laja lëpï bo mɔtɔ ame wali abo këdï gɔmo ŋge kuluku ndö tara. Kina bo kinda'ba ŋgöŋgörö bɔ nima ŋgï, iya te, ‘Opi wali ma tönë göyï ne.’
XXIX Tine bɔ laja lëpï bo nima olɔdɔ bërï koma'jo rɔ bo zi bɔ tönë, iya te, ‘I'di mïyï këdï liya rɔ ma këyï rɔma. Ti mopi wa 'bï naga nime 'deni ŋgï pili zïyï.’
XXX Pele bo upupu mï bo ŋgï bërï bo koto bɔ tönë ku'du mï maboso, 'dɔ koloma yayi ŋbö ɔdɔ bɔ nima kopi wali nima pili.
XXXI Kina ɔdɔ bɔ laja mɔtɔ ga ko'ja 'deni tara lïjë ŋgï rɔ meri rɔ mbëmbë, kina lïjë kari kïyëtï gɔmo ŋgï pili zi bɔ dɔliŋɔ tönë.
XXXII Kina bɔ dɔliŋɔ kïdëkï bɔ tönë ŋgï, iya te, ‘Nï bɔ laja kënyë kulöwö nime, mola yi bine gɔ wali tönë ga römöyï oma'jo röyï zö.
XXXIII Ne gɔ wa'di na ki'di mïyï dë këyï rɔ bɔ laja lëpï yi nima kɔzɔ ame mi'di yïmö këyï röyï ne tara?’
XXXIV Bɔ dɔliŋɔ ŋgï rɔ 'dïrï ti bo kina ki'di lende ŋgï zi bɔ kanya 'ba gɔ maboso 'dɔ ku'du bɔ nima mï maboso komba ŋbö bo kopi wali nima kote.”
XXXV Kina Yësu kileki zïnnï, iya te, “Wa nime na ti 'bu ma ame mïtɔrɔ ne ko'dɔ gbï tara ziye ɔdɔ kolake lëpï ye ga dë di mï dökï'dï ye.”

XIX

Akititi 'Ba Toga 'Ja (MK 10:1-12)

I Kina ɔdɔ Yësu kote tiya wa naga nime 'deni tine, na bo kënyï ŋgï di Galilaya kari mï kapa dɔyayi 'ba Yudayi ame gönyï yöpö 'ba Yaradene ne. II Kina tïndï 'ba bilaka kozi ŋgï gɔ bo, na bo kileŋo ya ma ti rɔkɔ'ɔ naga ŋgï di yayi.
III Parosi mɔtɔ ga ako zi bo tiyɔzɔ bo ti akititi, iya te, “Tara ne kö'du ki'di odɔ kpamo ŋgï 'dɔ bɔ mɔtɔ koga 'ja 'bï ŋgï gɔ lende mɔtɔ ga pili ya?”
IV Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Ïdëkïke dë du di mï buku 'ba Bɔko'ba? Ame kiya te, di bi tisaki mo bɔ ma ko'ba lïjë i'di lïjë rɔ bɔtɔni ni ma ti 'ja. V Kina bo kiya te gɔ kö'du nime, ‘Bɔtɔni ti kolɔlɔ di yɔki 'bu bo ni ti ma bo, lïjë kari kodɔ'bɔ rönnï ti 'ja abo. Kina lïjë kpaki rïyö 'deni rɔ akɔtɔ.’ VI Lïjë inza kpe rïyö tine 'deni rɔ akɔtɔ. Kina wa ame Bɔko'ba kodɔ'bɔ 'deni rɔ akɔtɔ ne kinza bilaka kebe koza yïmo dë kpe yaga.”
VII Parosi naga nima ënyï kititi bo, iya te, “Ne gɔ wa'di na Musa ki'di kö'du mo kiya te ɔdɔ bɔ mɔtɔ koga 'ja abo 'dɔ bo kugu waraga 'ba tëyï ki'di teyi?”
VIII Yësu iya te, “Musa odɔ kpamo ziye 'dɔ kogake 'ja 'be ga yaga römöyï minyi 'be idari 'deni. Tine ma di bi tisaki mo inza tara.
IX Rɔ ma laka miya ziye, bɔ ame koga 'ja abo gɔ lende mɔtɔ 'beri di gɔ kɔmɔ kolɔlɔ 'ba tö'dö ti rɔ ne o'dɔ yërï 'deni ɔdɔ bo kebe kari kogbe 'ja mɔtɔ gbï.”
X Kina bɔ kösö gɔ bo ga kititi bo, iya te, “Ne ɔdɔ kö'du 'ba mï löŋgö 'ja ni ti bɔtɔni na 'deni tara tine, 'dɔ bilaka kogbe 'ja dë kpe ma?”
XI Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Akiyandi 'ba tö'bö kinza togbe 'ja nime iya rönï dë zi bilaka pili rɔ buru, tine ŋge zi lïjë ame ga Bɔko'ba ki'di 'deni zïnnï ne.
XII Römöyï kɔri 'ba lende mo ga ëdï ŋbaŋi ame ki'di bilaka këdï koloma kinza togbe 'ja ne. 'Ba ya mɔtɔ ga öyö lïjë mɔlo tara. 'Ba ya mɔtɔ ga bilaka na ko'dɔ lïjë tara. Kina ya mɔtɔ ga o'dɔkɔ 'bënnï togbe 'ja dë gɔ kö'du 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. Kina i'dike lïjë ame ga kɔ'bɔ tutï gɔ akiyandi nime ne, ko'dɔ ŋgï tara.”

Yësu O'dɔ Yëyï Dɔ Kole Titi
(MK 10:13-16; LK 18:15-17)

XIII Bilaka mɔtɔ ga o'de kole titi kako zi Yësu 'dɔ bo ki'di közï bo dönnï, bo ko'dɔ mötu gɔ lende 'bënnï. Tine bɔ kösö gɔ bo ga ota bilaka naga nima. XIV Kina Yësu kiya te, “Kinza kotake kole titi naga nime dë, olake lïjë kako zö. Römöyï lïjë ame ga kɔzɔ a nime te ne ŋere löbu 'ba Bɔko'ba na rɔ 'bënnï.”

XV Kina bo ki'di közï bo ŋgï dönnï na bo kiteli ŋgï nduwë di yayi.

Bɔ Mɔri
(MK 10:17-31; LK 18:18-30)

XVI Kina bɔ mɔtɔ kako zi Yësu kititi, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, wa ma laka wa'di na gɔ mo'dɔ 'dɔ mo'ja dïdï ma ŋburuŋburu?”

XVII Yësu iya te, “Ititi ma gɔ wa ma laka gɔ wa'di? Bɔko'ba na ŋge kɔtɔ rɔ ma laka. Ɔdɔ ko'dɔkɔ tëdï ti dïdï ma ŋburuŋburu oro kö'du ki'di abo.”

XVIII Bɔ nima iya te, “Kö'du ki'di ma tondo mo ga?”

Yësu iya te, “Kinza ko'dɔ röyï dë rɔ bɔ közï roma. Kinza ko'dɔ yërï dë. Kinza ko'dɔ 'bögö dë. Kinza kususu bɔtɔ mɔtɔ dë rɔ bëtï. XIX Kina oro 'bu yï ni ti möyï. Kina gbï ɔ'ɔ bilaka lesi lëpï yï mɔtɔ kɔzɔ ame kɔ'ɔ yida röyï ne tara.”

XX Yɔbi nima iya te, “Moro kö'du ki'di naga nima 'deni mɔlo kpaki rɔ gɔmo. Tine wa'di na kola gba zö 'dɔ mo'dɔ?”

XXI Yësu iya zi bo, iya te, “Ɔdɔ ko'dɔkɔ ŋgï 'dɔ këddï rɔ ma laka kinza a ma kënyë mɔtɔ mïyï ari kugö wa 'bï ga me yaga 'dɔ koza gïrïsï mo zi bɔ lisa. Kina ti këddï ŋgï ti wa rɔ mbëmbë mï dɔyayi 'ba mïtɔrɔ. Kina ti 'dɔ kako kösö gɔma.”

XXII Kina ɔdɔ yɔbi tönë kuwö lende nima 'deni tara tine, bo ënyï abo ŋgï kari ti meri, römöyï bo bɔ wa mbëmbë na.

XXIII Kina Yësu kebe tiya mo zi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, “Rɔ ma laka miya ziye, ti këdï rɔ gomɔ zi bɔ wa gɔ kɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. XXIV Kina me mëdï mileki gbï miya gɔmo ziye, tɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ti këdï rɔ ma kitigɔ zi bɔ wa ni kɔzɔ tɔdɔ 'ba gamele di bi gböŋö 'ba bïcï libira tara.”

XXV Kina ɔdɔ bɔ kösö gɔ bo ga kuwö lende nime 'deni te tine, lende mo igayi lïjë ŋgï sowa. Kina lïjë kebe tititi mo, iya te, “Tine yë na ti kɔmɔ ti di mï tölë ya?”

XXVI Yësu oŋgɔ bi dönnï, iya te, “Wa nime bilaka lesi ɔ'bɔ dë to'dɔ mo, tine Bɔko'ba na kɔ'bɔ to'dɔ wa pili.”

XXVII Kina Pïtörö kënyï kileki dɔmo, iya te, “Oŋgɔ te, ne ze 'beze nime dola wa pili 'deni dösö göyï. Tine wa'di na ti do'ja di gɔmo?”

XXVIII Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Kina me ziye 'dɔ kikalike laka, ɔdɔ kole 'ba bilaka lesi kari koloma 'deni dɔ kïtï ma dɔ kiteli abo mï dɔliŋɔ ma kileŋo rɔ ma la'ja nime tine, kpe bɔ kösö gɔma ma 'butë dɔmorïyö naga nime ti kolomake 'deni gbï dɔ kïtï rɔ löbu dɔ kpa gɔli ma 'butë dɔmorïyö 'ba Yisarele. XXIX Kina ti lïjë ame ga pili kola liŋɔ ala löndö ala lëmï ala 'bu ni ti ma ala kole ala nyaka gɔ lende ma ne, ti ko'ja 'deni ŋgï rɔ mbëmbë kebe dɔ ame ga lïjë kola ne. Kina lïjë ti ko'ja kpa közïmo 'deni ŋgï rɔ dïdï ma ŋburuŋburu. XXX Tine ame ga rɔ löbu ne ti kileki 'deni titiyi. Kina ame ga titiyi ne ti këdï 'deni ŋgï rɔ löbu.”

XX

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Ndɔbɔ Mï Nyaka

I “Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï kɔzɔ lende 'ba bɔ nyaka mɔtɔ ame kënyï mɔlo mï dɔŋbɔ kari toma bilaka 'ba 'dɔ ko'dɔ ndɔbɔ mï nyaka abo ne tara. II Kina ɔdɔ

lïjë kutï dɔ lende 'bënnï 'deni bi kɔtɔ ti bɔ ndɔbɔ abo ga 'dɔ bo kopi yamo kuluku kɔtɔkɔtɔ zïnnï mï kada kɔtɔ tine, bo oja lïjë ŋgï kari bi ndɔbɔ mï nyaka abo nima.

III Kina bo kënyï kari 'böwu mï gɔ bi 'ba ndögö ko'ja ndï kada këdï 'deni modɔmosowɔ. Kina bo kari ko'ja ya mɔtɔ ga ŋgï këdï kɔrɔ le yayi rɔ ma sari kinza ndɔbɔ. IV Kina bo kënyï kilende zïnnï, bo iya te, ‘Kpe nime gbï, arike to'dɔ ndɔbɔ mï nyaka ma 'dë yayi, ti mopi wa ma kɔ'bɔ gɔ kɔmɔye ŋgï ziye.’ V Kina lïjë kari ŋgï.

Kina mï zana kada 'deni bo ari ko'dɔ gbï tara. Mï kɔmɔ kada 'deni bo ari ko'dɔ gbï tara. VI Kina ko'ja ndï kada këdï 'deni kɔzɔ muyï tara tine, na bo kari ko'ja ya mɔtɔ ga gbï këdï gba kɔrɔ le rɔ ma sari mï gɔ bi 'ba ndögö yayi. Kina bo kënyï kilende zïnnï, bo iya te, ‘Ëddï kɔrɔke kada kösö dɔye bine rɔ ma sari kinza ndɔbɔ mo gɔ wa'di?’

VII Lïjë iya te, ‘Bɔtɔ i'di ndɔbɔ dë du te zize.’

Bo iya te, ‘Laka, arike gbï to'dɔ ndɔbɔ mï nyaka ma.’

VIII Kina ɔdɔ kada kösö 'deni tine bɔ dɔ nyaka tönë ilende zi makuŋgu abo, iya te, ‘Ari kïdëkï bɔ ndɔbɔ naga nime 'dë 'dɔ kopi yamo 'bënnï zïnnï. Isaki di dɔ ya ma ko'de di yï'böwu naga nima ŋbö kömö dɔ ya ma ko'de dɔgba naga nima.’

IX Ya ma tönë ga kisaki ndɔbɔ ko'ja ndï kada këdï 'deni muyï ne, inda'ba yamo kuluku kɔtɔkɔtɔ kpaki rɔ gönnï. X Kina ɔdɔ ya ma ko'de dɔgba tönë ga kömö 'deni tine, lïjë omeri 'bënnï tëgë lïjë ëdï kunzö yamo tɔne rɔ ma kënyë. Tine lïjë pili rɔ gönnï inda'ba ga me kuluku kɔtɔkɔtɔ.

XI Kina ɔdɔ lïjë kinda'ba yamo 'deni pili tine lïjë ebe ŋgï toŋboro rönnï zi bɔ dɔ nyaka tönë. XII Lïjë iya te, ‘Ya ma ko'de 'jaa di yï'böwu naga nime o'dɔ 'bënnï ndɔbɔ ŋge saa kɔtɔ. Ne ze 'beze nime dupö rɔze timo loyi dɔ kada kata nime ebe kopi yamo 'bënnï gbï aa koriya ti 'beze.’

XIII Bɔ dɔ nyaka nima iya zi bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö lïjë yayi, iya te, ‘Bɔ ŋba ma, uwö te. Mu'bölu ye dë rɔ tu'bölu. Kpe na kutïke dɔ lende nime kɔtɔ tö 'dɔ ko'dɔke ndɔbɔ kada kösö dɔ yamo kuluku kɔtɔ. XIV Kina me 'deni, ogbake yamo 'be ga ma kinda'bake, karike liŋɔ. Ma na mo'dɔkɔ 'dɔ topi mo zi ya ma ko'de di yï'böwu naga nima gbï kɔzɔ 'beye. XV Mëdï ti közï kakpa 'dɔ to'dɔ wa ame mo'dɔkɔ to'dɔ mo ne ti yamo ma. Mï koŋmi ma nime mo'dɔ ne na kënyë mïye?’ ”

XVI Yësu iya te, “Kina gbï tara, ame ga le'jete yï'böwu ne ti këdï 'deni dɔgba. Kina ame ga le'jete dɔgba ne ti kileki 'deni yï'böwu.”

Yësu Iya Gɔ Lende 'Ba Tinda'ba Bo
(MK 10:32-34; LK 18:31-34)

XVII Kina ɔdɔ Yësu ni këdï kari 'deni Yerosalema tine, bo ogba bɔ kösö gɔ bo ga yaga 'beri rɔ dönnï. Kina bo koloma rɔ tiya mo zïnnï di gɔ kɔri yayi, XVIII bo iya te, “Uwöke te, dëdï darike nime mï Yerosalema kina ti kinda'ba kole 'ba bilaka lesi ki'di zi löbu 'ba bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni. Kina lïjë ti kodɔ karama ŋgï dɔ bo rɔ tölë. XIX Kina lïjë ti kogba bo ŋgï ki'di zi bɔ löwö todɔ laŋa rɔ bo komba bo kina ti kutötï bo ŋgï. Tine mï tö'dö dɔ mota bo ti kënyï kɔdɔ 'deni ŋgï yaga di mï tölë.”

Tileki Rɔ Bërï
(MK 10:35-45)

XX 'Ja 'ba Zebedayo ënyï kako ti kole rïyö 'bëni ga zi Yësu. Kina lɔko kolɔdɔ ŋgï bërï koma'jo rönï zi Yësu. XXI Yësu iya te, “Wa'di na ko'dɔkɔ?”

Lɔko iya te, “Rɔ ma laka ɔdɔ kari koloma 'deni rɔ bɔ dɔliŋɔ, i'di kole rïyö ma naga nime ma kɔtɔ koloma dɔ dörï yï kina mɔtɔ dɔ gali yï.”

XXII Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Wa nima kititike ne ikalike dë. Ti kɔ'bɔke tuwë wa di mï kösu 'ba gomɔ ame mëdï muwë wa di yïmo ne?”

Lïjë iya te, “Dëdï dɔ'bɔ.”

XXIII Yësu iya te, “Rɔ ma laka ti kuwëke wa ŋgï di mï kösu ma. Tine ti'di wa toloma dɔ dörï ma ti dɔ gali ma nima ndɔbɔ ma na dë, 'bu ma na këdï ki'di ya ame ga bo kileŋo 'deni ne koloma teyi.”

XXIV Kina ɔdɔ bɔ kösö gɔ bo ma 'butë naga nima kuwö lende nime 'deni, lïjë ënyï ŋgï rɔ 'dïrï ti löndö rïyö naga nima. XXV Kina Yësu kïdëkï lïjë ŋgï pili bi kɔtɔ, kina bo kiya te, “Ikalike 'deni laka löbu ma 'ba bɔ löwö ni o'dɔ ga rönnï ŋgï rɔ ŋere rɔ a löbu dönnï. XXVI Ne ma 'beye inza tara. Bɔtɔ ame ko'dɔkɔ gɔ bo këdï rɔ löbu di mï löŋgö ye ne, bo kileki rɔ bo yaga rɔ bɔ laja ziye. XXVII Kina ɔdɔ bɔ ma kɔtɔ di mï löŋgö ye ko'dɔkɔ 'dɔ bo na këdï rɔ bɔ dɔye, ma laka na 'dɔ bo këdï rɔ atɔli ziye pili. XXVIII Kina 'dɔ këdï gbï kɔzɔ tako nime kole 'ba bilaka lesi kako ne, bo ako dë 'dɔ bilaka koja laja zi bo, tine bo ako toja laja zi bilaka kina gbï 'dɔ ti'di dïdï bo 'dɔ tutë gɔ bilaka ma konzi timo di mï tölë.”

Bɔ Kɔmɔ Kölu 'Ba Yereko (MK 10:46-52; LK 18:35-43)

XXIX Kina ɔdɔ Yësu ni këdï kënyï 'deni ti bɔ kösö gɔ bo ga di Yereko yayi tine, na tïndï ma kinza kiya kösö ŋgï gönnï. XXX Tine bɔ kɔmɔ kölu ma rïyö mɔtɔ ga ame këdï koloma kpa kɔri yayi ne uwö 'deni Yësu na ma këdï kari ne. Kina lïjë ki'di ŋgï tulörï rɔ ma kembe, kiya te, “Ŋere, kole 'ba Dawidi, i'di mïyï këyï rɔze.”

XXXI Tine tïndï naga nima amo dönnï gɔ lïjë kudumö yaga. Tine pele na lïjë kulörï ŋgï rɔ ma kembe rɔ dɔ kiteli, kiya te, “Ŋere, kole 'ba Dawidi, i'di mïyï këyï rɔze.”

XXXII Kina Yësu kɔrɔ ŋgï kïdëkï lïjë, bo iya te, “O'dɔkɔke 'dɔ mo'dɔ wa'di ziye?”

XXXIII Lïjë ileki dɔmo zi bo iya te, “Ŋere, do'dɔkɔ 'dɔ kiyɔpɔ kɔmɔze yaga.”

XXXIV Yësu oŋgɔ lisa 'ba rönnï kina bo kosa kömönnï ŋgï, kina kömönnï kɔpɔ ŋgï yaga ko'ja bi. Kina lïjë kösö ŋgï gɔ bo.

XXI

Tɔdɔ 'Ba Yësu Mï Yerosalema (MK 11:1-11; LK 19:28-40; YN 12:12-19)

I Kina ɔdɔ Yësu ni kömö 'deni ŋgɔsi ŋgila Yerosalema tine, na lïjë kari ŋgï Betepage ame ŋgila döku 'ba Bilaya ne. Di yayi na Yësu koja ya ma rïyö mɔtɔ ga di mï löŋgö bɔ kösö gɔ bo ga kari dɔgba II ti ndose nime, iya te, “Arike mï liŋɔ nime 'dë dɔgba kɔmɔye ne, ti kari ko'jake akaca kosi dɔmo 'deni bërï yayi ti kole mo ŋgila mo. Kina 'dɔ kopeke ko'deke kako zö bine. III Kina ɔdɔ bɔtɔ mɔtɔ kiya a mɔtɔ ziye gɔmo, iyake te, ‘Ŋere na ko'dɔkɔ lïjë.’ Kina bo ti kola ŋgï karike timo.”

IV Wa nime o'dɔ rönï 'deni 'dɔ këdï kɔzɔ lende ma tönë bɔ kumë lende kiya ne. V Ame kiya te, “Iya te zi bilaka 'ba Yerosalema, ‘Oŋgɔke te, bɔ dɔliŋɔ 'be na me 'dë këdï rɔ tako ziye. Bo abo le liya, bo ëkï 'deni dɔ akaca. Bo oloma 'deni dɔ kole akaca.’ “

VI Kina ya tönë ga Yësu koja ne kari ko'dɔ wa ame bo kiya zïnnï ne ŋgï. VII Lïjë o'de akaca nima ti kole mo, lïjë ko'ba bɔŋgɔ 'bënnï ga gɔmo. Kina Yësu këkï ŋgï koloma dɔmo tari timo. VIII Tïndï ma konzi o'ba bɔŋgɔ kileŋo mï kɔri timo tine ya mɔtɔ ga oga

'bënnï rɔ 'jöwu ko'ba teyi. IX Kina tïndï ame ga kösö kebe gɔ Yësu ti ya ma dɔgba mo ga pili ulörï kiya te, “Yëë'dï këdï zïyï kole 'ba Dawidi. Yëyï këdï dɔ bɔ ame kako ti möyï ŋere Bɔko'ba ne. Akïlëlu këdï zi Bɔko'ba mïtɔrɔ.”

X Kina ɔdɔ Yësu këdï kɔdɔ 'deni mï Yerosalema tine, bilaka 'ba mï gawo yayi pili ënyï kozɔ timo, iya te, “Yë mo na ya?”

XI Tine tïndï naga nima ileki dɔmo, iya te, “Ame na rɔ Yësu bɔ kumë lende di mï Nazareta 'ba Galilaya.”

Yësu Ɔdɔ Mï Reki 'Ba Rö Löbu (MK 11:15-19; LK 19:45-48; YN 2:13-22)

XII Kina Yësu kɔdɔ ŋgï mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba, na bo kënyï ŋgï toga bilaka ame ga këdï tugö wa yayi ne me yaga. Bo kïtïŋï dɔ tarabiza 'ba bɔ kutë gïrïsï ni bërï, gbï ti gba'da 'ba bɔ kugö matukpuru ni. XIII Bo iya zïnnï, iya te, “Ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, ‘Rö löbu ma nime ti kïdëkï rɔ rö 'ba mötu.’ Ne kina kebe kuyïke 'deni za rɔ bi 'ba bɔ 'bögö.”

XIV Tine bɔ kɔmɔ kölu ni ti bɔ ka'bo ni ako zi bo mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi, kina bo kileŋo lïjë ŋgï.

XV Kina ɔdɔ löbu 'ba bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni ko'ja gɔ kotɔ naga nima bo ko'dɔ ne 'deni tara tine, kina gbï ti ame kole titi këdï kulörï 'deni timo di yayi, kiya te, “Yëë'dï këdï zïyï kole 'ba Dawidi,” ne tine lende mo ënyë ŋgï mïnnï. XVI Kina lïjë kënyï kititi bo, iya te, “Uwö wa nima lïjë këdï kiya ne ra?”

Yësu iya te, “Yëë, muwö ra. Ne lende nime kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne ïdëkïke dë su? Ame kiya te, ‘Nï Bɔko'ba i'di akïlëlu ma laka 'deni kɔdɔ di kpa kole titi ni ti kole kuru ame ga gba dɔ mba ne.’ ”

XVII Kina Yësu kënyï ŋgï di ŋgila lïjë yayi kari abo yaga di mï gawo nima. Bo ari Betaniya, bo kö'dö yayi.

Yësu Ulömu Ŋgërï Këlu (MK 11:12-14, 20-24)

XVIII Di bi tileki abo kako mï gawo rɔ mï dɔŋbɔ tine, bo 'deni rɔ 'bö. XIX Kina bo ko'ja ŋgërï këlu dɔ kpa kɔri yayi. Kina bo kɔcɔ ŋgï kari toŋgɔ mo. Tine bo o'ja ɔtɔ dë dɔmo, ŋge rɔ mbili mo. Kina bo kilende zi ŋgërï nima, bo iya te, “Nï, inza kana a mɔtɔ kpe döyï bina.” Kina ŋgï ŋgala te yɔ na ŋgërï tönë kölë ŋgï.

XX Bɔ kösö gɔ bo ga o'ja lende nime kina lende mo kigayi lïjë ŋgï. Lïjë iya te, “Ŋgërï këlu nime ututu ŋgï ŋgala te totondo mo ga?”

XXI Bo ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Rɔ ma laka miya ziye, ɔdɔ ki'dike dɔye ŋgï rɔ ma laka gɔ lende ma kinza kïlïköke dɔye dë, ti kɔ'bɔke ŋgï to'dɔ wa ame kebe ma ko'dɔ rönï zi ŋgërï këlu nime. Ɔdɔ kiyake pele te zi döku nime, ‘Nï, ënyï ku'du röyï mï mini löbu.’ Rɔ ma laka, ti ko'dɔ rönï ŋgï. XXII Ɔdɔ ki'dike dɔye 'deni ŋgï gɔ lende ma, wa ame ga pili këddï kititike ti mötu ti ko'jake ŋgï.”

Közï Kakpa 'Ba Yësu (MK 11:27-33; LK 20:1-8)

XXIII Kina ɔdɔ Yësu kɔdɔ 'deni mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba këdï kiyandi kɔmɔ bilaka tine, na löbu 'ba bɔ akumu ni ti löbu 'ba bilaka ni kako ŋgï zi bo. Lïjë kititi bo iya te, “Közï kakpa 'ba yë na me këddï ko'dɔ wa naga nime timo ne? Yë mo na ki'di közï kakpa nime zïyï?”

XXIV Bo iya te, “Ti mititi ye gbï ti akititi mɔtɔ kɔtɔ bine, ɔdɔ kilekike dɔmo 'deni zö ti miya gɔ közï kakpa 'ba bɔtɔ nime mëdi mo'dɔ wa naga nime timo ne 'jaa ziye.”

XXV Kina bo kititi lïjë, bo iya te, “Közï kakpa 'ba todɔ mini 'ba bapatisi dɔ bilaka nime Yowani

koloma to'dɔ mo ne ako di zi yë? Ako di zi Bɔko'ba ala di zi bilaka lesi?”

Kina lïjë koloma ŋgï rɔ towasa mo rɔ gɔ rönnï, lïjë iya te, “Ɔdɔ diyake te ako di zi Bɔko'ba, bo ti kiya te, ‘Ne i'dike dɔye dë gɔ lende abo gɔ wa'di?’ □□□ Ne ɔdɔ diyake te ako di zi bilaka lesi, ele dë gbï. Ze rɔ tikere di zi tïndï konzi naga nime. Römöyï lïjë pili omeri 'deni Yowani na rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba.” □□□ Kina lïjë kileki ŋgï kiya zi Yësu tëgë, “Dikali dë.”

Kina bo kileki zïnnï, bo iya te, “Ma gbï minza miya közï kakpa tɔ nime mëdï mo'dɔ wa naga nime timo ne ziye.”

Kole Ma Ko'dɔ Ako'dɔkɔ 'Ba 'Bu

XXVIII “Kina me omerike dɔŋgala nime te. Bɔ mɔtɔ ëdï ti kole abo ga rïyö. Kina bo kënyï kari zi kole abo ma löbu mo bo kiya te, ‘Kole ma, ari tɔne to'dɔ ndɔbɔ mï nyaka ze.’

XXIX Tine kole nima iya te, ‘Mo'dɔkɔ ama dë.’ Ne di pötö mo 'böwu bo ari komeri dɔ bo kina bo kënyï ŋgï kari.

XXX Kina 'bu nnï tönë kënyï kari kiya lende nima gbï tara zi kole ma titi mo. Bo iya te, ‘Yëë, baba, mëdï mari.’ Tine bo ebe kari abo dë du te.

XXXI Ma komerike 'beye di mï löŋgö ya rïyö naga nime kole ma yala na ko'dɔ ako'dɔkɔ 'ba 'bu nnï?”

Löbu tönë ga iya te, “Kole ma dɔgba nima.”

Yësu iya te, “Rɔ ma laka miya ziye, bɔ kireke awada ni ti 'ja bɔ rɔnyɔ ni na ti kɔdɔ dɔgba di ziye mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. XXXII Römöyï Yowani bɔ bapatisi ako 'deni kileme kɔri ma laka ziye 'dɔ kösöke gɔmo. Tine i'dike e'be dɔye dë yɔ gɔ lende abo. Ne bɔ kireke awada ni ti 'ja bɔ rɔnyɔ ni i'di dönnï 'deni gɔmo. Wa naga nime ko'jake pele tara otɔke dɔye dë yɔ ki'dike dɔye gɔ lende mo.”

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Ndɔbɔ
(MK 12:1-12; LK 20:9-19)

XXXIII Yësu iya te, “Uwöke dɔŋgala mɔtɔ tɔ ma. Bɔ mɔtɔ ïdïyë mɔwɔ këdï ko'dɔ rɔ layi naga ŋgï rɔ nyaka. Kina bo kigaga reki kuru dɔmo toko, bo ko'dɔ bi 'ba tuzï layi mo yayi, bo kole kilaŋga 'ba toda mo, bo ki'di bɔ ndɔbɔ to'dɔ ndɔbɔ yïmo yayi, bo kënyï abo kari mï dɔyayi mɔtɔ. XXXIV Kina ɔdɔ kada 'ba tite'de mo kömö 'deni tine, bo oja bɔ laja abo ga kari 'dɔ ko'de döŋgërï ma 'ba bo. XXXV Kina bɔ ndɔbɔ tönë ga kinda'ba bɔ laja abo naga nima ŋgï komba ma kɔtɔ, kupö mɔtɔ kina ku'du ma kɔtɔ ti döku. XXXVI Kina bo kënyï koja bɔ laja mɔtɔ ga 'böwu konzi kiteli ma dɔgba tönë. Kina bɔ ndɔbɔ naga nima ko'dɔ lïjë ŋgï gbï tara. XXXVII Rɔ ŋburuŋburu mo na bo koja kole abo ŋgï kari zïnnï, bo iya te, ‘Ame kole ma na lïjë ëdï koro.’

XXXVIII Tine ɔdɔ bɔ ndɔbɔ naga nima lïjë ko'ja kole nima 'deni, lïjë iya rɔ gɔ rönnï, iya te, ‘Bɔ nime bo na këdï koloma rɔ bɔ dɔ nyaka nime kada mɔtɔ di pötö 'bu bo. Ako dupöke bo yaga 'dɔ nyaka nime kö'bö ŋgï ŋburu rɔ eze.’ □□□□ Kina lïjë kinda'ba bo ŋgï ku'du ŋbö yaga di mï nyaka nima na lïjë kupö bo ŋgï.

XL Ma komerike 'beye ɔdɔ bɔ dɔ nyaka kako wa'di na ti bo ko'dɔ zi ya naga nima?”

XLI Lïjë iya te, “Bo ëdï kote dɔ bilaka dökï'dï kënyë naga nima ŋgï pili yaga. Kina bo ti kari ko'de bilaka mɔtɔ ga 'jaa 'dɔ kako ko'dɔ ndɔbɔ yïmo. Ya ame ga 'dɔ kutï ti'di döŋgërï ma 'ba bo ko mï kada mo ne.”

XLII Yësu iya te, “Ïdëkïke dë su di mï buku 'ba Bɔko'ba? Ame kiya te, ‘Döku tönë bɔ ko'ba rö ni kilagi pa di rɔmo ne na kileki 'deni rɔ döku ma laka rɔ dɔ kiteli mï

gbɔndɔ 'ba rö. Ame wa ko'dɔ 'ba Bɔko'ba na. Dotɔke ŋgï rɔ gɔze.' "
XLIII-XLIV Kina Yësu kileki gbï kiya zïnnï, bo iya te, "Rɔ ma laka miya ziye, ti kogba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba yaga di ziye ki'di zi bilaka ma laka ame ga kutï to'dɔ ako'dɔkɔ mo ne."
XLV Kina ɔdɔ löbu 'ba bɔ akumu ni ti Parosi ni kuwö lende nime 'deni te tine, lïjë ikali ŋgï Yësu ëdï rɔ tiya lïjë. XLVI Kina lïjë ko'dɔkɔ ŋgï tinda'ba bo, tine lïjë ere tïndï naga nima römöyï tïndï naga nima pili iya Yësu rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba.

XXII

Dɔŋgala 'Ba Karama 'Ba Gbe
(LK 14:15-24)

I Yësu ebe ŋgï tilende zi bilaka naga nima rɔ dɔŋgala. II Bo iya te, "Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï kɔzɔ a nime te. Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ bɔ dɔliŋɔ mɔtɔ ëdï 'deni ko'dɔ karama 'ba gbe 'ba kole abo. III Kina bo koja bɔ laja abo ga ŋgï kari tiya mo zi ŋba ame ga pili 'dɔ kako mï karama nima ne gɔ lïjë kako. Tine lïjë ilagi ë'bënnï ŋgï tako. IV Kina bo koja bɔ laja abo mɔtɔ ga 'böwu ti ndose nime, kiya te, 'Ari kiyake zi ŋba naga nima, mileŋo rɔma 'deni ndö. Mumu ŋgulö 'deni gbï ti muruku ma kɔnɔ naga. Wa pili ëdï 'deni ndö, lïjë kako ti mï karama nime.'
V Tine ŋba mo naga nima onyɔ lende abo nima dë kɔtɔ te, lïjë usë ë'bënnï za ti kɔri 'bënnï ga. Mɔtɔ ari abo za mï nyaka abo, mɔtɔ ari abo za mï ndɔbɔ abo, VI kina yɔ ya mɔtɔ mo ga inda'ba 'bënnï bɔ laja naga nima ŋgï komba kupö yaga. VII Kina kata ŋgï mï bɔ dɔliŋɔ bo koja bɔ kanya abo ga ŋgï kari kote dɔ bɔ kupö wa naga nima koŋma gawo mo yaga. VIII Kina bo kïdëkï bɔ laja abo ga ŋgï, bo kiya zïnnï, bo iya te, 'Wa 'ba karama 'ba gbe ma ëdï 'deni ndö tine ŋba ma tönë ga kose ne ɔ'bɔ dë 'dɔ kɔdɔ yïmo. IX Arike kpa dɔkoka kɔri 'dɔ kotɔtɔke ma konzi kako mï karama nime kɔzɔ ame ko'jake ne tara.'
X Kina bɔ laja naga nima kari ŋgï dɔkoka kɔri kotɔtɔ bilaka ame ga pili lïjë ko'ja ne, ma laka kpaki ti ma këny ë. Kina mï rö 'ba karama nima koso ŋgï lɔ ti ŋba.
XI Kina ɔdɔ bɔ dɔliŋɔ kari 'deni toŋgɔ ŋba abo naga nima tine bo ari ko'ja bɔ mɔtɔ yayi rɔ ma sari kinza bɔŋgɔ 'ba gbe rɔ bo. XII Kina bo kititi bɔ nima iya te, 'Bɔ pɔri ma, ako 'bëyï di yala kɔdɔ bine kinza bɔŋgɔ 'ba gbe röyï tara?'
Tine bɔ nima ileki dɔmo dë du te. XIII Kina bɔ dɔliŋɔ kiya ŋgï zi bɔ laja abo ga, iya te, 'Inda'bake bo kudöduke közï bo ti ndï bo ku'duke bo yaga mï bi kölu 'dɔ bo kari kudu kunyï kpa bo yayi.' "
XIV Yësu iya te, "Ti kïdëkï 'deni ŋgï ŋbaŋi tine ma ndö na ŋge ti kigeli di yïmo."

Lende 'Ba Awada Kopi
(MK 12:13-17; LK 20:20-26)

XV Parosi mɔtɔ ga ari kususu kpënnï 'dɔ to'ba Yësu ti akititi mɔtɔ ga. XVI Kina lïjë koja bɔ kösö gönnï mɔtɔ ga ti bilaka 'ba Erode ga ŋgï kari zi bo. Kina lïjë kari kiya te, "Bɔ kɔmɔ kiyandi, dikali ŋgï nï na rɔ bɔ kiya lende ma kodɔrɔ. Kina nï na ŋgï rɔ bɔ kiyandi kɔri 'ba lende 'ba Bɔko'ba nime rɔ ma kodɔrɔ zi bilaka, kugö kpëyï dë gbï zi bɔtɔ. Römöyï di zïyï bilaka pili rɔ ma koriya. XVII Kina me iya te zize, tara ne ëdï ŋgï rɔ ma laka mï kɔri 'ba kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba 'dɔ topi awada zi bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo, ala tondo?"
XVIII Tine Yësu ikali dɔŋgala 'bënnï nima 'deni mɔlo, kina bo kiya te, "Kpe bɔ kɔmɔ kandi naga nime, ëddï kiyɔzɔke ma gɔ wa'di? XIX Ilemeke gïrïsï 'ba topi awada nime te zö."

Kina lïjë ko'de kïnë gïrïsï mo ŋgï zi bo. XX Kina bo kititi lïjë, iya te, “Kïnë yë mo ti möyï yë na me rɔmo ne?”
XXI Lïjë iya te, “Kïnë ti möyï bɔ dɔliŋɔ 'ba Romo na.”

Yësu iya te, “Kina me, wa ame ga rɔ 'ba bɔ dɔliŋɔ ne opike abo zi bo. Kina wa ame ga rɔ 'ba Bɔko'ba ne opike zi Bɔko'ba.”
XXII Kina ɔdɔ lïjë kuwö 'deni tara tine lïjë otɔ ŋgï rɔ gönnï. Kina lïjë kënyï ŋgï kari di rɔ bo.

Lende 'Ba Tɔdɔ 'Ba Töku Di Mï Tölë
(MK 12:18-27; LK 20:27-40)

XXIII Mï kada kɔtɔ mo nima na Sadoke mɔtɔ ga kako kiya zi Yësu tëgë a mɔtɔ rɔ tɔdɔ 'ba töku di mï tölë inza. XXIV Kina lïjë kititi bo, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, Musa ugu lende iya te, ɔdɔ bɔ mɔtɔ kölë ŋgï kinza köyö kole dë, bɔ löndö mo kɔdɔ gɔ 'ja mo nima 'dɔ lïjë köyö kole pötö bɔ ma kölë nima. XXV Ne oŋgɔ te, ya mɔtɔ ga modɔmorïyö rɔ löndö kɔtɔ oloma pa bine. Kole ma dɔgba mo ogbe 'ja kina bo kölë ŋgï kola 'ja nima kinza köyö kole. Kina bo kola makuru'bë abo tönë ŋgï zi löndö bo. XXVI Kina lende kɔtɔ nime ko'dɔ rönï ŋgï gbï tara zi löndö bo ma mï rïyö mo ŋbö kömö zi ma mï modɔmorïyö mo. XXVII Kina di pötö lïjë nima pili na 'ja tönë kölë ŋgï gbï. XXVIII Tine mï tɔdɔ 'ba töku di mï tölë lɔko ti këdï rɔ 'ja 'ba yë? Ame ya naga nime pili modɔmorïyö kogbe lɔko 'deni ne ya?”
XXIX Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Kpe öluke lende 'deni sowa. Römöyï ikalike buku 'ba Bɔko'ba dë kina tigɔ abo 'ba Bɔko'ba ikalike dë gbï. XXX Mï kada ame ɔdɔ töku ni kɔdɔ 'deni di mï tölë lïjë ogbe 'ja dë kpe kina 'ja gbï ogbe më'dë dë kpe. Lïjë pili 'deni ŋgï kɔzɔ malayika 'ba mïtɔrɔ. XXXI Ïdëkïke lende nime Bɔko'ba kiya ziye gɔ lende 'ba tɔdɔ 'ba töku ne dë du? Ame bo kiya te, XXXII ‘Ma na rɔ Bɔko'ba 'ba Abarayama, Bɔko'ba 'ba Yisika kina gbï rɔ Bɔko'ba 'ba Yakoba.’ Gɔ kö'du mo na dikali ŋgï lïjë inza kpe rɔ töku Bɔko'ba ïdïdï lïjë 'deni.”
XXXIII Kina ɔdɔ tïndï naga nima kuwö lende nime 'deni te tine lende 'ba akiyandi abo nima igayi lïjë ŋgï.

Kö'du Ki'di Ma Rɔ Dɔ Kiteli
(MK 12:28-34; LK 10:25-28)

XXXIV Kina ɔdɔ Parosi ni kuwö 'deni Yësu ka'da Sadoke naga nima tara tine, na lïjë kotɔtɔ rönnï ŋgï. XXXV Kina bɔ ma kɔtɔ di mï löŋgö lïjë ame bo na rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ne kari ŋgï tiyɔzɔ Yësu ti akititi. XXXVI Bo iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ma yala na kulöwö rɔ dɔ kiteli?”
XXXVII Yësu iya te, “ ‘Ɔ'ɔ ŋere Bɔko'ba 'bï ti mïyï pili ti tigɔ 'bï pili kina gbï ti meri 'ba döyï pili.’ □□□□ Ame na rɔ kö'du ki'di ame kulöwö rɔ dɔ kiteli ne. XXXIX Kina kö'du ki'di mɔtɔ ma kulöwö ame rɔ ma mï rïyö mo na me, ‘Ɔ'ɔ lëpï yï mɔtɔ kɔzɔ ame kɔ'ɔ yida röyï ne tara.’ □□ Kö'du ki'di rïyö naga nime na kö'du ki'di 'ba Musa ni pili ti akiyandi 'ba bɔ kumë lende ni kɔrɔ dɔmo.”

Kurïsïtö Di Mï Kupö Dawidi
(MK 12:35-37; LK 20:41-44)

XLI Kina ɔdɔ Parosi mɔtɔ ga kotɔtɔ rönnï 'deni bi kɔtɔ tine, Yësu ititi lïjë, XLII iya te, “Ma di mï meri 'be Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja ne bo di mï kupö yë mo ga?”

Lïjë iya te, “Bo di mï kupö Dawidi.”
XLIII Yësu ënyï kileki zïnnï, iya te, “Ne ɔdɔ këdï tara gɔ wa'di na Nyï Kɔtɔ Laka ki'di Dawidi 'böwu kïdëkï bo rɔ ŋere abo? Römöyï Dawidi iya te, XLIV ‘Ŋere Bɔko'ba iya zi ŋere ma, iya te, “Oloma dɔ

dörï ma bine ŋbö mi'di yi ka'da bɔ ya 'bï ga.” ’ □□□ Ne ɔdɔ Dawidi kebe kïdëkï bo 'deni 'böwu rɔ ŋere abo tine bo ti kileki 'böwu rɔ kole zi Dawidi totondo mo ga?”

XLVI Bɔtɔ mɔtɔ ɔ'bɔ dë kpe tileki dɔ lende nime zi Yësu. Kina ŋgï di gɔmo pele bɔtɔ mɔtɔ ilaŋa rönï dë kpe tititi kpa Yësu.

XXIII

Kinza Kogbake Görö Dɔ Parosi Ni Dë
(MK 12:38-39; LK 11:43, 46; 20:45-46)

I Kina Yësu kilende zi tïndï naga nima gbï ti bɔ kösö gɔ bo ga. II Bo iya te, “Parosi ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni na 'deni rɔ bɔ dɔ kö'du ki'di 'ba Musa. III Kina laka 'dɔ kuwöke dönnï ti, kösöke gɔ wa ame ga pili lïjë këdï kiya ziye ne. Tine kinza kogbake görö 'ba wa ma lïjë këdï ko'dɔ naga nima dë. Römöyï lïjë o'dɔ wa ame ga lïjë këdï kiyandi kɔmɔ bilaka timo ne dë kɔtɔ te.

IV Lïjë i'di akïrïndï ame ga bɔtɔ kɔ'bɔ dë tombi mo ne dɔ bi-laka. Pele tara 'dɔ lïjë koja dɔkole közïnnï ma kɔtɔ ra pele ŋge kokɔnyi tombi mo timo ne inza yɔ. V Lïjë ö'bö to'dɔ wa pili ŋge 'dɔ bilaka koŋgɔ lïjë gɔmo. Oŋgɔ ma lïjë ko'dɔ dökulë 'bënnï ga ame lïjë këdï kulölï rɔ makpɔtɔ titi ame lende 'ba mï buku 'ba Bɔko'ba na kugu yïmo ne kudö'bö te, gbï ti ma kudödu kɔnyɔ mo ga. Kina oŋgɔ gbï bi nziya 'ba kpa bɔŋgɔ 'bënnï ga ma kidakpa te. VI Ako'dɔkɔ 'bënnï mï kada 'ba karama rɔ tikiti rönnï ŋgila bɔ dɔ karama 'dɔ bilaka koro lïjë. Kina gbï di mï rö 'ba mötu bi ko'dɔkɔ 'bënnï rɔ kïtï ma laka naga nima dɔgba ne. VII Kina ɔdɔ lïjë këdï kiliŋgere kebe mï bi 'ba ndögö ako'dɔkɔ 'bënnï 'dɔ bilaka pili kumötö lïjë kɔzɔ bɔ rɔ koro, kïdëkï lïjë rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi.

VIII Kinza ki'dike dë bilaka kebe tïdëkï ye rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi römöyï kpe pili rɔ löndö, kina bɔ kɔmɔ kiyandi 'be ëdï ŋge kɔtɔ. IX Kina kinza kïdëkïke bɔtɔ mɔtɔ dë di dɔyayi bine rɔ baba. Römöyï ëddïke ŋge ti 'bu kɔtɔ kpökï mïtɔrɔ. X Kinza ki'dike bɔtɔ kïdëkï ye dë gbï rɔ löbu. Römöyï löbu 'be na ŋge kɔtɔ kpökï rɔ Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja ne. XI Römöyï bɔ ame mbiri löbu di mï löŋgö ye ne bo na gɔ këdï rɔ bɔ laja ziye. XII Kina bɔ ma kö'bö to'dɔ rɔ bo rɔ wa löbu ti kileki 'deni bërï, kina bɔ ma kileki rɔ bo bërï ti kombi 'deni tɔrɔ.”

Parosi Ni Ti Bɔ Kɔmɔ Kiyandi
(MK 12:40; LK 11:39-42)

XIII-XIV “Bu'bu ziye kpe bɔ kɔmɔ kiyandi ni ti Parosi ni, kpe bɔ kɔmɔ kandi naga nime. U'bëke kpadörï 'ba dɔyayi 'ba mïtɔrɔ ka le rɔ ma sari di zi bilaka kinza ma kɔdɔke dë teyi yɔ. Kina me olake ya ma ko'dɔkɔ tɔdɔ teyi naga dë kpe gbï yɔ 'dɔ kɔdɔ.

XV Bu'bu ziye kpe bɔ kɔmɔ kiyandi ni ti Parosi ni, kpe bɔ kɔmɔ kandi naga nime. Ilakike kpaki kebe gönyï mini löbu kebe mï dɔyayi pili toma bilaka kɔtɔ ŋge ame 'dɔ ki'di dönï gɔ lende 'be. Kina ɔdɔ ko'jake 'deni kina ki'dike bo ŋgï kila'ba mï lende kënyë ame rɔ dɔ kiteli kebe 'beye ma 'dɔ ku'du ye gɔmo mï pa'do 'ba Gehena ne.

XVI Bu'bu ziye kpe bɔ kɔmɔ kölu kiterike tokɔkɔ lëpï ye naga nime. Mï akiyandi 'be iyake te ɔdɔ bɔ mɔtɔ kulömu rɔ bo ti rö löbu 'ba Bɔko'ba lömu nima o'dɔ ɔtɔ dë. Ne ɔdɔ bo kulömu rɔ bo ti yamo köbököbö 'ba mï rö löbu 'ba Bɔko'ba nima, lömu nima udödu bo 'deni. XVII Kpe bɔ kɔmɔ kölu rumö naga nime. Wa ma yala na kulöwö rɔ dɔ kiteli? Yamo köbököbö 'ba yïmo ala rö löbu 'ba Bɔko'ba mo na ma ki'di yamo mo nima këdï kulöwö rɔ ma koro?

XVIII Kina gbï iyake te ɔdɔ bɔ mo
kulömu rɔ bo ti bi 'ba akumu
lömu abo nima o'dɔ ɔtɔ dë. Ne
ɔdɔ bo kulömu rɔ bo ti kpa közï
ma ki'di dɔmo mo, lömu nima
udödu bo 'deni. XIX Kpe bɔ kɔmɔ
kölu naga nime, wa ma yala na
kulöwö rɔ dɔ kiteli? Kpa közï
ma ki'di dɔmo, ala bi 'ba akumu
mo na ma ki'di kpa közï ki'di mo
këdï rɔ ma koro? XX Römöyï bɔ
ame kulömu rɔ bo 'deni ti bi 'ba
akumu, bo ulömu rɔ bo 'deni timo
kpaki ti kpa közï ki'di ma dɔmo.
XXI Kina gbï ɔdɔ bo kulömu rɔ bo ti
rö löbu 'ba Bɔko'ba, bo ulömu rɔ
bo 'deni timo gbï ti Bɔko'ba ame
bo na këdï koloma yïmo yayi ne.
XXII Kina gbï ɔdɔ bɔ mo kulömu
rɔ bo ti mïtɔrɔ bo ulömu rɔ bo
'deni ti kïtï löbu 'ba Bɔko'ba gbï
ti bo Bɔko'ba mo ma këdï koloma
dɔmo.

XXIII Bu'bu ziye kpe bɔ kɔmɔ
kiyandi ni ti Parosi ni, kpe bɔ
kɔmɔ kandi naga nime, dɔdoro
ame ga pele wötï ne i'dike kapa
ma 'butë mo gbï zi Bɔko'ba. Tine
akiyandi ma dɔ kiteli di mï kö'du
ki'di ame rɔ to'dɔ burë rɔ ma
kodɔrɔ gbï ti mï koŋmi ti lende
ko'dɔ laka ne na kolake za yaga.
Wa naga nime na 'dɔ ko'dɔke ra
pili kinza tola mɔtɔ mo. XXIV Kpe
bɔ kɔmɔ kölu kiterike tokɔkɔ lëpï
ye naga nime. Kina ŋgï tara,
ebeke toga kɔŋɔ na yaga di dɔ
mini ziye tine gamele na kuwëke
kindiyɔke timo.

XXV Bu'bu ziye kpe bɔ kɔmɔ
kiyandi ni ti Parosi ni, kpe bɔ
kɔmɔ kandi naga nime. Gɔ kösu ti
gɔ kita'ba 'be ga na ŋge kurögöke
rɔ ma kɔpɔ, tine yïmo lɔ ti wa ame
ga ko'deke ti közï kasi ti mï kututu
'be ga ne. XXVI Kpe Parosi kɔmɔ
kölu naga nime, mï kösu 'be ga na
'dɔ kurögöke titi dɔgba kina gɔmo
ti këdï ŋgï gbï rɔ ma kɔpɔ.

XXVII Bu'bu ziye bɔ kɔmɔ kiyandi
ni ti Parosi ni, kpe bɔ kɔmɔ kandi
naga nime. Kpe ŋgï kɔzɔ dögö ma
ko'ba kaŋmi kele naga tara. Ame
kinda rɔ ma kele di yaga tine yïmo
yayi lɔ ti kiliŋba töku ma keŋme
'deni. XXVIII Kina gbï tara di rɔye
yaga indake rɔ bilaka ma laka tine
mïye lɔ ti kɔmɔ kandi ni ti lende
kënyë.

XXIX Bu'bu ziye bɔ kɔmɔ kiyandi
ni ti Parosi ni, kpe bɔ kɔmɔ
kandi naga nime. Ileŋoke dögö
bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kele
rɔ dɔ kiteli, kina kïyöruke raba
'ba ya ma rɔ bɔ lende laka naga
ŋgï rɔ mbëmbë. XXX Kina gbï
iyake te ma këddïke ra ti 'bu ye
löbu ga mï kada nima yayi dëne
inza kodɔ'bɔke rɔye tïnnï to'dɔ wa
naga nime lïjë ko'dɔ ne. Ame lïjë
kupö bɔ kumë lende naga nime
ne. XXXI Kina me kilemeke rɔye
'deni rɔ kole 'ba kole 'ba bɔ akupö
tönë ga. XXXII Kina ti oteke kɔsɔ
e'be ame 'bu ye löbu ga kisaki bïcï
mo 'deni mɔlo ziye ne.

XXXIII Kpe kole 'ba murë naga
nime, rɔ ma tondo mo na 'dɔ
kɔmɔke kinza ma kodɔ karama
'ba Gehena dɔye? XXXIV Ne kina
me mëdï miya ziye, ti moja bɔ
kumë lende ti bɔ kikali lende ti bɔ
kɔmɔ kiyandi mɔtɔ ga kako ziye.
Kina ti kupöke mɔtɔ ga, kutötïke
mɔtɔ ga gbï kina ti kombake mɔtɔ
ga di mï rö 'ba mötu kuwïtïke
nduwë rɔ ma kolɔlɔ di mï gawo.
XXXV Kina gɔ kö'du mo roma bɔ
lende laka pili ti kileki dɔye, kisaki
mɔlo di rɔ roma Abele bɔ lende
laka ŋbö kömö mï roma Zakariya
kole 'ba Barakiya ame kupöke mï
löŋgö rö löbu 'ba Bɔko'ba ma ti
bi 'ba akumu ne. XXXVI Rɔ ma
laka miya ziye roma bɔ lende
laka naga nime ti kileki dɔye kpe
bilaka ma le'jete naga nime."

Nï Yerosalema
(LK 13:34-35)

XXXVII "Bu'bu zïyï nï Yerosalema,
Yerosalema, ote dɔ bɔ kumë lende
ni 'deni ku'du bɔ laja 'ba Bɔko'ba
ma koja zïyï naga ti döku. Ti

mopi rɔma ŋgï ŋbö mï ndö göyï na 'jaa 'dɔ mokoko kole 'bï naga nima yï soromo ma kɔzɔ 'ba töru ame kokoko kole 'bënï ga ne tara? Tine ö'bö tu'döŋï döyï mökö. XXXVIII Kina me ti kola rö 'bï 'deni zïyï rɔ roba. XXXIX Rɔ ma laka miya zïyï, inza ko'ja ma kpe ŋbö kiya te, ‘Yëyï këdï dɔ bɔ ame kako ti möyï ŋere Bɔko'ba ne.’ ”

XXIV

Loma Ti Bi Koda
(MK 13:1-13; LK 21:5-19)

I Kina ɔdɔ Yësu kɔdɔ 'deni yaga di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba bo këdï kari 'deni tine, na bɔ kösö gɔ bo ga kebe ŋgï tubï gɔ rö ko'ba nima zi bo. II Tine bo iya te, “Oŋgɔke 'deni laka? Rɔ ma laka mëdï miya ziye, mï kada mo dayi döku ma kɔtɔ inza kileke mï gɔ bi 'bënï. Bɔ ya ti kïtïŋï 'doyi bërï.”

III Kina ɔdɔ Yësu kari 'deni dɔ döku 'ba Bilaya tine na bɔ kösö gɔ bo ga kako zi bo rɔ dönnï tititi bo. Lïjë iya te, “Ïyëtï te zize, wa naga nime ti ko'dɔ rönnï nyanya ga? Kina wa'di mo ga na ti ko'dɔ rönnï ame 'dɔ këdï rɔ akileme 'ba tako 'bï ame rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ ne?”

IV Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Olomake ti bi koda kinza ki'dike bɔtɔ ku'bölu ye dë. V Römöyï ma konzi ti kako ti möyï ma kiya te, ‘Ma na rɔ Kurïsïtö.’ Kina lïjë ti ku'bölu ma konzi mɔtɔ ga ŋgï. VI Ti kuwöke birɔ ya di ŋgɔsi kina gbï ti lëbï mo ma di bi kɔwɔ. Tine kinza kereke dë römöyï wa naga nime pili ti ko'dɔ rönnï titi, tine ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ na dë gba. VII Römöyï bilaka ame ga rɔ kupö kɔtɔ ne ti kënyï 'deni to'dɔ ya ti bilaka mɔtɔ. Kina dɔliŋɔ ti kënyï gbï to'dɔ ya ti dɔliŋɔ mɔtɔ. Kina sëyï ti kïzïkïzï ti këdï 'deni ŋgï mï gɔ bi pili. VIII Wa naga nime pili ti ko'dɔ rönnï ŋgï tara rɔ tisaki 'ba gomɔ kɔzɔ tisaki 'ba tɔ'ɔ 'ba kole.

IX Kina lïjë ti kebe tinda'ba ye koto zi bɔ burë ni 'dɔ kodɔ karama dɔye kupö ye yaga. Laki pili ti ko'ji ye gɔ lende ma. X Kina ma konzi mɔtɔ ga di mïye ti koga kpënnï gɔma kebe tususu lëpï nnï ga ko'ji gbï. XI Kina bɔ kumë lende dɔ kïndëndë ma konzi ti kënyï ŋgï ku'bölu ma konzi mɔtɔ ga. XII Lende kënyë ti kita'ba 'deni kote gɔ bi kina ti akɔ'ɔ 'ba ya ma konzi kölu ŋgï yaga. XIII Tine bɔ ame ki'di mï bo këddï teyi ŋbö kömö mï kada 'ba tote mo ti kɔmɔ ŋgï di mï tölë. XIV Kina laja laka 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime ti kïyëlë rönï 'deni ŋgï toko mï dɔliŋɔ nime, römöyï 'dɔ bɔtɔ ga pili kuwö, kina 'jaa ti ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime kömö.”

Kuruku Kënyë
(MK 13:14-23; LK 21:20-24)

XV “Kina ti ko'jake kuruku kënyë tönë Danyele bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kiya kö'du mo ne 'deni. Bo ti kari kɔrɔ mï rö löbu 'ba Bɔko'ba kirasi yaga. (Ame ugu zi bɔ kïdëkï mo ga 'dɔ kikali.) XVI Kina 'dɔ ya ame ga mï Yudayi ne kiriŋa ti kusu dönnï mï döku. XVII Bɔ ame këdï yaga tindawo rɔ bo ne kinza dɔ bo kïlëyï dë kpe tɔdɔ titi rö togba wa abo ga. XVIII Kinza bɔ ame këdï 'deni mï nyaka ne kileki dë kpe kari liŋɔ togba bɔŋgɔ abo.

XIX Ti këdï rɔ gomɔ ma löbu mï kada mo nima zi 'ja ame ga rɔ ma kɔmɔ ne. Kina ti këdï gbï rɔ gomɔ ma löbu zi 'ja ame ga ti kole gba këdï kulu mba ne. XX Tine ititike Bɔko'ba kinza bo ki'di kada 'ba riŋa 'be nime dë këdï mï kada 'ba bi këyï ame rɔ alïrï ne. Kina kinza ki'di dë gbï këdï mï kada 'ba rɔ kindawo. XXI Römöyï gomɔ 'ba mï kada mo nima ti këdï ŋgï rɔ dɔ kiteli di dɔ gomɔ mɔtɔ ga ame pele këdï ko'dɔ rönnï bine mɔlo di bi tisaki mo ne tara ŋbö kömö mï kada nime tɔne. Kina a mɔtɔ ma

kɔzɔ ame te inza kpe nati. XXII Tine Bɔko'ba ileki gɔ tö'dö mo 'deni ŋge mbowa. Ma kinza tara, dëne bɔtɔ inza kɔmɔ. Tine Bɔko'ba ti kileki gɔ tö'dö mo 'deni ŋge tara gɔ kö'du 'ba ya ame ga bo kigeli 'deni ne.

XXIII Kina ɔdɔ bɔtɔ kiya pele ziye, kiya te, ‘Oŋgɔ te, Kurïsïtö na me,’ ala ‘Kina me 'dë,’ kinza ki'di döyï dë gɔmo kɔtɔ te. XXIV Römöyï ya mɔtɔ ga ti kebe 'deni tidewo rönnï tëgë lïjë na rɔ Kurïsïtö. Kina bɔ kumë lende dɔ kïndëndë mɔtɔ ga ti kënyï 'deni gbï, kina lïjë ti ko'dɔ gɔ kotɔ ma kinza kiya naga 'deni gbï ti wa ame ga kö'du mo ga kigayi bilaka ne, römöyï 'dɔ tiyɔzɔ tu'bölu ya ame ga pele rɔ ma Bɔko'ba kigeli 'deni ne timo. XXV Kina me uwöke laka mëdï miya ame 'deni ziye mɔlo gba tötï te.

XXVI Kina 'dɔ ɔdɔ bilaka këdï kiya pele te, ‘Bo ëdï yï mökö 'dë yayi,’ kinza karike e'be dë. Ala kiya te, ‘Bo ëdï rö bine,’ kinza ki'dike e'be dɔye dë gɔmo. XXVII Römöyï tako 'ba kole 'ba bilaka lesi ëdï kako kɔzɔ kpa tɔrɔ kunyï ame köbö di yïbï ŋbö kala dɔ tɔrɔ ne tara. XXVIII Bi ame ti töku teyi raŋga ti kotɔtɔ kpënnï ŋgï teyi.”

Tako 'Ba Kole 'Ba Bilaka Lesi (MK 13:24-27; LK 21:25-28)

XXIX “Tine welo di pötö gomɔ 'ba mï kada mo naga nima na kada ti kuyï rönï ŋgï rɔ ma kölu kina nyepe gbï aŋmi dë kpe. Kina ti kiyaya këlu ni 'deni kilayi bërï di mïtɔrɔ. XXX Kina kïnë akileme 'ba tako 'ba kole 'ba bilaka lesi ti kinda ŋgï mïtɔrɔ. Kina dɔ kupö pili 'ba dɔliŋɔ nime ti ko'ja kïnë kole 'ba bilaka lesi 'deni këdï kako ti pɔli 'ba mïtɔrɔ mï tigɔ 'ba löbu dɔ kiteli abo kina ti lïjë kudu ŋgï. XXXI Birɔ tɔtɔti ma kembe ti kudu. Kina bo ti koja malayika abo ga mï dɔ kumu sowɔ 'ba dɔliŋɔ nime tutö'du ya ame ga bo kigeli 'deni ne. Kina lïjë ti kutö'du ŋgï di mï kapa dɔliŋɔ ma te ŋbö kömö 'dë.”

Dɔŋgala 'Ba Ŋgërï Këlu (MK 13:28-31; LK 21:29-33)

XXXII “I'dike ŋgërï këlu kiyandi ye. Ɔdɔ koŋgɔ rɔ dɔŋgila mo ga këdï köyö solɔrɔ 'deni mbili mo këdï kunzï nima ikali ŋgï kpa dökïkërï ɔwɔ dë kpe. XXXIII Kina gbï tara ɔdɔ koŋgɔke wa naga nime 'deni këdï ko'dɔ rönnï nima ziye tikali mo ŋgï kada 'ba tako 'ba kole 'ba bilaka lesi ɔwɔ dë kpe.

XXXIV Rɔ ma laka mëdï miya ziye, wa naga nime ti ko'dɔ rönnï gba kota bilaka ma le'jete naga nime kote dönnï dë. XXXV Mïtɔrɔ ni ti dɔliŋɔ ti kiteli tine lende ma inza kote rönï du kɔtɔ te.”

Kada Mo Bɔtɔ Ikali Dë (MK 13:32-37; LK 17:26-30, 34-36)

XXXVI “Tako 'ba kada mo nima bɔtɔ ma kɔtɔ ikali dë. Malayika 'ba mïtɔrɔ pele ikali dë. Kina kole 'ba Bɔko'ba pele ikali dë gbï. Bo Bɔko'ba 'bu na ŋge kikali abo. XXXVII Tako 'ba kole 'ba bilaka lesi ti këdï ŋgï kɔzɔ wa ma ko'dɔ rönï mï kada 'ba Nowa. XXXVIII Römöyï gba kinza mini koso kako dë dɔyayi, bilaka oloma 'deni rɔ tonyo kpënnï tuwë wa gbï togbe rönnï kala ŋbö kömö mï kada nima Nowa këkï mï sorope ne. XXXIX Lïjë ikali a mɔtɔ ma këdï ko'dɔ rönï dë ŋbö mini koso kudï lïjë pili yaga. Kina ti këdï ŋgï gbï tara mï kada 'ba tako 'ba kole 'ba bilaka lesi.

XL Mï kada mo nima bilaka rïyö ti këdï 'deni mï nyaka tine ti kogba mɔtɔ kola ma kɔtɔ. XLI Kina gbï tara 'ja rïyö ti këdï 'deni dɔ toto, tine ti kogba mɔtɔ kola ma kɔtɔ.

XLII Kina ti olomake ti bi koda römöyï ikalike kada ame ŋere 'be këdï kako yïmo ne dë. XLIII Kina kɔzɔ ma kikalike, ma kiya te bɔ dɔ liŋɔ këdï kikali kada ame bɔ 'bögö këdï kako yïmo ne ra, dëne

bo inza kö'dö. Bo ti koloma rɔ ma koŋgɔ bi ti bi koda kinza bɔ 'bögö kodowe bi ra mï rö abo. XLIV Kina kpe gbï tara olomake ndö ti bi koda römöyï kole 'ba bilaka lesi ëdï kako mï kada ame komerike dë 'dɔ bo kako yïmo ne.”

Bɔ Laja Ma Rɔ Bɔ Lende Kikali (LK 12:41-48)

XLV “Omerike lende 'ba bɔ laja ma laka rɔ bɔ lende kikali tɔ ma. Bo na rɔ bɔ ame bɔ dönnï ki'di bo mbiri dɔ lëpï bo ga toŋgɔ gɔmo 'dɔ ti'di akonyo 'bënnï zïnnï mï saa ma laka mo. XLVI Ti këdï rɔ lɔŋɔ ma löbu zi bɔ laja nima ɔdɔ bɔ dönnï kako ko'ja bo këdï to'dɔ mo tara. XLVII Rɔ ma laka miya ziye, bo ti ki'di bɔ laja nima ŋgï 'dɔ këdï mbiri dɔ wa 'ba mï liŋɔ abo ga pili. XLVIII Ne ɔdɔ bɔ laja nima këdï rɔ bɔ laja ma kënyë bo ti kiya zi gbagba bo, bo kiya te, ‘Aa, löbu ma ëdï kigabi yayi, bo inza kako ca.’ □□□ Kina bo kebe ŋgï tomba bɔ laja lëpï bo naga nima, bo konyo kpa bo kari tuwë mo ti bɔ layi ni. L Kina löbu ti kömö ŋgï mï kada ame bo komeri dë 'dɔ löbu abo nima kömö yïmo ne. LI Kina löbu abo nima ti komba bo ŋgï ku'du bo mï löŋgö bɔ kɔmɔ kandi ni mï bi 'ba monɔ ni ti kpa kunyï.”

XXV

Dɔŋgala 'Ba Yïtötï 'Butë

I Yësu iya te, “Mï kada mo nima ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ti këdï kɔzɔ dɔŋgala 'ba yïtötï 'butë mɔtɔ ga tara, ame lïjë kogba lamba 'bënnï ga lïjë kari turë dɔ 'jɔkɔ ne. II Tine ma muyï rɔ rumö, ma muyï mɔtɔ ga na rɔ bɔ lende kikali. III Ya ma rɔ rumö naga nime ogba lamba 'bënnï ga tine ogba 'bu mɔtɔ dë teyi. IV Tine ya ma rɔ bɔ lende kikali mo ga ogba 'bu 'bënnï ga teyi mï guru.

V Kina ɔdɔ 'jɔkɔ nima kigabi 'deni kömö dë titi welo tine, lïjë pili i'di ga tinano ŋgï, kina kö'dö ga ŋgï. VI Mï zana bi 'deni tine na birɔ kudu ŋgï, iya te, “'Jɔkɔ ömö 'deni. Ɔdɔke turë dɔmo.’

VII Kina yïtötï 'butë tönë ga kënyï ŋgï tileŋo lamba 'bënnï ga. VIII Kina ya ma rɔ rumö tönë ga kënyï kiya zi ya ma rɔ bɔ lende kikali naga nima, iya te, ‘I'dike 'bu 'beye mɔtɔ zize, römöyï lamba 'beze ga ëdï 'deni kölu.’

IX Tine ya ma rɔ bɔ lende kikali naga nima ileki dɔmo, iya te, ‘Ame ɔ'bɔ ze dë kpaki tiye, ne laka arike zi bɔ ndögö 'dɔ kugöke zi gbagba ye.’

X Kina yïtötï ma rumö tönë ga kënyï ŋgï kari tugö 'bu. Tine di pötö lïjë kari 'deni yɔ na 'jɔkɔ kömö ŋgï. Kina yïtötï ma muyï tönë ga këdï 'bënnï 'deni ndö ne kɔdɔ ŋgï kɔtɔ ti bo mï karama 'ba gbe kina kurögö kpadörï ŋgï teyi.

XI Mbowa 'deni tine na yïtötï ma tönë ga kömö ŋgï kina lïjë kïdëkï, iya te, ‘Ŋere, ŋere, urögö kpadörï zize.’

XII 'Jɔkɔ ileki dɔmo, iya te, ‘Mikali ye dë kɔtɔ te.’ ”

XIII Yësu ileki gɔmo, iya te, “Kina ti olomake ti bi koda römöyï kada 'ba tako 'ba ŋere 'be ikalike dë.”

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Mɔri Mɔtɔ (LK 19:11-27)

XIV “Mï kada mo nima ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ti këdï kɔzɔ bɔ mɔri mɔtɔ ame kënyï kari dɔ liŋgere ne tara. Di mï tënyï abo bo ïdëkï bɔ laja abo ga kako zi bo. Kina bo kose gɔ wa abo ga ŋgï pili zïnnï. XV Bo oza yamo me zïnnï rɔ gege kɔzɔ ame 'dɔ lïjë kɔ'bɔ toŋgɔ gɔmo ne tara. Bo i'di 'ba bɔ mɔtɔ kïsï 'butë, 'ba bɔ mɔtɔ kïsï sowɔ kina 'ba bɔ mɔtɔ kïsï rïyö. Kina bo kënyï ŋgï kari dɔ liŋgere abo nima.

XVI Kina bɔ ma tönë kogba 'ba bo kïsï 'butë ne koloma ŋgï to'dɔ ndɔbɔ nduwë timo bo ki'di dɔmo köyö teyi 'böwu kïsï 'butë.

XVII Kina bɔ ma kogba kïsï sowɔ tönë ko'dɔ gbï tara, bo i'di dɔmo köyö gbï teyi kïsï sowɔ. XVIII Tine bɔ ma tönë kogba 'ba bo kïsï rïyö ne, ari kole gö ŋgï na bo kusu yamo 'ba ŋere abo nima koloma le te yïmo yayi.

XIX Kina ko'ja gɔmo kigabi 'deni tara tine na bɔ dönnï tönë kileki ŋgï kako tititi gɔ yamo tönë ga di zïnnï. XX Kina bɔ laja ma tönë kogba kïsï 'butë ne kako ŋgï kɔmɔ bo, kina bo ko'de kïsï 'butë mɔtɔ ŋgï gbï ki'di dɔmo, iya te, ‘Ŋere ma, i'di yamo tönë zö kïsï 'butë, oŋgɔ te kina me mi'di dɔmo köyö 'deni teyi gbï kïsï 'butë.’

XXI Ŋere abo iya te, ‘Ele sowa, nï bɔ laja ndɔbɔ laka nime, oloma 'deni laka toŋgɔ gɔ wa mbowa nime, na laka ti mi'di yi këddï ti közï kakpa toŋgɔ gɔ wa ma mbiri. Ako koloma kɔtɔ tö bine mï lɔŋɔ ma nime.’

XXII Kina bɔ laja ma tönë kogba kïsï sowɔ ne kako ŋgï kɔmɔ bo, iya te, ‘Ŋere ma, i'di yamo tönë zö kïsï sowɔ, oŋgɔ te kina me mi'di dɔmo köyö 'deni teyi gbï kïsï sowɔ.’

XXIII Ŋere abo iya te, ‘Ele sowa, nï bɔ laja ko'dɔ ndɔbɔ laka nime, oloma 'deni laka toŋgɔ gɔ wa ma mbowa nime, ne laka ti mi'di yi këddï ti közï kakpa toŋgɔ gɔ wa ma mbiri. Ako koloma kɔtɔ tö bine mï lɔŋɔ ma nime.’

XXIV Kina bɔ laja ma tönë kogba kïsï rïyö ne kako ŋgï kɔmɔ bo, iya te, ‘Ŋere ma, mikali yi nï rɔ bɔ mï kata, gɔ bi ame ga nï na dë pele kulï kupö teyi ne, umu amo ga ŋgï zïyï. Wa ame ga nï na dë pele kubö yïmo ne omɔmi ŋgï zïyï. XXV Mere lende 'bï ga kina mari mole gö ŋgï mikeki yamo 'bï tönë yïmo. Kina me, ë'bï na me ogba yayi.’

XXVI Tine ŋere abo ileki dɔmo, iya te, ‘Nï bɔ laja dɔ kënyë bɔ tïkëpï nime. Ikali ma mumu wa di gɔ bi ame ga ma na dë mulï kupö mo ne? Kina ikali ma momɔmi wa ame ga ma na dë mubö ne? XXVII Ne ma këdï tara oto yamo ma nime dë gɔ wa'di zi bɔ ndögö 'dɔ bo kugö wa timo 'dɔ mako mo'ja dɔmo köyö 'deni mbowa teyi?’ □□□ Kina ŋere kilende ŋgï zi bɔ laja abo ga, iya te, ‘Ogbake yamo nima yaga di zi bo 'dɔ ki'dike zi bɔ nime ti kïsï 'butë rïyö ne. XXIX Römöyï bɔ ame këdï pele timo rɔ mbëmbë ti kogba gbï ki'di doro'do dɔmo 'dɔ bo këdï timo rɔ dɔ kiteli. Ne bɔ ame kinza timo ma mbowa ame zi bo yayi ne ti kogba yaga. XXX Kina ogbake bɔ laja yawa nime ku'duke bo yaga mï bi kölu bi 'ba monɔ ni ti kpa kunyï.’ ”

Tako 'Ba Kole 'Ba Bilaka Lesi

XXXI “Kina me miya ziye, ɔdɔ kole 'ba bilaka lesi këdï kako 'deni mï löbu abo ti malayika pili, bo ti koloma 'deni dɔ kïtï dɔ kiteli abo. XXXII Kina ti kotɔtɔ bilaka 'ba dɔ kupö naga nime 'deni pili di mï dɔ kumu sowɔ 'ba dɔliŋɔ nime ko'de kako kɔmɔ bo. Kina bo ti koza lijë 'deni di rɔ lëpï nnï kɔzɔ bɔ koda wa ma këdï koza kamölö di rɔ banya tara. XXXIII Bo ti ki'di bɔ lende laka dɔ dörï bo tine bo ti ki'di ama ga dɔ gali bo.

XXXIV Kina bo ti kilende zi lïjë ame ga dɔ dörï bo ne, iya te, ‘Akoke kpe ame 'bu ma Bɔko'ba ko'dɔ yëyï 'deni dɔye ne. Ako kinda'bake dɔliŋɔ ame kileŋo 'deni ziye mɔlo di bi tisaki 'ba dɔliŋɔ nime ne. XXXV Römöyï ma rɔ 'bö kpe na ki'dike akonyo zö. Ma ti koda mini kpe na ki'dike zö muwë. Ma rɔ bɔ löwö kpe na kotake ma rɔ ŋba. XXXVI Ma rɔ ma sari rɔ gɔ ŋbululu kpe na kusuke bɔŋgɔ rɔma. Kina mëdï dɔ rɔkɔ'ɔ kpe na kakoke toŋgɔ gɔma, mï maboso kpe na kakoke tori ma.’

XXXVII Tine bɔ lende laka naga nima ti kënyï kititi bo, iya te, ‘Wu ŋere, do'ja yi rɔ 'bö ala ti koda mini nyanya mo ga na di'di

akonyo zïyï ala mini zïyï kuwë ya? XXXVIII Do'ja yi rɔ bɔ löwö nyanya mo ga na dota yi rɔ ŋba liŋɔ ze, ala rɔ ma sari rɔ gɔ ŋbululu na dusu bɔŋgɔ röyï ya? XXXIX Do'ja yi dɔ rɔkɔ'ɔ nyanya mo ga ala mï maboso na dako tori yi ya?'

XL Tine ŋere ti kileki dɔmo, iya te, 'Rɔ ma laka miya ziye, wa naga nime kolomake to'dɔ mo pele zi löndö ma kɔtɔ mɔtɔ ame ga wötï rɔ lisa ne ma na ko'dɔke 'deni zö.'

XLI Kina bo ti kënyï kilende zi ya ama ga dɔ gali ne, iya te, 'Ënyïke karike yaga di rɔma, kpe ame kulömu ye 'deni tari mï pa'do ma ŋburuŋburu ame kileŋo 'deni zi Satani ni ti malayika ma 'ba bo ga ne. XLII Römöyï mëdï pele rɔ 'bö i'dike ɔtɔ dë zö, ma ti koda mini i'dike dë zö muwë. XLIII Ma rɔ bɔ löwö kina otake ma dë yɔ rɔ ŋba, ma rɔ ma sari rɔ gɔ ŋbululu usuke bɔŋgɔ dë rɔma. Ma dɔ rɔkɔ'ɔ kina gbï mï maboso orike ma dë.'

XLIV Tine lïjë ti kititi gbï, iya te, 'Wu ŋere, do'ja yi nyanya mo ga rɔ 'bö ala ti koda mini ala rɔ bɔ löwö ala rɔ ma sari rɔ gɔ ŋbululu ala dɔ rɔkɔ'ɔ ala mï maboso kina dokɔnyi yi dë ya?'

XLV Kina ŋere ti kileki dɔmo, iya te, 'Rɔ ma laka miya ziye, wa naga nime o'dɔke dë du zi löndö ma kɔtɔ mɔtɔ ga ame wötï rɔ lisa ne, ma na ma ko'dɔke dë 'deni gbï zö.'

XLVI Kina lïjë ti kari 'bënnï ŋgï mï pa'do ma ŋburuŋburu, tine bɔ lende laka ni ti kari 'bënnï ŋgï mï dïdï ma ŋburuŋburu."

XXVI

I Kina ɔdɔ Yësu kote tiyandi wa naga nime 'deni pili tine na bo kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, iya te, II "Kɔzɔ ma kikalike tö'dö 'ba karama 'ba Pasaka ola 'deni ŋge dɔ rïyö. Kina ti ki'di kole 'ba bilaka lesi 'deni ŋgï közï ya mɔtɔ ga kutötï bo."

III Mï kada mo nima na löbu 'ba bɔ akumu ni ti löbu 'ba bilaka ni kotɔtɔ kpënnï ŋgï liŋɔ 'ba Kayapa bɔ dɔ bɔ akumu. IV Kina lïjë kususu kpënnï ŋgï 'dɔ tinda'ba Yësu lowo kupö yaga. V Tine lïjë iya te, "Kinza do'dɔke dë mï kada 'ba karama nime kinza bilaka ko'dɔ ayayi."

'Ja Mɔtɔ Inzanza 'Bu Dɔ Yësu (MK 14:3-9; YN 12:1-8)

VI Kina ɔdɔ Yësu këdï 'deni Betaniya mï liŋɔ 'ba bɔ mɔtɔ kïdëkï rɔ Simona Bɔ Mönyu tine, VII na 'ja mɔtɔ kako ŋgï ti kizaza ma kele 'ba 'bu ame ndögö kitigɔ kulöwö naga. Kina lɔko kinzanza ŋgï dɔ Yësu di kpa akonyo yayi. VIII Tine ɔdɔ bɔ kösö gɔ bo ga ko'ja tara lïjë ënyï ŋgï rɔ 'dïrï. Lïjë iya te, "Irasi wa nime te gɔ wa'di? IX 'Bu nime o'ja dëne 'dɔ kugö ra mökö gɔ ko'ja yamo timo rɔ mbëmbë 'dɔ kokɔnyi bɔ lisa timo."

X Tine Yësu ikali lende 'bënnï nima 'deni mɔlo, kina bo kileki zïnnï, bo iya te, "Ëddï koŋbeŋbeke 'ja nima gɔ wa'di? Lɔko o'dɔ wa ma kele rɔ mbëmbë 'deni zö. XI Römöyï bɔ lisa ni ëdï koloma nduwë tiye bine. Ne ma 'bama minza mö'bö tiye bine. XII Lɔko odɔ 'bu nime 'deni rɔma 'dɔ kileŋo rɔma ndö koda dɔ tusu ma. XIII Rɔ ma laka mëdï miya ziye, gɔ bi ame ga pili laja laka ma nime këdï kïyëlë rönï teyi mï dɔliŋɔ nime ne, wa nime lɔko ko'dɔ ne ti kiya 'deni nduwë tomeri gönï timo."

Ti'di Közï Yësu (MK 14:10-26; LK 22:3-23; YN 13:21-30)

XIV Kina bɔ ma kɔtɔ di mï löŋgö ya ma 'butë dɔmorïyö tönë ga ame mo kïdëkï möyï mo rɔ Yuda Isikarita ne kënyï ŋgï kari zi löbu 'ba bɔ akumu ni. XV Bo iya te, "Wa'di ga na ti ki'dike zö ɔdɔ mi'di közï Yësu ziye?"

Kina lïjë kïtëtë gïrïsï silinbi ŋgï 'butë mota ki'di zi bo. XVI Kina ŋgï mï saa mo nima na Yuda ki'di ŋgï toma kɔri ma laka ame 'dɔ bo ki'di közï Ësu timo zïnnï ne.

Yida Rɔ Ti Roma Ësu
(MK 14:12-26; LK 22:7-23; YN 13:21-30; 1KT 11:23-25)

XVII Kina mï kada ma dɔndende 'ba karama ma këdï konyo maŋgolɔ'bɔ mo kinza laŋga gɔmo nima na bɔ kösö gɔ Ësu ga kako zi bo kiya te, “O'dɔkɔ 'dɔ dileŋo gɔ bi 'ba tonyo karama nime zïyï yala?”

XVIII Bo iya te, “Arike mï gawo yayi zi bɔ tönë 'dɔ kiyake zi bo te, ‘Bɔ kɔmɔ kiyandi iya te, kada abo 'deni ŋɔli bo ti ko'dɔ karama nime liŋɔ 'bï ti bɔ kösö gɔ bo ga.’ ”

XIX Kina lïjë kari ko'dɔ ŋgï kɔzɔ lende ame bo kose gɔmo zïnnï ne tara. Lïjë ileŋo a 'ba karama ŋgï yayi.

XX Mï dɔkɔpiyari 'deni na Ësu ni koloma ŋgï bërï kpa akonyo lïjë ti bɔ kösö gɔ bo ga ma 'butë dɔmorïyö. XXI Kina ɔdɔ lïjë këdï 'deni kpa akonyo tine na bo kiya te, “Rɔ ma laka mëdï miya ziye, bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö ye nima bina na këdï kari kususu ma.”

XXII Kina lïjë ŋgï pili rɔ meri lïjë kebe tititi bo me rɔ kɔtɔkɔtɔ, iya te, “Ma mo na dë ŋgï ɔtɔ ya, ŋere?”

XXIII Ësu iya te, “Bɔ ame ŋgï këdï kusu közï bo aa mï lebe kɔtɔ tö ne na ŋgï këdï kususu ma. XXIV Kole 'ba bilaka lesi ëdï kölë ŋgï kɔzɔ lende ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba gɔ kö'du abo ne tara. Tine bu'bu zi bɔ ma kususu bo nima. Ma laka mo dëne 'dɔ köyö bo dë ka ndeŋi.”

XXV Kina Yuda bɔ ma kari kususu bo mo tönë kënyï kititi iya te, “Ma na dë ŋgï ɔtɔ ya, ŋere?”

Ësu iya te, “Nï na kiya ë'bï tara.”

XXVI Kina ɔdɔ lïjë këdï 'deni kpa akonyo yayi tine, na Ësu kogba maŋgolɔ'bɔ ŋgï kileki yëë'dï mo zi Bɔko'ba na bo konye ŋgï ki'di zi bɔ kösö gɔ bo ga. Bo iya te, “Me, ogba konyo. Ame na rɔ yida rɔma.”

XXVII Kina bo kogba kösu bo kileki yëë'dï mo. Kina bo ki'di zïnnï, bo iya te, “Rɔ gɔye pili uwëke di yïmo. XXVIII Römöyï ame na rɔ roma ma ame kulöwu 'deni gɔ ma konzi tola mo gɔ lende kënyë. Ame kina lömu 'ba Bɔko'ba kɔrɔ 'deni dɔmo ne. XXIX Minza muwë akuwë nime kpe, tine ti muwë ma la'ja 'jaa tiye mï kada mo di mï ŋere löbu 'ba 'bu ma.”

Yësu Iya Kpa Koga 'Ba Pïtörö
(MK 14:27-31; LK 22:31-34; YN 13:36-38)

XXX Kina ɔdɔ lïjë koba ŋgala 'deni na lïjë kari ŋgï dɔ döku 'ba Bilaya. XXXI Kina Ësu kiya zïnnï, iya te, “Mï korɔndɔ nime tɔne ëddï kiriŋake me di rɔma. Römöyï ugu 'deni mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, ‘Ti mupö bɔ koda kamölö yaga, kina dɔtumu 'ba kamölö ti kita'ba ŋgï.’ □□□ Ne ɔdɔ mënyï mɔdɔ 'deni yaga di mï tölë ti mari dɔgba kɔmɔye mï Galilaya.”

XXXIII Pïtörö ënyï kiya zi bo, iya te, “Ma 'bama minza mola göyï ɔdɔ ya ma laki pili kola göyï pele.”

XXXIV Ësu ileki dɔmo zi Pïtörö, iya te, “Rɔ ma laka mëdï miya zïyï, mï korɔndɔ nime tɔne gba kinza gɔŋgɔ kidapa dë, ëddï koga kpëyï gɔ lende ma ŋbö mï mota, kiya te ikali ma dë.”

XXXV Pïtörö iya te, “Ɔdɔ ko'dɔkɔ pele tupö ma kɔtɔ tïyï minza moga kpama.”

Kina bɔ kösö gɔ Ësu mɔtɔ mo naga nima kiya gbï pili tara.

Yësu Ititi Bɔko'ba Gɔ Gomɔ Ma Këdï Kömö Zi Bo
(MK 14:32-42; LK 22:39-46)

XXXVI Kina Ësu kënyï kari ŋgï tïnnï mï gɔ bi mɔtɔ kïdëkï rɔ Getesemane. Kina bo kiya zïnnï, bo iya

te, “Olomake tötï bine, mëdï mari mbowa dɔgba tilende zi Bɔko'ba.”
XXXVII Bo ogba Pïtörö ni ti kole rïyö 'ba Zebedayo ga kari timo. Kina meri ki'di toso ŋgï mï bo kumïkï bo. XXXVIII Kina bo kiya ŋgï zïnnï, bo iya te, “Meri oso 'deni ŋgï yïmö kɔzɔ ëdï kupö ma. Olomake bine ti bi koda kɔtɔ tö.”
XXXIX Kina bo kari mbowa dɔgba na bo kolɔdɔ bërï kutu'bö kɔmɔ bo bërï tilende zi Bɔko'ba. Bo iya te, “Baba, ɔdɔ 'dɔ kɔ'bɔ ŋgï to'dɔ mo tara, iyese kösu 'ba gomɔ nime yaga di kɔmɔ ma. Tine kinza ko'dɔ dë gɔ ako'dɔkɔ ma tine o'dɔ ŋge gɔ ako'dɔkɔ 'bï.”
XL Kina ɔdɔ bo kileki kako zi bɔ kösö gɔ bo tönë ga tine bo ako ko'ja lïjë kö'dö 'deni. Kina bo kiya zi Pïtörö, bo iya te, “Kpe nime, gɔ wa'di na kɔ'bɔke dë toda bi tö pele ŋge mï saa kɔtɔ ya? XLI Olomake ti bi koda ti mötu ko'dɔ kinza koto ye ra mï akiyɔzɔ. Rɔ ma laka mï o'dɔkɔ ŋgï tine yida rɔ tigɔ mo inza.”
XLII Kina bo kari 'böwu 'deni rɔ mï rïyö mo nati tilende zi Bɔko'ba. Bo iya te, “Baba, ɔdɔ kiya te tiyese kösu nima yaga ko'dɔ rönï rɔ a ma kinza ne 'dɔ muwë ŋgï titi du, i'di ako'dɔkɔ 'bï ko'dɔ rönï.”
XLIII Kina bo kileki 'böwu kako ko'ja bɔ kösö gɔ bo tönë ga këdï gbï bi tö'dö. Römöyï lïjë ëdï 'deni ŋgï kinano rɔ tinano. XLIV Kina bo kënyï 'böwu kari tilende zi Bɔko'ba 'deni rɔ mï mota mo nati, gbï tiya lende kɔtɔkɔtɔ tönë ga.
XLV Kina bo kileki kako gbï zïnnï, bo kiya te, “Ëddïke gba bi tö'dö tindawo rɔye? Saa mo ɔ'bɔ 'deni ame 'dɔ ki'di kole 'ba bilaka lesi közï bɔ lende kënyë. XLVI Ënyïke tɔrɔ darike. Oŋgɔke te, bɔ ma kususu ma mo tönë bo ömö 'deni.”

Tinda'ba Yësu
(MK 14:43-50; LK 22:47-53; YN 18:3-12)

XLVII Kina ɔdɔ Yësu këdï gba kilende te tine, na Yuda kömö ŋgï. Bo rɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö ya ma 'butë dɔmorïyö naga nima. Bo ako ti tïndï 'ba bilaka ma konzi gɔ bo, ya mɔtɔ ga 'bënnï ti mbele mɔtɔ ga ti mɔbɔ. Ya naga nima löbu 'ba bɔ akumu ni ti löbu 'ba bilaka na koja lïjë. XLVIII Yuda bo iya dɔŋgala mo ga 'deni mɔlo zïnnï te, “Bɔ ame ɔdɔ koŋgɔke mari mome mbili mo nima bo na. Kina 'dɔ kinda'bake bo ŋgï.”
XLIX Kina bo kako zi Yësu, bo kiya te, “Ŋere ma, mötö zïyï.” Kina bo kome mbili Yësu ŋgï.
L Yësu iya te, “Bɔ pɔri ma, ako titi gɔ wa'di?”

Kina lïjë kako kinda'ba Yësu ŋgï nyowi. LI Kina bɔ mɔtɔ ame këdï ti Yësu yayi ne kënyï ŋgï kotɔ mbele abo koga dɔ bɔ laja mɔtɔ 'ba bɔ dɔ bɔ akumu timo. Kina koke mbili mo ŋgï yaga. LII Tine Yësu iya te, “Ileki mbele 'bï gɔ bi mo. Römöyï lïjë ame ga pili kinda'ba mbele ti kölë dɔ mbele. LIII Omeri 'bëyï iya te, ɔdɔ mititi 'bu ma bo ti kokɔnyi ma dë? Ɔdɔ mititi, bo ëdï koja tïndï 'ba malayika ma konzi ŋgï kako welo zö. LIV Ne ɔdɔ këdï 'deni tara 'böwu dëne ti ko'dɔ rönï tondo kɔzɔ lende ame kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ame kiya te 'dɔ ko'dɔ rönï te ne?”
LV Kina Yësu kilende zi tïndï tönë ga, iya te, “Akoke ti mbele ni ti mɔbɔ tinda'ba ma kɔzɔ bɔ 'bögö tara ya? Me moloma tiyandi bilaka rɔ kɔmɔ kada mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba ne inda'bake ma dë di yayi gɔ wa'di? LVI Ne ame o'dɔ rönï 'deni 'dɔ këdï kɔzɔ lende ma tönë bɔ kumë lende ni kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne.”

Kina bɔ kösö gɔ bo ga kita'ba ë'bënnï ŋgï kiriŋa kola bo.

Oto Yësu Liŋɔ 'Ba Kayapa
(MK 14:53-65; LK 22:54-55, 63-71; YN 18:13-14, 19-24)

LVII Bɔ kinda'ba Yësu naga nima oto bo kari liŋɔ 'ba Kayapa bɔ dɔ bɔ akumu. Gɔ bi nima na bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ti löbu 'ba bilaka ni kotɔtɔ

dönnï 'deni teyi. LVIII Tine Pïtörö ozi nduwë gɔ Yësu rɔ ma kɔwɔ ŋbö bo kɔdɔ mï liŋɔ 'ba bɔ dɔ bɔ akumu nima. Bo ɔdɔ mï liŋɔ koloma ŋgila bɔ kanya naga nima yayi toŋgɔ ŋburuŋburu 'ba lende nima.

LIX Kina löbu 'ba bɔ akumu ni ti turu naga nima pili kotɔŋi rönnï rö yayi ne koloma ŋgï toma lende bëtï mɔtɔ ame 'dɔ kodɔrɔ bïcï lende timo rɔ Yësu ne, 'dɔ kupö bo gɔmo. LX Tine bɔ kodɔrɔ bïcï lende ma bëtï ma konzi mɔtɔ ga ako pele lïjë o'ja lende ma kodɔrɔ ɔtɔ mo dë du te. Kina rɔ ŋburuŋburu mo na ya ma rïyö mɔtɔ ga kako LXI kiya te, “Bɔ nime iya te, bo ëdï kɔ'bɔ tïyëyï rö löbu 'ba Bɔko'ba yaga kina bo ti ko'ba kileki teyi mï tö'dö dɔ mota.”

LXII Kina bɔ dɔ bɔ akumu nima kënyï kititi bo, iya te, “Inza ti dɔ lende kileki mɔtɔ gɔ susu nime ya naga nime këdï ko'dɔ röyï ne?”

LXIII Tine Yësu utï abo dë. Kina bɔ dɔ bɔ akumu nima kileki kiya zi bo, iya te, “Ulömu röyï di kɔmɔ ma bine ti möyï Bɔko'ba bɔ dɔ dïdï, kiya zize ɔdɔ nï na ŋgï rɔ Kurïsïtö kole 'ba Bɔko'ba ame koja di mïtɔrɔ ne.”

LXIV Yësu iya te, “Nï na kiya ë'bï tara. Ne rɔ ma laka mëdï miya ziye, ti ko'jake kole 'ba bilaka lesi 'deni koloma kada mɔtɔ dɔ dörï Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli këdï kako bërï di mïtɔrɔ ti pɔli.”

LXV Kina ɔdɔ bɔ dɔ bɔ akumu nima kuwö lende nime te yɔ na bo kirica bɔŋgɔ ŋgï yaga di rɔ bo, bo iya te, “Uwöke dölï abo nima 'deni? Do'dɔkɔ a mɔtɔ rɔ bɔ kodɔrɔ bïcï lende rɔ bo dë kpe. Kpe nime pili uwöke dölï abo nima 'deni. LXVI Tine wa'di na komerike 'beye gɔmo?”

Lïjë iya te, “Bo irasi lende 'deni, bo kölë ŋgï yaga.” □□□ Kina lïjë koto'bi woro ŋgï kɔmɔ bo kina komba bo ŋgï. Ya ma kokɔsɔ bo naga nima ebe tiya mo tëgë, LXVIII “Nï Kurïsïtö, umë te zize, yë na kokɔsɔ yi?”

Kpa Koga 'Ba Pïtörö
(MK 14:66-72; LK 22:56-62; YN 18:15-18, 25-27)

LXIX Tine Pïtörö ëdï gba mï liŋɔ yayi. Kina nyiti mɔtɔ ame rɔ bɔ laja 'ba bɔ dɔ bɔ akumu ne kako kiya te, “O'ja nï gbï ti Yësu 'ba Galilaya 'di?”

LXX Tine Pïtörö andi gɔmo di kɔmɔ lïjë pili, iya te, “Mikali e'be tɔ nima këddï kiyake ne dë.”

LXXI Kina bo kënyï kari yaga kpa reki. Kina nyiti mɔtɔ ame gbï rɔ bɔ laja yayi ne kako gbï ko'ja bo. Kina lɔko kiya zi ya ama ga yayi ne tëgë, “Bɔ nime bo gbï ti Yësu 'ba Nazareta.”

LXXII Kina bo kileki dɔmo gbï kandi gɔmo kiya te, “Mulömu rɔma, rɔ ma laka mikali bɔ nima dë.”

LXXIII Kina mbowa 'böwu na ya ma këdï kɔrɔ yayi naga nima kako zi bo, iya te, “Rɔ ma laka nï lëpï 'ba bɔ nima na gbï römöyï kpa nima këddï kilende timo ne na kileme yi 'deni.”

LXXIV Tine Pïtörö iya te, “Ece mïtɔrɔ ne, mikali bɔ nima dë.”

Kina gɔŋgɔ kidapa ŋgï. LXXV Kina Pïtörö komeri gɔ lende 'ba Yësu tönë ŋgï, ame bo kiya te, “Gba kinza gɔŋgɔ kidapa dë ti koga kpëyï gɔma mï mota.” Kina bo kënyï ŋgï kari kudu rɔ ma kënyë.

XXVII

I Mɔlo mï dɔŋbɔ mo nima na löbu 'ba bɔ akumu ni ti löbu 'ba bilaka ni kususu kpënnï ŋgï rɔ Yësu 'dɔ kupö yaga. II Kina lïjë kudödu bo ŋgï koto kari zi Pilato turu bɔ dɔliŋɔ 'bënnï.

Tölë 'Ba Yuda
(NDB 1:18-19)

III Kina ɔdɔ Yuda bɔ susu tönë kuwö 'deni kodɔ kpa Yësu 'deni

tupö mo tara tine, bo otɔ dɔ bo ŋgï di mï lende këny abo nima. Kina bo kari ŋgï ti gïrïsï 'butë mota tönë kileki zi löbu 'ba bɔ akumu ni ti löbu 'ba bilaka ni. IV Bo iya te, “Mo'dɔ lende këny 'deni sowa ti tususu bɔ kinza kirasi ɔtɔ nime 'dɔ kupö yaga.”

Lïjë iya te, “Ama ndɔbɔ ze na dë kpe, 'bëyï na 'deni yayi.”

V Kina Yuda kulï gïrïsï nima ŋgï bërï mï rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi. Kina bo kɔdɔ ŋgï kari kosi mugu bo yaga.

VI Löbu 'ba bɔ akumu ni utö'du gïrïsï nima, tine lïjë iya te, “Gïrïsï nime 'deni rɔ gïrïsï 'ba roma. Inza kpe rɔ ma laka mï kɔri 'ba kö'du ki'di ze 'dɔ ti'di mo mï yamo 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba.”

VII Kina ɔdɔ lïjë kote lende mo 'deni kɔrɔ dɔmo tine, lïjë ari kugö nyaka këny 'ba bɔ la'ba mɔtɔ ŋgï timo, 'dɔ këdï rɔ bi 'ba tusu bɔ löwö teyi. VIII Gɔ kö'du mo na 'dɔ kïdëkï nyaka nima rɔ nyaka 'ba roma nduwë ŋbö ko'ja kabate ne. IX Kina me o'dɔ rönï 'deni 'dɔ këdï kɔzɔ wa ma tönë Yeremaya bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kiya ne tara, ame kiya te, “Lïjë ogba gïrïsï siliŋbi 'butë mota ko gɔ ndögö ame bilaka mo ga Yisarele ni kɔrɔ 'deni dɔmo 'dɔ kugö bo timo ne. X Kina lïjë ki'di kugö nyaka 'ba bɔ la'ba ŋgï timo kɔzɔ ame ŋgï Bɔko'ba ki'di kö'du mo zö ne.”

Yësu Ɔrɔ Kɔmɔ Pilato
(MK 15:2-5; LK 23:3-5; YN 18:33-38)

XI Tine Yësu ɔrɔ 'deni kɔmɔ Pilato turu bɔ dɔliŋɔ yayi. Kina bo këny kititi Yësu, iya te, “Nï na rɔ ŋere bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi?”

Yësu iya te, “Nï na kiya ë'bï tara.”

XII Kina ɔdɔ löbu 'ba bɔ akumu ni ti löbu 'ba bilaka ni kebe pele tususu bo tine bo ileki dɔmo dë. XIII Kina Pilato kiya te, “Uwö lende naga nime këdï kususu yi timo ne dë?”

XIV Tine Yësu ileki dɔ lende nima dë kɔtɔ te. Gɔ kö'du mo na lende mo kigayi Pilato ŋgï.

XV Römöyï mï kada 'ba karama 'ba Pasaka pili turu bɔ dɔliŋɔ nima ö'bö nduwë tope bilaka kɔtɔ yaga di mï maboso rɔ bɔ ame bilaka kiteri 'dɔ koja ne. XVI Tine mï kada nima yayi bɔ maboso ma dɔ kïlëbï mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Yësu Baraba ëdï mï maboso yayi. XVII Kina ɔdɔ tïndï kotɔtɔ rönnï 'deni yayi Pilato ititi lïjë, iya te, “Bɔ ma yala na ko'dɔkɔke 'dɔ moja ziye? Yësu Baraba, ala Yësu ame kïdëkï rɔ Kurïsïtö ne?” XVIII Römöyï bo ikali rɔ ma laka löbu 'ba Yudayi ni ombi mïnnï rɔ Yësu na ma lïjë ki'di közïmo zi bo ne.

XIX Kina kota Pilato këdï gba dɔ kïtï 'ba burë yayi tine na 'ja abo koja laja ŋgï zi bo, iya te, “Kinza ko'dɔ a ma kɔtɔ mɔtɔ te dë zi bɔ kinza kirasi ɔtɔ nima, römöyï ti korɔndɔ ene nyï oŋbeŋbe ma sowa gɔ kö'du abo.”

XX Tine löbu 'ba bɔ akumu ni ti löbu 'ba bilaka ni ocɔ ŋgï zi tïndï naga nima 'dɔ kititi Baraba na 'dɔ kope, tine 'dɔ kupö Yësu yaga. XXI Pilato ënyï kititi tïndï naga nima 'böwu gbï, iya te, “Di mï löŋgö ya rïyö naga nime, bɔ ma yala na ko'dɔkɔke 'dɔ mope ziye?”

Lïjë iya te, “Baraba.”

XXII Pilato iya te, “Ne 'dɔ mo'dɔ wa'di zi Yësu ame kïdëkï rɔ Kurïsïtö ne ya?”

Lïjë pili iya te, “Utötï bo.”

XXIII Tine Pilato ileki kititi, iya te, “Ne lende këny wa'di na bo kirasi ya?”

Tine lïjë ulörï ŋgï rɔ ma kembe, iya te, “Utötï bo.”

XXIV Kina ɔdɔ Pilato koŋgɔ lende nima 'deni ŋgï dɔmo kinza tara tine, za 'dɔ ko'de ayayi, kina bo kogba mini ŋgï kurögö közï bo timo di kɔmɔ tïndï naga nima. Bo iya te, “Közö rɔ ma kɔpɔ di mï

roma bɔ nime. Omake e'be rɔye timo."

XXV Tïndï naga nima pili ileki dɔmo, iya te, "Roma bo kɔrɔ ka ŋgï dɔze gbï dɔ kole ze ga."

XXVI Kina Pilato kope Baraba ŋgï zïnnï. Tine bo i'di komba Yësu ŋgï ti nyɔ'bɔ, bo ki'di zi bɔ kanya 'dɔ kari kutötï.

Tögö Yësu
(MK 15:16-20; YN 19:2-3)

XXVII Kina bɔ kanya naga nima koto Yësu ŋgï kari mï liŋɔ 'ba turu bɔ dɔliŋɔ nima. Kina dɔtumu 'ba bɔ kanya kotɔtɔ rönnï ŋgï pili kuru dɔ bo yayi. XXVIII Kina lïjë kolɔ bɔŋgɔ 'ba rɔ bo ŋgï yaga lïjë kolɔ bɔŋgɔ kasi 'ba ŋere rɔ bo. XXIX Kina lïjë ko'dɔ kono ŋgï kɔzɔ a 'ba dɔ ŋere tara kutu'bö dɔ bo. Kina lïjë ki'di kulöru közï bo ma dörï. Kina lïjë kolɔdɔ bërï kɔmɔ bo tögö bo rɔ laŋa, kiya te, "Mötö zïyï, bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi."

XXX Lïjë oto'bi woro rɔ bo lïjë kogba kulöru nima komba dɔ bo timo. XXXI Kina ɔdɔ lïjë kote tögö bo 'deni rɔ laŋa tine, lïjë olɔ bɔŋgɔ tönë ŋgï yaga di rɔ bo na lïjë kileki kolɔ bɔŋgɔ ma mɔlo 'ba bo tönë ŋgï rɔ bo. Kina lïjë kari ŋgï ti bo tutötï bo.

Tutötï Yësu
(MK 15:21-32; LK 23:26-43; YN 19:17-27)

XXXII Di gɔ kɔri na dönnï kondɔsɔ ŋgï ti bɔ mɔtɔ di Kurënë möyï mo rɔ Simona. Kina bɔ kanya naga nima kutörï bo ŋgï tombi ŋgërï 'ba tari tutötï Yësu dɔmo nima. XXXIII Kina lïjë kömö ŋgï gɔ bi mɔtɔ ame kïdëkï rɔ Gɔlɔgɔta, 'jɔ 'ba lende mo tëgë, "Kulöŋbö dɔ." □□□□ Kina lïjë ki'di layi mɔtɔ kudölö yïmo ti wɔwɔ 'ba rɔ kïdïkï ŋgï kpa Yësu. Tine ɔdɔ bo kinene 'deni tara bo uwë dë kpe. XXXV Kina lïjë kutötï bo ŋgï, lïjë koza bɔŋgɔ abo ga rɔ gɔ rönnï ti tu'du mo ti bödö. XXXVI Kina lïjë koloma ŋgï yayi toda bo.

XXXVII Lïjë i'di akugu ame rɔ susu 'ba rɔ bo ne bi dɔ bo dɔ ŋgërï tɔrɔ yayi, ame kugu 'deni, kiya te, "Yësu Ŋere Bɔ Dɔliŋɔ 'Ba Yudayi." □□□□ Ya mɔtɔ ga rïyö rɔ bɔ akolɔ utötï gbï ŋgila bo yayi. Mɔtɔ dɔ dörï bo kina mɔtɔ dɔ gali bo.

XXXIX Bilaka ame ga pili këdï kudö kebe gɔ kɔri nima ne ombamba dönnï zi bo kiti'ja bo, XL iya te, "Nï bɔ kiteri titikɔ rö löbu 'ba Bɔko'ba 'dɔ kubö kileki teyi mï tö'dö dɔ mota nime, ɔdɔ këddï ŋgï rɔ kole 'ba Bɔko'ba olɔ röyï këkï bërï di dɔ ŋgërï nima."

XLI Kina löbu 'ba bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni ti löbu 'ba bilaka ni koloma gbï tögö bo rɔ laŋa tara. XLII Lïjë iya te, "Bo ɔmɔ ya ma laki tine bo ikali dë tɔmɔ gbagba bo. Bo na dë rɔ bɔ dɔliŋɔ 'ba Yisarele mo tönë? Ɔdɔ bo këkï 'deni bërï di dɔ ŋgërï nima ti di'di dɔze ŋgï pili gɔ lende abo. XLIII Bo i'di dɔ bo 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba, bo kiya rɔ bo tëgë bo kole 'ba Bɔko'ba na. Ne ti doŋgɔke tɔne ɔdɔ Bɔko'ba ti kɔmɔ bo ya."

XLIV Kina gbï tara bɔ akolɔ ame pele kutötï ŋgila bo yayi ne ënyï gbï kiti'ja bo kɔzɔ a nima tara.

Tölë 'Ba Yësu
(MK 15:33-41; LK 23:44-49; YN 19:28-30)

XLV Mï zana kada kodɔrɔ 'deni tine na mandölu kutu'bö dɔliŋɔ ŋgï kömö ŋbö ndï kada mota. XLVI Kina ɔdɔ ndï kada kömö 'deni mota rɔ mï dɔkɔpiyari tine, na Yësu kapi ŋgï rɔ ma kembe, tëgë, "Eli, eli, lama sabakatani." Ame 'jɔ 'ba lende mo tëgë, "Bɔko'ba ma, Bɔko'ba ma, ola ma 'deni gɔ wa'di ga?"

XLVII Ya mɔtɔ ga ame këdï kɔrɔ yayi ne uwö kö'du ko'dɔ nima, na lïjë kiya te, "Bo ëdï kïdëkï Eliya."

XLVIII Kina bɔ mɔtɔ kiriŋa ŋgï kogba lipɔ kusu mï layi ma

ko'ba'ba, kogba kiraki dɔ kolɔkɔ ki'di kpa bo tëgë 'dɔ bo kunzulu. XLIX Tine ya mɔtɔ ga iya te, “Ɔrɔ te. Ti doŋgɔke ɔdɔ Eliya ti kako kɔmɔ bo ya.”

L Kina Yësu kapi ŋgï gbï rɔ ma kembe kina bo kulöku ŋgï. LI Kina bɔŋgɔ ma koke mï rö löbu 'ba Bɔko'ba timo tönë kotopa ŋgï di tɔrɔ ŋbö kömö bërï. Dɔyayi iyaya rönï kina döku ma konzi kitikɔ ŋgï. LII Dögö ni unyë rönnï ŋgï rɔ gböŋö kina töku bilaka ma konzi ame ga rɔ bɔ ki'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne kënyï kɔdɔ ŋgï kïdïdï yaga. LIII Lïjë ɔdɔ yaga di mï dögö 'bënnï ga. Kina ɔdɔ Yësu kɔdɔ 'deni di mï tölë tine na lïjë kari ŋgï mï Yerosalema gawo kɔtɔ laka tönë, ame bilaka ma konzi ko'ja lïjë 'deni di yayi.

LIV Tine ɔdɔ bɔ dɔ bɔ kanya naga nima ti bɔ kanya abo ga ame këdï koda Yësu yayi ne ko'ja kïzïkïzï nima 'deni tara ti wa ame ga pili ko'dɔ rönï ne tine, lende mo o'de tikere ŋgï zïnnï. Lïjë iya te, “Rɔ ma laka bɔ nime ŋgï rɔ kole 'ba Bɔko'ba.”

LV 'Ja ma konzi mɔtɔ ga ëdï gbï yayi toŋgɔ Yësu di bi kɔwɔ. Lïjë nima na rɔ ame ga kösö gɔ bo di Galilaya koloma toja laja zi bo ne. LVI 'Ja mɔtɔ mo ga na rɔ Mariya Magadala ti Mariya ma 'ba Yakoba ni ti Yesepa gbï ti 'ja mɔtɔ ame rɔ ma 'ba kole 'ba Zebedayo ga ne.

Tusu Yësu
(MK 15:42-47; LK 23:50-56; YN 19:38-42)

LVII Mï dɔkɔpiyari 'deni na bɔ mɔri mɔtɔ di Arimataya kömö ŋgï. Bɔ nima möyï bo rɔ Yesepa, bo gbï rɔ bɔ kösö gɔ Yësu. LVIII Kina bo kari ŋgï zi Pilato tititi töku Yësu. Kina Pilato ki'di kö'du mo ŋgï 'dɔ ki'di töku nima zi Yesepa kombi. LIX Kina bo kogba ŋgï kolo mï bɔŋgɔ kaŋmi ame rɔ ma la'ja ne. LX Kina bo koto ŋgï kari kusu mï tï'börö 'ba tusu töku abo ame bo koga 'deni rɔ ma la'ja yɔki döku ne. Kina bo kululu döku ma löbu ŋgï kpamo na bo kari abo ŋgï.

LXI Mariya Magadala ni ti Mariya mɔtɔ mo tönë ëdï ga koloma rɔ ma koriya ti kpa tï'börö nima yayi.

LXII Kina ɔdɔ kömö 'deni mï bi këzë mɔtɔ ame rɔ kada 'ba rɔ kindawo ne tine löbu 'ba bɔ akumu ni ti Parosi ni otɔtɔ rönnï ŋgï zi Pilato. LXIII Lïjë iya te, “Ŋere, domeri tönë bine bɔ bëtï nima këdï gba ti kɔmɔ bo, bo iya te, ‘Mï tö'dö dɔ mota ti mënyï mɔdɔ 'böwu di mï tölë.’ □□□ Kina me ma laka mo zïyï 'dɔ ki'di kö'du mo gɔ koda bi laka di rɔ dögö nima ŋbö kömö di pötö tö'dö dɔ mota, römöyï kinza bɔ kösö gɔ bo ga kari ku'bögö töku bo ra yaga lïjë kebe tiya mo zi bilaka tëgë, ‘Bo ɔdɔ 'deni di mï tölë.’ Kina ɔdɔ ko'dɔ rönï ŋgï tara bëtï ma di yï'böwu nime ëdï kënyë ŋgï kebe ma dɔgba tönë.”

LXV Pilato iya te, “Ogbake bɔ kanya kari ki'dike koda bi laka di rɔ dögö nima kɔzɔ ame kikalike tara.”

LXVI Kina lïjë kari ŋgï toda dögö nima laka gbï ti tora gɔ döku 'ba kpamo teyi. Kina lïjë ki'di bɔ kanya ŋgï gbï yayi toda bi.

XXVIII

Tɔdɔ 'Ba Yësu Di Mï Tölë
(MK 16:1-10; LK 24:1-12; YN 20:1-10)

I Kina mɔlo mï kano bi 'ba tö'dö ma dɔndende 'ba di pötö kada 'ba rɔ kindawo nima na Mariya Magadala ni ti Mariya mɔtɔ mo nima kari ga ŋgï toŋgɔ kpa tï'börö tönë. II Kina tëgë me tondo te yɔ na kïzïkïzï ma kinza kiya ki'di dönï ŋgï. Malayika 'ba Bɔko'ba ako bërï di mïtɔrɔ, kina kululu döku tönë kpa tï'börö nima ne ŋgï yaga bo koloma dɔmo. III Kïnë bo

ŋgï rɔ ma köbö kɔzɔ tərɔ kunyï tara, kina bɔŋgɔ 'ba rɔ bo aŋmi ŋgï kɔzɔ paro. IV Tikere abo i'di bɔ kanya bɔ këdï koda bi naga nima ŋgï rɔmo ga kïlë'dï kila'ba bërï kɔzɔ töku.

V Tine malayika nima ilende zi 'ja naga nima, iya te, “Kinza kereke dë römöyï mikali ëddïke rɔ toma Yësu tönë kutötï ne. VI Bo inza kpe bine, bo ënyï 'deni kɔdɔ yaga di mï tölë ko kɔzɔ ma tönë bo kiya 'deni mɔlo ne tara. Ako koŋgɔke gɔ bi ame ko'ba töku bo pa teyi ne. VII Kina arike welo kiyake zi bɔ kösö gɔ bo ga, iyake te, bo ënyï 'deni kɔdɔ yaga di mï tölë. Kina me bo këdï kari 'deni tötï dɔgba kömönnï mï Galilaya, ti lïjë kari ko'ja bo 'jaa yayi. Ame na rɔ wa ma 'dɔ miya ziye.”

VIII Kina lïjë kënyï ŋgï di kpa tï'börö yayi rɔ rikamba gbï ti tikere. Tine lïjë lɔ ti lɔŋɔ na lïjë kiriŋa ŋgï tiya mo zi bɔ kösö gɔ bo ga. IX Kina tëgë me tondo te yɔ na Yësu kondɔsɔ ŋgï tïnnï di gɔ kɔri yayi. Bo iya te, “Mötö ziye.”

Kina lïjë kako kinda'ba ndï bo na lïjë kïlëlu bo ŋgï. X Tine bo iya te, “Kinza kereke dë. Ari kiyake zi löndö ma ga 'dɔ lïjë kari Galilaya, kina lïjë ti ko'ja ma ŋgï di yayi.”

Tugö Kɔmɔ Bɔ Kanya

XI Kina ɔdɔ 'ja naga nima kari ë'bënnï 'deni tine na bɔ kanya ma tönë ga këdï koda bi yayi ne mɔtɔ ga kënyï ŋgï kari mï gawo kïyëtï gɔ wa naga nima pili ko'dɔ rönï ne zi löbu 'ba bɔ akumu ni. XII Kina löbu 'ba bɔ akumu ni kotɔtɔ rönnï ŋgï ti löbu 'ba bilaka ni tususu kpënnï. Lïjë odɔ gïrïsï ŋgï rɔ mbëmbë zi bɔ kanya naga nima XIII kina lïjë kususu kpa bɔ kanya naga nima, iya te, “Arike, ɔdɔ bɔtɔ kititi ye iyake te, bɔ kösö gɔ bo ga na kako ku'bögö töku bo rɔ mï korɔndɔ ko'ja tö'dö kinda'ba ye 'deni. XIV Kina ɔdɔ kiya te lëbï mo kömö kɔzɔ a nime te mbili Pilato, ti dïyëyï kpa lende nima ŋgï ko'dɔ ɔtɔ dë kpe ziye.”

XV Kina bɔ kanya naga nima kogba gïrïsï tönë ŋgï lïjë kari ko'dɔ kɔzɔ ame kiya 'deni zïnnï ne tara. Gɔ kö'du mo na lende nime këdï gba nduwë kïlëbï mï löŋgö Yudayi ko'ja kabate ne.

Yësu Ileme Rɔ Bo Zi Bɔ Kösö Gɔ Bo Ga
(MK 16:14-18; LK 24:36-49; YN 20:19-23; NDB 1:6-8)

XVI Kina bɔ kösö gɔ Yësu ma 'butë dɔɔkɔtɔ naga nima kënyï ŋgï kari dɔ döku tönë mï Galilaya gɔ bi ma Yësu kiya zïnnï tari teyi. XVII Kina ɔdɔ lïjë ko'ja bo 'deni tine, lïjë ïlëlu bo ŋgï. Tine pele lende nima gba rɔ ma kïlïkö dɔ ya mɔtɔ ga. XVIII Kina Yësu kese ŋgɔsi kiya te, “Bɔko'ba i'di közï kakpa pili 'ba mïtɔrɔ ti 'ba dɔyayi 'deni zö. XIX Kina arike ti ki'dike dɔ kupö bilaka 'ba dɔliŋɔ nime pili këdï rɔ bɔ kösö gɔma. O'dɔke bapatisi dönnï mï möyï 'bu ma Bɔko'ba gbï ti kole ti Nyï Kɔtɔ Laka. XX Iyandike lïjë tuwö dɔ wa ame ga pili mose gɔmo 'deni ziye ne. Kina ti mö'bö ŋgï tiye ŋbö mï kada ma ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ.”

Laja Laka Ma MARAKO Kugu

Yowani Bɔ Bapatisi
(MT 3:1-12; LK 3:1-18; YN 1:19-28)

I Ame na rɔ tisaki 'ba laja laka 'ba Ye̱su Kurïsïtö kole 'ba Bɔko'ba.
II Kina kisaki kɔzɔ ma tönë Yesaya bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kugu ne tara. Ame tönë Bɔko'ba kiya te, “Oŋgɔ, ti moja bɔ laja ma kari dɔgba kömöyï tileŋo gɔ kɔri zïyï.
III Bo na këdï kuwöwö dɔ bo di yï mökö kiya te, ‘Ileŋoke kɔri zi ŋere. Odɔrɔke gɔ kɔri zi bo.’ ”
IV Kina Yowani kɔdɔ ŋgï yï mökö tobapatisi bilaka, gbï tuwöwö mo zïnnï gɔ lïjë kotɔ dönnï di mï lende kënyë 'bënnï ga kobapatisi lïjë gɔ Bɔko'ba kola lïjë gɔmo.
V Kina bilaka kɔlɔ ŋgï di Yudayi, pili di mï Yerosalema kari zi bo. Lïjë ari kodɔ kpënnï ŋgï pili gɔ lende kënyë 'bënnï ga na bo kobapatisi lïjë ŋgï mï yöpö Yaradene.
VI Yowani, bɔŋgɔ 'ba rɔ bo u'jö di mï sunë gamele, ti gasi 'bana bo koga 'bömbö bo. Akonyo abo ga rɔ mömï ni ti tagi 'ba mï 'bɔrɔ.
VII Kina bo kiya zi bilaka naga nima te, “Bɔ mɔtɔ ëdï kozi kako di gɔma. Bo na mbiri löbu di dɔma. Pele rɔ kabi 'ba wari ndï bo ma mɔ'bɔ dë tëdë bërï tope kpamo.
VIII Mo'dɔ ma 'bama bapatisi 'deni dɔye ti mini. Tine ma 'ba bo, bo ti kobapatisi ye ti Nyï Kɔtɔ Laka.”

Bapatisi 'Ba Ye̱su
(MT 3:13–4:11; LK 3:21-22; 4:1-13)

IX Mï kada nima na Ye̱su kako ŋgï di Nazareta di mï Galilaya zi Yowani, kina kobapatisi bo ŋgï mï yöpö Yaradene.
X Tine ɔdɔ Ye̱su këdï kɔdɔ 'deni yaga di mï mini bo oja mïtɔrɔ konye rönï 'deni yaga rɔ gböŋö, Nyï Kɔtɔ Laka këdï kɔkɔ ŋgï kako dɔ bo kɔzɔ matukpuru tara.
XI Kina birɔ kudu ŋgï kako di mïtɔrɔ kiya te, “Nï na rɔ kole ma. Mɔ'ɔ yi 'deni kulöwö. Ma ti mï këyï rɔ mbëmbë gɔ lende 'bï.”
XII Kina Nyï Kɔtɔ Laka koto Ye̱su ŋgï kari yï mökö,
XIII bo ko'dɔ tö'dö dɔ 'butë sowɔ yï mökö yayi. Kina Satani koloma ŋgï rɔ tiyɔzɔ bo. Bo oloma ŋgï mï löŋgö wa 'ba yï mökö. Tine malayika na koloma rɔ toja laja zi bo tokɔnyi bo.

Tisaki Ndɔbɔ 'Ba Ye̱su
(MT 4:12-22; LK 4:14-15; 5:1-11)

XIV Kina di pötö mo ko'ja ki'di Yowani 'deni mï maboso na Ye̱su kako ŋgï mï Galilaya tuwöwö laja laka 'ba Bɔko'ba,
XV kiya te, “Kada mo ömö 'deni. Kina ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï 'deni ŋɔli. Otɔke dɔye di mï lende kënyë 'be ga ki'dike dɔye gɔ laja laka 'ba Bɔko'ba.”
XVI Mï tudö abo kebe kpa pöpö 'ba Galilaya na bo kari ko'ja Simona ni ŋgï yayi ti bɔ löndö bo Andareya këdï ga rɔ tu'du duru mï pöpö, römöyï lïjë atoyi na.
XVII Kina bo kilende zïnnï, iya te, “Ösöke gɔma, ti mi'di ye rɔ atoyi 'ba to'de bilaka kako zi Bɔko'ba.”
XVIII Kina lïjë kola duru 'bënnï ga ŋgï yayi lïjë kösö gɔ bo.
XIX Mï tari abo mbowa dɔgba di bina na bo kari ko'ja kole 'ba Zebedayo ga ŋgï, Yakoba ni ti bɔ löndö bo Yowani. Lïjë oloma 'deni mï sorope këdï ga rɔ tileŋo duru 'bënnï.
XX Bo ïdëkï lïjë, na lïjë kënyï kola 'bu nnï Zebedayo ŋgï mï sorope yayi ti bɔ ndɔbɔ, lïjë kösö ŋgï gɔ bo.

Ye̱su Ni Ti Bɔ Nökï Mɔtɔ
(LK 4:31-37)

XXI Ye̱su ni ari Kaparanoma. Mï kada 'ba rɔ kindawo na bo kari ŋgï kɔdɔ mï rö 'ba mötu bo ki'di tiyandi kɔmɔ bilaka.
XXII Tine lïjë otɔ ŋgï rɔ gönnï. Römöyï akiyandi

abo ŋgï kɔzɔ 'ba bɔ közï kakpa, inza kɔzɔ ma 'ba bɔ kɔmɔ kiyandi ni tara.

XXIII Bɔ mɔtɔ rɔ bɔ nökï ëdï mï rö 'ba mötu yayi. Kina bo kënyï kulörï ŋgï rɔ ma kembe kiya te, XXIV “Wa'di 'bï tize, nï Yësu 'ba Nazareta nime? Ako 'deni tote dɔze nati? Mikali yi 'deni. Nï na rɔ bɔ laja ma kɔtɔ laka 'ba Bɔko'ba.”

XXV Yësu amo dɔ nökï nima, iya te, “Udumö yaga. Kina ita'ba yaga di dɔ bɔ nima.” □□□ Kina nökï mo nima koŋma bɔ nima ŋgï kulörï rɔ ma kembe, kina kɔdɔ ŋgï yaga di dɔmo. XXVII Kina lende mo kigayi lïjë ŋgï pili ki'di lïjë ŋgï kebe tititi rönnï rɔ gɔ rönnï, kiya te, “Wa'di ga na te? Akiyandi la'ja nati? Bɔ nime ŋgï ti közï kakpa bo kamo dɔ nökï te yɔ kuwö dɔ bo ŋgï.”

XXVIII Tine na lëbï 'ba lende 'ba Yësu kita'ba ŋgï welo kote mï dɔyayi 'ba Galilaya yayi.

Yësu Ileŋo Bɔ Rɔkɔ'ɔ Ma Konzi (MT 8:14-17; LK 4:38-41)

XXIX Yësu ni ɔdɔ di mï rö 'ba mötu yayi ti Yakoba ni ti Yowani kari liŋɔ 'ba Simona ni ti Andareya. XXX Tine lïjë ömö yayi ko'ja mese 'ba Simona këdï ti zëyï kö'dö 'deni bërï dɔ sora. Iya lende mo zi Yësu, XXXI kina bo kari ŋgï kinda'ba közïmo kombi dɔmo tɔrɔ. Kina zëyï nima kita'ba ŋgï yaga di rönï lɔko kënyï toja laja zïnnï.

XXXII Mï dɔkɔpiyari mo nima ko'ja kada kösö 'deni na ko'de bɔ rɔkɔ'ɔ ŋgï pili kako zi bo kpaki ti bɔ nökï ni. XXXIII Bilaka pili 'ba mï tïrï otɔtɔ rönnï ŋgï liŋɔ 'ba Simona yayi. XXXIV Kina Yësu kileŋo bilaka ame ga pili ti dɔkomali rɔkɔ'ɔ ma gege ne ŋgï, bo ki'di nökï kita'ba ŋgï yaga di dɔ ma konzi ame ga rɔ bɔ nökï ne. Tine bo ota gɔ lende di zi nökï ni römöyï lïjë ikali bo.

Yësu Iliŋgere Kote Mï Galilaya (LK 4:42-44)

XXXV Mï bi këzë ma di gɔmo mɔlo mï kano bi na bo kënyï ŋgï kari abo yï mökö rɔ dɔ kutu bo tumötu. XXXVI Kina Simona ni ti ya mɔtɔ mo naga nima koloma ŋgï rɔ toma bo. XXXVII Lïjë ari ko'ja bo na lïjë kiya zi bo te, “Bilaka pili ëdï rɔ toma göyï.” □□□□ Tine bo ileki dɔmo kiya zïnnï te, “Darike mï liŋɔ ma dɔgba naga 'dɔ mari muwöwö laja nime gbï yayi, römöyï kina rɔ ndɔbɔ ma mako dömöyï mo.”

XXXIX Kina bo kiliŋgere ŋgï kote mï dɔyayi 'ba Galilaya nima toko ti tuwöwö lende 'ba Bɔko'ba mï rö 'ba mötu 'bënnï ga pili, bo ki'di nökï kita'ba ŋgï yaga di dɔ bɔ nökï ma konzi.

Yësu Ileŋo Bɔ Mönyu (MT 8:1-4; LK 5:12-16)

XL Kina bɔ mönyu mɔtɔ kako ŋgï zi Yësu kolɔdɔ bërï koma'jo rönï zi bo, iya te, “Ɔdɔ ko'dɔkɔ ŋgï ti kileŋo ma ŋgï yaga rɔ ma kɔpɔ.”

XLI Yësu oŋgɔ lisa 'ba rɔ bɔ nima, na bo koja közï bo ŋgï kosa rɔmo, kiya te, “Mo'dɔkɔ 'deni ŋgï, ileŋo yi 'deni.”

XLII Kina mönyu kilayi ŋgï di rɔ bɔ nima rɔmo kɔpɔ ŋgï yaga. XLIII Tine Yësu ose gɔmo kitigɔ zi bɔ nima koja kari, kiya te, XLIV “Kinza kari kiya lende nime dë zi bɔtɔ, ari kileme röyï zi bɔ akumu 'ba Bɔko'ba ni. Kina 'dɔ ki'di a 'ba akileŋo mo tönë Musa ki'di kö'du mo ne, 'dɔ kileme ileŋo yi 'deni kɔpɔ.”

XLV Tine pele bɔ nima ari ŋgï koloma rɔ tïyëtï mo, tïyëlë lende 'ba Yësu. Kina ŋgï i'di bi 'ba tɔdɔ mï gawo kari kele dë kpe zi Yësu. Kina bo koloma abo ŋgï kö'bö yaga mökö di mï gawo. Na bilaka koloma ŋgï rɔ tɔlɔ kari zi bo di mï gɔ bi pili.

II

Yësu Ileŋo Bɔ Keŋme Bërï Mɔtɔ
(MT 9:1-8; LK 5:17-26)

I Mï tö'dö dɔ ndö tara di pötö mo
na bo kileki ŋgï kari Kaparanoma.
Kina lëbï mo kote gɔ bi nima ŋgï
toko ma bo këdï 'deni liŋɔ mɔtɔ
yayi. II Kina bilaka kɔlɔ ŋgï rɔ
tïndï kako zi bo koso lɔ mï rö nima
bi gböŋö ma titi te kari kinza kpe
rɔ bo. Kina bo koloma ŋgï rɔ
tuwöwö lende 'ba Bɔko'ba zïnnï.
III Na ko'de bɔ mɔtɔ ame keŋme
'deni mɔlo bërï ne ŋgï kako zi bo,
bilaka sowɔ na kombi. IV Tine
bilaka oso 'deni ŋgï bi gböŋö ma
titi te inza kpe zïnnï 'dɔ tɔdɔ
timo toto bɔ nima kari ŋgɔsi zi
Yësu. Kina lïjë këkï ŋgï dɔ rö
tɔrɔ kiteŋe gɔ bi koja bɔ nima
kebe teyi kpaki ti laŋba ma kö'dö
dɔmo mo ko'ba bërï te kɔmɔ Yësu.
V Kina ɔdɔ Yësu koŋgɔ 'deni lïjë
ki'di dönnï gɔ lende abo tara tine,
na bo kilende ŋgï zi bɔ keŋme
bërï nima, kiya te, “Kole ma, ola
yi 'deni gɔ lende këŋyë 'bï ga.”

VI Dëmba tine bɔ kɔmɔ kiyandi
'ba kö'du ki'di mɔtɔ ga ëdï yayi,
na lïjë kebe ŋgï rɔ tomeri mo ti
mïnnï, kiya te, VII “Bɔ nime ilaŋa
rɔ bo kiya lende tara gɔ wa'di zi
Bɔko'ba? O'ja dölï na 'dï. Bɔko'ba
na ŋge kɔtɔ rɔ bɔ tola wa gɔ lende
këŋyë.”

VIII Yësu ikali meri 'bënnï nima
ŋgï, na bo kiya zïnnï te, “Kpe, ëddï
komerike lende nima tara mïye gɔ
wa'di? IX Ma yala na kïtëwu 'dɔ
tiya mo zi bɔ keŋme bërï nima?
‘Ola yi 'deni gɔ lende këŋyë 'bï,’
ala 'dɔ kiya te, ‘Ënyï kombi laŋba
'bï kiliŋgere.’ X Ne ziye tikali mo
rɔ ma laka kole 'ba bilaka lesi ëdï
ŋgï ti tigɔ dɔliŋɔ bine tola bilaka
gɔ lende këŋyë.” Kina bo kiya ŋgï
te zi bɔ keŋme bërï nima, XI “Nï,
milende zïyï, ënyï kombi laŋba 'bï
kari liŋɔ.”

XII Kina bɔ nima këŋyï ŋgï di
kömönnï pili te kombi laŋba abo
kari timo. Lende mo igayi lïjë
ŋgï pili na lïjë kebe ŋgï rɔ tïlëlu
Bɔko'ba, kiya te, “Wa ma te do'ja
dë gba mɔlo.”

Bɔ Rɔkɔ'ɔ Na Ŋge Ko'dɔkɔ
Wɔwɔ
(MT 9:9-13; LK 5:27-32)

XIII Yësu ileki 'böwu kari kpa
pöpö 'ba Galilaya, na tïndï kotɔtɔ
rönnï ŋgï zi bo yayi. Na bo koloma
ŋgï rɔ tiyandi lïjë. XIV Kina ɔdɔ
bo këŋyï 'deni tiliŋgere kebe yayi
tine na bo kari ko'ja bɔ kireke
awada mɔtɔ kïdëkï rɔ Lëwë kole
'ba Alapayo, koloma 'deni mï bi
'ba tireke awada. Bo iya te, “Ösö
gɔma.” Kina Lëwë këŋyï ŋgï kösö
gɔ bo.

XV Kina lïjë kari ŋgï tonyo
kpënnï liŋɔ 'ba Lëwë. Bɔ kireke
awada ma konzi ti bɔ lende këŋyë
mɔtɔ ga ëdï gbï yayi tonyo wa bi
kɔtɔ ti Yësu ni ti bɔ kösö gɔ bo
ga. Römöyï ma konzi 'bënnï ösö
'deni gɔ bo. XVI Kina ɔdɔ bɔ kɔmɔ
kiyandi 'ba kö'du ki'di mɔtɔ ga
ame lïjë gbï rɔ Parosi ne ko'ja Yësu
'deni këdï rɔ tonyo wa bi kɔtɔ ti bɔ
lende këŋyë ni ti bɔ kireke awada
tara tine, lïjë ënyï kititi bɔ kösö gɔ
bo ga, kiya te, “Yësu ëdï konyo wa
bi kɔtɔ ti bɔ lende këŋyë ni ti bɔ
kireke awada gɔ wa'di?”

XVII Yësu uwö lende 'bënnï nima
'deni, na bo kileki zïnnï, kiya te,
“Bɔ rɔkɔ'ɔ na ŋge kari zi bɔ ki'di
wɔwɔ. Ya ma kinza ti rɔkɔ'ɔ naga
ari ë'bënnï dë. Kina me ma mako
dë tïdëkï bɔ lende laka, mako gɔ
bɔ lende këŋyë.”

Lende 'Ba Kpa Koro
(MT 9:14-17; LK 5:33-39)

XVIII Bɔ kösö gɔ Yowani bɔ ba-
patisi ga ti Parosi ni ëdï koro
kpënnï. Kina ya mɔtɔ ga kako zi
Yësu kititi bo, iya te, “Gɔ wa'di na
bɔ kösö gɔ Yowani ga ti bɔ kösö
gɔ Parosi ni këdï koro kpënnï,
tine ma 'bëyï ga koro kpënnï dë
gɔmo?”

XIX Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya
te, “Ma komerike 'beye ŋba 'ba
mï karama 'ba gbe ti koro kpënnï
ko'ja më'dë 'ba nyiti këdï mï löŋgö
lïjë? Inza tara. XX Tine kada
mo ti kömö 'deni ame gɔ kinda'ba
më'dë 'ba nyiti yaga di mï löŋgö
lïjë, kina ti lïjë koro kpënnï 'jaa.
XXI Rɔ ma laka bɔtɔ uru bɔŋgɔ
ma la'ja dë yɔki bɔŋgɔ ma mɔlo.
Ɔdɔ ko'dɔ tara ma la'ja nima ti
kosoŋi rönï kirica ma mɔlo mo
ŋgï yaga ko'dɔ bi gböŋö ma löbu
kulöwö. XXII Kina bɔtɔ mɔtɔ odɔ
layi ma la'ja dë gbï mï kilaka 'ba
layi ame köndë 'deni ne. Ɔdɔ
ko'dɔ tara layi ti kotopa kilaka
köndë nima ŋgï, kina layi ni kpaki
ti kilaka mo nima ti kirasi rönnï
ŋgï yaga. Tine ma laka mo todɔ
layi ma la'ja gbï mï kilaka ma la'ja
'ba layi.”

Lende 'Ba Kada 'Ba Rɔ Kindawo (MT 12:1-8; LK 6:1-5)

XXIII Mï kada 'ba rɔ kindawo ma
dɔ kɔtɔ mɔtɔ, Yësu ni këdï kudö ti
bɔ kösö gɔ bo ga kebe mï nyaka
'ba nyönyu, na bɔ kösö gɔ bo
ga koloma ŋgï rɔ tomborozi dɔ
nyönyu ma kana kebe tonyo mo.
XXIV Parosi ni ënyï kiya zi Yësu
te, “Oŋgɔ te, gɔ wa'di na bɔ kösö
göyï ga këdï ko'dɔ wa ame kari
dë gɔ kö'du ki'di 'ba kada 'ba rɔ
kindawo ne tara gɔmo?”
XXV Yësu ënyï kileki dɔmo zïnnï
iya te, “Kpe, wa tönë 'bu ze
löbu Dawidi ko'dɔ mï kada ma
lïjë ti ya ma ti bo këdï rɔ 'bö
ne, ïdëkïke dë? XXVI Ame tönë
ko'dɔ rönï mï kada ma Abiyatara
na këdï rɔ bɔ dɔ bɔ akumu ne.
Maŋgolɔ'bɔ koro mo tönë ki'di
'deni zi Bɔko'ba, mï kö'du ki'di mo
'dɔ bɔ akumu na ŋge konyo, bi-
laka ma sari konyo dë ne, Dawidi
ɔdɔ ŋgï mï rö 'ba Bɔko'ba konyo,
kogba mɔtɔ ga ki'di gbï zi ya ma ti
bo.”
XXVII Kina Yësu kileki gɔmo gbï
kiya zïnnï te, “I'di kada 'ba rɔ
kindawo rɔ a laka zi bilaka lesi.
Tine i'di bilaka lesi dë gɔ kö'du 'ba
kada 'ba rɔ kindawo. XXVIII Kina
kole 'ba bilaka lesi na gbï rɔ ŋere
'ba dɔ kada 'ba rɔ kindawo.”

III

Bɔ Kɔnyɔ Keŋme Rɔ Kilawo Mɔtɔ (MT 12:9-14; LK 6:6-11)

I Yësu ileki kari mï rö 'ba mötu.
Tine bɔ mɔtɔ ëdï yayi közïmo kölë
'deni rɔ kilawo. II Ya mɔtɔ ga ëdï
gbï yayi, lïjë oloma 'deni ŋgï rɔ
toŋgɔ mo ɔdɔ Yësu kileŋo bɔ nima
mï kada 'ba rɔ kindawo nima gɔ
lïjë kari kususu bo timo. III Yësu
ïdëkï bɔ közï kölë rɔ kilawo nima
kiya teyi te, “Ako kɔrɔ kɔmɔze pili
bine.”
IV Kina bo kënyï kititi bilaka
naga nima, bo iya te, “Ma yala
na rɔ ma laka mï kö'du ki'di 'ba
kada 'ba rɔ kindawo 'dɔ to'dɔ mo?
To'dɔ lende laka ala to'dɔ a ma rɔ
ma kënyë na teyi? Tɔmɔ dïdï, ala
tupö mo yaga?” Tine lïjë udumö
ŋgï pili liwo.
V Kina bo kuyï kɔmɔ bo koŋgɔ
dönnï pili toko, dökï'dï bo ga ata
'deni rönnï. Tine lende kinza
kuwö 'bënnï nima i'di bo ŋgï këdï
rɔ meri. Kina bo kilende ŋgï zi bɔ
nima, iya te, “Oja gɔ közïyï.” Bɔ
nima oja yɔ na kileki ŋgï rɔ ma
laka gɔ bi mo.
VI Kina Parosi ni kɔdɔ ŋgï di mï
rö 'ba mötu yayi kari kotɔtɔ ga
kpënnï ti bilaka 'ba Erode ga toma
kɔri 'ba 'dɔ tupö Yësu timo.

Tïndï Ako Zi Yësu

VII Yësu ënyï ŋgï ti bɔ kösö gɔ bo
ga kari kpa pöpö, na bilaka kɔlɔ
ŋgï rɔ tïndï kari zïnnï yayi. Lïjë
ɔlɔ kako di Galilaya yayi, di Yu-
dayi, VIII di Yerosalema, di Edome,
di gönyï yöpö 'ba Yaradene, ya
mɔtɔ ga ako di mï dɔliŋɔ 'ba Tura
ni ti Sidona. Lïjë ɔlɔ kako zi bo gɔ
lëbï 'ba wa ame lïjë kuwö bo këdï
ko'dɔ ne.

IX Bilaka ŋgï rɔ tïndï ma kinza
kiya. Na Yësu kiya ŋgï zi bɔ kösö
gɔ bo ga 'dɔ lïjë ko'de sorope gɔ
bo këkï yïmo kinza komoti bo ra.
X Römöyï bo ileŋo bɔ rɔkɔ'ɔ ma
konzi ŋgï, kina ma konzi mɔtɔ ga
këdï gba nduwë komoti rönnï tari
tosa rɔ bo. XI Kina ɔdɔ ya ma rɔ
bɔ nökï ni ko'ja ma 'bënnï kïnë bo
te na kila'ba ŋgï bërï kɔmɔ bo ti
tulörï, kiya te, “Nï na rɔ kole 'ba
Bɔko'ba.” Tine bo amo ŋgï dönnï
kinza lïjë kuwöwö gɔ bo dë yaga.

Bɔ Kösö Gɔ Yësu Ga
(MT 10:1-4; LK 6:12-16)

XIII Yësu ënyï ŋgï këkï kari dɔ
kuruŋgu tɔrɔ, na bo kïdëkï bilaka
ma bo ko'dɔkɔ naga ŋgï kako zi
bo. XIV Na bo koza ma 'butë
dɔmorïyö ŋgï di yïmo rɔ ame mo
ga bo kïdëkï rɔ bɔ laja abo ne.
Kina bo kiya zi lïjë te, “Kpe nime,
moza ye 'deni 'dɔ këddïke tö, 'dɔ
moja ye gbï tari tuwöwö lende zi
bilaka, XV mi'di közï kakpa ziye
toga nökï timo yaga.” Lïjë ma
'butë dɔmorïyö ma bo koza mo
ga na me, Simona ame Yësu ki'di
möyï bo mɔtɔ gbï rɔ Pïtörö ne,
XVII ti Yakoba ni ti löndö bo Yowani
kole 'ba Zebedayo ga. Yësu i'di
möyï dönnï rɔ Bonerega, ame 'jɔ
'ba lende mo tëgë, “Bɔ tɔrɔ kapi.”
Kina ti Andareya ni ti Pïlïpö ti
Batolimayo ti Matayo ti Tɔma ti
Yakoba kole 'ba Alapayo ti Tadayo
ti Simona bɔ ko'dɔ ya gɔ dɔyayi
'bënnï. XIX Kina ti Yuda Isikarita
ame kina kari kususu Yësu zi turu
ne.

Yësu Ni Ti Belezebola
(MT 12:22-32; LK 11:14-23)

XX Yësu ileki kari liŋɔ, na tïndï
ma kinza kiya kotɔtɔ rönnï ŋgï
gbï kako zi bo kola bi 'ba tonyo
akonyo pele kari kinza kpe zïnnï ti
bɔ kösö gɔ bo ga. XXI Kina ɔdɔ lëbï
mo kari kömö 'deni kɔzɔ a nime te
zi e'be ma bo ga tine, na lïjë kënyï
ŋgï kako gɔ bo. Römöyï bilaka ëdï
'deni ŋgï rɔ tiya mo te, “Rumö na
kila'ba 'deni dɔ bo.”

XXII Bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du
ki'di mɔtɔ ga ame kako di Yeros-
alema ne oloma ŋgï rɔ tiya mo
te, “Belezebola ŋere 'ba nökï na
kila'ba 'deni dɔ bo. Ŋere 'ba nökï
ni na ki'di közï kakpa nima zi bo
toga nökï ma laki timo yaga.”

XXIII Kina Yësu kïdëkï bilaka
naga nima ŋgï kako zi bo, bo
koloma rɔ tiya mo zïnnï rɔ
dɔŋgala. Bo iya te, “Ti Satani kebe
koga Satani lëpï bo mɔtɔ tondo
ga? XXIV Ɔdɔ dɔliŋɔ kɔtɔ kebe koza
mïnï 'deni kebe to'dɔ ya rɔ gɔ
rönnï dɔliŋɔ nima ëdï kita'ba ŋgï.
XXV Ɔdɔ kpa gɔli kɔtɔ koza mïnï
kebe to'dɔ ya rɔ gɔ rönnï, kpa gɔli
nima ëdï kita'ba ŋgï. XXVI Kina gbï
tara ɔdɔ Satani koza mïnnï 'deni
kebe to'dɔ ya rɔ gɔ rönnï, gɔmo
inza kɔwɔ kpe dɔliŋɔ 'bënnï nima
ëdï kita'ba gïrï nime.

XXVII Bɔtɔ mɔtɔ ikali dë ma 'dɔ
kari kɔdɔ mï rö 'ba bɔ tigɔ mɔtɔ
kolɔ amo ga. Tine ŋge ɔdɔ
kudödu bɔ tigɔ nima 'deni titi gba
bërï tine na 'jaa ti kolɔ amo ga.

XXVIII Kpe omerike lende nime
laka. Dɔkomali lende kënyë ma
laki naga nima pili ti kola bilaka
ŋgï gɔmo kpaki ti kpa kënyë ma
lïjë ko'dɔ. XXIX Ne bɔtɔ ame kirasi
lende kiya kpënï rɔ ma kënyë
gɔ Nyï Kɔtɔ Laka ne, inza kola
ŋgï du lipo. Lende kënyë ma
ŋburuŋburu na bo ko'dɔ 'deni.”

XXX Yësu iya lende nime te
römöyï lïjë iya te nökï na këdï
ko'dɔ bo.

Yë Na Rɔ Iya?
(MT 12:46-50; LK 8:19-21)

XXXI Kina ma 'ba Yësu ni ti löndö
bo ga kömö ŋgï. Lïjë ɔrɔ yaga koja
laja kari gɔ bo. XXXII Tïndï oloma
'deni kuru bo bërï na kari kiya
zi bo te, “Möyï ni ti löndö yï ga
ëdï yaga 'dë yayi, lïjë o'dɔkɔ yi 'dɔ
kari zïnnï.”

XXXⅢ Yësu ileki dɔmo zïnnï iya te, “Yë ga na rɔ iya ni ma ti löndö ma mo ga?”
XXXIV Bo uyï kɔmɔ bo koŋgɔ dɔ bilaka naga nima koloma yayi ne, na bo kileki kiya te, “Lïjë nime na rɔ iya ni ma ti löndö ma ga. XXXV Bɔtɔ ame ko'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba ne na rɔ löndö ma ga, rɔ lëmï ma ga gbï rɔ iya ma.”

Ⅳ

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Kulï Kupö
(MT 13:1-9; LK 8:4-8)

I Yësu ako 'böwu gbï koloma rɔ tiyandi bilaka di kpa pöpö 'ba Galilaya. Bilaka ako ŋgï zi bo rɔ tïndï ma kinza kiya, kina bo kari këkï koloma ŋgï mï sorope mbowa mï zana mini. Tïndï naga nima ɔrɔ ŋgï yaga kpa götö yayi, II kina bo koloma ŋgï rɔ tiyandi lïjë ti dɔŋgala ma konzi.

Mï akiyandi abo, bo iya te, III “Uwöke, bɔ kulï kupö mɔtɔ ɔdɔ 'deni kari tulï kupö abo mï nyaka. IV Di bi tulï mo mɔtɔ ga ila'ba ŋgï dɔ kpa kɔri, kina yali kako ŋgï kogɔ yaga. V Kupö mɔtɔ ga ila'ba ma 'bënnï dɔ kirigɔyɔ ame yayi mo kalo dë laka ne. Kina kötu ŋgï welo römöyï yayi mo alo dë. VI Tine ɔdɔ kada keze yɔ na koŋma ŋgï kututu yaga römöyï ŋgira'da mo alo dë. VII Kupö mɔtɔ ga ila'ba ma 'bënnï ŋgï mï löŋgö kono. Tine ɔdɔ kono kebe kïyöbu yɔ na kuböwu ŋgï yaga kö'bö rɔ azurupu. VIII Kina kupö mɔtɔ ga kila'ba ma 'bënnï ŋgï mï yayi ma laka. Na kötu ŋgï kïyöbu laka ŋbö kana. Mɔtɔ mo ga ana ŋge mbowa, mɔtɔ ga ana laka tine mɔtɔ ga ana ŋgï kulöwö.”

IX Kina Yësu kileki gɔmo kiya zïnnï te, “Bɔ ame ti mbili ne i'dike bo kuwö lende nime.”

'Jɔ 'Ba Dɔŋgala 'Ba Kupö
(MT 13:10-23; LK 8:9-15)

X Di pötö mo ko'ja Yësu këdï 'deni kutu bo tine, na ya mɔtɔ ga ame kuwö lende nima ne ti bɔ kösö gɔ bo ga kako ŋgï zi bo. Lïjë ako kititi bo 'dɔ bo kïyëtï mï 'jɔ 'ba dɔŋgala naga nima zïnnï. XI Yësu ileki dɔmo zïnnï iya te, “Kpe, akikali 'ba a ma rɔ ma kusu mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime i'di 'deni ziye. Tine ma 'bënnï 'ba ya mɔtɔ ga naga nima ti milende zïnnï nduwë rɔ dɔŋgala. XII Römöyï kɔzɔ ma tönë kugu ne, ‘Gɔ lïjë koŋgɔ pele, tine lïjë ko'ja dë. Lïjë kuwö pele, tine lïjë kikali dë. Römöyï kinza lïjë kebe kotɔ dönnï ra lïjë kileki kako zö ma ŋere Bɔko'ba, kinza mola lïjë ra gɔ lende kënyë 'bënnï ga.’ ”

XIII Kina Yësu kititi lïjë kiya te, “Kpe gbï ikalike mï 'jɔ 'ba dɔŋgala nime dë? Tine gɔ kikalike mï 'jɔ 'ba dɔŋgala mɔtɔ mo ga 'jaa tondo mo ga? XIV Bɔ kulï kupö nima na rɔ bɔ kuwöwö lende 'ba Bɔko'ba. XV Kupö ma kila'ba dɔ kpa kɔri na rɔ ya ame ga kuwö ŋgï tine, Satani ako ŋgï welo kogba yaga di mï dökï'dï mo ne. XVI Kupö ma kila'ba dɔ kirigɔyɔ na rɔ ame ga kuwö yɔ kinda'ba ŋgï ti mï këyï ne. XVII Tine ŋgira'da mo na kalo dë mïnnï kina ŋgï gɔmo igabi dë. Ɔdɔ gomɔ ni ti közï kasi 'ba gɔmo kömö yɔ na lïjë koga kpënnï ŋgï gɔmo. XVIII Kupö ma kila'ba mï löŋgö kono na rɔ ame ga kuwö ŋgï kinda'ba laka, XIX tine kɔmɔ kïlë'dï 'ba gɔ wa 'ba dɔliŋɔ, mɔri ni ti mï löbu gɔ ama konzi mɔtɔ ga kuböwu ŋgï yaga kana ɔtɔ dë. XX Tine kupö ma kila'ba mï yayi ma laka na rɔ ame ga kuwö kutï ŋgï kinda'ba laka ne. Kina lïjë na ma kana ŋgï, mɔtɔ ga mbowa, mɔtɔ ga laka, tine mɔtɔ mo ga kulöwö.”

Lamba Bïcï Sora
(LK 8:16-18)

XXI Kina Yësu koloma ŋgï nduwë
rɔ tiya mo zïnnï te, “Me bɔtɔ mɔtɔ
ebe kogba lamba ra kutu'bö dɔmo
yaga teyi ti lö'dï ala kusu bïcï
sora? Rɔ ma laka lamba ëdï kutë
dɔ a 'ba tïdëyï mo. XXII Kina me
'deni ɔtɔ ame yaga rɔ ma kusu ne
ti koja ŋgï yaga bi kɔpɔ. Ɔtɔ ame
kutu'bö dɔmo teyi ne ti kombi
dɔmo 'deni ŋgï yaga. XXIII Kina ti,
bɔ ame ti mbili ne, i'dike bo kuwö
lende nime.”
XXIV Bo ileki gbï kiya zïnnï te,
“Wa ame këdï kiya ziye ne ojeke
mbili ye laka gɔmo tuwö mo.
Wa ma këddï kiyarike timo na ti
Bɔko'ba kiyari gbï timo ziye. Kina
ti bo ki'di dɔmo 'deni ŋgï teyi ziye.
XXV Römöyï bɔ ame këdï timo ne ti
ki'di gbï teyi. Kina bɔ ame kinza
timo ne ma titi tɔ nima zi bo ne ti
kopepe 'deni ŋgï yaga.”

Dɔŋgala 'Ba Tïyöbu 'Ba Kupö

XXVI Bo ileki gbï 'böwu kiya zïnnï
te, “Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï
kɔzɔ lende 'ba bɔ mɔtɔ ame kulï
kupö mï nyaka bo kari koloma
abo ŋgï kö'dö nati ne. XXVII Tine
kupö naga nima ötu ë'bënnï ŋgï
gɔ dönnï kïyöbu kinza ma bo
kikali gɔmo. XXVIII Yayi na ŋgï koja
ë'bënï. Dɔgba mo ötu rɔ dɔ biti
kina kïyöbu ŋgï köyö kana dɔmo.
XXIX Tine ɔdɔ bo koŋgɔ kandi 'deni
yɔ na bo ki'di kulu ŋgï mugu mo
römöyï bo ikali kada 'ba tumu mo
na 'deni.”

Dɔŋgala 'Ba 'Jɔ Titiyi
(MT 13:31-32; LK 13:18-19)

XXX Kina bo kileki kiya gbï te,
“Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime ti
kiyari ŋgï ti wa'di ga? Dɔŋgala
ma tondo mo ga na ŋgï gɔ kiyari
timo? XXXI Ti këdï ŋgï kɔzɔ 'jɔ 'ba a
mɔtɔ ame titiyi 'deki ne. Tine ɔdɔ
kogba kulï mï yayi, XXXII na kebe
kïyöbu ŋgï yaga rɔ ŋgërï ma löbu.
Kina dɔŋgila mo ga konza ŋgï yali
ni kako kubö rö 'bënnï ga dɔ mbëlï
mo.”

XXXIII Mï akiyandi 'ba Yësu ga
pili bo ilende zïnnï ti dɔŋgala. Bo
o'de dɔŋgala 'ba lende mo zïnnï
ti wa ma lïjë kikali laka. XXXIV Zi
ma laki naga nima bo iya wa pili
zïnnï rɔ dɔŋgala. Tine ɔdɔ lïjë
këdï 'deni rɔ dönnï ti bɔ kösö gɔ
bo ga tine na bo kebe 'jaa tïyëtï
mï 'jɔ 'ba lende mo ga pili zïnnï.

Yësu Oga Pïwu
(MT 8:23-27; LK 8:22-25)

XXXV Mï dɔkɔpiyari mo nima na
Yësu kiya ŋgï te zi bɔ kösö gɔ bo
ga, “Ënyïke, dumuke darike gönyï
pöpö ma 'dë.”
XXXVI Kina lïjë këny ŋgï kola
tïndï naga nima yayi lïjë këkï gɔ
bo mï sorope, tumu dɔ mini nima
kari gönyï pöpö ma kapa mɔtɔ.
Sorope mɔtɔ ga ari gbï tïnnï yayi.
XXXVII Kina lili ma kembe rɔ pïwu
ki'di ŋgï tome, na mini ki'di ŋgï rɔ
tikagba 'dɔ koso gönnï mï sorope.
XXXVIII Yësu ëdï kebe kapa sorope
ma yï'böwu yayi kö'dö 'deni ki-
taka dɔ bo ti bɔŋgɔ. Kina bɔ kösö
gɔ bo ga kari kindiŋi bo ŋgï kiya zi
bo te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, ma 'bëyï
omeri lende ze dë kpe ɔdɔ dëdï
pele dölëke nati?”
XXXIX Kina bo kindiŋi ŋgï yaga,
bo kamo dɔ lili nima, bo kilende
zi mini kikagba nima kiya te, “Ɔrɔ
yaga.” Kina lili ni ti mini kikagba
nima kɔrɔ ŋgï bi ko'dɔ liwo. XL Bo
ileki kiya zïnnï te, “Kpe, ëddï
kereke gɔ wa'di? Kpe gba i'dike
dɔye dë gɔ lende ma?”
XLI Kina lïjë ŋgï rɔ ma kere bo.
Lïjë ebe tititi rönnï kiya te, “Bɔ
nime bo wa'di ga na? Lili ni ti
mini ni ŋgï kpaki rɔ akuwö dɔ
bo?”

V

Nökï Ni Ti Ba'do
(MT 8:28-34; LK 8:26-39)

I Lïjë umu ŋgï kari kömö gönyï
pöpö mï dɔyayi 'ba Gerasa. II Kina
ko'ja Yësu këdï këkï di mï sorope

kako yaga yɔ na dɔ bo kondɔsɔ ŋgï ti bɔ nökï mɔtɔ këdï rɔ tako di mï löŋgö dögö yayi. III Bɔ nima nökï ila'ba 'deni ŋgï mɔlo dɔmo ki'di këdï koloma 'deni ŋgï ŋburu kö'bö mï löŋgö dögö. Bɔtɔ mɔtɔ inza kpe ame 'dɔ kɔ'bɔ togbɔ bo bërï. Pele rɔ tudödu bo ti ziŋgiri onya dɔ 'deni. IV Römöyï pa oloma rɔ tudödu közï bo ga komba ziŋgiri ndï bo. Tine bo ö'bö ŋgï tïyëyï wa naga nima di rɔ bo, bo kodowe ziŋgiri ni yaga di ndï bo. Kina ŋgï bɔtɔ mɔtɔ inza kpe ame 'dɔ kɔ'bɔ togbɔ bo bërï. V Kote kada löbu nime kpaki ti korɔndɔ mo ga bo ö'bö ŋgï mï löŋgö dögö dɔ döku tulörï, bo kore rɔ bo ga ti döku.

VI Tine ɔdɔ bo ko'ja Yësu ŋgï ŋbö di bi kɔwɔ yɔ na bo kiriŋa ŋgï kurë dɔmo bo kari kolɔdɔ bërï kɔmɔ Yësu. VII Kina bo kulörï ŋgï rɔ ma kembe kiya te, “Wa'di 'bï na tö, nï Yësu kole 'ba Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli? Moma'jo rɔma zïyï ti möyï Bɔko'ba, kinza kodɔ gomɔ dë dɔma.” Bo iya tara römöyï Yësu ilende zi nökï nima iya te, “Nï nökï nime ɔdɔ yaga di mï bɔ nime.”

IX Yësu ititi bo iya te, “Nï, möyï yï rɔ yë?” Bo iya te, “Möyï ma rɔ Tïndï. Ze rɔ ma konzi.” Kina nökï naga nima kebe ŋgï toma'jo rönnï zi Yësu kinza bo koga lïjë dë yaga di mï dɔliŋɔ nima.

XI Tine tïndï 'ba ba'do 'ba liŋɔ ëdï rɔ tonyo kpënnï ndï döku yayi. XII Kina nökï naga nima koma'jo rönnï ŋgï zi Yësu, iya te, “Oja ze dari dila'ba dɔ ba'do naga nime 'dë.”

XIII Yësu utï dɔmo zïnnï, iya te, “Ɔdɔke karike.” Kina nökï naga nima kɔdɔ ŋgï lïjë kari kila'ba dɔ ba'do tönë ga. Tumu 'ba ba'do nima tïtëtë mo ëdï pili kɔzɔ kuluku 'butë sowɔ tara (2000). Kina kënyï kiriŋa ŋgï di dɔ kulöŋgö kɔ'dɔ nima kari kila'ba mï pöpö kote dönnï ŋgï pili yaga.

XIV Kina bɔ koda ba'do mo naga nima kiriŋa ŋgï kari kiya lende mo mï gawo pili zi ya ma kebe gɔ nyaka naga. Kina bilaka kɔlɔ ŋgï kako toŋgɔ wa ma ko'dɔ rönï nima. XV Lïjë ako ŋgï ko'ja Yësu ni ti bɔ tönë pa ti tïndï 'ba nökï dɔmo ne koloma 'deni yayi ti bɔŋgɔ rönï dɔmo kele 'deni. Kina lende mo ko'de tikere ŋgï za zïnnï. XVI Tine ya ame ga ko'ja ti kömönnï ne na kebe 'jaa rɔ tïyëtï wa ma ko'dɔ rönï zi bɔ nökï nima gbï ti tïndï 'ba ba'do naga nima zïnnï. XVII Kina lïjë koloma ŋgï rɔ toma'jo rönnï zi Yësu 'dɔ bo kënyï kari yaga di mï dɔyayi 'bënnï.

XVIII Kina ɔdɔ bo këdï ko'dɔ 'deni tari tëkï mï sorope tine na bɔ nökï tönë kako ŋgï koma'jo rönï zi bo 'dɔ tari kɔtɔ tïnnï. XIX Tine bo ileki kiya zi bɔ nima te, “Ari liŋɔ zi bilaka 'be ga, kina 'dɔ këyëtï gɔ wa ame ga ŋere Bɔko'ba ko'dɔ zïyï ne zïnnï, gbï ti mï këyï ame bo ko'dɔ 'deni zïyï ne.”

XX Kina bɔ tönë pa rɔ bɔ nökï ne kari ŋgï koloma rɔ tïyëtï wa ame Yësu ko'dɔ zi bo ne pili kote mï dɔyayi nima këdëkï möyï mo rɔ Gawo 'Butë ne. Kina bilaka mo ga kotɔ ŋgï rɔ gönnï.

Nyiti Titi Ti 'Ja Kosa Rɔ Bɔŋgɔ 'Ba Yësu

(MT 9:18-26; LK 8:40-56)

XXI Kina ɔdɔ Yësu kumu 'deni kileki kako gönyï pöpö ama tine na tïndï kotɔtɔ rönnï ŋgï zi bo kpa götö yayi. XXII Kina ɔdɔ bɔ mɔtɔ möyï mo rɔ Yayiro rɔ bɔ dɔ rö 'ba mötu kako ko'ja Yësu tine na bo kila'ba ŋgï bërï bi ndï Yësu, XXIII koma'jo rönï zi bo, kiya te, “Nyiti titi ma 'deni ŋgï ŋgɔsi tölë, ako tɔ kpe ki'di közïyï rɔmo 'dɔ kileŋo nï, lɔko kɔmɔ yaga di dɔ rɔkɔ'ɔ nime.”

XXIV Kina Yësu kënyï ŋgï tari kɔtɔ ti bɔ nima. Tine tïndï ma

kinza kiya ari ŋgï kɔtɔ tïnnï këdï komoti bo. XXV 'Ja mɔtɔ ëdï yayi roma kö'bö tolɔdɔ ŋgï di rɔmo kɔmɔ kɔɔ mo 'deni ŋbö 'butë dɔmorïyö. XXVI Lɔko ilisa 'deni timo kulöwö kebe zi bɔ wɔwɔ ma konzi kote gïrïsï 'deni ŋgï di közïnï. Tine ma kɔtɔ mɔtɔ mo okɔnyi nï dë du te, kina ko'dɔ ŋgï konye. XXVII Lɔko uwö lëbï 'ba Yësu 'deni na lɔko kako ŋgï kebe gɔ bo rɔ mï löŋgö bilaka konzi nima, na lɔko kosa kpa bɔŋgɔ 'ba rɔ bo ŋgï. XXVIII Römöyï lɔko omeri 'deni kiya te, “Ɔdɔ kiya te mosa pele ŋge rɔ kpa bɔŋgɔ 'ba rɔ bo ti kileŋo ma ŋgï.”

XXIX Mï tosa nima lɔko kosa kpa bɔŋgɔ nima yɔ na roma 'bënï tönë koke kpënï ŋgï, lɔko kikali gɔmo di mï yida rönï, ileŋo nï 'deni. XXX Tine Yësu ikali gɔmo ŋgï ma tigɔ kɔdɔ di mï yida rɔ bo, kina bo kuyï kɔmɔ bo ŋgï kititi bilaka konzi naga nima, kiya te, “Yë na kosa rɔ bɔŋgɔ ma?”

XXXI Bɔ kösö gɔ bo ileki dɔmo zi bo iya te, “Tïndï nime kuru yi ne oŋgɔ te, ne rɔ ma tondo mo ga na këddï kititi ma 'bëyï 'böwu kiya te, ‘Yë na kosa rɔ bɔŋgɔ ma?’ ”

XXXII Tine Yësu ëdï nduwë gba rɔ toŋgɔ bɔtɔ nima kosa rɔ bo ne. XXXIII 'Ja tönë ikali gɔ wa ma ko'dɔ rönï nime 'deni na lɔko kako ŋgï ti tikere ti rɔ kïlë'dï kila'ba bërï bi ndï Yësu, lɔko kïyëtï gɔ wa ma ko'dɔ rönï zïnï. XXXIV Yësu ileki zïnï iya te, “Nyiti ma, ti'di döyï gɔ tigɔ ma na kileŋo yi 'deni. Ari ti, ti mï këyï rɔkɔ'ɔ nima kola yi yaga.”

XXXV Kota Yësu këdï gba rɔ tilende zi 'ja nima na bɔ laja kömö ŋgï di liŋɔ 'ba bɔ tönë rɔ Yayiro ne. Lïjë iya zi bo te, “A 'ba nyiti 'bï tönë, bilaka ënyë 'deni kinza koma'jo bɔ kɔmɔ kiyandi dë ka kpe ndeŋi.”

XXXVI Yësu uyï mbili bo le mökö di zi lende 'bënnï nime. Bo ileki kiya zi Yayiro te, “Kinza kere dë, tigɔ ma na ki'di döyï gɔmo.”

XXXVII Yësu ola bilaka ma konzi naga nima dë kpe kari tïnnï, bo ogba ŋge rɔ Pïtörö ni ti Yakoba ni ti bɔ löndö bo Yowani. XXXVIII Lïjë ari ŋgï kömö liŋɔ 'ba Yayiro bɔ dɔ rö 'ba mötu nima yayi kari ko'ja bilaka ŋgï këdï bi monɔ, lende konya ŋgï ŋbaŋi, këdï kome kuwu ni konyo kökö. XXXIX Kina ɔdɔ Yësu kɔdɔ ŋgï 'deni mï liŋɔ yayi tine, bo iya zïnnï te, “Wa'di ga na lende konya ŋgï ŋbaŋi te gɔmo? Ëddï kuduke gɔ wa'di? Nyiti titi nime ölë dë rɔ tölë tine lɔko ëdï ŋge kö'dö.”

XL Kina lïjë kögö bo ŋgï rɔ laŋa. Bo oga lïjë ŋgï pili kɔdɔ yaga. Kina bo kogba 'bu mo ni ti ma mo ti bɔ kösö gɔ bo ga ma mota mo tönë ga ŋgï lïjë kɔdɔ rö gɔ töku nima yayi. XLI Bo inda'ba közïmo kilende teyi te, “Talita kumï.” Ame 'jɔ 'ba lende mo tëgë, “Nyiti titi, milende zïyï, ënyï tɔrɔ.”

XLII Kina töku tönë kindiŋi ŋgï kënyï tɔrɔ kebe tiliŋgere. Kɔmɔ kɔɔ 'bënï 'deni 'butë dɔmorïyö. Kina lende mo kigayi bilaka ŋgï. XLIII Tine Yësu ose gɔmo kitigɔ zïnnï kinza lïjë kiya lende mo dë zi bɔtɔ mɔtɔ. Kina bo kiya zi ma mo ni te, “I'dike akonyo zïnï lɔko konyo.”

VI

Bilaka 'Ba Nazareta Ilagi Lende 'Ba Yësu
(MT 13:53-58; LK 4:16-30)

I Yësu ënyï di yayi kileki kari mï dɔyayi 'bënnï. Tine bɔ kösö gɔ bo ga ozi ŋgï kɔtɔ kari ti bo. II Mï kada 'ba rɔ kindawo na bo koloma ŋgï rɔ tiyandi wa mï rö 'ba mötu yayi. Kina ma konzi ame ga pili kuwö ne kotɔ ŋgï rɔ gönnï. Lïjë ebe rɔ tititi mo kiya te, “Bɔ nime bo o'ja a naga nime kulöwö te di yala? Bo o'ja akikali naga nime te di yala ga? Gɔ kotɔ löbu naga

nime bo ëdï ko'dɔ ŋgï te totondo ga? III Tara ne bo na dë rɔ bɔ kose ŋgërï tönë kole 'ba Mariya? Löndö bo mɔtɔ mo ga na dë me rɔ Yakoba ni ti Yose ti Yuda ti Simona ne? Lëmï bo ga na dë me gbï tize bine ne?" Kina lïjë kilagi lende abo ŋgï.

IV Yësu ënyï kileki kiya zïnnï te, "Rɔ ma laka, bilaka 'ba mï gɔ bi ma laki pili rɔ ma koro bɔ kumë lende. Tine bilaka 'ba dɔyayi abo ga, ti ma wado abo ga oro bo dë."

V Kina ŋgï bo o'dɔ gɔ kotɔ ma löbu dë kpe kulöwö yayi, tine bɔ rɔkɔ'ɔ ma ndö te na ŋge bo ki'di közï bo rɔmo kileŋo. VI Lende 'bënnï lïjë ame ga rɔ 'ba bo ne ki'di dönnï dë gɔ lende abo ne ebe kigayi bo ŋgï yaga.

Laja 'Ba Ya ma 'Butë Dɔmorïyö (MT 10:5-15; LK 9:1-6)

Bo ënyï ŋgï kari mï tïrï mɔtɔ ga yayi koloma rɔ tiyandi kɔmɔ bilaka. VII Kina bo kïdëkï lïjë ma 'butë dɔmorïyö mo tönë ga ŋgï bi kɔtɔ koja lïjë kari rɔ rïyörïyö tuwöwö lende 'ba Bɔko'ba. Bo i'di tigɔ ŋgï zïnnï ta'da nökï ni timo. VIII Tine bo ose zïnnï kinza lïjë kogba a mɔtɔ dë kari timo mï liŋgere 'bënnï nima. Tine lïjë kogba ŋge rɔ përï. Kinza lïjë kogba maŋgolɔ'bɔ dë tïnnï ala mbo'da 'ba kpasi ala yamo kiŋgali dɔmo kpa bɔŋgɔ. IX Lïjë kusu wari ŋge ndïnnï, kogba mɔtɔ dë rɔ tötï teyi.

X Bo ose zïnnï te, "Liŋɔ ame kolomake 'deni teyi, olomake yïmo ŋbö kënyïke di mï gawo nima. XI Tine gɔ bi ame ga ko'dɔkɔ dë tuwö lende 'be kilagi ye koga ye ne, ënyïke ombake lupu mo yaga di ndïye rɔ lömu rönnï."

XII Kina lïjë kari ŋgï koloma rɔ tuwöwö mo zi bilaka 'dɔ kotɔ dönnï di mï lende kënyë. XIII Lïjë i'di nökï ŋgï kita'ba yaga di dɔ ma konzi. Kina lïjë kondi 'bu ŋgï kileŋo bɔ rɔkɔ'ɔ ma konzi timo.

Tupö Yowani Bɔ Bapatisi (MT 14:1-12; LK 9:7-9)

XIV Kina bɔ dɔliŋɔ Erode kuwö lende mo ŋgï gbï römöyï lëbï 'ba Yësu ogba mï dɔyayi nima 'deni. Ya mɔtɔ ga iya te, "Yowani bɔ bapatisi na kɔdɔ 'deni yaga di mï tölë, kina ma ki'di bo ŋgï këdï ti tigɔ kulöwö tara ne."

XV Tine ya mɔtɔ ga iya ma 'bënnï te, "Eliya na." Kina ya mɔtɔ ga iya ma 'bënnï te, "Bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ma kɔzɔ ma dɔgba tönë ga mɔlo bine ne na."

XVI Kina ɔdɔ Erode kuwö lende mo 'deni tara tine, bo iya te, "Yowani ma tönë mi'di koke dɔmo yaga ne bo na me kɔdɔ 'deni gbï."

XVII Erode bo na tönë ki'di kinda'ba Yowani kudödu ku'du mï maboso ne. Erode bo o'dɔ lende nima tara gɔ kö'du 'ba Erodiya 'ja 'ba bɔ löndö bo Pïlïpö ame bo Erode kebe kuyï kɔmɔ mo 'deni yaga ne. XVIII Römöyï Yowani oloma rɔ tiya mo nduwë zi bo te, "Tuyï kɔmɔ 'ja 'ba löndö ele dë. Tïyëyï mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba na."

XIX Kina Erodiya mo tönë kinda'ba tiyeli ŋgï rɔ Yowani kiteri tupö mo yaga. Tine kɔri 'ba tupö bo lɔko o'ja dë, XX römöyï Erode gbï rɔ ma kere Yowani. Bo ikali ŋgï Yowani bɔ lende laka 'ba Bɔko'ba na. Kina bo kogba Yowani ŋgï ŋge ku'du tara mï maboso. Tine lende kiya 'ba Yowani ga këdï ki'di bo pele ŋgï rɔ meri, bo o'dɔkɔ tuwö mo nduwë.

XXI Tine kina kari ko'dɔ rönï ŋgï yaga rɔ gɔ kele zi Erodiya. Mï kada mo nima Erode oja karama 'ba kada 'ba töyö bo ŋgï kose bilaka ma rɔ löbu mï turu abo nima ŋgï pili ti bɔ dɔ bɔ kanya ni ti bɔ mɔri ma mï Galilaya. XXII Kina nyiti 'ba Erodiya kako kusï ŋgala ŋgï kɔmɔ ŋba naga nima. Kina lende mo koŋmi ŋgï sowa dökï'dï Erode ni pili ti ŋba abo naga nima. Kina bɔ dɔliŋɔ

Erode kënyï ŋgï kiya zi nyiti nima te, “Ɔtɔ ame ko'dɔkɔ ne, ïdëkï di zö, kina ti mi'di ŋgï zïyï.” □□□ Bo o'dɔ lömu ŋgï yïmo zïnï kiya te, “Ɔtɔ ame kïdëkï di zö ti mi'di ŋgï zïyï. Ala ëdï pele rɔ kapa 'ba dɔliŋɔ ma nime na kïdëkï, ti mi'di ŋgï zïyï.”

XXIV Kina lɔko kari ŋgï kititi mönï kiya te, “'Dɔ wa'di na mïdëkï?”

Mönï iya te, “Dɔ Yowani bɔ bapatisi na kari kïdëkï.”

XXV Kina lɔko kiriŋa ŋgï welo kari kiya zi bɔ dɔliŋɔ Erode te, “Dɔ Yowani bɔ bapatisi na ki'di zö gïrï nime bine mï kita'ba.”

XXVI Erode ŋgï rɔ meri gɔ lende mo, tine gɔ lömu ame bo ko'dɔ 'deni kɔmɔ ŋba abo ga ne bo ɔ'bɔ dë kpe tuyï yïmo. XXVII Kina bo koja bɔ kanya ŋgï kari ko'de dɔ Yowani. Bɔ kanya nima ari ŋgï mï maboso yayi koke dɔ Yowani XXVIII ko'de mï kita'ba ki'di zi nyiti nima. Kina lɔko koto ŋgï kari zi mönï.

XXIX Tine ɔdɔ bɔ kösö gɔ Yowani ga kuwö lende mo 'deni tara yɔ na lïjë kako ŋgï gɔ töku bo kombi kari kusu.

Ësu I'di Akonyo Kɔ'bɔ Bilaka Kuluku 'Butë Bi 'Butë
(MT 14:13-21; LK 9:10-17; YN 6:1-14)

XXX Bɔ laja tönë ga ileki ŋgï kako kïyëtï gɔ wa ame ga pili lïjë ko'dɔ kiyandi gbï ne ŋgï zi Ësu. XXXI Tine tïndï ö'bö ŋgï ŋburu ŋbaŋi tïnnï këdï kari mɔtɔ ga këdï kako nduwë yïmo, kola bi 'ba tonyo ɔtɔ ga dë kpe zi Ësu ni ti bɔ kösö gɔ bo ga. Kina bo kiya ŋgï zi bɔ kösö gɔ bo ga te, “Ënyïke, darike titi mbowa yaga bi mɔtɔ rɔ dɔze gɔ kindawoke rɔye.”

XXXII Kina lïjë kënyï ŋgï këkï mï sorope tari titi mbowa yaga rɔ dönnï. XXXIII Tine ma konzi o'ja lïjë ŋgï këdï rɔ tari na kikali lïjë ŋgï. Kina bilaka kënyï ŋgï pili di mï gawo ma yayi naga nima kiriŋa kurë dönnï kömö ŋgï gba gɔ bi ma lïjë këdï kari teyi mo tönë. XXXIV Kina ɔdɔ Ësu këkï di mï sorope tine bo o'ja bilaka 'deni ŋgï yayi rɔ tïndï ma kinza kiya. Lende 'bënnï o'de lisa ŋgï kɔmɔ bo römöyï lïjë ŋgï kɔzɔ kamölö ame ga bɔ koda mo kinza ne tara. Na bo koloma ŋgï rɔ tiyandi lïjë ti lende ma konzi.

XXXV Kina ɔdɔ kada këdï ko'dɔ 'deni tösö tine na bɔ kösö gɔ bo ga kako ŋgï zi bo kiya te, “Oŋgɔ te, gɔ bi nime bine rɔ yï mökö, kada inza kpe. XXXVI Oja bilaka naga nima lïjë kari mï liŋɔ ti mï tïrï ma ŋgɔsi bine gɔ lïjë kari kugö ɔtɔ ga zïnnï tonyo mo.”

XXXVII Bo ënyï kileki dɔmo zïnnï te, “Kpe na ki'dike zïnnï lïjë konyo.”

Lïjë ititi bo iya te, “O'dɔkɔ gɔ dari dugö akonyo ti kïsï rïyö ti'di mo zïnnï?”

XXXVIII Bo ititi lïjë iya te, “Ëddïke ti maŋgolɔ'bɔ ndö bina? Ari koŋgɔke te.”

Kina ɔdɔ lïjë kari koŋgɔ 'deni tine lïjë ako kiya te, “Dëdï timo muyï, ti kenze mo ga rïyö teyi.”

XXXIX Bo iya zïnnï lïjë kiyija bilaka naga nima koloma bërï rɔ dɔtumu dɔ mɔli ma kunzï. XL Bilaka naga nima oloma ŋgï rɔ dɔtumu, mɔtɔ ga kuluku rïyö mɔtɔ ga kuluku kɔtɔ. XLI Kina bo kogba maŋgolɔ'bɔ muyï tönë ga ŋgï ti kenze rïyö mo tönë ga, bo koŋgɔ bi mïtɔrɔ kileki yëë'dï zi Bɔko'ba. Kina bo konye yïmo ŋgï bo ki'di zi bɔ kösö gɔ bo ga lïjë kari koza zi bilaka naga nima. Kina bo koza kenze rïyö mo tönë ga ŋgï gbï pili gɔmo. XLII Kina bilaka naga nima pili rɔ gɔmo konyo ŋgï kïtëkpë lïjë. XLIII Bɔ kösö gɔ bo ga ari kutö'du kɔsɔ ma kileke bërï mo ga ŋgï koso mï kee 'butë dɔmorïyö. XLIV Bilaka naga nima konyo a nima ne tïtëtë mo

bɔtɔni mo ga ŋbö kuluku 'butë bi 'butë (5000).

Yësu Iliŋgere Kebe Dɔ Mini
(MT 14:22-33; YN 6:15-21)

XLV Kina bo ki'di bɔ kösö gɔ bo ga ŋgï këkï mï sorope 'dɔ lïjë kari tötï dɔgba gönyï pöpö mï Betesayida. Bo ileke ma 'ba bo ŋgï titi ti'di bilaka naga nima gɔ kɔri. XLVI Di pötö lïjë kari 'deni na bo kari ŋgï dɔ döku tumötu.

XLVII Mï dɔkɔpiyari mo tine sorope 'deni ŋgï ŋbö mï zana mini, bo këdï ma 'ba bo gba kutu bo yï mökö. XLVIII Bo oŋgɔ lïjë ëdï ŋgï rɔ tilisa ti tugë sorope, römöyï lili ëdï kome za kako di kömönnï. Mï kano bi 'deni tine na bo ki'di tako ŋgï zïnnï bo këdï kiliŋgere kebe dɔ mini. Bo iteri 'dɔ bo kiteli kebe ŋgila lïjë. XLIX Tine lïjë o'ja bo ŋgï na lïjë kembe ŋgï rɔ tulörï, kiya te, “Sëgë na.” Römöyï lïjë nima pili o'ja bo na ko'de tikere ŋgï sowa zïnnï. Tine bo ënyï kileki zïnnï te, “Ogbɔke dökï'dï ye. Ma na. Kinza kereke dë.”

LI Bo ëkï ŋgï mï sorope gönnï yayi na lili tönë kɔrɔ ŋgï. Kina lende mo kebe kigayi lïjë ŋgï, LII römöyï minyi 'bënnï lende 'ba maŋgolɔ'bɔ nima pele ɔdɔ dë dönnï.

Yësu Ileŋo Bɔ Rɔkɔ'ɔ Di Genesareta
(MT 14:34-36)

LIII Di yayi na lïjë kako kömö ŋgï kpa götö mï dɔyayi 'ba Genesareta kudödu sorope yayi. LIV Ko'ja lïjë këdï këkï gba rɔ tëkï yaga di mï sorope te, na bilaka kikali Yësu ŋgï. LV Kina lëbï abo kita'ba ŋgï kote mï gɔ bi nima, na koloma ŋgï rɔ tombi bɔ rɔkɔ'ɔ ni ti laŋba kɔlɔ kari timo bi ame kuwö 'deni bo këdï teyi ne. LVI Mï liŋɔ ti gawo ame ga pili bo kudö kebe teyi ne, o'de bɔ rɔkɔ'ɔ ŋgï ko'ba nduwë rɔ kpa kɔri. Lïjë oma'jo rönnï ŋgï zi bo 'dɔ bo ki'di lïjë tɔ kpe kosa kpa bɔŋgɔ 'ba rɔ bo. Kina ame ga pili kosa kpa bɔŋgɔ 'ba rɔ bo ne, ileŋo ŋgï di dɔ rɔkɔ'ɔ mo ga.

VII

Dölëtï 'Ba Yudayi
(MT 15:1-9)

I Kina Parosi ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi mɔtɔ ga ame kako di Yerosalema ne kotɔtɔ ga rönnï ŋgï ŋgila Yësu. II Lïjë o'ja 'deni bɔ kösö gɔ bo mɔtɔ ga këdï konyo wa ŋgï tara kinza ma lïjë ko'dɔ dölëtï 'ba közï kurögö dë. III Römöyï Parosi ni ti Yudayi pili onyo wa dë tara kinza ma kurögö közï titi dɔgba gɔ dölëtï mo ma mɔlo tönë. IV Wa ame ga pele kugö di mï bi 'ba ndögö ne, urögö titi dɔgba na 'jaa konyo. Dölëtï ma konzi mɔtɔ ga ëdï gbï zïnnï ŋbaŋi toro mo, kɔzɔ 'ba turögö rɔ kösu ni ti kete ni ti gata.

V Kina Parosi ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi naga nima kënyï kititi Yësu, kiya te, “Gɔ wa'di na bɔ kösö göyï ga koro dölëtï ma mɔlo 'ba 'bu ze löbu ga dë, lïjë këdï konyo wa ŋgï tara kinza ma lïjë kurögö közïnnï dë?”

VI Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Kpe bilaka bɔ kɔmɔ kandi naga nime, Yesaya na ŋgï kikali tumë lende gɔ kö'du 'be. Ame tönë bo kugu kiya te, ‘Bilaka naga nime lïjë oro ma ŋere Bɔko'ba ŋge ti kpënnï, tine mïnnï ŋbö rɔ ma kɔwɔ di zö. VII Mötu 'bënnï ka rɔ a yawa, römöyï kö'du ki'di 'bënnï 'ba bilaka lesi na za lïjë kebe tiyandi mo kiya rɔ lende ma 'ba Bɔko'ba na.’ Kpe ebe kolake kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba za yaga kösöke gɔ dölëtï 'ba bilaka lesi.

IX Kɔmɔ kandi nima ziye ne, ebeke tilagi lende 'ba Bɔko'ba le yaga rɔ ma këyï, tine dölëtï 'be ga na kubïke gɔmo liki. X Römöyï Musa ugu 'deni mï kö'du ki'di iya te, ‘Oro 'bu yï ni ti möyï. Bɔtɔ ame kumu kpa bo gɔ 'bu bo ni ti ma bo ne kölë yaga.’ Ne ma 'beye

ebe kiyake te, ɔdɔ nï mɔtɔ këddï pele ti wa 'dɔ kokɔnyi 'bu yï ni ti möyï timo, ɔdɔ kiya 'deni te ëdï rɔ Korobano, ame 'jɔ 'ba lende mo tëgë 'deni rɔ 'ba Bɔko'ba ne, XII i'di bo ŋgï dë kpe tokɔnyi lïjë. XIII Kina ki'di ye ŋgï kirasike mï lende 'ba Bɔko'ba gɔ kö'du 'ba dölëtï 'be ga ti wa ma konya mɔtɔ ga ame këddï ko'dɔke ne."

A Ma Rɔ Ti'da (MT 15:10-20)

XIV Kina Yësu kïdëkï bilaka ma konzi ŋgï kako zi bo, bo kiya zïnnï te, "Kpe pili ojeke mbili ye kuwöke dɔma laka. XV-XVI Wa ame ga pili këdï kari di yaga mï bilaka ne i'di bɔtɔ dë këdï rɔ ti'da di kɔmɔ Bɔko'ba. Tine wa ame ga këdï kɔdɔ kako yaga di mï bilaka ne na këdï ki'di bilaka rɔ ti'da."

XVII Kina ɔdɔ bo kënyï 'deni di mï löŋgö tïndï naga nima bo kari kɔdɔ 'deni rö tine, na bɔ kösö gɔ bo ga kako ŋgï zi bo tititi bo gɔ 'jɔ 'ba dɔŋgala nima. XVIII Bo ileki zïnnï iya te, "Kpe gbï gba tara ikalike lende dë kebe lïjë ma laki mo naga nima? Ikalike dë su, wa ame këdï kɔdɔ di yaga kari mï bilaka ne i'di bɔtɔ dë rɔ ti'da di kɔmɔ Bɔko'ba. XIX Römöyï ari dë mï dökï'dï, tine ari ŋge mï tokpe na koja ŋgï kɔdɔ yaga di mï yida rɔ."

Mï lende kiya nime bine, Yësu odɔrɔ gɔmo 'deni akonyo pili rɔ gɔmo rɔ ma kele zi bilaka tonyo mo.

XX Kina bo koto nati ŋgï nduwë tiya mo zïnnï te, "Wa ame ga këdï kɔdɔ kako yaga di mï bilaka ne na këdï ki'di bilaka rɔ ti'da di kɔmɔ Bɔko'ba. XXI Römöyï di mï dökï'dï bilaka na meri kënyë 'ba to'dɔ 'bögö ni ti löpö XXII ti yërï ti mï kombi ti dɔkomali wa ma rɔ ti'da naga pili këdï kɔdɔ ti 'bölu ni ti lende kinza rɔ kaya ti mï kututu ti kore ti dɔ kombi ni ti lende ko'dɔ dɔ rumö. XXIII Wa kënyë naga nime pili ëdï kɔdɔ di mï bilaka lesi, kina lïjë na këdï ki'di bilaka rɔ ti'da di kɔmɔ Bɔko'ba."

Nyiti 'Ba 'Ja Kanana Mɔtɔ (MT 15:21-28)

XXIV Kina Yësu kënyï ŋgï di yayi kari mï dɔyayi 'ba Tura. Bo ari koloma liŋɔ mɔtɔ, tine bo o'dɔkɔ dë gɔ bilaka ma konzi kikali ma bo këdï yayi. Pele na lëbï abo kita'ba ŋgï welo.

XXV 'Ja mɔtɔ yayi nyiti mo rɔ nökï uwö lende 'ba Yësu na lɔko kako ŋgï kila'ba bërï bi ndï Yësu. XXVI Lɔko inza rɔ Yudayi, öyö nï mï Pönïkë mï dɔyayi 'ba Surïya. Lɔko ako koma'jo rönï zi Yësu 'dɔ koga nökï yaga di dɔ nyiti 'bënï. XXVII Tine Yësu ileki dɔmo zïnï iya te, "Ma laka mo zize ti'di akonyo gba zi kole titi. Inza rɔ ma laka togba akonyo 'ba kole titi tu'du mo zi bï."

XXVIII Lɔko ileki dɔmo te, "Ŋere, pele rɔ ruruzu ame ga këdï kilayi bërï di kpa kole titi ne ola ŋgï zi bï."

XXIX Kina Yësu kileki dɔmo ŋgï zïnï iya te, "Rɔ ma laka gɔ dɔ lende kileki 'bï nima, ari ti liŋɔ, nökï ita'ba 'deni di dɔ nyiti 'bï."

XXX Lɔko ari ko'ja nyiti 'bënï tönë kö'dö 'deni dɔ bi 'ba tö'dö. Rɔ ma laka nökï mo tönë ola 'deni.

Yësu Ileŋo Bɔ Mbili Ku'bë

XXXI Yësu ënyï ŋgï di mï dɔyayi 'ba Tura yayi kumu kebe mï Sidona kari nduwë kpa pöpö 'ba Galilaya. Bo ari ti kɔri ame kudö te kebe mï dɔyayi ma kïdëkï rɔ Gawo 'Butë ne. XXXII Ya mɔtɔ ga o'de bɔ mɔtɔ mbili mo ku'bë ë'bënï 'deni mɔlo teyi kpamo kudödu ŋgï kako zi Yësu. Lïjë oma'jo rönnï zi bo 'dɔ bo ki'di közï bo rɔmo bo kileŋo. XXXIII Kina Yësu kogba bɔ nima ŋgï kari timo mbowa yaga di mï löŋgö tïndï, bo ki'di dɔkole közï bo mbili mo. Bo oto'bi woro kosa rɔ dɔnde'de bɔ nima. XXXIV Kina bo kombi kɔmɔ bo ŋgï mïtɔrɔ bo kawo rɔ ma

kembe, bo kiya te, “Epata.” Ame 'jɔ 'ba lende mo tëgë, “Urögö röyï yaga rɔ gböŋö.” [illegible] Kina mbili bɔ tönë kapi ŋgï kpamo kope rönï yaga, kebe ŋgï tilende rɔ ma laka.

XXXVI Tine Yësu ose gɔmo zïnnï kinza lïjë kari kiya lende mo dë zi bɔtɔ mɔtɔ. Bo ose gɔmo pele kitigɔ te nime, lïjë ari kïyëlë lende abo ŋgï kulöwö rɔ dɔ kiteli. XXXVII Kina lende mo kigayi lïjë ame ga pili kuwö ne ŋgï rɔ mbëmbë. Kina lïjë kebe ŋgï rɔ tiya mo te, “Yësu o'dɔ lende kele sowa, bo i'di bɔ mbili ku'bë ni kuwö bi yaga, bɔ kpa kudödu ni kilende.”

VIII

Yësu I'di Akonyo Kɔ'bɔ Bilaka Kuluku 'Butë Bi Modɔɔmota
(MT 15:32-39)

I Mï kada naga nima yayi 'böwu gbï na tïndï ma kinza kiya kotɔtɔ rönnï ŋgï kako zi Yësu. Kina ɔdɔ ɔtɔ kinza kpe zïnnï tonyo mo tine na Yësu kïdëkï bɔ kösö gɔ bo ga ŋgï kako zi bo. Na bo kiya zïnnï te, II “Ma rɔ meri gɔ lende 'ba bilaka naga nime römöyï lïjë o'dɔ tö'dö 'deni ŋbö dɔ mota tö bine, ɔtɔ inza kpe zïnnï tonyo mo. III Ɔdɔ kiya te moja lïjë ŋgï kari tara ti 'bö mɔtɔ ga ëdï kidaki gɔ kɔri. Ya mɔtɔ ga di mï löŋgö lïjë nima bina ako ŋbö di bi kɔwɔ.”

IV Bɔ kösö gɔ bo ga ileki zi bo iya te, “Bi na me rɔ yï mökö, ti ko'ja akonyo di yala 'dɔ kɔ'bɔ bilaka konzi naga nime?”

V Bo ileki kititi lïjë, iya te, “Ëddïke ti maŋgolɔ'bɔ ndö bina?”

Lïjë iya te, “Modɔmorïyö.”

VI Kina bo kiya ŋgï zi bilaka naga nima 'dɔ koloma bërï. Kina bo kogba maŋgolɔ'bɔ modɔmorïyö mo tönë ga ŋgï, bo kileki yëë'dï mo zi Bɔko'ba, na bo konye yïmo ŋgï ki'di zi bɔ kösö gɔ bo ga, lïjë kari koza zi bilaka naga nima. Kina lïjë kari koza ŋgï. VII Lïjë ëdï gbï ti kole kenze mbowa yayi. Kina bo kogba ŋgï gbï kileki yëë'dï mo, na bo kiya gbï zi bɔ kösö gɔ bo ga 'dɔ lïjë kari gbï timo koza zi bilaka naga nima.

VIII-IX Bilaka naga nima pili rɔ gɔmo onyo ŋgï kïtëkpë. Tïtëtë mo ëdï pili kɔzɔ kuluku 'butë bi modɔɔmota (4000) tara. Kina bɔ kösö gɔ bo ga kari kutö'du kɔsɔ ma kileke bërï mo ga ŋgï koso mï kee modɔmorïyö. Yësu i'di bilaka naga nima ŋgï gɔ kɔri, X kina lïjë ti bɔ kösö gɔ bo ga këkï ŋgï mï sorope tumu tari mï dɔyayi 'ba Dalamanota.

Bɔ Titi Ma Le'jete
(MT 16:1-4)

XI Kina Parosi ni kako ŋgï koloma rɔ to'dɔ kowasa ti Yësu, to'ba bo timo. Lïjë iteri bo gɔ bo ko'dɔ gɔ kotɔ ame gɔ kileme tigɔ 'ba Bɔko'ba di mïtɔrɔ ne. XII Tine bo awo ŋgï rɔ ma kembe, bo kiya zïnnï te, “Gɔ wa'di na dɔ kupö ma le'jete nime këdï kiteri ma 'bënnï gɔ kotɔ di mï dɔyayi 'ba mïtɔrɔ? Rɔ ma laka mëdï miya ziye, inza kileme du te zïnnï, lïjë bilaka naga nima.” [illegible] Kina bo kënyï ŋgï këkï mï sorope lïjë kileki gönyï pöpö ma kapa mɔtɔ.

XIV Dɔ bɔ kösö gɔ bo ga udölu 'deni di bi togba maŋgolɔ'bɔ zïnnï. Kɔsɔ mo ola 'deni ŋge kotɔ mï sorope yayi. XV Bo iya zïnnï te, “Kpe, i'dike kɔmɔye kandi laka di zi laŋga 'ba Parosi ni ti 'ba Erode.”

XVI Kina lïjë kebe ŋgï rɔ tiya mo rɔ gɔ rönnï te, “Bo ëdï kiya tara gɔ ame dinzake ti maŋgolɔ'bɔ ne?”

XVII Tine Yësu ikali meri 'bënnï nima ŋgï. Na bo kiya zïnnï te, “Kpe nime, gɔ wa'di na këddï kiyake lende 'ba maŋgolɔ'bɔ ma kinza gɔmo? Kpe gba ikalike tigɔ ma dë ki'dike dɔye gɔmo? Kpe ŋgï rɔ wa dɔ kïrïndï tɔ ne ga? XVIII Ëddïke ŋgï ti kɔmɔ, tine o'jake dë? Ëddïke ŋgï ti mbili, tine

uwöke dë? XIX Me tönë monye mï maŋgolɔ'bɔ muyï zi bilaka kuluku 'butë bi 'butë (5000) konyo ne lende mo udölu 'deni di dɔye? Utö'duke kɔsɔ ma kileke mo ga koso mï kee ndö?”

Lïjë iya te, “Kee 'butë dɔmorïyö.”

XX Bo iya te, “Kina me ma tönë gbï monye mï maŋgolɔ'bɔ modɔmorïyö zi ma kuluku 'butë bi modɔɔmota (4000) tönë ga ne, utö'duke kɔsɔ mo koso mï kee ndö?”

Lïjë iya te, “Kee modɔmorïyö.”

XXI Kina bo kileki zïnnï te, “Pele te nime gba kpe i'dike dɔye dë gɔ tigɔ ma?”

Bɔ Kɔmɔ Kölu 'Ba Betesayida

XXII Lïjë ari kömö Betesayida na ya mɔtɔ ga yayi ko'de bɔ kɔmɔ kölu mɔtɔ ŋgï kako zi Yësu. Lïjë oma'jo rönnï zi bo 'dɔ bo kosa rɔ bɔ nima kileŋo. XXIII Tine bo inda'ba közï bɔ kɔmɔ kölu nima ŋgï kokɔkɔ kari timo mbowa yaga di mï gawo. Bo oto'bi woro kɔmɔ mo bo ki'di közï bo dɔmo, na bo kititi kiya te, “O'ja ɔtɔ?”

XXIV Bɔ nima urë kɔmɔ bo koŋgɔ, na kiya te, “Yëë, mo'ja bilaka tine lïjë inda ŋgï kɔzɔ ŋgërï naga tara këdï kiliŋgere.”

XXV Yësu ileki 'böwu ki'di közï bo kɔmɔ bɔ nima. Bɔ nima ulö kɔmɔ bo ŋgï koŋgɔ gɔ bi na kɔmɔ mo kɔpɔ ŋgï yaga. XXVI Yësu oja bo kileki kari liŋɔ kose gɔmo zi bo te, “Nï, kinza kileki dë kari mï gawo nime.”

Kole 'Ba Bilaka Lesi Yë Na? (MT 16:13-20; LK 9:18-21)

XXVII Yësu ni ti bɔ kösö gɔ bo ga ënyï ŋgï tari mï dɔyayi 'ba Kayisariya Pïlïpö. Di gɔ kɔri na bo koloma ŋgï rɔ tititi lïjë kiya te, “Iyake zö te. Bilaka ëdï kiya ma rɔ yë?”

XXVIII Lïjë iya te, “Ya mɔtɔ ga iya te nï Yowani bɔ bapatisi na. Ya mɔtɔ ga iya te nï Eliya na. Tine ya mɔtɔ ga iya ma 'bënnï te nï bɔ kumë lende ma kɔtɔ mɔtɔ na.”

XXIX Kina bo kileki kititi lïjë kiya te, “Ne kpe ma 'beye iyake ma rɔ yë?”

Pïtörö ënyï kileki dɔmo ŋgï iya te, “Nï na rɔ Kurïsïtö mo tönë Bɔko'ba këdï koja ne.”

XXX Tine bo ënyï kose gɔmo ŋgï kitigɔ zïnnï kinza lïjë kari kiya lende mo dë zi bɔtɔ.

Yësu Iya Gɔ Lende 'Ba Tölë Abo (MT 16:21-28; LK 9:22-27)

XXXI Yësu ebe ŋgï rɔ tiyandi bɔ kösö gɔ bo ga. Mï akiyandi abo, bo iya te, “Rɔ ma laka, kole 'ba bilaka lesi ti kombi gomɔ 'deni ŋgï rɔ mbëmbë. Löbu 'ba bilaka ni ti bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ti kilagi 'deni ŋgï yaga di rɔ bo. Kina ti kupö bo ŋgï. Tine mï tö'dö dɔ mota bo ti kɔdɔ 'deni ŋgï yaga di mï tölë.”

XXXII Lende nima bo iya ŋgï zïnnï yaga bi kɔpɔ kɔzɔ a nime te. Kina Pïtörö kako kogba bo ŋgï kese ti bo mbowa yaga tileki lende zi bo. XXXIII Tine na bo këny kuyï kɔmɔ bo ŋgï bo koŋgɔ dɔ bɔ kösö gɔ bo ga toko, na bo kamo ŋgï dɔ Pïtörö, kiya te, “Ese yaga di rɔma, nï Satani. Meri 'bï nima 'ba bilaka lesi na, 'ba Bɔko'ba na dë.”

XXXIV Bo ïdëkï bɔ kösö gɔ bo ga ŋgï kako kɔtɔ zi bo kpaki ti tïndï naga nima, na bo koloma ŋgï rɔ tiya mo zïnnï te, “Bɔtɔ ame ko'dɔkɔ tösö gɔma ne, i'dike bo komba gɔ bo zi gbagba bo, bo kombi gomɔ abo bo kösö gɔma pele ŋbö mï tölë. XXXV Römöyï bɔ ame kiteri tɔmɔ dïdï bo ne ti kupö ŋgï. Tine ame kupö dïdï bo gɔ lende ma gbï ti laja laka nime ne ti kɔmɔ ŋgï. XXXVI Wa'di na ti nï mɔtɔ ko'ja di gɔmo ɔdɔ kiya te komɔmi dɔliŋɔ löbu nime pele 'doyi tine kupö dɔ dïdï yï? XXXVII A mɔtɔ inza ame 'dɔ nï mɔtɔ ki'di topi gɔ dïdï yï timo.

XXXVIII Bɔtɔ ame rɔmo kaya ma mï kada 'ba bɔ lende kënyë kinza koro Bɔko'ba naga nime ne, ti rɔ kole 'ba bilaka lesi kaya gbï 'deni tara di rɔmo mï kada ma bo këdï kako 'deni mï rɔ löbu 'ba 'bu bo ti malayika kɔtɔ laka abo ga.”

IX

I Kina bo kileki kiya zïnnï te, “Rɔ ma laka mëdï miya ziye, ya mɔtɔ ga di mï löŋgö ye nima inza kinene a mɔtɔ rɔ tölë titi du gba kota kinza ma ŋere löbu 'ba Bɔko'ba kako ra ti tigɔ mo.”

Kïnë Yësu Uyï Rönï
(MT 17:1-13; LK 9:28-36)

II Di pötö tö'dö dɔ modɔɔkɔtɔ na Yësu kënyï kogba Pïtörö ni ti Yakoba ti Yowani, lïjë këkï ŋge rɔ dönnï nime kari dɔ döku tɔrɔ. Tine di yayi na ɔdɔ lïjë koŋgɔ Yësu tine, kïnë bo uyï rönï 'deni ŋgï 'beri, III bɔŋgɔ 'ba rɔ bo kaŋmi ŋgï köbö kebe akurögö 'ba bilaka 'ba dɔliŋɔ nime pili. IV Ya mota ma rɔ bɔ kösö gɔ bo naga nima o'ja Eliya ni ŋgï ti Musa këdï 'deni rɔ tilende ti Yësu. V Kina Pïtörö kënyï kiya zi Yësu te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, ele sowa ame dëdï bine ne. I'di do'dɔ ŋgöŋgöbö mota, kɔtɔ zïyï, kɔtɔ zi Musa kina kɔtɔ zi Eliya.” VI Lïjë pili 'deni ŋgï rɔ tikere, lende naga nima bo këdï kiya pele ne bo ikali gɔmo dë.

VII Kina pɔli kako kutu'bö lïjë ŋgï ŋbuku. Kina birɔ kudu ŋgï di mï pɔli nima, kiya te, “Ame na rɔ kole ma. Mɔ'ɔ bo kulöwö, uwöke dɔ bo.”

VIII Tine ɔdɔ lïjë kënyï kuyï kömönnï koŋgɔ bi toko 'böwu yayi, bɔtɔ inza kpe, Yësu na 'deni ŋge kola kɔtɔ tïnnï yayi.

IX Kina ɔdɔ lïjë këdï këkï 'deni kako bërï di dɔ döku yayi, Yësu ose gɔmo kitigɔ zïnnï kinza lïjë kari kiya lende nime lïjë ko'ja ne dë zi bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ. Tine gɔ lïjë kiya 'jaa ŋbö ɔdɔ kole 'ba bilaka lesi kɔdɔ 'deni yaga di mï tölë. X Kina lïjë ki'di lende nime ŋgï kö'bö ŋge mï löŋgö lïjë. Tine lïjë oloma rɔ tititi mo rɔ gɔ rönnï, kiya te, “Wa'di ga na rɔ tɔdɔ di mï tölë?”

XI Lïjë ititi Yësu, kiya te, “Gɔ wa'di na bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni kiya te Eliya na këdï kako titi dɔgba di zi Kurïsïtö ma Bɔko'ba këdï koja?”

XII Yësu ileki dɔmo zïnnï te, “Rɔ ma laka Eliya ako 'deni titi dɔgba tileŋo wa pili ndö. Kina me buku 'ba Bɔko'ba kiya te, ‘Kole 'ba bilaka lesi ti kombi gomɔ rɔ mbëmbë bilaka kilagi di rɔmo.’ XIII Ne rɔ ma laka ti miya ziye, Eliya ako 'deni tine bilaka o'dɔ wa 'deni ŋgï zi bo kɔzɔ ma lïjë ko'dɔkɔ to'dɔ mo, kɔzɔ ma tönë mo kugu ne tara.”

Kole Mɔtɔ Ti Abërï Dɔmo
(MT 17:14-21; LK 9:37-43)

XIV Kina ɔdɔ Yësu ni këkï 'deni bërï kako kömö zi bɔ kösö gɔ bo ma laki naga nima tine, lïjë ako ko'ja tïndï ma kinza kiya koso 'deni ŋgï yayi ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni këdï ko'dɔ kowasa tïnnï. XV Bilaka naga nima lïjë o'ja Yësu këdï kako na lïjë kotɔ ŋgï rɔ gönnï kiriŋa kurë dɔ bo tumötö bo. XVI Yësu ititi bɔ kösö gɔ bo ga iya te, “Wa'di na këddï ko'dɔke kowasa mo tïnnï?”

XVII Bɔ mɔtɔ di mï löŋgö tïndï naga nima ënyï kileki kiya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, kole ma nime nökï udödu kpamo 'deni ŋgï teyi, kina me mo'de kako zïyï. XVIII Nökï nime ɔdɔ kebe to'dɔ bo, oŋma bo ŋgï bërï koja surupu di kpa bo, bo konyo dɔ tuŋgu bo ŋgï teyi ndïŋïndïŋï, rɔ bo kitigɔ ŋgï yaga gbörökötö. Kina me mititi bɔ kösö göyï naga nime 'dɔ lïjë koga nökï nime yaga tine lïjë ɔ'bɔ dë.”

XIX Yësu ileki kiya zïnnï te, “Kpe bilaka ma le'jete naga nime bɔ kinza kikali ti'di dɔye gɔ lende ma nime. Gɔ moloma ŋgï ŋbö nyanya

ga tiye na? 'Dɔ mogbɔ dökï'dï ma ŋgï ŋbö nyanya ga di ziye na? O'deke kole nima kako zö dayi.”

XX Lïjë o'de kole nima kako zi bo. Kina nökï ko'ja kïnë Yësu te, na koŋma kole nima ŋgï bërï, kululu, surupu kö'bu di kpamo. XXI Yësu ititi 'bu 'ba kole nima, iya te, “Nökï nime isaki bo nyanya ga?”

Bo ileki dɔmo tëgë, “Mɔlo gba rɔ dɔ kole titi. XXII Mï kada mɔtɔ ga ebe tu'du bo mï pa'do, mɔtɔ ga oŋma bo ŋgï mï mini, 'dɔ kupö bo ŋgï yaga. Ne ɔdɔ kɔ'bɔ ŋgï to'dɔ mo, oŋgɔ lisa 'ba rɔze kokɔnyi ze.”

XXIII Yësu ileki kiya zi bo te, “Gɔ wa'di na kiya te ɔdɔ mɔ'bɔ ŋgï? A mɔtɔ inza ame 'dɔ konya dɔ bilaka ame ga pili ki'di dönnï 'deni gɔ tigɔ 'ba Bɔko'ba ne.”

XXIV Kina 'bu 'ba kole nima kënyï ŋgï kulörï rɔ ma kembe kiya te, “Ma mi'di dɔma 'deni ŋgï gɔmo, tine okɔnyi ma kogbɔ ma laka yïmo.”

XXV Yësu oŋgɔ bilaka ëdï 'deni ŋgï kosoŋi kulöwö kako ŋgila lïjë. Kina bo kamo ŋgï dɔ nökï nima kiya te, “Nï nökï ku'bë mbili kudödu kpa nima, moga yi, ɔdɔ yaga ŋburu mï kɔtɔ kinza kileki dë kpe dɔ bɔ nime.”

XXVI Kina nökï kënyï kapi ŋgï rɔ ma kembe koŋma bɔ nima ŋgï rɔ ma kënyë, kina kita'ba ŋgï yaga di dɔmo. Bɔ nima ö'dö ŋgï yayi kɔzɔ töku. Kina bilaka ama ga yayi ne kebe ŋgï rɔ tiya mo tëgë, “Bo ölë 'deni.” □□□ Tine Yësu inda'ba közï bo, na bo kënyï ŋgï tɔrɔ.

XXVIII Kina ɔdɔ Yësu ni këdï 'deni rɔ dönnï rö ti bɔ kösö gɔ bo ga tine, na lïjë kebe tititi bo iya te, “Gɔ wa'di na dɔ'bɔ ma 'beze dë toga nökï yaga?”

XXIX Yësu ileki dɔmo zïnnï iya te, “A mɔtɔ inza ame 'dɔ kɔ'bɔ toga mo timo, tine ŋge kɔtɔ ti mötu.”

Yësu Iya Lende 'Ba Tɔdɔ Abo Di Mï Tölë
(MT 17:22-23; LK 9:43-45)

XXX Lïjë ënyï ŋgï di bi nima yayi kudö te kebe mï Galilaya. Yësu o'dɔkɔ dë 'dɔ bilaka kikali gɔ bi ma lïjë këdï teyi, XXXI römöyï bo o'dɔkɔ tiyandi bɔ kösö gɔ bo ga. Mï akiyandi abo zïnnï bo iya te, “Ti ki'di közï kole 'ba bilaka lesi 'deni ŋgï zi bilaka mɔtɔ ga, kupö bo yaga. Tine mï tö'dö dɔ mota bo ti kɔdɔ ŋgï yaga di mï tölë.”

XXXII Akiyandi abo nima bɔ kösö gɔ bo ga ikali mï 'jɔ 'ba lende mo dë. Tine lïjë ere 'deni di bi tititi bo.

XXXIII Lïjë ako kömö Kaparanoma, kina ɔdɔ lïjë këdï 'deni liŋɔ tine, Yësu ititi bɔ kösö gɔ bo ga iya te, “Wa'di na kolomake rɔ to'dɔ kowasa mo di gɔ kɔri yayi ne?”

XXXIV Lïjë ileki dɔmo dë römöyï pa di gɔ kɔri yayi lïjë oloma rɔ towasa mo yë na rɔ löbu di mï löŋgö lïjë nima bina.

XXXV Yësu oloma bërï kïdëkï ma 'butë dɔmorïyö naga nima kako zi bo. Kina bo kiya zïnnï te, “Bɔtɔ ame ko'dɔkɔ tëdï rɔ löbu ne, i'dike bo kileki rɔ bo bërï yaga rɔ bɔ laja zi ya ma laki.”

XXXVI Bo ogba kole titi mɔtɔ ki'di kɔrɔ kömönnï yayi, bo kinda'ba rɔmo na bo kiya zïnnï te, XXXVII “Bɔtɔ ame koja laja zi kole ma te dömöyï ma ne, ma na bo koja laja 'deni zö. Kina bɔtɔ ame koja laja zö, bɔ ame koja ma ne na ma 'deni gbï bo koja laja teyi.”

XXXVIII Yowani ënyï kiya zi bo te, “Do'ja bɔ mɔtɔ këdï koga nökï ti möyï yï, kina dota gɔmo 'deni di zi bo diya te kinza bo ko'dɔ dë römöyï bo inza rɔ ma kɔtɔ 'beze mɔtɔ.”

XXXIX Yësu iya te, “Kinza kotake gɔmo dë di zi bo. Römöyï bɔtɔ ame këdï ko'dɔ gɔ kotɔ 'deni ti

möyï ma ne inza kileki 'böwu kiya ma rɔ ma kënyë. XL Bɔtɔ ame ko'ji ze dë ne kina rɔ 'beze. XLI Omerike gɔ lende nime laka. Bɔtɔ ame ki'di pele ŋge rɔ mini kuwë ziye römöyï kpe 'ba Kurïsïtö na ne ti ko'ja kpa közï 'ba gɔmo ŋgï.

XLII Bɔtɔ ame kebe ki'di a titi ma kɔzɔ a naga nime te ame ki'di dönnï 'deni gɔ lende ma ne kebe kila'ba mï lende kënyë, ma laka mo dëne gɔ kudödu rɔ toto kuwu ndöwu ma löbu mugu bɔ mo gɔ kïtïŋï bo timo mï mini löbu.

XLIII-XLIV Ɔdɔ közïyï na ki'di yi ko'dɔ lende kënyë, oke yaga. Ti këdï rɔ ma laka rɔ dɔ kiteli zïyï tɔdɔ mï dïdï ma ŋburuŋburu ti közï kɔtɔ, di dɔ ame 'dɔ kari ku'du yi mï Gehena pa'do kinza kölu nima ti közïyï këdï rïyö ne. XLV-XLVI Ɔdɔ ndïyï na ki'di yi ko'dɔ lende kënyë, oke yaga. Ti këdï rɔ ma laka zïyï 'dɔ tɔdɔ mï dïdï ma ŋburuŋburu rɔ bɔ ndï kɔtɔ di dɔ ame 'dɔ kari ku'du yi mï Gehena ti ndïyï këdï rïyö ne. XLVII Ɔdɔ kömöyï na ki'di yi ko'dɔ lende kënyë, iyagba yaga. Ti këdï rɔ ma laka zïyï tɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba rɔ bɔ kɔmɔ kɔtɔ di dɔ ame 'dɔ kari ku'du yi mï Gehena ti kömöyï këdï rïyö ne. XLVIII Gɔ bi nime rɔ Gehena ne kuru ma këdï konyo bilaka mo ga ölë dë kina pa'do mo ö'bö ŋburu tara kölu dë."

XLIX Kina bo kiya gbï te, "Ti kileŋo bilaka pili 'deni ŋgï ti pa'do gɔ këdï laka kɔzɔ tikɔ'dɔ ame këdï kileŋo wa ne tara.

L Tikɔ'dɔ ele ma. Ne ɔdɔ tikɔ'dɔ kote tulöwu ma kiyɔkɔ mo 'deni ti kɔ'bɔ 'böwu ti'di mo kileki rɔ ma kiyɔkɔ tondo ga? Nï mɔtɔ i'di gbagba yï këdï rɔ tikɔ'dɔ. Olomake ti mï këyï rɔ gɔ rɔye."

X

Lende 'Ba Toga 'Ja
(MT 19:1-12; LK 16:18)

I Di yayi na bo kënyï ŋgï kari mï dɔyayi 'ba Yudayi. Bo umu kari gönyï yöpö 'ba Yaradene, na bilaka kɔlɔ ŋgï rɔ tïndï kako zi bo. Kina bo koloma ŋgï rɔ tiyandi lïjë kɔzɔ ma mɔlɔ tara. II Kina Parosi ni kako ma 'bënnï ŋgï tititi bo to'ba bo timo. Lïjë ititi bo, iya te, "Tara ne ëdï ŋgï rɔ ma laka mï kö'du ki'di na 'dɔ toga 'ja?"

III Bo ileki kititi lïjë te, "Wa'di na Musa kiya mï kö'du ki'di?"

IV Lïjë iya te, "Musa odɔ kpamo zi bɔtɔni 'dɔ kugu waraga 'ba tëyï ki'di zi 'ja ame bo këdï koga ne."

V Yësu ileki dɔmo zïnnï te, "Musa ugu kö'du ki'di nima tara ziye, römöyï minyi 'be idari 'deni. VI Tine ma di bi tisaki mo inza tara. Ugu 'deni, iya te, 'Bɔko'ba o'ba lïjë rɔ bɔtɔni ni ma ti 'ja. VII Gɔ kö'du mo na ki'di bɔtɔni këdï kënyï kolɔlɔ di yɔki 'bu bo ni ti ma bo, lïjë kari kodɔ'bɔ ga rönnï ti 'ja abo. VIII Kina lïjë kpaki rïyö 'deni rɔ akɔtɔ.' Lïjë inza kpe rïyö, tine 'deni yaga ŋgï rɔ akɔtɔ. IX Kina wa ame Bɔko'ba kodɔ'bɔ 'deni rɔ a kɔtɔ ne kinza bɔtɔ mɔtɔ kebe koza yïmo dë kpe yaga."

X Kina ko'ja lïjë kileki 'deni kari liŋɔ tine, na bɔ kösö gɔ bo ga kënyï kititi bo gɔ lende nima. XI Bo iya zïnnï te, "Nï mɔtɔ ame koga 'ja 'bï kebe kari kogbe mɔtɔ ne, o'dɔ yërï 'deni. XII Kina gbï 'ja ame kënyï di gɔ më'dë nï kari kogbe më'dë mɔtɔ ne, yërï na lɔko ko'dɔ 'deni."

Yësu O'dɔ Yëyï Dɔ Kole Titi
(MT 19:13-15; LK 18:15-17)

XIII Ya mɔtɔ ga o'de kole titi kako zi bo 'dɔ bo ki'di közï bo dɔmo. Tine bɔ kösö gɔ bo ga ota gɔmo kinza ki'di lïjë dë kako zi bo. XIV Kina ɔdɔ Yësu ko'ja lende nima tara tine, bo ënyï ŋgï rɔ 'dïrï. Bo iya zi bɔ kösö gɔ bo ga te, "Olake kole titi kako zö kinza

kotake lïjë dë, römöyï lïjë ame ga te ne ŋere löbu 'ba Bɔko'ba na rɔ 'bënnï. XV Rɔ ma laka miya ziye, bɔtɔ ame kinda'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba dë kɔzɔ kole titi ne inza kɔdɔ du te yïmo."

XVI Kina bo kogba kole titi naga nima ŋgï bo ki'di közï bo dɔmo ko'dɔ yëyï zïnnï.

Bɔ Mɔri Mɔtɔ
(MT 19:16-30; LK 18:18-30)

XVII Tine ko'ja Yësu ni këdï ko'dɔ 'deni tösö dɔmo tari yɔ, na bɔ mɔtɔ kako ŋgï rɔ riŋa kolɔdɔ bërï kɔmɔ bo te, koma'jo rönï zi bo, kiya te, "Bɔ kɔmɔ kiyandi ma laka, wa'di na gɔ mo'dɔ 'dɔ mo'ja dïdï ma ŋburuŋburu?"

XVIII Yësu ileki kiya zi bo te, "Gɔ wa'di na kïdëkï ma rɔ ma laka? Bɔtɔ mɔtɔ inza laka, tine Bɔko'ba na ŋge kɔtɔ kpökï laka. XIX Ikali kö'du ki'di 'deni, ame kiya te, 'Kinza ko'dɔ röyï dë rɔ bɔ közï roma. Kinza ko'dɔ yërï dë. Kinza ko'dɔ 'bögö dë. Kinza kususu bɔtɔ dë rɔ bëtï. Kinza ko'dɔ 'bölu dë. Oro 'bu yï ni ti möyï.' "

XX Bɔ nima ileki dɔmo, iya te, "Bɔ kɔmɔ kiyandi, wa naga nima pili mo'dɔ 'deni mɔlo dɔ yɔbi ma."

XXI Yësu oŋgɔ dɔ bɔ nima, bɔ ɔ'ɔ bɔ nima. Na bo kileki kiya teyi te, "A mɔtɔ ëdï kɔtɔ ame kɔmɔ gba di zïyï 'dɔ to'dɔ mo. Ari kugö akonzi 'bï naga nima mökö koza gïrïsï mo ga zi bɔ lisa. Kina ti kulu kpamo 'deni ŋgï zïyï mïtɔrɔ. Kina 'dɔ kako ti kösö gɔma."

XXII Lende nime bɔ nima kuwö kɔzɔ a nime te yɔ, na bo kuyï kɔmɔ ma löwö ŋgï bo kari abo. Römöyï bɔ nima bo rɔ bɔ mɔri ti wa ŋbaŋi.

XXIII Yësu uyï kɔmɔ bo koŋgɔ dɔ bɔ kösö gɔ bo ga, na bo kiya zïnnï te, "Ti këdï rɔ ma kitigɔ zi bɔ wa ni 'dɔ kɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba."

XXIV Lende nime igayi bɔ kösö gɔ bo ga ŋgï. Tine Yësu oto nduwë tiya mo zïnnï te, "Kole ma ga, tɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ti këdï rɔ ma kitigɔ. XXV Tɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ti këdï rɔ ma kitigɔ zi bɔ wa ni kebe tɔdɔ 'ba gamele kebe mï bi gböŋö 'ba bïcï libira."

XXVI Lende nime igayi lïjë ŋgï mï kɔtɔ, kina lïjë kileki gɔmo kiya zi bo te, "Ne ma 'deni tara tine ne, yë ga na ti kɔmɔ di mï tölë?"

XXVII Yësu oŋgɔ dönnï kina bo kileki kiya zïnnï te, "Wa naga nime ma di zi bilaka lesi na ŋge kinda rɔ a ma 'dɔ ko'dɔ rönï dë. Tine ma di zi Bɔko'ba embe dë römöyï bo na kɔ'bɔ to'dɔ wa pili."

XXVIII Pïtörö ënyï kiya zi bo te, "Oŋgɔ te, ze 'beze nime dola wa pili 'deni me dösö göyï."

XXIX Yësu iya te, "Yëë, rɔ ma laka miya ziye, bɔtɔ ame kola liŋɔ, kola löndö, kola lëmï, kola ma bo ni ti 'bu bo, kola kole, kola nyaka dömöyï ma gbï gɔ laja kɔtɔ laka nime ne, XXX ti ko'ja ŋgï mï kada ma gïrï naga nime rɔ dɔ kiteli. Bo ti ko'ja wa naga nime pili rɔ mbëmbë kebe dɔ ame gbï ti közï kasi 'ba gɔmo. Kina mï kada ma këdï kako nime 'dë bo ti këdï ŋgï ti dïdï ma ŋburuŋburu. XXXI Tine ma konzi ame ga pa dɔgba ne ti kileki 'deni yï'böwu, kina ma yï'böwu na ti këdï 'deni dɔgba."

Yësu Iya Gɔ Lende 'Ba Tinda'ba Bo
(MT 20:17-19; LK 18:31-34)

XXXII Di gɔ kɔri lïjë këdï 'deni rɔ tari Yerosalema, Yësu na kösö ŋgï dɔgba. Kina lende mo kigayi bɔ kösö gɔ bo ga ŋgï, ko'de tikere ŋgï pili zi bilaka ame ga këdï kozi gɔ bo ne. Tine bo ari kogba lïjë ma 'butë dɔmorïyö mo naga nima ŋgï 'beri yaga rɔ dönnï, bo koloma rɔ tiya gɔ wa ma këdï kari ko'dɔ rönï zi bo zïnnï, XXXIII bo iya zïnnï te, "Kpe, uwöke tɔma. Dëdï darike nima ŋbö mï Yerosalema. Kina di yayi na ti ki'di közï kole 'ba bilaka lesi ŋgï zi bɔ dɔ bɔ akumu ni ti

bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni. Tine na ti lïjë kodɔ karama mo ŋgï dɔ bo rɔ tölë. Lïjë ti ki'di bo zi ma rɔ bɔ löwö mo ga XXXIV kodɔ laŋa rɔ bo, koto'bi woro rɔ bo, komba bo kupö bo yaga. Tine mï tö'dö dɔ mota bo ti këŋyï kɔdɔ 'deni ŋgï yaga di mï tölë."

XXXV Yakoba ni ti Yowani, kole 'ba Zebedayo ga ako zi Yësu kiya te, "Bɔ kɔmɔ kiyandi, a mɔtɔ ëdï bine do'dɔkɔ yi 'dɔ ko'dɔ zize."

XXXVI Yësu iya te, "Wa'di na ko'dɔkɔke gɔ mo'dɔ ziye?"

XXXVII Lïjë iya te, "Ɔdɔ kari koloma 'deni dɔ kïtï mï ŋere löbu 'bï, do'dɔkɔ 'dɔ ki'di ze doloma tïyï, ma kɔtɔ dɔ dörï yï, ma kɔtɔ dɔ gali yï."

XXXVIII Yësu ileki zïnnï te. "Wa nima kititike ne ikalike dë. Kpe, ti kɔ'bɔke tuwë wa di mï kösu 'ba gomɔ nime mëdï mari muwë ne? Ti kɔ'bɔke gɔ kobapatisi ye ti kɔri nime kobapatisi ma timo ne?"

XXXIX Lïjë iya te, "Ti dɔ'bɔ ŋgï."

Yësu iya te, "Rɔ ma laka kpe ti kuwëke ŋgï di mï kösu mo ma mëdï muwë di yïmo, kina ti kobapatisi ye ŋgï kɔzɔ ma 'bama. XL Tine lende 'ba ti'di wa toloma dɔ dörï ma ala dɔ gali ma nima, ndɔbɔ ma na dë. Bɔko'ba na këdï ki'di gɔ bi nima zi bilaka mo ga ame bo kileŋo 'deni dömöyï mo ne."

XLI Kina ɔdɔ kɔsɔ ya ma 'butë naga nima kuwö lende nima 'deni tara tine, lïjë ënyï ŋgï rɔ 'dïrï ti Yakoba ni ti Yowani. XLII Kina Yësu kïdëkï lïjë ŋgï pili kako bi kɔtɔ zi bo. Bo iya zïnnï te, "Ikalike 'deni laka, löbu ma 'ba bɔ löwö ni o'dɔ ga rönnï ŋgï rɔ ŋere rɔ a löbu dönnï. XLIII Tine ma 'beye inza tara. Bɔtɔ ame ko'dɔkɔ gɔ bo këdï rɔ löbu di mï löŋgö ye ne, bo kileki rɔ bo yaga rɔ bɔ laja ziye. XLIV Kina bɔ ame kiteri 'dɔ bo na këdï rɔ bɔ dɔye ne, bo kileki rɔ bo yaga rɔ atɔli ziye pili. XLV Römöyï kole 'ba bilaka lesi pele ako dë 'dɔ koja laja teyi, tine bo na 'dɔ koja laja zi bilaka, kina gbï ti'di dïdï bo tutë gɔ ma konzi timo di mï tölë."

XLVI Lïjë ako kömö Yereko. Tine ko'ja Yësu ni ti bɔ kösö gɔ bo ga ti tïndï ma këdï kari tïnnï naga nima këdï kiteli 'deni kebe yayi tine, bɔ kɔmɔ kölu mɔtɔ yayi möyï mo rɔ Batimayo kole 'ba Timayo, ëdï kolɔ'bɔ kpa gɔ kɔri yayi tokpasi wa. XLVII Kina ɔdɔ bo kuwö 'deni kiya te, Yësu 'ba Nazareta na, kina bo kulörï ŋgï rɔ ma kembe, kiya te, "Yësu kole 'ba Dawidi, i'di mïyï këyï rɔma."

XLVIII Bilaka ma konzi i'di tamo dɔ bo gɔ bo kudumö yaga. Tine na bo kulörï ŋgï kulöwö rɔ ma kembe, kiya te, "Yësu kole 'ba Dawidi, i'di mïyï këyï rɔma."

XLIX Kina Yësu kɔrɔ ŋgï kiya te, "I'dike bo kako dayi."

Kina lïjë kïdëkï bɔ kɔmɔ kölu tönë ŋgï, iya te, "Ögö ti, ënyï tɔrɔ, bo ëdï kïdëkï yi."

L Kina bɔ nima kogbagba ŋgï kulï bɔŋgɔ yaga di dɔ bo, këŋyï kari zi Yësu. LI Yësu ititi bo iya te, "Wa'di na ko'dɔkɔ gɔ mo'dɔ zïyï?"

Bɔ kɔmɔ kölu nima iya te, "Bɔ kɔmɔ kiyandi, ma mo'dɔkɔ to'ja gɔ bi."

LII Yësu iya te, "Laka, ari ti, ti'di döyï gɔ tigɔ ma ileŋo yi 'deni." Kina kɔmɔ bɔ nima kɔpɔ ŋgï yaga, bo kösö gɔ Yësu di gɔ kɔri yayi.

XI

Tɔdɔ 'Ba Yësu Mï Yerosalema (MT 21:1-11; LK 19:28-40; YN 12:12-19)

I Kina ɔdɔ lïjë kari 'deni kömö ŋgɔsi ŋgila Yerosalema mï gawo 'ba Betepage ni ti Betaniya tine, na lïjë kari ŋgï dɔ döku 'ba Bilaya. Yësu oja bɔ kösö gɔ bo ga ma rïyö II kari dɔgba ti ndose nime, kiya te, "Kpe arike mï gawo nima dɔgba kɔmɔye ne. Di bi tömö 'be yayi ti

kari ko'jake kole akaca kosi dɔmo 'deni bërï, rɔ ame gba bɔtɔ këkï dë dɔmo ne. Opeke ko'deke kako bine. III Ɔdɔ bɔtɔ kititi ye kiya te, ‘Ëddï kopeke gɔ wa'di?’ Iyake te, ‘Ŋere na ko'dɔkɔ, bo ëdï kileki gïrï naga nime.’ ”

IV Lïjë ari ŋgï ko'ja kole akaca kosi dɔmo 'deni yaga kpa reki yayi. Kina ɔdɔ lïjë këdï ko'dɔ tope mo tine, V ya mɔtɔ ga ame këdï kɔrɔ yayi ne ititi lïjë iya te, “Wa'di na këddï ko'dɔke tara, këdï kopeke akaca nima?”

VI Lïjë ileki dɔmo ŋgï kɔzɔ ma tönë Yësu kose zïnnï ne tara. Kina bilaka naga nima kola ŋgï lïjë kari timo.

VII Lïjë o'de akaca nima kako zi Yësu na lïjë ko'ba bɔŋgɔ 'bënnï ga ŋgï gɔmo. Kina Yësu këkï ŋgï koloma dɔmo. VIII Tine bilaka ma konzi mɔtɔ ga o'ba bɔŋgɔ ma 'bënnï ga mï gɔ kɔri, ya mɔtɔ ga oga ma 'bënnï rɔ mbili mbïrö ni di mï nyaka ko'ba gɔ kɔri. IX Kina bilaka konzi naga nima mɔtɔ ga kösö 'deni dɔgba mɔtɔ ga kebe gɔ bo yï'böwu ne ki'di ŋgï tulörï timo rɔ ma kembe, kiya te, “Akïlëlu këdï zi Bɔko'ba. Ÿëyï këdï dɔ bɔ ame kako ti möyï bo ŋere Bɔko'ba ne. X Ÿëyï 'ba Bɔko'ba këdï dɔ ŋere löbu ame këdï kako ne kɔzɔ 'ba 'bu ze löbu Dawidi. Akïlëlu këdï zi bo Bɔko'ba.”

XI Yësu ɔdɔ Yerosalema na bo kiteli ŋgï kari mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba. Kina ɔdɔ bo koŋgɔ wa mo naga nima 'deni pili tine, na bo kari ŋgï ti bɔ kösö gɔ bo ga ma 'butë dɔmorïyö naga nima mï Betaniya, römöyï kada inza kpe.

Yësu Ulömu Ŋgërï Këlu (MT 21:18-19)

XII Mï bi këzë ma di gɔmo ko'ja lïjë këdï kileki 'deni kako di Betaniya tine 'bö o'dɔ Yësu 'deni. XIII Bo o'ja ŋgërï këlu kinda di bi kɔwɔ ti mbili dɔmo. Kina bo kɔcɔ ŋgï kari toŋgɔ mo, bo iya te mɔtɔga bo ti ko'ja ma kana mo. Tine bo ari ko'ja ŋge rɔ mbili na kutu ë'bënnï römöyï kada 'ba tana 'ba këlu na dë gba. XIV Kina bo kiya ŋgï zi ŋgërï këlu nima te, “Nï, bɔtɔ inza konyo ɔtɔ mɔtɔ kpe di döyï.” Lende nima bo iya pili mbili bɔ kösö gɔ bo ga kuwö.

XV Lïjë ako kömö Yerosalema na bo kari ŋgï kɔdɔ mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba. Bo ari ko'ja bɔ ndögö koso 'deni yayi na bo koloma ŋgï rɔ toga lïjë yaga, bo kïtïŋï dɔ tarabiza 'ba bɔ kutë gïrïsï ni ti gba'da 'ba bɔ kugö matukpuru ni bërï. XVI Bo embe ŋgï kola bɔtɔ dë kpe kombi wa dönnï kudö timo kebe yayi. XVII Kina bo koloma ŋgï rɔ tiyandi lïjë kiya zïnnï te, “Uwöke dë me tönë kugu ne? Iya te, ‘Rö löbu ma nime ti kïdëkï rɔ rö 'ba mötu zi dɔ kupö pili.’ Ne kina me 'böwu kpe kebe kuyïke yaga rɔ tï'börö 'ba bɔ 'bögö.”

XVIII Bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni uwö lende mo na lïjë ki'di ŋgï toma kɔri 'ba 'dɔ tupö Yësu timo. Tine lïjë ere di rɔ bo römöyï akiyandi abo igayi ma konzi 'deni ŋgï pili.

XIX Mï dɔkɔpiyari 'deni na Yësu ni kënyï ŋgï di mï gawo yayi ti bɔ kösö gɔ bo ga lïjë kileki kari.

Andi Di Gɔ Ŋgërï Këlu (MT 21:20-22)

XX Mɔlo mï dɔŋbɔ ma di pötö mo ko'ja lïjë këdï kudö rɔ gɔ kɔri nima, lïjë o'ja ŋgërï këlu tönë kölë 'deni. XXI Pïtörö omeri gɔ lende tönë ŋgï, na bo kiya zi Yësu te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, oŋgɔ te. Ŋgërï këlu tönë kulömu ne ölë 'deni.”

XXII Yësu ileki dɔmo zïnnï iya te, “Rɔ ma laka miya ziye, i'dike dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba. XXIII Bɔtɔ ame kiya zi döku nime te, ‘Nï, ënyï kari ku'du röyï mï mini löbu,’ ɔdɔ kiya te dökï'dï bo kidaki dë bo ki'di dɔ bo ŋgï gɔmo, rɔ ma laka

ti ko'dɔ rönï ŋgï tara. XXIV Kina me mëdï miya ziye, wa ame ɔdɔ kititike ti mötu ziye ti'di dɔye gɔmo, o'jake 'deni, kina ëdï 'deni rɔ e'be. XXV-XXVI Kina ɔdɔ kɔrɔke 'deni këddï kumötuke, olake lëpï ye ga ame kirasi lende 'deni ziye, römöyï 'dɔ 'bu ye ame mïtɔrɔ ne kola ye gbï gɔ lende kirasi 'be ga."

XXVII Lïjë ako kömö mï Yerosalema, kina ko'ja Yësu këdï kiliŋgere 'deni kebe mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi, na bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni ti löbu 'ba bilaka ni XXVIII kako kititi bo kiya te, "Közï kakpa 'ba yë na me këddï ko'dɔ wa naga nime timo ne? Yë na ki'di közï kakpa 'ba to'dɔ wa naga nime te zïyï?"

XXIX Yësu iya te, "I'dike mititi ye ŋge kɔtɔ, ɔdɔ kilekike dɔmo 'deni zö na 'jaa ti mileki dɔ akititi 'be nima. XXX Iyake zö te, közï kakpa 'ba bapatisi nime Yowani koloma tönë rɔ to'dɔ mo ne ako di yala? Yë na ki'di zi bo, Bɔko'ba na ki'di ala bilaka lesi na ki'di?"

XXXI Kina lïjë koloma ŋgï rɔ towasa mo rɔ gɔ rönnï. Lïjë iya te, "Ɔdɔ diyake te ako di zi Bɔko'ba bo ti kiya te, 'Ne gɔ wa'di na kpe ki'dike dɔye dë gɔ lende 'ba Yowani?' □□□ Ɔdɔ diyake te ako di zi bilaka lesi ele dë gbï."

Lïjë ëdï kere di zi bilaka konzi naga nima römöyï lïjë pili omeri ŋgï rɔ ma laka Yowani rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba. XXXIII Kina lïjë kileki dɔmo ŋgï zi Yësu te, "Dikali dë."

Yësu iya zïnnï te, "Kina gbï ma minza miya ziye közï kakpa 'ba yë na me mëdï mo'dɔ wa naga nime timo."

XII

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Ndɔbɔ
(MT 21:33-46; LK 20:9-19)

I Kina Yësu koloma ŋgï rɔ tilende zïnnï rɔ dɔŋgala, bo iya te, "Bɔ mɔtɔ ïdïyë mɔwɔ këdï ko'dɔ rɔ layi naga ŋgï rɔ nyaka, bo kigaga reki kuru dɔmo, bo kole gö 'ba tuzï layi mo, bo kole kilaŋga 'ba toda mo. Kina bo ko'de bɔ ndɔbɔ ŋgï ki'di yïmo bo kënyï kari dɔ gawo ma kɔwɔ. II Kina ɔdɔ kada 'ba tite'de mo kömö 'deni tine, na bo koja bɔ laja abo mɔtɔ ŋgï kari 'dɔ ko'de ma 'ba bo. III Tine bɔ ndɔbɔ naga nima omba bɔ laja nima ŋgï koga kileki rɔ közï sari. IV Bo oja bɔ laja mɔtɔ gbï kari. Kina bɔ ndɔbɔ naga nima komba ŋgï koga dɔmo ko'dɔ kënyë kɔmɔ. V Bo oja mɔtɔ gbï kari. A ma tine lïjë omba ŋgï kupö yaga. Kina lïjë koloma ŋgï nduwë rɔ to'dɔ bɔ laja ma konzi mɔtɔ ga nduwë tara, mɔtɔ ga lïjë omba rɔ tomba, mɔtɔ ga lïjë upö ŋgï yaga.

VI Rɔ ŋburuŋburu mo tine bɔtɔ mɔtɔ ari kinza kpe zi bo 'deni ŋge rɔ kole kɔtɔ abo ame bo kɔ'ɔ kulöwö ne, na bo koja ŋgï. Bo omeri, bo iya te, 'Ame rɔ kole ma ne lïjë ëdï koro.' □ Tine bɔ ndɔbɔ naga nima iya ŋgï rɔ gɔ rönnï te, 'Bɔ këdï kari koloma rɔ bɔ dɔ nyaka nime kada mɔtɔ di pötö 'bu bo mo tönë ne bo na me, ako dupöke bo yaga 'dɔ nyaka nime koloma ŋgï ŋburu rɔ eze.' □ Kina lïjë kinda'ba bo ŋgï kupö bo ku'du töku mo yaga di mï nyaka nima."

IX Yësu ileki kititi bilaka naga nima yayi ne kiya te, "Ma komerike 'beye, wa'di na ti bɔ dɔ nyaka nima kari ko'dɔ? Rɔ ma laka bo ti kari ŋgï kote dɔ bɔ ndɔbɔ naga nima pili yaga, bo ko'de rɔ bilaka ma löwö na kako to'dɔ ndɔbɔ yïmo.

X Ïdëkïke dë su me tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, 'Döku tönë bɔ ko'ba rö ni kilagi pa di rɔmo ne na kileki 'deni rɔ döku ma laka rɔ dɔ kiteli mï gbɔndɔ 'ba rö.' □ Ame wa ko'dɔ 'ba ŋere Bɔko'ba na. Dotɔke ŋgï rɔ gɔze."

XII Kina löbu 'ba Yudayi ni koloma ŋgï rɔ toma kɔri 'ba 'dɔ tupö bo timo. Römöyï lïjë ïyënï rönnï tëgë Yësu ëdï rɔ tiya dɔŋgala nima rönnï. Tine lïjë ere tïndï naga nima yayi ne. Kina lïjë kita'ba ŋgï yaga di ŋgila bo.

XIII Kina lïjë kari koja Parosi mɔtɔ ga ŋgï ti bilaka mɔtɔ ga 'ba Erode ŋgï kako zi bo tokɔ kpa bo. XIV Lïjë ako kititi bo kiya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, dikali ŋgï nï lende 'bï ga na rɔ ma kodɔrɔ. Mï lende kiya 'bï zi bilaka ere bɔtɔ dë, lende 'bï ga pili rɔ ma koriya zi ma titi kpaki ti ma löbu mo ga. Kö'du 'ba Bɔko'ba na këddï kiyandi bilaka timo rɔ ma kodɔrɔ. Iya zize te, tara ne ëdï ŋgï rɔ ma laka mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba 'dɔ topi awada zi bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo? Ala tondo?”

XV Yësu ikali dɔŋgala 'bënnï nima 'deni mɔlo na bo kileki kiya zïnnï te, “Kpe, ëddï ko'bake ma gɔ wa'di? O'deke gïrïsï siliŋbi mo te dayi moŋgɔ te.”

XVI Lïjë o'de zi bo na bo kititi lïjë iya te, “Kïnë yë ti möyï yë na me kugu rɔmo ne?”

Lïjë iya te, “Bɔ dɔliŋɔ 'ba Romo na.”

XVII Bo iya zïnnï te, “Laka, wa ame rɔ 'ba bɔ dɔliŋɔ ne opike zi bɔ dɔliŋɔ. Tine ame rɔ 'ba Bɔko'ba ne opike zi Bɔko'ba.” Kina lende abo kigayi lïjë ŋgï.

Lende 'Ba Tɔdɔ 'Ba Töku (MT 22:23-33; LK 20:27-40)

XVIII Kina ya ma rɔ Sadoke ni lïjë ma komeri 'bënnï kiya te a mɔtɔ inza rɔ tɔdɔ 'ba töku di mï tölë naga kako ŋgï zi Yësu. Lïjë ititi bo iya te, XIX “Bɔ kɔmɔ kiyandi, Musa ugu iya te ɔdɔ löndö yï mɔtɔ kölë kola 'ja abo kinza ti kole, inda'ba közïmo 'dɔ köyöke bi dɔ löndö yï nima. XX Tine ya mɔtɔ ga pa bine rɔ löndö kɔtɔ modɔmorïyö. Bɔ ma löbu mo ogbe 'ja kina kölë ŋgï kola kinza ti kole. XXI Kole ma mï rïyö mo inda'ba közïmo kina bo kölë ŋgï gbï kola nï kinza ti kole. Bɔ ma rɔ mï mota mo inda'ba közïmo, XXII kina ŋgï gbï tara nduwë rɔ gönnï nima pili kpaki modɔmorïyö kinza ma köyö kole. Rɔ ŋburuŋburu mo na 'ja mo tönë kari kölë ŋgï gbï. XXIII Tine mï kada 'ba tɔdɔ 'ba töku di mï tölë ti lɔko këdï rɔ 'ja 'ba yë, ya modɔmorïyö naga nima na ma 'deni pili rɔ më'dë nï?”

XXIV Yësu ileki dɔmo zïnnï iya te, “Kpe, öluke lende 'deni ŋgï sowa. Buku 'ba Bɔko'ba ikalike dë. Ikalike a mɔtɔ rɔ tigɔ abo dë gbï yɔ. XXV Bilaka ame ga këdï kɔdɔ di mï tölë ne a mɔtɔ inza kpe zïnnï rɔ, rɔ kogbe. Lïjë 'deni ŋgï kɔzɔ malayika 'ba mï dɔyayi 'ba mïtɔrɔ naga tara. XXVI Kina ma gɔ lende 'ba tɔdɔ 'ba töku di mï tölë, kpe ïdëkïke dë su di mï akugu 'ba Musa ma tönë pa'do köbö zi bo dɔ morogo Bɔko'ba kiya zi bo te, ‘Ma na rɔ Bɔko'ba 'ba Abarayama, Bɔko'ba 'ba Yisika, Bɔko'ba 'ba Yakoba.’ □□□ Ne kina me dikali ŋgï lïjë inza kpe rɔ töku, Bɔko'ba ïdïdï lïjë 'deni. Kpe öluke lende 'deni sowa.”

Kö'du Ki'di Ma Rɔ Dɔ Kiteli (MT 22:34-40; LK 10:25-28)

XXVIII Bɔ kɔmɔ kiyandi mɔtɔ ame këdï yayi rɔ tuwö kowasa 'bënnï nima ne, ënyï ŋgï kako ŋgɔsi. Kina ɔdɔ bo koŋgɔ Yësu ŋgï kileki dɔ lende rɔ ma kodɔrɔ zi ya naga nima kɔzɔ a nima tara tine, bo ënyï kititi Yësu iya te, “Kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ma yala na kulöwö rɔ dɔ kiteli?” □□□ Yësu ileki dɔmo te, “Kö'du ki'di ma kulöwö rɔ dɔ kiteli mo na tönë kiya te, ‘Kpe Yisarele, uwöke. Ŋere Bɔko'ba ze na ŋge kɔtɔ rɔ Bɔko'ba. XXX Ziye tɔ'ɔ ŋere Bɔko'ba 'be ti dökï'dï ye pili ti dïdï ye pili ti meri 'ba dɔye pili ti tigɔ 'be ga pili.’ □□□ Ma rɔ mï rïyö mo na me, ‘Ziye tɔ'ɔ lëpï ye ga gbï kɔzɔ ma kɔ'ɔke yida rɔye ga

tara.’ Kö'du ki'di mɔtɔ ma kulöwö rɔ dɔ kiteli di dɔ ame inza.”
XXXII Bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di nima ënyï kileki dɔmo ŋgï zi Yësu iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, ele sowa. Rɔ ma laka kɔzɔ a kiya 'bï, ŋere Bɔko'ba ŋge kɔtɔ, Bɔko'ba 'beri mɔtɔ inza. XXXIII Kina gɔ ze bilaka lesi dɔ'ɔke Bɔko'ba ti dökï'dï ze pili, ti meri 'ba dɔze pili, ti tigɔ 'ba mïze ga pili. Kina gɔ nï mɔtɔ kɔ'ɔ lëpï yï gbï kɔzɔ ma kɔ'ɔ yida röyï tara. Kö'du ki'di rïyö naga nime na rɔ dɔ kiteli kebe tumu roma ni pili zi Bɔko'ba.”
XXXIV Yësu oŋgɔ dɔ lende kileki 'ba bɔ nima ŋgï ti lende kikali mo kulöwö. Na bo kënyï kiya zi bɔ nima te, “Nï, inza kpe gba ŋbö rɔ ma kɔwɔ di rɔ ŋere löbu 'ba Bɔko'ba.” Di pötö lende nime bɔtɔ mɔtɔ ilaŋa rönï dë kpe tititi Yësu.

Lende 'Ba Kurïsïtö
(MT 22:41-46; LK 20:41-44)

XXXV Kina ɔdɔ Yësu këdï 'deni rɔ tiyandi wa di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba tine, bo iya te, “Rɔ ma tondo mo ga na bɔ kɔmɔ kiyandi ni këdï kiya te Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja ne di mï kupö Dawidi? XXXVI Dawidi na tönë kiya ti Nyï Kɔtɔ Laka teyi te,
‘Ŋere Bɔko'ba iya zi ŋere ma te,
“Ɔloma dɔ dörï ma bine ŋbö mi'di
yi ka'da bɔ ya 'bï ga.” ’ □□□□ Dawidi mo na me kïdëkï bo 'deni rɔ ŋere. Ne rɔ ma tondo mo na 'dɔ ŋere 'ba Dawidi mo tönë kileki 'böwu rɔ kole zi bo?”

XXXVIII Mï akiyandi abo zïnnï bo iya te, “Kpe i'dike kɔmɔye kandi laka di zi bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni. Akoˈdɔkɔ 'bënnï rɔ tiliŋgere ti bɔŋgɔ kidakpa 'bënnï naga nima rönnï. Tumötö lïjë kɔzɔ bɔ rɔ koro naga tara di mï bi 'ba ndögö na lende mo kɔ'ɔ rönnï. XXXIX Akiteri 'bënnï rɔ kïtï ma löbu naga di mï rö 'ba mötu ti bi ma laka di mï ŋbele. XL Lïjë bɔ këdï kodɔ gomɔ rɔ makuru'bë tote dɔ amo naga nima. Mötu ko'dɔ 'bënnï rɔ gögö tileme rönnï timo. Lïjë nime, kada mɔtɔ karama ma këdï kodɔ dönnï na rɔ dɔ kiteli.”

XLI Yësu ari koloma ŋgɔsi ŋgila sandu 'ba tu'du kpa közï ki'di di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi. Tïndï këdï kɔlɔ rɔ tu'du kpa közï ki'di 'bënnï ga ne bo ëdï le rɔ toŋgɔ mo. Ma rɔ bɔ mɔri ma konzi ni ako ku'du yamo ŋgï ŋbaŋi. XLII Tine 'ja ma rɔ makuru'bë bɔ lisa mɔtɔ ako ku'du ma 'bënï rɔ taripa rïyö. XLIII Bo ïdëkï bɔ kösö gɔ bo ga kako zi bo, na bo kiya zïnnï te, “Rɔ ma laka miya ziye, makuru'bë, 'ja bɔ lisa nime, lɔko na ku'du kpa közï ki'di kebe bilaka naga nime pili. XLIV Römöyï lïjë ma laki naga nima onye ŋge mbowa di rɔ wa mbëmbë 'bënnï ga. Ne ma 'bënï inza tara, gɔ rɔmo na ma 'deni pili lɔko ku'du ne, mɔtɔ inza kpe.”

XIII

Loma Ti Bi Koda
(MT 24:1-14; LK 21:5-19)

I Kina ɔdɔ Yësu ni këdï kɔdɔ 'deni yaga di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi tine, bɔ kösö gɔ bo ga ma kɔtɔ ako kiya zi bo te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, oŋgɔ te. Oŋgɔ döku naga nime ma kiyija ko'ba kele te.”
II Yësu ileki dɔmo zïnnï iya te, “Rö löbu naga nima këdï koŋgɔke ko'ba tara ne, kada mo ɔdɔ kömö 'deni dayi döku ma kɔtɔ mɔtɔ mo te inza kileke rɔ ma kudö'du dɔ lëpï nï. Bɔ ya ëdï kïtïŋï 'doyi bërï.”
III Kina ɔdɔ bo kari koloma 'deni bërï dɔ döku 'ba Bilaya ame kuyï kömönï kari te dɔ rö löbu 'ba Bɔko'ba ne tine, na Pïtörö ni ti Yakoba ti Yowani ti Andareya kako rɔ dönnï kititi bo kiya te,
IV “Iya zize. Kada nima ti këdï nyanya ga? Kina akileme mo ame gɔ kinda timo kada mo ëdï 'deni ŋgɔsi na rɔ waˈdi?”

V Yësu oloma rɔ tiya mo zïnnï te,
“I'dike kɔmɔye kandi laka kinza
bɔtɔ mɔtɔ ku'bölu ye ra. VI Ma
konzi mɔtɔ ga ti kako ti möyï ma
kiya te, ‘Ma na rɔ Kurïsïtö.’ Kina ti
lïjë ku'bölu ma konzi ŋgï. VII Tine
ɔdɔ kuwöke birɔ ya di ŋgɔsi ti lëbï
mo ma di bi kɔwɔ kinza kereke
dë. Wa naga nima pili ëdï ko'dɔ
rönnï tine ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ
na dë gba. VIII Römöyï dɔyayi ti
kënyï 'deni to'dɔ ya rɔ gɔ rönnï,
kina dɔliŋɔ ti kënyï 'deni to'dɔ ya
rɔ gɔ rönnï. Kïzïkïzï ti këdï 'deni
mï gɔ bi ma konzi. Kina 'bö ni ti
sëyï ti këdï 'deni. Wa naga nime
pili te gba tisaki mo na kɔzɔ mï
kɔ'ɔ 'ba löyö naga tara.

IX Ne kpe i'dike kɔmɔye kandi
laka. Ti kinda'ba ye 'deni koto ye
kɔmɔ kïtï 'ba burë. Ti komba ye
'deni di mï rö 'ba mötu. Kina ti
lïjë koto ye 'deni ki'di ye kɔrɔke
kɔmɔ ŋere ni ti bɔ dɔliŋɔ ni gɔ
kö'du ma, todɔrɔ bïcï lende 'ba
laja laka nime. X Tine dɔgba mo
laja laka na ti kuwöwö rönï titi
toko. XI Kina ɔdɔ lïjë kinda'ba
ye koto ye kɔmɔ kïtï 'ba burë,
kinza ki'dike kɔmɔye kïlë'dï dë gɔ
wa ma 'dɔ kari kiyake. Wa ame
ki'di rönï ziye 'dɔ tiya mo mï kada
nima ne na kiyake. Römöyï wa
ame këdï kari kiyake ne ti këdï pili
rɔ ma kako di zi Nyï Kɔtɔ Laka.

XII Bilaka ti ki'di löndö nnï ga
'deni tupö mo yaga. Kina ti 'bu ni
ko'dɔ 'deni gbï tara zi kole 'bënnï
ga. Kina ti kole kebe kuyï kpënnï
'deni gbï rɔ ma köyö lïjë ga tupö
mo yaga. XIII Laki pili ti ko'ji ye gɔ
lende ma. Tine bɔ ame ki'di mï bo
këddï teyi ŋbö kömö mï kada 'ba
tote mo ti kɔmɔ ŋgï di mï tölë.”

Kuruku Kënyë
(MT 24:15-28; LK 21:20-24)

XIV “Kina ɔdɔ kiya te koŋgɔke
kuruku kënyë tönë kɔdɔ 'deni mï
gɔ bi ame mɔlo kinza rɔ bi abo
ne tine, (ame ugu zi bɔ kïdëkï
mo ga 'dɔ kikali) i'dike lïjë ame
ga mï Yudayi ne kiriŋa ti kusu
dönnï mï döku. XV Kinza bɔ ame
këdï yaga tindawo rɔ bo ne kilëyï
dɔ bo dë kpe kɔdɔ titi rö togba
abo ga. XVI Kinza bɔ ame këdï
'deni mï nyaka ne kileki dë kpe
kari liŋɔ togba bɔŋgɔ abo. XVII Mï
kada mo nima gomɔ 'ba 'ja ame
ga rɔ ma kɔmɔ ti ma këdï ti kole
dɔ közïnnï naga na ti kënyë ma
'bënnï ŋgï kulöwö. XVIII Umötuke
zi Bɔko'ba kinza bo ki'di ko'dɔ
rönï dë mï kada 'ba bi këyï ame
rɔ alïrï ne. XIX Römöyï gomɔ 'ba
mï kada nima ti kënyë 'bënï 'deni
ŋgï rɔ dɔ kiteli kebe gomɔ mɔtɔ
ga ame pele këdï ko'dɔ rönnï mï
dɔliŋɔ nime bine mɔlo kako di bi
tisaki mo ŋbö kömö mï kada nime
tɔne. Kina gomɔ mɔtɔ ma 'dɔ këdï
kɔzɔ ame te inza kpe nati. XX Tine
Bɔko'ba ileki gɔ kada mo 'deni
ŋge mbowa. Ma kiya te kinza tara
dëne bɔtɔ mɔtɔ inza kɔmɔ. Bo
ileki gɔ kada mo ŋge 'deni mbowa
tara gɔ kö'du 'ba bilaka abo ga
ame bo koweli 'deni ne.

XXI Kina ɔdɔ kiya te bɔtɔ mɔtɔ
kako kiya pele ziye te, ‘Oŋgɔ te,
Kurïsïtö na me bine,’ ala ‘Kina
ma 'dë,’ kinza ki'dike dɔye dë
gɔmo. XXII Römöyï ya mɔtɔ ga ma
kidewo rönnï tëgë lïjë rɔ Kurïsïtö
ti bɔ kumë lende ma dɔ kïndëndë
mɔtɔ ga ti kɔdɔ 'deni. Kina
ti lïjë ko'dɔ gɔ kotɔ ma kinza
kiya naga ŋgï tiyɔzɔ tu'bölu ame
ga pele Bɔko'ba koweli 'deni ne
timo. XXIII Kpe, i'dike kɔmɔye
kandi laka. Wa pili na me ga
mïyëtï gɔmo 'deni mɔlo ndö te
ziye.”

XXIV “Di pötö kada 'ba gomɔ
naga nima, kinë kada ti kuyï
rönï 'deni ŋgï yaga rɔ ma kölu,
kina nyepe gbï inza kaŋmi kpe.
XXV Kina ti kiyaya këlu ni 'deni ki-
layi kako bërï di mïtɔrɔ. XXVI Kina
ti kole 'ba bilaka lesi ti kɔdɔ ŋgï

tako ti pɔli mï tigɔ 'ba löbu dɔ kiteli abo. XXVII Kina ti bo koja malayika ŋgï kari mï dɔ kumu sowɔ 'ba dɔliŋɔ nime tutö'du bilaka ame ga pili rɔ 'ba Bɔko'ba ne. Kina ti lïjë kutö'du ŋgï yaga 'doyi di mï dɔliŋɔ nime.

XXVIII I'dike ŋgërï këlu kiyandi ye. Ɔdɔ koŋgɔ rɔ dɔŋgila mo ga këdï köyö solɔrɔ 'deni, mbili mo këdï kunzï nima ikali ŋgï kpa dökïkërï ɔwɔ dë kpe. XXIX Kina gbï tara ɔdɔ koŋgɔke wa naga nime 'deni këdï ko'dɔ rönnï nima, ziye tikali mo ŋgï kada 'ba tako 'ba kole 'ba bilaka lesi ɔwɔ dë kpe. XXX Omerike lende nime laka. Wa naga nime ti ko'dɔ rönnï kota bilaka ma le'jete naga nime mɔtɔ ga kölë dë gba. XXXI Mïtɔrɔ ni ti dɔliŋɔ ti kiteli 'deni. Tine lende ma inza kiteli du ma kɔtɔ te.

XXXII Tako 'ba kada mo nima bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ ikali dë. Pele rɔ malayika 'ba mï dɔyayi 'ba mïtɔrɔ ikali dë. Kina kole 'ba Bɔko'ba pele ikali dë gbï. Bo Bɔko'ba 'bu na ŋge kikali abo. XXXIII Kina i'dike kɔmɔye kandi laka kolomake ti bi koda römöyï kada mo ikalike dë. XXXIV Ti këdï kɔzɔ lende 'ba bɔ mɔtɔ ame kënyï ŋgï kari dɔ ŋba ne tara. Mï tari abo bo ose gɔ liŋɔ zi bɔ laja abo ga. Bo oza ndɔbɔ pili rɔ kɔtɔkɔtɔ zïnnï to'dɔ mo, bo ki'di bɔ ma 'dɔ koda gɔ bi ŋgï toda bi laka di rɔ liŋɔ. XXXV Kina ti, odake bi laka römöyï kada 'ba tako abo 'ba ŋere 'be ikalike dë. Ɔdɔ ti bo kömö mï dɔkɔpiyari ala mï zana korɔndɔ, ala mï kano bi, ala rɔ mï dɔŋbɔ, kpe ikalike dë. XXXVI Odake bi laka kinza bo kako kömö ra ŋgï tugu'du kota ye këddïke bi tö'dö. XXXVII Tine a ma mose ziye pili na me, olomake ti bi koda."

XIV

'Ja Mɔtɔ Inzanza 'Bu Dɔ Yësu
(MT 26:1-16; LK 22:1-6; YN 11:45–12:8)

I Ame tine kada 'ba karama 'ba Pasaka mo tönë ola tö'dö mo 'deni ŋge dɔ rïyö nati. Karama 'ba tonyo maŋgolɔ'bɔ kinza laŋga gɔmo mo tönë. Tine bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ëdï rɔ toma kɔri 'ba 'dɔ tinda'ba Yësu ŋgï liwo kupö yaga. II Römöyï lïjë omeri iya te, "Do'dɔke dë mï kada 'ba karama kinza tïndï kënyï ra ko'dɔ ayayi."

III Kina ɔdɔ bo këdï 'deni Betaniya liŋɔ 'ba bɔ mɔtɔ kïdëkï rɔ Simona Bɔ Mönyu tine, lïjë këdï 'deni kpa akonyo na 'ja mɔtɔ kako ŋgï ti kizaza ma kele 'ba 'bu kato ndögö kitigɔ kulöwö naga. Lɔko itikɔ kpamo ŋgï yaga lɔko koloma rɔ tinzanza mo dɔ Yësu. IV Tine ënyë ŋgï mï ya mɔtɔ ga yayi kebe tomeri mo te, "Lɔko ëdï kirasi 'bu nima gɔ wa'di? V Ma lɔko këdï kugö ra mökö o'ja dëne ëdï ko'de yamo ŋbö kuluku modɔɔkɔtɔ gbï ti dɔmo teyi 'di gɔ lɔko kokɔnyi bɔ lisa ni timo." Kina lïjë koloma ŋgï rɔ togba dökï'dï 'ja nima timo.

VI Kina Yësu kileki zïnnï te, "Kpe, ëddï kogbake dökï'dï 'ja nima gɔ wa'di? Olake nï. A ma laka kulöwö na me lɔko ko'dɔ 'deni zö. VII Bɔ lisa ni ëdï koloma nduwë tiye bine, ɔdɔ ko'dɔkɔke ti ko'dɔke lende laka 'deni ŋgï zïnnï. Ne ma 'bama minza mö'bö tiye bine. VIII Wa ame ŋgï lɔko kɔ'bɔ to'dɔ mo ne na ma lɔko ko'dɔ 'deni zö. Lɔko ileŋo yida rɔma 'deni mɔlo ndö koda dɔ tusu ma. IX Ne rɔ ma laka miya ziye, wa nime lɔko ko'dɔ ne ti kïyëlë rönï 'deni ŋgï kote mï gɔ bi ame ga pili laja laka ma nime këdï kuwöwö rönï teyi ne tomeri gönï timo."

X Kina Yuda Isikarita ma kɔtɔ di mï löŋgö ya ma 'butë dɔmorïyö mo naga nima ne kënyï ŋgï kari zi bɔ dɔ bɔ akumu ni tususu Yësu zïnnï. XI Kina ɔdɔ lïjë kuwö lende ma bo kiya zïnnï tara tine na mïnnï koŋmi ŋgï lïjë kose 'dɔ topi yamo zi bo. Kina Yuda koloma ŋgï

nati rɔ toma kɔri ma laka ame gɔ bo ki'di közï Yësu timo zïnnï ne.

Yësu O'dɔ Karama Ti Bɔ Kösö Gɔ Bo Ga
(MT 26:17-19; LK 22:7-14)

XII Mï kada ma dɔndende 'ba karama ma këdï konyo maŋgolɔ'bɔ mo kinza laŋga gɔmo nima tine, mï kada ame 'deni rɔ 'ba tumu kamölö mo ne, na bɔ kösö gɔ bo ga kako kititi bo, iya te, “O'dɔkɔ gɔ dari dileŋo gɔ bi 'ba tonyo karama zïyï yala?”

XIII Kina bo koja ya ma rïyö di mï löŋgö lijë ŋgï kari ti ndose nime, bo iya te, “Arike mï gawo yayi, di bi tömö 'be dɔye ti kondɔsɔ ti bɔ mɔtɔ ti kete mini dönï. Ozike gɔ bo. XIV Liŋɔ ame bo kɔdɔ teyi ne ari kiyake zi bɔ dɔ liŋɔ mo te, ‘Bɔ kɔmɔ kiyandi iya te, “Rö ma yala na 'dɔ dako donyo karama 'ba Pasaka nime yïmo ti bɔ kösö gɔma ga?” ’ XV Kina ti bo kileme rö tɔrɔ löbu ŋgï ziye ti jama mo ga kiyija 'deni ndö ziye kina gɔ kileŋoke gɔ bi zize yayi.” XVI Kina bɔ kösö gɔ bo naga nima kari ŋgï mï gawo yayi ko'ja wa pili ŋgï kɔzɔ ma bo kose zïnnï. Kina lijë kileŋo bi 'ba tonyo karama ŋgï zïnnï yayi.

Akonyo 'Ba Ŋere
(MT 26:20-29; LK 22:14-20; YN 13:21-30; 1KT 11:23-25)

XVII Mï dɔkɔpiyari 'deni na Yësu ni ti bɔ kösö gɔ bo ga ma 'butë dɔmorïyö kako ŋgï yayi. XVIII Kina ɔdɔ lijë këdï 'deni kpa akonyo tine, bo iya zïnnï te, “Rɔ ma laka mëdï miya ziye, bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö ye nima bina na këdï kari kususu ma. Bɔ ma kɔtɔ ame ŋgï këdï konyo wa bi kɔtɔ tö ne.”

XIX Kina lijë ŋgï rɔ meri lijë kebe rɔ tititi bo pili rɔ gönnï nima kiya te, “Ma mo na dë ŋgï ɔtɔ ya?”

XX Bo ileki dɔmo te, “Bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ ŋgï di mï löŋgö ye kpe ma 'butë dɔmorïyö naga nime. Bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ ame ŋgï këdï kusu közïnï mï lebe kɔtɔ tö ne. XXI Kole 'ba bilaka lesi ëdï kölë ŋgï kɔzɔ lende ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba gɔ kö'du abo ne tara. Tine bu'bu zi bɔ ma kususu bo nima. Ma laka mo dëne 'dɔ köyö bo dë ka ndeŋi.”

XXII Kina ɔdɔ lijë këdï 'deni kpa akonyo yayi tine, na Yësu kogba maŋgolɔ'bɔ ŋgï bo kileki yëë'dï mo zi Bɔko'ba bo konye yïmo ki'di zi bɔ kösö gɔ bo ga. Bo iya te, “Me, ogba konyo. Ame na rɔ yida rɔma.”

XXIII Kina bo kogba kösu gbï kileki yëë'dï mo bo ki'di ŋgï zïnnï lijë pili kuwë di yïmo. XXIV Bo ileki kiya zïnnï te, “Ame na rɔ roma ma ame kulöwu 'deni gɔ ma konzi, lömu 'ba Bɔko'ba kɔrɔ 'deni dɔmo ne. XXV Rɔ ma laka miya ziye akuwë nime minza muwë kpe titi tine 'jaa ŋbö rɔ ma la'ja di mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba.”

Yësu Iya Kpa Koga 'Ba Pïtörö
(MT 26:30-35; LK 22:31-34; YN 13:36-38)

XXVI Kina ɔdɔ lijë koba ŋgala 'deni tine na lijë kari ŋgï dɔ döku 'ba Bilaya. XXVII Yësu iya zïnnï te, “Kpe pili ti kiriŋake 'deni ŋgï kolake ma. Römöyï buku 'ba Bɔko'ba iya 'deni tönë mɔlo bine te, ‘Ti mupö bɔ koda kamölö mo yaga kina ti kamölö kita'ba ŋgï.’ XXVIII Tine ɔdɔ mɔdɔ 'deni yaga di mï tölë mëdï mari nduwë tötï dɔgba kɔmɔye mï Galilaya.”

XXIX Pïtörö iya te, “Ɔdɔ kiya te ya ma laki kiriŋa pele pili, ma 'bama minza mola göyï.”

XXX Yësu ileki zi bo iya te, “Rɔ ma laka mëdï miya zïyï, nï mï korɔndɔ nime tɔne, gba kota gɔŋgɔ kidapa dë mï rïyö ëddï koga kpëyï gɔma mï mota kiya te ikali ma dë.”

XXXI Pïtörö ileki gɔmo kiya rɔ ma kitigɔ te, “Ɔdɔ këdï pele rɔ tölë ti mölë kɔtɔ tïyï. Minza moga kpama göyï.” Kina lijë kiya ŋgï pili kɔzɔ a nima tara.

Yësu Ititi Bɔko'ba Gɔ Gomɔ Ma Këdï Kömö Zi Bo
(MT 26:36-46; LK 22:39-46)

XXXII Kina lïjë kako ŋgï kömö gɔ bi mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Getesemane. Yësu iya zi bɔ kösö gɔ bo ga te, “Kpe, olomake tötï bine mëdï mari to'dɔ mötu.”

XXXIII Bo ogba Pïtörö ni ti Yakoba ti Yowani kari ti bo. Meri oso ŋgï mï bo kumïkï bo. XXXIV Kina bo kiya zïnnï te, “Meri oso 'deni ŋgï lɔ mï dökï'dï ma kɔzɔ ëdï ko'dɔ 'deni ŋgï tupö ma yaga. Olomake tötï mbowa bine rɔ ma koŋgɔ bi ti bi koda.”

XXXV Bo ari mbowa dɔgba na bo kolɔdɔ ŋgï bërï tumötu, dëne 'dɔ kiyese gomɔ nima ra yaga di zi bo. XXXVI Bo umötu kiya te, “Baba, 'bu ma, nï na kɔ'bɔ wa pili. Kösu nima ogba yaga di kɔmɔ ma. Tine i'di ko'dɔ rönï gɔ ako'dɔkɔ 'bï, kinza gɔ ako'dɔkɔ ma.”

XXXVII Bo ileki kako ko'ja bɔ kösö gɔ bo ga ma mota mo tönë ga kö'dö 'deni. Bo iya zi Pïtörö te, “Simona, ëddï bi tö'dö? Ɔ'bɔ dë toda bi pele ŋge saa kɔtɔ? XXXVIII Olomake ti bi koda ti mötu ko'dɔ kinza koto ye ra mï akiyɔzɔ. Rɔ ma laka mï o'dɔkɔ ŋgï tine yida rɔ tigɔ mo inza.”

XXXIX Kina bo kileki ŋgï kari 'böwu gbï tumötu gɔ lende kɔtɔkɔtɔ naga nima. XL Bo ileki kako ko'ja lïjë kö'dö 'deni gbï römöyï lïjë ëdï 'deni ŋgï kinano. Kina ŋgï lïjë ikali dë kpe tileki dɔ lende zi bo. XLI Mï mota mo tine na bo kako kiya zïnnï te, “Kpe, ëddïke e'be gba bi tö'dö tindawo rɔye? Ɔ'bɔ 'deni, kada mo ömö 'deni. Ususu kole 'ba bilaka lesi 'deni ki'di közï bɔ lende kënyë ni. XLII Ënyïke, darike. Oŋgɔke bɔ kususu ma mo tönë ömö 'deni ŋgɔsi.”

Tinda'ba Yësu
(MT 26:47-56; LK 22:47-53; YN 18:3-12)

XLIII Gba kota Yësu këdï kilende te yɔ na Yuda kömö ŋgï. Bo rɔ ma kɔtɔ di mï löŋgö ya ma 'butë dɔmorïyö naga nima. Bo ako ti bilaka rɔ ma konzi gɔ bo, ya mɔtɔ ga ti mbele, mɔtɔ ga ti mɔbɔ. Bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni ti löbu 'ba bilaka ni na koja lïjë. XLIV Bɔ susu mo nima iya dɔŋgala 'ba tinda'ba Yësu timo 'deni mɔlo zïnnï te, “Bɔ ame ɔdɔ koŋgɔke mari mome mbili mo nima bo na. Kina 'dɔ kinda'bake bo ŋgï karike ti bo yaga.”

XLV Kina ɔdɔ bo kömö tïnnï yɔ na bo kilapo Yësu ŋgï, bo kiya te, “Ŋere ma.” Kina bo kome mbili Yësu ŋgï. XLVI Kina bilaka abo naga nima kolɔdɔ ŋgï dɔ Yësu kinda'ba ŋgï. XLVII Tine bɔ ma kɔtɔ di mï löŋgö ya ama ga ti Yësu yayi ne otɔ mbele abo ŋgï koga dɔ bɔ laja mɔtɔ 'ba bɔ dɔ bɔ akumu timo koke mbili mo ŋgi'bɔ yaga. XLVIII Yësu iya zïnnï te, “Kpe, gɔ wa'di na kakoke tinda'ba ma kɔzɔ tinda'ba bɔ 'bögö tara gɔmo, ti mbele ni ti mɔbɔ? XLIX Rɔ kɔmɔ kada löbu nime pili mëdï moloma tiye mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi tiyandi kɔmɔ bi-laka ne, inda'bake ma dë mɔlo di yayi gɔ wa'di? Ne o'dɔ rönï 'deni 'dɔ këdï kɔzɔ ma tönë kugu mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara.”

L Kina bɔ kösö gɔ bo ga kita'ba ŋgï pili di rɔ bo kiriŋa ga ë'bënnï.

LI Bɔ mɔtɔ gba rɔ yɔbi ti bɔŋgɔ kiŋaki rɔ bo na ŋge kösö gɔ Yësu yayi. Lïjë o'dɔkɔ tinda'ba bo, LII na bo kolɔ rɔ bo ŋgï kiriŋa rɔ gɔ ŋbululu kola bɔŋgɔ nima zïnnï yayi.

Oto Yësu Liŋɔ 'Ba Kayapa
(MT 26:57-68; LK 22:54-55; YN 18:13-14)

LIII Kina koto Yësu ŋgï kari liŋɔ 'ba bɔ dɔ bɔ akumu. Na löbu 'ba bɔ akumu ni ti löbu 'ba bilaka ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni kotɔtɔ rönnï ŋgï yayi.

LIV Tine Pïtörö ozi 'deni rɔ ma kɔwɔ nduwë ŋbö kari kɔdɔ gönnï liŋɔ 'ba bɔ dɔ bɔ akumu nima yayi. Bo ari koloma 'deni këdï rɔ tubï rɔ bo kɔmɔ pa'do ŋgila bɔ kanya mo naga nima yayi.

LV Bɔ dɔ bɔ akumu ni ti dɔ tumu 'bënnï nima pili oloma ga ŋgï rɔ toma kɔri 'ba wa ame gɔ kodɔrɔ bïcï lende timo rɔ Yësu gɔ kupö bo yaga gɔmo ne. Tine lïjë o'ja lende ɔtɔ dë di rɔ bo. LVI Ya ma konzi mɔtɔ ga ako pele ti susu bëtï mɔtɔ ga, tine lende 'bënnï pili oriya dë. LVII Kina ya mɔtɔ ga kënyï tɔrɔ tususu bo rɔ bëtï kiya te, LVIII “Duwö bo koloma rɔ tiya mo te, ‘Rö löbu 'ba Bɔko'ba nime rɔ ako'ba 'ba bilaka lesi ne ti mitikɔ yaga. Kina mï tö'dö dɔ mota ti mo'ba ŋgï kileki gɔ bi mo rɔ ame közï bilaka lesi na dë ko'dɔ.’ ” LIX Pele tara susu 'bënnï naga nima oriya dë.

LX Kina bɔ dɔ bɔ akumu mo nima kënyï ŋgï tɔrɔ mï löŋgö lïjë yayi, bo ititi Yësu kiya te, “Nï inza ti lende mɔtɔ tileki mo gɔ susu nime këdï ko'dɔ kulöwö röyï ne?”

LXI Tine Yësu udumö ŋgï le kileki dɔ lende nima dë. Bɔ dɔ bɔ akumu nima ileki kititi bo 'böwu te, “Nï na rɔ Kurïsïtö kole 'ba Bɔko'ba bɔ yëyï mo tönë ne?”

LXII Yësu ileki dɔmo te, “Ma na. Kina ti kari ko'jake kole 'ba bilaka lesi 'deni koloma dɔ dörï Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli. Ti ko'jake 'deni ma bo këdï kako bërï ti pɔli di mïtɔrɔ.”

LXIII Kina bɔ dɔ bɔ akumu nima kirica bɔŋgɔ ŋgï yaga di rönï, kiya te, “Kpërï wa'di mɔtɔ na 'dɔ koma kpe 'böwu di kpa bilaka mɔtɔ todɔrɔ bïcï lende timo rɔ bo? LXIV Kpe pili uwöke lende dölï abo nima 'deni. Meri 'be tondo?” Kina lïjë pili kodɔ karama ŋgï dɔ Yësu gɔ kupö yaga.

LXV Kina ya mɔtɔ mo ga kebe ŋgï toto'bi woro rɔ Yësu, lïjë kudödu kɔmɔ bo teyi, lïjë komba bo, kititi kiya te, “Umë zize te, yë na komba yi?” Kina bɔ kanya mo ga kogba bo ŋgï koloma rɔ tokɔsɔ bo.

Kpa Koga 'Ba Pïtörö
(MT 26:69-75; LK 22:56-62; YN 18:15-18)

LXVI Pïtörö ëdï gba mï liŋɔ nima yayi. Nyiti bɔ laja 'ba bɔ dɔ bɔ akumu mo nima ako ko'ja Pïtörö këdï rɔ tubï rɔ bo yayi. LXVII Lɔko oŋgɔ dɔ Pïtörö, na lɔko kiya te, “O'ja kɔzɔ nï nime gbï rɔ bɔ kösö gɔ Yësu 'ba Nazareta nime 'di?”

LXVIII Pïtörö andi gɔmo kiya te, “Lende 'bï tɔ nima këddï kiya ne mikali dë.” Na bo kënyï ŋgï kari yaga kpa reki.

LXIX Nyiti mo tönë ako ko'ja bo kina lɔko kebe gbï rɔ tiya mo zi bɔ kanya ma këdï kɔrɔ yayi nima te, “Bɔ nime bo gbï rɔ ma kɔtɔ 'bënnï mɔtɔ.”

LXX Kina Pïtörö kandi ŋgï gbï gɔmo. Mbowa 'böwu ya ma këdï kɔrɔ yayi mo nima, iya te, “Rɔ ma laka nï gbï rɔ ma kɔtɔ mɔtɔ 'bënnï römöyï nï di Galilaya.”

LXXI Kina Pïtörö kënyï ŋgï kulömu rɔ bo, kileki kiya te, “Ece mïtɔrɔ ne, bɔtɔ 'bï tɔ nima këddï kiya lende mo ne mikali dë.”

LXXII Kina gɔŋgɔ kidapa ŋgï rɔ mï rïyö mo nati. Kina Pïtörö komeri gɔ lende kiya 'ba Yësu tönë ŋgï. Ame bo kiya te, “Gba kota gɔŋgɔ kidapa dë mï rïyö ti koga kpëyï gɔma mï mota.” Kina Pïtörö koga monɔ ŋgï bërï.

XV

Yësu Ɔrɔ Kɔmɔ Pilato
(MT 27:1-2; LK 23:1-5; YN 18:28-38)

I Mɔlo mï dɔŋbɔ mo nima na löbu 'ba bɔ akumu ni ti löbu 'ba bilaka ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ti tumu 'bënnï nima pili kotɔtɔ ga rönnï ŋgï yayi tudödu ndï lende bi kɔtɔ. Kina lïjë ki'di kudödu Yësu ŋgï kogba koto zi Pilato turu bɔ dɔliŋɔ. II Pilato

ititi iya te, “Nï na rɔ ŋere bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi nime ne?”

Tine Yësu ileki dɔmo te, “Nï na kiya ë'bï tara.”

III Kina bɔ dɔ bɔ akumu ni kako ŋgï koloma rɔ tususu Yësu gɔ lende ma konzi. IV Pilato ënyï 'böwu kititi bo, iya te, “Inza ti lende mɔtɔ tileki mo? Oŋgɔ susu 'ba röyï ma konya te.”

V Tine Yësu udumö ŋgï kileki dɔmo dë. Kina lende mo kigayi Pilato ŋgï.

VI Mï kada 'ba karama 'ba Pasaka 'bënnï nima nduwë rɔ kɔmɔ kɔɔ Pilato oloma nduwë rɔ toja bilaka yaga kɔtɔ di mï maboso rɔ ame lïjë kiteri 'dɔ bo kope ne. VII Mï kada nima bɔ mɔtɔ rɔ Baraba ëdï mï maboso yayi. Lïjë na koboso gɔ to'dɔ ayayi tupö bilaka. VIII Kina ɔdɔ tïndï kako 'deni kititi Pilato tope bɔ mɔtɔ zïnnï di mï maboso tara IX bo ititi lïjë iya te, “Ŋere bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi nime na ko'dɔkɔke gɔ mope ziye?” X Pilato ikali rɔ ma laka bɔ dɔ bɔ akumu ni i'di Yësu zi bo tupö mo yaga römöyï mïnnï ombi rɔ Yësu.

XI Tine bɔ dɔ bɔ akumu ni os-oso kpa ya ma konzi 'deni 'dɔ kititi Baraba na gɔ kope yaga di mï maboso zïnnï. XII Pilato ileki 'böwu kititi tïndï naga nima te, “Wa'di na ko'dɔkɔke gɔ mo'dɔ zi bɔ ame këdëkï rɔ ŋere bɔ dɔ liŋɔ 'ba Yudayi ne?”

XIII Kina lïjë pili kulörï ŋgï timo rɔ ma kembe kiya te, “Utötï bo yaga.” XIV Pilato iya te, “Gɔ wa'di? Lende kënyë wa'di na bo kirasi?”

Tine lïjë ulörï ŋgï kozɔ timo rɔ ma kembe kiya te, “Utötï bo yaga.”

XV Pilato o'dɔkɔ 'dɔ mïnnï koŋmi rɔ bo, na bo kope Baraba ŋgï yaga zïnnï di mï maboso. Kina bo ki'di bɔ kanya ŋgï komba Yësu gɔ lïjë kari ti kutötï bo.

Tögö Yësu
(MT 27:27-31; YN 19:2-3)

XVI Bɔ kanya naga nima ogba Yësu ŋgï kari timo mï liŋɔ 'ba turu bɔ dɔliŋɔ nima yayi. Kina lïjë këdëkï dɔtumu 'ba bɔ kanya 'bënnï nima ŋgï pili kako. XVII Lïjë ogba bɔŋgɔ kasi kolɔ rɔ bo, lïjë ko'dɔ kono ŋgï kɔzɔ a 'ba dɔ ŋere tara kutu'bö dɔ bo. XVIII Kina lïjë koloma ŋgï nati tumötö bo kiya te, “Mötö zïyï ŋere bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi.”

XIX Lïjë omba dɔ bo ŋgï ti kolɔkɔ lïjë koto'bi woro rɔ bo. Lïjë olɔdɔ bërï kɔmɔ bo tïlëlu bo rɔ laŋa. XX Kina ɔdɔ lïjë kote tögö bo 'deni rɔ laŋa tara tine, na lïjë kolɔ bɔŋgɔ kasi nima ŋgï yaga di rɔ bo, kolɔ ma 'ba bo ma mɔlo mo kileki rɔ bo. Kina lïjë kogba bo ŋgï tari ti bo tutötï bo.

XXI Di gɔ kɔri yayi na dönnï kondɔsɔ ŋgï ti bɔ mɔtɔ möyï mo rɔ Simona di Kurënë, këdï kako abo mï gawo di mï nyaka. Kina lïjë ki'di bo ŋgï tombi ŋgërï 'ba tutötï Yësu. Bo na rɔ 'bu 'ba Alesandoro ni ti Rupusa. XXII Kina lïjë kari ŋgï ti Yësu kömö timo gɔ bi kïdëkï rɔ Gɔlɔgɔta mo tönë ame 'jɔ 'ba lende mo tëgë, “Kulöŋbö dɔ” ne. XXIII Lïjë ogba layi kudölö yïmo ti wɔwɔ mɔtɔ kïdëkï rɔ murï ki'di kpa bo tuwë mo, tine bo uwë dë. XXIV Kina lïjë kutötï bo ŋgï lïjë koza bɔŋgɔ abo ga rɔ gɔ rönnï. Lïjë oloma ŋgï rɔ tu'du mo ti bödö gɔ kikali ɔdɔ yë na ti kïdïlï ama ya.

XXV Ote tutötï bo ko'ja ndï kada kömö 'deni modɔmoŋowɔ. XXVI Ugu susu 'ba rɔ bo ki'di tɔrɔ yayi kɔzɔ a nime te, “Ŋere Bɔ Dɔliŋɔ 'Ba Yudayi.” XXVII-XXVIII Utötï bɔ akolɔ mɔtɔ ga gbï rïyö 'do ŋgila bo yayi. Kɔtɔ dɔ dörï bo tine ma kɔtɔ dɔ gali bo.

XXIX Bilaka ame ga pili këdï kudö kebe yayi ne ombamba dɔ zi bo kose dɔ bo kiya te, “Nï bɔ kiteri titikɔ rö löbu 'ba Bɔko'ba gɔ kubö kileki gɔ bi mo mï tö'dö dɔ mota

tönë, nï na? XXX Ee, olɔ röyï këkï
bërï di dɔ ŋgërï nima te.”
XXXI Bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ
kɔmɔ kiyandi ni oloma gbï rɔ tose
dɔ bo, kiya te, “Bo ɔmɔ ya ma laki
di mï tölë tine bo ikali dë tɔmɔ
rɔ bo. XXXII I'dike Kurïsïtö ŋere
bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi këkï ti bërï
gïrï nime di dɔ ŋgërï nima, do'ja
ti kɔmɔze gɔ di'di dɔze ti nati gɔ
lende abo.” Ya ma kutötï ŋgila bo
yayi naga nima ebe gbï kiti'ja bo.

Tölë 'Ba Yësu
(MT 27:45-56; LK 23:44-49; YN 19:28-30)

XXXIII Mï zana kada kodɔrɔ 'deni
tine na mandölu kutu'bö gɔ bi
ŋgï ŋbö kömö kɔzɔ saa mota
tara. XXXIV Kina ɔdɔ ndï kada
kömö 'deni mota tine na Yësu kapi
ŋgï rɔ ma kembe, tëgë, “Eloyi,
Eloyi, lama sabakatani.” Ame 'jɔ
'ba lende mo tëgë, “Bɔko'ba ma,
Bɔko'ba ma, ola ma 'deni ŋgï gɔ
wa'di ga?”
XXXV Ya ma këdï kɔrɔ yayi mo
naga nima uwö, lïjë iya te, “Bo ëdï
kïdëkï Eliya.”
XXXVI Kina bɔ mɔtɔ kiriŋa ŋgï
kogba lipɔ kusu mï layi ko'ba'ba,
kiraki dɔ kolɔkɔ ki'di kpa bo tuwë
mo, kiya te, “Ti doŋgɔke ɔdɔ Eliya
ti kako kombi bo bërï di bina ya?”
XXXVII Yësu api ŋgï rɔ ma kembe,
kina bo kulöku ŋgï. XXXVIII Kina
bɔŋgɔ ma koke mï rö löbu 'ba
Bɔko'ba timo tönë kotopa ŋgï di
tɔrɔ ŋbö kömö bërï.
XXXIX Kina ɔdɔ bɔ dɔ bɔ kanya
ma këdï kɔrɔ yayi mo nima koŋgɔ
tulöku 'ba Yësu ŋgï tara tine, bo
iya te, “Rɔ ma laka bɔ nime ŋgï rɔ
kole 'ba Bɔko'ba.”
XL 'Ja mɔtɔ ga ëdï gbï kɔrɔ rɔ ma
kɔwɔ mbowa yayi këdï rɔ toŋgɔ
mo. 'Ja mɔtɔ mo ga lïjë na rɔ
Mariya Magadala ni ti Salome ti
Mariya ma 'ba Yakoba ma titi ni
ti Yose. XLI Lïjë ma tönë ga kösö
gɔ bo di Galilaya koloma rɔ toja
laja zi bo ne. 'Ja ma konzi mɔtɔ
ga ame kako ti bo Yerosalema ne
ëdï gbï yayi.

Tusu Yësu
(MT 27:57-61; LK 23:50-56; YN 19:38-42)

XLII Mï dɔkɔpiyari mo nima
ame kina rɔ kada 'ba rɔ kileŋo
koda kada 'ba rɔ kindawo ne,
XLIII Yesepa di Arimataya turu
ma löbu mɔtɔ, ame bo këdï gbï
ti kɔmɔ ki'di gɔ ŋere löbu 'ba
Bɔko'ba ne, bo ënyï ŋgï ti mï
këddï kari zi Pilato kititi 'dɔ kodɔ
kpa töku Yësu zi bo tari tusu mo.
XLIV Tine ɔdɔ Pilato kuwö kiya te
Yësu ölë 'deni ŋgï welo tara tine,
lende mo igayi bo ŋgï. Kina bo
kïdëkï bɔ dɔ bɔ kanya mo nima
kititi, ma Yësu kölë 'deni ŋgï rɔ
ma laka. XLV Kina ɔdɔ bo kuwö
'deni di zi bɔ dɔ bɔ kanya nima,
Yësu kölë 'deni kina bo kodɔ kpa
töku mo ŋgï zi Yesepa 'dɔ kombi
kari kusu. XLVI Yesepa ari ŋgï kugö
bɔŋgɔ kaŋmi. Kina bo kombi töku
Yësu ŋgï bërï di dɔ ŋgërï ko'ba
mï bɔŋgɔ kaŋmi nima kolo yïmo,
bo kari kusu mï tï'börö ame koga
'deni yɔki döku yayi tusu töku teyi
ne. Kina bo kululu döku mo ŋgï
ki'di kpamo. XLVII Tine Mariya
Magadala ni ti Mariya ma 'ba Yose
ni lïjë o'ja gɔ bi nima kusu Yësu
teyi ne 'deni.

XVI

Tɔdɔ 'Ba Yësu Di Mï Tölë
(MT 28:1-8; LK 24:1-12; YN 20:1-10)

I Di pötö kada 'ba rɔ kindawo
nima, na Mariya Magadala ni ti
Salome ti Mariya ma 'ba Yakoba
ni kugö akato kele ŋgï tari tosa
mo rɔ töku. II Kina lïjë kënyï ŋgï
mɔlo mï dɔŋbɔ mo nima kari ndï
dögö yayi. Lïjë ari kömö yayi gba
ti kada këdï ki'di kpënnï. III Di gɔ
kɔri lïjë oloma rɔ tiya mo rɔ gɔ
rönnï te, “Yë na ti kululu döku mo
tɔne yaga di kpamo zize?”

IV Tine ɔdɔ lïjë kombi kömönnï koŋgɔ tine, ululu döku löbu mo tönë 'deni yaga di kpamo. V Kina ɔdɔ lïjë kari kɔdɔ yayi lïjë ari ŋgï ko'ja kole yɔbi mɔtɔ koloma 'deni dɔ kapa dörï yayi ti bɔŋgɔ kaŋmi rɔ bo. Kina tikere kinda'ba lïjë ŋgï. VI Bo iya zïnnï te, “Kinza kereke dë. Yësu 'ba Nazareta nime kutötï ne na këddï komake? Bo ɔdɔ 'deni di mï tölë. Bo inza kpe bine. Oŋgɔke bi ma lïjë ko'ba bo pa teyi na me. VII Ari kiyake zi bɔ kösö gɔ bo ga zi Pïtörö ni te, bo ari 'deni tötï dɔgba kömönnï mï Galilaya. Kina ti lïjë kari ko'ja bo yayi kɔzɔ ma tönë bo kiya zïnnï ne.”

VIII Kina 'ja naga nima kɔdɔ ŋgï di mï tï'börö yayi, lïjë kiriŋa ŋgï nduwë kari. Römöyï rönnï ëdï 'deni ŋgï kïlë'dï di zi tikere. Lïjë iya lende mo dë kpe zi bɔtɔ mɔtɔ di zi tikere.

Yësu Ileme Rɔ Bo Zi Mariya Magadala

(MT 28:9-10; YN 20:11-18)

IX Mï tɔdɔ 'ba Yësu di mï tölë mï tö'dö ma dɔgba mo nima, bo ileme rɔ bo titi dɔgba zi Mariya Magadala. Lɔko na tönë bo koga nökï modɔmorïyö kita'ba yaga di dɔmo ne. X Kina lɔko kari kiya ŋgï zi ya ma rɔ bɔ kösö gɔ bo mo ga, ame lïjë këdï 'deni ŋgï bi monɔ ne. XI Lïjë uwö lɔko kiya pele te bo ɔdɔ 'deni lɔko ko'ja ti kömönï nima, lïjë i'di dönnï dë gɔmo.

XII Di pötö mo 'böwu na bo kɔdɔ ŋgï kileme rɔ bo 'böwu ti kïnë ma 'beri mɔtɔ zi ya ma rïyö mɔtɔ ga di gɔ kɔri. XIII Ya naga nima ileki kiya zïnnï lïjë mɔtɔ mo naga nima, pele lïjë i'di dönnï dë gɔmo.

XIV Rɔ ŋburuŋburu mo tine na bo kɔdɔ ŋgï kileme rɔ bo zïnnï lïjë ma 'butë dɔɔkɔtɔ naga nima pili bi kɔtɔ, ko'ja lïjë këdï rɔ tonyo kpënnï. Bo amo dönnï gɔ ame lïjë ki'di dönnï dë gɔ lende 'ba bilaka ame ga ko'ja bo kɔdɔ 'deni di mï tölë pele kiya lende mo zïnnï ne. XV Bo iya zïnnï te, “Kpe arike mï dɔliŋɔ pili kuwöwöke laja laka 'ba Bɔko'ba zi dɔ kupö pili. XVI Kina bɔtɔ ame ga ki'di dönnï gɔmo kobapatisi ne ti kɔmɔ ŋgï. Tine ame ga ki'di dönnï dë gɔmo ne ti kodɔ karama ŋgï dɔmo. XVII Ma ki'di dönnï 'deni gɔmo mo naga ti këdï 'deni ŋgï ti tigɔ. Lïjë ti koga nökï ŋgï yaga ti möyï ma. Lïjë ti kilende rɔ kpa löwö. XVIII Lïjë inda'ba murë pele, kono lïjë pele, inza ko'dɔ ɔtɔ zïnnï. Ɔdɔ lïjë ki'di közïnnï rɔ bɔ rɔkɔ'ɔ ti kileŋo ŋgï.”

XIX Kina ɔdɔ ŋere Yësu kote tilende 'deni pili tïnnï kɔzɔ a nime te tine, na kogba bo ŋgï kari mïtɔrɔ, kari koloma dɔ dörï Bɔko'ba.

XX Kina bɔ kösö gɔ bo ga kari ŋgï kuwöwö laja nime kote mï gɔ bi pili. Kina ŋere Yësu kö'bö ŋgï tïnnï ki'di tigɔ zïnnï gɔ bilaka kikali ŋgï lïjë ëdï kiya lende ma laka.

Laja Laka Ma
LUKA
Kugu

I Kina kɔzɔ ame ya ma konzi mətɔ ga kiyɔzɔ 'deni tugu wa ame ga ko'dɔ rönnï mï löŋgö ze bine ne tara II ame ŋgï 'deni kɔzɔ ma lïjë bɔ ko'ja mo ti kömönnï di bi tisaki mo ga kari kuwöwö 'deni kïyëtï zize ne. III Kina kɔzɔ ame moloma 'deni mɔlo rɔ tinyeli mo pili rɔ gɔmo ne, moŋgɔ ma laka mo na 'deni gbï zö 'dɔ tugu mo miyija gɔmo zïyï, Tewopilo turu löbu, IV 'dɔ ki'di kikali wa naga nima kiyandi yi timo ne na rɔ ma laka.

Lende 'Ba Töyö Yowani Bɔ Bapatisi

V Mï kada nima Erode këdï rɔ bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi ne, bɔ mətɔ, möyï mo rɔ Zakariya, rɔ bɔ akumu 'ba Bɔko'ba ëdï yayi. Bo di mï löŋgö bɔ akumu ame ga rɔ dɔtumu 'ba Abiya ne. Kina 'ja abo Alizebete gbï di mï kupö Arona. VI Lïjë kpaki rïyö rɔ bɔ lende laka kɔmɔ Bɔko'ba. Kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba pili lïjë o'dɔ 'deni ko'ba'ba dɔ 'bö mo. VII Tine lïjë inza ti kole, römöyï Alizebete ɔrɔ 'deni rɔ kɔtɔ. Kina lïjë kpaki rïyö öndë ga 'deni ŋgï sowa.

VIII Kina ɔdɔ kömö 'deni mï kada ame ndɔbɔ 'ba toŋma akumu kila'ba zi tumu ma 'ba Zakariya ni ne tine IX bo na koza bo ŋgï gɔ dölëtï 'bënnï 'ba bɔ akumu tari mï rö löbu 'ba Bɔko'ba toŋma akato kele.

X Tine ɔdɔ kada 'ba toŋma mo kömö 'deni bɔ mötu ma laki pili otɔŋi 'bënnï rönnï ŋgï yaga yayi bi mötu. XI Kina malayika 'ba Bɔko'ba kɔdɔ ŋgï zi bo di rö yayi kɔrɔ ŋgila bi 'ba toŋma akato kele nima dɔ kapa mo ma dörï. XII Kina ɔdɔ bo ko'ja malayika nima 'deni tara tine ënyï ko'de tikere ŋgï mï bo. XIII Tine malayika nima ënyï kiya zi bo, iya te, “Zakariya, kinza kere dë, akititi 'bï Bɔko'ba uwö 'deni. 'Ja 'bï Alizebete ti köyö kole zïyï, 'dɔ ki'di möyï mo rɔ Yowani. XIV Ti këddï ŋgï 'deni ti mï këyï ti lɔŋɔ ma mbëmbë. Kina ma konzi mətɔ ga ti këdï 'deni gbï rɔ lɔŋɔ gɔ töyö bo. XV Bo ti këdï rɔ löbu ma dɔ kiteli di kɔmɔ Bɔko'ba. A mətɔ rɔ layi ala a ma kata naga inza kudö kpa bo. Bo ti këdï lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka mɔlo di bi töyö bo. XVI Bo ti ko'de bilaka 'ba Yisarele ma konzi 'deni ŋgï kileki kako zi ŋere Bɔko'ba 'bënnï. XVII Bo ti kari dɔgba kɔmɔ ŋere ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka kɔzɔ 'ba Eliya, tileki dökï'dï 'bu ni todɔ'bɔ mo kɔtɔ ti kole, ma kinza kuwö dɔ Bɔko'ba naga tuyï dökï'dï mo këdï rɔ bɔ lende laka, tileŋo lïjë ame ga rɔ 'ba ŋere ne ndö koda dɔ bo.”

XVIII Tine Zakariya ënyï kileki zi malayika nima, iya te, “Ti mikali tondo? Ma na me 'deni rɔ ma köndë kina 'ja ma gbï öndë 'deni sowa.”

XIX Malayika nima iya te, “Ma na rɔ Gabërëlë. Ma na rɔ bɔ tɔrɔ kɔmɔ Bɔko'ba, kina me koja ma zïyï ti laja laka nime. XX Lende nime ti ko'dɔ rönï ŋgï ko tara mï kada mo yayi, ne kina me kilagi ti'di döyï gɔmo, kpëyï ti kudödu rönï teyi koloma tara kinza kilende dë ŋbö kömö mï kada mo ame këdï ko'dɔ rönï yïmo ne.”

XXI Tine bɔ mötu ma laki ëdï 'bënnï kolɔ'bɔ yaga yayi toda Zakariya ti meri, iya te, “Wa'di ga na ko'dɔ rönï 'deni zi bo di rö yayi ki'di bo kigabi kulöwö te?”

XXII Kina ɔdɔ bo kɔdɔ yaga tine bo ilende dë kpe gönnï. Kina lïjë kikali ŋgï bo o'ja bikoro tɔ ne 'deni di mï rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi. Römöyï bo oloma ŋgï rɔ tilende zïnnï ti közï bo, kpa bo ilende dë kpe.

XXIII Kina ɔdɔ dɔ tö'dö 'ba ndɔbɔ
abo kote rönï 'deni tine bo ileki
ŋgï kari liŋɔ abo. XXIV Di pötö
mo yɔ na 'ja abo Alizebete kɔmɔ
ŋgï. Tine lɔko ö'bö tusu dönï rö
ŋbö nyepe muyï. Lɔko oloma tiya
mo te, XXV “Bɔko'ba na ko'dɔ wa
nime 'deni zö. Le'jete bo ileme
mï koŋmi abo 'deni zö bo kombi
rɔ kaya tönë 'deni yaga di dɔma
gɔ dɔma këdï ti rɔ ma kïtëwu mï
löŋgö lëpï ma ga.”

Lende 'Ba Töyö Yësu

XXVI Mï modɔɔkɔtɔ 'ba nyepe
ma di pötö tɔmɔ 'ba Alizebete na
Bɔko'ba koja malayika Gabërëlë
ŋgï kari Nazareta gawo mɔtɔ 'ba
mï Galilaya. XXVII Oja bo kari zi ny-
iti mɔtɔ yayi möyï mo rɔ Mariya.
Nyiti nime bɔ mɔtɔ rɔ Yesepa di
mï kupö Dawidi na kïlïbö 'deni 'dɔ
togbe mo rɔ 'ja. XXVIII Malayika
nima ari kömö kiya zïnï, iya te,
“Mötö zïyï nï ame 'deni ti lende
këyï ne. Bɔko'ba ëdï tïyï.”

XXIX Lende nime o'de tikere ŋgï
zi Mariya, lɔko iya te, “Lende
wa'di ga na te?”

XXX Tine malayika ilende zïnï,
iya te, “Mariya, kinza kere dë. Mï
Bɔko'ba oŋmi 'deni röyï. XXXI Ti
kɔmɔ köyö kole bɔtɔni, kina ti
ki'di möyï mo rɔ Yësu. XXXII Bo
ti këdï rɔ löbu kina ti kïdëkï bo
rɔ kole 'ba Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli.
Ŋere Bɔko'ba ti ki'di közï kakpa
'ba 'bu bo löbu Dawidi 'deni ŋgï
zi bo. XXXIII Kina bo ti kö'bö rɔ bɔ
dɔ kupö Yakoba rɔ ŋburuŋburu.
Ŋere löbu abo ote rönï dë.”

XXXIV Mariya ënyï kileki zi
malayika nima, iya te, “A mo nime
'dɔ këdï tondo, ma ama ga mikali
bɔtɔni dë ne?”

XXXV Malayika nima iya te, “Nyï
Kɔtɔ Laka ti kako döyï kina tigɔ
'ba Bɔko'ba ame rɔ dɔ kiteli ne
ti kutu'bö yi 'deni ŋgï. Kina
kole kɔtɔ laka nime këdï köyö
ne ti kïdëkï ŋgï rɔ kole 'ba
Bɔko'ba. XXXVI Oŋgɔ Alizebete 'ja
löbu köndë wado 'bï tönë bilaka
kiya lɔko rɔ kɔtɔ ne te, ëdï 'deni
ti nyepe modɔɔkɔtɔ rɔ ma kɔmɔ
'dɔ köyö kole. XXXVII Römöyï a
mɔtɔ inza ame to'dɔ mo konya dɔ
Bɔko'ba.”

XXXVIII Mariya ileki dɔmo, iya te,
“Ma a 'ba közi Bɔko'ba na. Ko'dɔ
rönï ŋgï zö kɔzɔ a nima kiya ne.”

Kina malayika nima kënyï ŋgï
kari di ŋgila nï yayi.

Mariya Ari Zi Alizebete

XXXIX Welo di pötö mo na Mariya
kënyï ŋgï kari mï gawo mɔtɔ
mï dɔyayi kuruŋgu 'ba Yudayi.
XL Lɔko ari kömö liŋɔ 'ba Zakariya
yayi kumötö Alizebete. XLI Kina
ɔdɔ Alizebete kuwö akumötö 'ba
Mariya tine kole okpe rönï ŋgï di
mïnï. Alizebete ŋgï lɔ ti Nyï Kɔtɔ
Laka, XLII kina lɔko kapi ŋgï rɔ ma
kembe, iya te, “Nï na rɔ 'ja ame ti
yëyï laka 'ba Bɔko'ba di mï löŋgö
'ja ma laki pili. Kina kole nima
këdï köyö ne ti këdï ŋgï ti yëyï
laka. XLIII Ne oma'jo ma ka le gɔ
wa'di ki'di ma 'ba ŋere ma kako
toŋgɔ ma? XLIV Römöyï tuwö ame
muwö mötö ko'dɔ 'bï yɔ na kole
kokpe rönï ŋgï di yïmö rɔ lɔŋɔ.
XLV Nï ame ki'di döyï gɔ lende ma
Bɔko'ba kiya zïyï ko'dɔ rönï ŋgï
tara ne, nï na ti yëyï.”

Ŋgala 'Ba Mariya

XLVI Mariya iya te,

“Dökï'dï ma ïlëlu ŋere Bɔko'ba,
XLVII kina dïdï ma iliya ŋgï
römöyï Bɔko'ba ɔmɔ ma
'deni.
XLVIII Bo o'ba ŋalo ma,
ma bɔ laja wötï rɔ lisa abo
nime 'deni.
Di mï tɔne nduwë kari dɔgba
bilaka pili ti kïdëkï ma rɔ lɔko
ame ti yëyï ne.
XLIX Römöyï Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli
o'dɔ lende löbu 'deni zö.
Möyï bo na kɔtɔ laka.
L Mï koŋmi abo ita'ba 'deni

koloma ti dɔ kupö ame ga pili
kere bo ne nduwë rɔ ma
kolɔlɔ.
LI Ti tigɔ abo na me bo kileme
ndɔbɔ dɔ kiteli abo nime
'deni.
Bo ïyëyï mï bɔ dɔ kombi ni
'deni kita'ba rɔ kɔtɔkɔtɔ.
LII Bo ogba ŋere ni 'deni yaga di
dɔ kïtï,
tine bo ombi ya ma wötï rɔ
lisa naga 'deni tɔrɔ.
LIII Bo i'di tëkpë ma laka 'deni zi
bɔ 'bö ni,
tine bo oga bɔ wa ni 'deni kari
rɔ közï sari.
LIV-LV Bo okɔnyi bilaka 'ba Yisarele
bɔ laja abo ga 'deni.
Mï koŋmi abo bo ileme 'deni zi
Abarayama
ti dɔ kupö mo ga rɔ
ŋburuŋburu
kɔzɔ ame bo kiya 'deni mɔlo
zi 'bu ze löbu mo ga ne tara."
LVI Mariya oloma ko'dɔ kɔzɔ
nyepe mota tara titi ti Alizebete
yayi tine na lɔko kënyï kileki 'jaa
ti kari liŋɔ 'bënnï.

Töyö Yowani Bɔ Bapatisi

LVII Kina ɔdɔ kömö 'deni mï
kada 'ba löyö 'ba Alizebete tine
na lɔko köyö ŋgï rɔ kole bɔtɔni.
LVIII Ya ma mï tïrï ti ma wado
'bënï ga pili uwö lëbï 'ba mï koŋmi
nima Bɔko'ba ko'dɔ zïnï ne, kina
lïjë ŋgï gbï pili rɔ lɔŋɔ gɔmo.
LIX Mï tö'dö dɔ modɔɔmota 'deni
na lïjë kako ŋgï to'dɔ dölëtï 'ba
akilele rɔ kole nima. Lïjë iteri
'bënnï 'dɔ möyï 'bu mo Zakariya
na koyi dɔmo. LX Tine ma bo ënyï
kiya te, "Inza tara, i'di möyï bo rɔ
Yowani."
LXI Lïjë ënyï kileki kiya zïnï, iya
te, "Möyï ma tara inza mɔlo mï
kupö ye."
LXII Kina lïjë kilende zi 'bu mo ti
közïnnï kititi bo gɔ lende 'ba möyï
kole nima, ɔdɔ bo ti ko'dɔkɔ 'ba
bo 'dɔ kïdëkï rɔ yë. LXIII Bo ileme
'dɔ ko'de akugu wa zi bo, kina
bo kugu ŋgï kiya te, "Möyï bo rɔ
Yowani."
Kina lende mo kigayi bilaka
naga nima ŋgï pili. LXIV Kina
ŋgï yɔ na kpa bo kope rönï ŋgï
dɔnde'de bo kebe tilende tïlëlu
Bɔko'ba.
LXV Kina tikere kinda'ba bilaka
ame ga 'ba mï tïrï ne ŋgï pili lende
mo kïyëlë rönï ŋgï kote mï dɔyayi
kuruŋgu 'ba Yudayi nima toko.
LXVI Bɔtɔ ame kuwö lende löbu
nime ko'dɔ rönï ne ŋgï ti meri mo
iya te, "Kole nime ti këdï tondo
ga kada mɔtɔ?" Römöyï ileme
'deni ŋgï rɔ ma laka tigɔ löbu 'ba
Bɔko'ba ëdï dɔ kole nime.

Ŋgala 'Ba Zakariya

LXVII 'Bu bo Zakariya ŋgï lɔ ti
Nyï Kɔtɔ Laka kina bo koloma ŋgï
tumë lende 'ba Bɔko'ba kiya te,
LXVIII "Akïlëlu këdï zi ŋere Bɔko'ba
'ba Yisarele
römöyï bo ako 'deni kɔmɔ
bilaka abo ga yaga.
LXIX Bo i'di bɔ kɔnyi ma dɔ kiteli
'deni zize
di mï kupö bɔ laja abo Dawidi,
LXX kɔzɔ ame bo kiya 'deni mɔlo
tönë bine
ti bɔ kumë lende abo ga ne.
LXXI Ame 'dɔ bo kɔmɔ ze di közï bɔ
ya ze ga
gbï di zi bɔ ndo'ji ze ga ne.
LXXII Bo iya te bo ti kileme mï
koŋmi ŋgï
zi 'bu ze löbu ga,
dɔ bo inza kudölu di gɔ lömu koro
abo nime
LXXIII bo kulömu 'deni zi 'bu ze
Abarayama ne.
LXXIV Bo ulömu 'deni 'dɔ bo kɔmɔ
ze
di zi bɔ ya ze ga
'dɔ ki'di dojake laja zi bo
rɔ dɔ ŋgölö kinza tikere,
LXXV rɔ bɔ lende laka rɔ ma kɔpɔ
di kɔmɔ bo
mï kada 'ba loma ze ga pili.
LXXVI Tine nï 'bëyï kole ma, ti
kïdëkï yi
rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba
tigɔ dɔ kiteli.

Römöyï ti kari 'bëyï dɔgba
kɔmɔ ŋere tileŋo kɔri teyi,
LXXVII tiya mo zi ya ame ga rɔ 'ba bo ne
ma këdï kɔmɔ lïjë di mï tölë
kola lïjë gɔ lende kënyë 'bënnï ga.
LXXVIII Ŋere Bɔko'ba ze ti ko'dɔ ŋgï ti mï këyï abo.
Bo ori ze 'deni ti bi kɔpɔ abo ame kiyɔpɔ bi 'deni zize
kɔzɔ kada ame këdï kɔdɔ rɔ mï dɔŋbɔ ne tara,
LXXIX 'dɔ kiyɔpɔ bi zi lïjë ame ga mï bi kölu 'ba tölë ne,
kina gbï 'dɔ kokɔkɔ ndïze mï kɔri 'ba lende këyï.”
LXXX Kina kole nima kïyöbu ŋgï kɔmɔ mo kandi 'deni. Tine na bo kari koloma ŋgï kö'bö yï mökö ŋbö bo kɔdɔ 'jaa yaga bi kɔpɔ zi bilaka 'ba Yisarele

II

Töyö Yësu
(MT 1:18-25)

I Mï kada mo naga nima yayi na Kayisara Agusïtö, bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romɔ, ki'di lende ŋgï 'dɔ tugu möyï bilaka 'ba mï dɔyayi abo ga pili. II Ame na rɔ möyï kugu ma dɔgba ame ko'dɔ rönï mï kada nima Kurïnö këdï rɔ turu bɔ dɔliŋɔ 'ba Surïya ne. III Kina bilaka pili mɔtɔ ari ŋgï mï gawo 'be tugu möyï yï.

IV Kina Yesepa kënyï ŋgï gbï di Nazareta di mï Galilaya kari Beteleme gawo 'ba 'bu bo löbu Dawidi bɔ dɔliŋɔ mï dɔyayi 'ba Yudayi römöyï bo di mï kupö Dawidi. V Lïjë ari ti Mariya mo tönë kïlïbö 'deni zi bo rɔ 'ja ne. Tine lɔko 'deni rɔ ma kindasi. VI Ko'ja lïjë këdï 'deni yayi yɔ na kada 'ba löyö 'bënï kömö ŋgï zïnï. VII Kina lɔko köyö kole dɔndende 'bënï ŋgï rɔ bɔtɔni. Kina lɔko kolo ŋgï mï bɔŋgɔ lɔko ko'ba mï bi 'ba tonyo akonyo 'ba yërï römöyï gɔ bi inza kpe zïnnï mï rö 'ba ŋba.

Malayika Ni Ti Bɔ Koda Kamölö

VIII Mï dɔyayi nima yayi bɔ koda kamölö mɔtɔ ga ëdï 'bënnï yï mökö toŋgɔ gɔ kamölö 'bënnï ga rɔ mï korɔndɔ. IX Malayika 'ba Bɔko'ba ako kɔdɔ zïnnï na bi kɔpɔ 'ba Bɔko'ba kiyɔpɔ bi ŋgï lëwu yaga di rönnï. Kina lïjë ŋgï rɔ tikere rɔ ma kënyë. X Tine malayika nima ënyï kilende zïnnï, iya te, “Kinza kereke dë. Laja laka 'ba lɔŋɔ löbu nime këdï kako zi bilaka pili ne na mo'de ziye. XI Mï kada nime tɔne öyö bɔ kɔnyi 'deni ziye mï gawo 'ba Dawidi. Bo na rɔ Kurïsïtö ŋere ze bɔ kɔnyi mo tönë këdï koja kako di mïtɔrɔ ne. XII Ame na rɔ akileme mo 'dɔ kikalike ŋgï lende ma nime ëdï rɔ ma laka. Ti kari ko'jake kole kuru kolo 'deni mï bɔŋgɔ ko'ba 'deni mï bi 'ba akonyo 'ba yërï.”

XIII Kina ŋgï yɔ na tïndï 'ba malayika ma konzi 'ba mïtɔrɔ kɔdɔ ŋgï ŋgila malayika ma tönë yayi tülëlu Bɔko'ba, iya te,
XIV “Rɔ löbu këdï
ŋbö zi Bɔko'ba mïtɔrɔ.
Mï dɔyayi bërï bine lende këyï ëdï 'deni
zi lïjë ame ga mï bo koŋmi rɔmo ne.”

XV Kina ɔdɔ malayika naga nima kënyï 'deni di rönnï yayi kileki kari mïtɔrɔ tine bɔ koda kamölö naga nima ënyï kiya rɔ gɔ rönnï, iya te, “Darike te Beteleme toŋgɔ ɔtɔ nime ko'dɔ rönï ŋere Bɔko'ba kiya lende mo zize ne.”

XVI Kina lïjë kënyï ŋgï dɔmo rɔ rikamba tari Beteleme. Tine lïjë ari ko'ja Mariya ni ti Yesepa ŋgï yayi ti kole kuru kö'dö 'deni mï bi 'ba tonyo akonyo 'ba yërï. XVII Kina ɔdɔ lïjë ko'ja bo 'deni tara tine na lïjë kebe ŋgï nati tïyëtï gɔ lende ame ga malayika kiya zïnnï gɔ kö'du 'ba kole nima ne. XVIII Kina ya ame ga pili kuwö lende kiya 'ba bɔ koda kamölö naga nima ne kotɔ ŋgï rɔ

gönnï. XIX Tine Mariya inda'ba
'bënï lende naga nima ŋgï kikeki
kö'bö mïnï.
XX Bɔ koda kamölö tönë ga uyï
dönnï ŋgï rɔ lɔŋɔ ti tülëlu Bɔko'ba
gɔ wa ame ga pili lïjë kuwö ko'ja
gbï ŋgï te kɔzɔ ma kiya rönï zïnnï
tara ne.

To'dɔ Dölëtï Mï Rö Löbu 'Ba Bɔko'ba

XXI Kina ɔdɔ kömö 'deni mï tö'dö
dɔ modɔɔmota 'ba kole nime 'dɔ
to'dɔ dölëtï 'ba akilele rɔmo tine
oyi möyï mo ŋgï rɔ Yësu, möyï
mɔlo tönë malayika ki'di dɔ bo
gba kinza kɔmɔ bo dë ne.
XXII Kina ɔdɔ kada 'ba to'dɔ
dölëtï 'bënnï mï rö löbu 'ba
Bɔko'ba kɔzɔ gɔ kö'du ki'di mo
ame Musa kugu ne kömö 'deni
tine Yesepa ni ti Mariya oto kole
nima ŋgï kari Yerosalema 'dɔ
kulömu zi Bɔko'ba. XXIII Lïjë
o'dɔ kɔzɔ ame kugu 'deni mɔlo
mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba, kiya
te, “Kole bɔtɔni ame ga pili rɔ
dɔndende ne kulömu zi Bɔko'ba.”
□□□ Kina gbï lïjë ari ti kole
matukpuru rïyö 'dɔ toŋma mo rɔ
akumu zi Bɔko'ba kɔzɔ ame kö'du
ki'di mo kiya ne.
XXV Tine bɔ mɔtɔ kïdëkï möyï
mo rɔ Simona ëdï Yerosalema
yayi rɔ bɔ lende laka bɔ koro
kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba pili. Nyï
Kɔtɔ Laka ëdï dɔ bo, bo kö'bö ti
kɔmɔ ki'di gɔ kɔnyi 'ba Bɔko'ba
zi Yisarele. XXVI Kina Nyï Kɔtɔ
Laka ileme 'deni mɔlo zi bo, bo
inza kinene a mɔtɔ rɔ tölë titi
du tine 'jaa ŋbö ɔdɔ bo ko'ja
Kurïsïtö mo nime Bɔko'ba këdï
koja zïnnï ne 'deni ŋgï du titi.
XXVII Mï kada mo nima na Nyï Kɔtɔ
Laka ki'di bo ŋgï kari mï reki 'ba
rö löbu 'ba Bɔko'ba. Kina ɔdɔ
'bu 'ba Yësu ni ti ma bo Mariya
ko'de bo 'deni kako mï rö löbu
'ba Bɔko'ba 'dɔ to'dɔ wa ame ga
kö'du ki'di ko'dɔkɔ ne rɔ bo tine
XXVIII Simona ombi bo ŋgï közï bo
külëlu Bɔko'ba, iya te,
XXIX “Ŋere ma, i'di bɔ laja 'bï 'deni
'dɔ kari abo nati liya ti mï këyï
kɔzɔ kö'du 'bï tara.
XXX Römöyï kɔnyi 'bï mo'ja 'deni ti
kɔmɔ ma
XXXI ame kileŋo 'deni 'dɔ
kɔmɔ bilaka 'ba dɔliŋɔ pili
ko'ja ne,
XXXII bi kɔpɔ ma 'dɔ kileme lende
'bï zi bɔ löwö
gbï ti rɔ löbu 'ba bilaka 'bï ga
Yisarele.”
XXXIII Tine 'bu 'ba kole nima
ti ma mo otɔ ŋgï rɔ gönnï gɔ
lende nima kiya rönï tara rɔ kole
nima ne. XXXIV Simona o'dɔ yëyï
ŋgï dönnï. Tine bo ileki kiya zi
Mariya, bo iya te, “Kole nime i'di
'deni 'dɔ ma konzi di mï Yisarele
kolɔkpɔ yaga timo kina 'dɔ ma
konzi mɔtɔ ga kaya yaga timo. Bo
na ti këdï rɔ akileme ma kako di
zi Bɔko'ba gɔ bilaka kiya kpënnï
rɔmo. XXXV Meri ame ga rɔ ma
kusu mï dökï'dï ma konzi ne ti
kileme 'deni yaga. Ne nï, dökï'dï
yï ti kulörö 'deni ti meri.”
XXXVI 'Ja mɔtɔ möyï mo rɔ Ana
nyiti 'ba Panuwëlë di mï kupö
Asera rɔ bɔ kumë lende 'ba
Bɔko'ba ëdï gbï yayi. Lɔko öndë
'deni. Pa mɔlo dɔ yïtö 'bënï
ogbe lɔko ko'dɔ ŋge kɔmɔ kɔɔ
modɔmorïyö ti më'dë nï yɔ na
më'dë nï kölë ŋgï. XXXVII Kina me
lɔko o'dɔ 'deni ŋbö kɔmɔ kɔɔ ku-
luku kɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë mota
dɔmosowɔ (84) rɔ makuru'bë.
Tine na lɔko kö'bö 'bënï ŋgï ŋburu
mï rö löbu 'ba Bɔko'ba. Lɔko ö'bö
ŋgï yayi kote kada kote korɔndɔ
toja laja zi Bɔko'ba toro kpënï
gbï tumötu. XXXVIII Lɔko ömö dɔ
Yesepa ni mï saa nima na lɔko
ko'dɔ yëë ma ŋgï zi Bɔko'ba. Kina
lɔko koloma ŋgï tiya lende 'ba
kole nima zi lïjë ame ga pili këdï
ti kɔmɔ ki'di mo ma gɔ Bɔko'ba
kɔmɔ bilaka 'ba Yisarele di mï tölë
ne.
XXXIX Kina ɔdɔ Mariya ni ti
Yesepa kote to'dɔ dölëtï 'ba rɔ
kole nima 'deni gɔ kö'du ki'di
'ba Bɔko'ba mo tine na lïjë kileki

ŋgï kari Galilaya mï gawo 'bënnï Nazareta. XL Kina kole tönë kïyöbu ŋgï di yayi kɔmɔ mo kandi yaga. Tine bo ŋgï lɔ ti akikali, yëyï 'ba Bɔko'ba ëdï dɔ bo.

Yësu Ileke Mï Reki 'Ba Rö Löbu

XLI Rɔ gɔ kɔmɔ kɔɔ pili 'bu bo ni ö'bö nduwë tari Yerosalema mï karama 'ba Pasaka. XLII Kina ɔdɔ kɔmɔ kɔɔ abo këdï 'deni 'butë dɔmorïyö tine na lïjë kënyï ŋgï gbï kari mï karama nima kɔzɔ ma mɔlo tara. XLIII Tine ko'ja karama kote rönï 'deni 'bu bo ni ti ma bo këdï kileki kari liŋɔ na kole mo tönë rɔ Yësu ne kileke ŋgï mï Yerosalema yayi. Tine 'bu bo ni ti ma bo ikali ga gɔmo dë. XLIV Lïjë omeri 'bënnï tëgë mɔtɔga bo ti këdï mï löŋgö bilaka konzi naga nima këdï kari kɔtɔ tïnnï ne. Lïjë iliŋgere 'deni ŋbö kada kösö, na lïjë ki'di ŋgï nati toma gɔ bo kebe zi ma wado 'bënnï ga ti bɔ pɔri nnï ga. XLV Kina ɔdɔ lïjë ko'ja bo dë tine lïjë uyï dönnï ŋgï kileki toma bo di Yerosalema.

XLVI Mï tö'dö dɔ mota 'deni tine na lïjë kari ko'ja bo mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba bo koloma 'deni mï löŋgö bɔ kɔmɔ kiyandi ni tuwö lende 'bënnï ga gbï tititi lïjë. XLVII Akikali abo ti dɔ lende kileki abo igayi ya ame ga pili koloma rɔ tuwö mo ne ŋgï. XLVIII Kina ɔdɔ 'bu bo ni ti ma bo ko'ja bo 'deni tara tine lïjë otɔ ŋgï rɔ gönnï. Kina ma bo kënyï kilende zi bo, iya te, “Kole ma, o'dɔ ze te gɔ wa'di? Ze ŋgï rɔ meri sowa ti 'bu yï, dëdï toma göyï.”

XLIX Bo ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Ëddï komake ma rɔ toma gɔ wa'di? Ikalike dë ma 'dɔ mëdï mï rö 'ba 'bu ma?” L Tine lende nima bo këdï kiya zïnnï ne lïjë ikali 'jɔ mo dë.

LI Kina bo kënyï ŋgï kari tïnnï Nazareta, bo koloma kuwö dönnï. Tine ma bo ikeki 'bënï wa tönë ga ŋgï kö'bö mïnï. LII Kina Yësu kïyöbu ŋgï ti akikali kpaki ti mï këyï 'ba Bɔko'ba gbï ti 'ba bilaka lesi.

III

Yowani Bɔ Bapatisi

(MT 3:1-12; MK 1:1-8; YN 1:19-28)

I Mï kada ma Tiberiya ko'dɔ 'deni kɔmɔ kɔɔ 'butë döömu dɔ kïtï rɔ bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo, Pɔnitiyo Pilato na rɔ turu 'ba dɔ Yudayi. Erode na 'ba bo rɔ ŋere 'ba Galilaya kina bɔ löndö bo Pïlïpö na rɔ ŋere 'ba Ituriya ni ti Turakoniti, kina Lusaniya na rɔ ŋere 'ba Abilene, II tine Ana ni ti Kayapa na rɔ bɔ dɔ bɔ akumu. Mï kada mo naga nima na Bɔko'ba ki'di lende abo ŋgï zi Yowani kole 'ba Zakariya di yï mökö. III Na bo kilaki ŋgï pili kote mï dɔyayi ame ga kpa yöpö 'ba Yaradene yayi ne toko tuwöwö laja 'ba bapatisi 'ba dɔ kotɔ gɔ Bɔko'ba kola wa gɔ lende kënyë.

IV Ëdï 'deni kɔzɔ lende ma tönë kugu mï buku 'ba Yesaya bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ne tara, ame kiya te, “Bɔ mɔtɔ ëdï kuwöwö dɔ bo di yï mökö kiya te, ‘Ileŋoke kɔri zi ŋere. Odɔrɔke gɔ kɔri zi bo. V Gbögbö pili kïdïrï teyi. Kuruŋgu ni ti döku ni koga dɔmo me koriya yaga. Kɔri ma kaŋgo naga kodɔrɔ gɔmo yaga. Kɔri ma kinyawo naga ko'dɔ gɔmo kopiyari yaga. VI Kina bilaka lesi pili ti ko'ja kɔnyi 'deni ŋgï di zi Bɔko'ba.’ ”

VII Yowani oloma rɔ tilende zi tïndï naga nima këdï kako zi bo mï bapatisi ne, bo iya te, “Kpe kole 'ba murë naga nime, yë na ku'bölu ye tiriŋa di kpa ya löbu 'ba Bɔko'ba nime këdï kako dɔye ne? VIII O'dɔke wa ame rɔ 'ba dɔ kotɔ di mï lende kënyë ne. Kinza kebeke dë tiya mo te, ‘Abarayama na rɔ 'bu ze.’ O'dɔ ɔtɔ dë römöyï rɔ ma laka miya ziye, Bɔko'ba ti kikali to'dɔ kulugbï döku naga nime rɔ kole zi

Abarayama. IX Oŋgɔke, goroŋa ëdï 'deni ndö ndï ŋgërï. Ŋgërï ame ga kana a ma laka dë ne ti koga bërï ku'du mï pa'do.”

X Bilaka naga nima ënyï kititi bo, iya te, “Ne wa'di na gɔ do'dɔ nati?”

XI Yowani ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Bɔ ame këdï ti bɔŋgɔ kolɔ rɔ rïyö kogba mɔtɔ kɔtɔ kokɔnyi bɔ ame kinza du ti ɔtɔ ne timo. Kina 'dɔ bɔ ame këdï ti akonyo ne ko'dɔ gbï tara.”

XII Ya mɔtɔ ga ame rɔ bɔ kireke awada ni ako gbï zi bo mï bapatisi. Kina lïjë kititi bo gbï, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, wa'di ga na gɔ do'dɔ?”

XIII Bo iya te, “Kinza kogba dë kebe dɔ ame kose zïyï ne.”

XIV Bɔ kanya mɔtɔ ga ako kititi bo, iya te, “Ne wa'di ga na gɔ do'dɔ 'beze?”

Bo iya te, “Kinza kolɔ a 'ba bɔtɔ dë. Kina kinza kunzö bëtï dë kpa bɔtɔ gɔ kopi wa zïyï. Bi gomɔ 'ba röyï ma këdï kopi zïyï i'di lende mo kɔ'bɔ yi.”

XV Bilaka ŋgï mï kada naga nima yayi pili ti kɔmɔ ki'di gbï ti meri mo iya te mɔtɔga Yowani na ti këdï rɔ Kurïsïtö mo tönë Bɔko'ba këdï koja ne ɔtɔ. XVI Tine Yowani ënyï kileki dɔmo zïnnï pili rɔ gönnï, iya te, “Mëdï mo'dɔ 'bama bapatisi ŋge dɔye ti mini. Tine bɔ mɔtɔ ma ti tigɔ dɔ kiteli kebe ma ti kako 'deni. Ma pele mɔ'bɔ dë tope kpa kabi 'ba wari abo. Bo ti ko'dɔ bapatisi dɔye ti Nyï Kɔtɔ Laka gbï ti pa'do. XVII Kïzërï abo ëdï közï bo. Bo ti kona di mï dɔkandilere abo bo kubö nyönyu ma laka mo ki'di mï mata. Tine turu mo bo ti koŋma yaga ti pa'do ame kö'bö ŋgï kinza kölu dë ne.”

XVIII Yowani uwöwö laja laka zi bilaka naga nima ti kɔri 'ba lende ma konzi. XIX-XX Tine 'deni kɔwɔ yayi ɔdɔ Yowani kebe tileki lende zi ŋere Erode gɔ lende 'ba Erodiya 'ja 'ba löndö bo, gbï gɔ lende kënyë ma konzi mɔtɔ ga ame bo këdï ko'dɔ ne tine, bo odɔ'bɔ ndïmo ŋgï ti lende kënyë abo nima na bo ku'du Yowani ŋgï mï maboso.

Bapatisi 'Ba Yësu (MT 3:13-17; MK 1:9-11)

XXI Mï kada 'ba bapatisi nima Yowani koloma rɔ to'dɔ mo dɔ bilaka konzi naga nima ne na kobapatisi Yësu ŋgï gbï. Kina ko'ja Yësu këdï kumötu yɔ na mïtɔrɔ kurögö rönï ŋgï yaga rɔ gböŋö. XXII Kina Nyï Kɔtɔ Laka kɔkɔ ŋgï kako dɔ bo kïnë mo kɔzɔ kïnë matukpuru tara. Kina birɔ kudu ŋgï di mïtɔrɔ, iya te, “Nï na rɔ kole ma. Mɔ'ɔ yi 'deni kulöwö. Ma ti mï këyï rɔ mbëmbë gɔ lende 'bï.”

Yï Lïŋgï 'Ba Yësu (MT 1:1-17)

XXIII Mï kada nima Yësu kisaki ndɔbɔ 'ba laja laka ne kɔmɔ kɔɔ abo ëdï 'deni 'butë mota. Kɔzɔ ma bilaka komeri bo rɔ kole 'ba Yesepa kole 'ba Eli XXIV kole 'ba Matata kole 'ba Lëwë kole 'ba Maleki kole 'ba Yanayi kole 'ba Yesepa XXV kole 'ba Matatiyo kole 'ba Amosa kole 'ba Numa kole 'ba Esili kole 'ba Nagayi XXVI kole 'ba Mata kole 'ba Matatiyo kole 'ba Semayini kole 'ba Yoseke kole 'ba Yoda XXVII kole 'ba Yowanana kole 'ba Resa kole 'ba Zerobabele kole 'ba Salatele kole 'ba Neri XXVIII kole 'ba Maleki kole 'ba Adi kole 'ba Kosama kole 'ba Elimada kole 'ba Ere XXIX kole 'ba Yësuwa kole 'ba Elizara kole 'ba Yorima kole 'ba Matata kole 'ba Lëwë XXX kole 'ba Simona kole 'ba Yuda kole 'ba Yesepa kole 'ba Yonama kole 'ba Elekima XXXI kole 'ba Meliya kole 'ba Mena kole 'ba Matata kole 'ba Natana kole 'ba Dawidi XXXII kole 'ba Yisayi kole 'ba Obede kole 'ba Bowaza kole 'ba Salamono kole 'ba Nasona XXXIII kole 'ba Aminadaba kole 'ba Rami kole 'ba Ezerona kole 'ba Pereze kole 'ba Yuda XXXIV kole 'ba Yakoba kole

'ba Yisika kole 'ba Abarayama kole 'ba Tera kole 'ba Nawura XXXV kole 'ba Seruga kole 'ba Ru kole 'ba Pelege kole 'ba Ebere kole 'ba Sela XXXVI kole 'ba Kayinana kole 'ba Arupakasada kole 'ba Seme kole 'ba Nowa kole 'ba Lemeke XXXVII kole 'ba Metosela kole 'ba Enoka kole 'ba Yarada kole 'ba Makalele kole 'ba Kayinana XXXVIII kole 'ba Enosa kole 'ba Sete kole 'ba Adama ma rɔ kole 'ba Bɔko'ba.

IV

Akiyɔzɔ Ma Kömö Zi Yësu (MT 4:1-11; MK 1:12-13)

I Mï kada nima Yësu kileki kako di kpa Yaradene ne bo ŋgï lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka. Kina Nyï Kɔtɔ Laka koto bo ŋgï kari yï mökö II na Satani koloma ŋgï rɔ tiyɔzɔ bo tö'dö mo ŋbö dɔ 'butë sowɔ. Bo koloma ŋgï tara kinza tonyo ɔtɔ. Kina rɔ ŋburuŋburu mo tine bo 'deni rɔ 'bö. III Kina Satani kako ŋgï kilende zi bo, iya te, “Ɔdɔ këddï ŋgï rɔ kole 'ba Bɔko'ba ilende zi kulugbï döku nime kuyï rönï rɔ maŋgolɔ'bɔ.”

IV Tine bo ileki dɔmo, iya te, “Ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, ‘Bilaka oloma dë ŋge kɔtɔ gɔ akonyo.’ ”

V Satani oto bo kari kileme dɔliŋɔ nime pili toko zi bo VI kilende zi bo, iya te, “Ti mi'di közï kakpa mo ti amo ga ŋgï zïyï römöyï ama ga na. I'di 'deni zö kina ti mi'di zi bɔtɔ ame mo'dɔkɔ ti'di mo teyi ne. VII Kina me ɔdɔ kumötu ma wa naga nime pili ti këdï rɔ ë'bï.”

VIII Bo ileki dɔmo iya te, “Ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, ‘Ŋere Bɔko'ba 'bï na ŋge kɔtɔ 'dɔ kumötu kulömu kpëyï teyi.’ “

IX Kina Satani koto bo 'böwu kari Yerosalema ki'di bo kɔrɔ ŋbö tɔrɔ dɔ kumu rö löbu 'ba Bɔko'ba, kina kilende zi bo iya te, “Ɔdɔ këddï ŋgï rɔ kole 'ba Bɔko'ba ola röyï bërï di bine. X Römöyï ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, ‘Bo ti ki'di kö'du 'bï zi malayika abo ga 'dɔ koda bi laka di röyï.’ Kina ugu 'deni gbï iya te, ‘Lïjë ti kako kikapo yi ŋgï tɔrɔ dɔ közïnnï kinza koga ndïyï ra yɔki döku.’ ”

XII Bo ileki dɔmo iya te, “Iya 'deni te, ‘Kinza kiyɔzɔ ŋere Bɔko'ba 'bï dë.’ ”

XIII Tine ɔdɔ Satani kote tiyɔzɔ Yësu 'deni kɔzɔ a nime te tine bo ola Yësu ŋgï tötï tara nati.

Tisaki Ndɔbɔ 'Ba Yësu (MT 4:12-17; 13:53-58; MK 1:14-15; 6:1-6)

XIV Kina Yësu kileki ŋgï kari Galilaya lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka na lëbï abo kïyëlë rönï ŋgï kote mï dɔyayi nima toko. XV Bo oloma tiyandi wa di mï rö 'ba mötu 'bënnï ga kina ma konzi kïlëlu bo ŋgï.

XVI Na bo kari ŋgï Nazareta gawo ma tönë kulu bo yïmo ne. Mï kada 'ba rɔ kindawo na bo kari ŋgï mï rö 'ba mötu kɔzɔ ndɔbɔ abo ga nduwë tara. Bo ënyï tɔrɔ tïdëkï wa XVII na kogba buku 'ba Yesaya bɔ kumë lende ŋgï ki'di zi bo. Na bo kitenye ŋgï ko'ja bi ma tönë kugu kiya te, XVIII “Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba ëdï dɔma römöyï bo ondi 'deni zö tuwöwö laja kɔtɔ laka zi bɔ lisa ni. Bo oja ma 'deni ti'di dɔ ŋgölö zi bɔ mï maboso ni, kina gbï tiyɔpɔ kɔmɔ bɔ kɔmɔ kölu ni tope ya ma këdï kokɔ rönnï di zi kpɔŋi naga yaga rɔ dɔ ŋgölö XIX kina gbï tuwöwö kɔɔ 'ba mï koŋmi 'ba ŋere Bɔko'ba.”

XX Kina bo kuköku mï buku mo nima ŋgï teyi bo kileki ki'di zi lëwï mo na bo koloma ŋgï bërï tiyandi wa. Kina bilaka pili 'ba mï rö 'ba mötu yayi kodɔ kömönnï ŋgï dɔ bo. XXI Kina bo kileki kiya zïnnï, iya te, “Wa nime kugu bine ne na me ko'dɔ rönï 'deni tɔne kuwöke.”

XXII Lïjë pili oloma ŋgï rɔ tiya lende abo rɔ ma laka, lende koŋmi

ame ga këdï kɔdɔ di kpa bo ne i'di
lïjë ŋgï kotɔ rɔ gönnï. Lïjë ebe
tititi rönnï, iya te, “Tara ne, ɔdɔ bo
na dë rɔ kole 'ba Yesepa mo tönë
ya?”

XXIII Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya
te, “Rɔ ma laka ti ko'deke lende
'ba mumë nime rɔma, ame kiya
te, ‘Bɔ wɔwɔ, ileŋo gbagba yï.
Wa ame ga duwö koloma rɔ to'dɔ
mo Kaparanoma ne o'dɔ gbï mï
dɔyayi ma 'bëyï bine.’ ”

XXIV Bo ileki gbï kiya zïnnï te,
“Rɔ ma laka miya ziye, bilaka ame
rɔ bɔ kumë lende ne ya ë'bënnï
ga oloma dë toro mo. XXV Rɔ
ma laka miya ziye, mï kada 'ba
Eliya makuru'bë ëdï ŋgï ŋbaŋi
mï Yisarele. Ne mï kada ame
kora kɔmɔ pɔli teyi ko'dɔ ŋbö
kɔmɔ kɔɔ mota kɔdɔ dɔmo nyepe
modɔɔkɔtɔ kinza tɔrɔ ka'di dë
sëyï 'ba 'bö kila'ba mï dɔyayi nima
pili ne, XXVI pele tara oja Eliya dë
kari zi makuru'bë 'ba Yisarele tine
ŋge zi makuru'bë mɔtɔ ame rɔ
bɔ löwö këdï koloma Zarepata mï
dɔyayi 'ba Sidona ne. XXVII Kina
gbï tara mï kada 'ba Elisa bɔ kumë
lende bɔ mönyu ëdï ŋgï ŋbaŋi
mï dɔyayi 'bënnï 'ba Yisarele tine
pele tara ileŋo ma kɔtɔ mɔtɔ te
dë di mï löŋgö mo. Namana ŋbö
rɔ bɔ löwö di Surïya na ŋge Elisa
kileŋo.”

XXVIII Kina ɔdɔ bilaka naga nima
mï rö 'ba mötu yayi ne kuwö
lende naga nime bo kiya ne 'deni
tine, mïnnï ënyï ŋgï pili kata rɔ
bo. XXIX Kina lïjë kënyï ŋgï tïtïŋï
bo yaga di mï gawo. Lïjë koto bo
ŋgï kari bi kulïŋï 'ba döku nima ti
gawo nima dɔmo ne 'dɔ tïtïŋï bo
bërï di bi kulïŋï nima. XXX Tine bo
olo abo rɔ bo ŋgï di mï löŋgö tïndï
naga nima bo kari abo ŋgï nduwë
yaga.

Bɔ Nökï
(MK 1:21-28)

XXXI Na bo kari ŋgï Kaparanoma
gawo mɔtɔ gbï mï Galilaya yayi.
Mï kada 'ba rɔ kindawo na bo
ki'di ŋgï tiyandi bilaka XXXII tine
lïjë otɔ ŋgï rɔ gönnï gɔ akiyandi
abo römöyï bo iyandi wa ŋgï kɔzɔ
bɔ közï kakpa tara. XXXIII Bɔ nökï
mɔtɔ ëdï mï rö 'ba mötu yayi.
Kina nökï nima kënyï ŋgï kulörï
rɔ ma kembe, iya te, XXXIV “Wa'di
'bï tize, nï Yësu 'ba Nazareta
nime? Ako 'deni tote dɔze nati?
Mikali yi 'deni. Nï na rɔ bɔ laja
ma kɔtɔ laka 'ba Bɔko'ba.”

XXXV Tine Yësu ënyï kamo dɔ
nökï nima, iya te, “Udumö yaga.
Kina ita'ba yaga di dɔ bɔ nima.”

Nökï tönë ënyï ŋgï koŋma bɔ
nima bërï kömönnï pili te kina
kita'ba ŋgï yaga di dɔmo ko'dɔ
ɔtɔ dë teyi. XXXVI Kina lende mo
kigayi bilaka naga nima ŋgï pili
lïjë kebe tiya mo rɔ gɔ rönnï, iya
te, “Akiyandi ma tondo mo ga na
te? Bo amo le dɔ nökï ni ti közï
kakpa ti tigɔ te na lïjë kita'ba ŋgï
yaga.”

XXXVII Kina lëbï 'ba Yësu kïyëlë
rönï ŋgï kote mï dɔyayi nima toko.

Yësu Ileŋo Bɔ Rɔkɔ'ɔ Ma Konzi
(MT 8:14-17; MK 1:29-39)

XXXVIII Yësu ënyï di mï rö 'ba
mötu yayi kari liŋɔ 'ba Simona.
Tine mese 'ba Simona ëdï yayi ti
zëyï ŋgï timo rɔ ma kututu. Kina
lïjë kiya lende mo zi Yësu 'dɔ
kokɔnyi. XXXIX Kina bo kari ŋgï
kɔrɔ kpa laŋgiri 'ba 'ja nima bo
kilende zi zëyï nima 'dɔ kola lɔko
yaga. Kina zëyï nima kola lɔko
ŋgï, lɔko kënyï tɔrɔ koloma toja
laja zïnnï.

XL Kina ɔdɔ kada këdï kösö 'deni
tine na bilaka ko'de bɔ rɔkɔ'ɔ ma
konzi mɔtɔ ga ame ti dɔkomali
rɔkɔ'ɔ ma gege ne ŋgï kako zi
Yësu. Kina bo koloma ŋgï ti'di
közï bo rönnï tileŋo lïjë pili rɔ
kɔtɔkɔtɔ. XLI Tine nökï ni ebe
'bënnï tita'ba yaga di dɔ bilaka ti
tulörï, kiya te, “Nï na rɔ kole 'ba
Bɔko'ba.”

Tine bo amo dönnï kola lïjë dë kilende römöyï lïjë ikali bo rɔ Kurïsïtö ame kako di mïtɔrɔ ne.
XLII Ko'ja bi këdï këzë 'deni na Yësu kënyï ŋgï kari abo kutu bo yï mökö. Bilaka ebe toma gɔ bo, tine ɔdɔ lïjë kari ko'ja bo 'deni lïjë oloma tota bo 'dɔ bo kari dë kpe bitɔ di zïnnï bina. XLIII Ne tine bo iya te, “Mëdï mari tiya laja laka 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime gbï mï gawo mɔtɔ ga römöyï lende mo na me koja ma gɔmo.”
XLIV Kina bo kö'bö ŋgï nduwë rɔ tiyandi bilaka di mï rö 'ba mötu 'ba Yudayi ni.

V

Tösö 'Ba Simona Ni Gɔ Yësu
(MT 4:18-22; MK 1:16-20)

I Mï kada ma Yësu këdï kɔrɔ kpa pöpö 'ba Genesareta tïndï kuru bo 'deni toko bërï tuwö lende 'ba Bɔko'ba, II bo o'ba kɔmɔ bo ŋgï bo ko'ja sorope rïyö mɔtɔ ga këdï 'deni kpa götö yayi, atoyi mo ga ari 'deni turögö rɔ duru 'bënnï ga. III Kina bo kari këkï ŋgï mï ma kɔtɔ ame rɔ 'ba Simona ne, bo iya zi Simona 'dɔ koto sorope nima kari dɔgba mbowa yaga di dɔ kpa götö. Kina bo koloma ŋgï bërï mï sorope yayi tiyandi bilaka.
IV Kina ɔdɔ bo kote tilende 'deni tine bo ënyï kiya zi Simona, bo iya te, “Oto sorope kari mï zana mini ma kalo 'dɔ ku'duke duru 'be tugu kenze.”
V Tine Simona ileki dɔmo, iya te, “Ŋere, dopi rɔze 'deni tu'du mo ti korɔndɔ ene ŋbö bi këzë dɔze rɔ yawa kinza ma do'ja ma kɔtɔ te. Ne gɔ lende kiya 'bï ti mu'du duru nima ŋgï.”
VI Kina ɔdɔ lïjë ku'du yɔ na kilaka kenze ŋgï ŋbaŋi, duru koma tirica. VII Kina lïjë ko'dɔ közïnnï ŋgï zi lëpï nnï ama ga mï sorope mɔtɔ yayi ne gɔ kako tokɔnyi lïjë. Kina lïjë kope kenze ŋgï koza koso mï sorope naga nima kpaki rïyö ki'di sorope pili koma za 'böwu tönzu bërï.
VIII Tine ɔdɔ Simona Pïtörö koŋgɔ 'deni te bo ako ŋgï kolɔdɔ bërï kɔmɔ Yësu. Bo iya te, “Ŋere, ese yaga di rɔma. Ma bɔ lende kënyë na.” IX Römöyï kenze nima kilaka zïnnï ne na lende mo kigayi lïjë 'deni ŋgï pili. X Lende mo igayi lëpï bo ama ga Yakoba ni ti Yowani kole 'ba Zebedayo ga 'deni gbï.

Kina Yësu kënyï kileki kiya zi Simona, iya te, “Kinza kere dë. Kisaki di mï kada nime tɔne ti këddï rɔ atoyi 'ba to'de bilaka zi Bɔko'ba.”
XI Kina lïjë kilala sorope 'bënnï ga ŋgï yaga dɔ kpa götö, lïjë kola wa pili yayi lïjë kösö ŋgï nati gɔ Yësu.

Yësu Ileŋo Bɔ Mönyu
(MT 8:1-4; MK 1:40-45)

XII Kina ɔdɔ Yësu këdï 'deni mï gawo mɔtɔ yayi tine na bɔ mɔtɔ mönyu konyo rɔmo ga 'deni ŋgï pili röwë ki'di dönï ŋgï. Bo ako kila'ba rɔ kpa kutu'bö kɔmɔ Yësu bërï bo koma'jo rɔ bo, iya te, “Ŋere, ɔdɔ ko'dɔkɔ ŋgï ti kileŋo ma ŋgï yaga rɔ ma kɔpɔ.”
XIII Yësu oja közï bo kosa rɔ bɔ nima, kiya te, “Mo'dɔkɔ 'deni ŋgï, ileŋo yi 'deni.”

Kina mönyu tönë kola bɔ nima ŋgï. XIV Tine Yësu ose gɔmo zi bo, iya te, “Kinza kari kiya lende mo dë titi zi bɔtɔ tine ari kileme röyï zi bɔ akumu 'dɔ bo kinyeli röyï gɔ kileme ŋgï ileŋo yi 'deni rɔ ma kɔpɔ. Kina gɔ ko'de akumu kɔzɔ ame Musa ki'di kö'du mo 'deni ne tara.”
XV Ne pele lëbï 'ba Yësu ïyëlë rönï ŋgï nduwë rɔ mbëmbë. Kina bilaka koloma ŋgï rɔ tɔlɔ rɔ tïndï kako tuwö akiyandi abo gbï 'dɔ bo kileŋo lïjë di dɔ rɔkɔ'ɔ 'bënnï ga.
XVI Tine Yësu ö'bö tusu rɔ bo kari titi mbowa yï mökö rɔ dɔ kutu bo to'dɔ mötu.

Yësu Ileŋo Bɔ Keŋme Bërï Mɔtɔ
(MT 9:1-8; MK 2:1-12)

XVII Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ ko'ja bo këdï rɔ tiyandi bilaka Parosi ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi mɔtɔ ga ame kako di mï gawo 'ba mï dɔyayi 'ba Galilaya ni ti Yudayi gbï di Yerosalema ëdï yayi. Tigɔ 'ba Bɔko'ba ëdï ti Yësu tileŋo bɔ rɔkɔ'ɔ timo. XVIII Kina ya mɔtɔ ga ko'de bɔ keŋme bërï mɔtɔ këdï kombi ti sora ŋgï. Lïjë o'dɔkɔ tɔtɔ bɔ nima kari ko'ba bërï kɔmɔ Yësu rö yayi. XIX Tine ɔdɔ lïjë ko'ja kɔri 'ba 'dɔ to'dɔ mo tara dë kpe römöyï tïndï oso 'deni ŋgï kola kɔri dë kpe zïnnï, na lïjë kuyï rönnï ŋgï këkï tɔrɔ dɔ rö lïjë kumö bi koja bɔ nima di teyi kako bërï mï zana tïndï naga nima ko'ba kɔmɔ Yësu.

XX Kina ɔdɔ Yësu koŋgɔ ya naga nima ki'di dönnï 'deni gɔ tigɔ abo tara tine bo ilende ŋgï zi bɔ nima, bo iya te, “Bɔ pɔri ma, ola yi 'deni gɔ lende këny ë 'bï ga.”

XXI Kina Parosi ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi mo tönë ga koloma ŋgï rɔ tomeri mo ti mïnnï, iya te, “Bɔ nime bo yë na bo këdï ko'dɔ dölï kiyari rɔ bo ti Bɔko'ba te? Bɔko'ba na ŋge kɔtɔ rɔ bɔ tola bilaka gɔ lende këny ë.”

XXII Meri 'bënnï ti akititi 'bënnï nima, Yësu ikali 'deni. Kina bo kileki kititi lïjë, bo iya te, “Ëddï komerike wa naga nima tara mï dökï'dï ye gɔ wa'di? XXIII Ma yala na kïtëwu 'dɔ tiya mo? ‘Ola yi 'deni gɔ lende këny ë 'bï,’ ala 'dɔ kiya te, ‘Ënyï tɔrɔ kiliŋgere.’ □□□ Ne ziye tikali mo rɔ ma laka kole 'ba bilaka lesi ëdï ti tigɔ mï dɔliŋɔ nime bine tola bilaka gɔ lende këny ë.”

Kina bo këny ï kiya zi bɔ keŋme bërï tönë, bo iya te, “Milende zïyï, ënyï tɔrɔ kombi sora 'bï kari liŋɔ.”

XXV Kina bɔ tönë këny ï ŋgï kɔrɔ tɔrɔ di kömönnï pili te, bo kombi sora abo tönë bo koloma rɔ tö'dö dɔmo ne bo kari ŋgï nduwë liŋɔ ti tïlëlu Bɔko'ba. XXVI Kina lende mo kigayi bilaka pili ŋgï ki'di yi nï bɔ mɔtɔ kebe ŋgï tïlëlu Bɔko'ba. Lïjë ŋgï pili rɔ tikere na lïjë kebe ŋgï tiya mo te, “Do'ja a löbu 'deni tɔne.”

Bɔ Rɔkɔ'ɔ Na Ŋge Ko'dɔkɔ Wɔwɔ
(MT 9:9-13; MK 2:13-17)

XXVII Di gɔmo na Yësu kari ko'ja bɔ kireke awada mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Lëwë koloma 'deni mï bi 'ba tireke awada. Kina Yësu kiya zi bo te, “Ösö gɔma.” □□□ Kina Lëwë këny ï kola wa pili ŋgï bo kösö gɔ Yësu.

XXIX Lëwë o'dɔ ŋbele ma löbu liŋɔ abo zi Yësu. Na bɔ kireke awada ma konzi ti ya mɔtɔ ga koloma ŋgï rɔ tonyo kpënnï ti Yësu ni yayi. XXX Tine na Parosi ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'bënnï ga koloma ŋgï rɔ tiya mo zi bɔ kösö gɔ bo ga, iya te, “Ëddï konyoke kpeye kuwëke wa bi kɔtɔ ti bɔ kireke awada ni ti bɔ lende këny ë naga nima gɔ wa'di?”

XXXI Tine Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Bɔ rɔkɔ'ɔ na ŋge kari zi bɔ ki'di wɔwɔ. Ya ma kinza ti rɔkɔ'ɔ naga ari ë'bënnï dë. XXXII Mako dë tïdëkï bɔ lende laka, mako gɔ bɔ lende këny ë 'dɔ kotɔ dönnï.”

Lende 'Ba Kpa Koro
(MT 9:14-17; MK 2:18-22)

XXXIII Ya mɔtɔ ga ënyï kititi bo, iya te, “Bɔ kösö gɔ Yowani ga ti 'ba Parosi ni ö'bö rɔ toro kpënnï to'dɔ mötu, ne ma 'bëyï ga oro 'bënnï kpënnï dë gɔ wa'di?”

XXXIV Yësu ileki dɔmo zïnnï iya te, “Ma komerike 'beye ŋba ame kako mï karama 'ba gbe ne ti koro kpënnï ko'ja më'dë 'ba nyiti këdï tïnnï? Inza tara, XXXV tine kada mo ti kömö 'jaa ame 'dɔ kogba më'dë 'ba nyiti yaga di mï löŋgö lïjë kina lïjë ti koro kpënnï 'jaa mï kada mo nima.”

XXXVI Kina bo koloma ŋgï rɔ tiya dɔŋgala nime zïnnï, iya te, “Bɔtɔ irica kapa bɔŋgɔ ma la'ja dë kuru ma köndë timo. Ɔdɔ bɔ mo ko'dɔ tara, ti kirasi ma la'ja nima, tine akuru ma di yɔki ma la'ja inza koriya ti ma mɔlo nima. XXXVII Kina gbï tara, bɔtɔ odɔ layi ma la'ja dë mï kilaka layi ma köndë. Ɔdɔ ko'dɔ tara layi la'ja ti kotopa kilaka layi köndë nima ŋgï yaga, kina layi ni kpaki ti kilaka mo nima këdï kirasi rönnï ŋgï. XXXVIII Tine layi ma la'ja todɔ mo mï kilaka ma la'ja. XXXIX Kina gbï bɔtɔ inza ko'dɔkɔ layi ma la'ja kpe ɔdɔ bo kuwë ma mɔlo 'deni, römöyï bo ti kiya te, ‘Ma mɔlo nime na kele.’ ”

VI

Lende 'Ba Kada 'Ba Rɔ Kindawo
(MT 12:1-14; MK 2:23–3:6)

I Mï kada 'ba rɔ kindawo ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ Yësu ni ëdï kudö kebe mï nyaka 'ba nyönyu kina bɔ kösö gɔ bo ga kebe ŋgï tomborozi dɔ nyönyu kinyanyi közïnnï lïjë koloma rɔ tonyo mo. II Kina Parosi mɔtɔ ga kënyï kititi, iya te, “Ëddï kïyëyïke mï kö'du ki'di 'ba kada 'ba rɔ kindawo gɔ wa'di?”

III Tine Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya te, “Ïdëkïke wa tönë Dawidi ko'dɔ mï kada ma lïjë këdï rɔ 'bö ti bilaka abo ga ne dë? IV Mï kada nima Dawidi ɔdɔ ŋgï mï rö löbu 'ba Bɔko'ba kogba maŋgolɔ'bɔ koro ame kö'du ki'di kota gɔmo di zi bilaka ma sari tine ŋge zi bɔ akumu ni na 'dɔ konyo ne. Dawidi onyo ki'di gbï zi bilaka abo ga.”

V Kina Yësu kileki kiya 'böwu zïnnï, iya te, “Kole 'ba bilaka lesi na rɔ ŋere 'ba dɔ kada 'ba rɔ kindawo.”

VI Mï kada 'ba rɔ kindawo mɔtɔ na bo kari ŋgï kɔdɔ mï rö 'ba mötu koloma tiyandi wa. Tine bɔ mɔtɔ ëdï yayi közïmo ma dörï ölë 'deni rɔ kilawo. VII Kina Parosi ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni ëdï rɔ toma kɔri 'ba 'dɔ tususu Yësu. Gɔ lende mo na lïjë këdï koje kömönnï koŋgɔ ɔdɔ Yësu ti kileŋo bɔ nima mï kada 'ba rɔ kindawo nima ya. VIII Tine Yësu ikali meri 'bënnï nima 'deni na bo kiya zi bɔ közï kölë rɔ kilawo tönë, bo iya te, “Ënyï tɔrɔ kɔrɔ kɔmɔze pili bine.” Kina bɔ nima kënyï ŋgï kɔrɔ.

IX Kina Yësu kiya zïnnï te, “Mititi ye, ma yala na kutï dönï ti kö'du ki'di 'ba kada 'ba rɔ kindawo, to'dɔ lende laka zi bilaka ala to'dɔ lende kënyë na teyi, tɔmɔ dïdï ala tupö mo yaga?”

X Bo uyï kɔmɔ bo koŋgɔ dönnï pili na bo kilende zi bɔ nima, bo iya te, “Oja gɔ közïyï.”

Bo oja yɔ na közï bo tönë kileŋo rönï ŋgï rɔ ma laka. XI Tine lende mo ata ŋgï mïnnï sowa na lïjë koloma ŋgï rɔ tiya mo rɔ gɔ rönnï, wa'di na gɔ lïjë ko'dɔ ŋgï zi Yësu.

Bɔ Kösö Gɔ Yësu Ga
(MT 10:1-4; MK 3:13-19)

XII Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na Yësu kënyï ŋgï kari dɔ döku tilende ti Bɔko'ba këzë dɔ bo. XIII Mï dɔŋbɔ mo 'deni tine na bo kïdëkï bɔ kösö gɔ bo ga ŋgï bo koza ya ma 'butë dɔmorïyö di mï löŋgö mo bo kïdëkï lïjë rɔ bɔ laja. XIV Lïjë na rɔ Simona ame bo kïdëkï rɔ Pïtörö ne ti löndö bo Andareya ti Yakoba ti Yowani ti Pïlïpö ti Batolimayo XV ti Matayo ti Tɔma ti Yakoba kole 'ba Alapayo ti Simona ame kïdëkï rɔ Zelote (bɔ ko'dɔ ya gɔ dɔyayi 'bënnï) XVI ti Yuda kole 'ba Yakoba ti Yuda Isikarita ame kebe kususu Yësu ne.

Akiyandi 'Ba Yësu
(MT 4:23–5:12; 5:38-48)

XVII Bo ëkï kari tïnnï bërï mï dɔyayi ma koriya na bo kɔrɔ ŋgï. Tïndï ame ga rɔ bɔ kösö gɔ bo ne ti bilaka ma konzi ame ga di mï dɔyayi 'ba Yudayi pili ti Yerosalema gbï di mï gawo 'ba Tura ni ti Sidona ame ga kpa mini löbu ne ëdï kpaki yayi. XVIII Lïjë ako tuwö

lende abo gbï ti rɔkɔ'ɔ 'dɔ tileŋo mo. Kina ŋgï ya ame ga nökï këdï kodɔ gomɔ rɔmo kulöwö naga ileŋo ŋgï gbï. XIX Bilaka naga nima pili o'dɔkɔ tosa rɔ bo römöyï tigɔ ëdï kɔdɔ di rɔ bo kileŋo lïjë.

XX Bo oŋgɔ dɔ bɔ kösö gɔ bo naga nima na bo kiya te, “Kpe ame ga rɔ lisa ne na laka römöyï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba na rɔ 'beye. XXI Kpe ame ga gïrï nime rɔ 'bö ne na laka römöyï ti kɔ'bɔ ye 'deni. Kpe ame ga rɔ monɔ gïrï nime ne na laka römöyï ti kögöke 'deni. XXII Kpe ame ga ɔdɔ bilaka ko'ji ye kiti'ja ye kilagi ye kiya ye rɔ a ma kënyë gɔ lende 'ba kole 'ba bilaka lesi ne na laka. XXIII Iliyake mï kada mo nima köpuke rɔ lɔŋɔ römöyï kpa közï ma löbu ëdï ziye mïtɔrɔ. Ya naga nima 'bu nnï löbu ga oloma gbï rɔ to'dɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba tönë ga bine tara.

XXIV Tine bu'bu ziye kpe bɔ wa ni, römöyï oteke rɔ kindawo ti lɔŋɔ ma 'beye 'deni mɔlo gïrï nime. XXV Bu'bu ziye kpe ame ga rɔ tëkpë gïrï nime ne, ti këddïke 'deni 'basi rɔ 'bö. Bu'bu ziye kpe ame ga rɔ tögö gïrï nime ne, ti kuduke 'deni. XXVI Bu'bu ziye kpe ame ga bilaka pili këdï kiya lende 'be rɔ ma laka ne römöyï kina 'bu nnï löbu ga ko'dɔ bɔ kumë lende dɔ kïndëndë ni gbï tara bine.

XXVII Kina me mëdï miya ziye kpe ame ga këddï kuwöke lende naga nime mëdï miya ne. Ɔ'ɔ bɔ ya 'bï ga kina o'dɔ lende laka zi lïjë ame ga ko'ji yi ne. XXVIII O'dɔ yëyï dɔ lïjë ame ga kulömu yi ne kina umötu gɔ lïjë ame ga këdï ko'dɔ yi rɔ ma kënyë ne. XXIX Ɔdɔ bɔ mɔtɔ kokɔsɔ lɔ'bɔ yï, uyï kapa mɔtɔ gbï zi bo, bo kokɔsɔ. Ɔdɔ bɔ mɔtɔ kogba gamïsï 'bï, i'di bo kogba pandila 'ba yïmo gbï. XXX I'di zïnnï lïjë ame ga kidëkï wa di zïyï ne. Tine kinza ki'di dë kpe kopi zïyï. XXXI O'dɔ zi ya mɔtɔ ga gbï kɔzɔ ame ko'dɔkɔ 'dɔ ko'dɔ zïyï ne tara.

XXXII Ne ɔdɔ kɔ'ɔ ŋge rɔ ya ame ga kɔ'ɔ yi ne 'dɔ mï Bɔko'ba këyï ka röyï gɔmo gɔ wa'di? Bɔ lende kënyë ni pele ɔ'ɔ ya ame ga kɔ'ɔ lïjë ne gbï. XXXIII Ne ɔdɔ ko'dɔ laka ŋge zi ya ame ga ko'dɔ laka zïyï ne, 'dɔ mï Bɔko'ba këyï ka röyï gɔmo gɔ wa'di? Bɔ lende kënyë ni pele o'dɔ gbï tara. XXXIV Ne ɔdɔ ki'di ŋge zi ya ame ga kiteri 'dɔ kileki bi mo teyi zïyï ne, 'dɔ mï Bɔko'ba këyï ka röyï gɔmo gɔ wa'di? Bɔ lende kënyë ni i'di gbï zi bɔ lende kënyë lëpï nnï ga tara 'dɔ kopi te kileki teyi.

XXXV Tine ma laka mo, ɔ'ɔ bɔ ya 'bï ga, o'dɔ laka zïnnï, kina i'di zïnnï kinza titeri topi ɔtɔ teyi. Kina ti kpa közï 'bï 'ba gɔmo këdï ŋgï rɔ mbëmbë, ti këddï rɔ kole 'ba Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli, römöyï bo na ti mï këyï rɔ bɔ mï kata ni ti bɔ dökï'dï kënyë ni. XXXVI Oloma ti mï koŋmi zi bilaka kɔzɔ 'ba 'bu yï Bɔko'ba tara.

XXXVII Kinza ko'dɔ burë 'ba bɔtɔ dë, ɔdɔ ko'dɔ ti ko'dɔ 'bëyï gbï. Kinza kodɔ karama dë dɔ bɔtɔ, ɔdɔ ko'dɔ ti kodɔ gbï döyï. Ola bilaka gɔ lende kirasi, kina ti kola yi gbï. XXXVIII I'di, kina ti ki'di gbï zïyï. Akiyari kele 'bï ame këdï ko'dɔ zi bilaka, kiyari kitaŋi gɔmo kiyaya koso kilayi bërï ne, ti komɔmi gbï tara dɔŋgo'do yï, römöyï wa ame kiyari ki'di ne na ti ki'di gbï zïyï.”

Nï Gbï Tara
(MT 7:3-5, 24-27)

XXXIX Kina Yësu kiya dɔŋgala nime gbï zïnnï, iya te, “Bɔ kɔmɔ kölu ti kokɔkɔ bɔ kɔmɔ kölu lëpï bo mɔtɔ yɔ? Lïjë ti kila'ba dë kpaki rïyö mï gö? XL Kole 'ba sukulu inza mbiri di dɔ bɔ kɔmɔ kiyandi abo. Ne bɔ ame kote akiyandi abo pili laka ne ti këdï gbï kɔzɔ bɔ kɔmɔ kiyandi abo.

XLI Gɔ wa'di na kebe toŋgɔ pörï di kɔmɔ lëpï yï mɔtɔ konyɔ lende 'ba kpa kulugbu ma löbu nima kömöyï ne dë? XLII Ti kiya rɔ ma tondo mo zi löndö nima kiya te, ‘Bɔ löndö, i'di miyagba pörï nima yaga di kömöyï,’ ko'ja to'ja kpa kulugbu ame kömöyï ne konya döyï? Nï bɔ kɔmɔ kandi nime, ogba kpa kulugbu nima titi dɔgba yaga di kömöyï 'dɔ ko'ja bi laka togba pörï yaga di kɔmɔ löndö yï.

XLIII Oŋgɔke te, ŋgërï ma laka ana döŋgërï ma kënyë dë, kina ŋgërï ma kënyë ana döŋgërï ma laka dë. XLIV Ëdï kikali ŋgërï pili gɔ ma kana mo ga. Bɔtɔ ite'de këlu dë di dɔ ŋgɔpɔliŋga, kina bɔtɔ ite'de mɔwɔ dë gbï di dɔ rökö. XLV Bɔ lende laka ëdï koja 'ba bo rɔ wa ma laka ame kulu dönï 'deni mï dökï'dï bo ne. Kina bɔ lende kënyë oja 'ba bo gbï rɔ wa ma kënyë ame kulu dönï 'deni mï dökï'dï bo ne. Römöyï wa ame koso mï dökï'dï ne na kpa këdï koja yaga.

XLVI Ëddï kïdëkïke ma rɔ ŋere, rɔ ŋere, gɔ wa'di kinza ma ko'dɔke wa ma miya mo ga dë yɔ? XLVII Ti mileme ziye, lïjë ame ga pili kako kuwö lende ma ko'dɔ ŋgï tara ne XLVIII ëdï kɔzɔ bɔ ko'ba rö ame kole gö 'ba gbɔndɔ rö abo kalo kugë gbɔndɔ rö abo di dɔ dökụ ne tara. Kina mini koso kako kïkëtï rönï rɔ rö nima, tine iyaya rönï dë, römöyï o'ba rönï 'deni laka. XLIX Ne lïjë ame ga kuwö lende ma ko'dɔ dë ne, ëdï kɔzɔ bɔ ame ko'ba rö ma 'ba bo ŋgï tara kinza kole gbɔndɔ mo dë bërï ne. Kina ɔdɔ mini koso kïkëtï rönï rɔ rö nima yɔ na kulöru ŋgï. Tine la'ba mo ŋgï rɔ ma kënyë.”

VII

Bɔ Laja 'Ba Bɔ Dɔ Bɔ Kanya (MT 8:5-13)

I Kina ɔdɔ Yësu kote tiya wa naga nime 'deni pili zi bilaka naga nima tine na bo kënyï ŋgï kari Kaparanoma. II Di yayi bɔ këlu 'ba bɔ kanya 'ba Romo mɔtɔ ëdï ti bɔ laja abo ame bo kɔ'ɔ kulöwö ne. Tine bɔ laja nima ëdï dɔ rɔkɔ'ɔ 'deni ŋgɔsi 'dɔ kölë. III Kina ɔdɔ bɔ këlu nima bo kuwö lende 'ba Yësu 'deni tine bo oja löbu 'ba Yudayi mɔtɔ ga ŋgï kari 'dɔ kititi Yësu gɔ kako kɔmɔ bɔ laja abo nima yaga. IV Ya naga nima ari kolo'ba rönnï rɔ gögö zi Yësu, iya te, “Bɔ nime bo ɔ'bɔ ŋgï 'dɔ ko'dɔ kɔnyi teyi V römöyï bo ɔ'ɔ ze Yudayi kulöwö bo ko'ba rö 'ba mötu zize.” Kina Yësu kënyï ŋgï kari tïnnï.

Tine ɔdɔ Yësu kömö 'deni ŋgɔsi ŋgila liŋɔ nima kola dë kpe kɔwɔ yɔ, na bɔ këlu mo tönë koja bilaka 'dɔ kari kiya zi Yësu te, “Ŋere, kinza kupö röyï dë. Mɔ'bɔ dë 'dɔ ti'di yi kɔdɔ liŋɔ ma. VII Ma gbagba ma moŋgɔ rɔma bine mɔ'bɔ dë 'dɔ tako ziyï. Tine iya ŋge ti kpëyï kina ti kileŋo bɔ laja ma nime ŋgï. VIII Römöyï mikali közï kakpa 'bï ëdï gbï kɔzɔ 'bama ame mëdï bïcï közï kakpa ti bɔ kanya ŋbaŋi kpa bïcö ne. Ɔdɔ milende zi ame, miya te, ‘Ari,’ kina kari ŋgï. Kina ɔdɔ milende zi ame 'dë, miya te, ‘Ako,’ kina kako ŋgï. Ɔdɔ milende zi bɔ laja ma, miya te, ‘O'dɔ wa nime,’ kina ko'dɔ ŋgï.”

IX Kina ɔdɔ Yësu kuwö lende kiya 'ba bɔ nime 'deni te tine lende mo igayi bo ŋgï. Kina bo kuyï kɔmɔ bo dɔ tïndï ama ga këdï kozi gɔ bo ne, bo iya te, “Rɔ ma laka miya ziye, mo'ja bɔtɔ mɔtɔ ame ki'di dönï ŋgï gɔ lende ma kɔzɔ a nime te dë kɔtɔ te pele di mïye kpe Yisarele.”

X Kina ya tönë ga koja ne kileki ŋgï kari ko'ja bɔ laja tönë kileŋo 'deni.

Yësu Indiŋi Töku

XI Kina di pötö mo na Yësu kënyï ŋgï kari gawo mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Nayini. Bɔ kösö gɔ bo ga

ti tïndï ma konzi mɔtɔ ga ari gbï
kɔtɔ ti bo. XII Tine ko'ja lïjë kömö
'deni ŋgɔsi kpa reki 'ba gawo
nima tine na dönnï kondɔsɔ ŋgï ti
töku këdï kombi kako timo. Kole
kɔtɔ kpökï 'ba 'ja makuru'bë mɔtɔ
na ma kölë 'deni. Kina bilaka 'ba
mï gawo kotɔtɔ rönnï 'deni ŋgï rɔ
tïndï ti 'ja nima. XIII Tine ɔdɔ Yësu
ko'ja 'ja nima 'deni tara tine lende
mo ɔ'ɔ ŋgï ŋbö kɔdɔ mï dökï'dï bo.
Kina bo kiya zïnï te, “Kinza kudu
dë.”

XIV Kina bo kari ŋgï kinda'ba
kpa laŋba nima di dɔ bɔ kombi
töku naga nima na lïjë kɔrɔ ŋgï.
Kina bo kilende, iya te, “Nï kole,
milende zïyï ënyï tɔrɔ.”

XV Kina töku tönë kënyï ŋgï
koloma tɔrɔ kebe tilende. Kina
Yësu kileki bo ŋgï zi ma mo.
XVI Kina lïjë ŋgï pili rɔ tikere rɔ
mbëmbë lïjë ki'di tïlëlu Bɔko'ba,
kiya te, “Bɔ kumë lende ma löbu
ɔdɔ 'deni mï löŋgö ze.”

Lïjë iya gbï te, “Bɔko'ba na kako
'deni tokɔnyi bilaka abo ga.”

XVII Kina lëbï 'ba wa nime Yësu
ko'dɔ ne kogba mï dɔyayi 'ba Yu-
dayi ŋgï pili ti rönï kala mï dɔliŋɔ
ame ga dɔŋgila Yudayi yayi ne
toko.

Akititi 'Ba Yowani
(MT 11:2-19)

XVIII Bɔ kösö gɔ Yowani ga ari
kïyëtï lende naga nime pili te zi
Yowani. XIX Kina bo kïdëkï ma
rïyö ŋgï bo koja kari zi Yësu ti
akititi nime, kiya te, “Nï mo na
rɔ bɔ mo tönë këdï kako ne, ala
'dɔ doje kɔmɔze gba gɔ bɔ mɔtɔ
'beri?”

XX Kina ya rïyö tönë ga kako
ŋgï zi Yësu kiya te, “Yowani bɔ
bapatisi na koja ze zïyï tiya mo te,
‘Nï mo na rɔ bɔ mo tönë këdï kako
ne, ala 'dɔ doje kɔmɔze gba gɔ bɔ
mɔtɔ 'beri?’ ”

XXI Mï kada mo nima Yësu ileŋo
ma konzi ame ga ti dɔkomali
rɔkɔ'ɔ ma gege ti nökï ni kiyɔpɔ
kɔmɔ bɔ kɔmɔ kölu ni 'deni gbï.
XXII Kina bo kileki kiya zi bɔ laja
naga nime, bo iya te, “Ilekike kari
kïyëtïke wa naga nime ko'jake
kuwöke gbï ne zi Yowani. Iyɔpɔ
kɔmɔ bɔ kɔmɔ kölu ni 'deni. Bɔ
ka'bo ni iliŋgere 'deni. Ileŋo bɔ
mönyu ni 'deni yaga rɔ ma kɔpɔ.
Bɔ mbili ku'bë ni uwö bi 'deni.
Töku ni indiŋi 'deni kina laja laka
uwöwö rönï 'deni zi bɔ lisa ni.
XXIII Lïjë ame ga lende ma kïlïkö
dë dönnï ne na ti yëyï.”

XXIV Di pötö bɔ laja 'ba Yowani
naga nima kari 'deni na Yësu
koloma rɔ tiya lende 'ba Yowani
zi tïndï naga nima. Bo iya te,
“Me karike yï mökö zi Yowani ne
wa'di na karike toŋgɔ mo? Mbili
mɔli ma këdï kudë dönï di zi
lili? XXV Ne ma kinza tara arike
toŋgɔ wa'di? Bɔ kusu bɔŋgɔ kele?
Inza tara, lïjë ame ga këdï kusu
bɔŋgɔ ma ndögö kitigɔ kulöwö
naga nima dönnï kola ŋge 'joyi
di mï mɔri ne, bi 'bënnï liŋɔ 'ba
ŋere. XXVI Ne arike toŋgɔ wa'di?
Bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba? Yëë,
rɔ ma laka o'jake bɔ ame kebe
bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba pili ne
'deni. XXVII Bo na me kugu lende
abo mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te,
‘Mëdï moja bɔ laja ma kari dɔgba
kömöyï tileŋo kɔri zïyï.’ □□□ Rɔ
ma laka miya ziye, kole köyö 'ba
'ja mɔtɔ inza mbiri di dɔ Yowani,
tine bɔ ame titiyi mï ŋere löbu
'ba Bɔko'ba ne na mbiri di dɔ
Yowani.”

XXIX Bilaka ma laki naga nima
ti bɔ kireke awada ni kpaki ɔdɔ
lïjë kuwö lende nime Yësu kiya
ne 'deni tine ileme ŋgï zïnnï burë
ko'dɔ 'ba Bɔko'ba rɔ ma kodɔrɔ
römöyï Yowani na ko'dɔ bapatisi
'deni dönnï. XXX Tine Parosi ni ti
bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni
ilagi ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba ŋgï gɔ
dönnï, lïjë kilagi di zi Yowani di bi
to'dɔ bapatisi dönnï.

XXXI Yësu ileki kiya te, “Ti miyari
ye kpe bɔ titi ma le'jete nime ti
wa'di? Kpe ŋgï kɔzɔ wa'di ga?

XXXII Kpe ŋgï kɔzɔ kole titi ame kotɔŋi dönnï mï bi 'ba ndögö tara, ame dɔtumu mɔtɔ kulörï kiya zi ama ga, iya te, ‘Domba dɔkole mbili pele ziye, odoweke gɔye dë yɔ. Kina me ducï lërï 'ba tölë pele ziye, uduke dë yɔ.’ □□□□ Yowani ako bine koro kpa bo kuwë a ma kata naga dë, iyake te, ‘Bo bɔ nökï na.’ □□□□ Kina me kole 'ba bilaka lesi kako konyo kpa bo kuwë wa, iyake te, ‘Oŋgɔke yayi, bo ŋgï rɔ bɔ kpa ŋböŋbö bɔ layi bɔ pɔri 'ba bɔ kireke awada ni ti bɔ lende kënyë mɔtɔ ga.’ □□□□ Ne tine akikali 'ba Bɔko'ba ti kinda 'deni yaga di mï ndɔbɔ 'ba kole mo ga.”

Yësu Ni Ti Simona Ma Rɔ Parosi

XXXVI Parosi mɔtɔ ose Yësu 'dɔ kari rɔ ŋba liŋɔ abo. Kina Yësu kari ŋgï lïjë koloma tonyo akonyo bi kɔtɔ ti Parosi nima. XXXVII Tine 'ja bɔ lende kënyë mɔtɔ di mï gawo nima uwö 'deni Yësu ëdï liŋɔ 'ba Parosi nima. Kina lɔko kako ŋgï ti kizaza 'ba 'bu ma kato kele. XXXVIII Lɔko ɔrɔ ŋgï kebe gɔ Yësu di kpa akonyo yayi tudu, tɔlɔ kömönï kiya'ji ndï Yësu. Kina lɔko kebe ŋgï tididi ndï Yësu ti sunë dönï lɔko kunzulu kinzanza 'bu kato kele tönë teyi.

XXXIX Kina ɔdɔ Parosi mo nima ko'ja 'deni tara tine, bo ebe tiya mo ti mï bo te, “Bɔ nime ma bo këdï ra ŋgï rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba dëne bo ëdï kikali ŋgï 'ja nime këdï kosa ndï bo ne bɔ lende kënyë ma dɔ kiteli na.”

XL Yësu ënyï kilende zi Parosi nima, möyï mo rɔ Simona ne, iya te, “Simona, mëdï ti lende mɔtɔ tiya mo zïyï.”

Simona ileki dɔmo iya te, “Laka, bɔ kɔmɔ kiyandi, iya zö.”

XLI Yësu isaki kiya te, “Ya mɔtɔ ga rïyö ogba yamo tötï di zi bɔ mɔtɔ 'dɔ lïjë kopi 'jaa. Bɔ mɔtɔ ogba 'ba bo kuluku 'butë, bɔ ama ogba 'ba bo kuluku kɔtɔ. XLII Ya naga nime kpaki rïyö inza ga ti a mɔtɔ 'dɔ topi wali nima timo. Na bɔ mo tönë kola yamo naga nima ŋgï gbɔ pili zïnnï. Di mï ya rïyö naga nime bɔ ma yala na ti kɔ'ɔ bo kulöwö?”

XLIII Simona iya te, “Momeri 'bama bɔ ama wali mo mbiri ne na ti kɔ'ɔ bo kulöwö.”

Yësu iya te, “Iya 'deni ko dɔmo.”

XLIV Kina bo kuyï kɔmɔ bo kileme 'ja nima zi Simona, iya te, “O'ja 'ja nime ra? Ma mako liŋɔ 'bï i'di mini dë yɔ zö turögö ndö timo. Ne 'ja nime lɔko urögö ndö ti tɔlɔ 'ba kömönï lɔko kididi ti sunë dönï. XLV Me mɔdɔ bine ne iramo ma dë yɔ. Ne 'ja nime mɔlo gɔ tɔdɔ ma bine ɔrɔ dë di bi tunzulu ndö. XLVI Inzanza 'bu dë yɔ dɔma. Ne lɔko inzanza 'bu kato kele ndö. XLVII Kina me miya zïyï lende kënyë konzi 'bënï naga nima ola lɔko 'deni gbï gɔmo kɔzɔ akɔ'ɔ mbëmbë 'bënï nime. Bɔ ame kola ŋge mbowa ne ɔ'ɔ gbï ŋge mbowa.”

XLVIII Kina Yësu kileki kiya zi 'ja nima, iya te, “Ola yi 'deni gɔ lende kënyë 'bï ga.”

XLIX Kina ŋba mɔtɔ ga ama ti bo yayi ne kebe ŋgï tiya mo rɔ gɔ rönnï, iya te, “Bɔ nime bo yë na gɔ bo kola wa gɔ lende kënyë?”

L Yësu ileki kiya zi 'ja nima, iya te, “Ti'di döyï gɔ lende ma na kɔmɔ yi 'deni, ari ti, ti mï këyï.”

VIII

Liŋgere Tuwöwö Laja Laka

I Di pötö mo 'deni yayi tine na Yësu koloma ŋgï rɔ tiliŋgere kebe mï gawo ni ti dɔliŋɔ ma titi naga ti tuwöwö laja laka 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. Bɔ kösö gɔ bo ga ma 'butë dɔmorïyö mo tönë ga ari ti bo mï liŋgere nima II gbï ti 'ja mɔtɔ ga ame kileŋo 'deni di dɔ rɔkɔ'ɔ ni ti nökï ni ne. 'Ja mɔtɔ mo naga nima lïjë na rɔ Mariya ma kïdëkï möyï mo gbï rɔ Magadala ma tönë nökï modɔmorïyö kita'ba

yaga di dɔmo ne III kina gbï ti Zowana 'ja 'ba Kuza makuŋgu 'ba ŋere Erode kina Sosana ni ti 'ja ma konzi mɔtɔ ga. 'Ja naga nime na koloma rɔ tokɔnyi Yësu ni ti bɔ laja abo ga ti yamo 'ba gbagba lïjë gä.

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Kulï Kupö
(MT 13:1-23; MK 4:1-25)

IV Kina tïndï ma kinza kiya ki'di totɔtɔ rönnï ŋgï zi Yësu. Bilaka oloma ŋgï rɔ tako di mï dɔliŋɔ ma konzi mɔtɔ ga. Kina bo koloma ŋgï rɔ tiya dɔŋgala nime zïnnï, iya te, V "Bɔ mɔtɔ ɔdɔ 'deni kari tulï kupö. Kina ɔdɔ bo këdï kulï 'deni tine mɔtɔ ga ila'ba ŋgï dɔ kpa kɔri. Ututu dɔmo ŋgï ti ndï na yali kako kogɔ ŋgï. VI Mɔtɔ ga ila'ba 'bënnï dɔ kirigɔyɔ. Kina ɔdɔ kötu 'deni tine ututu ŋgï römöyï yayi mo ëyï dë. VII Kupö mɔtɔ ga ila'ba 'bënnï bïcï kono. Kina ɔdɔ kono kïyöbu 'deni kɔtɔ timo tine uböwu ŋgï yaga. VIII Tine kupö mɔtɔ ga ila'ba 'bënnï mï yayi ma laka. Kina kötu ŋgï kïyöbu kana konzi kebe ma tönë kulï ne."

Ɔdɔ bo kiya 'deni kɔzɔ a nime te tine, bo ënyï kuwöwö, kiya te, "Bɔ ame këdï ti mbili tuwö lende ne i'dike bo kuwö lende nime."

IX Bɔ kösö gɔ bo ga ebe tititi bo gɔ 'jɔ 'ba dɔŋgala nima. X Tine bo ileki zïnnï, bo iya te, "'Beye Bɔko'ba i'di akikali 'ba ŋere löbu abo ame rɔ ma kusu ne 'deni ziye. Ne 'bënnï lïjë ya ma laki naga nima ti milende zïnnï rɔ dɔŋgala römöyï 'dɔ ɔdɔ lïjë koŋgɔ pele lïjë ko'ja dë, lïjë kuwö pele lïjë kikali mï 'jɔ 'ba lende mo dë. XI 'Jɔ 'ba dɔŋgala nima na te, kupö na rɔ lende 'ba Bɔko'ba. XII Ma kila'ba dɔ kpa kɔri naga nima na rɔ ya ame ga kuwö laka tine Satani ako ŋgï kolɔ yaga di mï dökï'dï mo ne kinza lïjë ki'di dönnï ra gɔmo kɔmɔ lïjë di mï tölë. XIII Ma kila'ba dɔ kirigɔyɔ na rɔ ya ma kinda'ba lende 'ba Bɔko'ba ŋgï ti mï këyï di bi tuwö mo. Tine ŋgira'da mo alo dë mïnnï. Lïjë i'di dönnï ŋge mbowa gɔmo tine ɔdɔ akiyari kömö yɔ na lïjë kila'ba ŋgï. XIV Kupö ma kila'ba bïcï kono na rɔ ya ame ga kuwö ŋgï tine 'deni yayi kɔmɔ kïlë'dï 'ba gɔ wa 'ba dɔliŋɔ nime, mɔri ni ti lɔŋɔ mo uböwu ŋgï yaga di mïnnï. Kina ŋgï lïjë ïyöbu dë kpe. XV Tine kupö ma kila'ba mï yayi ma laka na rɔ ya ame ga kuwö lende nime kinda'ba ŋgï mï dökï'dï nnï ti lende koro mo. Kina lïjë kogbɔ ŋgï ŋbö lïjë kana.

Dɔŋgala 'Ba Lamba
(MK 4:21-25)

XVI Kɔzɔ ma koŋgɔke bɔtɔ i'di pa'do dë dɔ lamba kogba kutu'bö dɔmo ti kete ala kusu bïcï sora. Tine ëdï ki'di lamba dɔ a 'ba tïdëyï mo 'dɔ kiyɔpɔ bi zïnnï lïjë ame ga pili këdï kɔdɔ rö yayi ne. XVII Kina me wa ame ga rɔ ma kusu ne ti koja yaga bi kɔpɔ. Kina lende ame ga kutu'bö kpamo bërï ne ti kugbë'du gɔmo yaga. XVIII Ojeke mbili ye laka gɔ lende nime tuwö mo. Bɔ ame këdï timo ti ki'di gbï doro'do dɔmo. Tine bɔ ame kinza timo ne ma mbowa mo ame bo komeri bo këdï timo ne ti kogba yaga di zi bo."

Yë Na Rɔ Iya?
(MT 12:46-50; MK 3:31-35)

XIX Ma 'ba Yësu ni ti löndö bo ga ako toŋgɔ bo. Tine lïjë ɔ'bɔ dë 'dɔ tömö ŋgɔsi ŋgila bo römöyï tïndï uru bo 'deni. XX Kina bɔ mɔtɔ kari kiya zi bo, iya te, "Möyï ni ti löndö yï ga na me 'dë këdï kɔrɔ yaga, lïjë o'dɔkɔ tilende tïyï."

XXI Tine bo ënyï kileki dɔmo, iya te, "Iya ni ti löndö ma ga na rɔ ya naga nime lïjë ame ga kuwö lende 'ba Bɔko'ba kinda'ba ndɔbɔ mo ne."

Yësu Oga Pïwu
(MT 8:23-27; MK 4:35-41)

XXII Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na Yësu kënyï kiya zi bɔ kösö gɔ

bo ga, bo iya te, “Ënyïke dumuke gönyï pöpö ma 'dë.” Kina lïjë këkï ŋgï mï sorope tari.

XXIII Di mï sorope 'deni yayi na tö'dö kinda'ba bo ŋgï. Tine na lili pïwu ki'di dönï ŋgï mini ki'di toso gönnï mï sorope kinda ŋgï rɔ tölë zïnnï. XXIV Kina bɔ kösö gɔ bo ga kari kindiŋi bo, iya te, “Ŋere, ŋere, dëdï 'deni dölë.”

Kina bo kënyï ŋgï tɔrɔ bo kamo dɔ lili ni ti mini kikagba nima. Kina pïwu tönë kölu ŋgï me'de, bi ko'dɔ ŋgï liwo. XXV Kina bo kënyï kititi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, “Kpe nime gɔ wa'di na ki'dike dɔye dë gɔ tigɔ ma?”

Tine lïjë ŋgï pili rɔ tikere wa nima igayi lïjë 'deni, na lïjë kebe tititi rönnï, iya te, “Bɔ nime wa'di ga na? Bo embe pele ŋge dɔ lili ni ti mini, uwö dɔ bo ŋgï.”

Nökï Ni Ti Ba'do
(MT 8:28-34; MK 5:1-20)

XXVI Lïjë umu ŋgï kömö mï dɔyayi 'ba bɔ löwö mï Gerasa ame kebe gönyï pöpö nima rɔ ma koriya ti Galilaya ne. XXVII Kina ɔdɔ Yësu këkï ŋgï di mï sorope yɔ na dɔ bo kondɔsɔ ŋgï ti bɔ nökï mɔtɔ 'ba mï gawo nima. Bɔ nima oloma 'deni kɔmɔ kɔɔ konzi kinza kusu a mɔtɔ rɔ bɔŋgɔ, kö'dö dë gbï rö. Bi loma mo ŋburu mï löŋgö dögö. XXVIII Kina ɔdɔ bo ko'ja Yësu 'deni tine bo ako ŋgï kila'ba bërï ndï Yësu bo kulörï rɔ ma kembe, kiya te, “Wa'di 'bï tö nï Yësu kole 'ba Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli nime? Moma'jo rɔma zïyï, kinza kodɔ gomɔ dë rɔma.”

XXIX Bo iya tara römöyï Yësu ilende 'deni zi nökï nima 'dɔ kita'ba yaga di dɔ bo. Pa mɔlo nökï nima ëdï nduwë rɔ toŋbeŋbe bo. Omba ziŋgiri pele ndï bo ga ti közï bo 'dɔ kogbɔ bo bërï bo ö'bö ŋgï tïyëyï wa naga nime yaga di rɔ bo. Kina nökï nima koto bo ŋgï toloma yï mökö.

XXX Yësu ititi bo, iya te, “Möyï yï rɔ yë?”

Bo iya te, “Möyï ma rɔ tïndï.” Bo iya tara römöyï nökï nima kila'ba dɔ bo ne rɔ laki.

XXXI Kina nökï naga nima kënyï koma'jo rönnï ŋgï zi Yësu kinza bo koga lïjë dë koto mï gö kalo kinza kota bïcï mo dë tönë. XXXII Tïndï 'ba ba'do 'ba liŋɔ ma konzi ëdï tonyo kpënnï ndï döku yayi. Kina nökï koma'jo rönnï ŋgï zi Yësu 'dɔ koja lïjë kari kila'ba dɔ ba'do naga nima. Kina bo kodɔ kpamo ŋgï zïnnï. XXXIII Kina ɔdɔ nökï tönë ga lïjë kita'ba 'deni di dɔ bɔ nima tine lïjë ari kila'ba ŋgï dɔ ba'do tönë ga. Na dɔtumu tönë kembe ŋgï pili dɔ riŋa kulöru di bi kulïŋï 'ba döku nima kila'ba kote dönnï mï pöpö.

XXXIV Kina ɔdɔ bɔ koda ba'do naga nima koŋgɔ 'deni tara tine lïjë iriŋa ŋgï ti lende mo kari kïyëlë mï gawo kpaki kebe gɔ nyaka. XXXV Kina bilaka kɔlɔ ŋgï kari toŋgɔ ɔtɔ nima ko'dɔ rönï ne. Kina ɔdɔ lïjë kari kömö 'deni zi Yësu yayi tine lïjë ari ko'ja bɔ tönë nökï kita'ba 'deni yaga di dɔmo koloma 'deni bi ndï Yësu yayi kusu bɔŋgɔ 'deni rönï dɔmo kele 'deni. Kina lïjë ŋgï rɔ tikere. XXXVI Lïjë ame ga ko'ja tileŋo bɔ nökï nima ne na kebe bi tïyëtï gɔmo zïnnï. XXXVII Kina lïjë bilaka 'ba Gerasa mo naga nima kilende ŋgï zi Yësu 'dɔ kënyï kari yaga di mï dɔyayi 'bënnï römöyï tikere abo a'da lïjë 'deni. Kina Yësu kënyï ŋgï këkï mï sorope kari abo.

XXXVIII Bɔ tönë nökï kita'ba di dɔmo ne oma'jo rönï zi Yësu tëgë 'dɔ Yësu ki'di bo kari tïnnï. Tine Yësu ileki bo, iya te, XXXIX “Ileki kari liŋɔ 'be 'dɔ kïyëtï wa ame Bɔko'ba ko'dɔ kulöwö zïyï ne.”

Kina bɔ tönë kari ŋgï koloma rɔ tïyëlë wa ame Yësu ko'dɔ kulöwö zi bo ne kote mï gawo nima.

Nyiti Titi Ti 'Ja Kosa Rɔ Bɔŋgɔ 'Ba Ÿësu
(MT 9:18-26; MK 5:21-43)

XL Kina ɔdɔ Ÿësu kileki 'deni kömö kapa pöpö ma tönë tine tïndï ama ga yayi ne ŋgï pili ti mï këyï turë dɔ bo römöyï lïjë ëdï mɔlo rɔ toda bo. XLI Kina bɔ mɔtɔ rɔ Yayiro rɔ bɔ dɔ rö 'ba mötu kako ŋgï kila'ba bërï bi ndï Ÿësu, koma'jo rɔ bo zi Ÿësu 'dɔ kari ti bo liŋɔ abo. XLII Römöyï nyiti kɔtɔ kpökï abo 'deni mbiri rɔ dötï kɔmɔ kɔɔ mo 'deni kɔzɔ 'butë dɔmorïyö tara dökï'dï mo ëdï ko'dɔ 'deni ŋgï togba rönï.

Di gɔ kɔri 'deni yayi na tïndï komɔmi rönï ŋgï aa za 'dɔ tïdïrï Ÿësu. XLIII Tine 'ja mɔtɔ yayi roma ö'bö ŋgï ŋburu tɔlɔ di rɔmo kɔmɔ kɔɔ mo 'deni 'butë dɔmorïyö. Lɔko ote dɔ yamo 'bënï ga 'deni zi bɔ wɔwɔ ni tine ma kɔtɔ mɔtɔ mo ileŋo nï dë du te. XLIV Kina lɔko kako ŋgï kebe gɔ Ÿësu lɔko kosa kpa bɔŋgɔ 'ba rɔ bo. Kina roma 'bënï tönë kö'bö ŋgï ŋburu tɔlɔ di rönï ne koke kpënï ŋgï. XLV Ÿësu ititi, iya te, “Yë na kosa rɔma?”

Lïjë pili andi gɔmo. Kina Pïtörö kënyï kileki kiya zi Ÿësu, iya te, “Ŋere, bilaka na me komɔmi rönnï këdï kïtïrï pili kari röyï yayi, tine ti kititi 'böwu tara rɔ ma totondo mo ga?”

XLVI Tine Ÿësu ileki dɔmo iya te, “Bɔtɔ tɔ ne osa rɔma 'deni römöyï mikali gɔ tigɔ ma kɔdɔ di mï yida rɔma.”

XLVII Kina ɔdɔ 'ja tönë koŋgɔ 'deni lɔko inza kari ŋgï liwo tine na lɔko kako ŋgï ti rɔ kïlë'dï lɔko kila'ba bërï bi ndï Ÿësu. Kina lɔko kïyëtï gɔ ame lɔko kosa rɔ bɔŋgɔ 'ba Ÿësu na kileŋo nï ne ŋgï pili zi bilaka konzi naga nima. XLVIII Kina Ÿësu kileki kiya zïnï, iya te, “Nyiti ma, ti'di döyï gɔ tigɔ ma na kileŋo yi 'deni. Ari ti, ti mï këyï.”

XLIX Kota Ÿësu këdï gba tilende te tine na bɔ mɔtɔ kömö ŋgï di liŋɔ 'ba Yayiro bɔ dɔ rö 'ba mötu tönë, iya te, “A 'ba nyiti 'bï tönë ënyë 'deni. Kinza koma'jo bɔ kɔmɔ kiyandi nime dë kpe.”

L Kina ɔdɔ Ÿësu kuwö tara tine bo iya zi Yayiro, bo iya te, “Kinza kere dë, i'di döyï gɔ tigɔ ma kina ti kindiŋi nï ŋgï.”

LI Kina ɔdɔ bo kari kömö 'deni liŋɔ 'ba Yayiro yayi tine bo ola bɔtɔ dë kɔdɔ ti bo gɔ töku nima, tine ŋge rɔ Pïtörö ni ti Yowani ti Yakoba ti 'bu 'ba nyiti mo nima ti ma mo. LII Bilaka ama ga pili yayi ne ëdï bi monɔ dɔ töku tome kuwu ti kökö. Ÿësu ilende zïnnï iya te, “Udumöke, lɔko ölë dë rɔ tölë, tö'dö na.”

LIII Kina lïjë kögö bo ŋgï rɔ laŋa römöyï lïjë ikali lɔko ölë 'deni rɔ tölë. LIV Kina Ÿësu kinda'ba közï töku tönë ŋgï kïdëkï, kiya te, “Nyiti ma, ënyï tɔrɔ.” LV Kina dïdï nï kileki ŋgï lɔko kënyï tɔrɔ.

Ÿësu iya zïnnï 'dɔ ki'di akonyo zi nyiti nima. LVI Tine 'bu mo ni ti ma mo otɔ ŋgï rɔ gönnï. Kina Ÿësu kose gɔmo ŋgï zïnnï kinza lïjë kiya lende 'ba wa nime ko'dɔ rönï ne dë zi bɔtɔ mɔtɔ.

IX

Laja 'Ba Ya Ma 'Butë Dɔmorïyö
(MT 10:5-15; 14:1-12; MK 6:7-29)

I Ÿësu ïdëkï bɔ kösö gɔ bo ga ma 'butë dɔmorïyö pili bi kɔtɔ kina bo ki'di közï kakpa 'ba toga nökï ti tileŋo rɔkɔ'ɔ ŋgï zïnnï. II Kina bo koja lïjë ŋgï kari tuwöwö laja laka 'ba Bɔko'ba gbï tileŋo rɔkɔ'ɔ. III Bo ose zïnnï te, “Kinza kogbake ɔtɔ dë tiye mï liŋgere nime. Ala bo rɔ përï ala mbo'da 'ba kpasi ala akonyo, ala gïrïsï ala bɔŋgɔ kolɔ mɔtɔ kinza kogbake dë tiye. IV Liŋɔ mɔtɔ ame kɔdɔke 'deni teyi olomake ŋge bina ŋbö kënyïke di mï gawo mo tɔ nima. V Gawo ame ga bilaka mo ga kilagi ye ne ɔdɔke yaga kpa reki mo kombake lupu

'ba bi 'bënnï nima yaga di ndïye rɔ lömu rönnï.”
VI Kina bɔ kösö gɔ bo naga nima kënyï ŋgï dɔmo tiliŋgere rɔ gɔ liŋɔ tuwöwö laja laka gbï tileŋo rɔkɔ'ɔ.

VII Kina ɔdɔ ŋere Erode kuwö lende nima këdï ko'dɔ rönï ne 'deni tara tine lende mo ïlïkö ŋgï dɔ bo römöyï ya mɔtɔ ga iya te Yowani na koja 'deni di mï tölë. VIII Ya mɔtɔ ga iya 'bënnï te Eliya na kɔdɔ 'deni. Kina gbï ma konzi mɔtɔ ga iya te bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ma mɔlo tönë ga ma kɔtɔ mɔtɔ na ma kɔdɔ 'deni 'böwu di mï tölë. IX Tine Erode iya te, “Ma na mi'di koke dɔ Yowani, ne bɔ ma yala mo na me 'böwu mëdï muwö lende mo ne?”
Tine bo ö'bö nduwë titeri 'dɔ to'ja kïnë Yësu.

Yësu I'di Akonyo Kɔ'bɔ Bilaka Kuluku 'Butë Bi 'Butë
(MT 14:13-21; MK 6:30-44; YN 6:1-14)

X Kina ɔdɔ bɔ kösö gɔ Yësu ga kuyï dönnï 'deni di mï liŋgere 'bënnï nima tine lïjë oloma ŋgï rɔ tora gɔ wa ame ga lïjë ko'dɔ ne zi bo. Kina bo kotɔtɔ lïjë ŋge rɔ dönnï kari ti bo mï dɔyayi mɔtɔ kïdëkï rɔ Betesayida. XI Tine tïndï naga nima ikali gɔmo ŋgï na lïjë kënyï kozi ŋgï kari gönnï yayi. Bo urë dönnï ti mï këyï kina bo koloma ŋgï rɔ tiya lende 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba zïnnï. Kina bo kileŋo ya ame ga 'dɔ kileŋo ne ŋgï.
XII Mï dɔkɔpiyari 'deni na ya ma 'butë dɔmorïyö ma 'ba bo mo tönë ga kako zi bo kiya te, “Oja bilaka naga nime kari 'dɔ lïjë kari koma akonyo gbï ti bi 'ba tö'dö zïnnï di mï liŋɔ mɔtɔ ga ma ŋgɔsiŋgɔsi bine römöyï ze dëdïke yï mökö.”
XIII Bo ileki dɔmo zïnnï, bo iya te, “Kpe na 'dɔ ki'dike ɔtɔ ga zïnnï.”
Lïjë ileki dɔmo zi bo, iya te, “Dëdï ŋge ti maŋgolɔ'bɔ muyï bine ti kenze rïyö. O'dɔkɔ gɔ dari dugö akonyo zi tïndï konzi naga nime?” XIV Bilaka naga nima yayi bɔtɔni 'beri rɔ dönnï ëdï ŋbö kɔzɔ kuluku 'butë bi 'butë (5,000) tara.
Tine bo ënyï kileki zi bɔ kösö gɔ bo naga nima, bo iya te, “I'dike lïjë pili rɔ gönnï koloma bërï rɔ dɔtumu, rɔ kuluku rɔ kuluku.”
XV Bɔ kösö gɔ bo ga o'dɔ ŋgï tara na bilaka tönë ga koloma ŋgï pili bërï. XVI Kina bo kogba maŋgolɔ'bɔ muyï ti kenze rïyö mo tönë ga ŋgï bo kombi kɔmɔ bo mïtɔrɔ, bo ko'dɔ yëë'dï mo bo konye yïmo ŋgï ki'di zïnnï 'dɔ lïjë kari koza zi bilaka naga nima. XVII Kina bilaka naga nima pili konyo ŋgï kïtëkpë lïjë. Kina bɔ kösö gɔ bo ga kari kutö'du kɔsɔ ma kileke bërï mo ga ŋgï koso mï kee 'butë dɔmorïyö.

Kole 'Ba Bilaka Lesi Yë Na?
(MT 16:13-28; MK 8:27–9:1)

XVIII Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ ko'ja Yësu ni këdï to'dɔ mötu rɔ dönnï ti bɔ kösö gɔ bo ga na bo kënyï kititi lïjë, iya te, “Bilaka iya ma rɔ yë?”
XIX Lïjë iya te, “Ya mɔtɔ ga iya yi rɔ Yowani bɔ bapatisi, mɔtɔ ga iya yi rɔ Eliya, tine ma konzi mɔtɔ ga iya te bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ma mɔlo tönë ma kɔtɔ mɔtɔ na kënyï kɔdɔ 'deni di mï tölë.”
XX Bo iya te, “Ne kpe ma 'beye iyake ma rɔ yë?”
Pïtörö ileki dɔmo iya te, “Nï na rɔ Kurïsïtö mo tönë Bɔko'ba këdï koja ne.”
XXI Tine bo ënyï kose gɔmo kitigɔ zïnnï kinza lïjë kiya dë zi bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ. XXII Bo iya te, “Kole 'ba bilaka lesi ti kombi gomɔ rɔ mbëmbë, löbu ni ti bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ti kilagi di rɔ bo kupö bo. Tine mï tö'dö dɔ mota bo ti kënyï 'deni kɔdɔ yaga di mï tölë.”
XXIII Kina bo kënyï kiya zi bilaka naga nima pili rɔ gɔmo, bo iya

te, “Bɔtɔ ame ko'dɔkɔ tösö gɔma ne, i'dike bo komba gɔ bo zi gbagba bo, bo kombi gomɔ abo, bo kösö gɔma pele ŋbö mï tölë. XXIV Römöyï ame kiteri tɔmɔ dïdï bo ne ti kupö ŋgï. Tine ame kupö dïdï bo gɔ lende ma ne ti kɔmɔ ŋgï. XXV Wa'di na ti nï mɔtɔ ko'ja di gɔmo ɔdɔ komɔmi dɔliŋɔ löbu nime pele pili zïyï tine kupö dïdï yï? XXVI Bɔ ame koga kpënï gɔma gbï ti lende ma nime ne kole 'ba bilaka lesi ti koga kpa bo gbï tara gɔmo mï kada 'ba tako abo ame bo këdï kako 'deni ti tigɔ dɔ kiteli 'ba 'bu bo gbï ti 'ba malayika 'ba Bɔko'ba ne. XXVII Rɔ ma laka miya ziye, mɔtɔ ga di mï löŋgö ma këdï kɔrɔ naga nime inza kinene tölë titi gba kota kinza ma lïjë ko'ja ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime dë ŋgï titi du ti kömönnï.”

Kïnë Yësu Uyï Rönï (MT 17:1-8; MK 9:2-8)

XXVIII Kɔzɔ tö'dö dɔ modɔɔmota 'deni tara di pötö lende nime bo kiya ne tine na bo kogba Pïtörö ni ti Yowani ti Yakoba kari ti bo dɔ döku tɔrɔ tilende ti Bɔko'ba. XXIX Ko'ja bo këdï 'deni yayi na kɔmɔ bo kuyï rönï ŋgï bɔŋgɔ 'ba rɔ bo kaŋmi köbö yaga kɔzɔ tɔrɔ kunyï. XXX-XXXI Kina bilaka rïyö mɔtɔ ga Musa ni ti Eliya kɔdɔ ŋgï ti bi kɔpɔ 'ba mïtɔrɔ koloma rɔ tilende ti bo gɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba ame bo këdï kote 'deni ŋgï ko dɔ 'bö mo ti tölë abo mï Yerosalema.

XXXII Pïtörö ni ti lëpï bo ama ga ëdï 'deni bi tö'dö. Kina ɔdɔ lïjë koŋgɔ bi tine lïjë o'ja bo ŋgï këdï 'deni mï bi kɔpɔ abo ti bilaka rïyö këdï kɔrɔ ŋgila bo. XXXIII Kina ɔdɔ ya naga nime këdï ko'dɔ 'deni tari kola ŋge rɔ Yësu na Pïtörö kënyï kiya zi Yësu, iya te, “Ŋere, ele sowa ame dëdï 'deni bine ne. I'di dubö ŋgöŋgöbö mota, kɔtɔ zïyï kɔtɔ zi Musa kɔtɔ zi Eliya.” Tine wa nime bo këdï kiya ne bo ikali dë.

XXXIV Kota bo këdï gba kilende yɔ na pɔli kutu'bö lïjë ŋgï tine Pïtörö ni ŋgï rɔ tikere. XXXV Birɔ udu di mï pɔli nima, iya te, “Ame na rɔ kole ma ame migeli 'deni, uwöke dɔ bo.”

XXXVI Di pötö lende nime lïjë o'ja Yësu na 'deni ŋge kola kutu bo yayi. Lïjë ya mota naga nima usu dɔ lende nime kö'bö ŋge rɔ gɔ rönnï. Lïjë ïyëtï gɔ wa nime lïjë ko'ja ne dë zi bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ mï kada naga nima yayi.

Kole Mɔtɔ Ti Nökï Dɔmo (MT 17:14-23; MK 9:14-32)

XXXVII Mï bi këzë ma di gɔmo lïjë këkï 'deni bërï di dɔ döku nima na tïndï ma konzi kako ŋgï zi bo. XXXVIII Kina bɔ mɔtɔ di mï löŋgö tïndï naga nima kuwöwö dɔ bo, kiya te, “Ŋere, moma'jo rɔma zïyï, oŋgɔ kole ma nime römöyï bo na ŋge kɔtɔ kpökï rɔ kole zö. XXXIX Nökï ö'bö toŋma bo ki'di bo kulörï ku'du bo bërï kotɔ bo, surupu kö'bu di kpa bo. Kina kö'bö 'deni ŋgï ŋburu ti bo kola bo dë yɔ këdï ko'dɔ 'deni ŋgï 'dɔ tïyölu bo. XL Kina me pa bine mititi bɔ kösö göyï ga 'dɔ koga yaga di dɔmo tine lïjë ɔ'bɔ dë.”

XLI Yësu iya te, “Kpe bɔ titi ma le'jete nime, kpe wa kinza ki'di dönnï dë laka gɔ lende ma, bɔ lende kënyë naga nime, 'dɔ mö'bö ŋbö tiye nyanya ga togbɔ dökï'dï ma di zi gomɔ 'be? O'de kole 'bï nima dayi te.”

XLII Tine ko'ja kole mo nima këdï kako na nökï mo ku'du ŋgï bërï kotɔ. Kina Yësu kamo ŋgï dɔ nökï nima kileŋo kole tönë ŋgï ki'di zi 'bu mo. XLIII Kina lïjë pili kotɔ ŋgï rɔ gönnï di zi tigɔ löbu 'ba Bɔko'ba.

Ko'ja wa ame ga Yësu ko'dɔ ne lende mo kigayi bilaka naga nima 'deni gba tara tine, na bo kileki kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te,

XLIV “Lende nime mëdï mo'dɔ tiya
mo ziye ne uwöke laka. Ti ki'di
kole 'ba bilaka lesi közï bilaka.”
XLV Tine bɔ kösö gɔ bo ga ikali
mï 'jɔ 'ba lende nime dë. Usu
dɔmo 'deni di zïnnï kinza lïjë
kikali ra. Kina lïjë kere ŋgï tititi
bo gɔ lende mo.

Yë Na Rɔ Dɔ Kiteli?
(MT 18:1-5; MK 9:33-40)

XLVI Kowasa u'du rönï ŋgï mï
löŋgö bɔ kösö gɔ Yësu ga gɔ lende
'ba yë na rɔ löbu di mï löŋgö lïjë.
XLVII Yësu ikali meri 'bënnï nima
na bo kogba kole titi mɔtɔ ŋgï ki'di
kɔrɔ ŋgila bo, XLVIII na bo kiya
zïnnï, bo iya te, “Bɔ ame kota kole
ma titiyi kɔzɔ a nime te rɔ ŋba
dömöyï ma, ma na bo kota 'deni.
Kina bɔ ame kota ma rɔ ŋba bɔ
ma koja ma nime na ma 'deni gbï
bo kota. Bɔ ame wötï titiyi di mï
löŋgö ye ne bo na rɔ löbu ma dɔ
kiteli.”
XLIX Yowani iya te, “Ŋere, do'ja
bɔ mɔtɔ koloma toga nökï ti möyï
yï kina diya zi bo kinza bo ko'dɔ
dë kpe römöyï bo inza rɔ ma kɔtɔ
mɔtɔ di mï tumu ze nime.”
L Yësu ileki dɔmo, iya te, “Kinza
kotake gɔ to'dɔ mo dë di zi bo
römöyï bɔ ame ko'ji ye dë ne bo
na rɔ 'beye.”

Somorona Ilagi Yësu

LI Kina ɔdɔ kada 'ba togba Yësu
kari mïtɔrɔ këdï 'deni ŋgɔsi tine
na bo kinda'ba kɔri Yerosalema
ŋgï. LII Bo oja bɔ laja kari dɔgba
kɔmɔ bo mï dɔliŋɔ mɔtɔ 'ba So-
morona tileŋo bi ndö koda bo.
LIII Tine bilaka mo ga o'dɔkɔ lende
abo dë römöyï bo ëdï kari Yeros-
alema. LIV Kina ɔdɔ bɔ kösö gɔ bo
ga Yakoba ni ti Yowani ko'ja lende
nime te na lïjë kititi bo, iya te,
“Ŋere, o'dɔkɔ zize gɔ dïdëkï pa'do
di mïtɔrɔ kote dönnï yaga?”
LV Tine Yësu uyï kɔmɔ bo kamo
dönnï, LVI kina Yësu ni kari ŋgï
nduwë mï dɔliŋɔ mɔtɔ.

LVII Ko'ja lïjë këdï kiliŋgere rɔ
gɔ kɔri na bɔ mɔtɔ kako kiya zi
Yësu, iya te, “Ti mösö ŋgï nduwë
göyï ŋbö bi tɔ ame këddï kari pele
teyi.”
LVIII Yësu ileki dɔmo iya te,
“Kiraba ni pele ëdï ti gö 'bënnï ga,
kina yali ni gbï ëdï ti rö 'bënnï ga.
Tine kole 'ba bilaka lesi inza 'ba
bo ti bi mɔtɔ ame gɔ bo ko'ba dɔ
bo teyi tindawo rɔ bo.”
LIX Bo iya zi bɔ mɔtɔ te, “Ösö
gɔma.”
Tine bɔ nima ileki dɔmo, iya te,
“I'di mari musu 'bu ma titi.”
LX Yësu iya te, “Ola töku ni kusu
töku lëpï nnï ga, tine nï 'bëyï ari
tuwöwö laja 'ba ŋere löbu 'ba
Bɔko'ba.”
LXI Kina gbï bɔ mɔtɔ ako kiya te,
“Ti mösö göyï ŋere. Ne dɔgba mo
i'di ma titi mileki tumötö ya e'be
ze ga.”
LXII Yësu ileki dɔmo zi bo, iya te,
“Bɔ ame ki'di közï bo 'deni kumu
kara këmyï kebe 'böwu kuyï kɔmɔ
bo yï'böwu ne ɔ'bɔ laja 'ba mï
ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime dë.”

X

Laja Koja 'Ba Bɔ Laja

I Di pötö mo na ŋere Yësu kigeli
ya mɔtɔ ga kuluku kɔtɔ kɔdɔ
dɔmo 'butë rïyö. Kina bo koza
lïjë ŋgï koja kari rɔ rïyörïyö dɔgba
kɔmɔ bo mï gawo ti gɔ bi ame ga
pili bo këdï ko'dɔ tari teyi ne. II Bo
iya te, “Wa 'ba kpa dɔlili nime ŋgï
kpaya tine bɔ ndɔbɔ 'ba rɔmo ga
onzi dë. Ititike bo ŋere bɔ dɔmo
'dɔ bo koja bɔ ndɔbɔ mï nyaka
abo nime. III Arike, mëdï moja
ye 'deni ŋgï tara kɔzɔ kamölö mï
löŋgö wölïwölï. IV Kinza kogbake
makpɔtɔ ala mbo'da 'ba kpasi ala
wari dë teyi. Kina kinza kɔrɔke dë
dɔye külëyï tumötö bɔtɔ di gɔ kɔri.
V Liŋɔ ame këddï kɔdɔke teyi,
dɔgba mo iyake te, ‘Lende këyï
këdï mï liŋɔ nime.’ VI Kina ɔdɔ bɔ
lende këyï këdï yayi lende këyï 'be

nima ti koloma dɔmo. Ne ɔdɔ kinza e'be ti kileki ziye. VII Liŋɔ ma kɔtɔ tɔ mo nima kɔdɔke 'deni teyi ne na ŋge kolomake teyi, konyoke kuwëke ɔtɔ ame ga lïjë ki'di ziye. Römöyï bɔ ndɔbɔ ɔ'bɔ ŋgï to'ja bi gomɔ 'ba rɔ bo. Ne kinza kebeke dë bi tolɔlɔ rɔ gɔ liŋɔ.

VIII Gawo ame ga kɔdɔke yïmo ko'dɔ ye laka ne, onyoke a ma lïjë ko'de kɔmɔye. IX Kina ileŋoke bɔ rɔkɔ'ɔ ame ga këdï yayi ne. Iyake te zïnnï, ‘Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï 'deni ŋgɔsi tiye.’ X Ne gawo ame ga kɔdɔke yïmo kilagi lende 'be, ɔrɔke mï zana mo yayi kiyake te, XI ‘Lupu 'ba mï gawo 'be nime ame pele kunzö rönï ndïze ne ti domba yaga rɔ lömu rɔye. Tine omerike, ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï 'deni ŋgɔsi.’ XII Rɔ ma laka miya ziye, mï kada 'ba burë mï Bɔko'ba ti këyï rɔ mbëmbë rɔ Sodomo di dɔ 'ba gawo mo tɔ nima.

Bu'bu
(MT 11:20-24)

XIII Bu'bu zïyï Korazina, kina bu'bu gbï zïyï Betesayida. Ma kiya te gɔ kotɔ naga nime ko'dɔ mïye ne na këdï ko'dɔ ra mï Tura ni ti Sidona dëne bilaka mo ga otɔ dönnï 'deni di mï lende kënyë kolɔ bɔŋgɔ 'ba monɔ kosa buruku rönnï rɔ akileme 'ba dɔ kotɔ. XIV Mï kada 'ba burë kada mɔtɔ Tura ni ti Sidona na ti mï Bɔko'ba këyï rɔmo rɔ mbëmbë di dɔye. XV Ne nï 'bëyï Kaparanoma, o'dɔkɔ 'deni tombi röyï ŋbö mïtɔrɔ? Inza du tara ti ku'du yi kileki bërï mï Gehena.”

XVI Yësu ënyï 'böwu gbï kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, iya te, “Bɔ ame kuwö dɔye, uwö dɔma 'deni gbï. Bɔ ame kilagi lende 'be ilagi ma 'deni gbï. Kina bɔ ame kilagi ma ne ilagi bɔ ma koja ma nime 'deni gbï.”

Tileki 'Ba Bɔ Laja

XVII Ya kuluku kɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë rïyö tönë ga ileki ŋgï ti tiliya, iya te, “Ŋere, ti möyï yï nökï ni kpaki uwö dɔze ŋgï.”

XVIII Yësu ileki dɔmo zïnnï iya te, “Mo'ja Satani 'deni këdï kila'ba kako bërï di mïtɔrɔ kɔzɔ tɔrɔ kunyï. XIX Mi'di közï kakpa 'deni ziye tututu dɔ murë ni ti nyï, ta'da Satani bɔ ya kembe tönë. A mɔtɔ inza ko'dɔ ye. XX Ne kinza kolomake dë rɔ lɔŋɔ gɔ ame nökï kuwö dɔye 'deni ne. Tine olomake rɔ lɔŋɔ gɔ ame kugu möyï ye 'deni mï dɔyayi 'ba mïtɔrɔ ne.”

XXI Mï kada mo nima Yësu ŋgï lɔ rɔ lɔŋɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka kina bo kënyï kiya te, “Mïlëlu yi 'bu ma, ŋere 'ba dɔ mïtɔrɔ ni ti dɔyayi römöyï wa ame kusu dɔmo di zi bɔ akikali ni ne ileme 'deni zi ma kinza kikali ɔtɔ dë naga. Yëë, ŋere, o'dɔ ë'bï 'deni tara gɔ mï këyï 'bï.”

XXII Bo ileki zïnnï iya te, “'Bu ma i'di a pili 'deni zö, tine bɔtɔ ikali ma kole dë, 'bu na ŋge kɔtɔ kikali abo. Kina bɔtɔ ikali 'bu dë gbï tine kole na ŋge kikali abo ti ya ame ga bo kigeli 'deni tileme 'bu bo teyi ne.”

XXIII Kina Yësu kuyï kɔmɔ bo kiya ŋge zi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, “Kpe ame ga ko'jake wa naga nime këddï koŋgɔke ne kpe na ti yëyï. XXIV Rɔ ma laka miya ziye, bɔ kumë lende ma mɔlo tönë ga ti bɔ dɔliŋɔ ma konzi iteri 'dɔ to'ja wa naga nime këddï koŋgɔke ne tine lïjë o'ja dë. Lïjë iteri 'dɔ tuwö wa naga nime këddï kuwöke ne, tine lïjë uwö dë.”

Akokɔnyi 'Ba Somorona

XXV Bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ako ti akititi tokɔ kpa Yësu timo, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, wa'di na gɔ mo'dɔ 'dɔ mëdï ti dïdï ma ŋburuŋburu?”

XXVI Yësu ileki dɔmo iya te, “Wa'di na kugu mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba, kina ïdëkï tondo?”

XXVII Bo iya te, “Ɔ'ɔ ŋere Bɔko'ba
'bï ti dökï'dï yï pili ti dïdï yï pili
ti tigɔ 'bï pili ti meri 'ba döyï pili.
Kina ɔ'ɔ lëpï yï mɔtɔ gbï kɔzɔ ame
kɔ'ɔ yida röyï ne tara.”
XXVIII Yësu iya te, “Ileki dɔmo
'deni laka rɔ ma kodɔrɔ. O'dɔ
kɔzɔ a nime te kina ti kïdïdï ŋgï
rɔ ŋburuŋburu.”
XXIX Tine bɔ nima o'dɔkɔ tileme
rɔ bo rɔ bɔ lende laka, kina bo
kënyï kititi Yësu 'böwu kiya te, “Yë
na rɔ lëpï ma?”
XXX Kina Yësu kënyï kileki dɔmo
ti dɔŋgala nime, iya te, “Bɔ
mɔtɔ ënyï di Yerosalema këdï kari
Yereko. Kina bɔ akolɔ mɔtɔ ga
kota kpa bo ŋgï komba bo kolɔ
bɔŋgɔ abo ga kola bo rɔ korɔ'bɔ
bërï bina. XXXI Tine bɔ akumu
mɔtɔ ëdï kari gbï kebe gɔ kɔri
mo nima. Bo o'ja bɔ tönë yayi
na bo koga abo ŋgï di rɔmo kebe
mökö. XXXII Kina lëwï mɔtɔ kako
gbï kömö bi nima ko'ja bɔ tönë,
kina bo koga abo ŋgï gbï kebe
mökö. XXXIII Tine bɔ Somorona
mɔtɔ ame këdï kudö kebe gɔ kɔri
nima na kako kömö dɔ bɔ tönë.
Kina ɔdɔ bo ko'ja bɔ nima 'deni
tara tine o'de lisa ŋgï kɔmɔ bo.
XXXIV Kina bo kari ŋgï kodɔ 'bu
ti wɔwɔ kɔmɔ 'böŋö bɔ nima bo
kolo kɔmɔ mo teyi. Bo ogba bɔ
nima ki'di dɔ akaca abo bo koto
kari ki'di mï rö 'ba ŋba mɔtɔ
ma kpa kɔri nima yayi bo koŋgɔ
gɔmo. XXXV Mï dɔŋbɔ mo 'deni bo
ënyï kogba gïrïsï kopi zi bɔ dɔ rö
'ba ŋba nima. Bo iya te, ‘Oŋgɔ
gɔ bɔ nime laka, ɔdɔ mëdï mileki
kebe bine ti mopi wa mɔtɔ ame ga
ko'dɔ zi bo ne ŋgï pili zïyï.’ ”
XXXVI Kina Yësu kileki kiya zi bɔ
kɔmɔ kiyandi nima, iya te, “Ma
komeri 'bëyï di mï löŋgö ya mota
naga nime, bɔ ma yala na rɔ lëpï
zi bɔ nima bɔ akolɔ komba ne?”
XXXVII Bo iya te, “Bɔ ama yïmo
këyï rɔ bo ne.”
Yësu ileki zi bo, iya te, “Ari ko'dɔ
gbï tara.”

Yësu Rɔ Ŋba Liŋɔ 'Ba Marata Ni Ti Mariya

XXXVIII Kina ɔdɔ Yësu ni këdï kari
'deni mï liŋgere 'bënnï ti bɔ kösö
gɔ bo ga tine lïjë ari kömö ŋgï
liŋɔ mɔtɔ na 'ja mɔtɔ yayi möyï
mo rɔ Marata kota lïjë ŋgï rɔ ŋba.
XXXIX 'Ja mo nima ëdï ti lëmï nï
möyï mo rɔ Mariya. Kina Mariya
koloma 'bënï ŋgï kö'bö bi ndï Yësu
tuwö wa ame ga bo këdï kiya
ne. XL Tine Marata gɔ dɔ kulö
'bënï ame ndɔbɔ ŋbaŋi dönï ne
na lɔko kari ŋgï kiya zi Yësu, iya
te, “Ŋere, lende ko'dɔ 'ba lëmï
ma nime lɔko kola ma kutu ma
bi ndɔbɔ ne o'dɔ ɔtɔ dë zïyï? Oja
lɔko dë kako tokɔnyi ma?”
XLI Ŋere Yësu ileki zïnï iya te,
“Marata, Marata, nï 'bëyï ŋgï ti
dökï'dï kombi rɔ meri gɔ wa ma
konzi, XLII ne oŋgɔ wa kɔtɔ na ŋge
ko'dɔkɔ di zïyï. Mariya na kigeli
'bënï 'deni rɔ ma laka mo kina
inza kogba kpe yaga di zïnï.”

XI

Mötu Ko'dɔ
(MT 6:9-13; 7:7-11)

I Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ Yësu
këdï rɔ to'dɔ mötu di bi mɔtɔ yayi.
Kina ɔdɔ bo kote 'deni tine bɔ
kösö gɔ bo ma kɔtɔ mɔtɔ ako kiya
zi bo, iya te, “Ŋere, iyandi ze ti
to'dɔ mötu kɔzɔ 'ba Yowani ame
kiyandi bɔ kösö gɔ bo ga ti mötu
ne.”
II Bo ënyï kileki kiya zïnnï, bo
iya te, “Ɔdɔ këddï kumötuke iyake
te, ‘'Bu ze möyï yï kö'bö rɔ ma
koro. I'di ŋere löbu 'bï kako.
III Oja gɔ akonyo 'ba mï kada ma
dɔ kɔtɔ nduwë zize. IV Ola ze
gɔ lende kënyë ze ga römöyï dola
ya ma pili kirasi lende zize naga.
Tine kinza koto ze dë mï bi 'ba
akiyɔzɔ.’ ”
V Kina bo kënyï kiya dɔŋgala
nime zïnnï, bo iya te, “Ɔdɔ bɔ
mɔtɔ këdï ti bɔ pɔri bo kina bo
kënyï kari teyi mï zana korɔndɔ
kïdëkï kiya te, ‘Bɔ pɔri ma, i'di

maŋgolɔ'bɔ mota zö, VI ŋba ma mɔtɔ ömö 'deni rɔma 'dë yayi. Kina me minza ti ɔtɔ ti'di mo zi bo tonyo mo.’ Kina bɔ ma tönë 'deni rö ne kënyï kileki dɔmo, iya te, ‘Kinza kogba dɔma dë, ulölï kpadörï 'deni teyi dö'dö 'deni bërï ti bɔyi ma ga. Mënyï dë kpe tɔrɔ 'dɔ ti'di ɔtɔ zïyï.’

VIII Rɔ ma laka miya ziye, ɔdɔ bo kënyï dë pele tɔrɔ ti'di maŋgolɔ'bɔ gɔ lende 'ba pɔri 'bënnï ma mï löŋgö lïjë, ne gɔ ame bɔ nima këdï kïdëkï ŋgï nduwë rɔ atiri ne bo ti kënyï ŋgï tɔrɔ kogba ki'di zi bo rɔ mbëmbë kɔzɔ ma bo ko'dɔkɔ tara.

IX Kina me mëdï miya ziye, ititi kina ti ki'di ŋgï zïyï. Oma kina ti ko'ja ŋgï. Ukökö kina ti kurögö kpadörï ŋgï zïyï. X Römöyï lïjë ame ga pili kititi ne i'di ŋgï teyi. Lïjë ame ga pili koma ne o'ja ŋgï. Kina zi ame ga kukökö ne urögö ŋgï.

XI Nï 'bu ma yala na ɔdɔ kole 'bï kïdëkï kenze kënyï kogba za rɔ murë na ki'di teyi? XII Ala ɔdɔ kole kïdëkï 'bö töru kënyï kogba za rɔ nyï na ki'di teyi? XIII Ne ɔdɔ kpe ame rɔ bɔ lende kënyë ne kikalike ti'di a ma laka zi kole 'be ga kɔzɔ a nime te tine rɔ ma laka 'bu ye ame mïtɔrɔ ne ti ki'di 'ba bo Nyï Kɔtɔ Laka ŋgï zïnnï lïjë ame ga kititi di zi bo ne.”

Yësu Ni Ti Belezebola (MT 12:22-30, 43-45; MK 3:20-27)

XIV Yësu ëdï toga nökï mɔtɔ ame kudödu kpa bɔ mo 'deni teyi ne. Kina ɔdɔ kita'ba 'deni yaga di dɔmo tine na bɔ mo tönë kpamo kudödu pa teyi ne kënyï ŋgï tilende. Kina lende mo kigayi tïndï naga nima ŋgï. XV Tine ya mɔtɔ ga di mï löŋgö tïndï nima iya te, “Bo ëdï koga nökï naga nima ti közï kakpa 'ba Belezebola ŋere 'ba nökï ni.”

XVI Tine ya mɔtɔ ga iyɔzɔ bo kititi bo to'dɔ gɔ kotɔ ame 'dɔ kileme Bɔko'ba na koja bo ne. XVII Yësu ikali meri 'bënnï nima 'deni mɔlo na bo kiya te, “Dɔliŋɔ ame koza mïnï 'deni to'dɔ ya rɔ gɔ rönï ne ti kïyëyï rönï ŋgï. Kina kpa gɔli ame koza mïnï to'dɔ ya rɔ gɔ rönï ne ëdï kita'ba ŋgï. XVIII Kina me ɔdɔ Satani koza mïnï 'deni to'dɔ ya ti gbagba nï dɔliŋɔ 'bënnï ti kɔrɔ tondo? Mëdï miya te römöyï iyake te moga nökï ti közï kakpa 'ba Belezebola. XIX Ne ɔdɔ mëdï moga 'bama ti közï kakpa 'ba Belezebola tine, lëpï ye naga nima ëdï koga 'bënnï ti wa'di? Ndɔbɔ 'bënnï nima na ti kodɔrɔ bïcï lende rɔye. XX Kina me ɔdɔ mëdï moga nökï ti közï kakpa 'ba Bɔko'ba rɔ ma laka ŋere löbu abo ako 'deni mï dɔyayi.

XXI Kɔzɔ ma kikalike bɔ tigɔ ame ti jama 'ba ya abo ga ndö toda bi timo di rɔ liŋɔ abo ne, abo ga oloma kö'bö te gɔ bi mo. XXII Ne ɔdɔ bɔ mɔtɔ ame kembe kebe bo ne na kalo dɔ bo ka'da bo kina ti kolɔ jama 'ba ya abo tönë ga bo këdï koloma rɔ kɔmɔ ne ŋgï koza abo tönë ga pili.

XXIII Bɔ ame ko'dɔkɔ ma dë ëdï rɔ ndo'ji tö. Kina bɔ ame kotɔtɔ kpamo dë tö ëdï 'ba bo tïyëyï yïmo.

XXIV Ɔdɔ nökï kita'ba 'deni di dɔ bilaka ënyï kari mï gɔki toma bi 'ba rɔ kindawo zi bo. Kina ɔdɔ bo ko'ja dë tine na bo kënyï kiya zi gbagba bo, bo iya te, ‘Ti mileki mari mï rö ma nime mënyï di yïmo ne.’ Kina ɔdɔ bo kako ko'ja kona yïmo 'deni kiyija a mo ga laka XXVI tine na bo kileki ŋgï kari ko'de nökï ma modɔmorïyö mɔtɔ ga ame kënyë ŋgï rɔ dɔ kiteli kebe bo ne. Kina lïjë kako koloma ŋgï yayi. Tine na kɔsɔ loma 'ba bɔ nima këdï kënyë ŋgï kulöwö kiteli ma dɔgba.”

XXVII Kina ɔdɔ Yësu kiya lende nime 'deni te tine na 'ja mɔtɔ kënyï kilende di mï löŋgö tïndï naga nima, iya te, “Ma tɔ nime köyö yi ki'di mba kpëyï ne na ti yëyï.”

XXVIII Bo ileki dɔmo iya te, “Ma rɔ dɔ kiteli mo lïjë ame ga kuwö lende 'ba Bɔko'ba lïjë ko'dɔ ŋgï tara ne na ti yëyï.”

Bɔ Titi Ma Le'jete (MT 12:38-42)

XXIX Kina ɔdɔ tïndï naga nima këdï kozoli rönnï 'deni nduwë teyi tine na Yësu kënyï kiya zïnnï, iya te “Kpe bɔ titi ma le'jete naga nime ŋgï rɔ akënyë. Ebeke tititi akileme tine inza kileme du te ziye, ne ŋge kɔtɔ rɔ ma tönë 'ba Yona. XXX Kɔzɔ ame Yona rɔ akileme ma löbu zi bilaka 'ba Nïnëwë ne, kole 'ba bilaka lesi ti këdï gbï tara ziye kpe bɔ titi ma le'jete naga nime.

XXXI Mï kada 'ba burë 'ja bɔ dɔliŋɔ 'ba Seba tönë ti kɔrɔ kɔmɔ kïtï 'ba burë todɔrɔ bïcï lende rɔye kpe bɔ titi ma le'jete nime. Römöyï lɔko ako tönë ŋbö rɔ ma kɔwɔ di mï dɔliŋɔ 'bënï tuwö akikali mbëmbë 'ba Solomo. Kina me rɔ ma laka mëdï miya ziye bɔ mɔtɔ ëdï bine ame kebe Solomo. XXXII Kina bilaka 'ba Nïnëwë ti kënyï gbï kɔrɔ todɔrɔ bïcï lende rɔye bɔ titi ma le'jete naga nime römöyï lïjë uwö dɔ Yona lïjë kotɔ dönnï. Kina me bɔ mɔtɔ ame kebe Yona ne ëdï 'deni bine.

XXXIII Bɔtɔ mɔtɔ i'di pa'do dë dɔ lamba kënyï kogba ki'di mï gɔ bi ame rɔ ma kusu ne ala kutu'bö dɔmo teyi ti kete. Tine ëdï kïdëyï lamba ŋgï dɔ a 'ba tïdëyï mo 'dɔ kiyɔpɔ bi zi bilaka ame ga këdï kako yayi ne. XXXIV Kömöyï na rɔ lamba 'ba röyï. Ɔdɔ kömöyï këdï laka yida röyï pili ti këdï mï bi kɔpɔ. Ne ɔdɔ kömöyï kele dë yida röyï pili ti këdï mï mandölu. XXXV Kina oŋgɔ laka kinza dökï'dï yï ame rɔ bi kɔpɔ 'ba dïdï yï ne këdï ra rɔ bi kölu. XXXVI Ɔdɔ yida röyï këdï 'deni pili mï bi kɔpɔ kapa mɔtɔ kinza kpe mï mandölu ti këdï 'deni ŋgï rɔ ma laka kɔzɔ bi ame lamba kiyɔpɔ ne tara.”

Ako'dɔkɔ 'Ba Parosi Ni (MT 23:1-36; MK 12:38-40)

XXXVII Di pötö mo Yësu kote tiya lende nime 'deni na Parosi mɔtɔ kose Yësu tari rɔ ŋba liŋɔ abo. Kina bo kari ŋgï lïjë koloma kpa tarabiza. XXXVIII Kina ɔdɔ Parosi nima bo koŋgɔ Yësu ŋgï ko'dɔ dölëtï 'ba közï kurögö dë titi dɔgba 'dɔ konyo akonyo 'jaa tine lende mo igayi bo ŋgï. XXXIX Kina ŋere Yësu kileki kiya zi Parosi nima, iya te, “Kpe Parosi ni ti dölëtï 'be nima urögöke gɔ kösu ti gɔ gata na kɔpɔkɔpɔ tine mïye lɔ ti mï kututu ni ti lende kënyë. XL Kpe a rumö naga nime, bo bɔ kɔtɔ ko'ba gɔ ma yaga nima na dë gbï ko'ba yïmo ma mïyö? XLI I'dike di yïmo ti mï këyï zi bɔ lisa. Kina ti wa pili këdï ŋgï rɔ ma kɔpɔ ziye.

XLII Bu'bu ziye kpe Parosi ni, dɔdoro 'ba wa 'ba mï nyaka 'be ga ame pele wötï ne kapa ma 'butë mo ö'böke dë di bi ti'di mo zi Bɔko'ba. Tine burë ma kodɔrɔ ti akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba mo ebe kolake za yaga. Wa naga nime dëne na 'dɔ ko'dɔke ra kpaki rɔ gɔmo kinza tola mɔtɔ mo.

XLIII Bu'bu ziye kpe Parosi ni, akiteri 'be rɔ kïtï ma löbu dɔgba naga di mï rö 'ba mötu. Kina gbï 'dɔ kumötö ye kɔzɔ bɔ rɔ koro tara di mï bi 'ba ndögö. XLIV Bu'bu ziye, kpe ŋgï kɔzɔ dögö ame kinza kitaka dë bilaka këdï kiliŋgere ŋgï kebe dɔmo kinza kikali dë tine kebe tirasi bilaka ne.”

XLV Bɔ kɔmɔ kiyandi mɔtɔ 'ba kö'du ki'di iya zi bo te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, wa naga nima kiya ne ëddï 'deni gbï tiya ze.”

XLVI Yësu ileki dɔmo, iya te, “Bu'bu ziye kpe bɔ kɔmɔ kiyandi

'ba kö'du ki'di ni. I'dike akïrïndï ame bɔtɔ kɔ'bɔ tombi mo dë ne dɔ bilaka tine 'dɔ kojake dɔkole közïye tɔ ŋge tokɔnyi lïjë ne inza yɔ. XLVII Bu'bu ziye, kpe ebeke to'ba dögö bɔ kumë lende tönë ga 'bu ye löbu ga kupö ne. XLVIII Ilemeke rɔye 'deni ma kikalike gɔ kɔkɔ 'ba 'bu ye löbu ga kutïke 'deni gɔmo. Lïjë upö bɔ kumë lende ni 'deni kina me kebeke 'deni to'ba dögö mo ga. XLIX Gɔ kö'du mo na 'dɔ Bɔko'ba kiya ti akikali abo, kiya te, ‘Ti moja bɔ kumë lende ni ti bɔ laja ma ga kari zïnnï. Mɔtɔ mo ga lïjë ti kupö yaga tine mɔtɔ ga lïjë ti kodɔ rɔ gomɔ rɔmo.’ L-LI Kina ti roma bɔ kumë lende naga nime kupö mɔlo bine kisaki di bi to'ba dɔliŋɔ nime, di zi roma Abele ŋbö kömö zi roma Zakariya ame kupö mï löŋgö bi 'ba akumu ni ti rö löbu 'ba Bɔko'ba ne ti kileki dɔye kpe bɔ titi ma le'jete naga nime. Rɔ ma laka miya ziye, roma naga nime ti kileki dɔye bɔ titi ma le'jete naga nime.

LII Bu'bu ziye kpe bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni, ulölïke kpadörï 'ba akikali teyi kinza ma kpe mo kɔdɔke dë teyi yɔ kirak-pake kpa ya ame ga këdï kɔdɔ ne.”

LIII Kina ɔdɔ Yësu kënyï 'deni di yayi tine bɔ kɔmɔ kiyandi ni ti Parosi ni ebe ŋgï tiya kpa kënyë rɔ bo, gbï tititi kpa bo gɔ lende ma konzi. LIV Römöyï lïjë ëdï to'ba bo gɔ lïjë kinda'ba bo ɔdɔ bo kiya a mɔtɔ rɔ ma kënyë.

XII

Ere Bɔko'ba
(MT 10:26-33)

I Kina ɔdɔ tïndï 'ba bilaka ame ŋgï rɔ kuluku ma kinza kiya ne komɔmi rönnï 'deni yayi këdï kïdïrï rɔ ŋgï rɔ ma kënyë tine, na Yësu kënyï titi dɔgba kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, iya te, “I'dike kɔmɔye kandi laka di zi kɔmɔ kandi 'ba Parosi ni laŋga 'ba 'bölu 'bënnï nima. II Wa pili ma kusu dɔmo naga ti koja yaga. Kina gbï ame ga pili rɔ ma kusu ne ti kumö yïmo yaga. III Wa ame kiya mï bi kölu ti kïyëtï gɔmo yaga mï bi kɔpɔ. Wa ame kiya rɔ kore di rö ti kuwöwö 'deni yaga mï zana lala.

IV Kina me mëdï miya ziye bɔ pɔri ma ga kinza kereke dë di zïnnï lïjë ame ga këdï kupö ŋge rɔ yida rɔ kɔ'bɔ to'dɔ a mɔtɔ dë kpe di pötö mo ne. V Ti mileme bɔ ame 'dɔ kereke ne ziye. Bɔko'ba ame di pötö tupö yida rɔ këdï gbï ti közï kakpa tu'du yi mï pa'do 'ba Gehena ne na rɔ ma laka miya ziye bo na 'dɔ kereke.

VI Oŋgɔke te tara ne ndögö 'ba silɔ muyï dë ŋge ti taripa rïyö? Tine rɔ ma laka dɔ Bɔko'ba udölu dë di gɔ ma kɔtɔ mɔtɔ mo. VII Ne kpe sunë 'ba dɔye bo ïtëtë gɔmo kikali gɔmo me rɔ kɔtɔkɔtɔ. Kinza kereke dë. Kpe na rɔ dɔ kiteli zi bo kebe silɔ ma konzi.

VIII Rɔ ma laka miya ziye, bɔ ame kiya yaga bi kɔpɔ, kiya te bo 'ba ma na ne kole 'ba bilaka lesi ti ko'dɔ gbï tara zi bo di kɔmɔ malayika 'ba Bɔko'ba. IX Ne bɔ ame kilagi ma yaga kɔmɔ bilaka ne ti milagi gbï di rɔ bo tara di kɔmɔ malayika 'ba Bɔko'ba. X Bɔtɔ ame kiya kpa bo gɔ kole 'ba bilaka lesi ne ti kola gɔ lende kënyë nima. Ne bɔtɔ ame kiti'ja Nyï Kɔtɔ Laka inza kola du te gɔ lende kënyë nima.

XI Ɔdɔ koto ye kɔmɔ bɔ dɔ rö 'ba mötu ni ti turu kinza ki'dike kɔmɔye kilë'dï dë gɔ wa ame 'dɔ kiyake ne XII römöyï Nyï Kɔtɔ Laka na ti kiyandi ye mï kada mo nima ti wa ma 'dɔ kiyake.”

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Wa

XIII Bɔ mɔtɔ di mï löŋgö tïndï naga nima ënyï kilende zi Yësu, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, ilende zi

bɔ löndö ma 'dɔ doza mï wa pötö 'bu ze rɔ ma koriya ti bo.”
XIV Yësu ileki dɔmo zi bo, iya te, “Bɔne, yë na ko'dɔ ma rɔ ŋere tote burë 'ba mï löŋgö ye?”
XV Kina bo kebe ŋgï nati nduwë tiya mo zïnnï, bo iya te, “I'dike kɔmɔye kandi laka, olomake ti bi koda di zi kupö 'ba mï löbu gɔ wa. Dïdï 'ba bilaka lesi inza gɔ lende 'ba akonya ma nï mɔtɔ këddï timo.”
XVI Kina bo koloma ŋgï rɔ tiya dɔŋgala nime zïnnï, iya te, “Yayi 'ba bɔ wa ma kɔtɔ mɔtɔ oja wa 'deni konzi. XVII Kina bo komeri rɔ bo, bo iya te, ‘Ti mo'dɔ tondo? Minza kpe ti bi mɔtɔ ti'di a ma naga nime teyi.’ □□ Tine bo iya te, ‘Ne ti mo'dɔ te, ti mïyëyï mata ma nime yaga 'dɔ mubö löbu. Kina gɔ mikeki nyönyu ma ti jama ma ga pili yïmo. XIX Kina 'dɔ miya zi yida rɔma, miya te, “Yida rɔ, nï 'deni ti wa ma laka rɔ mbëmbë ulu 'deni 'dɔ ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ konzi. Kinza kupö röyï dë kpe. Onyo, kuwë kina oloma ti lɔ ti lɔŋɔ.” ’ □□ Tine Bɔko'ba ilende zi bɔ nima, iya te, ‘Nï rumö nime, mï korɔndɔ nime tɔne ëdï ko'dɔkɔ dïdï nima yaga di zïyï. Ne ë'bï naga nima kulu zïyï ne ti kola zi yë?’ ”
XXI Kina Yësu kileki kiya zïnnï, iya te, “Kina ti këdï te zi lïjë ame ga kulu kpa wa zïnnï lïjë rɔ bɔ mɔri tine kinza ti ɔtɔ zi Bɔko'ba ne.”

Kɔmɔ Kïlë'dï Gɔ Wa (MT 6:25-34)

XXII Kina Yësu kënyï kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, “Rɔ ma laka miya ziye, kinza kolomake dë ti kɔmɔ kïlë'dï gɔ akonyo 'ba 'dɔ tulu yida rɔye timo, ala gbï gɔ bɔŋgɔ ma 'dɔ kɔlɔke rɔye. XXIII Dïdï na rɔ dɔ kiteli di dɔ akonyo. Kina yida rɔ na rɔ dɔ kiteli di dɔ bɔŋgɔ. XXIV Oŋgɔke gora ni te, lïjë orɔ'dɔ ɔtɔ dë gbï yɔ ala kumu ɔtɔ. Mata 'ba tikeki wa inza gbï yɔ zïnnï. Tine pele tara Bɔko'ba na këdï kulu lïjë. Tara ne kpe na dë kulöwö mbiri rɔ dɔ kiteli di dɔ yali?
XXV Yë na ti kɔ'bɔ tiyese gɔ loma abo kɔwɔ mbowa mï dɔyayi nime ti kɔmɔ kïlë'dï 'ba gɔ wa? XXVI A ma mbowa ma kɔzɔ a nime te ɔ'bɔke dë yɔ to'dɔ mo, ne ëddï kupöke rɔye ti kɔmɔ kïlë'dï gɔ a mɔtɔ ga gɔ wa'di?
XXVII Oŋgɔke döwöru ni te, lïjë o'dɔ ndɔbɔ dë gbï toma bɔŋgɔ rönnï. Ne rɔ ma laka miya ziye, bɔ dɔliŋɔ Solomo pele ti wa mbëmbë abo naga nima usu bɔŋgɔ ma kele kebe döwöru ni dë. XXVIII Ne ɔdɔ Bɔko'ba na këdï kiyada mɔli ni ame këdï ko'ja tɔne bine tine tïlëndö dayi kusu pa'do 'deni yïmo kilaŋma yaga ne, bo ti kola ye kinza tusu bɔŋgɔ rɔye? Kpe wa kinza ki'di dönnï laka gɔ lende 'ba Bɔko'ba naga nime.
XXIX Kinza kombike dökï'dï ye dë gɔ wa ma 'dɔ konyoke ala kuwëke. Kinza kolomake dë ti kɔmɔ kïlë'dï gɔmo. XXX Wa naga nime na ya ma kinza kikali Bɔko'ba dë naga këdï kulö 'bënnï dönnï gɔmo di mï dɔliŋɔ bine. Ne 'bu ye Bɔko'ba ikali 'deni ma ko'dɔkɔke wa naga nima. XXXI Tine kpe kɔri 'ba ŋere löbu abo na 'dɔ kulöke dɔye gɔmo toma mo kina ti ki'di wa naga nime 'deni gbï ziye.
XXXII Kinza kereke dë, kpe kamölö mbowa naga nime, römöyï mï 'bu ye Bɔko'ba oŋmi 'deni rɔye ti'di ŋere löbu abo ziye. XXXIII Ugöke wa 'ba gbagba ye ga mökö kozake gïrïsï mo zi bɔ lisa ni. Kina 'dɔ makpɔtɔ ame rɔ ŋburuŋburu kinza kikali tirica dë ne na ko'deke ziye. Uluke kpa mɔri ziye mïtɔrɔ ame gɔ a mo ga koloma ŋgï kinza kindirïmu dë bɔ 'bögö kömö dë gbï teyi madɔböndï ni konyo dë gbï kirasi yaga ne. XXXIV Römöyï bi ame kulu

kpa ë'bï ga teyi ne na dökï'dï yï kö'bö ŋburu gɔmo.

Bɔ Laja Ma Rɔ Bɔ Lende Kikali
(MT 24:45-51; 10:34-36)

XXXV Obilike kpa bɔŋgɔ 'be ga ndö bi kabi ye toda dɔ ndɔbɔ. I'dike lamba 'be ga kö'bö rɔ ma köbö XXXVI kɔzɔ bɔ laja ame këdï koda ŋere 'bënnï ma këdï kileki kako di mï ŋbele 'ba gbe. Ɔdɔ bo kömö kukökö yɔ na ti lïjë kiriŋa ŋgï welo kurögö kpadörï zi bo. XXXVII Bɔ laja ame ga ŋere 'bënnï kömö ko'ja lïjë këdï ndö toda bi ne na ti ko'ja yëyï. Rɔ ma laka miya ziye, bo ti kolɔ bɔŋgɔ abo yaga bo kïdëkï lïjë kako rɔ akonyo bo ŋere 'bënnï kënyï koja laja koza zïnnï. XXXVIII Ɔdɔ bo kömö pele mï zana korɔndɔ ala mï kano bi yëyï nima ti këdï ŋgï tïnnï ɔdɔ bo kako ko'ja lïjë këdï rɔ ma koŋgɔ bi ti bi koda.

XXXIX Kina uwöke lende nime laka. Ma kiya te bɔ dɔ liŋɔ këdï kikali kada ame bɔ 'bögö këdï kako yïmo ne ra dëne bo inza kënyï kola liŋɔ abo ku'bögö. XL Kina kpe gbï olomake ti bi koda römöyï kole 'ba bilaka lesi ëdï kömö mï kada ame komerike dë 'dɔ bo kömö yïmo ne."

XLI Pïtörö ënyï kititi bo, iya te, "Ŋere, dɔŋgala nime ëddï kiya ŋge zize ala zi bilaka pili rɔ buru?"

XLII Ŋere Yësu ileki dɔmo, iya te, "Bɔ laja ame kiliya rönï ti mï këddï rɔ bɔ akikali ne bo na rɔ bɔ ame ŋere 'bënnï ki'di bo rɔ bɔ dɔ lëpï bo ga toŋgɔ gönnï toza akonyo 'bënnï zïnnï mï saa mo kina bo ko'dɔ ŋgï ko tara ne. XLIII Ti këdï rɔ ma laka zi bɔ laja nime ɔdɔ kiya te ŋere 'bënnï kako ko'ja bo ŋgï këdï rɔ to'dɔ mo kɔzɔ a nime te. XLIV Rɔ ma laka miya ziye, ŋere nima ti ki'di bɔ laja mo nima ŋgï rɔ bɔ dɔ abo ga pili. XLV Ne ɔdɔ bɔ laja nima kiya zi gbagba bo te, 'Ŋere ze ëdï kigabi yayi, inza kako ca,' kina bo kodowe ŋgï tomba bɔ laja ama ga, bo konyo kpa bo, bo kuwë ŋbö layi kupö bo, XLVI kina bɔ dönnï nima ti kömö ŋgï tugu'du mï kada mo ame bo komeri dë 'dɔ kömö yïmo ne. Kina ti ŋere komba bo ŋgï ku'du bo yaga mï löŋgö bɔ lende kënyë ni.

XLVII Bɔ laja ame kikali ako'dɔkɔ 'ba ŋere abo tine bo kileŋo rɔ bo dë ndö to'dɔ mo ne ti kodɔ karama ma kïrïndï dɔmo ti nyɔ'bɔ. XLVIII Ne bɔ ame kikali dë mɔlo ɔdɔ ko'dɔ pele kɔcɔ ti komba ŋge mbowa. Bɔ ame ki'di mbiri teyi ti ko'dɔkɔ gbï mbiri di teyi. Bɔ ame ki'di teyi kulöwö ti ko'dɔkɔ gbï kulöwö di teyi.

XLIX Pa'do na mako 'deni tusu mo dɔliŋɔ. Kina ame mo'dɔkɔ ne öbö 'deni mɔlo. L Mako 'deni tombi gomɔ 'dɔ tölë. Dökï'dï ma rɔ ma kombi gɔ lende mo ŋbö ɔdɔ kote rönï 'deni tine na 'jaa. LI Ma komerike 'beye tëgë lende këyï na mako to'de mo mï dɔliŋɔ? Rɔ ma laka miya ziye, inza tara, rɔ koza na mo'de. LII Kisaki di mï kada nime tɔne kpa gɔli ame ti bilaka mo ga muyï ne ti koza mïnnï, ma mota kënyï to'ji ya ma rïyö kina ma rïyö mo naga nima ti kënyï to'ji lïjë ma mota naga nima. LIII 'Bu ti ko'ji kole kina kole ti ko'ji 'bu. Ma ti ko'ji nyiti kina nyiti ti ko'ji ma. Mese ti ko'ji 'ja 'ba kole kina 'ja 'ba kole ti ko'ji mese."

Akikali 'Ba Dɔyayi
(MT 16:2-3; 5:25-26)

LIV Kina Yësu kileki 'böwu kiya zi bilaka naga nima, iya te, "Ɔdɔ ko'jake pɔli kombi 'deni di dɔ tɔrɔ iyake te tɔrɔ ëdï kagba. Kina ka'di ŋgï ko rɔ ma laka. LV Ɔdɔ lili këdï kome kako di dɔ rɔ'ɔ, iyake te bi ëdï kututu. Kina bi kututu ŋgï ko rɔ ma laka. LVI Kpe bɔ kɔmɔ kandi naga nime, ɔdɔ koŋgɔke mï dɔyayi ni ti kɔmɔ pɔli ïyënïke ma këdï kuyï rönï mo ga ŋgï te dɔmo. Ne gɔ wa'di na kikalike dë tïyënï wa ma le'jete naga nime?

LVII Gɔ wa'di na kikalike dë toza
wa ma laka? LVIII Ɔdɔ bɔ mɔtɔ
kinda'ba yi toto yi kɔmɔ bɔ burë
ote lende nima yaga ti bo gba kota
kinza kömö kɔmɔ burë. Ɔdɔ kote
dë ti bo, bo ti kotɔ yi ŋgï kɔmɔ
bɔ burë ki'di yi zi bɔ kanya mo ga
koto yi ŋgï mï maboso. LIX Rɔ ma
laka miya zïyï, ti koloma yayi ŋbö
kopi taripa 'ba karama nima kodɔ
döyï ne pili.”

XIII

Ndose 'Ba Dɔ Kotɔ

I Mï kada mo nima bilaka mɔtɔ
ga ëdï yayi lïjë këdï rɔ tiya lende
'ba ya mɔtɔ ga di Galilaya ame
Pilato turu bɔ dönnï ki'di kupö di
bi 'ba to'dɔ akumu 'bënnï ga zi
Bɔko'ba ne. II Kina Yësu kileki
dɔmo zïnnï iya te, “Bilaka 'ba
Galilaya naga nima kupö tara ne,
ma komerike 'beye lende kënyë
ma 'bënnï na kebe 'ba bilaka 'ba
Galilaya ma laki 'deni pili? III Rɔ
ma laka miya ziye, inza tara.
Kpe gbï ɔdɔ kotɔke dɔye dë ëddï
koteke dɔye pili tara. IV Kɔzɔ
bilaka 'butë döömu dɔɔmota tönë
ga rö tɔrɔ kulöru dɔmo kupö di
Siloma ne, ma komerike 'beye
iyake te lïjë na lende kënyë 'bënnï
kidari 'deni di dɔ 'ba bilaka 'ba
Yerosalema ma laki? V Rɔ ma laka
miya ziye, inza tara. Kpe gbï ɔdɔ
kotɔke dɔye dë ëddï koteke dɔye
pili tara.”

VI Kina Yësu kiya dɔŋgala nime
zïnnï, iya te, “Bɔ mɔtɔ ëdï ti
ŋgërï këlu abo, bo ïdïyë 'deni mï
nyaka. Kina ɔdɔ bo kari toma
ma kana mo tine bo o'ja ɔtɔ dë.
VII Kina bo kiya ŋgï zi bɔ koŋgɔ
gɔ nyaka nima, bo iya te, ‘Kɔmɔ
kɔɔ mo 'deni mota ame mö'bö
nduwë tako toŋgɔ këlu nime toma
ma kana mo, tine mo'ja ɔtɔ dë
du te. Oga bo bërï, ëddï kola bo
kirasi yayi nime ka le rɔ ma sari
gɔ wa'di?’ VIII Bɔ koŋgɔ gɔ nyaka
nima iya te, ‘Ŋere, ola bo ko'dɔ
kɔmɔ kɔɔ titi 'böwu kɔtɔ 'dɔ mole
ndï bo nima toko mulu yörï teyi
'dɔ kolɔ'bɔ. IX Kina tine ti kɔɔ ɔdɔ
bo kana ele, ne ɔdɔ bo kana dë oga
bo ŋgï nati bërï.’ ”

Akileŋo Mï Kada 'Ba Rɔ Kindawo

X Mï kada 'ba rɔ kindawo mɔtɔ
ko'ja Yësu këdï tiyandi wa mï rö
'ba mötu tine XI 'ja mɔtɔ ame nökï
mo koŋgo gɔmo kɔzɔ geli naga
tara ne ëdï yayi. Wa nima ëdï
'deni tïnï kɔmɔ kɔɔ 'butë döömu
dɔɔmota. XII Kina ɔdɔ Yësu ko'ja
nï tara yɔ na kïdëkï nï ŋgï kako,
kiya zïnï te, “'Ja, ope yi 'deni di dɔ
rɔkɔ'ɔ 'bï nime.”

XIII Bo i'di közï bo rönï kina
gönï tönë kodɔrɔ ŋgï lɔko kïlëlu
Bɔko'ba. XIV Kina bɔ dɔ rö 'ba
mötu nima ŋgï rɔ 'dïrï gɔ lende
nima Yësu kileŋo 'ja nima mï kada
'ba rɔ kindawo ne. Bo ilende zi bi-
laka naga nima yayi ne, bo iya te,
“Tö'dö ëdï 'do ziye dɔ modɔɔkɔtɔ
to'dɔ ndɔbɔ yïmo. Akoke mï kada
naga nima 'dɔ kileŋo ye tine inza
dë mï kada 'ba rɔ kindawo.”

XV Yësu ileki dɔmo zi bo, iya te,
“Kpe bɔ kɔmɔ kandi naga nime, nï
mɔtɔ ebe tope ŋgulö ala akaca 'bï
di dɔ lösï mo koto kari tuwë mini
mï kada 'ba rɔ kindawo. XVI Ne 'ja
nime rɔ kupö Abarayama Satani
kudödu 'deni bërï ŋbö kɔmɔ kɔɔ
'butë döömu dɔɔmota ne, gɔ wa'di
na 'dɔ kope nï dë yaga gɔmo di
dɔ gomɔ nime mï kada 'ba rɔ
kindawo?”

XVII Lende 'ba Yësu nime odɔ rɔ
kaya ŋgï rɔ bɔ këdï kilende rɔ bo
naga nima. Tine ya ame ga yayi
ne ŋgï pili rɔ lɔŋɔ gɔ wa löbu naga
nima bo këdï ko'dɔ ne.

Dɔŋgala 'Ba 'Jɔ Titiyi
(MT 13:31-33; MK 4:30-32)

XVIII Yësu ënyï kiya te, “Ŋere
löbu 'ba Bɔko'ba ti miyari ŋgï ti
wa'di? XIX Ëdï kɔzɔ 'jɔ 'ba a mɔtɔ
titiyi 'deki ame ɔdɔ bilaka kogba
kïdïyë kina kötu ŋgï kïyöbu rɔ
ŋgërï ma löbu yali ni kako kubö
rö 'bënnï ga dɔŋgila mo.”

XX Bo ileki gbï kiya te, “Ti miyari
ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime ŋgï
gbï ti wa'di? XXI Ëdï kɔzɔ laŋga
ame 'ja kogba pele mbowa kuturö
ti ruzu koso mï a ma mbiri ki'di
ŋgï pili kö'bu ne.”

Kpadörï Titiyi
(MT 7:13-14, 21-23)

XXII Yësu ënyï kudö nduwë kebe
mï gawo ni ti dɔliŋɔ ma titi naga
ti akiyandi di kɔri 'ba tari abo
Yerosalema. XXIII Kina bɔ mɔtɔ
kënyï kititi bo iya te, “Ŋere, tara
ne bilaka ma ndö te na ŋge ti
kɔmɔ di mï tölë ya?”

Yësu iya te, XXIV “Ogbɔ röyï tɔdɔ
kebe kpadörï titiyi nime. Rɔ ma
laka miya zïyï, ma konzi ti ki-
teri ŋgï tɔdɔ kebe teyi, tine inza
kɔ'bɔ tɔdɔ. XXV Ɔdɔ bɔ dɔ rö
na kënyï 'deni tɔrɔ kulölï kpadörï
teyi, ti kɔrɔke yaga kukököke
koma'joke rɔye kiyake te, ‘Ŋere,
urögö kpadörï zize.’

Tine bo ti kileki dɔmo kiya te,
‘Mikali ye dë kɔtɔ te, ala akoke di
yala?’

XXVI Kina ti kiyake te, ‘Ze na tönë
donyoke akonyo duwëke mini
kɔtɔ tiye koloma rɔ tiyandi wa di
mï gawo ze.’

XXVII Tine bo ti kileki 'böwu kiya
te, ‘Mikali ye dë kɔtɔ te, ala akoke
di yala? Ɔlɔke yaga di rɔma, kpe
bɔ lende kënyë naga nime.’

XXVIII Kina ti monɔ ni ti kpa
kunyï këdï ŋgï ziye yayi ɔdɔ
ko'jake Abarayama ni ti Yisika
ti Yakoba ti bɔ kumë lende ni
pili 'deni këdï mï ŋere löbu 'ba
Bɔko'ba, tine kpe 'beye ku'du ye
'deni yaga. XXIX Bilaka ti kɔlɔ kako
di mï dɔ kumu sowɔ 'ba dɔliŋɔ
nime tonyo ŋbele mï ŋere löbu
'ba Bɔko'ba. XXX Rɔ ma laka lïjë
mɔtɔ ga ame le'jete yï'böwu ne ti
këdï 'deni dɔgba, kina ma dɔgba
ti kileki 'deni nyati yï'böwu.”

Nï Yerosalema
(MT 23:37-39)

XXXI Mï kada mo nima na Parosi
mɔtɔ ga kako zi Yësu kiya te, “Ënyï
ë'bï yaga di bine kari bi mɔtɔ
römöyï ŋere Erode ëdï ko'dɔkɔ
tupö yi.”

XXXII Yësu ileki dɔmo iya te,
“Ari kiyake zi kiraba nima, mëdï
moga nökï mileŋo bilaka ŋge
tɔne tïlëndö, tïlëndö mɔtɔ dayi te
mote ndɔbɔ ma 'deni. XXXIII Tine
ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba na 'dɔ moto
tari nduwë timo ŋbö mömö Yeros-
alema, römöyï tara ne Yerosalema
na dë rɔ bi 'ba tupö bɔ kumë lende
ni teyi?

XXXIV Bu'bu zïyï nï Yerosalema,
Yerosalema, ote dɔ bɔ kumë lende
ni 'deni ku'du bɔ laja 'ba Bɔko'ba
ma koja zïyï naga ti döku. Ti mopi
rɔma ŋgï ŋbö nyanya mo ga göyï
na 'jaa 'dɔ mokoko kole 'bï naga
nima yï soromo ma kɔzɔ 'ba töru
ame kokoko kole 'bënï ga ne? Tine
ö'bö tu'döŋï döyï mökö. XXXV Ti
kola rö 'bï zïyï rɔ roba. Rɔ ma laka
miya zïyï, inza ko'ja ma kpe ŋbö
kiya te, ‘Yëyï këdï dɔ bɔ ame kako
ti möyï ŋere Bɔko'ba ne.’ ”

XIV

Yësu Ileŋo Bɔ Rɔkɔ'ɔ

I Mï kada 'ba rɔ kindawo ma
dɔ kɔtɔ mɔtɔ na ɔdɔ Yësu kari
'deni tonyo akonyo liŋɔ 'ba Parosi
ma löbu mɔtɔ tine, kömönnï ŋgï
pili dɔ Yësu toŋgɔ bo ɔdɔ wa'di
na ti bo ko'dɔ. II Bɔ mɔtɔ ti
rɔkɔ'ɔ ma kiriŋa rɔ kpɔrɔkpɔrɔ
naga ëdï yayi. III Kina Yësu kënyï
kititi Parosi naga nima ti bɔ kɔmɔ
kiyandi 'ba kö'du ki'di mo ga, iya
te, “Tara ne ëdï ŋgï rɔ ma laka
mï kö'du ki'di 'dɔ tileŋo bilaka
mï kada 'ba rɔ kindawo ya? Ala
tondo?”

IV Tine lïjë udumö ŋgï pili timo.
Kina Yësu kinda'ba bɔ tönë ŋgï
kileŋo koja kari. V Kina bo kënyï
kititi lïjë, bo iya te, “Ɔdɔ nï mɔtɔ
kole 'bï ala ŋgulö sa 'bï kila'ba mï
gö mï kada 'ba rɔ kindawo ti kënyï

dë ŋgï kotɔ yaga?” Tine lïjë ileki ɔtɔ dë gbï gɔmo.

VII Kina ɔdɔ Yësu bo koŋgɔ 'deni ŋba mɔtɔ naga nima kiteri 'bënnï ŋburu rɔ kïtï ma löbu naga tine, na bo kënyï ŋgï tiya dɔŋgala nime zïnnï. VIII Bo iya te, “Ɔdɔ nï mɔtɔ kose yi mï karama 'ba gbe kinza kari dë ŋgï koloma dɔ kïtï ma löbu. Römöyï mɔtɔga bɔ mɔtɔ ame mbiri kebe yi ne ti kose 'deni gbï 'dɔ kako mï karama nima. IX Ne ɔdɔ këdï tara yɔ na ti bɔ dɔ karama nima kako ŋgï zïyï, kiya te, ‘Ënyï di dɔ kïtï nime kola zi bɔ nime 'dë.’ Na ti kari koloma ŋgï za 'böwu dɔ gba'da ma titiyi röyï kaya nime. X Tine ɔdɔ kose yi tara ari koloma ë'bï dɔ a loma ma mbowa 'dɔ bo bɔ kose yi mo nima na 'jaa kako kiya zïyï te, ‘Bɔ pɔri ma, ënyï kako koloma dɔ aloma ma laka nime bine.’ Kina ti koyo röyï ŋgï gɔmo di kɔmɔ ŋba ma laki. XI Römöyï ame kombi rɔ bo löbu ti kileki 'deni ŋgï bërï. Tine ma kileki rönï bërï Bɔko'ba ti kombi tɔrɔ.”

XII Kina Yësu kiya zi Parosi nima, iya te, “Ɔdɔ nï mɔtɔ ko'dɔ karama kinza kose dë rɔ löndö yï ni ala bɔ pɔri yï ala ma wado 'bï ga ala bɔ mɔri lëpï yï ga, römöyï lïjë ti kose yi gbï kada mɔtɔ yayi mï karama ma 'bënnï ga. Dëmba wa tönë ga ko'dɔ zïnnï ne na ma kopi 'deni pili zïyï. XIII Tine ɔdɔ koja ŋbele 'bï bɔ lisa ni ti bɔ korɔ'bɔ ni ti bɔ kɔmɔ kölu ni na kose kako yïmo, XIV kina ti Bɔko'ba ko'dɔ yëyï ŋgï döyï. Römöyï kɔzɔ ame lïjë kɔ'bɔ topi ɔtɔ dë pele zïyï ne tine ti Bɔko'ba kopi ŋgï 'deni zïyï mï kada 'ba tɔdɔ 'ba bɔ lende laka ni yaga di mï tölë.”

Dɔŋgala 'Ba Karama 'Ba Gbe (MT 22:1-10)

XV Kina ɔdɔ bɔ mɔtɔ di mï löŋgö ya ama ga ti bo kpa akonyo yayi ne kuwö 'deni te tine, bo iya te zi Yësu, “Bɔ ame këdï kari tonyo ŋbele mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ne na ti yëyï.”

XVI Yësu ileki dɔmo iya te, “Bɔ mɔtɔ ileŋo rɔ bo to'dɔ ŋbele ma löbu kose bilaka ŋbaŋi yïmo. XVII Mï kada mo 'deni na bo koja bɔ laja abo kari gɔ bilaka ma tönë ga kose 'deni ne 'dɔ kiya teyi te, ‘Ako, wa pili ëdï 'deni ndö.’

XVIII Tine lïjë pili rɔ kɔtɔkɔtɔ ebe tupë rönnï. Bɔ ma dɔgba mo iya te, ‘Mugö nyaka 'deni zö gïrï naga nime mo'dɔkɔ tari toŋgɔ mo. Moma'jo rɔma zïyï, ola ma gbɔ.’

XIX Mɔtɔ mo iya 'ba bo te, ‘Mugö sa 'ba rɔ'dɔ 'deni 'butë, mëdï mo'dɔkɔ tari tiyɔzɔ mo. Moma'jo rɔma zïyï, ola ma gbɔ.’

XX Bɔ mɔtɔ iya 'ba bo te, ‘Mogbe 'ja la'ja ma 'deni gïrï nime, mɔ'bɔ dë kpe tömö ziye yayi.’

XXI Kina bɔ laja nima kileki ŋgï kïyëtï gɔ wa tönë ga pili zi ŋere abo. Lende mo oŋma mï ŋere ŋgï sowa na bo kënyï kiya zi bɔ laja abo, bo iya te, ‘Ari welo kpa dɔkoka kɔri 'ba mï gawo 'dɔ ko'de bɔ lisa ni ti bɔ korɔ'bɔ ni ti bɔ kɔmɔ kölu ni.’

XXII Bɔ laja nima ileki kako kiya te, ‘Ŋere, wa tönë kiya ne o'dɔ 'deni tine bi ëdï gba.’

XXIII Ŋere iya te, ‘Arike kpa kɔri döŋböŋbö ko'deke bilaka di yayi 'dɔ rö ma koso. XXIV Rɔ ma laka miya ziye, bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö ya ma dɔgba tönë ga mose lïjë ne inza kinene akonyo 'ba ŋbele ma nime.’ ”

Gomɔ 'Ba Bɔ Laja (MT 10:37-38)

XXV Mï kada mo nima yayi tïndï ma kinza kiya na këdï kozi gɔ Yësu. Kina bo kuyï kɔmɔ bo dönnï bo kiya zïnnï, iya te, XXVI “Bɔtɔ ame kako zö ne ɔdɔ ma na dë ŋgï bo kɔ'ɔ rɔ dɔ kiteli di dɔ 'bu bo ni ti ma bo ti 'ja abo ti kole abo ga ti löndö bo ga ti lëmï bo ga gbï rɔ dɔ kiteli di dɔ gbagba bo, inza du te rɔ bɔ kösö gɔma. XXVII Bɔtɔ

ame ko'dɔkɔ dë ŋgï tilaŋa rɔ bo tölë gɔ tösö gɔma ne ɔ'bɔ dë tëdï rɔ 'bama.
XXVIII Me ɔdɔ nï mɔtɔ ko'dɔkɔ to'ba rö ma löbu, ti koloma dë titi bërï koŋgɔ yamo ma këddï timo, 'dɔ kikali tara ne ti kɔ'bɔ to'ba rö nima zïyï ya? XXIX Ɔdɔ ko'dɔ dë te inza kikali tote rö 'bï nima rɔ kpa koriya. Mɔtɔga ti kisaki gbɔndɔ mo yɔ na yamo ti kote rönï ŋgï tötï kola rö gba rɔ cologaki. Kina bilaka ame ga pili ko'ja ne ti kebe ŋgï tögö yi, XXX kiya te, ‘Nani nime isaki to'ba rö abo, tine 'böwu bo ɔ'bɔ dë tote mo.’
XXXI Me ɔdɔ kiya te ŋere mɔtɔ këdï kari kpa ya bɔ kanya ma 'ba bo ga këdï ŋge kuluku 'butë bi 'butë rïyö (10,000) tara ne bo ti koloma dë titi bërï bo komeri dɔ bo gɔ ya nime bo këdï kari to'dɔ mo ti ŋere mɔtɔ ame bɔ kanya mo ga këdï ŋbö kuluku 'butë bi 'butë sowɔ (20,000) ne ya? XXXII Ɔdɔ bo kɔ'bɔ dë bo ëdï koja bɔ kpërï ŋgï kari tïyëyï kpa lende nima kola ya ma laki këdï gba ŋbö rɔ ma kɔwɔ. XXXIII Kina gbï tara bɔtɔ ame komba gɔ bo dë zi abo ga ne ɔ'bɔ dë tëdï rɔ bɔ kösö gɔma.
XXXIV Tikɔ'dɔ ele ma. Ne ɔdɔ tikɔ'dɔ kote tulöwu ma kiyɔkɔ 'bënï 'deni ikali dë kpe tileki mo rɔ ma kiyɔkɔ. XXXV Ele dë kpe lipo nati zi a mɔtɔ ala mï nyaka ala mï dötu'du rɔ bi kolɔ'bɔ. Tine ŋgï tu'du mo mökö.
Bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö lende nime.”

XV

Kamölö Kɔtɔ Ɔdɔ Kölu (MT 18:12-14)

I Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ bɔ kireke awada ni ti bɔ lende kënyë ma konzi mɔtɔ ga otɔtɔ rönnï ŋgila Yësu bi tuwö lende. II Tine na Parosi ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni kebe ŋgï tiya mo te, “Bɔ nime ëdï konyo kpa bo bi kɔtɔ ti bɔ lende kënyë ni gɔ wa'di?”
III Kina Yësu koloma ŋgï rɔ tiya dɔŋgala nime zïnnï, iya te, IV “Ɔdɔ nï mɔtɔ këddï ti kamölö 'bï kuluku rïyö kina ma kɔtɔ kölu ŋgï, tara ne ti kola ma konzi naga nima dë ŋgï yayi kari toma ma kɔtɔ nima kölu ne ya? V-VI Kina ɔdɔ bo ko'ja 'deni tine bo ti kombi ŋgï dɔ mugu bo, bo kiliya kari liŋɔ rɔ lɔŋɔ. Kina ti bo kïdëkï lëpï bo ga ti bilaka ma mï tïrï kako bo kiya teyi te, ‘Iliyake ti kɔtɔ tö römöyï kamölö ma tönë kölu ne mo'ja 'deni.’ Kina me rɔ ma laka miya ziye, lɔŋɔ ma löbu rɔ dɔ kiteli ti këdï tara mïtɔrɔ gɔ bɔ lende kënyë ma kɔtɔ ame kotɔ dönï ne kebe lɔŋɔ 'ba gɔ bɔ lende laka ma konzi ame ga lïjë kinza kpe ti lende kënyë mɔtɔ 'dɔ totɔ dönnï di yïmo ne.
VIII Ɔdɔ 'ja mɔtɔ këdï ti gïrïsï siliŋbi 'butë kina ma kɔtɔ kölu lɔko ti ko'dɔ tondo? Tara ne lɔko ti ki'di pa'do dë ŋgï dɔ lamba lɔko koma mï rö nima rokpe lɔko kona ŋbö lɔko ko'ja? IX Kina ɔdɔ ko'ja 'deni tine lɔko ti kïdëkï lëpï nï ga ŋgï ti bilaka ma mï tïrï kiya teyi te, ‘Iliyake ti kɔtɔ tö römöyï mo'ja gïrïsï ma tönë kölu ne 'deni.’ Kina me rɔ ma laka miya ziye, lɔŋɔ ma löbu ti këdï gbï tara zi malayika 'ba Bɔko'ba gɔ bɔ lende kënyë ma kɔtɔ ame kotɔ dönï ne.”

Kole Kënyï Mökö

XI Kina Yësu kënyï kileki gbï kiya te, “Bɔ mɔtɔ ëdï ti kole rïyö 'deni rɔ yɔbi. XII Kina kole ma titi mo kënyï kiya zi 'bu nnï, iya te, ‘Baba, apötö yï ame ga 'dɔ këdï rɔ 'bama ne i'di zö.’ Kina bɔ nima koza mï abo ga ŋgï zi kole rïyö abo naga nima.
XIII Mbowa di pötö mo yɔ na kole ma titi mo tönë kotɔtɔ wa ma 'ba bo ga ŋgï bo kënyï kari koloma timo ŋbö mï dɔyayi ma kɔwɔ bo kote dɔ wa tönë ga ŋgï yayi mï lende yawa. XIV Tine di pötö abo naga nima kote rönnï 'deni na sëyï ma kinza kiya kila'ba ŋgï mï

dɔyayi nima. Tine ola bo 'deni ŋgï rɔ lisa. XV Kina bo kënyï ŋgï kari toma ndɔbɔ di zi bɔ dɔyayi mo naga nima. Kina bɔ mɔtɔ ki'di bo ŋgï toda ba'do 'ba liŋɔ. XVI Bo omeri 'dɔ bo kokɔnyi rɔ bo ti kano monzo ame ga këdï ki'di zi ba'do ne, tine bɔtɔ i'di ɔtɔ dë du te zi bo.

XVII Kina ɔdɔ bo kënyï komeri dɔ bo 'deni tine, bo iya te, ‘Bɔ ndɔbɔ 'ba 'bu ma ga 'dë ŋgï ti akonyo rɔ mbëmbë, ne ma na me ŋgï mëdï mölë 'deni bine ti 'bö? XVIII Ti mënyï mari zi 'bu ma, miya te, “Baba, mirasi lende 'deni zi Bɔko'ba gbï zïyï XIX mɔ'bɔ dë kpe 'dɔ kïdëkï ma rɔ kole 'bï. I'di ma gbɔ mëdï kɔzɔ bɔ ndɔbɔ 'bï ma kɔtɔ mɔtɔ tara.” ’ Kina bo kënyï ŋgï kileki kari zi 'bu bo.

Kota bo këdï gba mbowa rɔ ma kɔwɔ di ŋgila liŋɔ na 'bu bo ko'ja bo ŋgï. Kina 'bu ŋgï lɔ ti mï këyï na kiriŋa ŋgï kiramo kole abo kome mbili mo. XXI Tine kole iya te, ‘Baba, mirasi lende 'deni zi Bɔko'ba gbï zïyï, mɔ'bɔ dë kpe 'dɔ kïdëkï ma rɔ kole 'bï.’

XXII Tine 'bu ënyï ŋgï kïdëkï bɔ laja abo ga kiya teyi, iya te, ‘Iriŋake welo ti bɔŋgɔ ma kele kolɔke rɔmo usuke wa dɔkole közïmo kusuke wari ndïmo. XXIII Ari kujëke kole sa ma kɔnɔ bërï gɔ do'dɔke karama. XXIV Römöyï kole ma nime ölë pa kina me kïdïdï 'deni, ölu pa kina me ko'ja 'deni.’ Kina lïjë ko'dɔ karama mo ŋgï.

XXV Tine kole ma löbu mo tönë ëdï gba mökö mï nyaka. Kina ɔdɔ bo kako 'deni kömö ŋgɔsi ŋgila liŋɔ tine na bo kuwö lërï ŋgï ti ŋgala. XXVI Kina bo kïdëkï bɔ laja ma kɔtɔ bo kititi tara ne wa'di na kömö zïnnï. XXVII Tine bɔ laja nima iya zi bo te, ‘Löndö yï tönë na kömö 'deni kina me 'bu yï kujë kole sa ma kɔnɔ 'deni bërï rɔ karama 'ba rɔmo. Römöyï bo ileki 'deni kömö laka kinza a ma kënyë mɔtɔ.’

XXVIII Kina kole ma löbu nima ŋgï rɔ 'dïrï ko'dɔkɔ dë kpe tɔdɔ liŋɔ. Kina 'bu bo kari ŋgï tilende zi bo tïyëyï dökï'dï bo. XXIX Tine bo ënyï kileki dɔmo zi 'bu bo, bo iya te, ‘Oŋgɔ te, mï kɔmɔ kɔɔ konzi naga nime pili mö'bö kɔzɔ atɔli toja laja zïyï muwö döyï. Tine pele 'dɔ kogba tɔ ŋge rɔ kole banya ɔtɔ ga ki'di zö 'dɔ momba bërï mo'dɔ karama mbowa timo ti lëpï ma ga ne inza yɔ. XXX Tine kole ayuru 'bï nime kömö kirasi ë'bï ga 'deni me zi bɔ rɔnyɔ ne na kënyï kujë kole sa ma kɔnɔ teyi.’

XXXI 'Bu bo iya te, ‘Kole ma, nï 'bëyï ëddï nduwë tö bine. A ma naga nima pili ë'bï ga na. XXXII Ne ele do'dɔ karama rɔ ma laka ti lɔŋɔ ma löbu römöyï löndö yï nime ölë pa kina me kïdïdï 'deni, ölu pa kina me ko'ja 'deni.’ ”

XVI

Bɔ Laja Dökï'dï Këyï

I Yësu ënyï kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, iya te, “Bɔ wa mɔtɔ ëdï ti makuŋgu abo. Tine ari kiya rönï zi bɔ wa nima tëgë bɔ makuŋgu abo nima ëdï mɔlo rɔ tirasi gïrïsï abo. II Kina bo kïdëkï bɔ nima ŋgï kititi, iya te, ‘Wa'di na me muwö kiya rönï ti möyï yï ne ya? Wa ame ga pili tïyï ne ïtëtë gɔmo yaga römöyï inza kpe zö rɔ makuŋgu ma.’

III Bɔ nima omeri iya te, ‘Ti mo'dɔ tondo? Kina me këdï koga ma 'deni yaga di mï ndɔbɔ. Mitigɔ dë gbï bi tɔ'bɔ torɔ'dɔ nyaka, rɔma rɔ ma kaya di bi tokpasi wa. IV Ne wa ma 'dɔ mo'dɔ mikali 'deni römöyï ɔdɔ koga ma pele yaga di mï ndɔbɔ ma nime gɔ mëdï ti bilaka ma 'dɔ kinda'ba ma laka.’

V Kina bo kïdëkï bilaka ame ga wali 'ba ŋere abo këdï gɔmo ne ŋgï pili kako zi bo. Kina bo kënyï kititi ma dɔgba mo, bo iya te, ‘Wali 'ba ŋere ma ëdï ndö göyï?’

Bɔ nima iya te, VI ‘Wali abo ëdï gɔma 'bulu 'ba 'bu 'butë sowɔ.’

Bo iya te, ‘Ele, wali 'bï ma kugu na te. Oloma welo bërï kugu ŋge 'butë rïyö.’

VII Kina bo kënyï kititi bɔ mɔtɔ gbï iya te, ‘Wali 'ba ŋere ma ëdï ndö göyï?’

Bɔ nima iya te, ‘Ëdï gɔma luyu 'ba nyönyu kuluku rïyö.’

Bo iya te, ‘Ele, wali 'bï ma kugu na te. Oloma welo bërï kugu ŋge kuluku kɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë mɔta.’

VIII Gɔ kö'du mo na ŋere nima kubï gɔ makuŋgu kënyë abo nima ŋgï gɔ akikali laka abo nima bo ko'dɔ ne. Römöyï bilaka 'ba dɔliŋɔ nime akikali 'bënnï rɔ mbëmbë mï to'dɔ ë'bënnï ga kebe 'ba bɔ lende laka.

IX Rɔ ma laka miya ziye, o'dɔke pɔri ziye ti a 'ba dɔliŋɔ nime mï kɔri ma laka mo. Römöyï ɔdɔ kote rönï 'deni 'dɔ bo Bɔko'ba kinda'ba ye ti mï dïdï ma ŋburuŋburu.

X Bɔ ame koloma laka toŋgɔ gɔ a ma titi laka ne ti koŋgɔ gɔ ma mbiri gbï tara. Kina bɔ ame koloma dë laka mï a ma titi ti ko'dɔ gbï tara mï a ma löbu. XI Ne ɔdɔ kikali yi dë rɔ bɔ toŋgɔ gɔ a 'ba dɔliŋɔ nime laka yë na ti ki'di mɔri ma laka nime zïyï toŋgɔ gɔmo? XII Ɔdɔ koŋgɔ gɔ a 'ba lëpï yï mɔtɔ dë laka yë na ti ki'di ma 'bëyï mo zïyï?

XIII Bilaka kɔtɔ ikali dë 'dɔ këdï rɔ bɔ laja zi ŋere rïyö. Bo ti kɔ'ɔ ŋge rɔ ma kɔtɔ tine bo ti ko'ji mɔtɔ. Bo ti kodɔ mï bo zi mɔtɔ tine rɔ yögö zi ma kɔtɔ. Kina gbï tara inza kɔ'bɔ toja laja zi Bɔko'ba gbï zi a 'ba dɔliŋɔ nime.”

Akiyandi Mɔtɔ Ga 'Ba Yësu

(MT 11:12-13; 5:31-32; MK 10:11-12)

XIV Kina ɔdɔ Parosi ni kuwö lende nime 'deni te tine lïjë ebe ŋgï bi tögö Yësu rɔ laŋa römöyï lïjë Parosi ni rɔ bɔ tɔ'ɔ gïrïsï. XV Kina Yësu kënyï kiya zïnnï, iya te, “Kpe, o'dɔke rɔye kindake laka di kɔmɔ bilaka ma laki, tine mï dökï'dï ye Bɔko'ba na kikali. Römöyï wa ame ga bilaka këdï kubï gɔmo kulöwö tëgë rɔ a laka ne ma di kɔmɔ Bɔko'ba ënyë ŋgï kɔzɔ ɔtɔ.

XVI Kö'du ki'di ni ti bɔ kumë lende ni na koloma 'deni rɔ to'dɔ ndɔbɔ bine ŋbö kömö mï kada 'ba Yowani. Tine mï kada mo nima na laja laka 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba kisaki tuwöwö rönï, na me ma konzi këdï ko'dɔ 'deni ŋgï rɔ ya tɔdɔ yïmo. XVII Ne mïtɔrɔ ni ti dɔyayi ti kiteli, tine bi titi mɔtɔ di mï kö'du ki'di nime inza kölu du te.

XVIII Kina bɔtɔ ame koga 'ja abo kënyï 'böwu kogbe 'ja mɔtɔ ne o'dɔ yërï 'deni. Kina më'dë tɔ mo nima kogbe 'ja këyï nima ne o'dɔ yërï 'deni gbï.

Bɔ Mɔri Ni Ti Lazara

XIX Uwöke, bɔ mɔtɔ rɔ bɔ mɔri bɔŋgɔ kusu abo ŋburu rɔ bɔŋgɔ ma ndögö kitigɔ kulöwö naga dɔ bo kola 'joyi di mï mɔri. XX Tine bɔ lisa mɔtɔ ëdï gbï yayi möyï mo rɔ Lazara rɔmo ga me rɔ 'böŋö. Ëdï ko'de nduwë tolɔ'bɔ kpadörï 'ba bɔ mɔri nima XXI 'dɔ bo kutö'du kpa bo ti wa ma këdï kilayi bërï bïcï tarabiza 'ba bɔ mɔri nima. Tine bï ni ako 'böwu kebe titene kɔmɔ 'böŋö mo.

XXII Kina ɔdɔ kada mo kari kömö tine bɔ lisa tönë ölë ŋgï kina malayika kombi ŋgï mïtɔrɔ koto ŋgila Abarayama. Di pötö mo na bɔ mɔri tönë kölë ŋgï gbï kusu bo, XXIII na bo kari ŋgï mï Gehena mï gomɔ ma löbu. Kina ɔdɔ bo koŋgɔ bi tine bo o'ja Abarayama ŋgï ŋbö rɔ ma kɔwɔ ti Lazara dɔŋgila bo yayi. XXIV Kina bo kulörï, iya te, ‘Baba Abarayama, i'di mïyï këyï rɔma. Oja Lazara kusu dɔkole közï bo mï mini 'dɔ kako kïyëyï dɔnde'de ma tɔ kpe timo. Mëdï

'deni mï gomɔ ma kinza kiya mï pa'do nime bine.'

XXV Tine Abarayama ileki dɔmo iya te, 'Kole, omeri tɔ ma, tönë bine mï kada 'ba loma 'bï o'ja a ma laka 'bëyï ga 'deni pili, tine Lazara këdï 'ba bo mï gomɔ. Kina me bo na 'deni 'bato mï lɔŋɔ bine nï 'bëyï mï gomɔ. XXVI Kina gbï gö löbu ëdï mï löŋgö nime bɔtɔ mɔtɔ umu dë di yayi kako zize bine ala di zize bine kari ziye yayi.'

XXVII-XXVIII Bɔ nima iya te, 'Baba Abarayama, moma'jo rɔma zïyï oja Lazara kari dɔliŋɔ zi kɔsɔ löndö ma ga ma muyï ame ga gba liŋɔ ze 'dë yayi ne 'dɔ bo kari kiyandi lïjë kinza lïjë kako ra gbï mï gomɔ mbëmbë nime.'

XXIX Abarayama ileki dɔmo iya te, 'Lende 'ba kpa Musa ni ti bɔ kumë lende ni ëdï yayi, löndö yï mo naga nima kuwö dɔmo.'

XXX Bɔ nima iya te, 'Inza tara, baba Abarayama. O'dɔkɔ ŋgï rɔ bilaka ame kɔdɔ di mï tölë ne na 'dɔ kari zïnnï gɔ lïjë kotɔ dönnï.'

XXXI Abarayama iya te, 'Ɔdɔ lïjë kuwö dɔ Musa ni ti bɔ kumë lende ni dë bɔtɔ ame kɔdɔ pele di mï tölë ne lïjë inza kuwö dɔmo gbï.' "

XVII

Lende Kënyë
(MT 18:6-7, 21-22; MK 9:42)

I Yësu ënyï kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga iya te, "Akiyɔzɔ 'ba ti'di bilaka kila'ba mï lende kënyë ëdï 'deni ŋgï ŋburu mï dɔyayi. Ne bu'bu zi bo bɔ ame ki'di 'dɔ wa naga nima ko'dɔ rönnï ne. II Ma laka mo dënë ɔ'bɔ 'dɔ kudödu toto ndöwu ma löbu ra mugu bo gɔ kïtïŋï bo timo mï mini löbu di dɔ ame 'dɔ bo ki'di wa titi naga nime kila'ba mï lende kënyë ne. III Ne i'dike kɔmɔye kandi laka.

Ɔdɔ löndö yï mɔtɔ kirasi lende amo dɔmo. Kina ɔdɔ bo kuwö döyï ola bo gɔ lende kënyë nima. IV Ɔdɔ bo koto pele tirasi lende zïyï ŋbö mï modɔmorïyö mï kada kɔtɔ tine bo kö'bö nduwë tako tiya mo zïyï te, 'Motɔ dɔma 'deni,' ola bo gɔmo."

V Bɔ laja abo ga iya te, "Ŋere, ulu ze mï ti'di dɔze gɔ tigɔ 'bï."

VI Bo ileki dɔmo zïnnï, bo iya te, "Ɔdɔ këddïke pele ŋge ti ti'di dɔye gɔma titiyi 'deki mïye na kiyake pele ŋge rɔ tiya zi ŋgërï kpërï nime te, 'Nï, unyë röyï kari kïdëyï röyï mï mini löbu,' kina ti kuwö dɔye ŋgï.

VII Me ɔdɔ nï mɔtɔ këddï ti bɔ laja 'bï bo këdï ko'dɔ ndɔbɔ mï nyaka ala toda kamölö, ɔdɔ bo kömö liŋɔ ti kiya zi bo te, 'Ako titi welo konyo kpëyï'? VIII Inza tara, ëddï kiya za te, 'Ileŋo akonyo zö ndö koja laja zö monyo kpama muwë titi tine 'dɔ kari konyo 'bëyï 'jaa.' IX Gɔ ame bɔ laja nima kuwö dɔ ŋere abo pele ne tine inza rɔ lende kembe zi ŋere abo 'dɔ kileki yëë'dï gɔmo zi bo. X Kina kpe na gbï tara, ɔdɔ ko'dɔke wa ame Bɔko'ba kiya 'deni ziye to'dɔ mo ne, iyake e'be te, 'Ze eze ŋge rɔ bɔ laja ame wötï ne, do'dɔ eze ŋge rɔ ndɔbɔ.' "

Bɔ Mönyu 'Butë

XI Di gɔ kɔri kari Yerosalema na Yësu kënyï kudö kebe dɔ maga 'ba Somorona ni ti Galilaya. XII Ko'ja bo këdï ko'dɔ 'deni tɔdɔ tari mï liŋɔ tine na dɔ bo kondɔsɔ ŋgï ti ya ma 'butë mɔtɔ ga roma kila'ba 'deni rɔmo. Kina lïjë kɔrɔ ŋgï ŋbö rɔ ma kɔwɔ XIII kulörï rɔ ma kembe, kiya te, "Ŋere Yësu, oŋgɔ lisa 'ba rɔze."

XIV Kina ɔdɔ bo ko'ja lïjë 'deni tara tine, bo iya te, "Arike kilemeke rɔye ma kɔpɔ 'deni zi bɔ akumu ni."

Di bi tari 'bënnï tine rönnï 'deni ŋgï rɔ ma kɔpɔ. XV-XVI Kina ɔdɔ bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ ame bo rɔ Somorona ne bo koŋgɔ kileŋo bo 'deni tara tine bo ileki ŋgï ti tïlëlu Bɔko'ba rɔ ma kembe bo

kako kila'ba bërï bi ndï Yësu tileki yëë'dï zi bo.

XVII Yësu ënyï kititi iya te, “Ma modɔmosowɔ mətɔ ga ame kileŋo gbï ne ëdï yala? Tara ne ileŋo dë su 'butë ya? XVIII Bɔ löwö nime na ŋge kɔtɔ kpökï kileki kako to'dɔ yëë'dï zi Bɔko'ba?” XIX Kina Yësu kileki kiya zi bɔ nima, iya te, “Ënyï tɔrɔ kari ë'bï ti, ti'di döyï gɔ tigɔ ma na kileŋo yi 'deni.”

Ŋere Löbu 'Ba Bɔko'ba (MT 24:23-28, 37-41)

XX Parosi mətɔ ga ënyï kititi Yësu gɔ tako 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. Kina bo kileki dɔmo zïnnï iya te, “Ŋere löbu 'ba Bɔko'ba inza kako ŋgï te ko'ja kïnë mo ti kɔmɔ. XXI Inza gbï rɔ wa ame 'dɔ bɔtɔ kiya te kina me bine, ala kina me 'dë. Tine ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ëdï 'deni mïye.”

XXII Kina bo kënyï kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, “Kada mo ti kömö 'deni ame 'dɔ kiterike to'ja kada 'ba tileki 'ba kole 'ba bilaka lesi. Tine inza ko'jake. XXIII Kina bilaka ti kiya ziye te, ‘Bo na me 'dë,’ ala ‘Bo na me.’ Tine kinza kiriŋake dë gönnï. XXIV Kada ame mo rɔ 'ba tileki 'ba kole 'ba bilaka lesi ne ti këdï kɔzɔ kpa tɔrɔ kunyï ame kunyï di yïbï kiyɔpɔ bi ŋbö dɔ tɔrɔ ne. XXV Tine ma dɔgba mo bo ti kombi gomɔ titi rɔ mbëmbë bilaka naga nime pili kilagi bo.

XXVI Kada 'ba tako 'ba kole 'ba bilaka lesi ti këdï gbï kɔzɔ kada 'ba Nowa XXVII ame bilaka koloma ŋgï rɔ tonyo kpënnï tuwë mo togbe rönnï ŋbö kömö mï kada ma Nowa këdï këkï mï sorope. Tine yɔ na mini koso kako ŋgï kote dönnï pili yaga.

XXVIII Kina ti këdï gbï kɔzɔ ma tönë mï kada 'ba Lɔtɔ ne tara. Bilaka oto nduwë tonyo kpënnï tuwë mo tugö ndögö tïdïyë wa to'ba rö. XXIX Tine mï kada ma Lɔtɔ kɔdɔ di Sodomo na kodɔ pa'do ti kulugbï döku ma këdï kilaŋma ŋgï kako di mïtɔrɔ kote dönnï pili yaga. XXX Kina ti kada 'ba tileki 'ba kole 'ba bilaka lesi këdï gbï tara.

XXXI Mï kada mo nima nï bɔ ame këddï tilere yaga kpadörï 'bï ne kinza döyï kïlëyï dë kpe tɔdɔ rö gɔ jama 'bï ga. Kina gbï tara nï bɔ ame 'deni mï nyaka kinza kileki dë kpe kari liŋɔ. XXXII Omerike 'ja 'ba Lɔtɔ te. XXXIII Bɔ ame kiteri tɔmɔ dïdï bo ti kupö ŋgï. Tine bɔ ame kupö dïdï bo ne ti kɔmɔ ŋgï. XXXIV Rɔ ma laka miya ziye, mï korɔndɔ mo nima bilaka rïyö ti këdï 'deni dɔ sora kɔtɔ, tine ti kogba mətɔ kola ma kɔtɔ. XXXV 'Ja rïyö ti këdï 'deni dɔ toto bi kɔtɔ, tine ti kogba mətɔ kola ma kɔtɔ.”

XXXVI-XXXVII Bɔ kösö gɔ bo ga ënyï kititi bo iya te, “Yala ga ya, ŋere?”

Yësu ileki dɔmo iya te, “Bi ame ti töku teyi raŋga ti kotɔtɔ kpënnï teyi.”

XVIII

Mï Këddï

I Yësu ënyï kiya dɔŋgala mətɔ zi bɔ kösö gɔ bo ga 'dɔ kileme zïnnï kinza lïjë kola gɔ tititi kɔnyi dë di zi Bɔko'ba lïjë kö'bö nduwë to'dɔ mo. II Bo iya te, “Ŋere bɔ toŋgɔ burë mətɔ oloma pa dɔ gawo mətɔ yayi kere Bɔko'ba dë gbï ala komeri lende 'ba bɔtɔ. III Tine makuru'bë mətɔ ëdï gbï mï gawo nima yayi. Kina lɔko kö'bö ŋgï nduwë rɔ tari zi bɔ nima toma'jo rönï teyi, iya te, ‘Oŋgɔ ndï lende ma laka zö rɔ bɔ ndo'ji ma.’ IV Ŋere nima oloma titi pa rɔ tilagi lende 'ba 'ja nima. Tine rɔ ŋburuŋburu mo bo ënyï komeri, kiya te, ‘Ne kɔzɔ ame ma mere Bɔko'ba dë momeri lende 'ba bɔtɔ dë pele V ne kina me 'ja nime kö'bö 'deni ŋgï ŋburu togba dɔma, ti moŋgɔ lende 'bënï nime mileŋo ndïmo kinza tako lulu 'bënï nime kɔdɔ rɔma.’ ”

VI Yësu iya te, “Uwöke a ma
ŋere dökï'dï këwhile nima kiya tɔ
ma. VII Ne tara bo Bɔko'ba ti ko'de
lende këyï dë zïnnï lïjë ame ga rɔ
'ba bo ne ya? Lïjë ame ga këdï
kudu zi bo kote kada kote korɔndɔ
ne, bo ti kö'bö toga lïjë yaga ya?
VIII Rɔ ma laka miya ziye, bo ti
ko'de lende këyï ŋgï welo zïnnï.
Tara ne ti kole 'ba bilaka lesi kako
ko'ja lïjë ŋgï këdï rɔ ti'di dönnï
gɔmo mï kada 'ba tako abo na ya?”

Parosi Ni Ti Bɔ Kireke Awada

IX Kina Yësu kënyï gbï tiya
dɔŋgala nime zïnnï lïjë ame ga
kïlëbë rönnï rɔ bɔ lende laka, lïjë
kindiri ya ma laki ne. Bo iya te,
X “Bilaka rïyö mɔtɔ ga ënyï kari
mï rö löbu 'ba Bɔko'ba bi to'dɔ
mötu. Bɔ ma kɔtɔ rɔ Parosi tine
mɔtɔ rɔ bɔ kireke awada. XI Bɔ
ma rɔ Parosi mo nima ɔrɔ ŋbö
caki kumötu, kiya te, ‘Bɔko'ba,
mileki yëë'dï zïyï 'bama minza
kɔzɔ 'ba laki rɔ bɔ akolɔ rɔ bɔ
lende kënyë rɔ bɔ yërï ala gbï
kɔzɔ 'ba bɔ kireke awada nime.
XII Moro kpama mï rïyö 'do mï
tö'dö dɔ modɔmorïyö, a ma ga
pili rɔ gɔmo kapa ma 'butë mo
mi'di zïyï.’ □□ Tine bɔ ma rɔ bɔ
kireke awada mo nima ɔrɔ 'ba bo
rɔ ma kɔwɔ yï'böwu kusu kɔmɔ
bo bërï komba dɔŋgo'do bo iya
te, ‘Bɔko'ba, i'di mïyï këyï rɔma
ma bɔ lende kënyë nime.’ □□ Rɔ
ma laka miya ziye, bɔ kireke
awada nime na ti kileki rɔ ma
laka kɔmɔ Bɔko'ba inza rɔ Parosi
nima. Römöyï bɔ ame ko'dɔ rɔ
bo rɔ löbu ne ti kileki 'deni bërï.
Tine bɔ ma kileki rɔ bo bërï na ti
Bɔko'ba kombi tɔrɔ.”

XV Bilaka mɔtɔ ga oloma to'de
kole titi kako zi Yësu 'dɔ bo ki'di
közï bo dɔmo rɔ yëyï. Kina ɔdɔ
bɔ kösö gɔ bo ga ko'ja tara tine
lïjë ebe ŋgï tota kole titi naga nima
kinza kari dë zi Yësu.

XVI Tine Yësu ënyï kïdëkï kole
titi naga nima kako zi bo, iya
te, “Olake kole titi kako zö kinza
kotake lïjë dë römöyï lïjë ame ga
te ne ŋere löbu 'ba Bɔko'ba na rɔ
'bënnï. XVII Rɔ ma laka miya ziye,
bɔtɔ ame kinda'ba ŋere löbu 'ba
Bɔko'ba dë kɔzɔ 'ba kole titi ne
inza kɔdɔ du te yïmo.”

Bɔ Mɔri
(MT 19:16-30; MK 10:17-31)

XVIII Turu 'ba Yudayi mɔtɔ
ako kititi Yësu, iya te, “Bɔ
kɔmɔ kiyandi ma laka, wa'di
na gɔ mo'dɔ gɔ mo'ja dïdï ma
ŋburuŋburu?”

XIX Yësu iya te, “Ïdëkï ma rɔ
ma laka gɔ wa'di? Omeri 'deni
ŋgï tara? Bɔtɔ mɔtɔ inza laka
tine ŋge kɔtɔ kpökï rɔ Bɔko'ba.
XX Ikali 'deni kö'du ki'di iya te,
‘Kinza ko'dɔ yërï dë, ko'dɔ röyï dë
rɔ bɔ közï roma, ko'dɔ 'bögö dë,
kususu bɔtɔ dë gbï rɔ bëtï. Oro
'bu yï ni ti möyï.’ ”

XXI Bɔ nima iya te, “Wa naga
nime mo'dɔ 'deni mɔlo dɔ yɔbi ma
bine.”

XXII Kina ɔdɔ Yësu kuwö bɔ nima
'deni kiya tara tine, bo ileki dɔmo
iya te, “A mɔtɔ ola gba kɔtɔ zïyï
to'dɔ mo. Ari kugö ë'bï ga me
mökö koza gïrïsï mo zi bɔ lisa.
Kina ti këddï ŋgï ti wa rɔ mbëmbë
mï dɔyayi 'ba mïtɔrɔ. Kina 'dɔ
kako ti kösö gɔma.”

XXIII Kina ɔdɔ bɔ nima kuwö
lende nime 'deni te tine bo ŋgï
rɔ meri römöyï bo bɔ mɔri na.
XXIV-XXV Yësu oŋgɔ dɔ bo na kiya
te, “Tɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba
zi bɔ mɔri ni ti këdï rɔ ma kitigɔ
kebe tɔdɔ zi gamele di bi gböŋö
'ba bïcï libira.”

XXVI Ya ame ga pili kuwö ne ënyï
kititi, kiya te, “Ne ɔdɔ këdï 'deni te
tine yë na 'jaa ti kɔmɔ di mï tölë
ti?”

XXVII Yësu ileki dɔmo, iya te, “Wa
ame to'dɔ mo konya dɔ bilaka lesi
ne ma di zi Bɔko'ba embe dë.”

XXVIII Pïtörö iya te, “Ŋere, dola
wa pili 'deni gɔ tösö göyï.”

XXIX Yësu iya te, “Rɔ ma laka
miya ziye, bɔtɔ ame kola 'ja ala

liŋɔ ala löndö ala 'bu ni ti ma ala kole dömöyï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ne XXX ti ko'ja ŋgï rɔ mbëmbë rɔ dɔ kiteli gïrï nime kina gbï mï kada ma këdï kako 'deni rɔ dïdï ma ŋburuŋburu.”

Yësu Iya Gɔ Lende 'Ba Tölë Abo (MT 20:17-19; MK 10:32-34)

XXXI Yësu ogba bɔ kösö gɔ bo ga rɔ dönnï kilende teyi iya te, “Dëdï darike nime ŋbö Yerosalema. Kina wa tönë ga bɔ kumë lende ni kiya gɔ kö'du 'ba kole 'ba bilaka lesi ne ti ko'dɔ rönnï ŋgï 'deni ko tara. XXXII Ti kogba bo ki'di zi bɔ löwö. Kina ti lïjë kögö bo ŋgï rɔ laŋa kiti'ja bo koto'bi woro rɔ bo. XXXIII Kina ti lïjë komba bo kupö bo. Tine mï tö'dö dɔ mota bo ti kënyï 'deni kɔdɔ yaga di mï tölë.”

XXXIV Tine bɔ kösö gɔ bo ga ikali mï 'jɔ 'ba lende nime dë du te. Römöyï usu dɔ 'jɔ 'ba lende pili 'deni di zïnnï. Kina ŋgï ki'di lïjë kikali wa nima Yësu këdï rɔ tiya mo ne dë.

Bɔ Kɔmɔ Kölu 'Ba Yereko (MT 20:29-34; MK 10:46-52)

XXXV Ko'ja Yësu ni kömö 'deni ŋgɔsi ŋgila Yereko tine bɔ kɔmɔ kölu mɔtɔ ëdï dɔ kpa kɔri yayi bi kpasi. XXXVI Kina ɔdɔ bo kuwö 'deni bilaka këdï kɔlɔ 'deni ŋgï kebe yayi rɔ tïndï tine na bo kënyï kititi, iya te, “Wa'di ga na?”

XXXVII Lïjë iya te, “Yësu 'ba Nazareta na këdï rɔ tari.”

XXXVIII Kina bɔ kɔmɔ kölu tönë kënyï kulörï kiya te, “Yësu kole 'ba Dawidi, oŋgɔ lisa 'ba rɔma.”

XXXIX Tine bilaka ma dɔgba naga nima amo dɔ bo 'dɔ bo kudumö yaga. Ne pele na bo kulörï ŋgï kulöwö rɔ ma kembe, kiya te, “Kole 'ba Dawidi, i'di mïyï këyï rɔma.”

XL Kina Yësu kɔrɔ ŋgï kïdëkï bɔ kɔmɔ kölu nima 'dɔ ko'de kako zi bo. Kina ɔdɔ bo kömö 'deni ŋgɔsi tine Yësu ënyï kititi bo, iya te, XLI “Wa'di na ko'dɔkɔ gɔ mo'dɔ zïyï?”

Bo iya te, “Mo'dɔkɔ to'ja gɔ bi.”

XLII Yësu iya te, “Kömöyï kɔpɔ yaga, ti'di döyï gɔ tigɔ ma ileŋo yi 'deni.”

XLIII Kina kɔmɔ bɔ tönë kɔpɔ ŋgï bo kënyï kösö gɔ Yësu ti tïlëlu Bɔko'ba. Kina ɔdɔ bilaka ma laki naga nima ko'ja 'deni tara tine, na lïjë pili kebe ŋgï rɔ tïlëlu Bɔko'ba.

XIX

Yësu Ni Ti Zakayo

I Kina ɔdɔ Yësu kari 'deni kömö Yereko këdï ko'dɔ titeli tine, II bɔ dɔ bɔ kireke awada mɔtɔ ëdï yayi rɔ bɔ mɔri möyï mo rɔ Zakayo. III Bo o'dɔkɔ gɔ bo ko'ja kïnë Yësu tine bo ŋgï rɔ nyigbara, bo ɔ'bɔ dë 'dɔ to'ja Yësu di mï löŋgö tïndï konzi naga nima. IV Kina bo kiriŋa ŋgï dɔgba kari këkï dɔ ŋgërï këlu 'dɔ bo ko'ja kïnë Yësu römöyï bo ëdï rɔ tako kebe gɔ kɔri mo nima.

V Kina ɔdɔ Yësu kako 'deni kömö yayi tine na bo kombi kɔmɔ bo ŋgï tɔrɔ kïdëkï kiya te, “Zakayo, ëkï welo bërï, laka tɔne mëdï mari moloma liŋɔ 'bï.”

VI Kina bo këkï ŋgï bërï kari ti Yësu rɔ ŋba liŋɔ abo ti mï këyï. VII Kina bilaka ama ga pili ko'ja ne kebe ŋgï rɔ tokore mo iya te, “Bo ari ŋgï rɔ ŋba liŋɔ 'ba bɔ lende kënyë nima?”

VIII Tine di yayi na Zakayo kënyï tɔrɔ kilende zi ŋere Yësu, iya te, “Oŋgɔ ŋere, tɔne ti mi'di kapa 'ba a ma ga zi bɔ lisa ni. Kina ɔdɔ mu'bölu bɔtɔ mɔtɔ ra ti mopi kileki teyi mï sowɔ.”

IX Yësu iya te, “Ma tɔne kɔnyi ömö 'deni mï liŋɔ nime römöyï bɔ nime gbï rɔ kupö Abarayama X kina kole 'ba bilaka lesi ako toma ma kölu 'deni yaga naga nime tɔmɔ mo.”

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Mɔri Mɔtɔ (MT 25:14-30)

XI Ko'ja bilaka naga nima këdï
gba rɔ tuwö lende nima na Yësu
kënyï ŋgï tiya dɔŋgala nime zïnnï
römöyï bo 'deni ŋgɔsi ŋgila Yero-
salema tine lïjë omeri 'bënnï tëgë
ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ömö 'deni
nati. XII Bo iya te, “Turu löbu
mɔtɔ ënyï kari ŋbö rɔ ma kɔwɔ mï
dɔliŋɔ mɔtɔ 'dɔ kari ko'dɔ bo rɔ
ŋere bɔ dɔliŋɔ di yayi gɔ bo kileki
'jaa kako. XIII Kina bo kïdëkï bɔ
laja abo ga ma 'butë ŋgï pili kako
zi bo gɔ koza yamo zïnnï kɔzɔ
a nime bo kose gɔmo zïnnï, iya
te, ‘Gïrïsï naga nime mëdï mola
ziye ne i'dike dɔmo köyö teyi ŋbö
mako.’
XIV Tine bilaka 'ba dɔliŋɔ 'bënnï
rɔ ma ko'ji bo kina koja bilaka ŋgï
ti lende 'ba kpënnï kari kiya te,
‘Do'dɔkɔ dë gɔ bɔ nima këdï rɔ bɔ
dɔliŋɔ zize.’
XV Tine ari ko'dɔ bɔ tönë ŋgï rɔ
bɔ dɔliŋɔ na bo kuyï dɔ bo ŋgï
kako. Kina ɔdɔ bo kömö 'deni
tine na bo koja laja ŋgï gɔ bɔ laja
abo tönë ga bo koza gïrïsï teyi ne,
toŋgɔ mo ɔdɔ lïjë i'di dɔmo ga
'deni köyö ndö. XVI Kina bɔ ma
dɔgba mo kako kiya te, ‘Ŋere, kïsï
kɔtɔ 'bï tönë, dɔmo öyö 'deni teyi
'butë.’
XVII Ŋere iya te, ‘Laka bɔ laja ma,
o'dɔ 'deni laka koloma toŋgɔ gɔ a
ma titi nime liya ti mï këddï kina
ti mo'dɔ yi ti rɔ bɔ dɔ gawo 'butë
'do.’
XVIII Bɔ laja ma mï rïyö mo ako
kiya te, ‘Ŋere, kïsï kɔtɔ 'bï tönë
kola zö bine dɔmo öyö 'deni teyi
muyï.’
XIX Ŋere ileki dɔmo iya te, ‘Ti
mi'di yi koloma rɔ bɔ dɔ gawo
muyï.’
XX Tine bɔ laja mɔtɔ ako ma 'ba
bo kiya te, ‘Ŋere, gïrïsï 'bï tönë
na me. Mudödu ë'bï te kpa bɔŋgɔ
musu mikeki tɔrɔ XXI römöyï mere
lende 'bï ga nï rɔ bɔ mï kata. Iteri
'bëyï togba mo kebe dɔ ma ki'di
ŋgï rɔ mbëmbë kina ame ga pele
nï na dë kulï kupö mo ne omɔmi
ŋgï zïyï rɔ ë'bï.’
XXII Kina ŋere kënyï ŋgï kileki zi
bo, iya te, ‘Lende 'bï naga nime
na ti mo'dɔ burë 'bï timo. Nï
bɔ laja kuruku nime, ikali ma rɔ
bɔ mï kata mogba wa ma kinza
rɔ ama naga ti ma kinza ma na
mulï kupö mo naga momɔmi rɔ
ama? XXIII Ne ma kikali mɔlo tara
oto yamo ma nime dë mɔlo zi bɔ
ndögö gɔ wa'di 'dɔ mako mo'ja
dɔmo köyö 'deni teyi?’
XXIV Kina bo kënyï ŋgï kiya zi ya
ama ga këdï kɔrɔ yayi ne, iya te,
‘Ogbake yaga di zi bo ki'dike zi bɔ
ma ti kïsï 'butë nime.’
XXV Lïjë iya te, ‘Ŋere, bo ëdï
'deni timo mɔlo kïsï 'butë.’
XXVI Tine bo ënyï kileki dɔmo
zïnnï, iya te, ‘Rɔ ma laka miya
ziye, bɔ ame këdï timo ti ki'di gbï
doro'do dɔmo. Ne bɔ ame kinza
timo, ame mo pele mbowa yayi
ti kopepe yaga di teyi. XXVII Ne
'bënnï lïjë bɔ ko'dɔkɔ dë tëgë
gɔ mëdï rɔ bɔ dönnï naga nima,
o'deke lïjë kako dayi kupö lïjë pili
yaga di kɔmɔ ma bine.’ ”

Tɔdɔ 'Ba Yësu Mï Yerosalema (MT 21:1-11; MK 11:1-11; YN 12:12-19)

XXVIII Di pötö lende nime na
Yësu kiteli ŋgï nduwë dɔmo 'dɔ
tari Yerosalema. XXIX Kina ko'ja
bo kömö 'deni ŋgɔsi ŋgila Be-
taniya ni ti Betepage dɔ döku 'ba
Bilaya tine na bo koja bɔ laja
abo ga ma rïyö ŋgï kari XXX ti
ndose nime kiya te, “Arike mï liŋɔ
nima kɔmɔye. Kina ɔdɔ këddï
kɔdɔke 'deni yïmo ti ko'jake kole
akaca kosi dɔmo 'deni bërï yayi
ame bɔtɔ këkï dë gba mï kɔtɔ
dɔmo. Kina gɔ kopeke ko'deke
bine. XXXI Tine ɔdɔ bɔtɔ kititi ye
kiya te, ‘Ëddï kopeke gɔ wa'di?’
iyake te, ‘Ŋere na ko'dɔkɔ.’ ”
XXXII Kina ya tönë ga koja ne
kari ko'ja wa pili ŋgï kɔzɔ ame
Yësu kiya zïnnï ne tara. XXXIII Kina

ɔdɔ lïjë këdï ko'dɔ 'deni tope kole akaca nima tine na bɔ dɔmo ga kititi lïjë iya te, “Ëddï kopeke akaca nima gɔ wa'di?”

XXXIV Lïjë ileki dɔmo iya te, “Ŋere na ko'dɔkɔ.”

XXXV Kina lïjë ko'de ŋgï kako zi Yësu lïjë ko'ba bɔŋgɔ 'bënnï ga gɔmo lïjë ki'di Yësu këkï koloma dɔmo tari timo.

XXXVI Kina ɔdɔ bo këdï kari 'deni tine bilaka ebe ŋgï to'ba bɔŋgɔ 'bënnï ga zi bo bërï mï gɔ kɔri. XXXVII Ko'ja bo kömö 'deni gɔ kɔri ame këdï kuluŋï 'deni kari bërï di dɔ döku 'ba Bilaya ne tine na tïndï ma kösö gɔ bo këny ŋgï pili tïlëlu Bɔko'ba rɔ ma kembe gɔ, gɔ kotɔ ame ga pili lïjë ko'ja 'deni ne, iya te, XXXVIII “Yëyï këdï dɔ ŋere ame kako ti möyï bo ŋere Bɔko'ba ne. Lende këyï ti rɔ löbu këdï ŋbö mïtɔrɔ.”

XXXIX Tine ya mɔtɔ ga di mï löŋgö tïndï naga nima ame mo ga rɔ Parosi ni ne ënyï kiya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, amo dɔ bɔ kösö göyï naga nime.”

XL Tine Yësu ënyï kileki dɔmo zïnnï, iya te, “Ɔdɔ lïjë kudumö pele, döku ni pili ti kebe tulörï.”

XLI Kina ɔdɔ bo kömö 'deni ŋgɔsi ŋgila Yerosalema dɔ gawo mo kinda 'deni tine na bo kudu ŋgï. XLII Bo iya te, “Nï, ma këddï kikali a ma ko'dɔkɔ gɔ lende këyï ra kina me ŋgï tɔne. Ne usu dɔmo 'deni yaga di kömöyï. XLIII Kada mo ti kömö 'deni ame 'dɔ bɔ ya 'bï ga kalo kïdïrï yayi kuru döyï kosoŋi yi di dɔ kumu pili. XLIV Kina lïjë ti kupupu yi ti bɔ bɔyi ma mï reki 'bï ga pili ro'boro'bo mï lupu. Lïjë inza kola döku 'bï ma kɔtɔ te kileke mï gɔ bi mo ma ko'ba teyi. Ti ko'dɔ rönï tara zïyï römöyï nï ikali kada 'ba tako 'ba Bɔko'ba döyï dë.”

Tɔdɔ 'Ba Yësu Mï Reki 'Ba Rö Löbu
(MT 21:12-17; MK 11:15-19; YN 2:13-22)

XLV Kina ɔdɔ Yësu kari kɔdɔ 'deni mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba tine, na bo koloma ŋgï rɔ toga ya ame ga këdï rɔ tugö ndögö yayi ne. XLVI Bo iya zïnnï te, “Ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, ‘Rö löbu ma nime rɔ rö 'ba mötu,’ ne kpe ebe kuyïke 'deni za yaga rɔ bi 'ba bɔ 'bögö.”

XLVII Mï kada pili ma Yësu këdï tiyandi wa mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba, löbu 'ba bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni ti löbu 'ba bilaka ni ëdï koma kɔri 'ba 'dɔ tupö bo, XLVIII tine pele tara lïjë o'ja kɔri mo dë römöyï bilaka ëdï komoti rönnï nduwë tari tuwö lende abo.

XX

Közï Kakpa 'Ba Yësu
(MT 21:23-27; MK 11:27-33)

I Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ ko'ja Yësu këdï mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba tiyandi bilaka gbï tuwöwö laja laka abo tine na bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ti löbu 'ba bilaka ni kako zi bo, II kiya te, “Nï, iya zize, közï kakpa 'ba yë na me këddï ko'dɔ wa naga nime timo ne? Yë na ki'di közï kakpa tɔ nime zïyï?”

III Yësu ënyï kileki dɔmo zïnnï, iya te, “Akititi 'bama ëdï gbï kɔtɔ bine tititi ye timo. Kpe, iyake te zö, IV közï kakpa 'ba bapatisi tönë Yowani koloma rɔ to'dɔ mo ne ako di zi yë? Di zi bilaka lesi ala di zi Bɔko'ba?”

V Kina lïjë koloma ŋgï rɔ towasa mo rɔ gɔ rönnï. Lïjë iya te, “Gɔ diyake tondo? Ɔdɔ diyake te ako di zi Bɔko'ba bo ti kiya te, ‘Ne i'dike dɔye dë gɔ lende abo gɔ wa'di?’ Ne ɔdɔ diyake te ako di zi bilaka lesi bilaka naga nime pili ti kënyï ŋgï tu'du ze ti döku römöyï

lïjë pili omeri 'deni Yowani rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba.”
VII Kina lïjë kileki dɔmo iya te,
“Dikali bi ma kako di teyi dë.”
VIII Kina Yësu kileki gbï zïnnï iya te, “Ma gbï minza miya gɔ közï kakpa tɔ nime mëdï mo'dɔ wa naga nime timo ne ziye.”

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Ndɔbɔ
(MT 21:33-46; MK 12:1-12)

IX Kina bo kebe ŋgï nduwë nati tiya dɔŋgala nime zi tïndï naga nima, iya te, “Bɔ mɔtɔ ïdïyë mɔwɔ këdï ko'dɔ rɔ layi naga ŋgï rɔ nyaka kina bo kogba bɔ ndɔbɔ ŋgï ki'di yïmo bo kënyï abo kari koloma tara mï dɔyayi ma kɔwɔ.
X Kina ɔdɔ kada 'ba tite'de mo kömö 'deni tine na bo kënyï koja bɔ laja abo ŋgï kari 'dɔ ko'de döŋgërï ma 'ba bo di zi bɔ ndɔbɔ tönë ga. Tine bɔ ndɔbɔ naga nima inda'ba bɔ laja nima ŋgï komba koga kileki rɔ közï sari.
XI Kina bo kënyï koja mɔtɔ gbï 'böwu kari. Ama mo tine lïjë omba ŋgï ko'dɔ rɔ ma kënyë koga kileki rɔ ma sari.
XII Kina bo kënyï gbï koja ma rɔ mï mota mo kari. Kina lïjë komba ŋgï ko'dɔ wëtö rɔmo ku'du ŋbö yaga.
XIII Kina bɔ dɔ nyaka tönë kënyï komeri, iya te, ‘Ti mo'dɔ tondo? Kole kɔtɔ ma nime mɔ'ɔ kulöwö ne ti moja kari zïnnï mɔtɔga lïjë ti koro bo.’
XIV Ne ɔdɔ bɔ ndɔbɔ tönë ga ko'ja 'deni ŋgï rɔ kole 'ba bɔ tönë tara tine, lïjë iya te, ‘Bɔ nime bo na ti këdï rɔ bɔ dɔ nyaka nime kada mɔtɔ di pötö 'bu bo. Dupöke bo yaga 'dɔ nyaka nime kö'bö ŋgï ŋburu rɔ eze.’ XV Kina lïjë kinda'ba bo ŋgï ku'du yaga di mï nyaka nima kupö bo ŋgï.

Ma komerike 'beye wa'di na ti bɔ dɔ nyaka nima kako ko'dɔ zi bɔ ndɔbɔ naga nima? XVI Bo ti kako kote dönnï pili yaga 'dɔ bo ko'de bɔ ndɔbɔ ma la'ja 'jaa 'dɔ kako to'dɔ ndɔbɔ mï nyaka abo nima.”

Kina ɔdɔ bilaka naga nima kuwö 'deni tara tine, lïjë iya te, “Ee, ɔ'bɔ ko'dɔ rönï dë tɔ kpe tara.”
XVII Yësu oŋgɔ dönnï kina bo kënyï kititi lïjë, iya te, “Ne 'jɔ 'ba lende nime kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne tëgë tondo? Ame kugu yayi kiya te, ‘Döku tönë bɔ ko'ba rö ni kilagi pa di rɔmo ne na kileki 'deni rɔ döku ma laka rɔ dɔ kiteli mï gbɔndɔ 'ba rö.’ XVIII Lïjë ame ga pili kila'ba dɔ döku nime ne ti kodowe ŋgï ro'boro'bo yaga. Kina lïjë ame ga döku nime kila'ba dönnï ne ti kiyaŋmi lïjë yaga rɔ lupu.”

Awada Kopi
(MT 22:15-22; MK 12:13-17)

XIX Kina bɔ kɔmɔ kiyandi ni ti löbu 'ba bɔ akumu ni ki'di ŋgï toma kɔri 'ba 'dɔ tinda'ba Yësu. Römöyï lïjë ikali 'deni bo ëdï rɔ tiya dɔŋgala nima rönnï. Tine lïjë rɔ tikere di zi bilaka konzi naga nima yayi XX na lïjë ki'di kömönnï ŋgï kilegbe gɔ Yësu. Lïjë oja bɔ kore 'bënnï mɔtɔ ga kari ko'dɔ ga rönnï kɔzɔ bɔ lende laka 'ba Bɔko'ba naga tara. Lïjë omeri 'dɔ tinda'ba Yësu gɔ wa ame ga bo këdï kiya ne, 'dɔ lïjë ki'di bo zi turu bɔ dönnï.
XXI Kina lïjë bɔ kore mo naga nima kënyï kititi Yësu, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, dikali ŋgï rɔ ma laka akiyandi 'bï ti lende kiya 'bï ga na rɔ ma kodɔrɔ. Dikali yi ugö kpëyï dë zi bɔtɔ, kö'du 'ba Bɔko'ba na këddï kiyandi bilaka timo rɔ ma kodɔrɔ.
XXII Ne iya zize te 'di, tara ne ëdï ŋgï zize rɔ ma laka mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba 'dɔ topi awada zi bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo?”

XXIII Tine Yësu ikali dɔŋgala 'bënnï nima 'deni mɔlo na bo kileki kiya zïnnï, bo iya te,
XXIV “Ilemeke kïnë gïrïsï mo te zö. Kïnë yë ti möyï yë na me rɔmo ne?”

Lïjë iya te, “Kïnë ti möyï bɔ dɔliŋɔ 'ba Romo na.”

XXV Yësu iya te, “Laka. Wa ame ga rɔ 'ba bɔ dɔliŋɔ ne opike abo zi bo. Kina wa ame ga rɔ 'ba Bɔko'ba ne opike zi Bɔko'ba.”

XXVI Kina ŋgï lïjë ɔ'bɔ dë kpe 'dɔ tokɔ kpa bo di kɔmɔ bilaka konzi naga nima. Dɔ lende kileki abo na kigayi lïjë 'deni kina lïjë kudumö ŋgï.

Tɔdɔ 'Ba Töku Di Mï Tölë (MT 22:23–23:36; MK 12:18-40)

XXVII Sadoke mɔtɔ ga lïjë bɔ komeri 'bënnï kiya te a mɔtɔ rɔ tɔdɔ 'ba töku di mï tölë inza naga ako zi Yësu XXVIII ti akititi, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, tönë bine Musa ugu zize iya te ɔdɔ nï mɔtɔ kölë kola 'ja 'bï kinza ti kole 'dɔ löndö yï mɔtɔ kinda'ba közï makuru'bë pötö yï nima 'dɔ köyö timo rɔ bi döyï nï ma kölë nima. XXIX Ne oŋgɔ ya mɔtɔ ga lïjë rɔ löndö kɔtɔ modɔmorïyö. Bɔ ma dɔgba mo ogbe 'ja kina bo kölë ŋgï kola 'ja abo nima kinza ti kole. XXX Bɔ ma mï rïyö mo inda'ba közï makuru'bë nima kina ko'dɔ rönï gbï tara zi bo. XXXI Bɔ ma mï mota mo inda'ba gbï kina kari ŋgï zïnnï pili tara rɔ gönnï. XXXII Rɔ ŋburuŋburu mo tine na 'ja mo tönë kölë ŋgï. XXXIII Tine ɔdɔ kömö mï kada 'ba tɔdɔ 'ba töku ni di mï tölë kada mɔtɔ dayi nati lɔko ti këdï rɔ 'ja 'ba yë? Ya naga nima pili modɔmorïyö ogbe lɔko 'deni tönë bine.”

XXXIV Tine Yësu ileki dɔmo zïnnï iya te, “Bilaka ame ga mï dɔliŋɔ bine ne lïjë na këdï kogbe rönnï. XXXV Ne lïjë ame ga Bɔko'ba këdï ki'di kɔdɔ di mï tölë 'dɔ toloma 'jaa mï dɔliŋɔ ma këdï kako nime 'dë ne ogbe rönnï dë XXXVI römöyï lïjë ölë dë gbï kpe, lïjë 'deni kɔzɔ malayika. Lïjë 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba römöyï lïjë ɔdɔ 'deni di mï tölë. XXXVII Tine Musa odɔrɔ gɔmo 'deni mɔlo bine ma a nima rɔ tɔdɔ 'ba töku di mï tölë ne këdï. Mï akugu abo gɔ pa'do köbö di dɔ morogo ne, bo ïdëkï Bɔko'ba 'deni rɔ Bɔko'ba 'ba Abarayama, Bɔko'ba 'ba Yisika, Bɔko'ba 'ba Yakoba. XXXVIII Gɔ kö'du mo na dikali ŋgï lïjë inza kpe rɔ töku, Bɔko'ba ïdïdï lïjë 'deni römöyï bo na rɔ bɔ ki'di dïdï zi wa pili.”

XXXIX Kina bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di mɔtɔ ga kënyï kiya te, “Ele sowa ŋere.” XL Kina ŋgï lïjë ilaŋa rönnï dë kpe tititi kpa bo.

XLI Yësu ileki 'böwu kititi lïjë iya te, “Rɔ ma tondo mo na kiya te Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja ne di mï kupö Dawidi? XLII Ko'ja Dawidi kiya bine mï buku 'ba Akïlëlu te, ‘Ŋere Bɔko'ba iya zi ŋere ma, iya te, “Oloma dɔ dörï ma bine XLIII ŋbö mi'di yi ka'da bɔ ya 'bï ga.” ’ XLIV Dawidi ïdëkï bo 'deni tönë bine rɔ ŋere abo, ne rɔ ma tondo mo na 'dɔ bo kileki 'böwu rɔ kole zi Dawidi?”

XLV Ko'ja bilaka naga nima pili këdï rɔ tuwö lende abo 'deni na bo kënyï kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, XLVI “I'dike kɔmɔye kandi laka di zi bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni. Ako'dɔkɔ 'bënnï rɔ tiliŋgere ti bɔŋgɔ kidakpa 'bënnï naga nima rönnï. Tumötö lïjë kɔzɔ bɔ rɔ koro naga tara di mï bi 'ba ndögö na lende mo kɔ'ɔ rönnï. Akiteri 'bënnï rɔ kïtï ma löbu naga di mï rö 'ba mötu ti bi ma laka naga di mï ŋbele. XLVII Lïjë bɔ këdï kodɔ gomɔ rɔ makuru'bë tote dɔ a mo naga nima. Mötu ko'dɔ 'bënnï rɔ gögö tileme rönnï timo. Lïjë nime, kada mɔtɔ karama ma këdï kodɔ dönnï na rɔ dɔ kiteli.”

XXI

Kpa Közï Ki'di 'Ba Bɔ Lisa (MK 12:41-44)

I Yësu oŋgɔ bilaka naga nima këdï kɔlɔ tu'du kpa közi ki'di 'bënnï ga mï sandu 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi ne. Bɔ mɔri ni ako ku'du yïmo yayi. II Tine na

makuru'bë bɔ lisa mɔtɔ kako 'bënï ku'du ŋge rɔ taripa rïyö yïmo yayi. III Kina Yësu kiya te, “Rɔ ma laka miya ziye, 'ja makuru'bë bɔ lisa nime lɔko na ku'du kpa közï 'deni kebe bilaka naga nime pili. IV Ya ma laki naga nima i'di 'bënnï ŋge mbowa di mï wa mbëmbë 'bënnï ga ma lïjë këdï timo. Ne 'bënï 'ba 'ja nime gɔmo na ma 'deni pili lɔko ku'du mɔtɔ inza kpe.”

Loma Ti Bi Koda
(MT 24:1-31; MK 13:1-27)

V Bɔ kösö gɔ bo mɔtɔ ga ebe tiya tele 'ba dɔŋgala 'ba rö ko'ba nima kiyija döku mo ga kïyöru rö löbu 'ba Bɔko'ba timo ne gbï ti kpa közï ki'di mo ga ma rɔmo yayi dömöyï Bɔko'ba. VI Tine Yësu iya zïnnï iya te, “Wa naga nime pili këddï koŋgɔke ne kada mo ti kömö 'deni ame 'dɔ döku naga nima pili ma kɔtɔ mɔtɔ mo te kileke dë kpe mï gɔ bi mo. Bɔ ya ti kïtïŋï 'doyi bërï.”

VII Kina lïjë kënyï kititi bo, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, kada mo ti kömö nyanya ga? Kina akileme mo ti këdï rɔ wa'di ame gɔ dikali timo kada mo ëdï 'deni ŋgɔsi?”

VIII Bo iya te, “I'dike kɔmɔye kandi laka kinza bɔtɔ mɔtɔ ku'bölu ye ra. Römöyï ma konzi ti kako ti möyï ma kiya te, ‘Ma na rɔ Kurïsïtö,’ kina, ‘Kada mo ɔwɔ dë kpe.’ Tine kinza kösöke dë gönnï. IX Ɔdɔ kuwöke birɔ ya, gɔ bi këdï ko'dɔ pele kinzikinzi, kinza kereke dë. Wa naga nima pili ëdï ko'dɔ ga rönnï tötï dɔgba tine ŋburuŋburu mo inza kömö ŋgï nati titi. X Bilaka ti kënyï to'dɔ ya ti bilaka mɔtɔ kina dɔliŋɔ gbï ti dɔliŋɔ mɔtɔ, XI kïzïkïzï ti këdï, sëyï gbï ti toŋɔŋi mï gɔ bi pili, sëgë ma kinza kiya ti kɔdɔ mïtɔrɔ.

XII Tine dɔgba mo gba kinza wa naga nime ko'dɔ rönnï dë, ti kodɔ gomɔ rɔye ko'dɔ közï kasi ziye koto ye mï rö 'ba mötu 'dɔ kodɔrɔ bïcï lende rɔye ku'du ye mï maboso ti ko'de ye kɔmɔ ŋere ni ti turu pili gɔ lende ma. XIII Ama tine laja laka ma na 'dɔ kiyake zïnnï. XIV Ne kinza ki'dike kɔmɔye kïlë'dï dë gɔ wa ame ga 'dɔ kiyake zïnnï ne XV römöyï ti mi'di lende kpeye ti akikali ma 'dɔ lïjë bɔtɔ bɔ ya 'be naga nima kɔ'bɔ dë tomba yïmo mökö. XVI 'Bu ye ga ti mɔye ga ti löndö ye ga ti ma wado 'be ga ti lëpï ye ga na ti kebe ti'di közïye zi turu. Kina ti ki'di ya mɔtɔ ga di mï löŋgö ye nima kupö yaga. XVII Laki pili ti ko'ji ye gɔ lende ma. XVIII Ne kpe ɔtɔ inza kosa rɔye sunë dɔye ma kɔtɔ pele te ɔtɔ inza kosa. XIX Ɔrɔke kitigɔ kina ti ko'jake dïdï ma laka ŋgï.

XX Ɔdɔ koŋgɔke bɔ ya kuru dɔ Yerosalema 'deni toko nima kina gɔ kikalike ŋgï ëdï kote dönï gïrï naga nime. XXI Kina 'dɔ lïjë ame ga Yudayi ne kiriŋa ti mökö kari mï döku, lïjë ame ga mï gawo ne kɔdɔ yaga kina kinza lïjë ame ga 'deni yaga ne kileki dë kpe kari mï gawo. XXII Römöyï kada 'ba Bɔko'ba 'dɔ todɔ karama dönnï yïmo na 'deni 'dɔ a tönë ga kugu mï buku abo ne ko'dɔ rönnï ŋgï ko tara.

XXIII Ti këdï rɔ gomɔ ma löbu zïnnï lïjë 'ja ame ga rɔ ma kɔmɔ ne ti ma ti kole këdï gba kulu mba naga. Gomɔ ma löbu ti këdï mï dɔyayi nime ya 'ba Bɔko'ba ti kako dönnï lïjë bilaka naga nima. XXIV Ti kupö mɔtɔ ga ti mbele tine mɔtɔ ga ti kinda'ba kari timo rɔ 'bɔki mï dɔyayi pili ame ga rɔ 'ba bɔ löwö. Kina ma kinza koro Bɔko'ba dë naga nima ti kokpe mörökï ŋgï mï Yerosalema ŋbö kada 'bënnï kɔ'bɔ.

XXV Sëgë ti ko'dɔ rönï kɔmɔ kada ni ti nyepe ni ti këlu ni. Tine mï dɔliŋɔ bine bilaka ti këdï rɔ tikere ti kɔmɔ kïlë'dï di zi birɔ 'ba mini löbu ni. XXVI Dɔ bilaka ti kebe bi tulë di zi tikere 'ba wa ame ga lïjë këdï rɔ toda dɔmo 'dɔ kako

mï dɔliŋɔ nime pili ne römöyï këlu 'ba mïtɔrɔ ni ti kiyaya 'deni.
XXVII Mï kada mo nima na ti lïjë ko'ja kole 'ba bilaka lesi ŋgï këdï kako ti pɔli ti tigɔ 'ba löbu dɔ kiteli abo.
XXVIII Kina ɔdɔ koŋgɔke wa naga nime 'deni këdï ko'dɔ rönnï te tine ɔrɔke ti kombike kɔmɔye tɔrɔ römöyï bɔ kɔnyi 'be 'deni ŋgɔsi."

Dɔŋgala 'Ba Ŋgërï Këlu
(MT 24:32-35; MK 13:28-31)

XXIX Kina Yësu koloma rɔ tiya dɔŋgala nime zïnnï, iya te, "Oŋgɔke ŋgërï këlu ni ti ŋgërï mɔtɔ ga te,
XXX ɔdɔ koŋgɔ mbili mo 'deni këdï komo nima, ikali ŋgï kpa dökïkërï ɔwɔ dë kpe.
XXXI Kina gbï tara ɔdɔ koŋgɔke wa naga nime 'deni këdï ko'dɔ rönnï nima 'dɔ kikalike ŋgï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ɔwɔ dë kpe.

XXXII Ziye tikali mo laka wa naga nime ëdï ko'dɔ rönnï gba kota bilaka ma le'jete naga nime mɔtɔ ga këdï gba ti kömönnï.
XXXIII Mïtɔrɔ ni ti dɔyayi ti kiteli tine lende ma inza kote rönï du kɔtɔ te.

XXXIV Kina i'dike kɔmɔye ti kandi laka kinza kodɔke mïye dë ŋgï kulöwö gɔ ŋbele mbëmbë ti layi kuwë ti kɔmɔ kïlë'dï 'ba gɔ wa 'ba dɔliŋɔ nime kinza kada mo nima kinda'ba ye ra ŋgï tugu'du kɔzɔ ŋgɔwo ma kilaka.
XXXV Römöyï kada nima ti kömö dɔ bilaka pili 'ba dɔyayi nime.
XXXVI Kina olomake ti bi koda ti tititi bo Bɔko'ba gɔ tigɔ ziye tɔdɔ lowe di mï löŋgö wa naga nime pili këdï ko'dɔ rönnï ne 'dɔ kɔrɔke kɔmɔ kole 'ba bilaka lesi."

XXXVII Rɔ kɔmɔ lëndö pili na Yësu koloma ŋgï rɔ tiyandi bilaka di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba, tine rɔ mï dɔkɔpiyari pili bo ö'bö abo nduwë tari tö'dö dɔ döku 'ba Bilaya.
XXXVIII Kina rɔ mï dɔŋbɔ mo ga nduwë bilaka ö'bö tɔlɔ kako zi bo mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba tuwö lende abo.

XXII

Ti'di Közï Yësu
(MT 26:1-16; MK 14:1-11; YN 11:45-53)

I Kina ɔdɔ kada 'ba karama ma këdï konyo maŋgolɔ'bɔ mo kinza laŋga gɔmo tönë kola 'deni ŋgɔsi tine ame kïdëkï möyï mo rɔ karama 'ba Pasaka ne,
II bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di ni ëdï 'deni mɔlo rɔ toma kɔri mɔtɔ 'ba 'dɔ tupö Yësu timo römöyï lïjë rɔ tikere di zi bilaka ma ti bo naga nima.
III Kina Satani kɔdɔ ŋgï mï Yuda ma tönë kïdëkï rɔ Isikarita ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö ya ma 'butë dɔmorïyö naga nima.
IV Kina Yuda kënyï ŋgï kari zi löbu 'ba bɔ akumu ni ti löbu 'ba bɔ kanya 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba tiyoro kpa lende 'bënnï gɔ wa ame 'dɔ bo kususu Yësu timo zïnnï ne.
V Kina lïjë ŋgï ti mï këyï gɔmo lïjë kose 'dɔ topi yamo 'jaa zi bo.
VI Kina bo kutï ŋgï gɔmo na bo koloma ŋgï nati rɔ toma kada ame gɔ bo ki'di Yësu timo lowo zi ya naga nima kinza ma tïndï naga nima këdï teyi.

Yësu Ari Mï Karama Ti Bɔ Kösö Gɔ Bo Ga
(MT 26:17-25; MK 14:12-21; YN 13:21-30)

VII Kina ɔdɔ kömö 'deni mï kada 'ba karama nima ame mo 'deni rɔ kada 'ba tumu kamölö mo ga ne
VIII tine na Yësu koja Pïtörö ni ti Yowani ŋgï kari ti ndose nime, iya te, "Ari kileŋoke akonyo 'ba karama ndö zize."
IX Tine lïjë ënyï kititi bo, iya te, "O'dɔkɔ gɔ dari dileŋo yala?"
X Bo iya te, "Ɔdɔ kari kömöke 'deni këddï kɔdɔke mï gawo dɔye ti kondɔsɔ ti bɔ mɔtɔ ti kete mini dɔ bo. Kina 'dɔ kösöke ŋgï nduwë gɔ bo ŋbö kari kömöke ti bo liŋɔ tɔ nima bo këdï kɔdɔ teyi ne.
XI Kina 'dɔ kiyake te zi bɔ dɔ liŋɔ mo nima, 'Bɔ kɔmɔ kiyandi ze iya te, "Rö ma yala na gɔ dako donyo karama 'beze yïmo ti bɔ kösö

gɔma ga?” ’ Kina ti bo kileme rö tərɔ löbu mətɔ ŋgï ziye ti jama mo ga ndö yïmo. Kina gɔ kileŋoke gɔ bi ŋgï zize yayi.”

XIII Kina lïjë kari ko'ja wa pili ŋgï te kɔzɔ ame Yësu kiya zïnnï ne tara. Kina lïjë kileŋo wa 'ba karama ŋgï zïnnï yayi.

Akonyo 'Ba Ŋere
(MT 26:26-35; MK 14:22-31; 1KT 11:23-25)

XIV Kina ɔdɔ kada mo kömö 'deni tine Yësu ni ti bɔ laja abo ga oloma ŋgï kiyija ga rönnï kpa akonyo. XV Kina bo kënyï kiya zïnnï, bo iya te, “Ma ti mï kombi gɔ 'dɔ tonyo karama nime titi tiye gba kinza mombi gomɔ ma dë. XVI Rɔ ma laka miya ziye, minza monyo karama nime kpe titi di gɔ ame tine 'jaa ŋbö ɔdɔ 'jɔ mo kileme rönï 'deni pili yaga di mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba.”

XVII Kina bo kogba kösu ŋgï bo kileki yëë'dï mo na bo kiya te, “Me ogbake kuwëke pili rɔ gɔ rɔye. XVIII Rɔ ma laka miya ziye, minza muwë akuwë nime kpe titi di gɔ ame, tine 'jaa ŋbö ɔdɔ ŋere löbu 'ba Bɔko'ba kömö 'deni.”

XIX Kina bo kogba maŋgolɔ'bɔ bo kileki yëë'dï mo na bo konye yïmo ki'di zïnnï, bo iya te, “Ame na rɔ yida rɔma ame ki'di 'deni gɔye. Kina ti o'dɔke nduwë te tomeri ma timo.”

XX Kina gbï 'böwu di pötö akonyo 'deni na bo kogba kösu ŋgï, bo iya te, “Akuwë nime na rɔ lömu ma la'ja 'ba Bɔko'ba ma kɔrɔ dɔ roma ma ame kulöwu 'deni gɔye. XXI Ne bɔ ame këdï kari kususu ma ne közï bo ëdï aa mï lebe kɔtɔ tö. XXII Kole 'ba bilaka lesi ëdï kölë ŋgï kɔzɔ ame bo Bɔko'ba ki'di abo 'deni mɔlo 'dɔ këdï tara ne. Ne bu'bu zi bɔ ma kususu bo mo nima.”

XXIII Kina lïjë pili koloma ga ŋgï rɔ tititi rönnï rɔ gɔ rönnï tara ne yë na ti ko'dɔ wa nima.

XXIV Kina kowasa këny ŋgï gbï mï löŋgö lïjë gɔ lende 'ba ɔdɔ yë na ti këdï rɔ löbu mbiri dönnï di mï löŋgö lïjë nima. XXV Kina Yësu kileki kilende zïnnï, iya te, “'Ba bɔ löwö ni ŋere 'bënnï mo ga o'dɔ ga rönnï rɔ a löbu dönnï. Tine lïjë ma rɔ löbu mo ga ebe ga tubï rönnï ti möyï mətɔ kïdëkï tëgë, ‘Bɔ ko'dɔ lende laka zi bilaka.’ Ne ma 'beye inza tara. Ma 'beye bɔ ma mbiri rɔ dɔ kiteli di mï löŋgö ye nima bo mo na ko gɔ kileki yaga rɔ ma titiyi mo. Bɔ ame bo rɔ löbu 'ba dɔye rɔ bɔ közï kakpa ne, bo na gɔ këdï kɔzɔ bɔ laja tara. XXVII Yë na mbiri, bɔ ma koloma dɔ kïtï tonyo kpa bo ala bɔ kombi lebe? Bɔ ma koloma dɔ kïtï na mbiri. Ne ma mëdï 'bama mï löŋgö ye bine kɔzɔ bɔ kombi lebe tara.

XXVIII Kpe na rɔ ame ga kö'böke tö mï kada 'ba gomɔ ma kömö zö. XXIX Kina kɔzɔ ame 'bu ma ki'di közï kakpa 'ba ŋere löbu abo zö ne tara ti mi'di gbï ziye XXX 'dɔ konyoke kuwëke wa di dɔ tarabiza ma di mï ŋere löbu ma kolomake dɔ kïtï to'dɔ burë 'ba dɔ kupö Yisarele kpa gɔli 'butë dɔmorïyö tönë ga.

XXXI Simona, Simona, Satani ititi Bɔko'ba 'deni gɔye 'dɔ bo kubö ye kɔzɔ nyönyu ame këdï kubö ne tara. XXXII Ne mititi Bɔko'ba 'deni göyï nï Simona 'dɔ kö'bö ti'di döyï gɔ lende ma. Kina ɔdɔ nï kileki kako zö, ïyëddï mï löndö yï ga.”

XXXIII Tine Simona ënyï kileki dɔmo, iya te, “Ŋere, ma 'deni ndö tari kɔtɔ tïyï ɔdɔ këdï pele rɔ maboso ala tölë.”

XXXIV Yësu iya te, “Pïtörö, miya zïyï mï korɔndɔ nime tɔne gba kinza gɔŋgɔ kidapa dë ti koga kpëyï gɔma mï mota kiya te ikali ma dë.”

XXXV Kina bo kënyï kititi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, “Me tönë moja ye karike tiliŋgere kinza makpɔtɔ

kinza mbo'da ala wari ne, a mɔtɔ ileri ye ya?”

Lïjë iya te, “Dileri ɔtɔ dë.”

XXXVI Bo iya te, “Ne ma gïrï nime ɔdɔ nï mɔtɔ këddï ti makpɔtɔ 'bï ala mbo'da ogba tïyï. Bɔ ame kinza ti mbele ugö bɔŋgɔ 'ba röyï mökö 'dɔ kugö mbele timo zïyï. XXXVII Rɔ ma laka miya ziye, a nime na tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, ‘O'dɔ bo 'deni ŋgï kɔzɔ bɔ lende kirasi tönë ga.’ Rɔ ma laka mëdï miya ziye kina ti ko'dɔ rönï ŋgï ko tara zö. Wa tönë ga kugu gɔ lende ma ne ti kömö ŋgï ko dɔma.”

XXXVIII Bɔ kösö gɔ bo ga iya zi bo te, “Ŋere, oŋgɔ tɔ ma, mbele na me rïyö 'do.”

Bo iya te, “Ɔ'bɔ 'deni tara.”

Yësu Ititi Bɔko'ba Gɔ Gomɔ Ma Këdï Kömö Zi Bo
(MT 26:36-46; MK 14:32-42)

XXXIX Yësu ënyï kari kɔzɔ ma mɔlo naga tara dɔ döku 'ba Bilaya kina bɔ kösö gɔ bo ga kozi ŋgï kari gɔ bo yayi. XL Kina ɔdɔ lïjë kari kömö 'deni gɔ bi mo nima tine, bo iya te, “Umötuke kinza akiyɔzɔ kömö ziye.”

XLI Kina bo kënyï kese mbowa yaga di rönnï kɔzɔ bi ame ɔdɔ kogba döku ku'du gɔ kileke ŋge teyi ne. Kina bo kolɔdɔ ŋgï bërï to'dɔ mötu, kiya te, XLII “'Bu ma, ɔdɔ ko'dɔkɔ ŋgï ogba kösu 'ba gomɔ nime yaga di kɔmɔ ma. Ne dë gɔ ako'dɔkɔ ma tine ako'dɔkɔ 'bï na gɔ ko'dɔ rönï.”

XLIII Malayika 'ba mïtɔrɔ ɔdɔ ŋgï zi bo di yayi ki'di tigɔ zi bo. XLIV Gɔ ame tɔ'ɔ mo kumö dökï'dï bo 'deni ne na bo kumötu ŋgï rɔ mbëmbë tende 'ba rɔ bo kulöwu bërï kɔzɔ roma tara.

XLV Kina ɔdɔ bo këngï di bi mötu bo kari toŋgɔ bɔ kösö gɔ bo ga tine bo ari ko'ja lïjë pili kö'dö ga ë'bënnï 'deni, meri iyeŋme lïjë 'deni. XLVI Bo iya te, “Ëddï kö'döke gɔ wa'di? Ënyïke tɔrɔ kumötuke kinza akiyɔzɔ kömö ziye.”

Tinda'ba Yësu
(MT 26:47-56; MK 14:43-50; YN 18:3-11)

XLVII Kota Yësu këdï gba rɔ tilende yɔ na Yuda ma tönë mo rɔ ma kɔtɔ di mï löŋgö ya ma 'butë dɔmorïyö tönë ga kömö ŋgï ti tïndï gɔ bo. Bo ako kese ŋgɔsi rɔ Yësu 'dɔ tome mbili mo. XLVIII Tine Yësu ënyï kilende zi bo, iya te, “Yuda, ususu kole 'ba bilaka lesi ti mbili kome?”

XLIX Kina ɔdɔ bɔ kösö gɔ Yësu ga koŋgɔ wa nima 'deni këdï ko'dɔ rönï tara tine, lïjë iya te, “Ŋere, 'dɔ mbele ze ga ko'dɔ ndɔbɔ ya?”

L Kina bɔ ma kɔtɔ kënyï ŋgï koga dɔ bɔ laja mɔtɔ 'ba bɔ dɔ bɔ akumu koke mbili mo ma dörï ŋgï ŋgi'bɔ yaga.

LI Tine Yësu iya te, “Inza kpe tara.” Bo osa mbili bɔ nima yɔ na kileŋo rönï ŋgï kileki teyi.

LII Kina Yësu kënyï kiya zi bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ dɔ bɔ kanya 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba ni ti löbu 'ba bilaka ame ga kako gɔ bo ne, bo iya te, “Ma bɔ 'bögö na 'dɔ kakoke gɔma ti mbele ni ti mɔbɔ? LIII Mö'bö ŋburu tönë tiye rɔ kɔmɔ lëndö mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba, ne tondo kosake köziye dë rɔma di yayi? Ne ame na 'deni rɔ kada 'be to'dɔ ndɔbɔ mï ŋere abo 'ba bɔ dɔ bi kölu.”

LIV Kina kinda'ba bo ŋgï koto kari liŋɔ 'ba bɔ dɔ bɔ akumu. Tine Pïtörö ozi nduwë kari kebe yï'böwu rɔ ma kɔwɔ.

Kpa Koga 'Ba Pïtörö
(MT 26:69-75; MK 14:66-72; YN 18:15-18, 25-27)

LV Kina ɔdɔ ya mo naga nima kari kulö'jö pa'do 'deni mï zana liŋɔ yayi këdï tubï rönnï kɔmɔ mo tine, na Pïtörö kako ŋgï koloma ŋgila lïjë. LVI Nyiti bɔ laja mɔtɔ o'ja Pïtörö di gɔ pa'do nima lɔko

kinyeli laka na lɔko kënyï kiya te, “Bɔ nime bo gbï ti Yësu.”

LVII Tine Pïtörö ënyï ŋgï kandi gɔmo, iya te, “'Ja a bɔtɔ, mikali bo dë.”

LVIII Mbowa 'böwu bɔ mɔtɔ ari ko'ja bo gbï na kiya te, “Nï nime, nï gbï rɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï ya naga nime.”

Pïtörö iya te, “Bɔne, minza tïnnï.”

LIX Kɔzɔ saa kɔtɔ 'deni tara di pötö mo na bɔ mɔtɔ kako koloma rɔ tutörï lende nima rɔ ma kitigɔ kpa Pïtörö, iya te, “Rɔ ma laka bɔ nime bo gbï ti Yësu römöyï bo di mï Galilaya.”

LX Tine Pïtörö ileki dɔmo, iya te, “Bɔne, ɔtɔ 'bï nima këddï kiya ne mikali dë.”

Kina ko'ja bo këdï kilende gba te yɔ na gɔŋgɔ kidapa ŋgï. LXI Ŋere Yësu uyï kɔmɔ bo koŋgɔ dɔ Pïtörö. Kina bo komeri gɔ lende tönë Yësu koloma rɔ tiya mo zi bo ne ŋgï, ame kiya te, “Tɔne gba kinza gɔŋgɔ kidapa dë ti koga kpëyï gɔma mï mota kiya te ikali ma dë.” □□ Kina bo kënyï ŋgï kɔdɔ yaga kari kudu rɔ ma kënyë.

LXIII Ya ma këdï koda bi rɔ Yësu mo naga nime ebe tose dɔ bo komba bo LXIV lïjë kutu'bö kɔmɔ bo teyi, kiya te, “Umë te zize, yë na kokɔsɔ yi?”

LXV Kina lïjë koloma ŋgï nduwë rɔ titi'ja bo ti lende ma konya mɔtɔ ga.

To'de Yësu Zi Bɔ Akumu Ni (MT 26:59-66; MK 14:55-64; YN 18:19-38)

LXVI Mï bi këzë 'deni tine na löbu 'ba bilaka ni ti bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni kotɔtɔ kpënnï ŋgï, na koto Yësu ŋgï kari ki'di kɔrɔ kömönnï. LXVII Kina lïjë kititi Yësu, iya te, “Iya zize te, nï na rɔ Kurïsïtö mo tönë Bɔko'ba këdï koja ne?”

Yësu iya te, “Ɔdɔ miya pele ziye inza ki'dike dɔye gɔ lende ma. LXVIII Kina ɔdɔ mititi ye 'böwu gɔmo inza kilekike dɔmo gbï. LXIX Ne kisaki di mï kada nime tɔne kole 'ba bilaka lesi ti koloma dɔ dörï Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli.”

LXX Kina lïjë pili kënyï ŋgï tititi bo, iya te, “Dëmba nï rɔ kole 'ba Bɔko'ba?”

Bo iya te, “Kpe na kiyake e'be tara.”

LXXI Lïjë iya te, “Ne dëdï domake bɔ kodɔrɔ bïcï lende rɔ bo mɔtɔ ka le gɔ wa'di ko'ja duwöke 'deni di kpa bo?”

XXIII

I Kina lïjë pili kënyï ŋgï koto Yësu kari zi Pilato. II Na lïjë pili kebe ŋgï tususu bo, iya te, “Do'ja bo këdï rɔ tirasi dɔ bilaka ze ga. Bo iya te kopi awada dë zi bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo, bo kiya rɔ bo rɔ Kurïsïtö bɔ dɔliŋɔ.”

III Kina Pilato kënyï kititi bo, iya te, “Nï na rɔ ŋere bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi?”

Yësu ileki dɔmo, iya te, “Nï na kiya ë'bï tara.” □ Kina Pilato kilende zi bɔ dɔ bɔ akumu ni ti tïndï naga nima iya te, “Mo'ja ɔtɔ ma 'dɔ kodɔ karama dɔ bɔ nime gɔmo dë.”

V Tine lïjë ocɔ ŋgï nduwë iya te, “Bɔ nime i'di bilaka pili 'deni këdï ko'dɔ ayayi kote mï dɔyayi nime ti akiyandi abo tɔ nima. Bo isaki mɔlo di Galilaya bo kömö 'deni timo me ŋbö bine.”

VI Kina ɔdɔ Pilato kuwö 'deni tara tine bo ititi, iya te, “Bo di Galilaya?” □ Kina ɔdɔ bo kari kikali 'deni Yësu di mï dɔyayi ma 'ba ŋere Erode tine, na bo koja Yësu ŋgï kari zi Erode römöyï mï kada mo nima gbï Erode ëdï Yerosalema yayi.

VIII Kina ɔdɔ Erode ko'ja 'deni rɔ Yësu tara tine bo ŋgï ti mï këyï römöyï bo ëdï mɔlo ti kɔmɔ ki'di 'dɔ to'ja Yësu. Gɔ lëbï 'ba wa ame ga bo këdï kuwö ne bo o'dɔkɔ 'dɔ bo koŋgɔ gɔ kotɔ ma Yësu këdï ko'dɔ. IX Bo oloma rɔ tititi Yësu gɔ

lende konzi tine Yësu ileki dɔmo dë zi bo.
X Bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni ö'bö ŋgï tususu Yësu rɔ ma kitigɔ zi Erode. XI Kina Erode ni ti bɔ kanya abo ga kebe ŋgï rɔ topɔtɔ Yësu kose dɔmo. Lïjë ogba bɔŋgɔ ma kele kolɔ rɔ bo na lïjë koja bo ŋgï kileki kari zi Pilato. XII Mï kada nima na Pilato ni ti Erode kinda'ba pɔri ŋgï ko'ja mɔlo pa lïjë koloma rɔ bɔ ndo'ji.

Titeri Tupö Yësu
(MT 27:15-26; MK 15:6-15; YN 18:39–19:16)

XIII Kina Pilato kïdëkï bɔ dɔ bɔ akumu ni ti löbu 'ba bilaka ni pili ti bilaka ma laki 'dɔ kotɔtɔ rönnï. XIV Kina bo kënyï ŋgï kilende zïnnï, bo iya te, “Bɔ nime o'deke ŋgï zö kɔzɔ bɔ dɔ kirasi ame këdï kirasi dɔ bilaka ne tara, ne kina me moŋgɔ ndï lende abo 'deni di kɔmɔye pili bine, tine lende kirasi ɔtɔ ma kɔzɔ ame ga kususuke bo timo ne mo'ja dë kɔtɔ te di rɔ bo. XV Kina Erode gbï tara o'ja lende kënyë ɔtɔ dë di rɔ bo na me koja bo kileki kako zö bine. Bo o'dɔ a mɔtɔ dë du te ame kɔ'bɔ tölë. XVI-XVII Ne ti modɔ ŋge rɔ karama dɔ bo ti nyɔ'bɔ 'dɔ mope bo.”
XVIII Tine bilaka naga nime ënyï kulörï ŋgï pili kozɔ timo rɔ ma kembe iya te, “Upö bo yaga, Baraba na kope zize.” □□ Bɔ mo nima rɔ Baraba ne i'di bo 'deni mï maboso yayi gɔ ayayi ame kömö pa mï gawo yayi gbï ti akupö ne.
XX Gɔ ame Pilato bo ko'dɔkɔ 'deni 'dɔ kope Yësu ne na bo kënyï ŋgï 'böwu kileki kititi bilaka naga nima, XXI tine lïjë pili ö'bö ŋgï rɔ tulörï timo, iya te, “Utötï bo, utötï bo.”
XXII Pilato ënyï 'böwu kilende zïnnï 'deni rɔ mï mota mo, iya te, “Gɔ wa'di? Lende kënyë wa'di na bo ko'dɔ? A mɔtɔ ame ŋgï 'dɔ kupö bo gɔmo ne mo'ja dë di rɔ bo. Ti mi'di ŋge kodɔ karama dɔ bo ti nyɔ'bɔ gɔ kope bo yaga.”
XXIII Tine lïjë ulörï ŋgï kulöwö nati rɔ ma kembe iya te, “Utötï bo yaga.”

Na tulörï 'bënnï ka'da Pilato ŋgï XXIV kina bo kodɔ kpa Yësu ŋgï 'dɔ ko'dɔ kɔzɔ akititi 'bënnï nima tara. XXV Bɔ ma tönë koboso gɔ lende 'ba ayayi ti löpö ne na za Pilato kope ŋgï zïnnï kɔzɔ ma lïjë kititi tine Yësu na bo ki'di ko'dɔ zïnnï kɔzɔ ma lïjë ko'dɔkɔ.

Tutötï Yësu
(MT 27:32-44; MK 15:21-32; YN 19:17-27)

XXVI Kina ɔdɔ bɔ kanya naga nima këdï 'deni rɔ tari ti Yësu tine bɔ mɔtɔ rɔ Simona di Kurënë ëdï abo rɔ tako di mökö 'dɔ tari mï gawo yayi na lïjë kinda'ba bo ŋgï ki'di bo tombi ŋgërï tönë kari kutötï Yësu dɔmo ne kozi timo.
XXVII Tïndï ma kinza kiya ösö 'deni gönnï ti 'ja mɔtɔ ga gbï këdï kome kuwu. XXVIII Kina Yësu kuyï kɔmɔ bo kiya zïnnï, iya te, “Yïtötï 'ba Yerosalema, uduke ma dë. Gbagba ye na 'dɔ kuduke ti kole 'be ga XXIX römöyï kada mo ti kömö 'deni ame 'dɔ kiyake te, ‘'Ja ame ga rɔ kɔtɔ ne, kömbö ma kinza köyö ti mba ma kinza kole kulu dë naga na laka.’ □□□ Kina ti bilaka kiya zi döku ni te, ‘Ila'ba dɔze,’ kina gbï zi kuruŋgu ni tëgë, ‘Utu'bö ze.’ □□□ Ne kina me ɔdɔ këdï ko'dɔ rönï 'deni tötï kɔzɔ a nime te kota mbili ŋgërï ni këdï gba rɔ ma ka'ji, ne ɔdɔ mbili ŋgërï ni kututu 'deni dayi ti këdï 'jaa tondo?”
XXXII Ya mɔtɔ ga rïyö rɔ bɔ akolɔ oto 'deni gbï kɔtɔ ti Yësu yayi tutötï mo. XXXIII Kina ɔdɔ lïjë kari 'deni kömö gɔ bi mo ame kïdëkï rɔ “Kulöŋbö dɔ” ne tine, na lïjë kutötï bo ŋgï yayi bi kɔtɔ ti bɔ akolɔ mo tönë ga, ma kɔtɔ dɔ dörï bo tine mɔtɔ dɔ gali bo.

XXXIV Yësu iya te, "'Bu ma, ola
lïjë gɔ wa nime lïjë ko'dɔ zö ne
römöyï lïjë ikali dë."
Kina lïjë koza bɔŋgɔ abo ŋgï gbï
ti bödö ku'du.
XXXV Tindï 'ba bilaka ɔrɔ yayi
toŋgɔ bo, tine löbu 'ba Yudayi ni
ebe tose dɔ bo, iya te, "Bo oloma
tönë bine tɔmɔ ya mɔtɔ ga di mï
tölë ne i'dike bo kɔmɔ rɔ bo di
bina te ɔdɔ bo këdï ŋgï rɔ Kurïsïtö
mo tönë Bɔko'ba kigeli 'deni koja
kako mï dɔliŋɔ ne."
XXXVI-XXXVII Bɔ kanya mo ga ako
gbï kose dɔ bo, iya te, "Ɔdɔ këddï
ŋgï rɔ bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi ɔmɔ
röyï te di bina." Kina lïjë kogba
layi ko'ba'ba ŋgï ti'di mo kpa bo.
XXXVIII Akugu ëdï bi dɔ bo tɔrɔ
yayi iya te, "Ŋere Bɔ Dɔliŋɔ 'Ba
Yudayi."
XXXIX Bɔ akolɔ mɔtɔ ame kutötï
'deni gbï yayi ne ënyï gbï kiti'ja
Yësu kɔzɔ 'bënnï, kiya te, "Nï
Kurïsïtö na dë? Ɔmɔ röyï 'dɔ
kɔmɔ ze gbï."
XL Tine bɔ mɔtɔ mo ënyï kembe
dɔ bo, iya te, "Nï, ere Bɔko'ba dë?
Gomɔ kɔtɔ nime këddï yïmo ne na
me gbï bo këdï yïmo. XLI 'Beze
dëdï dombi gomɔ nime gɔ kpa
közïze ma do'dɔ, ne 'ba bo, bo
o'dɔ ɔtɔ dë gbï yɔ rɔ ma kënyë."
XLII Kina bo kileki kiya zi Yësu
te, "Yësu, kinza ki'di lende ma dë
kudölu di döyï ɔdɔ këddï 'deni rɔ
bɔ dɔliŋɔ kada mɔtɔ."
XLIII Yësu ileki dɔmo zi bo, iya
te, "Rɔ ma laka miya zïyï, mï kada
nime tɔne ti këddï kɔtɔ tö mïtɔrɔ."

Tölë 'Ba Yësu
(MT 27:45-56; MK 15:33-41; YN 19:28-30)

XLIV Ame tine 'deni mï zana
kada ma kodɔrɔ na mandölu
kutu'bö bi ŋgï ŋbö kada kilege,
XLV kïnë kada kinda dë. Kina
bɔŋgɔ ma koke mï rö löbu 'ba
Bɔko'ba timo tönë kotopa ŋgï koza
mïnï rïyö. XLVI Kina Yësu kapi ŋgï
rɔ ma kembe, iya te, "'Bu ma, dïdï
ma mi'di 'deni kɔmɔ közïyï." Kina
ɔdɔ bo kilende 'deni te yɔ na bo
kulöku ŋgï.

XLVII Bɔ dɔ bɔ kanya ame yayi
ne o'ja lende nima na bo kïlëlu
Bɔko'ba ŋgï, iya te, "Rɔ ma laka
bɔ nime bɔ lende laka na."

XLVIII Kina ɔdɔ lïjë bilaka ame
ga pili kotɔtɔ rönnï yayi toŋgɔ mo
ne ko'ja wa nima 'deni ko'dɔ rönï
tara tine na lïjë pili kita'ba ga ŋgï
di yayi ti tomba dɔŋgo'do nnï.
XLIX Tine ya mɔtɔ ga ame kikali bo
ne ti 'ja mɔtɔ ga ma tönë ga kösö
gɔ bo di Galilaya ne ɔrɔ ga 'bënnï
sege yaga toŋgɔ wa nima.

Tusu Yësu
(MT 27:57-61; MK 15:42-47; YN 19:38-42)

L Tine mï kada nima yayi bɔ
mɔtɔ möyï mo rɔ Yesepa na kari
zi Pilato kititi töku Yësu 'dɔ kodɔ
kpamo zi bo tusu mo. Bo rɔ ma
kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö löbu 'ba
Yudayi ni. LI-LII Tine bo 'ba bo
utï dë gɔ ako'dɔkɔ ma 'bënnï ti
kpa lende kiyari mo ga. Bo rɔ
bilaka ma laka ti lende koro ti bi
koda gɔ tako 'ba ŋere löbu 'ba
Bɔko'ba. Bo di mï gawo 'ba Yudayi
ame kïdëkï möyï mo rɔ Arimataya
ne. LIII Kina bo kombi töku Yësu
ŋgï bërï kolo mï bɔŋgɔ kaŋmi kari
kusu mï tï'börö la'ja ame koga
'deni yɔki döku kusu bɔtɔ dë gba
yïmo ne. LIV Mï kada mo nima
tine tö'dö dɔ muyï na 'deni 'dɔ
këzë ŋgï di gɔmo rɔ kada 'ba rɔ
kindawo.

LV 'Ja mo tönë ga kako mɔlo ti
bo di Galilaya ne ozi nduwë gɔ
Yesepa ŋbö lïjë kari ko'ja dögö
nima ti ma këdï ko'ba töku bo bërï
yïmo yayi. LVI Kina lïjë kileki ŋgï
liŋɔ kileŋo ga rönnï ŋgï tari ti 'bu
ni ti a ma kato kele naga. Tine lïjë
oloma titi kindawo rönnï dɔ kɔtɔ
mï kada 'ba rɔ kindawo gɔ dölëtï
'ba lende koro mo.

XXIV

Tɔdɔ 'Ba Yësu Di Mï Tölë
(MT 28:1-10; MK 16:1-8; YN 20:1-10)

I Mï kada ma dɔndende di pötö kada 'ba rɔ kindawo nima na 'ja tönë ga kënyï ŋgï mɔlo mï kano bi ti akato kele mo tönë ga kari timo ndï dögö. II Tine lïjë ari ko'ja döku 'ba kpamo kululu 'deni yaga. III Kina ɔdɔ lïjë kɔdɔ yayi tine lïjë ari ko'ja töku ŋere Yësu inza kpe yayi.

IV Tine ko'ja lïjë këdï gba tɔrɔ jörï yayi yɔ na bilaka rïyö mɔtɔ ga bɔŋgɔ 'ba rɔmo köbö kilaka kɔzɔ tɔrɔ kunyï tara kɔdɔ ŋgï kɔrɔ ŋgila lïjë yayi. V Kina 'ja tönë ga ŋgï rɔ tikere kusu ga kömönnï bërï. Ya naga nima ënyï kilende zïnnï, iya te, “Gɔ wa'di na këddï komake bɔ ame rɔ ma kïdïdï ne di mï löŋgö töku gɔmo? VI Bo inza kpe bine bo ënyï 'deni kɔdɔ di mï tölë. Omerike gɔ lende tönë bo kiya ko'ja bo këdï gba tiye di Galilaya ne, ame bo kiya te, VII ‘Ti ki'di kole 'ba bilaka lesi 'deni ŋgï közï bɔ lende kënyë ni kutötï. Tine mï tö'dö dɔ mɔta bo ti kënyï kɔdɔ 'deni 'böwu.’ ” VIII Kina lïjë komeri gɔ lende abo nima ŋgï.

IX Kina ɔdɔ lïjë kileki 'deni kako di ndï dögö yayi tine, na lïjë kebe ŋgï tïyëtï gɔ wa naga nime pili zi ya ma 'butë dɔɔkɔtɔ mo tönë ga gbï ti ya mɔtɔ ga. X Mariya Magadala ni ti Zowana ti Mariya ma 'ba Yakoba ni gbï ti 'ja mɔtɔ ga lïjë na kiya lende nime zi bɔ laja. XI Tine lïjë i'di dönnï dë gɔ lende 'ba 'ja naga nima römöyï inda ŋgï di zïnnï kɔzɔ lende sari. XII Kina Pïtörö kënyï ŋgï kiriŋa kari dɔ dögö këdë kïŋgëŋgë yïmo. Tine bo o'ja bɔŋgɔ mo tönë kusu töku timo ne na 'deni ŋge yayi. Kina bo kënyï ŋgï kileki ti meri ɔdɔ wa'di na kömö 'deni.

Tari Emawo
(MK 16:12-13)

XIII Tine mï kada kɔtɔ mo nima bɔ kösö gɔ Yësu ma rïyö mɔtɔ ga ënyï 'deni këdï kari mï dɔliŋɔ ma mbowa mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Emawo di ŋgila Yerosalema kɔzɔ mayile modɔmorïyö tara. XIV Lïjë ëdï rɔ tiya lende 'ba wa ame ga ko'dɔ rönï ne. XV Kina ko'ja lïjë këdï rɔ tiya mo na Yësu kɔdɔ ŋgï ki'di tari kɔtɔ tïnnï. XVI Tine amo i'di dë lïjë kikali bo. XVII Kina bo kënyï kititi lïjë, iya te, “Wa'di ma 'beye na këddïke rɔ tiya mo di gɔ kɔri?”

Kina lïjë kɔrɔ ŋgï kusu kömönnï bërï rɔ meri. XVIII Kina bɔ mɔtɔ mo ame möyï mo rɔ Kilepa ne kileki kiya te, “Nï na 'bëyï ŋge kɔtɔ di mï Yerosalema bine kuwö wa nime ko'dɔ rönï yayi mï tö'dö dɔ ndö nime ne dë?”

XIX Bo iya te, “Wa'di mo ga?”

Lïjë iya te, “Wa nime ko'dɔ rönï zi Yësu 'ba Nazareta bɔ kumë lende ame Bɔko'ba gbï ti bilaka pili kikali bo rɔ bɔ tigɔ dɔ kiteli mï wa pili ma bo këdï kiya gbï ti ma bo këdï ko'dɔ ne. XX Kina me bɔ dɔ bɔ akumu ze ga ti löbu ni ki'di kodɔ karama dɔ bo kupö bo yaga, kutötï bo ŋgï. XXI Ze pili domeri 'deni bo na rɔ bɔ kɔnyi 'ba Yisarele mo tönë. Ne ma rɔ dɔ kiteli mo tö'dö dɔ mota mo na me 'deni tɔne. XXII Kina gbï 'ja mɔtɔ ga di mï löŋgö ze bine ako kiya lende mo zize ki'di dotɔ ŋgï rɔ gɔze. Lïjë ënyï mɔlo ti dɔŋbɔ ene kari ndï dögö XXIII tine lïjë ari ko'ja töku bo kinza kpe. Kina lïjë kileki kako kiya zize tëgë lïjë o'ja malayika kina malayika kiya zïnnï tëgë bo ïdïdï 'deni. XXIV Kina lëpï ze mɔtɔ ga kënyï kari dɔ dögö yayi kari ko'ja lende nima gbï kɔzɔ ma 'ja naga nime kiya. Tine bo mo na lïjë ko'ja kïnë bo dë.”

XXV Bo iya te, “Kpe ŋgï rɔ rumö bɔ dɔ kïrïndï kinza kikali wa ame ga bɔ kumë lende kiya ne. XXVI Ikalike dë ma Bɔko'ba këdï

ki'di Kurïsïtö kombi gomɔ gɔ bo kɔdɔ mï löbu dɔ kiteli abo?”
XXVII Kina bo kisaki ŋgï tïyëtï gɔ wa ma kugu mï buku 'ba Bɔko'ba gɔ lende abo mɔlo kisaki di zi Musa ŋbö kömö zi bɔ kumë lende mɔtɔ ga.
XXVIII Kina ɔdɔ lïjë kari kömö 'deni ŋgɔsi ŋgila gawo mo nima lïjë këdï kari teyi ne tine Yësu o'dɔ rɔ bo kɔzɔ bo ëdï kiteli nduwë kari dɔgba. XXIX Tine na lïjë koloma ŋgï rɔ tota bo, iya te, “Kada inza kpe, ö'dö zize bine.” Kina bo koloma ŋgï tïnnï yayi.
XXX Di kpa akonyo 'deni na bo kogba maŋgolɔ'bɔ ŋgï ko'dɔ yëë'dï dɔmo bo konye ki'di zïnnï.
XXXI Kina kömönnï kɔpɔ ŋgï lïjë ki'di tikali bo tine na bo kölu ŋgï liwo di kömönnï.
XXXII Kina lïjë kebe nati tititi rönnï iya te, “Dëmba kina me di gɔ kɔri yayi bo këdï kïyëtï lende mï buku 'ba Bɔko'ba zize dökï'dï ze kënyï kilaka ŋgï ne.”
XXXIII Kina lïjë kënyï ŋgï dɔmo kileki kari Yerosalema. Lïjë ari ko'ja ya ma 'butë dɔɔkɔtɔ tönë ga kotɔtɔ dönnï 'deni bi kɔtɔ ti ya mɔtɔ ga, XXXIV këdï kiya teyi, iya te, “Ŋere Yësu ɔdɔ 'deni ŋgï rɔ ma laka di mï tölë. Bo ileme rɔ bo 'deni zi Simona.”
XXXV Kina lïjë ya ma rïyö mo tönë ga kebe ŋgï tïyëtï gɔ wa ame ga ko'dɔ rönï zïnnï di gɔ kɔri ti ma lïjë kari kikali Yësu 'jaa ko'ja bo këdï konye mï maŋgolɔ'bɔ ne.

Yësu Ileme Rɔ Bo Zi Bɔ Kösö Gɔ Bo Ga
(MT 28:16-20; MK 16:14-18; YN 20:19-23; NDB 1:6-8)

XXXVI Ko'ja lïjë këdï gba rɔ tiya lende mo yɔ na Yësu kɔdɔ ŋgï kɔrɔ mï löŋgö lïjë yayi, kiya te, “Lende këyï koloma tiye.”
XXXVII Tine o'de tikere ŋgï zïnnï, lïjë iya te mɔtɔga sëgë na ti lïjë ko'ja 'deni. XXXVIII Bo iya te, “Ëddï kupöke rɔye gɔ wa'di? Lende mo ïlïkö dɔye tondo? XXXIX Oŋgɔke közö ti ndö. Ma na. Osake rɔma koŋgɔke. Rɔ sëgë ëdï te ti yida rɔ gbï ti kiliŋba kɔzɔ ame këddï koŋgɔke ma ne?”
XL Kina ɔdɔ bo kiya wa naga nime 'deni te tine na bo kileme közï bo ti ndï bo ga ŋgï zïnnï.
XLI Kina ko'ja dönnï këdï gba rɔ ma kïlïkö ti tiliya ti lɔŋɔ tara tine na bo kënyï kititi lïjë, iya te, “Ëddïke ŋgï ti ɔtɔ ga bine tonyo mo na?”
XLII Na lïjë ki'di kenze kilaŋma ŋgï zi bo, XLIII na bo kogba konyo ŋgï di kömönnï pili te.
XLIV Bo iya te, “Wa tönë ga moloma pa rɔ tiya mo ziye ko'ja mëdï gba tiye ne na 'deni me. Wa ame ga pili akugu 'ba Musa ni ti bɔ kumë lende ni ti Akïlëlu kiya dömöyï ma ne ti ko'dɔ rönnï ŋgï ko tara.”
XLV Kina bo kidiŋga dönnï ŋgï tikali lende 'ba mï buku 'ba Bɔko'ba. XLVI Bo iya zïnnï te, “Ugu 'deni iya te, Kurïsïtö ti kombi gomɔ tine bo ti kɔdɔ yaga di mï tölë mï tö'dö dɔ mota. XLVII Kina ti laja 'ba dɔ kotɔ ni ti akola gɔ lende kënyë kuwöwö rönï ŋgï ti möyï bo zi dɔ kupö pili 'ba dɔliŋɔ nime kisaki di Yerosalema. XLVIII Kpe na rɔ bɔ ko'ja wa naga nime 'dɔ kïyëtïke gɔmo. XLIX Mëdï moja a tönë 'bu ma ki'di kö'du mo 'deni ti'di mo ziye ne. Ne olomake titi Yerosalema bine ŋbö tigɔ kako ziye di mïtɔrɔ.”

Tileki 'Ba Yësu Mïtɔrɔ
(MK 16:19-20; NDB 1:9-11)

L Kina bo kënyï ŋgï kari tïnnï yaga di mï gawo ŋbö Betaniya. Di yayi na bo kombi közï bo tɔrɔ bo ko'dɔ yëyï dönnï. LI Tine ko'ja bo këdï 'deni rɔ to'dɔ yëyï dönnï yɔ na bo kënyï ŋgï di ŋgila lïjë yayi na kogba bo ŋgï kari mïtɔrɔ.
LII Kina lïjë kileki ŋgï kari Yerosalema ti tumötu bo ti tiliya rɔ mbëmbë. LIII Kina lïjë kö'bö ŋgï

ŋburu mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba tïlëlu Bɔko'ba.

Laja Laka Ma YOWANI Kugu

Lende 'Ba Bɔko'ba

I Mɔlo gba kinza ko'ba dɔliŋɔ nime dë lende 'ba Bɔko'ba ëdï 'deni mɔlo. Bo ëdï bi kɔtɔ ti Bɔko'ba kina bo gbï rɔ Bɔko'ba. II Bo ëdï mɔlo ti Bɔko'ba di bi 'ba tisaki bïcï dɔliŋɔ nime. III Bo na me Bɔko'ba ko'ba wa pili 'ba dɔliŋɔ naga nime ti bo. O'ba wa ma kɔtɔ mɔtɔ te dë du kinza bo teyi. IV-V Bo na rɔ ŋgira'da 'ba dïdï ma laka. Dïdï nima na 'deni rɔ bi kɔpɔ zi bilaka lesi ame këdï koyi bi 'deni mï gɔ bi kölu. Kina bi kölu ikali dë kpe tïyölu mo yaga.

VI-VII Bɔko'ba oja bɔ mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Yowani kako tiya lende 'ba bi kɔpɔ nima zi bilaka 'dɔ lïjë pili ki'di dönnï gɔmo. VIII Yowani na dë rɔ bi kɔpɔ mo nima. Tine ndɔbɔ abo ŋge rɔ tiya lende mo zi bilaka. IX Omba bi kɔpɔ nima na rɔ bi kɔpɔ ma laka. Bi kɔpɔ nima ëdï kako mï dɔliŋɔ nime 'dɔ kiyɔpɔ bi zi bilaka pili.

X Tine lende 'ba Bɔko'ba ëdï 'ba bo 'deni mɔlo mï dɔliŋɔ nime, ame Bɔko'ba ko'ba dɔliŋɔ 'deni pele ti bo tine bilaka mo ga oro bo dë. XI Bo ari mï dɔyayi abo tine bilaka abo ga o'dɔkɔ bo dë. XII Kina me bilaka ame ga ko'dɔkɔ bo ki'di dönnï gɔ lende abo ne, bo i'di lïjë 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba. XIII Bilaka na dë köyö lïjë mɔlo tara rɔ kole 'ba Bɔko'ba. Tine bo Bɔko'ba na ki'di lïjë rɔ kole abo ga. XIV Lende mo tönë bo na ma kako 'deni rɔ bilaka lesi koloma mï löŋgö ze. Kina me do'jake bo 'deni ti löbu abo 'ba kole kɔtɔ 'ba Bɔko'ba ame kako di zi 'bu bo tileme mï këyï ti lende ma kodɔrɔ mo.

XV Bo na Yowani kiya lende abo te, “Bɔ tönë moloma tiya lende abo miya te bo ëdï kozi kako di gɔma ne, bo na me ame miya te bo mbiri löbu di dɔma ne. Römöyï mɔlo gba kinza köyö ma dë bo ëdï 'ba bo 'deni mɔlo.”

XVI Bo na me kö'bö 'deni nduwë ti'di yëyï 'ba Bɔko'ba zize ti mï këyï abo. XVII Bɔko'ba i'di kö'du ki'di abo ti Musa. Tine mï këyï abo ti lende laka abo bo ileme ti Yësu Kurïsïtö. XVIII Bɔtɔ mɔtɔ inza ame ko'ja Bɔko'ba. Yësu bo na ŋge rɔ kole kɔtɔ 'ba Bɔko'ba ame bo kö'bö ŋburu bi kɔtɔ ti Bɔko'ba. Kina me bo ki'di ze 'deni dikalike Bɔko'ba.

Yowani Bɔ Bapatisi

(MT 3:1-12; MK 1:1-8; LK 3:1-18)

XIX Lende ame ga Yowani kiya gɔ lende 'ba Yësu ne kina me. Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na turu 'ba Yerosalema koja bɔ akumu ni ti lëwï mɔtɔ ga kari kititi Yowani ɔdɔ tara ne bo yë mo na. XX Kina ɔdɔ lïjë kari 'deni kititi bo, tine bo andi dë gɔ rɔ bo di zïnnï, bo iya te, “Ma Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja kako dɔliŋɔ nime bine ne na dë.”

XXI Kina lïjë kënyï kititi bo, iya te, “Nï Eliya na?”

Bo iya te, “Ma Eliya na dë.”

Lïjë iya te, “Nï na rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba mo tönë?”

Bo iya te, “Ee.”

XXII Kina lïjë kënyï kititi bo, iya te, “Ne tine nï yë mo na? Iya röyï zize 'dɔ dari diya zi ya ame ga koja ze ne.”

XXIII Yowani ënyï kileki dɔmo zïnnï, iya te, “Ëdï kɔzɔ akugu 'ba Yesaya ma tönë kiya te, ‘Bɔ mɔtɔ ëdï kuwöwö dɔ bo di yï mökö kiya te, “Ileŋoke kɔri zi ŋere,” ’ ne.”

XXIV Kina ya mɔtɔ ga ame Parosi ni koja ne kititi Yowani, XXV iya te, “Ne me kiya te nï Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja kako dɔliŋɔ nime ne na dë, nï Eliya na dë gbï kina nï bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba

tönë na dë gbï, ne ëddï kodɔ mini 'ba bapatisi dɔ bilaka gɔ wa'di?”
XXVI Bo iya te, “Ndɔbɔ ma na rɔ to'dɔ bapatisi dɔ bilaka ti mini. Ne bɔ mɔtɔ ëdï le'jete tiye bine. Kpe ikalike bo dë. XXVII Bo ëdï kako to'dɔ ndɔbɔ di pötö ma bine. Bo mbiri kebe ma. Ma 'bama mëdï titiyi. Wari abo pele mɔ'bɔ dë tope mo.”
XXVIII Wa nime o'dɔ rönï di Betaniya kapa yöpö 'ba Yaradene ma kari yïbï. Kina Yowani koloma rɔ todɔ mini 'ba bapatisi dɔ bilaka di yayi.

Kamölö 'Bɔ'bi 'Ba Bɔko'ba

XXIX Mï bi këzë mɔtɔ na bo ko'ja Yësu këdï kako zi bo. Kina bo kënyï kiya zi bilaka naga nima, bo iya te, “Oŋgɔke ti, kamölö 'bɔ'bi 'ba Bɔko'ba tönë këdï kumu 'dɔ kombi laŋba 'ba lende kënyë 'ba bilaka pili ne bo na me 'dë. XXX Bo na tönë moloma tiya lende abo, miya te bo ëdï kozi kako di gɔma ne, bo na mbiri löbu rɔ dɔ kiteli di dɔma. Römöyï mɔlo gba kinza köyö ma dë bo ëdï 'deni mɔlo. XXXI Ma gbï mikali bo dë mɔlo ɔdɔ bo yë ga na. Kina me mako 'deni mo'dɔ bapatisi dɔ bilaka ti mini 'dɔ mileme bo zi bilaka ze ga 'ba Yisarele.”
XXXII-XXXIII Kina Yowani kënyï ŋgï tïyëtï gɔ wa ame ga ko'dɔ rönnï ne kɔzɔ a nime te. Bo iya te, “Mɔlo mikali bo dë ɔdɔ bo yë na. Tine Bɔko'ba bɔ koja ma tako to'dɔ bapatisi dɔ bilaka ti mini nime na kiya zö tëgë, ‘Ti ko'ja Nyï Kɔtɔ Laka 'deni ŋgï këdï kako bërï di mïtɔrɔ koloma dɔ bo. Bɔ nima bo na rɔ bɔ ame këdï kako 'dɔ ko'dɔ bapatisi dɔ bilaka ti Nyï Kɔtɔ Laka ne.’ Kina me mo'ja Nyï Kɔtɔ Laka 'deni këdï kako bërï di mïtɔrɔ kɔzɔ matukpuru tara kako kö'bö ŋgï dɔ bɔ nime bine. XXXIV Mo'ja 'deni ti kɔmɔ ma. Kina me mëdï miya ziye bɔ nime bo na rɔ kole 'ba Bɔko'ba.”

Tisaki Tösö Gɔ Yësu

XXXV Mï bi këzë mɔtɔ 'böwu gbï ko'ja bo këdï ti bɔ kösö gɔ bo ga ma rïyö mɔtɔ ga, XXXVI na bo ko'ja Yësu ŋgï këdï kiliŋgere kebe yayi. Kina bo kiya zi bɔ kösö gɔ bo naga nima, bo iya te, “Oŋgɔke tɔ ma. Kamölö 'bɔ'bi tönë Bɔko'ba këdï kumu 'dɔ kombi laŋba 'ba lende kënyë 'ba bilaka pili ne, bo na me 'dë.”
XXXVII Kina ɔdɔ ya rïyö tönë ga kuwö lende nime te yɔ, na lïjë kënyï ŋgï kösö gɔ Yësu.
XXXVIII Kina ɔdɔ Yësu kuyï kɔmɔ bo yï'böwu tine, bo o'ja ya rïyö naga nima ŋgï këdï kozi gɔ bo. Kina bo kititi lïjë, bo iya te, “Tondo?”
Lïjë ënyï kileki kiya zi bo tëgë, “Rabi,” ame 'jɔ 'ba lende mo tëgë bɔ kɔmɔ kiyandi, “Ëddï koloma yala?”
XXXIX Bo iya te, “Ako koŋgɔke.”
Bo iya tara römöyï gɔ bi ëdï 'deni rɔ mï dɔkɔpiyari. Kina lïjë kari ŋgï ko'ja bi ame bo këdï koloma teyi ne. Kina lïjë kö'dö ŋgï yayi mï korɔndɔ mo nima.
XL Bɔ ma kɔtɔ di mï löŋgö ya rïyö naga nima, möyï mo rɔ Andareya löndö 'ba Simona Pïtörö ni. XLI Kina bo kënyï ŋgï kari zi bɔ löndö bo Simona, bo iya te, “Bɔ tönë Bɔko'ba koja 'dɔ kako tokɔnyi ze bilaka abo ga ne, do'ja bo 'deni. Bɔ tönë 'bu ze löbu ga kïdëkï möyï bo rɔ Masiya ne.” (Möyï kɔtɔ nime kina ma gbï kïdëkï rɔ Kurïsïtö ne.)
XLII Kina Andareya ko'de Simona ŋgï kako zi Yësu. Bo oŋgɔ dɔ Simona. Kina bo kiya te, “Möyï yï rɔ Simona 'ba Yowani, ne ti mi'di möyï yï rɔ Kepa.” (Möyï kɔtɔ nime kina ma gbï kïdëkï rɔ Pïtörö ne ame 'jɔ 'ba lende mo tëgë döku.)

Pïlïpö Ni Ti Natïnëlë

XLIII Mï bi këzë mɔtɔ na Yësu kënyï ŋgï kari Galilaya. Kina bo

kari ko'ja Pïlïpö ŋgï di yayi. Bo iya te, “Ako kösö gɔma.”

XLIV Pïlïpö di mï bilaka 'ba Betesayida dɔyayi 'ba Andareya ni ti Pïtörö. XLV Kina Pïlïpö kari ko'ja Natïnëlë ŋgï, bo iya te, “Bɔ tönë Musa ni ti bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba mɔtɔ ga ma dɔgba naga kiya lende abo ne, do'ja bo 'deni. Ugu lende 'deni mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba gɔ kö'du abo, kina me le'jete bo ëdï 'deni mï löŋgö ze. Bo na rɔ Yësu kole 'ba Yesepa di mï gawo 'ba Nazareta.”

XLVI Natïnëlë iya te, “Nazareta ni naga nima, lende laka wa'di ga na ti kɔdɔ di teyi?”

Pïlïpö ileki gɔmo, iya te, “Ee, ako koŋgɔ titi ti kömöyï.”

XLVII Kina ɔdɔ Yësu bo koŋgɔ Natïnëlë 'deni këdï kako zi bo, bo iya te, “Oŋgɔke, bɔ nime bo na rɔ kupö ma laka 'ba Yisarele. A mɔtɔ rɔ bëtï inza rɔ bo.”

XLVIII Natïnëlë ititi bo, iya te, “Ikali ma tondo ga?”

Bo iya te, “Mɔlo gba kinza Pïlïpö kïdëkï yi dë, mo'ja yi 'deni mɔlo këddï koloma bïcï ŋgërï këlu nima yayi.”

XLIX Bo iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, nï na ŋgï rɔ kole 'ba Bɔko'ba. Nï na rɔ ŋere ze 'ba Yisarele.”

L Bo iya te, “Wa'di mo ga na te? Lende nime miya zïyï bine, miya te, mo'ja yi 'deni mɔlo këddï koloma bïcï ŋgërï këlu ne, kina me kikali ma 'deni gɔmo rɔ kole 'ba Bɔko'ba? Lende 'bï ele sowa. Ne lende nime ko'ja tɔne ne, ma titi mo na gba. Ma löbu mo ga ëdï gba ame ɔdɔ ko'ja, lende mo ëdï kigayi yi. LI Kina me mëdï miya ziye, kada mɔtɔ ti ko'jake mïtɔrɔ kurögö rönï 'deni yaga rɔ gböŋö. Kina ti koŋgɔke malayika 'ba Bɔko'ba 'deni këdï kïlëlë rönnï kari tɔrɔ kako bërï zi kole 'ba bilaka lesi. Lende ma naga nime mëdï miya ne me rɔ lende ma laka.”

II

Karama 'Ba Gbe Mï Kana

I Di pötö tö'dö dɔ rïyö tine karama 'ba gbe ëdï Kana mï dɔyayi 'ba Galilaya. Ma 'ba Yësu ni ëdï bi 'ba gbe nima yayi. II Kina Yësu ni ëdï gbï yayi ti bɔ kösö gɔ bo ga. III Kina layi kote rönï ŋgï, tine na ma 'ba Yësu ni këny ï kari kiya zi bo, iya te, “Oŋgɔ te, layi inza kpe.”

IV Bo iya te, “Iya, nï na dë 'dɔ kiya ndɔbɔ zö. Kada 'ba tileme ma ömö dë gba.”

V Ma bo iya zi ya ame ga këdï koja laja mï gɔ bi 'ba karama yayi ne, iya te, “O'dɔke wa pili ame ga bo këdï kiya ziye ne.”

VI Dömïrï 'ba kete mini ma löbulöbu ëdï modɔɔkɔtɔ yayi ame kose 'deni di mï döku ne. Dömïrï naga nima ma kɔtɔ ëdï koto sapiya ŋbö muyï. Kete naga nima na gɔ dölëtï 'ba Yudayi ni rɔ a 'ba turögö rɔ wa. VII Kina Yësu kiya zi bɔ koja laja naga nima, iya te, “O'deke mini koso mï wa naga nime.”

Kina lïjë ko'de mini ŋgï mï kete tönë ga koso koriya ti kpamo. VIII Kina bo kiya zïnnï, bo iya te, “Unöke di mï kete naga nima kotoke kari zi bɔ dɔ gbe nime 'dë.”

Kina lïjë kunö ŋgï koto kari. IX Bɔ dɔ gbe nima inene mini tönë Yësu kuyï 'deni rɔ layi ne ŋgï, tine bo ikali dë unö di yala. Bɔ koja laja naga nima na ŋge kikali. Kina bɔ dɔ gbe nima këny ï kiya zi më'dë 'ba nyiti, X iya te, “Bilaka pili ëdï koja layi ma kata na titi dɔgba zi ŋba 'bënnï ga. Kina ɔdɔ layi ka'da ŋba 'deni tine na 'jaa këdï koja siŋga ma këpï mo. Ne 'beye tɔ nime layi ma laka na za kusuke dɔmo ŋbö ko'ja kabate.”

XI Yësu o'dɔ gɔ kotɔ ma dɔgba abo nime 'deni di Kana. Kina bɔ kösö gɔ bo ga kikali bo ŋgï gɔmo rɔ kole 'ba Bɔko'ba.

Tɔdɔ 'Ba Yësu Mï Reki 'Ba Rö Löbu
(MT 21:12-13; MK 11:15-17; LK 19:45-46)

XII Di pötö lende nima na Yësu ni kënyï ŋgï ti ma bo ni ti löndö bo ga ti bɔ kösö gɔ bo ga kari Kaparanoma. Lïjë kari koloma mbowa yayi.

XIII Kina ɔdɔ kada 'ba karama ma löbu 'ba Yudayi ni ame kïdëkï möyï mo rɔ Pasaka ne kola 'deni ŋgɔsi tine, Yësu ni ënyï ŋgï kari Yerosalema. XIV Tine ɔdɔ bo kömö 'deni yayi, bo iteli ŋgï kari mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba. Bo ari ko'ja bɔ ndögö ni kotɔtɔ rönnï 'deni yayi këdï ga rɔ tugö sa ni ti kamölö ni ti matukpuru ni. Ya mɔtɔ ga këdï 'bënnï tutë gïrïsï. XV Kina bo kogba kabi ŋgï koli rɔ nyɔ'bɔ bo kari koga lïjë timo yaga di yayi ti kamölö ni ti sa 'bënnï naga nima. Kina bo kïtïŋï dɔ tarabiza 'ba bɔ kutë gïrïsï ni ŋgï bërï. Gïrïsï mo ga kolɔdɔ kïyëyï rönï mï yayi. XVI Bo iya zi ya ma këdï 'bënnï rɔ tugö matukpuru naga nima, bo iya te, “Ënyïke yaga ti e'be naga nima di bine. Rö 'ba 'bu ma nime kinza ko'dɔke dë kpe rɔ bi 'ba ndögö.”

XVII Lende nime i'di bɔ kösö gɔ bo ga ŋgï komeri lende ma tönë kugu 'deni mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba ne, ame kiya te, “Lende 'ba gɔ rö 'bï nime Bɔko'ba oŋma dökï'dï ma ŋgï kɔzɔ pa'do tara.”

XVIII Kina turu 'ba Yudayi ni kënyï kititi bo, lïjë iya te, “Nï, lende 'bï naga nime ko'dɔ ne, wa'di ga na ti ko'dɔ tɔne ame 'dɔ dikali yi timo rɔ ma laka omba Bɔko'ba na ŋgï koja yi tako toga bilaka naga nime yaga?”

XIX Bo ënyï kileki kiya zïnnï, bo iya te, “Rö 'ba Bɔko'ba nime, ɔdɔ kitikɔke yaga, ti mo'dɔ kileki teyi rɔ ma la'ja mï tö'dö dɔ mota.”

XX Lïjë iya te, “Rö nime to'ba mo oto bilaka ŋbö kɔmɔ kɔɔ 'butë sowɔ döömu dɔɔkɔtɔ. Ti kɔ'bɔ to'ba mo kileki teyi rɔ ma la'ja ŋge mï tö'dö dɔ mota?”

XXI Dëmba lïjë ikali 'jɔ 'ba lende abo nima dë. Bo ëdï za kiya yida rɔ bo. XXII Kina ɔdɔ bo kënyï kɔdɔ 'deni yaga di mï tölë tine, kina 'jaa bɔ kösö gɔ bo ga kënyï tomeri gɔ lende tönë ga. Kina lïjë kikali 'jaa omba lende nime ëdï 'deni ŋgï rɔ ma laka kɔzɔ lende ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne.

XXIII Ko'ja bo këdï Yerosalema yayi mï kada 'ba karama 'ba Pasaka nima, bo oloma 'deni to'dɔ lende mɔtɔ ga ame lende mo ki-gayi bilaka ne, kina lïjë kikali ŋgï bo ako di zi Bɔko'ba. XXIV Tine bo ikali lende 'bënnï ga me rɔ kɔtɔkɔtɔ. Kina bo o'dɔkɔ dë tiya lende abo ga pili zïnnï. XXV Bo ikali lende 'ba dökï'dï bilaka me rɔ kɔtɔkɔtɔ kinza ma bɔtɔ kiya zi bo.

III

Yësu Ni Ti Nïkuduma
I Bɔ Parosi mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Nïkuduma rɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö turu 'ba Yudayi ënyï kako zi Yësu rɔ mï korɔndɔ. II Bo ilende zi Yësu, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, dikali ŋgï rɔ ma laka Bɔko'ba na me koja yi kako tiyandi kɔmɔze. Römöyï ma kiya te Bɔko'ba kinza tïyï dëne inza kikali to'dɔ lende naga nime.”

III Yësu iya te, “Rɔ ma laka miya zïyï, ɔdɔ kiya te kileki köyö bilaka mo dë 'böwu rɔ ma la'ja to'ja ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime zi bɔ mo inza du te.”

IV Nïkuduma iya te, “Bilaka ame 'deni mbiri rɔ bulöbu te ne ti kileki köyö 'böwu rɔ ma la'ja to-tondo mo ga? Bo ti kileki 'böwu tondo kɔdɔ mï ma bo 'dɔ kënyï köyö bo 'böwu rɔ ma lölöwö? A mɔtɔ inza kikali to'dɔ rönï tara.”

V Yësu iya te, “Rɔ ma laka miya zïyï, bɔtɔ mɔtɔ inza kikali tɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ɔdɔ kiya te

köyö bɔ mo dë 'böwu titi ti mini 'ba bapatisi gbï ti Nyï Kɔtɔ Laka. VI Löyö 'ba bilaka lesi rɔ 'ba dɔliŋɔ nime, ne löyö ame rɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba i'di bilaka rɔ 'ba Bɔko'ba. VII Kina me mëdï miya 'deni ziye, kpe pili o'dɔkɔ 'dɔ ki'dike köyö ye rɔ ma la'ja. Lende nime igayi yi totondo? VIII Lende 'ba töyö wa rɔ ma la'ja ti Nyï Kɔtɔ Laka nime ëdï kɔzɔ lende 'ba lili ame këdï kome ne tara. Uwö birɔ mo ŋgï laka, ne gɔ bi ame kisaki tome di teyi ne, ikali dë. Ikali dë gbï ɔdɔ ako di yala kina ëdï kari yala."

IX Nïkuduma iya te, "Töyö bilaka rɔ ma la'ja nime, 'dɔ ko'dɔ lende mo tondo?"

X Yësu ileki kiya zi bo, iya te, "Lende nime dëne 'dɔ kikali 'deni mɔlo. Ne o'ja nï ŋgï rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi ma löbu 'ba bilaka 'ba Yisarele 'di? XI Rɔ ma laka miya zïyï, wa ame ga do'ja ti kɔmɔze dikali 'deni gbï laka ne, na me dëdï diya ziye. Ne kpe ebeke kilagike 'böwu yaga di rɔmo. XII Wa ame ga rɔ 'ba dɔliŋɔ nime, ɔdɔ miya lende mo pele ziye, ilagike aa yaga di rɔmo. Ne ɔdɔ mënyï miya lende 'ba wa 'ba dɔyayi 'ba mïtɔrɔ ziye inza kilagike gbï di rɔmo? XIII Bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ ari dë mïtɔrɔ ame 'dɔ ko'de lende mo kako bine. Kole 'ba bilaka lesi na ŋge kɔtɔ kako di mïtɔrɔ.

XIV Oŋgɔke, kɔzɔ mï kada ma mɔlo tönë ga ame 'bu ze löbu ga këdï mï mökö ne, Musa o'bɔ'bi 'bïlëŋï rɔ murë kowe dɔ ŋgërï tɔrɔ 'dɔ ɔdɔ bilaka ame këdï kölë ne koŋgɔ kïnë mo 'deni, 'dɔ kɔmɔ ŋgï yaga. Kole 'ba bilaka lesi ëdï gbï tara. Ti kutötï bo 'deni dɔ ŋgërï tɔrɔ XV 'dɔ ya ame ga pili ki'di dönnï 'deni gɔ lende abo ne këdï ti dïdï ma ŋburuŋburu.

XVI Oŋgɔke akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba te, römöyï Bɔko'ba ɔ'ɔ bilaka rɔ mbëmbë. Kina me bo koja kole kɔtɔ abo 'deni kako kölë bine, 'dɔ lïjë ame ga pili ki'di dönnï 'deni gɔ lende abo ne kölë dë kpe tine gɔ këdï ti dïdï ma ŋburuŋburu. XVII Bɔko'ba oja kole abo nime dë kako dɔliŋɔ bine todɔ karama dɔ bilaka 'ba dɔliŋɔ. Tine bo oja kako tɔmɔ bilaka di mï tölë. XVIII Bilaka ame ga ki'di dönnï 'deni ŋgï rɔ ma laka gɔ lende abo, odɔ karama dë kpe dɔmo. Ne ya ame ga ko'dɔkɔ dë ti'di dönnï gɔ lende abo ne, odɔ karama 'deni mɔlo dɔmo gɔ ame lïjë kilagi lende 'ba kole kɔtɔ abo nime ne.

XIX Bɔko'ba odɔ karama 'deni dɔ bilaka kɔzɔ a nime te. Bo i'di bi kɔpɔ abo 'deni 'dɔ koyi bi dɔliŋɔ nime. Ne bilaka ebe ë'bënnï za to'dɔ lende këny*ë*, ko'dɔkɔ bi kɔpɔ nime dë. Bi kölu na za lïjë ko'dɔkɔ. XX Bilaka ame ga rɔ bɔ ko'dɔ lende këny*ë* ne o'dɔkɔ dë 'dɔ kileme lende këny*ë* 'bënnï ga yaga gɔ bi kɔpɔ. Kina ki'di lïjë ko'ji bi kɔpɔ ŋgï sowa. Lïjë o'dɔkɔ dë tako gɔ bi ame bi kɔpɔ këdï koyi rönï teyi ne. XXI Bilaka ame ga rɔ bɔ ko'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba ne, lïjë na kako 'bënnï 'deni gɔ bi kɔpɔ 'dɔ kileme omba ama lïjë këdï ko'dɔ naga nima lende laka 'ba Bɔko'ba na."

Yësu Ni Ti Yowani

XXII Yësu ni ënyï ti bɔ kösö gɔ bo ga kari mï kapa dɔyayi 'ba Yudayi. Na bo kari koloma mbowa tïnnï yayi to'dɔ bapatisi.

XXIII-XXIV Mï kada mo nima Yowani ëdï gbï rɔ to'dɔ bapatisi dɔ bilaka di Ayinona ame ŋgɔsi dɔŋgila Salima ne, römöyï bi mo nima na ti mini teyi rɔ mbëmbë. (Ko'ja turu ki'di Yowani dë gba mï maboso.) Na bilaka koloma ŋgï rɔ tɔlɔ kari zi bo yayi mï bapatisi.

XXV Turu mɔtɔ 'ba Yudayi ënyï to'dɔ kowasa ti bɔ kösö gɔ Yowani ga gɔ lende 'ba dölëtï 'ba akurögö ame 'dɔ ki'di bilaka këdï rɔ ma kɔpɔ kɔmɔ Bɔko'ba ne. XXVI Kina lïjë këny*ï* ŋgï kari zi Yowani, lïjë iya te, "Bɔ kɔmɔ kiyandi ze, ne rɔ

ma tondo na bɔ nime 'dë gönyï pöpö ma kapa ma 'dë yayi ne tönë koloma rɔ tiya lende abo zize ne, bo këny'ï 'deni to'dɔ bapatisi? Kina me bilaka këny'ï 'deni pili këdï kɔlɔ kari zi bo."

XXVII Yowani ileki zïnnï, iya te, "Bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ ikali dë to'dɔ ndɔbɔ mɔtɔ ɔdɔ kiya te Bɔko'ba na dë ŋgï ki'di zi bo. XXVIII Uwöke lende ma tönë moloma tiya mo ziye ne, miya te ma Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja ne na dë. Kina miya 'deni tönë gbï ziye bine, miya te Bɔko'ba oja ma tötï dɔgba 'dɔ bɔ nima kozi 'jaa kebe gɔma. XXIX Ndɔbɔ ma ëdï kɔzɔ gbe tara. Më'dë 'ba nyiti na ŋge këdï kogbe nyiti tine 'jɔkɔ ëdï gbï ti mï këyï di bi toŋgɔ lɔŋɔ 'ba bɔ löndö bo. Mï këyï ma ëdï gbï tara gɔ wa nime Kurïsïtö këdï ko'dɔ ne. XXX Kurïsïtö bo na ti këdï mbiri di dɔma tine ti mëdï 'bama ŋge mbowa. XXXI Römöyï bɔ ame kako di mïtɔrɔ ne, bo na mbiri di dɔ bilaka pili. Ne bɔ ame rɔ kole köyö 'ba dɔliŋɔ nime kako dë di mïtɔrɔ ne, ikali 'ba bo ŋge tiya lende 'ba wa 'ba dɔliŋɔ nime. Bɔ ame kako di mïtɔrɔ rɔ löbu 'ba dɔ bilaka ne, XXXII bo iya 'ba bo rɔ lende ame ga bo ko'ja kina bo kuwö gbï di mïtɔrɔ ne. Tine bilaka ënyï ŋgï kilagi lende abo. XXXIII Lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba ileme rönï 'deni ti ya ame ga kutï dɔmo ne.

XXXIV Bɔ nime Bɔko'ba koja kako dɔliŋɔ bine ne, Bɔko'ba i'di Nyï Kɔtɔ Laka abo 'deni pili zi bo. Lende 'ba Bɔko'ba na me ŋgï bo këdï kiya. XXXV Bɔko'ba ɔ'ɔ kole abo nima rɔ mbëmbë. Kina me bo ki'di közï kakpa 'ba dɔ wa pili 'deni teyi. XXXVI Bilaka ame ga ki'di dönnï gɔ lende abo ne, lïjë ti këdï ŋgï ti dïdï ma ŋburuŋburu. Ne ya ame ga koro lende abo dë ne, lïjë inza ko'ja dïdï ma ŋburuŋburu. Ya löbu 'ba Bɔko'ba nime ëdï kako dönnï."

IV

Yësu, Mini 'Ba Dïdï

I-II Parosi ni uwö lende mo tëgë bilaka ma këdï kari mï bapatisi zi Yësu na konzi 'deni ŋgï rɔ mbëmbë kebe ma këdï kari zi Yowani. Dëmba tine Yësu o'dɔ bapatisi ɔtɔ dë du te dɔ bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ. Tine bɔ kösö gɔ bo ga na ŋge këdï ko'dɔ.

Kina ɔdɔ Yësu bo kikali 'deni Parosi ni uwö lende nime 'deni te tine, III bo ënyï ŋgï di Yudayi yayi tileki tari Galilaya. IV Bo ari kebe gɔ kɔri ma kudö kebe mï dɔyayi 'ba Somorona. V Bo ari kömö mï dɔliŋɔ mɔtɔ 'ba Somorona kïdëkï möyï mo rɔ Sukara ŋɔli ŋgila nyaka ma tönë Yakoba ki'di mɔlo zi kole abo Yesepa ne. VI Daa 'ba Yakoba ëdï yayi.

Kina ɔdɔ lïjë kömö 'deni kpa daa nima yayi Yësu 'deni rɔ gomɔ di zi liŋgere. Kina bo koloma ŋgï bërï kpa daa yayi. VII-VIII Mï zana kada ko'ja bɔ kösö gɔ bo ga kari 'deni mï gawo tugö akonyo zïnnï, na 'ja mɔtɔ rɔ Somorona kömö ŋgï yayi tunö mini. Kina bo kiya zi 'ja nima tëgë, "I'di mini zö."

IX 'Ja nima ënyï kiya zi bo, iya te, "Owa, ma rɔ Somorona. Nï Yudayi nime ebe kïdëkï mini di zö rɔ ma totondo?" Lɔko iya tara römöyï Yudayi odɔ'bɔ rönnï dë gɔ kpa kilali kɔtɔ ti Somorona.

X Kina bo kileki kiya zi 'ja nima, bo iya te, "Ikali wa ame Bɔko'ba ko'dɔkɔ ti'di mo zïyï ne dë. Kina ma gbï ikali ma dë, ma bɔ mïdëkï mini di zïyï nime. Dëne 'dɔ këddï kititi ma ra gɔ mi'di mini 'ba dïdï ma laka zïyï."

XI Lɔko iya te, "Daa kalo nime, kina inza gbï ti a 'ba tunö mini yɔ. Ti kunö mini mo totondo? XII O'dɔkɔ to'dɔ röyï, iya te nï na kebe 'bu ze löbu Yakoba ame kole daa nime zize ne? Lïjë oloma tuwë mini di teyi bine ti kole abo ga kpaki ti kamölö abo ga."

XIII Bo iya te, “Bɔ ame kuwë mini daa nime koda mini ëdï gba ko'dɔ kada mɔtɔ. XIV Ne bɔ ame këdï kuwë mini mɔtɔ ame mëdï mi'di ne, koda mini inza kikali kpe to'dɔ mo. Mini nima ti koloma kö'bö mïnnï kɔzɔ daa ame këdï kulöwu ne tara, 'dɔ ki'di dïdï ma ŋburuŋburu zïnnï.”

XV Lɔko iya te, “Baba, i'di mini 'bï tɔ nima tɔ kpe zö 'di kinza koda mini ko'dɔ ma ra 'dɔ mindawo rɔma di bi 'ba tako gɔ mini nime bine?”

XVI Bo iya te, “Ari gɔ më'dë yï 'dɔ kakoke kpe ti bo zö bine.”

XVII Lɔko iya te, “Minza ti më'dë.”

Bo iya te, “Lende 'bï rɔ ma laka, XVIII römöyï ogbe më'dë 'deni ŋbö muyï. Kina bɔ ame këddï koloma timo le'jete nime inza gbï rɔ më'dë yï. Lende 'bï nima kiya ne bëtï na dë.”

XIX Lɔko iya te, “Ee baba, mikali yi 'deni rɔ ma laka nï bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba na. XX Oŋgɔ, 'bu ze löbu ga 'ba Somorona oloma tumötu Bɔko'ba di dɔ döku nime bine. Ne kpe Yudayi iyake 'beye te Yerosalema na ŋge kɔtɔ rɔ bi 'ba to'dɔ mötu di teyi zi Bɔko'ba. Ɔdɔ gɔ lende wa'di ga ya?”

XXI Bo iya te, “Lende nime na ki'di döyï gɔmo, kada mo ɔwɔ dë kpe ame 'dɔ döku nima ti Yerosalema kinza kpe rɔ bi 'ba to'dɔ mötu di teyi zi Bɔko'ba 'bu ze. XXII Kpe Somorona, ëddï ko'dɔke 'beye mötu ŋgï zi Bɔko'ba kinza ma kikalike bo dë yɔ. Ne 'beze 'ba Yudayi dëdï do'dɔ mötu zi bo dikali bo gbï laka, römöyï lende 'ba tɔmɔ wa di mï tölë nime, Bɔko'ba iya zize. XXIII Kada mo ɔwɔ dë kpe kina me 'deni tɔne, ame 'dɔ Nyï Kɔtɔ Laka ki'di bilaka kumötu Bɔko'ba rɔ ma laka. Ame na rɔ mötu ame Bɔko'ba ko'dɔkɔ ne. XXIV Bɔko'ba bo ëdï rɔ akɔtɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka abo. Kina bɔtɔ inza kikali to'dɔ mötu zi bo rɔ ma kodɔrɔ ɔdɔ kiya te Nyï Kɔtɔ Laka na dë ŋgï kokɔnyi lïjë.”

XXV 'Ja nima iya te, “Mikali tëgë bilaka mɔtɔ ëdï kako 'dɔ kiya lende 'ba Bɔko'ba zize pili. Möyï mo rɔ Masiya ame kïdëkï bo gbï rɔ Kurïsïtö ne.”

XXVI Yësu iya te, “Ma mo na ŋgï me mëdï milende tïyï ne.”

XXVII Kina mbowa te yɔ na bɔ kösö gɔ bo ga kömö ŋgï di mï gawo. Kina ɔdɔ lïjë kömö ko'ja bo 'deni këdï kilende za ti 'ja tine, lende mo igayi lïjë ŋgï. Tine lïjë ititi 'ja nima dë kpe ɔdɔ wa'di na lɔko ko'dɔkɔ di zi Yësu. Kina lïjë ititi bo dë kpe gbï ɔdɔ bo ëdï kilende zi 'ja nima gɔ wa'di.

XXVIII Kina 'ja tönë kënyï ŋgï kola kete mini 'bënï yayi. Lɔko kileki kari mï gawo kari kiya zi bilaka tëgë, XXIX “Akoke yöyï. Bilaka mɔtɔ ëdï 'dë yayi. Wa ame ga mo'dɔ mɔlo ne, bo ïyëtï gɔmo ŋgï pili zö. Mikali dë ɔdɔ bo na rɔ Kurïsïtö mo tönë Bɔko'ba këdï koja ne ya?”

XXX Kina bilaka kënyï ŋgï di mï gawo kɔlɔ kari zi Yësu.

XXXI Kina ɔdɔ bilaka këdï 'deni kɔlɔ kari zi bo tara tine, bɔ kösö gɔ bo ga iya zi bo tëgë, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, ako tonyo akonyo.”

XXXII Tine bo iya te, “Mëdï ti akonyo ma, ne kpe ikalike kɔri mo dë.”

XXXIII Lïjë ënyï tiya mo rɔ gɔ rönnï, lïjë iya te, “Yë na ko'de akonyo kako zi bo di pötö ze bine?”

XXXIV Yësu iya te, “Akonyo ma na rɔ ndɔbɔ ame Bɔko'ba koja ma rɔ dɔ möyï mo ne, 'dɔ mo'dɔ kɔzɔ ako'dɔkɔ abo tara ŋbö mote. XXXV Ne oŋgɔ, bilaka iya te, ‘Nyepe 'ba tumu nyönyu di mï nyaka ola 'deni sowɔ.’ Kina me mëdï miya ziye, oŋgɔke nyaka mo naga nima laka, römöyï le'jete nyönyu andi 'deni, ëdï 'deni ndö koda dɔ tumu mo 'dɔ kotɔtɔ tɔne ko'de pili kako liŋɔ. XXXVI Bɔ ame kotɔtɔ

kpamo ko'de kako mï dïdï ma ŋburuŋburu ne ti këdï ŋgï ti bi gomɔ 'ba rönï. Kina bɔ ma kulï mo ti bɔ ma kotɔtɔ kpamo ti këdï 'deni ŋgï kpaki ti mï këyï. XXXVII Oŋgɔke lende kiya 'ba bilaka ëdï ŋgï rɔ ma laka, ame kiya te, ‘Bɔ mɔtɔ ulï 'bënï ŋge rɔ tulï kina bɔ mɔtɔ kari 'ba bo 'jaa kumu, kotɔtɔ nyönyu mo ga ko'de kako liŋɔ.’ □□□□ Kina me moja ye 'deni 'dɔ karike totɔtɔ wa 'ba mï nyaka nima. Mɔlo o'dɔke ndɔbɔ dë yayi, ya mɔtɔ ga na koloma 'deni to'dɔ mo. Kina 'dɔ kari ko'jake kpa közïmo kɔtɔ tïnnï.” Yësu iya lende 'deni zi bɔ kösö gɔ bo ga kɔzɔ a nime te.

XXXIX Tine gɔ lende 'ba 'ja tönë, kiya te, “Bɔ nime 'dë ïyëtï gɔ lende 'ba wa ame ga mo'dɔ mɔlo ne ŋgï me zö,” ne na Somorona ma konzi ki'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba Yësu. XL Lïjë ako kiya zi bo 'dɔ bo koloma titi mbowa tïnnï yayi. Kina bo ko'dɔ tö'dö ŋgï dɔ rïyö tïnnï yayi.

XLI Kina bilaka ma konzi ame ga kuwö lende kiya abo ne ki'di dönnï ŋgï gɔ lende abo. XLII Bilaka naga nima iya zi 'ja nima, iya te, “Di'di dɔze 'deni gɔmo. Ne tine inza ŋge gɔ lende kiya 'bï römöyï duwö lende kiya abo 'deni ti mbili ze. Kina me dikali 'deni ŋgï omba bo na rɔ bɔ ame këdï kako tɔmɔ bilaka pili di mï tölë ne.”

XLIII Kina ɔdɔ bo ko'dɔ tö'dö 'deni dɔ rïyö yayi tine, na bo kiteli ŋgï kari Galilaya. XLIV Römöyï bo iya 'deni mɔlo, bo iya te, “Bilaka ame rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ne, bilaka 'ba dɔliŋɔ 'bënnï ga oro bo dë.” □□□ Kina ɔdɔ bo kömö 'deni Galilaya yayi tine, bilaka mo ga ari ra pa mï karama Yerosalema. Kina lïjë o'ja wa ame ga pili bo ko'dɔ ne 'deni di yayi. Kina di bi tömö abo bilaka pili ënyï ŋgï kurë dɔ bo ti mï këyï.

Akileŋo Di Kaparanoma

XLVI Yësu ari Kana, bi tönë bo kuyï mini pa rɔ layi di teyi ne. Tine bɔ mɔtɔ rɔ bilaka 'ba kpa bïcï ŋere ëdï yayi. Bo ëdï ti kole abo mï Kaparanoma rɔ rɔkɔ'ɔ 'deni ŋgɔsi 'dɔ kölë. XLVII Kina ɔdɔ bɔ nima kuwö 'deni tëgë Yësu ako 'deni di Yudayi kömö Galilaya yayi tine, bo ënyï ŋgï kari kititi Yësu 'dɔ kako kileŋo kole abo di dɔ rɔkɔ'ɔ nima. XLVIII Yësu iya te, “Kpe bilaka, ɔdɔ mo'dɔ gɔ kotɔ dë inza ki'dike dɔye gɔ lende ma.”

XLIX Bɔ nima iya te, “Baba, ako titi koŋgɔ kole ma nime gba kinza kölë dë.”

L Yësu iya te, “Ari ë'bï. Kole 'bï, rɔkɔ'ɔ mo ola 'deni.”

Bɔ nima i'di dɔ bo ŋgï gɔ lende nima Yësu kiya ne. Kina bo kënyï ŋgï kari. LI Tine dɔ bo ondɔsɔ ŋgï ti bɔ laja abo ga gɔ kɔri. Lïjë iya te, “Rɔkɔ'ɔ 'ba kole 'bï ola 'deni.”

LII Bo iya te, “Ola nyanya ga?” Lïjë iya te, “Zëyï nima ola bo tipiyara ene mï zana kada ma kata.”

LIII Kina bɔ nima komeri ŋgï di gɔ lende tönë Yësu kiya zi bo ne, ame kiya te, “Rɔkɔ'ɔ 'ba kole 'bï ola 'deni,” ne. Lende nima Yësu iya zi bo mï zana kada ma kata. Kina bɔ nima ti bilaka 'ba liŋɔ abo ga pili ki'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba Yësu.

LIV Ame na rɔ gɔ kotɔ ma mï rïyö ma Yësu ko'dɔ mï Galilaya gbï kɔzɔ ma tönë bo ko'dɔ di pötö tileki abo di Yudayi ne.

V

Yësu Ileŋo Bɔ Lisa Di Betezata

I Di pötö mo 'deni yayi tine na Yësu kënyï ŋgï kari Yerosalema mï karama 'ba Yudayi.

II Daa ma löbu mɔtɔ ëdï yayi kïdëkï möyï mo rɔ kpa Yudayi rɔ Betezata ŋgɔsi kpa reki 'ba Yerosalema ame kïdëkï möyï mo rɔ Kpa Kamölö ne. Dëdë ëdï muyï

yayi III-IV ame bɔ rɔkɔ'ɔ këdï kö'dö yïmo. Bɔ kɔmɔ kölu ni ti bɔ ka'bo ni ti ya ame ga keŋme bërï ne otɔtɔ rönnï 'deni yayi.

V Tine bɔ mɔtɔ ëdï yayi rɔkɔ'ɔ mo oto 'deni ŋbö kɔmɔ kɔɔ 'butë mɔta döömu dɔɔmota. VI Yësu ömö yayi ko'ja bɔ nima këdï kö'dö bërï. Na bo kikali ŋgï bɔ nima rɔkɔ'ɔ mo igabi 'deni sowa. Bo ititi bɔ nima, bo iya te, "O'dɔkɔ 'dɔ kileŋo yi?"

VII Bɔ rɔkɔ'ɔ tönë iya te, "Baba, bɔtɔ mɔtɔ ame 'dɔ kokɔnyi ma kululu ma mï mini nime ne inza. Ɔdɔ kiya te mini kënyï kikagba rönï bɔ mɔtɔ na kënyï ku'du rönï ŋgï dɔgba yïmo di zö."

VIII Yësu iya te, "Ënyï tɔrɔ kombi sora 'bï kari ë'bï."

IX Kina rɔkɔ'ɔ kola bɔ nima ŋgï, kina bo kombi sora abo ŋgï kënyï kari. Kada nima ëdï rɔ kada 'ba rɔ kindawo 'ba Yudayi.

X Kina löbu 'ba Yudayi ni kënyï kititi bɔ nima, iya te, "Ëddï kombi sora 'bëyï mï kada 'ba rɔ kindawo nime tɔne gɔ wa'di? I'di kö'du mo 'deni mɔlo, iya te kinza bilaka kombi wa dë mï kada 'ba rɔ kindawo."

XI Bɔ nima iya te, "Bɔ nime kileŋo ma ne, bo na kiya te 'dɔ mombi sora ma mari ama."

XII Lïjë iya te, "Yë mo tɔ ne na kiya lende nima zïyï tara?"

XIII Bɔ nima ikali möyï Yësu dë. Yësu ölu 'deni di kɔmɔ bo mï löŋgö tïndï 'ba bilaka ame ga këdï yayi ne.

XIV Kina ɔdɔ Yësu kari 'deni mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba tine, bo ari ko'ja bɔ tönë ŋgï di yayi. Kina bo kiya te, "Uwö lende ma nime laka, kina ma kileŋo yi 'deni kinza kari ko'dɔ lende këny ë mɔtɔ dë kpe. Ɔdɔ kö'bö nduwë rɔ bɔ ko'dɔ lende këny ë, ëddï kari ko'ja gomɔ ame rɔ dɔ kiteli di dɔ ame ne."

XV Bɔ tönë ari kileki dɔmo zi turu naga nima, iya te, "Yësu na kileŋo ma."

Yësu Kole 'Ba Bɔko'ba

XVI Kina löbu 'ba Yudayi naga nima koloma ŋgï rɔ todɔ gomɔ rɔ Yësu gɔ lende 'ba wa nima bo ko'dɔ mï kada 'ba rɔ kindawo ne. XVII Bo ënyï kiya zi löbu naga nima, bo iya te, "'Bu ma ëdï nduwë to'dɔ ndɔbɔ abo kina me ma gbï mëdï mo'dɔ ndɔbɔ nduwë mï kada nime tɔne."

XVIII Kina löbu 'ba Yudayi naga nima kututu ŋgï tususu kpënnï rɔ Yësu 'dɔ tupö mo yaga gɔ lende 'ba wa nima bo ko'dɔ mï kada 'ba rɔ kindawo ne, kina gbï gɔ ame bo kiya te Bɔko'ba na rɔ 'bu bo ne. Römöyï di mï lende kiya abo nima, bo iyari rɔ bo 'deni ti Bɔko'ba.

XIX Tine bo ënyï kiya zïnnï, bo iya te, "Lende ame ma kole 'ba Bɔko'ba mëdï miya ziye ne kina me. Mo'dɔ a mɔtɔ dë gɔ dɔma. Wa ame ga mo'ja 'bu ma këdï ko'dɔ ne kina ŋge mëdï mo'dɔ. Wa ame ga pili 'bu ma këdï ko'dɔ ne kina me mëdï mo'dɔ gbï kɔzɔ 'ba 'bu ma tara. XX Römöyï 'bu ma ɔ'ɔ ma rɔ mbëmbë kina me bo kileme wa ame ga bo këdï ko'dɔ ne 'deni pili zö to'dɔ mo. Bo ti kileme wa mɔtɔ ga ame rɔ dɔ kiteli di dɔ ame ga këddï koŋgɔke ne 'deni zö, ame ɔdɔ ko'jake kïnë mo ga lende mo ëdï kigayi ye. XXI Gbï kɔzɔ ame 'bu ma këdï kïdïdï töku ni kindiŋi yaga ne tara ma kole abo ti mïdïdï ya ame ga mo'dɔkɔ ne gbï. XXII 'Bu ma o'dɔ burë 'ba bilaka dë. Ma na bo ki'di ma 'deni rɔ bɔ to'dɔ burë 'ba bilaka pili. XXIII Kina 'dɔ lïjë koro ma gbï kɔzɔ ame lïjë koro 'bu ma ne tara. Bilaka ame koro ma dë oro 'bu ma ame koja ma ne dë gbï.

XXIV Rɔ ma laka miya ziye, bilaka ame ga kuwö lende ma nime ki'di dönnï ŋgï rɔ ma laka gɔ lende 'ba Bɔko'ba ame koja ma

kako ti lende nime ne, lïjë ti këdï ŋgï ti dïdï ma ŋburuŋburu. Minza mo'dɔ burë 'bënnï kpe, römöyï lïjë ɔdɔ 'deni yaga di mï tölë. Kina lïjë ïdïdï 'deni gbï rɔ ma lölöwö. XXV Rɔ ma laka miya ziye, kada mo ɔwɔ dë kpe kina me 'deni tɔne, ame ɔdɔ ya ma kinza ti dïdï ma ŋburuŋburu mïnnï naga kuwö birɔ kole 'ba Bɔko'ba 'deni, 'dɔ kënyï ŋgï kïdïdï rɔ ma lölöwö. XXVI 'Bu ma na ki'di dïdï mï bilaka. Kina me bo ki'di ma 'deni gbï 'dɔ mïdïdï bilaka. XXVII Bo i'di közï kakpa 'deni gbï zö, ma kole abo, 'dɔ mo'dɔ burë 'ba bilaka, römöyï ma kole 'ba bilaka lesi na. XXVIII-XXIX Kada mo ti kömö 'deni ame 'dɔ töku ni ame ga kölë 'deni mɔlo ne kuwö birɔ ma, kina gɔ lïjë kënyï kɔdɔ yaga di mï gö. Lende nime igayi ye totondo? Omerike gɔmo laka. Töku bɔ lende laka ti kënyï kɔdɔ 'deni kari koloma rɔ ŋburuŋburu. Tine töku ame ga rɔ 'ba bɔ lende kënyë ni ne ti kodɔ karama 'deni dɔmo.

XXX Lende naga nime mëdï mo'dɔ ne, minza mo'dɔ gɔ dɔma. Burë 'ba bilaka naga nime mëdï mo'dɔ ne, 'bu ma na kiya zö 'dɔ mo'dɔ. Minza mo'dɔ wa naga nima gɔ ako'dɔkɔ ma, ne mëdï mo'dɔ gɔ ako'dɔkɔ 'ba 'bu ma ame koja ma kako bine ne. Kina burë 'ba bilaka naga nima mëdï mo'dɔ ne pili rɔ ma kodɔrɔ.

XXXI Ma kiya te ma na ŋge mëdï miya lende ma nime dëne ti këdï ka ŋgï rɔ lende sari. XXXII Ne bɔ mɔtɔ ëdï gbï ame bo kiya lende 'deni mɔlo gɔ lende ma, bo mo na rɔ Bɔko'ba. Kina mikali 'deni ŋgï lende kiya abo ëdï rɔ ma laka. XXXIII Kɔzɔ ma tönë kojake bilaka 'be mɔtɔ ga kari zi Yowani ne, bo iya lende 'deni gbï kodɔrɔ ziye gɔ kö'du ma. XXXIV Ne ma di zö bine, lende 'ba Yowani nima inda dë rɔ a ma kembe. Lende 'ba bilaka lesi na. Kina me mïyëtï gɔmo 'deni ziye 'dɔ ki'di kikalike tɔmɔ rɔye di mï tölë. XXXV Yowani ëdï kɔzɔ pa'do ame këdï köbö kiyɔpɔ gɔ bi ne tara. Tine kpe na ŋge ti mï këyï mbowa gɔ lende 'ba bi kɔpɔ nima.

XXXVI Ne oŋgɔ mëdï ti lende mɔtɔ bine ame rɔ dɔ kiteli di dɔ lende kiya 'ba Yowani. Ndose ame ga 'bu ma kose zö ne na me ga pili mëdï mo'dɔ, kina me le'jete ileme ma 'deni rɔ ma laka, omba 'bu ma na ŋgï koja ma. XXXVII Kina 'bu ma ame koja ma ne iya lende 'deni gbï gɔ lende ma. Uwöke mugu bo dë. Kina o'jake kïnë bo dë gbï. XXXVIII Kina lende abo inza gbï mïye römöyï i'dike dɔye dë gɔ lende ma ame bo koja ma ne. XXXIX Ö'böke nduwë tïdëkï buku ma mɔlo 'ba Bɔko'ba. Omerike, iyake te ti ko'jake dïdï ma ŋburuŋburu gɔ akïdëkï 'be naga nima? Lende ma na ma ga 'do kugu pili mï buku naga nima. XL Ne wa'di na ko'dɔkɔke dë tako tösö gɔma 'dɔ mi'di dïdï nima ziye gɔmo?

XLI 'Bama ɔdɔ kiya te bilaka lesi na kiya te ma na mbiri, o'dɔ ɔtɔ dë zö. XLII Ne kpe 'beye mikali ye ɔ'ɔke Bɔko'ba dë du te. XLIII Bɔko'ba bo na rɔ 'bu ma. Bo na me koja ma kako dɔliŋɔ nime ti közï kakpa abo. Kina me 'böwu ilagike lende ma za yaga. Kina me le'jete, ɔdɔ kiya te ko'jake e'be bilaka mɔtɔ kako abo za ti lende 'ba közï kakpa 'ba bilaka lesi kina kebe kutïke gɔ lende mo. XLIV Kpe 'beye o'dɔkɔke 'dɔ lëpï ye ga kö'bö tiya mo, kiya te nani nime bo na mbiri. Kina kele ziye. Ne o'dɔkɔke dë yɔ to'dɔ wa ame ga 'dɔ Bɔko'ba ame ŋge kɔtɔ mïtɔrɔ ne kubï gɔye timo. Tine ti ki'dike dɔye gɔ lende ma totondo?

XLV Omerike, iyake te ti mari mususu ye zi 'bu ma Bɔko'ba? Inza du tara. 'Bu ye löbu Musa nima komerike kiyake te bo na ti kokɔnyi ye ne, bo na këdï kari kususu ye zi Bɔko'ba. XLVI Ma

kiya te këddï ki'dike dɔye ra gɔ lende kiya 'ba Musa ga, dëne ëddï ki'dike dɔye gbï gɔ lende ma. Lende ma ga na ma pili bo kugu mï buku abo naga nima. XLVII Ne kina me ki'dike dɔye dë gɔ akugu abo ga ne, ti ki'dike dɔye gɔ lende ma totondo?”

VI

Yësu I'di Akonyo Kɔ'bɔ Bilaka Konzi
(MT 14:13-21; MK 6:30-44; LK 9:10-17)

I Di pötö mo 'deni yayi di Galilaya na Yësu ni kënyï ŋgï kumu kari gönyï pöpö 'ba Galilaya ame kïdëkï möyï mo gbï rɔ pöpö 'ba Tiberiya ne. II Bilaka ma konzi ɔlɔ kari gɔ bo yayi toŋgɔ gɔ kotɔ ma bo këdï ko'dɔ ti tileŋɔ bɔ rɔkɔ'ɔ ame 'dɔ kileme bo rɔ kole 'ba Bɔko'ba ne. III-IV Tine mï kada mo nima yayi, kada 'ba karama 'ba Yudayi ni ame kïdëkï rɔ Pasaka ne, ɔwɔ dë kpe.

Yësu ni ari 'deni toloma dɔ kuruŋgu ti bɔ kösö gɔ bo ga. V Tine bo oŋgɔ bilaka ɔlɔ 'deni ŋgï kako zi bo rɔ tïndï. Na bo kënyï kititi Pïlïpö, bo iya te, “Ti do'jake akonyo tɔne di yala 'dɔ kɔ'bɔ bilaka konzi naga nime?”

VI Dëmba Yësu bo ikali wa ame bo këdï ko'dɔ ne 'deni. Kina ma bo këdï kiyɔzɔ meri 'ba Pïlïpö ɔdɔ bo ikali tigɔ abo 'ba kole 'ba Bɔko'ba ra ŋgï na ya. VII Pïlïpö iya te, “Ugö maŋgolɔ'bɔ pele ti kïsï rïyö 'dɔ koza zïnnï mbowambowa, inza gbï kɔ'bɔ.”

VIII Kina bɔ kösö gɔ bo mɔtɔ ame möyï mo rɔ Andareya löndö 'ba Simona Pïtörö ni ne kako ŋgï kiya zi bo tëgë, IX “Kole mɔtɔ ëdï bine ti maŋgolɔ'bɔ kënyë tɔ ne ga muyï ti kole kenze kututu titititi tɔ ne ga rïyö ŋgila mo. Tine ɔdɔ di'dike pele zi bilaka konzi naga nima, inza ko'dɔ ɔtɔ gbï zïnnï.”

X Bo iya te, “I'dike lïjë koloma bërï.” Gɔ bi mo nima rɔ löwu. Kina bilaka konzi tönë ga koloma ŋgï bërï. Bɔtɔni mo ga 'beri rɔ dönnï ëdï ŋbö kɔzɔ kuluku 'butë bi 'butë (5,000) tara. XI Kina bo kogba maŋgolɔ'bɔ tönë ŋgï, bo ki'di yëë'dï mo ŋgï zi Bɔko'ba. Kina bo ki'di ŋgï kari koza zïnnï. Kina bo kogba kenze mo tönë ga, bo ko'dɔ gbï tara. Kina bilaka konzi naga nima me rɔ gɔmo konyo ŋgï kïtëkpë.

XII Kina ɔdɔ bilaka naga nima konyo kpënnï 'deni pili kïtëkpë tine, na bo kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, “Ari kutö'duke kɔsɔ mo ga ma kileke yaga kinza kirasi rönï.”

XIII Kina lïjë kari kutö'du kɔsɔ maŋgolɔ'bɔ muyï tönë ga ma kola bërï ŋgï koso ŋbö mï kee 'butë dɔmorïyö.

XIV Ɔdɔ bilaka naga nima ko'ja lende nime Yësu ko'dɔ ne 'deni tine, lïjë iya te, “Rɔ ma laka bɔ kumë lende tönë Bɔko'ba kiya te bo ëdï koja kako dɔliŋɔ nime ne tine, bo na me.”

XV Yësu ikali ya naga nima ëdï ko'dɔkɔ 'dɔ tinda'ba bo ki'di rɔ ŋere rɔ gbörökötö. Kina bo kënyï abo ŋgï kutu bo kari dɔ kuruŋgu.

Yësu Iliŋgere Kebe Dɔ Mini
(MT 14:22-33; MK 6:45-52)

XVI Kina ɔdɔ kömö 'deni rɔ mï dɔkɔpiyari tine, na bɔ kösö gɔ Yësu ga kënyï ŋgï kari kpa pöpö. XVII Kina lïjë këkï ŋgï mï sorope tumu dɔ pöpö tari Kaparanoma. Kina ɔdɔ gɔ bi kölu 'deni, gba kinza Yësu kömö dë zïnnï, XVIII na lili ki'di ŋgï tome rɔ ma kembe kebe dɔ mini. Kina ki'di mini kënyï ŋgï tikagba rɔ ma kënyë.

XIX Kina ɔdɔ lïjë kujë sorope 'deni kari ŋbö kɔzɔ mayile mota ala sowɔ tara tine, lïjë o'ja Yësu 'deni këdï kiliŋgere kebe dɔ mini këdï kako zïnnï. Kina lïjë kënyï ŋgï rɔ tikere. XX Tine bo iya te, “Ma na. Kinza kereke dë.”

XXI Na dökï'dï lïjë kolɔdɔ ŋgï bërï. Lïjë ki'di bo ŋgï këkï mï sorope. Kina lïjë kömö ŋgï welo dɔ kpa götö gɔ bi mo tönë lïjë këdï ko'dɔkɔ tari teyi ne.

Yësu, Akonyo 'Ba Dïdï

XXII Kina ɔdɔ bi këzë 'deni tine bilaka ma konzi ma tönë ga kileke gönyï pöpö ma kapa mɔtɔ ne, ënyï tititi rönnï rɔ gɔ rönnï, iya te, “Yësu ëdï yala?” Römöyï lïjë ikali sorope oloma ŋge kɔtɔ yayi, kina me bɔ kösö gɔ Yësu ga këkï 'deni yïmo kumu kari timo gönyï pöpö ma kapa mɔtɔ, tine Yësu ëkï dë su kari tïnnï. XXIII Sorope mɔtɔ ga ako di Tiberiya kömö ŋɔli ŋgila bi tönë pa Yësu ko'dɔ yëë'dï zi Bɔko'ba dɔ maŋgolɔ'bɔ tönë ga bo ki'di zi bilaka konyo ne. XXIV Bilaka naga nima lïjë ikali Yësu ni inza kpe yayi. Kina lïjë këkï ŋgï mï sorope naga nima. Lïjë kari Kaparanoma tari toma bo di yayi.

XXV Kina ɔdɔ lïjë kumu dɔ pöpö 'deni kömö yayi tine, lïjë ari ko'ja Yësu 'deni këdï mɔlo yayi. Lïjë ititi bo, iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, ömö nyanya bine?”

XXVI Bo iya te, “Ëddï komake ma gɔ wa'di? Rɔ ma laka miya ziye, ëddï komake gɔma ka gɔ lende 'ba maŋgolɔ'bɔ nime konyoke kïtëkpë ye ne. Inza du gɔ lende 'ba tikali 'jɔ 'ba lende 'ba gɔ kotɔ naga nime mo'dɔ ne. XXVII Kinza kö'böke dë to'dɔ ndɔbɔ ŋge gɔ akonyo ame këdï keŋme ë'bënnï yaga ne. Akonyo ma laka ame 'dɔ ko'dɔke ndɔbɔ gɔmo ne na rɔ ame këdï ki'di dïdï ma ŋburuŋburu ne. Kina kole 'ba bilaka lesi ti ki'di akonyo nima ŋgï ziye. Kole 'ba bilaka lesi na tönë Bɔko'ba ki'di közï kakpa 'deni teyi ne.”

XXVIII Bilaka naga nima ënyï kititi bo, iya te, “Bɔko'ba o'dɔkɔ ze tëgë gɔ do'dɔ wa'di?”

XXIX Bo iya te, “Bɔko'ba o'dɔkɔ ziye gɔ kikalike bɔ ame bo koja 'deni kako dɔliŋɔ nime bine ne.”

XXX Lïjë iya te, “Kina tine, wa'di na ti ko'dɔ ame gɔ kileme zize omba lende 'bï naga nima ëdï ŋgï rɔ ma laka? Ndɔbɔ wa'di na koloma to'dɔ mo? XXXI Mɔlo tönë mï kada 'ba Musa, ko'ja 'bu ze löbu ga këdï mï mökö, lïjë oloma tonyo akonyo ame kako di mïtɔrɔ ne kɔzɔ ame kugu lende mo mï buku ne tara, ame kiya te, ‘Bo i'di maŋgolɔ'bɔ kako zïnnï di mïtɔrɔ gɔ lïjë konyo.’ ”

XXXII Yësu iya te, “Rɔ ma laka miya ziye, maŋgolɔ'bɔ nima koloma tako di mïtɔrɔ ne, Musa na dë ki'di. Maŋgolɔ'bɔ ame rɔ ma laka ne, 'bu ma na këdï ki'di kako ziye di mïtɔrɔ. XXXIII Maŋgolɔ'bɔ ame Bɔko'ba ki'di ne kina rɔ bɔ ame kako bërï di mïtɔrɔ ne, gɔ bo kïdïdï bilaka 'ba dɔliŋɔ nime yaga rɔ ma lölöwö.”

XXXIV Bilaka tönë ga iya te, “Ŋere, i'di kïnë maŋgolɔ'bɔ nima nduwë zize.”

XXXV Yësu iya te, “Ma na rɔ maŋgolɔ'bɔ 'ba dïdï. Lïjë ame ga pili ki'di dönnï gɔ lende ma ne, 'bö ni ti koda mini inza kupö lïjë kpe. XXXVI Ne oŋgɔ kina kɔzɔ ma tönë miya ziye ne, o'jake ma pele kina ikalike ma dë gbï yɔ. XXXVII Bilaka ame ga 'bu ma ki'di 'deni zö ne ti këdï ŋgï pili rɔ 'ba ma ga. Kina minza milagi gbï di bi tutï dɔ mɔtɔ ga ame ko'dɔkɔ tako zö gɔ lïjë këdï rɔ 'bama ne. XXXVIII Römöyï ndɔbɔ nime mako bërï bine di mïtɔrɔ to'dɔ mo ne inza rɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba gbagba ma. Ne rɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba bɔ ame koja ma kako bërï bine ne. XXXIX Ako'dɔkɔ 'ba 'bu ma ame koja ma ne kina me, tëgë kinza mola ma kɔtɔ mɔtɔ kölu dë di mï löŋgö bilaka naga nime bo ki'di 'deni zö ne. Tine 'dɔ mi'di lïjë pili kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë

mï kada ame 'deni rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne. XL Römöyï bo o'dɔkɔ bilaka ame ga pili ko'ja ma kole 'deni kina ki'di dönnï 'deni gbï gɔ lende ma ne, gɔ këdï ti dïdï ma ŋburuŋburu. Kina ti mi'di lïjë 'deni ŋgï kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë mï kada ame 'deni rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne."

XLI Kina bilaka naga nima kënyï ŋgï tilende rɔ bo ŋguruŋguru gɔ a nime bo kiya te, "Ma na rɔ maŋgolɔ'bɔ ame kako di mïtɔrɔ ne." □□□ Lïjë iya te, "Bɔ nime, bo rɔ Yësu kole 'ba Yesepa. Ame dikali 'bu bo ni pili ti ma bo ni. Rɔ ma totondo mo ga na bo kebe kiya tëgë bo ako di mïtɔrɔ?"

XLII Kina bo kënyï kilende zïnnï, bo iya te, "Ɔrɔke titi mbowa te di mï lende 'be nima. XLIV Bɔtɔ mɔtɔ inza kikali tako zö, ɔdɔ kiya te 'bu ma mo nime koja ma kako di mïtɔrɔ ne na dë ŋgï ko'de bɔ mo zö. Kina ti mi'di bɔ mo ŋgï kɔdɔ yaga di mï tölë mï kada ame rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne. XLV Lende nime ëdï 'deni rɔ ma koriya ti ma tönë ga bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ma mɔlo naga kugu mï buku 'bënnï ga ne tara, ame kiya te, 'Bɔko'ba ti kiyandi lïjë 'deni pili.' Kina me 'deni tɔne, ya ame ga lïjë kuwö lende 'ba 'bu ma 'deni lïjë kikali 'deni gbï laka ne, lïjë ti këdï ŋgï rɔ 'ba ma ga. XLVI Bɔtɔ mɔtɔ o'ja 'bu ma Bɔko'ba dë. Ma ame mako di zi bo ne, ma na ŋge kɔtɔ mo'ja bo.

XLVII Kina lende ma laka na me mëdï miya ziye, bilaka ame ga ki'di dönnï 'deni ŋgï gɔ lende ma lïjë ëdï 'deni ŋgï ti dïdï ma ŋburuŋburu. XLVIII Ma na rɔ maŋgolɔ'bɔ 'ba dïdï. XLIX Akonyo ma tönë pa koloma rɔ tako zi 'bu ye löbu ga di mïtɔrɔ mï kada ma lïjë këdï mï mökö ne, lïjë onyo pele tine lïjë ëdï gba kölë kada mɔtɔ. L Ne maŋgolɔ'bɔ ame mëdï miya lende mo tɔne ziye ame kako di mïtɔrɔ ne, ya ame ga pili konyo ne inza kölë kpe. LI Ma na rɔ maŋgolɔ'bɔ ame kako bërï di mïtɔrɔ ame gɔ kïdïdï bilaka yaga rɔ ma lölöwö. Bilaka ame ga konyo maŋgolɔ'bɔ nime ti kïdïdï 'deni koloma rɔ ŋburuŋburu. Maŋgolɔ'bɔ ame mëdï mi'di ne na rɔ yida rɔma. Mëdï mi'di 'dɔ bilaka 'ba dɔliŋɔ nime kïdïdï yaga rɔ ma lölöwö."

LII Kina bilaka naga nima kënyï ŋgï rɔ 'dïrï. Lïjë ebe tiya mo rɔ gɔ rönnï, lïjë iya te, "Bɔ nima, yida rɔ bo mo gɔ bo ki'di zize donyoke rɔ ma totondo mo ga?"

LIII Bo iya te, "Rɔ ma laka miya ziye, ɔdɔ kiya te konyoke yida rɔ kole 'ba bilaka lesi dë ŋgï, kina kuwëke roma mo dë gbï, inza kïdïdïke yaga rɔ ma lölöwö. LIV Bɔ ame konyo yida rɔma, kina kuwë roma ma gbï ne, bo ti këdï ŋgï ti dïdï ma ŋburuŋburu. Kina ti mi'di bo ŋgï kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë mï kada ame 'deni rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne. LV Yida rɔma ti roma ma ëdï kɔzɔ akonyo ni ma ti wa kuwë ame këdï kogbɔ bilaka koloma rɔ ma kïdïdï dɔliŋɔ nime bine ne, kina yida rɔma ti roma ma ti ki'di bilaka kïdïdï 'deni gbï rɔ ma lölöwö. LVI Ya ame ga konyo yida rɔma 'deni kina kuwë roma ma 'deni gbï ne, ti mëdï ŋgï rɔ akɔtɔ tïnnï. Kina lïjë ti këdï gbï rɔ akɔtɔ tö. LVII 'Bu ma Bɔko'ba na me këdï kïdïdï bilaka kina me bo koja ma mako dɔliŋɔ bine. Bo na me gbï këdï kïdïdï ma. Kina gbï tara bilaka ame ga konyo yida rɔma 'deni, ti mïdïdï lïjë gbï.

LVIII Lende kiya ma na me, maŋgolɔ'bɔ ame kako bërï di mïtɔrɔ ne kina rɔ yida rɔma. Inza kɔzɔ maŋgolɔ'bɔ ma tönë pa 'bu ye löbu ga koloma tonyo mo ne. Maŋgolɔ'bɔ nima lïjë onyo pele tine lïjë ëdï gba kölë kada mɔtɔ. Ne bɔ ame konyo maŋgolɔ'bɔ

ame ne ti kïdïdï ŋgï koloma rɔ ŋburuŋburu.”

LIX Lende nime Yësu iya di Kaparanoma ko'ja bo këdï rɔ tiyandi kɔmɔ bilaka di mï rö 'ba mötu.

Laja 'Ba Dïdï

LX Bilaka ma konzi ame ga këdï kösö gɔ Yësu ne, ɔdɔ lïjë kuwö lende nime 'deni te tine ma konzi mɔtɔ ga ënyï kiya te, “Lende nime itigɔ 'deni sowa. Yë na ti kutï dɔmo?”

LXI Yësu ikali lende ŋguruŋguru 'bënnï nima 'deni mɔlo ti mï bo. Kina bo kiya zïnnï, bo iya te, “Lende nime na ko'dɔkɔke 'deni ŋgï toga kpeye gɔma teyi? LXII Omerike gɔmo tɔ ma, ɔdɔ kiya te këddï koŋgɔke kole 'ba bilaka lesi 'deni këdï kileki kari tɔrɔ gɔ bi abo ma mɔlo ame bo koloma pa teyi ne kada mɔtɔ ti ko'dɔke rɔye 'jaa tondo? LXIII Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba na këdï ki'di bilaka kïdïdï rɔ ma lölöwö. Yïda rɔ bilaka ikali dë 'dɔ ki'di bilaka kïdïdï rɔ ma lölöwö. Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba ame këdï ki'di bilaka kïdïdï rɔ ma lölöwö ne, kina me mo'de 'deni kako ziye ti lende nima miya ziye ne. LXIV Ne oŋgɔ, kina ma pele 'deni tara ya 'beye mɔtɔ ga o'dɔkɔ dë gbï ti'di dönnï gɔ lende ma.”

Yësu iya lende nime te römöyï bo ikali 'deni mɔlo bilaka ma yala ga na ki'di dönnï dë gɔ lende abo nime. Kina bo ikali bilaka ame këdï ko'dɔkɔ tari tususu bo zi turu ne 'deni gbï mɔlo. LXV Kina bo kiya te, “Kö'du gɔ lende naga nime kina ma ki'di gɔ miya te, bilaka ma kɔtɔ mɔtɔ inza kikali gɔ kako zö. 'Bu ma na ŋge ti ko'de bilaka mo gɔ kako zö.”

LXVI Bilaka ma konzi ënyï ŋgï toga kpënnï gɔ Yësu römöyï lende abo itigɔ 'deni sowa. Lïjë o'dɔkɔ dë kpe tösö gɔ bo.

LXVII Kina bo kënyï kiya zi bɔ laja abo ga ma 'butë dɔmorïyö naga nima, bo iya te, “Kpe gbï o'dɔkɔke toga kpeye gɔma yɔ?”

LXVIII Simona Pïtörö iya te, “Ŋere, ze 'beze nime, bilaka mɔtɔ inza ame gɔ dari teyi. Lende 'bï na me këdï ki'di dïdï ma ŋburuŋburu zize le'jete. LXIX Kina di'di dɔze 'deni ŋgï göyï dikali 'deni rɔ ma laka nï na ŋge kɔtɔ rɔ ma laka rɔ bɔ ame kako di zi Bɔko'ba ne.”

LXX Yësu iya te, “Kpe ya ma 'butë dɔmorïyö naga nime, ma na migeli ye ne tine pele bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö ye nima bina ëdï 'ba bo rɔ 'ba Satani.”

LXXI Lende kiya 'ba Yësu nime, bo ëdï rɔ tiya Yuda kole 'ba Simona Isikarita ame bo pele di mï löŋgö ya ma 'butë dɔmorïyö naga nima bo na këdï kari kususu Yësu zi turu ne.

VII

Yësu Ni Ti Löndö Bo Ga

I Di pötö mo na Yësu kënyï kari tiliŋgere kebe mï Galilaya. Bo o'dɔkɔ dë kpe tari tiliŋgere kebe mï liŋɔ ame ga ŋgila Yerosalema ne, römöyï turu mo ga ëdï ko'dɔkɔ 'deni 'dɔ tupö bo.

II Tine mï kada mo nima yayi tö'dö 'ba karama mɔtɔ 'ba Yudayi ame rɔ karama 'ba loma bïcï ŋgöŋgöbö ne ɔwɔ dë kpe. III Kina löndö 'ba Yësu ga kako ŋgï kiya zi bo, iya te, “Ari to'dɔ karama Yudayi 'dɔ ki'di ya ame ga yayi këdï kösö göyï ne ko'ja lende ame ga këddï ko'dɔ ne. IV Römöyï bɔ ame ko'dɔkɔ ŋgï 'dɔ bilaka pili kikali bo ne, bo o'dɔ lende abo ga dë rɔ kusu. Ne oŋgɔ, kina kɔzɔ 'bëyï nime, lende löbu naga nime këddï ko'dɔ ne o'dɔkɔ zïyï gɔ kari kileme röyï zi bilaka pili.”

V Ya naga nima lïjë pele rɔ löndö 'ba Yësu ga tine lïjë i'di dönnï dë gɔ lende abo. Kina ma ki'di lïjë kiya lende nima tara ne.

VI Bo iya te, “Kada 'ba tari ma yayi ne dë gba. 'Beye kada pili ëdï rɔ ma laka ziye. VII Bilaka 'ba dɔliŋɔ nime inza ko'ji ye. Ne

'bama nime mö'bö nduwë tileme gɔ lende kirasi 'bënnï ga zïnnï ne, kina me lïjë këdï ko'ji ma gɔmo. VIII Arike mï karama nima. Ne ma 'bama mari dë, römöyï kada 'ba tari ma yayi na dë gba."

IX Yësu iya lende nime te zi löndö bo ga. Kina bo kileke abo ŋgï tötï mbowa Galilaya.

X Kina ɔdɔ löndö bo ga kënyï kari 'deni to'dɔ karama nima Yudayi tine, bo ënyï gbï kozi kari yayi. Tine bo ari dë kileme rɔ bo yaga bi kɔpɔ. Bo ari abo ŋgï lowo. XI Turu 'ba Yudayi ni ëdï rɔ toma gɔ bo di mï löŋgö bilaka konzi 'ba karama naga nima. Lïjë këdï rɔ tititi bo di zi bilaka, iya te, "Bɔ nime bo ëdï yala?"

XII Gɔ kö'du mo na bilaka pili këdï 'deni ŋgï rɔ tiya lende abo rɔ kore. Ya mɔtɔ ga iya te, "Bɔ nime bilaka laka na."

Ya mɔtɔ ga iya te, "Aa, bo ëdï ka kïndëndë bilaka ti lende abo naga nima rɔ tïndëndë."

XIII Tine bilaka naga nima iya lende nima dë yaga bi kɔpɔ, römöyï lïjë ere turu 'bënnï ga.

Yësu Iyandi Wa Mï Reki 'Ba Rö Löbu

XIV Kina ɔdɔ kömö 'deni mï zana 'ba karama nima tine, na Yësu kënyï ŋgï kari mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba. Kina bo ki'di ŋgï tiyandi kɔmɔ bilaka di yayi. XV Lende ame ga bo kiya ne igayi turu 'ba Yudayi ni 'deni. Kina lïjë kiya te, "Bɔ nime bo ikali lende naga nime totondo ga? Ne bɔ kɔmɔ kiyandi ze naga nime iyandi bo dë yɔ 'di?"

XVI Kina bo kënyï kiya zïnnï, bo iya te, "Lende naga nime mëdï miyandi ne, lende ma na dë. Lende 'ba Bɔko'ba na. Bo na me koja ma kako dɔliŋɔ nime bine. XVII Bilaka ame ga ko'dɔkɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba ne na 'jaa ti kikali akiyandi nime. Ala lende ma na ya, ala 'ba Bɔko'ba mo na ŋgï ya lïjë na ti kikali 'jaa. XVIII Römöyï bilaka ame këdï kiyandi kɔmɔ bilaka bo kebe tiya mo, bo kiya te, akiyandi nime lende abo na, ziye ŋgï 'dɔ tikali mo rɔ ma laka bɔtɔ nima o'dɔkɔ abo ka 'dɔ bilaka kiya te bo na rɔ bilaka ma löbu. Ne bɔ ame kako 'ba bo kiya te, bilaka mɔtɔ na koja bo ti akiyandi laka nime ne, ziye tikali mo rɔ ma laka bo na rɔ bɔ lende kodɔrɔ kina lende kënyë inza gbï mï bo. XIX Kɔzɔ ma koŋgɔke, Musa na me kugu kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ziye, ne bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ ame 'dɔ kö'bö ŋgï toro kö'du ki'di nime di mï löŋgö ye bina ne inza yɔ. Ne ëddï komake gɔma 'dɔ tupö ma yaga gɔ wa'di?"

XX Bilaka ma konzi ame ga këdï yayi ne ënyï kiya zi Yësu, iya te, "Rumö na këdï ko'dɔ yi. Yë mo na këdï koma göyï mo 'dɔ tupö yi?"

XXI Yësu iya te, "Tönë mo'dɔ 'bama wa ŋge dɔ kɔtɔ mï kada 'ba rɔ kindawo ne, i'dike lende mo kebe kïlïkö dɔye pili gɔ wa'di? XXII Ne kpe 'böwu, ebeke tilele kole kuru 'be ga mï kada 'ba rɔ kindawo. Kɔzɔ lende mo ame Musa kiya ne tara. Ne dikalike 'deni ŋgï rɔ ma laka, akilele nima lende 'ba Musa na dë römöyï bulöbu ma mɔlo naga tönë bine oloma gbï to'dɔ mo tara. XXIII Kina me këddï kileleke kole titi mï kada 'ba rɔ kindawo 'dɔ kileme lende koro 'ba kö'du ki'di ame Musa kugu ziye ne. Ne gɔ wa'di na kënyïke rɔ 'dïrï tö gɔ ako'dɔ 'bama ame mileŋo yida rɔ bilaka pili mï kada 'ba rɔ kindawo ne ya? XXIV Kinza kodɔrɔke bïcï lende dë ŋgï rɔma gɔ wa ame ga këddï ko'jake ti kɔmɔye ne. Ziye 'dɔ kodɔrɔke bïcï lende ti lende laka mo."

XXV Kina bilaka mɔtɔ ga 'ba Yerosalema kënyï ŋgï tilende rɔ bo, iya te, "Dëmba bɔ tönë turu ze ga këdï rɔ toma gɔ bo 'dɔ tupö bo ne, bo na me ne ya? XXVI Ne oŋgɔke yayi bine bo ëdï kilende ŋgï rɔ dɔ ŋgölö. Turu iya a

mɔtɔ dë gbï zi bo yɔ. Ala mɔtɔga
lïjë ti komeri 'deni, kiya te bo
na rɔ Kurïsïtö mo ame Bɔko'ba
këdï koja kako di mïtɔrɔ ne ɔtɔ?
XXVII Tine Kurïsïtö mo ame këdï
kako di mïtɔrɔ ne, bɔtɔ inza kikali
dɔliŋɔ mo. Ne 'ba Yësu mo nime,
tondo ze pili dikali dɔliŋɔ abo?"

XXVIII Kina ɔdɔ Yësu këdï 'deni
tiyandi kɔmɔ bilaka di mï reki 'ba
rö löbu 'ba Bɔko'ba tine, bo ënyï
ŋgï kiya rɔ ma kembe, bo iya te,
"Kpe nima, ikalike ma ra? Dɔliŋɔ
ma ame mako di teyi ne, ikalike
ra ŋgï? Tako nime mako bine ne,
mako dë gɔ dɔma. Bɔko'ba ame
kɔtɔ kpökï mïtɔrɔ ne na koja ma.
Ne ikalike bo dë yɔ. XXIX Ma 'bama
mikali bo 'deni, bo na me koja ma
'dɔ ki'di ma mako bine ne."

XXX Kina lïjë ko'dɔkɔ ŋgï 'dɔ
tinda'ba bo gɔ lende nime. Ne
tine bɔtɔ mɔtɔ osa közïnï dë rɔ
bo römöyï kada abo ame Bɔko'ba
ki'di 'dɔ bilaka kinda'ba bo teyi
ne ömö dë gba. XXXI Bilaka ma
konzi mɔtɔ ga i'di dönnï 'deni ŋgï
gɔ lende abo. Kina lïjë koloma
ŋgï rɔ tiya mo, iya te, "Yësu nime
na ŋgï ti këdï rɔ Kurïsïtö mo tönë
Bɔko'ba këdï koja kako di mïtɔrɔ
ne, römöyï a mɔtɔ inza kpe ame
gɔ bɔ mɔtɔ kako ko'dɔ kulöwö rɔ
dɔ kiteli di dɔ ame ga bo ko'dɔ ne."

XXXII Kina ɔdɔ Parosi mɔtɔ ga
kuwö lende nima bilaka naga
nima kiya ne 'deni te tine, lïjë
ënyï ŋgï kari tususu kpënnï ti löbu
'ba bɔ akumu ni. Kina lïjë këny ï
ŋgï koja bɔ kanya 'bënnï ga kari
tinda'ba Yësu.

XXXIII Yësu oloma rɔ tiya mo
zi bilaka naga nima yayi, bo
iya te, "Mëdï moloma ŋge tiye
bine mbowa tine mëdï muyï ama
dɔma, mileki mari zi bɔ ame koja
ma kako bine ne. XXXIV Kina ti
kebeke 'deni ŋgï toma gɔma, ne
inza ko'jake ma kpe römöyï inza
kikalike tari tömö ŋbö mï gɔ bi
ame mëdï teyi ne."

XXXV Kina turu mɔtɔ ga këny ï
ŋgï tiya mo rɔ gɔ rönnï, lïjë iya te,
"Wa'di mo ga na bo këdï kiya 'ba
bo tara? Bo ëdï kari ŋbö kulöwö
te yala ga kina bo kiya te dinza
do'jake bo? Ala bo ëdï ko'dɔkɔ tari
toloma zi bilaka ze ame ga këdï
koloma mï dɔyayi 'ba bɔ löwö ne
ɔtɔ. Mɔtɔga bo ëdï ko'dɔkɔ tari
tiyandi kɔmɔ bɔ löwö naga nima
di yayi. XXXVI Ne ma kinza tara yɔ
dëne bo ti kiya te ɔdɔ domake bo
pele dinza do'jake bo? Lende kiya
wa'di mo ga na bo kebe kiya 'ba
bo, bo kiya te gɔ bi ame bo këdï
kari teyi ne, dinza dikalike 'beze
tömö teyi?"

Yësu Mini 'Ba Dïdï

XXXVII Kina ɔdɔ kömö 'deni mï
tö'dö 'ba tote karama nima ame rɔ
kada ma löbu 'ba karama mo ne
tine, Yësu ënyï kɔrɔ tɔrɔ kɔmɔ bi-
laka naga nima. Kina bo kuwöwö
dɔ bo rɔ ma kembe, bo iya te, "Ya
ame ga këdï ti koda mini ne, i'dike
lïjë kako zö tuwë mo. XXXVIII Lende
nime ëdï 'deni kɔzɔ ma tönë kugu
mï buku 'ba Bɔko'ba ne, ame kiya
te, 'Ya ame ga ki'di dönnï 'deni ŋgï
rɔ ma laka gɔ lende ma ne, mini
'ba dïdï ti kɔlɔ 'deni di mïnnï kɔzɔ
yöpö tara.' "

XXXIX Dɔŋgala nime, Yësu ëdï
kiya gɔ lende 'ba Nyï Kɔtɔ Laka
ame Bɔko'ba këdï ko'dɔkɔ ti'di mo
zi ya ame ga ki'di dönnï gɔ lende
'ba Yësu ne. Mï kada nima yayi
Bɔko'ba i'di Nyï Kɔtɔ Laka dë gba
zi bilaka römöyï Yësu ileki dë gba
kari mïtɔrɔ.

XL Lende nime Yësu kiya ne, ɔdɔ
ya mɔtɔ ga kuwö 'deni tine lïjë
ënyï ŋgï kiya te, "Rɔ ma laka bɔ
nime, bo na ŋgï rɔ bɔ kumë lende
mo tönë Bɔko'ba këdï koja ne."

XLI Ya mɔtɔ ga iya te, "Bɔ nime
na rɔ Kurïsïtö."

Ya mɔtɔ ga iya te, "Bɔ nime
Kurïsïtö na dë römöyï Kurïsïtö
inza rɔ bilaka 'ba Galilaya.
XLII Römöyï ugu 'deni mɔlo mï

buku 'ba Bɔko'ba, iya te, Kurïsïtö ëdï kɔdɔ di mï kupö ŋere Dawidi. Kina gɔ köyö bo Beteleme mï dɔliŋɔ 'ba Dawidi."

XLIII Lende kiya 'ba bilaka naga nima oza mïnï 'deni kɔzɔ a nima tara. XLIV Kina ya mɔtɔ ga ko'dɔkɔ ŋgï tinda'ba Yësu, ne tine bɔtɔ mɔtɔ osa közïnï dë du te rɔ bo.

Ndo'ji 'Ba Parosi Ni

XLV Kina ɔdɔ bɔ kanya naga nima kënyï kileki 'deni kari zi Parosi ni ti löbu 'ba bɔ akumu naga nima tine, lïjë ënyï kititi bɔ kanya naga nima, iya te, "O'deke Yësu mo dë kako zize bine gɔ wa'di?"

XLVI Bɔ kanya naga nima iya te, "Wöwö, do'ja bɔtɔ mɔtɔ dë gba ame kiya lende kɔzɔ lende kiya 'ba bɔ nime."

XLVII Lïjë iya te, "I'dike bo ku'bölu ye 'deni gbï. XLVIII Uwöke ra ze Parosi ni ti löbu 'be mɔtɔ ga diya lende abo naga nima rɔ lende laka? XLIX Ya ma yawa naga na ŋge ma këdï kutï gɔ lende abo naga nima ne römöyï lïjë ikali kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba dë. Kada mɔtɔ Bɔko'ba ëdï ku'du lïjë mï pa'do 'ba Gehena."

L Kina Parosi ma tönë kïdëkï möyï mo rɔ Nïkuduma bo kako pa mɔlo zi Yësu ne kënyï ŋgï tɔrɔ tiya lende zïnnï, LI bo iya te, "Oŋgɔke te, inza rɔ ma laka mï kö'du ki'di ze ame Bɔko'ba ki'di zize ne 'dɔ todɔ karama ŋgï dɔ bɔ mɔtɔ tara kinza ma kuwö lende 'ba kpamo titi koŋgɔ ndï lende mo."

LII Lïjë ileki zi Nïkuduma, iya te, "Nï 'deni gbï rɔ bilaka 'ba Galilaya mɔtɔ? Ari kïdëkï buku 'ba Bɔko'ba te, ti ko'ja kugu yayi, iya te, bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba inza kɔdɔ di mï Galilaya."

LIII Kina lïjë pili kënyï kïyëyï rönnï ŋgï kari liŋɔ 'bënnï ga rɔ kɔtɔkɔtɔ.

VIII

I Yësu ɔdɔ ŋgï di mï rö löbu 'ba Bɔko'ba bo kari dɔ döku 'ba Bilaya.

Yësu Ni Ti Kö'du Ki'di

II Mɔlo mï dɔŋbɔ na Yësu kileki ŋgï kari mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba. Kina bilaka kotɔtɔ rönnï ŋgï ŋbaŋi zi bo yayi. Kina bo koloma ŋgï bërï tiyandi lïjë.

III Kina bɔ kɔmɔ kiyandi mɔtɔ ga ti Parosi ni kako ŋgï zi bo. Lïjë o'de 'ja mɔtɔ ame kinda'ba 'deni di bi 'ba to'dɔ yërï. Lïjë i'di 'ja nima kɔrɔ kɔmɔ bilaka konzi naga nima. IV Kina lïjë kënyï kititi Yësu, iya te, "Bɔ kɔmɔ kiyandi, 'ja nime dinda'ba lɔko di bi 'ba to'dɔ yërï. V Kina kɔzɔ ame kugu 'deni mɔlo mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ma Musa kugu zize ne, iya te, 'ja ma ko'dɔ yërï kɔzɔ a nime te 'dɔ ku'du ti kulugbï döku kölë yaga. Ne ma 'bëyï iya tondo?"

VI Akititi nime lïjë ëdï koma kpa Yësu timo rɔ toma römöyï ɔdɔ kiya te bo kiya lende mɔtɔ rɔ ma kënyë gɔ lïjë kari kususu bo timo zi turu. Tine bo ileki abo dɔmo dë. Bo odi abo dɔ bo ŋgï le bërï tugu dɔ yayi ti dɔkole közï bo. VII Kina lïjë koloma ŋgï nduwë rɔ tititi bo rɔ aliri. Kina bo kombi dɔ bo ŋgï tɔrɔ, bo kënyï kileki zïnnï, iya te, "Ɔdɔ kiya te bɔ mɔtɔ di mï löŋgö ye nima bina, bo kikali rɔ bo, bo ko'dɔ lende kënyë mɔtɔ dë, bo kënyï dɔgba ku'du 'ja nima ti döku."

VIII Kina bo kodi dɔ bo ŋgï gbï bërï tugu dɔ yayi ti dɔkole közï bo.

IX Kina ɔdɔ bɔ kɔmɔ kiyandi naga nima kuwö lende nime 'deni kɔzɔ a nime te tine, lïjë ënyï ŋgï tu'bögö rönnï rɔ kɔtɔkɔtɔ kita'ba yaga di ŋgila bo. Ya ma löbu rɔ dɔ kiteli mo ga tönë lïjë na kisaki tɔdɔ dɔgba yaga. Kina rɔ ŋburuŋburu mo tine Yësu ni na kola 'deni ŋgï ŋge rïyö yayi ti 'ja tönë kɔmɔ tïndï naga nima. X Bo ombi dɔ bo tɔrɔ

kina bo kititi 'ja nima, bo iya te, “Lïjë ëdï yala? Bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ odɔ karama dë du te döyï?”

XI Lɔko iya te, “Ŋere, bɔtɔ mɔtɔ inza.”

Bo ileki kiya zi 'ja nima, bo iya te, “Kina ma gbï, minza modɔ karama döyï. Ari ë'bï, ne kisaki di mï kada nime tɔne kinza kari ko'dɔ lende kënyë mɔtɔ dë kpe.”

Yësu, Bi Kɔpɔ 'Ba Dɔliŋɔ

XII Di pötö mo 'deni yayi tine na Yësu kënyï kiya zi Parosi ni, bo iya te, “Ma na rɔ bi kɔpɔ zi dɔliŋɔ nime. Ya ame ga pili kösö 'deni gɔma ne iliŋgere dë kpe mï bi kölu. Bi kɔpɔ nime ti kïdïdï lïjë 'deni ŋgï yaga rɔ ma lölöwö.”

XIII Parosi naga nima ënyï kileki kiya zi bo, iya te, “Lende yawa 'bï naga nima doŋgɔ 'deni, nï ë'bï ŋgï ka kɔzɔ bilaka ame këdï kodɔrɔ bïcï lende abo gɔ dɔ bo ne.”

XIV Bo ileki dɔmo zïnnï, bo iya te, “Lende yawa na dë. Ne ɔdɔ kiyake pele te mëdï miya lende naga nime dömöyï lende 'ba gbagba ma, ele gbï. Römöyï ma bɔ mo, ma na mikali gɔ bi ame mako di teyi ne, kina ma na gbï mikali gɔ bi ame mëdï mari teyi ne. Kpe nima bina, ikalike dë mako di yala, ala mëdï mari yala. XV Kpe 'beye ëddï ko'dɔke burë 'ba rɔma ŋgï kɔzɔ burë ko'dɔ 'ba bilaka lesi tara, ne 'bama minza mo'dɔ burë 'ba bɔtɔ. XVI Ne ɔdɔ kiya te mo'dɔ burë 'ba bilaka pele, burë ko'dɔ ma ti këdï ŋgï rɔ ma kodɔrɔ römöyï minza mo'dɔ gɔ dɔma. Dëdï do'dɔ ze ti 'bu ma ame koja ma kako di mïtɔrɔ ne. XVII Ne oŋgɔ, lende nime ugu 'deni mɔlo mï kö'du ki'di ame ki'di ziye ne, iya te, ɔdɔ bɔ kodɔrɔ bïcï lende rïyö kiya pili rɔ lende kɔtɔkɔtɔ nima, lende nima ëdï ŋgï rɔ ma laka. XVIII Kina me ma rɔ bɔ kodɔrɔ bïcï lende ma kina 'bu ma ame koja ma kako bine ne, bo gbï rɔ bɔ kodɔrɔ bïcï lende ma.”

XIX Parosi naga nima ënyï kiya zi bo, iya te, “'Bu yï mo ëdï yala?”

Bo iya te, “Kpe ikalike 'bu ma dë. Kina gbï ikalike ma dë. Römöyï ɔdɔ kiya te kikalike ma 'deni, ti kikalike 'bu ma gbï.”

XX Lende nime Yësu iya di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba ko'ja bo këdï rɔ tiyandi kɔmɔ bilaka di gɔ bi ame bilaka këdï ki'di kpa közï ki'di 'bënnï ga zi Bɔko'ba di teyi ne. Mï kada nima yayi turu inda'ba bo dë römöyï kada abo ame Bɔko'ba ki'di 'dɔ bilaka kinda'ba bo yïmo ne ömö dë gba.

XXI Di pötö mo na Yësu kënyï kiya zi turu löbu naga nima, bo iya te, “Mëdï mari ama kada mɔtɔ kina ti kënyïke 'deni ŋgï toma gɔma, ne inza kikalike tari tömö gɔ bi ame mëdï mari teyi ne. Ti kö'böke mï lende kënyë 'be ga ŋbö mï tölë.”

XXII Turu naga nima iya te, “Lende abo nima, bo kiya te dinza dikalike tari gɔ bi ame bo këdï kari teyi ne, bo ëdï ko'dɔkɔ tari tupö rɔ bo yaga?”

XXIII Bo iya te, “Kpe 'beye rɔ 'ba dɔliŋɔ nime. Ne ma 'bama mako di dɔyayi 'ba mïtɔrɔ. Kpe 'beye di mï dɔliŋɔ nime. Ne ma 'bama minza di mï dɔliŋɔ nime. XXIV Gɔ kö'du mo kina ma 'dɔ ki'di miya te ti kö'böke mï lende kënyë 'be ga ŋbö mï tölë. Ɔdɔ kiya te ki'dike dɔye dë ŋgï gɔmo rɔ ma laka ma na rɔ bɔ ame rɔ ma mo ne, ti kö'böke mï lende kënyë 'be ga ŋbö mï tölë.”

XXV Lïjë ënyï kititi bo, iya te, “Nï yë mo na?”

Bo iya te, “Ma na rɔ bɔ ma tönë miya lende mo pa ziye bine ne. XXVI Mëdï ti lende ŋbaŋi 'dɔ tiya mo gɔ lende 'be. Kina mëdï gbï ti lende mɔtɔ ga ŋbaŋi ame gɔ mo'dɔ burë 'be timo. Bɔ ame koja ma kako dɔliŋɔ nime bine ne, lende abo rɔ ma kodɔrɔ. Kina

lende ame ga ŋge muwö di kpa bo ne, kina me mëdï miya ziye kpe bilaka 'ba dɔliŋɔ nime.”

XXVII Lende nime Yësu kiya ne, turu naga nima ikali dë ma bo këdï rɔ tiya lende 'ba 'bu bo Bɔko'ba.

XXVIII Kina bo kiya zïnnï, bo iya te, “Ma kole 'ba bilaka lesi, ti kutötïke ma 'deni dɔ ŋgërï tɔrɔ kupöke ma. Ne tine ti kikalike ma ŋgï 'jaa rɔ bɔ ame rɔ ma mo ne, kina ti kikalike gbï 'jaa omba wa naga nime mëdï mo'dɔ ne, minza mo'dɔ gɔ dɔma. Kina ti kikalike ŋgï rɔ ma laka wa ame ga ŋge 'bu ma kiya zö ne na ma ga mëdï miya zi bilaka ne. XXIX Bo na koja ma kina bo ö'bö tö bi kɔtɔ, bo ola ma dë kutu ma römöyï lende ame ga mëdï mo'dɔ ne, kina kïyëyï dökï'dï bo.”

XXX Lende nime Yësu kiya ne i'di bilaka ma konzi mɔtɔ ga ŋgï ki'di dönnï gɔ lende abo.

Kupö Ma Laka 'Ba Abarayama

XXXI Yësu ënyï kiya zi Yudayi naga nima ki'di dönnï 'deni gɔ lende abo ne, bo iya te, “Ɔdɔ kiya te ko'dɔke wa pili ŋgï kɔzɔ ame mëdï miyandi ye timo ne, ti këddïke ŋgï rɔ ma laka rɔ bɔ kösö gɔma ga. XXXII Kina gbï ti kikalike lende laka 'ba Bɔko'ba ŋgï. Kina lende laka 'ba Bɔko'ba ti ki'di ye ŋgï kolomake rɔ dɔ ŋgölö. Kinza këddïke ra kpe rɔ atɔli.”

XXXIII Bilaka naga nima iya te, “Ze kupö Abarayama ga na. Mɔlo kako di zi 'bu ze löbu ga bɔtɔ inda'ba ze dë rɔ atɔli. Gɔ wa'di na kiya te ti doloma rɔ dɔ ŋgölö?”

XXXIV Bo iya te, “Rɔ ma laka miya ziye, bilaka pili ame ga rɔ bɔ ko'dɔ lende kënyë ne, lende kënyë inda'ba 'deni rɔ 'bɔki. Kina lende kënyë na 'deni le'jete rɔ bɔ dönnï. XXXV Kɔzɔ ma kikalike atɔli oloma dë kö'bö ŋburu rɔ kole 'ba liŋɔ. Ne kole 'ba bɔ dɔ liŋɔ na ti koloma ŋgï ŋburu kö'bö kpa döbösï 'ba 'bu bo nima. XXXVI Kina ɔdɔ kiya te kole 'ba Bɔko'ba na kutë gɔye 'deni di zi bɔ ame kinda'ba ye ne, bɔtɔ mɔtɔ inza kpe ame 'dɔ këdï rɔ bɔ dɔye. XXXVII Mikali ye 'deni ŋgï rɔ kupö Abarayama ga. Ne ëddï komake kɔri 'ba tupö ma gɔ wa'di? Lende kiya ma naga nime na koŋmi dë dökï'dï ye? XXXVIII Lende naga nime mëdï miya ne na rɔ ame 'bu ma kileme zö. Kina 'beye ndɔbɔ ame ga gbï 'bu ye kileme ziye ne na ma ga gbï këddï ko'dɔke.”

XXXIX Lïjë iya te, “Abarayama na rɔ 'bu ze.”

Kina bo kënyï kileki dɔmo zïnnï, bo iya te, “Inza tara. Ma kiya te këddïke ra ŋgï rɔ kole 'ba Abarayama ga dëne ëddï ko'dɔke gbï kɔzɔ 'ba Abarayama. XL Ne le'jete ëddïke e'be za rɔ toma kɔri ame 'dɔ kupöke ma timo, ma mo tönë mëdï mïyëtï lende ma laka ame ga muwö di kpa Bɔko'ba ziye ne. Lende ko'dɔ 'ba Abarayama inza tara. XLI Ndɔbɔ ko'dɔ dɔ 'bu ye na ma këddïke rɔ to'dɔ mo ne.”

Lïjë iya te, “Ze kole köyö mï maŋba na dë. Bɔko'ba na ŋge kɔtɔ rɔ 'bu ze.”

XLII Bo iya te, “Ma kiya te Bɔko'ba na këdï ra rɔ 'bu ye dëne ëddï kɔ'ɔke ma römöyï tako nime mako ziye bine ne, mako di zi Bɔko'ba. Mako dë gɔ dɔma. Bɔko'ba na koja ma. XLIII Ne kpe bilaka o'dɔkɔke dë tuwö lende naga nime mëdï miya ne gɔ wa'di? Lende ma laka kɔzɔ a nime te na ko'jike? XLIV Ne oŋgɔ, 'bu ye na rɔ Satani römöyï wa ame ga bo ko'dɔkɔ ne kina ko'dɔkɔke to'dɔ mo. Bo 'ba bo 'deni mɔlo rɔ bɔ a kupö. Bo o'dɔkɔ abo dë to'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba römöyï bo ilagi lende laka 'ba Bɔko'ba 'deni mɔlo pili. Wa 'ba bo ma bo kö'bö to'dɔ mo na rɔ tunzö bëtï römöyï bo bɔ bëtï na. Kina bo 'deni rɔ ŋere 'ba bëtï.

XLV Ne 'bama nime, mëdï miya lende laka 'ba Bɔko'ba ziye ne na me ki'di kilagike ti'di dɔye gɔ lende ma ne. XLVI Oŋgɔke lende naga nima mëdï mo'dɔ ne te. Ma kënyë mo ga ëdï? Ɔdɔ këdï, iyake zö. Ne ɔdɔ lende ma naga nima këdï me rɔ ma laka ne, o'dɔkɔke dë ti'di dɔye gɔmo gɔ wa'di? XLVII Ya ame ga rɔ kole 'ba Bɔko'ba ne ëdï kuwö lende 'ba Bɔko'ba. Ne kpe 'beye nime inzake rɔ kole 'ba Bɔko'ba römöyï ilagike lende abo 'deni."

XLVIII Lïjë iya te, "Nï nime, nï na dë ŋgï rɔ ma laka rɔ bɔ rumö 'ba Somorona kɔzɔ ma tönë diya bine ne?"

XLIX Bo iya te, "Ma bɔ rumö na dë. 'Bama rɔ toro 'bu ma. Ne kpe ebeke 'beye za titi'ja ma. L Wa naga nime mëdï mo'dɔ ne minza mo'dɔ 'dɔ bilaka koro ma gɔmo, kiya ma rɔ bilaka ma löbu. Bɔ mɔtɔ ëdï ame bo ko'dɔkɔ 'dɔ bilaka koro ma ne. Bo na rɔ bɔ ame këdï kodɔrɔ bïcï lende ma rɔ ma kodɔrɔ ne. LI Rɔ ma laka miya ziye, ya ame ga këdï ko'dɔ lende pili ŋgï kɔzɔ wa ame ga mëdï miya ne, a mɔtɔ rɔ tölë inza kikali du te tömö dönnï."

LII Lïjë iya te, "Nï bɔ nime, dikali yi 'deni rɔ ma laka. Nï bɔ rumö na. Iya te bilaka ame ga ko'dɔ lende kɔzɔ kö'du kiya 'bï naga nima inza kölë kpe. 'Bu ze löbu Abarayama ni ölë 'deni pili ti bɔ kumë lende ma löbu 'ba Bɔko'ba tönë ga. LIII Gɔ wa'di na kebe kiya 'bëyï röyï mbiri löbu di dɔ 'bu ze löbu Abarayama ni ma ti bɔ kumë lende ma löbu 'ba Bɔko'ba ame ga kölë ne? O'dɔkɔ to'dɔ röyï rɔ wa'di?"

LIV Bo iya te, "Ma 'bama nime, miya rɔma dë te mëdï mbiri. Ɔdɔ kiya te miya kɔzɔ a nima tara, lende ma inza kpe ko'dɔ ɔtɔ. 'Bu ma nima këddï kïdëkïke möyï mo rɔ Bɔko'ba këddï koroke ne, bo na ŋge kiya te mëdï mbiri. LV Ne kpe 'beye ikalike bo dë. Ma na ŋge mikali bo. Ne ɔdɔ miya te mikali bo dë, ma 'deni gbï rɔ bɔ bëtï kɔzɔ 'beye. Ne oŋgɔ, kina me mikali Bɔko'ba, wa pili ame ga bo kiya zö ne, kina me ga mëdï rɔ to'dɔ mo. LVI 'Bu ye löbu Abarayama ëdï ti mï këyï römöyï mï kada nima yayi Bɔko'ba iya zi bo, iya te, ti ko'ja kada ma ame mëdï mako timo dɔliŋɔ nime ne 'deni ŋgï. Kina me bo o'ja 'deni ŋgï. Gɔ kö'du mo bo 'deni ti mï këyï."

LVII Lïjë iya te, "Nï nime kɔmɔ kɔɔ 'bï ömö dë gba kuluku kɔtɔ yɔ. Rɔ ma tondo mo ga na kebe kiya te o'ja Abarayama?"

LVIII Bo ileki dɔmo zi ya naga nima, bo iya te, "Rɔ ma laka miya ziye gba kinza köyö Abarayama dë, mëdï 'deni mɔlo rɔ bɔ ame rɔ ma mo ne."

LIX Kina lïjë kënyï ŋgï totɔtɔ kulugbï döku 'dɔ tu'du bo timo tupö bo yaga. Kina bo kënyï kolo abo rɔ bo ŋgï, bo kɔdɔ yaga di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi.

IX

Yësu Ni Ti Bɔ Kɔmɔ Kölu

I Kina ɔdɔ Yësu këdï 'deni kiliŋgere tine, dɔ bo ondɔsɔ ŋgï ti bɔ kɔmɔ kölu mɔtɔ ame köyö 'deni mɔlo rɔ kɔmɔ kölu ne. II Kina bɔ kösö gɔ bo ga kënyï kititi bo, lïjë iya te, "Bɔ kɔmɔ kiyandi, lende kënyë 'ba yë na me ki'di 'dɔ köyö bɔ nime rɔ kɔmɔ kölu ne? Lende kënyë abo na ala lende kënyë ko'dɔ 'ba 'bu bo ni na?"

III Yësu iya te, "Töyö nime köyö bɔ nime rɔ kɔmɔ kölu ne inza gɔ lende kënyë abo ala gbï gɔ lende kënyë ko'dɔ 'ba 'bu bo ni. Tine öyö bɔ nime rɔ kɔmɔ kölu 'dɔ ki'di Bɔko'ba kileme tigɔ abo tö zi bilaka mï tileŋo bɔ nime. IV Ndɔbɔ ame Bɔko'ba koja ma dömöyï mo ne, mëdï mo'dɔ gïrï nime ko'ja gɔ bi këdï gba rɔ mï kada. Römöyï korɔndɔ ɔwɔ dë kpe, ame bilaka lesi inza kikali kpe to'dɔ a mɔtɔ.

V Ne ame mëdï 'deni dɔliŋɔ bine
ne, ma na 'deni rɔ bi kɔpɔ zi
dɔliŋɔ."

VI Kina bo koto'bi woro ŋgï bërï,
bo konyɔpi mandɔ'dɔ mo ŋgï kosa
kɔmɔ bɔ kɔmɔ kölu tönë. VII Kina
bo kiya te, "Ari kurögö kömöyï mï
daa 'ba Siloma." Ame 'jɔ 'ba möyï
mo nima tëgë "Oja 'deni."

Kina bɔ tönë kari kurögö kɔmɔ
bo ŋgï. Na kɔmɔ bo kɔpɔ ŋgï bo
kileki ŋgï kari liŋɔ rɔ bɔ kɔmɔ
kɔpɔ.

VIII Kina ɔdɔ bɔ nima këdï 'deni
liŋɔ tine, bilaka ma mï tïrï ma
ŋgɔsiŋgɔsi naga ti ya mɔtɔ ga ame
kikali bo 'deni mɔlo tönë pa bine
rɔ bɔ kpasi ne, ako ŋgï toŋgɔ bo,
lïjë iya te, "Wa, bɔ nime na dë tönë
këdï koloma pa kpa kɔri 'dë yayi
tokpasi wa ne?"

IX Ya mɔtɔ ga iya te, "Yëë, bo na."

Tine ya mɔtɔ ga ënyï 'bënnï kiya
te, "Bɔ nima na dë. Bɔ nime o'de
rönï ka rɔ to'de ti bo."

Kina bo këny ŋgï kiya zïnnï, bo
iya te, "Ma na ŋgï nime."

X Ya naga nima iya te, "Kömöyï
ënyï kɔpɔ ko'ja gɔ bi totondo?"

XI Bo iya te, "Bɔ nima kïdëkï
möyï mo rɔ Yësu ne na konyɔpi
mandɔ'dɔ ti woro, bo kosa kɔmɔ
ma, na bo kiya zö gɔ mari murögö
kɔmɔ ma mï daa 'ba Siloma. Kina
me mari murögö kɔmɔ ma yɔ, na
kɔmɔ ma kɔpɔ ŋgï."

XII Lïjë iya te, "Yësu mo ëdï
yala?"

Bo iya te, "Mikali dë."

XIII Di pötö lende nime na ya
mɔtɔ ga këny koto bɔ tönë ŋgï
kari zi Parosi ni. XIV Kada nima
Yësu konyɔpi mandɔ'dɔ ti woro
kosa kɔmɔ bɔ nima 'dɔ kɔpɔ ŋgï
yaga yïmo ne, kada 'ba rɔ kin-
dawo na. XV Parosi ni ebe gbï tititi
bɔ nima gɔ lende 'ba kɔmɔ bo ame
këny kɔpɔ 'böwu yaga ko'ja gɔ bi
ne. Tine bo ileki kiya zïnnï, bo iya
te, "Yësu na ko'dɔ mandɔ'dɔ kɔmɔ
ma. Kina mari murögö yɔ. Kina
me kɔmɔ ma kɔpɔ ŋgï."

XVI Parosi mɔtɔ ga iya te, "Bɔ
nime ako dë du te di zi Bɔko'ba,
ma bo këdï kako ra ŋgï di zi
Bɔko'ba dëne bo ëdï koro kada 'ba
rɔ kindawo."

Ya mɔtɔ ga iya te, "Ne ma bo
këdï ra rɔ bɔ lende kënyë tara
dëne ndɔbɔ löbu naga nime, bo ti
kikali to'dɔ mo totondo ga?"

Parosi tönë ga oza mïnnï 'deni
kɔzɔ a nime te.

XVII Kina lïjë kënyï 'böwu kititi
bɔ tönë, lïjë iya te, "Wa'di na
komeri 'bëyï gɔ lende 'ba Yësu
nima bo ki'di kömöyï kɔpɔ 'deni
yaga ne?"

Bɔ nima iya te, "Bo bɔ kumë
lende 'ba Bɔko'ba na."

XVIII Parosi ni i'di dönnï dë gba
gɔ lende nima kiya te bɔ nima
kɔmɔ mo pa rɔ ma kölu kina ma
kënyï 'böwu kɔpɔ yaga ne, lïjë iya
te bëtï na ka. Kina lïjë kïdëkï 'bu
'ba bɔ nima ti ma mo ŋgï kako
zïnnï. XIX Kina lïjë kititi e'be 'bu
mo naga nima, lïjë iya te, "Kole 'be
nime kiyake te öyö mɔlo rɔ kɔmɔ
kölu ne, bo na me? Ne kɔmɔ bo
ënyï kɔpɔ 'böwu yaga tɔne rɔ ma
totondo?"

XX Lïjë iya te, "Dikali ŋgï rɔ ma
laka bo kole ze na. Kina dikali
'deni gbï laka öyö bo mɔlo rɔ
kɔmɔ kölu. XXI Ne ɔtɔ abo tɔ nima
kiyɔpɔ kɔmɔ bo tɔne ne, dikali dë.
Bɔtɔ abo tɔ nima kiyɔpɔ kɔmɔ bo
ne, dikali eze dë gbï. Ititike bo.
Bo na ma, bo inza gbï gba rɔ kole
titi. Bo na ti kikali tïyëtï lende abo
nima."

XXII 'Bu bo ni iya tara römöyï
lïjë ere turu 'ba Yudayi naga nima.
Römöyï turu naga nima iya lende
mɔtɔ 'deni mɔlo yayi, iya te, bi-
laka ame ga pili kiya te Yësu na
rɔ Kurïsïtö ame Bɔko'ba koja kako
di mïtɔrɔ ne, 'dɔ ko'jɔŋɔ ŋburu
yaga di bi tɔdɔ mï rö 'ba mötu.
XXIII Lende nima na ma 'dɔ ki'di

'bu bo ni kiya te, “Bo na ma, bo inza gba rɔ kole titi. Ititike bo.”
XXIV Parosi ni ënyï 'böwu gbï kïdëkï bɔ tönë kako zïnnï. Kina lïjë kiya zi bo, lïjë iya te, “Ulömu röyï ti möyï löbu 'ba Bɔko'ba nime. Dikali 'deni bɔ nima bo kileŋo yi ne bo bɔ lende kënyë na.”
XXV Bɔ tönë iya te, “Mikali dë ala bo bɔ lende kënyë na ya? Wa 'bama ame mikali ne na ŋge rɔ ame ma pa mɔlo rɔ bɔ kɔmɔ kölu. Kina me tɔne kɔmɔ ma kɔpɔ 'deni yaga ko'ja gɔ bi.”
XXVI Lïjë iya te, “Wa'di na Yësu mo nima ko'dɔ zïyï? Bo o'dɔ tondo kina ma 'dɔ ki'di kömöyï kënyï kɔpɔ yaga ne?”
XXVII Bo iya te, “Ne o'ja mïyëtï lende naga nime 'deni gbï dɔgba ziye bine 'di, uwöke dë. Gɔ wa'di na ko'dɔkɔke 'böwu 'dɔ mënyï gbï tïyëtï mo ziye teyi? O'dɔkɔke 'deni gbï tösö gɔ bo?”
XXVIII Kina lïjë kënyï ŋgï titi'ja bɔ tönë, lïjë iya te, “Nï 'bëyï na rɔ bɔ kösö gɔ Yësu. Ne ze 'beze rɔ bɔ kösö gɔ 'bu ze löbu Musa.
XXIX Römöyï Musa na dikali ŋge Bɔko'ba koloma rɔ tilende teyi bine. Ne bɔtɔ tɔ nima rɔ Yësu ne, dikali dë bo ako di yala.”
XXX Bɔ nima iya te, “Lende 'be igayi ma 'deni. Yësu na me kiyɔpɔ kɔmɔ ma 'deni yaga. Tine kpe ikalike bi ame bo kako di teyi ne dë yɔ.
XXXI Dikali 'deni mɔlo rɔ ma laka Bɔko'ba oloma dë tuwö dɔ bɔ lende kënyë. Tine lïjë ame ga koro bo ko'dɔ ako'dɔkɔ abo ga ne, na ŋge bo kuwö dɔmo.
XXXII Bɔtɔ mɔtɔ uwö dë mɔlo kako di bi tisaki bïcï dɔliŋɔ nime ma bɔ mɔtɔ kiyɔpɔ kɔmɔ bilaka ame köyö 'deni mɔlo rɔ kɔmɔ kölu kɔzɔ a nime te.
XXXIII Ma kiya te bɔ nime rɔ Yësu ne, bo kako dë ŋgï di zi Bɔko'ba dëne bo inza kikali to'dɔ a mɔtɔ.”
XXXIV Parosi naga nima iya te, “Nï ame köyö yi mɔlo di mï rɔ bɔ lende kënyë ne, nï na ko'dɔkɔ 'dɔ kënyï tiyandi ze?”
Kina lïjë koga bɔ nima ŋgï yaga.
XXXV Tine ɔdɔ Yësu kuwö 'deni, tëgë Parosi ni oga bɔ tönë 'deni yaga na bo kari ŋgï toŋgɔ mo. Kina bo kititi bɔ nima, bo iya te, “I'di döyï ra gɔ lende 'ba kole 'ba bilaka lesi?”
XXXVI Bɔ nima iya te, “Ŋere, iya zö te 'di bo yë na, 'dɔ mi'di dɔma gɔ lende abo.”
XXXVII Yësu iya te, “O'ja bo 'deni mɔlo. Ma mo nime ŋgï mëdï milende ziyï ne, ma na ŋgï rɔ kole 'ba bilaka lesi mo.”
XXXVIII Kina bɔ nima kileki ŋgï kiya zi Yësu, iya te, “Ŋere ma, mikali yi 'deni ŋgï tɔne rɔ ma laka rɔ kole 'ba Bɔko'ba.”
Kina bo kolɔdɔ ŋgï bërï tïlëlu Yësu.
XXXIX Yësu iya te, “Mako 'deni dɔliŋɔ bine 'dɔ toza mï bilaka 'dɔ ki'di ya ame ga rɔ bɔ kɔmɔ kölu ne ko'ja bi, kina gɔ ya ame ga rɔ bɔ kɔmɔ kɔpɔ ne, gɔ kɔmɔ mo kebe kölu yaga.”
XL Parosi mɔtɔ ga ëdï gbï ti Yësu ni yayi. Kina ɔdɔ lïjë kuwö lende nima 'deni tara tine, lïjë ënyï kiya zi Yësu, lïjë iya te, “Lende kiya 'bï nima iya te ze bɔ kɔmɔ kölu na gbï?”
XLI Bo iya te, “Ɔdɔ kiyake te ëddïke rɔ kɔmɔ kölu, inzake ti lende kënyë. Ne iyake rɔye rɔ bɔ kɔmɔ kɔpɔ. Kina ma lende kënyë 'be ga ti kulömö kö'bö tiye.”

X

Dɔŋgala 'Ba Bɔ Koda Kamölö

I Yësu iya te, “Rɔ ma laka miya ziye, ɔdɔ koŋgɔke bilaka mo këdï kari kpa jɔlɔ 'ba kamölö tine bo kënyï këkï za kebe dɔ reki kinza bo kari dë kebe kpa dörï nima, ikalike bo laka bo bɔ 'bögö na. Bo ako tu'bögö kamölö naga nima.
II Ne bɔ ame ɔdɔ koŋgɔke këdï kari kpa jɔlɔ kɔdɔ ŋgï kebe kpa

dörï nima, bo na rɔ bɔ koda kamölö naga nima. III Bo na ti bɔ koda kpa dörï 'ba jɔlɔ nima kurögö kpa dörï zi bo. Kina ɔdɔ bo kïdëkï kamölö abo naga nima ti möyï mo ga rɔ kɔtɔkɔtɔ, kina lïjë këdï kuwö dɔ bo ŋgï. Kina bo ti koja lïjë yaga di mï jɔlɔ. IV Kina ɔdɔ bo koja lïjë 'deni pili yaga tine, bo ti kösö ŋgï dɔgba zïnnï bo kari toda lïjë. Kamölö abo ga ikali mugu bo, na kösö ŋgï gɔ bo. V Ɔdɔ bɔ löwö mɔtɔ ame 'beri lïjë kikali mugu mo dë ne na kako kïdëkï lïjë, lïjë inza kösö gɔmo. Lïjë pili ëdï kiriŋa ë'bënnï mökö."

VI Yësu iya lende nime rɔ dɔŋgala zi Parosi naga nima kɔzɔ a nime te. Kina tine lïjë ikali 'jɔ mo dë.

VII Kina bo kënyï kiya zïnnï, bo iya te, "Rɔ ma laka miya ziye, ma na rɔ kpa dörï 'ba jɔlɔ. VIII Ya naga nime kako dɔgba di zö ne bɔ akolɔ ni ma ti bɔ 'bögö ni na. Kina kamölö inza kikali tari tösö gönnï. IX Ma na rɔ kpa dörï. Ya ame ga pili këdï kɔdɔ kebe zö ne lïjë ɔmɔ 'deni di mï tölë kina lïjë ti kïlëlë rönnï 'deni ŋgï nduwë kebe teyi gbï kinza lisa 'ba a mɔtɔ. X Römöyï bɔ 'bögö naga nima, akikali 'bënnï ŋge rɔ tu'bögö mo ti tupö mo kina gbï ti tirasi mo. Ne ndɔbɔ 'bama ame mako gɔmo ne na rɔ ti'di dïdï ti tigɔ zi bilaka ma ga.

XI Ma na rɔ bɔ koda kamölö ma laka, ame kilaŋa rönï 'deni 'dɔ kölë gɔ kamölö abo ga. XII-XIII Bilaka mɔtɔ ame ɔdɔ kiya te bo kinza rɔ bɔ dɔ kamölö, bo këdï koda abo kamölö mo tɔ naga nima ŋge dömöyï lende 'ba gïrïsï, bo omeri abo lende 'ba kamölö naga nima dë. Kina ɔdɔ bo ko'ja kuruku këdï kako, bo ëdï kiriŋa abo ŋgï yaga. Bo kola kamölö naga nima zi kuruku kinda'ba mɔtɔ ga kïyëyï mï kɔsɔ mo ga ŋgï rɔ kɔtɔkɔtɔ. Bo iriŋa abo yaga römöyï kamölö abo ga na dë. XIV Ne ma 'bama na rɔ bɔ koda kamölö ma laka. Mikali kamölö ma ga me rɔ kɔtɔkɔtɔ. Kina lïjë me ikali ma gbï. XV Kɔzɔ 'bu ma ame kikali ma kina mikali bo gbï ne tara. Kina me milaŋa rɔma 'deni 'dɔ mölë gɔ kamölö ma ga.

XVI Kina mëdï gbï ti kamölö mɔtɔ ga ame kinza gba mï jɔlɔ nime bine ne. Ndɔbɔ ma na gbï rɔ to'de mo kako bine. Lïjë ti kuwö dëkï 'ba dɔma 'deni. Kina kamölö pili ti këdï 'deni ŋgï rɔ dɔtumu kɔtɔ. Kina bɔ koda mo ti këdï 'deni ŋgï le kɔtɔ.

XVII Oŋgɔke, kina me mi'di rɔma 'deni zi bilaka lesi 'dɔ kupö ma gɔ mënyï mïdïdï 'jaa rɔ ma lölöwö. Gɔ lende mo na ma ki'di 'bu ma Bɔko'ba kɔ'ɔ ma kulöwö ne. XVIII Ne bilaka inza kikali tupö ma gɔ dönnï. Ma na mëdï mi'di rɔma zïnnï 'dɔ gɔ lïjë kupö ma. Mëdï ti tigɔ 'ba ti'di rɔma zi bilaka gɔ kupö ma. Kina mëdï gbï ti tigɔ 'ba tënyï tïdïdï 'böwu di pötö tölë. To'dɔ wa naga nime, Bɔko'ba 'bu ma ose gɔmo 'deni pili zö."

XIX Lende naga nime Yësu kiya te ne i'di turu 'ba Yudayi naga nima ŋgï koza mïnnï. XX Ya ma konzi mɔtɔ ga di mï löŋgö lïjë yayi iya te, "Bɔ nime, nökï ëdï dɔmo. Bɔ rumö na. Ëddï kuwöke lende abo naga nima gɔ wa'di?"

XXI Tine ya mɔtɔ ga iya te, "Lende kiya 'ba bɔ nime, lende 'ba bɔ nökï na dë. Bɔ nökï ti kikali tiyɔpɔ kɔmɔ bɔ kɔmɔ kölu?"

Yudayi Ilagi Lende 'Ba Yësu

XXII Kina ɔdɔ kömö 'deni mï kada 'ba karama 'ba tomeri gɔ tulömu rö löbu ame mï Yerosalema ne zi Bɔko'ba tine kada 'ba bi këyï ame kulöwö ne na 'deni. XXIII Kina ɔdɔ Yësu këdï kiliŋgere 'deni kebe mï dëdë ame ga ŋere Solomo ko'ba mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi ne, XXIV tine turu mɔtɔ ga otɔtɔ rönnï ŋgï kako zi bo, lïjë iya te, "Nï nime, lende 'bï ïlïkö dɔze sowa. Nï mo na ŋgï

rɔ Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja kako dɔliŋɔ nime bine ne ala nï mo na dë? Iya lende yaga bi kɔpɔ zize kinza kïlïkö dɔze dë.”

XXV Bo iya te, “Lende nime miya 'deni mɔlo ziye. Tine kpe na ko'dɔkɔke e'be dë ti'di dɔye gɔ lende ma. Kina me gbï ndɔbɔ pili naga nime mëdï mo'dɔ ti közï kakpa 'ba 'bu ma Bɔko'ba ne ileme ma 'deni gbï laka ziye. XXVI Ne kpe ebe kilagike ti'di dɔye gɔmo römöyi kpe kamölö ma ga na dë. XXVII Kamölö ame ga rɔ 'bama ne uwö dɔma pili laka. Kina mikali lïjë 'deni gbï. Kina me lïjë pili ösö 'deni gɔma. XXVIII Kina mi'di dïdï ma ŋburuŋburu 'deni zïnnï kinza bɔtɔ mɔtɔ kirasi lïjë ra. Bɔtɔ mɔtɔ ikali dë kpe 'dɔ kako kolɔ lïjë di zö. XXIX Römöyï 'bu ma na ki'di lïjë 'deni zö. Kina bɔtɔ mɔtɔ inza mï dɔliŋɔ nime bine ame këdï ti tigɔ rɔ dɔ kiteli di dɔ 'bu ma. Kina me 'deni bɔtɔ mɔtɔ inza kpe ame 'dɔ kikali tako tolɔ lïjë di zi bo. XXX Römöyï ze ti 'bu ma rɔ akɔtɔ.”

XXXI Kina ɔdɔ bilaka naga nima lïjë kuwö Yësu kiya 'deni te bo rɔ akɔtɔ ti Bɔko'ba tine, lïjë ënyï ŋgï totɔtɔ kulugbï döku 'dɔ tu'du bo timo 'dɔ lïjë kupö bo yaga gɔ lende kiya abo nima. XXXII Tine bo ënyï kileki kiya zïnnï, bo iya te, “O'jake ndɔbɔ naga nime mëdï mo'dɔ ne dë? Wa ame ga mo'dɔ ti közï kakpa 'ba 'bu ma ne, pili rɔ ma laka. Ne ëddï ko'dɔkɔke tupö ma gɔ wa'di?”

XXXIII Lïjë iya te, “Dinza dupö yi gɔ lende laka ko'dɔ 'bï. Dëdï do'dɔkɔ tupö yi gɔ dölï 'bï ame kudölï Bɔko'ba ne. Nï ame rɔ bilaka lesi ne ebe tombi döyï kiya röyï ŋbö rɔ Bɔko'ba.”

XXXIV Bo ileki kiya zi bilaka naga nima, bo iya te, “Kpe oŋgɔke tɔ ma, lende mɔtɔ ugu 'deni mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba, iya te, ‘Kpe bilaka lesi, kpe gbï rɔ Bɔko'ba.’ □□□□ Kina kɔzɔ ame dikalike 'deni lende 'ba Bɔko'ba ö'bö nduwë rɔ ma kodɔrɔ. Kina me kɔzɔ duwöke bine Bɔko'ba bo iya zi bilaka naga nima bo kilende teyi ne, bo iya te lïjë gbï rɔ Bɔko'ba. XXXVI Ne 'bama nime miya te ma kole 'ba Bɔko'ba na ne, ebe kiyake za 'böwu rɔ tudölï Bɔko'ba totondo ga? Ma na ŋge rɔ bɔ ame 'bu ma kigeli koja kako dɔliŋɔ nime bine rɔ bɔ laja abo. XXXVII Kina ɔdɔ kiya te koŋgɔke wa naga nime mëdï mo'dɔ ne kinza 'deni ŋgï du rɔ lende 'ba Bɔko'ba tine, omba kina ti kikalike ma 'jaa ŋgï rɔ ma laka minza rɔ kole abo. XXXVIII Ne ɔdɔ ki'dike dɔye dë pele gɔ lende kiya ma naga nime, lende 'ba Bɔko'ba ame ga ko'jake ma mëdï mo'dɔ ne na ti ki'di ye kikalike ma ŋgï rɔ ma laka rɔ kole abo. Kina ti kikalike 'deni ŋgï omba ma ŋgï rɔ akɔtɔ ti 'bu ma. Kina 'bu ma bo gbï rɔ akɔtɔ tö.”

XXXIX Kina lïjë ko'dɔkɔ ŋgï gbï tinda'ba Yësu gɔ lende nime, ne tine Yësu ënyï kolo abo rɔ bo ŋgï yaga di zïnnï.

XL Bo ënyï di Yerosalema yayi, bo kari kumu gönyï yöpö 'ba Yaradene. Bo kari koloma gɔ bi ma tönë pa Yowani koloma rɔ to'dɔ bapatisi dɔ bilaka di teyi ne. XLI Kina bilaka kɔlɔ ŋgï kari zi bo yayi. Tine bilaka naga nima oloma tiya mo rɔ gɔ rönnï, lïjë iya te, “Yowani o'dɔ lende ame ga kigayi bilaka ne dë tine bo iya lende 'ba bɔ nime rɔ Yësu ne. Kina me bo kako 'deni ŋgï te kɔzɔ lende kiya 'ba Yowani tönë.”

XLII Kina ma konzi ki'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba Yësu di yayi.

XI

Tölë 'Ba Lazara

I-II Bɔ mɔtɔ rɔ Lazara ëdï koloma Betaniya. Kina lëmï bo ga Mariya ni ti Marata ëdï gbï koloma yayi. Mariya mo na tönë 'dɔ ko'de 'bu kato kele kulöwö mɔtɔ kinzanza

rɔ Yësu, lɔko kosa gbï ndï Yësu ti sunë dönï ne.
Kina ɔdɔ rɔkɔ'ɔ kinda'ba bɔ tönë rɔ Lazara ne 'deni, III lëmï bo ga tönë ënyï koja laja gɔ Yësu, iya te, “Ŋere, ako, bɔ murë yï ëdï dɔ rɔkɔ'ɔ.”
IV Kina ɔdɔ Yësu kuwö 'deni tara tine, bo iya te, “Rɔkɔ'ɔ 'ba Lazara nime ŋburuŋburu mo inza rɔ tölë. Tine rɔkɔ'ɔ nime i'di rönï 'deni 'dɔ Bɔko'ba kileme tigɔ abo timo zi bilaka, kina gbï 'dɔ bo kileme tigɔ ma 'ba kole abo timo.”
V Tine kɔzɔ ame Yësu bo kɔ'ɔ Mariya ni ti Marata ti löndö lïjë Lazara nima pele rɔ mbëmbë ne, VI bo oloma titi ko'dɔ tö'dö dɔ rïyö bi nima laja 'ba rɔkɔ'ɔ 'ba Lazara ko'ja bo teyi ne. VII Kina bo kënyï kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, “Ënyïke dilekike darike Betaniya.”
VIII Lïjë iya te, “Bɔ kɔmɔ kiyandi, ya naga nima o'dɔkɔ tönë 'dɔ tu'du yi ti döku kupö yi yaga gïrï naga nime di yayi. Ëddï ko'dɔkɔ gbï tari 'böwu yayi gɔ wa'di?”
IX Bo iya te, “Laka. Oŋgɔke kada te. Ɔdɔ kada kɔdɔ 'deni rɔ mï dɔŋbɔ ëdï keze ŋbö kömö mï dɔkɔpiyari. Bilaka ame këdï kiliŋgere rɔ mï kada ne ikali dë ma 'dɔ kila'ba mï gö ma titi ame ga mï kɔri ne, römöyï gɔ bi ëdï rɔ ma kɔpɔ. X Ne ɔdɔ kiya te bilaka mɔtɔ kënyï bi liŋgere rɔ mï korɔndɔ, bo ëdï kila'ba mï gö, römöyï bi kɔpɔ inza.”
XI Kina bo kiya gbï 'böwu zïnnï, bo iya te, “Bɔ murë ze Lazara ö'dö 'deni, ne tine mëdï mari mindiŋi bo yaga.”
XII Lïjë iya te, “Yëë, ŋere. Ɔdɔ bo këdï bi tö'dö, na laka, 'dɔ dɔ bo kïtëwu di pötö rɔkɔ'ɔ nima.”
XIII Dëmba bo ëdï rɔ tiya lende 'ba tölë 'ba Lazara, tine lïjë omeri 'bënnï tëgë bo ëdï rɔ tiya lende 'ba tö'dö ma laka.
XIV Kina bo kumö mï 'jɔ 'ba lende nima zïnnï, bo iya te, “Lazara ölë 'deni rɔ tölë. XV Ne mëdï ti mï këyï römöyï minza ti bo yayi. Ne lende nime ti ki'di ye 'deni ŋgï ki'dike dɔye rɔ ma laka gɔ lende ma. Ënyïke darike toŋgɔ bo.”
XVI Tɔma ame bilaka këdï kïdëkï möyï bo mɔtɔ gbï rɔ Roŋa ne, ɔdɔ bo koŋgɔ Yësu kiya lende 'deni kɔzɔ a nima tara tine, bo ënyï ŋgï tɔrɔ, bo kiya zi lëpï bo naga nima, bo iya te, “Darike 'dɔ dölëke bi kɔtɔ ti ŋere ze.”
XVII Kina ɔdɔ Yësu ni kari 'deni kömö Betaniya tine, bilaka iya zi bo tëgë töku nima o'dɔ 'deni dɔ sowɔ mï gö. XVIII Gawo mo nima ɔwɔ dë di ŋgila Yerosalema. XIX Kina bilaka ma konzi mɔtɔ ga ako 'deni di yayi tuyë kɔmɔ Mariya ni ti Marata di pötö tölë 'ba löndö nnï nima.
XX Marata uwö lende 'ba tako 'ba Yësu nima 'deni. Kina lɔko kënyï ŋgï kari turë dɔ Yësu gɔ kɔri. Mariya na kileke 'bënï liŋɔ. XXI Marata iya gbɔ zi Yësu, iya te, “Yö, ŋere, ma kiya te këddï ra tize bine dëne löndö ma nime inza kölë kɔzɔ a nime te. XXII Ne pele mikali 'deni Bɔko'ba ti ko'dɔ wa ame ga pili kititi di zi bo ne ŋgï.”
XXIII Yësu iya te, “Löndö yï ëdï kënyï kïdïdï kɔdɔ yaga di mï tölë nime.”
XXIV Marata iya te, “Mikali 'deni ŋgï tara rɔ ma laka bo ti kënyï ŋgï kɔdɔ yaga di mï tölë kɔtɔ ti töku ma laki mɔtɔ ga mï kada ame 'deni rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne.”
XXV Yësu iya te, “Ma na rɔ bɔ tïdïdï bilaka yaga. Ma na rɔ bɔ ti'di töku kënyï kɔdɔ yaga. Ya ame ga pili ki'di dönnï 'deni gɔ lende ma ne, ɔdɔ lïjë kölë pele, ti kënyï kïdïdï 'deni. XXVI Ya ame ga pili ki'di dönnï 'deni gɔ lende ma lïjë kënyï kïdïdï 'deni ne, lïjë inza kölë kpe. I'di döyï 'deni ŋgï gɔ lende nime?”
XXVII Marata iya te, “Ŋere, mi'di dɔma 'deni ŋgï rɔ ma laka gɔmo

nï na rɔ Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja kako dɔliŋɔ nime ne. Kina mi'di dɔma 'deni gbï gɔmo nï na rɔ kole 'ba Bɔko'ba."

XXVIII Kina lɔko kënyï ŋgï kari kïdëkï Mariya. Lɔko kugu gɔmo liwo zïnï, iya te, "Bɔ kɔmɔ kiyandi ze ömö 'deni yaga 'dë yayi. Bo ëdï kïdëkï yi."

XXIX Kina ɔdɔ Mariya kuwö lende nima 'deni kɔzɔ a nima tara tine, lɔko ënyï kobari rönï ŋgï welo di bërï kari turë dɔ Yësu. XXX Tine Yësu ömö dë gba liŋɔ. Bo ëdï gba gɔ kɔri gɔ bi ma tönë Marata kurë dɔ bo teyi ne. XXXI Kina ɔdɔ bilaka ma tönë ga këdï rɔ tuyë kɔmɔ Mariya yayi ne koŋgɔ lɔko 'deni ŋgï kobari rönï welo kɔdɔ yaga kɔzɔ a nima tara tine, lïjë ënyï 'deni kozi gönï. Römöyï lïjë omeri 'bënnï, lïjë iya te mɔtɔga lɔko ëdï kari bi monɔ kpa ti'börö nime kusu löndö nï Lazara teyi ne.

XXXII Kina ɔdɔ Mariya kömö 'deni ko'ja kɔmɔ Yësu tine, lɔko olɔdɔ ŋgï bërï tïlëlu bo, lɔko iya te, "Yö, ŋere, ma kiya te këddï ra tize bine dëne löndö ma nime inza kölë kɔzɔ a nime te."

XXXIII Kina ɔdɔ Yësu bo koŋgɔ Mariya ni ti bilaka pili ame ga ŋgila nï yayi ne këdï 'deni pili kudu kɔzɔ a nima tara tine, lende mo ɔ'ɔ 'deni ŋgï rɔ bo ŋbö kɔdɔ dökï'dï bo, XXXIV bo iya te, "Usuke töku nime yala?"

Lïjë iya te, "Ŋere, ako koŋgɔ gɔ bi ame dusu teyi ne."

XXXV Kina tɔlɔ ki'di tolɔdɔ ŋgï di kɔmɔ Yësu. XXXVI Bilaka naga nima yayi ënyï tiya mo rɔ gɔ rönnï, lïjë iya te, "Oŋgɔke tɔ ma, lende 'ba Lazara ɔ'ɔ 'deni rɔ bo sowa."

XXXVII Ya mɔtɔ ga iya te, "Bo ikali tiyɔpɔ kɔmɔ bɔ kɔmɔ kölu. Ne gɔ wa'di na bo kokɔnyi Lazara dë kinza kölë?"

Tɔdɔ 'Ba Lazara Di Mï Tölë

XXXVIII Kina ɔdɔ Yësu bo kari kömö 'deni gɔ bi ame kusu Lazara teyi ne, tine lende mo ɔ'ɔ 'deni gbï kɔdɔ dökï'dï bo. Töku nima usu 'deni mï tï'börö kina ulölï kpamo 'deni teyi ti kulugbï döku ma löbu. XXXIX Yësu iya te, "Ululuke döku nima yaga."

Marata ma tönë rɔ lëmï 'ba Lazara mo ne iya te, "Ŋere, bo ölë 'deni ko'dɔ tö'dö dɔ sowɔ. Yida rɔ bo ti kato 'deni."

XL Bo iya te, "Omeri gɔ lende ma tönë miya zïyï ne, ɔdɔ ki'di döyï 'deni ŋgï rɔ ma laka gɔmo, ti ko'ja tigɔ 'ba Bɔko'ba ŋgï."

XLI Bilaka naga nima ululu döku tönë yaga. Kina Yësu kombi kɔmɔ bo ŋgï mïtɔrɔ, bo iya te, "'Bu ma, mo'dɔ yëë'dï zïyï rɔ mbëmbë gɔ ame këddï kuwö dɔma ne. XLII Mikali 'deni ŋgï rɔ ma laka ëddï nduwë kuwö dɔma. Ne mëdï miya tara 'dɔ ki'di bilaka naga nime bine ne ki'di dönnï ŋgï gɔmo nï na koja ma kako dɔliŋɔ nime bine."

XLIII Kina bo kïdëkï ŋgï rɔ ma kembe, bo iya te, "Bɔ ne, Lazara, ɔdɔ yaga."

XLIV Kina Lazara tönë 'deni rɔ töku ne, kënyï ŋgï kɔdɔ yaga di mï tï'börö. Bo ɔdɔ 'deni pili ti bɔŋgɔ 'ba tusu töku ame kusu bo timo ne rɔ bo ti bɔŋgɔ ma mbowa mɔtɔ ame kudödu kɔmɔ bo timo ne. Yësu iya zi ya naga nima, iya te, "Opeke bo yaga 'dɔ bo kari abo."

To'ji Yësu
(MT 26:1-5; MK 14:1-2; LK 22:1-2)

XLV Bilaka ma tönë ga kako toŋgɔ Mariya ni ne, o'ja lende löbu nima Yësu ko'dɔ, bo ki'di Lazara kënyï kindiŋi kɔdɔ yaga di mï tölë ne 'deni. Kina ya ma konzi mɔtɔ ga ki'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba Yësu mï kada nima.

XLVI Ya mɔtɔ ga ënyï 'bënnï kari kiya lende mo zi Parosi ni. XLVII Kina Parosi ni kënyï kodɔ'bɔ

rönnï ŋgï ti löbu 'ba bɔ akumu ni. Kina lïjë kotɔtɔ kpënnï ŋgï bi kɔtɔ ti bɔ burë nï, lïjë iya te, “Wa'di ga na gɔ do'dɔke ŋgï zi bɔ nime rɔ Yësu ne? Bo ö'bö 'ba bo za to'dɔ gɔ kotɔ ma kɔzɔ wa naga nime te.
XLVIII Ɔdɔ dolake bo nduwë kö'bö to'dɔ lende abo naga nime kɔzɔ a nime te, bilaka pili ëdï ki'di dönnï ŋgï me gɔ lende abo kina lïjë këdï kösö ŋgï pili gɔ bo, kina turu 'ba Romo këdï kalo ya ŋgï dɔze, kirasi dɔliŋɔ ze nime, kitikɔ rö löbu 'ba Bɔko'ba ze nime ŋgï yaga.”

XLIX Bɔ mɔtɔ rɔ Kayapa, ame bo na mbiri rɔ bɔ dɔ bɔ akumu mï kɔmɔ kɔɔ mo nima ne, bo ënyï tɔrɔ tilende zïnnï. Bo iya te, “Kpe nime, ikalike ɔtɔ dë du te.
L Omerike tɔ ma, ma laka na ziye ŋgï 'dɔ ti'di bɔ kɔtɔ nima na 'dɔ kölë di dɔ ame 'dɔ bilaka löbu nime kölë kpaki kote dönnï yaga ne.”

LI Lende nime Kayapa kiya ne, lende 'ba ti dɔ bo na dë. Kayapa bo na rɔ bɔ dɔ bɔ akumu mï kɔmɔ kɔɔ nima. Kina ma lende nime, bo umë 'deni di zi Bɔko'ba ame kiya te Yësu na ŋge gɔ kölë ame 'dɔ kutë gɔ bilaka 'ba Yudayi pili di mï tölë ne.
LII Tine dë ŋge tutë gɔ Yudayi ni kɔtɔ, ne gbï tutë gɔ bɔ löwö ame ga rɔ kole 'ba Bɔko'ba ne todɔ'bɔ mo pili rɔ akɔtɔ.

LIII Mï kada nima yayi na löbu 'ba Yudayi naga nima kususu kpënnï ŋgï nati rɔ Yësu 'dɔ tupö mo.

LIV Kina ɔdɔ Yësu bo koŋgɔ 'deni tara tine, bo iliŋgere dë kpe kileme rɔ bo bi kɔpɔ mï gawo 'ba Yerosalema. Bo ënyï kari mï dɔliŋɔ ma mbowa mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Eporima ŋgɔsi ti yï mökö. Kina lïjë kari koloma ŋgï yayi ti bɔ kösö gɔ bo ga.

LV Kina ɔdɔ tö'dö 'ba karama 'ba Pasaka kola 'deni ŋgɔsi tine, bilaka 'ba mï dɔliŋɔ ma titi naga otɔtɔ rönnï 'deni kari Yerosalema. Lïjë ari mɔlo gba di kɔmɔ kada 'ba karama tari to'dɔ dölëtï 'bënnï ame 'dɔ ki'di lïjë këdï rɔ ma kɔpɔ kɔmɔ Bɔko'ba ne.

LVI Kina ya mɔtɔ ga ki'di ŋgï toma gɔ Yësu di yayi. Lïjë otɔtɔ dönnï mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba. Lïjë koloma rɔ tiya mo, iya te, “Omerike 'deni tondo? Bo ti kako mï karama nime?”

LVII Lïjë iya lende nima tara römöyï ya ame ga rɔ löbu 'ba bɔ akumu ni ne ti Parosi ni i'di lende mo 'deni zi bilaka naga nima pili di yayi tëgë, ɔdɔ bilaka mɔtɔ kikali gɔ bi ame Yësu këdï teyi ne, gɔ bɔ mo kako kiya zïnnï 'dɔ lïjë kari kinda'ba Yësu.

XII

Ondi 'Bu Rɔ Yësu Di Betaniya (MT 26:6-13; MK 14:3-9)

I Mï tö'dö dɔ modɔɔkɔtɔ gba di kɔmɔ kada 'ba karama 'ba Pasaka, na Yësu kënyï ŋgï kileki kari Betaniya liŋɔ 'ba Lazara ma tönë bo kindiŋi yaga di mï tölë ne.

II Kina ko'dɔ akonyo ŋgï zïnnï di yayi bi kɔtɔ ti Lazara. Tine Marata na koloma rɔ toja laja zïnnï.
III Mariya ënyï 'bënï kari ko'de rɔ 'bu ma kato kele kulöwö mɔtɔ ame ndögö mo kitigɔ kulöwö ne. Kina lɔko kinzanza ŋgï gɔ ndï Yësu. Kina lɔko koloma ŋgï rɔ tosa gɔmo ti sunë dönï. Tato 'ba 'bu nima ogba mï rö ame lïjë këdï yïmo ne 'deni ŋgï ti rönï.

IV 'Bu nima Mariya kinzanza rɔ Yësu ne lende mo ënyï kënyë ŋgï mï Yuda Isikarita ma tönë rɔ bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö bɔ kösö gɔ Yësu ga ne. Bo na rɔ bɔ ame këdï kari kususu Yësu zi turu kada mɔtɔ ne.
V Bo iya te, “'Ja nime lɔko këdï kugö 'bu 'bënï nime ra mökö dëne lɔko ëdï kora mï gïrïsï ŋgï rɔ ma kënyë kɔzɔ gïrïsï ame bɔ ndɔbɔ këdï ko'ja mï kɔmɔ kɔɔ kɔtɔ ne tara, 'dɔ lɔko kokɔnyi bɔ lisa timo.”

VI Lende nima Yuda kiya kɔzɔ a
nima ne, bo omeri dë gɔ lende 'ba
bɔ lisa. Tine bo iya tara römöyï
bo bɔ 'bögö na. Bo na rɔ bɔ
kikeki gïrïsï ame bilaka këdï ki'di
zi bɔ kösö gɔ Yësu ga ne. Kina
mï kada mɔtɔ ga bo ëdï nduwë
ko'bali mɔtɔ ga zi bo.
VII Yësu iya te, “Kinza koŋbeŋbe
lɔko dë. Wa nime lɔko ko'dɔ ne
ëdï rɔ ma laka. Lɔko ikeki 'bu
nime 'deni 'dɔ lɔko kosa rɔma
kɔzɔ a nime te 'dɔ kileŋo yida
rɔma mɔlo ndö koda dɔ tölë ma
ame mëdï mölë ne. VIII Bɔ lisa naga
nima lïjë ëdï kö'bö tiye bine. Ne
ma 'bama minza mö'bö tiye bine.”

Titeri Tupö Lazara

IX Mï kada nima yayi bilaka ma
konzi uwö lëbï 'ba Yësu ame bo
këdï Betaniya ne 'deni. Kina lïjë
kɔlɔ ŋgï kari zi bo yayi kina gbï
'dɔ tari toŋgɔ Lazara ma tönë
Yësu ki'di kindiŋi yaga di mï tölë
ne. X Kina löbu 'ba bɔ akumu ni
kususu kpënnï ŋgï gbï rɔ Lazara
'dɔ tupö mo yaga, XI römöyï kö'du
gɔ lende abo na me ki'di bilaka
pili kilagi lende 'bënnï 'deni ki'di
dönnï 'deni me gɔ lende 'ba Yësu.

Tɔdɔ 'Ba Yësu Mï Yerosalema
(MT 21:1-11; MK 11:1-11; LK 19:28-40)

XII Mï bi këzë mɔtɔ 'böwu bi-
laka ma konzi ame ga kɔlɔ 'deni
kari to'dɔ karama 'ba Pasaka mï
Yerosalema ne uwö tëgë Yësu
ëdï ko'dɔkɔ tako tɔdɔ mï gawo.
XIII Kina lïjë koga mbili mbïrö ŋgï
közïnnï. Lïjë kari turë dɔ bo
timo gɔ kɔri tïlëlu bo ti towawa
dɔ mbili mbïrö 'bënnï naga nima.
Lïjë ulörï timo rɔ ma kembe tëgë,
“Dïlëluke Bɔko'ba. Yëyï këdï dɔ bɔ
ame kako ti möyï bo ŋere Bɔko'ba
ne. Bɔko'ba ko'dɔ yëyï dɔ ŋere 'ba
Yisarele.”
XIV Yësu o'ja akaca 'deni kina bo
këkï 'deni dɔmo këdï kako timo
mï Yerosalema. Ëdï 'deni kɔzɔ
lende ma tönë kugu mɔlo mï buku
'ba Bɔko'ba ne tara. Ame kiya
te, XV “Kpe bilaka 'ba Yerosalema,
kinza kereke dë kpe. Ŋere 'be na
me 'dë këdï 'deni liya rɔ tako. Bo
ëkï 'deni dɔ kole akaca.”
XVI Bɔ kösö gɔ Yësu ga ikali 'jɔ
'ba lende nima dë gba. Kina ɔdɔ
Yësu kënyï kɔdɔ 'deni yaga di mï
tölë tine, kina 'jaa lïjë koloma rɔ
tomeri mo dëmba lende nime ugu
rɔ dömöyï Yësu kina me bilaka
ko'dɔ 'deni ŋgï tara zi bo.
XVII-XVIII Mï kada nima Yësu këdï
kako Yerosalema ne, bilaka ma
konzi ari turë dɔ bo gɔ kɔri gɔ
kö'du 'ba Lazara. Römöyï lïjë uwö
lende mo 'deni di zi ya ame ga
tönë këdï ti Yësu ni yayi mï kada
nima bo kindiŋi Lazara, bo kïdëkï
kɔdɔ yaga di mï tï'börö yïmo ne.
XIX Kina ɔdɔ Parosi ni koŋgɔ 'deni
bilaka këdï kɔlɔ kari turë dɔ Yësu
gɔ kɔri kɔzɔ a nima tara tine, na
lïjë kebe ŋgï rɔ tiya mo rɔ gɔ rönnï
lïjë iya te, “Oŋgɔke te, ze 'beze
do'dɔke ɔtɔ dë kpe, bilaka ona
'deni ŋgï 'doyi kari gɔ bɔ nime
'dë.”

Bɔ Löwö Ako Zi Yësu

XX Mï kada nima yayi bɔ löwö
mɔtɔ ga ako 'deni gbï mï Yeros-
alema yayi bi to'dɔ mötu zi
Bɔko'ba. XXI Kina lïjë kako ŋgï
kilende zi Pïlïpö römöyï bo di mï
bilaka 'ba Betesayida ame di mï
dɔyayi 'ba Galilaya ne. Lïjë iya te,
“Do'dɔkɔ tilende ti Yësu.”
XXII Kina Pïlïpö kënyï kari kiya
ŋgï zi Andareya. Kina lïjë kari
kiya lende tönë ŋgï zi Yësu.
XXIII Bo iya te, “Kada ame 'dɔ
bilaka ko'ja tigɔ 'ba kole 'ba bilaka
lesi timo ne ömö 'deni. XXIV Rɔ
ma laka mëdï miya ziye, lende
nime ëdï kɔzɔ 'jɔ nyönyu tara. 'Jɔ
nyönyu kɔtɔ ɔdɔ kiya te kikeki,
ëdï kö'bö le 'biri kɔtɔ gɔ bi mo
nima. Ne ɔdɔ kiya te kïdïyë
'jɔ nima 'deni mï yayi, keŋme
'deni yaga, ëdï kötu ŋgï kïyöbu
kari tɔrɔ ŋbö kana ŋbaŋi dɔmo.
XXV Kina ëdï gbï tara, ya ame ga

ko'dɔkɔ toloma tö'bö mï dɔliŋɔ nime bine ne, lïjë ti kölë 'deni ŋgï. Ne ya ame ga ko'dɔkɔ dë 'dɔ toloma tö'bö dɔliŋɔ nime bine ne, lïjë na ŋgï ti këdï ti dïdï ma ŋburuŋburu. XXVI Ya ame ga lïjë ko'dɔkɔ toja laja zö ne i'dike lïjë kösö gɔma 'dɔ lïjë ame ga rɔ bɔ laja ma ga ne këdï nduwë bi kɔtɔ tö. Kina 'bu ma ti ki'di közï kakpa 'ba löbu abo 'deni ŋgï zïnnï.

XXVII Kina me le'jete ma 'deni ŋgï ti meri rɔ mbëmbë, mikali dë ɔdɔ 'dɔ miya tondo mo ga. 'Dɔ mititi 'bu ma gɔ bo kiyese ma yaga di zi gomɔ 'ba mï kada ma tɔne nime? Ne ɔdɔ kiya te miya tara, ele dë. Römöyï lende 'ba 'dɔ tɔdɔ mï gomɔ nime kina me mako gɔmo dɔliŋɔ nime bine ne. XXVIII Tine ti miya te, ‘'Bu ma, ileme löbu 'bï zi bilaka.’ ”

Kina gɔ lende nime Yësu kiya kɔzɔ a nime te ne yɔ, kina birɔ kudu ŋgï kako di mïtɔrɔ tëgë, “Mileme löbu ma 'deni mɔlo zi bilaka, ne ti mileme gbï 'böwu rɔ ma lölöwö.”

XXIX Bilaka ma konzi ame ga këdï kɔrɔ yayi ne, uwö birɔ nima kudu ne 'deni. Ya mɔtɔ ga iya rɔ tɔrɔ kapi, tine ya mɔtɔ ga iya te malayika 'ba Bɔko'ba na këdï kilende zi Yësu. XXX Kina bo kileki kiya zïnnï, bo iya te, “Birɔ nime udu dë dömöyï ma. Udu gɔ lende 'be. XXXI Kada ame Bɔko'ba ko'dɔkɔ to'dɔ burë 'ba dɔliŋɔ nime yïmo ne kina me 'deni tɔne. Kina kada ame 'dɔ Bɔko'ba koga Satani ame ko'dɔ rönï 'deni rɔ ŋere 'ba dɔ dɔliŋɔ nime timo yaga ne, kina me 'deni gbï tɔne. XXXII Kina ɔdɔ bilaka kogba ma 'deni kutötï ma dɔ ŋgërï tɔrɔ tine, ti mo'de bilaka pili 'deni ŋgï kako zö.”

XXXIII Lende nime, bo iya te 'dɔ bilaka kikali lende 'ba tölë abo nime këdï kako ne. XXXIV Tine bilaka naga nima ënyï kiya zi bo, iya te, “Ugu 'deni mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba iya te Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja kako dɔliŋɔ nime bine ne ëdï kako koloma kö'bö rɔ ŋburuŋburu. Ne rɔ ma tondo mo ga na kebe kiya 'böwu, kiya te Bɔko'ba o'dɔkɔ 'dɔ bilaka kogba kole 'ba bilaka lesi kutötï dɔ ŋgërï tɔrɔ? Yë mo na rɔ kole 'ba bilaka lesi mo?”

XXXV Bo iya te, “Bi kɔpɔ 'ba dɔliŋɔ nime ëdï koloma ŋge tiye mbowa. Ne kina laka 'dɔ kiliŋgereke ko'ja bi kɔpɔ nima këdï gba tiye, kinza mandölu kutu'bö ye ra di gɔ kɔri. Ya ame ga këdï kiliŋgere 'bënnï mï mandölu ne, lïjë ikali kɔri ame lïjë këdï kari teyi ne dë. XXXVI Ne tine ɔdɔ kiya te bi kɔpɔ nime këdï gba kɔzɔ a nime te, i'dike dɔye gɔ lende mo 'dɔ këddïke rɔ kole 'ba bi kɔpɔ.”

Kina ɔdɔ Yësu kote tiya lende naga nime 'deni kɔzɔ a nima tara tine, bo ënyï kari kusu abo dɔ bo ŋgï titi mbowa yaga bi mɔtɔ di zi tïndï 'ba bilaka naga nima. XXXVII Bilaka naga nima lïjë o'ja Yësu pele ŋgï këdï ko'dɔ lende ame ga kö'du mo ga kigayi bilaka pili ne, lïjë i'di dönnï dë gɔ lende abo. XXXVIII Ëdï 'deni kɔzɔ lende ma tönë Yesaya kugu mï buku 'ba Bɔko'ba, kiya te, “Ŋere, lïjë o'ja tigɔ 'bï pele tine bɔtɔ mɔtɔ i'di dönï dë gɔ lende ze nime.”

XXXIX Kina ma ki'di bilaka naga nima ko'dɔkɔ dë ti'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu, römöyï Yesaya ugu lende mɔtɔ 'deni gbï yayi, iya te, XL “Bɔko'ba iya te, ‘Mïyölu kömönnï 'deni yaga, kina mïdïrï kpa kɔri ma kari mï döku 'ba dönnï 'deni gbï teyi. Kinza lïjë koŋgɔ ra ti kömönnï, kina kinza kɔdɔ ra gbï mï döku 'ba dönnï. Kinza lïjë kotɔ dönnï ra di mï lende kënyë 'bënnï ga lïjë kileki zö mileŋo lïjë.’ ”

XLI Yesaya iya lende nime te gɔ kö'du 'ba Yësu römöyï bo o'ja löbu 'ba Yësu 'deni mɔlo.

XLII Dëmba ya ma konzi mɔtɔ ga
di mï löŋgö bilaka löbu 'ba Yudayi
naga nima i'di dönnï 'deni rɔ ma
laka gɔ lende 'ba Yësu. Tine lïjë rɔ
tikere di zi Parosi ni kinza ko'jɔŋɔ
lïjë ra yaga di bi tɔdɔ mï rö 'ba
mötu. Kina ki'di lïjë këdï koloma
ŋgï kinza tumö mï lende nima
yaga. XLIII Römöyï tïyëyï dökï'dï
bilaka lesi na za lïjë ki'di kö'du mo
kɔ'ɔ rönnï rɔ dɔ kiteli di dɔ tïyëyï
dökï'dï Bɔko'ba.
XLIV Mï kada mɔtɔ 'böwu na
Yësu kënyï kiya rɔ ma kembe, iya
te, “Ya ame ga ki'di dönnï 'deni
ŋgï rɔ ma laka gɔ lende ma ne,
'bu ma ame koja ma kako dɔliŋɔ
nime bine ne kina ma 'deni gbï
lïjë ki'di dönnï gɔmo. XLV Bilaka
ame ga ko'ja ma 'deni 'bu ma na
ma 'deni gbï lïjë ko'ja. XLVI Mako
'deni dɔliŋɔ nime bine rɔ bi kɔpɔ
'dɔ ki'di ya ame ga ki'di dönnï
gɔ lende ma ne koloma dë kpe
mï mandölu. XLVII Ne ya ame ga
lïjë kuwö lende ma nime pele, lïjë
ko'dɔkɔ dë to'dɔ mo ne, ma na dë
mëdï mo'dɔ burë 'bënnï. Römöyï
mako dë dɔliŋɔ nime bine bi to'dɔ
burë 'ba bilaka lesi. Mako tɔmɔ
bilaka di mï tölë. XLVIII Ya ame
ga ko'ji ma ko'dɔkɔ lende ma dë
ne, lende naga nime mëdï miya
ne na këdï kiya burë 'ba rönnï
kada mɔtɔ mï kada ame 'deni rɔ
ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne.
XLIX Lende naga nime mëdï miya
ne, minza miya ti közï kakpa 'ba
gbagba ma. 'Bu ma ame koja ma
kako dɔliŋɔ nime bine ne, bo na
ki'di lende naga nime zö pili rɔ
kɔtɔkɔtɔ 'dɔ miya. L Kina mikali
ŋgï rɔ ma laka toro kö'du ki'di abo
na këdï ki'di bilaka këdï ti dïdï ma
ŋburuŋburu. Kina lende ame ga
'bu ma kiya zö ne, kina ma ga ŋgï
mëdï miya koko ziye kɔzɔ ame bo
kiya zö ne tara.”

XIII

Yësu Urögö Ndï Bɔ Laja

I Kina ɔdɔ kömö 'deni mï tö'dö
ma dɔndende di kɔmɔ kada 'ba
karama 'ba Pasaka tine, Yësu ikali
'deni mɔlo kada 'ba tileki abo di
dɔliŋɔ nime bine 'dɔ tari zi 'bu bo
ɔwɔ dë kpe. Ne bilaka abo ga ame
bo kɔ'ɔ di mï dɔliŋɔ nime bine ne,
bo ti kileme ŋburuŋburu 'ba akɔ'ɔ
abo ŋgï teyi.

II Mï kada nima yayi Yësu ni
otɔtɔ dönnï 'deni ti bɔ kösö gɔ bo
ga mï dɔkɔpiyari tonyo akonyo.
Tine Satani i'di meri mo 'deni
mɔlo mï Yuda kole 'ba Simona
Isikarita 'dɔ bo kari kususu Yësu
zi turu.
III Yësu ikali 'deni 'bu bo Bɔko'ba
i'di tigɔ 'ba wa pili 'deni zi bo.
Kina bo ikali 'deni gbï bo ako di
zi Bɔko'ba kina me bo këdï kileki
'deni gbï kari zi Bɔko'ba. IV Kina
bo kënyï ŋgï tɔrɔ, bo kolɔ bɔŋgɔ
ma löbu yaga di rɔ bo. Kina bo
kogba bɔŋgɔ 'ba tididi rɔ ŋgï, bo
kudödu 'bömbö bo. V Kina bo
kunö mini ŋgï mï lebe. Kina bo
ki'di ŋgï turögö ndï bɔ kösö gɔ bo
ga. Kina bo koloma ŋgï nduwë
tididi mo ti bɔŋgɔ mo nima.
VI Kina ɔdɔ bo kömö 'deni dɔ
Simona Pïtörö tine, Pïtörö ënyï
kiya zi bo, iya te, “Ŋere, nï na 'dɔ
kurögö ndö?”
VII Bo iya te, “Wa nime mëdï
mo'dɔ ne, ikali 'jɔ mo dë, ne ti
kikali 'jɔ mo 'jaa kada mɔtɔ.”
VIII Pïtörö iya te, “A mɔtɔ ŋgï rɔ
ndö 'dɔ kurögö, inza du te.”
Bo iya te, “Ɔdɔ kiya te murögö
ndïyï dë, inza kpe rɔ 'bama.”
IX Pïtörö iya te, “Ŋere, ne ɔdɔ
këdï tara, kinza kurögö dë ŋge rɔ
ndö. Tine urögö rɔma pili kala
ŋbö dɔma tɔrɔ kpaki ti kɔnyɔ ma
ga.”
X Bo iya te, “Bilaka ame kurögö
rönï 'deni rɔmo 'deni mɔlo rɔ ma
kɔpɔ. Tine ndï bo na ŋge kola
'dɔ turögö mo. Kpe nime bine me
rɔ ma kɔpɔ. Ne bɔ ma kɔtɔ di
mï löŋgö ye na ŋge kinza rɔ ma
kɔpɔ.”

XI Lende 'ba bɔ ma kɔtɔ ma kinza rɔ ma kɔpɔ nima bo kiya ne, bo ikali bɔ ame këdï ko'dɔkɔ tari tususu bo zi turu ne 'deni.

XII Kina ɔdɔ bo kote turögö ndï bɔ kösö gɔ bo ga 'deni pili tine, bo olɔ bɔŋgɔ ma löbu abo tönë ŋgï rɔ bo. Kina bo koloma ŋgï bërï. Bo iya te, “Lende nime mo'dɔ ziye ne, ikalike 'jɔ mo ra? XIII Kina kɔzɔ ame kö'böke nduwë tïdëkï ma rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi, kina gbï rɔ ŋere tara ne, ele, römöyï ma ŋgï rɔ ma laka rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi 'be gbï rɔ ŋere 'be. XIV Ne kina me ma mo tönë rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi 'be gbï rɔ ŋere 'be ne, na me moja laja 'deni ziye kɔzɔ a nime te. Kina laka 'dɔ kari kojake laja gbï tara rɔ gɔ rɔye. XV Lende nime mo'dɔ 'deni 'dɔ ko'dɔke gbï kɔzɔ ame mo'dɔ ziye ne tara. XVI Rɔ ma laka miya ziye, bɔ ndɔbɔ inza mbiri di dɔ bɔ dɔ ndɔbɔ. Kina bɔ laja inza gbï mbiri di dɔ bɔ ame koja bo ne. XVII Lende naga nime ikalike laka, ɔdɔ ko'dɔke kɔzɔ a nima tara, ti këddike ŋgï ti mï këyï.

XVIII Ne mï këyï nime miya lende mo ne, miya dë ziye pili rɔ gɔye. Kpe ame ga migeli ye ne, mikali ye 'deni laka. Kina me mëdï miya 'deni rɔ ma laka ziye, ti këdï 'deni ŋgï kɔzɔ lende tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, ‘Bɔ ma tönë ŋgï kusu közï bo mï lebe kɔtɔ tö ne kina me kënyï kuyï dɔ giliti kuruku 'deni zö.’ XIX Kina me mëdï miya 'deni mɔlo te ziye gba kinza ko'dɔ rönï dë. Römöyï ɔdɔ kiya te ko'dɔ rönï yayi 'dɔ kikalike ŋgï omba ma na rɔ Bɔko'ba ame këdï rɔ ŋburuŋburu ne. XX Ne kina gbï me mëdï miya ziye rɔ ma laka, bilaka ame ga lïjë ki'di dönnï gɔ lende 'ba bɔ laja ma ga ne, lende ma na 'deni gbï lïjë ki'di dönnï gɔmo. Kina gbï bilaka ame ga lïjë ki'di dönnï gɔ lende ma ne rɔ ma laka lende 'ba Bɔko'ba ame koja ma ne na 'deni gbï lïjë ki'di dönnï gɔmo.”

Yësu Iya Gɔ Tususu Bo
(MT 26:20-25; MK 14:17-21; LK 22:21-23)

XXI Kina ɔdɔ Yësu bo kote tiya lende naga nime 'deni kɔzɔ a nime te tine, meri oso 'deni ŋgï mï bo. Kina bo kënyï kiya zi bɔ kösö gɔ bo ga, bo iya te, “Rɔ ma laka mëdï miya ziye, bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö ye nima bina na këdï kari kususu ma.”

XXII Lïjë ikali dë bo ëdï rɔ tiya yë. Kina lïjë koloma ŋgï rɔ toŋgɔ dönnï. XXIII Bɔ ame Yësu kɔ'ɔ rɔ dɔ kiteli ne ëdï koloma ŋgɔsi ŋgila Yësu yayi. XXIV Kina Simona Pïtörö kilende ŋgï teyi ti kɔmɔ bo, iya te, “Ititi bo te, yë na bo këdï rɔ tiya mo.”

XXV Kina bo kese ŋgï ŋgɔsi ŋgila Yësu. Bo iya te, “Yë mo na ya, ŋere?”

XXVI Yësu iya te, “Bɔ ame ɔdɔ koŋgɔ monye maŋgolɔ'bɔ musu dɔ möku mi'di teyi nima, omba bo nati.”

Kina bo konye maŋgolɔ'bɔ ŋgï, bo kusu dɔ möku. Kina bo ki'di ŋgï zi Yuda kole 'ba Simona Isikarita. XXVII Kina ɔdɔ Yuda konyo maŋgolɔ'bɔ tönë yɔ, na Satani kɔdɔ ŋgï mï bo. Kina Yësu kënyï kiya ŋgï zi bo, iya te, “Ënyï ti kari welo to'dɔ ndɔbɔ 'bï.”

XXVIII Bɔ kösö gɔ bo mɔtɔ ga ame yayi ne ikali 'jɔ 'ba lende nima Yësu kiya zi Yuda ne dë. XXIX Römöyï Yuda na rɔ bɔ kikeki gïrïsï 'bënnï, gɔ kö'du mo na ya mɔtɔ naga nima komeri 'bënnï, iya te, mɔtɔga Yësu ëdï koja Yuda kari tugö wa ame ga lïjë ko'dɔkɔ mï kada 'ba karama ne. Ala mɔtɔga Yësu ëdï koja bo kari ti'di gïrïsï zi bɔ lisa mɔtɔ.

XXX Kina ɔdɔ Yuda konyo maŋgolɔ'bɔ nima Yësu ki'di zi bo ne 'deni tine, bo ënyï ŋgï kɔdɔ yaga. Kina bo 'deni ŋgï mï bi kölu.

Kö'du Ki'di Ma La'ja

XXXI Di pötö Yuda kari 'deni na
Yësu kënyï kiya zi bɔ kösö gɔ bo
ga, bo iya te, “Kada 'ba toŋgɔ löbu
'ba kole 'ba bilaka lesi ömö 'deni
ŋgï zi bilaka. Kina gɔ lende mo
lïjë ti koŋgɔ löbu 'ba Bɔko'ba 'deni
gbï. XXXII Kina ɔdɔ kileme löbu
abo 'ba Bɔko'ba 'deni bo ti kileme
löbu abo ŋgï gbï welo kɔtɔ ti löbu
'ba kole 'ba bilaka lesi.

XXXIII Kole ma ga, minza moloma
kpe tiye bine gɔmo kɔwɔ. Kina ti
kebeke 'deni ŋgï tomeri gɔma yayi
tine ti këdï ŋgï ziye kɔzɔ lende
tönë miya zi löbu 'ba bilaka tönë
ga ne, ame miya te, ‘Gɔ bi nime
mëdï mari teyi ne inza kikalike
tari tömö teyi.’ □□□□ Ne oŋgɔ kina
me mëdï mose kö'du ki'di ma la'ja
'deni ziye 'dɔ kɔ'ɔke rɔye rɔ gɔ
rɔye. Mëdï mose ziye 'dɔ kɔ'ɔke
lëpï ye ga gbï kɔzɔ ame mɔ'ɔ ye
ne tara. XXXV Ɔdɔ kɔ'ɔke lëpï ye ga
'deni ŋgï kɔzɔ a nime te na bilaka
ti ki'di dönnï ŋgï gɔmo rɔ ma laka
kpe bɔ kösö gɔma ga na.”

XXXVI Simona Pïtörö iya te,
“Ŋere, ëddï kari 'bëyï yala ga ya?”

Bo iya te, “Bi nime mëdï mari
teyi ne, inza kikali tozi tɔne tari
teyi. Ne ti kari 'jaa kada mɔtɔ.”

XXXVII Pïtörö iya te, “Ŋere, gɔ
wa'di na 'dɔ mozi dë mari tïyï tɔne
gbï teyi ya? Mo'dɔkɔ ŋgï 'dɔ mölë
gɔ lende 'bï.”

XXXVIII Bo iya te, “Ti kɔ'bɔ ŋgï
'dɔ tölë gɔ lende ma? Rɔ ma laka
mëdï miya zïyï, mï korɔndɔ nime
tɔne gba kinza gɔŋgɔ kidapa dë,
ëddï koga kpëyï ŋbö mï mota kiya
zi bilaka, kiya te, ikali ma dë.”

XIV

Yësu, Kɔri Ma Kari Zi 'Bu

I Yësu ënyï kiya zi bɔ kösö gɔ
bo ga te, “Kinza ki'dike dökï'dï
ye kombi dë. Otoke nduwë ti'di
dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba. Kina
'dɔ kotoke gbï nduwë ti'di dɔye
gɔ lende ma. II Mëdï mari nime
tileŋo gɔ bi ziye. Mï liŋɔ 'ba
'bu ma Bɔko'ba 'dë yayi rö ëdï
ŋbaŋi. Ma kiya te kinza tara
dëne minza miya lende mo ziye.
III Kina ɔdɔ mileŋo gɔ bi 'deni
kote tine ti mileki 'jaa mako gɔye
bine 'dɔ moto ye kari teyi gɔ dari
dolomake bi kɔtɔ tiye. IV Gɔ bi
nime mëdï mari teyi ne kɔri mo
ikalike 'deni.”

V Kina Tɔma kënyï kititi bo, iya
te, “Ŋere, gɔ bi nime këddï kari
teyi ne dikali dë. Tine 'dɔ dikali
kɔri ma kari teyi totondo mo ga?”

VI Yësu iya te, “Ma na rɔ kɔri,
rɔ lende ma kodɔrɔ, gbï rɔ dïdï.
Bɔtɔ mɔtɔ ikali dë ma 'dɔ kömö
zi 'bu ma Bɔko'ba tine ŋge kɔtɔ
tö. VII Ikalike ma 'deni kina ti
kikalike 'bu ma Bɔko'ba gbï. Kina
me le'jete rɔ ma laka o'jake bo
'deni kina ikalike bo 'deni gbï.”

VIII Pïlïpö iya te, “Ŋere, ileme 'bu
yï mo nime zize 'dɔ lende mo kɔdɔ
laka dɔze.”

IX Yësu iya te, “Pïlïpö, ma nime
mëdï moloma mɔlo tiye bine ne,
ikali ma dë gba? Bɔ ame ko'ja
ma 'deni, bo o'ja 'bu ma 'deni
gbï. Ne gɔ wa'di na kebe kititi
ma 'böwu kiya te 'dɔ mileme 'bu
ma ziye? X Ze ti 'bu ma kpaki
rïyö rɔ akɔtɔ. I'di döyï dë gba gɔ
lende nime? Kina oŋgɔ gbï kɔzɔ
lende naga nima mëdï miya ziye
ne, lende 'ba gbagba ma ga na
dë. Lende 'ba 'bu ma ame dö'bö
ŋburu ti bo rɔ akɔtɔ ne na, ndɔbɔ
abo ga na ma ne. XI Lende nime
miya ziye, miya te ze ti 'bu ma
rɔ akɔtɔ ne, i'dike lende mo kɔdɔ
laka dɔye. Ɔdɔ kiya te lende mo
kɔdɔ dë gba laka dɔye, omerike
gɔ ndɔbɔ ame ga mo'dɔ ne kina
ti kikalike ŋgï rɔ ma laka. XII Rɔ
ma laka miya ziye, kpe ame ga
ki'dike dɔye 'deni ŋgï rɔ ma laka
gɔ lende ma ne, ti ko'dɔke ndɔbɔ
naga nime 'deni gbï kɔzɔ 'bama,
kina gbï rɔ dɔ kiteli. Römöyï mëdï
mari nime tari toloma ti 'bu ma.

XIII Kina me kpe ame ga rɔ 'ba
ma ne, ɔdɔ kititike Bɔko'ba gɔ wa
mɔtɔ ti mo'dɔ ŋgï ziye 'dɔ kileme
ŋgï zi bilaka rɔ ma laka 'bu ma na
rɔ löbu 'ba dɔ wa pili. XIV Kpe ame
ga 'deni rɔ 'bama ne, wa pili ame
ga këddï kititike di zö ne, ti mi'di
ŋgï ziye.

Ndose 'Ba Nyï Kɔtɔ Laka

XV Ne kina me kɔ'ɔke ma 'deni
o'dɔke kö'du ki'di naga nime mose
ziye ne. XVI Ti mari mititi 'bu ma
ŋgï gɔ lende 'be 'dɔ bo koja bɔ
kɔnyi mɔtɔ kako ziye. Bɔ kɔnyi
nima ti kako koloma kö'bö ŋburu
tiye bine, XVII ame bo na rɔ Nyï
Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba ne. Kina
bo ti ki'di ye 'deni ŋgï kikalike
lende laka 'ba Bɔko'ba pili. Bilaka
'ba dɔliŋɔ nime inza ko'ja kïnë bo,
kina lïjë inza kikali bo gbï. Kina
bo inza kako gbï koloma tïnnï.
Tine kpe na ŋge ti kikalike bo
römöyï bo ëdï kako koloma tiye,
bo kö'bö gbï mïye.

XVIII Tari ma nime mëdï mari
ne, minza mari gɔ mola ye rɔ
kiri'bala. Mëdï muyï dɔma 'jaa
kada mɔtɔ mako ziye. XIX Kina me
le'jete tö'dö mo ɔwɔ dë kpe ame
'dɔ bilaka 'ba dɔliŋɔ nime kikali
dë kpe to'ja kïnë ma. Ne kpe 'beye
ti ko'jake ma 'deni ŋgï gbï römöyï
mëdï ti dïdï ma ŋburuŋburu kina
kpe gbï ti këddïke 'deni gbï ti dïdï
ma ŋburuŋburu.

XX Kina ɔdɔ Nyï Kɔtɔ Laka kako
'deni ziye tine, ti kikalike 'deni ŋgï
omba ze rɔ akɔtɔ ti 'bu ma. Kina
kpe 'deni gbï rɔ akɔtɔ tö. XXI Nï
ame kuwö kö'du ki'di ma nime
ko'dɔ ŋgï ne, nï na rɔ bɔ ame kɔ'ɔ
ma 'deni kina nï na gbï ti 'bu ma
kɔ'ɔ yi. Kina ti mɔ'ɔ yi gbï mileme
rɔma zïyï."

XXII Kina bɔ kösö gɔ bo mɔtɔ
ame kïdëkï möyï mo rɔ Yuda ne
kënyï ŋgï kititi bo. Yuda ame
'beri, inza rɔ Yuda Isikarita. Bo
iya te, "Ŋere, rɔ ma totondo mo
ga na 'dɔ kileme röyï ŋge zize 'dɔ
ze na ŋge do'ja yi kinza bilaka ma
laki ko'ja yi dë?"

XXIII Yësu ileki dɔmo zïnnï, iya
te, "Ya ame ga pili kɔ'ɔ ma ne, ti
ko'dɔ lende ma 'deni ŋgï kina 'bu
ma ti kɔ'ɔ lïjë 'deni gbï. Kina ze ti
'bu ma, ti dako doloma 'deni ŋgï
tïnnï. XXIV Ne ya ame ga kɔ'ɔ ma
dë ne, lïjë inza kɔ'bɔ to'dɔ lende
ma. Lende nime këddï kuwöke
ne, lende ma na dë. Lende 'ba 'bu
ma ame koja ma kako dɔliŋɔ nime
bine ne na.

XXV Kina me mëdï miya lende
naga nime 'deni mɔlo te ziye ko'ja
mëdï gba tiye bine, XXVI ne tine
'bu ma ti koja Nyï Kɔtɔ Laka 'deni
'dɔ kako rɔ bɔ kɔnyi ziye. Ti
bo koja 'deni ŋgï 'dɔ kako ziye
ti közï kakpa ma. Nyï Kɔtɔ Laka
na ti kako kiyandi ye ti wa pili.
Kina bo ti ki'di lende 'ba wa ame
ga miya ziye ne 'deni ŋgï köyö
mïye. XXVII Kina me mëdï 'deni
mari ama, tine ti mïyëyï dökï'dï
ye 'deni ŋgï. Dökï'dï kïyëyï 'bama
inza kɔzɔ 'ba bilaka 'ba dɔliŋɔ
nime ame lïjë këdï kïyëyï dökï'dï
lëpï nnï ga timo ne tara. Mëdï
mïyëyï dökï'dï ye kolomake gbï
kɔzɔ 'bama ti mï këyï, kinza kolo-
make ra rɔ tikere. XXVIII Uwöke
lende tönë miya ziye ne 'deni, ame
miya te, 'Mëdï 'deni mari kina ti
mileki 'jaa mako ziye.' Ɔdɔ kɔ'ɔke
ma ŋgï rɔ ma laka, ti këddïke rɔ
lɔŋɔ gɔ tari ma ame mëdï mari zi
'bu ma ne, römöyï bo na mbiri di
dɔma.

XXIX Mëdï miya lende naga nime
mɔlo te ziye gba kinza ko'dɔ rönï.
Römöyï ɔdɔ ko'dɔ rönï kada mɔtɔ
'dɔ ki'dike dɔye ŋgï gɔ lende ma.
XXX Ne minza moloma kpe gɔmo
kɔwɔ bi tiya lende ŋbaŋi ziye,
römöyï Satani ame rɔ ŋere 'ba
dɔ dɔliŋɔ nime ne ëdï 'deni kako
gɔma. Satani inza ti tigɔ 'ba 'dɔ
ta'da ma timo, XXXI ne mëdï mo'dɔ
kɔzɔ ame 'bu ma kose zö ne tara
'dɔ bilaka 'ba dɔliŋɔ nime kikali
ŋgï rɔ ma laka omba mɔ'ɔ 'bu ma.

Kina 'deni ënyïke darike yaga di gɔ bi nime.”

XV

Yësu, Ŋgërï 'Ba Dïdï

I Yësu iya te, “Ma na rɔ mɔwɔ ma kïdïyë, kina 'bu ma Bɔko'ba na rɔ bɔ dɔmo. II Dɔŋgila mo ga ame këdï koloma 'bënnï kinza ko'dɔkɔ tana dë ne, bo ti kokpekpe 'deni ŋgï pili ku'du mökö. Tine dɔŋgila ame ga këdï kana ne, bo ti kileŋo 'deni ŋgï 'dɔ kana laka. III Kpe 'beye, lende naga nime mëdï miya ne ileŋo ye 'deni mɔlo rɔ ma laka. IV Kina ti olomake rɔ akɔtɔ tö kina ti moloma gbï rɔ akɔtɔ tiye.

Ɔdɔ dɔŋgila ŋgërï koza rönï 'beri kutu nï yaga di rɔ bïtïtïnï, inza kikali kpe tana gɔ dönï. Kina kpe na gbï tara, inza kikalike to'dɔ a mɔtɔ ɔdɔ kiya te kö'böke dë ŋgï rɔ akɔtɔ tö. V Ma na rɔ ŋgërï nima kina kpe na rɔ dɔŋgila mo ga. Bɔ ame koloma 'bënï kö'bö rɔ akɔtɔ tö kina ma gbï rɔ akɔtɔ ti bo ne, bo ti këdï 'ba bo 'deni ŋgï kɔzɔ dɔŋgila ŋgërï ame këdï kana rɔ mbëmbë ne tara. Römöyï inza kɔ'bɔke to'dɔ a mɔtɔ ɔdɔ kiya te ma na dë ŋgï mokɔnyi ye. VI Bɔ ame kö'bö dë rɔ akɔtɔ tö ne ëdï 'ba bo kɔzɔ dɔŋgila ŋgërï ame koke 'deni ku'du mökö kina kututu ŋgï ne tara. Bilaka ti kako 'deni kotɔtɔ dɔŋgila ŋgërï ma kututu naga nima kulu dɔmo rɔ kurugumu kusu pa'do yïmo kilaŋma yaga.

VII Ne ɔdɔ kö'böke rɔ akɔtɔ tö ki'dike lende ma gbï koloma kö'bö tiye, ɔdɔ kititike Bɔko'ba gɔ wa ame ga ko'dɔkɔke ne bo ti ki'di ŋgï ziye. VIII Kpe ame ga 'deni rɔ bɔ kösö gɔma ne ɔdɔ këddïke 'deni ŋgï kɔzɔ dɔŋgila ŋgërï ame ga këdï kana rɔ mbëmbë ne tara ti kileme löbu 'ba Bɔko'ba 'deni ŋgï zi bilaka. IX Mɔ'ɔ ye 'deni ŋgï rɔ ma laka kɔzɔ ame 'bu ma kɔ'ɔ ma gbï ne tara. Kina 'dɔ kö'böke mï kɔri 'ba akɔ'ɔ ma nime. X Ɔdɔ ko'dɔke kö'du ki'di ma ame ga mose ziye ne ti kikalike ŋgï tö'bö rɔ ma laka mï kɔri 'ba akɔ'ɔ ma, kɔzɔ 'bama ame mo'dɔ kö'du ki'di 'ba 'bu ma Bɔko'ba 'dɔ ki'di ma me mö'bö mï kɔri 'ba akɔ'ɔ abo ne. XI Kina me mose 'deni ziye 'dɔ ki'di mëdï rɔ lɔŋɔ gɔ lende 'be kina 'dɔ këddïke gbï ti lɔŋɔ ma löbu.

XII Kö'du ki'di nime mëdï mose ziye 'dɔ kɔ'ɔke lëpï ye ga gbï kɔzɔ ame mɔ'ɔ ye ne tara. XIII Akɔ'ɔ ame kulöwö rɔ dɔ kiteli ne na rɔ ti'di yida rɔ tölë tutë gɔ lëpï mɔtɔ. XIV Kpe ame ga ko'dɔke kö'du ki'di ma 'deni ne kpe 'deni rɔ lëpï ma ga, XV mïdëkï ye dë kpe rɔ atɔli, römöyï atɔli ikali bïcï lende 'ba bɔ dɔ roba dë. Kina me mëdï mïdëkï ye 'deni le'jete rɔ lëpï ma ga römöyï mïyëtï gɔ lende ame ga muwö di kpa 'bu ma Bɔko'ba ne 'deni pili ziye. XVI Kpe na dë kigelike ma rɔ lëpï ye, ma na migeli ye 'dɔ këddïke rɔ lëpï ma ga 'dɔ moja ye tari to'dɔ ndɔbɔ ma rɔ ma laka. Kina 'dɔ këddïke kɔzɔ dɔŋgila ŋgërï ame ga kana rɔ mbëmbë ne tara, ame 'dɔ döŋgërï ma kana mo ga kö'bö ŋgï rɔ ŋburuŋburu. Kina gɔ kö'du mo kpe ame ga rɔ 'bama ne, Bɔko'ba ti ki'di wa ame ga këddï kititike di zi bo ne 'deni ŋgï ziye.

XVII Kö'du ki'di ame mëdï mose ziye ne na me, ɔ'ɔke lëpï ye ga. XVIII Bilaka 'ba dɔliŋɔ nime ti kënyï 'deni bi to'ji ye tine 'dɔ komerike ŋgï di gɔ ndo'ji 'bënnï ma tönë lïjë ko'ji ma 'deni mɔlo ne. XIX Ne ma këddïke ra gba rɔ 'ba dɔliŋɔ nime dëne dɔliŋɔ ti kɔ'ɔ ye gbï römöyï kpe gba rɔ lëpï nnï ga. Ne kina me le'jete migeli ye 'deni di mï löŋgö lïjë. Kinzake kpe rɔ akɔtɔ tïnnï. Kina ma 'deni lïjë këdï ko'ji ye gɔmo. XX Omerike gɔ lende tönë miya ziye ne. Bɔ ndɔbɔ inza mbiri di dɔ bɔ dɔ ndɔbɔ. Kina me ya mɔtɔ ga ti

kodɔ gomɔ ŋgï rɔye gbï kɔzɔ ame
lïjë këdï kodɔ gomɔ rɔma ne tara.
Tine ya mɔtɔ ga ti ki'di dönnï
'deni ŋgï gbï gɔ lende 'be kɔzɔ
ame lïjë ki'di dönnï gɔ 'bama ne
tara. XXI Bilaka naga nima lïjë ikali
Bɔko'ba ame koja ma ne dë, kina
ti lïjë ko'dɔ lende naga nime 'deni
ŋgï pili ziye römöyï kpe 'bama
ga na. XXII Bilaka naga nima ma
kiya te mako dë dɔliŋɔ nime bine
'dɔ milende zïnnï kɔzɔ a nime
te dëne lïjë inza kikali gɔ lende
'bënnï naga nima rɔ lende kënyë.
Ne kina me mako milende 'deni
zïnnï, lende kënyë 'bënnï ga 'deni
rɔ wali rönnï. XXIII Ya ame ga ko'ji
ma ne, 'bu ma Bɔko'ba na ma gbï
lïjë ko'ji 'deni. XXIV Ma kiya te lïjë
ko'ja ma dë ŋgï mo'dɔ wa ame
ga bɔtɔ ko'dɔ dë mɔlo ne dëne
lende kënyë 'bënnï ga inza rɔ wali
rönnï. Ne kina me lïjë ko'ja ndɔbɔ
naga nime mo'dɔ ne 'deni, kina
lïjë kënyï ko'ji ze 'deni ŋgï kpaki
rïyö ti 'bu ma. XXV Lende 'bënnï
ëdï 'deni kɔzɔ lende tönë ga kugu
mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara.
Ame kugu 'deni kiya te, ‘Lïjë o'ji
ma ŋgï rɔ ma sari kinza yï lende
mo.’ □□□ Ne Nyï Kɔtɔ Laka ti kako
'deni ŋgï 'basi ziye rɔ bɔ kɔnyi.
Ti moja bo kako ziye di zi 'bu
ma Bɔko'ba 'dɔ bo kiya lende ma
nime rɔ ma kodɔrɔ ziye. XXVII Kina
'dɔ kari kiyake lende ma gbï zi
bilaka römöyï kpe na mɔlo tö di
bi tisaki mo.”

XVI

Ndɔbɔ 'Ba Nyï Kɔtɔ Laka

I “Kina me miya lende mo 'deni
ziye kinza kënyïke ra toga kpeye
gɔma kada mɔtɔ ɔdɔ kada 'ba
gomɔ mo kömö 'deni. II Mï kada
mo naga nima yayi lïjë ti kebe toga
ye yaga di mï rö 'ba mötu. Kina ya
ame ga këdï kupö ye ne ti kënyï
'deni gbï tiya mo tëgë laja 'bënnï
ma lïjë koja zi Bɔko'ba na ma rɔ
löpö nima lïjë kupö ye ne. III Lïjë
ti ko'dɔ lende naga nime 'deni ŋgï
te römöyï lïjë ikali ma dë, kina lïjë
ikali ë'bënnï 'bu ma Bɔko'ba dë
gbï.

IV Tine mëdï miya 'deni mɔlo te
ziye 'dɔ ɔdɔ këdï ko'dɔ rönï ziye
dayi 'dɔ komerike ŋgï di gɔ lende
naga nime miya ne. Mɔlo mis-
aki ndɔbɔ 'ba akiyandi ma nime
mo'dɔkɔ dë tiya lende naga nime
ziye römöyï mëdï gba moloma
tiye bine. V Ne kina me le'jete
mëdï 'deni mo'dɔkɔ 'dɔ tileki tari
zi bɔ ame koja ma ne. Tine bɔtɔ
ma kɔtɔ mɔtɔ 'dɔ kënyï kititi ma
ŋgï di mï löŋgö ye nima kiya te,
‘Ëddï kari yala?’ ne inza yɔ. VI Kpe
'deni ŋgï za ti meri rɔ mbëmbë
gɔ lende naga nime miya ziye ne.
VII Rɔ ma laka mëdï miya ziye, tari
ma nime ti këdï 'deni ŋgï rɔ lende
laka ziye. Römöyï ɔdɔ kiya te mari
dë, bɔ kɔnyi nima inza kikali tako
ziye bine. Ne ɔdɔ mari 'deni ti
moja bo kako ziye.

VIII Kina ɔdɔ bo kako 'deni bine
tine, bo ti ki'di bilaka 'deni ŋgï
kikali gɔ meri ame ga lïjë kɔcɔ
'deni timo ne. Bo ti ki'di lïjë
'deni kikali gɔ meri ame ga lïjë
kɔcɔ 'deni timo gɔ kö'du 'ba lende
kënyë ne gbï ti ame ga lïjë kɔcɔ
'deni timo kiya te ma bɔ lende
laka na dë ne. Bo ti ki'di lïjë 'deni
ŋgï kikali rɔ ma laka meri 'bënnï
ga ame lïjë komeri gɔ lende 'ba
burë löbu 'ba Bɔko'ba nime ne
ɔcɔ 'deni gbï. IX Lïjë ti kikali gɔ
meri ame ga lïjë kɔcɔ 'deni timo
gɔ kö'du 'ba lende kënyë ne 'deni
ŋgï, römöyï lïjë i'di dönnï dë gɔ
lende ma. X Lïjë ti kikali gɔ meri
ame ga lïjë kɔcɔ 'deni gbï timo
kiya te ma bɔ lende laka na dë ne,
römöyï mëdï 'deni mileki mari zi
'bu ma. Kina inza ko'jake kïnë ma
kpe. XI Lïjë ti kikali gɔ meri ame
ga lïjë kɔcɔ 'deni timo gɔ lende
'ba burë löbu 'ba Bɔko'ba nime
ne 'deni gbï, römöyï Bɔko'ba odɔ
karama 'deni mɔlo dɔ Satani ame

'deni rɔ bɔ dɔ dɔliŋɔ nime ne.
XII Mëdï ti lende mɔtɔ ga ŋbaŋi
ame mo'dɔkɔ gɔ miya ziye gïrï
nime, ne ɔ'bɔke dë gba tikali mo
laka. XIII Ne Nyï Kɔtɔ Laka ame
bo na rɔ bɔ kileme gɔ lende laka
'ba Bɔko'ba zi bilaka ne ti kako
'deni 'basi. Bo ti ki'di ye 'deni ŋgï
kikalike gɔ lende laka 'ba Bɔko'ba
me. Bo inza kiya lende mɔtɔ gɔ
dɔ bo, lende ame ga bo kuwö ne
na ŋge bo këdï kiya. Kina bo ti
kiya lende 'ba wa ame ga ko'dɔ
rönnï dë gba ne 'deni gbï ziye.
XIV Lende ame ga bo kuwö di zö ne
na ŋge bo këdï kako kiya ziye 'dɔ
bo kileme löbu ma ziye. XV Wa pili
ame ga rɔ 'ba 'bu ma ne, ma na rɔ
bɔ dɔmo. Kina me miya 'deni ziye
lende ame ga Nyï Kɔtɔ Laka këdï
kuwö di zö ne na bo këdï kako
kiya pili ziye.
XVI Kada mo ɔwɔ dë kpe ame 'dɔ
kikalike dë kpe to'ja kïnë ma. Tine
di pötö mo mbowa yayi ti ko'jake
ma 'deni gbï 'böwu."

Kada Mo Ɔwɔ Dë Kpe

XVII Kina bɔ kösö gɔ bo mɔtɔ
ga kënyï ŋgï tititi rönnï rɔ gɔ
rönnï, lïjë iya te, "Lende abo tɔ
nime bo këdï konyɔnyɔ kiya 'ba
bo tëgë, 'Kada mo ɔwɔ dë kpe
ame 'dɔ kikalike dë kpe to'ja kïnë
ma, tine di pötö mo mbowa yayi ti
ko'jake ma 'deni gbï 'böwu,' kina
lende kiya abo mɔtɔ ga gbï tëgë,
'Römöyï mëdï mileki mari zi 'bu
ma,' 'jɔ 'ba lende abo naga nime
tëgë totondo mo ga? XVIII Kada 'ba
wa'di mo ga na bo këdï kiya 'ba bo
tëgë ola 'deni mbowa? Lende abo
tɔ naga nime ïlïkö za dɔ bilaka."
XIX Yësu ikali 'deni lïjë o'dɔkɔ
'dɔ tititi bo gɔ 'jɔ 'ba lende naga
nima bo kiya ne. Kina bo kiya
zïnnï, bo iya te, "Lende nime miya
ziye miya te, 'Kada mo ɔwɔ dë kpe
ame 'dɔ kikalike dë kpe to'ja kïnë
ma. Tine di pötö mo mbowa yayi
ti ko'jake ma 'deni gbï 'böwu,' ne
kina këddïke rɔ tititi rɔye gɔ lende
mo? XX Rɔ ma laka miya ziye, ëddï
kuduke 'beye kada mɔtɔ, konyoke
kökö, tine bilaka 'ba dɔliŋɔ nime
ti këdï 'bënnï 'deni ŋgï rɔ lɔŋɔ. Ti
kolomake 'deni gbï dɔ meri kina
meri 'be ti kuyï rönï 'deni rɔ lɔŋɔ
ziye di pötö mo. XXI Ti këdï 'deni
ziye kɔzɔ kada 'ba löyö 'ba 'ja
tara. Ɔdɔ mï 'ja këdï 'deni kɔ'ɔ,
lɔko ŋgï rɔ meri römöyï lɔko ikali
kada 'ba gomɔ ömö 'deni. Ne ɔdɔ
lɔko köyö kole 'bënï nima 'deni
tine, dönï udölu ŋgï me yaga di gɔ
gomɔ 'bënï tönë ga, römöyï lɔko
öyö bilaka lesi 'bënï 'deni dɔyayi
nime. Kina lɔko ŋgï rɔ lɔŋɔ gɔ
lende mo. XXII Kina ti këdï gbï
ziye tara yayi. Ti këddïke rɔ meri
gïrï nime. Ne ɔdɔ kiya te mileki
'deni mako 'böwu ziye bine kada
mɔtɔ ti këddïke 'deni gbï rɔ lɔŋɔ.
Kina bɔtɔ mɔtɔ inza kpe ame gɔ
kako ka'da ye di mï lɔŋɔ 'be nima.
XXIII Kina mï kada mo naga nima
yayi inza kititike ma kpe rɔ tititi.
Rɔ ma laka miya ziye, kpe ame
ga 'deni rɔ 'bama ne, wa ame
ga pili këddï kititike di zi 'bu ma
Bɔko'ba ne, bo ti ki'di ŋgï ziye.
XXIV Römöyï mɔlo di bi tisaki mo
ŋbö kömö mï kada nime tɔne, kpe
ame ga rɔ 'bama ga ne ititike wa
mɔtɔ dë gba di zi bo. Kina me
miya 'deni ziye, ititike wa di zi
Bɔko'ba kina bo ti ki'di ŋgï ziye
ame 'dɔ ki'di lɔŋɔ 'be këdï rɔ dɔ
kiteli.
XXV Lende naga nime kina me
miya 'deni me ziye rɔ dɔŋgala. Ne
ɔdɔ kömö 'deni mï kada mo dayi
kada mɔtɔ, minza miya lende kpe
ziye rɔ dɔŋgala. Mëdï mïyëtï gɔ
lende 'ba 'bu ma Bɔko'ba pili yaga
ziye bi kɔpɔ. XXVI Kina mï kada
mo naga nima yayi kpe ame ga
rɔ 'bama ne ti kititike wa 'deni
ŋgï di zi Bɔko'ba, römöyï bo ɔ'ɔ
ye 'deni mɔlo. A mɔtɔ inza kpe
ame 'dɔ ma na mititi bo gɔ lende
'be. XXVII Bo ɔ'ɔ ye 'deni gɔ lende

nime kɔ'ɔke ma ki'dike dɔye gbï gɔ tako ma ame mako di zi bo ne.
XXVIII Tako ma nime mï dɔliŋɔ bine ne mako di zi 'bu ma Bɔko'ba.
Kina me le'jete mëdï mënyï 'deni mola dɔliŋɔ nime mileki mari zi bo."

Aka'da 'Ba Yësu

XXIX Kina bɔ kösö gɔ bo ga kënyï kiya zi bo, iya te, "Ŋere, ma le'jete ëddï 'deni ŋgï kiya 'jɔ 'ba lende yaga bi kɔpɔ zize. Iya dë kpe rɔ dɔŋgala kɔzɔ ma dɔgba.
XXX Le'jete dikali yi 'deni nï na rɔ bɔ kikali 'jɔ 'ba lende pili. Lende ame ga bilaka këdï komeri ti mïnnï 'dɔ lïjë kititi yi timo ne, ikali ŋgï mɔlo gba kota kinza lïjë kititi dë. Lende naga nime i'di ze 'deni ŋgï le'jete dikali yi rɔ ma laka rɔ bɔ ame ŋgï kako di zi Bɔko'ba ne."

XXXI Bo ileki dɔmo zïnnï, bo iya te, "I'dike dɔye 'deni laka gɔ lende nime?
XXXII Kada tönë mëdï miya te ti kömö 'deni ne, bo na me 'deni tɔne, ame 'dɔ kita'bake me di rɔma rɔ kɔtɔkɔtɔ, kolake ma rɔ dɔ kutu ma. Ne tine, minza rɔ dɔ kutu ma. 'Bu ma Bɔko'ba ëdï tö.

XXXIII Lende naga nime miya 'deni ziye 'dɔ ki'di ye këddïke rɔ akɔtɔ tö, kina 'dɔ këddïke gbï ti dökï'dï këyï. Gomɔ 'ba dɔliŋɔ nime ti kɔdɔ rɔye, tine ogbɔke rɔye laka kpamo römöyï ma'da dɔliŋɔ 'deni."

XVII

Yësu Umötu Gɔ Bɔ Laja

I Kina ɔdɔ Yësu kote tiya lende naga nime 'deni zi bɔ kösö gɔ bo ga kɔzɔ a nime te tine, na bo kombi kɔmɔ bo ŋgï kari mïtɔrɔ, bo kiya te, "'Bu ma, kada 'ba tölë ma ömö 'deni. Kina i'di ti 'dɔ bilaka kikali ma kole 'bï rɔ löbu 'ba dɔ wa pili. Kina 'dɔ mileme zïnnï rɔ ma laka, nï na gbï rɔ löbu 'ba dɔ wa naga nime pili.
II I'di közï kakpa 'ba dɔ bilaka pili 'deni zö, kina 'dɔ mi'di dïdï ma ŋburuŋburu ti zi ya ame ga ki'di 'deni zö ne.
III Dïdï ma ŋburuŋburu nime na rɔ tikali yi, nï Bɔko'ba gbï tö ma Yësu Kurïsïtö. Nï Bɔko'ba na ŋge kɔtɔ 'dɔ bilaka koro yi. Kina ma na rɔ bɔ ame koja 'deni kako dɔliŋɔ nime bine ne.

IV 'Bu ma, ndɔbɔ 'bï ame ga koja ma to'dɔ mo ne, mote 'deni. Mileme yi 'deni zi bilaka 'ba dɔliŋɔ nime rɔ löbu 'ba dɔ wa pili.
V Kina me mëdï mititi yi 'dɔ ki'di ma ti mileki mari ŋgila yi yayi rɔ löbu 'ba dɔ wa pili, kɔzɔ ma tönë moloma pa mɔlo rɔ löbu 'ba dɔ wa pili gba kinza ko'ba dɔliŋɔ nime dë ne.
VI Bilaka ame ga ki'di 'deni zö di mï löŋgö bilaka 'ba dɔliŋɔ nime ne, mi'di lïjë 'deni kikali yi. Lïjë ë'bï ga na, nï na ki'di lïjë zö. Kina me le'jete lïjë i'di dönnï 'deni rɔ ma laka gɔ lende 'bï ti dökï'dï kɔtɔ.
VII Kina lïjë ikali 'deni gbï wa pili naga nime, nï na ki'di zö.
VIII Lende tönë ga kose zö ne, mïyëtï 'deni pili zïnnï, lïjë kuwö. Kina lïjë ikali 'deni ŋgï rɔ ma laka mako di zïyï. Kina me le'jete lïjë i'di dönnï 'deni ŋgï rɔ ma laka gɔmo nï na koja ma.
IX Mititi yi dë 'dɔ kokɔnyi bilaka 'ba dɔliŋɔ nime pili. Mititi yi ŋge gɔ ya ame ga ki'di 'deni zö ne na 'dɔ kokɔnyi, römöyï lïjë 'deni rɔ 'bëyï.
X Wa pili ame ga rɔ 'bama ne, ë'bï na. Kina wa pili ame ga 'deni rɔ 'bëyï ne, ama ga na 'deni gbï. Gɔ lende mo na me lïjë kileme löbu ma 'deni.

XI Kina me mëdï mo'dɔkɔ 'deni tileki tari zïyï yayi. Minza kpe tïnnï mï dɔliŋɔ nime. Ne lïjë 'bënnï na me gba mï dɔliŋɔ nime bine. 'Bu ma, nï ame kɔtɔ laka ne, oŋgɔ gɔ bilaka naga nime ti tigɔ 'bï ame ki'di 'deni gbï zö ne. Oŋgɔ gönnï 'dɔ ki'di lïjë këdï rɔ akɔtɔ kɔzɔ ame ze ma ze tïyï rɔ akɔtɔ ne tara.
XII Mï kada ame ga mëdï tïnnï bine ne, moloma 'deni toŋgɔ

gönnï ti tigɔ 'bï ame ki'di zö ne. Kina mitata lïjë 'deni pili laka. Ma kɔtɔ mɔtɔ ölu dë du te di mï löŋgö lïjë. Bɔ ma kölu di mï löŋgö lïjë na ŋge kɔtɔ rɔ bɔ ame bo na ko'dɔkɔ abo 'dɔ bo kölu ne. Kina me bo ölu 'deni kɔzɔ lende tönë kugu mɔlo mï buku 'bï gɔ lende abo ne tara.

XIII Kina me le'jete mëdï 'deni mari zïyï, na me mëdï mose lende naga nime 'deni mï dɔliŋɔ bine 'dɔ lïjë koloma gbï ti lɔŋɔ ma löbu kɔzɔ 'bama. XIV Miyandi lïjë 'deni laka ti kɔri 'ba lende 'bï kina me le'jete bilaka 'ba dɔliŋɔ kënyï 'deni to'ji lïjë römöyï lïjë inza kpe rɔ 'ba dɔliŋɔ gbï kɔzɔ 'bama ame minza kpe rɔ 'ba dɔliŋɔ nime ne. XV Ne mititi yi dë 'dɔ kogba lïjë yaga di mï dɔliŋɔ nime. Mëdï mititi yi ŋge gɔ kitata lïjë di zi Satani ame bo na rɔ ŋere 'ba lende kënyë ne. XVI Bilaka naga nime inza kpe rɔ 'ba dɔliŋɔ nime gbï kɔzɔ 'bama ame minza kpe rɔ 'ba dɔliŋɔ nime ne. XVII Kina me mititi yi 'deni 'dɔ ki'di lïjë koloma rɔ ë'bï ga ti tigɔ 'ba lende laka 'bï nime. Lende laka na rɔ ë'bï. XVIII Mëdï moja lïjë kari toja laja mï dɔliŋɔ nime kɔzɔ ame gbï koja ma mako toja laja mï dɔliŋɔ nime bine ne tara.

XIX Kina me mi'di rɔma 'deni közïyï gɔ lende 'bënnï 'dɔ lïjë këdï ŋgï kada mɔtɔ rɔ ma laka rɔ ë'bï ga. XX Mititi yi dë ŋge kɔtɔ gönnï tine gbï gɔ bilaka ame ga këdï kuwö dönnï ki'di dönnï ŋgï gɔ lende ma nime ne. XXI Mititi yi 'dɔ kodɔ'bɔ lïjë pili këdï rɔ akɔtɔ, 'dɔ ki'di lïjë këdï gbï rɔ akɔtɔ tize gbï kɔzɔ ame ze ma ze tïyï, 'bu ma, rɔ akɔtɔ ne tara. 'Dɔ ki'di bilaka 'ba dɔliŋɔ nime ki'di dönnï ŋgï gɔmo rɔ ma laka nï na koja ma. XXII Lïjë bilaka ma 'bama mo naga nime mi'di lïjë 'deni 'dɔ këdï rɔ löbu gbï kɔzɔ ame ki'di ma rɔ löbu ne tara. 'Dɔ lïjë pili këdï gbï rɔ akɔtɔ kɔzɔ ame ze ma ze tïyï rɔ akɔtɔ ne tara. XXIII Kina gbï 'dɔ lïjë këdï rɔ akɔtɔ tize 'dɔ ki'di bilaka 'ba dɔliŋɔ nime kikali ŋgï gɔ lende mo nï na me koja ma, kina me kɔ'ɔ ya naga nime 'deni gbï kɔzɔ ame kɔ'ɔ ma ne tara.

XXIV 'Bu ma, nï na me ki'di bilaka naga nime zö. Mititi yi 'dɔ ki'di lïjë pili këdï bi kɔtɔ tö 'dɔ lïjë kikali ŋgï ɔ'ɔ ma 'deni mɔlo gba kinza ko'ba dɔliŋɔ nime dë, kina me ki'di ma 'deni rɔ löbu 'ba dɔ wa pili.

XXV 'Bu ma, nï na rɔ bɔ lende laka. Tine bilaka 'ba dɔliŋɔ ikali yi dë, ne ma 'bama mikali yi 'deni laka, kina me le'jete bilaka naga nime lïjë ikali 'deni ŋgï rɔ ma laka nï na me koja ma kako dɔliŋɔ nime bine ne. XXVI Mileme yi 'deni zïnnï kina ti mö'bö gbï nduwë tileme yi zïnnï kɔzɔ a nima tara 'dɔ ki'di lïjë pili këdï rɔ akɔtɔ tö 'dɔ lïjë kɔ'ɔ lëpï nnï ga gbï kɔzɔ ame kɔ'ɔ ma ne tara."

XVIII

Tinda'ba Yësu
(MT 26:47-56; MK 14:43-50; LK 22:47-53)

I Di pötö mo na Yësu ni kënyï ŋgï ti bɔ kösö gɔ bo ga kudö kebe mï gbögbö 'ba Kidirona kari mï nyaka mɔtɔ. II Yuda bɔ kususu Yësu zi turu tönë, bo ikali gɔ bi nima 'deni mɔlo römöyï Yësu ni oloma nduwënduwë rɔ totɔtɔ dönnï yayi ti bɔ kösö gɔ bo ga. III Kina Yuda kënyï ŋgï ti bɔ kanya 'ba Romo gbï ti bɔ kanya ame ga löbu 'ba bɔ akumu ni ti Parosi ni koja ne, lïjë kari yayi. Lïjë ɔlɔ ti mee 'bënnï ga ti lamba gbï ti pa'do dɔ kali. IV Yësu ikali wa ame ga pili këdï ko'dɔkɔ to'dɔ rönï zi bo ne 'deni mɔlo, kina bo kari ŋgï zïnnï, bo kiya te, "Yë na këddïke rɔ toma mo?"

V Lïjë iya te, "Yësu 'ba Nazareta na dëdï doma."

Bo iya te, "Ma mo na me."

Yuda bɔ susu mo tönë, bo ëdï gbï yayi ti bɔ kanya naga nima.

VI Kina ɔdɔ lïjë kuwö Yësu 'deni
kiya te, “Ma mo na me,” tine lïjë
ënyï kïlïpëtë ŋgï kileki ti gönnï
yï'böwu. VII Kina Yësu kënyï kileki
kiya zïnnï, iya te, “Yë mo na
këddïke rɔ toma mo?”
Lïjë iya te, “Yësu 'ba Nazareta
na dëdï rɔ toma mo.”
VIII Bo iya te, “Kina me miya
ziye ma mo na ŋgï nime. Ɔdɔ
kiya te ma mo na ŋgï këddïke
rɔ toma mo, olake bɔ kösö gɔma
naga nime kari ë'bënnï.”
IX Bo iya lende nima 'deni tara
'dɔ ko'dɔ rönï kɔzɔ lende ma tönë
bo kiya 'deni mɔlo bo kiya te, “'Bu
ma, bilaka naga nime ki'di zö ne,
mola ma kɔtɔ dë du te kölu di mï
löŋgö lïjë.”
X Simona Pïtörö ëdï yayi ti kulu
abo, kina bo kotɔ ŋgï yaga di mï
poka mo kina bo koga bɔ laja 'ba
bɔ ame rɔ löbu 'ba dɔ bɔ akumu
ne ŋgï timo. Möyï bɔ laja mo nima
rɔ Maluku. Kina kulu koke mbili
Maluku ma kapa dörï ŋgï yaga.
XI Yësu iya te, “Pïtörö, usu kulu 'bï
kileki mï poka mo. Omeri 'bëyï iya
te gomɔ nime 'bu ma ki'di zö ne ti
milagi di rɔmo?”
XII Kina bɔ kanya 'ba Romo naga
nima ti bɔ dönnï mo ti bɔ kanya
ma 'ba Yudayi ni kinda'ba Yësu
ŋgï, lïjë kudödu közïmo ŋgï teyi.
XIII Kina lïjë koto bo ŋgï titi dɔgba
kari liŋɔ 'ba turu ma löbu mɔtɔ
kïdëkï möyï mo rɔ Ana, bɔ lanzo
'ba Kayapa bɔ dɔ bɔ akumu ma mï
kɔmɔ kɔɔ nima. XIV Kayapa nime
na tönë kiya zi löbu 'ba Yudayi
mɔtɔ ga, kiya te, ma laka na 'dɔ
bilaka kɔtɔ na ŋge 'dɔ kölë di dɔ
ame 'dɔ bilaka pili kote dönnï ne.

Kpa Koga 'Ba Pïtörö
(MT 26:69-70; MK 14:66-68; LK 22:55-57)

XV Kina ɔdɔ lïjë koto Yësu 'deni
kari liŋɔ 'ba turu löbu nima tine,
Simona Pïtörö ni ti bɔ kösö gɔ
Yësu mɔtɔ ozi ŋgï kari yayi. Bɔ
kösö gɔ Yësu mɔtɔ mo nima, lïjë
ikali rönnï 'deni mɔlo ti turu löbu
nima koto Yësu kari liŋɔ mo ne.
Kina bo kɔdɔ 'ba bo ŋgï kari liŋɔ
gɔ Yësu yayi. XVI Tine Pïtörö
ɔrɔ 'ba bo kileke kpa reki yaga.
Bɔ kösö gɔ Yësu mɔtɔ mo nima
ari kiya zi nyiti bɔ koda kpa
reki nima, kina ko'de Pïtörö ŋgï.
XVII Tine na nyiti mo tönë kititi
Pïtörö, iya te, “O'ja, nï bɔ kösö gɔ
Yësu na gbï 'di?”
Pïtörö iya te, “Ee, ma bɔ kösö gɔ
bo na dë.”
XVIII Bɔ laja 'ba turu löbu nima ti
bɔ kanya mo ga ulö'jö pa'do 'deni
mï kïrïkëlï yayi, lïjë këdï rɔ tubï
rönnï kɔmɔ mo di zi bi këyï. Kina
Pïtörö kari ŋgï kɔrɔ ŋgila lïjë yayi
tubï rɔ bo.

Tititi Kpa Yësu
(MT 26:59-66; MK 14:55-64; LK 22:66-71)

XIX Turu löbu nima oloma rɔ
tititi kpa Yësu, iya te, “Bɔ kösö
göyï ga ëdï ndö? Kina lende ma
këddï kiyandi mo ga tëgë tondo?”
XX Yësu iya te, “Miya lende 'deni
nduwë rɔ kɔmɔ kada bi kɔpɔ zi
bilaka. Miyandi bilaka 'deni di
mï rö 'ba mötu kina gbï di mï
reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba, bi
ame ga bilaka këdï kotɔtɔ dönnï
teyi ne. Miya lende mɔtɔ dë rɔ
kusu, XXI ne gɔ wa'di na këddï
kititi ma gɔ lende 'ba akiyandi
ame ga moloma rɔ tiyandi mo ne?
Ititi bilaka ame ga koloma rɔ tuwö
mo ne. Lïjë na kikali lende ma
miyandi.”
XXII Kina bɔ kanya mɔtɔ kënyï
ŋgï kokɔsɔ Yësu, iya te, “Ëddï
kilende zi turu löbu nime tara gɔ
wa'di 'bï tɔ ne?”
XXIII Yësu iya te, “Ɔdɔ miya lende
mɔtɔ rɔ ma kënyë iya yaga, ne ɔdɔ
kiya te lende ma këdï rɔ ma laka
kinza komba ma dë.”
XXIV Kina Ana koja Yësu ŋgï
'bato kari zi Kayapa bɔ dɔ bɔ
akumu. Közï Yësu gba rɔ ma
kudödu teyi.

XXV Pïtörö ëdï yayi bi tubï rɔ bo kɔmɔ pa'do. Kina ya mɔtɔ ga kako kititi bo, iya te, “O'ja nï bɔ kösö gɔ Yësu na gbï 'di?”

Pïtörö andi gɔmo, iya te, “Ee, ma bɔ kösö gɔ bo na dë.”

XXVI Bɔ mɔtɔ ëdï gbï yayi rɔ bɔ laja 'ba bɔ dɔ bɔ akumu nima. Bɔ nima löndö bo na tönë Pïtörö koke mbili mo ne. Kina bo kako gbï kititi Pïtörö, iya te, “O'ja kɔzɔ mo'ja yi gbï di mï nyaka 'dë yayi ti Yësu 'di?”

XXVII Pïtörö ënyï gbï kandi gɔmo, kina mbowa te yɔ na gɔŋgɔ ki-dapa ŋgï.

Yësu Ɔrɔ Kɔmɔ Pilato
(MT 27:1-2; MK 15:1-5; LK 23:1-5)

XXVIII Kina ɔdɔ kömö 'deni mï kano bi tine, lïjë ogba Yësu ŋgï di liŋɔ 'ba Kayapa koto kari liŋɔ 'ba turu ma löbu 'ba Romo ame rɔ bɔ dönnï mo ne. Tine lïjë ari dë ŋbö kɔdɔ mï liŋɔ mo yayi römöyï dölëtï 'bënnï 'ba Yudayi o'jɔŋɔ ya ame ga kɔdɔ mï liŋɔ 'ba bɔ löwö ne 'deni di bi tari mï karama mï kada mo nima. XXIX Kina turu 'ba dönnï mo nima kïdëkï möyï mo rɔ Pilato ne kɔdɔ ŋgï kako zïnnï yaga, bo kiya te, “Lende kënyë wa'di na kiyake te bo o'dɔ?”

XXX Lïjë iya te, “Ma kiya te bo kinza rɔ bɔ ko'dɔ lende kënyë dëne dinza do'de bo kako zïyï bine.”

XXXI Pilato iya te, “Ne ɔdɔ këdï tara ari ko'dɔke e'be burë abo gɔ dölëtï 'be 'ba Yudayi.”

Lïjë iya te, “Kpe Romo o'jɔŋɔke gɔ tupö bilaka ame ga do'ja ko'dɔ lende kënyë ne 'deni di zize.”

XXXII Lende nime o'dɔ rönï 'deni te 'dɔ ki'di kɔri 'ba tölë 'ba Yësu këdï kɔzɔ lende 'ba tölë abo ame bo kïyëtï kɔri mo 'deni mɔlo ne tara.

XXXIII Kina Pilato kileki ŋgï kari liŋɔ kina bo kïdëkï Yësu ŋgï kari zi bo yayi. Kina bo kititi Yësu, iya te, “Nï na rɔ ŋere bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi?”

XXXIV Yësu iya te, “Lende 'bï nima kititi ma timo ne, nï na komeri ë'bï ti döyï, ala bilaka mɔtɔ ga na kiya lende ma zïyï?”

XXXV Pilato iya te, “Ma Yudayi na dë. Bilaka 'bï ga ti löbu 'bï mɔtɔ ga na me ko'de yi kako zö. Wa'di ga na ko'dɔ?”

XXXVI Yësu iya te, “Ŋere 'bama inza kɔzɔ ŋere 'beye 'ba bilaka 'ba dɔliŋɔ bine. Ma ŋere 'bama këdï ra kɔzɔ ŋere 'beye 'ba bilaka 'ba dɔliŋɔ nime dëne bɔ kösö gɔma ga o'dɔ ya 'deni mɔlo ti bɔ kanya 'ba löbu 'ba bɔ akumu naga nima dëne lïjë inza kinda'ba ma. Ne ŋere 'bama inza rɔ ŋere 'ba dɔliŋɔ nime.”

XXXVII Pilato iya te, “Dëmba nï ŋere na ya?”

Yësu iya te, “Nï na kiya ë'bï tara. 'Bama, öyö ma dɔliŋɔ bine ŋge gɔ lende kɔtɔ kpökï. Lende ma mako dömöyï mo na rɔ tiya lende laka zi bilaka. Kina ya ame ga ko'dɔkɔ lende laka ne lïjë uwö dɔma 'deni.”

XXXVIII Pilato iya te, “Wa'di mo ga na rɔ lende laka?”

Di pötö mo na Pilato kënyï kɔdɔ ŋgï gbï kileki kari yaga zi bilaka konzi naga nima. Bo iya te, “Mo'ja lende ɔtɔ dë di rɔ bɔ nime ame 'dɔ modɔ karama dɔ bo gɔmo. XXXIX Ne kɔzɔ mï kada 'ba karama nime mɔlo nduwë rɔ kɔmɔ kɔɔ ëdï koja bilaka kɔtɔ yaga ziye di mï maboso. Tine ma tɔne ŋere 'ba Yudayi nime na 'dɔ ki'dike moja ziye ya?”

XL Lïjë pili ënyï kulörï kiya rɔ ma kembe tëgë, “Do'dɔkɔ bɔ nima dë, do'dɔkɔ eze rɔ Baraba.”

Baraba mo nima rɔ bɔ akolɔ.

XIX

Tose Dɔ Yësu
(MT 27:15-31; MK 15:6-20; LK 23:13-25)

I Pilato oja bɔ kanya kari tomba Yësu ti korobayi. II Kina lïjë ko'dɔ kono ŋgï kɔzɔ a 'ba dɔ ŋere tara

ki'di dɔ Yësu. Kina lïjë kogba bɔŋgɔ ma kasi kele mɔtɔ ŋgï kolɔ rɔ bo. III Kina lïjë koloma ŋgï rɔ tose dɔ bo tëgë, “Yëë'dï këdï rɔ mbëmbë zïyï, ŋere 'ba Yudayi.”

Kina lïjë koloma ŋgï rɔ tokɔsɔ bo.

IV Pilato ënyï 'böwu kɔdɔ kari yaga zi bilaka naga nima, bo iya te, “Kpe uwöke dɔma. Mëdï mo'de bo kako yaga ziye bine 'dɔ kikalike mo'ja lende ɔtɔ dë di rɔ bo ame 'dɔ modɔ karama dɔ bo gɔmo.”

V Kina Yësu kɔdɔ ŋgï yaga ti kono tönë dɔ bo ti bɔŋgɔ kasi mo tönë kolɔ rɔ bo ne. Kina Pilato kiya zi bilaka naga nima, iya te, “Bo na 'deni me.”

VI Kina ɔdɔ löbu 'ba bɔ akumu ni ti bɔ kanya 'bënnï ga, lïjë ko'ja kïnë Yësu 'deni kɔzɔ a nima tara tine, lïjë ënyï ŋgï pili kulörï rɔ ma kembe, iya te, “Upö bo yaga. Ari kutötï bo dɔ ŋgërï, bo kölë yaga.”

Pilato iya te, “Kina ogbake e'be bo tiya kari kutötïke. 'Bama mo'ja lende ɔtɔ dë di rɔ bo ame 'dɔ ki'di modɔ karama dɔ bo gɔmo.”

VII Lïjë iya te, “I'di kö'du ki'di 'deni mɔlo zize, kina 'dɔ kupö bo gɔ lende mo römöyï bo ebe kiya rɔ bo rɔ kole 'ba Bɔko'ba.”

VIII Kina ɔdɔ Pilato kuwö lende nima 'deni tara tine i'di bo ŋgï kulöwö rɔ tikere. IX Kina bo kënyï ŋgï kileki kari liŋɔ abo ti Yësu tititi mo. Bo iya te, “Nï nime ako di yala ga?”

Tine Yësu ileki dɔmo dë kpe zi bo. X Kina bo kiya zi Yësu bo iya te, “O'dɔkɔ dë tileki dɔ lende ma gɔ wa'di? Ikali dë iya te mëdï ti közï kakpa 'dɔ tope yi? Kina ikali dë gbï mëdï ti közï kakpa 'dɔ tutötï yi?”

XI Yësu iya te, “Bɔko'ba na ki'di közï kakpa 'ba dɔma zïyï. Ma kiya te Bɔko'ba na dë ki'di közï kakpa nima zïyï dëne inza kikali 'dɔ këddï ti közï kakpa dɔma. Ne bɔ ame ko'de ma kako zïyï ne lende kënyë ma 'ba bo na 'deni rɔ dɔ kiteli.”

XII Lende nime i'di Pilato ŋgï ki'di toma kɔri 'ba lende mɔtɔ ame 'dɔ bo kope Yësu timo ne. Tine tïndï ame ga këdï yayi ne ulörï ŋgï kozɔ timo rɔ ma kembe tëgë, “Ɔdɔ kope bɔ nima kola kari, inza kpe lipo rɔ bɔ gɔ ŋere 'be 'ba Romo ame rɔ bɔ dɔ dɔyayi ze nime ne. Römöyï bilaka ame kiya rönï rɔ ŋere kɔzɔ a nime te ne na këdï kënyï konyo burutu ndï ŋere ma löbu 'ba Romo.”

XIII Kina ɔdɔ Pilato kuwö lende 'bënnï nima 'deni kɔzɔ a nima tara tine, bo o'de Yësu ŋgï kako yaga di rö. Kina bo kari koloma ŋgï dɔ kïtï 'ba burë. Gɔ bi 'ba to'dɔ burë mo nima ïdëkï möyï mo rɔ “Dɔ döku kopiyari.” Rɔ kpa Yudayi ïdëkï rɔ Gabata. XIV Kada 'ba karama mo nima na gbï rɔ kada ame Yudayi ni këdï kileŋo wa pili ndö yïmo gɔ lende 'ba kada 'ba rɔ kindawo ne.

Kina ko'ja kada kodɔrɔ 'deni tine, Pilato ënyï kiya zi bilaka naga nima tëgë, “Oŋgɔke te, ŋere 'be na me.”

XV Tine lïjë ënyï kulörï ŋgï kozɔ timo rɔ ma kembe, iya te, “Upö bo yaga. Upö bo yaga. Ari kutötï bo yaga.”

Pilato iya te, “O'dɔkɔke 'deni 'dɔ mupö ŋere 'be yaga?”

Löbu 'ba bɔ akumu ni iya te, “Ŋere ze ma dikali kina ŋge kɔtɔ rɔ ŋere ma löbu 'be 'ba Romo.”

Tutötï Yësu
(MT 27:32-56; MK 15:21-41; LK 23:26-49)

XVI Gɔ lende 'bënnï nime na Pilato ki'di Yësu ŋgï zïnnï 'dɔ lïjë kari kutötï. XVII Kina lïjë kogba Yësu ŋgï di mï gawo kari timo gɔ bi mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ “Kulöŋbö dɔ,” ame kïdëkï rɔ kpa Yudayi rɔ Gɔlɔgɔta ne. Lïjë i'di Yësu na kombi ŋgërï abo ame këdï kari kutötï bo dɔmo ne teyi. XVIII Kina lïjë kari kutötï bo ŋgï

di yayi yɔki ŋgërï nima kina lïjë kïdëyï dɔmo ŋgï kɔrɔ ti bo tɔrɔ. Utötï ya ma rïyö mɔtɔ ga 'deni gbï dɔ ŋgërï mɔtɔ ga yayi. Mɔtɔ dɔ dörï bo kina mɔtɔ 'bënï kebe dɔ gali bo. Bo na 'ba bo zana.

XIX Pilato i'di 'deni kugu lende mɔtɔ ga dɔ wa ma kö'bö mɔtɔ tëgë, “Yësu 'Ba Nazareta, Ŋere Bɔ Dɔliŋɔ 'Ba Yudayi.” Kina bo ki'di kari kutötï wa nima ŋgï tɔrɔ bi dɔ Yësu dɔ ŋgërï yayi. XX Bilaka ma konzi mɔtɔ ga ïdëkï lende nima kugu ne 'deni, römöyï gɔ bi mo nima kutötï Yësu teyi ne ɔwɔ dë di dɔ ŋgila gawo. Lende nima ugu gbï rɔ kpa Yudayi, gbï rɔ kpa Romo kina gbï rɔ kpa Giriki. XXI Kina löbu 'ba bɔ akumu ni kënyï ŋgï kari zi Pilato, lïjë iya te, “Lende nima dëne 'dɔ kugu dë kɔzɔ a nima tara kiya te, ‘Ŋere bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi.’ Dëne 'dɔ kugu ra kiya te, ‘Bɔ nime iya rɔ bo tëgë bo na rɔ ŋere bɔ dɔliŋɔ 'ba Yudayi.’ ”

XXII Pilato iya te, “Wa ame mugu 'deni ne koloma ŋgï tara.”

XXIII Kina ɔdɔ bɔ kanya naga nima lïjë kutötï Yësu 'deni tine, lïjë irica mï bɔŋgɔ abo ŋgï mï sowɔ, 'dɔ bɔ mɔtɔ kogba kapa mɔtɔ, bɔ mɔtɔ kogba kapa mɔtɔ. Tine bɔŋgɔ abo mɔtɔ rɔ ma kö'bö löbu, ku'jö ŋgï kɔtɔ rɔ ma kakpa. XXIV Lïjë iya te, “Diricake yïmo dë, du'duke ti bödö 'dɔ kikali ɔdɔ yë na ti kïdïlï.”

Lende nime o'dɔ rönï 'deni te 'dɔ këdï kɔzɔ lende ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba mɔlo kiya te, “Lïjë oza bɔŋgɔ ma ga 'deni pili rɔ gɔ rönnï, kina lïjë u'du ma kɔtɔ 'deni mï bödö.”

XXV Kina ma bɔ kanya naga nima ko'dɔ 'deni tara. Ma 'ba Yësu ni ti lënï bo ni ti Mariya 'ja 'ba Kelopa ni ti Mariya Magadala ni ëdï gbï kɔrɔ ŋgɔsi ŋgila ŋgërï nima kutötï Yësu dɔmo ne yayi. XXVI Kina ɔdɔ bo ko'ja ma bo ni 'deni këdï kɔrɔ yayi ti bɔ laja abo ma tönë bo kɔ'ɔ kulöwö ne tine, bo iya te, “Iya, kole 'bï na 'deni ma.”

XXVII Kina bo kileki gbï kiya zi bɔ nima, bo iya te, “Möyï na 'deni ma.”

Mï kada mo nima na bɔ nima kogba ma 'ba Yësu ni ŋgï kari timo ki'di koloma liŋɔ abo.

XXVIII Di pötö lende nime tine Yësu bo ikali bo ote ndɔbɔ abo 'deni. Kina bo kënyï kiya te, “Koda mini o'dɔ ma.”

Bo iya tara 'dɔ ko'dɔ rönï kɔzɔ lende ma tönë kugu mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba ne. XXIX Kete mɔtɔ ëdï yayi ti layi ko'ba'ba yïmo. Kina bɔ mɔtɔ kari kogba lipɔ ŋgï kusu yïmo kiraki dɔ kolɔkɔ koja ŋgï kari kpa Yësu. XXX Kina ɔdɔ Yësu bo kuwë 'deni tine, bo iya te, “Mote ndɔbɔ ma 'deni.”

Kina bo kodi dɔ bo ŋgï bërï kina bo kulöku ŋgï.

Tujë Yɔki Yësu

XXXI Kada nima na rɔ kada 'ba rɔ kileŋo 'ba Yudayi koda kada 'ba rɔ kindawo. Gɔ kö'du mo na löbu 'ba Yudayi ni o'dɔkɔ dë 'dɔ töku Yësu ni koloma dɔ ŋgërï tɔrɔ ŋbö kömö mï kada 'ba rɔ kindawo römöyï kada ma löbu rɔ dɔ kiteli 'bënnï na. Kina lïjë kënyï ŋgï kari zi Pilato kari kititi bo 'dɔ ki'di kari koke ndï Yësu ni kupö welo yaga 'dɔ kombi töku mo ga bërï.

XXXII Kina bɔ kanya mɔtɔ ga kari ŋgï koke ndï bɔ mɔtɔ ame kutötï dɔ ŋgila Yësu yayi ne. Kina lïjë kuyï rönnï ŋgï gbï koke ndï bɔ mɔtɔ ame kebe dɔ kapa Yësu mɔtɔ ne. XXXIII Kina ɔdɔ lïjë kolɔlɔ 'deni kari toŋgɔ Yësu tine, lïjë ari ko'ja bo kölë 'deni mɔlo. Kina ŋgï lïjë oke ndï bo dë kpe. XXXIV Bɔ kanya mɔtɔ na ŋge kënyï kujë yɔki Yësu ti mee kina roma ni ti mini kɔlɔ ŋgï yaga.

XXXV Bɔ nime ko'ja lende naga nime ne, bo na me këdï kiya lende naga nime, kina 'dɔ ki'dike

dɔye gɔmo rɔ ma laka römöyï bo iya bëtï dë. Bo ikali lende naga nime pili bo këdï kiya ne lende laka na. XXXVI Lende naga nima o'dɔ rönnï 'deni tara 'dɔ këdï kɔzɔ lende ma tönë ga kugu mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, “Kiliŋba bo ma kɔtɔ mɔtɔ te inza kodowe.” □□□□ Kina lende mɔtɔ ugu 'deni gbï, iya te, “Bilaka ti kodɔ kömönnï 'deni toŋgɔ bɔ ame lïjë kujë yɔki mo ne.”

Tusu Yësu
(MT 27:57-61; MK 15:42-47; LK 23:50-56)

XXXVIII Di pötö mo na Yesepa mɔtɔ di Arimataya kënyï ŋgï kari kititi Pilato 'dɔ kodɔ kpa töku Yësu zi bo 'dɔ bo kari kusu. Yesepa mo nima bo gbï rɔ bɔ kösö gɔ Yësu, tine bo oloma 'ba bo tösö gɔ Yësu rɔ kusu römöyï bo ere turu 'ba Yudayi. Kina Pilato kodɔ kpa töku Yësu ŋgï zi bo kina bo kari ŋgï tombi mo. XXXIX Nïkuduma ma tönë kari pa zi Yësu rɔ mï korɔndɔ ne ënyï gbï kari ti Yesepa 'dɔ lïjë kari kombi töku nima. Bo ogba wɔwɔ ma kato kele mɔtɔ ga kari timo ame tïrïndï mo kɔzɔ kilɔ 'butë mota tara ne. Wɔwɔ nima o'dɔ di mï ŋgërï mɔtɔ ga ame kïdëkï möyï mo rɔ murï ni ti alowa ne. XL Kina Yesepa ni ti Nïkuduma kombi töku Yësu ŋgï kolo mï bɔŋgɔ ti wɔwɔ nima. Römöyï dölëtï 'ba tusu töku 'bënnï 'ba Yudayi na mɔlo tara.

XLI Nyaka mɔtɔ ëdï ŋgɔsi yayi ŋgila gɔ bi nima kutötï Yësu teyi ne ti tï'börö 'ba tusu töku yïmo ame koga 'deni gba rɔ ma la'ja, kina usu töku mɔtɔ dë gba yïmo. XLII Kina Yesepa ni kari kusu Yësu yayi römöyï tï'börö nima na ŋgɔsi. Kina gbï römöyï kada ame bilaka këdï kileŋo rönnï ndö yïmo koda kada 'ba rɔ kindawo ne na.

XX

Tɔdɔ 'Ba Yësu Di Mï Tölë
(MT 28:1-10; MK 16:1-11; LK 24:1-12)

I Mï bi këzë ma di pötö kada 'ba rɔ kindawo nima na Mariya Magadala kënyï ŋgï mɔlo mï kano bi kari kpa tï'börö nima kusu Yësu yïmo ne. Lɔko ari kömö yayi gba ti bi nyunyuru. Tine lɔko o'ja kulugbï döku mo tönë kululu 'deni yaga di kpamo. II Kina lɔko kënyï kiriŋa ŋgï kari zi Simona Pïtörö ni ti bɔ kösö gɔ Yësu mɔtɔ ame Yësu kɔ'ɔ kulöwö ne. Lɔko ari kiya zïnnï tëgë, “Ombi töku ŋere ze 'deni di mï tï'börö koto bitɔ tɔ ne, kina gɔ bi ame koto kari teyi ne dikali dë.”

III Kina Pïtörö ni ti bɔ kösö gɔ Yësu mɔtɔ mo nima kënyï ŋgï tiriŋa kari kpa tï'börö nima. IV Lïjë ënyï kpaki rïyö rɔ riŋa, tine bɔ kösö gɔ Yësu mɔtɔ mo nima ndïmo olɔlɔ Pïtörö ŋgï. Kina bo kari kömö ŋgï dɔgba kpa tï'börö yayi. V Tine bo udë dɔ bo kïŋgëŋgë mï tï'börö. Bo o'ja bɔŋgɔ ame kolo töku Yësu yïmo ne yayi, tine bo ɔdɔ dë mï tï'börö.

VI Kina ɔdɔ Simona Pïtörö kömö 'ba bo di yï'böwu tine bo ɔdɔ ŋgï mï tï'börö nima. Bo ari ko'ja bɔŋgɔ nima 'deni yayi VII ti bɔŋgɔ ma mbowa mɔtɔ ame kudödu kɔmɔ Yësu timo ne kuköku rönï 'deni teyi caki yaga. VIII Kina bɔ ma kömö dɔgba mo tönë kɔdɔ ŋgï gbï kari mï tï'börö yayi. Wa naga nima bo ko'ja tine na 'jaa bo ki'di dɔ bo laka gɔ tɔdɔ 'ba Yësu yaga di mï tölë. IX Römöyï lïjë ikali 'jɔ 'ba lende ame kugu mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba gɔ tɔdɔ 'ba Kurïsïtö yaga di mï tölë ne dë.

X Kina lïjë kuyï dönnï ŋgï kileki kari liŋɔ. XI Mariya Magadala ileke 'bënï kɔrɔ ŋgɔsi kpa tï'börö yayi tome kuwu. Kina ɔdɔ lɔko kënyï kudë dönï 'deni 'böwu kïŋgëŋgë mï tï'börö nima tine,

XII lɔko o'ja malayika 'ba mïtɔrɔ rïyö 'deni koloma yayi. Lïjë oloma 'deni gɔ bi ame ko'ba töku Yësu pa teyi ne. Mɔtɔ oloma kebe bi dɔ bo kina mɔtɔ oloma 'bënï kebe bi ndï bo. Lïjë pili rïyö ti bɔŋgɔ ma kaŋmi ŋböwö rönnï. XIII Malayika naga nima ititi lɔko, iya te, “Ëddï kudu gɔ wa'di?”

Lɔko iya te, “Töku ŋere ma inza kpe bine 'di. Lïjë ombi 'deni koto kari bitɔ tɔ ne. Kina gɔ bi ame lïjë koto 'deni teyi ne mikali dë.”

XIV Kina ɔdɔ lɔko këny ï kuyï kömönï 'deni lɔko koŋgɔ bi gönï, tine lɔko o'ja Yësu 'deni këdï kɔrɔ yayi. Ne tine lɔko ikali bo dë kpe rɔ Yësu. XV Kina bo këny ï kititi lɔko, iya te, “Ëddï kudu gɔ wa'di? Yë na këddï rɔ toma gɔmo?”

Lɔko omeri 'bënï tëgë, mɔtɔga bɔ dɔ nyaka nima na ma ti këdï kilende zïnï ne. Lɔko iya te, “Baba, ɔdɔ kiya te nï na kombi töku nime yaga di bine, ileme gɔ bi ame koto teyi ne zö 'dɔ mari gɔmo.”

XVI Kina bo kïdëkï möyï nï ŋgï tëgë, “Mariya.”

Kina lɔko kuyï kömönï ŋgï, lɔko ko'ja rɔ Yësu. Kina lɔko kopapa bo ŋgï rɔ kpa Yudayi tëgë, “Raboni,” ame 'jɔ 'ba lende mo tëgë, “Bɔ kɔmɔ kiyandi.”

XVII Bo iya te, “Kinza kinda'ba yida rɔma dë römöyï mileki dë gba mari tɔrɔ zi 'bu ma. Ari zi bɔ kösö gɔma ga. Ari kiya zïnnï yayi, iya te, mëdï mari mïtɔrɔ zi Bɔko'ba. Bɔko'ba na rɔ 'bu ma, kina bo na gbï rɔ 'bu nnï. Bo na rɔ bɔ ame moro ne, kina bo na ma gbï 'deni lïjë koro.”

XVIII Kina lɔko kari ŋgï zi bɔ kösö gɔ Yësu ga, lɔko iya te, “Wu, mo'ja ŋere ze 'deni.” Kina lɔko kïyëtï gɔ lende ma tönë ga bo kiya zïnï ne ŋgï zi lïjë.

Yësu Ileme Rɔ Bo Zi Bɔ Kösö Gɔ Bo Ga
(MT 28:16-20; MK 16:14-18; LK 24:36-49)

XIX Kada mo nima na 'deni rɔ bi këzë mɔtɔ ame di pötö kada 'ba rɔ kindawo 'ba Yudayi ni ne. Bɔ kösö gɔ Yësu ga lïjë otɔtɔ dönnï 'deni rɔ mï dɔkɔpiyari mï rö mɔtɔ, lïjë kulölï kpadörï dönnï 'deni teyi, römöyï lïjë ëdï rɔ tere turu 'ba Yudayi. Kina Yësu kako kɔdɔ ŋgï kɔrɔ mï löŋgö lïjë di rö yayi. Kina bo kiya zïnnï, bo iya te, “Lende këyï koloma tiye.”

XX Kina bo kileme közï bo ga ti yɔki bo ma tönë kujë ne ŋgï zïnnï. Kina lïjë ŋgï pili rɔ lɔŋɔ gɔ to'ja nime lïjë ko'ja kinë ŋere 'bënnï 'deni ne. XXI Kina bo këny ï kileki kiya 'böwu zïnnï, bo iya te, “Lende këyï koloma tiye. Mëdï moja ye gbï karike zi bilaka 'ba dɔliŋɔ nime kɔzɔ ame 'bu ma Bɔko'ba koja ma kako dɔliŋɔ nime bine ne tara.”

XXII Kina bo kawo ŋgï rɔ ma kembe dönnï, bo iya te, “Mëdï 'deni mi'di Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba ziye, XXIII 'dɔ ɔdɔ kolake bilaka ame ga ko'dɔ lende këny ë ne gɔ lende këny ë ko'dɔ 'bënnï ga, Bɔko'ba ti kola lïjë gbï. Ne ɔdɔ kiya te kolake lïjë dë gɔ lende këny ë 'bënnï ga, Bɔko'ba inza kola lïjë gbï.”

XXIV Mï kada nima Yësu kɔdɔ kileme rɔ bo zi bɔ kösö gɔ bo ga ne, Tɔma inza tïnnï yayi. Tɔma bo gbï rɔ bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö ya ma 'butë dɔmorïyö naga nima ame lïjë kïdëkï möyï bo mɔtɔ gbï rɔ Roŋa ne. XXV Kina ɔdɔ bo kako 'deni tine lëpï bo naga nima iya zi bo tëgë, “Do'ja kinë ŋere ze Yësu 'deni.”

Bo iya te, “Ɔdɔ kiya te mo'ja kpa mbero 'ba masimari ame ga kutötï közï bo timo ne dë ŋgï ti kɔmɔ ma 'dɔ mi'di dɔkole közö kpa mbero mo ga, kina ɔdɔ momomo kpa mbero 'ba yɔki bo dë ŋgï gbï ti

közö nime, minza mi'di dɔma du te gɔ lende 'be naga nima.”

XXVI Kina ɔdɔ kömö 'deni mï tö'dö dɔ modɔmorïyö tine, bɔ kösö gɔ Yësu ga otɔtɔ dönnï 'deni gbï mï rö, mï kada ama tine Tɔma ëdï 'deni gbï yayi. Lïjë ulölï kpadörï dönnï 'deni teyi. Kina Yësu kɔdɔ kɔrɔ ŋgï mï löŋgö lïjë. Kina bo kiya zïnnï, bo iya te, “Lende këyï koloma tiye.”

XXVII Kina bo kïdëkï Tɔma, iya te, “Tɔma, i'di dɔkole közïyï kpa mbero 'ba közö bine, oŋgɔ közö kina omomo kpa yɔki ma. Kinza ki'di lende nime dë kpe kïlïkö döyï. I'di döyï ti gɔmo rɔ ma laka ma na.”

XXVIII Tɔma iya te, “Ŋere ma, mi'di dɔma 'deni ŋgï gɔmo rɔ ma laka nï na rɔ ŋere Bɔko'ba ma.”

XXIX Bo iya te, “Tɔma, to'ja nime ko'ja kïnë ma ne na 'jaa ki'di döyï gɔ lende ma? Ne ya ame ga ko'ja ma dë pele ki'di dönnï ŋgï gɔ lende ma ne, lïjë na Bɔko'ba ti ko'dɔ yëyï ma laka dönnï rɔ mbëmbë.”

XXX Yësu o'dɔ wa ma konzi mɔtɔ ga ame 'dɔ kileme bo rɔ kole 'ba Bɔko'ba ne 'deni di kɔmɔ bɔ kösö gɔ bo ga ame kugu dë du te mï buku nime bine. XXXI Ame ga kugu bine ne ugu 'deni 'dɔ ki'dike dɔye gɔmo Yësu na rɔ ma laka rɔ Kurïsïtö kole 'ba Bɔko'ba ame bo këdï koja kako dɔliŋɔ nime bine ne, kina gbï 'dɔ ti'di dɔye gɔmo ki'di ye rɔ 'ba bo ga gɔ kïdïdï ye yaga rɔ ma lölöwö.

XXI

Tileki Mï Atoyi

I Yësu ënyï kɔdɔ 'böwu gbï di pötö mo zi bɔ kösö gɔ bo ga di kpa pöpö 'ba Tiberiya. Bo ɔdɔ kileme rɔ bo zïnnï kɔzɔ a nime te.

II Mï kada mo nima Simona Pïtörö ni ëdï yayi ti Tɔma ame kïdëkï möyï mo mɔtɔ gbï rɔ Roŋa ne, ti Natïnëlë ame di Kana Galilaya ne. Kole rïyö 'ba Zebedayo ga ëdï gbï tïnnï yayi ti bɔ kösö gɔ Yësu ma rïyö mɔtɔ ga. III Kina Simona Pïtörö kënyï ŋgï kiya zïnnï, tëgë, “Mëdï mari ama 'deni tugu kenze.”

Lïjë pili ënyï kiya te, “Dëdï dari gbï kɔtɔ tïyï.”

Kina lïjë kënyï këkï ŋgï mï sorope lïjë kari nduwë rɔ gɔ pöpö bi tugu kenze. Ne mï korɔndɔ mo nima lïjë upö kenze ma kɔtɔ dë du te.

IV Kina ɔdɔ bi këzë 'deni na Yësu kako ŋgï kɔrɔ dɔ kpa götö tine lïjë ikali bo dë. V Kina bo kititi lïjë bo iya te, “Kpe yɔbi naga nima, o'jake kenze 'be ra?”

Lïjë iya te, “Dupö kenze ma kɔtɔ te dë.”

VI Bo iya te, “U'duke duru 'be nima kileki dɔ kapa sorope ma dörï kina këddï ko'jake kenze tɔne.”

Kina ɔdɔ lïjë ku'du duru 'bënnï tönë ŋgï kileki dɔ kapa sorope ma dörï yɔ na kunzö kenze ŋgï rɔ ma kënyë bi 'ba totɔ mo kileki mï sorope konya dönnï. VII Kina bɔ ma tönë Yësu kɔ'ɔ kulöwö ne kënyï kopapa Pïtörö ŋgï, iya te, “Ŋere ze Yësu na.”

Kina ɔdɔ Simona Pïtörö kuwö 'deni kiya te ŋere 'bënnï Yësu na, kina bo kënyï ŋgï kogba bɔŋgɔ abo bo kudödu gɔ bo römöyï bo ëdï ŋge yayi ti bɔŋgɔ ma mbowa mɔtɔ gɔ bo. Kina bo ku'du rɔ bo ŋgï mï mini tumu tari zi Yësu. VIII Kina ya mɔtɔ mo naga nima kujë 'bënnï sorope ŋgï nduwë kari timo dɔ kpa götö. Lïjë kilala kenze konzi tönë ga ŋgï nduwë ti duru mo lïjë kari timo. Römöyï lïjë ëdï 'deni ŋgɔsi dɔ kpa götö, (ma këdï ra rɔ liŋgere ti ndï 'dɔ kombi ndï ŋgï mï kuluku rïyö 'dɔ kömö dɔ kpa götö).

IX Kina ɔdɔ lïjë kɔdɔ këkï 'deni kari yaga dɔ kulöŋgö pöpö tine, lïjë ari ko'ja pa'do kurö'bö 'deni mɔlo yayi ti kenze dɔmo

ti maŋgolɔ'bɔ ŋgila mo. X Yësu iya te, “Kenze naga nime kuguke gïrï nime ne o'deke mɔtɔ ga kako dayi.”

XI Kina Simona Pïtörö kileki ŋgï kari mï sorope, bo kari kilala duru tönë yaga dɔ kpa götö. Kenze ma löbu na 'do kilaka koso mï duru nima. Kenze naga nima ëdï pili kuluku mota kɔdɔ dɔmo mota (153). Kenze naga nima koso pele mï duru nima kɔzɔ a nima tara ne duru ö'bö ë'bënï ŋgï te gɔ bi mo, irica dë gbï yɔ. XII Kina bo kiya zïnnï tëgë, “Akoke tonyo mo.”

Tine lïjë ilaŋa rönnï dë kpe tititi bo, kiya te, “Nï yë mo na?” Römöyï lïjë ikali bo 'deni rɔ ŋere 'bënnï Yësu. XIII Kina bo kogba maŋgolɔ'bɔ mo tönë ga ŋgï koza zïnnï gbï ti kenze mo ga.

XIV Ame na rɔ tɔdɔ 'ba Yësu ma mï mota ame bo koloma rɔ tɔdɔ tileme rɔ bo zi bɔ kösö gɔ bo ga di pötö tɔdɔ abo ame bo kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë ne.

Yësu Ni Ti Simona Pïtörö

XV Kina ɔdɔ lïjë konyo kpënnï 'deni pili tine, Yësu ënyï kititi Simona Pïtörö, bo iya te, “Simona kole 'ba Yowani, nï nime ɔ'ɔ ma ŋgï rɔ dɔ kiteli di dɔ tɔ'ɔ nime lëpï yï ga kɔ'ɔ ma ne ya?”

Pïtörö iya te, “Ŋere, rɔ ma laka ikali 'deni ŋgï mɔ'ɔ yi.”

Bo iya te, “Laka, oŋgɔ gɔ kamölö ma naga nime.”

XVI Kina bo kënyï kititi Pïtörö gbï 'böwu, bo iya te, “Simona kole 'ba Yowani, nï nime ɔ'ɔ ma ŋgï?”

Pïtörö ileki dɔmo zi bo, iya te, “Ŋere, rɔ ma laka ikali 'deni ŋgï mɔ'ɔ yi.”

Bo iya te, “Laka, oŋgɔ gɔ kamölö ma naga nime.”

XVII Kina bo kileki kititi Pïtörö 'böwu gbï 'deni rɔ mï mota mo, bo iya te, “Simona kole 'ba Yowani, nï nime ɔ'ɔ ma ŋgï?”

Pïtörö 'deni rɔ meri gɔ lende 'ba akititi nime Yësu kileki kititi bo ŋbö mï mota ti akititi kɔtɔkɔtɔ nime ne. Bo iya te, “Ŋere, ikali wa pili 'deni mɔlo, kina ikali 'deni ŋgï rɔ ma laka mɔ'ɔ yi.”

Yësu iya te, “Laka, oŋgɔ gɔ kamölö ma naga nime. XVIII Rɔ ma laka miya zïyï, tönë këddï gba dɔ yɔbi 'bï bine ne, oloma rɔ tusu bɔŋgɔ 'bï röyï, kënyï kari ë'bï gɔ bi ame ko'dɔkɔ tari teyi. Ne ɔdɔ kiya te köndë 'deni, ti koloma 'deni toja közïyï, kina bɔ mɔtɔ ti kako 'deni ŋgï kudödu yi koto yi kari gɔ bi ame ko'dɔkɔ ë'bï dë tari teyi ne.” XIX Dɔŋgala nime Yësu këdï rɔ tiya mo ne, bo ëdï kiya tölë ame këdï kömö dɔ Pïtörö kada mɔtɔ ame 'dɔ kileme löbu 'ba Bɔko'ba ne.

Kina bo kënyï kiya zi Pïtörö, bo iya te, “Ösö gɔma.”

XX Kina ɔdɔ Pïtörö kuyï kɔmɔ bo kileki yï'böwu tine, bo o'ja bɔ mɔtɔ 'deni gbï këdï kozi gönnï. Bɔ ma tönë Yësu kɔ'ɔ kulöwö ne, bo na ma gbï kënyï kösö gönnï ne. Bo na tönë kese ŋgɔsi ŋgila Yësu mï kada ma tönë lïjë këdï rɔ tonyo kpënnï ne 'dɔ bo kititi Yësu, bo kiya te, “Yë mo na këdï kari kususu yi zi turu ya, ŋere?”

XXI Kina ɔdɔ Pïtörö ko'ja bɔ nima 'deni kɔzɔ a nima tara tine, bo iya te, “Ŋere, bɔ nime wa'di na ti ko'dɔ rönï zi bo?”

XXII Yësu iya te, “Ɔdɔ kiya te mo'dɔkɔ pele 'dɔ bo koloma ŋbö koda kada ma ame mëdï mileki mako timo dɔliŋɔ nime bine ne ndɔbɔ 'bï inza teyi. Nï 'bëyï ösö gɔma.”

XXIII Gɔ lende nime Yësu kiya kɔzɔ a nime te ne na bɔ kösö gɔ bo ga koloma rɔ tiya mo, lïjë iya te bɔ nima inza kölë kpe. Ne tine, lende nima Yësu iya dë te, bɔ nima inza kölë kpe. Lende ma bo kiya, bo iya te, “Ɔdɔ mo'dɔkɔ pele 'dɔ bo koloma ŋbö koda kada ma ame mëdï mileki mako timo

dɔliŋɔ nime bine ne ndɔbɔ 'bï inza teyi.”

XXIV Bɔ mo nima bo na me këdï kiya lende naga nime ne, kina bo na me gbï ki'di 'dɔ kugu. Kina dikali ŋgï lende abo naga nime ëdï rɔ ma laka.
XXV Gɔ rɔ lende ma na me, ne lende mɔtɔ ga ame Yësu ko'dɔ ne ëdï ŋbaŋi ame kugu dë su bine. Ɔdɔ kiya te ki'di rɔ, rɔ tugu mo rɔ kɔtɔkɔtɔ mï waraga, bi inza rɔmo mï dɔliŋɔ bine.

NDƆBƆ 'BA BƆ LAJA
'Ba Kurïsïtö Ga

I Zïyï Tewopilo, lende ma tönë ga mugu mï buku ma dɔndende tönë ne, kina rɔ lende 'ba wa ame ga Yësu kisaki to'dɔ mo gbï ti wa ame ga pili bo kisaki tiyandi bilaka timo II ŋbö kömö mï kada ame Bɔko'ba kogba bo kari mïtɔrɔ ne. Gba kinza bo kari dë mïtɔrɔ bo oloma 'deni rɔ tose gɔmo zïnnï bɔ laja abo ga ame bo kigeli 'deni mɔlo ne ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka. III Bo oloma 'deni tö'dö mo dɔ 'butë sowɔ di pötö tölë abo bi tileme rɔ bo zïnnï nduwënduwë 'dɔ ki'di lïjë kikali ŋgï rɔ ma laka bo ïdïdï 'deni. Lïjë o'ja bo 'deni, kina bo oloma 'deni gbï rɔ tilende zïnnï gɔ lende 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. IV Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ ko'ja bo këdï tïnnï, bo ose 'deni zïnnï, bo iya te, “Kinza këny ïke dë di mï Yerosalema bine. Olomake bine koda dɔ wa tönë 'bu ma kiya ti'di mo ziye kina gbï tönë miya lende mo ziye ne. V Kɔzɔ ma Yowani ko'dɔ bapatisi 'deni tönë bine dɔ bilaka ti mini ne, ti kobapatisi ye 'deni ti Nyï Kɔtɔ Laka gïrï naga nime.”

Tileki 'Ba Yësu Mïtɔrɔ

VI Kina ɔdɔ bɔ laja 'ba Yësu ga kotɔtɔ dönnï 'deni gbï mï kada mɔtɔ bi kɔtɔ tine, na lïjë kititi bo, iya te, “Ŋere, ti kileki dɔliŋɔ ze 'ba Yisarele nime gïrï naga nime mï kɔmɔ közïze ya?”

VII Bo iya te, “'Bu ma na ŋge kɔtɔ ti közï kakpa 'ba 'dɔ toza kada ame wa naga nima këdï ko'dɔ rönnï yïmo ne. Lende ma 'dɔ kikalike na dë. VIII Ne Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba ti kako 'deni dɔye 'dɔ ki'di tigɔ ziye. Kina ti kari kïyëtïke lende ma 'deni ŋgï zi bilaka mï Yerosalema bine gbï kebe mï dɔyayi 'ba Yudayi pili ti 'ba Somorona gbï zi bilaka 'ba dɔyayi pili.”

IX Kina ɔdɔ Yësu kote tiya lende naga nime 'deni te tine, Bɔko'ba ogba bo ŋgï kari mïtɔrɔ di kɔmɔ bɔ laja abo ga. Kina pɔli kïyölu gɔ bo ŋgï di kömönnï.

X Tine ko'ja lïjë këdï kɔrɔ gba yayi toŋgɔ bi kari mïtɔrɔ di pötö bo yɔ na ya mɔtɔ ga rïyö ti bɔŋgɔ kaŋmi rönnï kɔdɔ ŋgï tugu'du te kɔrɔ ŋgila lïjë. XI Ya naga nima iya te, “Kpe bilaka 'ba Galilaya, wa'di na këddï kɔrɔke kombike kɔmɔye kö'bö mïtɔrɔ gɔmo? Yësu nime kogba 'deni di ziye këdï kari mïtɔrɔ ne, ti kileki gbï kako dɔliŋɔ nime bine kada mɔtɔ kɔzɔ ame këddï koŋgɔke bo këdï kari ne tara.”

Bɔ Ndɔbɔ Pötö Yuda

XII Lende nime o'dɔ rönï di dɔ döku 'ba Bilaya ame mbowa ŋgɔsi ŋgila Yerosalema ne. Kina bɔ laja 'ba Yësu ga këny ï ŋgï di yayi kileki kari mï gawo 'ba Yerosalema, XIII lïjë kari mï rö tɔrɔ 'bënnï ame lïjë këdï koloma yïmo ne. Lïjë mo ga na rɔ Pïtörö ni ti Yowani ti Yakoba ti Andareya ti Pïlïpö ti Tɔma ti Batolimayo ti Matayo ti Yakoba 'ba Alapayo ti Simona bɔ ko'dɔ ya gɔ dɔyayi 'bënnï, ti Yuda 'ba Yakoba. XIV Lïjë pili ö'bö nduwë totɔtɔ dönnï bi to'dɔ mötu ti 'ja mɔtɔ ga ti Mariya ma 'ba Yësu ni ti löndö 'ba Yësu ga.

XV Kina ɔdɔ lïjë ame ga ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu ne këny ï kotɔtɔ dönnï pili bi kɔtɔ tine, lïjë ëdï 'deni ŋbö kɔzɔ kuluku rïyö kɔdɔ dɔmo 'butë rïyö (120) tara. Kina Pïtörö këny ï tɔrɔ tilende zïnnï, bo iya te, XVI “Löndö ma ga, Bɔko'ba o'dɔkɔ 'deni 'dɔ lende tönë ga kugu mɔlo mï buku abo ne ko'dɔ rönnï. Nyï Kɔtɔ Laka i'di Dawidi 'deni kiya lende tönë ga mɔlo bine gɔ lende 'ba wa ame 'dɔ ko'dɔ rönï zi Yuda ame

ko'de bɔ kako kinda'ba Yësu ne. XVII Yuda gbï rɔ lëpï ze ma kɔtɔ mɔtɔ ame Yësu kigeli 'dɔ ko'dɔ ndɔbɔ nime kɔtɔ tize.”

XVIII Pïtörö iya lende nime te römöyï mï kada nima Yuda ko'ja gïrïsï ti lende kënyë ko'dɔ abo nima ne, bo ari kugö nyaka mɔtɔ timo kina bo kari kölë ŋgï yayi. Kina bo kila'ba ŋgï bërï, mï bo kapi, wa 'ba mï bo ga kɔlɔ pili yaga. XIX Bilaka ame ga pili koloma Yerosalema ne uwö lende 'ba tölë 'ba Yuda nima kina lïjë ki'di möyï nyaka nime ŋgï rɔ “Akele Dama” rɔ kpënnï. 'Jɔ 'ba lende mo tëgë, “Nyaka 'ba roma.”

XX Pïtörö oto nduwë tiya lende nime kari timo, bo iya te, “Lende nime ugu 'deni mɔlo mï buku 'ba Akïlëlu, iya te, ‘Rö abo ti koloma rɔ ma sari, kinza bɔtɔ mɔtɔ koloma dë kpe yïmo.’ Ugu mɔtɔ 'deni gbï yayi, iya te, ‘Bɔ mɔtɔ ti kinda'ba ndɔbɔ 'ba pötö bo.’ XXI-XXII Kina me ma laka mo gɔ doŋgɔke bɔ mɔtɔ ame ko'ja tɔdɔ 'ba Yësu di mï tölë ne 'dɔ këdï rɔ bɔ tiyëtï mo kɔtɔ tize. Bo këdï rɔ bɔ ame mɔlo tize mï liŋgere pili 'ba Yësu ma tönë kisaki di mï kada ma Yowani ko'dɔ bapatisi dɔ Yësu ne ŋbö kömö mï kada 'ba togba bo kari mïtɔrɔ.”

XXIII Kina bilaka naga nima kotɔtɔ dönnï yayi ne kigeli möyï bilaka ma rïyö mɔtɔ ga ŋgï, Matiyo ni ti Yesepa ame kïdëkï möyï bo mɔtɔ gbï rɔ Yoseto Barasaba ne. XXIV Kina lïjë kititi Bɔko'ba ŋgï gɔ lende mo, lïjë iya te, “Ŋere, nï na kikali dökï'dï bilaka pili. Ileme bɔ ame kigeli 'deni di mï löŋgö ya rïyö naga nime, XXV 'dɔ kinda'ba ndɔbɔ 'ba laja nime Yuda kola 'deni bo kari abo mï gɔ bi ame rɔ 'ba bo ne.”

XXVI Kina lïjë ku'du bödö 'ba bilaka rïyö naga nima ŋgï. Kina bödö kigeli Matiyo ŋgï, kina bo kodɔ'bɔ rɔ bo ŋgï ti bɔ laja ma 'butë dɔɔkɔtɔ naga nima.

II

Tako 'Ba Nyï Kɔtɔ Laka

I Kina ɔdɔ kömö 'deni mï kada 'ba karama 'ba Penitikɔsi tine, ya ame ga ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu ne otɔtɔ dönnï 'deni pili bi kɔtɔ. II Kina birɔ kudu ŋgï welo kako di mïtɔrɔ kɔzɔ birɔ lili ma kembe naga tara kudu ŋgï pili kote mï rö nima lïjë këdï yïmo ne. III Tine na lïjë ko'ja a mɔtɔ ga ŋgï kɔzɔ dɔnde'de pa'do köbö tara koza rönnï 'deni koloma pili dönnï rɔ kɔtɔkɔtɔ. IV Kina lïjë ŋgï pili lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka ki'di lïjë pili rɔ kɔtɔkɔtɔ kebe ŋgï tilende rɔ kpa löwö.

V Yudayi ma konzi mɔtɔ ga ame kako di mï dɔliŋɔ mɔtɔ ga ne ëdï mï Yerosalema yayi bi to'dɔ mötu zi Bɔko'ba. VI Kina ɔdɔ lïjë kuwö birɔ nima 'deni tine, lïjë otɔtɔ rönnï ŋgï rɔ tïndï kari toŋgɔ mo. Lïjë pili ari kuwö bɔ ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu naga nima këdï kilende kpënnï ga ame pili rɔ gege ne. VII Kina kigayi lïjë kotɔ ŋgï rɔ gönnï. Lïjë iya te, “Lende wa'di mo ga na te? Bilaka naga nime këdï kilende ne lïjë pili rɔ bilaka 'ba Galilaya. VIII Ne rɔ ma totondo mo ga na duwö lïjë za 'böwu këdï kilende rɔ kpa bilaka 'ba dɔliŋɔ ze ga ame pili rɔ 'beri'beri ne? IX Ze di Parotiya di Mada di Elama. Ya mɔtɔ ga di mï löŋgö ze nime bine di mï bilaka 'ba Mesopotamiya, ya mɔtɔ ga di Yudayi, ya mɔtɔ ga di Kapadokiya, di Pɔnito, di Asiya, X di Parugïya, di Pambulïya, di Ezipeto, ya mɔtɔ ga di dɔ kapa Libiya ame ŋgɔsi ŋgila gawo 'ba Kurënë ne. Ya mɔtɔ ga di mï löŋgö ze nime bine rɔ Yudayi ame ga këdï koloma Romo ne gbï ti bilaka 'ba Romo ame ga koro Bɔko'ba 'deni ne. XI Ya mɔtɔ ga rɔ bilaka 'ba Kurëtë, mɔtɔ ga rɔ Arabi. Ze bilaka 'ba dɔliŋɔ konzi naga nime pili rɔ gege ne, duwö lïjë ŋgï këdï

kiya ndɔbɔ löbu 'ba Bɔko'ba nime rɔ kpeze ga.”

XII Lende nime igayi tïndï naga nima ŋgï pili ki'di lïjë kebe bi tititi rönnï rɔ gɔ rönnï, lïjë iya te, “Wa'di mo ga na te?”

XIII Tine ya mɔtɔ ga di mï löŋgö tïndï naga nima yayi ögö lïjë, iya te, “Layi na kupö lïjë 'deni.”

Pïtörö Ilende Zi Tïndï

XIV Kina Pïtörö kënyï ŋgï kɔrɔ tɔrɔ mï löŋgö bɔ laja ma 'butë dɔɔkɔtɔ naga nima tilende zi tïndï naga nima. Bo iya te, “Kpe bilaka 'beze ga 'ba Yudayi tiye kpe ya ame ga këddï kolomake mï Yerosalema bine ne, uwöke dɔma 'dɔ modɔrɔ bïcï lende nime ziye. XV Ya naga nime layi na dë kupö. Gɔ bi na me ë'bënï gba te rɔ mï dɔŋbɔ, layi upö bilaka mɔlo kabate yɔ? Inza tara. XVI Lende nime ëdï 'deni kɔzɔ kö'du tönë Yowele kumë mɔlo bine ne tara. XVII Ame kiya te, ‘Bɔko'ba iya te, “Mï kada ame 'deni rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne ti moja Nyï Kɔtɔ Laka ma kako kila'ba dɔ bilaka pili. Kole 'be ga kpaki ti yïtötï 'be ga ti kumë lende ma 'deni. Kina ti mi'di nyï 'deni ko'de dɔ yɔbi 'be ga gbï dɔ bulöbu 'be ga. XVIII Mï kada mo nima ti moja Nyï Kɔtɔ Laka ma kako kila'ba dɔ ya ame ga pili këdï koja laja ma ne. Mëdï mi'di kila'ba dɔ bɔtɔni ni kpaki ti 'ja 'dɔ ki'di lïjë pili kumë lende ma. XIX Kina ti mi'di sëgë mɔtɔ ga 'deni ko'dɔ rönnï mïtɔrɔ gbï mï dɔyayi bine. Roma ti këdï 'deni ti pa'do ti kötu ame këdï kanyo kɔzɔ kötu 'ba lïndï tara ne. XX Kada ti kuyï rönï 'deni yaga rɔ ma kölu, kina nyepe ti kasi 'deni yaga kɔzɔ roma tara. Wa naga nime ëdï ko'dɔ rönnï titi dɔgba, kina 'jaa kada löbu ma ame mëdï mako yïmo ne këdï kömö. XXI Mï kada mo nima yayi lïjë ame ga pili këdï kïdëkï ma 'dɔ mokɔnyi lïjë ne, ti mɔmɔ lïjë 'deni ŋgï yaga di mï tölë.” ’

XXII Uwöke dɔma kpe bilaka 'beze ga 'ba Yisarele. Yësu 'ba Nazareta na tönë Bɔko'ba koja kako ziye. Kina me Bɔko'ba i'di bo 'deni ko'dɔ akileme ma löbu ame ga lende mo kigayi bilaka ne 'dɔ kikalike ŋgï oja bo rɔ ma laka. Bo o'dɔ wa naga nime 'deni mï löŋgö ye bine kikalike ŋgï rɔ ma laka. XXIII Ne tine Bɔko'ba bo ikali wa ame ga 'dɔ ko'dɔke zi Yësu ne 'deni mɔlo kina me bo kola ye 'deni ko'dɔke tara. Bo i'di Yësu 'deni közïye kupöke yaga ki'dike bɔ lende kënyë kutötï bo yɔki ŋgërï. XXIV Ne tine Bɔko'ba olɔ bo 'deni di mï tɔ'ɔ 'ba tölë ki'di bo kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë, römöyï tölë ikali dë ma 'dɔ ka'da bo. XXV Ëdï 'deni kɔzɔ lende tönë bɔ dɔliŋɔ Dawidi kiya mɔlo bine gɔ lende 'ba Yësu ne tara. Ame bo kiya te, ‘Moŋgɔ 'deni ŋgï ŋere ma ëdï nduwë tö. Bo ëdï ŋgɔsi dɔŋgila ma, bɔtɔ mɔtɔ inza kpe ma 'dɔ koŋbeŋbe ma. XXVI Ma 'deni ti mï këyï rɔ mbëmbë gɔ kö'du mo. Mï lende ma ga mëdï miliya ŋgï ti lɔŋɔ. Ma rɔ yida 'ba yayi ne mikali 'deni ŋgï a ma kënyë mɔtɔ inza kömö kpe yida rɔma, XXVII römöyï nï Bɔko'ba inza kola ma mï tölë. Inza kola bɔ laja 'bï nime ki'di dönï 'deni gɔ lende 'bï ne keŋme mï gö. XXVIII Kina me kileme kɔri 'ba dïdï 'deni zö, ma 'deni ŋgï rɔ lɔŋɔ mëdï miliya gɔ lende mo, römöyï ëddï tö.’

XXIX Löndö ma ga, ma tɔne mëdï miya lende 'ba 'bu ze löbu Dawidi rɔ dɔ ŋgölö ziye. Bo ölë 'deni mɔlo tönë ga bine kusu bo, ne dögö bo na me 'biri gba mï löŋgö ze bine. XXX Kina me dikalike 'deni rɔ ma laka lende naga nima bo kiya ne, bo iya 'deni rɔ lende ame bo kumë di zi Bɔko'ba. Bo ikali wa ame ga Bɔko'ba kulömu 'dɔ ko'dɔ zi bo ne 'deni mɔlo. Bɔko'ba ulömu 'deni mɔlo iya te, ‘Ti mi'di bilaka ma kɔtɔ mɔtɔ di mï kupö yï ga gɔ këdï gbï rɔ bɔ dɔliŋɔ ma löbu kɔzɔ nï

te.’

XXXI Kina me dikalike 'deni lende nima Dawidi kiya te, Bɔko'ba inza kola bo mï tölë, kina inza kola bo gbï keŋme mï gö ne, bo ëdï rɔ tiya tɔdɔ 'ba Kurïsïtö di mï tölë.

XXXII Yësu na Bɔko'ba ki'di 'deni kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë, kina ze do'ja bo 'deni gbï ti kɔmɔze. XXXIII Kina me ogba bo 'deni mïtɔrɔ kari koloma dɔ dörï Bɔko'ba, ki'di Nyï Kɔtɔ Laka 'deni zi bo kɔzɔ ame tönë kiya lende mo 'deni mɔlo bine ne. Kina me bo ki'di Nyï Kɔtɔ Laka 'deni kila'ba dɔze tɔne kɔzɔ ame këddï koŋgɔke kina kuwöke gbï ne tara.

XXXIV Dikalike 'deni rɔ ma laka Dawidi na dë kari mïtɔrɔ, römöyï bo iya te, ‘Ŋere Bɔko'ba iya zi ŋere ma, tëgë, “Oloma dɔ dörï ma bine XXXV 'dɔ mi'di yi ka'da bɔ ya 'bï ga.” ’

XXXVI Ne tine kina laka 'dɔ kpe bilaka 'ba Yisarele pili kuwöke lende nime laka. Yësu tönë kutötïke dɔ ŋgërï bine kölë ne, bo na me Bɔko'ba ki'di bo 'deni 'dɔ këdï rɔ ŋere 'ba dɔ dɔliŋɔ nime pili gbï rɔ Kurïsïtö ame 'dɔ bo koja kako tokɔnyi bilaka abo ga ne.”

Laja 'Ba Dɔ Kotɔ

XXXVII Kina ɔdɔ tïndï naga nima kuwö Pïtörö kiya lende 'deni kɔzɔ a nima tara tine, lïjë ŋgï ti mï kombi rɔ meri gɔ lende mo. Lïjë iya te zi Pïtörö ni, “Löndö ze ga, gɔ do'dɔ tondo?”

XXXVIII Pïtörö iya te, “Otɔke dɔye di mï lende kënyë 'be ga, i'dike dodɔ mini 'ba bapatisi dɔye 'dɔ këddïke rɔ 'ba Yësu Kurïsïtö ga. Kina Bɔko'ba ti kola ye 'deni ŋgï gɔ lende kënyë 'be ga bo ki'di Nyï Kɔtɔ Laka abo ziye. XXXIX Römöyï bo iya 'deni mɔlo ti'di mo ziye, gbï zi kupö ye ga, kina gbï zi ya ame ga këdï koloma ŋbö rɔ ma kɔwɔ ne. Lende nime ti këdï 'deni ŋgï pili zi ya ame ga ŋere ze Bɔko'ba kïdëkï 'deni ne.”

XL Kina Pïtörö kiya lende ma konzi mɔtɔ ga ŋgï gbï zïnnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba. Bo ileki kiya zïnnï bo iya te, “Olɔke rɔye yaga di mï löŋgö bɔ lende këny ë 'ba dɔliŋɔ nime.”

XLI Ya ma konzi mɔtɔ ga di mï löŋgö tïndï naga nima uwö lende nime kina lïjë ki'di ŋgï kodɔ mini 'ba bapatisi dönnï. Mï kada nima yayi bilaka ma konzi kɔzɔ kuluku 'butë bi modɔɔkɔtɔ (3000) tara i'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu. Kina lïjë kodɔ'bɔ rönnï ŋgï ti ya ma mɔlo naga nima. XLII Kina bɔ laja 'ba Yësu ga koloma ŋgï rɔ tiyandi lïjë. Kina lïjë kö'bö ŋgï nduwë bi todɔ'bɔ dönnï bi kɔtɔ tonyo akonyo ti to'dɔ mötu zi Bɔko'ba.

Loma 'Ba Bɔ Ki'di Dönnï Gɔ Lende 'Ba Yësu

XLIII Mï kada naga nima yayi Bɔko'ba i'di bɔ laja 'ba Yësu ga 'deni koloma rɔ to'dɔ wa ma konzi mɔtɔ ga ame lende mo kigayi bilaka ne. Kina bilaka ma laki ŋgï pili rɔ ma kere lïjë. XLIV Kina lïjë ya ame ga pili ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu ne kö'bö ŋgï nduwë todɔ'bɔ dönnï bi kɔtɔ tokɔnyi rönnï rɔ gɔ rönnï ti wa ame ga pili lïjë këdï timo ne. XLV Lïjë ugö wa 'bënnï mɔtɔ ga mökö koza gïrïsï mo ga zi ya ame ga këdï rɔ leri mo ne 'dɔ ki'di lïjë pili ko'ja wa ame ga leri mo ko'dɔ lïjë ne. XLVI Kina lïjë kö'bö ŋgï nduwë rɔ totɔtɔ dönnï rɔ gɔ bi këzë pili mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba gbï bi tonyo akonyo bi kɔtɔ mï liŋɔ 'bënnï ga ti lɔŋɔ rɔ dɔ ŋgölö. XLVII Kina lïjë koloma ŋgï rɔ to'dɔ yëë'dï zi Bɔko'ba. Bilaka ma laki pili oloma 'deni ŋgï rɔ tiya lende 'bënnï rɔ ma laka. Kina rɔ kɔmɔ lëndö Bɔko'ba ki'di ya ame ga bo këdï kokɔnyi ne kö'bö ŋgï nduwë todɔ'bɔ rönnï tïnnï.

III

Gɔ Kotɔ

I Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ Pïtörö ni ti Yowani ënyï mï kɔmɔ kada kari mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba mï saa 'ba mötu. II Kina ɔdɔ lïjë kari kömö 'deni kpa reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba ame kïdëkï möyï mo rɔ Kpa Reki ma Kele ne tine, dönnï ondɔsɔ ŋgï ti ya mɔtɔ ga këdï kombi bɔ mɔtɔ ame ndïmo keŋme 'deni rɔ kilawo kpaki rïyö mɔlo di bi töyö mo ne. Bɔ nima, ëdï kombi bo nduwë mɔlomɔlo tara ki'di bo koloma kpa reki nima bi tokpasi gïrïsï di zi bilaka ame ga këdï kari mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba ne. III Kina ɔdɔ bo koŋgɔ Pïtörö ni 'deni këdï ko'dɔ tɔdɔ mï reki nima tine, bo okpasi gïrïsï ŋgï di zïnnï. IV Kina lïjë kɔrɔ ŋgï bi tidayi bɔ nima. Pïtörö iya te, “Oŋgɔ bi te dɔze yöyï.”

V Kina bɔ tönë kombi kömönï ŋgï tɔrɔ toŋgɔ Pïtörö ni. Bo omeri 'ba bo tëgë mɔtɔga lïjë ti këdï ki'di gïrïsï zi bo. VI Ne tine Pïtörö ileki kiya te, “Minza ti gïrïsï. Ne wa ame mëdï timo ne ti mi'di zïyï. Milende zïyï ti közï kakpa 'ba Yësu Kurïsïtö 'ba Nazareta, Ënyï tɔrɔ kiliŋgere.”

VII Kina bo kinda'ba közï bɔ tönë ma dörï ŋgï bo kokɔnyi kënyï tɔrɔ. Kina ndïmo ga ti dɔkiliŋbi mo ga kidiŋga ŋgï kitigɔ yaga, bo köpu ŋgï kisaki tiliŋgere. VIII Kina bo kɔdɔ ŋgï kɔtɔ ti Pïtörö ni mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba tiliŋgere nduwë ti töpu tïlëlu Bɔko'ba. IX Bilaka ma konzi ame ga yayi ne o'ja bɔ nima 'deni këdï kiliŋgere ti tïlëlu Bɔko'ba. X Kina lïjë kikali bo ŋgï rɔ bɔ kpasi tönë mɔlo këdï koloma kpa reki yayi tokpasi gïrïsï di zi bilaka ne. Kina lende 'ba wa nima ko'dɔ rönnï zi bɔ nima ne kigayi lïjë ŋgï yaga.

Pïtörö Iyandi Wa Mï Reki 'Ba Rö Löbu

XI Bɔ nima oloma ŋgï ko'ba'ba rɔ bo ŋgila Pïtörö ni ti Yowani di mï dëdë ame kïdëkï möyï mo rɔ Dëdë 'ba Ŋere Solomo ne yayi. Kina ɔdɔ bilaka naga nima ko'ja 'deni tara na lïjë kiriŋa ŋgï kotɔtɔ rönnï ŋgila ya naga nima yayi römöyï lende mo igayi lïjë 'deni. XII Kina ɔdɔ Pïtörö koŋgɔ tïndï naga nima 'deni këdï kidayi lïjë tara tine, bo iya te, “Kpe bilaka 'beze ga 'ba Yisarele, gɔ wa'di na ki'dike lende nime kigayi ye këddï kidayike ze tara gɔmo? Omerike 'beye iyake te ze na di'di bɔ nime kiliŋgere ti tigɔ ze ala gbï ti tigɔ 'ba mötu ze? XIII Inza tara, ame na rɔ lende 'ba Yësu bɔ laja 'ba Bɔko'ba ame koloma rɔ toŋgɔ gɔ Abarayama ni ti Yisika ti Yakoba gbï ti 'bu ze löbu mɔtɔ ga bine ne. Bɔko'ba i'di rɔ löbu 'deni zi Yësu, ne kpe i'dike bo 'deni tönë zi turu. Pilato o'dɔkɔ pele tope bo yaga, ususuke bo nduwë. XIV Bo ame kɔtɔ laka rɔ bɔ ko'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba ne ebe kususuke zi turu. Itïtike za rɔ bɔ ame rɔ bɔ akupö ne na 'dɔ kope yaga ziye, XV tine bo ame rɔ bɔ tïdïdï wa ne na kupöke ŋgï yaga. Ne Bɔko'ba i'di bo 'deni kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë do'ja kïnë bo ti kɔmɔze. XVI Tigɔ 'ba Yësu na me kileŋo bɔ nime këddï koŋgɔke kikalike gbï ne. Römöyï bo i'di dɔ bo 'deni gɔ lende 'ba Yësu, kina me ki'di tigɔ 'deni me zi bo di kɔmɔye 'dɔ bo kiliŋgere ti.

XVII Löndö ma ga, wa nima ko'dɔke kpe ti bulöbu 'be ga zi Yësu ne mikali 'deni o'dɔke e'be ŋgï kinza lende kikali mo. XVIII Ne tine Bɔko'ba i'di bɔ kumë lende abo 'deni pili mɔlo kuwöwö lende 'ba gomɔ 'ba Kurïsïtö nime. Kina me bo ki'di 'deni ko'dɔ rönï tara. XIX-XX Kina ti, otɔke dɔye kilekike zi Bɔko'ba 'dɔ bo kupupu lende kënyë 'be yaga. Römöyï 'dɔ ɔdɔ kada mo kömö 'deni gɔ bo ko'dɔ yëyï ma laka dɔye bo koja Yësu ame bo ki'di lende mo 'deni mɔlo gɔ këdï rɔ Kurïsïtö ne. XXI Bo

o'dɔkɔ 'dɔ Yësu koloma mïtɔrɔ ŋbö kömö mï kada abo ame bo këdï ki'di wa pili 'deni 'dɔ këdï rɔ ma la'ja ne. Bo i'di bɔ kumë lende ni 'deni mɔlo kiya lende naga nime. XXII Musa na kiya te, ‘Ŋere 'be Bɔko'ba ti ki'di bilaka ma kɔtɔ mɔtɔ 'deni di mï löŋgö ye nima këdï rɔ bɔ kumë lende kɔzɔ 'bama. Uwöke lende ame ga pili bo këdï kiya ne, XXIII römöyï lïjë ame ga pili kuwö dɔ bo dë ne inza kpe rɔ 'ba Bɔko'ba ti kote dönnï pili yaga.’

XXIV Ame na rɔ lende kiya 'ba Musa. Kina Samölë ni gbï ti bɔ kumë lende mɔtɔ ga ame tönë koloma rɔ tiya laja 'ba Bɔko'ba ne iya lende naga nima 'deni tara gɔ kö'du 'ba mï kada 'beze ma le'jete nime. XXV Kina me lende 'ba bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ma dɔgba tönë ga bine ne iya rönï 'deni gbï gɔ lende 'be. Lömu tönë Bɔko'ba ko'dɔ mɔlo bine ti 'bu ye löbu ga ne kina me 'deni gbï tiye. Bo iya te zi Abarayama, ‘Ti kupö yï ga na ti mo'dɔ yëyï ma laka ŋgï dɔ bilaka pili 'ba dɔliŋɔ nime.’ □□□ Kina me mëdï miya 'deni ziye, Yësu na Bɔko'ba kigeli 'deni rɔ bɔ laja abo. Kina me bo koja 'deni dɔgba kako ziye 'dɔ ko'dɔ yëyï ma laka dɔye gɔ ki'di ye kolake gɔ lende kënyë 'be ga yaga.”

IV

Burë Rɔ Pïtörö Ni Ti Yowani

I Ko'ja Pïtörö ni ti Yowani këdï gba rɔ tiya lende nime zi bilaka naga nima kina bɔ akumu mɔtɔ ga kömö ŋgï ti Sadoke mɔtɔ ga ti bɔ dɔ bɔ kanya 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba. II Lïjë ŋgï rɔ 'dïrï gɔ lende nime Pïtörö ni këdï kiyandi bilaka kiya te, Yësu ënyï kɔdɔ 'deni yaga di mï tölë ne, römöyï lende nima ileme 'deni tɔdɔ 'ba töku di mï tölë ëdï rɔ ma laka. III Kina lïjë kinda'ba Pïtörö ni ŋgï koto kari ki'di kö'dö mï maboso römöyï gɔ bi 'deni rɔ mï dɔkɔpiyari.

IV Bilaka ma konzi ame ga kuwö lende kiya 'ba Pïtörö ni nima ne i'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu. Kina ya ma ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu kodɔ'bɔ rönnï ŋgï pili kuluku 'butë bi 'butë (5000).

V Mï bi këzë ma di gɔmo na löbu 'ba Yudayi ni kotɔtɔ kpënnï ŋgï mï Yerosalema ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'bënnï ga. VI Ana ma tönë rɔ bɔ dɔ bɔ akumu 'ba Bɔko'ba ne ëdï gbï mï löŋgö lïjë yayi ti Kayapa ti Yowani ni ti Alesandoro gbï ti bilaka mɔtɔ ga 'ba Ana. VII Kina lïjë ki'di Pïtörö ni ŋgï kɔrɔ kömönnï yayi. Lïjë iya te, “Kpe, ileŋoke bɔ nime ti wa'di? Közï kakpa 'ba yë na me ko'dɔke lende nime timo?”

VIII Pïtörö ŋgï lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba ënyï kileki kiya zïnnï, iya te, “Kpe turu ze ga ti bulöbu ze ga, IX ndɔbɔ laka nime do'dɔ dileŋo bɔ rɔkɔ'ɔ nime ne kina me këddï kititike ze gɔmo ne ya? X Ne oŋgɔ, ti miya ziye pili ti bilaka 'ba Yisarele. Tigɔ 'ba Yësu Kurïsïtö 'ba Nazareta na me kileŋo bɔ nime këdï kɔrɔ mï kada nime tɔne kɔmɔye rɔ bilaka ma laka ne. Utötïke Yësu Kurïsïtö 'deni tönë bine, ne Bɔko'ba i'di bo 'deni kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë. XI Kö'du gɔ lende abo na tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, ‘Döku nime u'du pa mökö, kpe bɔ ko'ba rö ti döku ni ilagike 'deni di rɔmo. Ne le'jete bo na 'deni 'böwu rɔ döku ma laka rɔ dɔ kiteli mï gbɔndɔ 'ba rö.’ □ Bo na ŋge kɔtɔ kpökï rɔ bɔ tɔmɔ bilaka di mï tölë römöyï Bɔko'ba i'di közï kakpa mo dë zi bɔtɔ mɔtɔ tine ŋge zi bo.”

XIII Dɔ ŋgölö 'ba Pïtörö ni ti Yowani igayi bilaka naga nima kotɔtɔ dönnï yayi ne ŋgï, römöyï lïjë ikali ya naga nima rɔ bilaka ma sari, tine uwö lïjë kiya lende ŋgï rɔ dɔ kïtëwu kɔzɔ bɔ kikali

waraga tara. Kina lïjë kikali ya naga nima ŋgï rɔ bɔ kösö gɔ Yësu ga. XIV Bɔ mo tönë kileŋo ne ëdï gbï kɔrɔ tïnnï yayi kina ŋgï i'di lïjë kikali dë kpe tiya lende ma kënyë mɔtɔ zïnnï. XV Kina lïjë koja Pïtörö ni ŋgï titi yaga di mï löŋgö lïjë yayi. Kina lïjë koloma ŋgï rɔ to'dɔ burë mo, XVI lïjë iya te, “Wa'di ga na gɔ do'dɔke zi ya naga nime? Bilaka ame ga pili këdï koloma mï Yerosalema bine ne ikali lende 'ba gɔ kotɔ nime lïjë ko'dɔ ne 'deni pili. Kina dinza dikalike gbï tandi gɔmo. XVII Ne ma laka mo gɔ diyake zïnnï kinza lïjë kari kiya lende 'ba Yësu dë kpe zi bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ. Kinza bilaka ma konzi mɔtɔ ga kuwö lëbï 'ba lende nima ra.”

XVIII Kina lïjë kïdëkï Pïtörö ni ŋgï 'böwu kako kiya teyi kinza lïjë kari kiya lende 'ba Yësu dë kpe, kina kinza lïjë kiyandi bilaka dë kpe timo. XIX Ne tine Pïtörö ni ti Yowani ënyï kileki dɔmo zïnnï, iya te, “Omerike lende nime te, kpe na gɔ duwö dɔye ala Bɔko'ba na gɔ duwö dɔmo? XX Ne 'beze wa ame do'ja 'deni kina duwö 'deni gbï ne a mɔtɔ ŋgï gɔ dola gɔ tiya mo du te inza.”

XXI Kina ŋgï bilaka naga nima ikali dë kpe ma 'dɔ kodɔ karama dɔ Pïtörö ni römöyï bilaka pili ëdï 'deni ŋgï kïlëlu Bɔko'ba gɔ lende 'ba tileŋo nima kileŋo bɔ nima ne. Tine lïjë ose gɔ lende 'bënnï nima nduwë rɔ ma kitigɔ zi Pïtörö ni kina lïjë kope ŋgï. XXII Bɔ mo nima kileŋo ne kɔmɔ kɔɔ mo ëdï 'deni kɔzɔ 'butë sowɔ gbï ti dɔmo teyi tara.

Mötu Gɔ Tigɔ

XXIII Kina ɔdɔ kope Pïtörö ni 'deni ti Yowani kɔzɔ a nima tara tine, lïjë ileki ŋgï kari zi lëpï nnï ga kïyëtï gɔ lende naga nima löbu 'ba bɔ akumu ni ti bulöbu ni kiya zïnnï ne. XXIV Kina lïjë pili koloma ŋgï rɔ tïlëlu Bɔko'ba bi kɔtɔ kiya te, “Ŋere ze, nï na me ko'ba mïtɔrɔ ni ti dɔyayi ti yöpö ni pili ti wa ame ga pili këdï koloma yïmo ne. XXV Nï na me kilende ti Nyï Kɔtɔ Laka mï 'bu ze löbu Dawidi bɔ laja 'bï ame 'dɔ ki'di bo kiya te, ‘Gɔ wa'di na bɔ löwö ni kënyï ŋgï rɔ ya, kina bilaka kebe ŋgï tususu kpënnï rɔ yawa gɔmo? XXVI Ŋere 'ba dɔliŋɔ pili ileŋo rönnï 'deni ndö bi to'dɔ ya, kina bɔ dɔliŋɔ 'bënnï ga kotɔtɔ rönnï ŋgï tususu kpënnï rɔ ŋere Bɔko'ba gbï rɔ Kurïsïtö abo ame bo koja kako dɔliŋɔ nime bine ne.’ □□□ Kina me lende tönë ga Dawidi kiya ne o'dɔ rönnï 'deni ŋgï tara. Ŋere Erode ni ti bɔ dɔliŋɔ Pɔnitiyo Pilato ususu kpënnï 'deni tönë di mï gawo nime bine ti bɔ löwö ni ti bilaka 'ba Yisarele rɔ Yësu ame rɔ bɔ laja 'bï koja kako dɔliŋɔ nime bine ne. XXVIII Lïjë ususu kpënnï 'deni 'dɔ to'dɔ wa tönë ga kiya te ëdï ko'dɔ rönnï ne. Iya 'deni te wa naga nime ëdï ko'dɔ rönnï römöyï ako'dɔkɔ 'bï na kina ëddï gbï ti tigɔ mo.

XXIX Ŋere Bɔko'ba ze, uwö kpa kose 'ba bulöbu naga nime kose kpënnï rɔze ne. Ze bɔ laja 'bï ga na, i'di tigɔ zize gɔ duwöwö lende 'bï rɔ dɔ ŋgölö zi bilaka. XXX Ileme tigɔ 'bï zi bilaka ti ti'di ze dileŋo bɔ rɔkɔ'ɔ. Kina i'di ze ti do'dɔ gɔ kotɔ ame ga lende mo kigayi bilaka ne ti közï kakpa 'ba bɔ laja 'bï Yësu.”

XXXI Kina ɔdɔ lïjë kote tititi Bɔko'ba 'deni kɔzɔ a nima yɔ, kina gɔ bi nima kiyaya rönï ŋgï kɔzɔ kïzïkïzï tara. Kina lïjë ŋgï pili lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka ki'di lïjë ŋgï bi tiya lende 'ba Bɔko'ba zi bilaka rɔ dɔ ŋgölö.

Kɔnyi 'Ba Bɔ Ki'di Dönnï Gɔ Lende 'Ba Yësu

XXXII Mï kada naga nima yayi bɔ ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu ga oloma ŋgï pili ti meri kɔtɔ gbï ti dökï'dï kɔtɔ. Bɔ mɔtɔ iya dë te,

“Ama naga nime wa 'ba gbagba ma na.” Tine lïjë pili oloma ga ŋgï tokɔnyi rönnï ti wa ame ga lïjë këdï timo ne. XXXIII Bɔ laja 'ba Yësu ga ö'bö ŋgï ŋburu ti tigɔ bi tuwöwö tɔdɔ 'ba Yësu yaga di mï tölë. Kina Bɔko'ba kö'bö ŋgï nduwë to'dɔ yëyï dönnï rɔ mbëmbë. XXXIV-XXXV Ya mɔtɔ ga ame di mï löŋgö lïjë yayi këdï ti nyaka ni ti rö rɔ ma konzi ne, ari kugö mɔtɔ ga ŋgï mökö ko'de gïrïsï mo ga kako zi bɔ laja. Kina koza ŋgï kɔzɔ ame lïjë këdï rɔ leri mo ne tara. Bɔtɔ mɔtɔ inza kpe rɔ leri 'ba wa mɔtɔ di mï löŋgö lïjë nima yayi.

XXXVI Bɔ mɔtɔ rɔ Yesepa o'dɔ gbï tara. Bo di mï kupö bilaka 'ba Lëwë, öyö bo mï dɔyayi 'ba Kupurïyö. Bɔ laja 'ba Yësu ga i'di möyï bo rɔ Baranaba ame 'jɔ 'ba lende mo tëgë, “Bɔ tocɔ mï këddï.” □□□□ Bo ugö nyaka abo mɔtɔ mökö bo ko'de gïrïsï mo ŋgï ki'di zi bɔ laja.

V

Ananiya Ni Ti Sapira

I-II Bɔ mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Ananiya lïjë ti 'ja abo Sapira, lïjë ugö nyaka 'bënnï mɔtɔ mökö kina bo kogba gïrïsï mo ŋgï rɔ ë'bënnï kɔsɔ ma ndö te na ŋge bo ko'de ki'di zi bɔ laja. 'Ja abo Sapira ikali gɔ lende nima gbï. III Pïtörö iya te, “Ananiya, gɔ wa'di na ki'di Satani ka'da yi ki'di yi kebe kunzö bëtï zi Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba gɔ lende 'ba gïrïsï nima kogba 'deni rɔ ë'bï ne gɔmo? IV Nyaka rɔ nyaka 'bï, kina me kugö mökö gïrïsï mo gbï rɔ ë'bï. Ne gɔ wa'di na kebe komeri to'dɔ lende nima tara gɔmo? Bëtï nime o'dɔ dë zi bilaka, ne Bɔko'ba na me 'deni ko'dɔ bëtï teyi.”

V Kina Ananiya kuwö lende nime Pïtörö kiya ne yɔ, na bo kila'ba ŋgï bërï rɔ töku. Bilaka ame ga kuwö lende 'ba tölë abo nima ne ŋgï pili rɔ tikere. VI Kina yɔbi ndende mɔtɔ ga kako kolo töku bo ŋgï mï bɔŋgɔ kombi kari kusu.

VII Tëgë me mbowa kɔzɔ saa mota tara di pötö mo na 'ja mo kömö ŋgï. Lɔko ikali dë te më'dë nï ölë 'deni. VIII Pïtörö ititi lɔko, iya te, “Iya zö rɔ ma laka gïrïsï 'ba nyaka nime kugöke ne gɔ rɔmo na ŋge me ne?”

Lɔko iya te, “Yëë, kina ma pili ne.”

IX Pïtörö iya te, “Gɔ wa'di na kpe ti më'dë yï kususuke kpeye bi to'dɔ bëtï zi Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba gɔmo? Oŋgɔ bi 'dë te, bilaka ame ga kusu më'dë yï ne na me 'dë gba këdï kɔrɔ kpadörï. Lïjë ëdï kombi töku yï tɔne gïrï nime kari kusu.”

X Kina lɔko kila'ba ŋgï rɔ töku bërï kɔmɔ Pïtörö. Yɔbi ndende tönë ga ako ko'ja lɔko kölë 'deni gbï, kina lïjë kombi töku nï ŋgï yaga kari kusu ŋgila më'dë nï. XI Kina bilaka 'ba kanisa pili ti ya ame ga kuwö lende mo mï kada nima yayi ne ŋgï pili rɔ tikere gɔ kö'du mo.

Gɔ Kotɔ Ma Konzi

XII Mï kada naga nima bɔ laja 'ba Yësu ga oloma ŋgï to'dɔ gɔ kotɔ ma konzi ame ga lende mo kigayi bilaka ne yayi. Kina bilaka ame ga pili rɔ 'ba kanisa ne kö'bö ŋgï nduwë bi totɔtɔ dönnï mï dëdë 'ba ŋere Solomo ame mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba ne. XIII Ya ame ga ki'di dönnï dë gɔ lende 'ba Yësu ne ilaŋa rönnï dë tari todɔ'bɔ dönnï ti ya naga nima. Ne tine bilaka pili ö'bö ŋgï tiya lende 'bënnï rɔ ma laka. XIV Kina ki'di bilaka ma konzi mɔtɔ ga bɔtɔni gbï ti 'ja kö'bö ti'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba ŋere Yësu lïjë kodɔ'bɔ rönnï ti bilaka 'ba kanisa. XV Kina bilaka koloma ŋgï rɔ tombi bɔ rɔkɔ'ɔ ma konzi ko'ba kpa kɔri dɔ laŋgiri ni ti sora ni 'dɔ ɔdɔ kiya te Pïtörö

kudö kebe yayi gɔ dɔ mbëlï bo kudö kebe dönnï. XVI Bilaka ma konzi ɔlɔ kako di mï dɔliŋɔ ame ga ŋgila Yerosalema yayi ne ti bɔ rɔkɔ'ɔ ma konzi ti bɔ nökï ni ko'de kako zi Pïtörö ni, kina kileŋo lïjë ŋgï pili.

Gomɔ 'Ba Bɔ Laja

XVII Kina bɔ dɔ bɔ akumu ni ti ya ame ga rɔ 'ba bɔ kïdëkï möyï dɔmo rɔ Sadoke ne ŋgï lɔ ti mï kombi rɔ bɔ laja naga nima. XVIII Kina lïjë kinda'ba bɔ laja naga nima ŋgï ki'di mï maboso.

XIX Kina ɔdɔ kömö 'deni mï korɔndɔ tine, malayika 'ba Bɔko'ba ako ŋgï kurögö kpadörï 'ba maboso nima yaga, kina ko'de lïjë ŋgï yaga, iya te, XX “Arike mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba gɔ kari kiyake kɔri 'ba dïdï nime zi bilaka.”

XXI Kina ɔdɔ bɔ laja naga nima kuwö lende nime 'deni te tine, lïjë ënyï ŋgï mï bi këzë mo kari mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba kisaki ŋgï tiyandi kɔmɔ bilaka.

Mï dɔŋbɔ mo nima na bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bilaka abo ga kïdëkï bilaka ma löbu 'ba Yudayi ŋgï pili kotɔtɔ rönnï mï gɔ bi 'ba tiya burë. Kina lïjë koja bɔ kanya ŋgï 'dɔ ko'de bɔ koja laja naga nima kako zïnnï di mï maboso. XXII Kina ɔdɔ bɔ kanya naga nima kari kömö yayi tine, lïjë o'ja bɔ laja tönë ga inza kpe mï maboso yayi. Lïjë ileki kako kiya lende mo zi bilaka löbu naga nima, tëgë, XXIII “Dari do'ja kpadörï 'ba maboso laka rɔ ma kopi teyi ti bɔ kanya bɔ koda bi mo ga këdï kɔrɔ kpamo yayi. Tine dopi kpamo yaga dɔdɔ rö yayi do'ja lïjë dë du te.”

XXIV Kina ɔdɔ bɔ dɔ bɔ kanya 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba ni ti löbu 'ba bɔ akumu ni kuwö lende nima 'deni tara tine, lende mo ïlïkö ŋgï dönnï. Lïjë ikali dë wa'di na ko'dɔ rönï zi ya naga nima. XXV Tine bɔ mɔtɔ ako kiya zïnnï, tëgë, “Ya tönë ga ki'dike mï maboso ne lïjë ëdï mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba 'dë yayi bi tiyandi bilaka.”

XXVI Kina bɔ dɔ bɔ kanya nima kënyï ŋgï ti bɔ kanya abo ga kari gɔ bɔ laja tönë ga. Ne tine lïjë ïtïŋï ya naga nima dë rɔ ya, römöyï lïjë ere kinza bilaka naga nima yayi ne kënyï ra rɔ ya tïnnï tu'du lïjë ti döku. XXVII Lïjë o'de bɔ laja naga nima ki'di kɔrɔ kɔmɔ bilaka löbu naga nima mï bi 'ba burë yayi ne. Bɔ dɔ bɔ akumu nima ënyï kiya zi bɔ laja naga nima bo iya te, XXVIII “Kpe, dota gɔ tiyandi bilaka ti lende 'ba Yësu nima 'deni tönë mɔlo di ziye bine. Ne ebe ki'dike lende 'ba akiyandi 'be nime 'deni ŋgï le'jete kita'ba kote mï Yerosalema nime pili. O'dɔkɔke 'deni ŋgï 'dɔ ze na dinda rɔ bɔ kupö Yësu.”

XXIX Pïtörö ni ënyï kileki dɔmo zïnnï iya te, “Ma dɔ kiteli mo Bɔko'ba na gɔ duwö dɔmo, inza dë rɔ kpe bilaka lesi na gɔ duwö dɔye. XXX Bo na rɔ bɔ ame 'bu ze löbu ga koro ne. Kina me bo i'di Yësu 'deni gbï kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë. Kpe 'beye upöke Yësu 'deni tönë ti tutötï mo dɔ ŋgërï. XXXI Ne Bɔko'ba i'di Yësu 'deni koloma dɔ dörï bo mïtɔrɔ rɔ ŋere gbï rɔ bɔ tɔmɔ wa di mï tölë, 'dɔ ki'di bilaka 'ba Yisarele kotɔ dönnï di mï lende kënyë 'bënnï ga gɔ bo kola lïjë. XXXII Wa naga nime ze do'ja 'deni ti kɔmɔze, kina me dëdï 'deni rɔ tiya mo zi bilaka. Kina Nyï Kɔtɔ Laka ti ki'di lïjë 'deni ŋgï kikali lende naga nime, römöyï Bɔko'ba i'di Nyï Kɔtɔ Laka abo 'deni zi ya ame ga koro bo ne.”

XXXIII Lende nime i'di bɔ burë naga nima ŋgï kënyï rɔ 'dïrï ko'dɔkɔ 'dɔ tupö ya naga nima. XXXIV Tine bɔ mɔtɔ rɔ Gamalele ënyï tɔrɔ kilende zi bilaka naga nima mï bi 'ba burë yayi ne. Bo rɔ Parosi ame këdï kiyandi bilaka ti kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba, kina bilaka ŋgï me rɔ ma koro

bo. Bo i'di bɔ kanya koto bɔ laja naga nima titi kari mbowa yaga. XXXV Kina bo kiya zi bilaka 'ba burë naga nima bo iya te, “Kpe löndö ma ga bilaka 'ba Yisarele, omerike dɔye titi gɔ lende nime ko'dɔkɔke to'dɔ mo zi ya naga nime ne. XXXVI Omerike lende 'ba Tuda ma tönë kënyï ko'dɔ rɔ bo pa mï dɔyayi nime bine rɔ wa löbu, bilaka kösö kulöwö gɔ bo ŋbö kɔzɔ kuluku modɔɔmota (400) tara ne te. Ne me tönë kupö bo ne wa'di na ko'dɔ rönï? Ya ame ga pili ki'di dönnï gɔ lende abo ne ita'ba ŋgï kïyëyï rönnï rɔ kɔtɔkɔtɔ lende nima kïlïkö ŋgï yaga rɔ yawa. XXXVII Di pötö mo Yuda di Galilaya ënyï gbï mï kada ma tönë këdï kugu möyï bilaka ne ki'di bilaka ma konzi mɔtɔ ga kösö gɔ bo. Ne me tönë kupö bo gbï ne wa'di na ko'dɔ rönï? Ya ame ga ki'di dönnï gɔ lende abo ne ita'ba ŋgï gbï kïyëyï rönnï rɔ kɔtɔkɔtɔ. XXXVIII Ne kina me gbï kɔzɔ lende 'ba ya naga nime kinza ko'dɔke wa mɔtɔ dë zïnnï. I'dike lïjë kari ë'bënnï. Meri 'bënnï ti ndɔbɔ 'bënnï nima ɔdɔ kiya te këdï rɔ 'ba bilaka lesi ëdï kote rönï ka gïrï naga nime. XXXIX Ne ɔdɔ kiya te këdï rɔ 'ba Bɔko'ba inza kɔ'bɔke ta'da mo. Mɔtɔga ti këddïke e'be za rɔ to'dɔ ya ti Bɔko'ba.”

XL Kina bilaka 'ba burë naga nima pili kɔrɔ ŋgï gɔ lende kiya 'ba Gamalele nima. Kina lïjë kïdëkï bɔ laja naga nima ŋgï kako ki'di komba ŋge ti korobayi. Lïjë ose gɔmo gbï rɔ ma kitigɔ zïnnï kinza lïjë kari kiya lende 'ba Yësu dë kpe. Kina lïjë kope bɔ laja naga nima ŋgï ki'di kari. XLI Tine bɔ laja naga nima di bi tɔdɔ 'bënnï di mï bi 'ba burë nima lïjë ŋgï lɔ ti lɔŋɔ, römöyï Bɔko'ba oza lïjë 'deni laka tombi gomɔ gɔ lende 'ba Yësu.

XLII Tine di pötö mo bɔ laja naga nima oloma ŋgï nduwë tiyandi bilaka di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba gbï kebe mï liŋɔ. Lïjë ö'bö ŋgï nduwë tïyëtï mo Yësu na rɔ Kurïsïtö ame Bɔko'ba koja kako dɔliŋɔ nime ne.

VI

Bɔ Kokɔnyi Ndɔbɔ

I Kina ɔdɔ bɔ kösö gɔ Yësu ga konzi 'deni kɔzɔ a nima tara mï kada naga nima yayi tine, ya ame ga mï löŋgö lïjë yayi kilende rɔ kpa Giriki ne ebe ŋgï togba kpënnï ti ya ma kilende 'bënnï rɔ kpa Yudayi. Ya ma kilende 'bënnï rɔ kpa Giriki naga nima iya te, makuru'bë ma 'bënnï ga o'ja a 'ba kɔnyi ame këdï koza nduwë rɔ gɔ bi këzë pili ne dë. II Kina bɔ laja ma 'butë dɔmorïyö naga nima kïdëkï bɔ kösö gɔ Yësu ga ŋgï pili kotɔtɔ rönnï bi kɔtɔ. Lïjë iya te, “Ma kele mo na rɔ wa'di? Ndɔbɔ 'ba tuwöwö lende 'ba Bɔko'ba na gɔ dola bërï dari mï ndɔbɔ 'ba toza a 'ba kɔnyi zi bilaka? III Löndö ze ga, ma laka mo o'dɔkɔ ziye 'dɔ kigelike bilaka mɔtɔ ga modɔmorïyö di mï löŋgö ye bina rɔ ya ame ga kikalike këdï lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka ki'di 'deni kikali lende ne, 'dɔ di'dike lïjë na këdï rɔ bɔ koŋgɔ gɔ ndɔbɔ nime, IV gɔ ndɔbɔ 'beze këdï ŋge rɔ to'dɔ mötu ti tuwöwö lende 'ba Bɔko'ba zi bilaka.”

V Kina bilaka naga nima pili kutï ŋgï gɔ lende nima. Kina lïjë kigeli Setepano ame lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka ki'di dönï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö ti dökï'dï kɔtɔ ne ŋgï. Tine lïjë igeli Pïlïpö ni gbï ti Purökörö ti Nikanora ti Timono ti Peremona ti Nikolawo ame rɔ bilaka 'ba Anitɔkiya bo ko'dɔ rɔ bo 'deni rɔ Yudayi ne. VI Lïjë o'de ya modɔmorïyö naga nima kako zi bɔ laja 'ba Yësu ga. Kina bɔ laja ki'di közïnnï ŋgï dönnï kumötu gɔ Bɔko'ba kokɔnyi lïjë mï ndɔbɔ nima.

VII Mï kada naga nima yayi bilaka ma konzi i'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba, kina bɔ kösö gɔ Yësu ga konzi ŋgï rɔ ma kënyë mï Yerosalema. Bɔ akumu ma konzi mɔtɔ ga i'di dönnï 'deni gbï gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö.

Tinda'ba Setepano

VIII Tine Bɔko'ba ö'bö ŋgï to'dɔ yëyï dɔ Setepano ki'di tigɔ zi bo koloma rɔ to'dɔ gɔ kotɔ ma konzi mɔtɔ ga ame lende mo kigayi bilaka ne yayi. IX Tine bilaka mɔtɔ ga ënyï ŋgï bi to'dɔ kowasa ti bo. Ya naga nima, lïjë rɔ bilaka 'ba Kurënë ti Alesandora ame ga këdï ko'dɔ mötu mï rö 'ba mötu ame kïdëkï möyï mo rɔ, “Rö 'ba bɔ dɔ ŋgölö” ne. Lïjë ënyï ŋgï kodɔ'bɔ rönnï ti bilaka mɔtɔ ga 'ba Kilikiya ni ti Asiya. X Ne tine Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba i'di Setepano ŋgï kikali lende rɔ ma kënyë kinza bilaka naga nima ka'da bo ra ti lende. XI Kina lïjë kari kocɔ ŋgï zi ya mɔtɔ ga 'dɔ kiya te, “Duwö bɔ nime koloma rɔ titi'ja Bɔko'ba gbï ti 'bu ze löbu Musa.”

XII Lende nime i'di bilaka 'ba Yerosalema ŋgï pili ti bulöbu 'bënnï ga kpaki ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni kënyï rɔ 'dïrï ti Setepano. Kina lïjë kolɔdɔ ŋgï dɔ bo kinda'ba bo koto kari mï bi 'ba burë. XIII Lïjë i'di ya mɔtɔ ga koloma tususu bo rɔ bëtï, kiya te, “Bɔ nima oloma rɔ tiya kpa kënyë rɔ rö löbu 'ba Bɔko'ba gbï ti kö'du ki'di mo ŋbö me. XIV Duwö bo koloma tiya mo tëgë bɔ nima rɔ Yësu 'ba Nazareta ne ti kïyëyï rö löbu 'ba Bɔko'ba yaga kada mɔtɔ kuyï mï dölëtï ame ga Musa kose gɔmo zize ne.”

XV Bilaka naga nima pili mï bi 'ba burë yayi ne odɔ kömönnï ŋgï dɔ Setepano, tine lïjë o'ja kɔmɔ bo uyï rönï 'deni ŋgï yaga kɔzɔ kɔmɔ malayika.

VII

Lende 'Ba Setepano

I Kina bɔ dɔ bɔ akumu nima kënyï kititi Setepano, iya te, “Lende nime rɔ ma laka?”

II Setepano ileki dɔmo, iya te, “Kpe löndö ma ga kpaki ti bulöbu mo ga, uwöke dɔma. Mï kada ma mɔlo tönë ga bine Bɔko'ba ame rɔ bɔ dɔ wa pili ne ɔdɔ 'deni kileme rönï zi 'bu ze löbu Abarayama. Mï kada nima yayi Abarayama ëdï koloma mï dɔyayi 'ba Mesopotamiya gba kinza bo kari dë Arana. III Bɔko'ba iya te, ‘Ënyï di dɔyayi nime di mï löŋgö e'be 'bu yï ga kari mï dɔyayi ame mëdï mileme zïyï ne.’

IV Abarayama ënyï 'deni mï kada nima di mï dɔyayi 'ba Kalidaya yayi kari koloma Arana. Di pötö tölë 'ba 'bu bo na me bo kënyï di Arana kako mï dɔyayi nime dëdï dolomake teyi. V Ne mï kada naga nima yayi Bɔko'ba i'di bi titi 'ba dɔyayi nime mɔtɔ dë zi Abarayama. Tine Bɔko'ba iya 'deni 'dɔ ti'di mo zi Abarayama kada mɔtɔ 'dɔ këdï rɔ yayi abo gbï ti kupö bo ga. Bɔko'ba iya 'deni kɔzɔ a nima tara pele ko'ja Abarayama kinza ti kole. VI Bɔko'ba iya te, ‘Kupö yï ga ti koloma 'deni rɔ atɔli mï dɔyayi 'ba bɔ löwö. Kina bilaka 'ba dɔyayi nima ti ki'di lïjë 'deni ŋgï koloma rɔ to'dɔ ndɔbɔ zïnnï kodɔ gomɔ rönnï ŋbö kɔmɔ kɔɔ kuluku modɔɔmota(400). VII Ne tine ti mako 'deni ŋgï modɔ karama dɔ bilaka mo naga nima. Kina kupö yï ga ti kɔdɔ 'deni ŋgï yaga di yayi kako to'dɔ mötu zö mï dɔyayi nime bine.’

VIII Bɔko'ba iya zi Abarayama gɔ ko'dɔ dölëtï 'ba akilele zi bilaka abo ga ame rɔ bɔtɔni ne 'dɔ këdï rɔ kïnë 'ba lömu abo 'ba Bɔko'ba. Kina ɔdɔ Abarayama köyö Yisika 'deni tine bo ilele ŋgï mï tö'dö dɔ modɔɔmota. Yisika öyö Yakoba

kina bo ko'dɔ gbï tara teyi. Yakoba öyö kole 'butë dɔmorïyö abo ga kina bo kilele lïjë gbï tara, ame lïjë na rɔ yï lïŋgï 'ba kpa gɔli ze ga ma le'jete nime ne.

IX Ne kole 'ba Yakoba ga ebe 'böwu kombi mïnnï rɔ löndö nnï Yesepa, lïjë kugö bo mökö zi bilaka mɔtɔ ga koto kari Ezipeto rɔ atɔli. Ne tine Bɔko'ba oloma 'deni nduwë ti Yesepa X kolɔ bo di mï gomɔ abo ga pili, i'di bo 'deni kikali lende 'dɔ dökï'dï bɔ dɔliŋɔ 'ba Ezipeto nima këyï rɔ bo. Bɔ dɔliŋɔ Paro i'di Yesepa koloma rɔ turu ma löbu dɔ Ezipeto gbï toŋgɔ gɔ wa 'ba mï liŋɔ abo ga.

XI Tine sëyï ebe kila'ba ŋgï mï dɔyayi 'ba Ezipeto ni ti Kanana ki'di bilaka koloma rɔ gomɔ. 'Bu ze löbu ga ame këdï koloma mï Kanana ne o'ja wa mɔtɔ dë gɔ lïjë konyo. XII Ne tine Yakoba uwö lëbï mo tëgë nyönyu ëdï Ezipeto, kina bo koja kole abo ga 'bu ze löbu ga ŋgï kari tugö mo. XIII Mï rïyö 'ba tileki 'bënnï na Yesepa kileme rɔ bo zïnnï rɔ löndö. Kina bɔ dɔliŋɔ 'ba Ezipeto nima gbï kikali lïjë ŋgï rɔ bilaka 'ba Yesepa ga.

XIV Mï kada nima yayi Yesepa oja laja 'deni gɔ 'bu bo Yakoba 'dɔ kako Ezipeto pili ti bilaka abo ga ma kuluku kɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë rïyö döömu (75). XV Yakoba ni ënyï kari koloma Ezipeto ŋbö bo kölë yayi ti kole abo ga. XVI Kina di gɔmo tine na bilaka kombi töku lïjë 'jaa kileki timo Sekeme kari kusu mï gɔ bi ma tönë Abarayama kugö ti gïrïsï di zi bilaka 'ba Amora ne.

XVII Kina ɔdɔ kada 'ba wa ma tönë ga Bɔko'ba kiya lende mo zi Abarayama ne kola 'deni ŋgɔsi tine, 'bu ze löbu ga ara 'deni rɔ ma kënyë mï dɔyayi 'ba Ezipeto. XVIII Mï kada mo naga nima yayi bɔ dɔliŋɔ mɔtɔ ame kinza kikali Yesepa dë ne na 'deni dɔ dɔyayi 'ba Ezipeto. XIX Bɔ dɔliŋɔ nima uyï dɔŋgala mɔtɔ zi 'bu ze löbu ga koloma rɔ todɔ gomɔ rɔmo. Bo i'di lïjë koloma rɔ tu'du kole kuru 'bënnï ga mökö kölë yaga.

XX Mï kada 'ba lende nima na köyö Musa ŋgï rɔ kole ame kele kulöwö ne. Ulu bo nyepe mota mï rö 'ba 'bu bo, XXI di gɔmo tine na kari kusu dɔ bo ŋgï mökö. Nyiti 'ba bɔ dɔliŋɔ Paro na kari kömö dɔ bo di mökö yayi kogba bo kari timo kulu rɔ kole 'bënï. XXII Kina kiyandi bo ŋgï pili ti akikali 'ba Ezipeto, bo koloma ŋgï rɔ bɔ kpa kitigɔ gbï rɔ bɔ rïrï.

XXIII Kina ɔdɔ kɔmɔ kɔɔ abo këdï 'deni 'butë sowɔ tara tine, bo ënyï komeri lende 'ba 'dɔ tari toŋgɔ löndö bo ga bilaka 'ba Yisarele. XXIV Kina bo kari ko'ja bɔ Ezipeto mɔtɔ ŋgï këdï rɔ tomba bɔ Yisarele mɔtɔ. Bo ari kokɔnyi lëpï bo nima, bo kupö bɔ Ezipeto nima ŋgï yaga kpa dɔkolo mo. XXV Bo omeri 'ba bo, bo iya te bilaka 'bënnï ga ti kikali ŋgï bo na Bɔko'ba ko'dɔkɔ 'deni 'dɔ kolɔ lïjë di mï gomɔ nima. Ne tine lïjë ikali ma tara dë.

XXVI Mï bi këzë mɔtɔ 'böwu bo ari ko'ja ya ma rïyö 'bënnï mɔtɔ ga 'ba Yisarele këdï rɔ tomba rönnï. Kina bo kari tota lata mo, bo iya te, ‘Uwöke dɔma te, kpe rɔ löndö kɔtɔ ëddï kombake rɔye gɔ wa'di?’

XXVII Tine bɔ ma koma 'dïrï mo nima ënyï kïtïŋï Musa yaga kileki kiya te, ‘Nï, yë na ki'di yi rɔ bɔ dɔze bi to'dɔ burë ze? XXVIII Ëddï ko'dɔkɔ tupö ma gbï kɔzɔ ame kupö bɔ Ezipeto tönë tipiyara ene ne?’

XXIX Lende nime i'di Musa ŋgï rɔ tikere kënyï di Ezipeto kiriŋa kari koloma rɔ bɔ löwö mï dɔyayi 'ba Midiyana. Bo ari köyö kole rïyö di yayi.

XXX Kina ɔdɔ Musa ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ 'deni 'butë sowɔ yayi tine, mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ ko'ja bo këdï mï mökö dɔ döku 'ba Sinayi, na malayika 'ba Bɔko'ba

kɔdɔ kileme rönï ŋgï zi bo mï pa'do köbö dɔ morogo. XXXI Lende 'ba wa nima igayi Musa ŋgï ki'di bo kese ŋgɔsi toŋgɔ mo. Tine bo uwö Bɔko'ba kilende zi bo iya te, XXXII ‘Ma na rɔ Bɔko'ba ame koloma rɔ toŋgɔ gɔ 'bu yï löbu Abarayama ni ti Yisika ni ti Yakoba ne.’

Lende nime i'di rɔ Musa ŋgï kïlë'dï kilaŋa rɔ bo dë kpe toŋgɔ mo. XXXIII Bɔko'ba iya te, ‘Otɔ wari yaga di ndïyï. Gɔ bi nima këdï kɔrɔ teyi ne gɔ bi ma 'ba Bɔko'ba na. XXXIV Mo'ja lisa 'ba bilaka ma ga 'deni di Ezipeto kina muwö tileri 'bënnï 'deni gbï. Kina me mako 'deni dɔliŋɔ nime 'dɔ tolɔ lïjë di mï gomɔ 'bënnï ga. Ënyï tɔrɔ, mëdï moja yi kileki kari mï dɔyayi 'ba Ezipeto.’

XXXV Kina me mëdï miya ziye löndö ma ga, Musa tönë bilaka kilagi, kiya te, ‘Yë na ki'di yi rɔ bɔ dɔze bi to'dɔ burë ze?’ ne, bo na Bɔko'ba koja kari koloma rɔ bɔ dönnï kolɔ lïjë yaga di mï gomɔ 'bënnï ga. Bɔko'ba i'di malayika nima Musa ko'ja di mï pa'do 'ba dɔ morogo nima ne kose gɔ lende naga nima zi bo. XXXVI Musa oja bilaka 'ba Yisarele 'deni yaga di mï dɔyayi 'ba Ezipeto ti to'dɔ wa ma konzi mɔtɔ ga ame lende mo kigayi bilaka ne mï dɔyayi nima yayi gbï di mï yöpö löbu ame kïdëkï rɔ Yöpö Kasi ne. Bo oloma 'deni nduwë rɔ to'dɔ lende 'ba gɔ kɔtɔ di mï mökö yayi ŋbö kɔmɔ kɔɔ 'butë sowɔ. XXXVII Bo na tönë kose zi bilaka 'ba Yisarele, kiya te, ‘Bɔko'ba ti ki'di bɔ mɔtɔ 'deni ŋgï di mï löŋgö ye nima këdï rɔ bɔ kumë lende kɔzɔ 'bama.’

XXXVIII Musa nime bo na gbï tönë koloma ti bilaka 'ba Yisarele mï kada ma tönë lïjë kotɔtɔ dönnï di mï mökö. Mï kada nima yayi malayika 'ba Bɔko'ba ilende zi bo bi kɔtɔ ti 'bu ze löbu ga. Kina ki'di kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ame 'dɔ kö'bö rɔ ŋburuŋburu ne ŋgï zi bo 'dɔ bo ki'di gbï zize.

XXXIX Di pötö mo 'böwu 'bu ze löbu ga ebe kilagi lende 'ba Musa kïtïŋï yaga, lïjë ko'dɔkɔ 'böwu tileki Ezipeto. XL Lïjë ari kiya zi Arona, iya te, ‘Uku akoro zize 'dɔ kileki ze Ezipeto, römöyï Musa bɔ koja ze yaga di mï dɔyayi 'ba Ezipeto nime dikali dë wa'di na ko'dɔ rönï 'deni zi bo di bitɔ yayi.’

XLI Mï kada nima yayi lïjë i'di Arona kuku yamo zïnnï rɔ kole sa 'dɔ këdï rɔ akoro zïnnï. Kina lïjë kumu roma ŋgï teyi lïjë ko'dɔ karama 'ba akoro 'bënnï ame lïjë na ko'dɔ ti közïnnï ne. XLII Gɔ kö'du mo na Bɔko'ba kënyï ŋgï rɔ ya tïnnï ki'di lïjë koloma rɔ tulömu kpënnï zi kada ni ti nyepe ni ti këlu 'ba mïtɔrɔ. Lende nime o'dɔ rönï kɔzɔ kö'du tönë bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kugu kiya te, ‘Kpe bilaka 'ba Yisarele, mï kɔmɔ kɔɔ 'butë sowɔ ma tönë këddïke mï mökö ne, akumu 'be ame ga pili kolomake rɔ tumu mo ne umuke dë gɔ lende ma. XLIII Tine kilaka 'ba tubö mo rɔ mbëlï 'ba dɔ akoro 'be ame kïdëkï möyï mo rɔ Mɔlɔke ne na za kolomake rɔ tombi mo tilaki timo. Kina kolomake ŋgï gbï tombi akoro 'be ame kïdëkï möyï mo rɔ Rapana kukuke kɔzɔ këlu tara ne. Wa ame ga ko'dɔke ti közïye ne na za kolomake tulömu kpeye teyi. Gɔ kö'du mo ti moga ye ŋbö kari kolomake gönyï Babele.’

XLIV Mï kada ame 'bu ze löbu ga këdï mï mökö ne, kilaka na lïjë kubö rɔ mbëlï 'ba to'dɔ mötu zi Bɔko'ba di yïmo 'dɔ lïjë kikali ŋgï bo ëdï tïnnï. Bɔko'ba i'di Musa 'deni kubö rö kilaka nima kɔzɔ kïnë ti tïyöbu mo ame bo kileme ne. XLV ‘Bu ze löbu ga i'di rö kilaka nima 'deni zi kole 'bënnï ga koloma rɔ tombi mo di pötö nnï mï kada ma lïjë këdï kari ti Yësuwa. Kina me 'dɔ lïjë kako koloma mï dɔyayi nime Bɔko'ba koga bɔ dɔyayi mo ga di dɔmo

zïnnï ne. Rö kilaka nima oloma 'deni ti 'bu ze löbu ga ŋbö kömö mï kada 'ba Dawidi. XLVI Bɔko'ba ŋgï ti mï këyï gɔ lende 'ba Dawidi kina me Dawidi kititi Bɔko'ba 'dɔ ki'di bo ko'ba rö zi Bɔko'ba ma koŋgɔ gɔ Yisarele. XLVII Ne tine Bɔko'ba i'di Solomo kole 'ba Dawidi na 'jaa ko'ba rö zi bo.

XLVIII Ne rɔ ma laka miya ziye, Bɔko'ba ame bo na rɔ bɔ tigɔ dɔ kiteli ne, bo oloma dë mï rö ame ga bilaka lesi na ko'dɔ ti közïnnï ne. Kina kɔzɔ lende abo ma tönë bɔ kumë lende kumë mɔlo bine kiya te, XLIX 'Mïtɔrɔ na rɔ kïti ma, tine dɔyayi na rɔ gara 'ba ndö. Ne rɔ ma tondo mo ga na 'dɔ kpe bilaka lesi ko'bake rö zö? 'Dɔ ko'dɔke bi 'ba rɔ kindawo zö totondo mo ga? L Ma na mo'ba wa pili.'

LI Löndö ma ga, o'dɔke minyi kulöwö. O'dɔke rɔye za kɔzɔ bɔ löwö ame ga kinza kikali Bɔko'ba dë, kuwö lende mo dë gbï ne tara. Ö'böke rɔ tilagi Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba mɔlo kako di zi 'bu ye löbu ga. LII 'Bu ye löbu ga odɔ gomɔ rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba pili rɔ gɔmo. Kina lïjë kupö ya ame ga koloma rɔ tuwöwö mo kiya te Bɔko'ba ëdï koja bilaka ma laka mɔtɔ kïdëkï rɔ Kurïsïtö kako dɔliŋɔ nime bine ne ŋgï yaga. Kina me Kurïsïtö ako 'deni dɔliŋɔ nime bine, ne kina me kususuke kpeye ŋgï rɔ bo kupöke yaga. LIII Kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ame malayika kose zi 'bu ye löbu ga ne, ikalike pele o'dɔkɔke dë to'dɔ mo yɔ."

Tu'du Setepano

LIV Kina ɔdɔ bilaka bɔ burë naga nima kuwö Setepano kiya lende nima 'deni tara tine, lïjë pili ënyï ŋgï rɔ 'dïrï konyo dɔ tuŋgu nnï rɔ bo. LV Ne tine Setepano ŋgï lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka kina bo kombi kɔmɔ bo ŋgï mïtɔrɔ bo ko'ja bi kɔpɔ 'ba Bɔko'ba ti Yësu këdï kɔrɔ dɔ dörï Bɔko'ba yayi. LVI Bo iya te, "Oŋgɔke, mo'ja kpadörï 'ba mïtɔrɔ kurögö 'deni yaga rɔ gböŋö, kina kole 'ba bilaka lesi na me 'dë gbï këdï kɔrɔ dɔ dörï Bɔko'ba."

LVII Ne tine bɔ burë naga nima ulörï ŋgï rɔ ma kembe gɔ lende nime lïjë kuwö bo kiya kɔzɔ a nima tara ne. Lïjë u'bë mbili nnï teyi ti közïnnï. Kina lïjë pili kënyï kolɔdɔ ŋgï dɔ bo LVIII kinda'ba bo kari timo yaga di mï gawo. Kina lïjë kari ku'du bo ŋgï di yayi ti döku tupö bo yaga. Bɔ ku'du döku naga nima olɔ bɔŋgɔ 'ba rönnï ga pili ki'di zi kole yɔbi mɔtɔ kïdëkï rɔ Sɔlo toŋgɔ gɔmo.

LIX Kina ɔdɔ bilaka naga nima këdï ku'du Setepano 'deni ti döku tara tine, bo ulörï ŋgï rɔ ma kembe kiya te, "Ŋere ma Yësu, ogba dïdï ma zïyï yayi."

LX Kina bo kolɔdɔ ŋgï bërï, bo iya te, "Ŋere Yësu, ola bilaka naga nime gɔ lende kënyë 'bënnï."

Ɔdɔ bo kiya ŋburuŋburu 'ba lende abo nime 'deni kɔzɔ a nime te tine, na bo kölë ŋgï.

VIII

I Tine Sɔlo utï ŋgï gɔ löpö nima.

Ya 'Ba Sɔlo Ti Kanisa

Mï kada nima kupö Setepano ne na közï kasi ma kinza kiya kisaki to'dɔ rönï zi bilaka 'ba kanisa di mï Yerosalema. Kina lïjë pili kita'ba ŋgï kïyëyï rönnï mï dɔliŋɔ ma titi 'ba Yudayi ti Somorona kola bɔ laja na ŋge rɔ dönnï mï Yerosalema. II Ya mɔtɔ ga ame ki'di rönnï 'deni rɔ toro Bɔko'ba ne na kari kusu Setepano kudu bo ŋgï rɔ mbëmbë. III Kina Sɔlo kënyï ki'di rɔ bo ŋgï rɔ tinda'ba bilaka 'ba kanisa. Bo oloma ŋgï rɔ tozi gönnï kebe mï liŋɔ 'bënnï ga tinda'ba bɔtɔni pili ti 'ja koto mï maboso.

Laja Mï Somorona

IV Bilaka 'ba kanisa naga nima kïyëyï rönnï mï dɔliŋɔ titi naga nima oloma ga ŋgï nduwë rɔ tuwöwö laja laka 'ba Yësu. V Pïlïpö ari koloma 'ba bo mï gawo mɔtɔ 'ba Somorona, kina bo kö'bö ŋgï rɔ tuwöwö mo zi bilaka ma yayi, Yësu na rɔ Kurïsïtö ame Bɔko'ba koja kako di mïtɔrɔ ne. VI Bilaka ma konzi uwö lende naga nima Pïlïpö koloma rɔ tiya mo ne 'deni laka. Kina lïjë o'ja wa ame ga bo ko'dɔ kö'du mo kigayi lïjë ne 'deni gbï laka. VII Bo i'di nökï ma konzi 'deni kita'ba di dɔ bilaka ti birɔ ma kembe, kina bo ileŋo ya ma konzi mɔtɔ ga ame ndïmo ga keŋme 'deni rɔ kilawo ne ti bɔ ka'bo ma konzi mɔtɔ ga 'deni gbï. VIII Kina bilaka 'ba mï gawo nima ŋgï pili ti mï këyï gɔ kö'du mo.

IX Ne tine bɔ kata mɔtɔ ëdï mï gawo nima yayi kïdëkï möyï mo rɔ Simona. Bo ëdï mɔlo yayi ti'di lende 'ba tata abo nima kigayi bilaka naga nima. Kina bo ko'dɔ rɔ bo ŋgï rɔ wa löbu. X Bilaka 'ba mï gawo nima pili ö'bö tuwö lende abo rɔ ma laka kiya te, “Bɔ nime na rɔ Mïtɔrɔ, möyï bo rɔ Tigɔ Dɔ Kiteli.”

XI Lïjë ö'bö tuwö lende abo gɔ tata mbëmbë abo nima bo këdï ko'dɔ mï löŋgö lïjë ne. XII Kina ɔdɔ Pïlïpö kako kuwöwö laja laka 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ti lende 'ba Yësu Kurïsïtö 'deni tine, bɔtɔni 'ba mï gawo nima pili ti 'ja mo ga i'di dönnï ŋgï rɔ ma laka gɔmo. Kina kodɔ mini 'ba bapatisi ŋgï dönnï. XIII Simona bɔ kata tönë i'di dɔ bo gbï gɔmo, na kodɔ mini 'ba bapatisi ŋgï dɔ bo. Na bo kënyï ŋgï kösö gɔ Pïlïpö, tine wa löbu ame ga Pïlïpö këdï ko'dɔ ne lende mo igayi bo ŋgï.

XIV Kina ɔdɔ bɔ laja ame ga mï Yerosalema ne kuwö lende mo 'deni kiya te bilaka 'ba Somorona i'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba tine, lïjë oja Pïtörö ni ŋgï ti Yowani kari yayi. XV-XVI Lïjë ari kömö yayi ko'ja kobapatisi bilaka naga nima 'deni ti möyï ŋere Yësu Kurïsïtö, tine Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba inza gba dönnï. Kina Pïtörö ni kititi Bɔko'ba ŋgï 'dɔ ki'di Nyï Kɔtɔ Laka zi ya naga nima. XVII Lïjë i'di közïnnï dɔ ya naga nima, na Nyï Kɔtɔ Laka kila'ba ŋgï dönnï pili.

XVIII Kina ɔdɔ bɔ tönë rɔ Simona koŋgɔ 'deni Nyï Kɔtɔ Laka kila'ba ŋgï dɔ bilaka naga nima gɔ közï ki'di 'ba Pïtörö ni ti Yowani tara tine, bo ako ŋgï zïnnï ti gïrïsï. XIX Bo iya te, “I'dike tigɔ nima gbï zö 'dɔ ɔdɔ mi'di közö dɔ bilaka 'dɔ Nyï Kɔtɔ Laka kila'ba gbï dönnï.”

XX Pïtörö iya te, “Nï ee, ti kari kɔtɔ ti gïrïsï 'bï nima mï pa'do 'ba Gehena. Gɔ wa'di na komeri 'dɔ tugö wa ame Bɔko'ba ki'di ne ti gïrïsï gɔmo? XXI Ɔ'bɔ ɔtɔ dë mï ndɔbɔ nime römöyï meri 'bï ɔdɔrɔ dë kɔmɔ Bɔko'ba. XXII Otɔ döyï di mï lende këngë 'bï nime kititi Bɔko'ba 'dɔ mï bo këyï röyï bo kola yi gɔ meri këngë 'bï ga, XXIII römöyï mikali 'deni nï ŋgï rɔ bɔ mï kombi kina lende këngë 'bï na 'deni ŋgï döyï.”

XXIV Simona ënyï koma'jo rönï zi Pïtörö ni ti Yowani, iya te “Ititike Bɔko'ba kinza bo ki'di wa naga nime kiyake ne dë ko'dɔ rönnï tara zö.”

XXV Kina ɔdɔ Pïtörö ni ti Yowani kote tiya lende 'ba ŋere Yësu 'deni zi bilaka naga nima tine lïjë ileki ŋgï kari Yerosalema nduwë ti tiya laja laka 'ba Kurïsïtö kebe mï liŋɔ ma konzi mɔtɔ ga 'ba Somorona.

Pïlïpö Ni Ti Bɔ Mɔtɔ Di Kusa

XXVI Di pötö mo na malayika 'ba Bɔko'ba kako kiya zi Pïlïpö tëgë, “Ënyï kari kapa dɔ roˈɔ 'dë gɔ kɔri ame kako di Yerosalema kari Gaza ne.” (Kɔri mo nime bɔtɔ iliŋgere dë kpe kebe gɔmo le'jete.)

XXVII Pïlïpö ënyï kari na dɔ bo kondɔsɔ ŋgï ti bɔ mɔtɔ rɔ bilaka

'ba Kusa di yayi. Bɔ nima rɔ bɔ koja laja ma löbu 'ba 'ja bɔ dɔliŋɔ 'ba Kusa. Bo na rɔ bɔ dɔ ndɔbɔ 'ba tikeki gïrïsï 'ba 'ja nima. XXVIII Bo ari to'dɔ mötu zi Bɔko'ba mï Yerosalema kina bo këdï 'deni rɔ tileki ti aribiya abo ame kosani na këdï kotɔ ne. Tine bo ëdï rɔ tïdëkï lende 'ba Bɔko'ba ma Yesaya kugu. XXIX Kina Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba kilende ŋgï zi Pïlïpö, iya te, “Ënyï kari ŋgɔsi ŋgila aribiya nime 'dë.”

XXX Kina ɔdɔ Pïlïpö kënyï kiriŋa kari ŋgila aribiya nima tine, bo ari kuwö bɔ nima ŋgï këdï rɔ tïdëkï wa kugu 'ba Yesaya. Pïlïpö ititi bo, iya te, “Lende naga nima këddï kïdëkï ne, ikali 'jɔ 'ba lende mo ga?”

XXXI Bɔ nima iya te, “'Dɔ mikali 'jɔ 'ba lende mo kinza ma bɔtɔ kïyëtï gɔmo zö totondo mo ga?”

Kina bo kïdëkï Pïlïpö ŋgï këkï koloma ŋgila bo mï aribiya nima yayi 'dɔ lïjë kari kɔtɔ ti bo. XXXII Lende mo naga nima bo koloma rɔ tïdëkï mo di mï buku 'ba Bɔko'ba ne kina me ga, “Bo ŋgï kɔzɔ kamölö ame bilaka këdï kari tumu mo ne tara. Bo ŋgï kɔzɔ kole kamölö ame këdï kumu sunë mo pele kudu dë ne tara. Kina pele tara bo ilende abo ga dë gbï. XXXIII Bilaka ose dɔ bo, ne tine bɔtɔ o'dɔ burë abo dë du te rɔ ma kodɔrɔ. Kole abo tɔ inza gbï ma 'dɔ kïlëbï dɔ bo römöyï bilaka upö bo ŋgï ki'di bo kola dɔyayi nime.”

XXXIV Bɔ nima ileki kititi Pïlïpö, iya te, “Yë mo na me Yesaya kugu lende naga nime gɔ kö'du mo ne? Bo ëdï kiya rɔ bo ala bo ëdï rɔ tiya bilaka mɔtɔ 'beri?”

XXXV Kina Pïlïpö koloma ŋgï rɔ tïyëtï 'jɔ 'ba lende nima Yesaya kugu ne zi bo. Tine na Pïlïpö kiya lende 'ba laja laka 'ba Yësu ŋgï pili zi bɔ nima. XXXVI-XXXVII Kina ɔdɔ lïjë kari kömö 'deni kpa mini mɔtɔ tine, bɔ nima iya te, “Mini na me 'deni, ne tine wa'di na ti kota yi di bi to'dɔ bapatisi dɔma di bine?”

XXXVIII Kina bo ki'di kosani 'ba tilala aribiya abo nima ŋgï kɔrɔ. Lïjë ëkï bërï ti Pïlïpö kari mï mini nima. Kina Pïlïpö kodɔ mini 'ba bapatisi ŋgï dɔ bo di yayi.

XXXIX Kina ɔdɔ lïjë kɔdɔ 'deni yaga di mï mini tine, Nyï Kɔtɔ Laka oto Pïlïpö ŋgï yaga di ŋgila bo. Kina ŋgï bo o'ja kïnë Pïlïpö dë kpe. Ne tine bo ari ŋgï nduwë mï liŋgere abo nima rɔ lɔŋɔ. XL Pïlïpö ari ko'ja 'ba bo rɔ bo ŋbö mï gawo 'ba Azoto. Kina bo kiliŋgere ŋgï pili kote mï dɔliŋɔ ame ga yayi ne ti tiya lende 'ba laja laka 'ba Yësu. Rɔ ŋburuŋburu mo tine, na bo kako Kayisariya.

IX

Dɔ Kotɔ 'Ba Sɔlo
(NDB 22:6-16; 26:12-18)

I Tine Sɔlo ututu 'deni ŋgï nduwë ti todɔ gomɔ rɔ bilaka ame ga ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu ne, ti to'dɔ közï kasi teyi. II Kina bo kari kititi bɔ dɔ bɔ akumu ŋgï 'dɔ kugu waraga zi bɔ dɔ rö 'ba mötu ame ga mï Damaseke ne, römöyï gɔ bo këdï ti közï kakpa 'ba 'dɔ tari tinda'ba bɔtɔni kpaki ti 'ja ame ga bo ko'ja kösö 'deni gɔ kɔri 'ba lende 'ba Yësu nime di mï Damaseke yayi 'dɔ bo kudödu ko'de lïjë pili kako Yerosalema.

III Kina ɔdɔ bo kari kömö 'deni ŋgɔsi ŋgila Damaseke yayi tine yɔ, na bi kɔpɔ kunyï ŋgï kako di mïtɔrɔ kiyɔpɔ gɔ bi ame bo këdï teyi ne yaga. IV Kina bo kënyï kila'ba ŋgï bërï. Tine bo uwö birɔ kilende zi bo, iya te, “Sɔlo, Sɔlo, wa'di na këddï koworo kulöwö todɔ gomɔ rɔma te gɔmo?”

V Sɔlo iya te, “Ŋere, nï yë mo na?”

Birɔ nima udu kileki kiya zi bo, iya te, “Ma na rɔ Yësu ame këddï

koworo kulöwö timo ne. VI Ënyï tɔrɔ kari mï Damaseke. Wa ame
ga 'dɔ ko'dɔ ne ti kiya 'deni ŋgï
zïyï pili di yayi.”
VII Ya ame ga ti Sɔlo yayi ne
ɔrɔ 'deni liwo, lïjë uwö birɔ nima
kudu ne tine lïjë o'ja kïnë bɔtɔ mo
dë. VIII Kina ɔdɔ Sɔlo kënyï tɔrɔ
koŋgɔ bi tine kɔmɔ bo o'ja gɔ bi dë
kpe. Kina lïjë kinda'ba közï bo ŋgï
kokɔkɔ bo kari timo mï Damaseke.
IX Bo ari ko'dɔ ŋbö dɔ mota yayi rɔ
kɔmɔ kölu kosa a mɔtɔ rɔ akonyo
ala akuwë dë gbï kpa bo.
X Bɔ mɔtɔ ëdï mï Damaseke yayi
kïdëkï möyï mo rɔ Ananiya, na
ŋere Ësu ki'di nyï ko'de dɔmo
kïdëkï bo, kiya te, “Ananiya.”
Bo iya te, “Ma na me, ŋere.”
XI Ësu iya te, “Ënyï kari mï
tïrï nime kïdëkï möyï mo rɔ Kɔri
Kodɔrɔ ne. Bɔ mɔtɔ di Taraseso
kïdëkï möyï mo rɔ Sɔlo ëdï yayi.
Ari koŋgɔ bo. Bo ëdï liŋɔ 'ba
Yuda yayi to'dɔ mötu zö. XII Mi'di
nyï 'deni ko'de dɔ bo, bo ko'ja bɔ
mɔtɔ rɔ Ananiya kako kɔdɔ gɔ bo
ki'di közï bo dɔ bo kiyɔpɔ kɔmɔ
bo yaga.”
XIII Ananiya ileki dɔmo, iya te,
“Ŋere, bɔ nima muwö lëbï abo di
zi bilaka ma konzi, iya te, bo na
këdï kodɔ gomɔ kulöwö rɔ bilaka
'bï ga di mï Yerosalema, XIV kina
me löbu 'ba bɔ akumu ni koja bo
'deni ti közï kakpa 'dɔ tinda'ba ya
ame ga pili bine këdï kïdëkï möyï
yï mï mötu ne.”
XV Ësu iya te, “Ari, bɔ nima ma
na migeli 'deni 'dɔ kiya lende ma
zi bɔ löwö ni kpaki ti ŋere mo ga
gbï ti bilaka 'ba Yisarele. XVI Ma na
'jaa ti mileme gomɔ ame 'dɔ ko'ja
bo gɔ lende ma ne zi bo.”
XVII Kina Ananiya kënyï ŋgï kari
kɔdɔ gɔ Sɔlo rö yayi ki'di közï bo
dɔ Sɔlo. Bo iya te, “Bɔ löndö ma
Sɔlo, ŋere Ësu tönë kileme rɔ
bo zïyï di gɔ kɔri yayi ne bo na
me koja ma zïyï tiyɔpɔ kömöyï 'dɔ
ki'di këddï lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka.”
XVIII Kina wa mɔtɔ kɔzɔ yɔkɔ
kenze tara kila'ba ŋgï di kɔmɔ
Sɔlo na kɔmɔ bo kɔpɔ ŋgï yaga.
Kina bo këyï ŋgï tɔrɔ kodɔ mini
'ba bapatisi dɔ bo. XIX Kina bo
konyo akonyo ŋgï, rɔ bo kitigɔ
yaga.

Sɔlo Isaki Laja Di Damaseke

Sɔlo oloma ko'dɔ tö'dö titi kɔzɔ
dɔ ndö tara mï Damaseke yayi ti
bɔ kösö gɔ Ësu ga ame yayi ne.
XX Kina bo koloma ŋgï nduwë rɔ
tari mï rö 'ba mötu tïyëtï mo zi
bilaka, kiya te Ësu na rɔ kole
'ba Bɔko'ba. XXI Lende abo igayi
bilaka naga nima yayi ne ŋgï ki'di
lïjë koloma rɔ tiya mo rɔ gɔ rönnï,
kiya te, “Bɔ nime, bo na dë tönë
koloma rɔ tupö bilaka ame ga mï
Yerosalema këdï kïdëkï möyï Ësu
mï mötu ne ya? Ɔdɔ tara ne bo
ako dë 'deni gbï tinda'ba ya ame
ga bine ne toto mo kari zi löbu 'ba
bɔ akumu ya?”
XXII Tine Sɔlo ö'bö ŋgï rɔ tiya
lende 'ba laja laka 'ba Ësu rɔ
mbëmbë, kina bilaka ma konzi
ki'di dönnï ŋgï gɔ lende abo. Bo
oloma 'deni rɔ tïyëtï mo zi Yudayi
ame ga mï Damaseke yayi ne,
kiya te, Ësu na rɔ Kurïsïtö ame
Bɔko'ba koja kako dɔliŋɔ nime
bine ne, kina ŋgï lïjë ɔ'bɔ dë ta'da
bo ti kowasa mo.
XXIII Kina ɔdɔ Sɔlo ko'dɔ tö'dö
'deni dɔ konzi mï Damaseke yayi
tine, Yudayi naga nima ususu
kpënnï rɔ bo 'dɔ tupö mo yaga.
XXIV Ne tine bo uwö lende mo ŋgï
mɔlo. Lïjë ëdï rɔ toda dɔ bo kpa
reki 'ba gawo nima kote kada,
kote korɔndɔ 'dɔ ɔdɔ ko'ja bo gɔ
kupö yaga. XXV Kina ya mɔtɔ ga
ame ki'di dönnï 'deni gɔ lende abo
ne kari kokɔnyi bo ŋgï mï korɔndɔ
mɔtɔ. Lïjë i'di bo mï kee koja ti
kowe kebe dɔ reki nima kari gönyï
mo.

Sɔlo Mï Yerosalema

XXVI Kina ɔdɔ bo kari kömö 'deni
Yerosalema tine bo o'dɔkɔ 'dɔ

todɔ'bɔ rɔ bo ti bɔ kösö gɔ Yësu ga ama yayi. Ne tine lïjë i'di dönnï dë gɔ lende nima kiya te bo 'deni gbï rɔ bɔ kösö gɔ Yësu ne. Kina ki'di lïjë pili ŋgï koloma kö'bö rɔ ma kere di zi bo. XXVII Baranaba na 'jaa kari kokɔnyi Sɔlo kogba kari timo zi bɔ laja kïyëtï gɔ lende 'ba Yësu ame kileme rönï kilende zi Sɔlo di gɔ kɔri ne. Kina Baranaba kïyëtï gɔ lende 'ba Yësu ame Sɔlo koloma rɔ tiya mo ŋgï rɔ dɔ ŋgölö zi bilaka di Damaseke ne ŋgï gbï zïnnï.

XXVIII Kina Sɔlo kodɔ'bɔ rɔ bo ŋgï ti bɔ laja tiliŋgere kote mï Yerosalema XXIX tiya lende 'ba Yësu yaga rɔ dɔ ŋgölö. Bo oloma 'deni gbï rɔ tilende zi Yudayi ame ga kilende 'bënnï rɔ kpa Giriki ne, bo kö'bö nduwë rɔ to'dɔ kowasa tïnnï. Kina lïjë kususu kpënnï ŋgï rɔ bo 'dɔ tupö mo yaga. XXX Ne tine bilaka 'ba kanisa uwö lende nime ŋgï mɔlo. Kina lïjë koja Sɔlo ŋgï kari Kayisariya ki'di këkï mï sorope ma löbu di yayi nduwë kari mï gawo 'bënnï Taraseso.

XXXI Mï kada naga nima yayi bilaka 'ba kanisa ame ga pili këdï koloma mï dɔyayi 'ba Yudayi ti Galilaya gbï ti Somorona ne oloma ŋgï rɔ dɔ kïlëyï kinza gomɔ mɔtɔ. Kina Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba kokɔnyi lïjë ki'di bilaka ma konzi mɔtɔ ga ŋgï ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu, kina ki'di lïjë kikali lende 'ba Yësu ŋgï laka lïjë kö'bö ŋburu toro Bɔko'ba mï loma 'bënnï ga pili.

Pïtörö, Bɔ Laja

XXXII Kina ɔdɔ Pïtörö këdï 'deni bi liŋgere rɔ mï dɔliŋɔ tine, mï kada mɔtɔ na bo kari toŋgɔ bilaka 'ba Bɔko'ba ame ga mï Luda ne. XXXIII Bo ari ko'ja bɔ mɔtɔ rɔ Ayineya di yayi. Bɔ nima eŋme 'deni bërï ko'dɔ ŋbö kɔmɔ kɔɔ modɔɔmota kö'bö ŋgï rɔ tö'dö ŋbaŋiyi mï sora. XXXIV Pïtörö ilende zi bo, iya te, “Ayineya, Yësu Kurïsïtö ileŋɔ yi 'deni. Ënyï tɔrɔ kuköku sora 'bï.”

Kina bɔ nima këny ŋgï kɔrɔ tɔrɔ. XXXV Kina ɔdɔ bilaka 'ba Luda ti bilaka ame ga këdï koloma kpa gbögbö 'ba Sarona ne ko'ja bɔ nima 'deni këdï kiliŋgere tara tine, lïjë pili i'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba ŋere Yësu.

XXXVI Ne tine 'ja mɔtɔ rɔ bɔ kösö gɔ Yësu ëdï Yapo, kïdëkï möyï mo rɔ Tabita. Möyï nima ïdëkï rɔ kpa Giriki rɔ Doroka, 'jɔ 'ba lende mo tëgë, “Gole.” 'Ja nima rɔ bɔ ko'dɔ lende laka gbï rɔ bɔ tokɔnyi bɔ lisa. XXXVII Mï kada ma Pïtörö këdï Luda na rɔkɔ'ɔ kinda'ba 'ja nima ŋgï. Kina ɔdɔ lɔko kölë 'deni tine, urögö rɔ töku nï ŋgï ki'di mï rö tɔrɔ. XXXVIII Gɔ bi mo nima rɔ Yapo ne ɔwɔ dë di ŋgila Luda. Kina bɔ kösö gɔ Yësu ga ame yayi ne koja ya ma rïyö mɔtɔ ga ŋgï kiriŋa kari zi Pïtörö, römöyï lïjë uwö lende mo bo ëdï Luda. Ya rïyö naga nima ari kiya zi Pïtörö, tëgë, “Ënyï titi welo kako mï liŋɔ ze.”

XXXIX Pïtörö ënyï di yayi kari Yapo. Kina ɔdɔ bo kari kömö 'deni yayi tine ya naga nima oto bo ŋgï mï rö tɔrɔ nima. Kina makuru'bë komɔmi rönnï ŋgï koso ŋgila bo yayi bi monɔ tileme bɔŋgɔ ame ga Tabita ko'dɔ zïnnï ko'ja lɔko këdï gba ti kömönï ne. XL Pïtörö oga bilaka naga nima pili kɔdɔ yaga di rö yayi, na bo kolɔdɔ bërï to'dɔ mötu zi Bɔko'ba. Bo uyï kɔmɔ bo dɔ töku nima bo kïdëkï, kiya te, “Tabita, ënyï tɔrɔ.”

Kina lɔko kobenye kömönï ŋgï lɔko ko'ja Pïtörö na lɔko kënyï ŋgï koloma tɔrɔ. XLI Pïtörö inda'ba közïnï ki'di lɔko kënyï tɔrɔ. Kina bo kïdëkï makuru'bë tönë ga ŋgï kako ti bilaka 'ba kanisa mɔtɔ ga, bo kileme lɔko zïnnï 'deni ti kömönï.

XLII Bilaka 'ba Yapo pili uwö lende nime na ya ma konzi mɔtɔ ga ki'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba

ŋere Yësu. XLIII Tine Pïtörö oloma ko'dɔ tö'dö titi dɔ konzi tïnnï yayi mï liŋɔ 'ba bɔ kinyanyi kilaka mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Simona.

X

Pïtörö Ni Ti Koroneliyo

I Mï kada naga nima yayi bɔ mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Koroneliyo ëdï koloma mï gawo 'ba Kayisariya. Bo rɔ bɔ dɔ bɔ kanya 'ba Romo ma kuluku rïyö mɔtɔ ga di mï löŋgö ya ame ga kïdëkï möyï mo rɔ "Bɔ kanya 'ba Italiya" ne. II Tine bo rɔ bɔ koro Bɔko'ba kina bilaka 'ba liŋɔ abo ga gbï pili rɔ ma koro Bɔko'ba. Bo ö'bö nduwë rɔ tokɔnyi bɔ lisa 'ba Yudayi gbï to'dɔ mötu zi Bɔko'ba. III Kina mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ tine, na malayika 'ba Bɔko'ba kɔdɔ ŋgï mï kɔmɔ kada 'deni kileme rönï zi bo. Malayika nima ïdëkï bo, iya te, "Koroneliyo."

IV Kina tikere kinda'ba bo ŋgï kodɔ rɔ bi koŋgɔ zi bo dɔ malayika nima. Bo iya te, "Ŋere, wa'di na ko'dɔkɔ?"

Malayika nima iya zi bo, tëgë, "Bɔko'ba ëdï ti mï këyï rɔ mbëmbë gɔ mötu ko'dɔ 'bï gbï ti kɔnyi 'bï ame ga këddï ko'dɔ zi bɔ lisa ne. V Ënyï tɔrɔ koja bɔ laja 'bï ga kari Yapo gɔ bɔ mɔtɔ yayi kïdëkï möyï mo rɔ Simona Pïtörö 'dɔ bo kako ziyï. VI Bo ëdï koloma liŋɔ 'ba bɔ mɔtɔ yayi rɔ Simona bɔ kinyanyi kilaka liŋɔ mo ŋgɔsi kpa yöpö."

VII Di pötö malayika nima kari 'deni tine, Koroneliyo ïdëkï bɔ laja abo ga ma rïyö kako zi bo ti bɔ kanya ma kɔtɔ mɔtɔ ame këdï ko'dɔ ndɔbɔ zi bo gbï rɔ bɔ koro Bɔko'ba ne. VIII Kina bo kïyëtï gɔ lende 'ba malayika nima ŋgï zïnnï, bo koja lïjë kari Yapo.

Nyï 'Ba Pïtörö

IX Mï bi këzë mo nima 'dɔ ya naga nima kömö 'deni ŋgɔsi ŋgila Yapo yayi ne, Pïtörö ënyï 'deni mï zana kada këkï tɔrɔ dɔ rö nima to'dɔ mötu. X Tine bo 'deni ŋgï rɔ 'bö bo ko'dɔkɔ wa mɔtɔ gɔ bo konyo. Kina ɔdɔ këdï 'deni gba rɔ to'dɔ akonyo zi bo tine na ko'de ŋgï dɔ bo rɔ nyï. XI Bo o'ja mïtɔrɔ kurögö rönï 'deni yaga rɔ gböŋö kina a mɔtɔ kɔzɔ bɔŋgɔ löbu tara ki'di ŋgï tako bërï dɔyayi di mïtɔrɔ. A mo nima inda ŋgï kɔzɔ inda'ba dɔ kumu mo ga 'deni kpaki sowɔ na këdï koja kako bërï. XII Dɔkomali yërï pili ti wa ame ga këdï kele kebe bërï ne ti yali ni na yïmo. XIII Kina birɔ kudu ŋgï, kiya te, "Pïtörö, ënyï tɔrɔ kupö konyo."

XIV Pïtörö iya te, "Bu'bu ŋere, mo'dɔ wa ma tara dë. Monyo wa ame ga kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba kiya rɔ ti'da ne dë mɔlo."

XV Kina birɔ nima kudu ŋgï 'böwu kileki kiya zi bo, iya te, "Wa ame ga Bɔko'ba kiya 'deni rɔ ma kɔpɔ ne kinza kiya dë te ëdï rɔ ti'da."

XVI Lende nime ọ'dɔ rönï kɔzɔ a nime te ŋbö mï mota 'do na wa nima kënyï ŋgï kileki kari mïtɔrɔ. XVII Kina Pïtörö kënyï ŋgï tɔrɔ koloma rɔ tomeri 'jɔ 'ba lende 'ba nyï nima ko'de dɔ bo ne.

Kina ɔdɔ bo këdï gba yayi bi tomeri gɔ lende nima tine, bilaka tönë ga Koroneliyo koja ne o'ja liŋɔ 'ba Simona nima 'deni këdï kɔrɔ yaga kpa reki yayi. XVIII Lïjë ititi, iya te, "Ŋba mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Simona Pïtörö ëdï koloma liŋɔ nime bine ya?"

XIX Tine Pïtörö ëdï gba tɔrɔ dɔ rö tomeri gɔ lende nima. Kina Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba kilende ŋgï zi bo, iya te, "Uwö te, bilaka mota mɔtɔ ga ömö 'deni këdï rɔ toma göyï. XX Ënyï këkï bërï 'dɔ kari tïnnï. Ma na moja lïjë kako göyï. Kinza kere dë di bi tari tïnnï."

XXI Kina Pïtörö kari kileme rɔ bo ŋgï zi ya naga nima, bo iya te, "Ma bɔ këddï komake gɔma mo ne, ma na me. Akoke gɔma gɔ wa'di?"

XXII Lïjë iya te, “Koroneliyo na koja ze. Bo rɔ bɔ dɔ bɔ kanya ne tine Yudayi pili ikali gɔ bo rɔ bilaka laka kina bo gbï rɔ bɔ koro Bɔko'ba. Malayika 'ba Bɔko'ba na me kako kilende zi bo ki'di 'dɔ bo koja ze göyï gɔ kari liŋɔ abo 'dɔ bo kuwö lende kiya 'bï.”

XXIII Kina Pïtörö kota lïjë ŋgï yayi koloma tuyë kömönnï rɔ ŋba.

Pïtörö Mï Löŋgö Bɔ Löwö

Mï bi këzë mɔtɔ tine na Pïtörö kënyï ŋgï tari ti ya naga nima. Bilaka mɔtɔ ga 'ba kanisa ënyï gbï di Yapo yayi kodɔ'bɔ rönnï kari kɔtɔ ti Pïtörö ni. XXIV Lïjë ari kömö mï Kayisariya ŋbö mï bi këzë mɔtɔ. Koroneliyo ëdï ti kɔmɔ ki'di tidabi lïjë. Bo otɔtɔ bilaka abo ga kpaki ti lëpï bo ga 'deni pili bi kɔtɔ ti bo yayi. XXV Kina ɔdɔ Pïtörö ni kari kömö 'deni liŋɔ 'ba bɔ nima rɔ Koroneliyo ne yayi tine, bo ënyï ŋgï kurë dɔ Pïtörö, bo kolɔdɔ kɔmɔ Pïtörö tïlëlu mo. XXVI Tine Pïtörö i'di bo kënyï tɔrɔ kilende zi bo, iya te, “Ënyï tɔrɔ, ma gbï ŋge rɔ bilaka lesi kɔzɔ nï tara.”

XXVII Pïtörö i'di nduwë tilende zi Koroneliyo ŋbö lïjë kari kɔdɔ rö. Kina ɔdɔ bo kari ko'ja bilaka naga nima kotɔtɔ rönnï 'deni yayi kɔzɔ a nima tara tine, XXVIII bo iya zïnnï, bo iya te, “Ikalike kö'du ki'di ze 'ba Yudayi ota gɔ todɔ'bɔ dɔze tiye bɔ löwö gbï ti tɔdɔ mï liŋɔ 'be ga 'deni di zize. Ne tine Bɔko'ba ileme 'deni zö bɔ löwö inza rɔ ma kënyë di kɔmɔ bo. XXIX Gɔ kö'du mo na me bɔ laja 'be ga kititi ma tako tïnnï 'dɔ ki'di mënyï ŋgï rɔ tënyï kinza milagi dë ne. Ne tine mo'dɔkɔ tikali lende ame koja laja gɔma teyi ne.”

XXX Koroneliyo iya te, “Lende nime tö'dö mo iteli 'deni dɔ mota. Mëdï bi to'dɔ mötu mï kɔmɔ kada 'deni kɔzɔ a nime te, na bɔ mɔtɔ bɔŋgɔ 'ba rɔmo ga rɔ ma köbö kɔdɔ ŋgï kileme rönï zö. XXXI Bo iya te, ‘Koroneliyo, Bɔko'ba uwö mötu 'bï 'deni, bo ëdï ti mï këyï rɔ mbëmbë gɔ kɔnyi 'bï nime këddï ko'dɔ zi bɔ lisa ne. XXXII Oja bɔ laja 'bï mɔtɔ ga kari Yapo gɔ bɔ mɔtɔ rɔ Simona Pïtörö 'dɔ kako zïyï. Bo ëdï koloma liŋɔ 'ba bɔ mɔtɔ yayi rɔ Simona bɔ kinyanyi kilaka liŋɔ mo ŋgɔsi kpa yöpö.’ □□□□ Kina ma 'dɔ mënyï ŋgï di pötö mo moja bɔ koja laja ma ga kari göyï ne. Kina me dökï'dï yi këyï 'deni gbï rɔze kako mï löŋgö ze kɔzɔ a nime te. Ze na me dotɔtɔ rɔze 'deni pili bine, Bɔko'ba bo ëdï gbï kɔtɔ tize, do'dɔkɔ tuwö lende ame ga pili ŋere Bɔko'ba ki'di 'deni zïyï ne.”

XXXIV Pïtörö ileki kiya zïnnï, iya te, “Rɔ ma laka mikali 'deni Bɔko'ba bo o'dɔ geli dë du te zi bilaka ma kɔtɔ mɔtɔ. XXXV Bo ëdï ti mï këyï rɔ mbëmbë rɔ ya ame ga di mï kupö pili koro bo 'deni gbï rɔ bɔ ko'dɔ lende laka ne. XXXVI Ikalike lende laka nime Bɔko'ba koja zi bilaka 'ba Yisarele ne 'deni 'dɔ ki'di dikalike Bɔko'ba o'dɔ lende këyï 'deni zize gɔ kö'du 'ba Yësu Kurïsïtö. Bo na rɔ ŋere 'ba dɔ bilaka pili. XXXVII Ikalike wa ma tönë ga Yësu 'ba Nazareta koloma rɔ to'dɔ mo pili kote mï dɔyayi 'ba Yudayi bine ne 'deni gbï. Bo isaki to'dɔ wa naga nime di Galilaya mï kada ma Yowani këdï rɔ tuwöwö mo zi bilaka tako mï bapatisi. XXXVIII Kina me ikalike lende laka 'ba Bɔko'ba ame bo ki'di tigɔ abo ti Nyï Kɔtɔ Laka zi Yësu ne 'deni. Ame ki'di bo ŋgï koloma rɔ tilaki to'dɔ lende laka zi bilaka bi tileŋo ya ame ga pili Satani ka'da 'deni ne. Bɔko'ba ëdï ti bo kina ma 'dɔ ki'di bo ko'dɔ wa naga nima. XXXIX Ze ame ga rɔ bɔ laja abo ga ne do'ja wa ame ga pili bo ko'dɔ mï dɔyayi 'ba Yudayi ti gawo 'ba Yerosalema ne 'deni. Kina me bilaka upö bo 'deni ti tutötï bo dɔ ŋgërï tɔrɔ. XL Ne tine mï tö'dö dɔ mota Bɔko'ba i'di bo kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë, ki'di ko'ja kïnë bo. XLI Bilaka ma laki

na dë pili ko'ja kïnë bo, ze ame ga Bɔko'ba kigeli 'deni mɔlo 'dɔ diya lende abo nime ne, ze na ŋge do'ja kïnë bo, donyo akonyo, duwë wa gbï bi kɔtɔ ti bo di pötö tɔdɔ abo di mï tölë. XLII Bo ose gɔmo 'deni zize gɔ diya lende abo zi bilaka 'dɔ ki'di bilaka kikali ŋgï bo na rɔ bɔ ame Bɔko'ba kigeli 'deni 'dɔ kiya burë 'ba bilaka pili ame ga gba rɔ ma kïdïdï ne gbï ti ya ame ga kölë 'deni ne. XLIII Bɔ kumë lende ni oloma 'deni tönë rɔ tiya lende gɔ kö'du abo bine, iya te, ya ame ga pili ki'di dönnï gɔ lende abo ne ti ko'ja akola gɔ lende kënyë ŋgï ti möyï bo."

Bɔko'ba Odɔ Nyï Kɔtɔ Laka Dɔ Bɔ Löwö

XLIV Ko'ja Pïtörö këdï gba rɔ tiya lende naga nime na Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba kila'ba ŋgï pili dɔ ya ame ga këdï rɔ tuwö mo ne. XLV Kina Yudayi ma tönë ga rɔ bilaka 'ba kanisa kako ti Pïtörö ni di Yapo ne kotɔ ŋgï rɔ gönnï gɔ lende 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ame Bɔko'ba ki'di gbï zi ya ame ga kinza rɔ Yudayi ne. XLVI Lïjë uwö bɔ löwö naga nima pili koloma ŋgï rɔ tilende rɔ kpa löwö mɔtɔ ga gbï to'dɔ yëë'dï zi Bɔko'ba. Tine Pïtörö iya te, XLVII "Nyï Kɔtɔ Laka ila'ba 'deni gbï dɔ ya naga nime kɔzɔ ma tönë kila'ba dɔze ne tara. Ɔtɔ mɔtɔ inza kpe 'dɔ kota ze di bi todɔ mini 'ba bapatisi dönnï."

XLVIII Kina bo ki'di ŋgï 'dɔ kodɔ mini 'ba bapatisi dɔ ya naga nima 'dɔ lïjë këdï rɔ 'ba Yësu Kurïsïtö ga. Tine lïjë ititi bo 'dɔ bo koloma titi ko'dɔ tö'dö dɔ ndö tara tïnnï yayi.

XI

Kɔnyi 'Ba Bɔ Löwö

I Kina lëbï 'ba lende 'ba bɔ löwö naga nima ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne kömö ŋgï mbili bɔ laja 'ba Yësu ga gbï ti bilaka mɔtɔ ga 'ba kanisa ame ga mï dɔyayi 'ba Yudayi ne. II Kina ɔdɔ Pïtörö ni kileki 'deni kari Yerosalema tine, ya ame ga këdï könyö 'bënnï ti lende 'ba tilele bɔ löwö ne oloma ŋgï rɔ tamo ti bo. III Lïjë iya te, "Gɔ wa'di na kari koloma ŋgï rɔ ŋba mï liŋɔ 'ba ya ma kinza kilele dë naga tonyo akonyo bi kɔtɔ tïnnï gɔmo?"

IV Kina Pïtörö kënyï ŋgï bi tïyëtï gɔ wa ame ga ko'dɔ rönnï zi bo ne di bi tisaki mo. V Bo iya te, "Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ ko'ja mëdï rɔ to'dɔ mötu di Yapo kina nyï ko'de ŋgï dɔma. Mo'ja wa mɔtɔ këdï kako bërï di mïtɔrɔ kɔzɔ bɔŋgɔ ma löbu tara. Wa nima oloma ŋgï rɔ tako kɔzɔ iya te ëdï rɔ tombi mo di dɔ kumu mo ga kpaki sowɔ, kina kako ŋgï ŋgɔsi ŋgila ma. VI Kina moloma ŋgï rɔ tinyeli mo tine wa ma mo'ja yïmo yayi rɔ dɔkomali yërï 'ba yï mökö kpaki ti 'ba liŋɔ ti wa ame ga këdï kele kebe bërï ne ti yali ni. VII Tine muwö birɔ kudu ŋgï kako di mïtɔrɔ kiya te, 'Pïtörö ënyï tɔrɔ kupö wa naga nime konyo.'

VIII Miya te, 'Bu'bu ŋere, minza mo'dɔ tara. Monyo wa ame ga kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba kiya rɔ wa ma kënyë ne dë mɔlo.'

IX Kina birɔ kudu ŋgï 'böwu kako di mïtɔrɔ, iya te, 'Wa ame ga Bɔko'ba kiya 'deni rɔ ma laka ne kinza kiya dë te ëdï rɔ ma kënyë.'

X Lende nime o'dɔ rönï ŋbö mï mota kina wa nima kileki ŋgï kari mïtɔrɔ. XI Mbowa di pötö mo yɔ na bilaka mota mɔtɔ ga kömö ŋgï liŋɔ nima mëdï teyi yayi ne. Bɔ mɔtɔ na koja lïjë di Kayisariya kako gɔma. XII Nyï Kɔtɔ Laka iya zö kinza mere dë di bi tari ti ya naga nima. Kina mënyï ŋgï mari tïnnï. Löndö ze ma mɔdɔkɔtɔ naga nime ënyï gbï kari kɔtɔ tö. Na dari dömö liŋɔ 'ba Koroneliyo yayi.

XIII Tine Koroneliyo oloma rɔ tïyëtï mo zize, tëgë bo o'ja

malayika kɔdɔ kɔrɔ mï rö abo. Kina malayika nima kiya zi bo, iya te, ‘Oja bɔ laja 'bï ga kari Yapo gɔ bɔ mɔtɔ rɔ Simona Pïtörö XIV 'dɔ bo kako kiya kɔri 'ba kɔnyi ame 'dɔ kolɔ ye pili ti bilaka 'bï ga di mï tölë ne zïyï.’

XV Kina misaki tiya lende ŋgï zïnnï. Tine ko'ja mëdï gba rɔ tiya lende yɔ na Nyï Kɔtɔ Laka kila'ba ŋgï dönnï gbï kɔzɔ ma tönë kila'ba dɔze ne. XVI Kina momeri gɔ lende 'ba ŋere Yësu tönë ŋgï ame bo kiya te, ‘Yowani o'dɔ bapatisi 'deni tönë bine dɔ bilaka ti mini, ne ti kobapatisi ye 'deni ti Nyï Kɔtɔ Laka.’ XVII Kina me do'ja 'deni ma Bɔko'ba ki'di Nyï Kɔtɔ Laka abo zi bɔ löwö naga nima gbï rɔ ma koriya kɔzɔ ma tönë bo ki'di zize mï kada ame di'dike dɔze gɔ lende 'ba ŋere Yësu Kurïsïtö ne. Ne ma yë na 'dɔ mota gɔ ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba?”

XVIII Kina ɔdɔ lïjë kuwö lende naga nime Pïtörö kiya ne 'deni tine lïjë ɔrɔ ŋgï di bi tamo ti bo. Lïjë pili i'di ŋgï tïlëlu Bɔko'ba, iya te, “Dikali 'deni Bɔko'ba i'di kɔri 'ba dɔ kotɔ 'deni gbï zi bɔ löwö tɔmɔ mo mï dïdï.”

Kanisa Ma Anitɔkiya

XIX Mï kada naga nima yayi bilaka ma konzi 'ba kanisa ita'ba 'deni di mï Yerosalema kïyëyï rönnï di zi gomɔ ame këdï kodɔ kulöwö rönnï di pötö tölë 'ba Setepano ne. Ya mɔtɔ ga ala 'bënnï ŋbö Pönïkë, mɔtɔ ga mï Kupurïyö, mɔtɔ ga mï Anitɔkiya. Di mï gɔ bi naga nima yayi lïjë oloma ŋge rɔ tiya lende 'ba Yësu zi bilaka ame ga rɔ Yudayi ne. XX Tine bilaka 'ba kanisa mɔtɔ ga ame di Kupurïyö ni ti Kurënë kiriŋa kari Anitɔkiya yayi ne, iya 'bënnï laja laka 'ba ŋere Yësu ŋgï zi bilaka kpaki ti ya ma kinza rɔ Yudayi. XXI Bɔko'ba i'di tigɔ mo ŋgï zïnnï. Na bɔ löwö ma konzi ki'di dönnï ŋgï rɔ ma laka gɔ lende 'ba ŋere Yësu.

XXII Lëbï 'ba lende nime ari kömö zi bilaka 'ba kanisa ame ga mï Yerosalema ne. Kina lïjë koja Baranaba ŋgï kari Anitɔkiya yayi toŋgɔ lende nima. XXIII-XXIV Bo rɔ bilaka ma laka lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka bo ki'di dɔ bo 'deni gɔ lende 'ba Yësu ti dökï'dï kɔtɔ. Ɔdɔ bo kari ko'ja Bɔko'ba ko'dɔ yëyï 'deni zi bilaka 'ba kanisa di Anitɔkiya tara tine, bo ŋgï rɔ lɔŋɔ gɔ lende mo. Kina bo koloma ŋgï rɔ tiyija gɔ wa ame ga 'dɔ ki'di lïjë këdï rɔ 'ba ŋere Yësu ti mï këddï ne zïnnï. Kina ya ma konzi mɔtɔ ga ki'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba ŋere Yësu.

XXV Baranaba ënyï di Anitɔkiya yayi kari Taraseso toma gɔ Sɔlo. XXVI Bo ari ko'ja Sɔlo di yayi bo kogba kari timo Anitɔkiya. Kina lïjë kari kodɔ'bɔ rönnï ŋgï ti bilaka 'ba kanisa ama ga yayi ne tiyandi bilaka ma konzi mɔtɔ ga ŋbö kɔmɔ kɔɔ kɔtɔ. Di Anitɔkiya yayi na bilaka kisaki dɔgba tïdëkï bɔ kösö gɔ Yësu ga rɔ 'ba Kurïsïtö ga.

XXVII Mï kada naga nima yayi bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba mɔtɔ ga ako di Yerosalema mï Anitɔkiya yayi. XXVIII Kina Nyï Kɔtɔ Laka ki'di bɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö lïjë, möyï mo rɔ Agabo, ŋgï kënyï tɔrɔ tiya lende. Bo iya te, sëyï ma löbu ëdï kako kila'ba mï dɔyayi pili. (Sëyï mo nime na kila'ba 'jaa tönë mï kada ma Kolawodiyo këdï rɔ bɔ dɔliŋɔ 'ba Romo ne.) XXIX Kina ɔdɔ bilaka 'ba kanisa ame ga Anitɔkiya yayi ne kuwö lende nima Agabo kiya ne 'deni tara tine, lïjë pili rɔ kɔtɔkɔtɔ i'di gïrïsï ŋgï kɔzɔ ame lïjë këdï timo ne tara 'dɔ tokɔnyi löndö nnï ame ga mï dɔyayi 'ba Yudayi ne timo. XXX Lïjë ireke gïrïsï nima ki'di közï Baranaba ni tine, na Baranaba ni ti Sɔlo koto ŋgï kari zi löbu 'ba kanisa ma mï Yerosalema.

XII

Erode Odɔ Gomɔ Rɔ Bilaka 'Ba Kanisa

I Mï kada naga nima na ŋere Erode ki'di rɔ bo ŋgï todɔ gomɔ rɔ bilaka 'ba kanisa. II Bo i'di kupö Yakoba löndö 'ba Yowani ni ti mbele. III Kina ɔdɔ bo koŋgɔ lende nime koŋmi 'deni dökï'dï löbu 'ba Yudayi ni tine, bo olɔlɔ ŋgï nduwë to'dɔ mo rɔ ma kënyë. Bo i'di bɔ kanya abo ga ŋgï kinda'ba Pïtörö. Lende nima o'dɔ rönï mï kada 'ba karama 'ba Pasaka. IV Kina ki'di Pïtörö ŋgï mï maboso, bɔ kanya 'butë döömu dɔɔkɔtɔ koloma rɔ toda mo rɔ sowɔ sowɔ. Erode o'dɔkɔ 'dɔ bo kodɔ karama dɔ Pïtörö kɔmɔ bilaka pili di pötö kada 'ba Pasaka nima, V na bo ki'di Pïtörö ŋgï 'dɔ koloma mï maboso. Tine bilaka 'ba kanisa ëdï nduwë rɔ tititi Bɔko'ba 'dɔ kokɔnyi Pïtörö.

VI Mï korɔndɔ ame gba di kɔmɔ bi këzë 'ba kada nima Erode kiteri todɔ karama dɔ bo yïmo ne, i'di bo kö'dö 'deni mï maboso yayi mï löŋgö bɔ kanya rïyö. Udödu bo ti ziŋgiri rïyö 'do, ki'di bɔ kanya kɔrɔ pili rɔ gɔ kpadörï 'ba maboso mo nima. VII Tine yɔ na malayika 'ba Bɔko'ba kɔdɔ ŋgï zi bo di mï maboso yayi, kina bi kɔpɔ koyi mï rö 'ba maboso nima ŋgï pili yaga. Malayika nima okɔsɔ dɔkɔnyɔ bo kindiŋi bo yaga, iya te, “Ënyï welo tɔrɔ.”

Kina ziŋgiri tönë ga kilayi ŋgï gɔ dönnï yaga di közï bo. VIII Malayika nima iya te, “Udödu gasi 'ba gɔ bɔŋgɔ 'bï kusu wari 'bï ndïyï.”

Kina ɔdɔ Pïtörö ko'dɔ wa naga nima 'deni pili tara tine, malayika nima iya te, “Olo bɔŋgɔ ma löbu 'bï röyï kösö gɔma.”

IX Kina Pïtörö kösö ŋgï gɔ malayika nima kɔdɔ kari yaga di mï maboso. Tine bo ikali lende nima malayika ko'dɔ ne dë laka, inda za zi bo kɔzɔ nyï na këdï ko'de dɔ bo. X Kina lïjë kiteli bɔ kanya ma dɔgba mo ŋgï, lïjë kiteli ma di gɔmo 'böwu, lïjë kari kömö kpa reki 'ba maboso ame 'dɔ kari ŋgï mï gawo ne. Kpadörï yamo nima urögö rönï ŋgï yaga gɔ dönï, lïjë kɔdɔ nduwë kari rɔ gɔ kɔri 'ba mï gawo. Di yayi na malayika nima kari ë'bënï ŋgï kola Pïtörö.

XI Tine na 'jaa Pïtörö kikali gɔ wa nima ko'dɔ rönï zi bo ne. Bo iya te, “Rɔ ma laka mikali 'deni ŋgï Bɔko'ba na me koja malayika 'bënï kako kɔmɔ ma di közï Erode, gbï di zi gomɔ ame bilaka löbu 'ba Yudayi ko'dɔkɔ to'dɔ mo zö ne.”

XII Kina ɔdɔ bo kikali gɔ bi 'deni di yayi tara tine, bo ari ŋgï liŋɔ 'ba Mariya ma 'ba Yowani ame kïdëkï möyï bo mɔtɔ gbï rɔ Marako ne. Bilaka 'ba kanisa ma konzi otɔtɔ rönnï 'deni yayi këdï rɔ tititi Bɔko'ba 'dɔ kokɔnyi Pïtörö. XIII Bo ukökö kpadörï 'ba reki 'ba rɔ liŋɔ nima. Kina nyiti mɔtɔ ame këdï ko'dɔ ndɔbɔ mï liŋɔ nima yayi, möyï mo rɔ Roda, kari ŋgï toŋgɔ mo. XIV Tine lɔko ari kuwö ŋgï rɔ mugu Pïtörö. Kina ɔdɔ lɔko kikali 'deni rɔ mugu bo tara tine, lɔko ŋgï rɔ lɔŋɔ rɔ mbëmbë gɔ kö'du mo. Kina lɔko kiriŋa ŋgï titi kileki tiya mo zi ya ma laki naga nima gba kinza lɔko kurögö kpadörï yaga. Lɔko iya te, “Pïtörö na me 'dë yaga 'dë yayi.”

XV Lïjë iya zïnï tëgë, “Rumö na kösö 'deni döyï.”

Lɔko iya te, “Rɔ ma laka bo ëdï yayi.”

Lïjë iya te, “Mɔtɔga malayika 'ba toŋgɔ gɔ bo na.”

XVI Tine Pïtörö ëdï gba rɔ tukökö kpadörï 'ba reki nima. Kina lïjë kari kurögö kpadörï ŋgï ko'ja rɔ bo, na lende mo kigayi lïjë ŋgï. XVII Bo ombi közï bo zïnnï 'dɔ lïjë kudumö titi yaga. Na bo kïyëtï gɔ wa ame Bɔko'ba ko'dɔ zi bo koja bo yaga di mï maboso ne. Bo

iya te, “Ari kiyake lende nime zi Yakoba gbï ti löndö ze mɔtɔ ga.”

Kina bo kënyï ŋgï kari nduwë bitɔ tɔ ne ga.

XVIII Kina ɔdɔ kömö 'deni mï kano bi tine, kɔmɔ lisa ma löbu ti rɔ kïlë'dï ila'ba ŋgï zi bɔ kanya tönë ga kpa maboso ne. Lïjë ikali dë wa'di na ko'dɔ rönï 'deni zi Pïtörö. XIX Kina Erode ki'di lïjë ŋgï 'dɔ toma Pïtörö, ne tine lïjë o'ja bo dë du te. Gɔ kö'du mo na bo koloma ŋgï rɔ tititi kpënnï ki'di 'dɔ kupö lïjë yaga.

Tölë 'Ba Erode

Tënyï 'ba Erode di dɔyayi 'ba Yudayi yayi na bo kari koloma Kayisariya. XX Ɔdɔ bo këdï 'deni rɔ ndo'ji ti bilaka 'ba Tura ni ti Sidona na lïjë koja bilaka 'bënnï mɔtɔ ga ŋgï kari tilende ti bo. Dɔgba mo lïjë i'di bɔ mɔtɔ rɔ Bolaseto rɔ bɔ dɔ rö 'ba ŋere na titi kokɔnyi lïjë. Tine na lïjë kari kilende zi Erode 'dɔ ki'di mï bo këyï rönnï, römöyï bilaka 'bënnï ga oloma rɔ tugö nyönyu di dɔyayi abo. XXI Kina bo kuwöwö lende mo ŋgï 'dɔ bilaka kotɔtɔ rönnï mï kada nima mï kpa kotɔtɔ. Kina bo kolɔ bɔŋgɔ abo 'ba ŋere ŋgï, bo kari koloma dɔ kïtï abo kilende zi bilaka naga nima pili. XXII Tine na lïjë pili këyï ŋgï kulörï kozɔ timo, iya te “Ame bilaka lesi na dë kpe këdï kilende, Bɔko'ba na.”

XXIII Kina malayika 'ba Bɔko'ba kako kodɔ rɔkɔ'ɔ ŋgï dɔ bo, römöyï bo i'di bilaka 'deni kebe za tilëlu bo kola Bɔko'ba. Kina kuru konyo wa 'ba mï bo ŋgï, bo kölë yaga.

XXIV Mï kada naga nima na bilaka ma konzi kinda'ba lende 'ba Bɔko'ba ŋgï. Kina bilaka 'ba kanisa konzi ŋgï rɔ ma këny ë. XXV Tine Baranaba ni ti Sɔlo ote ndɔbɔ 'bënnï 'deni di mï Yerosalema na lïjë kileki ŋgï kari Anitɔkiya. Lïjë ogba Yowani tönë kïdëkï möyï mo mɔtɔ gbï rɔ Marako ne ŋgï kari tïnnï.

XIII

Toja Baranaba Ni Ti Sɔlo

I Bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba mɔtɔ ga ti bɔ kɔmɔ kiyandi ni ëdï gbï mï löŋgö bilaka 'ba kanisa mï Anitɔkiya yayi. Lïjë na rɔ Baranaba ni ti Simona ame möyï bo mɔtɔ gbï rɔ Bɔ Kölu ne, ti Lukïyö di Kurënë, ti Manaya ame rɔ bɔ murë ma kïyöbu bi kɔtɔ ti bɔ dɔliŋɔ Erode ma dɔgba tönë bine ne ti Sɔlo. II Kina ɔdɔ lïjë kebe ŋgï mï kada mɔtɔ to'dɔ mötu zi ŋere Bɔko'ba gbï toro kpënnï tine, Nyï Kɔtɔ Laka iya zïnnï, tëgë, “Ozake Baranaba ni ti Sɔlo zö 'dɔ lïjë kari to'dɔ ndɔbɔ ame migeli lïjë dömöyï mo ne.”

III Kina bilaka 'ba kanisa naga nima koloma ŋgï rɔ toro kpënnï ti mötu ko'dɔ. Kina lïjë ki'di közïnnï ŋgï dɔ Baranaba ni ti Sɔlo koja gɔ kɔri.

Kupurïyö

IV Kina ɔdɔ Nyï Kɔtɔ Laka koja Baranaba ni 'deni ti Sɔlo kari tara tine, lïjë ari ŋgï Selokiya ame ŋgɔsi kpa mini löbu ne. Di yayi tine, na lïjë këkï ŋgï mï sorope kari mï dɔyayi 'ba Kupurïyö. V Lïjë ari kömö mï gawo 'ba Salami. Kina lïjë kari ŋgï tiya lende 'ba Bɔko'ba mï rö 'ba mötu 'ba Yudayi ame ga yayi ne. Tine Yowani Marako na koloma rɔ toja laja zïnnï.

VI Lïjë ënyï di yayi kari nduwë rɔ mï dɔyayi 'ba Kupurïyö ŋbö kömö mï gawo 'ba Papo. Di yayi na lïjë kari kondɔsɔ ŋgï ti bɔ kata mɔtɔ ko'dɔ rönï rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba. Bo rɔ Yudayi kïdëkï möyï bo rɔ Barayësu, möyï bo mɔtɔ gbï rɔ Eliyama, 'jɔ 'ba lende mo tëgë bɔ kata. VII Bo ëdï koloma liŋɔ 'ba turu ma löbu 'ba Romo ame rɔ bɔ dɔliŋɔ nima ne. Turu löbu nima möyï mo rɔ Serogiya Pɔlo ne ŋgï rɔ bɔ dɔ kïtëwu 'ba tikali lende. Kina bo kose Baranaba ni ti Sɔlo ŋgï kako

zi bo römöyï bo o'dɔkɔ tuwö lende 'ba Bɔko'ba. VIII Ne tine bɔ kata nima ö'bö ŋgï yayi tamo dönnï römöyï bo o'dɔkɔ dë 'dɔ turu bɔ dɔliŋɔ nima ki'di dönï gɔ lende 'ba Yësu. IX Sɔlo ame kïdëkï möyï mo mɔtɔ gbï rɔ Pɔlo ne ŋgï lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka kina ki'di bo ŋgï kuyï kɔmɔ bo koŋgɔ dɔ bɔ kata nima. X Bo iya te, “Nï kole 'ba Satani, nï 'bëyï rɔ bɔ 'bölu gbï rɔ bɔ dɔ kïndëndë. Ö'bö to'dɔ ya ti bilaka ame ga rɔ bɔ lende laka ne kebe tuyï mï lende 'ba Bɔko'ba kiya yaga rɔ bëtï. XI Kina me miya zïyï, ŋere Bɔko'ba kodɔ karama mo döyï gïrï nime. Bo ki'di kömöyï nima kölu yaga kinza ko'ja wa mɔtɔ ra titi mï tö'dö dɔ ndö nime.”

Kina gɔ bi kuyï rönï ŋgï rɔ mandölu zi bɔ kata nima. Bo koloma ŋgï rɔ tomomo gɔ bi toma bɔtɔ mɔtɔ ame 'dɔ kokɔkɔ bo. XII Lende nime i'di turu bɔ dɔliŋɔ nima ŋgï ki'di dönï gɔ lende 'ba ŋere Yësu. Kö'du 'ba akiyandi nima igayi bo 'deni.

Anitɔkiya Ma Pisidiya

XIII Kina Pɔlo ni kënyï ŋgï di Papo yayi. Lïjë ëkï mï sorope tumu dɔ mini löbu kari Peroga ame rɔ gawo mɔtɔ mï dɔyayi 'ba Pambulïya ne. Kina Yowani Marako kola lïjë ŋgï yayi kileki kari Yerosalema. XIV Lïjë ënyï di Peroga kari nduwë ŋbö kömö Anitɔkiya mï dɔyayi 'ba Pisidiya. Mï kada 'ba rɔ kindawo 'ba Yudayi na lïjë kari mï rö 'ba mötu kari koloma bërï yayi. XV Kina ɔdɔ kïdëkï kö'du ki'di ma Musa kugu 'deni gbï ti buku 'ba bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba tine, bɔ dɔ rö 'ba mötu naga nima oja laja kari zïnnï. Lïjë iya te, “Löndö ze ga, ɔdɔ këddïke ti lende ame rɔ 'ba ti'di mï këddï zi bilaka ko'dɔkɔke tiya mo, iyake.”

XVI Kina Pɔlo kënyï ŋgï tɔrɔ kïyëyï dɔ közï bo bi tiya lende. Bo iya te, “Kpe bilaka 'beze ga 'ba Yisarele gbï tiye kpe bɔ löwö ma koro Bɔko'ba naga nime, uwöke dɔma. XVII Bɔko'ba ame bilaka 'ba Yisarele pili koro ne igeli lïjë 'deni rɔ 'ba bo ga. Mï kada ma lïjë këdï rɔ atɔli mï Ezipeto bo i'di lïjë konzi rɔ mbëmbë. Bo oja lïjë 'deni kɔdɔ yaga di mï Ezipeto ti tigɔ abo, XVIII bo koloma rɔ toŋgɔ gönnï mï kɔmɔ kɔɔ 'butë sowɔ ame ga lïjë ko'dɔ mï mökö ne. XIX Bo i'di lïjë ka'da bilaka dɔ'be modɔmorïyö ame ga këdï koloma mï Kanana ne ŋgï bo ki'di yayi nima zïnnï. XX Lende naga nime o'dɔ rönnï 'deni pili mï kɔmɔ kɔɔ kuluku modɔmosowɔ (450).

Tine Bɔko'ba i'di bɔ ko'dɔ burë na koloma rɔ bɔ dönnï ŋbö kömö mï kada 'ba bɔ kumë lende abo Samölë. XXI Tine lïjë ititi Bɔko'ba 'dɔ ki'di ŋere rɔ bɔ dɔliŋɔ zïnnï. Kina bo ki'di Sɔlo kole 'ba Kisi di mï gɔli 'ba Benyimona ŋgï rɔ ŋere ma löbu 'ba dönnï ŋbö kɔmɔ kɔɔ 'butë sowɔ. XXII Di gɔmo na Bɔko'ba kiyese Sɔlo yaga ki'di Dawidi rɔ bɔ dɔliŋɔ. Bɔko'ba iya lende 'deni gɔ kö'du 'ba Dawidi kɔzɔ a nime te, ‘Ma ti mï këyï rɔ mbëmbë gɔ lende 'ba Dawidi kole 'ba Yisayi römöyï bo o'dɔ wa ame ga pili mo'dɔkɔ ne 'deni.’

XXIII Yësu di mï kupö Dawidi, bo na Bɔko'ba ki'di 'deni 'dɔ kɔmɔ bilaka 'ba Yisarele di mï tölë kɔzɔ ame bo kiya 'deni mɔlo ne tara. XXIV Tine gba kinza Yësu kisaki ndɔbɔ abo dë, Yowani oloma 'deni rɔ tuwöwö mo zi bilaka 'ba Yisarele 'dɔ lïjë kotɔ dönnï di mï lende kënyë 'bënnï ga gɔ bo kodɔ mini 'ba bapatisi dönnï. XXV Kina ko'ja Yowani këdï ko'dɔ 'deni kɔzɔ dɔ tote ndɔbɔ 'ba bo, bo iya zi bilaka, tëgë, ‘Ma na dë rɔ bɔ ame komerike rɔ ma ne. Bɔ mɔtɔ ëdï kako to'dɔ ndɔbɔ di pötö ma bine. Bo na löbu mbiri di dɔma, ma 'bama mëdï titiyi. Wari 'ba ndï bo pele minza mɔ'bɔ tope mo.’

XXVI Kina me mëdï miya ziye kpe löndö ame ga rɔ kupö Abarayama ne gbï tiye kpe bɔ löwö ame ga koroke Bɔko'ba 'deni ne, ze na me Bɔko'ba koja laja 'ba tɔmɔ wa di mï tölë nime 'deni zize. XXVII Tine bilaka 'ba Yerosalema kpaki ti bulöbu 'bënnï ga ikali Yësu dë rɔ Kurïsïtö ame Bɔko'ba koja kako dɔliŋɔ bine ne. Lïjë ikali 'jɔ 'ba lende ame ga bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kugu mɔlo bine lïjë kö'bö tïdëkï mo mï kada 'ba rɔ kindawo ne dë. Lïjë odɔ karama dɔ Yësu kupö yaga, kina me ki'di lende 'ba bɔ kumë lende tönë ga ko'dɔ rönï 'deni ŋgï rɔ ma laka. XXVIII Lïjë o'ja lende mɔtɔ ame 'dɔ kodɔ karama 'ba tölë dɔ bo gɔmo ne dë pele di rɔ bo, lïjë ocɔ bo ŋgï nduwë zi turu bɔ dɔ yayi Pilato kupö bo yaga. XXIX Kina lïjë ko'dɔ ŋgï pili kɔzɔ lende ma tönë ga kugu mɔlo gɔ kö'du abo ne tara. Lïjë utötï bo dɔ ŋgërï kogba töku bo bërï di pötö mo kari kusu mï tï'börö 'ba töku. XXX Ne tine Bɔko'ba i'di bo 'deni ŋgï kɔdɔ yaga di mï tölë. XXXI Ya ame ga koloma rɔ tiliŋgere ti bo di Galilaya kala Yerosalema ne o'ja kïnë bo 'deni mï tö'dö dɔ konzi. Kina me lïjë këdï 'deni rɔ tiya lende mo zi bilaka 'ba Yisarele le'jete.

XXXII Kina me dako 'deni tiya lende 'ba laja laka 'ba Bɔko'ba ziye 'dɔ kikalike ŋgï wa tönë Bɔko'ba kiya zi 'bu ze löbu ga kiya te bo ëdï ko'dɔ ne, XXXIII kina me bo ko'dɔ 'deni zize ame rɔ kupö 'ba mïnnï ga ne. Bo i'di Yësu 'deni kɔdɔ di mï tölë. Lende nime na tönë kugu mï Akïlëlu ma mï rïyö, kiya te, ‘Nï na rɔ kole ma. Tɔne ma na 'deni rɔ 'bu yï.’

XXXIV Lende gɔ tɔdɔ 'ba Yësu di mï tölë nime kinza yida rɔ bo keŋme dë mï gö ne na Bɔko'ba kiya bine, kiya te, ‘Rɔ ma laka ti mo'dɔ yëyï dɔye ti wa kele tönë ga miya lende mo zi Dawidi ne.’

XXXV Gɔ kö'du mo na me gbï 'dɔ ki'di Dawidi kiya te, ‘Inza kola yida rɔ bɔ laja 'bï keŋme mï gö.’

XXXVI Kina me dikalike 'deni Dawidi o'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba mï kada 'ba loma abo ga, kina ɔdɔ bo kölë tine usu bo ŋgï ŋgila 'bu bo löbu nnï yida rɔ bo keŋme yayi. XXXVII Ne tine Yësu na Bɔko'ba ki'di 'deni kɔdɔ di mï tölë, bo na yida rɔ bo keŋme dë.

XXXVIII Uwöke lende nime laka, löndö ma ga. Kö'du gɔ lende 'ba Yësu na me ki'di 'dɔ mëdï miya ziye miya te, Bɔko'ba o'dɔkɔ tola ye gɔ lende këny ë 'be ga ne. XXXIX Mɔlo tönë bine kö'du ki'di 'ba Musa i'di ye dë këddïke rɔ dɔ ŋgölö di mï laŋba 'ba lende këny ë 'be ga. Ne bɔ ame ki'di dönï 'deni ŋgï gɔ lende 'ba Yësu ne 'deni rɔ dɔ ŋgölö di mï laŋba 'ba lende këny ë abo ga pili. XL Kina me mëdï miya ziye, i'dike kɔmɔye kandi laka kinza lende tönë ga bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kiya mɔlo bine ga ne ko'dɔ rönnï ra ziye. Ame kiya te, XLI ‘Kpe bɔ kose dɔma tönë ga, oŋgɔke ti. Mëdï mo'dɔ lende ame kigayi ye ne, kina ti kölëke ŋgï yaga, römöyï wa naga nime mo'dɔ mï kada ma 'beye nime, ɔdɔ kiya te kiya pele ziye o'dɔkɔke dë yɔ ti'di dɔye gɔmo.’ ”

Ma Konzi Uwö Laja Laka

XLII Kina ɔdɔ Pɔlo ni kɔdɔ 'deni yaga di mï rö 'ba mötu di pötö lende naga nime tine, ya naga nima ititi lïjë 'dɔ kako kiya lende nima gbï mï kada 'ba rɔ kindawo ma di gɔ ama. XLIII Di bi tita'ba 'bënnï 'deni di mï rö 'ba mötu tine, Yudayi ma konzi mɔtɔ ga ti bɔ löwö ma konzi ame ga koro Bɔko'ba 'deni ko'dɔ rönni rɔ Yudayi ne ari ŋgï kɔtɔ ti Pɔlo ni, kina Pɔlo ni kiya lende ŋgï zïnnï 'dɔ lïjë kö'bö ti'di dönnï gɔ mï këyï 'ba Bɔko'ba.

XLIV Mï kada 'ba rɔ kindawo ma di gɔ ama na bilaka 'ba mï gawo nima kɔlɔ ŋgï pili tuwö lende 'ba

Bɔko'ba. XLV Kina ɔdɔ Yudayi ko'ja bilaka 'deni kɔlɔ rɔ ma konzi tara tine, lende mo ënyë ŋgï mïnnï lïjë kebe to'dɔ kowasa tiya kpa kënyë rɔ Pɔlo. XLVI Tine Baranaba ni ti Pɔlo iya lende ŋgï rɔ dɔ ŋgölö zi Yudayi naga nima, kiya te, “Bɔko'ba o'dɔkɔ gɔ diya lende abo titi dɔgba ziye. Ne kina me kilagike e'be 'deni ko'dɔkɔke dë 'dɔ këddïke ti dïdï ma ŋburuŋburu. Olomake, ti dari eze zi bɔ löwö. XLVII Ŋere Bɔko'ba ose lende nime 'deni mɔlo zize, iya te, ‘Mi'di yi 'deni rɔ bi kɔpɔ zi bɔ löwö 'dɔ tileme kɔri 'ba dïdï zi bilaka pili 'ba dɔyayi nime.’ ”

XLVIII Kina ɔdɔ bɔ löwö naga nima kuwö lende 'ba Pɔlo nime 'deni te tine, lïjë ŋgï rɔ lɔŋɔ kebe bi to'dɔ yëë'dï zi Bɔko'ba gɔ kö'du mo. Ya ame ga Bɔko'ba ko'dɔkɔ 'dɔ këdï ti dïdï ma ŋburuŋburu ne i'di dönnï ŋgï rɔ ma laka gɔ lende 'ba Yësu. XLIX Kina lende 'ba ŋere Yësu kita'ba ŋgï kogba mï dɔyayi nima.

L Tine Yudayi ni ënyï kari kocɔ zi 'ja bɔ wa ma koro Bɔko'ba naga gbï ti bilaka ma löbu 'ba mï gawo nima 'dɔ ko'dɔ wa kënyë zi Pɔlo ni koga yaga di mï dɔyayi 'bënnï nima. LI Kina Pɔlo ni komba lupu 'ba ndïnnï ŋgï rɔ lömu rɔ ya naga nima, lïjë kari ë'bënnï Ikoniya. LII Ne tine bɔ kösö gɔ Yësu ga ma mï Anitɔkiya yayi 'deni ŋgï rɔ lɔŋɔ lɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka.

XIV

Ikoniya

I Di Ikoniya yayi lende o'dɔ rönï gbï zi Pɔlo ni kɔzɔ ma ko'dɔ rönï di Anitɔkiya. Lïjë ari kiya lende 'ba Bɔko'ba gbï mï rö 'ba mötu 'ba Yudayi di yayi. Kina Yudayi ma konzi mɔtɔ ga ti bɔ löwö ni ki'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba Yësu. II Ne tine Yudayi ame ga kilagi lende 'ba Yësu ne ari ki'di bilaka 'ba dɔliŋɔ nima ŋgï gbï kënyï rɔ 'dïrï ti Pɔlo ni. III Ne pele tara Pɔlo ni oloma titi kigabi yayi tiya lende 'ba ŋere Yësu ŋgï rɔ dɔ ŋgölö kinza tikere. Kina Yësu ki'di lïjë ŋgï koloma rɔ to'dɔ wa ma konzi ame ga lende mo kigayi bilaka ne 'dɔ kileme ŋgï omba lende 'ba mï këyï abo ëdï rɔ ma laka. IV Gɔ kö'du mo na ki'di bilaka 'ba mï gawo nima koza mïnnï ŋgï, ya mɔtɔ ga rɔ ma ko'dɔkɔ lende 'ba Yudayi ni mɔtɔ ga rɔ ma ko'dɔkɔ lende 'ba Pɔlo ni.

V Kina Yudayi ni kari kususu kpënnï ŋgï ti bilaka 'ba dɔliŋɔ nima kpaki ti löbu 'bënnï ga 'dɔ to'dɔ közï kasi zi Pɔlo ni ku'du ti döku kupö yaga. VI Ne tine Pɔlo ni uwö lende mo ŋgï mɔlo kina lïjë kënyï ŋgï di Ikoniya yayi kiriŋa kari Lusëtura ni ti Darobe ame mï dɔyayi 'ba Lukönïya ne. Kina lïjë kiliŋgere ŋgï gbï kebe mï dɔliŋɔ ame ga ŋgɔsiŋgɔsi yayi ne VII tiya laja laka 'ba Bɔko'ba zi bilaka.

Pɔlo Ileŋo Bɔ Mɔtɔ Di Lusëtura

VIII Bɔ mɔtɔ ëdï mï Lusëtura yayi ndïmo ga eŋme ŋgï kpaki rïyö kö'bö rɔ kurutu bërï mɔlo gɔ töyö mo. IX Kina ɔdɔ bo këdï 'deni rɔ tuwö lende ame Pɔlo këdï kiya ne tine, Pɔlo oŋgɔ kɔmɔ bo na ko'ja ŋgï bo i'di dɔ bo 'deni rɔ ma laka gɔ lende 'ba Yësu 'dɔ Bɔko'ba kileŋo bo. X Pɔlo ilende zi bo rɔ ma kembe, iya te, “Ënyï kɔrɔ kodɔrɔ göyï tɔrɔ.”

Kina bɔ nima kogɔri ŋgï di bërï kisaki tiliŋgere di yayi. XI Kina ɔdɔ tïndï 'ba bilaka naga nima ko'ja lende nima Pɔlo ni ko'dɔ ne 'deni tine, lïjë pili ënyï ŋgï kozɔ timo rɔ ma kembe rɔ kpënnï Lukönïya, kiya te, “Akoro uyï rönnï 'deni rɔ bilaka mï löŋgö ze.”

XII Kina lïjë ki'di möyï akoro mɔtɔ ame kïdëkï rɔ Zëyu ne ŋgï dɔ Baranaba, mɔtɔ ame kïdëkï rɔ Erome ne ŋgï dɔ Pɔlo römöyï bo na rɔ bɔ kiya lende.

XIII Bɔ dɔ akoro Zëyu nima liŋɔ
mo ëdï gönyï reki 'ba gawo nima.
Kina bo ko'de ŋgulö sa ŋgï kosi
kpa reki yayi ti döwöru. Lïjë
o'dɔkɔ tumu ŋgulö sa naga nima
rɔ roma zi Pɔlo ni. XIV Kina ɔdɔ
Pɔlo ni ti Baranaba kuwö lende
nima ya naga nima ko'dɔkɔ to'dɔ
mo ne 'deni tara tine, meri mo
i'di lïjë ŋgï kirica bɔŋgɔ di rönnï.
Lïjë iriŋa kari mï löŋgö tïndï 'ba
bilaka naga nima ti tulörï, kiya te,
XV "Kpe bilaka naga nime, wa'di
ga na këddï ko'dɔke te? Ze gbï rɔ
bilaka lesi kɔzɔ kpe te. Dako nime
tiya lende 'ba laja laka 'ba Bɔko'ba
ziye 'dɔ ki'di kolake gɔ toro wa
ma yawa naga nime yaga koroke
rɔ Bɔko'ba ame ti dïdï ne. Bo na
me ko'ba mïtɔrɔ ni ti dɔyayi gbï ti
yöpö ti wa ame ga pili këdï koloma
yïmo ne. XVI Mɔlo tönë bine bo
ola bilaka 'ba dɔyayi nime 'deni
koloma rɔ to'dɔ wa ame ga pili lïjë
ko'dɔkɔ to'dɔ mo ne. XVII Tine bo
ö'bö tileme rɔ bo nduwë zi bilaka
ti wa ma kele ma bo këdï ko'dɔ.
Bo i'di tɔrɔ ka'di ziye ki'di wa 'ba
mï nyaka 'be ga kana 'dɔ këddïke
rɔ lɔŋɔ ti akonyo."

XVIII Lende naga nime Pɔlo ni
kiya pele kɔzɔ a nime te ne, o'dɔ
rɔ gbegbe na 'jaa kota ya naga
nima di bi tumu roma zïnnï.

XIX Mï kada dɔ kɔtɔ mɔtɔ na
Yudayi mɔtɔ ga kako di Anitɔkiya
ame mï dɔyayi 'ba Pisidiya ne gbï
di Ikoniya. Kina lïjë kocɔ ŋgï zi
tïndï ma konzi kari ku'du Pɔlo
ti döku. Kina lïjë kilala bo ŋgï
yaga di mï gawo nima. Lïjë omeri
'bënnï tëgë bo ti kölë 'deni. XX Di
pötö mo tine, bilaka 'ba kanisa ari
tori bo kɔrɔ ŋgila bo yayi, kina
bo kindiŋi ŋgï kënyï 'böwu kileki
kari mï gawo nima.

Tileki Anitɔkiya Ma Surïya

Mï bi këzë mɔtɔ na lïjë kënyï
ti Baranaba kari Darobe. XXI Lïjë
ari kiya laja laka 'ba Bɔko'ba
mï Darobe yayi kina lende kiya
'bënnï ki'di bilaka ma konzi ŋgï
këdï rɔ bɔ kösö gɔ Yësu. Di
yayi tine na lïjë kileki ŋgï kari
Lusëtura ti Ikoniya ti Anitɔkiya
mï Pisidiya. XXII Lïjë iliŋgere ŋgï
nduwë ti tiyandi bɔ kösö gɔ Yësu
ga kebe mï gɔ bi naga nima tiya
mo zïnnï 'dɔ lïjë kö'bö ti'di dönnï
gɔ lende 'ba Yësu ti mï këddï, iya
te, "Ze pili dëdï dombike gomɔ
titi rɔ ma kënyë gba kinza do'jake
ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime."

XXIII Lïjë i'di ya mɔtɔ ga rɔ löbu
'ba kanisa mï gɔ bi naga nima
pili. Kina lïjë koloma ŋgï rɔ to'dɔ
mötu tïnnï toro kpënnï gbï tititi
Bɔko'ba 'dɔ koŋgɔ gönnï römöyï
lïjë i'di dönnï 'deni gɔ lende abo.
XXIV Kina lïjë kënyï ŋgï kiliŋgere
nduwë kebe mï dɔyayi 'ba Pisidiya
ŋbö kömö mï dɔyayi 'ba Pam-
bulïya. XXV Lïjë ari kiya lende 'ba
Bɔko'ba mï gawo 'ba Peroga, na
lïjë kiteli ŋgï kari Ataliya.

XXVI Di yayi na lïjë këkï mï
sorope kileki Anitɔkiya. Gɔ bi
nima na tönë bilaka 'ba kanisa
koja lïjë di teyi kari to'dɔ ndɔbɔ
nime ti mï këyï 'ba Bɔko'ba ne.
Kina me ndɔbɔ mo tönë lïjë ote
'deni. XXVII Kina ɔdɔ lïjë kömö
'deni yayi tine lïjë otɔtɔ dɔ bilaka
'ba kanisa ŋgï, lïjë kïyëtï gɔ wa
ame ga pili Bɔko'ba ko'dɔ zïnnï,
gbï ti ame Bɔko'ba kumö kɔri
'deni zi bɔ löwö ame ga kinza rɔ
Yudayi ne ti'di dönnï gɔ lende 'ba
Yësu. XXVIII Kina lïjë koloma ŋgï
kigabi yayi ti bɔ kösö gɔ Yësu ga
ama yayi ne.

XV

Kpa Kotɔtɔ 'Ba Bɔ Laja Mï Yerosalema

I Ya mɔtɔ ga ako di Yudayi mï
Anitɔkiya yayi koloma rɔ tiyandi
bilaka 'ba kanisa, iya te, a mɔtɔ
ŋgï rɔ tɔmɔ di mï tölë zïnnï inza
kɔtɔ te tine ŋge ɔdɔ kilele lïjë gɔ
kö'du ki'di 'ba Musa. II Kina lende
nime ko'de kowasa ma löbu ŋgï
mï löŋgö Pɔlo ni ti ya naga nima.

Kina bilaka 'ba kanisa koja Pɔlo ni ŋgï ti Baranaba ti ya mɔtɔ ga di mï löŋgö lïjë yayi kari Yerosalema, römöyï 'dɔ lïjë kari kiya ndï lende nime ti bɔ laja 'ba Yësu ga gbï ti löbu 'ba kanisa mɔtɔ ga.

III Kina ɔdɔ bilaka 'ba kanisa 'ba Anitɔkiya koja lïjë 'deni gɔ kɔri tara tine, lïjë udö ŋgï kebe mï dɔyayi 'ba Pönïkë ti Somorona. Di mï gɔ bi naga nime pili lïjë iliŋgere nduwë ti tiya lende 'ba bɔ löwö ame ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne. Gɔ kö'du mo na bilaka 'ba kanisa ŋgï pili rɔ lɔŋɔ.

IV Kina ɔdɔ lïjë kömö Yerosalema tine, bilaka 'ba kanisa ti ya ma löbu mo ga ti bɔ laja 'ba Yësu ga ota lïjë ŋgï rɔ ŋba. Kina lïjë koloma ŋgï rɔ tïyëtï gɔ wa ame ga Bɔko'ba ki'di lïjë ko'dɔ ne. V Tine Parosi mɔtɔ ga ame ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu ne, iya te, “I'dike kilele bɔ löwö naga nima, 'dɔ kiyake gbï zïnnï gɔ lïjë ko'dɔ kö'du ki'di ame ga pili Musa kugu ne.”

VI Kina bɔ laja 'ba Yësu ga kotɔtɔ dönnï ŋgï ti bilaka ma löbu 'ba kanisa tiya kɔri 'ba lende nime. VII Kina ɔdɔ lïjë kiya lende nime 'deni ŋgï kari timo rɔ gɔ kɔwɔ tine, Pïtörö ënyï tɔrɔ kilende zïnnï, iya te, “Löndö ma ga, ikalike 'deni tönë mɔlo bine, Bɔko'ba igeli ma di mï löŋgö ye ki'di 'dɔ bɔ löwö kuwö lende 'ba laja laka abo di zö 'dɔ lïjë ki'di dönnï gɔmo. VIII Bo na rɔ bɔ kikali lende 'ba mï bilaka pili rɔ kɔtɔkɔtɔ. Kina me bo i'di Nyï Kɔtɔ Laka abo 'deni gbï zïnnï kɔzɔ ma tönë bo ki'di zize ne tara, gɔ kö'du mo 'dɔ kileme lïjë 'deni rɔ 'ba bo ga. IX Bo o'dɔ geli dë zïnnï. Bo ikali lïjë i'di dönnï 'deni gɔ lende nime, kina me bo ki'di lïjë 'deni rɔ ma kɔpɔ di mï lende kënyë 'bënnï ga. X Ne gɔ wa'di na këddï ko'dɔkɔke tiyɔzɔ Bɔko'ba gɔmo? Gɔ wa'di na ko'dɔkɔke ti'di ya naga nima 'dɔ ko'dɔ kö'du ki'di ma kitigɔ ame 'bu ze löbu ga kɔ'bɔ dë to'dɔ mo kina ze gbï dɔ'bɔke dë to'dɔ mo ne gɔmo? Kinza ko'dɔke dë tara. XI Ŋere ze Yësu o'dɔ mï këyï 'deni zize Yudayi 'dɔ di'dike dɔze gɔ lende abo 'dɔ bo kɔmɔ ze yaga di mï tölë. Kina me bo ko'dɔ 'deni gbï ko tara zïnnï ya ame ga kinza rɔ Yudayi ne.”

XII Di pötö lende 'ba Pïtörö nime na bilaka naga nima kudumö ŋgï pili. Kina Baranaba ni ti Pɔlo kebe ŋgï tïyëtï gɔ lende 'ba gɔ kɔtɔ ame ga Bɔko'ba ki'di lïjë ko'dɔ mï löŋgö bɔ löwö ne.

XIII Kina ɔdɔ Baranaba ni ti Pɔlo kote tiya lende ma 'bënnï 'deni tine, Yakoba ënyï tɔrɔ tilende, bo iya te, “Löndö ma ga, uwöke dɔma. XIV Simona ïyëtï lende 'ba kɔnyi nime Bɔko'ba ko'dɔ zi bɔ löwö ne 'deni tönë mɔlo bine, ame Bɔko'ba ki'di bɔ löwö mɔtɔ ga 'deni rɔ 'ba bo ne. XV Lende 'ba Bɔko'ba ma tönë ga bɔ kumë lende kugu bine ne iya kö'du nime gbï kɔzɔ a nime te. Bo iya te, XVI ‘Mëdï mileki mako kada mɔtɔ. Kina ti mubö liŋɔ 'ba Dawidi 'deni ŋgï rɔ ma lölöwö. Itikɔ 'deni yaga, ne tine ti mo'ba ŋgï kitigɔ kileki teyi. XVII Ti mo'dɔ tara 'dɔ bɔ dɔ'be mɔtɔ ga kikali ma rɔ ŋere 'ba dönnï. Kina bɔ löwö ame ga pili mi'di 'deni rɔ 'bama ga ne ti kako 'deni ŋgï zö. XVIII Ame na rɔ lende 'ba Bɔko'ba.’ Ze dikalike 'deni tönë mɔlo bine.

XIX Ne 'bama miya te kinza di'dike lende ma kïrïndï ma tara dë zi bɔ löwö naga nima ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne. XX Waraga na gɔ duguke zïnnï kiya te, kinza lïjë konyo yida ame ga kumu zi akoro ne dë, kinza lïjë ko'dɔ yërï dë, yida ame ga kumu ŋgöŋgörö mo dë ne kinza lïjë konyo dë gbï, kinza lïjë kuwë roma dë. XXI Lende ma mbowa nime na ŋge 'dɔ doseke

zïnnï, römöyï kö'du ki'di ame Musa kugu ne ota gɔ to'dɔ wa naga nime 'deni pili di zize. Ze Yudayi dö'böke tönë mɔlo bine nduwë rɔ tïdëkï kö'du ki'di naga nime mï kada 'ba rɔ kindawo mï rö 'ba mötu ze ga. Mï gawo ame ga pili bilaka ze ga këdï yïmo ne, oloma nduwë rɔ tïyëtï kö'du ki'di naga nime zize."

Ndose 'Ba Bɔ Löwö

XXII Kina bɔ laja 'ba Yësu ga ti bilaka 'ba kanisa pili ti ya ma löbu mo ga kigeli ya mɔtɔ ga ŋgï di mï löŋgö lïjë yayi 'dɔ koja kari Anitɔkiya ti Pɔlo ni ti Baranaba. Kina lïjë kigeli ya ma löbu mɔtɔ ga ŋgï rïyö di mï löŋgö lïjë rɔ Sila ni ti Yuda ame kïdëkï möyï mo mɔtɔ gbï rɔ Barasaba ne. XXIII Kina lïjë kugu waraga ŋgï ki'di zi ya naga nima 'dɔ kari timo. Lende ma kugu mï waraga mo na me, "Ze bɔ laja 'ba Yësu ga gbï ti bilaka ma löbu 'ba kanisa, ze rɔ löndö ziye. Kina me dëdï dugu waraga nime ziye kpe löndö ma mï Anitɔkiya ti Surïya ti Kilikiya kpe ame kinzake rɔ Yudayi ne. Dumötö ye pili laka. XXIV Duwö kö'du mo tëgë bɔtɔ mɔtɔ tɔ ne ga ari di bine ziye kari kogba dɔye koŋbeŋbe ye ti lende kiya 'bënnï ga. Bɔtɔ naga nima ze na dë doja lïjë. XXV Gɔ kö'du mo na me dotɔtɔ dɔze digeli ya naga nime 'dɔ doja kari ziye yayi ti Baranaba ni ti Pɔlo ame dɔ'ɔ lïjë kulöwö ne. XXVI Lïjë na gbï rɔ ya ame ga kilaŋa gɔ dïdï nnï 'deni to'dɔ lende 'ba ŋere ze Yësu ne. XXVII Kina me dëdï doja Yuda ni ti Sila kari ziye. Lïjë ëdï kari kiya lende naga nime gbï ti kpënnï ziye kɔzɔ ame dugu mï waraga nime ne tara. XXVIII Lende ze ti lende ame ga Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba kiya zize ne na me. Kinza di'di lende ma kïrïndï kulöwö dë ziye. Wa ame ga 'dɔ ko'dɔke ne kina ŋge me. XXIX Kinza konyoke wa ame ga kumu zi akoro ne dë, yida ame ga kumu ŋgöŋgörö mo dë ne kinza konyoke dë gbï, kinza kuwëke roma dë, kina kinza ko'dɔke yërï dë. Ɔdɔ kiya te kolake gɔ wa naga nime 'deni pili kina laka. Ame na rɔ gɔ rɔ lende 'ba waraga ze nime."

Lɔŋɔ 'Ba Bɔ Löwö

XXX Kina bilaka 'ba kanisa koja ya naga nima ŋgï kari kɔtɔ ti waraga nima. Lïjë ari nduwë mï kɔri 'bënnï nima ŋbö lïjë kömö Anitɔkiya. Kina ɔdɔ lïjë kömö 'deni yayi tine, lïjë otɔtɔ dɔ bilaka 'ba kanisa ŋgï pili bi kɔtɔ ki'di waraga nima teyi. XXXI Ya naga nima ïdëkï waraga tönë na lïjë ŋgï pili rɔ lɔŋɔ gɔ kö'du mo, römöyï lende mo ga okɔnyi lïjë 'deni. XXXII Tine Yuda ni ti Sila oloma titi kigabi tïnnï yayi. Lïjë rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kina lïjë koloma ŋgï rɔ tokɔnyi ya naga nima ti lende ame ga 'dɔ ki'di lïjë këdï ti mï këddï ne. XXXIII-XXXIV Tine di pötö mo na ya naga nima koja lïjë ŋgï gɔ kɔri, iya te. "Arike ti mï këyï." Kina lïjë kileki ŋgï kari mï Yerosalema zi ya ame ga koja lïjë ne.

XXXV Tine Pɔlo ni ti Baranaba oloma 'bënnï titi kigabi Anitɔkiya yayi. Lïjë oloma ŋgï nduwë ti ya mɔtɔ ga rɔ tiyandi bilaka gbï tiya lende 'ba laja laka 'ba ŋere Yësu. XXXVI Kina ɔdɔ lïjë koloma 'deni kigabi yayi tine, Pɔlo iya zi Baranaba, iya te, "Dari tori bilaka 'ba kanisa ame ga mï dɔliŋɔ ma tönë ga diya lende 'ba laja 'ba ŋere Yësu teyi ne gɔ dari doŋgɔ ɔdɔ lïjë ëdï tondo ga?"

XXXVII Baranaba o'dɔkɔ 'dɔ Yowani Marako kari tïnnï. XXXVIII Ne tine Pɔlo iya te inza rɔ ma laka zi bɔ nima 'dɔ kari tïnnï, römöyï tönë pa bine bo ola lïjë Pambulïya kinza ma bo kari dë nduwë tïnnï tote ndɔbɔ nima yɔ. XXXIX Kina lïjë kamo ŋgï gɔ

lende nime, lïjë koza gönnï ŋgï. Baranaba ogba Marako ti bo, lïjë kari mï dɔyayi 'ba Kupurïyö.

XL Tine Pɔlo igeli 'ba bo rɔ Sila na gɔ kari ti bo. Bilaka 'ba kanisa ititi Bɔko'ba 'dɔ koŋgɔ gönnï. Kina lïjë kari ŋgï. XLI Lïjë iliŋgere kebe mï dɔyayi 'ba Surïya ti dɔyayi 'ba Kilikiya. Kina lïjë koloma ŋgï nduwë rɔ tiyandi bilaka 'ba kanisa di yayi 'dɔ lïjë kö'bö ti mï këddï.

XVI

Tösö 'Ba Timatiyo

I Pɔlo ni ari kömö Darobe lïjë kala ŋbö Lusëtura. Bi mo nima bɔ mɔtɔ möyï mo rɔ Timatiyo rɔ bɔ kösö gɔ Yësu ëdï teyi. Ma bo rɔ Yudayi ma ki'di dönï 'deni gɔ lende 'ba Yësu, tine 'bu bo rɔ Giriki. II Bɔ nime rɔ Timatiyo ne bilaka 'ba kanisa ame ga Lusëtura ni ti Ikoniya ne iya lende abo pili rɔ ma laka. III Gɔ kö'du mo na Pɔlo o'dɔkɔ togba Timatiyo ti bo mï liŋgere nima. Ne tine Yudayi ame ga këdï koloma mï dɔyayi nima yayi ne ikali 'bu 'ba Timatiyo rɔ Giriki. Kina Pɔlo kilele bo ŋgï 'dɔ ki'di bo këdï rɔ Yudayi.

IV Kina lïjë kiliŋgere ŋgï nduwë kebe mï dɔ gawo 'ba dɔyayi nima ti tiya ndose tönë bɔ laja 'ba Yësu ga ti löbu ma mï Yerosalema kose zi bilaka 'ba kanisa to'dɔ mo ne. V Kina bilaka 'ba kanisa kö'bö ŋgï ti'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu ti mï këddï. Kina bilaka ma konzi mɔtɔ ga ki'di dönnï ŋgï gbï gɔ lende 'ba Yësu kozoli rönnï ti bilaka 'ba kanisa.

Nyï 'Ba Pɔlo Di Torowa

VI Tine Nyï Kɔtɔ Laka ota gɔ Pɔlo ni ŋgï di bi tari tiya lende 'ba Bɔko'ba mï dɔyayi 'ba Asiya. Kina lïjë kari ŋgï kebe mï dɔyayi 'ba Parugïya ni ti Galatiya. VII Lïjë ari kömö dɔ maga 'ba Musïya. Lïjë o'dɔkɔ 'dɔ tari tiliŋgere kebe mï dɔyayi 'ba Bïtunïyö. Ne tine Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Yësu ota gönnï ŋgï di bi tari. VIII Kina lïjë kari ŋgï nduwë kebe mï Musïya ŋbö kömö mï gawo 'ba Torowa ame ŋgɔsi kpa mini löbu ne. IX Mï korɔndɔ mo nima na nyï ko'de ŋgï dɔ Pɔlo kileme bɔ mɔtɔ di mï dɔyayi 'ba Makedoniya këdï kɔrɔ yayi koma'jo rönï zi bo, iya te, “Ako tokɔnyi ze di mï Makedoniya bine.”

X Di pötö nyï 'ba Pɔlo nime na dënyï ŋgï dɔmo tari Makedoniya. Römöyï dikali 'deni di gɔ nyï nima Bɔko'ba o'dɔkɔ ze gɔ dari diya laja laka abo zi ya naga nima.

Ludïya Di Pïlïpöyï

XI Kina dëkï ŋgï mï sorope di Torowa yayi dumu dari mï döötu mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Samotorake. Mï bi këzë ma di pötö mo na dari nduwë ti sorope dömö mï gawo mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Napoli. XII Di yayi na diliŋgere ŋgï ti ndïze dari Pïlïpöyï gawo mɔtɔ ma löbu 'ba Makedoniya. Tine bilaka mo ga me rɔ Romo. Kina doloma ŋgï do'dɔ tö'dö titi dɔ ndö tara yayi.

XIII Mï kada 'ba rɔ kindawo na dënyï ŋgï di mï gawo dari kpa yöpö. Domeri 'beze diya te mɔtɔga bi 'ba mötu 'ba Yudayi ti këdï yayi. Kina dari doloma ŋgï rɔ tiya lende zi 'ja ame ga kotɔtɔ dönnï yayi ne. XIV Tine 'ja mɔtɔ rɔ Ludïya ëdï mï löŋgö lïjë yayi. Lɔko di Towatira rɔ bɔ ndögö 'ba bɔŋgɔ kasi, ne lɔko rɔ bɔ koro Bɔko'ba. Kina ɔdɔ lɔko kuwö lende ame ga Pɔlo kiya ne 'deni tine, Bɔko'ba omba dökï'dï nï ŋgï lɔko ki'di dönï gɔmo. XV Kina dodɔ mini 'ba bapatisi ŋgï dönï gbï ti bilaka 'ba mï liŋɔ 'bënï ga. Lɔko oma'jo rönï zize kiya te, “Ɔdɔ komerike mi'di dɔma 'deni ŋgï rɔ ma laka gɔ lende 'ba ŋere Yësu, ako kolomake liŋɔ ma.”

Kina lɔko ko'dɔ atiri ŋgï gɔze dari liŋɔ 'bënï rɔ ŋba.

I'di Pɔlo Ni Mï Maboso Di Pïlïpöyï

XVI Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ ko'ja dëdï dari mï bi 'ba mötu kina dɔze kondɔsɔ ŋgï ti nyiti nökï mɔtɔ. Nökï 'bënï mo i'di lɔko koloma rɔ tumë lende. Lɔko rɔ atɔli 'ba ya mɔtɔ ga, na lïjë kö'bö ŋgï nduwë to'ja gïrïsï rɔ mbëmbë gɔ tumë lende 'bënï nima. XVII Kina lɔko kebe ŋgï rɔ tozi gɔze, ze ti Pɔlo ni, ti tulörï tuwöwö mo kiya zi bilaka tëgë, “Ya naga nime lïjë na rɔ bɔ laja 'ba Bɔko'ba ame mïtɔrɔ ne. Lïjë ti kiya kɔri 'ba dïdï ŋgï ziye.”

XVIII Lɔko oto to'dɔ lende 'bënï nime kɔzɔ a nime te nduwë ŋbö mï kada dɔ konzi. Kina kata ŋgï dökï'dï Pɔlo kënyï kamo dɔ nökï nima, kiya te, “Milende zïyï ti közï kakpa 'ba Yësu Kurïsïtö, ënyï yaga di dɔ nyiti nime.”

Kina nökï tönë kola nyiti nima ŋgï. XIX Kina ɔdɔ bɔ dönï ga kikali 'deni lɔko inza ko'de yamo kpe zïnnï tine, lïjë ari ŋgï kinda'ba Pɔlo ni ti Sila kilala koto kari zi turu 'ba dönnï ga mï bi 'ba burë. XX Lïjë ari kiya zi turu naga nima yayi tëgë, “Ya naga nime lïjë rɔ Yudayi. Lïjë ëdï rɔ tirasi dɔ bilaka 'ba mï gawo ze nime. XXI Lïjë ebe tiyandi bilaka ti dölëtï ame ga kö'du ki'di ze 'ba Romo kota gɔmo 'deni ne.”

XXII Kina tïndï 'ba bilaka naga nima kolɔdɔ ŋgï dɔ Pɔlo ni ti Sila. Tine turu mo ga i'di bɔ kanya ŋgï kirica bɔŋgɔ yaga di rɔ Pɔlo ni koloma rɔ tomba mo ti nyɔ'bɔ. XXIII Bɔ kanya naga nima omba Pɔlo ni ŋgï rɔ ma kënyë koto ki'di mï maboso. Turu naga nima ose gɔmo kitigɔ zi bɔ dɔ maboso nima 'dɔ koŋgɔ gɔ Pɔlo ni laka kinza kusu rönnï ra. XXIV Bɔ nima oro kö'du 'ba turu naga nima. Gɔ kö'du mo na bo ki'di Pɔlo ni ŋgï mï rö ame ŋbö zana maboso ne kudödu ndïmo mï löŋgö kpa kulugbu ma kïrïndï.

XXV Mï zana korɔndɔ 'deni tine na lïjë koloma ŋgï rɔ to'dɔ mötu toba ŋgala zi Bɔko'ba. Kina bilaka ma laki ame ga mï maboso yayi ne koloma ŋgï rɔ tuwö dönnï. XXVI Mbowa yɔ na kïzïkïzï ma löbu ki'di dönï ŋgï. Mï maboso nima ebe ŋgï pili tiyaya rönï, kpadörï mo ga kurögö rönnï pili yaga. Kina ziŋgiri ame ga kudödu közï bilaka 'ba maboso timo ne kope rönnï ŋgï pili yaga gɔ dönnï. XXVII Bɔ dɔ maboso nima oŋgɔ bi di bi tö'dö o'ja kpadörï pili kurögö rönnï 'deni yaga. Bo omeri 'ba bo tëgë bɔ maboso ti kiriŋa 'deni. Kina bo kotɔ mbele abo ŋgï 'dɔ tupö rɔ bo timo yaga. XXVIII Tine Pɔlo ulörï rɔ ma kembe kilende zi bo, iya te, “Kinza kupö röyï dë, ze na me pili bine.”

XXIX Bo ïdëkï bɔ mɔtɔ ko'de pa'do zi bo. Kina bo kiriŋa ŋgï kari rö ame Pɔlo ni ti Sila këdï yïmo ne, bo kari kolɔdɔ kömönnï ti tikere ŋgï ti rɔ kïlë'dï rɔ mbëmbë. XXX Kina bo koja lïjë ŋgï yaga di yayi, bo ititi lïjë, bo iya te, “Ŋere ma ga, wa'di na gɔ mo'dɔ 'dɔ ki'di kɔmɔ ma yaga di mï tölë?”

XXXI Pɔlo iya te, “I'di döyï rɔ ma laka gɔ lende 'ba ŋere Yësu, kina bo ti kɔmɔ yi ŋgï pili ti bilaka 'ba mï liŋɔ 'bï ga di mï tölë.”

XXXII Kina lïjë kïyëtï lende 'ba ŋere Yësu ŋgï zi bɔ nima pili ti bilaka 'ba liŋɔ abo ga. XXXIII Bɔ nima urögö kɔmɔ 'böŋö 'ba nyɔ'bɔ ame ga mï yida rönnï ne ŋgï pili mï korɔndɔ nima. Kina lïjë kodɔ mini 'ba bapatisi ŋgï dɔ bo pili ti bilaka 'ba liŋɔ abo. XXXIV Bo oto lïjë kari rö abo ki'di akonyo zïnnï. Gɔ kö'du mo na bilaka 'ba liŋɔ abo ga ŋgï pili rɔ lɔŋɔ römöyï lïjë i'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba.

XXXV Mï bi këzë mo nima na turu koja bɔ kanya kari kiya zi bɔ dɔ maboso nima iya te, “I'di ya naga nima kari ë'bënnï.”
XXXVI Bɔ nima ari kïyëtï zi Pɔlo ni tëgë, “Laja ako zö bine di zi turu ma löbu, iya te, 'dɔ karike e'be. Kina arike ti, ti mï këyï.”
XXXVII Pɔlo ileki kiya zi bɔ kanya naga nima, iya te, “Turu 'be naga nima lïjë i'di komba ze kɔmɔ bi-laka kinza ma kititi bïcï lende ze dë yɔ. Ze ame aa rɔ bilaka 'ba Romo ne, lïjë i'di koboso ze bine rɔ ma sari. Kina me tëgë lïjë këdï ko'dɔkɔ 'dɔ toja ze gbï lowo yaga. Lende nima ele dë. Gbagba lïjë mo na ŋgï gɔ kako bine koja ze yaga gɔ dari.”
XXXVIII Kina bɔ kanya naga nima kileki ŋgï kari kïyëtï kpa Pɔlo nime zi turu naga nima. Kina ɔdɔ lïjë kuwö 'deni kiya te Pɔlo ni ti Sila rɔ bilaka 'ba Romo tine, lïjë ŋgï rɔ tikere gɔ kö'du mo.
XXXIX Kina lïjë kari ŋgï mï maboso yayi tileki kpënnï zi Pɔlo ni 'dɔ kola lïjë gɔ lende nima. Lïjë oja Pɔlo ni yaga di yayi kiya teyi 'dɔ kënyï kari yaga di mï gawo 'bënnï nima.
XL Kina Pɔlo ni kënyï ŋgï di mï maboso yayi kari liŋɔ 'ba Ludïya tori bilaka 'ba kanisa. Lïjë ari kiya lende zi bilaka naga nima 'dɔ koloma ti mï këddï. Kina lïjë kari ë'bënnï ŋgï di mï gawo nima.

XVII

Tesalonika

I Lïjë ari nduwë mï liŋgere 'bënnï nima kebe mï gawo 'ba Ambipɔli ni ti Apɔlɔniya kömö Tesalonika. Rö 'ba mötu 'ba Yu-dayi ëdï yayi. II Kina Pɔlo kari ŋgï yïmo mï löŋgö bilaka ame ga kotɔtɔ dönnï yayi ne, kɔzɔ ma bo këdï ko'dɔ mɔlomɔlo naga tara. Bo oloma rɔ to'dɔ kowasa tïnnï mï kada 'ba rɔ kindawo ma dɔ mota 'do, III tïyëtï gɔ lende 'ba mï buku 'ba Bɔko'ba zïnnï, tëgë lende naga nima kugu ne ileme 'deni Bɔko'ba iteri 'deni mɔlo 'dɔ gomɔ ko'dɔ Kurïsïtö ame bo koja kako dɔliŋɔ nime ne gɔ kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë. Pɔlo iya te, “Yësu nime mëdï miya lende mo ziye ne, bo na rɔ Kurïsïtö.”
IV Kina bilaka naga nima mɔtɔ ga kutï ŋgï gɔ lende 'ba Pɔlo, kodɔ'bɔ rönnï ŋgï tïnnï lïjë ti Sila. Kina Giriki ma konzi mɔtɔ ga ame ga koro Bɔko'ba 'deni ne kodɔ'bɔ rönnï ŋgï gbï tïnnï ti 'ja ma rɔ koro ma konzi mɔtɔ ga. V Tine na lende nime kënyë ŋgï mï Yudayi mɔtɔ ga. Kina lïjë kari kotɔtɔ ya ma këdï kulë 'bënnï rɔ yawa mï gɔ bi 'ba ndögö naga ŋgï kocɔ teyi 'dɔ kënyï rɔ 'dïrï ti Pɔlo ni. Ya naga nima omɔmi rönnï ŋgï ti tulörï rɔ mï gawo kari kolɔdɔ dɔ liŋɔ 'ba bɔ mɔtɔ rɔ Yasona. Lïjë o'dɔkɔ tinda'ba Pɔlo ni 'dɔ ki'di bilaka pili ko'dɔ burë mo mï kpa kotɔtɔ 'bënnï nima. VI Ne tine lïjë o'ja Pɔlo ni dë, kina lïjë kinda'ba Yasona ŋgï pili ti bilaka 'ba kanisa mɔtɔ ga kilala koto zi bɔ kiya burë 'bënnï ga. Lïjë pili ulörï kozɔ timo tëgë, “Ya tönë ga këdï kirasi dɔ bilaka konzi 'ba dɔliŋɔ naga nime ne, lïjë na me kako 'deni bine.
VII Kina me bɔ nime rɔ Yasona kota lïjë ŋgï ki'di koloma liŋɔ abo rɔ ŋba. Ya naga nime lïjë oro kö'du ki'di 'ba bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo dë. Lïjë iya te bɔ mɔtɔ tɔ ne kïdëkï möyï mo rɔ Yësu na rɔ bɔ dɔliŋɔ ma löbu.”
VIII Lende nime i'di bɔ kiya burë ni ti bilaka mɔtɔ ga ŋgï pili ti mï kombi. IX Kina lïjë ki'di Yasona ni ŋgï titi kopi gïrïsï, tine na 'jaa lïjë kope kola kari.

Beriya

X Mï korɔndɔ mo nima na bilaka 'ba kanisa koja Pɔlo ni ti Sila ŋgï kari Beriya. Kina ɔdɔ lïjë kömö 'deni yayi tine lïjë ari ŋgï mï rö 'ba mötu 'ba Yudayi. XI Yudayi ama ga yayi ne ilagi lende 'ba Pɔlo ni dë kɔzɔ ma di Tesalonika. Lïjë ŋgï ti

mï këyï tuwö mo gbï tïdëkï buku 'ba Bɔko'ba mï kada pili toŋgɔ mo ɔdɔ dɔ lende mo ga utï gɔ 'ba Pɔlo. XII Kina Yudayi ma konzi gbï ti Giriki ma rɔ bɔtɔni ti 'ja ma konzi ame ga rɔ bɔ wa ne ki'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba Yësu.

XIII Kina ɔdɔ Yudayi ma mï Tesalonika kuwö lende mo 'deni kiya te, Pɔlo ëdï 'deni gbï rɔ tiya lende 'ba Bɔko'ba mï Beriya tine, lïjë ari kocɔ ŋgï zi tïndï 'ba bilaka këny rɔ 'dïrï ti Pɔlo. XIV Kina bilaka 'ba kanisa koja bo ŋgï di mï gawo kari kpa mini löbu. Tine Sila ni ti Timatiyo ileke 'bënnï mï gawo yayi. XV Bilaka 'ba Beriya ame ga koto gɔ Pɔlo ne ëkï ŋgï kɔtɔ ti bo mï sorope kari ŋbö mï gawo 'ba Ateniya. Bo oja ya naga nima kileki Beriya 'dɔ kari kiya zi Sila ni ti Timatiyo kako welo zi bo.

Ateniya

XVI Ko'ja bo këdï gba Ateniya yayi tidabi Sila ni ti Timatiyo, tine bo ŋgï rɔ meri kulöwö di zi akoro ma konzi ame ga kɔmɔ bo këdï ko'ja di mï gawo nima ne. XVII Kina bo kö'bö ŋgï nduwë tari mï rö 'ba mötu 'ba Yudayi to'dɔ kowasa ti Yudayi gbï ti bɔ löwö ame ga koro Bɔko'ba 'deni ne. Bo oloma gbï nduwë tari mï bi 'ba ndögö mï kada pili to'dɔ kowasa ti bilaka ma kako yayi. XVIII Bɔ kɔmɔ kiyandi mɔtɔ ga ame kïdëkï möyï mo rɔ Ëpïkurö ti ya ame ga kïdëkï rɔ Sitowa ne, oloma gbï rɔ to'dɔ kowasa ti bo di yayi. Ne tine ya mɔtɔ ga iya te, “Wa'di na bɔ ŋgɔŋgɔ nima këdï ko'dɔkɔ tiya mo?”

Ya mɔtɔ ga iya te, “Mɔtɔga lende 'ba akoro mɔtɔ ga 'ba bɔ löwö na ti bo këdï kiya.” Lïjë iya lende nima tara römöyï bo ëdï rɔ tiya lende 'ba Yësu ti lende 'ba tënyï tɔdɔ di mï tölë.

XIX Kina lïjë koto bo ŋgï kari mï bi 'ba burë 'bënnï dɔ döku mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Ariyɔpago. Lïjë iya te, “Do'dɔkɔ tuwö lende 'ba akiyandi la'ja nime. XX Wa mɔtɔ ga ame këddï kiya ne duwö lende mo ga dë mɔlo. Do'dɔkɔ tikali mï 'jɔ 'ba lende mo ga.”

XXI Lïjë iya tara römöyï bilaka 'ba Ateniya naga nima ti ya mɔtɔ ga ame këdï koloma mï löŋgö lïjë yayi ne, wa ma ko'dɔkɔ 'bënnï ma kulöwö mo na rɔ tiya lende ma la'ja gbï ti tuwö mo.

XXII-XXIII Kina Pɔlo këny ŋgï tɔrɔ kɔrɔ kɔmɔ bilaka 'ba burë naga nima kiya te, “Kpe bilaka 'ba Ateniya, miliŋgere 'deni pili kote mï gawo 'be mo'ja akoro konzi 'be naga nima. Kina mikali 'deni kpe ŋgï rɔ bɔ koro akoro rɔ mbëmbë. Mo'ja gɔ bi 'ba tumu wa zi akoro 'be mɔtɔ gbï kugu lende teyi kiya te, ‘Bi 'ba akoro ma kinza kikali.’ Wa nima këddï koroke ŋgï kinza kikalike dë ne kina me mako 'deni tiya lende mo ziye. XXIV Bɔko'ba na. Bo na me ko'ba mïtɔrɔ ni ti dɔyayi ti wa ame ga pili këdï koloma mï bi naga nime. Bo na rɔ bɔ dɔ mïtɔrɔ ni ti dɔyayi. Tine bo oloma dë mï rö 'ba akoro ame ga bilaka na kubö ti közïnnï ne. XXV Bo na me ki'di dïdï zi bilaka lesi ni kpaki ti yërï 'ba yï mökö 'dɔ këdï koloma. Bo na koja gɔ wa pili zïnnï. Bo inza rɔ leri 'ba wa mɔtɔ 'dɔ bilaka lesi ki'di zi bo. XXVI Bilaka kɔtɔ na tönë bo ko'ba 'dɔ këdï rɔ yï lïŋgï 'ba bilaka lesi pili. Kina me bo ki'di bilaka kote mï dɔliŋɔ nime 'deni ŋgï pili. Gba kinza bo ko'ba lïjë dë bo oza gɔ bi 'bënnï ga ti kada mo ga 'deni me rɔ kɔtɔkɔtɔ. XXVII Bo o'dɔ tara 'dɔ ɔdɔ kiya te bilaka mɔtɔ ga këdï koma bo 'dɔ lïjë komomo bi tara kari kömö zi bo, römöyï bo ɔwɔ dë di rɔze pili rɔ kɔtɔkɔtɔ. XXVIII Lende nime kina me tönë bɔ mɔtɔ kiya te, ‘Bo na me kïdïdï ze, ki'di ze doloma tiliŋgere mï dɔyayi nime.’ Ëdï gbï kɔzɔ lende

'ba ŋgala 'be ma tönë kiya te, ‘Ze pili rɔ kole abo ga.’

XXIX Ne ɔdɔ dëdïke 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba tara tine, inza rɔ ma laka 'dɔ domerike diyake te bo ëdï kɔzɔ wa mɔtɔ ga ame bilaka ma miri ko'dɔ di mï yamo ala kose di mï döku ne tara. XXX Tine lende 'ba kada ma mɔlo tönë ga gba kinza bilaka kikali bo dë ne, bo ola 'deni pili. Ne kina me bo këdï kose 'deni zi bilaka 'ba gɔ bi naga nime pili 'dɔ kotɔ dönnï di mï lende kënyë. XXXI Bo igeli kada ame 'dɔ bo ko'dɔ burë 'ba bilaka 'ba dɔliŋɔ nime pili rɔ ma kodɔrɔ yïmo ne 'deni. Mï kada mo nima bo ti ki'di bɔ ame bo kigeli 'deni ne tiya burë 'ba bilaka. Bo ileme 'deni zi bilaka pili rɔ ma laka bo ëdï ko'dɔ tara ti ti'di bɔ nima kënyï kɔdɔ di mï tölë.”

XXXII Kina ɔdɔ bɔ burë naga nima kuwö Pɔlo kiya lende 'ba tënyï tɔdɔ 'ba bilaka yaga di mï tölë kɔzɔ a nima tara tine, ya mɔtɔ ga ögö bo ŋgï rɔ laŋa. Tine ya mɔtɔ ga iya te, “Do'dɔkɔ 'dɔ kako kiya lende nime gbï zize kada mɔtɔ.”

XXXIII Kina ɔdɔ Pɔlo kɔdɔ 'deni yaga tine, XXXIV ya mɔtɔ ga odɔ'bɔ rönnï ŋgï ti bo ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu. Bɔ ma kɔtɔ di mï löŋgö lïjë nima na rɔ Dïyönusïyö bɔ kiya burë mï Ariyɔpago ti 'ja mɔtɔ kïdëkï rɔ Damari gbï ti ya mɔtɔ ga.

XVIII

Korinito

I Di pötö mo na Pɔlo kënyï di Ateniya kari Korinito. II Di yayi na bo kari kondɔsɔ ti bɔ mɔtɔ rɔ Akowila. Bɔ nima rɔ Yudayi tine öyö bo Pɔnito. Bo ëdï mɔlo koloma Romo, tine bɔ dɔliŋɔ 'ba Romo ame kïdëkï möyï mo rɔ Kolawodiyo ne i'di kö'du 'deni 'dɔ Yudayi pili kënyï yaga di Romo. Gɔ kö'du mo na ki'di Akowila ni kënyï di Italiya yayi ti 'ja abo Purïsïkïla kako gba rɔ ma la'ja Korinito. III Pɔlo ari toŋgɔ lïjë koloma tïnnï yayi turu kilaka, römöyï lïjë pili rɔ bɔ kuru kilaka. IV Kina bo kö'bö ŋgï nduwë rɔ tari mï rö 'ba mötu mï kada 'ba rɔ kindawo pili tilende ti ya ame ga yayi rɔ Yudayi kpaki ti Giriki ni tocɔ mo zïnnï gɔ lïjë ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu.

V Kina ɔdɔ Sila ni kömö 'deni ti Timatiyo di Makedoniya tine Pɔlo ola ndɔbɔ 'ba turu kilaka ŋgï kodɔ rɔ bo ŋge gɔ tiya lende 'ba Bɔko'ba gbï todɔrɔ gɔmo zi Yudayi ni, Yësu na rɔ Kurïsïtö ame Bɔko'ba koja kako dɔliŋɔ nime bine ne. VI Tine Yudayi oloma ŋgï to'dɔ kowasa ti bo tiya kpa kënyë rɔ bo. Gɔ kö'du mo na bo komba lupu ŋgï yaga di rɔ bɔŋgɔ abo 'dɔ kileme Bɔko'ba ilagi 'deni di rönnï. Bo iya te, “Ɔdɔ kɔcɔke pele 'böwu yaga di mï kɔri 'ba dïdï nime ama 'beye na, ma 'bama miyandi ye 'deni. Kisaki di mï kada nime tɔne mëdï mari a ma tiya lende 'ba Bɔko'ba zi bɔ löwö.”

VII Kina bo kola rö 'ba mötu nima ŋgï bo kari tuwöwö lende 'ba Bɔko'ba zi bilaka di liŋɔ 'ba bɔ löwö mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Tïtïyö Yoseto rɔ bɔ koro Bɔko'ba. Bɔ nima liŋɔ mo ŋgila rö 'ba mötu. VIII Kina bɔ dɔ rö 'ba mötu nima kïdëkï möyï mo rɔ Kurïsïpö ne ti bilaka 'ba liŋɔ abo ga pili ki'di dönnï ŋgï gɔ lende 'ba ŋere Yësu. Ya ma konzi mɔtɔ ga ame kuwö lende 'ba Yësu di Korinito yayi ne i'di dönnï ŋgï gbï gɔmo, kina kodɔ mini 'ba bapatisi ŋgï dönnï.

IX Mï korɔndɔ ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na ŋere Yësu kilende ŋgï zi Pɔlo ti nyï, iya te, “Kinza kere dë. Iya lende ma nduwë kinza kola gɔmo dë. X Mëdï tïyï, bɔtɔ mɔtɔ inza ko'dɔ yi. Mëdï ti bilaka rɔ ma konzi mï gawo nime.”

XI Kina Pɔlo koloma ŋgï yayi kɔmɔ kɔɔ kɔtɔ kɔdɔ dɔmo nyepe

modɔɔkɔtɔ tiyandi bilaka ti lende 'ba Bɔko'ba.
XII Kina ɔdɔ bɔ mɔtɔ rɔ Galiyo na 'deni rɔ turu 'ba dɔyayi 'ba Giriki nima tine, Yudayi otɔtɔ rönnï ŋgï kolɔdɔ dɔ Pɔlo kotɔ koto mï gɔ bi 'ba burë. XIII Lïjë iya te, “Bɔ nime ëdï rɔ tiya mo zi bilaka 'dɔ koro Bɔko'ba ti to'dɔ wa ame ga kö'du ki'di kota gɔmo 'deni ne.”
XIV Pɔlo o'dɔkɔ tilende, ne tine Galiyo na koke dɔmo ŋgï dɔgba kiya zïnnï te, “Kpe bilaka 'ba Yudayi, ɔdɔ kiya te ko'deke bɔ nime bine gɔ lende kënyë ko'dɔ mɔtɔ ala gɔ 'bölu abo, kina ŋge ti muwö lende 'be. XV Ne ame za rɔ lende 'ba kö'du tɔ ne ga ti möyï ti kö'du ki'di 'be 'ba Yudayi ne, kpe na ko'dɔke e'be burë mo. Ma 'bama mo'dɔ burë 'ba wa ma tara dë.”
XVI Kina bo ki'di ŋgï koga lïjë yaga di mï gɔ bi 'ba burë. XVII Tine na lïjë kolɔdɔ ŋgï dɔ Sɔsetene bɔ dɔ rö 'ba mötu tomba mo di mï gɔ bi 'ba burë yayi. Ne pele Galiyo onyɔ abo lende mo dë.

Pɔlo Opɔ Dɔ Bo Yaga

XVIII Pɔlo oloma titi ko'dɔ tö'dö dɔ konzi ti bilaka 'ba kanisa yayi. Kina bo ko'dɔ mötö gbɔ ŋgï zïnnï bo kari Keŋgoriya 'dɔ tëkï mï sorope di yayi tari mï dɔyayi 'ba Surïya. Di Keŋgoriya yayi na bo kopɔ dɔ bo ŋgï yaga römöyï bo ulömu rɔ bo 'deni zi Bɔko'ba. Kina bo këkï ŋgï mï sorope kɔtɔ ti Purïsïkïla ni ti Akowila. XIX Ne ɔdɔ lïjë kömö 'deni Epeso tine, lïjë ari dë kpe nduwë ti bo.

Bo ari mï rö 'ba mötu 'ba Yudayi di Epeso yayi tilende ti bilaka ame ga yayi ne. XX Ya naga nima ititi bo 'dɔ toloma titi mbowa tïnnï yayi. Ne tine bo o'dɔkɔ dë. XXI Kina bo ko'dɔ mötö gbɔ ŋgï zïnnï. Bo iya te, “Ɔdɔ Bɔko'ba ko'dɔkɔ zö ti mako 'jaa ziye bine kada mɔtɔ.”

Kina bo këkï ŋgï mï sorope di yayi kari nduwë. XXII Kina ɔdɔ bo kömö 'deni Kayisariya tine, bo ëkï ŋgï di mï sorope kari mï Yerosalema tumötö bilaka 'ba kanisa. Tine na bo kari ŋgï Anitɔkiya XXIII kari koloma titi ko'dɔ tö'dö dɔ ndö tara yayi.

Di pötö mo na bo kënyï di Anitɔkiya yayi kari kebe mï dɔyayi 'ba Galatiya ni ti Parugïya ti'di mï këddï zi bilaka 'ba kanisa.

Apolo

XXIV Mï kada mo nima yayi Yudayi mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Apolo ako Epeso. Bɔ nima öyö bo mï Alesandora. Bo rɔ bɔ kpa kikali lende ma kikali lende 'ba mï buku 'ba Bɔko'ba 'doyi. XXV Bo uwö lende 'ba ŋere Yësu 'deni laka, bo këdï kiyandi bilaka timo rɔ ma kodɔrɔ ti dökï'dï kɔtɔ. Tine bapatisi ma bo kikali na ŋge rɔ bapatisi ame Yowani ko'dɔ dɔ bilaka ne. XXVI Purïsïkïla ni ti Akowila ari kuwö bo ŋgï koloma rɔ tiya lende 'ba Bɔko'ba rɔ dɔ ŋgölö di mï rö 'ba mötu. Kina lïjë kogba bo ŋgï kari timo liŋɔ 'bënnï kïyëtï lende 'ba Bɔko'ba zi bo rɔ ma kodɔrɔ.
XXVII Mï kada mɔtɔ yayi tine Apolo o'dɔkɔ tari Giriki. Kina bilaka 'ba Epeso yayi kokɔnyi bo ŋgï kugu waraga zi bɔ kösö gɔ Yësu ga ma Giriki 'dɔ ko'dɔ ŋba rɔ bo laka.

Kina ɔdɔ bo kömö 'deni Giriki yayi tine, bo ö'bö ŋgï tokɔnyi ya ame ga lende këyï 'ba Bɔko'ba ki'di 'deni ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu ne. XXVIII Yudayi mɔtɔ ga oloma to'dɔ kowasa ti bo di kɔmɔ bilaka ma konzi. Tine bo a'da lïjë ŋgï ti kpa kitigɔ 'ba lende kikali abo. Bo ïyëtï lende 'ba mï buku 'ba Bɔko'ba ŋgï zïnnï ame kileme Yësu rɔ Kurïsïtö ame Bɔko'ba koja kako dɔliŋɔ nime bine ne.

XIX

Pɔlo Ari Epeso

I Mï kada ma Apolo këdï Korinito Pɔlo ëdï 'ba bo tiliŋgere

kebe mï dɔyayi ame ga rɔ ma kɔwɔ di kpa mini löbu ne. Di gɔmo na bo kako ŋgï Epeso. Di yayi na bo kari ko'ja bɔ kösö gɔ Yësu mɔtɔ ga. II Bo ititi lïjë, bo iya te, “Mï kada ame ki'dike dɔye gɔ lende 'ba Yësu ne Nyï Kɔtɔ Laka ako ra dɔye?”

Lïjë iya te, “Duwö lende mo dë kiya te Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba ëdï.”

III Bo iya te, “Ne o'dɔ bapatisi dɔye totondo?”

Lïjë iya te, “Bapatisi ma ko'dɔ dɔze ŋge kɔzɔ ame Yowani koloma rɔ to'dɔ mo ne tara.”

IV Bo iya te, “Bapatisi nima Yowani ko'dɔ dɔ bilaka ne ëdï rɔ lende kileme 'ba dɔ kotɔ di mï lende kënyë. Yowani iya gbï tönë zi bilaka 'ba Yisarele 'dɔ ki'di dönnï gɔ lende 'ba bɔ ame këdï kako di pötö bo bine ne. Kina me 'deni rɔ Yësu.”

V Kina ɔdɔ ya naga nima kuwö lende 'ba Pɔlo nima 'deni, i'di ŋgï ko'dɔ bapatisi dönnï 'dɔ lïjë këdï rɔ 'ba ŋere Yësu. VI Kina Pɔlo ki'di közï bo ŋgï dönnï na Nyï Kɔtɔ Laka kila'ba ŋgï dönnï pili ki'di lïjë tilende rɔ kpa löwö tumë lende 'ba Bɔko'ba. VII Ya naga nima lïjë ëdï pili kɔzɔ 'butë dɔmorïyö tara.

Pɔlo Iyandi Wa Mï Rö 'Ba Mötu

VIII Mï nyepe mota Pɔlo ö'bö ŋgï nduwë rɔ tiliŋgere mï rö 'ba mötu tiya lende rɔ dɔ ŋgölö zi bilaka gbï tilende tïnnï 'dɔ lïjë ki'di dönnï gɔ lende 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba nime. IX Ne tine ya ma mbili minyi mɔtɔ ga ame kilagi lende abo ne ëdï gbï yayi. Lïjë ebe ŋgï tiya kpa kënyë zi bilaka ma konzi gɔ kö'du 'ba kɔri 'ba lende 'ba Yësu nime. Kina Pɔlo kënyï ŋgï di mï löŋgö lïjë yayi kogba bɔ kösö gɔ Yësu ga ti bo. Kina bo koloma ŋgï nduwë tilende ti bilaka gɔ lende 'ba Bɔko'ba kote kada pili di mï sukulu 'ba bɔ mɔtɔ kïdëkï rɔ Torano. X Bo oloma nduwë to'dɔ lende nime te ŋbö kɔmɔ kɔɔ rïyö. Kina ki'di bilaka 'ba Yudayi ame ga pili këdï koloma mï dɔyayi 'ba Asiya ne kpaki ti Giriki mo ga ŋgï kuwö lende 'ba ŋere Yësu.

XI Mï kada naga nima yayi Bɔko'ba i'di Pɔlo ŋgï koloma rɔ to'dɔ lende 'ba gɔ kotɔ ma konzi mɔtɔ ga. XII Bɔŋgɔ ame rɔ 'ba tolo mo dɔ bo ne kpaki ti ma bo këdï kudödu 'bömbö bo timo, bilaka oloma ŋgï rɔ toto mo zi bɔ rɔkɔ'ɔ kina rɔkɔ'ɔ mo ga kola ŋgï. Nökï ni kpaki ita'ba ŋgï yaga.

XIII Yudayi mɔtɔ ga ëdï gbï mï dɔyayi nima yayi ko'dɔ rönnï tiliŋgere toga nökï yaga di dɔ bilaka. Lïjë iyɔzɔ 'dɔ toga nökï yaga di dɔ bilaka ti möyï ŋere Yësu ti tiya lende teyi, kiya te, “Milende ziye ti közï kakpa 'ba Yësu ame Pɔlo këdï kiya lende mo ne 'dɔ kënyïke yaga di dɔ bɔ nime.”

XIV Bɔ ko'dɔ lende naga nime mɔtɔ mo ga na rɔ kole modɔmorïyö 'ba bɔ akumu ma löbu 'ba Yudayi ame kïdëkï möyï mo rɔ Sikiwa ne. XV Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na nökï kileki dɔmo ŋgï zïnnï, iya te, “Mikali Yësu, kina mikali lende 'ba Pɔlo gbï. Ne kpe 'beye yë mo ga na?”

XVI Kina bɔ nökï nima kulöru ŋgï dönnï kinyanyi lïjë kirica bɔŋgɔ pili yaga di rönnï ŋbö lïjë kiriŋa yaga di mï rö abo ti wëtö rönnï.

XVII Lende nime ömö ŋgï mbili Yudayi kpaki ti Giriki ame ga këdï koloma mï Epeso yayi ne. Kina ki'di lïjë ŋgï rɔ tikere, lïjë koloma tubï gɔ möyï ŋere Yësu rɔ mbëmbë. XVIII Ya ma konzi ame ga ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu ne ari kodɔ kpënnï ŋgï gɔ lende kënyë 'bënnï ga bi kɔpɔ. XIX Ya ma kata naga o'de buku 'ba tata 'bënnï ga ŋgï koŋma yaga di kɔmɔ bilaka pili. Buku naga nima ndögö mo ga ma kodɔ'bɔ

pili bi kɔtɔ ti yamo kïsï kuluku 'butë. XX Tigɔ mbëmbë 'ba ndɔbɔ naga nime i'di bilaka ma konzi ŋgï ki'di dönnï gɔ lende 'ba ŋere Yësu, kina ki'di bilaka 'ba kanisa ŋgï pili këdï ti mï këddï.

Ayayi Di Epeso

XXI Di pötö mo Pɔlo ënyï kiteri ŋgï ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka tari tiliŋgere kebe mï Makedoniya ti Giriki 'dɔ tari rɔ ŋburuŋburu mo mï Yerosalema. Bo iya te, “Ɔdɔ mömö Yerosalema, mëdï mari toŋgɔ Romo.”

XXII Kina bo koja Timatiyo ni ti Eraseto ame këdï koja laja zi bo ne ŋgï kari Makedoniya. Ne tine bo oloma 'ba bo titi mbowa mï dɔyayi 'ba Asiya.

XXIII Mï kada naga nima yayi kina bilaka 'ba Epeso kebe ŋgï to'dɔ ayayi ma löbu rɔ kɔri 'ba lende 'ba Yësu. XXIV Bɔ mɔtɔ ëdï yayi möyï mo rɔ Demetoriyo rɔ bɔ kuku rö titi 'ba akoro Aritemisi di mï sïtërï. Ya ame ga pili këdï ko'dɔ ndɔbɔ ti bo ne o'ja gïrïsï ŋgï rɔ ma kënyë gɔ ndɔbɔ nima. XXV Kina bo kari kɔtɔtɔ bɔ ndɔbɔ abo naga nima ŋgï kpaki ti lëpï nnï ga. Bo iya te, “Kpe nime pili ikalike wa 'ba to'ja gïrïsï ze na rɔ ndɔbɔ nime. XXVI Kina me o'jake wa nima bɔ nima rɔ Pɔlo këdï ko'dɔ ne 'deni kuwöke gbï ti mbili ye. Bo iya te wa ame ga bilaka lesi kileŋo ti közïnnï ne na dë rɔ wa ma 'dɔ bilaka koro. Kina me bo ki'di bilaka ma konzi 'ba Epeso ti bilaka 'ba mï dɔyayi 'ba Asiya nime 'deni ŋgï pili ki'di dönnï gɔ lende abo. XXVII Mɔtɔga kö'du abo ti ki'di bilaka kiya wa naga nime dëdï dileŋoke ne ŋgï rɔ wa ma yawa. Rö löbu 'ba Aritemisi nime pele mɔtɔga bilaka ti kiya ŋgï kada mɔtɔ rɔ wa ma yawa. Kina lïjë këdï kuburu bi 'ba akoro löbu nime bilaka 'ba Asiya kpaki ti 'ba dɔyayi mɔtɔ ga pili koro 'deni ne ŋgï.”

XXVIII Lende nime i'di bilaka naga nima ŋgï kënyï rɔ 'dïrï kebe tulörï kozɔ timo rɔ ma kembe, kiya te, “Aritemisi, akoro 'ba Epeso na rɔ dɔ kiteli.”

XXIX Kina bilaka 'ba mï gawo pili kembe ŋgï mï ayayi kari kinda'ba Gayo ni ti Aritaroko ame ga rɔ bilaka 'ba Makedoniya këdï koloma ti Pɔlo ne ŋgï. Kina lïjë kɔlɔ ŋgï nduwë kari ti ya naga nima mï gɔ bi 'ba kpa kotɔtɔ. XXX Pɔlo o'dɔkɔ 'dɔ tari tilende zi tïndï naga nima komɔmi rönnï yayi ne. Tine bɔ kösö gɔ Yësu ga ota gɔ bo ŋgï di bi tari. XXXI Turu 'ba dɔ gawo nima mɔtɔ ga ame rɔ bɔ pɔri bo ga ne oja laja gbï kiya zi bo kinza bo kudömu dë yayi.

XXXII Tïndï naga nima pili oloma ŋgï tozɔ ti lende nima rɔ 'beri'beri. Ya ma konzi mɔtɔ ga di mï löŋgö lïjë yayi ikali dë wa'di na lïjë kotɔtɔ rönnï bina gɔmo. XXXIII Kina Yudayi ni ki'di bɔ mɔtɔ rɔ Alesandoro ŋgï kari kɔrɔ kɔmɔ tïndï naga nima. Bilaka naga nima pili o'dɔkɔ bo 'dɔ kilende. Kina bo kïyëyï dɔ közï bo ŋgï zïnnï 'dɔ lïjë kudumö, 'dɔ bo kïyëtï kö'du nima zïnnï. XXXIV Ne tine bilaka naga nima ikali bo ŋgï rɔ Yudayi. Kina lïjë pili kebe ŋgï tulörï timo ŋbö saa rïyö, kiya te, “Aritemisi, akoro 'ba Epeso na rɔ dɔ kiteli.”

XXXV Rɔ ŋburuŋburu mo na makuŋgu 'ba mï gawo nima kako ki'di lïjë 'jaa kudumö. Bo iya te, “Kpe bilaka 'ba Epeso, laki pili ikali ze rɔ bɔ koŋgɔ gɔ rö löbu 'ba Aritemisi gbï ti döku nime kila'ba di mïtɔrɔ ne. XXXVI Lende nime ikali dë ma 'dɔ kandi gɔmo. Udumöke, kinza kulögböke dë ŋgï rɔ yawa tara. XXXVII Ya rïyö naga nime u'bögö ɔtɔ dë yɔ di mï rö 'ba akoro, lïjë iti'ja akoro ze Aritemisi dë gbï. Kina me kinda'bake lïjë ŋgï ko'deke kako

bine. XXXVIII Ɔdɔ kiya te Demetoriyo ni ti bilaka abo naga nima këdï ti lende 'ba rɔ bilaka mɔtɔ, ma laka mo 'dɔ lïjë kari kïyëtï 'jaa zi turu mï kada 'ba burë 'bënnï. XXXIX Ne ɔdɔ kiya te kpe nima pili ko'dɔkɔke to'dɔ wa mɔtɔ tɔ ne 'beri, ma laka mo 'dɔ dïdëkï bilaka 'ba mï gawo nime pili kotɔtɔ rönnï 'dɔ kote lende mo laka yaga. XL Ayayi nime ko'dɔke tɔne ne lende mo aga 'deni za rɔma dayi, mɔtɔga bɔ mɔtɔ ti kari kususu ze ŋgï gɔmo zi turu 'ba Romo. 'Jɔ 'ba lende 'ba ayayi nime inza du te, kina dinza dikalike gbï tïyëtï ndïmo laka."

XLI Di pötö makuŋgu nima kote tiya lende 'deni kɔzɔ a nima tara tine, na bo kïyëyï bilaka naga nima ŋgï pili.

XX

Pɔlo Ari Makedoniya

I Kina ɔdɔ kpa ayayi 'ba bilaka 'ba Epeso naga nima kɔrɔ 'deni tine, Pɔlo otɔtɔ dɔ bɔ kösö gɔ Yësu ga ŋgï kose gɔmo zïnnï 'dɔ lïjë koloma kö'bö ti mï këddï. Kina bo ko'dɔ mötö gbɔ ŋgï zïnnï bo kënyï kari Makedoniya. II Bo ari kiliŋgere kebe mï Makedoniya yayi pili tocɔ mï këddï zi bilaka 'ba kanisa ti lende ma konzi. Di yayi na bo kari ŋgï mï dɔyayi 'ba Giriki III kari koloma yayi nyepe mota. Bo o'dɔkɔ 'dɔ tileki di yayi tari mï dɔyayi 'ba Surïya. Ne tine bo uwö lende mo Yudayi ëdï rɔ tususu kpënnï rɔ bo 'dɔ tupö bo yaga. Kina bo kënyï ŋgï koga kebe mï dɔyayi 'ba Makedoniya. IV Ya mɔtɔ ga ame kari ti bo ne na rɔ Sɔpatara kole 'ba Pura di Beriya, lïjë ti Aritaroko ni ti Sekondo di Tesalonika ti Gayo di Darobe ti Timatiyo ti ya mɔtɔ ga di Asiya rɔ Tukïkö ni ti Turöpïmö.

V Ya naga nime ari nduwë dɔgba tidabi ze ti Pɔlo mï Torowa. VI Di pötö karama 'ba Pasaka na dënyï di mï gawo 'ba Pïlïpöyï yayi dëkï mï sorope do'dɔ tö'dö ŋbö dɔ muyï na 'jaa dondɔsɔ ti ya ma tönë ga di Torowa. Kina dari doloma ŋgï titi yayi kɔzɔ tö'dö dɔ modɔmorïyö tara.

Tari 'Ba Pɔlo Di Torowa

VII Mï dɔkɔpiyari 'ba kada ma dɔgba di pötö kada 'ba rɔ kindawo 'ba Yudayi na dodɔ'bɔ rɔze ŋgï ti bilaka 'ba kanisa tonyo maŋgolɔ'bɔ. Kina Pɔlo koloma ŋgï rɔ tiya lende 'ba Bɔko'ba zi bilaka. Bo iteri 'deni 'dɔ tënyï di yayi mï bi këzë ma di pötö ama, gɔ kö'du mo na bo koto tilende ŋgï ŋbö kömö mï zana korɔndɔ. VIII Mï rɔ kodɔ'bɔ ze nima dëdï mï rö tɔrɔ ti lamba ma köbö ŋbaŋi yayi. IX Kole yɔbi mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Yutuku oloma 'ba bo ŋgɔsi kpa bi gböŋö 'ba rö. Kina bo ki'di tinano ŋgï ko'ja Pɔlo këdï 'deni rɔ tiya lende rɔ mbëmbë. Rɔ ŋburuŋburu mo tine na tö'dö kinda'ba bo ŋgï. Kina bo kɔmɔ ŋgï pilisi di bi gböŋö 'ba rö nima kila'ba ŋbö kömö mï yayi bërï. Bilaka ëkï kari tombi bo, tine ari ko'ja bo 'deni ŋgï rɔ töku. X Kina Pɔlo këkï ŋgï kari kutu'bö rɔ bo dɔ bɔ nima kiramo. Bo iya te zi ya naga nima, "Ɔrɔke di bi monɔ, bo ëdï ti kömönï."

XI Tine na Pɔlo këkï kileki tɔrɔ tonyo maŋgolɔ'bɔ ti bilaka ama ga. Kina bo koto tilende ŋgï nduwë rɔ gögö ŋbö kömö mï kano bi yɔ na bo kënyï kari ŋgï. XII Tine bilaka naga nima oto kole yɔbi tönë ŋgï kari liŋɔ 'deni rɔ ma kïdïdï na lïjë ŋgï pili rɔ lɔŋɔ.

Pɔlo Ari Mileto

XIII Pɔlo iya zize 'dɔ dëkï mï sorope dari nduwë tötï dɔgba römöyï bo ëdï ko'dɔkɔ 'ba bo tiliŋgere ti ndï bo. Kina dëkï ŋgï mï sorope dari Aso turë dɔ bo yayi. XIV Di yayi tine na bo këkï ŋgï mï sorope kɔtɔ tize kari

nduwë Mitolene. XV Mï bi këzë ma di gɔmo na dari ŋgï nduwë ti sorope ŋbö dömö ŋgɔsi ŋgila dɔyayi 'ba Kiyo. Di gɔmo 'böwu na dari nduwë ti sorope dömö mï dɔyayi 'ba Samo. Mï bi këzë ma di gɔ ama tine na dari ŋgï gbï nduwë ti sorope dömö mï gawo 'ba Mileto. XVI Pɔlo o'dɔkɔ 'dɔ toke rɔ ma kodɔrɔ kari Mileto kɔzɔ a nima tara kugögö dë kpe kebe Epeso kinza bo kigabi ra titi mï dɔyayi 'ba Asiya. Bo o'dɔkɔ tari welo tara ɔdɔ këdï laka 'dɔ bo kari kömö Yerosalema mï kada 'ba Penitikɔsi.

XVII Gɔ kö'du mo na bo koja laja ŋgï kari zi löbu 'ba kanisa ame ga Epeso ne 'dɔ kurë dɔ bo Mileto. XVIII Kina ɔdɔ lïjë kömö 'deni yayi tine, bo ënyï tiya mo zïnnï, bo iya te, “Kpe pili ikalike loma tönë moloma mï löŋgö ye mɔlo gɔ tako ma mï dɔyayi 'ba Asiya bine ne 'deni. XIX Mileki rɔma titiyi bërï mï laja 'ba Yësu mö'bö ŋgï rɔ meri rɔ kɔmɔ tɔlɔ gɔ lende 'be gbï mï akiyari löbu 'ba Yudayi ma këdï kususu kpënnï rɔma. XX Ne pele mö'bö ŋgï tiya lende 'ba Bɔko'ba ziye gbï tiyandi kɔmɔye di bi 'ba bilaka konzi gbï kebe mï liŋɔ 'be ga. Laja laka ame ga 'dɔ kokɔnyi ye ne, musu dɔmo dë du kɔtɔ te di ziye. XXI Miya lende pili 'deni yaga zi Yudayi ni kpaki ti bɔ löwö. Miya 'deni zïnnï 'dɔ lïjë kotɔ dönnï di mï lende kënyë 'bënnï ga lïjë kuwö dɔ Bɔko'ba gɔ lïjë ki'di dönnï gbï gɔ lende 'ba ŋere ze Yësu.

XXII Kina me miya ziye, Nyï Kɔtɔ Laka na me 'deni koja ma mëdï mari Yerosalema. Wa ame ga këdï kari ko'dɔ rönnï zö di yayi ne mikali dë. XXIII Di mï gawo ame ga pili moloma teyi ne Nyï Kɔtɔ Laka ö'bö ŋgï rɔ tiyandi ma timo, iya te bilaka ti koboso ma kada mɔtɔ kodɔ gomɔ rɔma. XXIV Ne 'bama lende mo ɔ'ɔ dë kpe rɔma, ɔdɔ mɔmɔ ala mölë. Wa ame ŋge lende mo kɔ'ɔ rɔma ne na rɔ tote ndɔbɔ nime ŋere Yësu ki'di zö to'dɔ mo ne. Ame rɔ tïyëtï laja laka 'ba mï këyï 'ba Bɔko'ba ne.

XXV Kina me miya ziye, kɔzɔ ma tönë pele moloma 'deni rɔ tiya lende 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba ziye ne, ma tɔne mikali 'deni kpe pili inza ko'jake kïnë ma kpe di gɔ ame. XXVI-XXVII Wa ame ga Bɔko'ba ko'dɔkɔ 'dɔ to'dɔ mo ziye ne miya 'deni pili ziye. Musu dɔ ama kɔtɔ mɔtɔ te dë du di ziye. Kina me mëdï miya 'deni ziye tɔne, ɔdɔ kebe kɔcɔke 'böwu gbï yaga di mï kɔri 'ba dïdï nime lende ma inza kpe teyi.

XXVIII Kina 'deni oŋgɔke gɔ yida rɔye ti laka gbï ti kamölö naga nime Nyï Kɔtɔ Laka ki'di ye 'deni rɔ bɔ dɔmo ne, römöyï lïjë na rɔ kanisa 'ba Bɔko'ba. Tölë 'ba kole abo na me 'deni ki'di lïjë rɔ 'ba bo ga. XXIX Mikali 'deni wöliwöli ma kënyë mɔtɔ ga ëdï kako di pötö ma mï löŋgö ye bine kinda'ba kamölö naga nime. XXX Ya mɔtɔ ga di mï löŋgö ye nima ti kënyï gbï tiya bëtï 'dɔ ki'di bɔ kösö gɔ Yësu ga kösö gönnï. XXXI Tine olomake ti bi koda. Omerike gɔ kɔmɔ kɔɔ mota nima mo'dɔ bine tiyandi ye pili rɔ kɔtɔkɔtɔ kote kada kote korɔndɔ pili ne. Gomɔ ö'bö nduwë to'ja ma gɔ lende 'be.

XXXII Kina me mi'di ye 'deni zi Bɔko'ba mï lende këyï abo tönë miya 'deni ziye ne. Lende nima na ti ki'di dökï'dï ye këddï 'dɔ ko'jake yëyï nime Bɔko'ba ko'dɔkɔ ti'di mo zi bilaka abo ga ne.

XXXIII Tönë moloma bine miteri wa ma kɔzɔ gïrïsï ni ti bɔŋgɔ dë di zi bɔtɔ 'beye ma kɔtɔ mɔtɔ. XXXIV Ikalike 'deni mo'dɔ ndɔbɔ ma ti közö to'ja wa ma dëdï rɔ leri mo ti bilaka ma ga. XXXV Kina me mileme 'deni ziye 'dɔ ki'dike közïye kitigɔ laka to'dɔ ndɔbɔ 'dɔ tokɔnyi bɔ lisa. Omerike lende

tönë ŋere ze Yësu kiya te, ‘Bɔ ma ki'di wa na ti këdï rɔ lɔŋɔ rɔ dɔ kiteli di dɔ bɔ ma kogba mo.’ ”

XXXVI Kina ɔdɔ Pɔlo kote tiya lende naga nime 'deni te tine, lïjë olɔdɔ ŋgï pili bërï ti löbu 'ba kanisa naga nima to'dɔ mötu zi Bɔko'ba. XXXVII Kina lïjë pili kiramo bo ŋgï to'dɔ mötö gbɔ zi bo ti monɔ rɔ mbëmbë. XXXVIII Lïjë pili rɔ meri römöyï bo iya te lïjë inza ko'ja kïnë bo kpe. Kina lïjë koto gɔ bo ŋgï këkï mï sorope.

XXI

Tari 'Ba Pɔlo Yerosalema

I Kina do'dɔ mötö gbɔ ŋgï zïnnï dëkï mï sorope dari rɔ ma kodɔrɔ dömö mï dɔyayi 'ba Kɔsa. Mï bi këzë ma di gɔmo na dari ŋgï di yayi Rodo dala 'böwu nduwë di yayi Patara. II Di yayi tine na do'ja bɔ sorope mɔtɔ ga këdï kari mï dɔyayi 'ba Pönïkë. Kina dëkï ŋgï mï sorope ma 'bënnï nima dari nduwë tïnnï. III Dari ŋbö do'ja dɔyayi 'ba Kupurïyö kinda di bi kɔwɔ. Kina dari ŋgï nduwë ti dɔyayi nima këdï kinda kebe dɔ kapa gali ze ŋbö dömö mï dɔyayi 'ba Surïya. Dari dëkï bërï mï gawo 'ba Tura, römöyï bɔ sorope naga nima o'dɔkɔ tope wa ame ga yïmo ne kola bina. IV Tine na dari do'ja bɔ kösö gɔ Yësu ga ama yayi ne ŋgï kina doloma titi tïnnï yayi do'dɔ tö'dö dɔ modɔmorïyö. Tine Nyï Kɔtɔ Laka i'di lïjë ŋgï koloma rɔ tumë lende gɔ kö'du 'ba Pɔlo. Gɔ lende mo na lïjë kiya zi Pɔlo kinza bo kiteli dë kpe nduwë kari mï Yerosalema.

V Ne ɔdɔ kada ze kɔ'bɔ 'deni tine dënyï ŋgï dɔmo tari. Kina lïjë kënyï ŋgï pili ti 'ja 'bënnï ga kpaki ti kole titi 'bënnï ga koto gɔze ŋbö kɔdɔ yaga di mï gawo ti'di ze gɔ kɔri. Kina dolɔdɔ ŋgï bërï pili tïnnï di kpa götö 'ba mini löbu nima yayi to'dɔ mötu zi Bɔko'ba. Kina do'dɔ mötö gbɔ ŋgï zïnnï VI dëkï mï sorope. Tine na lïjë kileki 'bënnï ŋgï kari liŋɔ 'bënnï ga.

VII Kina dari ŋgï nduwë ti sorope di Tura ŋbö dömö Pitɔlemayi. Dari dumötö bilaka 'ba kanisa ama ga yayi ne do'dɔ tö'dö dɔ kɔtɔ tïnnï yayi. VIII Mï bi këzë ma di gɔmo na dari ŋgï nduwë dömö Kayisariya. Dari doloma liŋɔ 'ba Pïlïpö bɔ kiya laja laka 'ba Yësu. Bo di mï löŋgö ya ma modɔmorïyö tönë ga bilaka 'ba kanisa kigeli di Yerosalema 'dɔ to'dɔ ndɔbɔ 'ba kanisa ne. IX Bo ëdï ti yïtötï sowɔ kpaki rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba.

X Doloma do'dɔ tö'dö titi kɔzɔ dɔ ndö tara tïnnï yayi. Bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba mɔtɔ ako di dɔyayi 'ba Yudayi yayi, möyï mo rɔ Agabo. XI Kina bo kako ŋgï kope gasi 'ba Pɔlo bo kudödu közï bo ga ti ndï bo ga timo. Bo iya te, “Ame na rɔ lende kiya 'ba Nyï Kɔtɔ Laka, ‘Yudayi ëdï kari kudödu bɔ dɔ gasi nime te di Yerosalema ki'di közïmo zi bɔ löwö.’ ”

XII Gɔ lende nime duwö te ne, ze pili ti ya ame ga yayi doma'jo rɔze zi Pɔlo kinza bo kari dë kpe Yerosalema. XIII Ne tine bo ileki dɔmo zize, bo iya te, “Ëddï kuduke tara gɔ wa'di? Ëddï kupöke ma ti meri gɔ wa'di? Ma 'bama mere wa mɔtɔ rɔ tari tudödu ma di Yerosalema dë. Kina mere wa mɔtɔ dë gbï gɔ 'dɔ tari tölë yayi dömöyï lende 'ba ŋere ze Yësu.”

XIV Tine dɔ'bɔ dë kpe tocɔ bo. Kina dɔrɔ ŋgï di gɔ lende nima, diya te, “Bɔko'ba ko'dɔ ako'dɔkɔ abo.”

XV Doloma titi mbowa yayi. Di gɔmo tine na dileŋo akombi ze ga ŋgï dënyï dari Yerosalema. XVI Bɔ kösö gɔ Yësu mɔtɔ ga di Kayisariya ari kɔtɔ tize. Kina lïjë koto ze ŋgï kari liŋɔ 'ba bɔ mɔtɔ rɔ Minasona 'dɔ doloma yayi. Bo di mï bilaka 'ba Kupurïyö rɔ bɔ kanisa 'deni kɔmɔ kɔɔ konzi.

Pɔlo Ni Ti Yakoba

XVII Kina ɔdɔ dömö 'deni Yerosalema tine, bilaka 'ba kanisa ako ŋgï tumötö ze ti közï rïyö. XVIII Mï bi këzë ma di gɔmo na dënyï ti Pɔlo ni dari toŋgɔ Yakoba. Kina löbu 'ba kanisa kotɔtɔ rönnï ŋgï pili tize yayi. XIX Kina Pɔlo kumötö lïjë ŋgï kïyëtï gɔ wa ame ga Bɔko'ba ko'dɔ mï löŋgö bɔ löwö mï laja koja abo ne pili rɔ kɔtɔkɔtɔ. XX Gɔ kö'du mo na Yakoba ni kileki yëë'dï ŋgï zi Bɔko'ba.

Tine lïjë iya zi Pɔlo, iya te, “Bɔ löndö ze Pɔlo, oŋgɔ tïndï 'ba Yudayi ma kinza kiya i'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu, kina gbï lïjë pili rɔ bɔ koro kö'du ki'di 'ba Musa rɔ mbëmbë. XXI Ya naga nime lïjë uwö kore mo tëgë oloma tiyandi Yudayi ame ga mï löŋgö bɔ löwö ne 'dɔ koro kö'du ki'di naga nime dë kpe, kinza lïjë kilele kole 'bënnï ga dë, lïjë ko'dɔ dölëtï ma mɔlo 'ba bilaka ze ga dë kpe. XXII Ne tine gɔ do'dɔke tondo? Römöyï lïjë ëdï kuwö lende mo ömö 'deni bine. XXIII Ma laka mo zïyï 'dɔ ko'dɔ wa naga nime dëdï diya zïyï ne. Ya ma sowɔ mɔtɔ ga ëdï mï löŋgö ze bine ame kulömu rönnï 'deni zi Bɔko'ba. XXIV Ari tïnnï ko'dɔ dölëtï 'ba ti'di yi rɔ ma kɔpɔ mï rö löbu 'ba Bɔko'ba. Kina 'dɔ kopi gïrïsï 'ba dölëtï nima pili zïnnï rɔ gɔ rönnï 'dɔ ki'di lïjë kote to'dɔ dölëtï nima ti topɔ dönnï yaga. Kina ti ki'di bilaka pili kikali omba kore 'ba röyï nima ka rɔ bëtï, nï gba rɔ ma koro kö'du ki'di 'ba Musa. XXV Ne 'ba bɔ löwö naga nima ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu ne, dugu waraga 'deni tönë mɔlo zïnnï. Dose zïnnï kinza lïjë konyo yida ame ga kumu zi akoro ne dë, yërï ma kumu mugu mo dë naga kinza lïjë konyo dë. Kinza lïjë kuwë roma dë kina kinza lïjë ko'dɔ yërï dë gbï.”

XXVI Mï bi këzë ma di pötö mo na Pɔlo kari ŋgï ti ya sowɔ naga nima to'dɔ dölëtï 'ba ti'di rönnï rɔ ma kɔpɔ kɔmɔ Bɔko'ba. Kina bo kari ŋgï mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba kose gɔ kada ame 'dɔ bo ko'de yërï pili 'ba tumu mo rönnï tote dölëtï nima timo yaga ne zi bɔ akumu.

Tinda'ba Pɔlo

XXVII Tine ko'ja tö'dö dɔ modɔmorïyö 'ba dölëtï nima këdï ko'dɔ 'deni tote rönï, Yudayi mɔtɔ ga ame kako di Asiya ne o'ja Pɔlo di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba yayi kina lïjë ki'di tïndï naga nima yayi ne ŋgï kpaki kënyï rɔ ya ti bo. Lïjë inda'ba bo XXVIII kebe tulörï timo, kiya te, “Kpe bilaka 'ba Yisarele okɔnyike ze. Bɔ tönë koloma rɔ tiyandi bilaka kebe yala pili kiya bilaka ze ga rɔ wa yawa ti kö'du ki'di 'ba Musa kpaki ti rö löbu 'ba Bɔko'ba nime ne bo na me. Bo ako 'deni ti bɔ löwö ko'de mï rö löbu 'ba Bɔko'ba nime 'dɔ tirasi mo.”

XXIX Lïjë iya tara römöyï lïjë o'ja Turöpïmö bɔ Epeso ne pa ti Pɔlo di mï gawo yayi, lïjë omeri 'bënnï tëgë mɔtɔga Pɔlo ti ko'de bo 'deni mï rö löbu 'ba Bɔko'ba.

XXX Kina bilaka 'ba mï gawo kebe ŋgï pili mï ayayi komɔmi rönnï kari kinda'ba Pɔlo kilala yaga di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba. Kina kurögö kpa reki mo ŋgï teyi. XXXI Lïjë o'dɔkɔ 'deni 'dɔ tupö Pɔlo, ne tine bɔ mɔtɔ ari kiya zi bɔ dɔ bɔ kanya 'ba Romo tëgë bilaka 'ba Yerosalema ëdï to'dɔ ayayi. XXXII Kina bo kënyï ŋgï welo ti bɔ kanya abo ga kpaki ti bɔ këlu mo ga kiriŋa kari mï löŋgö tïndï naga nima.

Kina ɔdɔ tïndï naga nima ko'ja bɔ dɔ bɔ kanya 'ba Romo nima kömö 'deni ti bɔ kanya abo ga tara tine, lïjë ɔrɔ ŋgï di bi tomba Pɔlo. XXXIII Bɔ nima ari ŋbö kömö rɔ Pɔlo kinda'ba kose gɔmo zi bɔ kanya abo ga 'dɔ kudödu ti ziŋgiri rïyö 'do. Bo ititi ya naga nima, bo iya te Pɔlo yë na kina lende kënyë wa'di na bo ko'dɔ. XXXIV Tine ya

mɔtɔ ga iya 'bënnï 'beri ya ama iya 'bënnï 'böwu 'beri. Kina ŋgï dɔ kudu nima i'di bo dë kikali lende ma kodɔrɔ mo. Kina bo ki'di Pɔlo ŋgï közï bɔ kanya abo ga 'dɔ koto kari mï bi 'ba loma 'bënnï.
XXXV Bɔ kanya naga nima ari ti Pɔlo kömö timo kpa bi 'ba tëkï tari mï bi 'ba loma 'bënnï ame dɔ döku ne, tine bilaka naga nima o'dɔ tolɔ Pɔlo. Kina bɔ kanya kombi bo ŋgï tɔrɔ. XXXVI Bilaka naga nima lïjë oloma nduwë rɔ tozi ti tulörï timo kiya te, “Upöke bo yaga.”

Pɔlo Odɔrɔ Bïcï Lende Abo

XXXVII Kina ɔdɔ bɔ kanya naga nima këdï ko'dɔ 'deni 'dɔ toja Pɔlo mï reki 'bënnï tine, bo iya zi bɔ dönnï nima, bo iya te, “Moma'jo rɔma zïyï, i'di miya wa mɔtɔ.”

Bɔ nima iya te, “Dëmba ikali kpa Giriki? XXXVIII Nï na dë rɔ bɔ Ezipeto ma tönë ko'dɔ ya ti turu kënyï mökö ti bɔ akupö kuluku 'butë bi modɔɔmota (4000) ne?”

XXXIX Pɔlo iya te, “Ma rɔ Yudayi di Taraseso ame rɔ gawo ma dɔ kïlëbï 'ba dɔyayi 'ba Kilikiya ne. Moma'jo rɔma zïyï, i'di ma milende zi bilaka naga nime.”

XL Bɔ nima utï dɔmo ŋgï kɔzɔ a nima tara zi bo. Kina bo kɔrɔ ŋgï dɔ bi tëkï nima bo kïyëyï dɔ közï bo zi bilaka naga nima 'dɔ kudumö. Kina ɔdɔ lïjë kudumö 'deni tine, bo ebe ŋgï tilende zïnnï rɔ kpënnï Yudayi.

XXII

I Bo ilende zi tïndï naga nima, bo iya te, “'Bu ma ga ti löndö ma ga, uwöke mëdï modɔrɔ bïcï lende ma nime ziye.”

II Kina ɔdɔ lïjë kuwö Pɔlo 'deni kilende zïnnï rɔ kpënnï Yudayi tara tine, lïjë udumö ŋgï pili. Bo iya te, III “Ma rɔ Yudayi, öyö ma Taraseso ame rɔ gawo 'ba Kilikiya ne. Ulu ma mï Yerosalema bine. Gamalele na kiyandi ma ti toro kö'du ki'di ame ki'di mɔlo zi 'bu ze löbu ga ne laka. Mö'bö gbï to'dɔkɔ to'dɔ lende 'ba Bɔko'ba rɔ mbëmbë kɔzɔ ama kpe pili këddïke rɔ to'dɔ mo tɔne ne.
IV Moloma todɔ gomɔ rɔ bilaka gɔ kö'du 'ba kɔri 'ba Yësu nime mi'di kupö mɔtɔ ga yaga. Ya mɔtɔ ga 'bënnï ame ga rɔ bɔtɔni ni kpaki ti 'ja moloma tinda'ba mo ti'di mo mï maboso. V Bɔ dɔ bɔ akumu ni ti bilaka ma löbu ze ga pili ti kiya gbï ziye lende ma nime rɔ ma laka. Lïjë na tönë kugu waraga zö koja ma timo zi ya ma 'beze ame ga mï Damaseke ne 'dɔ tinda'ba ya ame ga rɔ 'ba Yësu ne di yayi kudödu ko'de kako bine todɔ karama dɔmo.

VI Kina ɔdɔ mari mömö 'deni ŋgɔsi ŋgila Damaseke tine, mï zana kada yɔ na bi kɔpɔ ma rɔ dɔ kiteli kunyï ŋgï di mïtɔrɔ kiyɔpɔ gɔ bi toko yaga di yida rɔma. VII Kina mila'ba ŋgï bërï, tine muwö birɔ kilende zö iya te, ‘Sɔlo, Sɔlo, gɔ wa'di na këddï koworo kulöwö todɔ gomɔ rɔma te teyi?’

VIII Miya te, ‘Ŋere, nï yë mo na?’

Birɔ nima ileki zö, iya te, ‘Ma na rɔ Yësu 'ba Nazareta ame këddï koworo kulöwö timo ne.’

IX Ya ame ga tö yayi ne o'ja bi kɔpɔ nima, tine lïjë uwö lende nima kiya rönï zö ne dë. X Miya te, ‘Wa'di na gɔ mo'dɔ ya, ŋere?’

Ŋere Yësu ilende zö iya te, ‘Ënyï kari mï Damaseke, bɔ mɔtɔ ëdï yayi bo ti kiya wa ame ga pili Bɔko'ba kiyija 'deni zïyï to'dɔ mo ne.’

XI Bi kɔpɔ kulöwö nima ïyölu kɔmɔ ma 'deni, ya ame ga tö yayi ne na kinda'ba közö kokɔkɔ ma kari Damaseke.

XII Bɔ mɔtɔ di Damaseke yayi rɔ Ananiya. Bo ö'bö nduwë toro Bɔko'ba gbï ti kö'du ki'di mo ga. Yudayi ame ga pili këdï koloma yayi ne iya lende abo pili rɔ ma laka. XIII Kina bo kako ŋgï kɔrɔ ŋgila ma, bo iya te, ‘Bɔ löndö ma Sɔlo, o'ja bi ti.’

Kina kɔmɔ ma kɔpɔ ŋgï moŋgɔ bi dɔ bo. XIV Bo iya te, ‘Bɔko'ba ame 'bu ze löbu ga koro ne igeli yi 'deni tikali ako'dɔkɔ abo gbï to'ja kole kɔtɔ laka abo gɔ kuwö mugu mo XV 'dɔ ki'di kïyëtï wa nime ko'ja kina kuwö gbï ne zi bilaka 'ba dɔyayi pili. XVI Kinza döyï kïlëyï dë kpe, ënyï ki'di kodɔ mini 'ba bapatisi döyï. Kina ititi Bɔko'ba 'dɔ kola yi gɔ lende këny ë 'bï.’

XVII-XVIII Kina ko'ja mileki 'deni Yerosalema bine mari to'dɔ mötu mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba na kïnë ŋere Yësu kileme rönï ŋgï zö. Bo iya te, ‘Bilaka 'ba mï gawo nime inza ki'di dönnï gɔ wa ama ga këddï kiya dömöyï ma. Ënyï welo di bine kari.’

XIX Miya te, ‘Ŋere, bilaka naga nima ikali ma moloma rɔ tilaki tinda'ba ya ame ga ki'di dönnï gɔ lende 'bï ne di mï rö 'ba mötu ma konzi pili moloma tomba mo. XX Mï kada ma këdï kupö Setepano bɔ kïyëtï lende 'bï mëdï gbï teyi yayi tutï gɔ löpö nima toŋgɔ gɔ bɔŋgɔ 'ba ya ma kupö bo naga nima.’

XXI Yësu ileki zö, iya te, ‘Ënyï kari, mëdï moja yi zi bɔ löwö ame ga këdï koloma ŋbö rɔ ma kɔwɔ ne.’ ”

Tudödu Pɔlo

XXII Lende ma Pɔlo këdï rɔ tiya mo zi tïndï naga nima na kɔzɔ a nime te. Kina ɔdɔ lïjë kuwö lende nima bo kiya gɔ kö'du 'ba bɔ löwö ne 'deni tara tine, lïjë oke dɔmo ŋgï kulörï timo rɔ ma kembe kiya te, “Upö bo yaga. Bilaka ma tara ola dë 'biri koloma.”

XXIII Kina lïjë kebe ŋgï tulörï rɔ ma kembe kozɔ timo rɔ ya towawa bɔŋgɔ 'bënnï ga ti tulï yayi. XXIV Kina bɔ dɔ bɔ kanya nima ki'di bɔ kanya abo ga ŋgï koto Pɔlo kari mï gɔ bi 'ba loma 'bënnï 'dɔ komba ti korobayi 'dɔ bo kïyëtï lende tɔ nima bilaka këdï kulörï dɔ bo gɔmo ne. XXV Kina ɔdɔ bɔ kanya kudödu Pɔlo 'deni 'dɔ tomba mo tine, Pɔlo iya zi bɔ këlu ame yayi ne, iya te, “Kö'du ki'di 'ba Romo ota gɔ tomba bilaka 'ba Romo ame ko'dɔ burë mo dë gba ne dë su di ziye?”

XXVI Bɔ këlu nima ari kiya zi bɔ dɔ bɔ kanya nima, iya te, “Ti ko'dɔ tondo? Bɔ nime 'dë bilaka 'ba Romo na.”

XXVII Kina bɔ löbu nima kari ŋgï tititi Pɔlo. Bo iya te, “Iya zö, nï ŋgï rɔ ma laka rɔ bilaka 'ba Romo?”

Pɔlo iya te, “Ma ŋgï rɔ ma laka.”

XXVIII Bo iya te, “Ma gbagba ma mopi gïrïsï rɔ ma këny ë to'dɔ rɔma rɔ Romo.”

Pɔlo iya te, “'Bama öyö ma mɔlo rɔ Romo.”

XXIX Gɔ kö'du nime na bɔ ki'di 'dɔ komba bo naga nima kïlïpëtë ŋgï yaga di rɔ Pɔlo. Bɔ ma löbu mo nima ŋgï rɔ tikere römöyï bo i'di 'deni kudödu Pɔlo ame rɔ bilaka 'ba Romo ne.

Burë Rɔ Pɔlo

XXX Mï bi këzë ma di pötö mo bo o'dɔkɔ gba tikali lende tɔ nima Yudayi kususu Pɔlo gɔmo ne. Kina bo kope Pɔlo ŋgï yaga bo ki'di löbu 'ba bɔ akumu ni ti bilaka ma löbu 'ba Yudayi pili kotɔtɔ rönnï. Kina bo koto Pɔlo ŋgï ki'di kɔrɔ kömönï.

XXIII

I Pɔlo oŋgɔ bi toko dɔ bilaka naga nima kotɔtɔ rönnï yayi ne. Bo iya te, “Löndö ma ga, mikali 'deni di yïmö ma rɔ ma kele kɔmɔ Bɔko'ba mï loma ma ŋbö kömö mï kada nime tɔne.”

II Gɔ kö'du mo na Ananiya ame rɔ bɔ dɔ bɔ akumu ki'di ya ma këddï kɔrɔ ŋgila Pɔlo yayi ŋgï gɔ kokɔsɔ kpamo. III Pɔlo iya te, “Nï, Bɔko'ba ti kokɔsɔ yi 'deni gbï tara. Nï bɔ kɔmɔ kandi nime, nï ŋgï kɔzɔ tëlï ŋgɔrɔ ame kora kɔmɔ mo kele kulöwö ne. Oloma yayi bi to'dɔ burë ma ti kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba kinza ma ko'dɔ dë yɔ

kebe aa ki'di bilaka 'dɔ komba ma."
IV Ya ame ga pili yayi ne iya te,
"Ëddï kiti'ja bɔ ame Bɔko'ba ki'di
'deni rɔ bɔ dɔ bɔ akumu abo ga ne
tara gɔ wa'di?"
V Pɔlo iya te, "Wu, löndö ma ga,
mikali bo dë rɔ bɔ dɔ bɔ akumu
'ba Bɔko'ba. Römöyï ugu mï buku
'ba Bɔko'ba iya te, 'Kinza kiya
kpa kënyë dë rɔ bɔ ame mbiri dɔ
bilaka 'be ga ne.' "
VI Pɔlo ikali ya mɔtɔ ga di mï
löŋgö bɔ kotɔtɔ rönnï naga nima
rɔ Sadoke, mɔtɔ ga rɔ Parosi. Kina
bo kilende zïnnï rɔ ma kembe, bo
iya te, "Löndö ma ga, ma rɔ Parosi
mɔlo kako di zi 'bu ma löbu ga.
Ne kina me këdï 'deni ko'dɔ burë
ma tɔne gɔ kö'du 'ba tɔdɔ 'ba töku
di mï tölë nime mikali këdï rɔ ma
laka ne."
VII Gɔ lende nime bo kiya te
ne, na ya ame ga rɔ Parosi ne
kebe ŋgï togba kpënnï ti ya ma
rɔ Sadoke. Kina bilaka naga nima
kotɔtɔ dönnï yayi ne koza mïnnï
ŋgï. VIII Ya ame ga rɔ Sadoke ne
ïyënï 'bënnï wa mɔtɔ inza rɔ tɔdɔ
'ba töku di mï tölë, malayika ni ti
wa mɔtɔ kïdëkï rɔ marinyi inza
gbï. Tine Parosi ni i'di 'bënnï
dönnï pili gɔ lende 'ba wa naga
nime. IX Kina ko'de lamo ma löbu
ŋgï ti dɔ kudu. Bɔ kɔmɔ kiyandi
mɔtɔ ga ame rɔ Parosi ne ënyï
ŋgï rɔ 'dïrï ti Sadoke ni kiya te,
"Do'ja wa ma kënyë mɔtɔ dë di
rɔ bɔ nime. Mɔtɔga malayika ala
marinyi na ti kilende 'deni zi bo."
X Bilaka naga nima ŋgï pili rɔ
'dïrï kina kaga ŋgï rɔ bɔ dɔ bɔ
kanya nima mɔtɔga ya naga nima
ti kotɔ Pɔlo ŋgï mï löŋgö lïjë kupö
yaga. Gɔ kö'du mo na bo ki'di bɔ
kanya abo ga ŋgï kari mï löŋgö
bilaka naga nima kinda'ba Pɔlo
kari timo mï bi 'ba loma 'bënnï.
XI Mï korɔndɔ mo nima na ŋere
Ësu kileme rönï zi Pɔlo, iya te,
"Oloma ti mï këddï. Iya lende
ma 'deni zi bilaka mï Yerosalema
bine, kina gbï tara mëdï mi'di yi
kari kiya lende ma zi bilaka mï
gawo 'ba Romo."

Titeri Pɔlo

XII Mï bi këzë ma di pötö mo na
Yudayi mɔtɔ ga kotɔtɔ dönnï ŋgï
toyɔ lende rɔ bo. Lïjë ulömu rönnï
'dɔ tonyo wa mɔtɔ dë, tuwë wa
mɔtɔ dë gbï ɔdɔ kiya te lïjë kupö
Pɔlo dë ŋgï du titi yaga. XIII Bɔ
kulömu rönnï naga nima ëdï ŋbö
kɔzɔ 'butë sowɔ ti dɔmo teyi tara.
XIV Kina lïjë kari ŋgï zi bɔ dɔ bɔ
akumu ti ya ma löbu naga, kiya
te, "Dulömu rɔze 'deni 'dɔ tonyo
wa mɔtɔ dë, tuwë wa mɔtɔ dë gbï
ɔdɔ kiya te dupö Pɔlo dë ŋgï du
titi. XV Kina me 'deni kpe ti ya
ma löbu mɔtɔ ga 'dɔ kojake laja
kari zi bɔ dɔ bɔ kanya 'ba Romo
nima kiyake te o'dɔkɔke toma kɔri
'ba lende 'ba Pɔlo nima laka, bo
koja kako ziye. Tine dëdï dari toda
dɔ bo kɔri 'dɔ dupö bo yaga gba
kinza bo kömö ziye bine."
XVI Ne tine kole 'ba lëmï 'ba Pɔlo
ni uwö lende nime 'deni. Kina
bo kari ŋgï mï gɔ bi 'ba bɔ kanya
naga nima yayi kiya lende mo zi
Pɔlo. XVII Kina Pɔlo kïdëkï bɔ këlu
mɔtɔ ŋgï kiya teyi, iya te, "Kole
nime ëdï ti lende mɔtɔ 'dɔ tiya mo,
oto bo kari zi bɔ dɔye ma löbu
nima."
XVIII Bɔ këlu nima oto kole tönë
kari zi bɔ ma löbu 'ba dönnï nima,
kiya te, "Bɔ maboso nime 'dë
kïdëkï rɔ Pɔlo ne ïdëkï ma mari
zi bo tine bo iya te kole nime ëdï
ti lende tiya mo 'dɔ mo'de zïyï."
XIX Kina bɔ löbu tönë kinda'ba
közï kole nima ŋgï kari timo 'beri
yaga tititi kpamo. Bo iya te,
"Lende wa'di na kako timo 'dɔ tiya
mo zö?"
XX Kole nima iya te, "Yudayi
mɔtɔ ga ususu kpënnï 'deni 'dɔ
tititi yi toja Pɔlo zïnnï tïlëndö mï
kpa kotɔtɔ 'bënnï kɔzɔ 'dɔ toma
kɔri 'ba lende mo laka tara. XXI Ne
kinza kutï dë gɔ lende 'bënnï
nima. Ya 'bënnï mɔtɔ ga ma 'butë

sowɔ ti dɔmo teyi ëdï rɔ toda dɔ bo kɔri. Lïjë ulömu rönnï 'deni 'dɔ tonyo wa dë kuwë wa mɔtɔ dë gbï ɔdɔ kiya te lïjë kupö Pɔlo dë ŋgï du titi. Kina me lïjë këdï 'deni rɔ tidabi dɔ lende ma kileki 'bëyï.”

XXII Bɔ löbu nima ileki kiya zi kole tönë, iya te, “Kinza kari kiya dë zi bɔtɔ mɔtɔ, kiya te ïyëtï gɔ lende nime 'deni zö.”

Bo oja kole nima kari ë'bënï. XXIII Kina bo kïdëkï bɔ këlu ma rïyö kako zi bo kiya zïnnï, iya te, “I'dike bɔ kanya ma kuluku sowɔ 'be ga këdï ndö dɔ ndïnnï ti worota 'ba dɔ kosani kuluku kɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë rïyö ti bɔ mee kuluku sowɔ 'dɔ lïjë kënyï ti ndï kada kömö 'deni modɔmosowɔ mï korɔndɔ nime kari Kayisariya. XXIV I'dike kosani mɔtɔ ga këdï ndö zi Pɔlo ni 'dɔ këkï dɔmo 'dɔ karike pili tïnnï laka zi Pelika turu bɔ dɔyayi nime.”

XXV Kina bo kugu waraga ŋgï kɔzɔ a nime te, XXVI “Ma Kola-wodiyo Lusïya mëdï ti mï këyï tugu waraga ma nime zïyï ŋere ma Pelika, mumötö yi. XXVII Bɔ nime Yudayi inda'ba ko'dɔkɔ tupö mo, ne tine mari mikali bo ŋgï rɔ Romo. Gɔ kö'du mo na mari ti bɔ kanya ma ga mɔmɔ bo yaga di zïnnï. XXVIII Mo'dɔkɔ tikali lende tɔ nime lïjë kususu bo gɔmo ne. Kina moto bo kari mï kpa kotɔtɔ 'bënnï. XXIX Tine mari mikali lende mo lïjë ususu bo gɔ kö'du ki'di 'bënnï mɔtɔ ga. Inza rɔ lende ma mbiri ma 'dɔ kupö bo ala ti'di bo mï maboso gɔmo. XXX Muwö lende mo di zi bɔ mɔtɔ tëgë ya naga nima ususu kpënnï 'deni rɔ bɔ nime 'dɔ tupö mo. Kina me mëdï moja bo ŋgï kari zïyï yayi. Miya 'deni gbï zi bɔ kususu bo naga nima 'dɔ lïjë kari 'jaa tiya susu 'bënnï nima zïyï.”

Riŋa Ti Pɔlo

XXXI Kina bɔ kanya naga nima ko'dɔ ŋgï kɔzɔ ame kiya zïnnï ne tara. Lïjë ogba Pɔlo mï korɔndɔ nima kari timo ŋbö kömö mï gawo 'ba Andipatori. XXXII Mï bi këzë ma di gɔmo tine na ya ma ti ndïnnï mo ga kuyï 'bënnï dönnï ŋgï kileki mï gɔ bi 'ba loma 'bënnï mï Yerosalema. Ya ma dɔ kosani naga nima na kari nduwë ti Pɔlo XXXIII kömö Kayisariya. Kina lïjë kari ki'di waraga tönë ŋgï zi turu bɔ dɔyayi Pelika kɔtɔ ti Pɔlo.

XXXIV Pelika ïdëkï waraga nima kina bo kititi Pɔlo, bo iya te, “Öyö yi mï dɔyayi ma yala?”

Pɔlo iya te, “Öyö ma mï dɔyayi 'ba Kilikiya.”

XXXV Tine Pelika iya te, “Ɔdɔ bɔ kususu yi naga nima kömö 'deni na 'jaa ti moma kɔri 'ba lende 'bï.”

Kina bo ki'di bɔ kanya ŋgï koloma toda bi rɔ Pɔlo di mï rö ame bɔ dɔliŋɔ Erode kubö 'deni mɔlo ne.

XXIV

Yudayi Ususu Pɔlo

I Di pötö tö'dö dɔ muyï tine na bɔ dɔ bɔ akumu Ananiya ni ti ya ma löbu mɔtɔ ga kozi ŋgï kari Kayisariya ti bɔ kpa kitigɔ 'ba burë mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ Tërutulö. Lïjë ari kususu Pɔlo zi turu bɔ dɔyayi nima rɔ Pelika ne. II Kina ɔdɔ ko'de Pɔlo 'deni tine na Tërutulö kebe ŋgï tïyëtï gɔ susu 'ba rɔ Pɔlo zïnnï, iya te, “Ŋere ze, akikali 'bï rɔ mbëmbë, ame laka ko'dɔ 'bï ko'de loma dɔ kïlëyï 'deni zize ŋbö kɔmɔ kɔɔ konzi. III Ze ŋburu ti mï këyï gɔ ŋere ko'dɔ 'bï ame ko'de lende laka 'deni kulöwö zize ne. Dileki yëë'dï zïyï rɔ mbëmbë. IV Ne kinza mirasi kada 'bï dë kulöwö. Moma'jo rɔma zïyï 'dɔ kuwö lende mbowa ze nime ti mï këyï. V Bɔ nime dikali bo rɔ bɔ dɔ kirasi. Bo i'di bilaka ze ga 'ba Yudayi ko'dɔ ayayi 'deni pili kote mï dɔyayi. Kina bo na gbï rɔ bɔ dɔ ya ma tönë ga dïdëkïke rɔ bilaka 'ba

Nazareta ne. VI-VII Bo o'dɔkɔ tirasi
rö löbu 'ba Bɔko'ba ame mï Yero-
salema ne. Gɔ kö'du mo na me
dinda'ba bo. VIII Ɔdɔ kititi kpa
bo nï ëddï kikali ŋgï gbï wa naga
nime dususu bo gɔmo ne pili rɔ
ma laka."
IX Lende nime Tërutulö këdï
kiya te ne na Yudayi ma laki kutï
ŋgï pili gɔmo kiya te, "Ŋgï rɔ ma
laka."
X Kina Pelika ki'di Pɔlo ŋgï
kënyï tɔrɔ 'dɔ kilende. Pɔlo iya
te, "Ŋere ma, mikali yi rɔ bɔ dɔ
kïtï 'ba burë mbiri dɔ bilaka ze
ga mï kɔmɔ kɔɔ konzi. Ma tɔne
ti mï këyï tïyëtï gɔ lende ma zïyï.
XI Ɔdɔ kititi bilaka pele gɔ lende
ma lïjë ti kiya gbï zïyï kɔzɔ a
nime te, tö'dö 'ba kada ame mari
yïmo to'dɔ mötu zi Bɔko'ba mï
Yerosalema ne gba ŋge dɔ 'butë
dɔmorïyö. XII Ya naga nime lïjë
o'ja ma dë du te to'dɔ kowasa ti
bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï rö löbu
'ba Bɔko'ba. Kina lïjë o'ja ma dë
gbï ti'di bilaka ko'dɔ ayayi di mï
rö 'ba mötu mɔtɔ ala di mï gawo.
XIII Ɔtɔ mɔtɔ ame ŋgï gɔ kileme
susu 'bënnï nima rɔ ma laka ne
inza du te. XIV Lende ma kodɔrɔ
mo na ŋge me. Mëdï moja laja
'ba Bɔko'ba ma 'bu ze löbu ga 'ba
Yudayi pili koro ti tösö gɔ kɔri 'ba
Yësu. Kina me lïjë ya naga nima
iya te kɔri nime rɔ ma kënyë. Ne
ma 'bama mi'di dɔma 'deni pili gɔ
lende ame ga kugu mï buku 'ba
kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba gbï ti buku
'ba bɔ kumë lende abo ga. XV Kina
me mëdï 'deni rɔ toda dɔ kada 'ba
tako 'ba Bɔko'ba toja bɔ lende laka
ni kpaki ti bɔ lende kënyë yaga
di mï tölë, gbï kɔzɔ ame lïjë ya
naga nime këdï rɔ toda dɔmo ne.
XVI Gɔ kö'du mo na mogbɔ rɔma
'deni mö'bö tëdï rɔ ma laka kɔmɔ
Bɔko'ba gbï kɔmɔ bilaka lesi.
XVII Di pötö kɔmɔ kɔɔ konzi ame
ga mo'dɔ ŋbö rɔ ma kɔwɔ di rɔ
Yerosalema ne na me mileki to'de
gïrïsï zi bɔ lisa ze ga gbï ti'di
kpa közï mï rö löbu 'ba Bɔko'ba.
XVIII Kina me ya naga nima kari
ko'ja ma di yayi ko'ja mo'dɔ dölëtï
'ba ti'di rɔma rɔ ma kɔpɔ kɔmɔ
Bɔko'ba 'deni. Tine tïndï 'ba
bilaka ɔtɔ inza du te tö yayi, kina
ayayi ɔtɔ inza gbï. Yudayi mɔtɔ
ga ame di Asiya ne ëdï gbï yayi.
XIX Ne ɔdɔ kiya te lïjë ko'dɔkɔ
tususu ma i'di lïjë kako kususu ma
kömöyï bine. XX Ne ɔdɔ kinza tara
lïjë ame ga bine ne ti kiya zïyï
ɔdɔ kiya te lïjë ko'ja ama kënyë
mɔtɔ ra di mï lende ma ame lïjë
koloma rɔ toma kɔri mo di mï kpa
kotɔtɔ 'bënnï ga ne. XXI Mɔtɔga
lende kɔtɔ nime na ti lïjë kususu
ma gɔmo zïyï, ame miya te, 'Ëddï
ko'dɔke burë ma tɔne gɔ lende
nime mikali tɔdɔ 'ba töku di mï
tölë këdï rɔ ma laka ne.' "
XXII Tine Pelika uwö kɔri 'ba
lende 'ba Yësu 'deni mɔlo laka.
Kina bo kënyï ŋgï tɔrɔ kïyëyï lïjë
gba kinza kodɔrɔ bïcï lende nima.
Bo iya te, "Ɔdɔ Lusïya bɔ dɔ bɔ
kanya nima kömö tine na 'jaa ti
moŋgɔ lende nime."
XXIII Kina bo ki'di bɔ këlu ŋgï 'dɔ
koŋgɔ gɔ Pɔlo, tine kola koloma rɔ
dɔ ŋgölö kinza kota gɔ lëpï bo ga
dë di bi tako tori bo.

Pɔlo Ɔrɔ Kɔmɔ Pelika Ni Ti Durusïla

XXIV Di pötö tö'dö dɔ ndö tara
na Pelika ni kari ŋgï ti 'ja abo
Durusïla ame rɔ Yudayi ne koja
laja gɔ Pɔlo 'dɔ kako zïnnï. Bo
oje mbili bo gɔ ma Pɔlo këdï kiya
lende 'ba ti'di dɔ gɔ kö'du 'ba
Yësu. XXV Kina Pɔlo koloma ŋgï
rɔ tïyëtï lende 'ba tëdï rɔ ma laka
kɔmɔ Bɔko'ba ti togbɔ dɔ yida rɔ
gbï ti lende 'ba tako 'ba Bɔko'ba
bi to'dɔ burë 'ba dɔliŋɔ nime kada
mɔtɔ. Lende nime i'di Pelika ŋgï
këdï rɔ tikere. Bo iya te, "Ari tötï,
ti moja laja 'jaa göyï tako tilende
tö ɔdɔ kiya te mëdï le."
XXVI Bo omeri 'ba bo tëgë
mɔtɔga Pɔlo ti kugö kɔmɔ bo ti

gïrïsï. Kina bo koloma ŋgï nduwë toja laja gɔ Pɔlo tako tilende ti bo.

XXVII Mï rïyö 'ba kɔɔ ma di pötö lende nime na bɔ mɔtɔ kïdëkï rɔ Pɔrokiyo Peseto kinda'ba kïtï 'ba turu 'ba dɔyayi nima ŋgï 'bato di pötö Pelika. Tine Pelika o'dɔkɔ 'dɔ Yudayi këdï ti mï këyï rɔ bo. Gɔ kö'du mo na ki'di bo ŋgï kola Pɔlo kinza tope mo yaga mï kada nima.

XXV

Pɔlo Iteri Toŋgɔ Turu Ma Löbu

I Di pötö tö'dö dɔ mota 'ba tömö abo 'ba Peseto mï dɔyayi nima na bo kënyï di Kayisariya yayi kari Yerosalema. II Kina löbu 'ba bɔ akumu ni ti ya ma löbu 'ba Yudayi mɔtɔ ga kari ŋgï tususu Pɔlo zi bo. III Lïjë olo'ba rönnï zi bo 'dɔ bo ki'di mï bo këyï rönnï bo koja Pɔlo kari zïnnï Yerosalema. Lïjë iya tara römöyï lïjë ususu kpënnï 'deni 'dɔ tupö Pɔlo di gɔ kɔri. IV Tine Peseto iya te, “Ëdï rɔ toda bi rɔ Pɔlo mï Kayisariya, kina me ma gbï mëdï mo'dɔ tari yayi. V Ɔdɔ bo kirasi lende mɔtɔ i'dike löbu 'ba dɔye ga kari tö 'dɔ kususu bo zö di yayi.”

VI Ne tine bo oloma titi ko'dɔ tö'dö kɔzɔ dɔ modɔɔmota gbï aa kɔzɔ dɔ 'butë ni tara kina 'jaa bo kileki Kayisariya. Mï bi këzë ma di gɔmo na bo kari koloma ŋgï mï bi 'ba burë kïdëkï Pɔlo 'dɔ ko'de kako zi bo. VII Kina ɔdɔ Pɔlo kömö 'deni tine löbu 'ba Yudayi ame ga kako di Yerosalema ne ënyï kɔrɔ ŋgï kuru bo tususu bo ti lende konya ame ga rɔ ma kënyë ne. Tine lïjë ikali dë ma 'dɔ ti'di susu 'bënnï naga nima këdï rɔ ma kodɔrɔ. VIII Kina Pɔlo kënyï ŋgï tïyëtï gɔ kö'du ma 'ba bo. Bo iya te, “Moro kö'du ki'di 'ba Yudayi pili kinza to'dɔ wa ma kënyë mɔtɔ. Mirasi rö löbu 'ba Bɔko'ba dë gbï, kina mo'dɔ ya tɔ dë gbï ti bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo.”

IX Peseto o'dɔkɔ 'dɔ mï Yudayi këyï rɔ bo. Gɔ kö'du mo na bo kileki kiya zi Pɔlo, bo iya te, “Ti kutï dɔ tari Yerosalema 'dɔ mari mo'dɔ burë 'bï di yayi?”

X Pɔlo iya te, “Gɔ bi 'ba burë 'ba bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo na me, o'dɔ burë ma ŋgï bine. Ikali gbï laka mirasi wa ma kɔtɔ mɔtɔ te dë du zi Yudayi. XI Ne ma kiya te mëdï mirasi wa mɔtɔ ame 'dɔ kupö ma gɔmo ne ra dëne minza moma'jo rɔma zïyï 'dɔ tɔmɔ ma di mï tölë nime. Wa naga nime lïjë kususu ma gɔmo ne, ɔdɔ kiya te kinza rɔ ma laka kinza bɔtɔ ki'di ma dë zïnnï. Moma'jo rɔma zi bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo na 'dɔ kodɔrɔ bïcï lende ma nime.”

XII Kina Peseto ni koloma ŋgï rɔ tilende gɔ kö'du mo ti ya ma këdï ki'di lende zi bo naga. Bo ileki kiya zi Pɔlo, bo iya te, “Ele, nï na me koma'jo röyï 'deni 'dɔ bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo kodɔrɔ bïcï lende 'bï. Ti kari gbɔ zi bo.”

Burë Rɔ Pɔlo

XIII Mï tö'dö dɔ konzi di pötö lende nime na ŋere Agoripa ni ti lëmï bo Bëruníkë kako Kayisariya yayi tumötö Peseto. XIV Kina ɔdɔ lïjë koloma 'deni kigabi yayi tine, Peseto ïyëtï gɔ lende 'ba Pɔlo zi Agoripa. Bo iya te, “Bɔ mɔtɔ Pelika ki'di mɔlo mï maboso ëdï gba bine. XV Tönë mari Yerosalema ne löbu 'ba bɔ akumu ni ti 'ba Yudayi ni ususu bo zö tëgë 'dɔ modɔ karama dɔ bo. XVI Tine mileki dɔmo zïnnï miya te dölëtï 'beze 'ba Romo o'dɔkɔ bilaka mo këdï bi kɔtɔ ti bɔ susu 'ba rɔ bo 'dɔ bo kïyëtï lende ma 'ba bo gbï. Kina gbï di'di bilaka mo dë titi rɔ yawa zi bɔ kususu bo naga nima kinza ma ko'dɔ titi kɔzɔ a nime. XVII Kina me mileki mako bine micayi dë kpe, mï bi këzë ma di pötö mo na mari ŋgï moloma mï bi 'ba burë mïdëkï 'dɔ ko'de bɔ nima kako zö. XVIII Momeri 'bama miya te mɔtɔga bɔ susu 'ba rɔ bo

naga nima ti kususu bo gɔ lende kënyë ma bo ko'dɔ. Tine lïjë o'dɔ dë yɔ. XIX Lïjë oloma za rɔ togba kpënnï gɔ lende abo gɔ kö'du 'ba mötu ko'dɔ 'bënnï tɔ ne ga ti lende 'ba bɔ mɔtɔ rɔ Yësu kölë 'deni mɔlo, tine Pɔlo iya te ëdï gba rɔ ma kïdïdï. XX Bi 'ba tikali lende mo ïlïkö za dɔma. Mititi bo miya te ɔdɔ bo ti kutï dɔ tari Yerosalema 'dɔ mari mo'dɔ burë abo di yayi. XXI Ne tine bo ititi ma 'dɔ mi'di bɔ kanya koda bi rɔ bo ŋbö 'dɔ bɔ dɔliŋɔ ma löbu ze 'ba Romo na gɔ kodɔrɔ bïcï lende abo nime. Kina me mi'di bɔ kanya 'deni këdï rɔ toda bi rɔ bo koda kada mo 'dɔ moja bo kari zi bɔ dɔliŋɔ ma löbu."

XXII Agoripa iya te, "Ma gbagba ma mo'dɔkɔ tuwö kpa bo."

Peseto iya te, "Ëddï kuwö kpa bo 'deni 'basi tïlëndö."

To'de Pɔlo Kɔmɔ Agoripa

XXIII Mï bi këzë ma di gɔmo na ŋere Agoripa ni ti Bëruníkë kënyï ŋgï tari mï bi 'ba burë. Tine na bilaka kebe ŋgï pili tïlëlu lïjë. Kina lïjë kari ŋgï ti bɔ dɔ bɔ kanya ni ti turu 'ba dɔ gawo ni kɔdɔ mï rö 'ba kpa kotɔtɔ. Kina Peseto ki'di ŋgï 'dɔ ko'de Pɔlo kako kɔrɔ kömönnï yayi. XXIV Bo iya te, "Ŋere Agoripa kpaki tiye kpe ya ame ga tize bine ne, oŋgɔke bɔ nime. Bo na Yudayi ame ga pili mï Yerosalema ti ame ga bine ne konyo monda mo zö. Kina lïjë pili kulörï ŋgï timo, tëgë ola bo dë kpe konyo kpa bo. XXV Ne 'bama mo'ja wa mɔtɔ ame ŋgï bo ko'dɔ 'dɔ kupö bo gɔmo ne dë. Kina me bo oma'jo rɔ bo 'deni 'dɔ bɔ dɔliŋɔ ma löbu ze 'ba Romo na gɔ kodɔrɔ bïcï lende mo. Miteri toja bo kari, XXVI ne lende 'ba rɔ bo mɔtɔ ame ŋgï mo'ja 'dɔ mugu mï waraga zi bɔ dɔliŋɔ ma löbu ne inza du te. Kina me mo'de bo 'deni tɔne kako kɔmɔye. Tine ma dɔ kiteli mo mo'de bo kömöyï, ŋere Agoripa, 'dɔ toma kɔri 'ba lende abo laka 'dɔ ki'di mikali wa ame gɔ mugu mï waraga zi bɔ dɔliŋɔ ma löbu ne. XXVII Gɔ meri 'bama bine toja bɔ maboso kari rɔ ma sari kinza wa ma kïyëtï gɔ susu 'ba rɔmo ele dë."

XXVI

Lende 'Ba Pɔlo

I Agoripa iya zi Pɔlo 'dɔ kïyëtï lende ma 'ba bo. Kina Pɔlo kënyï ŋgï tɔrɔ kïyëyï dɔ közï bo kiya te, II "Ŋere Agoripa, ma tɔne ti mï këyï römöyï nï na me 'deni mëdï mïyëtï gɔ kö'du nime Yudayi naga nime kususu ma gɔmo ne zïyï. III Nï na rɔ bɔ kikali dölëtï ze 'ba Yudayi pili ti kowasa mo ga. Moma'jo rɔma zïyï tuwö lende ma nime ti mï këyï.

IV Yudayi pili ikali gɔ loma ma ame moloma tönë mï löŋgö bilaka ma ga ko'ja mëdï gba mbowa kina gbï mï Yerosalema ne. V Ɔdɔ lïjë ko'dɔkɔ pele tiya mo zïyï lïjë ti kiya gbï te, lïjë ikali ma moloma mö'bö rɔ Parosi, kina ze Parosi ni na gbï rɔ bɔ tö'bö togbɔ rɔze kinza tïyëyï mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba rɔ dɔ kiteli di dɔ bilaka ma laki. VI Mi'di dɔma ŋburu kö'bö gɔ wa tönë Bɔko'ba kiya to'dɔ mo zi 'bu ze löbu ga ne. Gɔ kö'du mo na me 'dɔ ki'di ko'de ma tɔne mï gɔ bi 'ba burë nime. VII Rɔ ma laka bilaka pili 'ba dɔ gɔli 'butë dɔmorïyö ze naga nime ogbɔ rönnï 'deni tumötu Bɔko'ba rɔ gɔ bi këzë pili 'dɔ lïjë ko'ja wa ame bo këdï ko'dɔ ne kada mɔtɔ. Kö'du 'ba wa naga nima na Yudayi naga nime kebe kususu ma gɔmo. VIII Kpe bilaka lesi, gɔ wa'di na ko'dɔkɔke dë ti'di dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba nime bo ki'di töku kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë ne?

IX Ma tönë mɔlo bine momeri miya te ma laka mo na zö 'dɔ moworo ti bɔ ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu 'ba Nazareta. X Kina moworo 'deni tönë tïnnï

toŋbeŋbe lïjë di mï Yerosalema. Bɔ dɔ bɔ akumu i'di közï kakpa mo zö moloma toboso bilaka ma konzi 'ba kanisa. Mï kada ma kodɔ karama 'ba tölë dönnï naga mëdï gbï teyi yayi tutï gɔmo. XI Mö'bö nduwë todɔ gomɔ rönnï di mï rö 'ba mötu pili 'dɔ ki'di lïjë kola gɔ ti'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu. Yïmö ata ŋgï rönnï rɔ mbëmbë moloma tozi gönnï kpaki kebe mï gawo ma löwö naga tinda'ba lïjë.

XII Gɔ kö'du mo tine bɔ dɔ bɔ akumu ni i'di közï kakpa zö 'dɔ tari to'dɔ mo gbï tara di Damaseke. XIII Tine di gɔ kɔri yayi 'deni mï zana kada na mo'ja bi kɔpɔ ame köbö kiteli kada ne ŋgï kunyï kako di mïtɔrɔ kiyɔpɔ bi toko yaga di rɔze ti ya ame ga tö ne. XIV Kina dila'ba ŋgï pili bërï. Tine muwö birɔ kilende zö rɔ kpa Yudayi kiya te, ‘Sɔlo, Sɔlo, gɔ wa'di na këddï koworo kulöwö todɔ gomɔ rɔma teyi? Gɔ wa'di na nï këdï kodɔ gomɔ röyï ŋgï kɔzɔ sa ame kïrërï rönï këdï komba pele ko'dɔkɔ tari dë ne tara.’

XV Miya te, ‘Ŋere, nï yë mo na?’

Bo iya te, ‘Ma na rɔ Yësu ame këdï koworo kulöwö timo ne. XVI Tine ënyï kɔrɔ tɔrɔ, mileme rɔma 'deni zïyï tɔne ti'di yi rɔ bɔ laja bɔ tïyëtï wa naga nime ko'ja ne zi bilaka gbï ti wa ma mëdï mileme zïyï. XVII Ti mɔmɔ yi di zi ya e'be ye ga gbï di zi bɔ löwö. Mëdï moja yi kari zïnnï XVIII tiyɔpɔ kömönnï, tileki lïjë di mï bi kölu 'ba Satani kako mï bi kɔpɔ 'ba Bɔko'ba. Lïjë ti ki'di dönnï 'deni ŋgï gɔ lende ma. Kina Bɔko'ba ti kola lïjë ŋgï gɔ lende këny ë 'bënnï ga kodɔ'bɔ lïjë ti ya mɔtɔ ga ame bo kigeli 'deni rɔ 'ba gbagba bo ne.’

XIX Ŋere Agoripa, wa nima kileme rönï zö di mïtɔrɔ ne milagi dë tuwö dɔmo. XX Mari ŋgï misaki tiya lende 'ba Bɔko'ba titi dɔgba mï Damaseke kebe mï Yerosalema gbï kote mï dɔyayi 'ba Yudayi pili gbï zi bɔ löwö. Miya 'deni zi bilaka pili 'dɔ kotɔ dönnï di mï lende këny ë 'bënnï ga kako kuwö dɔ Bɔko'ba, kina gbï 'dɔ to'dɔ wa ame ga gɔ kileme dɔ kotɔ 'bënnï ga di mï lende këny ë ma mɔlo. XXI Gɔ kö'du mo na me Yudayi kinda'ba ma di mï reki 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba ko'dɔkɔ tupö ma. XXII Ne Bɔko'ba na me kokɔnyi ma ŋbö kömö mï kada nime tɔne ki'di ma tiya lende abo zi ya ame ga rɔ löbu ni ne kpaki ti bilaka ma laki. Lende nime inza 'beri di gɔ ma tönë Musa ni ti bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ma mɔlo naga kiya te ëdï ko'dɔ rönnï ne. XXIII Ame kiya te Kurïsïtö ame Bɔko'ba koja kako dɔliŋɔ nime bine ne ëdï kombi gomɔ. Kina bo na ti këdï rɔ dɔndende 'ba tɔdɔ 'ba töku di mï tölë 'dɔ koyi kɔri 'ba dïdï zi Yudayi pili ti bɔ löwö.”

Peseto Embe Dɔ Pɔlo

XXIV Gɔ lende nime Pɔlo kiya te ne na Peseto këny ë kembe ŋgï dɔ bo, iya te, “Pɔlo, nï 'deni rɔ rumö. Tïdëkï waraga kulöwö uyï yi 'deni.”

XXV Pɔlo iya te, “Ŋere ma, minza rɔ rumö. Lende nime mëdï miya ne lende 'ba rumö na dë, lende ma laka na. XXVI Ŋere Agoripa pele ikali kö'du mo gbï kina me mëdï miya 'deni zi bo rɔ dɔ ŋgölö. Mikali ŋgï bo uwö lende mo ga 'deni pili römöyï o'dɔ rönï dë kebe gɔ ŋgɔlɔ'bɔ. XXVII Ŋere Agoripa, nï nime i'di döyï ŋgï gɔ kö'du 'ba bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ma dɔgba tönë ga na? Rɔ ma laka mikali ŋgï i'di döyï gɔmo.”

XXVIII Agoripa iya te, “Pɔlo omeri 'bëyï iya te ti kocɔ ma ŋgï welo mëdï rɔ 'ba Kurïsïtö?”

XXIX Pɔlo iya te, “Mititi Bɔko'ba 'dɔ pele ŋge welo ala ndɔ yayi bo ki'di yi kpaki ti bilaka naga nima këdï kuwö lende ma tɔne ne këdï

rɔ 'ba Kurïsïtö gbï kɔzɔ 'bama te, tine ŋge kinza ziŋgiri nime.”

XXX Kina Agoripa ni këŋyï ŋgï tɔrɔ ti Peseto ti Bërunïkë ti ya ame ga tïnnï yayi ne tɔdɔ yaga. XXXI Bilaka naga nima pili oloma rɔ tiya mo rɔ gɔ rönnï, iya te, “Bɔ nime o'dɔ wa mɔtɔ ame ŋgï 'dɔ kupö bo ala koboso bo gɔmo ne dë.”

XXXII Tine Agoripa ileki kiya zi Peseto, iya te, “Ma kiya te Pɔlo koma'jo rɔ bo dë 'dɔ bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo na gɔ kodɔrɔ bïcï lende abo nime dëne 'dɔ kope bo ka ŋgï yaga.”

XXVII

Tari 'Ba Pɔlo Romo

I Kina ɔdɔ Peseto ko'dɔkɔ 'deni 'dɔ toja ze kari Romo tine, bo i'di Pɔlo ni ti bɔ maboso mɔtɔ ga ŋgï zi bɔ këlu mɔtɔ kïdëkï rɔ Yulïyö 'dɔ ki'di këkï mï sorope ma löbu koto Italiya. Bɔ nima na rɔ bɔ dɔtumu 'ba bɔ kanya ma kïdëkï rɔ “Bɔ kanya 'ba Bɔ Dɔliŋɔ ma Löbu.” II Bo o'ja bɔ sorope mɔtɔ ga 'ba Adaramota këdï ko'dɔ tari mï gawo mɔtɔ ga ma mï dɔyayi 'ba Asiya. Kina bo ki'di ze ŋgï dëkï mï sorope 'bënnï nima. Aritaroko bɔ Makedoniya di mï gawo 'ba Tesalonika ne ëdï gbï tize yayi.

Dënyï ti sorope di mï dɔyayi 'ba Yudayi yayi. III Mï bi këzë mɔtɔ na dari dömö ŋgï Sidona. Tine Yulïyö ti mï këyï abo ola Pɔlo ŋgï kari zi pɔri bo ga ame yayi ne gɔ kokɔnyi bo ti wa ma bo këdï rɔ leri mo naga. IV Kina dënyï ŋgï di Sidona yayi ti sorope nima tine lili i'di tome ŋgï rɔ ma kusë kako di kɔmɔze. Gɔ kö'du mo na dopa ŋgï kebe ŋgila Kupurïyö. V Di yayi na dari rɔ mï zana mini löbu diteli dɔyayi 'ba Kilikiya ni ti Pambulïya, dari dömö mï gawo 'ba Mura mï dɔyayi 'ba Lukïya. VI Di Mura yayi tine na Yulïyö ko'ja bɔ sorope mɔtɔ ga kako di Alesandora këdï kari Italiya, kina bo ki'di ze ŋgï dëkï mï sorope nima.

VII Kina dënyï ŋgï di yayi ti sorope nima tine lili oloma ŋgï rɔ tome rɔ ma kusë kako di kɔmɔze. Kina dari ŋgï nduwë ndɔ do'dɔ tö'dö dɔ konzi ŋbö dömö ŋgɔsi ŋgila dɔliŋɔ 'ba Kinido. Lili nima ola bi 'ba tari dɔgba dë kpe zize, na dugögö ŋgï diteli gɔ bi mɔtɔ kïdëkï rɔ Salomone dari nduwë kebe dɔ kapa dɔyayi 'ba Kurëtë. VIII Dokɔkɔ rɔze ŋgï nduwë rɔ gomɔ ŋgɔsi kebe dɔ kpa götö ŋbö dömö gɔ bi mɔtɔ kïdëkï rɔ “Kpaböŋï ma Laka,” ŋgɔsi ŋgila dɔliŋɔ 'ba Laseya.

IX Kina doloma digabi ŋgï yayi. Kada 'ba kpa koro 'ba Yudayi kote rönï, kina nyepe 'ba lili ma këŋyë 'ba liŋgere ti sorope na 'deni. Pɔlo iya zi bilaka naga nima mï sorope yayi ne, iya te, X “Rɔ ma laka gomɔ ma löbu ëdï ko'dɔ rönï mï liŋgere ze 'ba tari dɔgba di bine. Akombi 'ba mï sorope pili ëdï kirasi rönnï. Sorope ti kotopa 'deni kina tölë ti këdï gbï bi mo zize.”

XI Ne tine bɔ dɔ sorope nima ti bɔ kugë mo ocɔ ŋgï nduwë zi Yulïyö 'dɔ ki'di lïjë kari kinza bo ki'di dɔ bo dë gɔ lende 'ba Pɔlo nima. XII Kpaböŋï mo nima inza rɔ gɔ bi ma laka ame 'dɔ sorope ma löbu koloma teyi mï kpa dɔlili. Ya ma konzi mɔtɔ ga o'dɔkɔ tënyï di yayi tari ti sorope nima kina kiyɔzɔ ŋgï tokɔkɔ mo 'dɔ kari Pönïkïsï gɔ koloma yayi mï kpa dɔlili nima. Pönïkïsï na ti kpaböŋï 'ba sorope ma löbu mɔtɔ 'ba dɔyayi 'ba Kurëtë teyi, kapa kari dɔ tɔrɔ.

Pïwu Ti Mini Kikagba

XIII Kpa lili ma kembe nima oke rönï 'deni kola ŋge rɔ tome dɔziliwawa kako di dɔ ro'ɔ. Kina bɔ sorope naga nima omeri tëgë mɔtɔga ti dari dömö timo ŋbö

Pönïkïsï. Kina lïjë kotɔ yamo kïrïndï ma kosi sorope rɔmo nima ŋgï tɔrɔ. Dënyï di yayi dari nduwë ŋgɔsi kebe dɔ kpa götö. XIV Ne mbowa tine yɔ na lili ma kënyë rɔ dɔ kiteli ki'di ŋgï tome kako di dɔyayi. Ama na 'deni rɔ lili ma tönë kïdëkï möyï mo rɔ Yurakulö ne. XV Iyaya sorope ŋgï ki'di dikali dë kpe todɔrɔ kpamo, kina dola ŋgï gbɔ zi lili kukpïrï timo.

XVI Dari dömö ŋgɔsi ŋgila döötu 'ba Kawoda tine na kïkëtï lili 'jaa mbowa di rɔze. Kina doloma ŋgï rɔ topi rɔze gɔ sorope ma titi ame kosi bïcï sorope ma löbu nima ne totɔ mo tɔrɔ. XVII Kina dotɔ ŋgï tɔrɔ mï sorope ma löbu kinza könzu ra mï mini. Bɔ sorope naga nima olo yɔki sorope löbu nima ti kabi 'dɔ ki'di kitigɔ. Tine lïjë ere kinza lili kïtïŋï sorope nima ra kari ku'bë rönï yɔki tuŋgulu 'ba yayi lida ame ga mï mini ŋgɔsi ŋgila dɔyayi 'ba Libiya ne. Gɔ kö'du mo na lïjë kurömö bɔŋgɔ ŋgï dɔ sorope löbu nima 'dɔ lili kïtïŋï kuyï kpamo timo. Kina sorope nima kïyökö ŋgï nduwë kari tara.

XVIII Tine lili nima ö'bö ŋgï nduwë tome rɔ ma kënyë kuwïtï sorope. Mï bi këzë ma di gɔmo na bɔ sorope naga nima kisaki ŋgï rɔ tu'du akombi mɔtɔ ga gɔ mini. XIX Mï bi këzë ma di gɔ ama tine, na lïjë koloma ŋgï tu'du wa ame ga pele rɔ 'ba to'dɔ ndɔbɔ 'ba sorope timo ne gɔ mini.

XX Do'dɔ tö'dö 'deni dɔ konzi kinza ma do'ja kïnë kada ni ti këlu. Lili ö'bö ŋgï nduwë tome rɔ ma kembe, domeri 'beze diya te dinza dɔmɔ kpe di közï tölë 'ba mini nima.

XXI Kina ɔdɔ bilaka 'ba mï sorope korɔ rönnï 'deni ŋbö kɔzɔ tö'dö dɔ ndö tara kinza tonyo ɔtɔ tine, Pɔlo ënyï tɔrɔ kiya zïnnï, iya te, “Ma kiya te këddï kuwöke dɔma ra 'dɔ dolomake tötï Kurëtë dëne gomɔ ma kɔzɔ a nime te inza ko'ja ze, dëne gbï wa 'ba mï sorope inza kikali tari gɔ mini. XXII Ne mi'di ame ziye 'dɔ kolomake ti mï këddï. Rɔ ma laka bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö ye nima bina inza kölë mï mini nime. Sorope na ŋge ti kotopa ë'bënï. XXIII Römöyï ma bɔ laja abo 'ba Bɔko'ba na kina bo na gbï mëdï mo'dɔ mötu zi bo, na me malayika abo kako kileme rönï zö ti korɔndɔ ene kilende zö, XXIV iya te, ‘Pɔlo, kinza kere dë kpe. Bɔko'ba ëdï ki'di yi kïyëtï lende 'bï kɔmɔ bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo. Bo Bɔko'ba ti ki'di mïnï këyï röyï kpaki ti ya ame ga pili mï sorope tïyï bine ne, ki'di ye kɔmɔke di közï tölë 'ba mini nima.’

XXV Kina me miya 'deni ziye, olomake ti mï këddï. Mikali ŋgï rɔ ma laka lende 'ba Bɔko'ba ëdï ko'dɔ rönï kɔzɔ ame kiya rönï zö ne tara. XXVI Tine lili ti kome sorope ze nime ku'bë rönï yɔki döötu kotopa yaga.”

XXVII Kina ɔdɔ lili kuwïtï ze 'deni ŋbö tö'dö dɔ 'butë dɔmosowɔ mï zana mini löbu tine, mï zana korɔndɔ 'deni bɔ sorope naga nima omeri tëgë ti dömö 'deni ŋgɔsi ŋgila dɔyayi mɔtɔ ga. XXVIII Kina lïjë kosi kabi yɔki kulugbï döku ku'du tiyari mini timo. Tine lïjë o'ja talo mo ëdï ŋbö kɔzɔ dɔkɔmɔ kumögu 'butë sowɔ tara. Di pötö mo ko'ja dari 'deni mbowa lïjë o'dɔ gbï tara. Tine lïjë o'ja talo 'ba mini ola 'deni dɔkɔmɔ kumögu 'butë mota. XXIX Gɔ kö'du mo na lïjë ŋgï rɔ tikere mɔtɔga sorope ti kari ku'bë rönï yɔki döku. Kina lïjë kosi kabi ame ga kudödu bïcï sorope ne ŋgï yɔki yamo kïrïndï mɔtɔ ga sowɔ 'do ku'du mï mini 'dɔ kogbɔ sorope nima kinza kari. Lïjë oloma rɔ tulömu kpënnï zi akoro 'bënnï ga 'dɔ ki'di bi këzë welo.

XXX Ya mɔtɔ ga ame këdï ko'dɔ ndɔbɔ mï sorope yayi ne o'dɔkɔ

tu'bögö rönnï tiriŋa yaga. Lïjë ope sorope ma titi tönë kudödu dɔ ma löbu 'beze nima yayi ne koja ti kowe kari bërï mï mini tïndëndë rönnï timo 'dɔ kiya te lïjë ëdï rɔ tosi yamo ma kïrïndï kano sorope nima togbɔ mo bërï. XXXI Tine Pɔlo ënyï kiya zi bɔ kanya naga nima ti bɔ këlu 'ba dönnï, iya te, “Ɔdɔ ya naga nima koloma dë tize mï sorope bine dinza dɔmɔke di közï tölë 'ba mini nime.”

XXXII Kina bɔ kanya naga nima koke kabi 'ba sorope ma titi nima ŋgï kola kari gɔ mini.

Sorope Kotopa

XXXIII Mï kano gɔ bi 'deni tine na Pɔlo kebe ŋgï rɔ tocɔ mï këddï zi bilaka 'ba mï sorope naga nima pili 'dɔ konyo kpënnï. Bo iya te, “Tö'dö mo 'deni ŋbö dɔ 'butë dɔmosowɔ ame kö'böke ŋgï rɔ meri kinza tonyo ɔtɔ. XXXIV Milende ziye tɔne, i'dike mïye këddï konyoke kpeye 'dɔ kɔmɔke rɔye di kpa közï tölë 'ba mini nime. Rɔ ma laka miya ziye bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ inza kölë mï mini nime.”

XXXV Kina bo kogba maŋgolɔ'bɔ ŋgï bo ko'dɔ yëë'dï mo zi Bɔko'ba di kɔmɔ bilaka naga nima pili. Bo onye maŋgolɔ'bɔ nima, bo konyo. XXXVI Kina dökï'dï bilaka naga nima kolɔdɔ 'jaa ti bërï tonyo akonyo. XXXVII Dëdï pili kuluku muyï kɔdɔ dɔmo 'butë rïyö döömu dɔɔkɔtɔ (276) mï sorope nima yayi. XXXVIII Di pötö lïjë konyo kpënnï 'deni kïtëkpë tine, na lïjë koloma rɔ tïtïŋï nyönyu ame ga sorope löbu nima kombi ne gɔ mini 'dɔ ki'di kïtëwu kïyökö mbowa tɔrɔ dɔ mini.

XXXIX Kina ɔdɔ gɔ bi këdï këzë 'deni tine bɔ sorope naga nima o'ja kpa götö kinda, ne tine lïjë ikali dë ala dɔyayi ma yala ga na. Lïjë o'ja bi kugö 'ba mini löbu kinda ti dɔ yayi lida teyi. Kina lïjë ko'dɔkɔ 'dɔ toto sorope löbu nima kari kïdëyï yayi. XL Kina lïjë koke kabi 'ba yamo kïrïndï tönë ga kogbɔ sorope timo bërï ne ŋgï kola könzu bitɔ mï mini yayi. Lïjë ileŋo rönnï ŋgï ndö ti ŋgërï 'ba tukpötu sorope 'dɔ tuyï kpamo timo. Kina lïjë kuröbö bɔŋgɔ ŋgï tɔrɔ dɔ kano sorope nima 'dɔ lili kïtïŋï gɔmo kari kpa götö. XLI Tine sorope nima ari kilaka ŋgï dɔ yayi lida mɔtɔ mï zana mini. Kano mo usu rönï mï yayi lida kola bi 'ba tari dë kpe teyi. Kina tïrïndï 'ba mini ma këdï kikagba kotopa dɔ kapa sorope ma yï'böwu ŋgï.

XLII Bɔ kanya naga nima o'dɔkɔ 'dɔ tupö bɔ maboso me yaga kinza mɔtɔ ga kele ra kari dɔ kpa götö kiriŋa. XLIII Tine Yulïyö bɔ dönnï mo nima o'dɔkɔ dë 'dɔ Pɔlo kölë. Gɔ kö'du mo na bo kota bɔ kanya naga nima ŋgï di bi tupö bɔ maboso naga nima. Bo i'di kö'du mo 'dɔ ya ame ga kikali tele ne ku'du rönnï kele dɔgba kari dɔ kpa götö, XLIV kina 'dɔ ya ma laki naga nima kulölï 'bënnï rönnï gɔ pörï ti ŋgërï ma kotopa di yɔki sorope nima kozi 'jaa kari. Gɔ kö'du mo na ki'di ze dömö ŋgï pili laka dɔ kpa götö.

XXVIII

Tömö Melita

I Kina ɔdɔ dari dömö 'deni laka dɔ kpa götö tine, dikali gɔ bi nima ïdëkï möyï mo rɔ Melita. II Bilaka 'ba dɔyayi mo nima o'dɔ kɔmɔ kele ŋgï dɔze rɔ mbëmbë. Tɔrɔ ëdï rɔ ta'di ti bi këyï rɔ ma kënyë na lïjë kulö'jö pa'do ŋgï rɔze koŋgɔ gɔze laka. III Pɔlo ari tunzö kpadɔndɔ todɔ mo kɔmɔ pa'do, kina murë kɔdɔ ŋgï di mï kpadɔndɔ nima di zi bi kututu 'ba pa'do koga közï bo ŋgï kö'bö teyi.

IV Kina ɔdɔ bilaka naga nima lïjë koŋgɔ murë 'deni kïkïlö rönï kö'bö közï Pɔlo tara tine, lïjë iya rɔ gɔ rönnï, tëgë, “Dëmba bɔ nime ŋgï rɔ ma laka rɔ bɔ akupö ya?

Bo ɔmɔ di kpa tölë 'ba mini nime, kina me akoro këdï 'deni rɔ topi dɔkolo mo di rɔ bo, inza kola bo kpe kɔmɔ."

V Pɔlo iyaya murë nima ŋgï di közï bo kila'ba mï pa'do ko'dɔ wëtö ma titi mɔtɔ te dë gbï yɔ rɔ bo. VI Tine ya naga nima ëdï gba toje kömönnï gɔ ma 'dɔ rɔ bo kö'bu ala mɔtɔga ti bo kila'ba ŋgï bërï rɔ töku. Ne tine lïjë oje kömönnï ŋgï tara wa ma kënyë mɔtɔ o'dɔ rönï dë zi Pɔlo. Gɔ kö'du mo na lïjë kuyï tiya lende abo 'böwu kiya bo rɔ sëgë tɔ ne ga.

VII Wökïlï 'ba dɔyayi mo nima kïdëkï möyï mo rɔ Pubulïyö ëdï ti nyaka ŋgɔsi ŋgila gɔ bi nima yayi. Kina bo kota ze ŋgï doloma rɔ ŋba liŋɔ abo ŋbö kada dɔ mota, bo ko'dɔ kɔmɔ kele dɔze sowa. VIII Tine 'bu bo ëdï bërï dɔ rɔkɔ'ɔ 'ba zëyï gbï ti mï kɔ'ɔ këdï koti. Pɔlo ari kɔdɔ gɔmo rö yayi ki'di közï bo rɔmo kititi Bɔko'ba 'dɔ kileŋo, kina kileŋo bo ŋgï. IX Gɔ kö'du mo na bɔ rɔkɔ'ɔ ma konzi 'ba mï dɔyayi nima koloma ŋgï rɔ tɔlɔ pili kako zize, kina kileŋo lïjë ŋgï pili. X Lïjë i'di kpa közï zize rɔ ma kënyë. Mï kada ame dëdï do'dɔkɔ 'deni tënyï di yayi tari yïmo ne na lïjë ki'di wa ame ga dëdï rɔ leri mo di mï liŋgere ze nima ne ŋgï gbï zize.

Tënyï Di Melita Tari Romo

XI Dari dondɔsɔ ti bilaka 'ba Alesandora mɔtɔ ga këdï koloma tote kpa dɔlili nima mï dɔyayi nima yayi. Kina ɔdɔ doloma 'deni do'dɔ nyepe mota yayi tine, na dëkï ŋgï tïnnï kɔtɔ mï sorope 'bënnï mo kïdëkï möyï mo rɔ "Roŋa." XII Kina dari ŋgï ti sorope nima ŋbö dömö mï gawo 'ba Sarakosa dari do'dɔ tö'dö dɔ mota yayi. XIII Di yayi na dënyï ti sorope dari mï gawo 'ba Regiyo. Mï bi këzë ma di gɔmo na lili kisaki ŋgï tome rɔ ma laka kako di dɔ ro'ɔ kïtïŋï gɔze do'dɔ tö'dö dɔ rïyö na dömö Putïyölï.

XIV Di mï gawo nima yayi na do'ja bilaka 'ba kanisa mɔtɔ ga. Kina lïjë kota ze ŋgï rɔ ŋba do'dɔ tö'dö dɔ modɔmorïyö liŋɔ 'bënnï. Di yayi na dënyï ti ndïze tari nati tömö Romo. XV Kina ɔdɔ bilaka 'ba kanisa ame ga Romo ne kuwö kö'du mo 'deni kiya te dëdï rɔ tako tine, lïjë ari ŋgï turë dɔze gɔ kɔri. Ya mɔtɔ ga ondɔsɔ tize mï bi 'ba ndögö 'ba Apiyo, tine ya mɔtɔ ga ondɔsɔ 'bënnï tize di gɔ bi mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ "Rö Mota 'ba Ŋba." To'ja kïnë ya naga nima i'di mï këddï ŋgï zi Pɔlo, na bo ko'dɔ yëë'dï zi Bɔko'ba. XVI Kina ɔdɔ dömö 'deni Romo tine turu i'di Pɔlo ŋgï koloma gɔ bi ma 'ba bo 'beri ti bɔ kanya 'ba toŋgɔ gɔ bo kɔtɔ.

Pɔlo Ni Ti Yudayi Ma Romo

XVII Mï tö'dö dɔ mota ma bo ko'dɔ yayi na bo kose bilaka ma löbu 'ba Yudayi ama ga yayi ne 'dɔ kotɔtɔ rönnï kako zi bo. Kina ɔdɔ lïjë kotɔtɔ rönnï 'deni zi bo yayi tine, bo iya te, "Löndö ma ga, mo'dɔ wa ma kënyë mɔtɔ dë pele zi bilaka ze ga, mirasi dölëtï ɔtɔ 'ba 'bu ze löbu ga dë gbï yɔ, kina me bilaka 'ba Yerosalema kinda'ba ma 'deni ŋgï ki'di zi turu 'ba Romo. XVIII Mï kada ma turu naga nime koŋgɔ ndï lende ma lïjë o'ja mo'dɔ wa ma kënyë mɔtɔ dë 'dɔ kupö ma gɔmo. Lïjë o'dɔkɔ 'dɔ tope ma yaga, XIX ne tine Yudayi naga nime 'dë iya te kope ma dë. Tine wa mɔtɔ inza kpe ma 'dɔ mo'dɔ. Gɔ kö'du mo na me ki'di 'dɔ moma'jo rɔma 'dɔ bɔ dɔliŋɔ ma löbu 'ba Romo na kodɔrɔ bïcï lende ma. Ne mo'dɔkɔ dë tususu bilaka ze ga 'ba Yudayi zi bo. XX Gɔ kö'du mo na me mose ye 'dɔ ki'di mo'ja ye milende ziye. Oŋgɔke ziŋgiri ma kudödu ma 'deni te. Wa tönë ga Yisarele pili këdï ti kɔmɔ ki'di gɔmo ne na me ko'dɔ ma 'deni te gɔmo."

XXI Yudayi naga nima iya te, “Do'ja waraga ɔtɔ ma kako di mï
dɔyayi 'ba Yudayi dömöyï lende
'bï dë. Bɔtɔ ze ma kako di yayi
ki'di kö'du mo zize ala kiya lende
'ba röyï rɔ ma kënyë zize inza
gbï. XXII Wa ma dikali na ŋge rɔ
ma bilaka 'ba dɔyayi pili këdï kiya
lende 'be 'ba bilaka 'ba kanisa rɔ
ma kënyë. Do'dɔkɔ yi 'dɔ kïyëtï
gɔ lende 'bï zize.”
XXIII Kina lïjë kose dɔ tö'dö 'ba
kada ma 'dɔ lïjë kako 'böwu zi bo
teyi mo ŋgï. Mï kada mo nima na
lïjë kako ŋgï rɔ ma konzi mï gɔ bi
nima bo këdï koloma teyi ne yayi.
Kina mɔlo mï kada ŋbö kömö
mï korɔndɔ bo oloma ŋgï tïyëtï
lende 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba
zïnnï. Bo i'di lïjë komeri gɔ kö'du
ki'di 'ba Musa gbï ti akugu 'ba
bɔ kumë lende ma mɔlo tönë ga
'dɔ lïjë kikali lende 'ba Yësu laka.
XXIV Kina ya mɔtɔ ga ki'di dönnï
ŋgï gɔ lende abo nima, tine ya
mɔtɔ ga i'di ë'bënnï dönnï dë.
XXV Di bi tita'ba 'bënnï di yayi
lende 'bënnï ga oza mïnï ŋgï.
Tine Pɔlo ileki kiya gbɔ zïnnï te,
“Rɔ ma laka lende nime ëdï 'deni
kɔzɔ kö'du tönë Nyï Kɔtɔ Laka 'ba
Bɔko'ba kiya zi Yesaya gɔ kö'du
'ba 'bu ye löbu ga ne, ame kiya
te, XXVI ‘Ënyï kari kiya zi bilaka
naga nima, “Ti kuwöke lende ma
rɔ tuwö, tine inza kikalike 'jɔ 'ba
lende mo. Ti koŋgɔke rɔ toŋgɔ,
tine inza ko'jake wa ma mëdï
mo'dɔ.” □□□ Iya zïnnï tara römöyï
kpa kɔri 'ba döku dönnï ïdïrï 'deni
teyi. Mbili lïjë u'bë 'deni kina
lïjë otomo kömönnï 'deni gbï teyi.
Ma kiya te kinza tara dëne lïjë
ëdï ko'ja ti kömönnï, kuwö gbï ti
mbili nnï, lende mo kɔdɔ dönnï gɔ
lïjë kotɔ dönnï kako zö 'dɔ mileŋo
lïjë.’ ”
XXVIII-XXIX Pɔlo iya zi bilaka löbu
'ba Yudayi naga nima, bo iya
te, “Mo'dɔkɔ ziye 'dɔ kikalike
Bɔko'ba i'di lende 'ba kɔri 'ba dïdï
nime 'deni kuwöwö rönï gbï zi bɔ
löwö, kina lïjë na ti ki'di dönnï
gɔmo.”
XXX Pɔlo oloma ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ
ŋbö rïyö 'do mï rö 'ba topi gɔmo
ti yamo. Bo ö'bö nduwë tuyë
kɔmɔ bilaka ame ga pili kako rɔ
ŋba rɔ bo ne XXXI gbï tïyëtï lende
'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba zïnnï,
tiyandi kömönnï gbï ti lende 'ba
ŋere Yësu Kurïsïtö. Mï loma abo
nima bo iya wa naga nime pili rɔ
dɔ ŋgölö bɔtɔ ota gɔmo dë.

Akugu 'Ba Pɔlo Zi Kanisa Ma ROMO

I Ma Pɔlo bɔ ndɔbɔ 'ba Yësu Kurïsïtö ma Bɔko'ba kïdëkï 'deni koweli yaga rɔ bɔ laja tuwöwö laja laka abo nime.
II Laja laka abo nime na tönë bo kiya mɔlo ti bɔ kumë lende abo ga bine kugu 'deni mï buku abo ne. III-IV Iya rönï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö kole abo ŋere ze. Bo rɔ bilaka lesi di mï kupö Dawidi. Tine bo gbï kɔtɔ laka römöyï ileme bo 'deni yaga ti tigɔ dɔ kiteli rɔ kole 'ba Bɔko'ba mï tɔdɔ abo yaga di mï tölë. V Ti bo Kurïsïtö na me mo'ja mï këyï 'ba Bɔko'ba 'deni. Bo i'di ma 'deni rɔ bɔ laja 'ba Kurïsïtö 'dɔ bilaka 'ba dɔliŋɔ nime pili ki'di dönnï gɔ lende abo kuwö dɔ bo. VI Kpe na me kodɔ'bɔ ye 'deni gbï yïmo bine rɔ ma Bɔko'ba kïdëkï 'deni rɔ 'ba Yësu Kurïsïtö.
VII Kina me mëdï mugu waraga nime ziye kpe ame ga pili mï Romo, Bɔko'ba kɔ'ɔ ye kïdëkï ye 'deni rɔ bilaka abo ga ne. Lende këyï ti yëyï 'ba Bɔko'ba 'bu ze ti 'ba ŋere Yësu Kurïsïtö koloma kɔtɔ tiye.

Tileki Yëë'dï

VIII Ma dɔgba mo ti mileki yëë'dï titi zi Bɔko'ba ni ti Yësu Kurïsïtö ŋere ze gɔye kpe pili römöyï le'jete dɔliŋɔ pili uwö lëbï 'be ma ki'dike dɔye gɔ lende abo 'deni. IX Mïdëkï bo Bɔko'ba ame mɔ'dɔ ndɔbɔ mo ti dökï'dï kɔtɔ mï tuwöwö laja laka 'ba kole abo nime ne bo kodɔrɔ bïcï lende ma ame miya te mï mötu ma pili mö'bö ŋburu tititi bo gɔye ne. X Mï akititi ma zi bo Bɔko'ba dëne ti mï koŋmi abo bo ki'di ma tɔ kpe mari ziye yayi. XI Römöyï ma ŋgï bine ti meri mo rɔ mbëmbë 'dɔ mo'ja kïnë ye 'dɔ mi'di yëyï 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ziye titigɔ ye. XII Omba kina rɔ ame gɔ kulu ze kɔtɔ kitigɔ rɔ dɔ riya mï ti'di dɔze gɔ lende 'ba Bɔko'ba.
XIII Ziye tikali mo laka, kpe löndö, mëdï mɔlo nime rɔ titeri 'dɔ tari ziye yayi mï konzi tine amo tɔ ne ö'bö ŋburu rɔ tɔta ma di bi tari. Mo'dɔkɔ 'dɔ totɔtɔ dɔmo zi Bɔko'ba di mï löŋgö ye yayi gbï kɔzɔ ma motɔtɔ di mï löŋgö bɔ löwö ma konzi. XIV Römöyï ma mëdï ti mörï 'ba ndɔbɔ nime gɔma tote mo mï löŋgö bɔ mï gawo ni ti ma kinza mï gawo këdï yï mökö, mï löŋgö bɔ akikali ni ti ma kinza kiyandi naga. XV Gɔ kö'du mo na mëdï mo'dɔ teri mo kulöwö bine gɔ muwöwö laja laka nime gbï ziye kpe ya ma Romo.
XVI Laja laka nime ma 'bama lende mo aya dë rɔma römöyï kina rɔ tigɔ 'ba Bɔko'ba rɔ akɔmɔ wa di mï tölë zi ma ki'di dönnï 'deni gɔmo naga, dɔgba mo 'deni zi Yudayi, kina me 'deni gbï zi bɔ löwö ni. XVII Römöyï timo na kileme ma Bɔko'ba ki'di bilaka lesi 'deni këdï laka kɔmɔ bo. Tine bo o'dɔ 'deni ŋge gɔ ti'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö, inza gɔ a mɔtɔ 'beri. Kina kɔzɔ ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara, ame kiya te, “Lïjë ame ga rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba gɔ ti'di dönnï gɔ lende abo ne lïjë na ti këdï ti dïdï ma laka.”

Lende Kirasi 'Ba Bilaka Lesi

XVIII Ileme ya 'ba Bɔko'ba 'deni di mïtɔrɔ ma këdï kako dɔ bilaka. Römöyï lende kirasi ni ti lende kënyë 'bënnï ïdïmu dɔ lende kodɔrɔ abo nime 'deni. XIX-XX Kɔri mɔtɔ inza kpe zïnnï tupë rönnï timo di yïmo römöyï wa ame ga 'dɔ tikali mo dömöyï bo Bɔko'ba ne bo ileme 'deni yaga bi kɔpɔ zïnnï. Mɔlo di bi tisaki 'ba dɔliŋɔ nime wa mo tönë ga gbï ti tigɔ abo ame ko'ja kïnë mo dë ne ileme 'deni yaga mï kïnë ti wa ame

ga bo ko'ba pili ne. XXI Lïjë ikali bo Bɔko'ba ŋgï, tine lende koro ame 'dɔ lïjë ki'di këdï zi bo ala kileki yëë'dï zi bo ne na kinza 'böwu. Tine meri 'bënnï ŋgï lipo yaga rɔ wa ma yawa, mï dökï'dï rumö 'bënnï mo naga ŋgï lɔ ti a 'ba bi kölu. XXII Ma di zïnnï tëgë lïjë bɔ lende kikali na, dëmba wa ga ka ŋgï rɔ rumö. XXIII Bɔko'ba ma ŋburuŋburu nime gɔ lïjë külëlu ne lïjë ola za, akoro ma kose ko'dɔ kɔzɔ kïnë bilaka lesi kɔzɔ kïnë yali naga kɔzɔ ŋgoro ne na za lïjë kebe tulömu kpënnï teyi.

XXIV Gɔ lende dɔ rumö 'bënnï nime na ma Bɔko'ba kodɔ kpënnï 'deni to'dɔ lende kënyë nime ndörö mo koso kulöwö dönnï ne gɔ lïjë kodɔ laŋa mï yida rönnï rɔ gɔ rönnï. XXV Lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba lïjë ebe kutë za yaga ti bëtï. Wa ma Bɔko'ba ko'ba naga na za lïjë kebe toja laja teyi tulömu kpënnï teyi kola bo bɔ ko'ba mo tönë ame 'dɔ bo na külëlu bo rɔ ŋburuŋburu ne. Amini.

XXVI Gɔ lende ko'dɔ 'bënnï nime na me Bɔko'ba kodɔ kpënnï 'deni todɔ laŋa rönnï to'dɔ a nima ndörö mo koso kulöwö dönnï ne. 'Ja 'bënnï ga ola tö'dö ma laka mo tönë ti bɔtɔni ne za kari to'dɔ lende ma dɔ külïkö naga. XXVII Bɔtɔni mo ga 'deni gbï tara, ola 'ja yaga kebe za to'dɔ ndörö gɔ bɔtɔni lëpï. Bɔtɔni kebe za todɔ laŋa rönnï gɔ lëpï nnï mɔtɔ ga, kina ma kodɔ karama mo 'deni ŋgï dönnï kɔzɔ ma lïjë ko'dɔ tara.

XXVIII Lïjë bilaka ebe kola ti'di lende laka 'ba Bɔko'ba na gɔ këdï dönnï za yaga. Kina ma bo kodɔ kpënnï 'deni mï dɔ kirasi 'bënnï mo tönë to'dɔ wa ame ga dëne 'dɔ ko'dɔ dë ne. XXIX Mïnnï 'deni ŋgï lɔ ti dɔkomali lende kënyë naga nime, mï kölu ni ti mï löbu ti mï kombi ti közï kasi ti 'dïrï ti 'bölu ti tuburu wa ti kore. XXX Lïjë ŋgï rɔ bɔ dɔkosi rɔ bɔ ti'ja to'ji Bɔko'ba rɔ bɔ rɔ lëbë bɔ dɔ kombi, bɔ dölï, meri 'ba to'dɔ lende kënyë na koso ŋgï lɔ mïnnï lïjë kuwö dɔ bɔ köyö lïjë ga dë yɔ. XXXI Lïjë ŋgï rɔ bɔ lende kënyë ma kinza kiya, lïjë kikali dë kpe yɔ tɔrɔ gɔ kö'du ki'di 'bënnï, lende 'ba bɔtɔ o'de lisa dë kömönnï ma titi te yɔ. XXXII Lïjë ikali ŋgï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba iya 'deni te bilaka ame ga pili loma mo tara ne ɔ'bɔ ŋgï 'dɔ kölë yaga. Tine lïjë önyö dë ŋge gɔ to'dɔ wa naga nime, lïjë ebe tocɔ ya ame ga pili këdï ko'dɔ gbï tara ne ŋgï yïmo rɔ mbëmbë.

II

Ya 'Ba Bɔko'ba

I Nï nima këddï ko'dɔ 'bëyï burë 'ba lëpï yï ga ŋgï tara ne ti kupë ma 'bëyï röyï tondo? Wa naga nime pili lïjë këdï ko'dɔ ne na ma dë gbï nï këddï rɔ to'dɔ mo ne? Burë 'ba röyï na ma 'deni gbï këddï rɔ to'dɔ mo. II Ze dikalike 'deni Bɔko'ba ëdï ko'dɔ burë 'ba bilaka pili rɔ ma kodɔrɔ gɔ a ma kɔzɔ a nima tara. III Ne nï ma 'bëyï nime ko'dɔ a nima gbï kebe 'böwu to'dɔ burë 'ba lëpï yï ga gɔmo ne, ma komeri tëgë ti kokpe di kpa ya 'ba Bɔko'ba? IV Mï koŋmi löbu abo nime ti laka abo nime bo kö'bö ŋburu liya ne na kindiri? Ikali dë bo Bɔko'ba o'dɔ mï koŋmi abo nima zïyï 'dɔ koto yi mï dɔ kotɔ?

V Ne gɔ dökï'dï këddï ti minyi 'bï nima otɔtɔ kpa ya 'ba Bɔko'ba 'deni röyï mï kada mo ma bo këdï kako to'dɔ burë 'ba bilaka rɔ ma kodɔrɔ. VI Mï kada mo nima na Bɔko'ba këdï kopi bi gomɔ rɔ, mɔtɔ 'bëyï ŋgï zïyï kɔzɔ ma ko'dɔ tara. VII Ya mɔtɔ ga ame kö'bö to'dɔ lende laka toma rɔ löbu ti lende koro ti dïdï abo 'ba Bɔko'ba ne, bo ti ki'di dïdï ma ŋburuŋburu ŋgï teyi. VIII Ne 'bënnï 'ba bɔtɔ lïjë bɔ mï kombi kilagi lende laka ako'dɔkɔ 'bënnï rɔ lende kirasi naga nima ya abo 'ba Bɔko'ba na ti kodɔ dönnï. IX Gomɔ ti tɔ'ɔ

'ba yida rɔ na ti këdï zïnnï lïjë bɔ lende kënyë naga nima, dɔgba mo dɔ Yudayi kina gbï dɔ bɔ löwö mo ga. X Tine Bɔko'ba ti ki'di rɔ löbu ti lende koro ti yëyï zi bɔ lende laka pili, dɔgba zi Yudayi mo ga kina gbï zi ma rɔ bɔ löwö ni. XI Römöyï bo Bɔko'ba o'dɔ geli dë mï löŋgö bilaka lesi.

XII Lïjë ame ga pili ko'dɔ lende kënyë kinza kikali kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba dë ne lïjë ti kënyë ma 'bënnï gbï ŋgï tara kinza ma ko'dɔ gɔ kö'du ki'di abo. Tine lïjë ame ga ko'dɔ ma 'bënnï kö'du kënyë ŋgï di mï kö'du ki'di nime lïjë kikali ra pili ne, ti ko'dɔ burë ma 'bënnï gbï gɔ kö'du ki'di nime. XIII Römöyï bɔ kuwö kö'du ki'di ni na dë rɔ bɔ lende laka kɔmɔ Bɔko'ba, tine ŋge rɔ ya ma ko'dɔ mo ga. XIV Wa ame ga kö'du ki'di kose ne ɔdɔ lïjë bɔ löwö ni na koro ŋgï gɔ dönnï kinza ma kiya rönnï zïnnï kina kileki ŋgï yaga rɔ lömu zïnnï. XV Omba ileme wa ame ga kö'du ki'di kose ne ugu 'deni mɔlo mï dökï'dï nnï. Römöyï meri 'bënnï ileme 'deni zïnnï lende ko'dɔ 'bënnï ma yala ga na rɔ ma laka kina ma yala ga na rɔ ma kënyë. XVI Kina ti këdï ŋgï tara mï kada mo nima Bɔko'ba këdï ki'di Yësu Kurïsïtö ko'dɔ burë 'ba bilaka 'doyi teyi pele gɔ meri ma kusu naga ne. Kina rɔ laja mo ame tönë mëdï muwöwö ne.

Kö'du Ki'di

XVII Ne ni 'bëyï ma kiya röyï rɔ Yudayi mo nima këddï koloma rɔ kɔmɔ kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba këddï kubï göyï kulöwö, kiya röyï 'deni rɔ 'ba Bɔko'ba, XVIII kikali ako'dɔkɔ abo, kö'du ki'di abo kiyandi yi 'deni toza a ma laka di rɔ ma kënyë ne. XIX Iya röyï rɔ bɔ tokɔkɔ bɔ kɔmɔ kölu, rɔ bi kɔpɔ zi ma mï bi kölu naga, XX rɔ bɔ kodɔrɔ gɔ lende zi ma rumö naga, rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kole titi. Iya röyï te nï 'deni mï kö'du ki'di kikali wa pili ti lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba 'deni. XXI Nï bɔ këddï kiyandi lëpï yï naga nima, ëddï kiyandi yi? Iya te lëpï yï ga ko'dɔ 'bögö dë, ne nï mo ëddï ko'dɔ 'bögö? XXII Nï bɔ kiya te ko'dɔ yërï dë mo tönë, ne nï ma 'bëyï o'dɔ yërï? Nï bɔ ko'ji akoro nima, ëddï kolɔ a 'ba mï rö mo ga? XXIII Nï bɔ kubï göyï kulöwö rɔ bɔ toro kö'du ki'di mo tönë, ebe kirasi mï kö'du ki'di mo tönë 'böwu kuburu Bɔko'ba? XXIV Kina kɔzɔ ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara, ame kiya te, “Möyï Bɔko'ba uburu rönï 'deni mï löŋgö bɔ löwö gɔ lende ko'dɔ 'be.”

XXV Tine nï mo nima o'dɔ dölëtï 'ba akilele 'deni zïyï? Ɔdɔ koro kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba akilele 'bï nima ti këdï ŋgï zïyï rɔ ma laka, ne ɔdɔ koro dë nï ë'bï ka ŋgï rɔ ma kinza kilele. XXVI Ɔdɔ bɔ ame kinza kilele dë ne na ko'dɔ kö'du ki'di bo na ti këdï rɔ ma kilele kɔmɔ Bɔko'ba. XXVII Kina ti lïjë ma kinza dölëtï 'ba akilele mï yida rönnï tine lïjë na ko'dɔ kö'du ki'di mo naga nima kileme ye kpe ma kugu ziye mo kebe kirasike yïmo naga ŋgï rɔ bɔ lende kënyë.

XXVIII Tëdï rɔ Yudayi ma laka mo inza di mï yida rɔ ma yaga nime ala gɔ dölëtï 'ba akilele, XXIX tine ŋge di mï dökï'dï ti meri laka mo ame rɔ ako'dɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ne. Inza rɔ 'ba kö'du ki'di. Kina akïlëlu mo ako dë di zi bilaka lesi tine di zi Bɔko'ba.

III

Yudayi Na Kulöwö Rɔ Wa'di?

I Tine tëdï rɔ Yudayi na kulöwö rɔ wa'di? Kina wa'di ga na këdï kulöwö te gɔ akilele? II Omba a ma kulöwö rɔ dɔ kiteli mo Bɔko'ba i'di lende abo zïnnï lïjë Yudayi.

III Tine mɔtɔ mo ga inda'ba ga ë'bënnï lende 'ba Bɔko'ba mo dë. Tine ma tara ne Bɔko'ba ti kënyï kebe kuyï mï lömu abo gbï gɔ lende 'bënnï? IV Inza du tara. Ɔdɔ kiya te bilaka lesi pili ko'dɔ

rönnï pele rɔ bɔ bëtï lende abo 'ba Bɔko'ba ëdï kö'bö ŋburu rɔ ma kodɔrɔ. Kina kɔzɔ ma tönë kugu mï buku abo ne tara, ame kiya te, “Lende kiya 'bï na ti kileme laka 'bï. Kina mï burë 'ba röyï ti ko'ja yi nï na laka.”

V Ne ɔdɔ lende kirasi ze na ki'di lende laka 'ba Bɔko'ba kinda yaga ti diyake tondo? Gɔ diyake te ya abo nime bo kodɔ dɔze ne na 'deni yaga rɔ lende kënyë? Mëdï miya nime gɔ kpa bilaka lesi. VI Tine inza tara. Ma lende abo 'ba Bɔko'ba kinza rɔ ma kodɔrɔ dëne bo ti ko'dɔ burë 'ba bilaka 'ba dɔliŋɔ nime tondo?

VII Nï mɔtɔ ti kiya te, “Bëtï ma i'di lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba kinda yaga ko'de akïlëlu zi bo, ne ti kodɔ karama mo gɔ wa'di dɔma?” Ne ma këdï tara diyake dë gbɔ te, “Dirasike eze lende 'dɔ ko'de kö'du laka”? Kina gbï kɔzɔ ma tönë ya mɔtɔ ga kiti'ja ma kiya te ma na miya ne. Bɔko'ba na ti kodɔ karama mo 'jaa dönnï rɔ ma kodɔrɔ.

Bɔtɔ Mɔtɔ Inza Rɔ Ma Laka

IX Ne tine ze Yudayi na 'deni kulöwö laka kɔmɔ Bɔko'ba di dɔ bilaka ma laki? Inza du tara. Kina kɔzɔ ma tönë mïyëtï 'deni bine ne tara, Yudayi ti bɔ löwö 'bënnï pili bïcï lende kënyë. X Kina gbï kɔzɔ ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, “Bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ te inza rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba. XI Bɔtɔ ma kɔtɔ te ikali lende abo dë. Bɔtɔ ma kɔtɔ te o'dɔkɔ dë du tako zi bo. XII Lïjë pili ilagi Bɔko'ba 'deni, lïjë kirasi rönnï 'deni ŋgï yaga. Bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ te o'dɔ lende laka dë. XIII Kpënnï ŋgï rɔ gböŋö kɔzɔ kpa gö 'ba tusu töku. Lïjë i'di 'bölu na ŋgï köbö dɔ kpënnï. Lïjë i'di lɔ'bɔ nnï ŋgï koso lɔ ti wɔwɔ ma kata kɔzɔ woro kpa murë naga tara. XIV Kpënnï ŋgï lɔ ti gbɔki ni ti lende ma kata naga. XV Ndïnnï ŋgï rɔ ma kïtëwu bi tari to'dɔ közï kasi tupö löpö. XVI Mï gɔ bi pili ma lïjë kudö kebe teyi akirasi ni ti gomɔ na lïjë kola ŋgï jewo rɔ gɔmo. XVII Lïjë ikali ɔtɔ dë lipo te gɔ kɔri 'ba lende këyï. XVIII Tere Bɔko'ba inza ma titi te dɔ kömönnï.”

XIX Kina me le'jete ze dikalike 'deni wa tönë ga pili kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba kiya ne, iya rönnï zïnnï lïjë bɔ ki'di zïnnï mo naga nima. Römöyï 'dɔ a mɔtɔ rɔ, rɔ kupë kinza kpe zize bilaka lesi gɔ bo Bɔko'ba ko'de bilaka 'ba mï dɔliŋɔ löbu nime pili kako zi bo kɔmɔ kïtï abo 'ba burë. XX Kina bɔtɔ mɔtɔ inza ame gɔ këdï ŋgï rɔ ma laka kɔmɔ bo Bɔko'ba mï to'dɔ kö'du ki'di abo nime. Tine ndɔbɔ 'ba kö'du ki'di na ŋge rɔ ti'di bilaka lesi tikali gɔ lende kënyë 'bënnï ga.

Laka Kɔmɔ Bɔko'ba

XXI Kina me le'jete Bɔko'ba ileme kɔri 'ba ti'di bilaka këdï laka kɔmɔ bo 'deni yaga inza gɔ to'dɔ kö'du ki'di abo. Ma tönë pa bine ne bɔ kumë lende ni ti kö'du ki'di na koloma rɔ tiya lende mo. XXII Ame ti'di dɔ gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö na ki'di wa rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba ne. Kina me bo ko'dɔ 'deni zi ame ga pili ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö ne. Geli inza kpe mï löŋgö Yudayi ni ma ti bɔ löwö. XXIII Römöyï bilaka pili 'deni rɔ bɔ lende kënyë. Ma kɔtɔ mo te inza kömö mï rɔ löbu abo 'ba Bɔko'ba. XXIV Tine bo i'di lïjë pili 'deni ŋgï këdï laka kɔmɔ bo ti mï këyï abo rɔ ma sari gɔ, gɔ kutë nime Yësu Kurïsïtö kako ko'dɔ 'deni ne. XXV-XXVI Bɔko'ba oja bo 'deni dɔliŋɔ bine kumu rɔ roma 'dɔ tola wa timo gɔ lende kënyë ɔdɔ ki'di dɔ gɔ lende abo. Bɔko'ba o'dɔ a nime te tileme lende kodɔrɔ abo timo. Römöyï pa tönë bine bo oloma ŋgï liya to'ba'bo gɔ lende kënyë ko'dɔ 'ba bilaka lesi. Tine ma le'jete bo ëdï 'deni kileme lende kodɔrɔ abo, bo na ki'di ma

ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu naga 'deni këdï rɔ ma laka kɔmɔ bo.
XXVII Ne me tine wa'di na kola kpe 'böwu zize tubï gɔze timo? Ɔtɔ inza kpe lipo te. Ne tine ɔrɔ 'deni dɔ wa'di? Gɔ to'dɔ kö'du ki'di? Inza du te gɔmo, 'deni ŋge gɔ ti'di dɔze gɔ lende 'ba Kurïsïtö. XXVIII Römöyï dikalike 'deni Bɔko'ba i'di bilaka këdï ŋge laka kɔmɔ bo gɔ ti'di dɔ gɔ lende 'ba Kurïsïtö tine inza gɔ to'dɔ kö'du ki'di abo. XXIX Ne ma tara ne Bɔko'ba mo 'deni ŋge nati kɔtɔ rɔ Bɔko'ba 'ba Yudayi? Bo na dë kpe gbï rɔ Bɔko'ba 'ba bɔ löwö ni? Rɔ ma laka inza tara. Bo na gbï rɔ Bɔko'ba 'ba bɔ löwö ni. XXX Römöyï bo Bɔko'ba ŋge kɔtɔ. Kina bo ti ki'di Yudayi ŋge këdï laka kɔmɔ bo gɔ ti'di dönnï gɔ lende 'ba Kurïsïtö kina ti bo ki'di bɔ löwö ni gbï këdï ŋge laka kɔmɔ bo gɔ ma lïjë ki'di dönnï gɔmo. XXXI Tine ze duburuke kö'du ki'di 'deni gɔ lende 'ba ti'di dɔ? Inza du tara. Tine ndïmo na dïsïkï 'deni kitigɔ.

IV

Meri 'Ba Abarayama

I Wa'di na ti diya nati gɔ ama ko'dɔ rönï zi 'bu ze löbu Abarayama yï lïŋgï ze mo tönë? II Ma ndɔbɔ ko'dɔ na këdï ki'di bo ra rɔ ma laka, dëne bo ëdï ti wa ma 'dɔ kubï gɔ bo timo. Tine bo inza kikali tubï gɔ bo kɔmɔ Bɔko'ba. III Römöyï akugu iya 'deni te, “Abarayama i'di dɔ bo gɔ lende 'ba Bɔko'ba kina me ki'di Bɔko'ba kïdëkï bo rɔ bɔ lende laka.”
IV Kina gbï kɔzɔ ame bɔ ndɔbɔ bi gomɔ 'ba rɔmo ïtëtë dë rɔ kpa közï ki'di, ïtëtë rɔ mörï. V Tine bɔ ame ki'di dönï gɔ lende 'ba Bɔko'ba ma bo ki'di bɔ lende kënyë rɔ ma laka kɔmɔ bo ne, bo na ti Bɔko'ba kïdëkï ŋgï rɔ bɔ lende laka kinza ndɔbɔ 'ba gɔmo. VI Kina kɔzɔ ma tönë Dawidi kiya gɔ laka 'ba ya ma Bɔko'ba ki'di ŋgï rɔ bɔ lende laka kinza ma lïjë ko'dɔ ndɔbɔ mo dë yɔ ne tara. Ame tönë bo kiya te, VII “Lïjë ame ga Bɔko'ba kola 'deni gɔ lende kirasi ne na laka, lïjë ame ga bo kora dɔ lende kënyë mo 'deni teyi ne. VIII Lïjë ame ga ŋere Bɔko'ba komeri lende kënyë 'bënnï ga dë kpe na laka.”
IX Tine ma kiya gɔ kö'du 'ba laka mo nime ne, iya ŋge gɔ lende 'bënnï lïjë Yudayi ma kilele mo naga nima? Inza tara. Iya rönnï gbï gɔ lende 'ba ya ma laki. Kina kɔzɔ ma tönë diya gɔmo bine ne tara, “Abarayama i'di dɔ bo gɔ lende 'ba Bɔko'ba kina me ki'di Bɔko'ba kïdëkï bo rɔ bɔ lende laka.” X Tine o'dɔ rönï nyanya ga? Di pötö akilele ala gba kota kinza kilele bo dë? Rɔ ma laka o'dɔ rönï gba kota kinza kilele Abarayama dë. XI Di pötö mo na ma ki'di dölëtï 'ba akilele nima 'jaa zi bo rɔ akileme 'ba lende laka abo nime kudu 'deni dɔ bo gɔ ti'di dɔ bo gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne. Omba kina ma 'dɔ ki'di bo ŋgï këdï rɔ yï lïŋgï 'ba ma kinza kilele dë naga lïjë ma Bɔko'ba ki'di 'deni tëdï rɔ ma laka kɔmɔ bo gɔ ti'di dönnï gɔ lende abo ne. XII Abarayama na gbï rɔ yï lïŋgï 'ba ya ma kilele ɔdɔ kiya te lïjë kɔrɔ dë ŋge gɔ akilele, tine ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na lïjë kinda'ba mï loma 'bënnï gbï kɔzɔ ma 'ba bo tönë bo ko'dɔ bine gba kinza kilele bo dë ne.

Abarayama Yï Lïŋgï 'Ba Bɔ Meri

XIII Yëyï nima Bɔko'ba kiya to'dɔ mo zi Abarayama ti dɔ kupö bo ga gɔ lïjë kinda'ba dɔliŋɔ nime pili ne, inza gɔ to'dɔ kö'du ki'di tine gɔ ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba tëdï rɔ ma laka kɔmɔ bo. XIV Ne ma ɔdɔ Bɔko'ba këdï ki'di yëyï abo mo 'deni ŋge gɔ toro kö'du ki'di, ti'di dɔ gɔ lende abo 'deni ŋgï rɔ wa sari nati ma? Ndose abo mo tönë inza kpe rɔ ɔtɔ ma? XV Tine kö'du ki'di o'de ma 'bënï ŋgï rɔ ya

'ba Bɔko'ba na dɔ bilaka. Römöyï gɔ bi ame kinza kö'du ki'di teyi, a mɔtɔ rɔ tirasi mï kö'du ki'di inza gbï teyi.

XVI Kina me ndose mo tönë ɔrɔ 'deni gɔ ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba. Kina 'dɔ ko'dɔ rönï gɔ lende këyï 'ba Bɔko'ba zi dɔ kupö Abarayama ga pili. Inza ŋge zi ma ko'dɔ kö'du ki'di abo 'ba Bɔko'ba tine gbï zi ma ki'di dönnï gɔ lende abo kɔzɔ 'ba Abarayama tara. Römöyï bo na rɔ yï lïŋgï ze pili. XVII Kina kɔzɔ ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara ame kiya te, “Mo'dɔ yi 'deni rɔ 'bu löbu zi dɔ'be ma konzi.” Kina ti bo Bɔko'ba mo tönë Abarayama ki'di dɔ bo gɔmo ne ko'dɔ ŋgï tara römöyï bo bɔ kïdïdï töku ni ti bɔ ko'ba wa ma mɔlo kinza naga mo tönë ne na.

XVIII Abarayama i'di dɔ bo gɔmo bo kïyënï ŋgï di mï wa ame 'dɔ kïyënï dë ne. Kina ko'dɔ rönï ŋgï zi bo kɔzɔ ma kiya zi bo tönë tara, ame kiya te, “Kupö yï ga na ti konzi tara.” XIX Kɔmɔ kɔɔ 'ba Abarayama 'deni kɔzɔ kuluku rïyö, tine pele bo idaki dë di bi ti'di dɔ bo gɔ lende nime. Di mï ame yida rɔ bo kɔ'bɔ ɔtɔ dë kpe pele ne mï meri abo bo idaki dë, di mï ame ŋgï pele 'ja abo Sara kɔrɔ 'deni rɔ kɔtɔ ne. XX Bo ö'bö ŋburu mï ti'di dɔ bo gɔ ndose 'ba Bɔko'ba nima kina ki'di bo ŋgï kɔrɔ kitigɔ tïlëlu Bɔko'ba. XXI Bo inda'ba lende mo kitigɔ Bɔko'ba ɔ'bɔ to'dɔ ndose nima ŋgï ko tara. XXII Kina me 'dɔ ki'di Bɔko'ba kïdëkï bo rɔ bɔ lende laka ne gɔ ti'di dɔ bo gɔ lende 'ba Bɔko'ba. XXIII Tine kö'du 'ba tëdï rɔ bɔ lende laka kɔmɔ Bɔko'ba nima ugu dë ŋge gɔ lende 'ba Abarayama. XXIV Ugu 'deni gbï gɔ lende ze ame ga ze 'deni pili rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba gɔ ti'di dɔze gɔ lende abo 'ba bɔ koja ŋere ze Yësu Kurïsïtö yaga di mï tölë nime ne. XXV Bo na kupö 'deni gɔ lende kënyë ze ga. Kina me koja bo 'deni yaga di mï tölë ti'di ze rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba.

V

Lende Këyï Ti Bɔko'ba

I Kina gɔ ame ki'di ze 'deni rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba gɔ ti'di dɔ ne ze 'deni mï lende këyï ti bo Bɔko'ba dömöyï ŋere ze Yësu Kurïsïtö. II Bo na ko'de ze 'deni gɔ ti'di dɔze gɔ lende abo kako zi Bɔko'ba mï lende këyï nime dëdï 'deni yïmo ne. Kina i'di diliyake nati gɔ kɔmɔ ki'di 'ba tari todɔ'bɔ rɔ ti bo mï rɔ löbu dɔ kiteli abo. III Tine ma rɔ dɔ kiteli mo i'di diliyake gbï ti mï gomɔ ze ga. Römöyï ze dikalike 'deni gomɔ na këdï ko'de mï këddï zize. IV Kina mï këddï na ti kileme dinda'bake lende 'ba Kurïsïtö 'deni laka. Kina ɔdɔ këdï 'deni tara ti ki'di ze ŋgï dëdïke ti kɔmɔ ki'di gɔ yëyï 'ba Bɔko'ba. V Kɔmɔ ki'di nime inza rɔ a ma kïlïkö rɔ yawa. Römöyï akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba na kodɔ 'deni lɔ mï dökï'dï ze ti Nyi Kɔtɔ Laka nime bo ki'di zize ne.

VI Di mï ame ko'ja dëdïke gba kinza tigɔ ɔtɔ ne, na Kurïsïtö kako 'deni ŋgï kölë gɔze bɔ lende kënyë mï kada ma laka mo ame Bɔko'ba koza 'deni ne. VII Me yë na kilaŋa dïdï nï ra tölë gɔ kö'du 'ba bɔtɔ ame pele rɔ bɔ lende kodɔrɔ ne? Ala ɔdɔ bo këdï pele rɔ bɔ ame kinza kirasi ɔtɔ dë ne, yë na kilaŋa rönï ra tölë gɔ kö'du abo? VIII Ne oŋgɔke te, Bɔko'ba ileme akɔ'ɔ abo ŋgï zize di mï ame ze pele rɔ bɔ lende kënyë ne Kurïsïtö ako ŋgï kölë gɔze.

IX Kina kɔzɔ ame roma bo ki'di ze 'deni rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba ne omba ma rɔ dɔ kiteli mo bo ti kɔmɔ ze ŋgï yaga di mï ya 'ba Bɔko'ba. X Tönë pele pa bine ze rɔ bɔ ya ti bo Bɔko'ba ne, na me bo kusï kɔmɔze 'deni yaga ti tölë 'ba kole abo. Kina gɔ ame bo kole mo tönë kïdïdï 'deni omba ma rɔ dɔ kiteli mo ti bo kɔmɔ ze ŋgï nati di mï tölë. XI Tine inza ŋge gɔ ama,

diliyake mï Bɔko'ba gɔ ame ŋere ze Yësu Kurïsïtö ko'dɔ ze 'deni rɔ bɔ pɔri zi Bɔko'ba ne.

Adama Ni Ti Kurïsïtö

XII Bilaka kɔtɔ na me ko'de lende kënyë kako mï dɔliŋɔ bine. Kina lende kënyë ko'de tölë ŋgï tïnï. Kina tölë kita'ba ŋgï kote gɔ dɔ kupö bilaka lesi pili römöyï bilaka lesi pili o'dɔ lende kënyë 'deni. XIII Lende kënyë na 'deni mɔlo mï dɔliŋɔ bine gba kinza ki'di kö'du ki'di dë zi Musa. Tine tönë gba kota kinza ki'di kö'du ki'di dë ne, Bɔko'ba ïtëtë bo lende kënyë dë. XIV Tine tölë isaki 'deni mɔlo mï kada 'ba Adama nduwë kömö mï kada 'ba Musa. Bilaka ame ga pili lende kirasi mo kinza pele kɔzɔ 'ba Adama tönë ne, tölë na ŋgï rɔ bɔ dɔmo pili.

Dëmba tine Adama na rɔ kïnë 'ba bɔ ma këdï kako mo nime, ame kina rɔ Kurïsïtö ne. XV Tine aki'di rɔ ma sari 'ba Bɔko'ba nime inza rɔ ma koriya ti lende kënyë 'ba Adama. Ma konzi ölë 'deni ŋgï gɔ lende kënyë abo 'ba bɔ kɔtɔ nima. Tine mï këyï abo 'ba Bɔko'ba na rɔ dɔ kiteli gbï ti aki'di rɔ ma sari abo nime bo ki'di 'deni zi ma konzi ti mï këyï 'ba bɔ kɔtɔ kpökï mo tönë ame kina rɔ Yësu Kurïsïtö ne. XVI Aki'di rɔ ma sari nime inza ma 'bënï kɔzɔ lende kënyë 'ba bɔ ma tönë mo ne tara. Lende kënyë 'ba bɔ kɔtɔ nima na me ko'de wali 'ba Bɔko'ba ŋgï 'deni dɔ bilaka lesi. Tine aki'di rɔ ma sari abo nime kako di pötö lende kënyë ma konzi ko'dɔ rönnï 'deni ne na ki'di wa 'deni rɔ ma laka kɔmɔ bo. XVII Kina me gɔ lende kënyë 'ba bɔ kɔtɔ na tölë kako ŋgï rɔ bɔ dɔ bilaka löbu nime pili. Kina ti kɔnyi 'ba bɔ ma kɔtɔ mo ame kina rɔ Yësu Kurïsïtö ne këdï gbï tara, tine ti këdï ŋgï rɔ dɔ kiteli. Römöyï lïjë ame mo ga ŋgï kinda'ba lende këyï löbu mo nime laka ti aki'di rɔ ma sari mo nima ne ti këdï rɔ ma laka kɔmɔ bo kari toloma rɔ bɔ dɔ wa pili mï dïdï ma ŋburuŋburu.

XVIII Kina kɔzɔ ame lende kënyë kɔtɔ na ko'de wali dɔ bilaka lesi pili ne tara, kina 'deni gbï tara lende laka kɔtɔ na ko'de dïdï ma ŋburuŋburu 'deni zi bilaka lesi pili ki'di rɔ bɔ lende laka. XIX Kina kɔzɔ ame ko'dɔ bilaka lesi ŋgï pili rɔ bɔ lende kënyë gɔ lende 'ba bɔ kɔtɔ ma kuwö dɔ Bɔko'ba dë ne tara, kina ti këdï gbï tara ti ki'di bilaka lesi ŋgï pili këdï rɔ ma laka gɔ lende 'ba bɔ ma kɔtɔ ame kuwö dɔ Bɔko'ba laka ne.

XX Kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ako ma 'bënï di pötö lende kënyë ti'di mo kömbö. Tine ɔdɔ lende kënyë kömbö 'deni tara tine na lende këyï 'ba Bɔko'ba kako kömbö ma 'ba bo ŋgï yaga rɔ dɔ kiteli. XXI Kina kɔzɔ ame tölë na kileme tigɔ 'ba lende kënyë ne, kina gbï tara tigɔ 'ba lende këyï ti kinda mï ti'di bilaka rɔ bɔ lende laka kɔmɔ Bɔko'ba mï dïdï ma ŋburuŋburu ti ŋere ze Yësu Kurïsïtö.

VI

Dïdï Ti Yësu

I Tine ame gɔ diyake tondo nati? Gɔ dö'böke gbɔ nduwë to'dɔ lende kënyë 'dɔ lende këyï 'ba Bɔko'ba kömbö nduwë? II Inza du te tara. Ze ma dölëke 'deni kope ze rɔ dɔ ŋgölö di mï lende kënyë nime gɔ dö'böke nduwë toloma yïmo 'böwu tondo ga? III Kpe ikalike dë du ze ame ga pili kobapatisi ze 'deni mï möyï Yësu Kurïsïtö ne obapatisi ze 'deni mï tölë abo? IV Mï bapatisi dölëke 'deni kusu ze kɔtɔ ti bo 'dɔ kɔzɔ ame rɔ löbu 'ba Bɔko'ba 'bu ki'di bo Kurïsïtö kɔdɔ yaga di mï tölë ne tara kina gɔ ze gbï dïdïdïke yaga mï loma ma la'ja.

V Römöyï ɔdɔ dëdïke 'deni rɔ akɔtɔ ti bo mï tölë kina ti dëdïke gbï rɔ akɔtɔ ti bo tara mï tɔdɔ abo. VI Dikalike 'deni dïdï ma mɔlo ze mo tönë na ma kutötï 'deni kölë ti bo dɔ ŋgërï 'dɔ yida rɔ ma

'ba lende kënyë ze nima keŋme yaga yayi nati kinza dëdïke ra kpe 'böwu rɔ atɔli zi lende kënyë. VII Römöyï bɔ ame kölë 'deni ne ope 'deni yaga rɔ dɔ ŋgölö di mï lende kënyë.

VIII Ne di'dike dɔze 'deni gɔmo ɔdɔ dölëke 'deni ŋgï kɔtɔ ti Kurïsïtö ti dolomake ŋgï kɔtɔ ti bo. IX Römöyï dikalike toja nime koja Kurïsïtö yaga di mï tölë ne bo ölë dë kpe. A mɔtɔ rɔ tölë inza kpe ti közï kakpa dɔ bo. X Tölë nime bo kölë ne a'da lende kënyë ŋgï mï kɔtɔ. Tine kina me bo kïdïdï 'deni yaga bi kɔtɔ ti Bɔko'ba.

XI Kina gbï tara, kpe omerike rɔye yaga rɔ töku zi lende kënyë, tine rɔ ma kïdïdï zi Bɔko'ba rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö. XII Kina me kinza kolake lende kënyë na dë këdï mbiri dɔ yida rɔye kebe ki'di ye to'dɔ ako'dɔkɔ kënyë 'ba yida rɔ naga nima. XIII Nï mɔtɔ kinza kebe kola yida röyï dë këdï yaga rɔ jama abo 'ba lende kënyë tirasi wa timo. Tine nï ame mo kɔdɔ 'deni yaga di mï tölë ne, i'di yida röyï këdï rɔ jama 'ba to'dɔ ndɔbɔ laka abo 'ba Bɔko'ba. XIV Römöyï kɔzɔ ame kpe e'be bïcï lende këyï 'ba Bɔko'ba kinzake e'be bïcï kö'du ki'di mo ne, lende kënyë ikali dë kpe ma 'dɔ këdï ti közï kakpa dɔye.

Atɔli 'Ba Lende Kënyë

XV Tine 'deni tondo nati? Gɔ do'dɔke eze lende kënyë gbɔ nduwë nati römöyï dinzake bïcï kö'du ki'di gɔ ame ze 'deni bïcï lende këyï 'ba Bɔko'ba ne? Inza du te tara. XVI Ikalike 'deni ɔdɔ nï mɔtɔ ki'di röyï yaga rɔ atɔli zi bɔ mɔtɔ tuwö dɔ bo nï 'deni ŋgï yaga rɔ ma laka rɔ atɔli abo. Kina ɔdɔ nï këddï 'deni rɔ atɔli 'ba lende kënyë ti koto yi ŋgï mï tölë. Tine ɔdɔ këddï 'deni rɔ atɔli abo 'ba Bɔko'ba kuwö dɔ bo ti ki'di yi ŋgï rɔ ma laka kɔmɔ bo. XVII Tine yëë'dï këdï zi Bɔko'ba römöyï kpe ame mo tönë ga pa rɔ atɔli 'ba lende kënyë ne kpe na kinda'bake lende abo ame kiyandi ye timo ne 'deni ŋgï ti dökï'dï kɔtɔ. XVIII Utë gɔye 'deni yaga rɔ dɔ ŋgölö di mï lende kënyë ko'de ye rɔ atɔli 'ba lende laka.

XIX Mëdï milende ziye ti dɔŋgala 'ba atɔli nime römöyï dɔye gba rɔ ma kïrïndï. Pa tönë bine kpe i'dike rɔye ŋgï lipo rɔ atɔli zi wa ma kënyë rɔ dɔ kiteli naga bi to'dɔ wa ma ti'da naga. Kina 'dɔ ki'dike rɔye gbï lipo tara rɔ atɔli 'ba lende laka le'jete to'dɔ wa ame ga ko gɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba ne. XX Ma tönë mo pa kpe gba rɔ atɔli 'ba lende kënyë ne inzake bïcï lende laka. XXI Ne wa'di na ko'jake ra kulöwö te gɔ to'dɔ wa mo naga nime lende mo këdï kaya 'deni za yaga rɔye ma le'jete ne? Lïjë wa naga nima kpa közï 'bënnï na ŋgï rɔ tölë.

XXII Tine ma le'jete utë gɔye 'deni ŋgï yaga rɔ dɔ ŋgölö di mï lende kënyë kpe 'deni rɔ atɔli 'ba Bɔko'ba. Kina kpa közï ma 'beye 'deni rɔ loma ame mo ko gɔ ako'dɔkɔ abo ne. Tine wa ma 'dɔ ko'jake gɔmo na rɔ dïdï ma ŋburuŋburu. XXIII Römöyï bi gomɔ 'ba rɔ gɔ lende kënyë na rɔ tölë. Tine kpa közï ki'di ma 'ba Bɔko'ba na rɔ dïdï ma ŋburuŋburu rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö ŋere ze.

VII

Töku Zi Kö'du Ki'di

I Löndö ma ga, kpe ikalike kö'du ki'di 'deni laka. Ikalike 'deni bilaka ame këdï gba ti kömönï te ne na ŋge bïcï kö'du ki'di. II Kina kɔzɔ ame ɔdɔ më'dë këdï gba ti kömönï kö'du ki'di kudödu 'ja ŋgï zi më'dë nï ŋburu tara ne. Tine ɔdɔ më'dë mo nima kölë 'deni mï kö'du ki'di ope nï 'deni yaga rɔ dɔ ŋgölö. III Ɔdɔ lɔko kebe kinda'ba dönï ti bɔ mɔtɔ ko'ja më'dë nï këdï gba ti kömönï ti kïdëkï lɔko ŋgï rɔ

bɔ yërï. Ne ɔdɔ më'dë kölë 'deni lɔko inza kpe bïcï kö'du ki'di. Bɔtɔ ame kogbe nï pele inza kpe zïnï rɔ yërï nati.

IV Kina gbï ziye tara löndö ma ga, ma di zi kö'du ki'di kpe ölëke e'be 'deni. Römöyï kpe rɔ akɔtɔ ti yida rɔ bo Kurïsïtö mo tönë kölë 'deni ne. Kina me le'jete kpe 'deni rɔ 'ba bo bɔ koja di mï tölë mo tönë. Kina gɔ ze do'dɔke wa ma laka mo ŋgï nati zi Bɔko'ba. V Ame ze gba mï loma 'ba yida rɔ ne kö'du ki'di na kocɔ ze to'dɔkɔ lende këny kina lende këny ko'de tölë ŋgï. VI Kina me le'jete ope ze 'deni yaga di mï kö'du ki'di. Dölëke eze 'deni yaga di teyi. Dinzake kpe rɔ 'bɔki teyi nati. Dinzake kpe rɔ atɔli 'ba kö'du ki'di ma ki'di kugu mo tönë, tine ze 'deni rɔ bɔ laja 'ba Bɔko'ba mï kɔri ma la'ja 'ba Nyï Kɔtɔ Laka.

Dɔ Ŋgölö Di Mï Kö'du Ki'di

VII Tine ame gɔ diyake tondo nati? Kö'du ki'di mo tönë 'deni yaga rɔ lende këny? Inza du te tara. Tine bo kö'du ki'di mo na me ki'di ma mikali wa nima rɔ lende këny ne. Ma kiya te bo kö'du ki'di kiya dë dëne minza mikali a mɔtɔ kïdëkï rɔ mï kombi. Kina tönë kugu kiya te, “Kinza kombi mïyï dë.” Kina lende këny ko'ja gɔ kele abo ŋgï ti kö'du ki'di nima kina kodɔ mï kombi ŋgï lɔ yïmö. Ma kiya te kö'du ki'di kinza dëne lende këny ŋgï rɔ töku. IX Tönë pa bine ma ŋgï rɔ ma kïdïdï kinza bo kö'du ki'di mo nima ne. Tine ame mikali kö'du ki'di yɔ na lende këny kindiŋi ŋgï yaga yïmö, na mölë ŋgï. X Kö'du ki'di mo tönë Bɔko'ba ki'di 'dɔ këdï rɔ dïdï zö ne na kebe kusu kpama ŋgï 'böwu mï tölë. XI Römöyï gɔ kele nime bo lende këny ko'ja ti kö'du ki'di ne na bo ku'bölu ma ŋgï timo kupö ma yaga.

XII Kina me mëdï miya, kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba rɔ ma koro kɔtɔ laka, kina ndose naga nime rɔ ma kodɔrɔ gbï rɔ ma laka. XIII Tine 'dɔ bo wa laka mo tönë na kebe 'böwu ko'de tölë zö? Inza du te tara. Lende këny na ko'de tölë zö. Bo ebe kupö ma ŋgï ti wa ma laka mo tönë 'dɔ ki'di gbagba bo mo kinda ŋgï siliŋbi yaga rɔ lende këny mo gɔ bi mo. Kina ame kpe ti kö'du ki'di ne tine na bo ŋgï yaga rɔ lende këny ma kinza kiya mo nati.

XIV Dikalike kö'du ki'di nima rɔ 'ba mïtɔrɔ. Tine ma 'bama rɔ bilaka lesi 'ba dɔliŋɔ nime, atɔli 'ba lende këny. XV Wa ame ga moŋgɔ mëdï mo'dɔ ne ïlïkö za dɔma. Römöyï wa ma kinza mo'dɔkɔ naga na ŋgï mëdï mo'dɔ tine ma mo'dɔkɔ mo naga mo'dɔ dë 'böwu. XVI Rɔ ma laka ileme 'deni ŋgï zö omba kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba na laka. XVII Kina me ŋgï wa naga nime pili ma na dë mëdï mo'dɔ, bo lende këny mo tönë koloma 'deni mï dökïdï ma ne bo na këdï ko'dɔ abo. XVIII Römöyï ma mikali, mï yida rɔma lende laka ɔtɔ inza du te yïmö. Miteri wa ma laka naga pele tine mɔ'bɔ dë to'dɔ mo. XIX Römöyï lende laka mo tönë mo'dɔkɔ ne mo'dɔ dë yɔ. Tine lende këny ma kinza mo'dɔkɔ dë mo tönë na za 'böwu mebe mo'dɔ. XX Ne kina me ɔdɔ mëdï 'deni rɔ to'dɔ wa ma kinza mo'dɔkɔ dë naga tara, ma mo na dë kpe ŋgï lipo ma? Lende këny mo tönë bo koloma 'deni yïmö ne bo na këdï ko'dɔ abo ŋgï 'deni nati.

XXI Wa naga nime lïjë na kinda ŋgï yaga zö. Ɔdɔ mo'dɔkɔ pele 'dɔ to'dɔ lende laka bo lende këny na ŋgï ndö zö. XXII Ma gbagba ma mo ŋgï rɔ lɔŋɔ di yïmö gɔ kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba. XXIII Tine moŋgɔ 'deni mï yida rɔma kö'du ki'di ma 'beri mɔtɔ tɔne na za rɔ bɔ dɔmo. Bo kö'du ki'di mɔtɔ 'ba lende këny mo nima ëdï ŋgï rɔ to'dɔ ya ti ma 'ba Bɔko'ba ame kina 'deni mï meri ma ne

kina kinda'ba ma 'deni rɔ 'bɔki mo. XXIV Bu'bu, rɔ kata wa'di na kulöwö zö te? Yë na ti kako kotɔ ma ŋgï tɔ kpe yaga di mï yida rɔ 'ba tölë nime? XXV Yëë'dï këdï zi bo Bɔko'ba gɔ toja Yësu Kurïsïtö ŋere ze kako totɔ ma yaga.

Kina me mëdï miya 'deni ziye, ma 'bama mï meri ndɔbɔ 'ba kö'du ki'di abo 'ba Bɔko'ba na mo'dɔ. Tine mï yida rɔ, ndɔbɔ 'ba kö'du ki'di abo 'ba lende kënyë na mo'dɔ.

VIII

Akɔtɔ Ti Kurïsïtö

I Lïjë ame ga 'deni pili rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ne Bɔko'ba inza kodɔ karama kpe dɔmo. II Römöyï közï kakpa 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ame kïdïdï ze 'deni ti Yësu Kurïsïtö ne ope ma 'deni yaga rɔ dɔ ŋgölö di mï közï kakpa 'ba lende kënyë ame ŋgï rɔ tölë ne. III Gɔ tikeŋme ze na ki'di kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba kɔ'bɔ dë todɔ karama dɔ lende kënyë ze ga. Tine na me bo Bɔko'ba kodɔ karama 'deni dɔmo ti toja kole abo kako mï yida rɔ kɔzɔ ze te rɔ akumu gɔ lende kënyë ze ga. IV Bo odɔ karama 'deni dɔ lende kënyë di mï yida rɔze 'dɔ kileme kö'du ki'di abo pili rɔ ma laka mïze ame ga dösöke 'deni gɔ Nyï Kɔtɔ Laka dinzake kpe rɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ në.

V Römöyï lïjë ame mo ga pili këdï koloma gɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ne meri 'bënnï pili gɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ. Kina ya ma këdï koloma 'deni gɔ ako'dɔkɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka naga meri ma 'bënnï pili gɔ ako'dɔkɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka. VI Ti'di meri gɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ omba kina ŋgï rɔ tölë. Tine ti'di meri gɔ ako'dɔkɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka na rɔ dïdï ti lende këyï. VII Lïjë ame ga meri 'bënnï gɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ne lïjë ŋgï rɔ bɔ ya 'ba Bɔko'ba. Lïjë o'dɔ kö'du ki'di abo dë römöyï lïjë inza ti tigɔ 'ba to'dɔ mo. VIII Kina ŋgï tara lïjë ame ga rɔ bɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ne ɔ'bɔ dë to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba.

IX Tine kpe ma 'beye inzake kpe to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ, kpe 'deni rɔ bɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ɔdɔ kiya te bo Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba mo këdï 'deni ŋgï mïye. Bɔ ame 'bënï ŋgï tara kinza ti Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Kurïsïtö ne inza rɔ 'ba bo. X Ne ɔdɔ Kurïsïtö na këdï 'deni ŋgï mïyï ɔdɔ kölë pele mï yida rɔ gɔ lende kënyë Nyï Kɔtɔ Laka ti kïdïdï yi ŋgï gɔ ame nï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba ne. XI Ɔdɔ kiya te Nyï Kɔtɔ Laka abo 'ba bɔ koja Yësu yaga di mï tölë nime këdï 'deni ŋgï mïyï bo ti ki'di dïdï ŋgï mï yida rɔ 'ba yayi 'bï nime ti Nyï Kɔtɔ Laka abo mo nime këdï 'deni mïyï ne.

XII Kina me 'deni ti löndö ze ga, wali ma këdï gɔze inza rɔ 'ba to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ. XIII Römöyï ɔdɔ nï koloma to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ti kölë ŋgï. Ne ɔdɔ ki'di Nyï Kɔtɔ Laka kupö ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ 'deni yaga ti këdï ŋgï yaga zïyï rɔ dïdï ma laka. XIV Römöyï lïjë ame ga pili Nyï Kɔtɔ Laka abo 'ba Bɔko'ba këdï kokɔkɔ ne 'deni rɔ kole abo ga.

XV Gɔ wa'di na ki'di Nyï Kɔtɔ Laka zize? I'di dë gɔ dëdïke 'böwu rɔ atɔli tikere kudödu ze bërï. Tine 'dɔ dëdïke rɔ kole 'ba Bɔko'ba 'dɔ duduke te, “Baba, 'bu ze.” □□ Kina Nyï Kɔtɔ Laka abo 'ba Bɔko'ba kutï dɔ lende ŋgï bi kɔtɔ ti dökï'dï ze ma ze rɔ kole 'ba Bɔko'ba. XVII Kina ame ze 'deni rɔ kole ne ti dinda'bake yëyï abo mo tönë bo kikeki 'deni koda bilaka abo ga ne ŋgï. Ti do'jake yëyï nima gbï kɔtɔ ti Kurïsïtö. Römöyï ɔdɔ dombike gomɔ 'deni kɔtɔ ti bo Kurïsïtö ti do'jake rɔ löbu mo gbï kɔtɔ ti bo.

Rɔ Löbu

XVIII Miya ma 'bama gomɔ ma gïrï nime ne oriya dë ti rɔ löbu mo nime këdï kari ki'di zize yayi

ne. XIX Römöyï kina me wa pili 'ba dɔliŋɔ nime koloma 'deni ndö ti kɔmɔ ki'di toda tileme ze rɔ kole 'ba Bɔko'ba mo. XX Wa pili 'ba dɔliŋɔ nime 'deni ŋgï tönë bine rɔ a sari. Tine inza gɔ ako'dɔkɔ 'bënnï. Bɔko'ba na ko'dɔ tara. XXI Römöyï bo iteri tope lïjë ŋgï yaga kada mɔtɔ di mï tëdï rɔ atɔli 'bɔki 'ba tölë nime 'dɔ lïjë këdï ŋgï rɔ dɔ ŋgölö mï rɔ löbu ze 'ba kole abo ga.

XXII Ze dikalike 'deni ŋbö kömö mï kada nime tɔne wa pili 'ba dɔliŋɔ nime ëdï kileri ŋgï kɔzɔ 'ja ame 'deni dɔ löyö ne tara. XXIII Tine wa 'ba dɔliŋɔ nime na dë ŋge këdï kileri, ze ma 'deni ti Nyï Kɔtɔ Laka rɔ dɔndende 'ba kpa közï ki'di abo mo nime dëdï dilerike gbï tara römöyï dëdïke rɔ toda dɔmo ma 'dɔ Bɔko'ba ko'dɔ ze rɔ kole abo, kina 'dɔ bo kutë gɔ yida rɔze yaga di mï tölë. XXIV Römöyï ti kɔmɔ ki'di gɔmo na me bo kɔmɔ ze 'deni. Tine ma dëdï do'jake kïnë mo ra 'deni ti kɔmɔze dëne dinzake kpe ti kɔmɔ ki'di gɔmo. Me nï yë na ti koloma ti kɔmɔ ki'di gɔ wa ame këddï ko'ja kïnë mo ti kömöyï ne? XXV Tine ɔdɔ nï këddï 'bëyï ti kɔmɔ ki'di toda wa ma kinza ko'ja kïnë mo dë gba nime, oda ti mï këddï.

XXVI Kina me gbï kɔzɔ ame Nyï Kɔtɔ Laka kako 'deni tokɔnyi ze wa kinza tigɔ naga nime ne tara. Gbagba ze mo dikalike dë gbï yɔ tumötu zi bo Bɔko'ba kɔzɔ ma bo ko'dɔkɔ. Tine bo Nyï Kɔtɔ Laka na rɔ bɔ kpërï gɔze kɔmɔ Bɔko'ba ti tileri ame ŋgï rɔ ma kinza kiya ne. XXVII Kina bo Bɔko'ba bɔ tikali mï dökï'dï pili ikali wa ame mï meri 'ba Nyï Kɔtɔ Laka gɔze ne 'deni. Römöyï kpërï nime Nyï Kɔtɔ Laka o'dɔ 'deni ko gɔ ako'dɔkɔ abo 'ba Bɔko'ba gɔ kö'du ze 'ba bilaka abo ga.

XXVIII Dikalike 'deni Bɔko'ba ëdï ki'di a ma ko'dɔ rönnï këdï pili rɔ ma laka zi ma kɔ'ɔ bo naga, lïjë ame mo ga pili bo na kïdëkï 'deni ko gɔ akiteri abo ne. XXIX Lïjë ame ga bo koza 'deni mɔlo ne omba bo oweli lïjë 'deni 'beri yaga 'dɔ lïjë këdï ko rɔ ma laka kɔzɔ 'ba kole abo tara. Römöyï 'dɔ kole abo na këdï ti rɔ kole dɔndende mï löŋgö lïjë ma konzi naga nima pili. XXX Kina me bo kïdëkï bilaka abo ga ma bo koweli yaga mo ga 'deni. Ame mo ga ŋgï bo kïdëkï ne bo i'di 'deni këdï yaga rɔ ma laka zi bo. Kina lïjë ame mo ga bo ki'di 'deni këdï yaga rɔ ma laka zi bo ne na 'deni ti rɔ löbu abo.

XXXI Tine ame gɔ diyake tondo nati? Me ɔdɔ bo Bɔko'ba na këdï 'deni tize yë na kpe ti ka'da ze? XXXII Bɔko'ba ota gɔ kole abo dë, bo oja ŋgï kako kölë gɔ lende ze. Ne ma tara bo ti ki'di wa pili dë ŋgï zize ti bo kole mo? XXXIII Yë na ti kɔ'bɔ ti'di mugu nï rɔ bilaka 'ba Bɔko'ba ame ga bo koweli abo 'deni ne. Bo Bɔko'ba mo na me ki'di abo ga 'deni këdï laka zi bo. XXXIV Yë na 'böwu 'dɔ kodɔ karama dɔmo? Kurïsïtö Yësu na me kölë 'deni koja di mï tölë kari 'deni tɔrɔ dɔ dörï Bɔko'ba, kina bo na me kari ko'dɔ kpërï 'deni gɔze zi Bɔko'ba. XXXV Tine 'dɔ yë mɔtɔ na kɔ'bɔ kpe 'böwu toza ze yaga di mï akɔ'ɔ 'ba Kurïsïtö? 'Dɔ këdï gbɔ rɔ gomɔ ala lisa ala sëyï ala közï kasi ala leri 'ba bɔŋgɔ ala tölë ni ti kulu na gbɔ 'dɔ koza ze yaga di yïmo? XXXVI Römöyï ëdï 'deni kɔzɔ ma tönë buku 'ba Bɔko'ba kiya ne ame kiya te, “Gɔ kö'du 'bï ŋere, kina me këdï kupö ze 'deni ŋgï rɔ kɔmɔ kada löbu nime pili. Ze 'deni ŋgï kɔzɔ kamölö ma këdï kumu.”

XXXVII Tine ze na ti da'dake gomɔ naga nime pili ti tigɔ abo 'ba bɔ kɔ'ɔ ze mo nime. XXXVIII Römöyï rɔ ma laka mikali ŋgï, a ma kɔtɔ mɔtɔ inza kpe ma 'dɔ kɔ'bɔ tolɔ

akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba nime yaga di zize, pele rɔ tölë ala dïdï ala malayika ala pele rɔ lïjë tigɔ löbu ma mïtɔrɔ ni ala wa ma gïrï naga nime ala ma këdï kako ala tigɔ XXXIX ala wa ma mïtɔrɔ ala ma bërï bine. A mɔtɔ inza ŋgï du te mï löŋgö lïjë wa pili naga nime bo ko'ba ne ma 'dɔ kɔ'bɔ tolɔ akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba nime Yësu Kurïsïtö ŋere ze ko'de 'deni ne yaga.

IX

Bilaka 'Ba Bɔko'ba

I Ame mëdï miya ne ŋgï rɔ ma laka. Ma rɔ 'ba Kurïsïtö, mo'dɔ bëtï dë. Nyï Kɔtɔ Laka ame kina yïmö ne na kileme 'deni II ma ŋgï rɔ meri rɔ mbëmbë gönnï lïjë bilaka ma ga 'ba Yudayi. Lende 'bënnï lïjë ma ŋgï rɔ 'bama di mï roma ma naga nime kpamo ɔ'ɔ ŋgï zö kɔdɔ mï dökï'dï ma kulöwö. III Gɔ kö'du 'bënnï miteri ŋgï miya te dëne 'dɔ Bɔko'ba kusönö ma gbɔ ŋgï yaga minza kpe rɔ 'ba Kurïsïtö. IV Römöyï lïjë na rɔ kupö Yisarele ame mo ga Bɔko'ba koza 'deni rɔ kole zi bo ne. Lïjë na rɔ ame mo ga Bɔko'ba kileme bi nzari 'ba bi kɔpɔ abo zïnnï bo ko'dɔ lömu 'deni tïnnï, bo ki'di kö'du ki'di abo 'deni zïnnï. Lïjë na rɔ bɔ kumötu bo rɔ ma kodɔrɔ mo tönë ga. Lïjë na bo kulömu 'deni 'dɔ to'dɔ yëyï dönnï. V Lïjë na rɔ kupö ma kɔdɔ kako di yï lïŋgï ze mo tönë. Ma rɔ gɔ 'ba bilaka lesi Kurïsïtö ɔdɔ di mï dɔ kupö lïjë. Akïlëlu këdï zi bo Bɔko'ba löbu 'ba dɔ wa pili nime rɔ ŋburuŋburu. Amini.

VI Tine wa naga nime mëdï miya ne inza gɔ ame kiya 'deni te lömu 'ba Bɔko'ba mo tönë ïlïkö 'deni rɔ yawa. VII Römöyï dɔ kupö Yisarele pili na dë rɔ ma bo koza 'deni rɔ 'ba bo mo ga. Pele rɔ dɔ kupö Abarayama ga inza pili rɔ gɔmo rɔ kole 'ba Bɔko'ba. Römöyï Bɔko'ba na kiya tönë bine zi Abarayama te, “Yisika na ti koja dɔ kupö yï yaga.”

VIII Omba bine ileme ŋgï kole 'ba Abarayama ama ga köyö ŋge gɔ 'ba yida rɔ ne inza rɔ 'ba Bɔko'ba. Tine ame mo ga köyö gɔ kpa bo Bɔko'ba ne na rɔ 'ba bo ga rɔ kupö ma laka 'ba Abarayama mo ga. IX Römöyï bo Bɔko'ba ulömu 'deni mɔlo kiya te, “Mëdï mileki mako kabate kina Sara ti köyö kole ŋgï.”

X Tine gɔmo na dë ŋge nima. Kole rïyö tönë ga Rebeka köyö ne 'bu mo ŋge kɔtɔ ame bo na rɔ 'bu ze löbu Yisika ne. XI-XII Tine Bɔko'ba iya mɔlo zi Rebeka te, “Bɔ ma löbu mo ti koja laja zi ma titi mo.” Lende nime Bɔko'ba iya 'deni te gba kota kinza köyö lïjë dë, gbï gba kota kinza ma lïjë ko'dɔ ɔtɔ mɔtɔ ma laka ala ma kënyë. Bo iya 'deni mɔlo tara 'dɔ kileme bɔ ma bo koweli 'deni mo. Bo o'dɔ te gɔ ako'dɔkɔ abo 'dɔ kileme yëyï abo ma këdï dɔ ma kɔtɔ mo nima gɔ dëkï abo, tine inza gɔ a ma kole nima ko'dɔ. XIII Ëdï 'deni kɔzɔ ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara, ame kiya te, “Yakoba na mɔ'ɔ. Milagi 'deni di rɔ Esawu.”

XIV Ne tine wa'di na gɔ diyake nati? Gɔ diyake te Bɔko'ba na kirasi lende zi ma kɔtɔ mo nima? Inza du te tara. XV Römöyï bo iya zi Musa te, “Ma, ti mileme mï koŋmi ma ti mï këyï ma zïnnï lïjë ame ga migeli 'deni ne.”

XVI Omba akoweli nime inza kpe gɔ ako'dɔ ala gɔ ako'dɔkɔ ze 'ba bilaka lesi, tine 'deni ŋge gɔ mï këyï 'ba Bɔko'ba. XVII Römöyï mï buku 'ba Bɔko'ba iya 'deni tönë zi bɔ dɔliŋɔ 'ba Ezipeto te, “Mo'dɔ yi 'deni rɔ bɔ dɔliŋɔ 'dɔ mileme tigɔ dɔ kiteli ma tïyï. Kina 'dɔ möyï ma kïlëbï ti timo kote mï dɔyayi nime pili.” □□ Gɔ ako'dɔkɔ abo 'ba Bɔko'ba na me bo këdï ko'dɔ abo mï këyï 'deni zi ame ga bo kigeli ne. Kina gɔ ako'dɔkɔ abo na ma gbï bo këdï ki'di ama ga këdï yaga rɔ minyi.

Ya Ti Tigɔ

XIX Tine mɔtɔga nï mɔtɔ ti kebe
kiya zö te, “Ne ma këdï tara yɔ
bo Bɔko'ba ëdï ko'ja bi ŋgɔrɔ gba
'böwu di rɔ bilaka rɔ ma totondo
ga? Yë na ti ka'da ako'dɔkɔ abo?”
XX Ne nï bɔ pɔri ma, ti miya zïyï,
“Nï yë na 'dɔ kileki dɔ lende tara
zi Bɔko'ba? Kete ebe ra kititi
bɔ ko'ba nï kiya te, ‘O'ba ma
te gɔ wa'di?’ ” XXI Bɔ la'ba mo na
ko'ba ë'bënï kɔzɔ ma bo ko'dɔkɔ.
Mɔtɔga di mï korɔ'bɔ konzɔ kɔtɔ
nima na bo ko'ba kete ŋgï rïyö,
mɔtɔ rɔ kete 'ba wa ma kondi tine
mɔtɔ rɔ 'ba wa ma yawa naga.

XXII Kina gbï tara mï ako'dɔkɔ
'ba Bɔko'ba. Ya ti tigɔ abo nime bo
ko'dɔkɔ pele tileme mo zi bilaka
ne tine bo ogbɔ rɔ bo 'deni le
tötï liya zïnnï lïjë ma bo këdï
kote dönnï ti ya abo mo tönë ga.
XXIII Kina mɔtɔ gbï rɔ löbu abo
nime na bo ko'dɔkɔ tileme mɔri
mo ame bo kodɔ 'deni dɔze ma rɔ
a 'ba mï këyï abo mo ga ne. Ze
ma bo kileŋo 'deni 'dɔ do'jake rɔ
löbu abo mo tönë ne. XXIV Römöyï
ze na rɔ ma bo kïdëkï 'deni mo
ga. Tine bo ïdëkï dë ŋge kɔtɔ di
mï löŋgö Yudayi, gbï di mï löŋgö
bɔ löwö ni. XXV Kina kɔzɔ ma
tönë Bɔko'ba kiya mï akugu 'ba
Oseya ne tara, ame kiya te, “Bilaka
ame ga pele kinza rɔ 'bama ne ti
mïdëkï 'deni rɔ 'bama. Dɔ kupö
ame ga pele mɔ'ɔ dë ne ti mïdëkï
'deni rɔ ma mɔ'ɔ. XXVI Kina gbï bi
kɔtɔ mo nima na tönë kiya te, ‘Kpe
ma 'bama ga na dë,’ tine ti kïdëkï
lïjë 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba bɔ
dïdï.”

XXVII Kina gbï kɔzɔ ma tönë bine
Yesaya kiya te, “Yisarele nima
konzi pele kulöwö kɔzɔ yayi lida
'ba kpa mini löbu ne, kɔsɔ ma
ndö te mo ga na ŋge ti kɔmɔ.
XXVIII Römöyï bo ŋere Bɔko'ba ti
kote todɔ karama abo ŋgï welo
dönnï lïjë bilaka 'ba dɔyayi nime.”
XXIX Kina gbï kɔzɔ ma tönë bo
Yesaya kiya mɔlo bine ne tara,
ame kiya te, “Ma kiya te bo
Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli kola kɔsɔ dɔ
kupö ze ga dë, dëne ze 'deni ŋgï
kɔzɔ Sodomo ni ma ti Gomora.”

XXX Tine ame gɔ diyake tondo
natï? Dëmba tine lïjë bɔ löwö mo
tönë ga koloma kinza rɔ bɔ toma
gɔ tëdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba
ne le'jete lïjë na ki'di dönnï gɔ
lende abo kina lïjë na 'deni rɔ
ma laka kɔmɔ bo. XXXI Tine lïjë
Yisarele mo tönë ga këdï koma
ga gɔ 'bënnï tëdï rɔ ma laka ti
to'dɔ kö'du ki'di abo ne ɔ'bɔ ga
dë kpe to'ja mo. XXXII Römöyï
lïjë oma ŋgï tara kinza ma lïjë
ki'di dönnï gɔ lende mo, lïjë oma
ë'bënnï ŋge ti ako'dɔ 'bënnï. Kina
döku mo tönë buku 'ba Bɔko'ba
kiya lende mo ne kokpe ndïnnï
ŋgï. XXXIII Ame tönë kiya rönï gɔ
kö'du 'ba Kurïsïtö te, “Oŋgɔke te,
mïdëyï döku 'deni mï Yerosalema
tokpe ndïnnï lïjë bilaka. Döku
ame 'dɔ koŋma lïjë ne. Tine lïjë
ame ga ki'di dönnï 'deni gɔ lende
abo ne kö'du mo inza kaya kpe
rönnï.”

X

Mötu 'Ba Pɔlo Gɔ Yudayi

I Löndö ma ga, akiteri ame mï
dökï'dï ma bine ti mötu ma gönnï
lïjë Yudayi bilaka ma ga dëne 'dɔ
kɔmɔ lïjë tɔ kpe yaga. II Mikali
ŋgï rɔ ma laka lïjë mïnnï löbu gɔ
ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba, tine akikali mo
na kinza. III Kɔri 'ba lende laka
abo 'ba Bɔko'ba lïjë ikali dë yɔ,
ma gɔ dönnï na za lïjë kebe to'dɔ
mo. Kina ŋgï kɔri 'ba 'dɔ ti'di wa
këdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba mo
tönë lïjë ebe kola 'deni za yaga.
IV Römöyï kö'du ki'di u'bë kpënï
'deni pili rɔ Kurïsïtö 'dɔ ame ga
ki'di dönnï ŋgï gɔ lende abo ne na
këdï ti rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba.

V Kina tönë 'dɔ Musa kiya bine
gɔ lende 'ba tëdï rɔ ma laka kɔmɔ
Bɔko'ba gɔ toro kö'du ki'di ne.
Ame bo kiya te, “Bɔ ame ko'dɔ

kö'du ki'di naga nime ne ti kïdïdï
ŋgï yaga." [illegible] Tine ma kugu mï buku
'ba Bɔko'ba gɔ tëdï rɔ ma laka
kɔmɔ bo gɔ ti'di dɔ gɔ lende abo
mo na me te, "Nï, kinza kebe kiya
dë ti mïyï te, 'Yë na ti kari kömö
ŋbö mïtɔrɔ to'de Kurïsïtö mo kako
bërï bine? VII Yë na ti kɔdɔ ŋbö
kari mï maliti toja Kurïsïtö mo
kɔdɔ yaga di mï tölë?' " [illegible] Kina ugu
'deni gbï iya te, "Nï mɔtɔ lende
'ba Bɔko'ba 'deni ŋɔli te dɔ ŋgila
yï, dɔ dɔnde'de yï, kina gbï 'deni
mï dökï'dï yï." Omba gogo 'jɔ 'ba
ti'di dɔ gɔ lende 'ba Kurïsïtö mo
tönë na ma duwöwö 'deni ziye
ne. IX Kina me ɔdɔ nï na ŋgï kiya
te ti kpëyï Kurïsïtö na rɔ ŋere,
ki'di döyï ŋgï gɔmo Bɔko'ba oja bo
'deni yaga di mï tölë, ti kɔmɔ yi
ŋgï.

X Römöyï ɔdɔ ze di'dike dɔze
ŋgï gɔmo ti dökï'dï kɔtɔ na ti ki'di
ze ŋgï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba.
Kina ɔdɔ diyake ŋgï yaga ti kpeze
kina ti kɔmɔ ze ŋgï. XI Mï buku
'ba Bɔko'ba iya 'deni te, "Lïjë ame
ga pili ki'di dönnï 'deni gɔ lende
abo ne kö'du mo inza kaya kpe
rönnï." [illegible] Tine iya rönï 'deni zi
bilaka pili. Römöyï le'jete geli inza
kpe mï löŋgö Yudayi ni ma ti bɔ
löwö. Bɔko'ba na rɔ ŋere 'ba
bilaka nime pili. Yëyï löbu abo
nime 'deni pili rɔ ma koriya dɔ
ame ga këdï kïdëkï bo ne. XIII Kina
tönë gbï kugu mï buku 'ba Bɔko'ba
kiya te, "Lïjë ame ga pili kïdëkï bo
ŋere Bɔko'ba tokɔnyi lïjë ne, bo ti
kɔmɔ ŋgï."

XIV Tine ti lïjë kïdëkï bo totondo
ɔdɔ lïjë ki'di dönnï dë gɔ lende
abo? Kina ti lïjë ki'di dönnï gɔmo
tondo ga ɔdɔ lïjë kuwö lende abo
dë? Kina ti lïjë kuwö tondo mo
ga ɔdɔ kuwöwö dë zïnnï? XV Kina
ti kuwöwö rönï tondo ga ɔdɔ koja
bɔ laja dë? Kina tönë buku 'ba
Bɔko'ba kiya bine te, "Tako 'ba bɔ
ko'de laja laka naga nime ele te gɔ
wa'di?"

XVI Tine pele tara bilaka mo ga
pili na dë 'böwu kutï gɔ lende mo.
Römöyï Yesaya mo na tönë kiya te,
"Ŋere, yë na ki'di dönï ra gɔ lende
ze?" [illegible] Kina me ti'di dɔ gɔmo ako
di mï tuwö lende mo. Tine tuwö
mo ako di mï laja 'ba Bɔko'ba mo
tönë kuwöwö ne.

XVIII Ne i'dike mititi te, "Lïjë
Yudayi mo ga na kuwö ma 'bënnï
dë?" Rɔ ma laka lïjë uwö römöyï
kɔzɔ ma tönë kugu mï buku 'ba
Bɔko'ba bine kiya te, "Dönnï lïjë
bɔ laja ma ga udu ŋgï kogba
mï dɔliŋɔ. Lende 'bënnï ote mï
dɔyayi nime ŋgï pili." [illegible] Kina
i'dike mititi gbï te, "Tara ne lïjë
Yisarele ikali 'jɔ 'ba lende nime
dë?" Musa na dɔgba kileme ma
lïjë kikali 'deni. Ame bo kiya tönë
te Bɔko'ba iya te, "Ti mi'di mïye
ŋgï kombi rɔ bilaka ame ga kinza
du rɔ ɔtɔ ne. Kina ti mi'di lïjë bɔ
rumö naga nima koma kpeye gɔ
ko'dɔke 'dïrï."

XX Kina Yesaya na kilaŋa rɔ bo
'deni tönë kiya te, "Bɔko'ba iya te,
'Bilaka ame ga pele koma ma dë
ne na za 'böwu ko'ja ma. Bilaka
ame ga kïdëkï ma dë ne na za
mileme rɔma 'deni teyi.' " [illegible] Ma
gɔ lende 'ba Yisarele na bo kiya
tönë te, "Mɔrɔ 'deni ŋgï kada kösö
dɔma rɔ yawa tïdëkï lïjë wa kinza
kuwö dɔma bɔ lende kusë naga
nime."

XI

Kupö Yisarele Ma Laka

I Kina i'dike mititi te, "Bo
Bɔko'ba ebe kilagi 'deni 'böwu
yaga di rɔ bilaka abo mo tönë ga?"
Inza du te tara. Ma gbagba ma
mo nime rɔ Yisarele di mï kupö
Abarayama, kpa gɔli 'ba Benyi-
mona. II Bɔko'ba ilagi dë du te
yaga di rɔ bilaka abo ga ame bo
koza 'deni mɔlo di bi tisaki mo ne.
Ikalike ma tönë kugu mï buku 'ba
Bɔko'ba ne dë? Ame Eliya koloma

rɔ toma'jo rɔ bo zi Bɔko'ba rɔ wali rönnï Yisarele kiya te, III "Ŋere, bilaka naga nime lïjë ote dɔ bɔ kumë lende 'bï ga 'deni 'doyi yaga. Bi 'ba toŋma akumu 'bï ga lïjë icaca dɔmo 'deni ŋgï 'doyi yaga. Ma na ŋge me kola ma 'deni kɔtɔ kpökï. Kina me lïjë këdï 'deni rɔ toma gɔma 'dɔ tupö ma gbï yaga." IV Tine Bɔko'ba ileki dɔmo 'deni tönë zi Eliya te, "Di mï löŋgö lïjë nime mogba ma 'bama ga 'deni zö di yïmo kuluku 'butë bi 'butë dɔmosowɔ (7,000) ame ga kinza kulömu kpënnï dë zi akoro Bala ne."

V Kina 'deni gbï tara mï kada nime tɔne, kɔsɔ Yisarele ma ndö te mo ga ëdï ame Bɔko'ba koweli 'deni yaga gɔ mï këyï abo. VI Ne kina me ɔdɔ toweli mo këdï 'deni ŋge gɔ mï këyï, inza kpe nati gɔ ndɔbɔ ko'dɔ. Römöyï ɔdɔ kinza tara mï këyï abo inza kpe nati gɔ bi mo rɔ mï këyï.

VII Tine gɔ diya 'böwu tondo ga gɔmo natï? Wa mo tönë lïjë Yisarele koloma rɔ toma mo ne lïjë ebe ko'ja dë 'böwu, tine ma Bɔko'ba koweli di mï löŋgö lïjë mo naga na ŋge ko'ja. Tine ma 'bënnï lïjë ma laki mo naga nime minyi 'bënnï 'deni ŋgï kɔzɔ ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, VIII "Bilaka naga nime, dɔ ti dökï'dï ma kinza ko'dɔ ndɔbɔ na Bɔko'ba ki'di 'deni ŋgï zïnnï, kina me 'deni ŋbö kömö mï kada nime tɔne kömönnï o'ja gɔ bi dë, mbili nnï uwö lende dë gbï." IX Kina me gbï tönë 'dɔ Dawidi kiya te, "Ee, Bɔko'ba kodɔ karama tɔ kpe dönnï. Ŋbele 'bënnï nima kuyï rönnï tɔ kpe yaga zïnnï rɔ ŋgɔwo ko'ba lïjë. X Kïyölu kömönnï nima tɔ kpe yaga kinza lïjë ko'ja gɔ bi ra. Odi gönnï nima tɔ ŋburu lïjë kö'bö tombi gomɔ 'bënnï ga nduwë rɔ kɔmɔ lëndö."

XI Kina i'dike mititi gbï te, "Me tönë lïjë Yudayi kɔcɔ yaga ne na kɔrɔ ŋgï rɔ la'ba ma ŋburu zïnnï?" Inza du te tara. Lende kirasi 'bënnï na me ko'de kɔnyi ŋgï zi ma rɔ bɔ löwö ni. Römöyï 'dɔ ki'di lïjë Yudayi kutï gbï to'ja mo kɔzɔ 'ba bɔ löwö. XII Ne kina me ɔdɔ lende kënyë 'bënnï 'ba Yudayi mo tönë na këdï ko'de yëyï ma dɔ kiteli 'deni mï dɔyayi, tɔcɔ yaga 'bënnï na këdï ko'de yëyï ma dɔ kiteli 'deni zi bɔ löwö tara tine, todɔ'bɔ lïjë Yudayi rɔ gɔmo mo, yëyï mo ti këdï ŋgï kulöwö tondo ga na te?

Kɔnyi 'Ba Bɔ Löwö

XIII Mëdï miya ame 'deni ziye kpe ma rɔ bɔ löwö ni. Kina kɔzɔ ame ma na 'deni rɔ bɔ laja ziye ne tara, ti moyo rɔma ti gɔ laja koja ma XIV gɔ ki'di Yudayi ma 'beze mo tönë ga kebe kutï ti gɔmo, gɔ kɔmɔ mɔtɔ ga 'jaa yayi. XV Me ɔdɔ bo Bɔko'ba kilagi di rönnï na bo ko'dɔ pɔri ŋgï ti bilaka lesi pili, ɔdɔ bo kutï 'deni dönnï lïjë Yudayi kada mɔtɔ yayi ti këdï ŋgï tondo? Omba kina ti këdï ŋgï rɔ yëyï ma löbu kɔzɔ tïdïdï töku.

XVI Kina kɔzɔ ame ɔdɔ dɔndende 'ba wa na kulömu 'deni zi Bɔko'ba, omba kɔsɔ mo nima 'deni pili rɔ abo. Kina ɔdɔ kulömu ŋgira'da lïjë Yudayi mo na 'deni zi bo, omba dɔŋgila mo ga 'deni pili rɔ abo. XVII Ŋgërï ma bo Bɔko'ba kïdïyë mo tönë na me koke dɔndende ma kunzï mo ga 'deni yaga konzo 'ba ŋgërï 'ba mökö teyi. Kpe bɔ löwö ni na 'deni rɔ dɔŋgila ma konzo mo naga 'dɔ këddïke ti tigɔ dɔ kiteli 'ba ŋgira'da nime. XVIII Tine kpe kinza kebe kudölïke lïjë dɔŋgila ma koke 'deni yaga mo naga nima dë. Kpe gɔ kebe kudölïke lïjë rɔ ma totondo? Yë na këdï kogbɔ ye kpe dɔŋgila, ŋgira'da na dë këdï kogbɔ ye?

XIX Tine ma 'dɔ kiyake na te, "Oke dɔŋgila mo 'deni yaga 'dɔ konzo ma dɔmo." XX Omba kina ŋgï te rɔ ma laka, tine oke lïjë

'deni yaga gɔ lende kinza ti'di dɔ gɔmo 'bënnï. Ne ma 'beye Bɔko'ba onzo ye 'deni dɔmo gɔ ti'di dɔye gɔ lende abo. Kina kinza kolomake dë ti dɔ kombi, olomake ti tikere. XXI Me ɔdɔ lïjë Yudayi ame mo ga rɔ dɔŋgila ma kötu timo mo ga na kɔ'ɔ rɔmo dë tara, ma komerike 'beye iyake te kpe na ti bo kɔ'ɔ rɔye tëgë?

XXII Bine do'jake 'deni ma mï këyï ti mï kata abo 'ba Bɔko'ba na tondo. Mï kata abo ŋgï kulöwö rɔ ame ga ko'dɔ lende kënyë ne. Tine kpe mï këyï abo ŋge ziye ɔdɔ kö'böke mï kɔri mo. Ɔdɔ kö'böke dë tara bo ti koke ye gbï yaga. XXIII Kina ɔdɔ lïjë Yudayi mo naga nima könyö dë ŋgï nduwë gɔ lende 'ba kinza ti'di dönnï gɔ lende abo nime, bo ti konzo lïjë ŋgï kileki teyi. Römöyï bo Bɔko'ba na ti tigɔ mo 'dɔ tonzo lïjë kileki 'böwu teyi. XXIV Me ɔdɔ kpe ma kötuke mökö naga na bo kebe koke 'deni konzo dɔ ŋgira'da ma kïdïyë nima kinza rɔ ma kötu tiye mo ne, tonzo lïjë dɔŋgila ma kötu timo naga nima kileki gɔ bi mo na ti konya dɔ bo?

Mï Këyï 'Ba Bɔko'ba

XXV Kpe löndö ma ga, mo'dɔkɔ ziye kinza kolomake dë ŋgï kulöwö ti meri mo te, ikalike wa 'deni rɔ dɔ kiteli. Tine 'jɔ 'ba wa ma rɔ ma kusu naga ti mileme 'deni ziye. Minyi nime inza kö'bö ŋburu tara. Inda'ba dɔ kapa Yisarele ma konzi 'deni ŋge timo ŋbö lïjë bɔ löwö ma bo koweli 'deni naga kako pili zi bo Bɔko'ba. XXVI Kina 'dɔ kɔmɔ lïjë Yisarele pili ŋgï ti yaga kɔzɔ ma tönë kiya te, “Bɔ këdï kako tɔmɔ wa di mï tölë ti kɔdɔ 'deni di mï Yerosalema. Bo na ti kona lende kënyë 'deni 'doyi yaga di mï kupö Yakoba. XXVII Ma Bɔko'ba, ti mo'dɔ lömu ma nime tïnnï ɔdɔ mombi lende kënyë 'bënnï 'deni yaga.”

XXVIII Kina me Bɔko'ba 'deni rɔ ya ti lïjë Yudayi gɔ kokɔnyi ye kpe bɔ löwö römöyï lïjë ma 'bënnï i'di dönnï dë gɔ laja laka abo. Tine 'bu nnï löbu ga na rɔ ma bo koweli mo kina me akɔ'ɔ abo gba gönnï. XXIX Römöyï ɔdɔ bo Bɔko'ba koweli abo 'deni to'dɔ yëyï dɔmo bo uyï yïmo dë. XXX Tine kpe ma 'beye bɔ löwö, tönë pa bine uwöke dɔ bo dë. Kina me ma le'jete kpe na ko'jake mï këyï abo 'ba Bɔko'ba 'deni römöyï lïjë Yudayi mo ga ebe kuwö dɔ bo dë kpe. XXXI Ma le'jete lïjë ebe kuwö dɔ bo dë kpe römöyï gɔ lïjë ko'ja mï këyï kɔtɔ nima ko'jake ne gbï nati. XXXII Römöyï Bɔko'ba na me kodɔ kpa bilaka 'deni pili me kuwö dɔ bo dë 'dɔ bo na ko'dɔ mï këyï abo 'jaa zïnnï pili.

XXXIII Oŋgɔke ti yayi. Yëyï ti akikali abo 'ba Bɔko'ba na ŋgï rɔ dɔ kiteli. Bɔtɔ mɔtɔ ɔ'bɔ dë tïyëtï gɔ burë ko'dɔ abo ala kɔ'bɔ tiyari gɔ ndɔbɔ ko'dɔ abo. XXXIV Kina kɔzɔ ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara, ame kiya te, “Yë na ti kɔ'bɔ tikali meri 'ba dɔ Bɔko'ba? Yë na ti kɔ'bɔ ti'di lende zi bo? XXXV Yë na ki'di wa ra zi bo kiteri 'böwu 'dɔ bo kopi bi mo teyi?” □□□□ Wa pili bo na me ko'ba. Wa pili naga nime bo na me ki'di 'dɔ këdï kina 'dɔ këdï zi bo. Rɔ löbu këdï ti zi bo Bɔko'ba rɔ ŋburuŋburu. Amini.

XII

Loma Ma Laka

I Kina me 'deni ti ziye kpe löndö ma ga, moma'jo rɔma ziye gɔ mï këyï 'ba Bɔko'ba nime zize ne. I'dike rɔye këdï kɔtɔ laka rɔ kpa közï zi Bɔko'ba 'dɔ loma 'be kïyëyï dökï'dï bo. Ame kina rɔ mötu ma laka ziye to'dɔ mo zi bo. II Kinza ki'dike rɔye dë ŋgï këdï yaga kɔzɔ wa 'ba dɔliŋɔ nime. I'dike Bɔko'ba kuyï ye yaga mï meri la'ja. Römöyï 'dɔ kikalike ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba gɔ

lende ko'dɔ 'be pili kïyëyï dökï'dï bo.

III Mi'di ame 'deni ziye pili te ti mï këyï nime bo ki'di 'deni zö ne. Nï mɔtɔ kinza komeri röyï dë kiya te nï na 'deni ŋgï kulöwö laka rɔ dɔ kiteli. Tine ma laka mo oloma le këyï mï meri 'bï. Laka 'bï 'ba bɔ mɔtɔ na rɔ ti'di döyï gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö kɔzɔ ame Bɔko'ba ki'di 'deni zïyï ne. IV Römöyï kɔzɔ ame mï yida rɔ kɔtɔ kapa 'ba yida rɔ ŋgï ŋbaŋi ti ndɔbɔ mo ga pili rɔ 'beri'beri ne, V kina gbï tara ze pele rɔ ma konzi nime mï rɔ kodɔ'bɔ ti Kurïsïtö ze pili rɔ yida rɔ kɔtɔ. Kina rɔ gɔze nime pili rɔ kɔtɔkɔtɔ, ze kapa 'ba yida rɔ kɔtɔ ze nime na.

VI Kina Bɔko'ba i'di kpa közï 'deni zize pili rɔ 'beri'beri gɔ mï këyï abo. Kina do'dɔke ndɔbɔ mo ti. Mɔtɔ o'dɔ ti ma 'bëyï ma ki'di 'deni zïyï mo. Ɔdɔ kpa közï 'bëyï 'ba bɔ mɔtɔ këdï rɔ tumë lende, o'dɔ ti gɔ ma bo ki'di 'deni zïyï ki'di döyï gɔmo mo nima. VII Ɔdɔ ma 'bëyï këdï rɔ ndɔbɔ mï kanisa mo, o'dɔ ti. Ne ɔdɔ këdï rɔ akiyandi, iyandi ti. VIII Ala ɔdɔ këdï rɔ tocɔ mï këddï, ocɔ ti. Nï ame këdï ki'di ma 'bëyï rɔ aki'di zi bɔ lisa ni ne i'di ti, ti mï kɔtɔ. Ala ɔdɔ ma 'bëyï këdï rɔ közï kakpa mo ogbɔ röyï laka teyi. Ne ɔdɔ ma 'bëyï këdï rɔ to'dɔ mï koŋmi o'dɔ ti, ti lɔŋɔ mo.

Akɔ'ɔ Ma Laka

IX I'dike akɔ'ɔ 'be këdï ti, ti dökï'dï kɔtɔ. O'jike lende kënyë. Lende laka na kinda'bake kitigɔ. X Ɔ'ɔke rɔye rɔ gɔ rɔye kɔzɔ löndö kɔtɔ mï Kurïsïtö. Kpe, ö'böke ti ŋburu kitigɔ mï toro rɔye rɔ gɔ rɔye.

XI Inda'bake ndɔbɔ kitigɔ kinza nï mɔtɔ ko'dɔ tïkëpï dë. Tine ogbɔke rɔye laka toja laja zi ŋere Kurïsïtö. XII Kina iliyake ti mï kɔmɔ ki'di 'be gɔ yëyï abo 'ba Bɔko'ba. Mï gomɔ 'be ga pili olomake ti mï këddï ŋburu ti mötu ko'dɔ. XIII Okɔnyike löndö ame ga rɔ leri ne ti wa ma këddïke timo. I'dike liŋɔ 'be ga kpamo këdï ŋburu yaga rɔ gböŋö zi bɔ löwö.

XIV Ya ame ga ko'dɔ közï kasi ziye ne ititike Bɔko'ba ko'dɔ yëyï dɔmo. Yëyï na kititike bo gɔmo bo ko'dɔ dönnï kinza kititike bo dë tusönö lijë. XV Olomake rɔ lɔŋɔ ti ya ame ga rɔ lɔŋɔ ne. Uduke kɔtɔ ti ame ga këdï kudu ne. XVI Kinza ko'dɔke geli dë mï löŋgö ye. Kinza ko'dɔke dɔ kombi dë. Ilekike rɔye liya bërï toja laja rɔ gɔ rɔye. Kinza ko'dɔ röyï dë kulöwö kiya te nï na rɔ bɔ lende kikali.

XVII Kinza kebe kilekike dɔ lende kënyë dë ti lende kënyë. I'dike ako'dɔ 'be këdï rɔ ame bilaka pili kutï gɔmo ne. XVIII Ogbɔ röyï ti'di lende këyï na 'dɔ këdï mï löŋgö yï ma ti bilaka ma laki pili.

XIX Kpe ame ga mɔ'ɔ ye ne, kinza kebeke dë topi dɔkolo. Ola zi bo Bɔko'ba 'dɔ bo ko'dɔ gɔ ya abo. Römöyï mï buku abo 'ba Bɔko'ba bo iya 'deni te, “Ma na ti mopi dɔkolo. Monda nima ma na ti mileki dɔmo.” XX Kina gbï kɔzɔ ma tönë kugu ne tara, “Ɔdɔ ko'ja bɔ ya 'bï këdï rɔ 'bö i'di akonyo teyi. Ɔdɔ ko'ja bo këdï rɔ koda mini i'di mini zi bo. Römöyï ti to'dɔ mo kɔzɔ a nime te na ti ko'de dɔ kulu'butï zi bo.”

XXI Nï kinza kola röyï dë zi lende kënyë ka'da yi. Tine a'da lende kënyë yaga ti lende laka ko'dɔ 'bï.

XIII

Tuwö Dɔ Turu

I Kina ti kpe rɔ gɔye pili uwöke dɔ turu 'ba mï dɔyayi 'be. Römöyï közï kakpa 'ba wa pili ako di zi Bɔko'ba. Kina me közï kakpa nime le'jete mï dɔyayi 'be ne bo na ki'di. II Bɔ ame kilagi tuwö dɔ turu ne, ndose 'ba Bɔko'ba na bo kilagi 'deni. Kina bɔtɔ ame ko'dɔ tara ne ti ko'de karama 'ba Bɔko'ba ŋgï timo dönï. III Römöyï bilaka ame

ga rɔ bɔ lende laka na dë këdï kere bɔ dönnï ga, tine bɔ lende kënyë na këdï kere.

Nï o'dɔkɔ 'dɔ dökï'dï yï kö'bö ŋburu rɔ ma köpu di zi bɔ közï kakpa? Ne ɔdɔ ko'dɔkɔ dë, o'dɔ wa ma laka 'dɔ mï bo këyï röyï. IV Römöyï bo na 'deni rɔ bɔ laja 'ba Bɔko'ba bine tokɔnyi yi. Ne ɔdɔ nï kikali röyï 'deni rɔ bɔ kirasi lende kinza ki'di dömbëlï yï kolɔdɔ dë römöyï turu nima ki'di dɔ bo ne i'di dë rɔ ma sari. Ndɔbɔ abo na rɔ todɔ ya 'ba Bɔko'ba dɔ bɔ lende kirasi. V Kina me nï mɔtɔ zïyï tuwö dɔ turu, tine inza ŋge gɔ ame 'dɔ kɔmɔ timo di kpa ya 'ba Bɔko'ba ne, o'dɔ gɔ këdï rɔ lende laka zïyï.

VI Gɔ kö'du mo na gbï ki'di këddï kopike awada ne römöyï lïjë turu na 'deni rɔ bɔ laja abo 'ba Bɔko'ba mï ndɔbɔ nime. VII Kina opike wali 'ba gɔye ga ti pili yaga zïnnï rɔ gɔ dɔkomali awada pili ti lende koro ti rɔ koyo mo.

Ɔ'ɔ Lëpï Yï

VIII Kinza kolake wali 'ba a mɔtɔ dë këdï gɔye, tine 'dɔ wali 'ba akɔ'ɔ na ŋge ki'dike këdï gɔye. Römöyï nï ame kɔ'ɔ lëpï yï mɔtɔ ne, kö'du ki'di abo 'ba Bɔko'ba na me 'deni gbï pili ko'dɔ. IX Römöyï kö'du ki'di iya 'deni tönë bine te, “Kinza ko'dɔ yërï dë. Kinza ko'dɔ röyï dë rɔ bɔ közï roma. Kinza ko'dɔ 'bögö dë. Kinza ko'dɔ mï kombi dë.” Kina kö'du ki'di naga nime ti mɔtɔ ga pili ɔrɔ 'deni dɔ ame kiya te, “Ɔ'ɔ bilaka lesi lëpï yï mɔtɔ gbï kɔzɔ ame kɔ'ɔ yida röyï ne tara.” X Akɔ'ɔ i'di kirasi lende dë zi lëpï mɔtɔ, omba kina kote gɔ kö'du ki'di pili 'ba Bɔko'ba.

XI Kina o'dɔke ti te römöyï ika-like 'deni kada mo na yala. Kada 'ba tonŋgɔ bi yaga di bi 'ba tö'dö na me kömö 'deni. Römöyï ma le'jete kada abo 'ba tɔmɔ ze mo tönë 'deni ŋɔli rɔze di rɔ ma tönë gba bine di'dike dɔze gɔmo ne. XII Korɔndɔ ëdï kote rönï yaga gïrï nime kada na 'deni ŋɔli tize. Kina i'di du'duke ako'dɔ 'ba bi kölu ti yaga mökö dusuke rɔ jama 'ba ya 'ba mï kada na rɔze. XIII Kina di'dike rɔze ti këdï yaga laka rɔ bilaka 'ba mï kada. Kinza di'dike rɔze dë këdï rɔ 'ba ndörö tuwë layi rɔ dɔ közï kënyë, to'dɔ yërï, to'dɔ 'dïrï ala mï kombi. XIV Tine jama 'ba ya 'ba ŋere Yësu Kurïsïtö na kinda'bake, kolake gɔ lende kënyë 'ba yida rɔ yaga ti ako'dɔkɔ mo ga.

XIV

Kinza Kilende Dë Rɔ Bɔtɔ

I Kpe kinza ko'dɔke kowasa dë ti bilaka ame ga kitigɔ dë gba laka mï ti'di dönnï gɔ lende 'ba Kurïsïtö ne. Tine o'deke lïjë kako mï löŋgö ye. II Römöyï 'ba bɔ mɔtɔ ti'di dɔ bo gɔ lende 'ba Kurïsïtö i'di bo ŋgï konyo wa pili rɔ gɔmo. Tine ma 'ba bɔ mɔtɔ ame bo kitigɔ dë gba laka yïmo ne i'di bo ŋgï ŋge konyo ma 'ba bo rɔ möku. III Kina kinza bɔ ma konyo mo nima kebe dë tudölï bɔ ma koro tonyo mo nima. Kina kinza bɔ ma koro mo nima kebe dë tilende rɔ bɔ ma konyo 'deni mo nima römöyï Bɔko'ba utï 'deni dönnï kpaki rɔ 'ba bo ga. IV Nï yë na kebe ŋgï tilende rɔ bɔ laja 'ba bɔ mɔtɔ tara? Löbu abo na ŋge këdï kiya laka ti kënyë 'ba ndɔbɔ abo. Kina ti bo ko'dɔ ŋgï laka römöyï Kurïsïtö löbu ze mo ɔ'bɔ ŋgï 'dɔ ti'di bo ko'dɔ tara.

V Bɔ mɔtɔ omeri 'ba bo tëgë kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na koro kulöwö rɔ dɔ kiteli di dɔ mɔtɔ. Tine bɔ mɔtɔ omeri ma 'ba bo tëgë kada pili rɔ gɔmo rɔ ma koriya. Ne ma laka mo nï mɔtɔ 'bëyï mo nima i'di lende mo kɔdɔ laka mï döyï. VI Bɔ ama komeri lende 'ba kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na ŋgï kulöwö ne, bo o'dɔ 'deni toro Kurïsïtö ŋere ze timo. Kina bɔ ama konyo ma 'ba bo dɔkomali

wa 'doyi rɔ gɔmo ne o'dɔ 'deni gbï toro Kurïsïtö ŋere ze timo römöyï bo ileki yëë'dï mo ŋgï zi Bɔko'ba. Kina bɔ ame koro tonyo wa mɔtɔ ga ne, o'dɔ 'deni gbï toro Kurïsïtö ŋere ze timo kina bo kileki yëë'dï mo ŋgï zi Bɔko'ba. VII Römöyï ma kɔtɔ mɔtɔ di mï löŋgö ze nime bine oloma dë ŋge toro gbagba bo ala tölë gɔ toro gbagba bo. VIII Tine ɔdɔ dolomake bine, loma ze pili toro bo Kurïsïtö ŋere ze. Kina ɔdɔ dölëke, ti dölëke toro bo. Kina me ɔdɔ ze dölëke ala dolomake, ze pili rɔ 'ba bo 'ba Kurïsïtö ŋere ze.

IX Gɔ kö'du mo na me 'dɔ ki'di Kurïsïtö kako kölë bine kɔdɔ yaga di mï tölë ne 'dɔ bo këdï rɔ ŋere zi bɔ loma ni gbï ti töku ni. X Tine nï ëddï kilende rɔ löndö yï mɔtɔ gɔ wa'di? Nï mɔtɔ mo ëddï kudölï löndö yï mɔtɔ gɔ wa'di? Ze nime pili dëdï dari dɔrɔke kɔmɔ kïtï 'ba burë 'ba Bɔko'ba. XI Römöyï ugu 'deni ame tönë bo ŋere Bɔko'ba kiya te, “Kɔzɔ dïdï ma, rɔ gɔ bilaka lesi pili ti kolɔdɔ ŋgï bërï kɔmɔ ma. Kina ti lijë kutï ŋgï kiya te ma na rɔ Bɔko'ba.” Kina rɔ gɔze nime pili mɔtɔ nï na ti kïyëtï gɔ lende ti ako'dɔ 'bï zi Bɔko'ba.

Kinza Kirasi Mï Meri 'Ba Bɔtɔ Dë

XIII Kina ti, i'dike dolake gɔ tilende rɔ lëpï ze ga yaga. Ma laka mo kinza debe duruwöke a 'ba la'ba dë këdï yaga mï kɔri zi lëpï ze mɔtɔ ga ame këdï ki'di lëpï yï kila'ba ŋgï mï lende kënyë ne. XIV Gɔ ame ma 'deni rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö ne mikali ŋgï akonyo mɔtɔ inza ame ki'di bilaka rɔ ti'da kɔmɔ Bɔko'ba. Ne ɔdɔ nï bɔ mo na komeri ë'bï kiya te a mɔtɔ nima ti ki'di yi këdï rɔ ti'da, ti ko'dɔ rönï ŋgï tara zïyï. XV Kina me ɔdɔ wa ame këddï konyo ne kebe ko'dɔ lëpï yï mɔtɔ dë kpe kele omba nï inza ë'bï kpe nati mï kɔri 'ba akɔ'ɔ. Tine nï kinza ki'di wa ame këddï konyo ne dë kebe kirasi ma kɔtɔ ame Kurïsïtö kölë 'deni bine gɔ lende mo ne.

XVI Kinza kebe ki'di wa ame koza 'deni yaga zïyï rɔ ma laka ne dë kinda ŋgï rɔ lende kënyë zi lëpï yï mɔtɔ. XVII Römöyï tëdï mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba inza gɔ wa ma këddï konyo ala kuwë, tine ŋge gɔ ame Nyï Kɔtɔ Laka ki'di yi 'deni laka kɔmɔ Bɔko'ba toloma mï lende këyï ti lɔŋɔ. XVIII Bɔ ame koja laja ŋgï zi Kurïsïtö kɔzɔ a nime te ne na rɔ ma Bɔko'ba ko'dɔkɔ kina bilaka lesi kutï gbï gɔmo.

XIX Kina di'dike kɔmɔze ti gɔ wa ame ga këdï ko'de lende këyï gbï ti tigɔ zi lëpï ze ga ne. XX Kina kinza kebe kirasike ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba dë ŋgï yaga gɔ lende 'ba akonyo. Wa pili rɔ gɔmo rɔ ma kele rɔ akonyo. Tine ɔdɔ nï mɔtɔ kebe ki'di lëpï yï mɔtɔ kebe kila'ba di mïnï gɔ wa ma këddï konyo, na rɔ ma kënyë mo. XXI Tine ma laka mo a mɔtɔ ame këdï ki'di löndö yï mɔtɔ kila'ba di mïnï ne, kinza ko'dɔ dë lipo ɔdɔ këdï pele rɔ tonyo yida ala tuwë layi ni pili ti a mɔtɔ ga.

XXII Meri 'bï nima këddï timo gɔ lende 'ba akonyo naga nime ne, i'di këdï ŋge mï löŋgö ye kpe ti bo Bɔko'ba. Nï ame kodɔrɔ bïcï lende dë röyï gɔ wa ma kikali kinza rɔ ma laka ne na ti yëyï. XXIII Tine nï ama konyo wa ma döyï rɔ ma kïlïkö gɔmo nima Bɔko'ba ti kodɔ karama mo ŋgï döyï römöyï o'dɔ dë du mï ti'di döyï gɔ lende abo. Wa ame ga pili këddï ko'dɔ kinza ki'di döyï dë gɔmo këdï rɔ lende 'ba Bɔko'ba ne, 'doyi rɔ gɔmo rɔ lende kënyë.

XV

Omeri Lende 'Ba Lëpï Yï

I Ze ma ditigɔke 'deni mï ti'di dɔze gɔ lende 'ba Kurïsïtö mo naga nime, ma laka mo zize 'dɔ tombi gomɔ 'ba ya ma kinza ti tigɔ

naga. Tine kinza ze dö'böke dë ŋge tïyëyï dökï'dï ze. II Nï mɔtɔ zïyï tomeri lende 'ba lëpï yï 'dɔ ko'dɔ rɔ wa ame gɔ këdï rɔ ma kïyëyï dökï'dï bo kïyëddï mï bo ne. III Römöyï Kurïsïtö tönë bine ne dökï'dï bo na dë bo kïyëyï. Kina kɔzɔ ma tönë kugu bine mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara, ame kiya te, “Ti'ja mo tönë kiti'ja yi Bɔko'ba timo ne ileki 'deni pili rɔma.” Wa pili naga nime kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne, ugu 'deni tiyandi ze timo 'dɔ dëdïke ti kɔmɔ ki'di liya ti mï këddï gɔmo.

V Bo Bɔko'ba bɔ dɔ loma liya ti mï këddï ki'di ye tɔ kpe ko'dɔke kɔzɔ 'ba Yësu Kurïsïtö kolomake ti meri kɔtɔ mï löŋgö ye. VI Kina 'dɔ kpe pili kïlëluke Bɔko'ba 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze ame gbï rɔ 'bu bo ne ti pili rɔ gɔye ti birɔ kɔtɔ.

VII Kina ti kpe o'dɔke lëpï ye mɔtɔ ga gbï laka kɔzɔ löndö, kɔzɔ ma Kurïsïtö ko'dɔ ye tara 'dɔ ma konzi kïlëlu Bɔko'ba ti gɔmo. VIII Miya ziye, Kurïsïtö ileki rɔ bo 'deni rɔ bɔ laja zi Yudayi tileme mo zïnnï Bɔko'ba ti ko'dɔ yëyï zi ma kɔdɔ ŋgï di mï yï lïŋgï 'bënnï mo nima gɔ lömu mo tönë bo ko'dɔ 'deni zïnnï, IX kina gbï 'dɔ ma rɔ bɔ löwö mo ga kïlëlu Bɔko'ba ti gɔ mï këyï abo nime kɔzɔ ma tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba bine kiya te, “Kina ti, ti mïlëlu yi ŋgï mï löŋgö bɔ löwö ni. Ti moba ŋgala mo ŋgï mïlëlu möyï yï.” Kina gbï ti ma tönë kiya te, “Kpe ma rɔ bɔ löwö ni iliyake ti kɔtɔ tïnnï lïjë bilaka abo ga 'ba Bɔko'ba.” Mɔtɔ na gbï kiya te, “Kpe bɔ löwö pili ïlëluke bo ŋere Bɔko'ba. Kpe bilaka 'ba dɔliŋɔ pili ïlëluke bo.” Kina tönë Yesaya kiya gbï bine te, “Kupö Yisayi ti kɔdɔ 'deni, ti ki'di bo ŋgï këdï rɔ bɔ dɔ bɔ löwö ni. Lïjë ti këdï ŋgï ti kɔmɔ ki'di gɔ yëyï abo.” Bɔko'ba bɔ dɔ kɔmɔ ki'di gɔ mï këyï abo mo nime ki'di ye tɔ kpe kiliyake këddïke lɔ ti lɔŋɔ mï ti'di dɔye gɔmo. Kina 'dɔ kɔmɔ ki'di 'be gɔmo koto tïyöbu ti nduwë ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka.

Rɔ Koyo 'Ba Pɔlo

XIV Löndö ma ga, ma di zö bine kpe indake ŋgï lɔ ti lende laka ti dɔkomali akikali, këddïke 'deni tiyandi lëpï ye mɔtɔ ga gbï. XV Tine mï akugu nime moja kpama 'deni mbowa ziye mï wa tönë ga bine ne kinza kudölu di dɔye. Moja kpama 'deni tara gɔ mï këyï tönë Bɔko'ba ko'dɔ 'deni zö XVI ki'di ma rɔ bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö ziye kpe bɔ löwö ne. Mï tuwöwö laja 'ba Kurïsïtö nime ma 'deni ŋgï kɔzɔ bɔ akumu 'ba Bɔko'ba 'dɔ mo'de ye bɔ löwö zi bo rɔ kpa közï ma laka ma bo kutï dɔmo kulömu 'deni ti Nyï Kɔtɔ Laka.

XVII Kina kɔzɔ ame ma 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ne, ti moyo rɔma ŋgï gɔ ndɔbɔ ma mo'dɔ zi Bɔko'ba. XVIII Tine ma minza milaŋa rɔma tilende gɔ wa ame ga Kurïsïtö ko'bɔ'bi dë tö ne, gɔ ki'di bɔ löwö tuwö dɔ Bɔko'ba. Bo o'dɔ 'deni ti lende kiya gbï ti ako'dɔ ma XIX gbï ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka mï gɔ kotɔ ma konzi. Mï liŋgere ma nime kisaki mɔlo di Yerosalema ŋbö kömö Iloriko ne, laja laka 'ba Kurïsïtö na muwöwö 'deni pili teyi. XX Akiteri ma nduwë tuwöwö laja 'ba Kurïsïtö nime mï gɔ bi ame ga lëbï mo kömö dë gba teyi ne. Römöyï kinza mebe mo'ba ma 'bama ra dɔ gbɔndɔ kujë 'ba bɔ mɔtɔ. XXI Kina kɔzɔ ma tönë mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, “Lïjë ame ga kiya lende abo dë zïnnï ne ti ko'ja ŋgï. Kina lïjë ame ga kuwö dë ne ti kikali ŋgï.”

Teri 'Ba Pɔlo Gɔ Tari Romo

XXII Gɔ kö'du mo na me këdï kota ma 'deni nduwë mï konzi kinza tömö ziye yayi ne. XXIII Tine le'jete ndɔbɔ ma mï kapa gɔ bi mɔtɔ

naga nime bine mote 'deni. Kina kɔzɔ ame miteri 'deni kulöwö 'dɔ tari ziye yayi kɔmɔ kɔɔ mo konzi ne, XXIV miteri 'dɔ to'ja ye mï tari ma Sepaniya. Kina 'dɔ kpe na ki'dike ma 'jaa gɔ kɔri di yayi ɔdɔ moloma 'deni ŋgï mbowa miliya rɔma tiye laka. XXV Tine ma gïrï nime mëdï gba mari Yerosalema toto a 'ba kɔnyi zi bilaka 'ba Bɔko'ba ama ga yayi ne. XXVI Römöyï kanisa ma mï Makedoniya ti ma Giriki bine omeri lende 'ba bɔ lisa ma mï löŋgö bilaka 'ba Bɔko'ba ma mï Yerosalema 'deni kina me lïjë koja kpa közï 'dɔ toto mo zïnnï. XXVII Lïjë na ŋgï kiteri ë'bënnï to'dɔ mo. Tine rɔ ma laka ëdï ŋgï rɔ wali zïnnï topi mo tara römöyï lïjë bɔ löwö ni o'ja yëyï 'ba Bɔko'ba 'deni di zi Yudayi. Kina ma laka mo na ŋgï zïnnï lïjë ma rɔ bɔ löwö tokɔnyi Yudayi tara ti wa ma lïjë këdï timo.

XXVIII Tine ɔdɔ mote ndɔbɔ nime 'deni mi'di kpa közï nime 'deni zïnnï, ti mudö kebe ziye yayi mala nduwë Sepaniya. XXIX Kina mikali ŋgï tömö ma ziye yayi ti këdï ŋgï lɔ ti yëyï 'ba Kurïsïtö.

XXX Kpe löndö ma ga, kɔzɔ ame ze 'deni rɔ akɔtɔ mï ŋere ze Yësu Kurïsïtö ne, moma'jo rɔma ziye, odɔ'bɔke rɔye kɔtɔ tö mï mötu ko'dɔ gɔma, mï akɔ'ɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka. XXXI Umötuke gɔma 'dɔ Bɔko'ba kokɔnyi ma kitata ma di zi ma kinza ki'di dönnï dë gɔ lende abo ga di mï dɔyayi 'ba Yudayi ne. Kina gbï gɔ bo ki'di bilaka abo ga ma mï Yerosalema kogba kpa közï nime mëdï moto ne ti mï këyï. XXXII Kina gɔ mako ti ziye lɔ ti lɔŋɔ kina ɔdɔ këdï ŋgï rɔ ako'dɔkɔ abo 'ba Bɔko'ba gɔ mindawo rɔma titi mbowa ziye yayi. XXXIII Bɔko'ba bɔ lende këyï koloma tɔ kpe kɔtɔ tiye pili. Amini.

XVI

Akumötö 'Ba Pɔlo

I Ma na me mëdï moja lëmï ze Poyibe kari ziye. Lɔko na rɔ bɔ ndɔbɔ 'ba kanisa ma mï Keŋgoriya. II Inda'bake nï laka rɔ 'ba Kurïsïtö ŋere ze, kpe bilaka 'ba Bɔko'ba okɔnyike nï ti wa ma lɔko ko'dɔkɔ di ziye. Römöyï lɔko o'dɔ kɔnyi 'deni zi ma konzi gbï ti gbagba ma.

III Umötöke Purïsïkïla ni ti Akowila bɔ ndɔbɔ lëpï ma ga mï Yësu Kurïsïtö. IV Lïjë na tönë kilaŋa rönnï gɔ lende ma ame ma na dë ŋge kɔtɔ mëdï mileki yëë'dï mo zïnnï, tine rɔ gɔ bilaka 'ba kanisa pili ma rɔ bɔ löwö mo ga ne. V Kina umötöke bilaka 'ba kanisa ame ga pili këdï kotɔtɔ kpënnï bi mötu liŋɔ 'bënnï ne.

Umötöke Epaneto ame mɔ'ɔ kulöwö ne. Bo na rɔ dɔndende 'ba bilaka ma ki'di dönnï gɔ lende 'ba Kurïsïtö dɔgba di mï dɔyayi 'ba Asiya. VI Umötöke Mariya. Lɔko ma ko'dɔ ndɔbɔ kulöwö ziye mo tönë. VII Umötöke Andonika ni ti Yunïya, lïjë ma rɔ wado ma mo tönë ga koloma ga tö mï maboso ne. Lïjë na rɔ ma kïlëbï kulöwö di mï löŋgö bɔ laja 'ba Kurïsïtö kina lïjë na gbï ki'di dönnï gɔ lende 'ba Kurïsïtö dɔgba di zö.

VIII Umötöke Ambolato ame rɔ 'ba Kurïsïtö mɔ'ɔ bo kulöwö ne. IX Umötöke Orobano lëpï ze mï ndɔbɔ 'ba Kurïsïtö. Kina umötöke Sitakiso ame mɔ'ɔ kulöwö ne gbï. X Umötöke Apele, bo ame kilagi toga kpa bo gɔ Kurïsïtö ne. Umötöke bilaka liŋɔ 'ba Aritobolo ga. XI Umötöke wado ma Erodiyona. Umötöke bilaka 'ba ŋere Kurïsïtö ame ga liŋɔ 'ba Narokiso ne.

XII Umötöke Turupïna ni ti Turupösa, lïjë ma ko'dɔ ndɔbɔ 'ba ŋere Kurïsïtö mo naga tönë ne, gbï ti Perosisi ame mɔ'ɔ kulöwö ko'dɔ ndɔbɔ 'ba ŋere Kurïsïtö kulöwö ne. XIII Umötöke Rupusa, bo ame ŋgï rɔ ma laka rɔ 'ba

ŋere Kurïsïtö ne. Kina umötöke ma bo gbï, lɔko ma tönë ko'dɔ ma ŋgï kulöwö kɔzɔ kole 'bënnï ne. XIV Umötöke Asunurïtö ni ti Pelegono ti Erome ti Pataroba ti Eroma ti löndö ame ga tïnnï ne. XV Umötöke Pilologo ni ti Yulïya gbï ti Nerewo ni ti lëmï bo ti Olomba ti bilaka 'ba Bɔko'ba ame ga pili këdï koloma tïnnï ne.

XVI Umötöke rɔye rɔ gɔ rɔye ti közï rïyö. Kanisa 'ba Kurïsïtö ame ga pili bine ne umötö ye pili.

Ndose Ma Ŋburuŋburu

XVII Löndö ma ga, moma'jo rɔma ziye, i'dike kɔmɔye kandi laka di zi lïjë bilaka naga nima këdï kiyandi a mɔtɔ tɔ ne ga 'beri di gɔ ma kiyandi ye timo lïjë këdï ko'de rɔ koza mï kanisa ki'di ya mɔtɔ ga kɔcɔ yaga di mï kɔri 'ba Bɔko'ba. Kinza kodɔ'bɔke dɔye dë tïnnï. XVIII Römöyï lïjë ama ga tara ne inza kpe rɔ toja laja 'ba Kurïsïtö ŋere ze, a 'ba gɔ kömönnï na lïjë këdï ë'bënnï rɔ to'dɔ mo. Lende koŋmi 'bënnï nima lïjë këdï kinene ne na lïjë ku'bölu ma kinza ŋgï lipo ti lende ɔtɔ naga ŋgï timo. XIX Ne ma 'beye lëbï 'be ame kpe ti dökï'dï kɔtɔ mï laja nime ne, ma konzi pili uwö 'deni. Gɔ kö'du mo na ma 'deni ŋgï ti mï këyï gɔ lende 'be. Tine mo'dɔkɔ ye gɔ këddïke ti akikali mï lende laka, tine lipo tara rɔ rumö zi lende kënyë. XX Kina ti bo Bɔko'ba bɔ lende këyï kiyaŋmi Satani ŋgï yaga ku'du bërï bi ndïye.

Lende këyï 'ba Yësu ŋere ze koloma tiye.

XXI Timatiyo bɔ ndɔbɔ lëpï ma umötö ye pili. Wado ma ga Lukïyö ni ti Yasona ti Sosipata umötö ye gbï pili.

XXII (Ma Terotiyo bɔ ma ki'di tugu waraga mo nime ne, mumötö ye pili mï möyï ŋere Kurïsïtö.)

XXIII-XXIV Gayo bɔ ma, ma Pɔlo mëdï moloma liŋɔ mo bilaka 'ba kanisa këdï kotɔtɔ kpënnï bi mötu liŋɔ abo ne umötö ye pili. Eraseto bɔ kikeki yamo 'ba turu ma mï gawo mo nime umötö ye. Löndö ze Korato umötö ye gbï pili.

XXV Dilekike yëë'dï ti zi bo Bɔko'ba ame tigɔ abo ki'di ye 'deni kɔrɔke kitigɔ mï ti'di dɔye gɔ laja laka 'ba Yësu Kurïsïtö mo tönë muwöwö ziye ne. Ame kina ŋgï ko rɔ laja mo tönë pa rɔ ma kusu kɔmɔ kɔɔ mo konzi ne, kina me kileme 'deni 'jaa nati yaga. XXVI Ileme 'deni yaga bi kɔpɔ ti akugu 'ba bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ga. Kina bo Bɔko'ba ma rɔ ŋburuŋburu mo tönë na me ki'di kö'du mo 'deni zi bilaka 'ba dɔyayi nime pili tikali mo gɔ lïjë ki'di dönnï gɔmo ko'dɔ pili. XXVII Rɔ löbu këdï zi bo Bɔko'ba ame bo na kɔtɔ kpökï rɔ bɔ akikali ne nduwë rɔ ŋburuŋburu ti möyï Yësu Kurïsïtö. Amini.

Akugu Ma Dɔgba 'Ba Pɔlo Zi Kanisa Ma KORINITO

I Ma Pɔlo mo ame Bɔko'ba kigeli ma 'deni gɔ ako'dɔkɔ abo rɔ bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö ne, ze ti Sɔsetene bɔ löndö ze, dumötö ye pili. II Mëdï mugu ame ziye kpe kanisa 'ba Bɔko'ba ma mï Korinito, kpe ame ga Bɔko'ba kïdëkï ye 'deni rɔ 'ba bo ga rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö gbï mï rɔ kodɔ'bɔ ti ma konzi mɔtɔ ga ame mï dɔliŋɔ nime pili këdï kumötu ti möyï bo Yësu Kurïsïtö ŋere 'bënnï ame kina gbï rɔ ŋere ze ne.

III Lende këyï ti yëyï abo 'ba Bɔko'ba 'bu ze ti 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö koloma kɔtɔ tiye.

Yëyï Ti Kurïsïtö

IV Mëdï nduwë rɔ to'dɔ yëë'dï mo zi bo Bɔko'ba ma gɔ lende 'be gɔ mï këyï nime bo ko'dɔ 'deni ziye kpe ma rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö ne. V Bo odɔ mɔri 'deni dɔye ki'di akikali gbï ti kpa kikali lende 'deni ziye. VI Kina gbï ŋgira'da 'ba laja 'ba Kurïsïtö alo 'deni ŋgï mïye, VII kɔcɔke dë du te di dɔ yëyï ma Bɔko'ba këdï ko'dɔ pili ziye naga mï kɔmɔ ki'di 'be gɔ tako 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö tileme rɔ bo. VIII Bo na ŋgï ti kogbɔ ye kö'böke ti mï këddï ŋbö kömö mï kada ma rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime kota ye kinza bɔti mɔtɔ rɔye mï kada 'ba tako abo nima. IX Bo Bɔko'ba na me kïdëkï ye 'deni mï rɔ kodɔ'bɔ ti kole abo Yësu Kurïsïtö ŋere ze nime kina bo bɔ tuyï mï lende abo na dë.

Lamo Ti Rɔ Koza

X Kpe löndö ma ga, mëdï mi'di ame ziye ti közï kakpa 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö. Utïke dɔ lende 'be bi kɔtɔ kinza rɔ koza yïmo. Odɔ'bɔke mïye ŋburu kɔtɔ mï meri 'be gbï ti lende kiya 'be ga. XI Römöyï muwö lëbï mo bine e'be Kulöwë ga ïyëtï zö tëgë lamo ëdï 'deni mï löŋgö ye yayi. XII Kpe lende 'be pili rɔ gɔye, ya mɔtɔ ga ebe tiya mo te, “Ma 'bama mösö gɔ Pɔlo,” ya mɔtɔ ga iya 'bënnï te, “Ma 'bama rɔ 'ba Apolo,” mɔtɔ ga tëgë, “Ma 'ba Pïtörö na,” tine ya mɔtɔ ga iya 'bënnï te, “Ma 'ba Kurïsïtö na.” XIII Wa'di ga na tara? Kurïsïtö mo ebe koza mïnï 'deni? Pɔlo na me kutötï kölë bine dɔ ŋgërï gɔye ne? Obapatisi ye rɔ bɔ kösö gɔ Pɔlo ga?

XIV Yëë'dï këdï zi Bɔko'ba, 'bama mobapatisi ama bɔtɔ dë di mï löŋgö ye yayi. Bilaka ma mobapatisi na ŋge rɔ Kurïsïpö ni ti Gayo. XV Kina kinza bɔtɔ mɔtɔ kebe kiya dë te obapatisi bo rɔ bɔ kösö gɔma. XVI Tine mɔtɔ e'be Setepana ga na ŋge mobapatisi. Momeri 'bama bɔtɔ mɔtɔ ma mobapatisi 'böwu di gɔ ame inza kpe. XVII Kurïsïtö oja ma dë tobapatisi bilaka, tine oja ma tuwöwö laja laka abo. Kina bo oja ma dë gbï 'dɔ tuwöwö mo ti akikali 'ba mï dɔ bilaka lesi kinza kuburu bi 'ba tutötï Yësu nime ra yaga.

Akikali Ma Laka

XVIII Römöyï tölë 'ba Kurïsïtö dɔ ŋgërï nime ma di zïnnï lïjë ma 'deni rɔ a 'ba tölë naga nima inda ŋgï kɔzɔ lende sari. Ne ma di zize ze ame këdï kɔmɔ ze ne ileme ŋgï rɔ tigɔ 'ba Bɔko'ba. XIX Mï buku 'ba Bɔko'ba yayi iya te, “Ti mirasi mï akikali 'ba bɔ lende kikali ni yaga. Kina ti mïlïkö mï kɔmɔ kandi 'ba bɔ kɔmɔ kandi ni yaga.”

XX Ne ɔdɔ kina këdï 'deni te tine lïjë bɔ lende kikali ni ëdï 'deni yala nati? Kina gbï lïjë ma rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kö'du ki'di mo tönë ga lïjë ëdï 'deni yala nati? Lïjë bɔ kpa kitigɔ mo tönë ga ëdï 'deni yala nati? Kina me

Bɔko'ba kileme 'deni bine akikali 'ba dɔliŋɔ nime ka ŋgï rɔ wa sari. XXI Römöyï bo Bɔko'ba ti akikali dɔ kiteli abo i'di tikali bo 'deni konya dönnï lïjë bilaka lesi ti akikali ma 'bënnï mo tönë. Tine ma ki'di dönnï gɔ laja rumö abo nime dëdï duwöwö kɔzɔ akiya 'bënnï 'ba laki ni ne na Bɔko'ba këdï kɔmɔ. XXII Yudayi iteri ma 'bënnï rɔ gɔ kotɔ rɔ akileme mo, tine Giriki oma 'bënnï rɔ gɔ akikali mo. XXIII Tine ma 'beze duwöwö eze ŋge rɔ lende 'ba tutötï Kurïsïtö ame koja kako di mïtɔrɔ ne. Kina me 'böwu Yudayi omba ma 'bënnï za rɔ gönnï teyi, tine ma di zi bɔ löwö ni ŋgï rɔ wa sari. XXIV Na ma di zïnnï lïjë Yudayi ni ti Giriki ame ga Bɔko'ba kïdëkï 'deni ne, Kurïsïtö mo na me ŋgï dëdï duwöwö. Bo na rɔ tigɔ 'ba Bɔko'ba gbï rɔ akikali mo. XXV Römöyï wa ame këdï kiya rɔ rumö 'ba Bɔko'ba ne ebe akikali 'ba bilaka lesi. Kina wa ame këdï kiya rɔ tikeŋme 'ba Bɔko'ba ne ebe tigɔ 'ba bilaka lesi.

XXVI Kpe löndö ma ga, omerike te ma tönë Bɔko'ba kïdëkï ye ne. Ma konzi di mï löŋgö ye inza rɔ bɔ akikali 'ba dɔliŋɔ nime. Ma konzi inza gbï rɔ bɔ tigɔ ala rɔ kole 'ba löbu ni. XXVII Tine Bɔko'ba igeli abo rɔ wa ame ga bilaka 'ba dɔliŋɔ nime kïdëkï rɔ rumö ne 'dɔ kodɔ rɔ kaya rönnï lïjë bɔ lende kikali ni. Bo igeli abo rɔ wa ame dɔliŋɔ kïdëkï rɔ ma keŋme naga ne 'dɔ kodɔ rɔ kaya rönnï lïjë bɔ tigɔ ni. XXVIII Bo igeli abo rɔ wa ame ga dɔliŋɔ kindiri kudölï kiya rɔ wa ma yawa ne 'dɔ kuburu lïjë bɔ rɔ löbu ni. XXIX Bo Bɔko'ba o'dɔ kɔzɔ a nima tara kinza bɔtɔ kari kebe ra tonyo koso mo zi bo. XXX Bo Bɔko'ba na ko'de ye 'deni rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö. Kina me bo i'di Kurïsïtö 'deni rɔ akikali zize. Ti Kurïsïtö na ki'di ze 'deni rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba gbï rɔ 'ba bo ga kutë gɔze 'deni yaga. XXXI Kina 'deni kɔzɔ ma tönë mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, “I'dike lïjë ame ga ko'dɔkɔ tonyo koso ne konyo ti gɔ wa ma Bɔko'ba ko'dɔ.”

II

Laja 'Ba Kurïsïtö

I Ne ma 'bama, löndö ma ga, me tönë mari ziye yayi tuwöwö a ma Bɔko'ba kusu dɔmo 'deni pa naga ne, muwöwö dë ti kpa kitigɔ ala ti akikali 'ba bilaka lesi. II Mï kada ma mëdï tiye yayi nima mi'di dɔma kudölu ŋgï di gɔ wa pili, Kurïsïtö na ŋge mi'di kɔmɔ ma tuwöwö mo ziye gbï ti lende 'ba tutötï bo. III Mï kada nima ma ŋgï du kinza tigɔ mo, rɔma kö'bö tïlë'dï di zi tikere. IV Kina laja ma ti lende kiya ma ŋgï du kinza lende kikali mo, tine rɔ akileme tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka. V Tine ti'di dɔye gɔ lende 'ba Kurïsïtö inza gɔ akikali 'ba dɔ bilaka lesi. Tigɔ 'ba Bɔko'ba na.

Akikali Ma Rɔ 'Ba Bɔko'ba

VI Ne ma di zi ya ame ga kandi 'deni mï lende 'ba Bɔko'ba ne lende kikali mo na me dëdï duwöwö. Ne tine inza rɔ akikali ma 'ba dɔliŋɔ nime ala 'ba ŋere mo ga ame këdï kiteli ë'bënï ŋgï yaga ne. VII Akikali nime dëdï duwöwö ne 'ba Bɔko'ba na. Bo na kusu abo dɔmo 'deni di zi bilaka. Bo iteri 'deni mɔlo di bi tisaki mo 'dɔ do'ja rɔ löbu timo.

VIII Ŋere 'ba dɔyayi nime ma kɔtɔ mɔtɔ te ikali akikali nime dë. Ma lïjë këdï kikali ra dëne lïjë inza kutötï Kurïsïtö ŋere 'ba dɔ wa pili. IX Tine kɔzɔ ma tönë mï buku 'ba Bɔko'ba ne iya te, “Wa ame kɔmɔ ko'ja dë mbili kuwö dë gbï dökï'dï bɔtɔ komeri dë ne na rɔ wa ma Bɔko'ba kileŋo 'deni dömöyï ya ma kɔ'ɔ bo naga.” □ Tine Bɔko'ba i'di Nyï Kɔtɔ Laka 'deni kugbë'du gɔmo zize. Römöyï Nyï Kɔtɔ Laka na rɔ bɔ kote gɔ lende 'ba Bɔko'ba ame ga pele ŋbö rɔ ma kusu bitɔ ga yayi ne. XI Kina gbï kɔzɔ ame nï mɔtɔ dökï'dï yï na ŋge rɔ bɔ

kikali gɔ lende 'bï ga 'doyi ne, kina gbï tara Nyï Kɔtɔ Laka abo 'ba Bɔko'ba na ŋge rɔ bɔ kikali gɔ lende abo ga 'doyi. XII Kina ma 'beze a 'ba dɔliŋɔ nime na dë ki'di rönï zize. Nyï Kɔtɔ Laka abo 'ba Bɔko'ba na bo ki'di zize tikali kpa közï abo ma bo ki'di zize.

XIII Kina me dinza kpe dilende ti akikali ame rɔ meri 'ba bilaka ne. Tine dëdï dilende ti wa ame ga Nyï Kɔtɔ Laka na kiyandi ze timo ne, tïyëtï gɔ lende mo zi ame ga bo këdï 'deni yïmo ne. XIV Bɔ ame kinza Nyï Kɔtɔ Laka yïmo ne o'ja a mɔtɔ rɔ kpa közï nime kako di zi Nyï Kɔtɔ Laka ne dë du te. Ikali dë gbï inda ŋgï rɔ lende sari di zi bo. Römöyï todɔrɔ bïcï lende mo ŋge ti Nyï Kɔtɔ Laka. XV Kina bɔ ame ti Nyï Kɔtɔ Laka ne na rɔ bɔ kodɔrɔ bïcï lende pili, tine bɔtɔ ɔ'bɔ dë todɔrɔ bïcï lende abo. XVI Kina kɔzɔ ma tönë mï buku 'ba Bɔko'ba ne iya te, “Yë na kikali meri 'ba Bɔko'ba? Yë na kɔ'bɔ ti'di lende zi bo?” Tine na rɔ ze mo. Ze na ki'di akikali 'ba Kurïsïtö 'deni zize.

III

Tïyöbu Mï Laja 'Ba Kurïsïtö

I Ne kpe löndö ma ga, mɔ'bɔ dë tilende ziye kɔzɔ tilende zi ya ame ga 'deni ti Nyï Kɔtɔ Laka naga tara. Milende 'deni ziye kɔzɔ tilende zi bilaka 'ba dɔliŋɔ nime römöyï kpe gba rɔ kole kuru mï ti'di dɔye gɔ lende 'ba Kurïsïtö. II Mba na gɔ mi'di kpeye. Mi'di akonyo ma kitigɔ dë ziye römöyï ɔ'bɔke dë gba tonyo mo. Kpe gba ɔ'bɔke dë tonyo wa. III Kpe e'be ŋgï gba kɔzɔ bilaka ma 'ba dɔliŋɔ nime. Me mï kombi ni ti kpa kogba këdï gba mï löŋgö ye ne kpe 'ba dɔliŋɔ nime na dë gba ya? Kpe gba ŋgï ŋburu mï loma 'ba dɔliŋɔ nime. IV Me ɔdɔ ya mɔtɔ ga kënyï kiya 'bënnï te, “Mösö 'bama gɔ Pɔlo,” mɔtɔ ga iya te, “Mösö 'bama gɔ Apolo,” ne lende 'ba dɔliŋɔ nime na dë?

V Apolo mo bo rɔ wa'di? Kina Pɔlo mo bo rɔ wa'di ga? Ze eze ka ŋgï rɔ bɔ ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba ziye ti'di dɔye gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö. Ze nime kpaki rïyö mɔtɔ ndɔbɔ ma ŋere Yësu ki'di 'deni zïyï na me këddï ko'dɔ. VI Mïdïyë ma 'bama 'deni rɔ kupö mo kina Apolo ako ma 'ba bo 'deni kodɔ rɔ mini dɔmo. Tine Bɔko'ba na ki'di 'deni kïyöbu. VII Kina me bɔ ma kïdïyë mo ti bɔ ma kodɔ mini dɔmo pili inza rɔ a ma kembe. Bɔko'ba bɔ ki'di kïyöbu mo nima bo na rɔ dɔ kiteli. VIII Bɔ kïdïyë mo ti bɔ kodɔ mini dɔmo lïjë kpaki rïyö rɔ ma koriya. Ze nime mɔtɔ Bɔko'ba ëdï ki'di bi gomɔ 'ba röyï zïyï kɔzɔ ma ko'dɔ. IX Ze rɔ lëpï mï ndɔbɔ abo 'ba Bɔko'ba kina kpe na rɔ nyaka abo mo ga. Kina kpe na gbï rɔ rö abo 'ba Bɔko'ba.

X Ti mï këyï nime Bɔko'ba ki'di ra zö ne ma ŋgï rɔ ajonyi 'ba to'ba rö mugë gbɔndɔ mo 'deni kina me bɔ mɔtɔ këdï 'deni rɔ to'ba dɔmo teyi. Tine nï mɔtɔ oŋgɔ röyï laka di bi to'ba mo. XI Römöyï Kurïsïtö Yësu na ŋge kɔtɔ kpökï Bɔko'ba kugë 'deni rɔ gbɔndɔ rö nime. Gbɔndɔ mɔtɔ ma 'dɔ kugë 'beri di gɔ ame inza kpe. XII Kina ya mɔtɔ ga ti kubö dɔmo 'deni teyi ti yamo köbököbö ti sïtërï ti döku ma kele kulöwö naga. Kina mɔtɔ ga ti kubö ma 'bënnï 'deni ti ŋgërï ni ti mɔli ti kolɔkɔ. XIII Tine tetenɨ 'ba ndɔbɔ mo ti kinda 'jaa mï kada 'ba tileme Kurïsïtö. Römöyï mï kada mo nima pa'do ma löbu ti kako ku'dö'dö gɔ ndɔbɔ ko'dɔ 'bï 'ba mɔtɔ kileme kïnë mo yaga. XIV Ɔdɔ a 'bëyï 'ba mɔtɔ ame kubö dɔ gbɔndɔ nima ne konya dɔ pa'do ti ko'ja kpa közi 'bï ŋgï. XV Ne ɔdɔ 'bëyï 'ba mɔtɔ na kilaŋma yɔ o'ja ɔtɔ dë kpe gɔmo. Nï mo na ŋge ti kɔmɔ ë'bï ŋgï kɔzɔ a ma kɔmɔ di mï pa'do.

XVI Ikalike 'deni rɔ ma laka kpe
na rɔ rö löbu 'ba Bɔko'ba kina Nyï
Kɔtɔ Laka abo ëdï koloma mïye.
XVII Kina me ɔdɔ bɔ mo kebe kirasi
rö 'ba Bɔko'ba nime Bɔko'ba ti
kirasi bɔ mo tɔ nima gbï. Römöyï
rö löbu abo 'ba Bɔko'ba rɔ a ma
koro, kina me 'deni rɔ kpe.
XVIII Kinza bɔtɔ mɔtɔ kebe
ku'bölu rɔ bo dë kpe. Bɔ ame
komeri rɔ bo tëgë bo bɔ lende
kikali na gɔ akikali 'ba dɔliŋɔ
nime ne, i'dike bo kuyï rɔ bo ti
yaga rɔ rumö gɔ bo këdï rɔ bɔ
lende kikali ma laka. XIX Römöyï
wa ame bilaka 'ba dɔliŋɔ nime
këdï kïdëkï rɔ akikali ne ka ŋgï
rɔ lende yawa di kɔmɔ Bɔko'ba.
Kɔzɔ ma tönë kugu mï buku abo
ne iya te, “Bɔko'ba o'ba lïjë bɔ
lende kikali ni 'deni lïjë kilaka mï
kɔmɔ kandi 'bënnï ga.” XX Kina
mɔtɔ gbï iya te, “Ŋere Bɔko'ba
ikali meri 'ba bɔ akikali ni nima
dɔ ɔtɔ mo inza.” XXI Kina kinza
nï mɔtɔ kidewo bɔtɔ mɔtɔ dë ka
ndeŋi. Wa pili zïyï rɔ ë'bï ga.
XXII Pɔlo ni ti Apolo ti Pïtörö ti
dɔliŋɔ nime ti dïdï ni ti tölë ti wa
ma gïrï naga nime gbï ti ma 'jaa
kɔwɔ yayi naga rɔ gönnï lïjë wa
naga nime pili ë'bï ga na. XXIII Tine
nï rɔ 'ba Kurïsïtö kina Kurïsïtö ma
'ba bo rɔ 'ba Bɔko'ba.

IV

Bɔ Ndɔbɔ 'Ba Kurïsïtö

I Ma 'beze ma laka mo na gɔ
koŋgɔke ze kɔzɔ bɔ ndɔbɔ 'ba
Kurïsïtö ga bɔ koŋgɔ gɔ a 'ba
Bɔko'ba mo tönë ga pa rɔ ma kusu
ne. II Tine wa ma ko'dɔkɔ di zi
bɔ koŋgɔ gɔ wa na rɔ toŋgɔ gɔmo
laka. III Ne ma 'bama ame gɔ
kpe ala bilaka mɔtɔ kodɔrɔ bïcï
lende rɔma gɔ ndɔbɔ ko'dɔ ma ne,
o'dɔ ɔtɔ dë zö. Ma pele modɔrɔ
bïcï lende mo dë gbï. IV Ma di
zö ma rɔ ma kɔpɔ mï ndɔbɔ ma,
ne tine ileme dë du te ma 'deni
ŋgï rɔ ma laka. Ŋere Yësu na
ti kodɔrɔ bïcï lende ma. V Kina
kinza kodɔrɔke bïcï lende 'ba bɔtɔ
mɔtɔ dë ŋgï gba tötï tara kota
kinza ma kada mo kömö titi. Burë
ma ŋburuŋburu pili ëdï koda tako
'ba ŋere Yësu titi ŋbö. Bo na
ti koja wa pili ma rɔ ma kusu
naga pili yaga kpaki ti meri 'ba
mï dökï'dï bilaka. Kina ti nï mɔtɔ
ko'ja rɔ koyo ame koriya tïyï ne
ŋgï di zi Bɔko'ba.

VI Kina me löndö ma ga, wa
naga nime pili dɔŋgala mo ga
miyari 'deni tize, ze ti Apolo 'dɔ
kutuke rɔye gɔ lende ko'dɔ ze.
Kina gbï gɔ kikalike mï 'jɔ 'ba
lende mumë tönë kiya te, “Mï
akïyënï ɔrɔke gɔ ame kugu ne.”
Kina kinza nï mɔtɔ kombi döyï
dë kubï gɔ ya mɔtɔ ga tine kebe
kudölï mɔtɔ ga. VII Nï, yë na ki'di
yi mbiri dɔ lëpï yï ga? Tara ne
ë'bï naga nima Bɔko'ba na dë pili
ki'di? Ne gɔ wa'di na këddï kombi
döyï timo kɔzɔ i'di dë rɔ ti'di zïyï
tara gɔmo?

VIII Kpe, ëddïke 'deni ti wa ma
ko'dɔkɔke mo naga? Kina kpe
'deni rɔ bɔ mɔri mo nati? Kpe
'deni rɔ ŋere mo nati ko'ja dëdï
'beze gba rɔ bɔ sari? Ne ma
kiya te këddïke ra 'deni ŋgï rɔ
ŋere mo dëne ëdï kele ŋgï sowa
gɔ dëdï gbï rɔ ŋere kɔtɔ tiye.
IX Tine ma di zö bine inda kɔzɔ
iya te Bɔko'ba i'di ze bɔ laja abo
ga tëdï ŋgï wötï titiyi bërï kɔzɔ
bilaka ame kodɔ karama 'deni
dɔmo tupö mo yaga kɔmɔ bilaka
pili te ne tara 'dɔ kɔmɔ dɔliŋɔ
löbu nime ti malayika ni pili ko'ja
rɔ kaya ze. X Ze ma 'beze 'deni ŋgï
yaga rɔ rumö dömöyï Kurïsïtö,
tine kpe ma 'beye na 'deni rɔ bɔ
akikali. Deŋme ma 'beze 'deni
ŋgï du yaga, tine kpe na 'beye
rɔ ma kitigɔ. Kpe koro ye 'beye
kubï gɔye, tine kudölï ze ma 'beze.
XI Mɔlo tönë bine ŋbö kömö mï
kada nime tɔne ze ŋgï rɔ 'bö ti
koda mini kinza bɔŋgɔ rɔze këdï
koto tomba ze dulë dote gɔ bi ti

yida rɔze, XII do'dɔ ndɔbɔ ti közïze
ti tende. Ɔdɔ kogbɔki ze do'dɔ ŋgï
rɔ ëyï zi bilaka mo ga. Ɔdɔ kodɔ
gomɔ rɔze dombi ŋgï. XIII Ɔdɔ
kumu kpa pele gɔze dileki dɔmo
ŋgï rɔ ma këyï. Mɔlo nime ze ŋgï
kɔzɔ yërï naga tara zi dɔliŋɔ pili.
XIV Wa naga nime mëdï mugu
ne, minza mugu ziye 'dɔ ki'di rɔye
kaya. Tine mugu ziye tiyandi ye
timo römöyï kpe kole ma ga ma
mɔ'ɔ kulöwö na. XV Kpe 'deni
le'jete ti bɔ koŋgɔ gɔye ga ŋbaŋi
mï kɔri 'ba Kurïsïtö nime, tine 'bu
ëdï ŋge kɔtɔ. Ma na 'deni ŋge
rɔ 'bu ziye mï kɔri 'ba Kurïsïtö
nime römöyï ma na muwöwö laja
laka mo ziye. XVI Kina me mëdï
miya ziye ogbake görö dɔma.
XVII Gɔ kö'du mo na me mëdï moja
Timatiyo kari ziye yayi ne. Bo na
rɔ kole ma ame mɔ'ɔ kulöwö ne.
Bo bɔ ndɔbɔ ma laka 'ba ŋere ze
Kurïsïtö mo na. Bo ti ki'di ye 'deni
ŋgï komerike gɔ akiyandi mo ga
ame mo'dɔ kote mï kanisa naga
nime mï gɔ bi löbu nime pili ne.
XVIII Ya mɔtɔ ga ubötö ga rönnï
'deni ŋgï yayi nime te, lïjë omeri
'bënnï tëgë minza mako kpe tori
ye. XIX Ne ɔdɔ ŋere Yësu Kurïsïtö
ko'dɔkɔ ŋgï zö ti mömö gïrï naga
nime yayi. Kina ti mako muwö,
moŋgɔ a löbu tɔ nima lïjë bɔtɔ
bɔ kubötö rönnï naga nima këdï
ko'dɔ ne. XX Römöyï ŋere löbu 'ba
Bɔko'ba inza ŋge rɔ lende kiya,
tine kina rɔ tigɔ. XXI Kina me ma
yala na ko'dɔkɔke? Gɔ mako ziye
ti nyɔ'bɔ? Ala gɔ mako ti akɔ'ɔ ti
dökï'dï këyï?

V

Lende Kënyë Mï Kanisa

I Mi'di ame te ziye, lëbï mo ëdï
kiya rönï kako zö bine tëgë yërï
ko'dɔ ma kënyë ame ya ma kinza
kikali Bɔko'ba dë naga pele kɔ'bɔ
dë to'dɔ mo ne ëdï 'deni ko'dɔ rönï
mï löŋgö ye yayi. Bɔ mɔtɔ kebe
kö'dö ti 'ja 'ba 'bu bo. II Ne ma
tara ne 'dɔ koyoke rɔye tondo ga?
O'ja dëne 'dɔ kuduke kogake bo
bɔtɔ bɔ ko'dɔ mo nima yaga di mï
löŋgö ye. III-IV Ne ma 'bama ame
yida rɔma pele ŋbö rɔ ma kɔwɔ di
rɔye ne, mëdï tiye mï meri. Kina
me mï möyï Yësu Kurïsïtö ŋere ze,
modɔ karama mo 'deni dɔ bɔtɔ bɔ
ko'dɔ lende nime kɔzɔ yida rɔma
ëdï tiye yayi. Mï kpa kotɔtɔ 'be ti
mëdï ŋgï tiye mï meri. Kina ti tigɔ
'ba ŋere Yësu V odɔke kpa bɔ nima
zi Satani 'dɔ kupö yida rɔ bo mo
nima yaga tine gɔ ŋere Yësu kɔmɔ
dïdï bo 'jaa mï kada ame 'deni rɔ
'ba bo 'ba ŋere ne.
VI Dɔ kombi 'bï 'ba mɔtɔ ileki
aa röyï. Ikalike lende mumë
tönë kiya te, “Laŋga titiyi pele
i'di ruzu ma löbu ŋgï kö'bu.”
 Kina ti otɔtɔke laŋga ma mɔlo
'ba lende kënyë ti yaga di mï
löŋgö ye 'dɔ këddïke ti yaga 'doyi
rɔ wa la'ja kɔzɔ maŋgolɔ'bɔ 'ba
Pasaka ame kinza laŋga gɔmo ne
tara. Rɔ ma laka kpe na 'deni
ŋgï tara römöyï Kurïsïtö kamölö
'ba karama 'ba Pasaka ze mo
tönë umu 'deni. VIII Kina donyoke
karama ze ti. Tine kinza donyoke
dë ti maŋgolɔ'bɔ ma ti laŋga mɔlo
tönë ga gɔmo ame rɔ dɔkomali
lende kënyë ne. Donyoke ti
maŋgolɔ'bɔ ma laka ma kinza
laŋga gɔmo ame kina rɔ lende
kodɔrɔ ni ti dökï'dï kɔtɔ ne.
IX Mï waraga ma tönë mugu
ziye ne miya 'deni ziye kinza
kodɔ'bɔke dɔye dë ti bɔ yërï.
X Tine miya dë te kinza kodɔ'bɔke
dɔye dë ti bɔ yërï ma gba kinza
kikali Bɔko'ba dë naga ti bɔ
tomɔmi wa ni ti bɔ 'bögö ni ti bɔ
akoro ni. Todɔ'bɔ dɔye dë tïnnï
mo omba kina rɔ tënyï tari ŋburu
mï kɔtɔ yaga di mï dɔliŋɔ nime.
XI Tine 'jɔ 'ba lende ma miteri mo,
ya ame ga ŋgï këdï kïdëkï rönnï
'deni zize rɔ löndö tine këdï gba
to'dɔ yërï rɔ bɔ tomɔmi wa rɔ bɔ

kulömu kpënnï zi akoro rɔ bɔ ti'ja rɔ bɔ layi gbï rɔ bɔ 'bögö ne na gɔ kodɔ'bɔke dɔye dë tïnnï. Bilaka ma kɔzɔ a nime te pele rɔ akonyo kinza konyoke dë gbï timo bi kɔtɔ.

XII-XIII Tine todɔ karama dɔ ya ma kinza rɔ 'ba kanisa naga nima ndɔbɔ ma na dë. Bɔko'ba na ti kodɔ karama dönnï. Ne gɔ wa'di na kpe kodɔke karama dë dɔ lëpï ye ga ame tiye mï kanisa ne? Mï buku 'ba Bɔko'ba yayi iya 'deni te, “Ogake bɔ lende kënyë yaga di mï löŋgö ye.”

VI

Burë Mï Löŋgö Bilaka 'Ba Bɔko'ba

I Gɔ wa'di na ɔdɔ nï mɔtɔ këddïke ti lende mbowa mï löŋgö ye ti löndö yï mɔtɔ kebe kogba lende mo za koto kari zi bilaka ma yaga kola bilaka 'ba Bɔko'ba? II Nï, ikali dë du bilaka 'ba Bɔko'ba na këdï ko'dɔ burë 'ba dɔliŋɔ nime pili kada mɔtɔ? Ne ɔdɔ kpe na këddï ko'dɔke burë 'ba dɔliŋɔ 'deni, gɔ wa'di na kɔ'bɔke dë tileŋo lende ma titi naga nime? III Ikalike dë du ma ze na dëdï do'dɔke burë 'ba malayika ni kada mɔtɔ? Ma tara ne kina dë kïrïndï kebe lende 'ba loma ze bine? IV Ne kina me 'böwu ɔdɔ lende ma te ga ko'dɔ rönnï, gɔ wa'di na kebe kotoke za zi ya ma kinza rɔ ɔtɔ mï kanisa naga? V Laŋa rɔye. Kpe nima pili bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ te inza mï löŋgö ye nima rɔ bɔ kikali lende ame gɔ kɔ'bɔ tote burë 'ba mï löŋgö ma löndö? VI Kina me ŋgï 'deni nï mɔtɔ kogba löndö yï ŋgï koto za zi ma kinza ki'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba naga na ko'dɔ burë mo.

VII Me këddï kari kɔrɔke 'deni za kɔmɔ burë te ne, o'ja Satani na ka'da ye 'deni 'di? Ma laka mo dëne kolake ra ŋgï gbɔ kirasi lende ziye kolɔ e'be ga kinza lende gɔmo? VIII Ne ame kpe ma tönë mo 'deni ko rɔ löndö ne na kënyïke za aa 'böwu tirasi lende tolɔ wa rɔ gɔ rɔye.

IX Ikalike dë du? A mɔtɔ rɔ bɔ lende kënyë 'dɔ kɔdɔ mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba inza du te. Kinza ki'dike ku'bölu ye dë. Bɔ rɔnyɔ ni ti bɔ tulömu kpënnï zi akoro ni ti bɔ yërï ni ti bɔtɔni ma këdï ki'di kö'dö tïnnï naga X ti bɔ 'bögö ni ti bɔ tomɔmi wa ni ti bɔ layi ni ti bɔ ti'ja ni ti bɔ akolɔ ni, lïjë nime pili a mɔtɔ rɔ tɔdɔ zïnnï mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba inza du te. XI Ya mɔtɔ ga di mï löŋgö ye nima bina kina gbï pa tönë kɔzɔ a nime te. Tine urögö ye 'deni di mï lende kënyë. O'de ye 'deni zi Bɔko'ba ki'di ye 'deni yaga rɔ ma laka kɔmɔ bo ti möyï ŋere ze Yësu Kurïsïtö gbï ti Nyï Kɔtɔ Laka abo 'ba Bɔko'ba ze.

I'di Yida Röyï Zi Kurïsïtö

XII Nï mɔtɔ ti kiya te, “Ma rɔ dɔ ŋgölö bi to'dɔ wa pili.” Ne ti mileki zïyï te, “Yëë, tine wa pili inza rɔ yëyï zïyï.” Ma gbï rɔ dɔ ŋgölö bi to'dɔ wa pili. Tine mola rɔma dë zi a mɔtɔ kuyï ma rɔ atɔli 'bënï. XIII Ne ɔdɔ nï mɔtɔ kiya te, “Akonyo zi mï kina mï zi akonyo,” ti miya te, “Yëë, ne tine kada mɔtɔ Bɔko'ba ti kote dɔmo kpaki rïyö yaga.” Yida rɔ nima i'di dë zi bilaka 'dɔ to'dɔ yërï timo, tine i'di 'dɔ toja laja 'ba ŋere Kurïsïtö timo. Kina bo na gbï këdï koja gɔ wa pili zi yida rɔze. XIV Bɔko'ba ombi Kurïsïtö 'deni koja yaga di mï tölë kina ti bo ko'dɔ gbï tara zize ti tigɔ abo nime.

XV Kpe ikalike dë du yida rɔze nime na rɔ kapa yida rɔ Kurïsïtö? Tine 'dɔ kebe kogba kapa yida rɔ Kurïsïtö nime 'böwu tondo ga ko'dɔ rɔ kapa yida rɔ bɔ rɔnyɔ? Kinza kpe du tara lipo. XVI Kpe, ikalike dë? Nï bilaka ame kinda'ba döyï 'deni ti bɔ rɔnyɔ nï 'deni rɔ akɔtɔ tïnï. Buku 'ba Bɔko'ba iya lende nime 'deni te, “Lïjë nima kpaki rïyö 'deni rɔ yida rɔ kɔtɔ.” XVII Kina me bɔ ame

kodɔ'bɔ rönï 'deni ti Kurïsïtö 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö.
XVIII Kpe, otɔke rɔye yaga di rɔ yërï. Lende kënyë ma laki naga nima pele pili ëdï 'bënnï yaga di mï yida rɔ. Tine bɔ ame ko'dɔ yërï ne irasi lende 'deni mï yida rɔ bo. XIX Ikalike dë du yida rɔye na rɔ rö 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ame Bɔko'ba ki'di 'deni ziye këdï koloma mïye ne? Kpe, inzake kpe rɔ 'ba gbagba ye, tine kpe 'deni yaga rɔ 'ba Bɔko'ba. XX Bo ugö ye 'deni rɔ tugö. Kina i'dike yida rɔye ti kileme rɔ löbu abo 'ba Bɔko'ba.

VII

Lende 'Ba Togbe 'Ja

I Gɔ lende 'ba wa ma tönë ga kuguke zö bine ne, dɔgba mo miya te ele zi bɔtɔni 'dɔ kosa a mɔtɔ rɔ 'ja dë. II Ne gɔ ame yërï ko'dɔ këdï 'deni ŋgï kulöwö te ne, ma laka mo zïyï nï bɔtɔni kogbe 'ja 'bï zïyï, gɔ 'ja gbï yɔ mɔtɔ këdï ti më'dë yï. III Kina gɔ nï më'dë kinda'ba 'ja 'bï laka. Kina 'ja gbï tara lɔko kinda'ba më'dë nï laka. IV 'Ja lɔko inza ti közï kakpa dɔ yida rönï, a 'ba më'dë nï na. Kina bɔtɔni gbï inza ti közï kakpa dɔ yida rɔ bo, a 'ba 'ja abo na. V Kinza kebeke dë toza mï rö, tine ŋge ɔdɔ kpe na kutïke e'be dɔ lende mo 'deni 'dɔ toloma titi mbowa tara mï tö'dö dɔ ndö bi to'dɔ mötu. Di pötö mo ileki kodɔ'bɔke dɔye kinza Satani ko'ja kpa kɔri ra di rɔye ti akiyɔzɔ mï togbɔ dɔ yida rɔye nima.

VI Miya ama 'deni ŋge tara, tine inza rɔ kö'du ki'di. VII Miteri 'bama dëne gɔ këddïke ra pili kɔzɔ ma te. Ne oŋgɔ, Bɔko'ba oza loma 'deni pili zize rɔ gege nï mɔtɔ ti 'bëyï ama gbï ti 'ba bo.

VIII Tine zi ya ma kinza kogbe rönnï dë gba naga ti makuru'bë ni, ma laka mo zïnnï gɔ lïjë koloma ë'bënnï kö'bö ŋburu kutu nnï tara kɔzɔ 'bama te. IX Ne ɔdɔ nï mɔtɔ kɔ'bɔ dë togbɔ dɔ yida röyï, ogbe 'bëyï zïyï. Togbe mo na laka kinza ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ kogba döyï ra.
X Tine ziye kpe ame ga kogbeke rɔye 'deni ne, wa nime mëdï miya ne lende ma na dë, tine 'ba ŋere ze Yësu na. Kinza 'ja kebe kënyï dë di gɔ më'dë nï. XI Ɔdɔ nï 'ja mo kënyï, oloma ŋgï ŋburu tara mɔtɔga kileki zi më'dë yï mo nima. Kina kinza nï bɔtɔni kebe koga 'ja 'bï dë gbï.

XII Ziye kpe ma laki mo ga, ame mëdï miya ziye ne ma 'bama na, 'ba ŋere Yësu na dë. Ɔdɔ nï löndö mɔtɔ këddï ti 'ja ame gba ki'di dönï dë gɔ lende 'ba Yësu ne, kinza koga ni dë ɔdɔ lɔko kutï toloma tïyï. XIII Kina gbï tara nï 'ja ame këddï ti më'dë ma kinza ki'di dönï dë gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne, kinza kënyï dë di gɔ bo ɔdɔ bo kutï toloma tïyï. XIV Römöyï bɔtɔni ma kinza ki'di dönï dë pele gba gɔ lende 'ba Yësu nima ti ko'ja yëyï 'ba Bɔko'ba gɔ lende 'ba 'ja abo. Kina 'ja ma kinza ki'di dönï ti ko'ja yëyï gbï gɔ lende 'ba më'dë nï. Ɔdɔ kinza tara kole 'be ga ti këdï ŋgï rɔ ti'da kɔmɔ Bɔko'ba. Tine rɔ ma laka lïjë rɔ 'ba bo. XV Ne ɔdɔ kiya te ma kinza ki'di dönï dë mo nima ko'dɔkɔ tïyëyï gbe 'bënnï nima, i'dike lïjë koza gönnï ŋgï. Römöyï a mɔtɔ inza bine ame kudödu löndö ti lëmï nime rɔ akɔtɔ. Bɔko'ba ïdëkï ye toloma mï lende këyï. XVI Nï 'ja, ikali tondo ma këdï kɔmɔ më'dë yï di mï tölë? Kina nï bɔtɔni, ikali tondo ma këdï kɔmɔ 'ja 'bï?

Ndose 'Ba Pɔlo Zi Kanisa

XVII Tine ndose ame mola zi kanisa pili na me. Nï mɔtɔ oloma kö'bö gɔ loma 'bï ame ŋere Kurïsïtö ki'di 'deni zïyï Bɔko'ba kïdëkï yi teyi ne. XVIII Nï ame dëkï kömö zïyï ko'ja kilele yi 'deni ne, kinza kebe dë kpe 'dɔ tïyölu kpa mbero mo tëgë yaga. Kina nï ame

dëkï kömö zïyï ko'ja kilele yi dë gba ne kinza kebe koma gɔ a mɔtɔ rɔ akilele dë kpe. XIX Römöyï tilele mo ala kilele dë pele nima inza rɔ lende kembe. A ma rɔ dɔ kiteli mo na rɔ tuwö dɔ kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba.

XX Nï mɔtɔ zïyï toloma kɔzɔ ame dëkï abo 'ba Bɔko'ba kota yi ne tara. XXI Nï ame dëkï kota yi këddï rɔ atɔli ne kinza kinda'ba meri mo dë. Ne ɔdɔ ko'ja kɔri 'ba 'dɔ tɔdɔ yaga di yïmo tëdï rɔ dɔ ŋgölö, laka o'dɔ ŋgï. XXII Römöyï atɔli ame kïdëkï 'deni rɔ akɔtɔ ti bo Kurïsïtö ne bo ope 'deni yaga rɔ dɔ ŋgölö. Kina gbï tara ma kïdëkï këdï rɔ dɔ ŋgölö naga 'deni yaga rɔ atɔli zi Kurïsïtö. XXIII Bɔko'ba ugö ye 'deni rɔ tugö kina kinza kebe ki'dike rɔye dë kpe rɔ atɔli zi bilaka mɔtɔ. XXIV Löndö ma ga, nï mɔtɔ oloma kö'bö kɔzɔ ma tönë dëkï kota yi ne tara kɔmɔ Bɔko'ba.

Lende 'Ba Paraŋga Ni Ti Makuru'bë

XXV Gɔ lende 'ba ya ame ga gba kosa a mɔtɔ rɔ, rɔ kogbe dë ne, minza ti ndose mɔtɔ ma Kurïsïtö kose zö gɔmo. Tine ma ame mo bo ki'di ma 'deni ti mï këyï abo 'dɔ ki'dike dɔye gɔ lende ma ne, ma na mëdï mo'de ame 'deni ziye ti meri ma. XXVI Kɔzɔ ame ze 'deni le'jete mï gomɔ ne, ma laka mo ŋgï zïyï nï mɔtɔ toloma ë'bï ŋgï tara. XXVII Nï ame këddï ma 'bëyï 'deni ti 'ja kinza koma kɔri mɔtɔ dë kpe rɔmo toga mo yaga. Nï ame kogbe dë gba ne kinza koma ë'bï dë. XXVIII Ne ɔdɔ nï bɔtɔni kogbe inza rɔ lende kënyë. Kina ɔdɔ kogbe yi nyiti inza rɔ lende kënyë. Ne tine mo'dɔkɔ tokɔnyi ye kpe ma 'beye di zi gomɔ löbu nima lïjë bɔ kogbe rönnï ni këdï kusu kpënnï yïmo rɔ kɔmɔ lëndö ne.

XXIX Löndö ma ga, kada ze mï dɔliŋɔ bine gɔmo ɔwɔ dë kpe. Kina kisaki di mï kada nime tɔne ma kogbe 'ja 'deni pele naga koloma kɔzɔ inza ti 'ja. XXX Ma ti tɔlɔ kömönï, koloma kɔzɔ inza rɔ meri. Ma këdï kögö koloma kɔzɔ inza rɔ lɔŋɔ. Ma kugö wa naga koloma kɔzɔ inza rɔ ë'bënnï. XXXI Ma këdï komɔmi mɔri 'ba dɔliŋɔ nime koŋgɔ yaga kɔzɔ ndɔbɔ abo na dë. Römöyï dɔliŋɔ nime dëdï doŋgɔke ne ëdï kiteli pili yaga gïrï naga nime.

XXXII Kina mo'dɔkɔ ye gɔ kolomake kinza dökï'dï kombi. Bɔ ame gba kogbe 'ja dë ne, meri mo ö'bö ŋgï ŋburu gɔ ndɔbɔ 'ba ŋere Yësu 'dɔ tïyëyï dökï'dï mo. XXXIII Ne bɔ ame ti 'ja ne mï bo ö'bö rɔ ma kombi gɔ a 'ba dɔliŋɔ nime tïyëyï dökï'dï 'ja abo timo. XXXIV Kina dökï'dï bo ö'bö ŋgï ŋburu rïyö. Lïjë ame ga kinza ti më'dë ne, meri 'bënnï ö'bö ŋgï ŋburu gɔ ndɔbɔ 'ba ŋere Yësu. Lïjë i'di ma 'bënnï rönnï ŋgï kpaki ti meri 'ba mïnnï këdï lipo rɔ ma laka zi bo. Tine 'ja ma kogbe 'deni meri mo ö'bö ŋgï ŋburu gɔ a 'ba dɔliŋɔ nime. Römöyï lɔko o'dɔkɔ tïyëyï dökï'dï më'dë nï. XXXV Minza miya nime 'dɔ to'jɔŋɔ ye di rɔmo. Tine mo'dɔkɔ tokɔnyi ye to'dɔ lende laka toja laja 'ba ŋere ze Yësu nime ti dökï'dï kɔtɔ.

XXXVI Kpe ame ga kïlïböke rɔye 'deni ne, ɔdɔ koŋgɔ lende ko'dɔ 'bï kari dë laka tïnï tine ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ka'da yi 'deni ŋgï to'dɔ mo, o'dɔ kɔzɔ ma kiteri kogbeke rɔye. Kina inza rɔ lende kënyë. XXXVII Tine nï ame kinda'ba dökï'dï yi kɔtɔ mï lïbö 'bï kogbɔ dɔ yida röyï ŋburu laka a mɔtɔ ka'da yi dë komeri 'deni tara döyï tola lɔko koloma tötï ko'doko'do ne, ele gbï. XXXVIII Bɔ ama kogbe ma 'ba bo ŋgï ne, o'dɔ 'deni gbï laka. Kina nï ma kola 'bëyï tara nima o'dɔ 'deni laka gbï rɔ dɔ kiteli.

XXXIX Nï ame kogbe më'dë 'deni ne, inza rɔ dɔ ŋgölö. Tine ɔdɔ më'dë yï kölë 'deni yaga nï ë'bï ŋgï nati rɔ dɔ ŋgölö bi togbe

më'dë mɔtɔ ma ko'dɔkɔ. Kina 'dɔ më'dë mo këdï rɔ ma ki'di dönï 'deni gɔ lende 'ba Yësu. XL Tine ma momeri 'bama ma laka mo zïyï toloma tara kinza togbe më'dë mɔtɔ. Ma, ma Pɔlo momeri ma 'bama na tara kina mikali ŋgï mëdï ti Nyï Kɔtɔ Laka.

VIII

Yida 'Ba Akoro

I Ti miya ame ziye gɔ lende 'ba yida ma këdï kumu zi akoro naga. Dikalike 'deni rɔ ma laka ze pili ti akikali kɔzɔ ma kiya rönï. Tine akikali na këdï ko'de dɔ kombi. Akɔ'ɔ na rɔ a ki'di tigɔ. II Bɔ ame komeri tëgë bo ikali wa ne, bo ikali ɔtɔ dë gba laka. III Tine bɔ ame kɔ'ɔ Bɔko'ba ne na ŋge Bɔko'ba kikali.

IV Kina gɔ lende 'ba tonyo wa ma kumu zi akoro ti miya te ze dikalike 'deni rɔ ma laka akoro inza rɔ ɔtɔ. Bɔko'ba ŋge kɔtɔ mïtɔrɔ, a mɔtɔ inza. V Kina kɔzɔ ame pele ya mɔtɔ ga këdï kiya te, Bɔko'ba mɔtɔ ga ëdï mïtɔrɔ, mɔtɔ ga mï yayi bërï ne, ɔdɔ Bɔko'ba tɔ mo naga nima ti ŋere 'ba dɔ mïtɔrɔ mo tɔ naga nima këdï pele yayi VI ma 'beze dikali Bɔko'ba ŋge kɔtɔ ame bo na rɔ 'bu ze ne. Bo na me ko'ba wa pili ki'di ze me dolomake mï laja abo ne. Kina ŋere 'ba dɔ mïtɔrɔ gbï ŋge kɔtɔ ame bo na rɔ Yësu Kurïsïtö. Bo na me ki'di ze ti wa pili 'ba dɔliŋɔ nime kɔzɔ ame dëdïke ne.

VII Tine ya mɔtɔ ga di mï löŋgö ze bine ikali ma 'bënnï lende nima dë. Toro akoro na 'deni za kikali rönnï. Pele gïrï nime ɔdɔ lijë konyo akonyo mo tëgë lijë onyo wa koro 'deni. Meri 'bënnï itigɔ dë gba na tonyo a nima kirasi yïmo ŋgï yaga. VIII Tine akonyo o'dɔ ɔtɔ dë zize kɔmɔ Bɔko'ba. Ɔdɔ donyoke dë, ïyënyë ze dë ŋgï buju kɔmɔ bo. Kina ɔdɔ kiya te donyoke pele ileŋo ze dë ŋgï lipo kɔmɔ bo.

IX Nï rɔ dɔ ŋgölö tonyo mo, tine kinza ki'di dë këdï yaga rɔ a 'ba la'ba zi ma meri mo ga kitigɔ dë gba naga. X Römöyï ɔdɔ kiya te bɔ ame meri mo kitigɔ dë gba ne ko'ja yi nï bɔ lende kikali mo tönë na këddï 'deni tonyo wa di mï rö 'ba akoro, rɔ ma tondo na 'dɔ kocɔ bo dë tonyo wa ma kumu zi akoro? XI Omba bine akikali 'bï mo tönë na aa 'böwu kupö bɔ nima 'deni za yaga. Bine bo gbï rɔ löndö zïyï Kurïsïtö kölë 'deni gbï gɔ bo. XII Lende kënyë ame ko'dɔ zi löndö ma gba meri mo kitigɔ dë kɔzɔ a naga nime te ne, Kurïsïtö na ko'dɔ lende kënyë 'deni teyi.

XIII Ne kina me ɔdɔ kiya te a tönë monyo ne na ki'di löndö ma 'deni kila'ba mï lende kënyë kɔzɔ a nima tara, a mɔtɔ rɔ yida minza monyo kpe kinza ma na mebe mɔrɔ ra rɔ bɔ közï, ti'di löndö ma kila'ba mï lende kënyë.

IX

Bɔ Laja 'Ba Yësu

I Oŋgɔke di rɔma, ma gbagba ma rɔ dɔ ŋgölö. Ma rɔ bɔ laja 'ba Yësu. Mo'ja kïnë ŋere ze Yësu ti kɔmɔ ma. Kina kpe na rɔ kïnë 'ba ndɔbɔ ma mï tigɔ 'ba ŋere Yësu. II Kina kɔzɔ ame ma konzi mɔtɔ ga kiya pele te minza rɔ bɔ laja ne, ma di ziye ma ŋgï rɔ bɔ laja 'ba Yësu. Römöyï tëdï 'be rɔ akɔtɔ ti ŋere ze Yësu na kileme 'deni Bɔko'ba na koja ma.

III Tine gɔ 'ba ya ma kiya kpënnï rɔma naga nima ti miya zïnnï te, IV “Ma di ziye kpe nima, inza rɔ ma laka gɔ kokɔnyi ze ti mini ni ti akonyo 'ba kpeze? V Inza rɔ ma laka zize gɔ togbe 'ja di mï yïtö ame ga 'deni mï kanisa ne tiliŋgere timo kɔzɔ ma 'ba Pïtörö ni ma ti bɔ laja mɔtɔ ga 'ba ŋere Yësu ti löndö bo ga tara ya? VI Gɔ wa'di na ze ma 'beze ti Baranaba na ŋge gɔ do'dɔ ndɔbɔ 'ba kpeze ti közïze? VII Yë na ko'dɔ ndɔbɔ

'ba bɔ kanya ra mɔlo ti yamo 'ba gbagba bo? Yë na kïdïyë ŋgërï ra ŋgï tara kinza konyo ma kana mo? Yë na koda sa ra ŋgï tara kinza ma kuwë wï mo?”

VIII Minza miyari ŋge gɔ 'ba bilaka lesi. Kö'du ki'di iya gbï te. IX Ugu mï kö'du ki'di 'ba Musa bine iya te, “Ɔdɔ ki'di sa tomba nyönyu kinza kudödu kpamo dë teyi.” Tara ne lende 'ba sa na kɔ'ɔ kulöwö rɔ Bɔko'ba? X Rɔ ma laka wa nima bo iya gɔ lende ze. Römöyï bɔ korɔ'dɔ mo ti bɔ komba mo mï kɔmɔ ki'di 'ba ndɔbɔ 'bënnï lïjë ti konyo ŋgï di yïmo. XI Kina me dulï kupö 'ba Nyï Kɔtɔ Laka 'deni mïye. Ne gɔ wa'di na 'dɔ do'ja 'ba tulu yida rɔ dë gɔmo di ziye?

XII Me këdï rɔ ma laka zïnnï lïjë mɔtɔ mo naga nima titeri mo di ziye ne, o'ja dëne gɔ ma 'beze na këdï rɔ dɔ kiteli 'di? Ne oŋgɔ ze donyɔ eze kɔri mo dë. Dosa eze ŋgï pili rɔze kinza kebe kuruwö rönï ra mï kɔri 'ba laja laka 'ba Kurïsïtö nime. XIII Ikalike 'deni laka bɔ ndɔbɔ 'ba mï rö löbu 'ba Bɔko'ba ëdï konyo kpënnï di yayi. Kina bɔ akumu ni gbï ogba kapa 'ba yida ma kumu naga rɔ akonyo zïnnï. XIV Kina me gbï tara ŋere ze Kurïsïtö ose 'deni 'dɔ bɔ kuwöwö laja laka abo ga konyo kpënnï timo.

XV Ne oŋgɔ 'bama monyɔ ama lende mo dë. Kina minza mugu lende nime gbï te bine zö rɔ kpasi. Ma laka mo zö 'dɔ tölë ŋgï titi du yaga di dɔ ame 'dɔ bɔ mɔtɔ na kari koyoyo rɔ bo dɔ wa ma 'dɔ moyo rɔma gɔmo mo tönë ne. XVI Römöyï tuwöwö laja laka 'ba Bɔko'ba na dë rɔ wa ma 'dɔ moyo rɔma timo. Ndɔbɔ ma, ma Bɔko'ba kose zö na. Bu'bu zö ɔdɔ kiya te muwöwö dë. XVII Ɔdɔ muwöwö ŋgï gɔ ako'dɔkɔ mo ti mo'ja bi gomɔ 'ba rɔma ŋgï. Tine mo'dɔ ŋgï kɔzɔ ndɔbɔ ma ki'di ma teyi gɔ ame Bɔko'ba kolɔ 'deni dɔma ne. XVIII Ne tine 'dɔ wa'di na mo'ja rɔ bi gomɔ 'ba rɔma? Omba kina rɔ laja laka 'ba Kurïsïtö nime zö tuwöwö mo rɔ ma sari kinza bɔtɔ kopi ɔtɔ dë zö gɔmo, zö to'jɔŋɔ rɔma yaga di bi to'ja bi gomɔ 'ba rɔma.

XIX Di mï ame pele minza rɔ atɔli 'ba bɔtɔ ne mileki rɔma 'deni yaga rɔ atɔli zi bilaka pili rɔ buru 'dɔ mokɔnyi ma konzi ti'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu. XX Zi ma rɔ Yudayi mo ga mileki rɔma gbï yaga rɔ Yudayi 'dɔ tokɔnyi lïjë. Di mï ame minza pele bïcï kö'du ki'di 'ba Musa ne mileki rɔma gbï yaga tara mï ndɔbɔ ma tïnnï gɔ mokɔnyi lïjë. XXI Kina gbï tara zi ma rɔ bɔ löwö naga mileki rɔma yaga rɔ bɔ löwö 'dɔ mokɔnyi lïjë ame ga kinza bïcï kö'du ki'di 'ba Musa ne. Tine inza dë du te moro kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba dë. Kö'du ki'di 'ba Kurïsïtö mbiri dɔma. XXII Mï löŋgö ma kinza meri mo kitigɔ dë naga mileki rɔma gbï kɔzɔ lïjë tara 'dɔ mokɔnyi lïjë. Mileki rɔma yaga mo'dɔ wa pili rɔ ma koriya gɔ loma 'ba bilaka lesi zö tɔmɔ lïjë yaga. XXIII Mo'dɔ wa pili 'deni tara gɔ laja 'ba Kurïsïtö 'dɔ mo'ja yëyï ma gɔmo.

XXIV Ikalike 'deni mï riŋa dölï bilaka rɔ ma konzi. Tine pele bɔ ma kɔtɔ na ŋge këdï kari ko'ja kpa közïmo. Kina ti nï mɔtɔ iriŋa ti rɔ ma kembe mï loma 'bï 'dɔ ko'ja kpa közï 'ba gɔmo. XXV Mï lëyë pili mɔtɔ ogbɔ dɔ yida rɔ bo laka gɔ bo ko'ja kpa közï. Rɔ kupö ma 'bënnï nime le ka gɔ kpa közï kinza kigabi tɔ. Tine kpa közï ma 'beze nime dëdï dupö rɔze gɔmo ne ö'bö 'bënï ŋgï rɔ ŋburuŋburu. XXVI Kina me mëdï miriŋa 'deni rɔ ma kodɔrɔ milapo bi tote mo. Ma 'deni ŋgï kɔzɔ bilaka ame komba mɔbɔ abo dë ŋgï sowa mï lili yayi ne tara. XXVII Monzɔ yida rɔma ga 'deni 'dɔ mɔrɔ njo kitigɔ römöyï kinza kebe ko'jɔŋɔ ma, ma bɔ kuwöwö laja laka 'ba Kurïsïtö mo

tönë ra ti kpa közïmo kada mɔtɔ yayi.

X

Akiyandi Gɔ Lende 'Ba Akoro

I Löndö ma ga, mo'dɔkɔ ziye 'dɔ komerike wa ma ko'dɔ rönï zi 'bu ze löbu tönë ga kari ti Musa ne. Lïjë nima pili pɔli itata 'deni kumu dɔ Yöpö Kasi ti ndïnnï. II Obapatisi lïjë pili 'deni rɔ bɔ kösö gɔ Musa ga mï pɔli ti mini löbu nima. III Lïjë pili onyo akonyo kɔtɔ nima Nyï Kɔtɔ Laka ki'di zïnnï ne. IV Lïjë pili uwë mini kɔtɔ nima Nyï Kɔtɔ Laka koja zïnnï di mï döku mo nima kö'bö nduwë tïnnï ne. Omba kina rɔ Kurïsïtö. V Tine pele tara gba dökï'dï Bɔko'ba ëyï dë rɔ ma konzi mɔtɔ mo ga. Kina töku lïjë kileke ŋgï yï mökö.

VI Wa naga nime pili o'dɔ rönnï rɔ akileme zize kinza debeke ra titeri lende kënyë kɔzɔ 'bënnï ma lïjë ko'dɔ VII ala dulömuke kpeze gbï zi akoro kɔzɔ ma 'bënnï. Kɔzɔ ma kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara iya te, “Lïjë oloma ŋgï bi tonyo karama tuwë wa lïjë kënyï bi tusï ŋgala.” VIII Kinza debeke dë gbï to'dɔ ërï kɔzɔ ma 'ba ya ë'bënnï mɔtɔ ga ame ki'di ma kuluku 'butë bi 'butë sowɔ döömu dɔɔkɔtɔ (23,000) kölë ŋgï pili kada kɔtɔ ne. IX Kina kinza debeke dë gbï tiyɔzɔ ŋere ze Bɔko'ba kɔzɔ ma 'ba ya ma 'bënnï mɔtɔ ga ame ki'di murë koloma tupö lïjë ne. X Kinza debeke dë gbï toŋboro rɔze kɔzɔ ma 'ba ya ma 'bënnï mɔtɔ ga ame ki'di malayika 'ba tölë kupö lïjë ne.

XI Wa naga nime pili o'dɔ rönnï 'deni zïnnï te 'dɔ këdï rɔ akileme zi ya mɔtɔ ga. Kina me kugu 'deni 'dɔ ki'di kɔmɔ kandi mo zize. Römöyï dëdïke ma 'beze nime 'deni ŋgï mï kɔmɔ kɔɔ ame 'deni ŋgï rɔ 'ba tako 'ba ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne. XII Kina me bɔtɔ ame komeri rɔ bo tëgë bo ëdï rɔ ma kɔrɔ tɔrɔ ne, bo ki'di kɔmɔ bo kandi laka kinza bo kila'ba ra. XIII Akiyɔzɔ ame ga pili këdï kömö zïyï ne na gbï kömö zi ya ma laki tara. Bɔko'ba ɔrɔ ŋburu ti mï këyï gɔ lende abo kina bo ola akiyɔzɔ dë ko'dɔ rönï zïyï mɔtɔ kebe dɔ tigɔ 'bï. Mï akiyɔzɔ bo ti ki'di kɔri 'ba tolɔ rɔ ŋgï zïyï. Bo ki'di tigɔ mo zïyï togbɔ röyï kpamo.

XIV Kina me 'deni ti, kpe löndö ma ame ga mɔ'ɔ ye ne, kinza ko'dɔke ɔtɔ dë kpe ti akoro. XV Mëdï miya ziye kpe ma kika-like lende 'deni igelike ma laka ti ma kënyë mo 'jaa di yïmo. XVI Kösu tönë dulömu dileki yëë'dï mo zi Bɔko'ba duwëke di yïmo ne na rɔ, rɔ kodɔ'bɔ zize mï roma Kurïsïtö. Kina gbï maŋgolɔ'bɔ mo tönë donye yïmo donyoke ne na rɔ, rɔ kodɔ'bɔ zize mï yida rɔ Kurïsïtö. XVII Ze pili donyoke 'deni di mï maŋgolɔ'bɔ kɔtɔ nima. Kina me ze pele rɔ ma konzi nime ze pili 'deni ŋgï rɔ akɔtɔ.

XVIII Oŋgɔke Yudayi ni te, ame ga pili konyo yida 'ba akumu ne odɔ'bɔ ŋgï pili mï yëyï 'ba akumu nima. XIX Tine wa'di ga na me mëdï miya bine ne? Tara ne akumu zi akoro ni ti akoro mo rɔ a löbu? XX Inza tara. Tine miya te, akumu ma 'ba bɔ kinza kikali Bɔko'ba ni naga nima lïjë ëdï kumu zi Satani. Inza zi Bɔko'ba. Tine ma mo'dɔkɔ dë ziye 'dɔ kodɔ'bɔke rɔye ti Satani. XXI Rɔ ma tondo mo ga na gɔ kuwëke gbï di mï kösu 'ba Kurïsïtö ŋere ze kebe kilekike 'böwu kuwëke di mï 'ba Satani? Rɔ ma tondo mo ga na 'dɔ konyoke di dɔ tara-biza 'ba Kurïsïtö ŋere ze kebe kilekike 'böwu konyoke di dɔ 'ba Satani? XXII Gɔ wa'di? Do'dɔkɔke gɔ dökï'dï bo Kurïsïtö ŋere ze kombi rɔze? Ala domerike 'deni ditigɔke kebe bo?

Wa Pili Inza Rɔ Yëyï

XXIII Ti nï mɔtɔ kebe kiya te, “Ma rɔ dɔ ŋgölö bi to'dɔ wa pili.” Ti miya zïyï te, “Ele. Ne tine wa pili inza rɔ yëyï zïyï.” Ze rɔ dɔ ŋgölö bi to'dɔ wa pili rɔ gɔmo. Tine lïjë wa mo naga nima itigɔ wa dë pili. XXIV Kinza nï mɔtɔ ko'dɔ wa dë ŋge tokɔnyi gbagba yï timo, tine o'dɔ tokɔnyi lëpï yï ga timo.

XXV Nï rɔ dɔ ŋgölö tonyo yida ame pili kugö ë'bï ne kinza akititi teyi tikali mo. XXVI Römöyï ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba, iya te, “Dɔliŋɔ nime ti amo ga pili a 'ba ŋere Bɔko'ba na.”

XXVII Ɔdɔ bɔ ma kinza kikali Bɔko'ba dë kose yi tari liŋɔ 'bënï, wa ame ko'de kömöyï ne onyo ŋgï. Kinza kititi dë. XXVIII Ne ɔdɔ bɔtɔ mɔtɔ kiya 'deni mɔlo zïyï te, “Wa nima umu zi akoro,” kinza konyo dë. Römöyï bo omeri lende 'deni ti mï bo rɔ akonyo nima. XXIX Nï na dë komeri 'dɔ tikali mo, tine bɔ nima na.

Tine mɔtɔga ti kiya te, “Gɔ wa'di na 'dɔ lende 'ba bɔ mɔtɔ kota ma di bi tonyo wa ame ma rɔ dɔ ŋgölö tonyo mo ne? XXX Ɔdɔ mileki yëë'dï mo 'deni zi Bɔko'ba 'dɔ bɔ mo kiya kpënï rɔmo tondo?”

XXXI Ne rɔ ma laka ɔtɔ ame ko'dɔ ala konyo kuwë gbï ne, o'dɔ pili zi Bɔko'ba kïlëlu bo gɔmo. XXXII Kinza ki'di loma 'bï dë kebe ko'de lende zi ma rɔ Yudayi gbï ti ma rɔ bɔ löwö mo ga ala zi kanisa 'ba Bɔko'ba. XXXIII O'dɔ kɔzɔ ma mo'dɔ, miteri tïyëyï dökï'dï ma konzi pili ti wa ame ga mëdï mo'dɔ ne. Mo'dɔ dë zi gbagba ma, tine mo'dɔ zïnnï ma konzi pili 'dɔ kɔmɔ lïjë di mï tölë.

XI

I Kpe ogbake görö dɔma gbï kɔzɔ ma 'bama ame mogba görö dɔ Kurïsïtö ne.

Toro Kurïsïtö

II A nime ki'di mëdï mubï gɔye ne römöyï ëddïke nduwë rɔ tomeri ma, kösöke gɔ akiyandi ma mo tönë moto ziye ne. III Ne mo'dɔkɔ ziye 'dɔ kikalike ame gbï laka, Kurïsïtö na mbiri dɔ bɔtɔni. Kina më'dë na mbiri dɔ 'ja. Kina Bɔko'ba na mbiri dɔ Kurïsïtö. IV Kina me bɔtɔni ame këdï kumötu ala kiya lende 'ba Bɔko'ba ti wa dɔ bo ne odɔ laŋa 'deni rɔ Kurïsïtö ame kina mbiri dɔ bo ne. V Kina gbï 'ja ame kumötu ala kiya lende 'ba Bɔko'ba rɔ dɔ sari ne odɔ laŋa 'deni rɔ bɔ ame mbiri dönï ne. Ti këdï zïnï rɔ, rɔ kaya ma löbu. Lɔko 'deni kɔzɔ 'ja ame kopɔ dɔmo yaga ne. VI Ɔdɔ 'ja mo ko'dɔkɔ tudödu wa dë dönï ma laka mo lɔko kiŋgeŋge gbɔ yaga. Ne kɔzɔ ame dɔ kiŋgeŋge ni ti dɔ kopɔ rɔ, rɔ kaya zi 'ja ne, ma laka mo lɔko kudödu wa dönï.

VII A mɔtɔ inza ame 'dɔ ki'di bɔtɔni kudödu wa dɔ bo römöyï bo rɔ akileme kinë rɔ löbu 'ba Bɔko'ba. Tine 'ja 'bënï rɔ akileme rɔ löbu 'ba bɔtɔni. VIII Römöyï bɔtɔni na dë ko'ba di mï yida rɔ 'ja, tine 'ja na ko'ba di mï yida rɔ bɔtɔni. IX Kina o'ba bɔtɔni dë gbï gɔ lende 'ba 'ja, tine 'ja na ko'ba gɔ lende 'ba bɔtɔni. X Gɔ kö'du mo na mï mötu ala mï tiya lende 'ba Bɔko'ba zi 'ja 'dɔ kudödu dönï teyi rɔ akileme 'ba közï kakpa 'ba më'dë nï di kɔmɔ malayika.

XI Tine ma di zize ze ma rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ŋere ze nime, bɔtɔni ɔcɔ dë di rɔ 'ja kina 'ja ɔcɔ dë gbï di rɔ bɔtɔni. XII Kɔzɔ ame pele ko'ba 'ja di mï yida rɔ bɔtɔni ne, 'ja na 'deni le'jete këdï köyö bɔtɔni. Kina wa pili ako di zi Bɔko'ba.

XIII Tine kpe na gɔ kiyake e'be ti yayi. Ɔdɔ tara ne ëdï rɔ ma laka zi 'ja 'dɔ kumötu rɔ dɔ sari? XIV Akikali iyandi wa 'deni timo te, ɔdɔ sunë döyï nï ame rɔ bɔtɔni ne kidakpa kulöwö nima laŋa na. XV Ne ma 'ba 'ja, ɔdɔ sunë dönnï kidakpa kulöwö nima tele na. Bɔko'ba i'di sunë kidakpa nima 'deni zïnnï 'ja rɔ bi 'ba akudödu

dɔ. XVI Ne ɔdɔ bɔ mo kebe kowasa
lende ma 'beze nime, dölëtï ma
'beze ti 'ba kanisa 'ba Bɔko'ba na
me ŋge diya 'deni.

Akonyo 'Ba Ŋere
(MT 26:26-29; MK 14:22-25; LK 22:14-20)

XVII Tine mï ndose naga nime a
mɔtɔ mubï gɔye dë. Römöyï ɔdɔ
kotɔŋike dɔye mï mötu 'be mo
tönë 'dɔ këdï rɔ ma laka ne, tine
uyïke za 'böwu yaga rɔ a kënyë.
XVIII Ma dɔgba mo muwö tëgë mï
mötu 'be 'ba kanisa rɔ koza ebe
kusu rönï za yïmo. XIX Momeri ti
këdï ŋgï tara römöyï gɔ kileme ma
dökï'dï Bɔko'ba këyï rɔmo mo ga.

XX Mï kpa kotɔtɔ 'be 'dɔ konyoke
ŋgï tɔ rɔ, rɔ kodɔ'bɔ 'ba Kurïsïtö
ŋere ze mo ne inza yɔ. XXI Römöyï
di bi tonyo mo mɔtɔ ile'de ŋgï
mɔlo tötï rɔ akonyo ma 'bëyï. Ya
mɔtɔ ga kari ma 'bënnï ŋgï ti 'bö,
tine mɔtɔ ga konyo 'bënnï 'deni
ŋgï kïtëkpë, layi kupö mɔtɔ ga.
XXII Wa'di ga na tara? Inzake ti
liŋɔ tonyo kpeye tuwë wa di teyi?
E'be nima kanisa 'ba Bɔko'ba na
ko'dɔkɔke titi'ja mo todɔ laŋa rɔ
bɔ lisa mo ga? Wa'di na kiterike
gɔ miya ziye gɔmo? Tëgë 'dɔ mubï
gɔye? Lipo, mubï gɔye ɔtɔ dë.

XXIII Römöyï akiyandi nime ako
zö di zi Yësu Kurïsïtö ŋere ze
na me mëdï molɔlɔ ziye. Mï
korɔndɔ nima ki'di közï bo zi turu
teyi ne, bo ogba maŋgolɔ'bɔ ŋgï
XXIV kileki yëë'dï mo zi Bɔko'ba bo
konye yïmo kiya te, “Ame na rɔ
yida rɔma ame ki'di 'deni gɔye.
Kina ti o'dɔke nduwë te tomeri
ma timo.” □□□ Kina gbï 'böwu di
pötö akonyo 'deni na bo kogba
kösu ŋgï kiya te, “Akuwë nime na
rɔ lömu ma la'ja 'ba Bɔko'ba ma
kɔrɔ 'deni dɔ roma ma. Kina ti
ɔdɔ këddï kuwëke, o'dɔke nduwë
te tomeri ma timo.” □□□ Kina ɔdɔ
kotoke tonyo maŋgolɔ'bɔ nima
kuwëke gbï nduwë te di mï kösu
nima ëddïke rɔ tuwöwö lende 'ba
tölë 'ba ŋere Yësu timo ŋbö bo
kileki kako dɔliŋɔ bine.

XXVII Kina nï bɔ ame këddï
konyo maŋgolɔ'bɔ 'ba ŋere Yësu
kuwë di mï kösu abo nime ŋgï
tara kinza lende koro mo ne, yida
rɔ bo ti roma mo nime na këddï
ë'bï 'deni ka rɔ tuburu bi mo.
XXVIII Nï mɔtɔ omeri koŋgɔ röyï
titi na 'jaa 'dɔ konyo kuwë di mï
kösu nime. XXIX Römöyï nï bɔ ame
këddï konyo 'bëyï kuwë ŋgï tara
di mï kösu nime kinza meri ma
kodɔrɔ mo ne, burë na ka këddï
ko'de ë'bï döyï. XXX Gɔ lende mo
na ma, ma konzi 'beye mɔtɔ ga
'deni ŋgï rɔ korɔ'bɔ rɔ, rɔ kɔ'ɔ
mɔtɔ ga kölë 'deni ne. XXXI Ma
kiya te dëdï dodɔrɔke bïcï lende
ra rɔze laka dëne Kurïsïtö inza
kodɔrɔ bïcï mo rɔze. XXXII Ne
tine bo odɔrɔ bïcï lende 'deni rɔze
bo kodɔ karama yaga dɔze kinza
Bɔko'ba kodɔ'bɔ ze ra kɔtɔ kote
dɔze ti dɔliŋɔ nime.

XXXIII Kina me mëdï miya ziye
löndö ma ga, ɔdɔ kotɔŋike dɔye
'deni tonyo akonyo 'ba ŋere Yësu,
odake rɔye. XXXIV Ne ɔdɔ nï mɔtɔ
këddï rɔ 'bö onyo kpëyï mɔlo di
liŋɔ 'bï kinza Bɔko'ba kari kodɔ
karama ra döyï gɔ tako mï kpa
kotɔtɔ nima. Tine lende mɔtɔ
naga nima ti modɔrɔ gɔmo 'jaa
ɔdɔ mömö 'deni ziye yayi.

XII

Kpa Közï Ki'di 'Ba Nyï Kɔtɔ Laka

I Kina ame ziye kpe löndö ma
ga, wa nime rɔ kpa közï ki'di 'ba
Nyï Kɔtɔ Laka ne, mo'dɔkɔ ziye
'dɔ kikalike laka. II Ikalike 'deni
tönë gba bine kinza ki'dike dɔye
dë gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne, a
ma yawa naga a'da ye ŋgï ki'di
ye toro akoro ni ame ga ŋgï rɔ
töku kinza kilende dë ne. III Kina
me mëdï miya ziye bɔ ame këdï
kilende ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka
ne inza kebe kpe kogbɔki kiya te,
“'Jɔ kɔmɔ nima döyï ne Yësu.”

Kina gbï bɔtɔ inza kɔ'bɔ tiya mo te, “Yësu na rɔ ŋere,” tine ŋge ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka.

IV Bine kpa közï ki'di 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ëdï pili rɔ 'beri'beri, tine bo Nyï Kɔtɔ Laka ma ki'di mo ŋge kɔtɔ. V Kɔri 'ba laja 'ba Kurïsïtö ŋere ze nime gbï pili rɔ 'beri'beri. Tine bo Kurïsïtö ŋere ze mo ŋge kɔtɔ. VI Tigɔ 'ba to'dɔ ndɔbɔ pili rɔ 'beri'beri. Tine bo Bɔko'ba bɔ ki'di mo zi bilaka pili nime ŋge kɔtɔ.

VII Zïyï nï mɔtɔ Bɔko'ba i'di rɔ Nyï Kɔtɔ Laka abo ame ŋgï kɔ'bɔ tokɔnyi bilaka 'ba kanisa abo ga pili ne. VIII Nyï Kɔtɔ Laka i'di zïyï mɔtɔ rɔ akikali tuwöwö lende. Tine ma 'bëyï mɔtɔ bo kɔtɔ mo nima i'di zïyï rɔ tïyëtï mo laka. IX Ma 'bëyï mɔtɔ bo i'di zïyï rɔ ti'di döyï laka gɔ lende 'ba Kurïsïtö. Tine ma 'bëyï mɔtɔ bo kɔtɔ mo nima i'di zïyï rɔ tigɔ 'ba akileŋo. X Ma 'bëyï mɔtɔ bo i'di zïyï rɔ to'dɔ gɔ kotɔ. Tine ma 'bëyï mɔtɔ bo kɔtɔ mo nima gbï i'di zïyï rɔ tumë lende 'ba Bɔko'ba. Kina bo kɔtɔ mo nima na gbï ködï ki'di yi nï mɔtɔ tikali lende ma yala na rɔ 'ba Bɔko'ba tine ma yala na kinza rɔ 'ba Bɔko'ba. Ma 'bëyï mɔtɔ bo i'di zïyï rɔ tilende rɔ kpa löwö. Tine ma 'bëyï mɔtɔ bo kɔtɔ mo nima i'di zïyï rɔ tïyëtï mï 'jɔ 'ba lende mo. XI Tine bo Nyï Kɔtɔ Laka kɔtɔ kpökï nime bo na me pili ko'dɔ wa naga nime ne. Bo i'di kpa közï nime pili rɔ 'beri'beri zi bilaka rɔ kɔtɔkɔtɔ kɔzɔ ma bo ko'dɔkɔ.

Kapa 'Ba Yida Rɔ

XII Tine Kurïsïtö ëdï kɔzɔ yida rɔ ame pele kɔtɔ kapa mo ga ŋbaŋi ne tara. Kapa nima konzi pele ŋbaŋi tara nima lïjë pili yida rɔ kɔtɔ nima na. XIII Kina gbï tara ze nime pili, Yudayi ni ti bɔ löwö mo ga ti atɔli ni ti ma kinza rɔ atɔli ni pili, obapatisi ze 'deni ti bo Nyï Kɔtɔ Laka tëdï rɔ yida rɔ kɔtɔ. Ze pili duwëke 'deni di mï bo Nyï Kɔtɔ Laka kɔtɔ nime.

XIV Kɔzɔ ma koŋgɔke yida rɔ inza ŋge kɔtɔ, kapa mo ga ŋbaŋi. XV Me ɔdɔ ndï kënyï kebe kiya te, “Minza ama rɔ kapa 'ba yida rɔ römöyï ma közï na dë.” Tara ne lende nime ti ki'di bo ŋgï yaga kinza kpe rɔ kapa 'ba yida rɔ? XVI Ala ɔdɔ mbili kënyï kebe kiya te, “Minza ama rɔ kapa 'ba yida rɔ römöyï ma kɔmɔ na dë.” Tara ne lende nime ti ki'di bo ŋgï yaga kinza kpe rɔ kapa 'ba yida rɔ? XVII Me ɔdɔ yida rɔ pili na këdï ŋge kɔtɔ rɔ kɔmɔ ti kuwö lende tondo? Ala ɔdɔ këdï ŋge pili rɔ mbili ti kumë wa tondo? XVIII Tine Bɔko'ba iyija kapa 'ba yida rɔ naga nime pili te gɔ ako'dɔkɔ abo. XIX Ma kiya te kapa ma kɔtɔ na ŋge pili këdï dëne a mɔtɔ kïdëkï rɔ yida rɔ inza.

XX Kina kɔzɔ ame doŋgɔke, kapa pele ŋbaŋi tine yida rɔ kɔtɔ nima na. XXI Kina me kɔmɔ inza kikali tiya mo zi közï te, “Ari yayi mo'dɔkɔ yi dë.” Kina dɔ inza kikali tiya mo gbï zi ndï te, “Nï, ari yayi mo'dɔkɔ yi dë.” □□ Tine kapa 'ba yida rɔ naga nime pili dëdï diyake te inza rɔ a kembe ne, ɔdɔ lïjë kinza yida rɔ inza kɔ'bɔ to'dɔ ɔtɔ. XXIII Tine kapa ame mo ga tönë doŋgɔke kinza rɔ a bota ɔtɔ ne kina debe doroke za 'böwu yaga rɔ dɔ kiteli. Kapa ma tönë mo ga kïnë mo ga kaya rɔ ne na za 'böwu doŋɔke dɔmo kulöwö. XXIV Tine kapa ma yaga kele naga nime bɔtɔ onyɔ lende mo dë.

Bɔko'ba odɔ'bɔ kapa 'ba yida rɔ 'deni na ma ki'di koŋɔ dɔ ma kinza rɔ a bota ɔtɔ mo ga, XXV kinza ndo'ji këdï ra yaga mï löŋgö yida rɔ. Tine gɔ lïjë kapa mo naga nima pili kɔ'ɔ ga rönnï rɔ akɔtɔ. XXVI Kina ɔdɔ a mɔtɔ ko'dɔ kapa mɔtɔ 'deni kapa ma laki naga nime pili gbï yaga rɔ ma kɔ'ɔ. Ɔdɔ kïlëlu kapa mɔtɔ kapa

ma laki naga nima pili ënyï gbï bi tiliya.

XXVII Kina me kpe na rɔ yida rɔ Kurïsïtö. Tine kpe pili nï mɔtɔ rɔ kapa bo mɔtɔ. XXVIII Kina me Bɔko'ba kiyija ye 'deni tara mï kanisa abo. Dɔgba mo bo i'di bɔ laja mo ga. Rïyö mo bo i'di bɔ kumë lende ni. Mɔta mo bo i'di bɔ kɔmɔ kiyandi ni kina ki'di bɔ to'dɔ gɔ kotɔ ni. Kina bo kebe ŋgï tiyija ya ama ga nati, bɔ akileŋo ni ti bɔ to'dɔ kɔnyi ni ti bɔ dɔ kanisa ni ti bɔ tilende rɔ kpa löwö ni. XXIX Kpe pili inzake ŋge rɔ bɔ laja ala rɔ bɔ kumë lende ala rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi. Kpe pili inzake ti közï kakpa 'ba to'dɔ gɔ kotɔ XXX ala 'ba tileŋo rɔkɔ'ɔ ala 'ba tilende rɔ kpa löwö ala 'ba tïyëtï mï 'jɔ 'ba lende mo.

XXXI Kpe, laka mïye ŋgï mbiri rɔ ma kombi gɔ kpa közï ame ga kulöwö rɔ dɔ kiteli ne. Tine a mɔtɔ ma kulöwö rɔ dɔ kiteli mo ti mileme 'deni ŋgï ziye, bo na rɔ akɔ'ɔ.

XIII

Akɔ'ɔ

I Kina me nï mɔtɔ ɔdɔ kikali pele tilende kpa bilaka lesi ti kpa malayika, tine nï ŋgï rɔ ma sari kinza akɔ'ɔ ti këddï ë'bï ka ŋgï kɔzɔ birɔ lalaŋa ni ti kaliseye ma kudu kulöwö naga tara. II Ɔdɔ këddï pele ti tigɔ 'ba tumë lende 'ba Bɔko'ba këddï pele ti akikali 'ba wa pili kikali wa ma rɔ ma kusu naga, meri 'bï kɔ'bɔ pele tiyese döku ma löbu naga, tine ɔdɔ kiya te kinza ti akɔ'ɔ, inza du te rɔ ɔtɔ. III Ɔdɔ koza ë'bï ga pele pili yaga ki'di yida röyï gbuluŋgu dɔmo rɔ akoŋma, ɔdɔ kiya te kinza ti akɔ'ɔ inza ko'dɔ ɔtɔ lipo te zïyï.

IV Akɔ'ɔ na rɔ lende këyï ni ti lende laka. Akɔ'ɔ inza ti mï kombi ala dɔ kombi ni ti tubötö rɔ. V Akɔ'ɔ ïnzïrï dë. Yimo ututu dë. Dökï'dï mo apa dë gbï. Akɔ'ɔ inda'ba tiyeli dë. VI Kina bo inza gbï rɔ lɔŋɔ ti lende kënyë, tine lɔŋɔ abo ŋge ti lende ma kodɔrɔ. VII Akɔ'ɔ ombi ma 'ba bo gomɔ 'ba wa pili kö'bö ti'di dönï ti kɔmɔ ki'di ti mï këddï mo pili.

VIII Akɔ'ɔ ote rönï dë kɔzɔ 'ba kpa közï naga nima. Tumë lende ni ti kiteli. Tigɔ 'ba tilende rɔ kpa löwö ni ti kiteli. Kina akikali ni gbï ti kote rönnï. IX Römöyï akikali ma 'beze nime ti tumë lende mo ga kpaki ti bɔti rɔmo. X Tine ɔdɔ kiya te ma laka kinza bɔti rɔmo mo kömö yɔ kina ma ti bɔti rɔmo tönë ga ti kölu ŋgï yaga.

XI Tönë mëdï gba rɔ kole titi ne, meri ma ti lende ma pili kɔzɔ 'ba kole titi. Tine ɔdɔ kɔmɔ ma kɔpɔ 'deni mola gɔ lende dɔ kole titi ŋgï pili yaga. XII Kina me ma gïrï nime dëdïke gba rɔ toŋgɔ Bɔko'ba nyuru kɔzɔ di mï mandara. Tine yayi ti doŋgɔke bo 'deni te di dɔ kɔmɔ di dɔ kɔmɔ. Ma gïrï nime gbï mikali bo ŋge gba mbowa, tine yayi ti mikali bo 'deni ŋgï pili kɔzɔ ame bo Bɔko'ba kikali ma pili ne.

XIII Kina me miya 'deni ziye lïjë wa mota naga nime ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba ti kɔmɔ ki'di mo ti akɔ'ɔ ti kö'bö ŋgï ŋburu. Tine ma rɔ dɔ kiteli mo kina rɔ akɔ'ɔ.

XIV

Tilende Rɔ Kpa Löwö

I Akɔ'ɔ na ki'dike këdï dɔgba kɔmɔye. Kina i'dike mïye gbï këdï mbiri gɔ kpa közï mɔtɔ ga 'ba Nyï Kɔtɔ Laka, ma rɔ dɔ kiteli mo 'ba tigɔ 'ba tumë lende abo 'ba Bɔko'ba nima. II Bɔ ame këdï kilende rɔ kpa löwö ne inza kilende zi bilaka lesi, tine ŋge zi Bɔko'ba römöyï bɔtɔ mɔtɔ uwö mï kpa bo dë. A ma kinza kikali naga na ma Nyï Kɔtɔ Laka këdï ki'di bo kiya. III Tine bɔ ma kumë ma 'ba bo lende 'ba Bɔko'ba nima ëdï kilende 'ba bo zi bilaka lesi ki'di kɔnyi kocɔ mï këddï teyi. IV Bɔ

ame këdï kilende rɔ kpa löwö ne okɔnyi 'bënï ŋge rɔ gbagba bo. Tine ma kumë 'ba bo lende 'ba Bɔko'ba nima okɔnyi bilaka 'ba kanisa ŋgï pili.

V Kina me mo'dɔkɔ ye pili 'dɔ kilendeke rɔ kpa löwö. Tine a ma mo'dɔkɔ ziye rɔ dɔ kiteli mo na rɔ lende kumë. Bɔ ame kumë lende 'ba Bɔko'ba ne, bo na mbiri di dɔ ma kilende rɔ kpa löwö. Tine ŋge ɔdɔ bɔ mɔtɔ kïyëtï mï 'jɔ 'ba lende mo 'dɔ kokɔnyi bilaka pili 'ba kanisa.

VI Löndö ma ga, me tönë mako ziye yayi ne, ma mëdï milende ra rɔ kpa löwö dëne ti mokɔnyi ye tondo ga? O'ja mo'de ŋgï rɔ akileme mo ti akikali mo ti lende kumë mo gbï ti akiyandi mo 'di. VII Me a ma kinza dïdï naga nime pele kɔzɔ more ni ti tɔmo ni ne, ɔdɔ kiŋgelo yïmo dë laka yë na ti kuwö yïmo? VIII Me ɔdɔ bɔ kanya kome tɔtɔti dë laka yë na ti kileŋo rönï ndö koda dɔ ya? IX Kpe na gbï tara. Ɔdɔ kebe kilende rɔ kpa löwö bilaka kuwö yïmo dë 'dɔ lïjë kikali tondo? Ëddï kilende ë'bï ka ŋgï mï lili.

X Mï dɔliŋɔ bine kpa bilaka na me ga pili ŋbaŋi rɔ gege ti 'jɔ 'ba lende mo ga. XI Tine ɔdɔ muwö mï 'jɔ 'ba lende mo dë ma 'deni rɔ bɔ löwö zi bɔ kiya mo tɔ nima. Kina bo 'deni gbï yaga rɔ bɔ löwö zö. XII Ne dëne kɔzɔ ma 'beye nime kiterike kpa közï 'ba Nyï Kɔtɔ Laka kulöwö ne, ma laka mo 'dɔ kogbɔke rɔye tokɔnyi bilaka 'ba kanisa.

XIII Kina me nï ame këddï kilende rɔ kpa löwö ne, ititi Bɔko'ba ki'di yi gbï tïyëtï mï 'jɔ 'ba lende mo. XIV Römöyï ma 'bama ɔdɔ mumötu rɔ kpa löwö dökï'dï ma na ŋge këdï kumötu, tine meri 'ba dɔma o'ja ɔtɔ dë di teyi. XV Ne tine gɔ mo'dɔ tondo? Ti mumötu ti dökï'dï ma gbï ti meri 'ba dɔma. Ti moba ŋgala ti dökï'dï ma gbï ti meri 'ba dɔma. XVI Me ɔdɔ kileki yëë'dï mo ŋge ti dökï'dï yï zi Bɔko'ba 'dɔ bilaka ama ga yayi ne ko'dɔ “Amini” tondo gɔmo kinza ma bo kikali wa ma këddï kiya mo dë? XVII Mɔtɔga mötu 'bï nima ti këdï rɔ ma laka, tine bɔ ama tïyï ne o'ja ɔtɔ dë di teyi.

XVIII Ne ma 'bama mileki yëë'dï zi Bɔko'ba gɔ ame milende kpa löwö kebe ye. XIX Tine ma di mï kanisa tilende mbowa ti meri 'ba dɔma ti kpa ma kuwö yïmo naga na mo'dɔkɔ tiyandi ya mɔtɔ ga timo. Ame na rɔ dɔ kiteli zö di dɔ tilende kulöwö rɔ kpa löwö.

XX Löndö ma ga, kinza komerike lende dë kɔzɔ kole titi. Tine ilekike rɔye ŋge rɔ bɔyi titi zi lende kënyë. Meri 'be i'dike këdï rɔ 'ba bulöbu. XXI Mï buku 'ba Bɔko'ba iya 'deni te, “Ti moja bɔ löwö tilende zïnnï lïjë bilaka ma naga nime. Ti milende zïnnï rɔ kpa löwö. Tine pele lïjë inza kuwö dɔma.”

XXII Kina me dikalike 'deni tilende rɔ kpa löwö nima i'di rɔ akileme zi ma kinza ki'di dönnï dë gɔ lende 'ba Bɔko'ba naga. Tine inza zi ma ki'di dönnï 'deni. Kina tumë lende i'di rɔ akileme zi ma ki'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba naga, inza zi ma ki'di dönnï dë mo ga. XXIII Me ɔdɔ kpe bilaka 'ba mï kanisa pili kebeke ŋgï bi tilende rɔ kpa löwö na bɔ mɔtɔ ame kinza rɔ 'ba kanisa ne kako kɔdɔ yayi, bo ti kiya dë te kpe nökï na? Ne bɔ ame ki'di dönï dë gba gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne XXIV ɔdɔ bo kɔdɔ ko'ja kpe pili këddïke tumë lende 'ba Bɔko'ba, wa ame ga bo kuwö ne ëdï komba dökï'dï bo ŋgï bo komeri gɔ lende kënyë abo ga. Lende ma bo kuwö nima na ti kote burë abo ŋgï XXV koja lende kënyë ma dökï'dï bo pili yaga bi kɔpɔ, bo ti kolɔdɔ bërï tumötu Bɔko'ba kiya te, “Bɔko'ba ëdï ŋgï mï löŋgö ye.”

A Ma Kodɔrɔ Mï Kanisa

XXVI Löndö ma ga, a ma miteri ziye na me. Ɔdɔ kotɔŋike dɔye 'deni mï mötu nima mɔtɔ koba ŋgala, mɔtɔ kiyandi wa, mɔtɔ kïyëtï gɔ akileme ma këdï ko'dɔ rönï, mɔtɔ kilende rɔ kpa löwö, mɔtɔ kïyëtï mï 'jɔ 'ba lende mo. Tine i'dike ko'dɔ wa pili rɔ kɔnyi rɔ gɔ rɔ. XXVII Ne ɔdɔ mɔtɔ ga këdï kilende rɔ kpa löwö, i'dike lïjë këdï ŋge kɔzɔ rïyö ala mota tara. Kina 'dɔ lïjë kilende gbï rɔ kɔtɔkɔtɔ ki'dike bɔ mɔtɔ kïyëtï mï 'jɔ 'ba lende mo. XXVIII Ne ɔdɔ bɔ kïyëtï kpënnï kinza i'dike lïjë kudumö ma 'bënnï ŋgï, lïjë kilende ŋge ti mïnnï zi Bɔko'ba. XXIX I'dike ma rïyö ala mota ame ga rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ne na kilende mɔtɔ ga kuwö ma 'bënnï ŋge tara kitemo gɔmo. XXX Ne ɔdɔ Bɔko'ba ki'di lende abo ŋgï mï bɔ mɔtɔ di mï kpa kotɔtɔ yayi, bɔ ma këdï kilende dɔgba mo nima kudumö ma 'ba bo ŋgï gbɔ yaga. XXXI Kina ti kpe pili kïyëtïke lende 'ba Bɔko'ba rɔ kɔtɔkɔtɔ 'dɔ kiyandi ma konzi pili ki'di mï këddï teyi. XXXII Bɔ kumë lende ni kɔ'bɔ titi togbɔ dɔ a ma këdï kɔdɔ di kpënnï. XXXIII Römöyï bo Bɔko'ba inza rɔ bɔ akirasi. Bo rɔ bɔ lende këyï.

Kina me mï kpa kotɔtɔ 'ba bilaka 'ba Bɔko'ba pili XXXIV kinza 'ja kusë dë ti lende. Kola lïjë dë kilende römöyï kö'du ki'di 'ba Musa iya 'deni tönë bine te, “A mɔtɔ rɔ 'ja kinza mbiri dɔ bɔtɔni.” □□□□ Ɔdɔ lïjë ko'dɔkɔ tikali a mɔtɔ lïjë kari kititi më'dë nnï ga 'jaa di liŋɔ. Ɔdɔ 'ja mo kusë ti lende mï kpa kotɔtɔ 'ba kanisa lɔko odɔ rɔ kaya 'deni rönï.

XXXVI Mikali dë, e'be nima gɔ ame lende 'ba Bɔko'ba kisaki kako di ziye ne? Ala gɔ ame e'be kako ŋge ziye ne? XXXVII Ne ɔdɔ nï mɔtɔ kiya röyï tëgë rɔ bɔ kumë lende rɔ bɔ këdï ti kpa közï 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ikali a nime mugu ne na ŋgï rɔ kö'du ki'di 'ba Kurïsïtö ŋere ze. XXXVIII Bɔtɔ ame kuwö dɔ kö'du ki'di nime dë ne kinza nï mɔtɔ kuwö dɔ bo dë.

XXXIX Kina me ti löndö ma ga, tumë lende mo na ki'dike dökï'dï ye gɔmo. Tine kinza ko'jɔŋɔke gɔ tilende rɔ kpa löwö dë. XL Wa pili o'dɔke rɔ kpa koriya.

XV

Tɔdɔ 'Ba Kurïsïtö Di Mï Tölë

I Kina me ti löndö ma ga, mo'dɔkɔ tileki tiya gɔ laja laka tönë muwöwö 'deni bine ne gbï ziye. Ame kina kinda'bake 'deni kɔrɔke kitigɔ timo mï meri 'be ne. II Ama kina rɔ laja kɔtɔ laka mo ma muwöwö ziye. Kina ti kɔmɔ ye ŋgï timo di mï tölë ɔdɔ kinda'bake ki'dike dɔye laka gɔmo. Ne ɔdɔ kinza tara, omba i'dike e'be dɔye 'deni ka ŋgï gɔmo rɔ bëtï.

III Ma rɔ dɔ kiteli mo ma muwö molɔlɔ gɔmo miya ziye mo na me, Kurïsïtö ölë 'deni gɔ lende kënyë ze ga kɔzɔ ma kugu mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba tara. IV Usu bo 'deni tine bo ënyï 'deni kɔdɔ yaga di mï tölë mï tö'dö dɔ mota kɔzɔ ma kugu yayi. V Kina bo ɔdɔ 'deni kileme rɔ bo zi Pïtörö. Bo ileme rɔ bo gbï zi bɔ laja abo ga ma 'butë dɔmorïyö. VI Kina bo kɔdɔ gbï kileme rɔ bo zi bɔ kuwö lende abo ga ma konzi kɔzɔ kuluku 'butë (500) tara pili bi kɔtɔ, ame ma konzi mɔtɔ mo ga këdï gba ti kömönnï ko'ja kabate ne. Ala ɔdɔ mɔtɔ ga ti kölë 'deni pele. VII Kina bo ɔdɔ kileme rɔ bo zi Yakoba, gbï zi bɔ laja abo mɔtɔ ga pili. VIII Tine ma rɔ ŋburuŋburu mo pili na bo kari kɔdɔ ŋgï zö ma ame rɔ kole köyö kinza ko'de bi dɔ ɔtɔ dë mo nime.

IX Ma na 'bama ŋgï wötï rɔ bɔ laja ame mo du kinza rɔ ɔtɔ ne. Mɔ'bɔ dë 'dɔ kïdëkï ma rɔ bɔ laja 'ba Kurïsïtö. Römöyï moloma pa rɔ to'dɔ közï kasi zi kanisa 'ba Bɔko'ba. X Ne tine ti mï këyï 'ba

Bɔko'ba na me ma 'deni te ne. Kina gbï mï këyï nima ïlïkö dë ŋgï tara rɔ yawa, römöyï ma na mo'dɔ ndɔbɔ ŋgï kebe bɔ laja ma laki pili. Tine ndɔbɔ ko'dɔ ma na dë. Mï këyï 'ba Bɔko'ba na ko'dɔ ndɔbɔ tö. XI Kina me ɔdɔ këdï pele rɔ ma kako di zö ala di zïnnï lïjë ma rɔ bɔ laja mɔtɔ mo naga nime kina kpaki rɔ wa ma duwöwö mo ame ki'dike dɔye 'deni gɔmo ne.

Tɔdɔ 'Ba Töku Di Mï Tölë

XII Kina me laja pili ma duwöwö iya te Kurïsïtö ɔdɔ 'deni yaga di mï tölë. Ne rɔ ma tondo mo na ya ma 'beye mɔtɔ ga këdï kiya 'bënnï 'böwu te töku inza kindiŋi kpe? XIII Ne ɔdɔ këdï rɔ ma laka, omba Kurïsïtö indiŋi dë du. XIV Kina ɔdɔ kindiŋi Kurïsïtö dë gbï yaga di mï tölë a mɔtɔ inza kpe ame gɔ duwöwö. Kina a mɔtɔ inza kpe gbï ziye ti'di dɔye gɔmo. XV Kina ma rɔ dɔ kiteli mo ti kileme ze ŋgï dunzö bëtï 'deni kpa Bɔko'ba. Römöyï diya 'deni te Bɔko'ba indiŋi Kurïsïtö 'deni yaga di mï tölë. Ne ɔdɔ këdï 'deni rɔ ma laka töku kindiŋi dë indiŋi Kurïsïtö dë ma? XVI Römöyï ɔdɔ kindiŋi töku dë indiŋi Kurïsïtö dë gbï. XVII Kina ɔdɔ kindiŋi Kurïsïtö dë meri 'be ame ki'dike dɔye gɔmo ne 'deni ka ŋgï bi sari, wali 'ba lende këngë 'be ëdï gba dɔye. XVIII Kina lïjë ame ga kö'dö 'deni mï Kurïsïtö ne ölu 'deni gbï. XIX Kina me ɔdɔ kɔmɔ ki'di ze gɔ Kurïsïtö nime këdï 'deni ŋge gɔ loma 'ba dɔliŋɔ nime, lisa ma 'beze na ŋgï 'deni kulöwö nati.

XX Ne lende ma rɔ ma kodɔrɔ mo na me, indiŋi Kurïsïtö 'deni di mï tölë. Bo na 'deni rɔ dɔndende 'ba tɔdɔ di mï tölë zi ame ga pili këdï kölë ne. XXI Römöyï kɔzɔ ame bilaka lesi na ko'de tölë ne, kina me 'deni gbï bilaka lesi na ko'de tɔdɔ di mï tölë. XXII Kina kɔzɔ ame ma konzi kölë 'deni kɔtɔ ti Adama ne tara ma konzi ti kɔdɔ gbï yaga di mï tölë kɔtɔ ti Kurïsïtö. XXIII Mï tumu ame mo ŋgï rɔ ma kodɔrɔ zïyï mɔtɔ ne, Kurïsïtö na 'deni rɔ kole dɔndende 'ba tɔdɔ di mï tölë. Kina 'jaa 'dɔ kiyija ame ga rɔ 'ba bo 'ba Kurïsïtö ne ti mï kada 'ba tako abo. XXIV Kina ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ mo tönë ti kömö ŋgï nati. Kurïsïtö ti ka'da wa pili ma rɔ löbu dɔ dɔliŋɔ nime ti ma ti közï kakpa ti bɔ tigɔ mo ga ŋgï pili kogba ŋere löbu ki'di zi Bɔko'ba 'bu. XXV Römöyï bo Kurïsïtö na Bɔko'ba ki'di 'deni mɔlo 'dɔ këdï rɔ bɔ dɔ dɔliŋɔ nime ŋbö bo ka'da bɔ ya abo ga ŋgï pili.

XXVI Tine bɔ ya ma ŋburuŋburu ma 'dɔ ka'da mo tönë na rɔ tölë. XXVII Buku 'ba Bɔko'ba iya 'deni te, “Bɔko'ba i'di bo ka'da wa pili 'deni.” Tine wa pili nime kiya te bo a'da ne, Bɔko'ba inza yïmo. Römöyï Bɔko'ba na ki'di bo ka'da wa pili mo naga nima. XXVIII Kina ɔdɔ bo ka'da wa pili 'deni bo kole gbï ti kileki rɔ bo bërï bi ndï Bɔko'ba ame ki'di wa pili 'deni bi ndï bo bërï ne. Kina gɔ Bɔko'ba na këdï ŋgï nati rɔ bɔ dɔ wa pili.

XXIX Ne gɔ wa'di na bilaka këdï ko'dɔ bapatisi ti möyï töku 'bënnï ga gɔmo? Ma kiya te tɔdɔ di mï tölë kinza yɔ ti ko'dɔ bapatisi ti möyï töku ni gɔ wa'di? XXX Ne kina me gɔ wa'di na dilaŋa 'beze rɔze ŋgï ŋburu tombi gomɔ? XXXI Löndö ma ga, ma 'bama ŋgï rɔ kɔmɔ lëndö mï tölë. Dɔ kombi ma gɔye mï loma ze mï Kurïsïtö ŋere ze na me këdï ki'di ma miya wa naga nime pili te ne. XXXII Ma mëdï ra ŋge rɔ yida rɔ 'ba dɔyayi nime dëne ti mo'dɔ ya ti kuruku 'ba mökö naga nime di Epeso bine ne ka gɔ wa'di? Wa'di ga na ti mo'ja di gɔmo? Ɔdɔ kiya te töku ni kindiŋi dë kpe kɔdɔ yaga donyoke eze kpeze ti tɔne duwëke römöyï tïlëndö dëdï dölëke kɔzɔ ma tönë kiya rönï ne.

XXXIII Kpe, kinza köluke lende dë. Rɔ ma laka kɔzɔ lende mumë tönë, lëpï këngë ëdï kirasi lende

laka 'bï. XXXIV Ilekike komerike dɔye kolake gɔ lende kënyë yaga. Mëdï miya nime rɔ laŋa rɔye römöyï ya mɔtɔ ga yayi ikali Bɔko'ba dë.

Kïnë Ma Këdï Kɔdɔ Timo Di Mï Tölë

XXXV Ya mɔtɔ ga ti kileki kiya te, “Ti töku ni kɔdɔ tondo mo ga? Kïnë ma tondo mo ga na 'dɔ lïjë kɔdɔ timo?” □□□□ Ti miya te, nï rumö nime, kupö ɔdɔ kogba kïdïyë mï yayi, ëdï kölë titi gba na 'jaa kötu. XXXVII Tine ma kïdïyë mo tönë inza rɔ ma kötu mo nima pili. Kupö na ŋge ŋgï kïdïyë ë'bï rɔ siliŋbi. Mɔtɔga bo abo rɔ 'jɔ nyönyu ala 'jɔ 'ba a mɔtɔ. XXXVIII Kina Bɔko'ba kogba kïnë ame bo ko'dɔkɔ abo ne ki'di zi kupö nima kötu timo. Kupö pili rɔ gɔmo bo i'di kïnë teyi rɔ ame ga koriya timo ne.

XXXIX Kina me kïnë wa ame ga pili ti dïdï yïmo ne inza kɔtɔ. Bilaka lesi ti kïnë ma 'bënnï 'beri. Yërï ti ma 'bënnï 'beri. Yali gbï ti ma 'bënnï 'beri. Kina kenze ni gbï ti ma 'bënnï ga 'beri. XL Kina me kïnë a ma mïtɔrɔ 'beri. Kïnë ma mï dɔyayi bine gbï 'beri. Kina tele 'ba a ma mïtɔrɔ 'beri, ma 'ba mï dɔyayi bërï bine gbï 'beri. XLI Kada ti tele ma 'bënï, nyepe gbï ti ma 'bënï kina këlu ni gbï ti tele ma 'bënnï ga. Tine pele di mï löŋgö këlu naga nima tele mo ga ëdï gbï pili rɔ gege.

XLII Kïnë tele nime na ti këdï tara zi töku ame ga kɔdɔ di mï tölë ne. Töku ame këdï kusu 'deni ne ŋgï rɔ yida 'ba yayi, tine ɔdɔ kɔdɔ 'deni yaga eŋme dë kpe. XLIII Mï tusu mo ënyë ë'bënï 'deni ŋgï yaga tigɔ mo tɔ kinza kpe. Tine ɔdɔ kɔdɔ 'deni ele ŋgï ŋburu ti tigɔ rɔ mbëmbë. XLIV Mï tusu mo rɔ yida rɔ ma sari nime, tine ɔdɔ kɔdɔ 'deni ŋgï rɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka.

Kina kɔzɔ ame dikalike yida rɔ ma sari nime këdï ne, omba yida rɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ëdï gbï tara. XLV Römöyï buku 'ba Bɔko'ba iya 'deni te, “Bilaka ma dɔndende mo tönë rɔ Adama ne o'ba 'deni ti dïdï yïmo.” Tine Adama ma ŋburuŋburu mo na 'ba bo rɔ bɔ ti'di dïdï. XLVI Doŋgɔke 'deni bine yida rɔ ma Nyï Kɔtɔ Laka ki'di na dë titi kako dɔgba, tine yida rɔ ma sari nime na kako dɔgba. XLVII Adama ma dɔndende nima o'ba di mï lupu 'ba dɔyayi. Tine Adama ma rɔ mï rïyö mo ako ma 'ba bo di mïtɔrɔ. XLVIII Kina me ya ame ga mï dɔliŋɔ ne ŋgï kɔzɔ bɔ ma ko'ba di mï lupu nima. Tine ya ame ga mïtɔrɔ ne ŋgï kɔzɔ bɔ ma kako di tɔrɔ mo nima. XLIX Kina kɔzɔ ame dolɔke kïnë 'ba bilaka ma ko'ba di mï lupu 'deni rɔze ne, kina gbï tara yayi ti dolɔke kïnë 'ba bilaka 'ba dɔyayi 'ba mïtɔrɔ 'deni rɔze.

L Löndö ma ga, wa ame mëdï miya ziye ne na me. Wa ame ga ko'ba këdï ti roma ti yida rɔ ne inza ti gɔ bi mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba. Kina ame rɔ yida 'ba yayi ne inza ti gɔ bi mï dɔliŋɔ ma kote rönï dë kö'bö rɔ ŋburuŋburu nima.

LI-LII Uwöke lende kusu nime tɔ ma. Ze nime pili dinza dölëke ŋgï 'doyi yaga. Tine ɔdɔ birɔ tɔtɔti ma ŋburuŋburu mo tönë na kudu yɔ ŋgï kpiliŋi kɔzɔ kömöyï ame komba ne te na ze nime pili dëdï duyïke rɔze ŋgï yaga welo. Römöyï ɔdɔ birɔ tɔtɔti nima kudu yɔ na töku ni këdï kɔdɔ ŋgï ti yida rɔ ame keŋme dë kpe ne. Kina këdï kuyï ze ŋgï pili. LIII Wa ma tönë ga rɔ yida 'ba yayi ne ëdï kolɔ yida rɔ ma keŋme dë ne ŋgï rönnï. Wa ma tönë ga këdï kölë ne ëdï kolɔ yida rɔ ma kinza kölë ŋgï rönnï. LIV Kina me ɔdɔ wa ma rɔ yida 'ba yayi ni na këdï kolɔ yida rɔ ma keŋme dë 'deni, wa ma këdï kölë naga këdï kolɔ yida rɔ ma kinza kölë 'deni tara tine, omba ëdï 'deni ŋgï ko rɔ ma laka kɔzɔ

ma tönë buku 'ba Bɔko'ba kiya ne. Ame kiya te, “A'da tölë 'deni, ïyölu kpa bo 'deni yaga. LV Nï tölë, aka'da 'bï ëdï yala? Nï tölë, 'dï yï mo tönë ëdï yala?” □□ 'Dï abo 'ba tölë ame bo këdï ko'be wa timo ne na rɔ lende kënyë. Kina bi tigɔ 'ba lende kënyë na ti kö'du ki'di 'ba Musa. LVII Ne tine yëë'dï këdï zi bo Bɔko'ba gɔ ame bo ki'di aka'da 'deni zize ti ŋere ze Yësu Kurïsïtö ne.

LVIII Kina me ti ziye kpe löndö ma ga ma mɔ'ɔ kulöwö nime, ö'böke kitigɔ ti mï këddï ogbɔke rɔye ŋburu mï ndɔbɔ 'ba ŋere Yësu Kurïsïtö. Römöyï kɔzɔ ame kikalike 'deni a mɔtɔ ame ko'dɔ dömöyï bo ŋere ne ïlïkö dë ŋgï du tara rɔ yawa.

XVI

Akireke

I Mëdï mi'di ame ziye tikali mo gɔ lende 'ba gïrïsï ame 'dɔ kireke tokɔnyi bilaka 'ba Bɔko'ba ma mï Yudayi timo ne. Ziye gbï 'dɔ to'dɔ mo kɔzɔ ma mose zi kanisa ma Galatiya. II Rɔ gɔ kada löbu pili nï mɔtɔ ogba gïrïsï gɔ tigɔ 'bï ki'di bërï 'dɔ kireke dönï. Römöyï ɔdɔ mömö kinza kënyï 'jaa 'böwu tireke mo di rɔma.

III Ɔdɔ mömö yayi bilaka ame ga koŋgɔke 'deni ne na ŋgï ti moja ti waraga kari ti kpa közï ki'di 'be nima Yerosalema. IV Ne ɔdɔ kinda gbï laka zö 'dɔ mari, ti diliŋgere kɔtɔ tïnnï.

Akumötö

V Ti mömö 'jaa ziye ɔdɔ mudö 'deni titi kebe Makedoniya. Römöyï mo'dɔkɔ titi tudö kebe yayi. VI Mëdï mari nime 'dɔ toloma titi mbowa tiye yayi. Mɔtɔga ti mote lɔwa nime pili tiye yayi. Kina 'dɔ ki'dike ma 'jaa gɔ kɔri tari dɔgba mï liŋgere ma di yayi tari gɔ bi mɔtɔ ame zö 'dɔ tari teyi ne. VII Mo'dɔkɔ dë 'dɔ toŋgɔ ye ŋge rɔ kɔrɔkɔrɔ titeli ŋgï dɔmo. Momeri 'dɔ migabi titi mbowa tiye kɔzɔ ako'dɔkɔ abo 'ba Kurïsïtö ŋere ze tara.

VIII Tine ti moloma titi ŋbö kada 'ba Penitikɔsi kota ma Epeso bine. IX Bi 'ba tiliya rɔ gɔ ndɔbɔ ma laka mo tönë na me 'jaa bine ne. Tine a mo ŋgoro titi mɔtɔ ga ëdï ŋbaŋi bine tonyo burutu ma.

X Ɔdɔ Timatiyo kömö yayi i'dike bo koloma dömbëlï bo kolɔdɔ bërï römöyï bo ëdï rɔ to'dɔ ndɔbɔ 'ba ŋere Yësu kɔzɔ 'bama. XI Kina kinza bɔtɔ mɔtɔ kebe dë kudölï bo. Ojake bo kari mï kɔri abo liya ti yëyï mo, bo kileki kako zö bine. Römöyï mëdï ŋgï bine ti kɔmɔ ki'di gönnï lïjë ti löndö mɔtɔ ga.

XII Tine ma 'ba bɔ löndö ze ame rɔ Apolo ne, ma na mocɔ 'deni zi bo kulöwö 'dɔ bo kari ti löndö naga nime kömö toŋgɔ ye yayi. Tine inza gɔ ako'dɔkɔ abo na 'dɔ tari gïrï nime. Bo ti kari ŋgï ɔdɔ bo ko'ja kɔri mo.

XIII I'dike kɔmɔye këdï kilegbe kɔrɔke kitigɔ mï a ma ki'dike dɔye gɔmo. Olomake kinza tikere ti mï këddï. XIV O'dɔke wa pili ti akɔ'ɔ.

XV Löndö ma ga, ikalike 'deni bilaka liŋɔ 'ba Setepana na ki'di dönnï dɔgba gɔ lende 'ba Yësu di Giriki yayi. Kina lïjë na gbï ki'di rönnï 'deni 'dɔ to'dɔ ndɔbɔ 'ba tokɔnyi bilaka 'ba Bɔko'ba ga. Kina me mëdï miya ziye, XVI lïjë ma kɔzɔ a nime te naga nime na gɔ kuwöke dönnï gbï ti lëpï nnï mɔtɔ ga ame kopi rönnï mï ndɔbɔ nime ne. XVII Miliya ŋgï kulöwö gɔ tako 'ba Setepana ni ti Pɔtonato ti Akayiko ame lïjë kako kömö ŋgï zö bine ne. Lïjë ŋgï kɔzɔ iya te kpe mo na 'deni tara. XVIII Lïjë idiŋga dɔma ŋgï yaga gbï kɔzɔ ame lïjë kidiŋga dɔye ra ne. Lïjë bilaka ma kɔzɔ a naga nime te o'dɔkɔ gɔ lende 'bënnï na kinda'ba.

XIX Kanisa ame ga pili mï dɔyayi 'ba Asiya bine ne umötö ye pili. Akowila ni ti Purïsïka ti bilaka

'ba kanisa ma këdï tïnnï liŋɔ naga
umötö ye rɔ mbëmbë mï möyï
ŋere Kurïsïtö. XX Löndö ma bine
naga nime umötö ye pili. Kina
umötöke rɔye rɔ gɔ rɔye ti közï
rïyö mï möyï Bɔko'ba.
XXI Ma Pɔlo na me mugu mötö
nime ti közö. Mötö ma ziye pili.
XXII Bɔtɔ ame kinza ti akɔ'ɔ 'ba
Kurïsïtö ne sönö këdï dɔmo.
Ŋere ze, ileki ti kako.
XXIII Lende këyï 'ba Yësu
Kurïsïtö ŋere ze koloma tiye.
XXIV Akɔ'ɔ ma koloma tiye mï möyï
Yësu Kurïsïtö.

Akugu Ma Mï Rïyö 'Ba Pɔlo Zi Kanisa Ma KORINITO

I Ma Pɔlo ma rɔ bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö gɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba mo tönë, ze ti bɔ löndö ze ma kïdëkï rɔ Timatiyo na me dëdï dugu waraga nime ziye kpe bilaka 'ba kanisa ame ga mï Korinito gbï ti bilaka 'ba Bɔko'ba ma mï dɔyayi 'ba Giriki pili.

II Yëyï ti lende këyï abo 'ba Bɔko'ba 'bu ze ti 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö koloma tiye.

Pɔlo Ni Ileki Yëë'dï Zi Bɔko'ba

III I'di dilekike yëë'dï ti zi bo Bɔko'ba 'bu 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze. Bo na ti mï këyï, kɔnyi ze pili ako di zi bo. IV Bo na kokɔnyi ze 'deni di mï dɔkomali gomɔ ze ga pili 'dɔ dokɔnyike mɔtɔ ga ame këdï ti gomɔ ne gbï ti kïnë kɔnyi kɔtɔ nime do'jake 'deni di zi bo ne. V Kina kɔzɔ ame dombike gomɔ 'deni kulöwö kɔtɔ ti Kurïsïtö ne, ti bo na gbï ti do'jake kɔnyi löbu 'ba Bɔko'ba nime.

VI Tine ze ma 'beze ɔdɔ dombi gomɔ na ti këdï ŋgï rɔ kɔnyi ziye tɔmɔ ye. Kina ɔdɔ bo kokɔnyi ze ti ko'de kɔnyi ki'di tigɔ 'ba tombi gomɔ mo gbï ziye kɔzɔ 'beze. VII Dïyënï ŋgï bine rɔ ma laka kɔzɔ ame kpe 'deni gbï rɔ lëpï zize mï tombi gomɔ nime ne ti kokɔnyi ye 'deni gbï tara.

VIII-IX Löndö ze ga, do'dɔkɔ ye 'dɔ kikalike gomɔ nima tönë dombi di mï dɔyayi 'ba Asiya ne. Gomɔ nima a'da ze ŋgï lipo. Domeri a mɔtɔ dë kpe rɔ tɔmɔ di yïmo tine 'deni ŋgï rɔ tölë zize. Dëmba bine iyandi ze timo kinza di'di dɔze dë kpe gɔ gbagba ze, tine bo Bɔko'ba ame rɔ bɔ tïdïdï töku ni ne na gɔ di'di dɔze ŋge gɔmo. X Bo na me kɔmɔ ze 'deni di mï tölë nime kina ti bo koto tɔmɔ ze ŋgï nduwë tara. Bo na di'di kɔmɔze 'deni dɔmo 'dɔ kɔmɔ ze XI ɔdɔ kpe gbï kokɔnyike ze ti mötu. Kina ti bo kuwö mötu 'ba ma konzi nima ŋgï kina ma konzi ti kileki yëë'dï ŋgï zi bo gɔ yëyï nime bo ko'dɔ zize ne.

Meri 'Ba Pɔlo

XII A mɔtɔ inza ma 'dɔ kaya rɔze römöyï mï dɔliŋɔ bine lende ko'dɔ ze pili rɔ ma laka. Kina me dëdï do'dɔ gbï ziye kɔtɔ laka kɔzɔ ma 'ba bo 'ba Bɔko'ba. Inza gɔ akikali 'ba dɔyayi tine ti lende këyï abo 'ba Bɔko'ba. XIII-XIV Mï akugu ze ga ziye dugu a mɔtɔ dë tine ŋge rɔ wa ame ga kïdëkïke kikalike mï 'jɔ 'ba lende mo ne. Kina kɔzɔ ame le'jete kikalike lende ze 'deni gba mbowa ne, do'dɔkɔ ziye 'dɔ kikalike pili kinza rɔye kebe kaya ze ra gbï kɔzɔ ame rɔze kaya ye dë ne tara mï kada 'ba tako 'ba Kurïsïtö kada mɔtɔ dayi.

XV Mikali ëdï ŋgï tara rɔ ma laka kina me mo'dɔkɔ 'dɔ tari pa titi dɔgba ziye yayi 'dɔ këddïke ti yëyï rɔ mbëmbë, rɔ mbëmbë mï rïyö 'do. XVI Miteri 'dɔ tudö toŋgɔ ye ɔdɔ mëdï mari Makedoniya. Kina mɔtɔ gbï ɔdɔ kiya te mëdï muyï dɔma 'deni di yayi gɔ mudö gbï toŋgɔ ye. Kina 'dɔ ki'dike ma 'jaa gɔ kɔri tari nduwë mï liŋgere ma dɔgba di yayi mï dɔyayi 'ba Yudayi.

XVII Mï meri ma nime ma di ziye minda ŋgï kɔzɔ ŋgɔ'dɔ naga tara? Ala akiteri ma mo ga na kɔzɔ 'ba bilaka 'ba dɔliŋɔ nime tutï dɔmo tilagi mo gbï aa kpaki yayi? XVIII Rɔ ma laka kɔzɔ ame bo Bɔko'ba na ŋge kɔtɔ rɔ ma kodɔrɔ ne, lende ma nime ziye ne inza rɔ ma 'dɔ kuyï yïmo te. XIX Römöyï Yësu Kurïsïtö kole 'ba Bɔko'ba ame duwöwö lende mo tönë ziye ze ti Silibano ni ti Timatiyo ne, bo inza rɔ ame 'dɔ kebe kuyï te. Kina bo u'bölu bɔtɔ dë gbï. XX Römöyï lömu 'ba Bɔko'ba ame ga pili bo

kiya te, “Ti mo'dɔ,” ne o'dɔ rönnï pili ti Yësu Kurïsïtö. Kina me ki'di do'dɔke “Amini” ze pili ti möyï bo tïlëlu rɔ löbu 'ba Bɔko'ba.

XXI Bɔko'ba na kogbɔ ze 'deni tiye rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö. Bo na kigeli ze 'deni tiye rɔ 'ba bo ga. XXII Bo na ko'dɔ kïnë abo 'deni me rɔze bo kodɔ Nyï Kɔtɔ Laka abo 'deni mï dökï'dï ze rɔ akileme 'ba wa ma bo kikeki 'deni mïtɔrɔ koda ze. XXIII Mïdëkï bo Bɔko'ba rɔ bɔ kodɔrɔ ndï lende ma. Lende nime ki'di mebe mako dë tori ye kpe Korinito ne mo'dɔkɔ dë gɔ kaya rɔye. XXIV Ze na dë rɔ ŋere dɔ meri 'ba mïye. Kpe ɔrɔke 'deni mɔlo kitigɔ mï ti'di dɔye. Tine ame dëdï do'dɔke kɔtɔ tiye ne rɔ lɔŋɔ mo ziye.

II

I Kina me ki'di 'dɔ momeri dɔma 'deni miya te tari ma ziye ma di gɔ ame kinza kpe rɔ liŋgere kpa kɔ'ɔ. II Römöyï me ɔdɔ mebe mi'di ye 'böwu këddïke rɔ meri, yë ga na ti kola kpe 'böwu zö rɔ bɔ tidiŋga dɔma? O'ja kina ŋgï aa rɔ kpe mo 'di. III Gɔ lende mo na ma ki'di mugu waraga ma dɔgba tönë ziye 'dɔ ɔdɔ mömö ziye kpe bɔ tïyëyï dökï'dï ma mo tönë ga kinza ki'dike ma ra 'böwu mebe mëdï rɔ meri. Mïyënï ma 'bama bine, ɔdɔ mëdï rɔ lɔŋɔ omba kpe gbï pili rɔ lɔŋɔ. IV Ama tönë mugu 'deni ŋgï ziye ti meri ma kidari 'deni kotopa dökï'dï rɔ kɔmɔ tɔlɔ. Tine inza 'dɔ ti'di ye këddïke rɔ meri. Mo'dɔkɔ gɔ kikalike akɔ'ɔ ma ame kulöwö gɔye ne.

Lende Kirasi

V Ne ɔdɔ mɔtɔ kebe ma 'ba bo ki'di bilaka këdï rɔ meri, ama bo o'dɔ dë zö. Bo o'dɔ ziye na, mɔtɔga ala ŋge mbowa ziye. Tine mo'dɔkɔ dë 'dɔ topɔtɔ bo kulöwö. VI Karama nima kpe ma konzi kodɔke 'deni dɔ bo ne ɔ'bɔ 'deni tara. VII Tine olake bo gbɔ gɔmo ki'dike mï këddï zi bo kinza meri mo kosɔsɔ bo. VIII Ma miya ziye na me, ilemeke akɔ'ɔ laka zi bo.

IX Kina ma mugu waraga tönë ziye, mo'dɔkɔ tiyɔzɔ ye toŋgɔ mo ɔdɔ ëddïke ŋgï tuwö dɔma mï wa pili na ya. X Kina bɔtɔ ame kolake 'deni gɔ lende kirasi mo ne, ma gbï ti mola bɔ mo tɔ nima. Wa ame ɔdɔ mola 'deni ŋgï nima omba mola 'deni gɔ lende 'be kɔmɔ Kurïsïtö. XI Römöyï kinza Satani kebe kogɔgɔ rɔ bo ra dɔze, dɔŋgala abo naga nime dikali 'deni pili.

Rɔ 'Bɔki, Tine Rɔ Bɔ Aka'da

XII Tönë mömö Torowa tuwöwö laja 'ba Kurïsïtö ne, ŋere Bɔko'ba ope dɔmo ŋgï zö. XIII Tine pele dökï'dï ma olɔdɔ dë römöyï mo'ja bɔ löndö ma Tito dë di yayi. Kina mënyï ŋgï dɔmo di yayi mumötö lïjë ŋgï gbɔ mari nduwë mï Makedoniya.

XIV Ne tine yëë'dï këdï zi bo Bɔko'ba gɔ ame bo kö'bö toja ze ma rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö nime yaga kɔzɔ 'bɔki ma ka'da ne. Bo i'di ze 'deni dinzanza lëbï 'ba Kurïsïtö nime kote gɔ bi kɔzɔ akato kele ma kinzanza tara. XV Ze na 'deni rɔ akato kele ma Kurïsïtö kinzanza zi Bɔko'ba dɔ ma kɔmɔ 'deni di mï tölë mo ga gbï ti ma kölu naga. XVI Zïnnï lïjë ma kölu 'deni naga ŋgï rɔ tato ma 'dɔ kupö wa kölë yaga. Tine ma zi ma kɔmɔ 'deni naga ŋgï rɔ tato 'ba dïdï.

Me yë na ti kɔ'bɔ a ma te? XVII Dinza ma 'beze kɔzɔ laki ma konzi mɔtɔ ga ame këdi kinda'ba lende 'ba Bɔko'ba nime ŋgï dɔ közïnnï kɔzɔ wa sari tugö mo ne tara. Ma 'beze mo bo Bɔko'ba na koja ze, na me dëdï diya 'deni ti mï kɔtɔ kɔmɔ bo kɔzɔ bɔ laja 'ba Kurïsïtö.

III

Bɔ Laja 'Ba Bɔko'ba

I Ti kinda ziye bine te dëdï 'deni 'böwu rɔ tubï gɔ ndɔbɔ ko'dɔ ze?

Omerike te dëdï kɔzɔ ya mɔtɔ naga nima titeri waraga tileme ze ziye rɔ bilaka laka? Ala gɔ diteri ye gɔ kuguke waraga ze zi bilaka ma laki? II Tine kpe gbagba ye mo nima na 'deni rɔ waraga ma kugu di mï dökï'dï ze zi ma konzi pili tïdëkï mo tikali mo. III Kina ileme 'deni gbï kpe na rɔ waraga kugu 'ba Kurïsïtö ame kina koja ze 'deni timo ne. Waraga nime ugu dë ti galama tine ugu 'deni ti Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba bɔ dïdï. Ugu dë dɔ lere 'ba döku tine ugu 'deni mï dökï'dï bilaka lesi.

IV Ame na 'deni rɔ matïkpërï ze ma dɔrɔ gɔmo mï Bɔko'ba ti Kurïsïtö. V A mɔtɔ inza ame gɔ dëbï rɔze timo diya te ti dɔ'bɔ to'dɔ ndɔbɔ mo. Tigɔ ze pili ako di zi Bɔko'ba. VI Bo na me ki'di ze 'deni dɔ'bɔ toja laja 'ba lömu la'ja abo nime. Ame rɔ lömu kinza kugu bërï tine Nyï Kɔtɔ Laka na kudödu dɔmo. Römöyï lömu ma kugu bërï nima bo na me ko'de tölë tine Nyï Kɔtɔ Laka o'de ma 'bënï rɔ dïdï.

VII Lömu nima ugu 'deni rɔ tugu dɔ lere 'ba döku kina rɔ löbu 'ba Bɔko'ba kɔdɔ ŋgï mï ti'di mo nima. Ame ki'di kpa dɔ Musa köbö kebe kölu pele 'jaa yaga ne, tilaka mo pa ŋgï kulöwö ki'di Yisarele koŋgɔ bi dë dɔ bo. Ne me ɔdɔ lömu ame ŋgï ŋge rɔ 'ba to'de tölë ne na kako 'deni ti rɔ löbu ma kɔzɔ a nime te tine, VIII rɔ löbu ame rɔ ndɔbɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ne ti kïyöbu ma 'bënï 'deni kulöwö tondo ga yayi? IX Ɔdɔ rɔ löbu 'ba lömu kodɔ karama dɔ bilaka nime na köbö 'deni kulöwö tara, ma kileme lende laka ti köbö ma 'bënï 'deni ŋgï kulöwö rɔ dɔ kiteli tondo ga yayi na? X Kina ti diyake te rɔ löbu ame këdï köbö 'deni kulöwö rɔ dɔ kiteli gïrï nime ne iteli ma dɔgba tönë bine köbö ŋgï kulöwö ne 'deni yaga. XI Me ɔdɔ lömu ma ki'di toloma ŋge mbowa nima na 'deni ti rɔ löbu tara omba ma ŋburuŋburu ti këdï ŋgï ti rɔ löbu rɔ dɔ kiteli.

XII Mï kɔmɔ ki'di ze gɔ rɔ löbu nime na me dɔze ŋgï rɔ ma kïtëwu. XIII Dinza kpe kɔzɔ 'ba Musa tönë koloma tolo dɔ kɔmɔ bo teyi ti bɔŋgɔ kinza Yisarele ko'ja dɔ kɔmɔ köbö kebe kölu 'jaa abo mo tönë ne. XIV Kina ŋgï lende ɔtɔ ɔdɔ dë du te dönnï. Römöyï ŋbö kömö mï kada nime tɔne bɔŋgɔ kolo nima na ku'bë kpa kɔri 'ba döku dönnï 'deni ŋgï teyi. Ɔdɔ lïjë kïdëkï akugu 'ba lömu ma mɔlo nima pele bɔŋgɔ kolo nima ombi rönï dë ma titi te yaga. Römöyï iyese 'deni ŋge yaga zi ma rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö. XV Kina ŋgï nduwë tara ko'ja mï kada nime tɔne ɔdɔ lïjë kïdëkï akugu 'ba Musa nima pele bɔŋgɔ kolo nima utu'bö rönï ŋgï ŋbuku dönnï. XVI Tine ɔdɔ kiya te bilaka mo kuyï kömönï 'deni zi ŋere Bɔko'ba bɔŋgɔ kolo nima ombi rönï ŋgï yaga.

XVII Kina me ŋere Bɔko'ba na rɔ Nyï Kɔtɔ Laka. Kina Nyï Kɔtɔ Laka abo na ki'di dɔ ŋgölö zize. XVIII Kina me ze pili dɔze këdï köbö kilaka 'deni ŋgï ti rɔ löbu 'ba ŋere Bɔko'ba kinza a mɔtɔ ma kutu'bö rönï dɔmo. Bo ŋere ze mo ame rɔ Nyï Kɔtɔ Laka ne kuyï ze ti mï kïnë abo mï rɔ löbu ame kulöwö rɔ dɔ kiteli ne.

IV

Tigɔ 'Ba Bɔko'ba

I Kina kɔzɔ ame bo Bɔko'ba ko'dɔ mï këyï 'deni zize koja ze mï laja abo nime ne, dökï'dï ze idaki dë kpe di gɔmo. II Lïjë dɔkomali wa ma kaya rɔ këdï ko'dɔ rɔ kusu naga dulï 'deni pili mökö. Do'dɔ ɔtɔ dë kpe ti 'bölu ni ala duyï mï lende 'ba Bɔko'ba. Tine ŋgï mï tileme wa nime kiya rɔ lende kodɔrɔ mo tönë ne ti dinda ŋgï rɔ ma laka kɔmɔ bilaka pili kina gbï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba.

III Ne ɔdɔ kiya te laja nime duwöwö ne na këdï 'deni ŋgï rɔ kusu ti këdï ŋge rɔ kusu zïnnï lïjë ama ga këdï kölu ne. IV Lïjë ama ga ilagi Bɔko'ba römöyï Satani ŋere 'ba dɔliŋɔ nime na kïyölu kömönnï 'deni di bi to'ja bi kɔpɔ löbu 'ba laja laka 'ba Kurïsïtö nime ame kina rɔ kïnë Bɔko'ba ne. V Römöyï lende 'ba gbagba ze ga na dë dëdï duwöwö, ŋere Yësu Kurïsïtö mo na dëdï duwöwö kina ze rɔ bɔ laja ziye mï ndɔbɔ abo. VI Römöyï bo Bɔko'ba na tönë kiya te, “I'di bi kɔpɔ koyi rönï ti mï mandölu,” kina bo na me gbï koja bi kɔpɔ abo 'deni koyi mï dökï'dï ze 'dɔ ko'de akikali 'ba rɔ löbu abo zize ame kina ma këdï 'deni rɔ töbö kpa dɔ Kurïsïtö ne.

VII Tine rɔ löbu kulöwö rɔ dɔ kiteli nime i'di ŋgï mïze ame ka rɔ kete korɔ'bɔ ne. Kina ame 'dɔ kileme tigɔ dɔ kiteli mo nima eze na dë, a 'ba Bɔko'ba na. VIII Gomɔ iyaya ze ra ma, tine itikɔ ze dë. Mɔtɔ ga kïlïkö dɔze pele, tine dökï'dï ze idaki dë. IX Kuruku 'ba rɔze ga onzi ŋgï ŋbaŋi. Tine bo bɔ pɔri ɔcɔ dë di zize. Kina ame ko'dɔ ze pele 'bowa, tine upö ze dë. X Mï loma ze pili dombi tölë 'ba Yësu tönë ŋgï mï yida rɔze tine 'dɔ dïdï mo kinda gbï di rɔze. XI Mï kada 'ba loma ze, ze ŋgï ŋburu mï gomɔ 'ba tölë dömöyï Yësu 'dɔ kïnë dïdï abo kinda di mï yida rɔ 'ba yayi ze nime. XII Kina me ze ma 'beze 'deni ŋgï rɔ yida 'ba tölë, tine 'dɔ këdï ziye rɔ dïdï.

XIII Buku 'ba Bɔko'ba iya 'deni te, “Milende römöyï mi'di dɔma gɔ lende 'ba Bɔko'ba.” Kina Nyï Kɔtɔ Laka i'di ze 'deni gbï di'di dɔze gɔ lende 'ba Bɔko'ba kina me dilende 'deni yaga. XIV Dikali 'deni rɔ ma laka bo bɔ kindiŋi ŋere ze Yësu di mï tölë nime ti kindiŋi ze ti Yësu ko'de ze kɔtɔ tiye kako kɔmɔ bo. XV Mo'dɔ a naga nime pili gɔ lende 'be 'dɔ lende këyï 'ba Bɔko'ba kömö nduwë zi ma konzi lïjë pili kileki yëë'dï mo rɔ mbëmbë zi Bɔko'ba kïlëlu rɔ löbu abo.

Loma Ti Mï Këddï

XVI Gɔ kö'du mo na ma kinza ki'di rɔze kunzö dë ne. Yida rɔ 'ba yayi ze nime këdï keŋme ë'bënï ŋgï pele tine dïdï ëdï kïyöbu ma 'bënï ŋgï nduwë mïze rɔ kɔmɔ lëndö. XVII Gomɔ ma mbowa 'ba tö'dö dɔ ndö nime dëdï dombi ne ti ko'de rɔ löbu ma dɔ kiteli ame rɔ ŋburuŋburu ne 'deni ŋgï zize. Ame kina mbiri löbu kebe bo gomɔ mo nima ne. XVIII Römöyï kɔmɔ ki'di ze inza dɔ wa ame ga këdï ko'ja ti kɔmɔ ne, tine gɔ wa ma kinza ko'ja kïnë mo dë naga. Wa ma ko'ja kïnë mo naga nima oloma ŋge mbowa tine ma kinza ko'ja kïnë mo ga na kö'bö ma 'bënnï ŋgï ŋburu.

V

I Römöyï dikali ɔdɔ kiya te kïyëyï yida rɔ mira nime 'deni di mï dɔliŋɔ bine rö ma ŋburuŋburu ëdï ŋgï mïtɔrɔ ame Bɔko'ba na kubö kinza rɔ kpa közï bilaka lesi ne. II Ma gïrï nime ti dileri di kpa gomɔ ti kɔmɔ ki'di gɔ rö nima mïtɔrɔ ne. III Römöyï 'dɔ ɔdɔ dɔdɔ 'deni yïmo dinza kpe rɔ bɔ kulë. IV Ame dëdï gba tötï mï mira mo nime dɔliŋɔ bine ne, ti dileri di kpa gomɔ ma kïrïndï. Tine inza tëgë dëdï do'dɔ 'deni tïyölu bo yida 'ba yayi nime yaga. Tine yida rɔ 'ba dɔyayi 'ba mïtɔrɔ na do'dɔkɔ tolɔ mo rɔze. Römöyï gɔ dïdï kindiyɔ wa ma rɔ a 'ba dɔyayi nime pili yaga. V Bo Bɔko'ba na kileŋɔ 'dɔ tuyï ze kɔzɔ a nime te. Kina me bo ki'di Nyï Kɔtɔ Laka abo 'deni zize rɔ akileme 'ba wa tönë ga pili bo kiyija 'deni dömöyï ze ne.

VI Kina me ze ŋgï ŋburu ti mï këddï. Dikali ame dëdï gba mï mira nime dɔliŋɔ bine ne ze gba rɔ ma kɔwɔ di rɔ liŋɔ 'ba ŋere Yësu. VII Römöyï dïdï ze ɔrɔ 'deni

dɔ ti'di dɔze gɔ lende 'ba Bɔko'ba inza gɔ wa ma ko'ja ti kɔmɔ. VIII Ze 'deni ŋgï ti mï këddï. Ma laka mo ŋgï ka zize tola yida rɔ nime dari ŋgï mï liŋɔ nime 'dë ti ŋere Yësu ne. IX Tine a ma rɔ dɔ kiteli zize mo ame ze pele gba rɔ ma kɔwɔ bine ala di mï liŋɔ mo yayi ne, dökï'dï bo na do'dɔkɔ tïyëyï mo. X Römöyï ze nime pili dëdï dari dɔrɔke kɔmɔ kïtï 'ba burë abo 'ba Kurïsïtö. Kina 'dɔ nï mɔtɔ ko'ja kpa közï 'bï ŋgï ko gɔ ndɔbɔ ko'dɔ 'bï ame koloma pa rɔ to'dɔ mo mï yida rɔ bine, rɔ ma laka ala rɔ ma kënyë ne.

Pɔri Zi Bɔko'ba

XI Kina me gɔ tere bo Bɔko'ba na ki'di 'deni dëdï docɔ ti'di dɔ gɔ lende 'ba Kurïsïtö zi ma konzi. Bo Bɔko'ba na kikali ma dëdï do'dɔ ŋgï ti dökï'dï kɔtɔ. Kina miya 'bama kpe gbï ikalike 'deni laka. XII Bine dinza kpe 'böwu tubï gɔze ziye tine dëdï dileŋo gɔmo laka ziye 'dɔ këddïke ti, ti dɔ kombi gɔze. Kina gɔ kikalike gbï tileki dɔ lende zi ya ma këdï kombi dönnï za kulöwö gɔ yida rɔ ma yaga nime kola mï dökï'dï ne.

XIII Ɔdɔ kiya te dilende rɔ dɔ rumö, dilende 'deni zi Bɔko'ba. Tine ɔdɔ dilende laka, ele sowa gɔ lende 'be. XIV Akɔ'ɔ abo 'ba Kurïsïtö na kogbɔ ze 'deni römöyï dikali 'deni laka bɔ kɔtɔ na kölë 'deni gɔ bilaka löbu nime pili. Omba tine kina rɔ ame bilaka löbu nime kölë 'deni kpaki kɔtɔ ti bo ne. XV Bo ölë 'deni gɔ bilaka pili 'dɔ ame mo ga kɔmɔ ne koloma dë kpe nati gɔ dönnï tine rɔ 'ba bo bɔ kölë gönnï kënyï kɔdɔ di mï tölë mo nima.

XVI Kina kinza debe todɔrɔ bïcï lende dë kpe rɔ bɔtɔ mɔtɔ gɔ akikali 'ba bilaka lesi. Ɔdɔ dodɔrɔ bïcï lende ra pele pa tönë bine rɔ Kurïsïtö gɔ akikali 'ba bilaka lesi do'dɔ dë kpe tara. XVII Römöyï bɔ ame 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ne 'deni yaga rɔ wa la'ja. Bɔ ma mɔlo mo tönë iteli 'deni ma la'ja na kako 'deni 'bato. XVIII Wa naga nime pili a ko'dɔ abo 'ba Bɔko'ba na. Na me ti Kurïsïtö bo uyï ze 'deni yaga rɔ bɔ pɔri zi bo di mï ma tönë ze pa rɔ bɔ ya zi bo ne. Kina me bo ki'di ndɔbɔ löbu nime 'deni zize to'de ma konzi mɔtɔ ga gbï kako mï pɔri nime ti bo ne. XIX Kina rɔ laja 'beze, Bɔko'ba o'dɔ pɔri ti bilaka pili nime gɔ lende 'ba Kurïsïtö. Bɔko'ba ikeki wali 'ba lende kënyë dë kpe gɔ bilaka abo ga. Bo na me ki'di laja abo 'ba to'dɔ pɔri tïnnï lïjë bilaka abo ga nime 'deni zize me tuwöwö mo.

XX Kina me dëdï diya lende 'ba Kurïsïtö 'deni ŋgï me kɔzɔ iya te bo Bɔko'ba mo na këdï kilende 'deni ti kpeze tara. Ti möyï Kurïsïtö doma'jo rɔze ziye i'dike Bɔko'ba kuyï ye yaga rɔ bɔ pɔri zi bo. XXI Kurïsïtö ŋgï lipo rɔ ma kɔpɔ kinza a mɔtɔ rɔ lende kënyë. Tine gɔ kö'du ze na Bɔko'ba ki'di bo 'deni konyɔnyɔ rɔ bo mï lende kënyë ze römöyï 'dɔ ze gbï dëdïke rɔ akɔtɔ ti bo rɔ bɔ lende laka abo ga 'ba Bɔko'ba.

VI

Kada 'Ba Kɔnyi

I Mï ndɔbɔ nime kɔtɔ ti bo Bɔko'ba doma'jo rɔze ziye kinza kolake lende këyï 'ba Bɔko'ba nime dë kïlïkö ŋgï rɔ yawa. II Uwöke 'deni tönë bo Bɔko'ba kiya bine te, “Mï tö'dö ame mo ŋgï rɔ ma laka mo ne muwö monɔ 'bï 'deni. Kina mï kada ame mo ŋgï rɔ ma laka mo ne mokɔnyi yi 'deni.” Kina me kada 'ba to'ja mï këyï abo 'ba Bɔko'ba na me 'deni. Kada 'ba to'ja kɔnyi abo na me 'deni tɔne.

III Ze dïdëyï mudu dë gɔ kɔri zi bɔtɔ kinza ko'ja bi ŋgɔrɔ ra di rɔ laja koja ze. IV Tine mï wa pili ma do'dɔ dileme 'deni ŋgï ze rɔ bɔ laja 'ba Bɔko'ba. Römöyï dombi gomɔ ma gege 'deni pili ti mï këddï. V Omba ze, koboso ze,

ko'dɔ ayayi rɔze, ki'di ze mï ndɔbɔ ma kïrïndï naga. Tö'dö kinda'ba kɔmɔze dë, ze rɔ 'bö. VI Tine gɔ ame ze ŋgï lipo rɔ ma laka mï akikali mo ti mï këddï ti lende laka ko'dɔ ne ileme ze 'deni rɔ bɔ laja 'ba Bɔko'ba ti Nyï Kɔtɔ Laka gbï ti akɔ'ɔ ma kodɔrɔ mo VII ti lende laka mo gbï ti tigɔ 'ba Bɔko'ba. Lende laka ko'dɔ ze na 'deni rɔ jama zize to'dɔ ya timo gbï titata rɔze timo. VIII Lïjë mo tönë ga oro ze kebe 'böwu kopɔtɔ ze. Iti'ja ze kebe kïlëlu ze. Iya ze rɔ bɔ bëtï tine lende ze rɔ ma kodɔrɔ. IX Ko'dɔ kpɔŋi rɔze kɔzɔ bilaka ma kinza kikali tine kebe kikali ze. Ko'dɔ ze ŋgï kɔzɔ a ma 'dɔ kölë yaga tine ze gba 'biri rɔ ma kïdïdï. Odɔ gomɔ pele kulöwö rɔze tine upö ze dë. X O'dɔ ze pele gɔ dëdï rɔ meri tine ze ŋgï ŋburu rɔ lɔŋɔ. Dinda rɔ lisa kinza ɔtɔ tine do'dɔ mɔri ŋgï rɔ mbëmbë zi ma konzi. Dinda ŋgï kɔzɔ ɔtɔ inza lipo zize tine ze ŋgï ti dɔkomali wa naga nima pili.

XI Kina ma ti ziye kpe lëpï ze ga ame mï Korinito ne, diya wa 'deni pili yaga bi kɔpɔ ziye. Dodɔ dökï'dï ze 'deni ŋgï pö mï kɔtɔ ziye. XII Ze dotomo kpa dökï'dï ze dë teyi di ziye tine kpe na këdï kotomoke kpa dökï'dï ye teyi di zize. XIII Mëdï milende 'deni ŋgï ziye kɔzɔ iya te kpe kole ma ga tara. Kina ti o'dɔke ze gbï kɔzɔ ame dëdï do'dɔ ye ne. Odɔke dökï'dï ye ti gbï pö zize.

Kinza Kodɔ'bɔ Röyï Dë Tïnnï

XIV Kinza kodɔ'bɔke rɔye dë kɔtɔ ti ya ma kinza ki'di dönnï gɔ lende 'ba Kurïsïtö naga nima. Römöyï tara o'de rönï dë. Ti wa ma laka ni ti ma kënyë kodɔ'bɔ dönnï tondo ga? Ti bi kɔpɔ ni koloma kɔtɔ ti bi kölu tondo ga? XV 'Dɔ Kurïsïtö kutï dɔ lende bi kɔtɔ ti Satani tondo ga? A mɔtɔ inza ame kodɔ'bɔ ma ki'di dönï gɔ lende 'ba Kurïsïtö ti ma kinza ki'di dönï ne. XVI Wa'di na gɔ ki'di rö löbu 'ba Bɔko'ba ni kodɔ'bɔ dönï kɔtɔ ti akɔro? Ze na rɔ rö löbu 'ba Bɔko'ba bɔ dïdï kɔzɔ ame bo kiya abo ne tara, ame bo kiya te, “Ti moloma mïnnï miliŋgere tïnnï. Ti mëdï rɔ ŋere Bɔko'ba 'bënnï kina ti lïjë këdï rɔ bilaka ma ga.”

XVII Kina ma 'dɔ bo Bɔko'ba kiya te, “Ɔdɔke yaga di mï löŋgö lïjë gɔ këddïke e'be 'beri. Kinza kosake wa ame ga di zö rɔ ti'da ne dë kina ti minda'ba ye ŋgï rɔ 'bama ga. XVIII Ti mëdï rɔ 'bu ziye. Kina ti këddïke ŋgï rɔ kole ma ga gbï rɔ yïtötï ma ga.” Akiya abo 'ba Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli na.

VII

I Kina me 'deni ziye kpe lëpï ma ga ma mɔ'ɔ kulöwö naga nime, yëyï naga nime pili Bɔko'ba ulömu 'deni zize. Kina ti dileŋoke rɔze ti rɔ ma kɔpɔ di mï wa ma kënyë ame ga pili këdï ki'di yida rɔ ti dïdï ze ga këdï rɔ ti'da kɔmɔ Bɔko'ba ne. Tikere abo 'ba Bɔko'ba na dolomake timo mïze.

Lɔŋɔ 'Ba Pɔlo

II Odɔke mïye pö zize. Ze bɔ tirasi lende zi bɔtɔ na dë. Du'bölu bɔtɔ dë kina do'bali wa 'ba bɔtɔ dë gbï. III Tine minza miya nime rɔ ma kënyë rɔye. Römöyï kɔzɔ ma tönë miya mɔlo bine ne tara, ze dɔ'ɔ ye kulöwö gɔ dö'bö ŋburu rɔ akɔtɔ tiye mï dïdï ala pele rɔ tölë. IV Mikali dökï'dï ye laka, ma rɔ dɔ kombi nime gɔ lende 'be. Mï gomɔ mbëmbë ze naga nime pili ma ŋgï ti dökï'dï këddï. Lɔŋɔ na koso 'deni ŋgï lɔ yïmö dömöyï ye.

V Di pötö tömö ze Makedoniya bine bi 'ba rɔ kindawo inza zize. Gomɔ na ŋgï kurë dɔze timo. Lamo ututu 'bënï ŋgï ti yida rɔze ma yaga nime kina mï ma 'bënï ŋgï lɔ ti tikere. VI Tine bo Bɔko'ba bɔ tïyëyï dökï'dï ame ga ŋgï mï lisa ne ïyëyï dökï'dï ze 'deni ti tako 'ba Tito. VII Tine inza ŋge gɔ tako

abo, ma kulöwö mo na rɔ lëbï 'be ame bo kako timo zize ti ame gbï kpe kïyëyïke dökï'dï bo ne. Bo ïyëtï 'deni zize ma këddïke ti meri mo kulöwö 'dɔ toŋgɔ ze, ma kpe gbï rɔ monɔ gɔ lende kënyë 'be, ti teri 'be ame kpe ndö 'dɔ tɔrɔ tö ne bo iya 'deni gbï zize. Na me ma 'deni ŋgï le'jete kulöwö rɔ lɔŋɔ rɔ mbëmbë gɔmo.

VIII Tine ame ɔdɔ waraga ma tönë mugu yayi ne kiya rönï pele rɔ ma kata ziye kɔdɔ dökï'dï ye minza kpe pörï gɔmo. Moŋgɔ bine waraga nima ɔdɔ ŋgï dökï'dï ye sowa ame tö'dö mo pele dɔ ndö ne. IX Tine lɔŋɔ ma inza gɔ ame mi'di ye rɔ meri, ma rɔ lɔŋɔ römöyï meri nime i'di ye 'deni këddï kotɔke dɔye. Bɔko'ba o'dɔ ndɔbɔ abo 'deni ti meri nima. Dëmba tine wa nima do'dɔ ziye ne inza rɔ ma kënyë. X Römöyï meri ame Bɔko'ba ko'dɔ ndɔbɔ abo 'deni timo ne ëdï ko'de dɔ kotɔ kɔmɔ wa di mï tölë. Kina a mɔtɔ rɔ tëdï pörï gɔmo inza mï ama. Ne meri ame rɔ 'ba dɔliŋɔ ne o'de ma 'bënï ŋgï rɔ tölë. XI Kina oŋgɔke ma Bɔko'ba ko'dɔ meri 'be nime ziye te? Oŋgɔke ma ki'di rɔye ŋgï koŋmi mï ndɔbɔ abo te? Oŋgɔke ma ki'di tigɔ ziye kileme laka 'be te? Oŋgɔke ma ki'di mïye ŋgï këdï löbu gɔ lende laka te? Oŋgɔke ma kïyötï ye te? Oŋgɔke ma ki'di meri 'ba toŋgɔ ma ziye te? Oŋgɔke ma ki'di kodɔke mïye gɔ ndɔbɔ abo te? Oŋgɔke ma ki'di ye ŋgï ndö 'dɔ todɔ karama dɔ bɔ kirasi lende te? Ileme ye 'deni ŋgï lipo mï wa nime kinza bɔti mɔtɔ rɔye.

XII Kina kɔzɔ ama pele mugu waraga nime ne inza gɔ lende 'ba bɔ ma kirasi lende nima ala gbï gɔ lende 'ba bɔ ma kirasi lende teyi mo nime. Tine mugu 'dɔ kikala yaga bi kɔpɔ ziye kɔmɔ Bɔko'ba ma kodɔke dökï'dï ye 'deni ŋgï pö mï kɔtɔ zize. XIII Kina me ki'di kïyëyï dökï'dï ze.

Tine inza ŋge gɔ ame kïyëyï dökï'dï ze, ma rɔ dɔ kiteli mo gɔ lɔŋɔ ame do'ja di rɔ Tito gɔ kɔnyi ma ko'dɔke zi bo kidiŋgake dɔ bo ŋgï bo koloma kinza tomeri a mɔtɔ ne. XIV Kina me wa ma tönë ga miya zi bo mubï gɔye kulöwö ne inza kaya kpe rɔma römöyï 'deni pili rɔ ma laka. Kina kɔzɔ ame lende kiya ze ziye pili rɔ ma kodɔrɔ ne tara na me ma dubï gɔye zi Tito 'deni gbï rɔ ma laka. XV Le'jete akɔ'ɔ abo gɔye ŋgï rɔ dɔ kiteli. Bo ëdï nduwë komeri ma kpe ŋgï ndö tuwö dɔ lende abo gbï ti ma tönë kinda'bake bo laka ti tikere Bɔko'ba ti rɔ kïlë'dï mo ne. XVI Ma mëdï miliya ŋgï nati römöyï le'jete dökï'dï ma olɔdɔ 'deni ŋgï mï kɔtɔ gɔ ndɔbɔ ko'dɔ 'be.

VIII

Kpa Közï Ki'di Mï Kanisa

I Löndö ze ga do'dɔkɔ ziye 'dɔ kikalike wa ma lende këyï 'ba Bɔko'ba ko'dɔ mï kanisa ma Makedoniya. II Akiyɔzɔ 'ba gomɔ o'dɔ rönï ŋgï zïnnï rɔ dɔ kiteli. Tine lïjë onya dɔmo ŋgï, lɔŋɔ 'bënnï kö'bö ŋgï rɔ mbëmbë. Kina lïjë ŋgï rɔ dɔ ŋgölö mï kpa közï ki'di 'bënnï pele di mï lisa nime lïjë këdï yïmo ne.

III Rɔ ma laka mëdï miya ziye lïjë i'di wa ŋgï kebe dɔ ame dëne gɔ lïjë ki'di ne. IV Ti ako'dɔkɔ 'bënnï na lïjë koloma ŋgï rɔ toma'jo rönnï zize rɔ atiri gɔ dutï dɔmo zïnnï lïjë kodɔ'bɔ rönnï gbï mï to'dɔ kɔnyi nime zi bilaka 'ba Bɔko'ba ma Yudayi. V Miya ziye aki'di 'bënnï ebe ame domeri 'dɔ ko'dɔ rönï ne ŋgï. Dɔgba mo yida rönnï na lïjë ki'di ŋgï zi ŋere Bɔko'ba. Kina me gɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba na lïjë ki'di gbagba nnï ŋgï gbï zize.

VI Kina me ze docɔ Tito bɔ kisaki totɔtɔ kpa közïmo nime ne 'deni 'dɔ bo koto to'dɔ mo nduwë tokɔnyi ye tote ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba

nime. VII Ma 'beye yayi kpe 'deni
ŋgï rɔ mɔri ti dɔkomali wa naga
nime pili. Kpe 'deni ŋgï rɔ mɔri
mï ti'di dɔ gɔ lende 'ba Kurïsïtö,
mï lende kiya 'be, mï akikali, mï
ti'di rɔ to'dɔ kɔnyi gbï mï akɔ'ɔ
'be gɔze. Kina do'dɔkɔ gbï ziye 'dɔ
këddïke rɔ dɔ ŋgölö tara mï kpa
közï ki'di nime.
VIII Tine minza tudödu mo bërï
rɔ lömu ziye. Mileme ŋge rɔ
ame mɔtɔ ga kodɔ dökï'dï nnï
'deni pö mï kpa közï ki'di nime
ne. Mo'dɔkɔ tikali mo akɔ'ɔ 'be
ëdï kulöwö tondo. IX Römöyï
kpe ikalike lende këyï 'ba Yësu
Kurïsïtö ŋere ze 'deni. Di mï mɔri
mbëmbë nime pele bo koloma
yïmo ne bo ebe kileki rɔ bo yaga
rɔ lisa gɔ lende 'be 'dɔ lisa abo
nima kodɔ mɔri dɔye.
X Tine meri ma 'bama gɔ ndɔbɔ
mo nima na me. Ma laka mo ziye
'dɔ koteke wa ma kisakike ti kɔɔ
ene tönë nima yaga. Römöyï kpe
na rɔ dɔndende 'ba tënyï ti ndɔbɔ
nima. Tine inza ŋge rɔ tënyï timo
kpe na gbï rɔ dɔndende 'ba bilaka
ame ga ki'di rönnï ŋgï to'dɔ mo
ne. XI Kina ti otoke nduwë tari
timo koteke ndɔbɔ mo yaga. I'dike
lende 'ba 'dɔ tote mo këdï löbu
ziye kɔzɔ ame tönë kisakike timo
ne. Kina ma 'deni ziye o'dɔke ti, ti
wa ame ga këddïke timo. XII Ɔdɔ
nï na ko'dɔkɔ ŋgï ti dökï'dï yï 'dɔ
ti'di mo Bɔko'ba ti kutï ŋgï dɔ kpa
közï ki'di 'bï nima kɔzɔ ame ki'di
ne tara. Tine ame kinza timo bo
ikali gbï.
XIII Tine ame minza miya tïkëtï
ya mɔtɔ ga timo gɔ bi kïrïndï mo
kolɔkɔ ŋge kɔtɔ dɔye. XIV Tine
römöyï kɔzɔ ame këddïke timo
ŋbaŋi gïrï nime ne ma laka mo
na ziye 'dɔ tokɔnyi ya ame ga
këdï rɔ leri mo ne. Kina ɔdɔ kiya
te kpe gbï këddïke rɔ leri kada
mɔtɔ yayi lïjë këdï timo 'dɔ lïjë
kokɔnyi ye gbï. Omba te na ti
ki'di ako'dɔ këdï pili laka rɔ ma
koriya. XV Kɔzɔ ame buku 'ba
Bɔko'ba kiya ne tara, ame kiya te,
“Nï ame kutö'du pele kulöwö ne
inza timo rɔ dɔ kiteli. Kina nï ame
kutö'du ŋge mbowa ne inza ŋge
timo wötï kulöwö titiyi.”

Akɔ'ɔ 'Ba Bilaka 'Ba Kanisa

XVI Ze dilekike yëë'dï rɔ
mbëmbë zi Bɔko'ba gɔ ame bo
ki'di Tito 'deni ŋgï kodɔ mïnï pö
ziye kɔzɔ ma 'beze ne. XVII Tine
inza ŋge gɔ ame bo kutï gɔ lende
ze, bo gbagba bo mɔlo ndö 'dɔ tari
ziye gɔ ako'dɔkɔ abo gba kinza ma
diya. XVIII Kina me dëdï doja löndö
ze ma koro kulöwö mï kanisa pili
mï ndɔbɔ abo 'ba tuwöwö lende
'ba Bɔko'ba nime 'deni kari kɔtɔ
ti Tito ziye yayi. XIX Kina mɔtɔ
gbï kanisa na koŋgɔ bo ki'di bo
tiliŋgere tize mï ndɔbɔ 'ba kpa
közï ki'di nime gɔ kileme akɔ'ɔ ze
ti rɔ löbu 'ba ŋere Yësu.
XX Tine ze dëdï dokɔ rɔze laka
to'dɔ mo kinza kebe ko'de lende
ra. XXI Do'dɔkɔ to'dɔ a ma kodɔrɔ
kɔmɔ Bɔko'ba gbï kɔmɔ bilaka
lesi.
XXII Kina me dëdï doja löndö
mɔtɔ kari kɔtɔ tïnnï. Do'ja 'deni
ŋgï mï konzi di rɔ bo ma bo kodɔ
mï bo 'deni gɔ ndɔbɔ nime. Kina
me ma le'jete bo odɔ mï bo 'deni
ŋgï gɔmo römöyï dökï'dï bo olɔdɔ
'deni ŋgï mï kɔtɔ gɔ ndɔbɔ ko'dɔ
'be. XXIII Tine ma 'ba Tito bo rɔ lëpï
zö mï ndɔbɔ ma ziye. Kina löndö
ama ga këdï kari ti bo ne lïjë na
rɔ kɔmɔ kanisa to'de rɔ löbu këdï
zi Kurïsïtö. XXIV Ilemeke akɔ'ɔ
'be zïnnï 'dɔ ki'di kanisa ma laki
kikali ŋgï timo omba dëdï dubï
gɔye gbï nime rɔ ma laka.

IX

Kɔnyi 'Ba Bilaka 'Ba Kanisa

I Tine zö dë ka 'dɔ tugu wa
naga nime ziye gɔ lende 'ba a 'ba
kɔnyi ame gɔ koja zi bilaka 'ba
Bɔko'ba ma mï Yudayi. II Mikali
ŋgï kpe o'dɔkɔke kulöwö tokɔnyi
lïjë. Kina ki'di mubï gɔye gɔmo
kulöwö zi ya ma Makedoniya

miya te, “Löndö ame ga mï Giriki ne ëdï 'deni mɔlo ndö ti kɔɔ ene to'dɔ kɔnyi.” Kina akiteri kulöwö 'be nima ocɔ ma konzi 'deni ŋgï gbï to'dɔ mo.

III Kina me mëdï moja löndö naga nime kari ziye yayi kinza tubï nime dubï gɔye kulöwö ne kari kïlïkö ra ŋgï rɔ yawa, tine gɔ kpe këddïke ndö kɔzɔ ame miya ne tara. IV Römöyï mɔtɔga bilaka mɔtɔ di Makedoniya bine ti kako kɔtɔ tö 'dɔ ki'di ko'ja ye 'deni ŋgï ndö kɔzɔ ma miya zïnnï. Me ɔdɔ kiya te kako ko'ja ye dë ŋgï ndö tara o'ja ti këdï rɔ laŋa ma löbu rɔze 'di, gɔ tubï nime ze dubï gɔye ra kulöwö ne. Kina ti këdï gbï rɔ laŋa ma löbu rɔye. V Kina ma momeri 'dɔ ki'di moja löndö naga nime kari tötï dɔgba kɔmɔ ma yayi. Römöyï 'dɔ lïjë kiyija kpa közï löbu mo tönë ga kiyake ti'di mo ne këdï mɔlo ndö. Wa naga nima ti'di mo këdï mɔlo ndö koda dɔma yayi ŋgï rɔ kpa közï ame nï mɔtɔ ki'di gɔ ako'dɔkɔ 'ba mïyï ne tine kinza rɔ ame ki'di ŋgï gbɔ yayi ne.

VI Kpe omerike lende nime. Bɔ ame kulï kupö mo ŋge mbowa ne umu gbï ŋgï ŋge mbowa. Kina bɔ ame kulï kupö mo mbiri ne umu gbï mbiri. VII Kina ti nï mɔtɔ zïyï ti'di mo kɔzɔ ame mïyï ko'dɔkɔ ne tara. Tine kinza rɔ ame ki'di 'dɔ kebe ko'dɔ bu'bu 'böwu gɔmo ne, ala gbï gɔ ame këdï 'deni ŋgï kɔzɔ wali naga tara göyï nï mɔtɔ ne. Römöyï bɔ ame ki'di ti lɔŋɔ mo ne na Bɔko'ba kɔ'ɔ. VIII Kina bo ɔ'bɔ gbï ti'di mo nduwë zïyï rɔ dɔ kiteli 'dɔ këddï ti wa ame ga ko'dɔkɔ zi gbagba yï ne. Kina ti bo ki'di gbï zïyï rɔ dɔ kiteli gɔ ndɔbɔ ko'dɔ laka 'bï ga pili. IX Kɔzɔ ame buku 'ba Bɔko'ba kiya ne tara, ame kiya te, “Bɔko'ba ulï 'deni kpaki kote gɔ bi zïnnï lïjë bɔ lisa ni. Lende laka abo na kö'bö 'deni rɔ ŋburuŋburu.”

X Kina me bo Bɔko'ba bɔ ti'di kupö zi bɔ kulï mo naga nima, bo bɔ ti'di akonyo mo tönë ti ki'di wa ame ga pili ko'dɔkɔke ne ŋgï ziye. Bo ti ki'di dɔmo köyö teyi 'dɔ lende laka 'be ga konzi gbï. XI Bo ti kö'bö ŋgï ti'di mo ziye 'dɔ ki'dike gbï nduwë zi bɔ lisa. Kina ti yëë'dï mo këdï zi bo rɔ mbëmbë gɔ kpa közï nime dëdï doto ne. XII Römöyï ndɔbɔ nime inza ko'dɔke ŋge tokɔnyi bilaka abo ga 'ba Bɔko'ba tine ëdï ko'de yëë'dï ma löbu gbï zi bo. XIII Kpa közï ki'di 'be nime ti kileme tuwö dɔ Bɔko'ba 'be gbï ti ma ki'dike dɔye gɔ laja laka 'ba Kurïsïtö. Kina ma konzi ti kïlëlu rɔ löbu 'ba Bɔko'ba ŋgï gɔmo, gbï gɔ mï këyï 'be zïnnï ti ya mɔtɔ ga pili. XIV Kina ti lïjë komeri gɔye kumötu dɔ möyï ye gɔ lende këyï 'ba Bɔko'ba nime kileme rönï 'deni tiye ne. XV Yëë'dï këdï zi bo Bɔko'ba gɔ kpa közï löbu dɔ kiteli abo nime.

X

Pɔlo Iya Gɔ Ndɔbɔ Abo

I Kina me ma Pɔlo mëdï moma'jo rɔma ziye ti mï këyï ti tiliya rɔ abo 'ba Kurïsïtö. Ma bɔ ame laki kiya te ɔdɔ mëdï mï löŋgö ye kpama rɔ ma koŋmi mo tönë, tine ɔdɔ motɔ gɔma 'deni yaga na 'jaa mebe tiya wa ziye ne. II Kina me mëdï moma'jo rɔma ziye kinza ki'dike ma dë mebe tiya wa rɔ ma kata ziye ɔdɔ mako. Römöyï rɔ ma laka lïjë bilaka naga nima këdï kiya te dëdï do'dɔ ndɔbɔ nime ka gɔ yida rɔ 'ba dɔyayi nime ne ti mikali ŋgï tiya wa zïnnï. III Römöyï kɔzɔ ame dëdï pele doloma dɔyayi ne dinza to'dɔ wa 'ba dɔyayi. IV Jama 'ba ya ze nime inza rɔ 'ba dɔyayi, tine kina rɔ ame tigɔ mo ŋgï rɔ 'ba Bɔko'ba kɔ'bɔ titikɔ wa ma kitigɔ naga ŋgï 'doyi. V Kowasa ni ti kïnë 'ba dɔ kombi pili ame

ga këdï ko'dɔkɔ tïkïtï mugu nnï ti akikali 'ba Bɔko'ba ne dicaca dɔmo 'deni 'doyi yaga. Kina meri 'ba mïze 'doyi dogbɔ dɔmo 'deni 'dɔ domeri ŋge kɔtɔ rɔ lende 'ba Kurïsïtö. VI Kina me ze 'deni ŋgï ndö todɔ karama dɔ ya ma gba rɔ minyi naga ɔdɔ kpe kuwöke dɔ lende abo 'ba Bɔko'ba 'deni.

VII Kpe kapa ma yaga naga nime na ŋge këddï koŋgɔke e'be. Tine ɔdɔ bɔ mɔtɔ këdï ti mï këddï bo kiya te bo 'ba Kurïsïtö na i'dike bo komeri dɔ bo laka ze gbï rɔ 'ba Kurïsïtö. VIII Römöyï a mɔtɔ inza kpe 'dɔ këdï rɔ, rɔ kaya zö ɔdɔ kiya te mubï gɔ közï kakpa nime bo ki'di zize ne ra pele kulöwö. Ame kina rɔ 'ba tokɔnyi mo kinza rɔ 'ba tirasi mo ne.

IX Bine mo'dɔkɔ dë 'dɔ kinda kɔzɔ iya te mëdï mo'dɔkɔ tiyere ye ti waraga nime. X Römöyï ya mɔtɔ ga ti kiya te, “Waraga kugu abo ga ïrïndï kata kɔsɔ mo kileki dë. Tine ɔdɔ gbagba bo mo na këdï bine bo iya wa dë kulöwö zi bilaka kɔzɔ a nime te, lende abo ga le rɔ ma këyï.” Tine i'dike lïjë bilaka tɔ naga nima kikali laka, wa ame ga dëdï dugu mï waraga ne ɔdɔ dëdï bi mo tɔ nima na gbï dëdï do'dɔ ko tara.

XII Rɔ ma laka ma 'beze dilaŋa rɔze dë todɔrɔ bïcï lende rɔze ala tiyari rɔze ti lïjë bɔ këdï kïlëbë rönnï kulöwö naga nima. Lïjë wa rumö naga nima. Lïjë ebe ti'di gbagba lïjë na rɔ a 'ba tiyari rönnï timo todɔrɔ bïcï lende 'bënnï ŋgï kinza dɔ ɔtɔ mo yɔ. XIII Tine ma 'beze ti doyo rɔze ŋge gɔ wa ma do'dɔ mï maga nime Bɔko'ba ki'di zize ame kpe gbï kebe yïmo ne. XIV Kina kɔzɔ ame kpe ma 'beye mïyö ma dayi ne tönë dari yayi ne dumu dë gönyï maga ma 'dë mï kada nima doto laja laka 'ba Kurïsïtö ziye ne. XV Gɔ kö'du mo na 'beze dïlëbë rɔze dë dɔ ndɔbɔ ko'dɔ 'ba bilaka mɔtɔ ga ame lïjë ko'dɔ 'deni ŋbö kala gönyï maga ma Bɔko'ba ki'di zize tönë ne. Tine dïyënï bine kpe ti kö'böke nduwë rɔ dɔ kiteli ti'di dɔye gɔ lende 'ba Kurïsïtö gɔ do'dɔ wa ma kinza kiya naga nduwë mï löŋgö ye mï maga abo nime ne. XVI Kina ti dari duwöwö laja laka nime ŋgï mï dɔliŋɔ mɔtɔ ga ame kebe gönyï ye yayi ne kinza dïlëbë rɔze ra dɔ ndɔbɔ ame ya mɔtɔ ga ko'dɔ 'deni mï gɔ bi ma ki'di zïnnï ne.

XVII Tine kɔzɔ ma tönë buku 'ba Bɔko'ba kiya ne tara, ame kiya te, “I'dike lïjë ame ga ko'dɔkɔ tonyo koso ne konyo ti gɔ wa ma Bɔko'ba ko'dɔ.” Römöyï laka 'ba bilaka lesi ëdï kinda ŋge ɔdɔ ŋere Bɔko'ba na komeri kiya te bɔ mo ëdï laka. Tine inza rɔ wa ame 'dɔ nï mɔtɔ na komeri röyï kiya te ëddï laka.

XI

Pɔlo Ni Ti Bɔ Laja Dɔ Kïndëndë Mɔtɔ Ga

I Momeri bine kpe ti kinda'bake mïye kɔtɔ tö pele di mï lende dɔ rumö ma nime. Moma'jo rɔma ziye kina 'dɔ ko'dɔke ŋgï tara. II Römöyï ma bine ti mï kombi gɔ kö'du 'be kɔzɔ ma Bɔko'ba gbï ti mï kombi gɔye ne tara. Kpe ma rɔ dötï dɔ ko'do mïlïbö 'deni zi bɔ ma kɔtɔ ame kina rɔ Kurïsïtö ne. III Ma rɔ meri bine kɔzɔ ma tönë Satani ku'bölu Awa ti dɔŋgala 'ba kɔmɔ kandi abo ne bo ti kebe kuyï meri 'ba dɔye gbï mökö tara di mï kɔri 'ba ti'di rɔ ŋgï rɔ ma laka kɔtɔ zi Kurïsïtö nime. IV Römöyï moŋgɔ ɔdɔ kiya te bɔtɔ mɔtɔ kako kuwöwö lende 'ba Yësu mɔtɔ tɔ ne 'beri ziye di dɔ ma 'beze nime na kutïke e'be za dɔmo kinda'bake Nyï Kɔtɔ Laka mo kpaki ti laja mo ga.

V Tara ne ma di ziye ma 'deni ŋgï kulöwö wötï du bërï di zi bɔ laja löbu 'be tɔ mo naga nima? VI Ɔdɔ kiya te lende kiya na mikali dë pele tine mëdï ŋgï ti akikali mo.

Kina me mileme 'deni laka ziye mï akiyandi pili.

VII A nime kinza miteri gïrïsï dë di ziye mï kada nima mëdï muwöwö laja 'ba Bɔko'ba ziye ne na kileki ma 'deni yaga rɔ bɔ lende kënyë ziye? Mo'dɔ tara tileki rɔma titi gɔ kpe na këddïke löbu. VIII Mï kada naga nima moloma gɔ gïrïsï ma kako di mï kanisa mɔtɔ ga. Mebe ŋgï rɔ tolɔ wa di zïnnï tokɔnyi ye timo. IX Kina ma 'dɔ ki'di mï kada naga nima mëdï tiye yayi ne ɔdɔ leri 'ba a mɔtɔ ko'dɔ ma pele mo'dɔkɔ dë toma'jo ye kinza mebe mëdï ra yaga rɔ kpaŋbiri ma löbu ziye. Tine kɔnyi ma ga, löndö ma kako di Makedoniya naga na ko'de. Kina kɔzɔ ma tönë mo mokɔ rɔma ne ti mö'bö nduwë tokɔ rɔma tara kinza mebe mëdï ra rɔ kpaŋbiri ma löbu ziye. X Rɔ ma laka kɔzɔ ame lende kodɔrɔ abo 'ba Kurïsïtö këdï yïmö ne rɔ koyo ma nime inza kuburu rönï ma titi te mï dɔyayi 'be 'ba Giriki yayi pili. XI Gɔ wa'di na ki'di miya tara? Mɔ'ɔ ye dë rɔ tɔ'ɔ? Tine inza du tara. Bɔko'ba ikali ŋgï mɔ'ɔ ye.

XII Ti mö'bö nduwë to'dɔ mo kɔzɔ ma dɔgba tara kinza lïjë bɔtɔ bɔ laja mɔtɔ tɔ naga nima kebe ra tïlëbë rönnï tëgë lïjë o'dɔ ndɔbɔ nime gbï kɔzɔ ma 'beze. XIII Römöyï lïjë ma 'bënnï nima bɔ laja dɔ kïndëndë bɔ 'bölu mï ndɔbɔ ko'dɔ na lïjë këdï kuyï kïnë nnï tëgë rɔ bɔ laja 'ba Kurïsïtö. XIV Tine a ma 'dɔ kigayi wa na dë. Römöyï Satani pele ebe gbï tuyï kïnë nï gɔ bo kinda kɔzɔ malayika 'ba bi kɔpɔ. XV Kina inza rɔ a ma kembe ɔdɔ kiya te bɔ laja 'bënï ga kuyï kïnë nnï kinda kɔzɔ bɔ laja 'ba lende laka. Mï ŋburuŋburu 'bënnï lïjë ëdï kari ko'ja kënyë mo ko kɔzɔ wa ma lïjë koloma to'dɔ mo bine nima.

XVI Kina me mëdï mileki 'deni gbï miya gɔmo ziye. Kinza bɔtɔ mɔtɔ komeri dë kiya te ma rumö na. Ne ɔdɔ kiya te kpe kutïke 'deni pele dɔmo te ma rumö na, uwöke dɔ lende ma 'dɔ mëdï gbï ti a mɔtɔ mbowa toyo rɔma gɔmo. XVII Tine ame mëdï miya ne ma kako di zi ŋere Yësu na dë. Gɔ lende 'ba rɔ koyo ma nime na ki'di ma 'deni ŋgï ko mëdï milende kɔzɔ rumö. XVIII Kina kɔzɔ ame ma konzi këdï koyo rönnï 'deni kulöwö gɔ a 'ba dɔliŋɔ nime ne ma gbï ti mo'dɔ tara. XIX Römöyï le'jete kpe ma gbagba ye mo tönë kikalike wa kulöwö ne ebe kinda'bake dɔ lende 'ba bɔ rumö 'deni za. XX Bɔtɔ ame ko'dɔkɔ pele to'dɔ ye rɔ atɔli, kuyï ye, kotɔri kpeye, kudölï ye ala kokɔsɔ kɔmɔye ne ebe kinda'bake lende mo ŋgï aa yayi. XXI Ma 'bama a ma tara ga tiya mo aya za rɔma. A ma tara ga aga za rɔze.

Tine ɔdɔ bɔ mo kilaŋa rɔ bo tïlëbë rɔ bo dɔ a mɔtɔ kina me ki'di mëdï milende 'deni ŋgï ko rɔ dɔ rumö. Kina ti ma gbagba ma mo'dɔ gbï tara. XXII Lïjë mo nima tëgë di mï kupö yë mo ga? Lïjë Yudayi mo ga na? Ma gbï rɔ Yudayi. Lïjë Yisarele mo ga na? Ma gbï rɔ Yisarele. Lïjë kupö Abarayama mo ga na? Ma gbï rɔ kupö Abarayama. XXIII Ala tëgë lïjë bɔ ndɔbɔ 'ba Kurïsïtö mo ga na? Ne ɔdɔ kiya te këdï rɔ ama mo tine ma na rɔ mï teri mo. Mo'dɔ ndɔbɔ mo 'deni kebe lïjë nima pili. Mɔdɔ 'deni mï maboso mï konzi gɔ kö'du mo kebe 'bënnï. Omba ma gɔmo ti nyɔ'bɔ mï konzi kebe 'bënnï. Mɔmɔ pe di kpa tölë mï konzi gɔmo kebe 'bënnï. XXIV Nyɔ'bɔ komba kpa 'butë mota döömu dɔmosowɔ 'ba Yudayi naga onyo ma ra ŋbö mï muyï 'do. XXV Turu 'ba Romo omba ma ra mï mota 'do. U'du ma 'deni mï kɔtɔ ti döku. Sorope otopa ra tö mï mota 'do mï zana

mini löbu. Mukörï ra mö'dö gonyi dɔ kɔtɔ mï mini. XXVI Mï liŋgere mbëmbë ma naga nima ma ŋgï mï löŋgö ŋbaka ni ma ti lëŋbë di kpa közï mini koso ni ma ti bɔ akolɔ, di zi Yudayi ze mo ga ti bɔ löwö 'bënnï mo ga, di mï gawo kpaki kebe yï mökö pili kebe dɔ mini löbu ni, kina gbï di zi bɔ laja lëpï ze mɔtɔ ga ame rɔ bɔ laja dɔ kïndëndë ne. XXVII Ndɔbɔ ni ti gomɔ na ŋgï kɔdɔ rɔma tö'dö kinda'ba kɔmɔ ma dë, rɔ 'bö ti koda mini, rɔ leri 'ba akonyo ni ti bɔŋgɔ, ma gbï kinza mbëlï 'ba dɔma.

XXVIII Tine kola gomɔ mɔtɔ ga ame kinza kïtëtë dë ne, ma ŋgï ŋburu rɔ kɔmɔ lëndö rɔ meri gɔ kanisa pili. XXIX Ɔdɔ mɔtɔ kidaki 'deni ŋgï tigɔ mo kinza kpe, ma ŋgï gbï tara. Ɔdɔ kiya te mɔtɔ kila'ba mï lende kënyë ma ŋgï dɔ meri.

XXX Ɔdɔ kiya te gɔ moyo rɔma ti moyo rɔma ŋgï gɔ wa ame kileme tikeŋme ma mo ne. XXXI Bɔko'ba 'bu 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö ame akïlëlu këdï ti möyï bo rɔ ŋburuŋburu ne ikali ŋgï ma mo'dɔ bëtï dë. XXXII Kina tönë di Damaseke turu 'ba bɔ dɔliŋɔ Aretasi i'di koda bi toko yɔki gawo 'dɔ tinda'ba ma. XXXIII Tine i'di ma ŋgï mï kee koja ma ti kowe kebe bi gböŋö 'ba tëlï 'ba rɔ gawo nima miriŋa mɔmɔ ŋgï di kpa közï bo.

XII

Rɔ Koyo 'Ba Pɔlo

I Kina me 'deni zö ti moto nduwë tubï gɔma ame pele kinza mo'ja ɔtɔ dë gɔmo ne. Ne i'dike 'bato mebe rɔ tïyëtï gɔ nyï ti akileme 'ba ŋere Yësu ma ko'dɔ zö. II Mikali bɔ mɔtɔ ame rɔ 'ba Kurïsïtö pa tönë bine kɔmɔ kɔɔ mo iteli 'deni 'butë dɔmosowɔ. Ombi bɔ nima ŋgï kari tɔrɔ kɔdɔ ŋbö mïtɔrɔ. Tine mikali dë ɔdɔ wa ne ŋgï rɔ ma laka ala nyï na ya, ama Bɔko'ba na kikali. III-IV Mikali ogba bɔ nima ŋgï kari mï dɔliŋɔ 'ba Bɔko'ba. Tine gbï mikali dë ɔdɔ wa ne rɔ ma laka ala nyï na ya, ama Bɔko'ba na kikali. Di yayi na bo koloma ŋgï rɔ tuwö wa ame ga kinza kiya bɔtɔ kɔ'bɔ dë tombi kpënï gɔmo ne. V Kina ma ti mubï gɔ bɔ nima. Tine ma 'ba gbagba ma mo 'dɔ mubï gɔma na ko'dɔ rönï rɔ a ma kinza, ti mubï ŋge rɔ gɔ tikeŋme ma mo. VI Ne ɔdɔ mo'dɔkɔ pele tubï gɔma minza mëdï ŋgï rɔ rumö, römöyï mëdï miya rɔ a ma kodɔrɔ. Tine mola kinza to'dɔ mo tara römöyï mo'dɔkɔ 'dɔ kodɔrɔ lende ma ŋge gɔ a ma mo'dɔ ko'ja di yida rɔma ala kuwö gbï di kpama.

VII Tine 'dɔ togbɔ ma kinza toyo rɔma ra kulöwö gɔ a löbu naga nime mo'ja ne na kusu a ma kɔ'ɔ 'deni mï yida rɔma. Kina 'deni ŋgï kɔzɔ bɔ laja 'ba Satani mï yida rɔma tomba ma ŋburu kinza moyo rɔma ra. VIII Moma'jo rɔma 'deni ŋbö mï mota zi ŋere Bɔko'ba 'dɔ bo kogba a nime yaga di mï yida rɔma. IX Tine bo ileki kiya zö te, “Lende këyï ma ti ki'di yi kɔ'bɔ tombi wa pili. Tikeŋme 'bï i'di tigɔ ma ŋgï këdï rɔ dɔ kiteli.” Gɔ kö'du mo na ti mëdï ŋgï ti mï këyï rɔ mbëmbë toyo rɔma gɔ tikeŋme ma nime. Römöyï gɔ tigɔ 'ba Kurïsïtö këdï tö. X Dömöyï Kurïsïtö ma ŋgï ti mï këyï di mï tikeŋme ma, di mï ti'ja, di mï gomɔ, di mï közï kasi ma ko'dɔ zö. Römöyï ɔdɔ kiya te meŋme kina mitigɔ ŋgï yaga.

Ndose 'Ba Pɔlo Zi Korinito

XI Ma 'deni ŋgï du rɔ rumö mo gɔ bi mo nati. Kpe na ki'dike ma 'deni mila'ba yïmo. Dëne 'dɔ kpe na kubïke gɔma. Tine kɔzɔ ame ma minza pele rɔ ɔtɔ ne, minza ŋgï wötï du bërï di zi bɔ laja löbu 'be tɔ mo naga nima. XII Wa ame kileme ma rɔ bɔ laja ma laka ne na ma këdï ko'dɔ rönnï 'deni mï

lönŋgö ye yayi ti mï këddï ne, kina gbï ti gɔ kotɔ mo ti ndɔbɔ mo ame ŋgï kulöwö rɔ dɔ kiteli ne. XIII Tine rɔ ma tondo na mo'dɔ ye dë rɔ ma koriya ti kanisa ma laki? Kina dë ŋge rɔ ma tönë moma'jo ye dë mi'di akïrïndï dɔye ne? Tine kpe olake ma gbɔ gɔ lende kirasi ma nime.

XIV Bine mï mota mo na 'deni me ma mëdï ndö 'dɔ tari ziye yayi. Tine minza mëdï rɔ akïrïndï dɔye römöyï e'be ga na dë mëdï moma, tine gbagba ye mo na mëdï moma gɔmo. Römöyï kole na dë 'dɔ ki'di wa zi 'bu, tine 'bu na këdï ki'di wa zi kole. XV Ma ti mï këyï tote wa ame ga mëdï timo ne pili gɔ kö'du 'be mi'di yida rɔma gbuluŋgu dɔmo. Kina kɔzɔ ame mɔ'ɔ ye 'deni kulöwö ne 'dɔ kɔ'ɔke ma gbï ŋge mbowa gɔmo?

XVI Rɔ ma laka ikalike 'deni ma mi'di rɔma dë yaga rɔ akïrïndï ziye. Tine mɔtɔ ga ebe 'bënnï tiya mo te, ma Pɔlo rɔ bɔ dɔŋgala mëdï rɔ to'ba ye ti bëtï. XVII Mogɔgɔ rɔma dɔye nyanya ga mï ndose ma moja bɔ laja timo naga? XVIII Ma na mi'di Tito ma 'dɔ kari yayi. Kina ma moja löndö mɔtɔ ame rɔ 'ba Kurïsïtö ne kari kɔtɔ ti bo. Tine iyake ra te Tito ogɔgɔ rɔ bo dɔye? Ndɔbɔ ze ma ze ti bo na kari dë kɔri kɔtɔ?

XIX Kpe ëddïke mɔlo nime rɔ tomeri mo te dëdï do'dɔkɔ titata rɔze yaga di kɔmɔye? Inza du tara. Ziye kpe ma mɔ'ɔ kulöwö naga nime, dëdï dilende ziye nime pili mï Kurïsïtö kɔmɔ Bɔko'ba 'dɔ kulu ye. XX Römöyï ma mëdï mere bine mɔtɔga ti mako mo'ja za kinzake kɔzɔ ma mo'dɔkɔ. Kina kpe gbï yɔ ti ko'jake ma minza kɔzɔ wa ma ko'dɔkɔke. Mɔtɔga lamo ni na za ti këdï ti mï kombi ti 'dïrï ti mï kututu ti ŋgɔŋgɔ ti kore ti rɔ kote gbï ti lende kirasi. XXI Momeri gbï ɔdɔ mari 'böwu Bɔko'ba ma ti kileki ma bërï di kɔmɔye. Kina ti mudu ŋgï rɔ ma kënyë gɔ lende 'ba ya ame ga ŋbaŋi mï lönŋgö ye ko'dɔ lende kënyë tönë bine kotɔ ga dönnï dë di yïmo ne. Lïjë ma kinza kotɔ dönnï dë yɔ di mï lende ko'dɔ ti'da 'bënnï naga nima ti yërï ni ti ndörö 'ba gɔmo mo ne.

XIII

Ndose Ma Ŋburuŋburu

I Ame na 'deni rɔ mï mota ma 'ba tako ziye yayi. Lende mɔtɔ ame këdï o'dɔkɔ gɔ kiya ti bɔ kodɔrɔ ndïmo ga teyi rïyö ala mota kɔzɔ ma buku 'ba Bɔko'ba kiya tara. II Mi'di ame te zïnnï lïjë bɔ ko'dɔ lende kënyë tönë ga yayi ti ya mɔtɔ mo naga nima ne, ɔdɔ mako di gɔ ame bɔtɔ mɔtɔ inza kɔmɔ di kpa karama mo. Ma pele rɔ ma kɔwɔ nime mëdï miya gbï kɔzɔ ma tönë miya 'deni mɔlo ziye mï tari ma, ma rɔ mï rïyö mo tönë ziye yayi ne. III Kpe ti kikalike 'deni ŋgï rɔ ma laka bo Kurïsïtö na këdï kilende tö. Mï ndɔbɔ abo tiye bo inza rɔ ma keŋme tine tigɔ abo ŋgï kulöwö rɔ mbëmbë. IV Römöyï tikeŋme mo na tönë kutötï bo yïmo ne, na me bo kɔdɔ 'deni di mï tölë mï tigɔ 'ba Bɔko'ba. Mï rɔ kodɔ'bɔ ti bo ze ŋgï rɔ ma keŋme, tine mï to'dɔ ndɔbɔ mo tiye dɔdɔ ŋgï dïdïdï ti bo mï tigɔ 'ba Bɔko'ba.

V Iyɔzɔke rɔye 'dɔ kikalike laka ɔdɔ ki'dike dɔye ra ŋgï laka gɔ lende 'ba Kurïsïtö. Ikalike dë Kurïsïtö ëdï ŋgï mïye? Ɔdɔ kiya te kpe mo na kirasike rɔye 'deni na ŋge. VI Ma 'beze momeri 'bama ti kikalike ŋgï dirasi rɔze dë. VII Kina dumötu Bɔko'ba gɔye ki'di ye tɔ kpe kirasike lende dë. Tine inza gɔ ame kiya te ze na 'deni lipo rɔ ma laka mo ne. Ne tine ŋge 'dɔ ko'dɔke wa ame rɔ ma laka ne ɔdɔ kiya te ze mo na dinda 'deni pele dirasi rɔze. VIII Römöyï ze dɔ'bɔ dë to'dɔ ɔtɔ ame kutï dönï dë ti lende

kodɔrɔ ne. A ma kodɔrɔ na ŋge dëdï do'dɔ.
IX Ze ti mï këyï gɔ ame ze ma 'beze rɔ ma keŋme tine kpe na rɔ ma kitigɔ ne. Wa ma 'beze ma dëdï dumötu gɔmo bine 'dɔ kpe kïyöbuke laka mboloro mï wa pili.
X Mëdï mugu ame tötï ko'ja mëdï gba rɔ ma kɔwɔ 'dɔ ɔdɔ mömö yayi kinza miya wa ra ziye mï közï kakpa nime ŋere Yësu ki'di zö ne. Römöyï i'di 'deni zö rɔ 'ba totɔtɔ mo tine inza rɔ 'ba tïyëyï yïmo.

XI Tine ma rɔ ŋburuŋburu mo ziye kpe löndö, mötö gbɔ ziye. Kpe i'dike rɔye këdï laka mï wa pili, kuwöke dɔma. Utïke dɔ lende rɔ gɔ rɔye kolomake ti lende këyï. Kina ti bo Bɔko'ba 'ba akɔ'ɔ ni ti lende këyï mo ti koloma ŋgï ŋburu tiye.
XII Umötöke rɔye rɔ gɔ rɔye ti közï rïyö mï möyï Bɔko'ba.
XIII Bilaka 'ba Bɔko'ba ame ga pili bine ne umötö ye.
XIV Lende këyï 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze ti akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba ti rɔ kodɔ'bɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka koloma kɔtɔ tiye pili.

Akugu 'Ba Pɔlo Zi Kanisa Ma GALATIYA

I Ma Pɔlo bɔ laja 'ba Kurïsïtö ame bilaka lesi na dë koja ma ala gɔ ako'dɔkɔ 'ba bɔtɔ tine bo Yësu Kurïsïtö gbagba bo mo na koja ma lïjë ti Bɔko'ba 'bu bɔ koja bo di mï tölë ne. II Ze ti löndö ame ga tö bine ne dugu waraga nime ziye kpe kanisa ma mï dɔyayi 'ba Galatiya. III Lende këyï ti yëyï 'ba Bɔko'ba 'bu ze ti 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze koloma kɔtɔ tiye. IV Bo na ki'di dïdï bo 'deni gɔze bine 'dɔ kola ze gɔ lende kënyë ze ga 'dɔ bo kɔmɔ ze di mï lende konya 'ba dɔyayi nime. Ame kina rɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba 'bu ze. V Akïlëlu këdï zi bo nduwë ŋbö rɔ ŋburuŋburu. Amini.

Lende 'Ba Laja Laka

VI Kpe pele lende 'be igayi ma 'deni. Kpe ame mo tönë Bɔko'ba kïdëkï ye 'deni ti lende këyï 'ba Kurïsïtö ne kpe na këddï kolake bo 'deni ŋgï ŋgala kari kutïke za gɔ a mɔtɔ tɔ ne ga ame kïdëkï gbï të̈gë rɔ laja laka 'ba Kurïsïtö ne. VII Tine laja laka 'ba Kurïsïtö ŋge kɔtɔ. Mëdï miya nime gɔ lende 'ba ya mɔtɔ ga ame këdï kïlïkö dɔye 'dɔ tuyï mï laja laka 'ba Kurïsïtö nime ne. VIII Kina me miya ziye, ɔdɔ pele rɔ ze ala rɔ malayika di mïtɔrɔ na kako kuwöwö a mɔtɔ 'beri di gɔ ame, ee, sönö 'ba Bɔko'ba këdï dɔ bo. IX Kɔzɔ ma tönë miya pa ziye bine ne kina me gbï mëdï mileki gɔmo 'deni miya ziye ɔdɔ bɔ mo kako kuwöwö laja mɔtɔ ziye 'beri di gɔ ame ki'dike dɔye 'deni gɔmo ne, ee, sönö 'ba Bɔko'ba këdï dɔ bo.

X Mï lende ma nime inda kɔzɔ mëdï tïyëyï dökï'dï bilaka rɔma? Inza tara. Bɔko'ba na mo'dɔkɔ tïyëyï dökï'dï mo. Minza miya 'dɔ tïyëyï dökï'dï bilaka timo. Ne ma mëdï ra gba mo'dɔ tïyëyï dökï'dï bilaka timo dëne minza kpe rɔ bɔ laja ma laka 'ba Kurïsïtö.

Pɔlo Rɔ Bɔ Laja

XI Löndö ma ga, mo'dɔkɔ ziye 'dɔ kikalike lende nime laka. Laja laka nime muwöwö ziye ne lende 'ba bilaka lesi na dë. XII Mogba dë di zi bɔtɔ kina bɔtɔ na dë gbï kiyandi ma timo. Tine Yësu Kurïsïtö na ki'di mï rɔ kileme abo zö tönë.

XIII Uwöke 'deni tönë moworo kulöwö bine mï kö'du ki'di ze 'ba Yudayi to'dɔ közï kasi zi kanisa 'ba Bɔko'ba toboso mo 'dɔ tɔrɔ mo yaga. XIV Mö'bö ti'di rɔma to'dɔ kö'du ki'di 'ba 'bu ze löbu ga rɔ dɔ kiteli kebe 'ba lëpï ma ga pili. XV Dëmba tine pele mɔlo gba kinza köyö ma dë Bɔko'ba oweli ma 'deni ti mï këyï abo rɔ 'ba bo. XVI Kina me mï kada mo ame bo ko'dɔkɔ 'deni tine na bo kileme kole abo ŋgï zö 'dɔ muwöwö laja laka mo zi bɔ löwö ni pili. Tine mënyï mileki dë kpe 'böwu zi bilaka lesi mɔtɔ tiyija gɔ lende mo. XVII Mari dë kpe gbï Yerosalema 'dɔ dilende gɔmo ti ya ma tönë mo ga 'deni mɔlo rɔ bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö yayi ne. Mënyï ŋgï mari moloma mï dɔyayi 'ba Arabi kina di pötö mo na mileki Damaseke.

XVIII Di pötö mo ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ 'deni mota tine na mileki mari Yerosalema dari dikali rɔze ti Pïtörö mo'dɔ tö'dö ŋge dɔ 'butë döömu ti bo yayi. XIX Tine bɔ laja 'ba Kurïsïtö ga ma kɔtɔ mɔtɔ mo te mo'ja dë du te di yayi, löndö bo Yakoba na ŋge mo'ja. XX Rɔ ma laka miya ziye kɔmɔ Bɔko'ba wa naga nime mëdï mugu ziye ne bëtï na dë.

XXI Di pötö mo na mari Surïya ni ti Kilikiya. XXII Mï kada nima bilaka 'ba kanisa ame ga mï Yudayi ne ikali kïnë ma dë gba, XXIII lïjë uwö gba ŋge rɔ lende ma ame kiya te, “Bɔ tönë koloma pa

rɔ to'dɔ közï kasi zize ne ileki 'deni tuwöwö laja laka 'ba Yësu Kurïsïtö tönë bo kiteri toboso mo pa 'dɔ kɔrɔ yaga ne.” □□□ Kina lïjë kïlëlu Bɔko'ba ŋgï gɔ lende ma.

II

Pɔlo Ni Ti Bɔ Laja Mɔtɔ Ga

I-II Kina ɔdɔ kɔmɔ kɔɔ mo kiteli 'deni 'butë dɔmosowɔ tine na Bɔko'ba kileme ŋgï zö 'dɔ mënyï ti gbï mari Yerosalema. Kina dënyï ŋgï dari ti Baranaba mogba Tito gbï tö. Mï kpa kotɔtɔ ze ame ŋge rɔ dɔze ti löbu 'ba kanisa mo ga ne na mïyëtï gɔ lende 'ba laja laka ma muwöwö zi bɔ löwö ŋgï zïnnï römöyï mo'dɔkɔ dë 'dɔ ndɔbɔ ma tönë ga mo'dɔ pa bine gbï ti ma mëdï mo'dɔ gïrï naga nime kïlïkö ra rɔ yawa. III Tine lïjë utï ŋgï gɔ akiyandi ma zi bɔ löwö. Tito ame pele rɔ Giriki tö ne lïjë utörï dë ko'dɔ dölëtï 'ba akilele 'ba Yudayi kɔzɔ ma laki mɔtɔ ga kiteri. IV Lende 'ba akilele nima iya rönï 'deni ŋge tara gɔ lende 'bënnï lïjë bɔ ko'dɔ rönnï rɔ löndö zize lïjë kako 'deni mï löŋgö ze naga nima. Tine lïjë ako rɔ mali rɔze tikali gɔ dɔ ŋgölö ze ame 'deni rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö di mï lende 'ba kö'du ki'di 'bënnï ga 'ba Yudayi gɔ lïjë kobili ze gbï 'böwu kileki yïmo. V Ne dutï dë gɔ lende 'bënnï nima kɔtɔ te römöyï kinza kolɔ laja laka 'ba Bɔko'ba nime ra yaga di ziye.

VI Ne tondo lïjë ame mo ga rɔ löbu 'ba kanisa mo ga ne kiya ɔtɔ dë gɔ laja nime mëdï muwöwö ne? (Mïdëkï lïjë tara tine kɔzɔ ma tönë lïjë këdï pele pa mɔlo bine ne inza rɔ ɔtɔ zö römöyï Bɔko'ba o'dɔ geli dë mï löŋgö bilaka.) VII Tine lïjë ikali ŋgï Bɔko'ba na ki'di ndɔbɔ löbu 'ba tuwöwö laja laka abo zi bɔ löwö nime zö gbï kɔzɔ ma bo ki'di zi Pïtörö tari tuwöwö mo zi Yudayi tara. VIII Römöyï tigɔ abo na ki'di ze do'dɔ wa naga nime. IX Kina me lïjë Yakoba ni ti Pïtörö ti Yowani lïjë ame mo ga kïdëkï lïjë rɔ löbu 'ba kanisa ne, mï kada nima lïjë kikali ŋgï lende këyï 'ba Bɔko'ba na me koja ma mï ndɔbɔ nime ne lïjë iyaya közïze ŋgï ze ti Baranaba gɔ dëdï rɔ lëpï tïnnï mï ndɔbɔ nime, gɔ dëdï 'beze ti Baranaba mï löŋgö bɔ löwö tine gɔ lïjë këdï 'bënnï mï löŋgö Yudayi. X A ma ŋge lïjë kose gɔmo zize na rɔ tokɔnyi Yudayi ma lisa naga kɔzɔ ame mo'dɔkɔ 'deni tönë mɔlo to'dɔ mo ne.

Pɔlo Amo Dɔ Pïtörö

XI Tine mï kada ma tönë bo Pïtörö mo kako Anitɔkiya ne mamo dɔ bo kɔzɔ a nime te gɔ wa ame bo ko'dɔ kinda rɔ ma kocɔ ne. XII Römöyï ma dɔgba pa bo oloma tonyo kpa bo ti bɔ löwö bi kɔtɔ tine 'böwu mï kada nima bo ko'ja ya mɔtɔ ga ame kako di zi Yakoba 'deni kömö yɔ na bo kere ŋgï gɔ lende 'ba laki naga nima këdï kiya te bilaka 'ba kanisa pili 'dɔ këdï ti dölëtï 'ba akilele ne. Kina bo kebe ŋgï tilagi tonyo kpa bo bi kɔtɔ ti bɔ löwö XIII ki'di löndö mɔtɔ ga ame rɔ Yudayi ne koloma ŋgï rɔ to'dɔ ndɔbɔ ti dökï'dï rïyörïyö gɔ lende abo ki'di Baranaba pele gbï kila'ba di mï bo gɔ lende 'bënnï. XIV Kina ɔdɔ moŋgɔ 'deni lende 'bënnï nima ko'de lende laka 'ba Bɔko'ba dë kpe ame rɔ laja laka mo ne tine na milende ŋgï zi Pïtörö di kɔmɔ bilaka 'ba kanisa pili kɔzɔ a nime te, miya te, “Nï Pïtörö, nï ame rɔ Yudayi ame koloma 'deni kɔzɔ bɔ löwö kinza to'dɔ dölëtï 'ba Yudayi ne gɔ wa'di na këddï kiteri 'dɔ ti'di bɔ löwö naga nime 'dɔ ko'dɔ dölëtï 'ba Yudayi?”

Lende 'Ba Yudayi Ni Ti Bɔ Löwö

XV Ne 'beze ze ame mo ga rɔ Yudayi ne dinza rɔ bɔ löwö bɔ lende kënyë ni XVI dikali 'deni toro kö'du ki'di i'di bɔtɔ dë du te rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba, tine ŋge

kɔtɔ gɔ ti'di dɔ gɔ lende 'ba Yësu. Kina me ze gbï di'di dɔze 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö 'dɔ meri ze mo na ki'di ze rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba. Tine inza gɔ toro kö'du ki'di römöyï ugu 'deni mɔlo iya te, “Toro kö'du ki'di i'di bɔtɔ dë du te këdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba.”

XVII Iya rönï 'deni te ze ame ga 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ne ɔdɔ debeke gbï toma 'dɔ tëdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba kɔzɔ a nima tara, ze 'deni gbï rɔ bɔ lende kënyë kɔzɔ 'ba bɔ löwö naga nima koro kö'du ki'di dë ne. Ne ɔdɔ këdï 'deni tara tine Kurïsïtö mo na 'deni këdï koto ze kɔri löwö mï lende kënyë? Inza du tara. XVIII Ne ɔdɔ ma mo tönë moŋgɔ kö'du ki'di 'deni pa kɔzɔ wa sari ne na mënyï 'deni mi'di kö'du ki'di këdï mbiri rɔ dɔ kiteli di dɔma, rɔ ma laka mo'dɔ rɔma 'deni rɔ bɔ lende kënyë. XIX Mï kö'du ki'di ma 'deni rɔ töku kina kö'du ki'di inza kpe mbiri dɔma tine mïdïdï 'deni Bɔko'ba na mbiri dɔma. XX Kö'du ki'di nima bo na me kupö ma 'deni kutötï ma ti Kurïsïtö. Loma ma mëdï yïmo nime inza kpe rɔ 'bama tine 'ba bo 'ba Kurïsïtö na römöyï dïdï Kurïsïtö na 'deni rɔ akɔtɔ tö. Loma ma nime pele mï yida rɔ ne tine ti'di dɔ gɔ lende 'ba kole 'ba Bɔko'ba na kitigɔ ma 'deni. Bo na kɔ'ɔ ma 'deni bo kilaŋa gɔ dïdï bo gɔ kö'du ma. XXI Kina me ɔdɔ tëdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba na këdï 'deni gɔ toro kö'du ki'di, Kurïsïtö ölë 'deni ka ŋgï bi sari. Ame ŋgï 'dɔ ki'di mï këyï 'ba Bɔko'ba kulë rɔ yawa ne ma 'bama mutï dë gɔmo.

III

Ti'di Dɔ Gɔ Laja Laka Na Rɔ Dɔ Kiteli

I Kpe Galatiya rumö naga nime, yë na ko'dɔ dɔ gege rɔye? Gɔ wa'di na ki'dike dɔye dë kpe gɔ lende 'ba tutötï Kurïsïtö ame tönë kïyëtï rönï 'deni laka yaga ziye ne? II Akɔtɔ nime na ŋge mo'dɔkɔ tikali mo di ziye. Wa'di na ko'de Nyï Kɔtɔ Laka dɔye, toro kö'du ki'di ala ti'di dɔ gɔ laja laka 'ba Bɔko'ba nime kuwöwö ziye kuwöke ne?

III Ne gɔ wa'di na kpe ŋgï rɔ rumö tara gɔmo? Isakike 'deni ti Nyï Kɔtɔ Laka, ne gɔ wa'di na kebe kuyïke kpeye 'böwu ti'di dɔye gɔ tigɔ 'be 'ba bilaka lesi? IV Ombike gomɔ 'deni kulöwö gɔ lende 'ba Kurïsïtö. Tine a nime pili inza rɔ ɔtɔ ziye? Kinza tɔ kpe du tara. V O'jake 'deni ma Bɔko'ba koja Nyï Kɔtɔ Laka abo ziye gɔ ko'dɔ gɔ kotɔ ma konzi mï löŋgö ye. Me bo koja ziye ne gɔ toro kö'du ki'di 'be ala gɔ ti'di dɔye gɔ laja laka abo nime kuwöke ne?

VI Oŋgɔke Abarayama te, bo i'di dɔ bo gɔ lende 'ba Bɔko'ba kina ki'di bo ŋgï këdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba. VII Gɔ kö'du mo na dikali ŋgï lïjë ame ga ki'di dönnï rɔ ma laka gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne lïjë na rɔ kupö Abarayama mo ga. VIII Römöyï Bɔko'ba ileme 'deni mɔlo 'dɔ bo ki'di bɔ löwö ni kpaki këdï rɔ ma laka kɔmɔ bo mï ti'di dɔ gɔ lende abo. Kina ma 'dɔ kuwöwö zi Abarayama mï laja laka kiya te, “Tïyï na ti mo'dɔ yëyï ma laka pili dɔ bilaka 'ba dɔyayi.” IX Kina ti Bɔko'ba ko'dɔ yëyï 'deni ŋgï dönnï lïjë ame ga pili ki'di dönnï gɔ lende abo ne gbï kɔzɔ ma bo ko'dɔ zi Abarayama ame ki'di dɔ bo gɔmo ne.

X Ne 'bënnï lïjë laki bɔ kiya te toro kö'du ki'di na ti ki'di lïjë këdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba naga nima sönö 'ba Bɔko'ba ti koriya tïnnï. Römöyï ugu 'deni mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, “Lïjë ame ga pili kö'bö dë rɔ to'dɔ wa naga nime kugu mï buku 'ba kö'du ki'di 'doyi ne ti sönö 'ba Bɔko'ba koriya tïnnï.” XI Rɔ ma laka to'dɔ kö'du ki'di i'di bɔtɔ dë rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba römöyï ugu 'deni gbï iya te, “Lïjë ame ga rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba gɔ ti'di dönnï gɔ lende

abo ne lïjë na ti këdï ti dïdï ma laka.”
To'dɔ kö'du ki'di nima lende mo ëdï gbï 'beri römöyï ugu 'deni iya te, “Bɔ ame ko'dɔ wa ame ga kö'du ki'di ko'dɔkɔ 'doyi ne ti ko'ja dïdï ma laka ŋgï.”

XIII Ne gɔ ame sönö 'ba Bɔko'ba koriya 'deni tize ne na me Kurïsïtö utë gɔze 'deni yaga di yïmo gɔ koriya ti gbagba bo. Römöyï ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, “Bɔ ame kutötï 'deni dɔ ŋgërï ne sönö 'ba Bɔko'ba koriya timo.”
Bo o'dɔ tara 'dɔ bilaka pili 'ba dɔyayi nime ko'ja yëyï kɔzɔ ame bo Bɔko'ba kose gɔmo 'deni mɔlo zi Abarayama ne. Gɔ kö'du mo na me 'dɔ ki'di Nyï Kɔtɔ Laka kako zize ze ame ga di'dike dɔze 'deni gɔ lende abo ne.

Kö'du Ki'di Ni Ti Lömu

XV Löndö ma ga, ti mileme lende nime ziye ti wa 'ba dɔliŋɔ nime. Ame ɔdɔ kiya te nï mɔtɔ ko'dɔ lömu 'deni bɔtɔ mɔtɔ ɔ'bɔ dë kpe tïyëyï yïmo ala konzo dɔmo teyi. XVI Kina gbï tara kɔzɔ ame kugu mï buku 'ba Bɔko'ba bo Bɔko'ba kiya te bo ti ko'dɔ yëyï dɔ Abarayama kpaki ti kupö mo ne. Tine inza ŋgï rɔ gɔ dɔ kupö Abarayama mo ga kpaki rɔ buru, omba kupö bo ma kɔtɔ rɔ Kurïsïtö nime na.

XVII Kina me mëdï miya ziye Bɔko'ba o'dɔ lömu nima 'deni mɔlo zi Abarayama, tine ŋbö di pötö kɔmɔ kɔɔ kuluku modɔɔmota kɔdɔ dɔmo 'butë mota (430) 'deni tine na 'jaa bo koja kö'du ki'di nima zi bilaka. Tine kö'du ki'di nime inza kikali tïyëyï mï lömu ma mɔlo nime bo ko'dɔ 'deni ne ala kiyese yëyï mo mbowa yaga. XVIII Ne gɔ wa'di na kebe kiyake te Bɔko'ba ti ko'dɔ yëyï dɔ bilaka gɔ toro kö'du ki'di? Ma ɔdɔ këdï 'deni tara lömu abo nime inza kpe rɔ ɔtɔ. Ne dikali 'deni Bɔko'ba o'dɔ yëyï dɔ Abarayama gɔ lömu abo 'ba Bɔko'ba.

XIX Ne Bɔko'ba i'di kö'du ki'di gɔ wa'di? Ti miya ziye bo i'di kö'du ki'di 'deni 'dɔ bilaka kikali wa ame ga rɔ lende kënyë ne timo 'dɔ kitata bilaka tötï koda kupö Abarayama mo tönë bo ki'di kö'du mo 'deni mɔlo 'dɔ to'dɔ yëyï timo ne. Bo i'di kö'du ki'di abo 'deni zi malayika ko'de zi Musa bɔ kpërï 'ba gɔze ko'de kako zize bilaka lesi. XX Bo i'di lömu abo dë ti bɔtɔ bɔ kpërï tine gbagba bo kɔtɔ mo na kiya abo zi Abarayama.

XXI Ne ɔdɔ këdï 'deni tara kö'du ki'di utï dönï dë kpe ti lömu mo tönë bo ko'de ne ma? Ne ti miya ziye inza tara. Bɔtɔ mɔtɔ ikali dë ma 'dɔ ko'dɔ kö'du ki'di pili rɔ gɔmo 'dɔ këdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba. Ma toro kö'du ki'di na këdï 'deni kɔzɔ lömu nima ti'di bilaka këdï ti dïdï ma laka dëne ti ki'di lïjë gbï këdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba. Ne inza tara. XXII Ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te dɔliŋɔ nime bɔ dɔmo rɔ lende kënyë. Kina me yëyï abo 'ba Bɔko'ba mo tönë bo kulömu 'deni mɔlo 'dɔ ti'di mo zi ma ki'di dönnï gɔ lende abo ne bo ti ki'di zïnnï lïjë ma ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö naga nime.

XXIII Tine gba kinza ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba nime kako dë kö'du ki'di na koboso ze pa me mï maboso abo ŋbö Bɔko'ba kileme ti'di dɔ gɔ lende 'ba Kurïsïtö. XXIV Kö'du ki'di na tönë koloma rɔ bɔ kokɔkɔ ze ŋbö Kurïsïtö kömö 'dɔ di'dike dɔze gɔ lende abo gɔ dëdïke rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba. XXV Ne kina me kɔri 'ba ti'di dɔ gɔ lende 'ba Kurïsïtö mo tönë na 'deni me. Gɔ kö'du mo na bo bɔ kokɔkɔ ze nima bo inza kpe ti közï kakpa dɔze nati.

Akɔtɔ Ti Kurïsïtö

XXVI Kina me ziye pili, nï mɔtɔ ɔdɔ ki'di döyï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö nï 'deni rɔ akɔtɔ ti bo rɔ kole 'ba Bɔko'ba.

XXVII Obapatisi yi 'deni mï rɔ kodɔ'bɔ ti Kurïsïtö kolɔ bo 'deni rɔ bɔŋgɔ röyï. XXVIII A mɔtɔ inza kpe 'beri rɔ Yudayi ala rɔ bɔ löwö, atɔli ala ma kinza rɔ atɔli, bɔtɔni ala 'ja, kpe 'deni pili rɔ ma koriya rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö. XXIX Kina me kpe ma 'deni rɔ 'ba Kurïsïtö naga nime na 'deni rɔ kupö Abarayama 'dɔ Bɔko'ba ko'dɔ yëyï ti dɔye kɔzɔ ma tönë bo kiya 'deni mɔlo ne tara.

IV

I Oŋgɔke tɔma kɔzɔ ame kole na pele rɔ bɔ kinda'ba apötö ne, dɔgba mo bo gbï kɔzɔ atɔli tara, ko'ja bo na ŋgï këdï kari koloma rɔ bɔ dɔ wa naga nima pili. II Ko'ja bo këdï gba mbowa bɔ mɔtɔ na koloma rɔ toŋgɔ gɔ a bo ga ti'di lende zi bo. Bo oloma tara ŋbö kömö mï kada mo ame 'bu bo koŋgɔ bo 'deni kɔ'bɔ tëdï rɔ bɔ dɔ wa pili ne. III Kina ze gbï tara ma tönë bine dikalike Kurïsïtö dë gba ne, ze ŋgï rɔ atɔli zi dölëtï ni ti kö'du ki'di 'ba 'bu ze löbu ga. IV Tine ɔdɔ kömö 'deni mï kada mo ame Bɔko'ba ko'dɔkɔ ne na me bo koja kole abo ŋgï kako zize dɔliŋɔ bine. Bilaka lesi na gbï köyö bo bïcï kö'du ki'di ma mɔlo tönë ga V 'dɔ tutë gɔze ame ga bïcï kö'du ki'di ne gɔ dëdïke ti rɔ kole 'ba Bɔko'ba.

VI Kina me kpe 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba na ma bo koja Nyï Kɔtɔ Laka 'ba kole abo 'deni mïze. Nyï Kɔtɔ Laka nima na me këdï kiya te, “Baba, 'bu ma,” mï mötu ze ga ne. VII Kina me inzake kpe rɔ atɔli. Kpe 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba. Kina bo Bɔko'ba ti ki'di mɔri abo ŋgï ziye römöyï kpe 'deni rɔ kole abo ga.

Ndose 'Ba Pɔlo Zi Galatiya

VIII Tönë gba bine kinza kikalike bo Bɔko'ba dë ne kpe ŋgï rɔ atɔli zi akoro ni ame ga tigɔ mo kinza gbï yɔ kɔzɔ 'ba Bɔko'ba ne. IX Ne ma le'jete ikalike Bɔko'ba 'deni rɔ 'bu ye, tine ma laka mo ti miya te Bɔko'ba na kikali ye 'deni rɔ kole abo ga. Ne gɔ wa'di na këddï ko'dɔke 'böwu tileki to'dɔ dölëtï ni ti kö'du ki'di ma yawa naga nima kɔzɔ 'ba 'bu ye löbu ga? Gɔ wa'di na këddï ko'dɔke 'böwu tileki rɔye rɔ atɔli zi wa naga nima gɔmo?

X Gɔ wa'di na kebeke za 'böwu ti'di kɔmɔye gɔ 'dɔ to'dɔ karama 'ba kpa dökïkërï ni ti kpa dɔlili ti kpa nyepe ni gbï ti kɔmɔ kɔɔ la'ja ni gɔmo? XI Ma ti mï kombi gɔ lende 'be römöyï inda kɔzɔ gomɔ löbu nime mupö rɔma kulöwö timo gɔ lende 'be ne 'deni ka ŋgï rɔ ma sari.

XII Moma'jo rɔma ziye löndö, o'dɔke rɔye gbï kɔzɔ ma römöyï ma 'deni gbï rɔ dɔ ŋgölö kɔzɔ 'beye tara. Tönë mɔlo bine o'dɔke lende kënyë ɔtɔ dë zö. XIII Kɔzɔ ma kikalike rɔkɔ'ɔ na ko'de ma tönë dɔgba ziye 'dɔ ki'di moloma ŋgï rɔ tuwöwö laja laka 'ba Kurïsïtö ziye ne. XIV Mï kada nima rɔkɔ'ɔ i'di ma ŋgï rɔ akïrïndï ma löbu dɔye ne pele tara o'dɔke riti ma ŋgï sowa bɔtɔ o'ji ma dë yɔ. O'dɔke ma ŋgï kɔzɔ iya te ma mo na rɔ malayika 'ba Bɔko'ba naga tara, ŋgï gbï kɔzɔ ma na 'deni rɔ Yësu Kurïsïtö mo mï tako ma ziye. XV Kpe ŋgï rɔ lɔŋɔ rɔ mbëmbë. Ne wa'di na kömö 'deni 'böwu le'jete? Miya 'bama mï kada naga nima yayi ma kiya te kɔmɔ këdï ra rɔ a totɔ rönï, dëne iyagbake kɔmɔye ga 'deni ki'dike zö 'dɔ mokɔnyi rɔma timo. XVI Tara ne lende laka 'ba Bɔko'ba nime mëdï miya ziye ne na kebe kuyï ma 'deni le'jete yaga rɔ bɔ ndo'ji ziye?

XVII Ne 'bënnï 'ba laki naga nima tönë lïjë ko'dɔkɔ ye gɔ këddïke ti dökï'dï këyï rönnï ne lende laka ɔtɔ inza du te zïnnï. Lïjë o'dɔkɔ ye gɔ kozake rɔye yaga di rɔma këddïke ti dökï'dï këyï rönnï. XVIII Ne ma dɔ kiteli mo tëdï ti dökï'dï këyï rɔ bɔ ame këdï kiya

lende laka ne na laka ɔdɔ mëdï pele tiye ala minza.

XIX Kpe kole ma ga, ma 'deni 'böwu dɔ mï kɔ'ɔ 'be kɔzɔ 'ja ame këdï ko'dɔ töyö ne ŋbö 'jaa ɔdɔ ŋgira'da 'ba Kurïsïtö kogbɔ rönnï 'deni mïye. XX Lende 'be ïlïkö 'deni ŋgï dɔma sowa. Mo'dɔkɔ ŋgï 'dɔ mako ra rɔye tilende ziye ti lende këyï.

Akileme Ti Agara Ni Ti Sara

XXI I'di mititi ye kpe bɔ kiterike to'dɔ rɔye rɔ atɔli zi kö'du ki'di naga nime te. Uwöke wa nime kugu mï buku 'ba kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ne dë? XXII Ugu yayi iya te, Abarayama ti kole rïyö, ma kɔtɔ Agara 'ja ma rɔ atɔli mo na köyö tine mɔtɔ mo Sara 'ja ma kogbe abo mo na köyö. XXIII Kole ma köyö 'ba 'ja atɔli nima öyö ŋgï kɔzɔ löyö ma laki, tine ma köyö 'ba 'ja ma kogbe mo nima öyö 'deni gɔ lende 'ba kpa Bɔko'ba.

XXIV Kina me lende nime ëdï 'deni rɔ dɔŋgala rɔze. Römöyï 'ja rïyö naga nime ileme lömu rïyö. Lömu ma dɔgba mo tönë ki'di di dɔ döku Sinayi ne kina me kileme 'deni ti Agara 'ja ma köyö kole atɔli tönë. XXV Agara na 'deni kɔzɔ döku Sinayi mo tönë mï dɔyayi 'ba Arabi ne, kina lɔko na 'deni rɔ akileme 'ba Yerosalema ma le'jete mo nime ŋgï rɔ atɔli zi kö'du ki'di pili ti bilaka mo ga ne. XXVI Tine Yerosalema ame mo mïtɔrɔ ne lɔko na rɔ dɔ ŋgölö. Kina lɔko na rɔ mɔze. XXVII Kɔzɔ ame kugu mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, “Nï kɔtɔ kinza kikali tɔ'ɔ 'ba löyö dë tönë ënyï ti tiliya konyo kïyëyï koba ŋgala römöyï nï ame tönë pa kola yi rɔ kɔtɔ kutu yï ne nï na ti këddï ti kole kebe lɔko bɔ koloma ti më'dë nima.”

XXVIII Kina me löndö ma ga, kpe na 'deni kɔzɔ Yisika rɔ kole 'ba Bɔko'ba di mï lömu ma laka mo. XXIX Tine mï kada nima yayi kole ma tönë mo köyö bo kɔzɔ löyö ma laki ne ebe 'böwu todɔ gomɔ rɔ kole ma köyö ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka nima. Lende nima na me 'deni gbï kɔzɔ ma le'jete naga nime. XXX Tine ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, “Oga 'ja atɔli nima yaga ti kole 'bënï nima. Römöyï kinza kole 'ba 'ja atɔli nima kinda'ba apötö ra gbï kɔtɔ ti kole 'ba 'ja ma kogbe nima.” □□□ Kina me mëdï miya ziye löndö ma ga, ze kole 'ba 'ja atɔli mo na dë. Ze kole 'ba 'ja ma kogbe rɔ togbe mo na.

V

Dɔ Ŋgölö

I Kurïsïtö utë gɔze 'deni gɔ dëdïke yaga rɔ dɔ ŋgölö. Kina ti ɔrɔke kitigɔ kinza kolake rɔye dë kpe rɔ atɔli zi a mɔtɔ.

II Uwöke dɔma ma Pɔlo mëdï milende ziye, ɔdɔ kebe kolake rɔye 'böwu zi bilaka kilele ye Kurïsïtö inza kpe lipo rɔ ɔtɔ ziye. III Kɔzɔ ma tönë miya 'deni pa ziye bine kina me mëdï mileki 'deni gbï miya gɔmo ziye. Nï mɔtɔ ame kola röyï kilele yi 'deni nï 'bëyï nima 'deni rɔ bɔ 'dɔ to'dɔ kö'du ki'di 'ba Yudayi pili kinza tola ma kɔtɔ mo.

IV Kpe ame ga ko'dɔkɔke tëdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba gɔ ndɔbɔ 'be 'ba to'dɔ kö'du ki'di ne, onyeke rɔye 'deni yaga di rɔ Kurïsïtö. Kina lende këyï 'ba Bɔko'ba inza kpe rɔ ɔtɔ ziye. V Ne ma 'beze mï ti'di dɔ gɔ lende 'ba Kurïsïtö na me Nyï Kɔtɔ Laka ki'di ze 'deni ti kɔmɔ ki'di 'dɔ dëdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba. VI Römöyï ma di zize ze ame ga 'deni rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö ne ya ma kinza kilele naga nima gbï kɔzɔ ma kilele 'deni naga nima tara. A ma rɔ dɔ kiteli zize na rɔ ti'di dɔ gɔ lende 'ba Yësu ame kina kodɔ'bɔ ze 'deni mï akɔ'ɔ ne.

VII Tönë bine olomake ŋgï rɔ to'dɔ lende 'ba Kurïsïtö rɔ ma laka ne wa'di na kömö 'böwu

le'jete ko'jɔŋɔ ye di bi to'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba? VIII Inza rɔ bo Bɔko'ba mo na ko'jɔŋɔ ye di bi to'dɔ mo römöyï bo na tönë kïdëkï ye yïmo mɔlo bine ne. IX Tine ame ëdï 'deni kɔzɔ lende mumë ma tönë kiya te, “Laŋga titiyi pele i'di ruzu löbu ŋgï kö'bu.” X Ne ze ma ze tiye 'deni rɔ akɔtɔ mï ŋere Yësu Kurïsïtö kina me ki'di ma 'deni ti mï këddï gɔye kinza komerike lende mɔtɔ kpe 'böwu 'beri rɔma. Bɔtɔ nima këdï kïlïkö dɔye ne Bɔko'ba ti kodɔ karama dɔmo ɔdɔ bo këdï pele rɔ yë tɔ ne.

XI Ne ma 'bama löndö ma ga, ma mëdï mö'bö ra nduwë tuwöwö mo miya te ko'dɔ dölëtï 'ba akilele dëne ti Yudayi ni këdï ko'dɔ közï kasi gba zö kodɔ gomɔ rɔma gɔ wa'di? Ma këdï ra tara dëne tutötï Yësu nime mëdï muwöwö zïnnï ne lïjë inza gba kilagi. XII Ne 'bënnï lïjë bɔtɔ bɔ këdï kososo ye 'dɔ kilele ye naga nima ma laka mo gbɔ zïnnï dëne 'dɔ lïjë könyö ti lende 'bënnï nima ŋbö kore lïjë timo yaga rɔ kpëzö.

XIII Ne kpe ma 'beye löndö ma ga, Bɔko'ba ïdëkï ye 'deni mï dɔ ŋgölö. Ne kinza ki'dike dɔ ŋgölö 'be nime dë kïndëndë ye kebeke to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ. Zize ŋge tëdï ti akɔ'ɔ gbï ti kɔnyi rɔ gɔ rɔze. XIV Römöyï kö'du ki'di pili 'ba Bɔko'ba na me kotɔtɔ kpënnï 'deni kɔrɔ dɔmo tara, ame kiya te, “Ɔ'ɔ bilaka lesi lëpï yï mɔtɔ gbï kɔzɔ ame kɔ'ɔ yida röyï ne tara.” XV Ne ɔdɔ kebeke za togba görö dɔ kuruku tonyo lëpï ye ga tirica mo, oŋgɔke rɔye laka ëdï kari 'deni tiye tïyënyë ye.

Nyï Kɔtɔ Laka Ni Ti Ako'dɔkɔ 'Ba Yida Rɔ

XVI Kina me mëdï miya ziye, olomake ti Nyï Kɔtɔ Laka kinza kujëke dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ra XVII römöyï lïjë rɔ bɔ ya ti ako'dɔkɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka. Kina Nyï Kɔtɔ Laka rɔ ya tïnnï kinza ko'dɔke dë ŋge rɔ ako'dɔkɔ 'be ga. XVIII Ɔdɔ kö'böke ŋge ti to'dɔ ndɔbɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka inzake kpe rɔ atɔli zi kö'du ki'di.

XIX Dikalike 'deni laka ndɔbɔ ko'dɔ 'ba ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ na rɔ yërï ni ti lende ko'dɔ dɔ rumö ni kinza rɔ kaya XX-XXI ti kpa kulömu zi akoro ni ti tata ti ndo'ji ti lamo ti mï kombi ti 'dïrï ti mï kututu. Kina gbï ma këdï ko'de rɔ koza toloma rɔ bɔ ya ti mï kata tuwë layi rɔ dɔ rumö gɔ kupö wa yaga 'dɔ ki'di kebe to'dɔ wa ma kënyë naga. Miya 'deni tönë ziye bine kina me gbï mëdï mileki miya gɔmo ziye, lïjë ame ga këdï ko'dɔ wa naga nime tɔdɔ zïnnï mï ŋere löbu 'ba Bɔko'ba inza du te.

XXII Tine ndɔbɔ 'ba ako'dɔkɔ ame rɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ne na rɔ akɔ'ɔ ni ti lɔŋɔ ti mï këyï ti loma liya ti lende këyï ti lende laka ti mï këddï XXIII ti lende liya gbï ti togbɔ dɔ yida rɔ. Wa naga nime pili kö'du ki'di mɔtɔ inza ame kota gɔmo. XXIV Lïjë ame ga rɔ 'ba Kurïsïtö ne upö ako'dɔkɔ ma mɔlo ame rɔ 'ba yida rɔ ne 'deni pili yaga ti dɔ gege mo ga. XXV Nyï Kɔtɔ Laka na ki'di dïdï 'deni zize kina loma ze ga kö'bö ti ŋburu gɔ ndɔbɔ abo. XXVI Kinza dö'böke dë kpe tubötö rɔze ala toma kpa lëpï ze ga gɔ kënyï rɔ 'dïrï kina kinza do'dɔke mï kombi dë gbï kpe.

VI

Tɔmɔ Lëpï Di Mï Lende Kënyë

I Löndö ma ga, ɔdɔ lëpï yï mɔtɔ kilaka mï lende kënyë kpe ame ga ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ne otɔke bo liya yaga kodɔrɔke bo gɔ kɔri ma laka. Tine oŋgɔke rɔye laka kinza kilakake ra gbï mï lende kënyë. II Kpe pili ombike gomɔ 'ba lëpï ye ga, to'dɔ mo te na rɔ to'dɔ kö'du ki'di 'ba Kurïsïtö ko kari dɔ 'bö mo. III Römöyï ze bilaka lesi pili rɔ a sari. Ne ɔdɔ nï mɔtɔ kebe

tudölï lëpï yï ga ko'dɔ röyï rɔ wa löbu, u'bölu röyï 'deni.
IV Nï mɔtɔ omeri ndɔbɔ ko'dɔ 'bï
tɔma. Ne ɔdɔ këdï laka oloma ti, ti
lɔŋɔ kinza dɔ kombi tudölï lëpï yï
ga. V Römöyï nï mɔtɔ nï na këddï
kombi ako'dɔ 'bï.
VI Tine nï ame këdï kiyandi yi
ti lende 'ba Bɔko'ba ne ozake mï
ë'bï ga kpe ti bɔ kɔmɔ kiyandi 'bï
nima.
VII Kinza ku'bölu röyï dë. Bɔtɔ
mɔtɔ ɔ'bɔ dë to'dɔ kɔmɔ kandi zi
Bɔko'ba. A nime ëdï kɔzɔ kupö,
ɔdɔ kulï mï nyaka kumu gbï te rɔ
kïnë mo ne tara. VIII Kina gbï tara,
nï bɔ ame kulï 'bëyï rɔ kupö 'ba
lende kënyë ne ti kumu 'deni dayi
rɔ tölë. Tine bɔ ame kulï 'bënï
rɔ kupö ko'dɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka
ne ti kumu 'bënï 'deni ŋgï dayi
rɔ dïdï ma ŋburuŋburu. IX Kina
ti, dotoke nduwë to'dɔ lende laka
kinza dasike dë di rɔmo römöyï
ɔdɔ dönyöke nduwë gɔmo to'dɔ
mo ti dumuke 'deni ŋgï rɔ a ma
laka mï kpa dɔlili mo. X Kina kɔzɔ
ame dëdïke 'deni ti gɔ kele zize
to'dɔ lende laka zi bilaka ma laki
ma dɔ kiteli mo zize to'dɔ lende
laka zi lëpï ze ga ame ki'di dönnï
'deni gɔ lende 'ba Yësu ne.

Ndose Ma Ŋburuŋburu

XI Ma na me mëdï mugu lende
naga nime ziye ti közö. Oŋgɔke
akugu 'jɔ ŋgurögbö ma naga
nime.
XII Ti miya ziye, lïjë laki naga
nime këdï kutörï 'dɔ to'dɔ dölëtï
'ba akilele ziye ne lïjë o'dɔkɔ
tïlëbë rönnï rɔ bɔ to'dɔ dölëtï 'ba
bilaka lesi. Lïjë o'dɔkɔ dë kinza
bilaka kodɔ gomɔ ra rönnï gɔ
lende 'ba tölë 'ba Yësu. XIII Ne pele
lïjë ma kilele mo tɔ naga nima
oro kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba dë gbï
yɔ. Kina lïjë këdï kiteri gbï 'dɔ
kilele ye gɔ lïjë kïlëbë rönnï dɔye
gɔ dölëtï ma ko'dɔ rɔye.
XIV Ne ma 'bama mo'dɔkɔ dë
tïlëbï ti ɔtɔ, tölë 'ba ŋere Yësu
Kurïsïtö ame kutötï dɔ ŋgërï ne
na ŋge rɔ a ma 'dɔ mïlëbï timo.
Römöyï ti tölë abo wa pili 'ba
dɔliŋɔ nime 'deni rɔ töku zö kina
gbagba ma 'deni gbï rɔ töku zi
dɔliŋɔ. XV Lende 'ba tilele rɔ
ala kilele dë pele nima inza rɔ a
kembe. Wa ma rɔ dɔ kiteli mo
ze 'deni 'böwu le'jete rɔ wa la'ja.
XVI Ee, lende këyï ti mï këyï koloma
tïnnï lïjë ame ga koro lende nime
kinda'ba kitigɔ ne. Lïjë na rɔ ma
laka rɔ 'ba Bɔko'ba.
XVII Ŋburuŋburu 'ba lende ma
na me, kinza bɔtɔ kodɔ gomɔ dë
kpe rɔma römöyï kpa mbero naga
nime rɔma ne ileme ma 'deni rɔ
atɔli 'ba Kurïsïtö.
XVIII Lende këyï 'ba Yësu
Kurïsïtö ŋere ze koloma tiye pili
löndö ma ga. Amini.

Akugu 'Ba Pɔlo Zi Kanisa Ma EPESO

I Ma Pɔlo, ma ame Bɔko'ba kigeli ma 'deni gɔ ako'dɔkɔ abo rɔ bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö ne, mëdï mugu waraga nime ziye kpe bilaka 'ba Bɔko'ba ame ga mï Epeso ne, kpe ame ki'dike dɔye 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö ne. II Lende këyï ti yëyï 'ba Bɔko'ba 'bu ze ti 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze koloma kɔtɔ tiye.

Yëyï Ti Nyï Kɔtɔ Laka

III Dilekike yëë'dï zi bo Bɔko'ba 'bu 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze ame bo na gbï rɔ Bɔko'ba ŋere abo ne. Bo Bɔko'ba na ko'dɔ yëyï 'deni zize ti wa pili 'ba mïtɔrɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka gɔ tëdï ze rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö. IV Gba kinza ko'ba dɔliŋɔ nime dë Bɔko'ba igeli ze 'deni mɔlo rɔ 'ba bo rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö gɔ dëdïke ŋgï lipo kɔzɔ 'ba bo kinza a ma kënyë mɔtɔ mïze kɔmɔ bo. Ti akɔ'ɔ abo gɔze na me V bo koja Yësu Kurïsïtö 'deni kako dɔliŋɔ bine to'de ze rɔ kole abo ga. Ame na rɔ ako'dɔkɔ abo ma kalo mï dökï'dï bo.

VI Dïlëluke bo ti gɔ lende këyï löbu abo nime bo ko'dɔ zize ze ma 'deni rɔ akɔtɔ ti kole abo ame bo kɔ'ɔ kulöwö ne. VII Römöyï roma Kurïsïtö na kope ze 'deni rɔ dɔ ŋgölö tola ze gɔ lende kënyë ze ga. Lende këyï nime bo ko'dɔ zize ne ŋgï rɔ dɔ kiteli. VIII Ti akikali dɔ kiteli abo IX bo i'di ze 'deni tikali wa ame ga pa rɔ ma kusu, bo kiteri zi Kurïsïtö to'dɔ mo ne. X Akiteri abo nime kada mo ɔdɔ kömö 'deni na Kurïsïtö ti kuyï wa pili 'ba mïtɔrɔ ni ma ti dɔyayi ŋgï yaga rɔ akɔtɔ ti bo gɔ bo na këdï rɔ bɔ dɔmo.

XI Wa pili ëdï ko'dɔ rönnï gɔ akiteri abo 'ba Bɔko'ba. Bo na kiteri abo 'deni mɔlo zize gɔ dëdï rɔ bilaka abo ga rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö. Kina me le'jete bo koza ze 'deni rɔ 'ba bo ga, XII gɔ ze ma rɔ dɔndende 'ba ti'di dɔ gɔ tako 'ba Kurïsïtö mo tönë ga dïlëlu rɔ löbu abo ti.

XIII Kina kpe 'deni gbï tara rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö römöyï uwöke laja laka 'ba Bɔko'ba ame bo kɔmɔ ye di mï tölë ne 'deni. I'dike dɔye gɔmo na me Bɔko'ba ki'di Nyï Kɔtɔ Laka 'deni ziye kɔzɔ ma bo kiya mɔlo gɔ kileme ye rɔ 'ba bo ga. XIV Nyï Kɔtɔ Laka na ki'di ze ame 'deni rɔ 'ba Bɔko'ba ne tikali mo ti do'jake wa pili ame kose zize ne ŋgï kina gbï ti kope ze rɔ dɔ ŋgölö. Kina dïlëluke rɔ löbu abo ti.

Mötu 'Ba Pɔlo

XV Kina me mɔlo tönë muwö ki'dike dɔye 'deni gɔ lende 'ba ŋere ze Yësu këddï kɔ'ɔke bilaka 'ba Bɔko'ba 'deni gbï pili ne XVI ma bine molɔ'bɔ dë di bi tileki yëë'dï zi Bɔko'ba gɔ lende 'be. XVII Mï mötu ma pili mititi bo Bɔko'ba 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze, 'bu bɔ tigɔ dɔ kiteli ki'di Nyï Kɔtɔ Laka abo 'ba akikali ziye 'dɔ kiyandi ye kikalike bo Bɔko'ba laka.

XVIII Akikali 'be këdï ti kulöwö gɔ kikalike wa ame ga bo komeri to'dɔ mo ziye kpe ma bo kïdëkï ye 'deni ne. Kina gɔ kikalike yëyï laka abo ma 'dɔ bo ki'di zi bilaka abo ga pili XIX gbï ti tigɔ dɔ kiteli abo ame bo kokɔnyi ze ma di'dike dɔze gɔ lende abo 'deni timo ne. XX Ti tigɔ dɔ kiteli abo nime na bo ki'di Kurïsïtö kënyï kɔdɔ di mï tölë kari koloma dɔ dörï bo mïtɔrɔ. XXI Kurïsïtö na 'deni yayi rɔ ŋere mbiri dɔ löbu ni ti bɔ tigɔ bɔ közï kakpa ni 'ba mï dɔyayi ma le'jete nime gbï ti dɔyayi ma këdï kako nime 'dë. XXII Römöyï Bɔko'ba i'di wa pili 'deni këdï bërï bïcï közï kakpa abo 'ba Kurïsïtö. Kina ko'dɔ bo 'deni rɔ ŋere 'ba dɔ wa pili rɔ bɔ dɔ bɔ meri abo ga. XXIII Kanisa na rɔ yida rɔ bo

Kurïsïtö kina bo ɔcɔ dë di yïmo gbï kɔzɔ ame bo kɔcɔ dë di mï a ma kɔtɔ mɔtɔ ame ko'ba mï dɔliŋɔ bine ne.

II

Dïdï Ti Kurïsïtö

I Ma mɔlo tönë bine kpe ŋgï rɔ töku gɔ kö'du 'ba kinza tuwö dɔ Bɔko'ba kolomake za rɔ to'dɔ lende kënyë. II Kɔri 'ba a 'ba dɔliŋɔ nime na za kösöke gɔmo tuwö dɔ Satani, ŋere 'ba nökï, ame bo na rɔ bɔ dɔ ya ma kinza kuwö dɔ Bɔko'ba dë naga. III Dëmba ze nime pili gbï kɔzɔ lïjë tara, dolomake eze ŋgï pa gɔ ako'dɔkɔ 'ba dɔliŋɔ nime to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔze ga ti ma domerike naga. Ze gbï kɔzɔ lïjë tara, ya 'ba Bɔko'ba udödu ze 'deni kpaki.

IV Ne mï këyï abo 'ba Bɔko'ba rɔ dɔ kiteli. Bo ɔ'ɔ ze 'deni kulöwö. V Kina me ze pele rɔ töku gɔ lende kinza tuwö dɔ bo, bo ebe kïdïdï ze 'deni 'böwu yaga rɔ ma la'ja ti Kurïsïtö. Mï këyï abo 'ba Bɔko'ba na me kɔmɔ ze 'deni. VI Bo oja ze 'deni di mï tölë kombi ze 'deni mïtɔrɔ toloma yayi rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö. VII Bo o'dɔ 'deni te 'dɔ kileme a ma bo ko'dɔ gɔze ti Yësu Kurïsïtö 'dɔ löbu 'ba mï këyï abo kinda ti yaga zi bilaka pili mï kada ma këdï kako naga nime 'dë. VIII Römöyï ti mï këyï abo na me kɔmɔ ye 'deni gɔ ti'di dɔye gɔ lende abo. Ako'dɔ abo 'ba Bɔko'ba na, IX tigɔ 'bï 'ba bɔtɔ na dë. Kina kinza nï mɔtɔ këbï röyï dë timo. X Bɔko'ba na ko'ba ze 'deni rɔ ma la'ja. Bo i'di ze 'deni rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö gɔ do'dɔke lende laka ame bo kileŋɔ 'deni mɔlo ndö zize to'dɔ mo ne.

Akɔtɔ Ti Kurïsïtö

XI Kpe ame ga mɔlo köyö ye rɔ bɔ löwö, lïjë Yudayi bɔ kilele ni këdï kïdëkï ye rɔ ya ma kinza kilele dë naga. Tine akilele nima dölëtï na ka toke kpa 'bana 'ba rɔ yaga. XII Omerike ma tönë këddïke gba ŋbö rɔ ma kɔwɔ di rɔ Kurïsïtö ne te. Inzake e'be rɔ kupö Yisarele. Kina lömu 'bënnï ma Bɔko'ba ko'dɔ tïnnï 'dɔ tɔmɔ lïjë di mï tölë ne inza ziye, ë'bënnï ŋge kɔtɔ zïnnï yayi. Tönë bine olomake e'be mï dɔliŋɔ nime kinza Bɔko'ba gbï kinza kɔmɔ ki'di gɔ yëyï mo. XIII Tine ame kpe 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ne, kpe ma tönë pa ŋbö rɔ ma kɔwɔ yaga ne roma Kurïsïtö o'de ye 'deni ŋgï ŋgɔsi 'de rɔ Bɔko'ba.

XIV Bo na rɔ bɔ lata ze. Bo na me kodɔ'bɔ ze Yudayi 'deni le'jete rɔ akɔtɔ tiye kpe bɔ löwö. Reki löbu 'ba ndo'ji tönë mï löŋgö ze tiye ne inza kpe, bo urö 'deni bërï ti yida rɔ bo nime bo ki'di kupö ne. XV Kö'du ki'di ma mɔlo 'ba Yudayi mo tönë ga bo i'di 'deni yaga kinza kpe rɔ ɔtɔ römöyï 'dɔ kodɔ'bɔ ye tize rɔ a la'ja. Kina me bo ko'dɔ lata 'deni gɔmo mï löŋgö ze. XVI Bo i'di 'deni kutötï bo dɔ ŋgërï bo kölë 'dɔ kïyëyï kpa ndo'ji nime mï löŋgö ze ne yaga gɔ kodɔ'bɔ ze kpaki rɔ akɔtɔ zi Bɔko'ba.

XVII Kina me bo Kurïsïtö mo tönë kako 'deni kuwöwö laja laka 'ba lata nime ziye kpe bɔ löwö ame gba ŋbö rɔ ma kɔwɔ di rɔ Bɔko'ba ne kina gbï zize Yudayi mo ga ma ŋgɔsi rɔ bo mo tönë ga. XVIII Ti bo Kurïsïtö na me ki'di ze pili 'deni dëdï ti Nyï Kɔtɔ Laka to'de ze zi Bɔko'ba 'bu.

XIX Kina me 'deni inzake kpe rɔ bɔ löwö, kpe 'deni rɔ bɔ dɔ yayi gbï kɔzɔ 'beze ze bilaka 'ba Bɔko'ba. XX Kpe 'deni rɔ döku ma ko'ba rö 'ba Bɔko'ba timo, ame gbɔndɔ mo na rɔ bɔ laja ni ti bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ne, tine Yësu Kurïsïtö na rɔ döku ma dɔ kiteli 'ba gɔ dɔgali mo. XXI Bo na kogbɔ döku ama ga 'deni pili tɔrɔ gbï rɔ ma koro zi Bɔko'ba. XXII Kina me kpe ame 'deni rɔ akɔtɔ ti bo ne o'ba ye 'deni gbï

rɔ bi loma 'ba Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba.

Ⅲ

Pɔlo Ti Bɔ Löwö

Ⅰ Kina me ma Pɔlo, ma koboso gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö ma moto ziye kpe bɔ löwö, mumötu Bɔko'ba gɔye. Ⅱ Mikali 'deni laka uwöke yëyï ma Bɔko'ba ko'dɔ zö ki'di ma to'de mo ziye nima 'deni. Ⅲ Bo Bɔko'ba na kileme akiteri abo ame rɔ ma kusu ne 'deni yaga zö. Mugu lende mo 'deni tönë mɔlo bine mbowa ziye. Ⅳ Ɔdɔ kïdëkïke ti ko'jake wa ma mikali di mï akiteri 'ba Bɔko'ba ame rɔ ma kusu zi Kurïsïtö to'dɔ mo ne ŋgï. Ⅴ Mɔlo mï kada 'ba 'bu ze löbu tönë ga bine bɔtɔ ikali a ma te dë. Tine Bɔko'ba ileme 'deni le'jete yaga ti Nyï Kɔtɔ Laka abo zi bɔ laja ni ti bɔ kumë lende abo ga ame bo kigeli 'deni ne. Ⅵ A nime na me mï laja kɔtɔ laka abo kpe bɔ löwö ni 'deni rɔ akɔtɔ tize Yudayi mï Kurïsïtö Yësu rɔ 'ba Bɔko'ba to'ja kpa közï ma bo kose mo tönë gbï kɔtɔ tize.

Ⅶ Mï këyï abo 'ba Bɔko'ba na me ki'di ma rɔ bɔ ndɔbɔ 'ba laja laka abo nime ti tigɔ abo. Ⅷ Ma ame pele kulöwö wötï bërï di mï löŋgö bilaka abo ga ne bo o'dɔ mï këyï zö koja ma tuwöwö laja abo ziye kpe bɔ löwö. Kina gbï 'dɔ tileme yëyï löbu dɔ kiteli abo nime ziye. Ⅸ Bo oja ma gbï 'dɔ ti'di bilaka pili kikali akiteri kusu abo tönë na tondo. Römöyï bo Bɔko'ba bɔ ko'ba wa pili 'ba dɔliŋɔ nime usu dɔ a nime 'deni mɔlo tönë bine mï kada 'ba 'bu ze löbu ga Ⅹ 'dɔ kanisa na kileme 'jaa kɔzɔ a nime te tɔne zi malayika ame ga lïjë na rɔ löbu mïtɔrɔ ne, bo Bɔko'ba na rɔ 'bu 'ba akikali pili. Ⅺ Bɔko'ba o'dɔ a nime 'deni gɔ akiteri abo ame mɔlo di bi tisaki mo zi Yësu Kurïsïtö ŋere ze ne.

Ⅻ Kina me ze ma ze tiye mï ti'di dɔ gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö gbï rɔ akɔtɔ ti bo ti ki'di ze rɔ dɔ ŋgölö tako kɔmɔ bo Bɔko'ba ti mï këddï. ⅩⅢ Gɔ lende mo na me miya ziye, kinza kolomake dë rɔ meri gɔ gomɔ nime mëdï yïmo bine gɔ lende 'be ne. Tine na 'dɔ koyoke rɔye gɔmo.

Akɔ'ɔ 'Ba Kurïsïtö

ⅩⅣ Gɔ kö'du mo na molɔdɔ bërï kɔmɔ Bɔko'ba 'bu moma'jo rɔma zi bo. ⅩⅤ Bo na rɔ 'bu ma kɔtɔ laka zi bilaka pili 'ba mï dɔliŋɔ nime kpaki ti malayika 'ba dɔyayi 'ba mïtɔrɔ. ⅩⅥ Moma'jo rɔma zi bo Bɔko'ba bo ko'dɔ yëyï tɔ kpe dɔye ti Nyï Kɔtɔ Laka ti tigɔ mo ki'di mï këddï ziye ⅩⅦ Kurïsïtö kö'bö ti ŋburu mïye kpe ma ki'dike dɔye 'deni gɔ lende abo naga nime, akɔ'ɔ abo kïdiyë röni ti kitigɔ mïye ⅩⅧ 'dɔ kpe gbï pili ti bilaka abo ga 'ba Bɔko'ba kikalike gɔ löbu ti talo 'ba akɔ'ɔ 'ba Kurïsïtö nime gbï ti tigɔ dɔ kiteli mo. ⅩⅨ Kina ɔdɔ kiya te këddïke 'deni ti akɔ'ɔ nime bɔtɔ kikali dë 'doyi ne, loma 'be ti këdï nati kɔzɔ 'ba Bɔko'ba.

ⅩⅩ-ⅩⅩⅠ Akïlëlu ti rɔ löbu këdï zi bo Bɔko'ba nduwë rɔ ŋburuŋburu gɔ Yësu Kurïsïtö gbï ti kanisa abo. Römöyï Bɔko'ba bo i'di tigɔ abo 'deni ŋgï kulöwö zize to'dɔ ndɔbɔ mïze kebe ma dititike ti ma dikalike naga.

Ⅳ

Lende Laka

Ⅰ Ma bɔ koboso ma 'deni gɔ lende 'ba Kurïsïtö ŋere ze mo tönë, mëdï milende ziye, i'dike loma 'be këdï rɔ ma laka gɔ ako'dɔkɔ abo 'ba Bɔko'ba ame kïdëkï ye ne. Ⅱ Nï mɔtɔ otɔ ë'bï döyï le bërï kiliya röyï kɔ'ɔ lëpï yï ga ti kɔmɔ kele mo pele ɔdɔ ko'dɔ yi dë laka. Ⅲ Ogbɔ röyï toloma kinza ndo'ji mï löŋgö yï ti lëpï yï mɔtɔ kinza mï kata römöyï kpe 'deni rɔ akɔtɔ mï Nyï Kɔtɔ Laka. Ⅳ Nyï Kɔtɔ Laka ŋge kɔtɔ kina ze

'deni rɔ yida rɔ kɔtɔ gbï kɔzɔ ame meri ze 'deni ŋge kɔtɔ gɔ wa ma Bɔko'ba kïdëkï ze teyi ne. V Ŋere ze mo ŋge kɔtɔ, a ma di'dike dɔze gɔmo ŋge kɔtɔ kina bapatisi ze gbï ŋge kɔtɔ. VI Bɔko'ba ŋge kɔtɔ rɔ 'bu 'ba bilaka pili. Bo na rɔ ŋere 'ba dɔ wa pili bo na gbï mïze ko'dɔ ndɔbɔ pili tize.

VII Tigɔ i'di rönï 'deni rɔ 'beri'beri zize. Römöyï bo Kurïsïtö na rɔ bɔ ki'di kpa közï ma laka. VIII Ëdï 'deni kɔzɔ ma tönë kiya rönï mï akugu te, “Bo ari ŋbö tɔrɔ ti 'bɔki ŋbaŋi kina bo ki'di kpa közï ŋgï zi bilaka.” IX Tine 'jɔ 'ba lende 'ba tari ŋbö tɔrɔ nima omba kina rɔ tako abo ame titi mï dɔliŋɔ bërï bine ne. X Kina bo Kurïsïtö kɔtɔ mo tönë kako bërï bine ne bo na me gbï kari 'deni ŋbö gönyï pɔli tɔrɔ 'dɔ bo kote gɔ bi pili ti yida rɔ bo. XI Bo na me ki'di tigɔ zi ya mɔtɔ ga tëdï rɔ bɔ laja, mɔtɔ ga rɔ bɔ kumë lende, mɔtɔ ga rɔ bɔ tuwöwö laja laka, mɔtɔ ga rɔ pasita tine mɔtɔ ga rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi. XII-XIII Bo o'dɔ te 'dɔ kiyija ze bilaka 'ba Bɔko'ba ndö rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö mï ndɔbɔ abo. Kina ti'di dɔze gɔ lende kiya 'ba kole 'ba Bɔko'ba gbï ti tikali bo kodɔ'bɔ ze ti rɔ akɔtɔ tiye dandike mï tigɔ ma laka 'ba Kurïsïtö.

XIV Kina ɔdɔ këdï 'deni tara tine dinzake kpe rɔ kole titi 'dɔ dɔŋgala 'ba akiyandi 'ba bɔ 'bölu ni kuyï kpeze ŋgï welo mökö di gɔ kɔri kɔzɔ sorope ma di zi pïwu naga tara. XV Tine dönyöke gɔ lende kodɔrɔ ti akɔ'ɔ kina ti dëdïke ŋgï rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ame bo na rɔ bɔ dɔze ne. XVI Ze pili rɔ kapa 'ba yida rɔ bo ga ame bo na konzo ze 'deni pili rɔ kɔtɔkɔtɔ kogbɔ ze mï lërï 'ba yida rɔ bo. Kina yida rɔ bo ti kïyöbu ŋgï kogbɔ rönï laka ɔdɔ kiya te ze kapa mo naga nime dinda'bake akɔ'ɔ laka rɔ gɔ rɔze.

Loma Ma La'ja Rɔ 'Ba Bɔko'ba

XVII Kina me mi'di ame ziye mï möyï ŋere ze Yësu Kurïsïtö, kinza kolomake dë kpe to'dɔ lende kɔzɔ 'ba ya ma kinza rɔ 'ba Bɔko'ba naga tara. Lïjë 'bënnï nima meri 'bënnï pili dɔ ɔtɔ mo inza kina gbï kinza akikali. XVIII Lïjë ŋgï kinza dïdï 'ba Bɔko'ba mïnnï römöyï lïjë ŋgï rɔ bilaka minyi ga kinza mbili. Lïjë bɔ kilagi akikali 'ba Bɔko'ba naga nima. XIX Lïjë odɔ mïnnï ŋgï pö kinza rɔ kaya gɔ to'dɔ dɔkomali lende kënyë.

XX Lende 'ba Kurïsïtö mo ame kiyandi ye timo ne ëdï tara? XXI Mikali rɔ ma laka loma abo 'ba Yësu iya gɔmo 'deni ziye. Lende ma kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba ame mo bo kileme zize ne iyandi ye 'deni timo. XXII Kina ti, olake gɔ loma 'be ma mɔlo tönë ga yaga. Römöyï bo bɔ ma mɔlo nime ti ndörö abo ga ëdï koto ye mï tölë. XXIII Meri 'ba dɔye ti dökï'di ye i'dike ti këdï yaga rɔ ma la'ja. XXIV Ɔdɔke mï loma ma la'ja ame rɔ 'ba Bɔko'ba rɔ ma koro kɔtɔ laka rɔ ma kodɔrɔ ne.

XXV Kina me ti, a mɔtɔ rɔ bëtï kinza kpe. Nï mɔtɔ lende ma kodɔrɔ na kiya zi lëpï yï. Römöyï ze pili 'deni rɔ kapa 'ba yida rɔ Kurïsïtö. XXVI Ɔdɔ nï mɔtɔ kënyï rɔ 'dïrï tine kinza kola 'dïrï 'bï nima dë koto yi mï lende kënyë. Kina kinza koloma dë gbï ti 'dïrï mïyï ŋbö kada kösö dɔmo. XXVII Römöyï kinza ki'di bïcï lende dë yaga röyï zi Satani.

XXVIII Nï ame këddï rɔ bɔ 'bögö ola gɔ 'bögö yaga kileki to'dɔ ndɔbɔ 'bï ti közïyï 'dɔ kokɔnyi bɔ lisa gbï timo. XXIX Kinza kö'bö dë tumu kpëyï zi bilaka. Tine wa ame ga rɔ ma këyï rɔ 'ba tileŋo mï löŋgö bilaka ne na kiya gɔ ki'di lende kiya 'bï kokɔnyi ya ame ga këdï kuwö ne. XXX Kina kinza ki'di Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba dë këdï rɔ meri. Römöyï Nyï Kɔtɔ Laka i'di 'deni ziye rɔ kïnë 'ba 'dɔ tope

ye yaga mï kada mo yayi rɔ dɔ ŋgölö rɔ 'ba Bɔko'ba.

XXXI Kinza ki'dike a mɔtɔ rɔ mï kombi ala tiyeli ala 'dïrï ni ti ti'ja dë kpe këdï mï löŋgö ye. A mɔtɔ rɔ ndo'ji kinza kpe. XXXII Tine olomake ti mï këyï to'dɔ lende laka zi lëpï ye ga. Kina 'dɔ kolake lëpï ye ga gbï gɔ lende kënyë kɔzɔ ame Bɔko'ba ki'di Kurïsïtö 'deni dɔliŋɔ bine tola ye gɔ lende kënyë ne.

V

Loma Mï Bi Kɔpɔ

I Kpe ame 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba bo kɔ'ɔ ye 'deni kulöwö ne, inda'bake loma abo nima. II O'dɔke wa pili ti akɔ'ɔ kɔzɔ 'ba Kurïsïtö ame kɔ'ɔ ze ki'di dïdï bo gɔze kɔzɔ akumu ame koŋma zi Bɔko'ba 'dɔ tato kele mo kïyëyï dökï'dï bo ne.

III Kpe 'deni rɔ 'ba Bɔko'ba, tine kinza ki'dike ama kɔzɔ yërï ni ti a pili ma rɔ ti'da naga 'doyi ti mï kombi ni kïdëkï möyï mo dë kpe mï löŋgö ye. IV Kinza kiyake lende dɔ rumö ti a ame ga rɔ ti'da ne dë kpe römöyï lende mo o'de ye kpe ame ga rɔ bilaka 'ba Bɔko'ba ne dë kpe. Tine yëë'dï na 'dɔ kö'böke ti'di mo zi Bɔko'ba. V Rɔ ma laka miya ziye tikali mo, bɔ yërï ni ti lïjë bɔ to'dɔ wa 'doyi ma rɔ ti'da naga nima ti mï kombi ni inza ti gɔ bi kɔtɔ te mï ŋere löbu 'ba Kurïsïtö ni ame ti Bɔko'ba ne. Römöyï mï kombi nima toro akoro na.

VI Kinza ki'dike bɔtɔ ku'bölu ye dë ti wa naga nime. Römöyï gɔ lende mo ya 'ba Bɔko'ba ëdï kako dɔ kole kinza koro lende abo. VII Kina kinza nï mɔtɔ kodɔ'bɔ röyï dë tïnnï. VIII Römöyï mɔlo nime kpe 'deni mï bi kölu. Tine le'jete kpe 'deni rɔ 'ba Kurïsïtö rɔ bi kɔpɔ zi bilaka. Kina olomake ti kɔzɔ kole 'ba bi kɔpɔ tara. IX Römöyï bi kɔpɔ na këdï koja 'bënï rɔ lende laka ni ti lende ma kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba X Wa ame Bɔko'ba ko'dɔkɔ zïyï mɔtɔ 'dɔ ko'dɔ ne oŋgɔ te. XI Kinza kodɔ'bɔ röyï dë kpe ti ako'dɔkɔ 'ba bi kölu, lende kinza dɔmo kɔdɔ dë 'bënnï naga nima. Tine oja lïjë yaga mï bi kɔpɔ. XII Wa ma laki këdï ko'dɔ rɔ kusu mo naga nima tiya mo yaga aga za kpa bilaka. XIII Tine a ame yaga mï bi kɔpɔ na kina laka mo kinda. XIV Wa ame kileme yaga ne bo na 'deni rɔ bi kɔpɔ. Kina me 'dɔ ki'di kiya te, “Nï bɔ tö'dö nime, indiŋi yaga. Ɔdɔ yaga di mï tölë. Kina Kurïsïtö ti koyi bi döyï.”

XV Kina ti, i'dike kɔmɔye kandi laka gɔ loma 'be. Kinza kolɔ'bɔke dë ŋgï rɔ ndako tine olomake kɔzɔ bɔ lende kikali. XVI Wa ame koja göni 'deni zïyï mɔtɔ inda'ba ndïmo laka römöyï dɔyayi le'jete ele dë kpe. XVII Kinza kolomake dë rɔ rumö, oŋgɔke a ma Bɔko'ba ko'dɔkɔ ziye to'dɔ mo.

XVIII Kinza kö'böke dë ŋgï tupö rɔye ti layi ame bo 'ba bo ŋgï rɔ tirasi ye yaga ne. Tine Nyï Kɔtɔ Laka na 'dɔ ki'dike koso lɔ mïye. XIX Ɔdɔ kiya te kotɔŋike dɔye 'deni nima ŋgala ti akïlëlu ame rɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ne na kobake, kïlëluke ŋere Bɔko'ba ti mï kɔtɔ, XX ö'böke tileki yëë'dï 'ba wa pili zi Bɔko'ba 'bu ti möyï Yësu Kurïsïtö ŋere ze.

'Ja Ni Ti Më'dë

XXI I'dike rɔye ti tuwö dɔ lëpï ye ga toro Kurïsïtö.

XXII Kpe 'ja, uwöke dɔ më'dë ye ga kɔzɔ Kurïsïtö tara. XXIII Römöyï më'dë bo na ti közï kakpa dɔ 'ja abo gbï kɔzɔ 'ba Kurïsïtö ame këdï ti közï kakpa dɔ kanisa ne. Kurïsïtö na rɔ dɔze, ze 'deni rɔ yida rɔ bo römöyï bo na kɔmɔ ze 'deni di mï tölë. XXIV Kina ti kpe 'ja ni uwöke dɔ më'dë ye ga laka mï wa pili kɔzɔ ame kanisa kuwö dɔ Kurïsïtö laka ne tara.

XXV Kina ti kpe më'dë, ɔ'ɔke 'ja 'be ga ti kɔzɔ 'ba Kurïsïtö ame

kɔ'ɔ kanisa ne. Bo ilaŋa dïdï bo 'deni gɔ lende ze kanisa abo ga XXVI 'dɔ ti'di ze rɔ 'ba bo. Bo i'di lende abo 'deni zize kurögö ze kɔpɔ ti mini 'ba bapatisi XXVII 'dɔ ko'de ze kanisa abo zi bo rɔ ma kele kɔzɔ 'ja la'ja rɔmo mboloro kinza tirigbili mɔtɔ dɔ 'bana 'ba rɔmo, tine ŋgï lipo kɔtɔ laka kinza lende kënyë ɔtɔ.

XXVIII Kpe më'dë, nï mɔtɔ ɔ'ɔ 'ja 'bï kɔzɔ yida röyï. Nï ame kɔ'ɔ 'ja 'bï 'deni, gbagba yï na ma 'deni gbï kɔ'ɔ. XXIX Bɔtɔ mɔtɔ ame ŋgï ko'ji yida rönï ne na rɔ yë? Nï mɔtɔ yida röyï ö'bö tulu mo koŋgɔ gɔmo laka gbï kɔzɔ 'ba Kurïsïtö ame këdï koŋgɔ gɔ kanisa abo ne. XXX Römöyï ze na 'deni rɔ kapa 'ba yida rɔ bo ga. XXXI Kɔzɔ ame kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne, iya te, “Gɔ kö'du mo na bɔtɔni ti kolɔlɔ di yɔki 'bu bo ni ti ma bo kari kodɔ'bɔ rɔ bo ti 'ja abo kina lïjë kpaki rïyö 'deni rɔ akɔtɔ.” □□□ Lende löbu nime 'jɔ mo ma moŋgɔ bine mɔtɔ ma rɔ ma kusu mo tönë kileme 'deni yaga ne ëdï kiya rönï zi Kurïsïtö ti kanisa abo. XXXIII Tine mɔtɔ mo ëdï kiya rönï ziye ti 'ja 'be ga 'dɔ kpe më'dë ni pili, nï mɔtɔ kɔ'ɔ 'ja 'bï kɔzɔ yida röyï kina kpe 'ja pili gbï tara, nï mɔtɔ koro më'dë yï.

VI

Kole Ni Ti 'Bu Nnï Ga

I Kpe kole titi, ame kpe 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ne, ndɔbɔ ma laka rɔ dɔ kiteli ziye na me. Nï mɔtɔ uwö dɔ 'bu yï ni ti möyï. II Bɔko'ba ose 'deni mɔlo tönë bine iya te, “Oro 'bu yï ni ti möyï.” Di mï kö'du ki'di abo ga pili ame na dɔgba bo kulömu gɔmo teyi kiya te, III “'Dɔ a ma laka na kurë döyï ti yëyï mo koloma göyï kɔwɔ mï dɔyayi bine.”

IV Kina ti, kpe bɔ kole ni kinza ko'dɔke lïjë dë rɔ ma kënyë ki'di mïnnï kata rɔye. Tine uluke lïjë laka mï akiyandi 'ba Kurïsïtö ŋere ze ki'dike kɔmɔ kandi mo zïnnï.

Atɔli Ni Ti Bɔ Dönnï Ga

V Kpe atɔli ni, oroke bɔ dɔye ga ti tikere ti rɔ kïlë'dï kuwöke dönnï ti mï kɔtɔ kɔzɔ ma kuwöke dɔ Kurïsïtö. VI Kina kinza kebeke dë ŋge to'dɔ mo ɔdɔ lïjë këdï tiye toŋgɔ gɔye 'dɔ tu'bölu kömönnï. Ama ele dë. Ma laka mo ziye tuwö dönnï ŋburu römöyï ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba na kina kpe 'deni gbï rɔ atɔli 'ba Kurïsïtö ga. VII Kina ti, o'dɔ ndɔbɔ 'ba atɔli 'bï nima rɔ dɔ rɔ koŋmi kɔzɔ ëddï ko'dɔ zi Kurïsïtö, tine inza zi bilaka lesi. VIII Ikali 'deni bo na rɔ bɔ ti'di kpa közï zi bilaka pili rɔ buru, atɔli kpaki ti ma kinza rɔ atɔli gɔ ndɔbɔ laka 'bï 'ba mɔtɔ.

IX Kpe bɔ dɔ atɔli ni, o'dɔke lïjë gbï laka tara kinza kpa kose. Ikalike 'deni ŋere ëdï ŋge kɔtɔ mïtɔrɔ ame bo na mbiri dɔ atɔli ni gbï dɔ bɔ dɔmo ga ne. Bo o'dɔ 'ba bo geli dë mï löŋgö mo.

Jama 'Ba Ya 'Ba Bɔko'ba

X Lende ma rɔ ŋburuŋburu mo ziye na me nati, kpe ame ga 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ne i'dike tigɔ dɔ kiteli abo kogbɔ ye kitigɔ. XI Inda'bake jama 'ba ya 'ba Bɔko'ba ame ki'di 'deni ziye ne teyi kitigɔ titata rɔye timo di zi dɔŋgala kënyë 'ba Satani. XII Ya ma 'beze nime dinza do'dɔke ti bilaka lesi tine ti malayika kënyë 'ba Satani ga ame lïjë na 'deni ti közï kakpa dɔ bilaka 'ba bi kölu nime pili ne.

XIII Kina ti, inda'bake jama 'ba ya 'ba Bɔko'ba ti ndö tiye le'jete römöyï 'dɔ ɔdɔ kada kënyë mo nima kömö 'deni dayi 'dɔ kogbɔke rɔye timo kinza kiriŋake ra di zïnnï bɔ ya 'be mo naga nima tine di pötö mo pele kɔrɔke ŋburu kitigɔ. XIV Udöduke lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba 'bömbö ye rɔ gasi. Olɔke lende laka 'ba Bɔko'ba rɔye 'dɔ kitata kpa dɔŋgo'do ye di zi

kɔmo 'ba bɔ ya. XV Usuke laja laka
'ba lende këyï 'ba Bɔko'ba rɔ wari
ndïye togbɔ rɔye timo. XVI Ombike
ti'di dɔ gɔ lende 'ba Kurïsïtö
nduwë tiye rɔ makëtï tïkëtï kpa
pa'do 'ba kɔmo 'ba Satani timo
yaga di rɔye. XVII Akɔmɔ abo 'ba
Bɔko'ba nime bo ko'dɔ zize di mï
tölë ne na 'dɔ kinda'bake teyi ti-
tata dɔye timo. Lende 'ba Bɔko'ba
ame Nyï Kɔtɔ Laka kuwöwö 'deni
ne na 'dɔ kogbake rɔ mbele ziye.
XVIII Tine mï ya nime ö'böke ti
mötu. Ititike bo Bɔko'ba gɔ bo
kokɔnyi ye. Mï wa pili ogbɔke
rɔye ti mötu kɔzɔ ma Nyï Kɔtɔ
Laka ki'di ziye. Umötuke gbï
nduwë gɔ bilaka 'ba Bɔko'ba ga.
XIX Kina umötuke gbï gɔma 'dɔ bo
ki'di lende kikali zö ɔdɔ kada 'ba
lende ma kömö 'dɔ miya laja laka
abo rɔ dɔ kïtëwu zi ya ame ga
mɔlo kikali dë ne. XX Ma pele ti
ziŋgiri nime ndö mï maboso bine
ma gba tuwöwö laja laka nime.
Kina umötuke gɔmo 'dɔ Bɔko'ba
ki'di ma tiya laja abo nime rɔ dɔ
kïtëwu kɔzɔ ma bo ko'dɔkɔ zö.

Akumötö

XXI Tukïkö, löndö ma dɔ'ɔ
kulöwö bɔ kinda'ba ndɔbɔ 'ba
Kurïsïtö laka nime ti kiya gɔ a
ma ko'dɔ rönï zö pili 'jaa ziye 'dɔ
kikalike gbï mëdï tondo. XXII Mëdï
moja bo 'dɔ tari ti lende ma 'beze
bine pili tïyëtï mo ziye yayi gɔ
dökï'dï ye këyï.
XXIII Ee, Bɔko'ba 'bu ti Yësu
Kurïsïtö ŋere ze ki'di ye kpe löndö
ama ga yayi ne kö'böke ti'di dɔye
gɔ lende abo ti akɔ'ɔ ti mï këyï.
XXIV Lende këyï 'ba Bɔko'ba këdï
tïnnï lïjë ame ga pili ti akɔ'ɔ
ma ŋburuŋburu 'ba Yësu Kurïsïtö
ŋere ze ne.

Akugu 'Ba Pɔlo Zi Kanisa Ma PÏLÏPÖYÏ

Mötu 'Ba Pɔlo

I Ma Pɔlo mugu waraga nime ziye kpe bilaka 'ba Bɔko'ba ame ga pili mï Pïlïpöyï ame kpe 'deni rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö ne. Mugu ziye ti ya ma löbu 'be ga pili, kpaki ti ya ame ga rɔ bɔ ndɔbɔ mï kanisa ne. Ze ti Timatiyo lëpï ma bɔ ndɔbɔ 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö dumötö ye pili. II Yëyï ti lende këyï 'ba Bɔko'ba 'bu ze ti 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö koloma tiye.

III Mï kada pili ma momeri gɔ lende 'be mo'dɔ yëë'dï zi bo Bɔko'ba bɔ koŋgɔ gɔma. IV Mï mötu ko'dɔ ma gɔye pili ma rɔ lɔŋɔ, V römöyï ëddïke nduwë tokɔnyi ndɔbɔ 'ba tuwöwö laja laka 'ba Bɔko'ba kɔtɔ tö kisaki mɔlo di mï kada ma tönë ki'dike dɔye gɔ lende 'ba Yësu ŋbö kömö mï kada nime tɔne. VI Mikali 'deni Bɔko'ba isaki to'dɔ lende laka abo 'deni mïye, kina bo ti kö'bö gbï nduwë to'dɔ mo tara ŋbö kömö mï kada 'ba tileki 'ba Yësu Kurïsïtö kako dɔliŋɔ nime bine.

VII Kpe na rɔ ya ma kïyëyï dökï'dï ma kulöwö kina ma laka mo na 'deni zö 'dɔ miya lende te gɔ kö'du 'be pili. Tine pele ko'ja mëdï mï maboso bine ala ma tönë kota ma gba mëdï rɔ tïyëtï lende 'ba laja laka 'ba Bɔko'ba zi bilaka 'dɔ ki'di dönnï gɔmo ti mï këddï ne, odɔ'bɔke rɔye gbï tö to'dɔ ndɔbɔ nime Bɔko'ba ki'di zize to'dɔ mo ti mï këyï abo ne. VIII Bɔko'ba ikali mëdï miya lende ma kodɔrɔ ame miya te mɔ'ɔ ye pili gbï kɔzɔ ma Yësu Kurïsïtö kɔ'ɔ ze ne tara.

IX Mï mötu ma gɔye mititi bo Bɔko'ba ki'di ye kotoke tɔ'ɔ rɔye rɔ dɔ kiteli kikalike bo gbï ti kɔri 'ba lende abo. X Ame na ti ki'di ye tikali toza wa ma laka 'ba Bɔko'ba. Kina ɔdɔ Yësu Kurïsïtö këdï kileki 'deni kako dɔliŋɔ nime bine tine, ti këddïke 'deni ŋgï lipo kinza wali 'ba lende kënyë XI römöyï bo i'di ye 'deni ŋge tö'bö to'dɔ wa ma laka. Kina ti ko'dɔ yëë'dï 'deni ŋgï zi bo Bɔko'ba kïlëlu bo gɔ kö'du mo.

Loma Ti Kurïsïtö, Mï Dïdï Gbï Mï Tölë

XII Löndö ma ga, mo'dɔkɔ gbï ziye tikali mo gomɔ nime mëdï yïmo bine ne i'di bilaka ma konzi 'deni le'jete kuwö laja laka 'ba Bɔko'ba. XIII Bɔ kanya ame ga pili këdï koda liŋɔ 'ba bɔ dɔliŋɔ ma löbu bine kpaki ti ya mɔtɔ mo ga uwö 'deni oboso ma bine dömöyï Kurïsïtö. XIV Bilaka 'ba kanisa ma konzi o'ja kɔnyi abo 'ba ŋere Yësu 'deni di rɔma ma mëdï mï maboso, kina gɔ kö'du mo lïjë ikali 'deni ŋgï bo ti kokɔnyi lïjë gbï. Kina me lïjë këdï 'deni rɔ tiya lende abo le'jete rɔ dɔ ŋgölö kinza tikere.

XV Ya mɔtɔ ga ombi dökï'dï nnï rɔma ko'ji ma kina ma lïjë këdï rɔ tïyëtï lende 'ba Kurïsïtö. Tine ya mɔtɔ ga ëdï kiya 'bënnï ŋgï kɔdɔ di mï zana 'ba lende laka. XVI Lïjë ɔ'ɔ ma, na me lïjë ikali ndɔbɔ ma Bɔko'ba ki'di zö na rɔ tïyëtï laja laka abo. XVII Ya ma laki naga nima o'dɔkɔ to'dɔ rönnï mbiri löbu kebe ma. Gɔ kö'du mo na lïjë iya lende 'ba Kurïsïtö dë dɔ mï kɔtɔ. Lïjë o'dɔkɔ ti'di gomɔ mɔtɔ dɔma di mï maboso bine. XVIII Ne pele o'dɔ ɔtɔ dë zö. Ame ya ma këdï ko'dɔ 'bënnï dɔ mï kɔtɔ naga kpaki ti ma këdï ko'dɔ 'bënnï dɔ mï rïyö naga këdï 'deni rɔ tuwöwö lende 'ba Kurïsïtö ne, ma 'deni ŋgï ti mï këyï.

Kina ti mö'bö nduwë ti mï këyï tara XIX römöyï mikali ëddïke tititi Bɔko'ba gɔma tokɔnyi ma. Tine Yësu Kurïsïtö ti ki'di Nyï Kɔtɔ Laka abo ŋgï koŋgɔ gɔma 'dɔ wa

pili ko'dɔ rönnï laka zö. XX Kina mi'di dɔma 'deni ŋgï ti dökï'dï kɔtɔ gɔmo Bɔko'ba inza kola ma kodɔ rɔ kaya rɔma, tine bo ti ki'di ma mëdï rɔ dɔ kïtëwu kɔzɔ ma dɔgba, kina gbï 'dɔ ɔdɔ mëdï pele gba ti kɔmɔ ma te ala ɔdɔ mölë pele, lëbï ma ti ki'di bilaka ŋgï kubï gɔ Kurïsïtö.

XXI Ne ma 'bama ame ma pele gba ti kɔmɔ ma ne mëdï kɔtɔ ti Kurïsïtö. Kina ɔdɔ mölë 'deni yayi tine ti mëdï ŋgï ti bo rɔ dɔ kiteli. XXII Ne ɔdɔ moloma gba ti kɔmɔ ma ti mo'dɔ ndɔbɔ ŋgï zi Kurïsïtö rɔ dɔ kiteli, tine gɔ kö'du mo na mikali dë ma yala na 'dɔ mo'dɔkɔ, 'dɔ toloma gba ala 'dɔ tölë. XXIII Wa rïyö naga nime ëdï gba kilaka ma. Ne ma mo'dɔkɔ mo na 'dɔ tölë gɔ mari toloma ti Kurïsïtö, römöyï ama na rɔ ma laka zö. XXIV Ne 'dɔ toloma gba bine ëdï gbï rɔ ma laka römöyï gɔ mokɔnyi ye. XXV Ame na rɔ dɔ kiteli gɔ kö'du mo mikali mëdï moloma gba titi ti kɔmɔ ma. Ti mö'bö nduwë tokɔnyi ye 'dɔ ki'dike dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba rɔ dɔ kiteli kina gbï ti lɔŋɔ gɔ kö'du mo. XXVI Kina ɔdɔ mileki 'deni ziye yayi ti kubïke gɔ Yësu Kurïsïtö 'deni ŋgï gɔ ame ma gba tiye ne.

XXVII Tine ma rɔ dɔ kiteli mo na me mëdï miya ziye, o'dɔke ŋge rɔ lende laka mï loma 'be ga pili römöyï kpe 'deni rɔ 'ba laja laka 'ba Kurïsïtö. Ne kina me ɔdɔ mako pele toŋgɔ ye ala muwö pele ŋge rɔ lëbï 'be di bi kɔwɔ mo'dɔkɔ tikali mo ma këddïke nduwë ti mï këddï gbï ti mï kɔtɔ 'dɔ kogbɔke rɔye laka tö'bö to'dɔ lende 'ba laja laka 'ba Kurïsïtö kinza toga kpeye gɔmo. XXVIII Ɔdɔ kiya te kereke dë kpe di zi bɔ këdï ki'di mugu nnï rɔye naga nima ti këdï ŋgï rɔ akileme zïnnï ma Bɔko'ba këdï ku'du lïjë mï pa'do 'ba Gehena, tine bo ti kɔmɔ ye di mï tölë. XXIX Ti këdï ŋgï tara römöyï mï këyï abo 'ba Bɔko'ba ame ki'di ye ki'dike dɔye 'deni gɔ lende 'ba Kurïsïtö ne i'di ye 'deni gbï tombi gomɔ mo. XXX Kina me këddï kopike rɔye 'deni nduwë tombi gomɔ ame ga bilaka këdï rɔ todɔ mo rɔye 'deni gbï kɔzɔ ma tönë ko'jake lïjë koloma rɔ to'dɔ mo zö ne. Kina me uwöke 'deni gbï ma lïjë këdï gba rɔ to'dɔ mo zö tara.

II

Rɔ Löbu 'Ba Kurïsïtö

I Ze ma ze tiye ame 'deni rɔ 'ba Kurïsïtö ne, gɔ docɔke mï këddï dë kpe nati rɔ gɔ rɔze? Tara ne ze kinza akɔ'ɔ tïyëyï dökï'dï lëpï ze ga ya? Dinzake rɔ akɔtɔ ti Nyï Kɔtɔ Laka tomeri kö'du 'ba lëpï ze ga ya? II Ne ɔdɔ këdï 'deni tara, kina me miya ziye, olomake pili ti meri kɔtɔ 'dɔ ki'dike ma rɔ lɔŋɔ rɔ dɔ kiteli. Ɔ'ɔke rɔye pili rɔ gɔ rɔye kinza kɔmɔ geli yïmo. Kina 'dɔ ki'dike dɔ lende kutï 'be këdï kinza dɔ kudu teyi. III Tine kinza kebeke dë to'dɔ wa ame ga 'dɔ to'dɔ rɔye timo rɔ wa löbu gbï ti rɔ kubötö. Ilekike rɔye bërï, omerike lende 'ba lëpï ye ga na laka kebe 'beye. IV Nï mɔtɔ kinza kö'bö dë ŋge tokɔnyi gbagba yï, tine gbï nduwë zïyï tokɔnyi ya mɔtɔ ga.

V I'dike meri 'be këdï kɔzɔ 'ba Yësu Kurïsïtö. VI Bo ö'bö nduwë gbï kɔzɔ Bɔko'ba, tine bo omeri inza rɔ ma laka zi bo 'dɔ tönyö gɔ löbu dɔ kiteli nima tëdï rɔ ma koriya ti Bɔko'ba. VII Gɔ kö'du mo na me bo kola löbu dɔ kiteli nima bo kileki rɔ bo bërï kɔzɔ bɔ laja zi bilaka. Öyö bo 'deni rɔ bilaka lesi, bo koloma dɔyayi bine kɔzɔ bilaka ma sari. VIII Bo ileki rɔ bo bërï tuwö dɔ Bɔko'ba mï wa pili pele di mï tölë. Bo i'di rɔ bo zi bilaka kutötï bo dɔ ŋgërï kupö bo. IX Gɔ kö'du 'ba dɔ kuwö na Bɔko'ba kogba bo 'deni mïtɔrɔ ki'di bo rɔ löbu 'ba dɔ wa pili, X 'dɔ ya ma mïtɔrɔ pili ti ma mï dɔyayi

nime kpaki ti ya ma 'deni bïcï yayi
bërï naga koro bo XI gbï ti tïlëlu
bo, kiya te, “Yësu Kurïsïtö na rɔ
ŋere.” Kina akïlëlu ti këdï ŋgï zi
Bɔko'ba 'bu gɔ kö'du mo.

Bi Kɔpɔ Mï Dɔliŋɔ

XII Kina ti kpe ame ga mɔ'ɔ ye
ne, kɔzɔ ame kö'böke 'deni tuwö
dɔ Bɔko'ba ko'ja mëdï tiye yayi
ne, kina me ma 'deni rɔ ma kɔwɔ
uwöke dɔ bo gbï rɔ dɔ kiteli.
Oroke bo ti tikere, kodɔke rɔye
gɔ ndɔbɔ nime römöyï kpe na bo
kɔmɔ 'deni di mï tölë. XIII Bo na
ki'di ye to'dɔkɔ kö'du abo bo ki'di
tigɔ ziye to'dɔ mo. XIV Ne kinza
ko'dɔke wa mɔtɔ dë ti rɔ koŋboro
ala gbï ti kpa kurï. XV Kina ya ma
laki pili ti koŋgɔ ŋgï wa ma kënyë
mɔtɔ inza mï loma 'be römöyï
ëddïke 'deni kinza lende kënyë
kɔzɔ kole 'ba Bɔko'ba mï löŋgö
bɔ lende kënyë ma kilagi bo naga
nima. Kina ti këddïke ŋgï zïnnï
kɔzɔ këlu ame këdï kiyɔpɔ bi mï
mandölu ne tara, XVI römöyï ozake
lende 'ba Bɔko'ba ame rɔ kɔri 'ba
dïdï ne 'deni zïnnï. Ɔdɔ kö'böke
nduwë to'dɔ mo te, mï tileki 'ba
Kurïsïtö kako dɔliŋɔ nime bine
ti mëdï ŋgï ti mï këyï, römöyï
moŋgɔ 'deni ndɔbɔ nime mopi
rɔma to'dɔ mo mï löŋgö ye ne
ïlïkö dë rɔ yawa.

XVII-XVIII Kina me mɔtɔga bilaka
ti kupö ma gïrï nime. Ne ɔdɔ
këdï pele tara yayi ti mëdï rɔ
lɔŋɔ gɔ kö'du mo. Kina kpe gbï
'dɔ këddïke rɔ lɔŋɔ gɔ kö'du mo,
römöyï ti mëdï ŋgï kɔzɔ roma ame
kumu zi Bɔko'ba, kina ti'di dɔye
gɔ lende abo ti këdï gbï rɔ akumu
zi bo. Kina ti mozoli rɔma kɔtɔ ti
akumu ma 'beye nima. Gɔ kö'du
mo olomake ti, ti mï këyï kɔtɔ tö.

Akiteri 'Ba Pɔlo

XIX Ɔdɔ ŋere Yësu ko'dɔkɔ zö
momeri toja Timatiyo kari ziye
gïrï naga nime, 'dɔ bo kileki ti
lëbï 'be zö gɔ dɔma kïtëwu yaga.
XX Bo na mëdï moja kari ziye
römöyï bɔtɔ mɔtɔ ma bine komeri
kö'du 'be ŋgï rɔ mbëmbë kɔzɔ
'bama te ne inza du te ŋge rɔ
bo. XXI Kö'du 'ba tokɔnyi gbagba
lïjë ga na ŋge kɔ'ɔ rönnï, lïjë
onyɔ a mɔtɔ rɔ lende 'ba Yësu
Kurïsïtö dë. XXII Kina me ikalike
gbï Timatiyo na kileme rɔ bo 'deni
rɔ bilaka ma laka, ko'dɔ ndɔbɔ
'ba tuwöwö laja laka 'ba Bɔko'ba
nime kɔtɔ tö kɔzɔ kole ni ma ti
'bu nï tara. XXIII Ɔdɔ mikali wa ma
këdï ko'dɔkɔ to'dɔ rönï zö 'deni,
momeri 'dɔ toja bo welo kari ziye
yayi. XXIV Kina ɔdɔ ŋere Yësu
ko'dɔkɔ zö, miteri 'dɔ tari gbï ti
gbagba ma welo ziye yayi.

XXV Momeri bine ma laka mo na
'dɔ moja bɔ löndö ze Epapodito
kari ziye gïrï nime. Bo na rɔ
bɔ ame ko'dɔ ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba
nime kɔtɔ tö kɔzɔ bɔ kanya rïyö
ma kitaka rönnï kpa ya tara. Kpe
na tönë kojake bo, na me bo
okɔnyi ma 'deni XXVI bo o'dɔkɔ 'dɔ
tileki ziye yayi. Dökï'dï bo rɔ ma
kombi gɔ kö'du 'be römöyï lëbï
mo ari ziye yayi tëgë rɔkɔ'ɔ o'dɔ
bo sowa. XXVII Rɔ ma laka rɔkɔ'ɔ
o'dɔ bo ŋgɔsi 'deni 'dɔ tölë. Ne
Bɔko'ba o'dɔ mï këyï 'deni rɔ bo
gbï rɔma kɔmɔ bo, kinza mëdï ra
kulöwö rɔ meri. XXVIII Gɔ kö'du mo
na me mo'dɔkɔ toja bo kari gïrï
nime ziye 'dɔ to'ja kïnë bo 'böwu
ki'di ye këddïke ti mï këyï. Kina ti
ki'di ma 'jaa moloma kinza tëdï rɔ
meri. XXIX Tine ɔdɔ bo kömö ziye
yayi olomake rɔ lɔŋɔ ti bo, o'dɔke
bo laka rɔ 'ba ŋere Yësu. Ma laka
mo na 'dɔ koroke bilaka ma kɔzɔ
bo tara XXX römöyï bo pa ŋgɔsi 'dɔ
tölë mï ndɔbɔ 'ba Kurïsïtö nime.
Bo ilaŋa gɔ dïdï bo ti'di kɔnyi ame
kɔ'bɔke dë ti'di mo ne zö.

III

Ti'di Dɔ Gɔ Laja Laka Na Rɔ Dɔ Kiteli

I Löndö ma ga, olomake ti mï
këyï römöyï kpe 'ba ŋere Yësu
ga na. Ne 'bama 'dɔ tileki tugu

a mɔtɔ ame mugu 'deni dɔgba ziye bine ne embe dë zö, kina ti kokɔnyi ye ŋgï.

II Kina me mëdï miya ziye i'dike kɔmɔye kandi laka di zi bï naga nima. Ya bɔ lende kënyë naga nima këdï könyö ti dölëtï 'bënnï 'ba akilele tɔ nima rɔ yawa. III Lïjë 'bënnï nima inza du kɔtɔ te rɔ 'ba Bɔko'ba, ze ame dumötu bo ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka dubï gɔ ako'dɔ 'ba Yësu Kurïsïtö ne ze na ŋge rɔ 'ba bo ga. Kina dikali 'deni rɔ ma laka lende 'ba bilaka lesi na dë ti ki'di ze rɔ 'ba Bɔko'ba.

IV Ne ɔdɔ kiya te dölëtï na pele këdï ki'di wa rɔ 'ba Bɔko'ba, ti këdï gbï rɔ ma laka zö, ti ki'di ma gbï mëdï rɔ 'ba Bɔko'ba rɔ dɔ kiteli di dɔ ya ma laki pili. V Ilele ma mɔlo mï tö'dö dɔ modɔɔmota di pötö ma köyö ma. Ma rɔ Yisarele di mï kupö Benyimona, kupö ze na mɔlo rɔ Yudayi kako di zi 'bu ze löbu ga. Ma rɔ Parosi, bɔ könyö toro kö'du ki'di 'ba bilaka ze ga. VI Moworo tönë bine kulöwö todɔ gomɔ rɔ bilaka 'ba kanisa. Bɔtɔ mɔtɔ ame ŋgï gɔ kiya te mola wa ma kɔtɔ mɔtɔ kinza toro mo di mï kö'du ki'di 'dɔ tëdï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba ne inza du te.

VII Ne wa ma mɔlo naga nima pili kɔzɔ mɔri ko'dɔ ni ne, moŋgɔ 'deni ŋgï le'jete kɔzɔ wa ma yawa gɔ wa ame Kurïsïtö ko'dɔ ne. VIII Rɔ ma laka moŋgɔ dölëtï ni 'deni ŋgï pili kɔzɔ wa ma yawa römöyï tikali Yësu Kurïsïtö rɔ ŋere ma na mbiri rɔ dɔ kiteli. Mola gɔ wa naga nima 'deni pili gɔ wa ma bo ko'dɔ zö. Moŋgɔ lïjë pili 'deni ŋgï kɔzɔ yörï tara IX 'dɔ mëdï rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö gɔ ndɔbɔ abo ki'di ma rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba. Mi'di dɔma 'deni gɔ lende 'ba Kurïsïtö gɔ kö'du mo na Bɔko'ba ko'dɔ ma 'deni rɔ ma laka kɔmɔ bo. Ne tine inza gɔ ako'dɔ laka ma 'ba toro kö'du ki'di abo. Bɔko'ba i'di ma 'deni mëdï rɔ ma laka kɔmɔ bo römöyï mi'di dɔma gɔ lende 'ba Kurïsïtö. X Wa ma mo'dɔkɔ na ŋge rɔ tikali Kurïsïtö. Bo na kɔdɔ 'deni di mï tölë, gɔ kö'du mo mo'dɔkɔ 'dɔ tëdï ti tigɔ abo kina gbï kɔzɔ 'ba bo tara tombi gomɔ ti tölë. XI Kina Bɔko'ba ti koja ma ŋgï yaga di mï tölë.

Riŋa Rɔ Ma Kodɔrɔ

XII Tine minza tïyënï mo gïrï nime te mikali Kurïsïtö 'deni lipo mï kɔtɔ, kina minza gbï rɔ tiya mo te Bɔko'ba i'di ma 'deni mï kɔtɔ kinza a ma kënyë yïmö. Mëdï gba rɔ togbɔ rɔma 'dɔ tikali Kurïsïtö ŋgï lipo mï kɔtɔ, römöyï gɔ kö'du mo na me Yësu Kurïsïtö koza ma rɔ 'ba bo.

XIII Löndö ma ga, rɔ ma laka mikali Kurïsïtö dë ŋgï gba lipo mï kɔtɔ. Mëdï gba mï riŋa dölï kɔzɔ bilaka ame di mï riŋa dölï abo ko'ba ŋalo 'ba wa ma bo kiteli 'deni naga dë ne tara. XIV Tine mi'di rɔma 'deni tiriŋa rɔ ma kodɔrɔ tari tömö bi 'ba tote mo 'dɔ mo'ja kpa közï. Mo'dɔ 'deni tara 'dɔ mo'ja kpa közï ame Bɔko'ba koja Yësu tïdëkï ma dömöyï mo ne, kina rɔ loma ti bo mïtɔrɔ.

XV Ya ma kɔmɔ kɔpɔ mï kö'du 'ba Bɔko'ba naga ti kutï gbï gɔ lende ma nime. Ne ɔdɔ kutïke dë pele gɔmo Bɔko'ba ti kileme 'jaa ziye 'dɔ tikali mo laka. XVI Ma dɔ kiteli mo wa ame ga Bɔko'ba kileme 'deni zize pili rɔ kɔtɔkɔtɔ to'dɔ mo ne, na gɔ do'dɔke nduwë darike timo.

XVII Löndö ma ga, ö'böke nduwë toloma kɔzɔ 'bama kina i'dike kɔmɔye gɔ ya naga nima mï löŋgö ye yayi këdï koloma kɔzɔ ma tönë ko'jake ze doloma ne tara. XVIII Ya mɔtɔ ga ëdï 'deni ame loma 'bënnï ga kileme lïjë rɔ bɔ ndo'ji 'ba lende 'ba tölë 'ba Kurïsïtö nime. Kina miya 'deni tönë mɔlo bine ziye 'dɔ ki'dike kɔmɔye kandi laka di zïnnï. Kina me mëdï mileki 'deni gbï miya ziye rɔ kɔmɔ tɔlɔ. XIX Ya naga nima ŋburuŋburu

'bënnï na mï Gehena, römöyï wa ma lïjë koro na ŋge rɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rönnï ga, kina lïjë ŋgï rɔ dɔ kombi gɔ wa ame ga dëne gɔ lïjë ki'di lende mo ra kaya rönnï ne. Meri 'ba wa 'ba dɔliŋɔ nime na lïjë ki'di ŋgï ŋge kö'bö dönnï. XX Ne ze 'beze ma ze tiye nime gɔ bi 'beze na rɔ dɔyayi 'ba mïtɔrɔ. Kina me dëdï 'deni rɔ toda dɔ tileki 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö di yöyï tɔmɔ ze yaga di mï tölë. XXI Kina ti tigɔ mbëmbë abo kuyï yida rɔ 'ba dɔyayi ma 'beze nime 'deni ŋgï gɔ këdï kɔzɔ ma kele köbö 'ba bo 'ba mïtɔrɔ nima tara, römöyï tigɔ nima i'di wa pili 'deni kuwö dɔ bo.

IV

I Kpe löndö ma ga ame mɔ'ɔ ye kulöwö ne, lende 'be ɔ'ɔ rɔma sowa römöyï kpe na 'deni ki'di ma rɔ lɔŋɔ, kina kpe na gbï rɔ akileme laka 'ba laja ma zi Bɔko'ba. Gɔ kö'du mo na miya ziye 'dɔ tö'bö tuwö dɔ lende nime ti tigɔ 'ba ŋere Yësu.

Tocɔ To'dɔ Lende Laka

II Kpe Ewodiya ni ti Sundukë, mocɔ ziye tutï dɔ lende rɔ gɔ rɔye kɔzɔ ame ŋere Yësu ko'dɔ ye 'deni rɔ lëmï ne. III Tine nï ame ko'dɔ ndɔbɔ nime rɔ ma laka tö ne, milende zïyï 'dɔ kokɔnyi 'ja naga nime 'dë tutï dɔ lende rɔ gɔ rönnï, römöyï lïjë na kogbɔ rönnï 'deni laka tiya laja laka 'ba Bɔko'ba kɔtɔ tö gbï ti Kilemeneti ni ti ya mɔtɔ ga, Bɔko'ba ugu möyï lïjë 'deni pili mï buku abo ame bo kugu möyï ya ma ti dïdï ma ŋburuŋburu naga 'deni yïmo ne.

IV Kpe pili 'dɔ kö'böke nduwë rɔ lɔŋɔ römöyï kpe 'deni rɔ 'ba ŋere Yësu. Kina me mëdï mileki gbï mose ziye, ö'böke rɔ lɔŋɔ. V I'dike 'dɔ bilaka kikali ako'dɔ 'be ga ëdï pili rɔ ma laka römöyï tako 'ba ŋere Yësu ɔwɔ dë kpe. VI Kinza kolomake dë ti kɔmɔ kïlë'dï gɔ wa mɔtɔ. Ne ɔdɔ kiya te këddïke ti gomɔ umötuke Bɔko'ba ko'dɔke yëë'dï zi bo kïyëtïke gɔ wa ame ga pili ko'dɔkɔke ne zi bo. VII Kina bo ti kïyëyï dökï'dï ye 'deni ŋgï römöyï kpe 'ba Yësu Kurïsïtö ga na. Mï këyï abo ame rɔ dɔ kiteli kebe wa pili ne ti kitata ye kinza kɔmɔ kïlë'dï ti tikere koŋbeŋbe ye ra.

VIII Ma rɔ ŋburuŋburu mo na me miya ziye löndö ma ga, ö'böke ŋge tomeri lende laka ame bilaka pili këdï kubï gɔmo ne. Meri 'ba lende laka ame kinza wa mɔtɔ ma yawa yïmo ne na 'dɔ këddïke timo, ti lende ma kele kinza wa mɔtɔ ma kënyë yïmo ti wa ame ga 'dɔ kokɔnyi bilaka kinza wa mɔtɔ ma kirasi mo ne. IX Kina o'dɔke wa tönë ga ko'jake moloma rɔ to'dɔ mo kuwöke gbï moloma rɔ tiya kö'du mo ne. Wa naga nime na ɔdɔ ko'dɔke 'deni Bɔko'ba ti kïyëyï dökï'dï ye ŋgï bo kö'bö tiye.

Yëë Ma

X Ma ti mï këyï rɔ mbëmbë mileki yëë'dï mo zi ŋere Yësu römöyï ileŋoke kpa kɔri 'ba akɔ'ɔ 'be ma gɔma 'deni 'böwu teyi di pötö ame tönë gɔmo kigabi 'deni sowa ne. Mikali ŋgï rɔ ma laka ëddïke tomeri ma, tine kɔri na kinza ziye 'dɔ kilemeke zö. XI Minza miya nime gɔ leri 'ba rɔma. Toloma ŋge gɔ wa ame ga 'dɔ ko'dɔ rönnï zö ne ikali rɔma 'deni. XII Mandi 'deni mï loma 'ba tëdï rɔ leri gbï ti ame ti wa rɔ ma konya ne. Miyandi rɔma 'deni mɔlo laka ti 'jɔ 'ba lende 'ba 'dɔ toloma liya di mï gɔ bi ame ga pili mëdï teyi ne. Tëdi ti akonyo rɔ ma konya ala pele ŋgï rɔ 'bö kpaki rɔ ma koriya zö. Kina gbï ma 'dɔ tëdï ti wa rɔ ma konzi ala rɔ leri kpaki rɔ ma koriya zö. XIII Kurïsïtö i'di tigɔ 'deni zö ta'da wa naga nime timo. XIV Ne kpe gbï o'dɔke 'deni laka ame kokɔnyike ma di mï gomɔ nime ne.

XV Kpe löndö ma ga ame mï
Pïlïpöyï, ikalike 'deni tönë mari
dɔgba tiya laja laka 'ba Bɔko'ba
ziye ne kpe na ŋge kɔtɔ kokɔnyike
ma. Mï tënyï ma di Makedoniya
bilaka 'ba kanisa ma laki okɔnyi
ma dë ti wa ma kɔzɔ gïrïsï, tine
kpe na ŋge ki'dike zö. XVI Pele
tönë ko'ja mëdï Tesalonika ojake
wa ame ga mëdï rɔ leri mo ne
gbï zö mï konzi. XVII Minza miya
nime gɔ ma mo'dɔkɔ kpa közï 'be,
tine miya tara römöyï mo'dɔkɔ
'dɔ Bɔko'ba kileki gɔ bi mo ziye
rɔ yëyï ma laka. XVIII Wa ame ga
pili kojake ne ömö 'deni zö ki'di
ma 'deni rɔ bɔ wa. Epapodito i'di
'deni zö minza kpe rɔ leri. Lïjë
'deni kɔzɔ akumu ame koŋma zi
Bɔko'ba 'dɔ tato kele mo kïyëyï mï
bo ne. XIX Bo Bɔko'ba ma na rɔ bɔ
wa ma dɔ kiteli. Bo ti ki'di Yësu
Kurïsïtö 'deni ŋgï koja gɔ wa ame
ga pili këddïke rɔ leri mo ne ziye.
XX Akïlëlu këdï zi bo 'bu ze
nduwë rɔ ŋburuŋburu. Amini.

Akumötö

XXI I'dike mötö ma zi ya ame ga
pili rɔ 'ba Yësu Kurïsïtö ne. Löndö
ame ga tö bine ne umötö ye pili
laka. XXII Bilaka 'ba Bɔko'ba ma
bine pili, ma kulöwö mo ya ma
liŋɔ 'ba bɔ dɔliŋɔ ma löbu umötö
ye pili. XXIII Lende këyï 'ba ŋere
Yësu Kurïsïtö koloma tiye.

Akugu 'Ba Pɔlo Zi Kanisa Ma KƆLƆSE

I Ma Pɔlo mo ame Bɔko'ba kigeli ma 'deni gɔ ako'dɔkɔ abo rɔ bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö ne, ze ti löndö ze Timatiyo na me II dëdï dugu waraga nime ziye kpe bilaka 'ba Bɔko'ba ame ga mï Kɔlɔse ne, kpe ame ga 'deni rɔ löndö ma ki'di dönnï gɔ lende 'ba Kurïsïtö ne. Yëyï ti lende këyï 'ba Bɔko'ba 'bu ze koloma kɔtɔ tiye.

Mötu Ti Yëë'dï

III Dëdï nduwë dileki yëë'dï kembe zi bo Bɔko'ba 'bu 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze mï mötu ko'dɔ ze gɔye. IV Römöyï duwö lende mo 'deni ma ki'dike dɔye gɔ kö'du 'ba Yësu Kurïsïtö, kɔ'ɔke bilaka 'ba Bɔko'ba pili V mï kɔmɔ ki'di gɔ yëyï nime kikeki 'deni dömöyï ye mïtɔrɔ ne. Lende mo ga na kuwöke 'deni tönë mï kada ma gogo laja laka 'ba Bɔko'ba mo kömö ziye. VI Laja laka ëdï kita'ba 'deni ŋgï kana kote mï dɔliŋɔ kɔzɔ ma këdï kana gbï mï löŋgö ye yayi kisaki mɔlo di mï kada mo tönë dɔgba kuwöke teyi kika-like gɔ yëyï 'ba Bɔko'ba laka ne. VII Epapora bɔ laja lëpï ze ma dɔ'ɔ kulöwö ne na kiyandi ye timo. Bo inda'ba laja 'ba Kurïsïtö 'deni dɔ mï kɔtɔ bo kiyandi ye. VIII Akɔ'ɔ nima Nyï Kɔtɔ Laka ki'di ziye ne bo na kiya gɔmo zize.

IX Gɔ kö'du mo na me dëdï dumötu 'deni nduwë gɔye mɔlo tönë duwö lende 'be ne. Dititi bo Bɔko'ba kodɔ akikali 'ba ako'dɔkɔ abo lɔ mïye këddïke ti akikali pili mï Nyï Kɔtɔ Laka. X Kina 'dɔ loma 'be këdï ko laka rɔ 'ba bilaka abo 'ba ŋere Bɔko'ba kɔ'bɔ tïyëyï dökï'dï bo, lende ko'dɔ 'be ga pili këdï rɔ ma laka ti akikali mo nduwë rɔ dɔ kiteli. XI Dumötu bo Bɔko'ba tigɔ löbu dɔ kiteli abo kogbɔ ye tɔ kpe kitigɔ, kombike gomɔ ti dökï'dï këddï ti lɔŋɔ, XII kilekike yëë'dï zi bo römöyï bo ileŋo ye 'deni tinda'ba wa tönë ga kikeki zi bilaka abo ga mï ŋere löbu abo 'ba bi kɔpɔ ne. XIII Bo na kɔmɔ ze 'deni kolɔ ze di mï tigɔ 'ba ŋere 'ba bi kölu ko'de ze mï ŋere löbu 'ba kole abo nime bo kɔ'ɔ kulöwö ne. XIV Ti bo kole mo na me kutë gɔze 'deni kola ze gɔ lende këngë ze ga.

Yësu Na Rɔ Kïnë Bɔko'ba

XV Kïnë Bɔko'ba bɔtɔ o'ja dë, tine kole abo na rɔ kïnë bo mo ame kileme 'deni zize. Bo na rɔ kole dɔndende 'ba Bɔko'ba rɔ bɔ dɔ wa pili. XVI Römöyï ti bo na me wa pili 'ba mïtɔrɔ ni ti dɔyayi ko'ba rönnï, ma ko'ja kïnë mo kpaki ti ma kinza ko'ja kïnë mo dë naga, pili rɔ gɔ malayika ni ti wa ma ti közï kakpa ti tigɔ naga. Ti bo na me wa pili ko'ba rönnï 'deni toro bo. XVII Gba kinza wa naga nime ko'ba rönnï dë bo ëdï 'deni mɔlo yayi. Ti bo na me wa naga nime pili këdï mï gɔ bi mo ga ne. XVIII Kɔzɔ ame dɔ na dɔ yida rɔ ne tara, bo na rɔ dɔ kanisa. Bo na rɔ tisaki mo, bo na rɔ dɔndende 'ba tɔdɔ di mï tölë 'dɔ bo na këdï rɔ löbu dɔ kiteli dɔ wa pili. XIX Gɔ akiteri abo 'ba Bɔko'ba na ma bo koweli kole abo nime kolɔ kïnë bo pili teyi. XX Ti bo kole na me Bɔko'ba ko'de wa pili 'ba mï dɔyayi ni ti mïtɔrɔ 'deni kinda'ba mïnnï kɔtɔ ti bo gɔ lende 'ba roma kole abo nime kulöwu bine dɔ ŋgërï ne.

XXI Ne ma 'beye, tönë pa bine kpe rɔ ma kɔwɔ di rɔ Bɔko'ba rɔ bɔ ya abo ga. Meri 'be ti lende ko'dɔ 'be ga pili rɔ ma kënyë. XXII Ne pele tara bo ënyï ko'de ye 'deni tinda'ba mïye kɔtɔ ti bo ti tölë 'ba kole abo ame yida rɔmo kölë bine ne. Bo o'de ye 'deni gɔ këddïke zi bo kɔtɔ laka kinza a ma kënyë mɔtɔ kɔmɔ bo. XXIII Tine

ziye ti tö'bö mï kɔri 'ba ti'di dɔ gɔ lende abo, kinza kebe kuyïke kpeye dë kpe 'böwu yaga di rɔ yëyï mo tönë këddïke ti kɔmɔ ki'di gɔmo mï kada ma laja laka 'ba Bɔko'ba kömö ziye ne. Laja laka uwöwö rönï 'deni kote mï dɔyayi, ame ma Pɔlo gbï rɔ bɔ laja mo ne.

Pɔlo Bɔ Laja

XXIV Kina me le'jete ma ŋgï rɔ lɔŋɔ gɔ gomɔ nime mëdï mombi gɔ lende 'be ne. Ti mo'dɔ ŋgï ndɔ mote kɔsɔ gomɔ 'ba Kurïsïtö ma kileke gba nime mï yida rɔma gɔ kö'du 'ba yida rɔ bo ame rɔ kanisa ne. XXV Ma 'deni rɔ bɔ laja 'ba kanisa. Bɔko'ba na ki'di ma 'deni kpamo 'dɔ tuwöwö laja laka abo pili ziye. XXVI Mï kada 'ba 'bu ze löbu tönë ga pa bine laja laka nime oloma 'deni rɔ ma kusu. Tine ma le'jete ileme 'deni yaga zi bilaka abo ga. XXVII Ako'dɔkɔ abo 'ba Bɔko'ba na 'dɔ lïjë kikali 'jɔ 'ba lende kusu abo tönë ame yëyï ma löbu këdï zi ma kinza kikali bo mɔlo naga. Omba lende ma kusu mo tönë na me, Kurïsïtö ëdï 'deni mïye. Kina ti këddïke ŋgï ti kɔmɔ ki'di gɔ löbu abo mo tönë.

XXVIII Lende 'ba Kurïsïtö na me dëdï duwöwö zi bilaka pili. Di'di kɔmɔ kandi mo 'deni diyandi wa 'doyi ti akikali mo ga 'dɔ ko'de yi mɔtɔ kömöyï kɔpɔ yaga rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö kɔmɔ Bɔko'ba. XXIX Gɔ 'dɔ to'dɔ mo na me mëdï mulö dɔma mogbɔ rɔma ti tigɔ ame pili Kurïsïtö ki'di zö mï ndɔbɔ abo nime ne.

II

I Mo'dɔkɔ ziye 'dɔ kikalike dɔ kulö ma nime laka ame mëdï mulö dɔma gɔye kpe bilaka 'ba Kɔlɔse ni ti Lodikiya gbï ti ma konzi mɔtɔ ga ame kinza ko'ja kïnë ma dë ne. II Mëdï mocɔ mïye gɔ kinda'bake dökï'dï ye ti kɔtɔ mï akɔ'ɔ 'dɔ këddïke rɔ mɔri mï akikali ma laka tikali gɔ a 'ba Bɔko'ba tönë pa rɔ ma kusu, ame kina rɔ Kurïsïtö ne. III Bo Kurïsïtö na ki'di mɔri mbëmbë 'ba Bɔko'ba nime 'deni ziye rɔ lende kikali abo.

IV Mëdï miya ziye nime kinza kowasa ma kindili mɔtɔ ga kebe kotɔ ye ra yaga di mï kɔri nime. V Kɔzɔ ame pele yida rɔma kinza tiye yayi ne mëdï tiye mï meri. Tine ma rɔ lɔŋɔ di bi toŋgɔ mo ma këddïke ti mï kɔtɔ ki'dike dɔye 'deni ŋburu laka gɔ lende 'ba Kurïsïtö.

Loma Rɔ Akɔtɔ Ti Kurïsïtö

VI Kina kɔzɔ ame kinda'bake Yësu Kurïsïtö 'deni mïye rɔ ŋere ne, olomake ti rɔ akɔtɔ ti bo. VII Ogbɔke ŋgira'da ye kalo mï bo kuböke rɔye ti bo. Ogbɔke rɔye kitigɔ mï ti'di dɔye gɔ lende abo kɔzɔ ma kiyandi ye timo kinza kïlïköke dɔye dë. Ö'böke ti tileki yëë'dï rɔ dɔ kiteli zi Bɔko'ba.

VIII Oŋgɔke laka kinza bɔtɔ kotɔ ye ra yaga di mï kɔri nime ti akiyandi rumö rɔ bëtï naga nima. Ame ka ŋgï rɔ 'ba dɔliŋɔ nime rɔ kö'du ki'di ni ti dölëtï ma mɔlo ne. Tine inza du te rɔ ma kako di zi Kurïsïtö. IX Bɔko'ba na ma pili mï yida rɔ Kurïsïtö. X Kina me kpe 'deni rɔ akɔtɔ ti bo ne kpe na 'deni ti dïdï ma laka mo tönë. Bo Kurïsïtö na rɔ bɔ dɔ malayika ni pili ti wa ame ga këdï ti közï kakpa ne.

XI Tine tëdï 'be rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö na kilele ye 'deni inza rɔ akilele ame rɔ 'ba yida rɔ 'ba bilaka lesi ne. Akilele ma 'beye rɔ 'ba Kurïsïtö ame koke lende kënyë ku'du 'deni piri mökö. XII Mï bapatisi usu ye 'deni kɔtɔ ti bo. Kina me kɔdɔke 'deni gbï kɔtɔ ti bo di mï tölë mï ti'di dɔye gɔ tigɔ 'ba Bɔko'ba ame koja bo di mï tölë ne.

XIII Tönë pa bine kpe ŋgï rɔ töku mï lende kënyë 'be ga kinzake rɔ 'ba Bɔko'ba. Ne ma le'jete Bɔko'ba ïdïdï ye 'deni ti Kurïsïtö. Bo ola ze 'deni gɔ lende kënyë ze ga pili. XIV Kogba wali löbu tönë gɔze ne

bo upupu 'deni pili yaga. Bo ogba 'deni ŋgï ko'do ti kabi rɔmo kutötï ti Yësu dɔ ŋgërï. XV Ti tölë 'ba Kurïsïtö dɔ ŋgërï na ka'da tigɔ löbu ni ti wa ma ti közï kakpa naga 'deni pili. Oja lïjë 'deni yaga bi kɔpɔ gɔ koŋgɔ ma bo Bɔko'ba ka'da lïjë 'deni.

XVI Kina me kinza bɔtɔ mɔtɔ kebe tilende dë kpe tiye gɔ wa ma këddï konyoke ala kuwëke. Kinza bɔtɔ mɔtɔ ki'di kö'du dë kpe ziye gɔ lende 'ba kada ma koro ala karama 'ba nyepe la'ja ni ti kada 'ba rɔ kindawo. XVII Lïjë wa naga nima pili dɔ mbëlï 'ba wa ma këdï ko'dɔ rönï naga nime na ka, ame Kurïsïtö na rɔ gogo mo ne. XVIII Kinza ki'dike bɔtɔ mɔtɔ kudölï ye dë kiya te uburuke rɔye 'deni gɔ kinza tumötu malayika kɔzɔ 'bënnï. Ɔdɔ këdï pele rɔ akileme na bo kiya te bo o'ja, dɔ kombi abo nima ka rɔ ma sari. Meri kënyë abo ma mï bo na ka'da bo 'deni. XIX Bo ope közï bo 'deni di gɔ Kurïsïtö ame kina rɔ dɔ kanisa ne. Dɔ na këdï kogbɔ yida rɔ pili bi kɔtɔ gɔ kpa dɔmoso mo ga tïyöbu kɔzɔ ma Bɔko'ba kiteri.

Tölë Tïdïdï Ti Kurïsïtö

XX Kpe, ölëke 'deni kɔtɔ ti Kurïsïtö kope ye rɔ dɔ ŋgölö di mï dölëtï ni ti kö'du ki'di. Ne gɔ wa'di na këddï kilekike rɔye gba 'böwu kɔzɔ iya te kpe 'ba dɔliŋɔ? XXI Kö'du ki'di naga nime kiya te, “Kinza ko'dɔ ɔtɔ dë ti a ma te. Kinza konyo a ma te dë. Kina kinza kosa rɔ a ma te dë gbï,” ne. Ëddï kuwöke dɔmo gba gɔ wa'di?

XXII Wa naga nime gutï mo ɔdɔ ko'dɔ 'deni yɔ na kote ë'bënï rönï ŋgï aa bina. Lïjë nima pili dɔŋgala ni ti kö'du 'ba bilaka lesi na ka, kinza ki'dike e'be dɔye dë gɔmo. XXIII Laka, lïjë inda ŋgï rɔ akikali mï tocɔ wa gɔ këdï rɔ ma kitigɔ mï mötu gbï ti totɔ dɔ bërï ti gomɔ mo ma ko'dɔ yida rɔ kpamo kɔ'ɔ. Tine pele okɔnyi bɔtɔ dë kɔtɔ te ta'da ako'dɔkɔ kënyë 'ba yida rɔ.

III

Ya 'Ba Bɔko'ba

I Oja ye 'deni yaga di mï tölë mï dïdï ti Kurïsïtö. Kina i'dike dökï'dï ye ti gɔ wa ame ga mïtɔrɔ ti Kurïsïtö bi ame bo koloma 'deni rɔ bɔ dɔmo dɔ dörï Bɔko'ba ne. II A 'ba mïtɔrɔ na 'dɔ kiterike, kinza kiterike 'ba dɔliŋɔ nime dë. III Römöyï ölëke 'deni tine ëddïke 'deni rɔ toloma ti Kurïsïtö kɔmɔ Bɔko'ba. IV Kina ɔdɔ koja Kurïsïtö bɔ tïdïdï ye 'deni këdï kileme yaga ti kɔdɔke kɔtɔ ti bo mï löbu abo.

V Kina wa ame ga pili mïye rɔ 'ba dɔliŋɔ nime ne upöke ti koteke dɔmo 'doyi yaga. Lïjë yërï ni ti ndörö mo ti kɔmɔ kïlë'dï ma kënyë, ti kodi ti mï kombi ni ame na rɔ tumötu a ma yawa kinza rɔ Bɔko'ba ne. VI Ame gɔ lende mo ya 'ba Bɔko'ba këdï kako dɔ kole ma kinza koro lende abo ne. VII Tönë pa bine kpe olomake gbï yïmo to'dɔ mo.

VIII Tine ma le'jete iyeseke lïjë pili yaga, 'dïrï ni ti dökï'dï kënyë ti go'de'de ti dɔkosi ti kpa kumu. IX Kinza kunzöke bëtï dë kpe zi lëpï mɔtɔ. Römöyï kïnë ma mɔlo tönë olɔke 'deni yaga ti a ma kënyë mo ga. X Tine le'jete olɔke kïnë ma la'ja 'deni rɔye. Bɔko'ba na ko'ba abo kina me bo këdï kileŋo ye 'deni nduwë tö'bö ŋburu kɔzɔ kïnë bo tikali bo rɔ ma laka. XI Kina me a mɔtɔ inza kpe ziye rɔ bɔ löwö ala Yudayi, ma kilele ala ma kinza kilele, ma koloma ŋgï kɔzɔ a 'ba mökö naga tara ala ma kinza meri, atɔli ala ma kinza rɔ atɔli. Tine ma rɔ dɔ kiteli mo Kurïsïtö na 'deni pili mïye.

XII Kpe na rɔ bilaka 'ba Bɔko'ba ame ga bo kɔ'ɔ kigeli 'deni rɔ 'ba bo ne. Kina olɔke kïnë ma la'ja 'ba mï këyï ni ti kɔmɔ kele ko'dɔ ti, ti loma liya kinza dɔ kombi ti

lende liya. XIII Osake lende konya 'ba lëpï ye ga le rɔye kolake lïjë gɔ wa ma lïjë kirasi ziye. Bɔko'ba ola ye 'deni gɔ lende kënyë kina 'dɔ kolake lëpï ye ga gbï tara. XIV Ma rɔ dɔ kiteli mo inda'bake akɔ'ɔ römöyï akɔ'ɔ na kodɔ'bɔ wa pili mï kɔtɔ.

XV Lende këyï 'ba Kurïsïtö nime bo ki'di ne kokɔkɔ ye römöyï gɔmo na me bo kïdëkï ye 'deni ko'de ye rɔ kupö kɔtɔ. Ö'böke ti tileki yëë'dï zi Bɔko'ba. XVI I'dike laja 'ba Kurïsïtö koloma kalo mïye kiyandike rɔye rɔ gɔ rɔye ti akikali mo ki'dike kɔmɔ kandi mo ti toba ŋgala ti akïlëlu ame rɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ne. Ïlëluke Bɔko'ba ti mï kɔtɔ kilekike yëë'dï zi bo. XVII Wa pili ame ga këddï ko'dɔke ala pele rɔ ndɔbɔ ala bo rɔ lende kiya, o'dɔke ti möyï ŋere Yësu kilekike yëë'dï mo zi 'bu ze Bɔko'ba gɔ lende abo.

Loma Ma Laka

XVIII Kpe 'ja, uwöke dɔ më'dë ye ga. Römöyï na tara ziye kpe ame 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ne.

XIX Kpe më'dë, ɔ'ɔke 'ja 'be ga. Tine kinza kö'bö dë ti mugu kinyawo.

XX Kpe kole ni, uwöke dɔ bɔ köyö ye ga mï wa 'doyi. Römöyï ziye 'dɔ to'dɔ mo te na ti kïyëyï dökï'dï Kurïsïtö ŋere ze.

XXI Kpe 'bu, kinza kogbake dökï'dï kole dë kulöwö, kinza dökï'dï nnï kidaki ra.

XXII Kpe atɔli, uwöke dɔ bɔ dɔye ga ame mï dɔliŋɔ bine ne nduwë. Kinza ko'dɔke ndɔbɔ dë ŋge di rönnï tu'bölu kömönnï timo. Tine o'dɔke ti dökï'dï ye pili toro Bɔko'ba. XXIII Mï ndɔbɔ 'bï o'dɔ ti dökï'dï kɔtɔ kɔzɔ ëddï ko'dɔ zi Kurïsïtö, tine inza zi bilaka lesi. XXIV Kina bo na ti kopi bi gomɔ 'ba röyï ziyï rɔ yëyï mo tönë Bɔko'ba kose mɔlo ne. Römöyï Kurïsïtö na rɔ ŋere bɔ dɔye pili. XXV Bɔ ame rɔ bɔ lende kënyë ne ti ko'ja kpa közï 'ba gɔmo gbï. Römöyï Bɔko'ba ëdï ko'dɔ burë 'ba bilaka pili rɔ ma koriya.

IV

I Kpe bɔ dɔ atɔli ni, o'dɔke atɔli 'be ga laka römöyï kpe ëddïke gbï ti bɔ mɔtɔ mbiri dɔye rɔ ŋere mïtɔrɔ.

Tocɔ To'dɔ Lende Laka

II Kpe pili ö'böke ŋburu ti mötu ko'dɔ ti bi koda ti tileki yëë'dï zi Bɔko'ba. III Kina ititike Bɔko'ba gɔze 'dɔ ki'di do'ja kɔri 'ba 'dɔ tuwöwö lende kusu 'ba Kurïsïtö nime kileme ra zize ne. Gɔ kö'du mo na me le'jete ma mï maboso. IV Kina ititike bo gbï gɔma 'dɔ miya lende nime rɔ ma kodɔrɔ römöyï ndɔbɔ ma 'bama mo na.

V Mï ndɔbɔ ko'dɔ 'be mï löŋgö bilaka ma kinza rɔ 'ba kanisa naga nima o'dɔke ti lende kikali mo. Tine ɔdɔ kari kila'ba ra zïyï mɔtɔ kɔzɔ gɔ kele naga tara ïyëtï lende 'ba Bɔko'ba liki zïnnï. VI Ilende rɔ ma koŋmi zïnnï tine i'di tikɔ'dɔ kpëyï kina ti kikalike ŋgï tileki dɔ akititi mo ga laka.

Ndose Ma Ŋburuŋburu

VII Bɔ löndö ze Tukïkö ma dɔ'ɔ kulöwö nime ti kari kïyëtï lende ma 'jaa pili ziye. Bo na ko'dɔ ndɔbɔ nime 'deni kɔtɔ tize mï toja laja 'ba Kurïsïtö ŋere ze ti dökï'dï kɔtɔ. VIII Gɔ kö'du mo na me mëdï moja bo kari ziye towawa dɔ mbili ye tiya mo ziye ma dëdï tondo kina gbï tocɔ ye mï lende 'ba Bɔko'ba. IX Onesimo bɔ löndö ze mɔtɔ ame rɔ lëpï ye dɔ'ɔ gbï kulöwö këdï ko'dɔ ndɔbɔ nime ti mï këyï ne ëdï kari kɔtɔ ti Tukïkö. Lïjë ti kïyëtï wa ame ga pili këdï ko'dɔ rönnï bine ne ziye.

X Aritaroko ame këdï tö mï maboso bine ne umötö ye gbï pili. Marako bɔ lano 'ba Baranaba ni tönë umötö ye gbï. Momeri 'bama ndose abo ti kömö 'deni ziye yayi ame gɔ koŋgɔke gɔ bo laka ko'dɔke ŋba rɔ bo ɔdɔ bo

kömö ziye yayi ne. XI Yësuwa
ame kïdëkï gbï rɔ Yoseto ne umötö
ye gbï. Lïjë ya mota naga nime
na ŋge rɔ Yudayi ma këdï ko'dɔ
ndɔbɔ tö mï tiyandi lende 'ba ŋere
löbu 'ba Bɔko'ba. Lïjë nime ogbɔ
ma ŋgï sowa.
XII Epapora ma tönë rɔ lëpï ye
bɔ ndɔbɔ 'ba Kurïsïtö ne umötö
ye pili. Bo ö'bö ŋburu tumötu
gɔye tititi Bɔko'ba 'dɔ kokɔnyi
ye tɔrɔ kitigɔ kandike mï to'dɔ
ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba ti dökï'dï
kɔtɔ. XIII Topi rɔ bo nime kulöwö
gɔye gbï ti bilaka 'ba Lodikiya ni
ti 'ba Irapoli ne mo'ja ŋgï.
XIV Luka bɔ kikali dɔ wɔwɔ ze
ma dɔ'ɔ kulöwö nime umötö ye
pili lïjë ti Dema.
XV Ma 'bama na me, umötöke
löndö ma Lodikiya pili gbï ti
Nyamba ti bilaka ame ga pili këdï
kotɔtɔ kpënnï bi mötu liŋɔ 'bënï
ne.
XVI Ɔdɔ kïdëkïke waraga nime
'deni kote ojake gbï kari Lodikiya
'dɔ kari kïdëkï zi kanisa ma yayi.
Kina ti lïjë koja waraga ma 'bënnï
gbï kako ziye. XVII Iyake ndose ma
nime zi Akipo te, “Omeri ndɔbɔ
löbu nime Kurïsïtö ŋere ze ki'di
yi kpamo 'dɔ koto ko dɔ 'bö mo
ne.”
XVIII Ma Pɔlo mugu mötö ma
nime ziye ko ti közö. Kinza
ki'dike lende 'ba toboso ma nime
dë kudölu di dɔye. Lende këyï 'ba
Bɔko'ba koloma tiye.

Akugu Ma Dɔgba 'Ba Pɔlo Zi Kanisa Ma TESALONIKA

Pɔlo Ileki Yëë'dï

I Ze Pɔlo ni ti Silibano ti Timatiyo dugu waraga nime ziye kpe bilaka 'ba kanisa ma mï Tesalonika, kpe ame 'deni rɔ 'ba 'bu ze Bɔko'ba ti ŋere ze Yësu Kurïsïtö ne. Dumötö ye, dititi Bɔko'ba 'dɔ bo ki'di yëyï ziye kolomake ti mï këyï.

II Dëdï nduwë rɔ to'dɔ yëë'dï zi Bɔko'ba gɔye pili. Dolɔ'bɔ dë di bi tititi bo 'dɔ tokɔnyi ye. III Do'dɔ yëë'dï zi 'bu ze Bɔko'ba gɔ ame ti'di dɔye gɔ lende abo ki'di ye 'deni kuyïke to'dɔ lende ma laka. Yëë'dï këdï gbï zi bo gɔ ame tɔ'ɔ rɔye rɔ gɔ rɔye ki'di ye 'deni kogbɔke rɔye laka tokɔnyi rɔye rɔ gɔ rɔye. Do'dɔ yëë'dï gbï zi bo gɔ ame ti'di dɔye gɔ tileki 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö ki'di ye 'deni këddïke ti dökï'dï këddï.

IV Löndö ze ga, do'dɔ yëë'dï zi Bɔko'ba römöyï dikali 'deni bo ɔ'ɔ ye kigeli ye rɔ 'ba bo ga. V Dikali a nime 'deni römöyï mï kada ma tönë do'de laja laka abo ziye ne, duwöwö dë ŋge ti lende 'ba kpeze tine ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka. Kina di'di dɔze gbï gɔ laja laka nime ti dökï'dï kɔtɔ. Ikalike loma ze ma tönë doloma mï löŋgö ye ne di'di rɔze 'dɔ tokɔnyi ye.

VI Mï kada naga nima yayi olomake gbï rɔ to'dɔ mo kɔzɔ 'beze ma ti ŋere ze Yësu. Ö'böke ti'di dɔye gɔ lende abo gomɔ këdï kɔdɔ pele rɔye rɔ mbëmbë. Tine Nyï Kɔtɔ Laka i'di ye ŋgï kolomake rɔ lɔŋɔ. VII Gɔ kö'du mo na me ya ame ga pili mï Makedoniya ni ti Giriki ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu ne o'dɔkɔ 'deni gbï 'dɔ tëdï ti dökï'dï këddï kɔzɔ 'beye tara. VIII Lende 'be i'di bilaka ma konzi 'ba mï dɔyayi naga nime 'deni kuwö dɔ lende 'ba ŋere ze Yësu. Bilaka pili uwö 'deni ma ki'dike dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba. Wa mɔtɔ inza kpe kulöwö ma 'dɔ diya zïnnï gɔ lende 'be. IX Lïjë ëdï 'deni rɔ tiya lende 'ba mï kada ma tönë dari dɔgba mï löŋgö ye ne rɔ gɔ rönnï. Lïjë ëdï gbï rɔ tiya mo ma kolake gɔ akoro 'deni kilekike toja laja 'ba Bɔko'ba ma ti dïdï ame bo na ŋge kɔtɔ kpökï 'dɔ bilaka koro ne. X Bilaka naga nime pili ëdï gbï tiya mo ma këddïke 'deni ndö toda dɔ tako 'ba Yësu kole 'ba Bɔko'ba ma bo këdï kako di mïtɔrɔ. Bo na Bɔko'ba ki'di 'deni kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë. Kina me bo kɔmɔ ze 'deni di zi ya 'ba Bɔko'ba ame këdï kako dɔ bilaka ne.

II

Ndɔbɔ 'Ba Pɔlo Di Tesalonika

I Löndö ze ga, ikalike 'deni liŋgere ze ma tönë dari dɔgba ziye bine ne ïlïkö dë ŋgï rɔ yawa. II Ikalike közï kasi ma tönë ko'dɔ zize di Pïlïpöyï kiti'ja ze kulöwö gba kinza dari ziye yayi ne 'deni. Ne Bɔko'ba ame rɔ bɔ koŋgɔ gɔze ne i'di tigɔ ŋgï zize diya laja laka abo ziye rɔ dɔ ŋgölö ya mɔtɔ ga këdï kiya kpa pele rɔze.

III Tönë dëdï tocɔ mo ziye 'dɔ ti'di dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne lende ze pili rɔ ma laka kinza ama kënyë mɔtɔ yïmo. Kina du'bölu bɔtɔ dë gbï. IV Bɔko'ba na kikala ze 'deni rɔ ma laka 'dɔ diya laja laka abo zi bilaka. Kina me dëdï diya 'deni ko tara. Lende naga nime dinza diya tiyëyï dökï'dï bilaka timo rɔze. Tine dëdï diya kɔzɔ ma Bɔko'ba ko'dɔkɔ zize 'dɔ tiya mo. Bo na rɔ bɔ ame këdï kiyɔzɔ meri ze ga kikali gɔmo gbï pili.

V Ikalike 'deni tönë dëdï tiya laja laka 'ba Bɔko'ba ziye bine ne, diya

kpa koŋmi dë 'dɔ tu'bölu ye timo. Kina Bɔko'ba ikali gbï dïndëndë ye dë 'dɔ to'ja wa mɔtɔ di ziye. VI-VII Kɔzɔ ame ze rɔ bɔ laja 'ba Kurïsïtö ga ne, ma dëdï dïdëkï wa ra pele di ziye dëne inza gbï rɔ ma kënyë. Ne di'di ye, ala bilaka mɔtɔ ga dë 'dɔ koro ze. Diliya rɔze ŋgï ziye kɔzɔ ma ame këdï kïlëlu dɔ kole 'bënï ga ne tara. VIII Dɔ'ɔ ye ŋgï rɔ dɔ kiteli gɔ kö'du mo na di'di gbagba ze 'deni gɔye. Do'dɔkɔ tiya laja laka 'ba Bɔko'ba ziye gbï togbɔ rɔze ti tigɔ pili 'dɔ tokɔnyi ye.

IX Löndö ze ga, diya lende nime römöyï omerike ndɔbɔ ma do'dɔ ti tende 'ba rɔze 'deni. Mï kada ma dëdï rɔ tuwöwö laja laka 'ba Bɔko'ba ziye naga do'dɔ ndɔbɔ 'ba gbagba ze ti közïze kote kada kote korɔndɔ römöyï kinza dëdï ra rɔ kpaŋbiri ma löbu ziye.

X Kpe 'beye ikalike 'deni ma do'dɔ ye rɔ ma laka kpe ame ga ki'dike dɔye gɔ lende 'ba Yësu ne, dirasi wa mɔtɔ dë gbï ziye. Bɔko'ba ikali lende nime gbï. XI Römöyï ikalike 'deni ma do'dɔ ye pili laka kɔzɔ 'bu ame këdï ko'dɔ kole 'ba gbagba bo ga rɔ ma laka ne tara. XII Dö'bö nduwë rɔ tocɔ mo ziye 'dɔ ki'di kolomake ti mï këddï kinza tikere. Kina dose 'deni gbï tönë ziye 'dɔ koroke Bɔko'ba mï loma 'be ma mï dɔliŋɔ nime römöyï bo ti kïdëkï ye 'deni ŋgï rɔ 'ba bo ga mï kada ame bo këdï kako 'deni kada mɔtɔ rɔ ŋere ma löbu 'ba dɔ wa pili ne.

XIII Wa mɔtɔ ma do'dɔ yëë'dï nduwë gbï rɔ mbëmbë zi Bɔko'ba gɔmo na me, römöyï mï kada ma tönë diya lende 'ba Bɔko'ba ziye uwöke ŋgï rɔ ma laka ki'dike dɔye gɔmo. I'dike dɔye ŋgï gɔmo dë ŋge kɔzɔ lende 'ba bilaka, ne tine ŋgï lipo rɔ lende 'ba Bɔko'ba mo bi mo. Rɔ ma laka lende 'ba Bɔko'ba na ŋgï, kpe ame ga ki'dike dɔye gɔmo ne i'di ye 'deni këddïke rɔ ma laka.

XIV Löndö ze ga, ëddïke 'deni gbï tombi gomɔ ti mï këddï kɔzɔ 'ba bilaka 'ba kanisa 'ba Bɔko'ba ame ga mï dɔyayi 'ba Yudayi ne tara. Lïjë 'deni rɔ 'ba Yësu Kurïsïtö kina me Yudayi këdï 'deni rɔ todɔ gomɔ rönnï gbï kɔzɔ ma tönë bilaka 'ba dɔyayi 'be yayi koloma to'dɔ mo ziye ne. XV Yudayi tönë ga na, lïjë bɔ kupö ŋere ze Yësu gbï ti bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ma mɔlo naga, lïjë na gbï tönë koga ze yaga di mï gawo mɔtɔ ga. Wa ko'dɔ 'bënnï ga i'di dökï'dï Bɔko'ba 'deni kata rönnï. Kina lïjë kö'bö ŋgï rɔ ya ti bilaka pili. XVI Lïjë oma tota ze di bi tiya lende ziye kpe ma kinzake rɔ Yudayi naga kinza kɔmɔ ye ra yaga di mï tölë. Kina me wa nime i'di ndï lende kënyë 'bënnï ga 'deni ŋgï këddï. Ma rɔ ŋburuŋburu mo tine ya 'ba Bɔko'ba ëdï 'deni dönnï.

Meri 'Ba Pɔlo

XVII Ne 'beze löndö ze ga, tönë ya mɔtɔ ga ki'di ze dënyï mbowa yaga di mï löŋgö ye ne dëdï tomeri mo 'dɔ tileki toŋgɔ ye gbï. Dëdï nduwë rɔ topi rɔze 'dɔ tileki tari ziye yayi. Tine ame do'ja kïnë ye dë pele ti kɔmɔze kö'du 'be ɔ'ɔ rɔze sowa. XVIII Ze pili do'dɔkɔ 'dɔ tileki tari ziye yayi. Ma Pɔlo mopi rɔma 'deni mï konzi 'dɔ tileki yayi tine Satani ola ze dë. XIX Do'dɔkɔ 'dɔ tari tori ye römöyï bɔtɔ mɔtɔ inza ma kebe ye ti ti'di dökï'dï ze këddï rɔ lɔŋɔ 'dɔ ki'di ze dëdï rɔ dɔ kombi gɔ ndɔbɔ ze kɔmɔ ŋere ze Yësu mï kada 'ba tileki abo kako dɔliŋɔ nime bine. XX Kpe na ti këddïke rɔ lëbï ma dɔ kiteli zize 'dɔ ki'di ze dëdï rɔ lɔŋɔ.

III

I Kina ma rɔ ŋburuŋburu mo tine meri 'ba 'dɔ to'ja kïnë ye na kupö ze 'deni ŋgï rɔ tupö. Gɔ kö'du mo na diya te ma laka mo

zi Timatiyo 'dɔ kola ze kutu ze mï Ateniya bine, II gɔ doja bo kari ziye yayi. Bo na rɔ löndö ze ame ko'dɔ ndɔbɔ 'ba tiya laja laka 'ba Kurïsïtö nime gbï bi kɔtɔ tize. Do'dɔkɔ 'dɔ bo kari kïkëtï ye ti'di dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba ti mï këddï III kinza bɔtɔ mɔtɔ kileki ra yï'böwu di zi tikere 'ba gomɔ ame këdï ko'dɔ ye ne. Kpe gbï ikalike 'deni rɔ ma laka wa ma Bɔko'ba ko'dɔkɔ di zize na ma 'dɔ dombike gomɔ ti mï këddï. IV Tönë dëdï gba tiye yayi ne diya 'deni mɔlo ma 'dɔ dombike gomɔ mo kɔzɔ a nime te. Kina me kikalike 'deni këdï ko'dɔ rönï tara. V Gɔ kö'du 'ba meri 'be ame kupö ma 'deni ŋgï rɔ tupö ne na me moja Timatiyo 'dɔ kari toŋgɔ mo ɔdɔ ëddïke ŋgï nduwë ti'di dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba. Ma ti meri mo bine mɔtɔga Satani ti kususu dɔye 'deni ki'di ndɔbɔ ze nime kïlïkö rɔ yawa.

Lɔŋɔ 'Ba Pɔlo

VI Ne kina me Timatiyo kileki kako di ziye dayi kiya te ëddïke nduwë rɔ ma kitigɔ mï meri 'be ti'di dɔye gɔ lende 'ba ŋere Yësu gbï tɔ'ɔ rɔye rɔ gɔ rɔye, ze 'deni rɔ lɔŋɔ rɔ mbëmbë gɔ lende mo. Bo ako gbï kiya zize ma këddïke nduwë ti mï këyï tomeri gɔze 'dɔ to'ja kïnë ze gbï kɔzɔ ame dëdï timo bine ne tara.

VII Löndö ze ga, lende 'be ame këddïke nduwë rɔ ma kitigɔ mï meri 'be ti'di dɔye gɔ lende 'ba Yësu ne, i'di ze 'deni ŋgï ti mï këddï pele di mï gomɔ mbëmbë nime këdï ko'dɔ ze ne. VIII Ame dikali 'deni kö'böke rɔ akɔtɔ ti ŋere ze Yësu ne lende mo ïdïdï ze 'deni ŋgï rɔ ma laka.

IX Gɔ kö'du mo do'dɔ yëë'dï rɔ mbëmbë zi Bɔko'ba gɔ lende 'be. Bo i'di lɔŋɔ ma löbu rɔ dɔ kiteli 'deni zize gɔ lende 'be. X Dëdï nduwë toma'jo rɔze zi bo kote kada kote korɔndɔ 'dɔ bo ki'di ze tɔ kpe do'ja kïnë ye ti kɔmɔze. Kina gbï 'dɔ diyandi ye ti wa ame ga kikalike dë gba mï loma 'ba ti'di dɔ gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö nime ne.

XI 'Bu ze Bɔko'ba ti ŋere ze Yësu kokɔnyi ze tɔ kpe tari ziye yayi. XII Ŋere ze Yësu ki'di akɔ'ɔ ma dɔ kiteli abo këdï tiye tɔ'ɔ rɔye rɔ gɔ rɔye gbï tɔ'ɔ bilaka pili nduwë rɔ mbëmbë kɔzɔ ame dɔ'ɔ ye ne tara. XIII Ɔdɔ akɔ'ɔ ma dɔ kiteli këdï 'deni tiye kɔzɔ a nime te ti këddïke ŋgï ti mï këddï. Kina ti kɔrɔke 'deni ŋgï rɔ ma kɔpɔ kinza lende kënyë mɔtɔ kɔmɔ 'bu ze Bɔko'ba mï kada ma ŋere ze Yësu këdï kileki 'deni kako dɔliŋɔ nime ti ya ame ga rɔ 'ba bo ne.

IV

Akoʻdɔkɔ 'Ba Bɔkoʻba

I Löndö ze ga, do'dɔkɔ tiya mo gbï ziye 'dɔ kö'böke to'dɔ wa ame ga Bɔko'ba ko'dɔkɔ ne. Ze na tönë diyandi ye ti wa naga nima kina me këddïke 'deni rɔ tɔ'dɔ mo. Ne do'dɔkɔ tocɔ mo ziye ti közï kakpa 'ba ŋere ze Yësu to'dɔ mo rɔ dɔ kiteli. II Ikalike ndose 'ba ŋere ze Yësu naga nime 'deni laka.

III Wa ma Bɔko'ba ki'di kö'du mo 'dɔ ko'dɔke na rɔ lende laka abo kinza yërï ko'dɔ. IV Kpe bɔtɔni pili ziye tikali togbɔ dɔ yida rɔye ga mï kɔri mo ame rɔ ma koro zi Bɔko'ba ne. V Kinza ki'dike kö'du 'ba tö'dö ti rɔ dë koso dɔye kɔzɔ 'ba ya ma kinza kikali Bɔko'ba dë naga. VI Togbɔ dɔ yida rɔ kɔzɔ a nime te na ti ki'di kolomake kinza ko'dɔke kɔmɔ rïyö zi löndö ye ga ala gbï tirasi wa mɔtɔ teyi gɔ kö'du 'ba 'ja.

Tönë mɔlo bine diya 'deni yaga ziye kinza ko'dɔke lende kënyë naga nime dë römöyï ya ame ga pili ko'dɔ ne Bɔko'ba ëdï kodɔ karama dɔmo. VII Ma tönë bo kïdëkï ye ti'di dɔye gɔ lende abo ne bo ïdëkï ye dë 'dɔ to'dɔ lende kënyë ma kɔzɔ yërï ni. Tine lende laka abo na bo kïdëkï ye to'dɔ mo.

VIII Ya ame ga kilagi lende ze nime ne lende 'ba bilaka lesi na dë lïjë këdï kilagi, lende 'ba Bɔko'ba ame ki'di Nyï Kɔtɔ Laka 'bënï ziye ne na.
IX Tine gɔ lende 'be wa mɔtɔ inza kpe ma 'dɔ diya ziye gɔ lende 'ba tɔ'ɔ rɔye rɔ gɔ rɔye römöyï Bɔko'ba na kiyandi ye 'deni to'dɔ mo. X Kina me këddïke 'deni rɔ tɔ'ɔ bilaka 'ba kanisa ame ga pili mï dɔyayi 'ba Makedoniya yayi ne. Ne pele dëdï docɔ 'deni nduwë ziye 'dɔ kɔ'ɔke lïjë rɔ dɔ kiteli.
XI Diya 'deni gbï tönë ziye 'dɔ kogbɔke rɔye laka toloma le kinza to'dɔ go'de'de mï lende 'ba ya mɔtɔ ga. O'dɔke ndɔbɔ 'be ga ti közïye kɔzɔ ma tönë diya mɔlo ziye ne XII kinza këddïke ra rɔ bɔ gɔ közï ya mɔtɔ ga. Ma te na ti ki'di ya ma kinza ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu naga kiya ye 'jaa rɔ bilaka ma laka.

Tölë

XIII Löndö ze ga, do'dɔkɔ tiya ame ziye gɔ lende 'ba ya ame ga kölë 'deni ne. Do'dɔkɔ ziye tikali mo rɔ ma kodɔrɔ gɔ kö'du 'bënnï kinza kuduke ra kulöwö kɔzɔ 'ba ya ma kinza ki'di dönnï gɔ tɔdɔ 'ba töku yaga di mï tölë naga. XIV Ne ze 'beze ma ze tiye dikalike Yësu ölë 'deni kënyï 'böwu kɔdɔ yaga di mï tölë. Kina gɔ di'dike dɔze gbï gɔmo tara kada mɔtɔ Bɔko'ba ëdï ki'di ya ma ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu lïjë kölë 'deni naga kɔdɔ di mï tölë kari koloma ti Yësu.
XV Wa nime dëdï diyandi ye timo ne, lende ma ŋere ze Yësu kiya na. Mï kada ma bo këdï kileki kako dɔliŋɔ bine ze ame ga gba ti kɔmɔze ne dinza darike titi dɔgba zi bo di zi ya ame ga kölë 'deni mɔlo ne. XVI Mï kada mo nima ti duwöke birɔ tapi 'ba Bɔko'ba ti birɔ 'ba mugu 'ba bɔ ma rɔ löbu 'ba dɔ malayika gbï ti tudu 'ba tɔtɔti 'ba Bɔko'ba. Tine na ŋere Yësu ti kako bërï di mïtɔrɔ. Kina dɔgba mo tine ya ma ki'di dönnï gɔ lende abo ame ga kölë 'deni ne ti kɔdɔ yaga di mï tölë. XVII Kina Bɔko'ba ti kogba ze ya ame ga gba ti kɔmɔze ne 'deni kodɔ'bɔ tïnnï tari mï pɔli tɔrɔ turë dɔ ŋere Yësu mï löŋgö mïtɔrɔ ni ti dɔyayi. Di yayi tine na ti dolomake ŋburu ti bo. XVIII Kina me lende nime mo'dɔkɔ ziye 'dɔ kotoke nduwë tiya mo rɔ gɔ rɔye 'dɔ ki'di dökï'dï këddï ziye.

V

Loma Ti Bi Koda

I Löndö ze ga, wa mɔtɔ inza kpe ma 'dɔ diya ziye gɔ lende 'ba kada ma wa naga nime këdï ko'dɔ rönnï yïmo, II römöyï kpe gbï ikalike 'deni bɔtɔ mɔtɔ inza kikali kada ma ŋere Yësu këdï kileki kako timo dɔliŋɔ nime bine. Kada mo ëdï kömö ŋgï tugu'du kɔzɔ tako 'ba bɔ 'bögö rɔ mï korɔndɔ naga tara. III Ɔdɔ bilaka kiya te, “Gɔ bi pili ëdï laka,” tëgë me tondo te yɔ na kada 'ba gomɔ ma löbu ku'du rönï ŋgï zïnnï kɔzɔ mï kɔ'ɔ 'ba löyö ame këdï kömö dɔ 'ja ne tara. Tine bɔtɔ mɔtɔ inza kokpe di mï gomɔ nima.
IV Ne kpe 'beye löndö ze ga, inzake mï bi kölu kina tako 'ba ŋere Yësu inza kiyere ye ŋgï kɔzɔ tako 'ba bɔ 'bögö naga tara. V Kpe pili rɔ bilaka ma këdï ko'dɔ wa yaga mï kada. Ze 'beze ma tiye nime dinzake kpe rɔ 'ba bi kölu. VI Gɔ kö'du mo kinza dö'böke dë nduwë tö'dö kɔzɔ 'ba ya ma laki. Zize tëdï rɔ ma koŋgɔ bi togbɔ dɔ yida rɔze ga. VII Mï korɔndɔ na bilaka këdï kö'dö, kina mï korɔndɔ na gbï bilaka këdï kitiri rönnï ti layi ŋbö kupö wa. VIII Ne ze 'beze 'deni rɔ bɔ to'dɔ wa yaga mï kada kina gɔ dogbɔke dɔ yida rɔze ti. Zize gɔ dö'böke ti'di dɔze gɔ lende 'ba Bɔko'ba ti tɔ'ɔ lëpï ze ga 'dɔ dëdïke ti wa 'ba titata yida

rɔze timo di zi kɔmo 'ba Satani. Dö'böke gbï ti'di dɔze gɔmo ma Yësu këdï kɔmɔ ze di mï tölë 'dɔ dëdïke ti wa 'ba titata dɔze timo di zi kɔmo 'ba Satani.

IX Römöyï Bɔko'ba igeli ze dë 'dɔ todɔ karama dɔze. Tine bo igeli ze 'dɔ ki'di ŋere ze Yësu Kurïsïtö kɔmɔ ze di mï tölë. X Kina me Yësu kölë 'deni tokɔnyi ze 'dɔ mï kada ma bo këdï kako yïmo nima ɔdɔ dëdïke gba ti kɔmɔze ala dölëke 'deni pele gɔ dëdïke ti dïdï ma ŋburuŋburu kɔtɔ ti bo. XI Kina me lende nime otoke nduwë tiya mo rɔ gɔ rɔye 'dɔ kocɔ mï këddï ziye kɔzɔ ame këddïke rɔ to'dɔ mo ne.

Ndose Ma Ŋburuŋburu

XII Diya ame ziye löndö ze ga, oroke ya ame ga këdï ko'dɔ ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba mï löŋgö ye ne. Ŋere Yësu na ki'di lïjë 'deni 'dɔ toŋgɔ gɔye gbï tiyandi ye. XIII Gɔ kö'du mo 'dɔ kɔ'ɔke, koroke lïjë gbï rɔ mbëmbë gɔ ndɔbɔ ma lïjë këdï ko'dɔ nima. Kina gɔ kolomake ti, ti mï këyï rɔ gɔ rɔye.

XIV Kina ame gbï ziye löndö ze ga, ziye 'dɔ tamo dɔ ya ma tïkëpï naga. Ocɔke ya ma dökï'dï kököbö naga gɔ këdï ti mï këddï. Okɔnyike ya ma korɔ'bɔ naga kina 'dɔ këddïke ti kɔmɔ kele dɔ bilaka pili. XV Kinza kebeke dë tileki dɔ lende kënyë ti lende kënyë. Tine i'dike rɔye to'dɔ lende laka rɔ gɔ rɔye gbï zi bilaka pili.

XVI Ziye tö'bö rɔ lɔŋɔ XVII ti mötu ko'dɔ zi Bɔko'ba XVIII kina 'dɔ kö'böke to'dɔ yëë'dï nduwë zi bo mï kada 'ba wa pili. Ame na rɔ wa ma Bɔko'ba ko'dɔkɔ ziye 'dɔ to'dɔ mo römöyï kpe 'deni rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö.

XIX Kinza kilagike tuwö wa ame ga Nyï Kɔtɔ Laka këdï kiya ziye ne dë. XX Kinza kudölïke kö'du 'ba bɔ kumë lende dë gbï, XXI tine iyɔzɔke pili kina 'dɔ koroke ma laka mo ga ame rɔ 'ba Bɔko'ba ne XXII tine gɔ kilagike ma kënyë mo ga pili yaga.

XXIII Bɔko'ba na këdï ki'di ze pili toloma ti mï këyï. Bo ki'di ye nduwë to'dɔ lende laka abo 'dɔ ɔdɔ ŋere ze Yësu Kurïsïtö këdï kileki 'deni kako dɔliŋɔ nime 'dɔ kɔrɔke kɔmɔ bo rɔ ma kɔpɔ kinza wa ma kënyë mɔtɔ du te mï loma 'be. XXIV Bɔko'ba na kïdëkï ye 'deni bo ti ko'dɔ wa naga nime gbï pili ziye römöyï bo ëdï nduwë ko'dɔ wa ame ga bo kiya to'dɔ mo ne.

XXV Ititike Bɔko'ba gbï gɔze, löndö ze ga. XXVI Umötöke löndö ma yayi naga nima pili ti közï rïyö mï möyï Bɔko'ba.

XXVII Mi'di kö'du mo ziye ti közï kakpa 'ba ŋere Yësu tïdëkï waraga nime zi bilaka 'ba kanisa pili.

XXVIII Lende këyï 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö koloma tiye.

Akugu Ma Mï Rïyö 'Ba Pɔlo Zi Kanisa Ma TESALONIKA

Pɔlo Ileki Yëë'dï

I Ze Pɔlo ni ti Silibano ti Timatiyo, dugu waraga nime ziye kpe bilaka 'ba kanisa ma mï Tesalonika kpe ame 'deni rɔ 'ba 'bu ze Bɔko'ba ti ŋere ze Yësu Kurïsïtö ne. II Dumötö ye, dititi 'bu ze Bɔko'ba ti ŋere ze Yësu Kurïsïtö ko'dɔ yëyï dɔye ki'di ye kolomake ti mï këyï.

III Löndö ze ga, ma laka mo na 'dɔ dö'bö nduwë to'dɔ yëë'dï zi Bɔko'ba gɔ kö'du 'be römöyï ëddïke 'deni ti'di dɔye gɔ lende abo rɔ mbëmbë këddïke 'deni gbï tɔ'ɔ rɔye rɔ gɔ rɔye rɔ dɔ kiteli. IV Gɔ kö'du mo na dëdï 'deni rɔ tubï gɔye zi bilaka 'ba kanisa mɔtɔ ga gɔ ame gomɔ këdï ko'dɔ ye pele rɔ ma kënyë kö'böke ŋgï ti'di dɔye gɔ lende 'ba Yësu ti mï këddï ne.

V Wa naga nime ileme 'deni Bɔko'ba ti ko'dɔ burë 'ba bilaka pili rɔ ma kodɔrɔ. Kina bo ti koweli ye 'deni ŋgï tɔ'bɔ tëdï rɔ 'ba ŋere löbu abo nime, römöyï kö'du gɔ lende 'ba ŋere löbu abo nime na me ki'di këddï kombike gomɔ le'jete. VI Ne tine bo ti ko'dɔ wa ŋgï pili rɔ ma kodɔrɔ. Bo ti ki'di gomɔ gbï ko'dɔ bɔ këdï kodɔ gomɔ rɔye naga nima. VII Kina bo ti kïyëyï dökï'dï ye kpe ya ma ti gomɔ naga nima 'deni gbï kɔtɔ tize. Bo ti ko'dɔ te mï kada ma bo këdï kileme ŋere Yësu 'deni tako di mïtɔrɔ ti malayika abo ga ame ti tigɔ dɔ kiteli. VIII Ŋere ze Yësu ëdï kako ti pa'do köbö todɔ karama dɔ ya ma kilagi Bɔko'ba ko'dɔkɔ dë ti'di dönnï gɔ lende 'ba laja laka abo 'ba Yësu naga nima. IX Kina bo ti kodɔ karama mo dönnï rɔ tölë ma ŋburuŋburu. Bo ti koga lïjë ŋbö yaga di rɔ bo gbï di rɔ bi kɔpɔ dɔ kiteli abo rɔ ŋburuŋburu. X Mï kada mo nima ya ame ga pili ki'di dönnï gɔ lende abo 'deni rɔ 'ba bo ga ne, ti kïlëlu bo ŋgï kikali bo rɔ löbu 'ba dɔ wa pili. Kina kpe na ti këddïke gbï mï löŋgö ya naga nime römöyï i'dike dɔye 'deni gɔ lende tönë ga diya ziye ne.

XI Gɔ kö'du mo na dëdï 'deni nduwë tititi Bɔko'ba ze 'dɔ bo ki'di ye nduwë kö'böke to'dɔ lende laka abo römöyï kpe 'ba bo ga na, bo ki'di tigɔ abo gbï këdï tiye to'dɔ wa ma laka ame ga pili ko'dɔkɔke to'dɔ mo ne römöyï i'dike dɔye 'deni gɔ lende 'ba Yësu. XII Ma te na ti ki'di bilaka kïlëlu ŋere ze Yësu gɔ kö'du 'be, kina lïjë ti kïlëlu ye gbï römöyï kpe 'deni rɔ 'ba bo ga. Mï këyï 'ba Bɔko'ba ti 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö na ti ko'dɔ wa naga nime.

II

Ŋere 'Ba Lende Kënyë

I Löndö ze ga, uwöke wa ma diya ziye gɔ kada 'ba tileki 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö ma bo këdï kileki kako mï dɔliŋɔ nime bine, kina gbï ti ame 'dɔ bo kotɔtɔ ze tari tëdï ti bo ne. II Ɔdɔ bilaka kiya te kada mo ömö 'deni kinza ki'dike dɔye kïlïkö dë mï lende mo kina kinza ki'dike dökï'dï ye kombi dë gbï. Ɔdɔ komeri pele kiya te lende ma Nyï Kɔtɔ Laka kileme zize na, ala lende 'ba akiyandi ze, ala pele rɔ lende ma dugu mï waraga mɔtɔ ga, kinza ki'dike dɔye dë gɔmo. III Kinza ki'dike bɔtɔ mɔtɔ ku'bölu ye dë ti lende nime, römöyï ikalike 'deni kada nima inza kömö titi gba kota ame kinza bilaka ma konzi kilagi Bɔko'ba gbï ti ame 'dɔ bɔ ma rɔ ŋere 'ba lende kënyë nima kɔdɔ kileme rönï zïnnï. Bo na rɔ bɔ ma Yësu Kurïsïtö këdï ku'du mï pa'do 'ba Gehena. IV Ne ma dɔgba mo

bo ti ko'dɔ kpa toga titi rɔ wa ame ga pili bilaka koro kö'bö tulömu kpënnï teyi ne. Bo ti ko'dɔ rɔ bo rɔ wa ma löbu rɔ dɔ kiteli di dönnï pili, kina bo ti kari kutë kïtï abo mï rö löbu 'ba Bɔko'ba kiya rɔ bo rɔ Bɔko'ba.

V Omerike dë ma tönë mëdï tiye yayi miya kö'du 'ba wa naga nime ziye? VI Kina me ikalike 'deni wa ma këdï kota wa naga nima gba di bi to'dɔ rönnï ki'di kinza bɔ ma rɔ ŋere 'ba lende kënyë nima kileme rönï titi zi bilaka, tine 'dɔ 'jaa ŋbö mï kada mo ma kigeli 'deni zi bo ne. VII Tigɔ abo 'ba bɔ nima na me këdï 'deni mɔlo le'jete ki'di bilaka kilagi kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba tine lïjë ikali gɔmo dë. Ne bo inza kileme rɔ bo titi zi bilaka, tine 'jaa ŋbö ɔdɔ kiyese bɔ ma këdï kota bo nima 'deni yaga. VIII Kina ɔdɔ bo kileme rɔ bo yɔ na ŋere Yësu këdï kako kupö bo ŋgï yaga ti tawo rɔ bo ki'di bi kɔpɔ dɔ kiteli kiyɔpɔ bi di rɔ bo.

IX Satani na këdï koja bɔ nima kako dɔliŋɔ bine, kina këdï ki'di tigɔ ma dɔ kiteli ŋgï teyi to'dɔ lende 'ba gɔ kotɔ 'dɔ tu'bölu bilaka. X Kina bɔ nima ti kïndëndë bilaka ŋgï rɔ ma kënyë. Ya ma bo këdï kïndëndë naga na rɔ lïjë ma kilagi lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba, gɔ kö'du mo na Bɔko'ba inza kɔmɔ lïjë di mï tölë. XI Ne kina ma 'deni tara, Bɔko'ba ti ki'di lïjë kïlïkö yaga di mï kɔri abo lïjë ki'di dönnï gɔ wa ma rɔ bëtï naga, XII 'dɔ bo kodɔ karama dɔ bɔ kinza ki'di dönnï gɔ lende kodɔrɔ abo naga nima lïjë ko'dɔkɔ 'bënnï ŋge rɔ to'dɔ wa ma kënyë ne.

Rɔ Ma Laka Ti Nyï Kɔtɔ Laka

XIII Ne kpe 'beye löndö ze ga ame ŋere ze Yësu kɔ'ɔ ye rɔ mbëmbë ne, ma laka mo na zize 'dɔ dö'bö to'dɔ yëë'dï zi Bɔko'ba gɔ kö'du 'be, römöyï Bɔko'ba igeli ye 'deni mɔlo 'dɔ kɔmɔ ye di mï tölë, kina me ki'dike dɔye gɔ lende laka abo nime, Nyï Kɔtɔ Laka abo i'di ye 'deni rɔ bilaka ma laka abo ga. XIV Gɔ lende mo na ma bo ki'di ze tiya laja laka abo ziye 'dɔ këddïke rɔ löbu kada mɔtɔ ti ŋere ze Yësu Kurïsïtö mïtɔrɔ.

XV Kina laka löndö ze ga, ö'böke kinza ki'dike bɔtɔ kïlïkö dɔye dë, i'dike wa ma laka naga nima diyandi ye timo ne gbï kö'bö dɔye. Diyandi ye 'deni ti wa naga nime kpaki mï kada ma tönë ga dëdï tiye gbï ti waraga ma dugu ziye tönë dɔgba bine ne.

XVI-XVII Ŋere ze Yësu Kurïsïtö ti 'bu ze Bɔko'ba ki'di mï këddï ziye 'dɔ kö'böke ŋburu ti lende laka. Bo ɔ'ɔ ze ma ze tiye ni 'deni ko'dɔ mï këyï zize ti togbɔ ze ti'di dɔze gɔmo ma bo këdï ki'di dïdï ma ŋburuŋburu zize.

III

Mötu

I Löndö ze ga, do'dɔkɔ ziye 'dɔ kititike Bɔko'ba gbï gɔze, 'dɔ bo kokɔnyi ze ki'di bilaka ma konzi kuwö dɔ lende 'ba ŋere ze Yësu nime gbï ti kö'du koro mo kɔzɔ 'beye tara, II kina gbï 'dɔ bo kitata ze di zi ya ma rɔ wa kënyë naga, römöyï ya mɔtɔ ga ëdï ame lïjë ko'ji akiyandi ze nime.

III Tine ma 'beye dikali 'deni rɔ ma laka ŋere ze Yësu Kurïsïtö inza kola kpe bilaka abo ga rɔ dɔye. Bo ti ki'di mï këddï ziye kitata ye di mï akiyari. IV Kina me bo i'di 'deni dikali ma këddïke rɔ to'dɔ wa ma dose gɔmo ziye tönë ga, ne ti kö'böke ŋgï nduwë to'dɔ mo tara. V Bo ki'di ye tö'bö tikali akɔ'ɔ abo laka, gbï 'dɔ tombi gomɔ ti tigɔ abo 'ba Kurïsïtö.

Tïkëpï

VI Löndö ze ga, di'di kö'du ame ziye ti közï kakpa 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö, 'dɔ konyeke rɔye yaga di rɔ ya ma tïkëpï naga nima mï löŋgö ye yayi ne, ame lïjë ko'dɔkɔ

'bënnï dë tuwö dɔ lende ma tönë ga dose gɔmo zïnnï ne. VII Kpe gbï ikalike 'deni 'dɔ kogbake görö 'ba loma ze ma tönë doloma mï löŋgö ye yayi. Do'dɔ tïkëpï dë, VIII kina donyo wa 'ba bɔtɔ dë gbï rɔ ma sari kinza topi gɔ bi mo teyi. Mï kada naga nima dëdï tiye yayi ne, dö'bö nduwë to'dɔ ndɔbɔ ze ga ti közïze rɔ ma kitigɔ ti tende 'ba rɔze kote kada pili kinza dëdï ra rɔ kpaŋbiri ma löbu mɔtɔ ziye. IX Dëdï ŋgï ti közï kakpa 'ba 'dɔ tïdëkï akonyo di ziye, ne tine do'dɔ ma tara dë, gɔ kö'du mo do'dɔkɔ 'dɔ koŋgɔke di gɔ loma ze nima gɔ ko'dɔke gbï tara. X Mï kada ma tönë ga dëdï tiye yayi ne dö'bö nduwë tiya mo ziye te, “Bɔ ame ko'dɔkɔ dë to'dɔ ndɔbɔ ne 'dɔ ki'di dë konyo kpënï.”

XI Diya lende nime te römöyï duwö kö'du mo ya ma tïkëpï mɔtɔ ga ëdï mï löŋgö ye yayi, ame lïjë ko'dɔkɔ 'bënnï dë to'dɔ ndɔbɔ, lïjë kandi ŋge rɔ to'dɔ go'de'de mï ndɔbɔ 'ba ya mɔtɔ ga.

XII Kina me dëdï dilende zïnnï bilaka naga nima ti közï kakpa 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö 'dɔ lïjë kënyï to'dɔ ndɔbɔ 'bënnï ga liya to'ja akonyo 'ba kpënnï timo.

XIII Ne kpe 'beye mɔtɔ mo naga nima löndö ze ga, ziye tö'bö to'dɔ lende laka kinza tola gɔmo. XIV Tine ɔdɔ kiya te bɔ mɔtɔ kuwö dɔ lende naga nime dugu bine ne dë, ziye pili 'dɔ ti'di bɔ mo tɔ nima kinda yaga, kina kinza kodɔ'bɔke rɔye dë kpe ti bo 'dɔ lende mo kaya rɔ bo. XV Ne kinza ko'dɔke bo dë kɔzɔ bɔ ya tara, tine iyandike bo rɔ löndö.

Ndose Ma Ŋburuŋburu

XVI Yësu Kurïsïtö ŋere 'ba mï këyï ki'di lende këyï abo nduwë ziye rɔ mbëmbë bo koloma kö'bö tiye.

XVII Ma Pɔlo mugu mötö nime ziye ko ti közö kɔzɔ ma mugu mï waraga ma ga pili. Wa kugu ma na kɔzɔ a nime te. XVIII Lende këyï 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö koloma tiye pili.

Akugu Ma Dɔgba 'Ba Pɔlo Zi
TIMATIYO

I Ma Pɔlo bɔ laja 'ba Yësu
Kurïsïtö, mugu waraga nime zïyï
Timatiyo. Bɔko'ba bɔ tɔmɔ ze di
mï tölë gbï ti Yësu Kurïsïtö na ki'di
ma mï ndɔbɔ nime. Bo na rɔ
bɔ ame di'di dɔze 'deni gɔmo 'dɔ
kokɔnyi ze nduwë.

II Nï Timatiyo na kɔzɔ kole 'ba
gbagba ma mï ti'di dɔ gɔ lende
'ba Yësu. 'Bu ze Bɔko'ba ti ŋere
ze Yësu Kurïsïtö ko'dɔ yëyï zïyï ti
lende këyï ti mï këyï.

Ndose 'Ba Pɔlo Zi Timatiyo

III Mo'dɔkɔ yi 'dɔ koloma Epeso
yayi kɔzɔ ma tönë mocɔ mɔlo zïyï
mï tari ma Makedoniya. Ya mɔtɔ
naga nima yayi këdï tiyandi bilaka
'ba kanisa ti wa ame ga rɔ bëtï
ne, mo'dɔkɔ zïyï 'dɔ ki'di lïjë kola
gɔmo yaga. IV Kina 'dɔ kiya zïnnï
kinza lïjë kö'bö dë tiyija gɔ möyï
gögö 'ba 'bu nnï löbu naga nima
ti ndɔbɔ mo ga. Lende naga nima
na kö'bö ŋgï to'de kpa kogba mï
löŋgö lïjë ki'di lïjë kola gɔ laja ti'di
dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba.

V Miya gɔ ki'di kö'du nime zïnnï
lïjë koja laja ti dökï'dï kɔtɔ ti meri
laka 'ba mïnnï ti ti'di dönnï laka
gɔ lende 'ba Bɔko'ba. Wa naga
nime na ti ki'di akɔ'ɔ ma laka
zïnnï. VI Ne kina me lïjë kola
wa naga nime 'deni lïjë kɔcɔ za
'böwu yaga tiya lende ma yawa.
VII Lïjë o'dɔkɔ to'dɔ rönnï tëgë rɔ
bɔ kɔmɔ kiyandi, tiyandi bilaka ti
kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba. Tine lïjë
ikali mï 'jɔ 'ba lende mo ga ti wa
ma lïjë këdï kiyandi kulöwö naga
dë gbï yɔ.

VIII Dikali ŋgï tomeri gɔ kö'du
ki'di 'ba Bɔko'ba ëdï rɔ ma laka
ɔdɔ kiya te meri mo këdï ŋgï
rɔ ma kodɔrɔ. IX Ne bɔ ma
komeri gɔmo o'dɔkɔ 'dɔ bo kikali
Bɔko'ba i'di kö'du ki'di abo nime
dë dömöyï bɔ lende laka. Bo i'di
gɔ kö'du 'ba ya ma kinza kuwö dɔ
bo, ti bɔ ko'dɔ ya ti bo, ti ya ma
kinza koro bo, ti bɔ lende kënyë,
ti ya ma kinza ko'dɔkɔ lende abo,
ti bɔ ti'ja ni, kina gbï gɔ lende 'ba
ya ma kupö 'bu nnï ga ti mönnï
ga, ti ya ma rɔ bɔ akupö naga, X ti
bɔ yërï ni, ti ya ma rɔ bɔ tö'dö ti
bɔtɔni lëpï nnï naga, ti bɔ 'bögö
kole ni, ti bɔ bëtï ni, ti bɔ to'dɔ
lömu rɔ bëtï ni, ti ya ma këdï
ko'dɔ wa mɔtɔ ga ame lende ma
kodɔrɔ kota gɔmo ne. XI Ame na
rɔ laja laka 'ba Bɔko'ba bɔ dɔ wa
pili. Bo na ŋburu ti yëyï. Laja laka
nime na bo koja ma tuwöwö mo.

Mï Këyï 'Ba Bɔko'ba

XII Mileki yëë'dï zi ŋere ze Yësu
Kurïsïtö, gɔ tigɔ ma bo ki'di 'deni
zö to'dɔ ndɔbɔ nime timo. Mo'dɔ
yëë'dï zi bo gɔ ame bo ko'ba ŋalo
ma 'deni ki'di ma toja laja zi bo
XIII ko'ja moloma pele tönë tiya
kpa kënyë rɔ bo todɔ gomɔ rɔ bi-
laka abo ga, moworo tudölï bo. Ne
Bɔko'ba ti mï këyï rɔma römöyï
mi'di dɔma dë gba gɔ lende 'ba
Yësu Kurïsïtö, kina ki'di mikali
wa ma mëdï mo'dɔ naga nima dë.
XIV Tine mï ŋere ze Yësu Kurïsïtö
ëyï 'deni ŋgï rɔ mbëmbë rɔma,
kina bo ki'di ma 'deni rɔ akɔtɔ ti
bo ti'di dɔma nduwë gɔ lende abo
gbï tɔ'ɔ bilaka abo ga.

XV Kina me miya ziye, Yësu
Kurïsïtö ako dɔliŋɔ nime 'dɔ tɔmɔ
bɔ lende kënyë di mï tölë. Lende
nime na rɔ ma laka kina 'dɔ bilaka
pili ki'di dönnï gɔmo. Tine ma
'bama na rɔ bɔ lende kënyë ma
dɔ kiteli. XVI Ne kina me Bɔko'ba
ko'dɔ mï këyï 'deni rɔma. Bo
i'di Yësu Kurïsïtö 'deni kileme
akɔ'ɔ dɔ kiteli abo ame kikali tote
rönï dë ne ti tɔmɔ ma bɔ lende
kënyë dɔ kiteli nime, 'dɔ ki'di
bilaka ma konzi ko'ja, gɔ ki'di
dönnï gɔ kö'du abo 'dɔ lïjë ko'ja
dïdï ma ŋburuŋburu. XVII Kina ti
dïlëluke bo bɔ ma 'dɔ koro, ŋere

löbu abo kö'bö rɔ ŋburuŋburu, bɔ kölë dë, ma kinza ko'ja kïnë mo, ame bo na ŋge kɔtɔ rɔ Bɔko'ba ne. Dïlëluke doroke bo ti rɔ ŋburuŋburu. Amini.

Ndose 'Ba Pɔlo Zi Timatiyo

XVIII Nï kole ma Timatiyo, mo'dɔkɔ yi 'dɔ kiya ndose ma nime zi bilaka naga nima. Ame gɔ këdï kɔzɔ a ma tönë bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba kiya 'deni mɔlo bine gɔ kö'du 'bï ne tara. Omeri lende naga nime laka 'dɔ këdï kɔzɔ jama 'ba ya zïyï to'dɔ ya timo laka ti bɔ ya 'ba Bɔko'ba ga. XIX Kina 'dɔ kö'bö ti'di döyï gɔ lende 'ba Bɔko'ba kina 'dɔ ko'dɔ wa ame ga kikali këdï rɔ wa ma laka ne. Ya mɔtɔ ga ola gɔ to'dɔ wa ame ga ŋgï lïjë kikali këdï rɔ ma laka ne 'deni. Kina gɔ kö'du mo lïjë i'di dönnï dë kpe gɔ lende 'ba Bɔko'ba. XX Ya mɔtɔ mo ga na rɔ Omenayo ni ti Alesandoro ame mɔdɔ karama 'deni dönnï ti ti'di lïjë mï kɔmɔ közï Satani, 'dɔ wa nime kiyandi lïjë ki'di lïjë kola gɔ tiya kpa kënyë rɔ Bɔko'ba.

II

Mötu 'Ba Bilaka 'Ba Kanisa

I Wa ma dɔgba ma mocɔ zïyï na me, bilaka 'ba kanisa kö'bö tititi Bɔko'ba ti mötu 'dɔ kokɔnyi bilaka pili. Lïjë kö'bö to'dɔ yëë'dï zi bo gɔ yëyï abo. II Lïjë kö'bö tititi bo gbï gɔ bɔ dɔliŋɔ ti bɔ gɔmo ga pili 'dɔ bo Bɔko'ba kokɔnyi lïjë gɔ dolomake ŋburu rɔ dɔ ŋgölö to'dɔ lende laka kɔmɔ Bɔko'ba gbï kɔmɔ bilaka lesi. III Mötu ma te na laka, kina gbï rɔ ma Bɔko'ba ko'dɔkɔ. Bo na kɔmɔ ze 'deni di mï tölë, IV kina bo o'dɔkɔ gbï tɔmɔ bilaka pili yaga di mï tölë lïjë kikali lende laka abo.

V Bɔko'ba ŋge kɔtɔ ame 'dɔ bilaka koro, kina Yësu Kurïsïtö na gbï ŋge kɔtɔ rɔ bɔ ame kodɔ'bɔ bilaka lesi 'deni kɔtɔ ti Bɔko'ba. Bo oloma 'deni dɔliŋɔ bine rɔ bilaka lesi, VI tine bo i'di rɔ bo 'deni 'dɔ tutë gɔ bilaka pili di mï tölë. Ndɔbɔ 'ba Yësu nime ileme 'deni zi bilaka mï kada ma laka mo, Bɔko'ba o'dɔkɔ tɔmɔ bilaka di mï tölë. VII Ame na rɔ wa ma bo koja ma bɔ laja abo tuwöwö mo zi bilaka. Munzö dë rɔ bëtï, lende ma laka na mëdï miya. Bo oja ma 'deni tiyandi bɔ löwö ti lende ma kodɔrɔ ame 'dɔ lïjë ki'di dönnï gɔmo.

VIII Mï kanisa pili mo'dɔkɔ gɔ bɔ kinda'ba mötu këdï ŋge rɔ bɔtɔni ame ga rɔ bɔ ko'dɔ lende 'ba Bɔko'ba ne. Kina ɔdɔ lïjë këdï kombi közïnnï tɔrɔ to'dɔ mötu kinza lïjë ki'di 'dïrï, ala tiyeli dë këdï mïnnï.

IX Kina gbï tara mo'dɔkɔ dë gɔ 'ja kebe tote rönnï ti tusu bɔŋgɔ ma kele kulöwö naga. Lïjë kodɔ rönnï liya kinza lïjë kö'bö dë ŋge tomeri 'dɔ tiyada rönnï ti dɔ ku'jö, kina gbï ti wa 'ba tele ame ga kileŋo di mï yamo ma köbököbö ne ti nyileki ni, gbï ti bɔŋgɔ ma ndögö mo ga kitigɔ kulöwö naga. X Rɔ kiyada 'bënnï o'dɔkɔ 'dɔ këdï rɔ lende ko'dɔ laka. Ame na rɔ, rɔ kiyada ma laka 'ba 'ja ame ga kiya te lïjë oro Bɔko'ba 'deni ne. XI Tine lïjë kudumö koje mbili nnï tuwö lende 'ba Bɔko'ba. Kina 'dɔ lïjë kuwö dɔ löbu 'ba dɔ kanisa. XII 'Bama mola 'ja dë 'dɔ kiyandi bilaka ti lende 'ba Bɔko'ba. Kina mi'di közï kakpa dë gbï zïnnï tëdï mbiri dɔ bɔtɔni. Tine 'dɔ lïjë kudumö 'bënnï kotomo kpënnï teyi di mï kanisa. XIII Römöyï Adama na Bɔko'ba ko'ba dɔgba, di gɔmo tine na 'jaa ko'ba Awa. XIV Kina Adama ne dë gbï Satani ku'bölu. Tine 'ja abo Awa na Satani ku'bölu ki'di kïyëyï mï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba.

XV Tine o'dɔkɔ 'dɔ 'ja kodɔ rönnï liya ti'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba, kina gbï to'dɔ mo 'dɔ tɔ'ɔ lëpï nnï ga. Ɔdɔ lïjë ko'dɔ ŋgï te

mï kada 'ba löyö Bɔko'ba ti kɔmɔ lïjë ŋgï di mï tölë.

III

Löbu 'Ba Kanisa

I Kina ëdï ŋgï rɔ ma laka kɔzɔ ame kiya ne, bɔ ame kiteri tëdï rɔ löbu 'ba dɔ kanisa ne a ma laka na bo kiteri 'deni.

II Kina me mëdï miya zïyï, bɔ ame rɔ löbu 'ba dɔ kanisa ne o'dɔkɔ 'dɔ bo këdï rɔ bɔ ame kinza a mɔtɔ ma 'dɔ bilaka ko'ja bi ŋgɔrɔ timo di rɔ bo. Bo këdï ŋge ti 'ja kɔtɔ bo kogbɔ dɔ yida rɔ bo gbï kinza to'dɔ wa ame ga rɔ dɔ rumö ala rɔ 'ba laŋa ne. Bo këdï rɔ bɔ ko'dɔ ŋba, kina gbï rɔ bilaka ame kikali tiyandi wa laka.

III Kinza bo këdï dë rɔ bɔ kitiri rönï ti layi, rɔ bɔ 'dïrï, tine gɔ bo këdï rɔ bilaka ame liya rɔ bɔ lende këyï ne, dë rɔ bɔ mï löbu gɔ yamo.

IV Kina me mëdï miya zïyï, bɔ ame rɔ löbu 'ba dɔ kanisa ne 'dɔ bo këdï rɔ bɔ ame kikali togbɔ dɔ bilaka 'ba mï liŋɔ abo ga, gbï rɔ bɔ ame kiyandi kole abo ga kö'bö tuwö dɔ bo koro bo laka ne. V Römöyï bilaka ame kikali dë togbɔ dɔ bilaka 'ba mï liŋɔ abo ga ne, inza kikali gbï toŋgɔ gɔ bilaka 'ba Bɔko'ba. VI Kina kinza bo këdï dë gbï rɔ bilaka ame kako rɔ 'ba Kurïsïtö 'jaa rɔ ma la'ja ne. Römöyï ɔdɔ bo këdï tara, mɔtɔga bo ti kebe tubötö rɔ bo. Kina Bɔko'ba ti kodɔ karama dɔ bo kɔzɔ ame bo kodɔ dɔ Satani gɔ tubötö rɔ ne tara. VII Kina gbï bilaka ame rɔ löbu 'ba dɔ kanisa ne 'dɔ këdï rɔ bilaka ame laki pili kiya te bo na laka ne, kinza rɔ bo kari kaya ra bo kilaka mï ŋgɔwo 'ba Satani.

Bɔ Ndɔbɔ Mï Kanisa

VIII Ya ame ga rɔ bɔ ndɔbɔ mï kanisa ne gbï tara. 'Dɔ lïjë këdï rɔ bilaka ame ga këdï ko'dɔ wa pili rɔ ma kodɔrɔ bilaka kö'bö tubï gɔmo ne. Dë rɔ bɔ dɔ kïndëndë. Dë gɔ lïjë këdï rɔ bɔ tuwë layi rɔ mbëmbë, ala rɔ bɔ ko'dɔ mï löbu gɔ wa. IX Tine gɔ lïjë këdï rɔ ya ame ga ki'di dönnï gɔ lende ame Bɔko'ba kileme 'deni ne ti meri laka 'ba mïnnï. X Kina ma dɔgba mo 'dɔ kiyɔzɔ lïjë titi, ɔdɔ ko'ja a ma kënyë mɔtɔ dë di mï loma 'bënnï, kina gɔ ki'di lïjë rɔ bɔ ko'dɔ ndɔbɔ mï kanisa. XI Kina 'ja 'bënnï ga 'dɔ këdï gbï rɔ bɔ to'dɔ lende ma kodɔrɔ rɔ ma laka ame ga bilaka këdï kubï gɔmo ne. Kinza lïjë kinza dë gbï rɔ bɔ kore, tine 'dɔ lïjë këdï laka togbɔ dɔ yida rönnï rɔ ma bilaka pili ki'di dönnï gɔ lende mo ga.

XII Kina bɔtɔni mo naga nima ŋge rɔ ya ame ga këdï ti 'ja kɔtɔ ne. Kina gɔ lïjë këdï rɔ bilaka ame ga kikali togbɔ dɔ kole 'bënnï ga laka pili ti bilaka ma këdï koloma mï liŋɔ 'bënnï ga. XIII Ɔdɔ lïjë ko'dɔ ndɔbɔ 'ba kanisa 'deni laka bilaka pili ti kiya lende 'bënnï rɔ ma laka. Kina lïjë ti këdï ŋgï rɔ dɔ ŋgölö tiya mo ma lïjë ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö.

Lende Löbu

XIV Tine ma 'bama mo'dɔkɔ tari gïrï nime ziye yayi. Ne kina me mëdï mugu ndose naga nime tötï zïyï XV ɔdɔ wa mɔtɔ ga kïlïkö dɔma 'dɔ kikali loma 'ba mï löŋgö bilaka 'ba Bɔko'ba. Römöyï lïjë bilaka 'ba kanisa na rɔ 'ba Bɔko'ba ame rɔ bɔ dɔ dïdï ma ŋburuŋburu ne. Lïjë na këdï ki'di lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba nime kö'bö dɔyayi kɔzɔ lɔsɔ ma këdï kogbɔ mata tara.

XVI Tine bɔtɔ mɔtɔ inza ame 'dɔ kandi gɔmo kiya te wa ma Yësu kileme zize naga nime inza rɔ wa ma löbu. Ma löbu mo na me bo ileme rɔ bo 'deni rɔ bilaka lesi. Kina Nyï Kɔtɔ Laka ileme bo 'deni gbï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba, kina malayika 'ba Bɔko'ba o'ja bo 'deni. Kina laja abo uwöwö rönï 'deni toko zi bilaka 'ba dɔyayi nime. Kina ma konzi di mï dɔliŋɔ

bine i'di dönnï 'deni gɔmo. Kina me kogba bo 'deni mï löbu mïtɔrɔ.

IV

Akiyandi 'Ba Satani

I-II Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba ileme 'deni njo mï kada ma ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime bilaka ti koga kpënnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba. Lïjë ti ki'di dönnï gɔ akiyandi 'ba Satani ame bo ki'di nökï abo ga 'deni tïndëndë bilaka timo. Nökï abo ga na ki'di ya ma rɔ bɔ bëtï naga 'deni tu'bölu wa ti akiyandi abo nime römöyï lïjë 'bënnï ikali dë kpe toza wa ma laka di rɔ ma këny ë. III Ya naga nime lïjë ebe tiyandi bilaka tëgë kinza kogbe 'ja dë, kina gbï tëgë kinza konyo wa mɔtɔ ga dë. Tine Bɔko'ba o'dɔkɔ 'dɔ ya ame ga ki'di dönnï 'deni gɔ laja kodɔrɔ abo nime kikali 'deni laka ne, gɔ ko'dɔ yëë'dï mo zi bo kina gɔ lïjë konyo wa naga nima bo ko'ba ne.

IV Wa naga nime Bɔko'ba ko'ba ne pili rɔ ma laka. A mɔtɔ inza ame gɔ dilagike di rɔmo. Tine zize tutï gɔmo ti to'dɔ yëë'dï mo zi bo. V Römöyï lende 'ba Bɔko'ba ti yëë'dï ko'dɔ ze i'di wa naga nime 'deni laka rɔ a 'ba Bɔko'ba.

Bɔ Laja Ma Laka 'Ba Kurïsïtö

VI Ndose nime ɔdɔ koto ŋgï zi bilaka 'ba kanisa ti këddï ŋgï rɔ bɔ laja ma laka 'ba Yësu Kurïsïtö. Römöyï nï iyandi yi 'deni laka ti lende 'ba Bɔko'ba këddï 'deni gbï to'dɔ mo laka ki'di tigɔ zïyï mï ndɔbɔ nime. VII Kina 'dɔ kilagi yaga di rɔ lende ma yawa 'ba bulöbu ma mɔlo naga, ame ŋge rɔ lende 'ba dɔliŋɔ nime ne. Tine ma laka mo 'dɔ kutu röyï to'dɔ lende 'ba Bɔko'ba. VIII Lïjë ma kutu rönnï kitigɔ mï yida rɔ, okɔnyi rönnï mbowa. Tine ze ma dutuke rɔze 'deni mï lende 'ba Bɔko'ba nime ti dokɔnyike rɔze ŋgï rɔ mbëmbë. Römöyï dikalike 'deni dëdïke ti dïdï ma laka gïrï nime kina gbï rɔ ŋburuŋburu. IX-X Kina me do'dɔke ndɔbɔ 'deni ti tigɔ ze ga gbï ti tende 'ba rɔze, gɔ ame dikalike 'deni Bɔko'ba ëdï kokɔnyi ze. Bo na rɔ bɔ ame ti dïdï ma ŋburuŋburu ne. Bo na kɔ'bɔ tokɔnyi bilaka pili di mï tölë, tine pele bo okɔnyi ya ma ki'di dönnï gɔ lende abo naga 'deni mɔlo. Lende nime na rɔ ma laka kina 'dɔ bilaka pili ki'di dönnï gɔmo.

XI Kina oto ndose nime zi bilaka 'ba kanisa 'dɔ kiyandi lïjë timo. XII Kinza ki'di bɔtɔ kudölï yi dë gɔ titi 'ba röyï. Tine loma 'bï na 'dɔ ki'di kö'bö rɔ ma laka 'dɔ bilaka 'ba kanisa kogba görö 'ba wa ma këddï ko'dɔ ti ma këddï kiya kina gbï ti akɔ'ɔ 'bï ma gɔ lëpï yï ga. Kina 'dɔ lïjë ki'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba to'dɔ mo gbï ŋge kinza a ma kënyë mɔtɔ kɔzɔ 'bëyï tara. XIII Kina 'dɔ ki'di röyï gbï tïdëkï buku 'ba Bɔko'ba zi bilaka. Kina 'dɔ kuwöwö laja nime zïnnï gɔ kiyandi lïjë to'dɔ mo ŋbö mako. XIV Kinza kuburu bi 'ba tigɔ nime Bɔko'ba ki'di zïyï ne dë, ame ki'di 'deni zïyï mï kada ma tönë bɔ kumë lende abo mɔtɔ ga kumë lende gɔ kö'du 'bï kina löbu 'ba dɔ kanisa ki'di közï 'deni döyï 'dɔ to'dɔ ndɔbɔ nime ne. XV Kina 'dɔ ki'di röyï ti to'dɔ ndɔbɔ nime gɔ bɔtɔ pili koŋgɔ ma këddï ko'dɔ rɔ ma laka. XVI Tine i'di kömöyï kandi laka di mï wa ame ga këddï ko'dɔ ne, gbï ti ma këddï kiyandi. Ö'bö nduwë to'dɔ wa naga nime miya 'deni zïyï ne. To'dɔ mo te na ti ki'di yi gbï ti ya ame ga këdï kuwö lende 'bï ne kɔmɔ di mï tölë.

V

Bilaka 'Ba Kanisa

I Kinza kamo dë dɔ bulöbu ma mï kanisa. Tine ileki lende zïnnï kɔzɔ 'bu yï ga tara. Kina 'dɔ kilende zi yɔbi mo ga kɔzɔ löndö yï ga tara, II kina zi 'ja löbu 'ba mï kanisa kɔzɔ möyï ga tara, tine zi

'ja titi mo ga kɔzɔ lëmï yï ga tara kinza a ma këny̱ë mɔtɔ.

III Okɔnyi makuru'bë ame ga rɔ lisa ne. IV Tine ɔdɔ makuru'bë mo këdï ti kole ala kole 'ba kole 'bënï ga, lïjë na 'dɔ kutu rönnï toro Bɔko'ba ti toŋgɔ gɔ liŋɔ 'bënnï ga. Zïnnï to'dɔ mo te tileki mo zi bɔ kulu lïjë ga. Ame na rɔ wa ma Bɔko'ba ko'dɔkɔ di zïnnï.

V Makuru'bë ame ga kola 'deni rɔ lisa gɔ dönnï kinza kole, lïjë ki'di dönnï 'deni gɔmo Bɔko'ba na këdï kokɔnyi lïjë tine lïjë ö'bö 'deni kote kada kote korɔndɔ tumötu zi Bɔko'ba tititi bo tokɔnyi lïjë. VI Tine makuru'bë ame ga ki'di rönnï 'deni to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba gbagba lïjë ga ne, lïjë 'bënnï nima 'deni ka rɔ töku pele lïjë këdï gba rɔ ma kïdïdï nima. VII Kina 'dɔ koto ndose nime zi bilaka 'ba kanisa kinza bɔtɔ mɔtɔ ko'ja bi ŋgɔrɔ mɔtɔ ra di rönnï. VIII Römöyï bɔtɔ ame ko'ba ŋalo 'ba wado dë, koŋgɔ gɔ bilaka 'ba mï liŋɔ abo dë laka ne, andi 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba. Bo 'ba bo 'deni ŋgï rɔ ma këny̱ë rɔ dɔ kiteli di dɔ ya ma kinza ki'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba naga.

IX Makuru'bë ame ga ŋge kɔmɔ kɔɔ mo kebe kuluku kɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë 'deni ne na 'dɔ kugu möyï mo mï waraga 'ba tugu möyï makuru'bë 'ba mï kanisa. Kina 'dɔ lïjë këdï gbï rɔ 'ja löbu ame ga ko'dɔ yërï dë di dɔ më'dë, X ame lende ko'dɔ laka 'bënnï kikali gɔmo pili. Kina lïjë koŋgɔ gɔ kole 'bënnï ga 'deni kïyöbu laka, kina lïjë gbï rɔ bɔ tota bɔ löwö rɔ ŋba mï liŋɔ 'bënnï ga, toja laja mï kanisa kina gbï tokɔnyi ya ma rɔ gomɔ naga, kina 'dɔ lïjë këdï rɔ ya ame ga ki'di rönnï 'deni to'dɔ lende laka ne.

XI Tine kinza kugu möyï makuru'bë ame ga gba rɔ 'ja titi ne dë mï waraga nima. Mɔtɔga yayi ndɔbɔ 'ba toja laja 'ba Kurïsïtö nime inza koŋmi kpe rönnï lïjë ko'dɔkɔ ë'bënnï togbe më'dë mɔtɔ 'böwu, XII kina Bɔko'ba ti kodɔ karama ŋgï dönnï gɔ tïy̱ëy̱ï mï lömu ame lïjë ko'dɔ 'deni ne. XIII Mɔtɔga lïjë ti koloma rɔ tïkëpï tilaki rɔ gɔ liŋɔ kinza to'dɔ ndɔbɔ, za to'dɔ kore ti go'de'de mï lende 'ba ya mɔtɔ ga, kina gbï tiya lende ma këny̱ë naga. XIV Gɔ kö'du mo mo'dɔkɔ 'dɔ makuru'bë ame ga gba rɔ 'ja titi ne kogbe më'dë gɔ lïjë köyö kole 'dɔ lïjë koŋgɔ gɔmo. Kinza ya ma ko'ji ze naga ko'ja a mɔtɔ ra rɔ ma kɔcɔ tiya kpa këny̱ë gɔmo rɔze. XV Römöyï makuru'bë naga nima mɔtɔ ga ɔcɔ 'deni mɔlo di mï kɔri 'ba Kurïsïtö kösö 'deni gɔ Satani.

XVI Kina me ɔdɔ 'ja ame rɔ bilaka 'ba Kurïsïtö ne këdï ti makuru'bë liŋɔ 'bënï lɔko na 'dɔ koŋgɔ gɔ makuru'bë naga nima kinza ki'di lïjë dë kö'bö rɔ akïrïndï dɔ bilaka 'ba kanisa. Tine bilaka 'ba kanisa 'dɔ koŋgɔ ŋge rɔ gɔ makuru'bë ame ga kola 'deni gɔ dönnï ne.

XVII Kina löbu 'ba kanisa ame ga ko'dɔ ndɔbɔ 'deni laka ne ko'dɔ kɔnyi teyi rɔ mbëmbë. Römöyï lïjë ogbɔ rönnï 'deni tiyandi wa gbï tuwöwö lende 'ba Bɔko'ba. XVIII Tokɔnyi lïjë römöyï ugu 'deni mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba, iya te, “Ɔdɔ ki'di sa tomba nyönyu tine kinza kudödu kpamo dë ndïŋï teyi.” Kina ugu 'deni gbï, iya te, “Bɔ ndɔbɔ ɔ'bɔ ŋgï to'ja bi gomɔ 'ba rɔ bo.”

XIX Tine ɔdɔ bɔ mɔtɔ kako kususu löbu naga nime ma kɔtɔ mɔtɔ zïy̱ï, kinza ki'di döy̱ï dë titi gɔmo. Tine ɔdɔ bɔ mo ko'de ya mɔtɔ ga rïy̱ö ala mota ti bo rɔ bɔ ŋgila bo kina ŋge 'dɔ kuwö lende mo. XX Ɔdɔ löbu naga nime kirasi a mɔtɔ, ileki lende zïnnï di kɔmɔ bilaka 'ba kanisa pili 'dɔ löbu mɔtɔ ga këdï gbï rɔ tikere di bi to'dɔ mo kɔzɔ 'bënnï tara.

XXI Mëdï mose ndose nime zïyï kɔmɔ Bɔko'ba gbï ti ŋere ze Yësu Kurïsïtö kina gbï ti malayika abo ga ame bo kigeli 'deni toja laja zi bo ne. Ndose naga nime o'dɔ rɔ ma kodɔrɔ kinza kɔmɔ geli teyi. XXII Kinza koza bilaka mɔtɔ dë ŋgï welo ti'di közïyï dɔmo to'dɔ mo rɔ löbu 'ba dɔ kanisa. Inza laka 'dɔ toza bilaka mɔtɔ ŋgï welo, mɔtɔga ti kodɔ'bɔ yi mï lende kënyë abo. Onye röyï kɔwɔ yaga di rɔ lende kënyë.

XXIII Tine kinza kö'bö dë kpe ŋge tuwë mini, udölö yïmo mbowa ti layi gɔ këdï rɔ wɔwɔ zi mïyï. Römöyï ö'bö nduwë tönë bine rɔ rɔkɔ'ɔ.

XXIV Kina gɔ lende 'ba ya mɔtɔ ga, pele gba kinza koŋgɔ kö'du mo dë, lende kënyë mo ga inda ŋgï yaga bi kɔpɔ. Tine 'ba ya mɔtɔ ga lende kënyë 'bënnï ga ëdï ko'ja ŋge ɔdɔ koŋgɔ kö'du 'bënnï 'deni. XXV Kina gbï tara lende laka mɔtɔ ga ëdï kinda gbï yaga bi kɔpɔ, tine mɔtɔ ga ɔdɔ ko'ja dë pele inza kusu dönï ŋgï ŋburu yaga.

VI

I Bilaka 'ba kanisa ame ga rɔ atɔli ne 'dɔ kö'bö laka toro bɔ dönnï ga, kinza bilaka kiya kpa kënyë ra rɔ Bɔko'ba, gbï ti akiyandi ze nime. II Atɔli ame ga bɔ dɔmo rɔ 'ba Kurïsïtö ne kinza lïjë kose dɔmo dë gɔ ame lïjë 'deni rɔ löndö zïnnï ne. Tine 'dɔ lïjë komeri ŋgï bɔ dönnï naga nima 'deni rɔ 'ba Kurïsïtö ame Bɔko'ba kɔ'ɔ ne. Kina 'dɔ lïjë koja laja laka zïnnï römöyï ti kokɔnyi lïjë.

Mɔri Ma Laka

Kina me 'dɔ koto ndose nime kuwöwö zi bilaka 'ba kanisa kiyandi lïjë timo. III Ya ma këdï kiyandi 'bënnï wa ma 'beri koriya dë ti lende kodɔrɔ 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö nime koriya dë gbï ti to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba ne, IV lïjë 'bënnï nima ulu'butï 'deni ŋgï ti rɔ kote kikali a mɔtɔ dë kpe. Lïjë ome 'bënnï rönnï 'deni ŋgï gɔ to'dɔ kowasa ti tamo gɔ kö'du 'ba lende. Kina wa naga nime ko'de mï kombi ŋgï ti 'dïrï ti ti'ja kina gbï ti susu ma kënyë. V Lïjë ö'bö ŋburu rɔ kowasa römöyï dönnï irasi rönï 'deni, lïjë ikali wa ma laka dë kpe. Kina ma lïjë komeri 'bënnï tëgë to'dɔ lende 'ba Bɔko'ba nime ëdï rɔ wa 'ba to'ja yamo. VI Tine ëdï ŋgï tara, bɔ ame ko'dɔ lende 'ba Bɔko'ba ɔdɔ bo kikali ŋgï toloma ŋge gɔ wa ame ga 'dɔ ko'dɔ rönï zi bo ne, bo ti ko'ja wa ma kele ŋgï rɔ mbëmbë.

VII Römöyï mï kada ma köyö ze do'deke a mɔtɔ dë mï dɔliŋɔ bine. Kina ɔdɔ dölëke dinza dogbake a mɔtɔ gbï darike timo di mï dɔliŋɔ nime. VIII Kina laka ɔdɔ dëdïke 'deni ti akonyo ti bɔŋgɔ 'ba yida rɔze gɔ di'dike lende mo kɔ'bɔ ze. IX Ne lïjë ya ma ko'dɔkɔ tëdï ti wa rɔ mbëmbë naga nima Satani ususu dönnï 'deni to'dɔ lende kënyë kina lïjë kilaka 'deni mï ŋgɔwo abo. Lïjë iteri 'bënnï tomɔmi wa ŋgï rɔ dɔ rumö, tine wa naga nima inza kokɔnyi lïjë, ëdï koto lïjë ŋgï mï tölë. X To'dɔkɔ tëdï ti wa rɔ mbëmbë na rɔ ŋgira'da 'ba tisaki 'ba lende kënyë. Ya mɔtɔ ga ëdï ti meri mo kina ki'di lïjë kɔcɔ 'deni di mï kɔri 'ba Kurïsïtö nime. Kina ko'de gomɔ ma kënyë 'deni ŋgï dönnï.

Tocɔ To'dɔ Lende Laka

XI Tine nï 'bëyï ame rɔ 'ba Bɔko'ba ne, onye röyï yaga kɔwɔ di rɔ lende kënyë naga nima. Ogbɔ röyï to'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba gbï toro bo, ti'di döyï gɔ lende 'ba Kurïsïtö. Kina 'dɔ kogbɔ röyï gbï tɔ'ɔ lëpï yï ga, tine gbï togbɔ röyï laka tɔrɔ kpa gomɔ mo ti dökï'dï këddï. Kina 'dɔ tëdï ti kɔmɔ kele dɔ bilaka pili. XII Loma 'ba bilaka ame ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Kurïsïtö nime ëdï kɔzɔ

riŋa dölï tara. Kina gɔ kiriŋa ti rɔ ma kembe ti tigɔ 'dɔ ko'ja kpa közï 'ba gɔmo, ame rɔ dïdï ma ŋburuŋburu ne. Wa nime na Bɔko'ba kïdëkï yi gɔmo mï kada ma tönë kumö yïmo ti kpëyï di kɔmɔ bilaka ma konzi kiya te i'di döyï 'deni gɔ lende 'ba Kurïsïtö ne.

XIII Kina me mose zïyï kɔmɔ Bɔko'ba ame ki'di dïdï mï wa pili, gbï kɔmɔ Yësu Kurïsïtö ame kiya lende laka 'ba Bɔko'ba kɔmɔ Pɔnitiyo Pilato ne. XIV Miya zïyï 'dɔ kuwö dɔ ndose naga nime këdï kiya rönï ne ŋbö kömö mï kada 'ba tileki 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö kako mï dɔliŋɔ nime, kinza bɔtɔ mɔtɔ kiya ra te irasi a mɔtɔ. XV Bɔko'ba na ti ki'di Kurïsïtö kileme rɔ bo mï kada ma laka mo. Bo na ŋburu ti yëyï ŋge kɔtɔ rɔ löbu dɔ dɔliŋɔ pili, dɔ bɔ dɔliŋɔ pili kina gbï dɔ ŋere ni pili. XVI Bo na ŋge rɔ bɔ ame kölë dë ne. Bi loma abo mï bi kɔpɔ ma köbököbö dɔ kiteli ame bɔtɔ kɔ'bɔ dë tari ŋɔli rɔmo. Bɔtɔ mɔtɔ o'ja bo dë kina bɔtɔ ɔ'bɔ dë gbï ma 'dɔ ko'ja bo. Ti dïlëlu tigɔ abo nduwë rɔ ŋburuŋburu. Amini.

XVII Iya zïnnï lïjë ame ga rɔ bɔ mɔri ne, kinza lïjë kombi dönnï dë. Kina kinza lïjë komeri dë gbï tëgë wa mbëmbë 'bënnï naga nima ti kö'bö nduwë tokɔnyi lïjë. Römöyï wa nime rɔ mɔri ko'dɔ ne ö'bö dë ŋgï nduwë ŋburu. Tine 'dɔ lïjë kikali laka Bɔko'ba na ti kokɔnyi lïjë. Bo na rɔ bɔ ki'di wa pili zize ame gɔ ki'di ze dëdïke rɔ lɔŋɔ. XVIII Ma laka mo 'dɔ lïjë kö'bö to'dɔ lende laka ame 'dɔ këdï rɔ mɔri ko'dɔ 'bënnï ne. 'Dɔ lïjë kö'bö gbï tokɔnyi ya mɔtɔ ga ti wa 'bënnï ga. XIX Wa nime na ti këdï rɔ mɔri ko'dɔ 'bënnï ame gɔ kulu dönï 'dɔ kokɔnyi lïjë mï kada ma këdï kako ki'di dïdï ma laka zïnnï.

XX Timatiyo, mëdï miya zïyï, oŋgɔ gɔ wa naga nime Bɔko'ba ki'di yi 'deni mbiri dɔmo ne laka. Onye röyï kɔwɔ yaga di rɔ lende yawa ti kowasa mo naga nima bɔ 'bölu ni kïdëkï rɔ akikali ne. XXI Ya mɔtɔ ga iya te, lïjë ëdï 'deni ti akikali nima. Gɔ kö'du mo na lïjë kɔcɔ 'deni yaga di mï kɔri 'ba Yësu Kurïsïtö.

Lende këyï 'ba Bɔko'ba koloma tiye pili.

Akugu Ma Mï Rïyö 'Ba Pɔlo Zi TIMATIYO

I Ma Pɔlo, gɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba rɔ bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö mugu waraga nime zïyï Timatiyo. Bo Bɔko'ba oja ma 'deni tïyëtï mo ame bo këdï ki'di dïdï ma laka zi ya ma këdï 'deni rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö naga.

II Nï Timatiyo na rɔ kole ma ame mɔ'ɔ kulöwö ne. 'Bu ze Bɔko'ba ti ŋere ze Yësu Kurïsïtö ki'di yëyï ti lende këyï ti mï këyï zïyï.

Ndose Ti Akocɔ 'Ba Pɔlo

III Mëdï mo'dɔ yëë'dï nduwë göyï zi Bɔko'ba mï mötu ko'dɔ ma. Bo na mëdï moja laja mo 'deni ti meri laka 'ba yïmö kɔzɔ 'ba 'bu ma löbu ga tara. Mö'bö 'deni tumötu bo göyï kote kada kote korɔndɔ. IV Ma rɔ mbëmbë mo mo'dɔkɔ 'dɔ to'ja kïnë yï römöyï mëdï nduwë tomeri gɔ monɔ 'bï tönë. To'ja yi di gɔ ame ti ki'di ma ŋgï mëdï rɔ lɔŋɔ. V Mëdï gbï nduwë tomeri mo ma ki'di döyï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö ti mï kɔtɔ kɔzɔ 'ba möyï Yunïsï gbï kɔzɔ 'ba möyï löbu Loyisi ame lïjë koloma to'dɔ mo bine. Mikali 'deni i'di döyï 'deni gbï gɔmo kɔzɔ 'bënnï tara. VI Kina me mëdï mole yïmo 'deni teyi 'dɔ kö'bö nduwë tome kpa ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba nime ti tigɔ abo tönë bo ki'di zïyï mï kada ma mi'di közö döyï mï ndɔbɔ abo nime ne. VII Römöyï Nyï Kɔtɔ Laka nime Bɔko'ba ki'di zize ne i'di ze dë rɔ tikere. Tine i'di tigɔ ti akɔ'ɔ gbï ti togbɔ dɔ yida rɔ zize.

VIII Kina kinza ki'di röyï kaya tïyëtï lende 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö dë, kinza röyï kaya ma dë gbï gɔ ame mëdï mï maboso gɔ lende abo ne. Tine i'di röyï 'dɔ tombi gomɔ tö gɔ kö'du 'ba laja laka 'ba Yësu nime. Römöyï Bɔko'ba ti ki'di tigɔ ŋgï zïyï tombi gomɔ nima timo. IX Bo na me kɔmɔ ze 'deni di mï tölë ki'di kïdëkï ze rɔ bilaka abo ga. Tine dëkï abo nime inza gɔ lende laka ze, bo o'dɔ 'deni gɔ ako'dɔkɔ abo ti lende këyï abo ame gɔze ne. Bo o'dɔ lende këyï nime 'deni zize ti Yësu Kurïsïtö mɔlo di bi tisaki mo. X Kina me bo kileme 'deni zize ti toja Yësu Kurïsïtö kako mï dɔliŋɔ nime 'dɔ kɔmɔ ze di mï tölë. Yësu Kurïsïtö na rɔ bɔ ka'da tölë kina bo kileme dïdï ma ŋburuŋburu 'deni zize ti laja laka abo.

XI Ame na rɔ laja laka ma Bɔko'ba koja ma tuwöwö mo zi bilaka gbï tiyandi mo. XII Gɔ kö'du mo na 'deni me mëdï mombi gomɔ. Tine rɔma aya gomɔ nime dë römöyï mikali Yësu Kurïsïtö ame mi'di dɔma gɔ lende mo ne 'deni. Kina mikali ŋgï bo ti koŋgɔ gɔ ndɔbɔ 'ba laja laka abo nime bo kose zö ne ŋbö kömö mï kada mo ame bo këdï kileki yïmo mï dɔliŋɔ nime ne. XIII Gɔ kö'du mo na 'dɔ kö'bö ti nduwë tiya lende laka 'ba Bɔko'ba zi bilaka ko kɔzɔ ame kuwö di zö ne tara. Kina 'dɔ kö'bö rɔ akileme zïnnï ti ti'di döyï gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö tɔ'ɔ bilaka ti tigɔ abo. XIV Bɔko'ba i'di lende laka abo nime 'deni zïyï kina 'dɔ koŋgɔ gɔmo ti, ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ame koloma 'deni mïze pili ne.

XV Ikali 'deni bilaka 'ba kanisa ma mï dɔyayi 'ba Asiya pili oga kpënnï 'deni gɔma, kina Pugëlö ni ti Eromogene na 'deni gbï tïnnï. XVI Ŋere ze Yësu Kurïsïtö ki'di mï bo këyï rɔ bilaka 'ba Onesiporo, römöyï Onesiporo ïyëddï yïmö 'deni dɔ konzi. Pele mëdï mï maboso nime rɔ bo aya ma dë gbï. XVII Mï kada ma bo kömö Roma bine, bo i'di ŋgï toma gɔma ŋbö bo kari ko'ja ma. XVIII Kina ikali 'deni gbï laka ma bo kokɔnyi bilaka 'ba kanisa di mï Epeso yayi. Ee, ŋere Yësu ki'di mï bo këyï rɔ

Onesiporo mï kada 'ba tileki abo dɔliŋɔ bine.

II

Tuwö Dɔ Bɔko'ba

I Tine nï 'bëyï kole ma, oloma kö'bö rɔ ma kitigɔ gɔ lende këyï nime Yësu Kurïsïtö ki'di 'deni zïyï ne. II Uwö lende 'ba Bɔko'ba 'deni mɔlo di zö kina bilaka ma konzi utï 'deni gbï gɔmo kiya te ëdï rɔ ma kodɔrɔ. Kina 'dɔ koto toza lende nima nduwë zi ya ma kinza kari kola dë ŋgï kïlïkö rɔ wa yawa naga, lïjë ame ga kikali tiyandi mo gbï dɔgba zi ya mɔtɔ ga ne.

III I'di röyï tombi gomɔ kɔtɔ tö gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö kɔzɔ bɔ kanya ame këdï ko'dɔ ndɔbɔ abo rɔ ma laka ti to'ja gomɔ teyi ne tara. IV Bo o'jɔŋɔ rɔ bo 'deni di rɔ wa ame ga ya ma laki këdï ko'dɔ ne. Römöyï bo o'dɔkɔ tïyëyï dökï'dï bɔ ame mbiri di dɔ bo ne. V Kina 'dɔ këddï kɔzɔ bɔ riŋa dölï ame këdï kuwö dɔ kö'du ki'di 'ba riŋa nima gɔ bo ko'ja kpa közïmo ne tara. VI Kina 'dɔ këddï gbï kɔzɔ bɔ nyaka ma ko'dɔ ndɔbɔ rɔ mbëmbë ame bo na rɔ dɔgba 'ba tonyo wa la'ja 'ba mï nyaka ne. VII Omeri gɔ lende ma naga nime, kina Bɔko'ba ti kokɔnyi yi ŋgï tikali mo pili.

VIII Omeri gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö ame di mï kupö Dawidi kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë ne. Ame na rɔ laja laka ma mëdï miya zi bilaka. IX Gɔ kö'du mo na me mëdï mombi gomɔ 'deni ku'du ma mï maboso kudödu ndö ti ziŋgiri bine kɔzɔ bɔ 'bögö. Ne lende 'ba Bɔko'ba udödu ndïmo dë kɔtɔ te. X Tine masi dë di bi tombi gomɔ naga nime 'dɔ tokɔnyi bilaka ame ga Bɔko'ba kigeli 'deni rɔ 'ba bo ne. Ame 'dɔ Yësu Kurïsïtö kɔmɔ lïjë di mï tölë ki'di lïjë koloma rɔ ŋburuŋburu mïtɔrɔ.

XI Kina lende nime ëdï rɔ ma laka, ame kiya te, “Ɔdɔ dölëke 'deni ti bo, ti dïdïdïke 'deni 'böwu gbï ti bo. XII Ɔdɔ dasike dë di bi tombi gomɔ kɔtɔ ti bo, ti dëdïke ŋgï gbï rɔ ŋere kɔtɔ ti bo. Ɔdɔ dilagike di rɔ bo, bo ti kilagi ŋgï gbï di rɔze. XIII Ɔdɔ dogake kpeze gɔ bo, tine bo oga 'ba bo kpa bo dë. Römöyï bo ikali dë ma 'dɔ tuyï mï lende abo.”

Kpa Kogba

XIV Lende naga nime oto tïyëtï mo zi bilaka 'ba kanisa. Kina iya zïnnï kɔmɔ Bɔko'ba kinza lïjë kogba kpënnï dë gɔ kö'du 'ba lende. Römöyï kpa kogba gɔ kö'du 'ba lende okɔnyi bɔtɔ dë, tine ëdï kirasi mï ya ma kuwö naga. XV Tine ogbɔ röyï tëdï rɔ ma laka kɔzɔ ma Bɔko'ba ko'dɔkɔ zïyï. Ïyëtï lende 'ba Bɔko'ba ko rɔ ma kodɔrɔ kɔzɔ bɔ ndɔbɔ ame rɔmo kaya ndɔbɔ abo ma bo ko'dɔ dë ne tara.

XVI Kinza kodɔ'bɔ röyï dë mï lende rumö ma yawa naga nima. Römöyï bɔ kowasa rumö naga nima ɔcɔ 'deni ŋbö kɔwɔ yaga di mï kɔri 'ba Bɔko'ba. XVII Lende 'bënnï ga irasi wa ŋgï kɔzɔ 'böŋö madɔwukö ame këdï konyo yida rɔ bilaka ne tara. Omenayo ni ti Pileto na rɔ bɔ kiya lende naga nime. XVIII Lïjë ɔcɔ 'deni ŋbö yaga di mï kɔri 'ba lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba. Lïjë ebe kiya te tënyï tɔdɔ yaga di mï tölë 'ba ya ame ga rɔ 'ba Kurïsïtö ne o'dɔ rönï 'deni mɔlo. Lende 'bënnï nime na me ki'di ya mɔtɔ ga dë kpe ki'di dönnï laka gɔ lende 'ba Bɔko'ba. XIX Tine lende 'ba Bɔko'ba ɔrɔ 'bënï 'deni ŋgï ndïŋï kɔzɔ döku ma löbu ame kïdëyï 'deni mï gbɔndɔ 'ba rö ne tara. Ame bɔtɔ mɔtɔ kɔ'bɔ dë gbï tiyaya mo. Tine ugu lende 'deni dɔmo, iya te, “Ŋere Bɔko'ba ikali bilaka abo ga,” kina gbï, “Bɔ ame kiya rönï 'deni rɔ 'ba Bɔko'ba ne 'dɔ bo kola gɔ to'dɔ lende kënyë yaga.”

XX Bilaka 'ba kanisa ëdï kɔzɔ jama 'ba mï rö 'ba bɔ wa ame kïnë mo pili rɔ gege. Mɔtɔ ga rɔ ma

kele kileŋo di mï yamo, mɔtɔ ga rɔ gberi ni ti kete. Ma kele naga nima ëdï ko'dɔ ndɔbɔ ma rɔ miri timo, tine mɔtɔ mo ga to'dɔ wa ma ene naga timo. XXI Kina gbï tara, ya ma kilagi kö'du 'ba bɔ lende yawa naga Bɔko'ba ti ki'di ndɔbɔ ma rɔ miri gbï zïnnï römöyï lïjë wa ma laka abo ga na. Ame bo kikali ŋgï to'dɔ ndɔbɔ timo lïjë kö'bö 'deni ndö toda dɔ wa ame ga pili bo ko'dɔkɔ to'dɔ mo ne.

XXII Kina nï 'bëyï 'dɔ kola gɔ to'dɔ wa ame ga pili rɔ ma kari gɔ dökï'dï yɔbi ne yaga. Tine lende laka 'ba Bɔko'ba na 'dɔ kogbɔ röyï to'dɔ mo ti'di döyï gɔmo gbï ti akɔ'ɔ ti lende këyï kɔtɔ ti ya ame ga pili 'deni ti dökï'dï kɔtɔ kopapa Bɔko'ba 'deni tokɔnyi lïjë ne. XXIII Kina 'dɔ konye röyï ŋbö yaga rɔ ma kɔwɔ di rɔ bɔ kowasa rumö naga nima lïjë kikali wa ma lïjë këdï ko'dɔ kowasa mo naga dë yɔ. Ikali 'deni wa naga nima na këdï ko'de 'dïrï. XXIV Tine inza rɔ ma laka zïyï bɔ laja 'ba Bɔko'ba 'dɔ ko'dɔ 'dïrï. Nï bɔ laja oloma liya rɔ ma laka ti bilaka pili. Kina 'dɔ kikali laka tiyandi bilaka kinza tënyï rɔ 'dïrï. XXV Ɔdɔ koloma liya tïyëtï lende 'ba Bɔko'ba zi ya ma këdï kiya kpa kënyë rɔmo naga nima, mɔtɔga Bɔko'ba ti ki'di lïjë kotɔ dönnï kikali lende laka abo. XXVI Kina ŋgï lïjë ti kindiŋi yaga lïjë kɔmɔ di mï ŋgɔwo 'ba Satani ame lïjë kilaka 'deni yïmo ki'di lïjë to'dɔ ako'dɔkɔ ame ga rɔ 'ba bo 'ba Satani ne.

III

Kada Ma Ŋburuŋburu

I Kina me mëdï miya zïyï tikali mo rɔ ma laka. Mï kada mo ame 'deni rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne ti këdï rɔ kada ma kënyë rɔ dɔ kiteli zi bilaka 'ba Bɔko'ba. II Bilaka ti këdï ŋge rɔ bɔ tɔ'ɔ gbagba lïjë ga, rɔ bɔ tɔ'ɔ gïrïsï, rɔ bɔ dölï, rɔ bɔ dɔ kombi, rɔ bɔ ti'ja koro 'bu ni ma ti ma ni dë, lïjë ti këdï rɔ bɔ tuyï dɔ giliti kuruku zi bilaka. Kina lïjë ti kilagi gbï to'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba, III tine lïjë ti këdï rɔ bɔ ndo'ji kodɔ'bɔ rönnï dë gbï ti bilaka ma laki, rɔ bɔ dɔ kosi toworo to'dɔ a ma kënyë ko'dɔkɔ lende ma laka dë, IV rɔ bɔ susu to'dɔ wa kɔzɔ kuruku ma kënyë kina lïjë ti kulu'butï ŋgï ti rɔ kote. Ako'dɔkɔ 'ba gbagba lïjë ga na lïjë ki'di kebe akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba. V Lïjë ti kidewo rönnï rɔ bɔ tumötu Bɔko'ba tine ola gɔ bi dë zi tigɔ 'ba Bɔko'ba 'dɔ këdï mïnnï.

Kina 'dɔ konye röyï yaga kɔwɔ di rɔ bilaka ma kɔzɔ a nime te. VI Römöyï kö'du 'bënnï mɔtɔ tu'bölu bilaka 'dɔ kota lïjë rɔ ŋba tine 'dɔ lïjë kebe tocɔ 'ja ma rumö mo ga 'dɔ kösö gönnï. 'Ja naga nime lïjë na rɔ ya ma këdï ti dökï'dï kombi gɔ lende kënyë ma mbëmbë 'bënnï ga kina meri gege 'bënnï ga ki'di lïjë ŋgï ko'dɔ lende kënyë. VII Lïjë ëdï nduwë ti kɔmɔ ki'di 'dɔ tutu rönnï to'dɔ lende laka ma kodɔrɔ tine lïjë ɔ'bɔ dë.

VIII Bɔ 'bölu naga nime o'dɔkɔ tirasi mï lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba nime kɔzɔ 'ba Yane ni ti Yambore ma tönë koma tirasi mï lende 'ba Musa mɔlo bine ne tara. Tine bɔ 'bölu naga nima dönnï irasi rönï 'deni kina Bɔko'ba kilagi lïjë 'deni römöyï lïjë i'di dönnï dë gɔ lende abo. IX Kina bilaka pili ti koŋgɔ lende 'bënnï ŋgï rɔ kö'du yawa kɔzɔ 'ba Yane ni ti Yambore tönë tara. Kina lïjë inza kɔ'bɔ tirasi mï lende 'ba Bɔko'ba.

Tocɔ Mï Këddï

X Ne 'bëyï ikali akiyandi ma ti loma ma kina gbï ti wa ma mo'dɔkɔ to'dɔ mo 'deni laka. Ikali ma mi'di dɔma gɔ lende 'ba Bɔko'ba 'deni kina gbï ti ame mɔ'ɔ bilaka pili mo'dɔ 'dïrï dë ti bɔtɔ. XI Kina gbï ikali 'deni ma mɔrɔ kpa gomɔ ti mï këddï. Ame tönë bilaka kodɔ gomɔ ma kinza kiya

rɔma di Anitɔkiya ni ti Ikoniya ti Lusëtura. Ne mogbɔ rɔma ŋgï kpamo na Bɔko'ba ɔmɔ ma gbï 'deni di yïmo pili. XII Rɔ ma laka miya zïyï lïjë ame ga pili ko'dɔkɔ tëdï rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurïsïtö gbï to'dɔ lende laka mo ne ti kodɔ gomɔ ŋgï rönnï. XIII Tine ya ma rɔ wa këny̆ë naga ti bɔ 'bölu ni ti koto nduwë to'dɔ ndɔbɔ 'bënnï ga kari timo rɔ dɔ kiteli. Satani ti ku'bölu lïjë kina lïjë ti ku'bölu ya mɔtɔ ga gbï.

XIV Tine ma 'bëyï 'dɔ kö'bö ti'di döyï gɔ lende 'ba Bɔko'ba ame kiyandi yi 'deni mɔlo timo ki'di döyï gɔmo ne. Ikali 'deni bɔ kɔmɔ kiyandi 'bï ga iyandi yi timo rɔ ma kodɔrɔ. XV Kina pele mɔlo tönë këddï gba rɔ kole titi ne ikali lende 'ba mï buku 'ba Bɔko'ba 'deni. Lende 'ba mï buku 'ba Bɔko'ba na ti ki'di kɔmɔ kandi zïyï 'dɔ ki'di döyï gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö kina ti kɔmɔ yi ŋgï di mï tölë. XVI Römöyï wa ame ga pili mï buku 'ba Bɔko'ba ne Nyï Kɔtɔ Laka na ki'di zi bilaka mo ga tugu mo. Kina pili rɔ ma laka tiyandi wa ma kodɔrɔ, torɔ'bɔ gɔ wa ma rɔ ma kɔcɔ, tileki ze mï kɔri 'ba ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba. Kina gbï tutu bilaka mï loma ma laka. XVII Bo Bɔko'ba i'di lende naga nime 'deni te mï buku abo 'dɔ bɔ laja abo ga pili këdï ti akikali 'ba to'dɔ lende laka ame ga pili rɔ 'ba bo ne.

IV

I Mëdï mose gɔmo 'deni zïyï kɔmɔ Bɔko'ba gbï ti Yësu Kurïsïtö. Römöyï bo ëdï kileki kada mɔtɔ kako dɔliŋɔ bine koloma rɔ bɔ dɔliŋɔ, to'dɔ burë 'ba ya ma gba ti kömönnï naga gbï ti töku ni. II Kina me mose gɔmo 'deni zïyï 'dɔ koto nduwë tuwöwö laja laka 'ba Bɔko'ba zi bilaka. Ɔdɔ lïjë ko'dɔkɔ ala ko'dɔkɔ dë pele i'di kpëyï kitigɔ nduwë tiya mo. Oloma ndö tileki dönnï todɔrɔ gɔ lende këny̆ë 'bënnï ga. Kina mï akiyandi 'bï iliya röyï tocɔ lïjë to'dɔ lende 'ba Bɔko'ba. III Kina me mëdï mose gɔmo zïyï römöyï kada mɔtɔ yayi bilaka ti kilagi akiyandi ma laka, tine lïjë ti kebe za tomɔmi bɔ kɔmɔ kiyandi ma konzi ame ga këdï kiya ŋge rɔ wa ma gɔ mïnnï ga ne. Römöyï lïjë o'dɔkɔ ë'bënnï ŋge to'dɔ ako'dɔkɔ 'bënnï ga. IV Gɔ kö'du mo na lïjë ko'dɔkɔ dë kpe toje mbili nnï tuwö dɔ lende ma kodɔrɔ, tine lïjë o'dɔkɔ ë'bënnï ŋge rɔ 'ba bilaka lesi. V Tine nï 'bëyï ïsïkï röyï ŋburu kitigɔ kina gbï 'dɔ tombi gomɔ. Ö'bö nduwë tuwöwö laja laka 'ba Bɔko'ba to'dɔ ndɔbɔ ame ga pili bo ki'di 'deni zïyï ne.

VI Tine 'bama kada 'ba 'dɔ toja dïdï ma timo ɔwɔ dë kpe. Ne dïdï ma ti këdï ŋgï rɔ kpa közï zi Bɔko'ba. VII Mï loma ma bine ëdï 'deni kɔzɔ riŋa döli, ame bɔ mo kogbɔ rönï 'deni ŋbö kömö bi 'ba tote mo ne. Kina me mogbɔ rɔma 'deni tara mï laja koja ma zi Bɔko'ba mo'dɔ wa ame ga bo kose zö ne 'deni pili kote kinza toga kpama gɔ lende abo. VIII Kina ti mo'ja wa ma laka mo ŋgï gɔmo di zi Yësu Kurïsïtö kɔzɔ bɔ riŋa döli ame kolɔlɔ wa 'deni ne tara. Mï kada 'ba burë ŋere Yësu bɔ to'dɔ burë rɔ ma kodɔrɔ ti ki'di kpa közï ma laka ŋgï zö römöyï mo'dɔ lende laka abo 'deni. Bo inza ki'di ŋge kɔtɔ zö tine gbï zi ya ame ga pili këdï ti kɔmɔ ki'di gɔ tileki abo mï dɔliŋɔ nime ne.

Zi Timatiyo

IX Tine opi röyï tɔ kpe ndɔ kako welo zö bine. X Dema ola ma 'deni. Wa 'ba dɔliŋɔ nime na kɔ'ɔ 'deni kulöwö rɔ bo, kina bo këny̆ï 'deni kari Tesalonika. Koresekene ari 'ba bo 'deni Galatiya, kina Tito ari 'deni Dalomatiya. XI Luka na ŋge kileke tö bine.

Kina ɔdɔ këddï kako o'de Marako tïy̆i, bo ti këdï ŋgï rɔ kɔny̆i ma löbu zö mï ndɔbɔ ma. XII Moja

Tukïkö 'deni kari Epeso. XIII Kina ɔdɔ këddï kako o'de bɔŋgɔ 'ba bi këyï ma nima mola Torowa yayi rö 'ba Karopo ne. Kina 'dɔ ko'de buku ma ga gbï, ma dɔ kiteli mo buku ma laka rɔ kilaka naga nima.

XIV-XV Kina i'di kömöyï kandi laka di zi Alesandoro bɔ tapini nima. A nime bo ko'dɔ zö bine ne kpamo ɔ'ɔ ŋgï kɔzɔ ɔtɔ. Ne Bɔko'ba ti kodɔ karama mo 'basi dɔ bo. Kina 'dɔ ki'di kömöyï gbï kandi laka di zi bo, römöyï bo o'ji lende ze nime ŋgï rɔ mbëmbë.

XVI Mï kada ma dɔgba ame koto ma kɔmɔ burë tïyëtï lende ma ne, bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ ɔrɔ dë tö. Ola ma ŋge rɔ dɔ kutu ma. Ne bo Bɔko'ba kola lïjë gɔmo. XVII Tine ŋere Yësu ɔrɔ 'deni tö ki'di tigɔ zö mïyëtï lende abo bɔ löwö pili kuwö. Bo okɔnyi ma 'deni kɔzɔ wa ame kɔmɔ di kpa tabïyö ne. XVIII Mikali 'deni bo ti kokɔnyi ma nduwë mɔmɔ di kpa wa ma kënyë pili ŋbö bo kogba ma mïtɔrɔ mï ŋere löbu abo yayi. Yëë'dï këdï zi bo nduwë rɔ ŋburuŋburu. Amini.

Akumötö

XIX Umötö Purïsïka ni ti Akowila gbï ti bilaka 'ba Onesiporo ga. XX Eraseto oloma 'deni Korinito, tine Turöpïmö ëdï dɔ rɔkɔ'ɔ kina mola bo 'deni Mileto. XXI Tine opi röyï tɔ kpe ndɔ 'dɔ kömö zö bine gba kota kinza kpa dɔlili kömö. Yubulö ni ti Pudënïtö ti Lïnö ti Kolawodiya umötö yi pili. Kina löndö mɔtɔ ga umötö yi gbï pili.

XXII Ŋere Bɔko'ba koloma kö'bö tïyï. Lende këyï abo koloma tiye pili.

Akugu 'Ba Pɔlo Zi TITO

I Ma Pɔlo mugu waraga nime zïyï Tito. Ma bɔ ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba gbï bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö. Bo Bɔko'ba i'di ma 'deni to'dɔ ndɔbɔ abo nime 'dɔ tokɔnyi ya ame ga bo kigeli 'deni ne 'dɔ ki'di dönnï gɔ lende kodɔrɔ abo, kina gbï tikali loma ame bo Bɔko'ba ko'dɔkɔ zïnnï ne. II Mëdï mo'dɔ römöyï ma 'deni ti kɔmɔ ki'di gɔ dïdï ma ŋburuŋburu ma bo këdï ki'di zize. Bo Bɔko'ba o'dɔ bëtï dë, bo iya 'deni mɔlo di bi tisaki mo 'dɔ ti'di dïdï ma ŋburuŋburu zi bilaka abo ga. III Kina ame na 'deni rɔ kada ma laka mo, bo ileme lende 'ba dïdï abo tönë 'deni zize. Lende 'ba dïdï nime Bɔko'ba bɔ tɔmɔ ze di mï tölë i'di 'deni zö, kose gɔmo 'dɔ muwöwö zi bilaka ma laki.

IV Nï Tito na rɔ kole 'ba gbagba ma mï ti'di dɔ gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö. 'Bu ze Bɔko'ba ti Yësu Kurïsïtö bɔ tɔmɔ ze di mï tölë ko'dɔ yëyï döyï ki'di lende këyï koloma tïyï.

Tito Bɔ Laja Mï Dɔyayi 'Ba Kurëtë

V Mola yi mï Kurëtë 'dɔ kileŋo gɔ ndɔbɔ 'ba kanisa laka kina gbï 'dɔ ki'di löbu 'ba dɔ kanisa mï dɔliŋɔ mo ga pili. Kina kɔzɔ ma mose zïyï tikali mo laka gɔ lende 'ba ti'di löbu 'ba dɔ kanisa. VI Löbu 'ba dɔ kanisa 'dɔ këdï rɔ bilaka ame kinza bi ŋgɔrɔ 'ba lende mɔtɔ rɔmo. Kina 'dɔ bo këdï gbï ŋge ti 'ja kɔtɔ, rɔ bɔ ame kole abo ga kuwö dɔ bo laka ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö, tine gbï kinza wa mɔtɔ ame 'dɔ bilaka kususu lïjë timo mï loma 'bënnï ne. VII Löbu 'ba dɔ kanisa 'dɔ këdï rɔ bɔ ame kinza bi ŋgɔrɔ mɔtɔ rɔmo ne römöyï bo na rɔ bɔ koŋgɔ gɔ bilaka 'ba Bɔko'ba. Kina 'dɔ bo këdï rɔ bilaka ame kinza rɔ bɔ to'dɔ mï löbu, rɔ bɔ tënyï welo rɔ 'dïrï. Kina kinza bo kinza gbï rɔ bɔ layi, rɔ bɔ ko'dɔ ya ala gbï rɔ bɔ to'ja yamo ti kɔri ma kënyë. VIII Tine 'dɔ bo këdï rɔ bɔ ko'dɔ ŋba, ko'dɔkɔ ŋge rɔ lende ma laka. Bo këdï rɔ bɔ ma ko'dɔ lende dë rɔ dɔ rumö, tine rɔ bɔ togbɔ dɔ yida rɔ bo ŋge to'dɔ lende laka ame Bɔko'ba ko'dɔkɔ ne. IX Kina 'dɔ bo këdï rɔ bɔ ame kinda'ba laja laka 'ba Bɔko'ba kɔzɔ ma miyandi yi timo. Kɔri nime na ti ki'di bo ŋgï kɔ'bɔ tocɔ bilaka 'ba kanisa ti akiyandi ma kodɔrɔ kina ti lende abo kodowe dɔkɔnyɔ ya ma kinza ko'dɔkɔ lende 'ba Bɔko'ba dë naga nima ŋgï.

X Löbu 'ba dɔ kanisa na 'dɔ këdï kɔzɔ a nime te, römöyï ma konzi mɔtɔ ga uwö dɔ lende 'ba Bɔko'ba dë, ŋgï rɔ bɔ 'bölu bɔ lende yawa. Bɔ 'bölu naga nime ma konzi mo ga di mï Yudayi. XI Lïjë i'di kpa gɔli ma konzi mɔtɔ ga 'deni kɔcɔ yaga di mï kɔri 'ba lende 'ba Bɔko'ba. Tine zïyï 'dɔ koboso kpa akiyandi kënyë 'bënnï nima kɔrɔ yaga, ame lïjë këdï ko'dɔ ŋge to'ja yamo timo ne. XII Römöyï bɔ 'bɔsi 'bënnï mɔtɔ 'ba Kurëtë iya 'deni tönë te, “Bilaka 'ba Kurëtë lïjë ŋgï rɔ bɔ bëtï, bɔ kpa gbörö, bɔ tïkëpï rɔ kuruku ma kënyë.” □□ Lende nime ëdï rɔ ma laka, kina miya zïyï 'dɔ kilende zïnnï rɔ ma kitigɔ 'dɔ lïjë kö'bö ti'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba, kinza lïjë koga kpënnï dë gɔmo. XIV Tine kinza lïjë ki'di dönnï dë gbï gɔ lende yawa 'ba Yudayi naga nima. Kina kinza lïjë kuwö dɔ kö'du ki'di 'ba bɔ kilagi lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba naga nima dë.

XV Lende ma rɔ dömöyï bilaka naga nima na me. Bɔ ame 'deni rɔ ma kɔpɔ kɔmɔ Bɔko'ba, wa mɔtɔ 'ba dɔliŋɔ nime inza kpe ma 'dɔ ki'di bo rɔ ti'da di kɔmɔ Bɔko'ba. Tine ya ma kinza ki'di dönnï dë gɔ lende abo naga nima 'deni pili

rɔ ti'da di kɔmɔ bo. Lende 'bënnï ga 'deni kpaki rɔ ti'da kina dönnï irasi rönï 'deni lïjë ikali lende ma laka dë kpe. XVI Lïjë idewo rönnï rɔ bɔ tikali Bɔko'ba tine ndɔbɔ 'bënnï ga ileme ŋgï lïjë ikali bo Bɔko'ba dë du te. Lïjë uwö dɔ Bɔko'ba dë tine lïjë ebe gbï to'dɔ wa ma bo ko'ji naga. Kina ŋgï lïjë ɔ'bɔ dë kpe to'dɔ wa mɔtɔ rɔ ma laka.

II

Akiyandi Ma Laka

I Tine nï 'bëyï iyandi lïjë to'dɔ wa ame kutï dönï ti akiyandi laka 'ba Bɔko'ba nime ne. II Ilende zi bilaka 'ba kanisa ame ga rɔ bulöbu ne 'dɔ lïjë kogbɔ dɔ yida rönnï, ko'dɔ a ma kodɔrɔ tine dë to'dɔ wa ma rɔ dɔ rumö. Kina 'dɔ lïjë ki'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba ti dökï'dï kɔtɔ gbï tɔ'ɔ bilaka kina tombi gomɔ kinza tola gɔmo.

III-IV Kina 'dɔ kilende gbï zi 'ja löbu mo ga, lïjë 'ba Bɔko'ba na, loma 'bënnï kö'bö rɔ ma laka. Kinza lïjë kö'bö dë rɔ bɔ kore ala rɔ atɔli 'ba layi. Tine zïnnï tiyandi 'ja titi ti lende laka tɔ'ɔ më'dë nnï gbï ti kole 'bënnï ga. V Kina 'dɔ lïjë 'ja titi kogbɔ dɔ yida rönnï ti kinza to'dɔ yërï. Gɔ lïjë ko'dɔ ndɔbɔ 'ba dɔ liŋɔ 'bënnï ga na rɔ ma laka ti mï këyï gbï ti tuwö dɔ më'dë nnï ga. Ame na ŋgï ti ki'di bilaka kiti'ja lende 'ba Bɔko'ba dë kpe.

VI Kina ilende gbï zi yɔbi mo ga togbɔ dɔ yida rönnï ga laka. VII Tine nï 'bëyï 'dɔ kö'bö rɔ bɔ kileme lende laka mï ako'dɔ 'bï pili. Akiyandi 'bï i'di këdï kinza 'bölu kina gbï kinza lende yawa yïmo. VIII Mï akiyandi pili ö'bö ti lende laka ame kinza bilaka ko'ja bi ŋgɔrɔ mɔtɔ 'dɔ kususu yi timo. 'Dɔ bɔ kilagi lende ze naga nima rɔmo kaya ŋgï kikali dë kpe tiya a ma kënyë mɔtɔ ti möyï ze.

IX Kina 'dɔ kilende gbï zi bilaka 'ba kanisa ame ga rɔ bɔ ndɔbɔ zi ya mɔtɔ ga ne. Kina laka 'dɔ lïjë kuwö dɔ bɔ dönnï ga gbï to'dɔ ako'dɔkɔ mo ga pili kinza lende mɔtɔ teyi. X Kina kinza lïjë ko'bali wa mo ga dë gbï. Tine 'dɔ lïjë ko'dɔ wa ame ga gɔ kileme lïjë rɔ bilaka laka zi bɔ dönnï ga mï ndɔbɔ ko'dɔ 'bënnï ne. Kina ti kileme ŋgï akiyandi 'ba Bɔko'ba bɔ tɔmɔ ze di mï tölë nime ëdï rɔ lende laka.

XI Miya te römöyï Bɔko'ba i'di lende këyï abo 'deni zi bilaka pili koyi bi kɔzɔ bi kɔpɔ tara. Römöyï ti lende këyï abo na me bo kɔmɔ dɔkomali bilaka lesi 'deni pili di mï tölë. XII Bo ose 'deni zize 'dɔ dodɔke rɔze ti bërï di mï ako'dɔ ti ako'dɔkɔ 'ba dɔliŋɔ nime. Tine zize toloma mï dɔliŋɔ nime togbɔ dɔ yida rɔze. Kina gbï 'dɔ do'dɔke lende laka toro Bɔko'ba. XIII Römöyï dëdïke 'deni ti kɔmɔ ki'di ti bi koda gɔ kada laka ame 'dɔ Yësu Kurïsïtö kileme rɔ bo rɔ löbu 'ba dɔ wa pili ne. Bo na rɔ Bɔko'ba ze ame rɔ dɔ kiteli, bo kɔmɔ ze 'deni yaga di mï tölë ne. XIV Bo ölë 'deni tutë gɔze di mï lende kënyë pili ti'di ze rɔ ma kɔpɔ rɔ 'ba gbagba bo ga ŋge tönyö gɔ lende ko'dɔ laka.

XV Oto ndose naga nime zi bilaka 'ba kanisa. Römöyï Bɔko'ba i'di közï kakpa 'deni zïyï tocɔ lïjë mï lende laka tamo dönnï gɔ lende kënyë. Tine nï kinza ki'di bɔtɔ mɔtɔ kudölï yi dë.

III

Loma 'Ba Bilaka 'Ba Kanisa

I Iya zi bilaka 'ba kanisa kinza lïjë kola gɔ tuwö dɔ turu ni ti ya ma ti közï kakpa naga dë. Ma laka mo na 'dɔ lïjë koro ya naga nime. Kina 'dɔ lïjë kö'bö ŋburu ndö to'dɔ a ma laka ame ga këdï kiya zïnnï to'dɔ mo ne. II Kinza lïjë kiti'ja bɔtɔ dë, ko'dɔ 'dïrï dë gbï. Tine 'dɔ lïjë kokɔnyi bilaka pili gbï toloma ti kɔmɔ kele.

Ⅲ Römöyï pa mɔlo bine gba kinza dëdïke rɔ 'ba Kurïsïtö dolomake 'deni to'dɔ lende dɔ rumö doroke bilaka dë kina do'dɔke lende laka ɔtɔ dë gbï yɔ. Dö'böke eze ŋge to'dɔ dɔkomali wa ame ga rɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔze ga ne. Dolomake 'deni bine rɔ bɔ ko'dɔ lende kënyë, ti mï kombi. Bilaka o'ji ze, kina ze gbï tara do'jike bilaka. Ⅳ Tine kina me Bɔko'ba kileme akɔ'ɔ abo 'deni gbï ti yëyï mo ame 'dɔ bo kɔmɔ ze di mï tölë. Ⅴ Bo o'dɔ 'deni gɔ mï këyï abo tine inza du te gɔ lende ko'dɔ laka ze ga. Nyï Kɔtɔ Laka abo urögö ze 'deni rɔ ma kɔpɔ yaga di mï lende kënyë ze ga ki'di ze 'deni tëdï rɔ wa la'ja. Ⅵ Bo i'di Kurïsïtö kɔmɔ ze 'deni yaga di mï tölë, bo koja Nyï Kɔtɔ Laka abo 'deni kulöwö kako kila'ba dɔze. Ⅶ Lende këyï abo zize rɔ mbëmbë kina me bo ki'di ze 'deni 'dɔ dëdïke rɔ ma laka kɔmɔ bo. Gɔ kö'du mo na dikalike 'deni ti do'jake dïdï ma ŋburuŋburu ŋgï rɔ apötö. Ⅷ Lende naga nime rɔ ma laka kina 'dɔ koto tiya mo nduwë zi bilaka 'ba kanisa, kinza kudölu ra di dɔ ya ma ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba naga nima lïjë könyö nduwë gɔ to'dɔ ndɔbɔ ma laka mï loma 'bënnï ga ame 'dɔ kokɔnyi bilaka mɔtɔ ga gbï rɔ apötö.

Ⅸ Tine nï 'bëyï kinza konyɔnyɔ röyï dë mï kowasa yawa naga nima ti lende 'ba tïtëtë möyï bulöbu ma mɔlo naga rɔ gögö. Kina gbï kinza kodɔ'bɔ röyï dë ti bɔ këdï kamo ko'dɔ 'dïrï gɔ kö'du ki'di 'ba Musa naga nima. Lende naga nima pili rɔ kö'du yawa okɔnyi bɔtɔ dë kɔtɔ te. Ⅹ Ɔdɔ bɔ mɔtɔ këdï ame këdï ki'di bilaka 'ba kanisa ko'dɔ lamo rɔ gɔ rönnï, ilende zi bɔ mo kola gɔ to'dɔ mo yaga. Ɔdɔ bo kola gɔmo dë ileki kiya gbï zi bo. Tine ɔdɔ bo kö'bö nduwë to'dɔ mo kinza kodɔ'bɔ röyï dë kpe ti bo. Ⅺ Ikali 'deni, lïjë bilaka ma kɔzɔ wa naga nima tara, ölu 'deni yaga di mï kɔri 'ba Bɔko'ba kina ako'dɔ 'bënnï ga ileme lïjë 'deni rɔ bɔ lende kënyë.

Ndose Ma Ŋburuŋburu

Ⅻ Mëdï mo'dɔ toja Arotema mɔtɔga Tukïkö kari zïyï yayi. Ɔdɔ bo kömö 'deni opi röyï ndɔ kako zö Nikopoli. Römöyï mëdï mo'dɔ tari toloma yayi mï kada 'ba bi këyï. ⅩⅢ Kina 'dɔ kopi röyï gbï tokɔnyi Zena bɔ toweli mï burë ni lïjë ti Apolo. Ɔdɔ lïjë këdï ko'dɔ tënyï di zïyï yayi oŋgɔ gönnï laka 'dɔ lïjë këdï ti wa pili ma 'dɔ kokɔnyi lïjë mï liŋgere nima.

ⅩⅣ Iyandi bilaka ze ga 'ba kanisa laka to'dɔ ndɔbɔ 'dɔ lïjë kokɔnyi ya ma këdï rɔ leri 'ba wa. Kina gbï kinza loma 'bënnï këdï ra ŋgï rɔ yawa mï dɔliŋɔ nime.

ⅩⅤ Löndö ame ga pili tö bine ne, umötö yi laka. Kina 'dɔ kumötö ya ama ga yayi rɔ bɔ ki'di dönnï gɔ lende 'ba Kurïsïtö kɔ'ɔ ze kulöwö ne.

Lende këyï 'ba Bɔko'ba koloma tiye pili.

Akugu 'Ba Pɔlo Zi PILEMONA

I Ma Pɔlo bɔ koboso gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö mo tönë, ze ti Timatiyo na me dëdï dugu waraga nime zïyï Pilemona, nï lëpï ze ma dɔ'ɔ kulöwö, II gbï ti lëmï ze Apiya ni ti Akipo bɔ ya lëpï ze, kina gbï ti bilaka 'ba kanisa ame ga këdï kotɔtɔ dönnï liŋɔ 'bï yayi ne.

III Lende këyï ti yëyï 'ba Bɔko'ba 'bu ze ti 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze koloma kɔtɔ tiye.

Akɔ'ɔ 'Ba Pilemona

IV Mï mötu ma pili mö'bö tileki yëë'dï göyï zi Bɔko'ba ma V römöyï ti'di döyï gɔ lende 'ba ŋere ze Yësu muwö 'deni gbï ti akɔ'ɔ 'bï ma zi bilaka 'ba kanisa lëpï ze ga pili. VI Mumötu Bɔko'ba ki'di rɔ kodɔ'bɔ ze mï ti'di dɔze gɔ lende 'ba Kurïsïtö nime ko'de ŋgira'da 'ba akikali ma kalo zïyï mï wa ma laka naga pili ame kina 'deni zize 'dɔ to'dɔ mo dömöyï Kurïsïtö ne.

VII Löndö ma, akɔ'ɔ 'bï i'di ma 'deni ŋgï mëdï lɔ ti lɔŋɔ bi tiliya gɔ ame nï na kocɔ bilaka 'ba Bɔko'ba 'deni le'jete kulöwö mï lende laka.

Ndose 'Ba Pɔlo Zi Pilemona

VIII Gɔ lende mo na ma bɔ löndö yï mï Kurïsïtö, dëne 'dɔ mëdï ŋgï rɔ dɔ kïtëwu ti'di kö'du mo zïyï 'dɔ to'dɔ wa ame ga gɔ ko'dɔ ne. IX Ne tine akɔ'ɔ i'di ma 'deni 'dɔ moma'jo rɔma zïyï. Ma Pɔlo ame ma 'deni pele rɔ bulöbu, kina ma rɔ dɔ kiteli mo ma 'deni mï maboso gɔ lende 'ba Kurïsïtö ne, ti mo'dɔ ŋgï tara. X Moma'jo rɔma zïyï gɔ lende 'ba Onesimo kole ma nime mëdï moja kari zïyï yayi ne. Di dɔ ziŋgiri nime mëdï dɔmo mï maboso bine ne mileki ŋgï yaga rɔ 'bu zi bo. XI Kina kɔzɔ ma tönë pa bo kinza pele mɔlo zïyï rɔ ɔtɔ ne, tine le'jete bo 'deni yaga rɔ a ma laka zïyï gbï zö.

XII Toja bo kari zïyï yayi nime ŋgï kɔzɔ kapa ma na 'deni kari. XIII Mo'dɔkɔ 'dɔ ti'di bo koloma gbɔ gɔ bi 'bï tö bine tokɔnyi ma di mï maboso nime mëdï 'deni yïmo gɔ lende 'ba laja laka 'ba Kurïsïtö ne. XIV Tine kinza ma muwö lende 'bï gba titi mo'dɔkɔ dë to'dɔ a mɔtɔ kinza lende ko'dɔ laka 'bï këdï ra ŋge gɔ ndose ma. Tine mo'dɔkɔ 'dɔ nï na ko'dɔ ë'bï gɔ mïyï. XV Kina mɔtɔga gɔ ame bo kese 'deni titi mbowa yaga di röyï ne bo kileki gbɔ koloma nati ŋburu tïyï, XVI dë kpe nati rɔ atɔli tine 'deni yaga rɔ dɔ kiteli rɔ löndö. Bo 'deni ŋgï rɔ ame mɔ'ɔ kulöwö ne. Kina ti këdï gbï tara zïyï römöyï bo di liŋɔ 'bï tine 'deni gbï yaga rɔ löndö mï Kurïsïtö.

XVII Kina me ɔdɔ kiya te kikali ma ŋgï rɔ lëpï yï, inda'ba bo kɔzɔ ma na kinda'ba. XVIII Ɔdɔ bo kirasi a mɔtɔ zïyï ala bo ko'dɔ wali mɔtɔ momba dɔŋgo'do ma 'deni teyi, ti mopi zïyï.

XIX Ma Pɔlo mëdï mugu a nime zïyï te ti közö, “Ti mopi zïyï.” Dëne nï Pilemona na gɔ kopi zö gɔ dïdï yï, ne miya dë tara.

XX Löndö ma, mo'dɔkɔ yi 'dɔ ko'dɔ kɔzɔ a nime te zö mï möyï ŋere Yësu. Ïyëyï dökï'dï ma kɔzɔ löndö mï Kurïsïtö tara. XXI Mikali ŋgï rɔ ma laka kɔzɔ ame mugu waraga nime zïyï ne ti ko'dɔ ŋgï tara kina gbï rɔ dɔ kiteli. XXII Kina mɔtɔ gbï ileŋo rö zö ndö koda ma yayi. Römöyï mɔtɔga Bɔko'ba ti kuwö mötu 'be kileki ma ziye yayi.

XXIII Epapora ame gbï tö mï maboso bine gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö ne, oja mötö abo zïyï. XXIV Bɔ ndɔbɔ lëpï ze ga Marako ni ti Aritaroko ti Dema ti Luka umötö yi gbï.

XXV Lende këyï 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze koloma kɔtɔ tiye pili.

Akugu Zi EBERE

Lende 'Ba Bɔko'ba

I Pa tönë mɔlo bine Bɔko'ba oloma 'deni rɔ tilende gɔ a ma gege zi 'bu ze löbu ga mï konzi ti bɔ kumë lende ni. II Tine ma gïrï nime mï kada ame 'deni rɔ ŋburuŋburu mo ne, kole abo ame bo ki'di 'deni rɔ bɔ dɔ wa pili ne na bo koja 'deni kako kilende zize. Ti bo na me Bɔko'ba ko'ba wa pili 'ba dɔliŋɔ nime. III Bo na rɔ bi kɔpɔ ma löbu 'ba Bɔko'ba, kïnë bo rɔ kïnë Bɔko'ba. Tigɔ 'ba lende abo na me ki'di wa pili 'deni këdï kö'bö mï gɔ bi mo ga. Bo ako 'deni kurögö ze yaga di mï lende kënyë ze ga na me bo kari 'deni mïtɔrɔ koloma dɔ dörï Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli. IV Bo na Bɔko'ba ki'di 'deni mbiri löbu di dɔ malayika ni kɔzɔ möyï ma ki'di dɔ bo rɔ kole, ame kina mbiri di dɔ möyï malayika ne.

V Me malayika ma yala na Bɔko'ba kilende ra teyi kiya te, “Nï na rɔ kole ma. Tɔne ma na 'deni rɔ 'bu yï”? Me tönë 'dɔ bo kiya gbï te, “Ti mëdï rɔ 'bu zi bo kina ti bo këdï rɔ kole ma,” ne bo iya dë gɔ lende 'ba malayika ma kɔtɔ mɔtɔ.

VI Mï kada nima bo Bɔko'ba këdï ko'dɔ 'deni toja kole dɔndende abo nime kako mï dɔliŋɔ bine ne, bo iya gbï te, “Malayika ma ga pili ti kïlëlu bo.”

VII Lende 'ba malayika abo ga 'ba Bɔko'ba na bo kiya kɔzɔ a nime te, “Bɔko'ba i'di lïjë malayika abo ga rɔ lili, lïjë bɔ laja abo ga rɔ pa'do.” Tine lende ma bo kiya gɔ kö'du 'ba kole abo na te, “Nï Bɔko'ba, kïtï 'bï ti kö'bö rɔ ŋburuŋburu, ko'dɔ lende laka ŋburu mï ŋere löbu 'bï. IX Ako'dɔkɔ 'bï rɔ lende laka, o'ji lende kënyë. Gɔ kö'du mo na me bo Bɔko'ba 'bï ko'dɔ yi mbiri löbu ti lɔŋɔ mo kebe 'ba lëpï yï ga.”

X Bɔko'ba iya gbï te, “Ŋere, nï o'ba wa pili 'deni di bi tisaki mo, dɔyayi ni ti mïtɔrɔ közïyï na ko'ba. XI Lïjë pili ti kote rönnï tine nï 'bëyï ti kö'bö ŋburu. Lïjë ti köndë kɔzɔ bɔŋgɔ, XII ti kuköku lïjë kɔzɔ bɔŋgɔ ŋgɔrɔ, kutë lïjë ti ma la'ja. Tine nï 'bëyï ö'bö te gɔ bi mo, loma 'bï ote rönï dë.”

XIII Malayika ma yala na Bɔko'ba kiya ra teyi te, “Oloma dɔ dörï ma bine ŋbö mi'di yi ka'da bɔ ya 'bï ga”? XIV Ne tine ndɔbɔ 'ba malayika ni 'deni rɔ wa'di? Lïjë na rɔ bɔ ndɔbɔ zi Bɔko'ba, tokɔnyi ame ga këdï kɔmɔ di mï tölë ne.

II

Kɔnyi Löbu 'Ba Bɔko'ba

I Gɔ kö'du mo nati zize 'dɔ dogbɔke rɔze laka gɔ lende laka naga nime duwöke ne kö'bö dɔze kinza debe dɔcɔke ra. II Doŋgɔke 'deni kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ma tönë ga malayika kuwöwö zi 'bu ze löbu ga ne rɔ ma kodɔrɔ. Kina me lïjë ame ga pili kinda'ba dë ala kuwö dɔmo dë ne ndoro mo asi 'deni rönnï. III Tine ze ma 'beze ti dɔmɔke tondo ɔdɔ kiya te debe dilagike kɔnyi löbu 'ba Bɔko'ba nime bo kɔmɔ ze 'deni ti kole abo di mï tölë ne ra yaga? Ŋere Yësu na kuwöwö lende nime 'deni dɔgba. Kina me lïjë ya ma kuwö di kpa bo mo ga ileme 'deni zize ma këdï rɔ ma kodɔrɔ. IV Kina Bɔko'ba ileki gɔmo 'deni gbï teyi, ëdï rɔ ma kodɔrɔ. Bo o'dɔ gɔ kotɔ ma konzi 'deni, bo koza Nyï Kɔtɔ Laka abo zize kɔzɔ ma bo kiteri.

Bɔ Dɔliŋɔ

V Tine malayika na dë bo ki'di rɔ bɔ dɔliŋɔ nime 'dë këdï kako ne, ame mëdï mugu lende mo ziye ne. VI Römöyï ugu 'deni mï gɔ bi mɔtɔ mï buku 'ba Bɔko'ba yayi, iya te, “Bilaka lesi mo ga lïjë wa'di ga na yɔ 'dɔ nï Bɔko'ba komeri lende

'bënnï, ki'di kɔ'ɔ röyï? VII Tondo kileki tigɔ 'bënnï ŋgï ŋge töti titiyi di zi 'ba malayika ni? Tine odɔ rɔ löbu 'deni dönnï ti lende koro mo, VIII ki'di lïjë rɔ bɔ dɔ wa pili."

Iya rönï 'deni bine tëgë, "Bɔko'ba i'di bilaka lesi 'deni rɔ löbu 'ba dɔ wa pili," kinza kola ma kɔtɔ yaga. Ne ma gïrï nime doŋgɔ 'deni bilaka lesi inza ti közï kakpa dɔ ɔtɔ pili na me nati. IX Tine Yësu na do'ja 'deni kinda'ba rɔ löbu ni ti lende koro mo gɔ gomɔ nime bo kombi mï tölë abo ne. Tondo te yɔ na Bɔko'ba kileki bo ŋgï ŋge tötï titiyi di zi malayika ni ŋgï kinza tigɔ 'dɔ bo kölë gɔze bilaka pili.

X Bo Bɔko'ba na ko'ba wa pili ki'di gbï këdï koloma kö'bö mï gɔ bi mo ga. Kina ëdï ŋgï rɔ ma laka 'dɔ bo ki'di Yësu kinda'ba rɔ löbu ma laka abo ti tombi gomɔ. Römöyï Yësu ɔmɔ kole ma konzi 'ba Bɔko'ba 'deni ko'de kako mï löbu abo. XI Bo na ki'di ze 'deni rɔ ma kɔpɔ rɔ bilaka 'ba Bɔko'ba. Kina me ze pili 'deni rɔ kole 'ba 'bu kɔtɔ ti bo. Gɔ lende mo na tïdëkï ze rɔ löndö inza kaya rɔ bo. XII Kɔzɔ ame bo kiya te, "Bɔko'ba, ti miya lende 'ba löbu 'bï zi löndö ma ga. Ti mïlëlu yi mï kpa kotɔtɔ 'bënnï." □□ Bo iya gbï te, "Ti mi'di dɔma gɔ lende 'ba Bɔko'ba." Kina bo kiya gbï te, "Ma na me bine ti kole ame ga Bɔko'ba ki'di 'deni zö ne."

XIV Tine kɔzɔ ame ze kole mo ga nime rɔ bilaka lesi yida rɔze te ti roma teyi ne, gɔ kö'du mo na me Yësu kako 'deni rɔ bilaka lesi kɔzɔ ze te 'dɔ bo kölë gɔ bo kicaca dɔ tigɔ 'ba Satani bɔ dɔ tölë tönë yaga XV 'dɔ kope ze yaga rɔ dɔ ŋgölö di mï loma tö'bö ŋburu rɔ atɔli ze nime bine di zi tikere 'ba tölë ne. XVI Dikali 'deni malayika na dë bo kokɔnyi. Römöyï ugu 'deni mï buku 'ba Bɔko'ba iya te, "Kupö Abarayama ga na bo kokɔnyi."

XVII Omba kina me ki'di 'dɔ bo kako gbï kɔzɔ kïnë ze löndö bo ga te ne 'dɔ bo këdï ti mï këyï ti mï koŋmi to'dɔ ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba laka rɔ bɔ akumu ma löbu 'dɔ ki'di Bɔko'ba kola bilaka abo ga gɔ lende kënyë. XVIII Bo ti kɔ'bɔ tokɔnyi ma Satani këdï kiyari naga 'deni ŋgï römöyï iyari gbagba bo 'deni gbï tara bine bo kombi gomɔ mo.

III

Yësu Ni Ti Musa

I Kina ti kpe löndö ma ga ame pili Bɔko'ba kïdëkï ye 'deni rɔ 'ba bo ga ne, omerike lende 'ba Yësu nime Bɔko'ba koja 'deni zize rɔ bɔ akumu ma löbu dutïke 'deni gɔ lende mo ne. II Ndɔbɔ ame Bɔko'ba ki'di bo teyi ne bo o'dɔ 'deni laka kɔzɔ 'ba Musa ame ko'dɔ liŋɔ 'ba Bɔko'ba ne tara. III Tine rɔ löbu ma 'ba bo mbiri kebe 'ba Musa kɔzɔ ame rɔ löbu 'ba bɔ kubö rö na mbiri kebe 'ba rö mo ne tara. IV Rö pili ëdï ti bɔ kubö mo ga teyi. Tine Bɔko'ba na ki'di wa pili mï dɔliŋɔ nime.

V Musa o'dɔ ndɔbɔ 'deni laka kɔzɔ 'ba bɔ laja tara liŋɔ 'ba Bɔko'ba bo kileme wa ma Bɔko'ba këdï kuwöwö kada mɔtɔ. VI Tine Kurïsïtö o'dɔ ma 'ba bo 'deni laka kɔzɔ kole 'ba bɔ liŋɔ ame bo na mbiri dɔ liŋɔ nima ne. Kina ze na ti dëdïke ŋgï mï liŋɔ abo ɔdɔ kiya te dö'böke ŋgï ti mï këddï ti'di dɔze gɔmo ma dëdï do'jake yëyï di zi Bɔko'ba.

Lömu 'Ba Bɔko'ba

VII Kina kɔzɔ ma tönë Nyï Kɔtɔ Laka kiya te, "Mï kada nime tɔne ɔdɔ kuwöke mugu bo Bɔko'ba kilende ziye VIII kinza kö'böke dë rɔ minyi kɔzɔ 'ba 'bu ye löbu tönë ga bine kilagi Bɔko'ba di yï mökö kudölï bo ne. IX Bɔko'ba iya 'deni te, 'Lïjë o'ja wa ma mo'dɔ zïnnï mï kɔmɔ kɔɔ 'butë sowɔ pele tine lïjë udölï ma 'biri. X Gɔ lende mo na yïmö kata rönnï miya te, "Lïjë uwö dɔma dë, lïjë kö'bö ŋgï ŋburu rɔ tɔcɔ yaga di mï kɔri ma." □ Kina

yïmö kata ŋgï mulömu rɔ dökï'dï kata miya te, “Lïjë inza kɔdɔ du te mï bi 'ba rɔ kindawo ma.” ’ ”

XII Kina me ti löndö ma ga, oŋgɔke rɔye laka kinza nï mɔtɔ kinda'ba dökï'dï kölu dë, ame këdï ki'di yi nï mɔtɔ kö'bö ŋgï kinza ki'di döyï kpe gɔ lende 'ba Bɔko'ba kebe za kaŋgi mökö di rɔ Bɔko'ba bɔ dïdï ne. XIII Rɔ kɔmɔ lëndö löbu nime pili ɔdɔ këddïke gba mï kada mo tönë Nyï Kɔtɔ Laka këdï kïdëkï rɔ “Tɔne” ne, ö'böke tocɔ mï këddï rɔ gɔ rɔye tö'bö mï kɔri 'ba Bɔko'ba kinza lende kënyë kotɔ yi nï mɔtɔ ra kɔwɔ yaga ki'di yi rɔ minyi.

XIV Di bi tisaki mo di'dike dɔze 'deni ŋgï gɔ lende 'ba Bɔko'ba kinza a mɔtɔ ma rɔ ma kïlïkö yïmo. Kina ɔdɔ dö'böke ŋgï nduwë tara rɔ ŋburuŋburu mo dëdïke 'deni rɔ lëpï ma laka zi Kurïsïtö. XV Lende nime iya rönï 'deni te, “Mï kada nime tɔne ɔdɔ kuwöke mugu bo Bɔko'ba kilende ziye, kinza kö'böke dë rɔ minyi kɔzɔ 'ba 'bu ye löbu tönë ga bine kilagi lende 'ba Bɔko'ba ne.”

XVI Tine yë mo ga na rɔ bɔ kuwö lende 'ba Bɔko'ba mo naga nime kebe kilagi ne ya? Lïjë na rɔ ya ame ga pili Musa kokɔkɔ koja yaga di Ezipeto ne. XVII Yë ga na mï Bɔko'ba kata rɔmo kɔmɔ kɔɔ mo 'butë sowɔ ne ya? Lïjë bilaka kɔtɔkɔtɔ naga nime na. Gɔ lende kënyë 'bënnï na lïjë kölë ŋgï pili kote dönnï yï mökö yayi. XVIII Ne ame Bɔko'ba kulömu lïjë kiya te, “Lïjë inza kɔdɔ mï dɔyayi ma ame 'dɔ mi'di lïjë kindawo rönnï di teyi ne,” yë ga na bo këdï kiya? Lïjë bilaka kɔtɔkɔtɔ naga nime na gbï römöyï lïjë uwö dɔ bo dë.

XIX Kina me dikalike 'deni a ma kota lïjë kinza ki'di lïjë kɔdɔ dë mï yayi nima na rɔ tilagi ti'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba.

IV

I Kina me Bɔko'ba kose 'deni zize bine te bo ti ki'di ze dɔdɔke mï bi 'ba rɔ kindawo. Kina ti oŋgɔke rɔye laka kinza nï mɔtɔ kari kolɔ'bɔ 'bëyï ra kɔri kinza ma kɔdɔ yïmo. II Römöyï ze duwöke lende 'ba Bɔko'ba 'deni gbï kɔzɔ 'bënnï 'ba 'bu ze löbu tönë ga. Tine tuwö mo ŋge tara okɔnyi lïjë dë römöyï lïjë i'di dönnï dë gɔmo. Kina me lïjë mo nime ömö ga dë mï bi 'ba rɔ kindawo mo tönë. III Ze ma di'dike dɔze gɔ lende abo 'ba Bɔko'ba naga ze na dömöke 'deni teyi, kɔzɔ ma bo kiya tönë te, “Yïmö ata rönnï mulömu lïjë te, ‘Lïjë inza kɔdɔ mï dɔyayi ma ame 'dɔ mi'di lïjë kindawo rönnï di teyi ne.’ ” Tine bo ote ndɔbɔ abo ga 'deni pili mï kada 'ba to'ba dɔliŋɔ. IV Römöyï ugu 'deni mï gɔ bi mɔtɔ mï buku 'ba Bɔko'ba yayi gɔ kö'du 'ba tö'dö dɔ modɔmorïyö iya te, “Mï tö'dö dɔ modɔmorïyö Bɔko'ba indawo rɔ bo 'deni di pötö ndɔbɔ pili abo ga.” V Kina me kileki kiya gɔ lende 'ba rɔ kindawo nime 'böwu gbï te, “Lïjë inza kɔdɔ mï dɔyayi ma ame 'dɔ mi'di lïjë kindawo rönnï di teyi ne.”

VI Lïjë ma dɔgba mo naga nime kuwöwö lende naga nime zïnnï ne ɔdɔ ga dë du te mï gɔ bi 'ba rɔ kindawo nima gɔ lende kinza kuwö 'bënnï. Ola 'deni zi ya mɔtɔ ga na 'dɔ kɔdɔ teyi. VII Kina me Bɔko'ba koza kada mɔtɔ 'deni kïdëkï möyï mo rɔ “Tɔne” ki'di Dawidi kilende gɔmo tönë bine di pötö kɔmɔ kɔɔ konzi 'deni kiya te, “Mï kada nime tɔne ɔdɔ kuwöke mugu bo Bɔko'ba kilende ziye, kinza kö'böke dë rɔ minyi.”

VIII Ne ma kiya te Yësuwa këdï kokɔkɔ bilaka naga nima ra kömö mï gɔ bi 'ba rɔ kindawo mo nime dëne Bɔko'ba inza kiya lende 'ba kada mɔtɔ kpe. IX Dëmba tine, gɔ bi 'ba rɔ kindawo 'ba Bɔko'ba ëdï ë'bënï ka rɔ ma sari koda ma 'ba

bo ga. X Bɔ ame kari 'deni kɔdɔ teyi ne ti kindawo rönï ŋgï di pötö ndɔbɔ pili kɔzɔ 'ba Bɔko'ba.

XI Kina ti dogbɔke rɔze laka 'dɔ dömöke gɔ bi nima tindawo rɔze kinza nï mɔtɔ kebe kɔcɔ ra yaga gɔ lende kinza kuwö kɔzɔ 'ba 'bu ze löbu ga tönë bine ne. XII Römöyï lende 'ba Bɔko'ba na rɔ dïdï kitigɔ kiteli kulu ma kapa ame këdï kirati bi ŋgï koke mɔrɔ 'ba mï ti kpa dɔmoso ni pili yaga ne. Bo ote gɔ meri ti ako'dɔkɔ 'ba mï dökï'dï bilaka 'doyi. XIII A mɔtɔ inza di mï löŋgö wa naga nime bo ko'ba ne rɔ ma kusu di kɔmɔ bo Bɔko'ba. Wa pili yaga bi kɔpɔ zi bo. Bo na ti kari kititi kpeze pili gɔ nï mɔtɔ kïyëtï gɔ ako'dɔ 'bï.

Bɔ Akumu Ma Löbu

XIV Ne kinza dolake gɔ wa ame di'dike dɔze 'deni gɔmo ne dë kpe. Römöyï le'jete dëdïke 'deni ti bɔ akumu ma löbu ame kari 'deni ŋbö mïtɔrɔ zi Bɔko'ba, omba kina rɔ kole abo Yësu. XV Bo bɔ akumu ma löbu 'beze inza ŋgï tara komeri a mɔtɔ rɔ tikeŋme ze dë. Tine dëdïke 'deni ti bɔ akumu ma löbu ame Satani kopi rönï 'deni gɔmo kiyɔzɔ konya dönï, ko'dɔ a mɔtɔ rɔ lende kënyë dë ne. XVI Kina dakoke ti rɔ dɔ ŋgölö kɔmɔ bo Bɔko'ba 'dɔ bo koŋgɔ lisa 'ba rɔze, ko'dɔ mï këyï zize kokɔnyi ze mï kada mo ame ɔdɔ kömö 'deni dɔze.

V

I Bɔ akumu ma löbu pili igeli di mï löŋgö bilaka lesi ki'di to'dɔ ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba gɔ ya ma laki pili, to'de kpa közï ti akumu toŋma mo zi Bɔko'ba gɔ lende kënyë 'bënnï ga. II Lïjë gbï rɔ bilaka kinza tigɔ, tine lïjë ikali gbï tiliya rönnï zi ma rumö kölu 'deni kinza kikali a mɔtɔ rɔ lende 'ba Bɔko'ba dë naga. III Lïjë bɔ akumu ma löbu ni gbï rɔ bɔ lende kënyë kina lïjë këdï ko'de akumu gbï gɔ lende kënyë ma 'bënnï ga kɔtɔ ti 'ba bilaka ma laki. IV Bɔtɔ mɔtɔ i'di rönï dë gɔ döni rɔ bɔ akumu ma löbu. Bɔko'ba na këdï kïdëkï wa mï ndɔbɔ nime kɔzɔ ame bo kïdëkï Arona ne tara.

V Kina gbï tara Kurïsïtö na dë ki'di rɔ bo mï löbu nime tëdï rɔ bɔ akumu ma löbu. Tine Bɔko'ba na kiya zi bo te, “Nï na rɔ kole ma. Tɔne ma na 'deni rɔ 'bu yï.” Mï akugu mɔtɔ gbï yayi bo iya te, “Ti kö'bö rɔ bɔ akumu ma ŋburuŋburu kɔzɔ 'ba Malekisedeke.”

VII Mï kada 'ba loma abo 'ba Kurïsïtö mï dɔliŋɔ bine bo oma'jo rɔ bo 'deni zi Bɔko'ba rɔ ma kembe ti monɔ römöyï Bɔko'ba na kɔ'bɔ tɔmɔ bo di mï tölë. Akititi abo ga Bɔko'ba uwö 'deni ŋgï römöyï bo uwö dɔ Bɔko'ba. VIII Bo pele rɔ kole 'ba Bɔko'ba tine mï gomɔ nime na bo kikali ŋgï tuwö dɔ Bɔko'ba na tondo. IX Kina ɔdɔ bo kikali 'deni laka tara tine bo na 'deni kileki yaga nati rɔ ŋgira'da 'ba tɔmɔ di mï tölë ma ŋburuŋburu zi ma kuwö dɔ bo naga. X Kina me Bɔko'ba kïdëkï bo 'deni rɔ bɔ akumu ma löbu kɔzɔ 'ba Malekisedeke.

Lende 'Ba Dɔ Kotɔ

XI Mëdï ti lende ŋbaŋi 'dɔ tiya mo ziye gɔ kö'du nime tine a mo bi 'ba tïyëtï mo ziye pele iŋaŋa ma 'deni römöyï kpe dɔye ïrïndï kulöwö. XII Dëne a nime tönë mɔlo bine ne kpe na 'deni le'jete këddï kiyandike ya mɔtɔ ga 'bato. Ne 'böwu o'dɔkɔke gba 'dɔ bilaka na kiyandi ye ti bi tisaki 'ba lende 'ba Bɔko'ba nime. Kpe 'deni ŋgï ka rɔ kole kuru ame kikali tonyo a ma kitigɔ dë këdï kulu ma 'bënï gba rɔ mba ne. XIII Bɔ ame gba rɔ kole kuru këdï kulu 'bënï ŋge rɔ mba ne ikali a ma laka dë mï loma 'bënï. XIV Tine akonyo ma kitigɔ ŋge zi bulöbu ame kinene dɔ wa naga nime 'deni 'doyi mï loma abo kikali ma laka ti ma kënyë mo ne.

VI

I Kina ti, dolake dɔzɔli 'ba akiyandi 'ba Kurïsïtö tönë ga tötï titi gɔze deseke te mbowa dɔgba mï 'ba bulöbu. Akiyandi ma dɔgba tönë kiya rönï bine rɔ dɔ kotɔ di mï lende ma yawa ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba II ti bapatisi ni ti közï ki'di 'ba yëyï mo ti tɔdɔ 'ba töku yaga di mï tölë ti kada 'ba burë ma rɔ ŋburuŋburu ne minza kpe mileki miyandi gɔmo teyi ziye. III Tine deseke mbowa dɔgba. Kina ɔdɔ Bɔko'ba ko'dɔkɔ ŋgï zize wa nime na ti do'dɔke.

IV Ne 'bënnï lïjë ame ga kebe koga kpënnï 'deni gɔ Kurïsïtö ne kɔri mɔtɔ inza kpe zïnnï totɔ dönnï timo. Römöyï pa tönë bine lïjë oloma 'deni mï bi kɔpɔ 'ba Bɔko'ba. Kpa közïmo ga lïjë o'ja 'deni gbï, kodɔ Nyï Kɔtɔ Laka dönnï kɔtɔ tize. V Lïjë kikali laka 'ba lende 'ba Bɔko'ba 'deni gbï yaga ti tigɔ 'ba ŋere löbu abo ame këdï kako ne. VI Tine pele te lïjë ebe 'böwu koga kpënnï gɔmo yaga rɔ dɔ domo. Kɔri mɔtɔ inza kpe zïnnï nati ma 'dɔ lïjë kotɔ dönnï timo, lïjë na 'deni këdï rɔ tutötï kole 'ba Bɔko'ba këdï kodɔ laŋa rɔmo.

VII Ikalike 'deni, yayi ame këdï kuwë mini 'ba tɔrɔ ma këdï ka'di koja akonyo zi bilaka ma korɔ'dɔ mo ga ne na ti yëyï di zi Bɔko'ba. VIII Ne yayi ame kebe koja ma 'bënï rɔ kono ni ti wuru ne ŋgï rɔ a yawa. Usönö 'deni koŋma yaga ti pa'do.

IX Ne kpe löndö ma ga ma mɔ'ɔ ye kulöwö naga nime, kɔzɔ ame dëdï dugu wa naga nime pele kulöwö rɔ ma kata ziye te ne dikali ŋgï kpe ëddï karike ti kɔri ma laka ame rɔ 'ba tɔmɔ di mï tölë ne. X Burë ko'dɔ abo 'ba Bɔko'ba na rɔ ma kodɔrɔ. Bo inza ki'di kɔnyi 'be tönë ko'dɔke zi bilaka abo ga nduwë gba ko'ja kabate ne kudölu di dɔ bo römöyï ileme ŋgï ɔ'ɔke bo. XI Ma diteri 'beze kulöwö ziye nï mɔtɔ önyö ŋburu gɔmo kɔzɔ a nime te 'dɔ kari ko'ja kpa közïmo tönë ga këddï ti kɔmɔ ki'di gɔmo ne ŋgï pili. XII Kinza ko'dɔ tïkëpï dë, oloma kɔzɔ ya ma ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba ti mï këddï naga tara ame lïjë na ko'ja yëyï tönë Bɔko'ba kulömu mɔlo ti'di mo 'deni ne.

Yëyï 'Ba Bɔko'ba

XIII Mï kada nima Bɔko'ba kiya te bo ti ko'dɔ yëyï zi Abarayama ne bo o'dɔ lömu 'deni teyi. Tine a mɔtɔ inza mbiri di dɔ bo Bɔko'ba 'dɔ bo kulömu rɔ bo timo. Gɔ kö'du mo na bo kulömu ti möyï bo Bɔko'ba. XIV Bo iya te, “Ti mo'dɔ yëyï ma laka zïyï. Kupö yï kara konzi.” XV Tine Abarayama oloma ŋgï gɔmo kɔwɔ liya ti mï këddï ŋbö bo ko'ja yëyï nima Bɔko'ba kulömu zi bo ne.

XVI Kina me ma 'beze 'ba bilaka ɔdɔ dëdï do'dɔke lömu möyï ame mbiri löbu di dɔze ne na debeke tulömu rɔze timo tote lende pili. XVII Kina Bɔko'ba kulömu rɔ bo gbï tara gɔ wa ame ga bo kiya ne 'dɔ lïjë ame ga pili këdï ko'ja yëyï abo ne kikali ŋgï bo inza kpe kuyï mï lende abo. XVIII Kina me 'deni yëyï 'ba Bɔko'ba ileme rönï 'deni nati laka ti wa rïyö, lende kiya ni ti lömu abo 'ba Bɔko'ba. Wa rïyö naga nime bëtï inza yïmo kina bo uyï yïmo dë gbï. Kina me ze ma diriŋake 'deni toma kɔnyi di zi bo Bɔko'ba naga ocɔ mï këddï 'deni zize tö'bö ti kɔmɔ ki'di gɔ yëyï nima.

XIX Ze 'deni ti kɔmɔ ki'di gɔ yëyï nime Bɔko'ba kiya te bo ëdï ki'di zize ne. Kɔmɔ ki'di ze gɔmo na 'deni rɔ lösï ame kosi dïdï ze rɔmo kinza darike ra kpe bitɔ di rɔ bo Bɔko'ba. Kɔmɔ ki'di ze nime na kinda'ba ze 'deni ŋgï koto ze ŋbö gönyï bɔŋgɔ 'ba mï rö löbu 'ba Bɔko'ba tɔdɔ mï bi ma koro kulöwö mo. XX Römöyï bɔ mɔtɔ ari 'deni mɔlo dɔgba kɔmɔze yayi. Omba bo na rɔ Yësu ame 'deni

rɔ ŋburuŋburu rɔ bɔ akumu ma löbu kɔzɔ 'ba Malekisedeke ne.

VII

Malekisedeke, Bɔ Akumu

I Malekisedeke nime na tönë mɔlo bine rɔ ŋere 'ba Salema kina bo gbï rɔ bɔ akumu 'ba Bɔko'ba ma mïtɔrɔ. Bo ari kurë dɔ Abarayama ko'ja Abarayama këdï kileki di bi ta'da ŋere mɔtɔ ga bo ko'dɔ yëyï zi Abarayama. II Kina Abarayama koza kapa ma 'butë 'ba wa ma bo kolɔ di mï ya nima ŋgï ki'di zi Malekisedeke. Möyï Malekisedeke nime 'jɔ mo tëgë, “Ŋere 'ba lende laka.” Kina bo gbï rɔ ŋere 'ba Salema ame kiya te, “Ŋere 'ba lende këyï.” III Bo ŋgï kɔzɔ kole 'ba Bɔko'ba tara kö'bö rɔ bɔ akumu rɔ ŋburuŋburu. 'Bu bo ni ti ma bo lende mo iya rönï dë bɔtɔ kuwö gbï ti 'ba 'bu bo löbu ga. Töyö bo ti tölë abo bɔtɔ ikali dë gbï.

IV Ikalike 'deni Malekisedeke rɔ löbu ma dɔ kiteli römöyï Abarayama yï lïŋgï ze i'di kapa ma 'butë 'ba wa ma bo kolɔ di mï ya teyi. V Tine kupö e'be Lëwë ame ga 'deni rɔ bɔ akumu ne lïjë na kö'du ki'di 'ba Musa kigeli 'deni 'dɔ kireke kapa ma 'butë 'ba wa di zi Yudayi lëpï nnï ga. Kina ma lïjë koloma rɔ tireke wa di zi bilaka ame ga ŋgï rɔ löndö lïjë ga ne ko'ja lïjë pili aa rɔ kupö kɔtɔ 'ba Abarayama nime. VI Tine Malekisedeke ame kinza 'ba bo rɔ kupö e'be Lëwë ga ne ogba kapa ma 'butë 'ba wa di zi Abarayama, bo ko'dɔ yëyï zi Abarayama mo tönë Bɔko'ba kiya to'dɔ yëyï teyi ne.

VII Ne dikalike 'deni rɔ ma laka bɔ ko'dɔ yëyï na mbiri kebe bɔ ma ko'dɔ yëyï teyi. VIII Ne ma 'ba bɔ akumu ni lïjë ame gbï rɔ yida 'ba tölë ne na këdï kireke wa di zi lëpï nnï ga. Ma 'ba Malekisedeke mo tönë bo kogba kapa ma 'butë 'ba wa di zi Abarayama ne, ugu yayi iya te, bo ö'bö ŋgï rɔ ŋburuŋburu. IX Tine ti kiya rönï te, kapa ma 'butë 'ba wa nima Abarayama ki'di ne lïjë kupö e'be Lëwë ame ga rɔ bɔ akumu këdï kireke wa di zi bilaka ne kopi 'ba gbagba lïjë ga gbï zi Malekisedeke. X Römöyï mï kada nima Abarayama kondɔsɔ ti Malekisedeke ne öyö 'bu nnï löbu Lëwë dë gba, tine Lëwë ëdï gba rɔ 'bö mï yida rɔ Abarayama.

Bɔ Akumu Mɔtɔ Gbï Kɔzɔ Malekisedeke

XI Bɔko'ba i'di kö'du abo zïnnï Yudayi ti bɔ akumu naga nime di mï kupö lïjë e'be Lëwë ne. Ne ma kiya te a mɔtɔ kɔmɔ dë gba mbowa yaga di mï ndɔbɔ 'bënnï lïjë bɔ akumu naga nime dëne Bɔko'ba inza koja bɔ akumu mɔtɔ kpe 'beri di gɔ dɔtumu ma 'ba Arona ni e'be Lëwë mo naga nima. Ne oŋgɔ bo oja kako kɔzɔ Malekisedeke. XII Kina me dikalike 'deni kɔzɔ ame koja bɔ akumu ma la'ja 'deni ne omba kö'du ki'di ma la'ja ako 'deni gbï. XIII Römöyï ŋere ze mo nime kugu lende naga nime gɔ kö'du mo ne, bo abo di mï dɔ kupö mɔtɔ 'beri. Kupö lïjë inza mɔlo rɔ bɔ akumu. XIV Ikali 'deni pili laka bo di mï kupö e'be Yuda. Dɔ kupö nime tönë mï ti'di bɔ akumu ni bine ne Musa iya möyï mo dë.

XV Kina me kowasa tönë ikala rönï 'deni laka mo kinda yaga gɔ ame bɔ akumu ma kɔzɔ Malekisedeke mo tönë kako 'deni ne. XVI I'di bo dë rɔ bɔ akumu gɔ dɔ kupö bo tine gɔ tigɔ 'ba dïdï abo ame kote rönï dë ne. XVII Römöyï ugu 'deni iya te, “Ti kö'bö rɔ bɔ akumu ma ŋburuŋburu kɔzɔ 'ba Malekisedeke.”

XVIII Kö'du ki'di ma mɔlo tönë inza ti tigɔ kina me kiyese 'deni yaga. XIX Römöyï kö'du ki'di ma mɔlo 'ba Musa mo nime ileŋo ɔtɔ dë. Tine na me Bɔko'ba ki'di a ma laka 'deni zize ti'di kɔmɔze gɔmo

ame kina ko'de ze 'deni ŋgɔsi 'de rɔ Bɔko'ba ne.
XX Kina a mɔtɔ ëdï 'deni gbï bine rɔ lömu 'ba Bɔko'ba. Lömu ma te inza mï ti'di lïjë bɔ akumu ma laki naga nima tönë bine ne. XXI Tine i'di Yësu 'deni rɔ bɔ akumu ti lömu ame kulömu kiya te, “Ma ŋere Bɔko'ba mo'dɔ lömu ma 'deni kina minza kpe muyï yïmo. Ti kö'bö rɔ bɔ akumu ma ŋburuŋburu.” Na me lömu ame Bɔko'ba ko'dɔ 'deni tize gɔ Yësu ne ebe ma tönë bo ko'dɔ ti ya ma dɔgba tönë ga bine ne 'deni.
XXIII Kina mɔtɔ gbï lïjë bɔ akumu ma tönë ga bine ne ŋgï ŋbaŋi römöyï mɔtɔ ga ö'bö tölë ŋgï nduwë koto gɔ ndɔbɔ mo dë kɔwɔ yɔ. XXIV Ne ma 'ba Yësu bo ö'bö ŋgï rɔ ŋburuŋburu, bo olɔlɔ ndɔbɔ pötö bo dë ki'di zi bɔtɔ mɔtɔ. XXV Kina me bo ö'bö 'deni ŋgï ndö 'dɔ tɔmɔ ame ga pili kako 'deni zi Bɔko'ba gɔ kö'du abo ne. Bo oloma 'deni ŋgï kö'bö ŋburu tititi Bɔko'ba gönnï.
XXVI Tine Yësu na 'ba bo rɔ bɔ akumu ma löbu ame kɔ'bɔ ŋgï 'dɔ tokɔnyi ze mï kɔtɔ yaga. Römöyï bo na kɔtɔ laka a mɔtɔ rɔ lende kirasi inza mï bo. Loma abo 'beri di gɔ ma 'beze, ze bɔ lende kënyë ni. Kina me koja bo 'deni di mï tölë kari koloma mïtɔrɔ. XXVII Bɔ akumu ma löbu ma laki pili ö'bö tumu akumu rɔ kɔmɔ lëndö zi Bɔko'ba. Akumu ma dɔgba mo gɔ lende kënyë ma 'ba gbagba lïjë ga tine ma di gɔmo na 'jaa gɔ lende kënyë 'ba bilaka ma laki. Ne ma 'ba Yësu inza mï rïyö tara. Bo umu akumu ma 'ba bo ŋge mï kɔtɔ ŋburu rɔ yida rɔ bo gɔ lende kënyë 'ba bilaka pili. XXVIII Kö'du ki'di ma 'ba Musa tönë i'di ma kinza tigɔ naga ŋgï rɔ bɔ akumu ma löbu. Tine ma di pötö mo na Bɔko'ba ko'dɔ kole abo ŋgï rɔ bɔ akumu ma löbu ti lömu. Bo na koja kole abo ame ŋgï mï kɔtɔ rɔ ma laka rɔ ŋburuŋburu ne.

VIII

Yësu, Bɔ Akumu Ma Löbu

I Ame na rɔ 'jɔ 'ba wa ame ga pili mëdï miya ziye ne. Ze le'jete dëdïke 'deni ti bɔ akumu ma löbu ame kari 'deni koloma mïtɔrɔ dɔ dörï Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli. II Bo na rɔ Yësu. Bo ëdï ko'dɔ ndɔbɔ ma 'ba bo mï rö ame mo ŋgï ko rɔ 'ba Bɔko'ba ne. Ŋere Bɔko'ba na ko kubö abo, inza rɔ ma ko'dɔ 'ba bilaka lesi.
III Bɔ akumu ma löbu pili i'di lïjë 'dɔ ko'de akumu ti kpa közïmo ga zi Bɔko'ba. Kina me dikalike 'deni bo bɔ akumu ma löbu ma 'beze ëdï gbï ti a mɔtɔ ti'di mo zi Bɔko'ba. IV Ma bo këdï koloma ra kö'bö mï dɔliŋɔ bine dëne bo inza rɔ bɔ akumu römöyï bɔ akumu mɔtɔ ga ëdï 'deni gbï mɔlo bine, ame këdï ko'de kpa közï ki'di zi Bɔko'ba kɔzɔ ma kö'du ki'di mo kiya ne. V Tine ndɔbɔ ma 'bënnï 'ba bɔ akumu ame ga bine ne dɔ mbëlï 'ba ame 'dë mïtɔrɔ ne na ka kɔzɔ 'ba Musa tönë ne. Mï kada nima 'dɔ Musa ko'dɔ rö kilaka zi Bɔko'ba ne, Bɔko'ba iya zi bo te, “Oŋgɔ laka 'dɔ ko'dɔ kɔzɔ wa ma tönë mileme zïyï di dɔ döku bine ne.” Tine ma 'ba Yësu ndɔbɔ 'ba bɔ akumu nime ki'di zi bo ne na mbiri rɔ dɔ kiteli di dɔ 'ba bɔ akumu mɔtɔ ga nima gbï kɔzɔ ame lömu 'ba Bɔko'ba ame bo ko'dɔ zize na kulöwö mbiri di dɔ ma tönë 'ba Musa ne tara. Römöyï ɔrɔ 'deni pili dɔ yëyï dɔ kiteli ma 'dɔ Bɔko'ba ko'dɔ zize.
VII Ne ma kiya te a mɔtɔ kɔmɔ dë mbowa di mï lömu ma dɔgba nima bo ti ko'de ma la'ja nime gbï 'böwu gɔ wa'di? VIII Tine ŋere Bɔko'ba o'ja lende ma kɔmɔ di zïnnï lïjë bilaka abo ga na ma 'dɔ ki'di bo kiya lende rönnï te, “Kada mo ti kömö 'deni ame gɔ mo'dɔ lömu ma, ma la'ja tïnnï lïjë bilaka ma ga Yisarele gbï ti e'be Yuda. IX Tine ame inza kpe kɔzɔ lömu ma tönë mo'dɔ bine ti 'bu nnï löbu ga ne, mï kada ma minda'ba

közïnnï moja lïjë yaga di Ezipeto. Lömu ma ame mo'dɔ tïnnï ne lïjë ebe kɔrɔ dë dɔmo na milagi lende 'bënnï ŋgï yaga. X Tine lömu mo tönë 'dɔ mo'dɔ tïnnï lïjë Yisarele kada mɔtɔ ne na me. Ti mi'di kö'du ki'di ma kɔdɔ dönnï koloma mï dökï'dï lïjë. Ti mëdï rɔ Bɔko'ba 'bënnï kina lïjë ti këdï rɔ 'bama ga. XI Bɔtɔ mɔtɔ inza kiyandi löndö ala lëpï nï mɔtɔ kpe 'dɔ tikali ma Bɔko'ba. Römöyï lïjë pili rɔ gönnï, ma titi ti ma löbu pili rɔ gɔmo ti kikali ma ŋgï. XII Kina ti mola lïjë gɔ lende kënyë 'bënnï ga dɔma kudölu yaga di gɔ lende kirasi 'bënnï ga pili.”

XIII Mï lende kiya 'ba Bɔko'ba gɔ lömu ma la'ja nime bine i'di lömu ma dɔgba tönë ŋgï kinda yaga rɔ ma mɔlo. Kina me wa ame 'deni yaga rɔ ma mɔlo köndë 'deni ne ëdï kölu ŋgï yaga.

IX

Bɔ Akumu Ni Ti Rö Löbu

I Lömu ma dɔgba tönë ga bine ëdï gbï ti kö'du ki'di mo ga 'ba mötu ko'dɔ ti rö mo ma bilaka kubö teyi. II Rö kilaka ma tönë mo ko'dɔ ne oke yïmo 'deni rïyö kɔzɔ a nime te. Mï ma yaga mo ame kïdëkï rɔ bi ma koro mo ne na ti a 'ba tüdëyï lamba mo ti tarabiza 'ba maŋgolɔ'bɔ ma këdï ki'di zi Bɔko'ba mo teyi. III Tine mï ama kebe gɔ bɔŋgɔ ma mïyö mo nima yayi ne na kïdëkï rɔ bi ma koro rɔ dɔ kiteli mo. IV Kina ti bi 'ba toŋma akumu ma di mï yamo köbököbö mo tönë teyi toŋma akato kele dɔmo. Kina ti sandu 'ba lömu mo tönë komba rɔmo ti yamo köbököbö ne teyi. Sandu nime na ti lere rïyö mo tönë ga kugu lömu mo dɔmo ne yïmo gbï ti përï 'ba Arona mo tönë kebe kunzï 'deni ne ti kete 'ba akïdëkï rɔ mani mo tönë gbï di mï yamo köbököbö ne yïmo. V Dɔ sandu mo nima tɔrɔ na kïdëyï sasa rïyö mo tönë ga kileme bi loma 'ba Bɔko'ba ne teyi kakala mo ga kutu'bö gɔ bi ame bo këdï kola wa gɔ lende kënyë di teyi ne. Tine ame kada 'ba tïyëtï gɔ wa naga nime rokpe na dë.

VI Kina kiyija wa naga nime pili tara. Kina bɔ akumu ni këdï kari nduwë rɔ kɔmɔ lëndö mï rö ma yaga mo nima to'dɔ ndɔbɔ 'bënnï mo ga. VII Tine bɔ akumu ma löbu mo na ŋge këdï kɔdɔ mï rö ma mïyö mo nima mï kɔtɔ kpökï mï kɔmɔ kɔɔ kɔtɔ. Tɔdɔ abo yayi ŋge ti roma ame bo kumu 'deni gbï gɔ lende kënyë ma 'ba bo ti 'ba bilaka ma laki ame lïjë ko'dɔ ra liwo yayi kinza ma lïjë kikali gɔmo ne. VIII Tine timo na Nyï Kɔtɔ Laka kiya 'deni yaga bi kɔpɔ te, kpadörï 'ba bi loma 'ba Bɔko'ba gba urögö dë yaga ɔdɔ rö ma yaga nime këdï gba kɔrɔ tɔrɔ. IX Ëdï 'deni gbï rɔ akileme zize mï kada ma 'beze nime. Römöyï kpa közï ki'di ni ti roma ma kumu naga nime ɔ'bɔ dë turögö mï dökï'dï kɔpɔ. X Tine lïjë ka ŋge rɔ a 'ba yida rɔ kɔzɔ akonyo ni ma ti akuwë ti dölëtï 'ba közï kurögö. Wa naga nime pili rɔ dölëtï zi bilaka tɔrɔ tötï gɔmo ŋbö Bɔko'ba ko'dɔ wa pili rɔ ma la'ja.

Roma Ti Akumu

XI Tine Kurïsïtö ako 'deni rɔ bɔ akumu ma löbu nati to'dɔ lende laka zize. Rö ma 'ba bo ame bo koja laja yïmo ne na mbiri löbu rɔ dɔ kiteli. Bilaka lesi na dë kubö ti közïnnï, inza gbï rɔ wa 'ba dɔliŋɔ nime. XII Kina me bo kari kɔdɔ 'deni mï bi ma koro rɔ dɔ kiteli mo tönë ŋburu mï kɔtɔ. Bo ɔdɔ ma 'ba bo dë ti roma banya ala roma sa. Tine bo ɔdɔ ti roma 'ba gbagba bo tutë gɔze pili timo ŋburu di mï lende kënyë ze ga. XIII Bɔ akumu ma 'ba dɔliŋɔ nime ulï 'bënnï rɔ roma banya ni ti roma sa ti buruku 'ba kole sa ame koŋma 'deni ne rɔ bilaka ame ga rɔ ti'da di kɔmɔ Bɔko'ba ne turögö mo yaga rɔ ma kɔpɔ. XIV Ne ɔdɔ këdï 'deni tara roma Kurïsïtö ame

kulöwö rɔ dɔ kiteli di dɔmo ne ti kurögö dökï'dï ze ŋgï kɔpɔ yaga 'doyi. Römöyï Nyï Kɔtɔ Laka abo na rɔ ŋburuŋburu ki'di bo 'deni rɔ akumu ma laka zi Bɔko'ba gɔze. Roma bo ti kurögö dökï'dï ze ŋgï di mï lende yawa 'dɔ dojake laja zi bo Bɔko'ba bɔ dɔ dïdï.

XV Kina me bo Kurïsïtö na 'deni rɔ bɔ kpërï ame ko'de lömu ma la'ja 'deni 'dɔ ame ga Bɔko'ba këdï kïdëkï ne ko'ja yëyï ma ŋburuŋburu mo tönë Bɔko'ba ki'di kö'du mo 'deni mɔlo ne. Römöyï tölë 'ba Kurïsïtö utë gönnï 'deni di mï lende kënyë ma mɔlo tönë ga lïjë ko'dɔ ko'ja lïjë këdï gba bïcï lömu ma mɔlo bine ne.

XVI Kina kɔzɔ ame kɔrɔ 'deni dɔ ndose 'ba 'dɔ to'dɔ mo di pötö mo ne ti ko'dɔ rönï ŋgï 'jaa di pötö tölë. XVII Römöyï ɔdɔ bo bɔ kose mo këdï gba ti kɔmɔ bo tara inza ko'dɔ rönï titi tine 'jaa di pötö tölë abo. XVIII Kina me ki'di 'dɔ lömu ma dɔgba tönë ko'dɔ 'bënï rönï 'deni ti roma. XIX Dɔgba mo tönë Musa ïyëtï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba 'deni pili zi bilaka. Bo ogba roma sa kudölö yïmo ti mini, bo kogba kuyu kudödu ti kabi kasi kusu yïmo kulï rɔ buku 'ba lömu gbï rɔ bilaka naga nima. XX Kina bo kiya te, “Ame na rɔ roma ma kudödu lömu 'ba Bɔko'ba ame bo ki'di 'deni zize tuwö dɔmo.” XXI Kina bo kulï roma gbï tara rɔ rö mo tönë ti jama mo ga pili. XXII Mï kö'du ki'di nima wa pili ti këdï ŋge rɔ ma kɔpɔ ti roma. Kina ti kola wa gbï ŋge gɔ lende kënyë ɔdɔ kiya te roma kulöwu 'deni titi du bërï.

XXIII Wa naga nime pili rɔ dɔ mbëlï 'ba wa 'ba mï dɔyayi 'ba mïtɔrɔ. Tine tileŋo lïjë gɔ këdï rɔ ma kɔpɔ kɔmɔ Bɔko'ba na pili te. Ne ma laka mo nime rɔ 'ba dɔyayi 'ba mïtɔrɔ ne o'dɔkɔ rɔ akumu ma laka. XXIV Römöyï bi ma koro mo nima Kurïsïtö kɔdɔ teyi ne inza rɔ ame bilaka lesi na ko'dɔ ti közïnnï ŋge ka rɔ dɔ mbëlï mo ne. Bo ɔdɔ ma 'ba bo 'deni ko mïtɔrɔ bo kɔrɔ 'deni le'jete kɔmɔ Bɔko'ba tilende ti bo gɔ lende ze. XXV Bɔ akumu ma löbu ni ö'bö ma 'bënnï tɔdɔ mï bi ma koro rɔ dɔ kiteli 'bënnï mo nima rɔ kɔmɔ kɔɔ pili ti roma yërï ame kumu ra ne. Tine Kurïsïtö ö'bö ma 'ba bo dë tɔdɔ ti'di roma abo mï konzi kɔzɔ a nima tara. XXVI Ma kiya te këdï ra tara dëne bo ëdï kisaki tombi gɔmo mɔlo di bi tisaki 'ba dɔliŋɔ. Ne kina me 'deni le'jete mï kada ame 'deni rɔ ŋburuŋburu mo ne na bo kako 'deni ti'di rɔ bo rɔ akumu mï kɔtɔ ŋburu tombi lende kënyë 'ba bilaka. XXVII Bilaka nime pili, nï mɔtɔ ëddï kölë ŋge mï kɔtɔ. Di pötö mo na ŋgï rɔ burë 'bï ma Bɔko'ba këdï ko'dɔ. XXVIII Kina gbï tara umu Kurïsïtö 'deni ŋge mï kɔtɔ rɔ akumu tombi lende kënyë 'ba bilaka konzi nime pili. Kina bo ti kɔdɔ 'böwu di gɔmo tine inza kpe 'dɔ tombi lende kënyë, tine 'deni 'dɔ tɔmɔ ame ga pili ti kɔmɔ ki'di gɔ bo ne di mï tölë.

X

Kö'du Ki'di 'Ba Musa

I Dëmba kö'du ki'di 'ba Musa nima ka rɔ dɔ mbëlï 'ba wa ame Bɔko'ba këdï kiteri to'dɔ mo ne. Inza rɔ ma laka mo. Kina me akumu mo ga ö'bö ŋgï rɔ to'dɔ mo nduwë rɔ kɔmɔ kɔɔ. Tine akumu mo nima ti kurögö bilaka tondo rɔ ma kɔpɔ kɔmɔ Bɔko'ba? II Ne ma kiya te këdï kurögö lïjë mo ra ŋgï yaga kɔpɔ di mï lende kënyë 'bënnï mo ga dëne lïjë inza komeri rönnï kpe rɔ bɔ lende kënyë. Dë me pele kpa akumu oke rönï 'deni gbï. III Tumu akumu nduwë rɔ kɔmɔ kɔɔ nime laka mo na rɔ ti'di bilaka tomeri gɔ lende kënyë ko'dɔ 'bënnï ga. IV Römöyï roma banya ni ti sa ɔ'bɔ dë tombi lende kënyë.

V Gɔ kö'du mo na me 'dɔ mï kada ma bo Kurïsïtö këdï ko'dɔ 'deni tako dɔliŋɔ bine bo kiya zi Bɔko'ba te, “O'dɔkɔ a mɔtɔ rɔ

akumu ni ti kpa közï ki'di dë. Tine ileŋo yida rɔ 'deni zö. VI Inza ti mï këyï gɔ akumu ma koŋma pili gbï ti 'ba tombi lende kënyë. VII Kina me miya te, ‘Bɔko'ba, ma na me bine to'dɔ ako'dɔkɔ 'bï kɔzɔ ame kugu rönï 'deni tara ne gɔ lende ma mï buku 'bï.’ ”

VIII Dɔgba mo Kurïsïtö iya 'deni te, “O'dɔkɔ a mɔtɔ rɔ kpa közï ti akumu ala akoŋma ti ame ga 'ba gɔ lende kënyë ne dë. Inza ë'bï ti mï këyï gɔmo.” Tine pele wa naga nime pili këdï ko'dɔ ne ɔdɔ di mï kö'du ki'di. IX Kina me bo kiya te, “Bɔko'ba, ma na me bine to'dɔ ako'dɔkɔ 'bï.” Di bine inda ŋgï bo oke kpa akumu ma mɔlo tönë ga 'deni yaga 'dɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba na kinda'ba pötö mo ti 'bato. X Gɔ ako'dɔkɔ abo 'ba Bɔko'ba nime tumu Yësu Kurïsïtö urögö ze pili 'deni ŋgï yaga rɔ ma kɔpɔ nati ŋburu mï kɔtɔ ŋgï.

XI Bɔ akumu ni ö'bö ma 'bënnï tari rɔ kɔmɔ lëndö tɔrɔ mï rö löbu 'ba Bɔko'ba to'dɔ ndɔbɔ mo, ame kina rɔ tumu roma ne nduwë zi Bɔko'ba. Tine 'dɔ kombi lende kënyë ɔtɔ ŋgï ne inza du te. XII Ne tine Kurïsïtö i'di 'ba bo rɔ bo 'deni mï kɔtɔ kombi lende kënyë ŋburu yaga, bo kari koloma 'deni tɔrɔ dɔ dörï Bɔko'ba. XIII Bo oloma 'deni toda dɔmo ma Bɔko'ba këdï ki'di bo ka'da bɔ ya abo ga. XIV Tumu bo Kurïsïtö nime ŋge 'deni mï kɔtɔ ne urögö ya ma rɔ 'ba Bɔko'ba naga 'deni ŋgï rɔ ma kɔpɔ ŋburu yaga di mï lende kënyë.

XV Kina kɔzɔ ma tönë Nyï Kɔtɔ Laka kiya zize bine, dɔgba mo bo iya te, XVI “Ŋere Bɔko'ba iya te, ‘Lömu ma mo tönë 'dɔ mo'dɔ tïnnï kada mɔtɔ ne na me. Ti mi'di kö'du ki'di ma kɔdɔ dönnï koloma mï dökï'dï nnï.’ ” XVII Kina mɔtɔ gbï bo iya te, “Ti mi'di dɔma kudölu yaga di gɔ lende kënyë gbï ti lende kirasi 'bënnï ga pili.”

XVIII Ne ɔdɔ kina Bɔko'ba kola ze 'deni gɔ lende kënyë kɔzɔ a nime te tine a mɔtɔ rɔ akumu tombi lende kënyë inza kpe nati.

Tömö Zi Bɔko'ba

XIX Kina me ti löndö ma ga, roma Kurïsïtö i'di dɔ ŋgölö 'deni zize tari zi Bɔko'ba. XX Bo unyë kpa kɔri ma la'ja 'ba dïdï 'deni zize ŋbö kala gönyï bɔŋgɔ koro 'ba mï rö löbu 'ba Bɔko'ba mo tönë ti ti'di yida rɔ bo. XXI Dëdïke 'deni gbï ti bɔ akumu ma löbu ame mbiri rɔ bɔ dɔze mï liŋɔ 'ba Bɔko'ba. XXII Kina i'di dakoke ti ŋgɔsi rɔ Bɔko'ba ti dökï'dï kɔtɔ ti ti'di dɔze gɔ lende abo. Dökï'dï ze 'deni yaga rɔ ma kɔpɔ, urögö rɔze 'deni ti mini ma kɔpɔ.

XXIII Kina ti, dönyöke ti nduwë gɔ ti'di dɔze gɔ lende laka nime duwöwöke ne. Römöyï Bɔko'ba ame kiya 'dɔ ti'di wa naga nime pili zize ne lende abo bo uyï yïmo dë. XXIV Kina i'di dolomake ti, ti meri 'ba lëpï ze ga 'dɔ dɔ'ɔke rɔze do'dɔke lende laka rɔ gɔ rɔze. XXV Kinza dolake gɔ kpa kotɔtɔ ze ga dë gbï kɔzɔ ma 'ba ya mɔtɔ ga. Tine zize 'dɔ tocɔ mo nduwë zi lëpï ze ga na laka. Römöyï kɔzɔ ma koŋgɔke kada 'ba burë mo tönë na me kömö ë'bënï 'deni ŋgɔsi.

XXVI Ze ame ga dikalike lende 'ba Bɔko'ba 'deni ne ɔdɔ debe diterike 'böwu to'dɔ lende kënyë rɔ dɔ domo, a mɔtɔ rɔ akumu inza kpe nati ŋgï lipo gɔ lende kirasi ze ga. XXVII A mɔtɔ inza kpe nati zize tine 'deni ŋge ŋgï rɔ toda dɔ karama 'ba pa'do löbu 'ba Bɔko'ba gbɔ ŋgï ti tikere ame këdï kako 'deni toŋma bɔ kilagi lende abo ga ne. XXVIII Oŋgɔke 'deni bɔtɔ ame kilagi kö'du ki'di 'ba Musa ne 'ba bo ŋgï rɔ tölë, a mɔtɔ rɔ mï këyï inza kpe rɔ bo ɔdɔ bɔ kodɔrɔ bïcï lende rɔ bo këdï 'deni rïyö ala mota. XXIX Ne bɔ ame kopɔtɔ ma 'ba bo Kurïsïtö kole 'ba Bɔko'ba ne 'ba bo ti këdï tondo nati yayi? Lïjë bɔ kindiri roma Kurïsïtö ame kina ŋgï kurögö lïjë 'deni yaga rɔ

ma kɔpɔ lömu 'ba Bɔko'ba kɔrɔ 'deni dɔmo ne kina gbï tïnnï lïjë bɔ kiti'ja Nyï Kɔtɔ Laka ame kina ŋgï ko'de yëyï ra zïnnï naga nima 'bënnï ti këdï tondo? XXX Dikalike 'deni bo bɔ kiya te, “Ma na ti mopi dɔkolo. Monda nima ma na ti mileki dɔmo,” tönë bo na me gbï kiya te, “Ŋere Bɔko'ba ti ko'dɔ burë 'ba bilaka abo ga.” □□□ Tine tikere 'ba kinza tila'ba mï kɔmɔ közï Bɔko'ba bɔ dïdï na 'dɔ di'dike këdï kulöwö.

XXXII Omerike gɔ kada ma dɔgba tönë ga bi kɔpɔ 'ba Bɔko'ba koyi ye ne te. Mï kada nima ombike gomɔ 'deni rɔ ma kënyë tine a'da ye dë yɔ. XXXIII Mɔtɔ ga kiti'ja ye kɔmɔ bilaka ma konzi ko'dɔ ye rɔ ma kënyë, kënyï kodɔ'bɔke rɔye ŋgï ti ya mɔtɔ ga ame këdï ko'dɔ gbï tara ne. XXXIV Ombike gomɔ kɔtɔ ti ya ame ga mï maboso ne. Kina ɔdɔ kolɔ e'be ga pele kpe ŋgï le ti mï këyï, ikalike 'deni ma këddïke ti a mɔtɔ ame rɔ ŋburuŋburu ne.

XXXV Kina me kinza kebe kolɔ'bɔke dë 'dɔ ko'jake bi gomɔ 'ba rɔye. XXXVI Ogbɔke dökï'dï ye kitigɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba kina ti ko'jake yëyï abo ame bo këdï ko'dɔ ne ŋgï. XXXVII Kɔzɔ ame tönë mï akugu kiya te, “Ŋge mbowa te yɔ na bɔ ma ko'dɔkɔ tako mo tönë ti kömö ŋgï. Bo inza kigabi. XXXVIII Kina bɔ lende laka ma ga ti kïdïdï ŋgï gɔ ti'di dönnï gɔ lende ma. Ne ɔdɔ mɔtɔ kileki koga kpënï gɔma yïmö inza këyï kpe rɔmo.”

XXXIX Dinzake kpe rɔ bilaka ame 'dɔ kileki 'böwu koga kpënnï gɔ bo kebe kölu yaga ne. Di'dike dɔze 'deni gɔ lende abo kina bo ti kɔmɔ ze ŋgï yaga di mï tölë.

XI

Meri

I Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na rɔ tikali wa ame ga dëdïke ti kɔmɔ ki'di gɔmo ne, kina tikali mo gbï wa ame ga gba kinza ko'ja kïnë mo dë ne ëdï ŋgï rɔ ma laka. II Gɔ kö'du 'ba ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di bo Bɔko'ba ŋgï ti mï këyï rɔ 'bu ze löbu ga ma tönë bine ne.

III Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na me ki'di 'dɔ dikalike Bɔko'ba na ko'ba wa pili naga nime ti lende 'ba kpa bo. Wa ame ga kinza ko'ja kïnë mo dë ne bo o'dɔ kinda yaga ko'ja ti kɔmɔ.

IV Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Abele ko'de kpa közï ki'di ma laka zi Bɔko'ba kebe 'ba Kayina. Kina Bɔko'ba ŋgï ti mï këyï gɔ kpa közi ki'di abo koŋgɔ bo rɔ bɔ lende laka. Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na me ki'di lende 'ba Abele këdï gba kiyandi ze ko'ja bo kölë abo 'deni mɔlo.

V Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di tölë kupö Enoka dë tine kogba bo tara rɔ ma kïdïdï kari tɔrɔ zi Bɔko'ba, kïnë bo kinda dë kpe mï dɔyayi bine. Römöyï mï akugu yayi iya te gba kinza kogba bo dë Bɔko'ba ëdï ti mï këyï rɔ bo. VI Tine bɔtɔ mɔtɔ ɔ'bɔ dë ma 'dɔ kïyëyï dökï'dï Bɔko'ba ŋgï tara kinza ma bɔ mo ki'di dönï gɔ lende 'ba Bɔko'ba. Römöyï bɔ ame këdï kumötu bo Bɔko'ba o'dɔkɔ ki'di dönï ŋgï gɔmo rɔ ma laka Bɔko'ba ëdï kina ti ki'di bi gomɔ 'ba rɔmo ŋgï.

VII Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di 'dɔ Nowa kuwö ma Bɔko'ba kose kpa bilaka 'deni ti wa ame gba rɔ ma kɔwɔ bo ko'ja kïnë mo dë ne, ki'di bo ko'dɔ sorope löbu tɔmɔ rönnï yïmo ti bilaka abo ga. Ti'di dɔ abo 'ba Nowa na kileme ma laki ŋgï pili rɔ bɔ lende kënyë kina ki'di Bɔko'ba koŋgɔ bo rɔ bɔ lende laka.

VIII Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Abarayama kuwö dɔ Bɔko'ba kënyï di mï dɔyayi 'bënnï kari mï gɔ bi ame 'dɔ Bɔko'ba kari ki'di 'jaa zi bo rɔ yayi abo ne. Bo

ënyï ŋgï di mï dɔyayi 'bënnï bo kari kinza ma bo kikali bi ma bo këdï kari teyi mo. IX Gɔ ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba Abarayama oloma 'deni mï rö kilaka kɔzɔ bɔ löwö mï yayi nima Bɔko'ba kiya 'deni ti'di mo zi bo ne. Yisika ni ti Yakoba oloma 'deni gbï yayi tara kɔzɔ bɔ löwö ko'ja Bɔko'ba kiya ra ŋgï te yayi nima ti këdï rɔ ë'bënnï. X Römöyï Abarayama ëdï ti kɔmɔ ki'di gɔ toloma mï gawo ame bɔ kiteri mo ti bɔ kubö mo na rɔ ŋere Bɔko'ba ne gɔ kö'bö ŋgï ŋburu gɔ bi mo.

XI Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Abarayama kebe köyö kole ko'ja Sara kɔrɔ ra pa tara rɔ kɔtɔ bo köndë abo 'deni kote. Bo omeri ŋgï wa ame Bɔko'ba kose 'deni zïnnï ne ti ko'dɔ rönï ŋgï rɔ ma laka. XII Gɔ lende mo na me Abarayama kɔtɔ kpökï mo tönë köndë 'deni yaga rɔ töku ne kupö mo kënyï kara ŋgï konzi kɔzɔ këlu 'ba mïtɔrɔ ni ti yayi lida 'ba kpa mini löbu ame bɔtɔ kɔ'bɔ dë tïtëtë mo ne tara.

XIII Lïjë bilaka naga nime ölë ga 'deni pili mï meri 'bënnï mï ti'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba gba kinza ma lïjë ko'ja yëyï löbu mo tönë Bɔko'ba kiteri 'deni 'dɔ ti'di mo zi bilaka abo ga ne. Tine lïjë o'ja 'deni ŋge tara rɔ ma kɔwɔ na lïjë ŋgï ti mï këyï gɔmo. Rönnï aya dë di bi tïdëkï lïjë rɔ bɔ löwö mï loma 'bënnï mï dɔyayi nime bine XIV ame kinda ŋgï lïjë ëdï toma yayi mɔtɔ ame gɔ këdï zïnnï rɔ ë'bënnï ne. XV Dɔyayi ame lïjë kola 'deni gönnï ne na dë kpe lïjë këdï komeri. Ma kiya te na lïjë këdï komeri lende mo ra dëne lïjë ti kënyï kuyï dönnï kileki kari teyi. XVI Tine lïjë o'dɔkɔ dɔyayi ma laka ame kina rɔ dɔyayi 'ba mïtɔrɔ ne. Kina rɔ Bɔko'ba aya dë gbï di zïnnï gɔ ame lïjë këdï kïdëkï bo rɔ Bɔko'ba 'bënnï ne römöyï bo ileŋɔ gawo 'deni zïnnï koda lïjë.

XVII-XVIII Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Abarayama ko'de Yisika toŋma mo rɔ akumu zi Bɔko'ba. Bɔko'ba iya 'deni mɔlo zi bo te, “Ti Yisika na ti mi'di yi këddï rɔ 'bu löbu zi ma konzi.” Tine pele tara ɔdɔ Bɔko'ba kënyï kiyɔzɔ meri abo bo ilagi dë di bi to'de kole kɔtɔ kpökï abo nima rɔ akumu zi Bɔko'ba. XIX Bo ïyënï ŋgï Bɔko'ba ti kɔ'bɔ toja Yisika yaga di mï tölë. Kina me kɔzɔ dɔŋgala mo ŋgï tara Bɔko'ba oja Yisika 'deni yaga zi bo di mï tölë.

XX Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na me ki'di Yisika kose gɔ yëyï ame ga Bɔko'ba këdï ko'dɔ zi kole abo ga Yakoba ni ti Esawu kada mɔtɔ ne.

XXI Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Yakoba ko'dɔ yëyï dɔ kole rïyö 'ba Yesepa ga mï kada 'ba tölë abo. Bo ënyï 'deni kogbɔ rɔ bo ti përï abo bo kumötu Bɔko'ba.

XXII Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Yesepa ɔdɔ bo kɔ'bɔ tölë 'deni kiya tɔdɔ 'ba Yisarele di Ezipeto bo kose zïnnï 'dɔ lïjë kombi kiliŋba bo kari timo.

XXIII Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di 'bu 'ba Musa ni ti ma bo kusu dɔ bo ŋbö nyepe mo mota mï kada ma köyö bo ne. Lïjë oŋgɔ bo rɔ kole ma kele kina ŋgï i'di lïjë kere rönnï dë kpe di zi lende 'ba bɔ dɔliŋɔ.

XXIV Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Musa kilagi kinza kïdëkï bo dë rɔ kole 'ba nyiti 'ba bɔ dɔliŋɔ 'ba Ezipeto nima ko'ja bo kïyöbu 'deni yaga ne. XXV Bo oza abo rɔ tombi gomɔ ti bilaka 'ba Bɔko'ba di dɔ ame 'dɔ bo koloma ŋge mbowa rɔ lɔŋɔ mï lende kënyë. XXVI Bo omeri 'deni ŋgï tombi gomɔ 'ba ti'ja kɔzɔ 'ba Kurïsïtö ame Bɔko'ba këdï koja ne na laka di dɔ mɔri mbëmbë 'ba mï dɔyayi 'ba Ezipeto. Römöyï bo ëdï ti kɔmɔ ki'di 'dɔ to'ja bi gomɔ 'ba rɔ bo di zi Bɔko'ba.

XXVII Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Musa kënyï kola

Ezipeto. Bo ere a mɔtɔ rɔ dökï'dï kata 'ba bɔ dɔliŋɔ nima dë kpe. Bo ö'bö ŋgï ti mï këddï kɔzɔ iya te bo o'ja kïnë Bɔko'ba kinza ko'ja dë mo nime 'deni tara. XXVIII Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Musa kiyija gɔ to'dɔ karama 'ba Pasaka zi Yisarele. Bo iya zïnnï gɔ lïjë kulï roma gɔ kpadörï 'bënnï ga kinza malayika 'ba tölë kɔdɔ kupö kole dɔndende 'bënnï ga ra.

XXIX Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Yisarele ŋgï kumu dɔ Yöpö Kasi kebe mï dɔyayi ma këlë. Tine ɔdɔ Ezipeto kɔdɔ ma 'bënnï yɔ na mini kileki ŋgï pi'di kote dɔmo pili yaga.

XXX Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di tëlï 'ba Yereko kulöru ko'ja Yisarele kiliŋgere 'deni kuru dɔmo ŋbö tö'dö mo dɔ modɔmorïyö. XXXI Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di Raba 'ja bɔ rɔnyɔ tönë kɔmɔ ŋgï kinza kupö nï dë kɔtɔ ti bɔ kinza kuwö dɔ Bɔko'ba naga nima. Römöyï lɔko na kota bɔ kore 'ba Yisarele rɔ ŋba.

XXXII 'Dɔ mïlërï nduwë timo? Tine kada ɔ'bɔ ma dë kpe 'dɔ mïyëtï gɔ lende 'ba Gideni ni ti Baraka ti Samosona ti Yepete ti Dawidi ti Samölë gbï ti bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba mɔtɔ ga. XXXIII Mï ti'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba lïjë o'dɔ ya 'deni ti bɔ dɔliŋɔ pili lïjë ka'da. Lïjë o'dɔ lende laka 'deni lïjë ko'ja yëyï mo tönë Bɔko'ba kose zïnnï ne. Lïjë otomo kpa tabïyö ni 'deni teyi, XXXIV lïjë kïyölu pa'do ma löbu naga, lïjë kɔmɔ di kpa kulu. Lïjë rɔ ma keŋme tine lïjë ebe kitigɔ yaga. Lïjë embe kɔzɔ ɔtɔ di mï ya lïjë ka'da bɔ kanya 'ba bɔ löwö ni ŋgï lïjë koga kiriŋa. XXXV Ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bɔko'ba na ki'di 'ja mɔtɔ ga kogba bilaka 'bënnï ga ame pa rɔ töku ne kindiŋi kïdïdï yaga zïnnï. Tine mɔtɔ ga ilagi 'bënnï dɔ ŋgölö na kölë ŋgï mï aŋɔŋi 'dɔ koja lïjë 'jaa mï lɔŋɔ ma laka di pötö tölë. XXXVI 'Ba ya mɔtɔ ga opɔtɔ komba. Kudödu mɔtɔ ga ti ziŋgiri ku'du mï maboso. XXXVII U'du lïjë ti döku kotopa mïnnï rïyö kupö lïjë ti mbele. Lïjë kulë ŋgï tara rɔ gɔ ŋbululu ŋge ti kilaka banya ni ti kamölö na gönnï kɔzɔ bɔ lisa kodɔ gomɔ rönnï ko'dɔ kpɔŋi rönnï nime te. XXXVIII Dɔyayi ma kele kɔ'bɔ tïnnï inza. Lïjë koloma ŋgï rɔ tulë kebe yï mökö kebe mï löŋgö döku ni. Bi 'ba loma 'bënnï kö'bö ŋgï mï tï'börö ni ti gö.

XXXIX Ti'di dönnï gɔ lende abo 'ba Bɔko'ba i'di bo ŋgï ti mï këyï rönnï. Tine pele yëyï mo tönë Bɔko'ba kose ne lïjë o'ja dë gba. XL Römöyï Bɔko'ba iteri a ma laka 'deni zize 'dɔ to'dɔ ze pili rɔ löbu kɔtɔ tïnnï.

XII

Loma Dɔ Dörï Bɔko'ba

I Ma 'beze tine lïjë bɔ laja ma konzi tönë ga dɔgba bine ne na këdï 'deni nati rɔ tidayi ze. Kina ti, donake wa ame ga këdï ki-rakpa rönnï kpa kɔri zize ne ti pili yaga. Dopepeke rɔze yaga di zi lende kënyë nime könyö 'deni ŋgï gɔze ne. Dogbɔke rɔze laka 'dɔ dolɔlɔke di mï riŋa dölï nime mï loma ze. II Di'dike kɔmɔze ti kö'bö ŋburu dɔ Yësu ame bo na kodɔrɔ kɔri 'deni zize ti'di dɔze gɔ lende abo kokɔnyi ze 'deni gbï yïmo ne. Pele mï tutötï bo tönë bo asi dë yaga di rɔ ndɔbɔ abo. Lende 'ba lɔŋɔ nime këdï koda bo i'di rɔ bo ŋgï kaya dë di bi tölë dɔ ŋgërï. Kina me le'jete bo këdï koloma 'deni dɔ dörï Bɔko'ba.

III Omeri gɔ gomɔ nime Yësu kombi di kpa közï bɔ ndo'ji bɔ lende kënyë ni ne te. Kina kinza ki'di dökï'dï yï kombi dë kidaki ŋgï. IV Rɔ kopi 'bï mï lende kënyë ömö dë gba mï tölë. V Lende 'ba dökï'dï këddï tönë kiya zize bine

kɔzɔ kole tara ne udölu 'deni di dɔye? Ame kiya te, “Kole ma, ɔdɔ bo Bɔko'ba kileki ndoro 'bï döyï kinza keŋge dë yaga di rɔmo. Kina ɔdɔ bo kamo döyï kinza kotɔ dë ŋgï kporo. VI Römöyï ya ame ga pili bo kɔ'ɔ ne na bo këdï kamo dɔmo tara mɔlo. Ame ga bo kɔ'ɔ rɔ kole abo ga ne bo ëdï kiyandi mɔlo tara bo ko'dɔ yida rɔmo.”

VII Ombi gomɔ 'bï ga ti pili ti mï këddï römöyï 'bu na këdï rɔ tiyandi yi. Gomɔ nime i'di 'deni ŋgï kinda Bɔko'ba na këdï rɔ tiyandi yi nï kole abo. Tara ne kole mɔtɔ ëdï ame 'bu mo kiyandi dë ko'dɔ yida rɔmo? VIII Ɔdɔ kiya te kɔmɔ ma 'bëyï ŋgï du di mï gomɔ nime kinza ma ko'ja yi dë kɔzɔ 'ba kole ma laki, nï ma 'bëyï nima ti kinza rɔ kole ma laka ɔtɔ. Nï kole mï maŋba na ka. IX 'Bu ze ga ma mï dɔliŋɔ nime bine iyandi ze ko'dɔ yida rɔze kɔ'ɔ na doroke lïjë. Ne 'bu yï ma löbu nime mïtɔrɔ ne ebe koro bo dë gɔ wa'di 'dɔ ko'ja dïdï ma ŋburuŋburu? X 'Bu ze ga ma mï dɔliŋɔ nime bine iyandi ze ti to'dɔ yida rɔze kɔ'ɔ gɔ wa ame ga lïjë ko'dɔkɔ gɔ ko'dɔ laka zïnnï ne. Ne ma 'ba Bɔko'ba bo ëdï ko'dɔ rɔ lende laka zize gɔ dëdïke gbï rɔ ma laka kɔzɔ 'ba bo. XI Ɔdɔ akiyandi kömö zïyï mɔtɔ ebe kinda za yaga 'böwu rɔ gomɔ kinza kpe rɔ lɔŋɔ. Tine ame ga kiyandi 'deni laka timo ti ko'ja kpa közïmo ŋgï rɔ lende këyï 'ba bɔ lende laka ni.

XII Kina ti, ombi kɔnyɔ yï ma kilada 'deni mo nima tɔrɔ kogbɔ ndïyï ma kidaki nima yaga kitigɔ. XIII Ileŋo kɔri kodɔrɔ zi ndïyï kinza ma ka'bo naga keŋme ra bërï, tine kileŋo lïjë yaga.

Loma Ti Lende Këyï

XIV Ogbɔ röyï toloma mï lende këyï ti ya ma laki pili to'dɔ mo ŋge rɔ lende laka 'ba Bɔko'ba. Römöyï ɔdɔ ko'dɔ dë tara to'ja Bɔko'ba zïyï na ti kinza nati. XV Oŋgɔ röyï laka kinza kebe kɔcɔ ra yaga di mï kɔri 'ba lende këyï 'ba Bɔko'ba. Nï mɔtɔ oŋgɔ laka kinza kebe konza ŋgira'da ma kata ne ra kebe tirasi bilaka. XVI Oŋgɔ laka kinza këddï ra rɔ bɔ yërï ala kɔzɔ Esawu bɔ kinza koro Bɔko'ba tönë kugö rɔ löbu abo 'ba kole dɔndende ŋgï dɔ lebe kɔtɔ 'ba akonyo ne. XVII Ikali 'deni, di pötö mo 'böwu bo ileki tëgë 'dɔ 'bu bo ko'dɔ yëyï zi bo. Tine ilagi ŋgï yaga di zi bo römöyï ɔ'bɔ dë kpe zi bo tuyï yïmo bo koma pele ti tɔlɔ kɔmɔ bo.

XVIII Inzake kɔzɔ 'ba Yisarele tönë ga lïjë kako kömö ŋgï dɔ wa ame lïjë ko'ja ti kömönnï kuwö gbï ne. Lïjë ako 'deni kömö dɔ döku 'ba Sinayi ti pa'do köbö gbï ti mandölu ti lili ma kembe XIX ti birɔ tapi 'ba tɔtɔti ti mugu Bɔko'ba ma kilende. Kina ɔdɔ lïjë kuwö 'deni tara tine lïjë oma'jo rönnï zi bo kinza ki'di bo kilende dë kpe zïnnï. XX Römöyï kö'du ki'di abo mo ga itigɔ ra kulöwö. Ame kiya te, “Ɔdɔ a ma kɔzɔ banya ni ti kamölö ni pele kosa rɔ döku nima ku'du ŋgï kupö yaga ne.” XXI Kïnë mo i'di bilaka kere kulöwö, Musa kiya ŋgï te, “Ma rɔ tikere. Rɔma ëdï kïlë'dï.”

XXII Tine kpe ma 'beye ömöke 'deni dɔ döku 'ba Ziyona, gawo Yerosalema ame mo mïtɔrɔ, liŋɔ 'ba Bɔko'ba bɔ dïdï ne, ti tïndï 'ba malayika ma konzi. XXIII Ömöke 'deni mï ŋbele 'ba kole dɔndende 'ba Bɔko'ba ame ga kugu möyï mo 'deni mï buku 'ba dïdï ne. Ömöke 'deni zi Bɔko'ba bɔ to'dɔ burë kodɔrɔ dɔ bilaka pili, gbï zi bɔ lende laka ma mɔlo tönë ga bo ki'di lïjë 'deni këdï kɔzɔ bo gbï tara ne. XXIV Ömöke 'deni gbï zi Yësu bɔ ko'de lömu la'ja zize, roma bo kulï 'deni rɔze turögö ze. Roma nime udu dë kɔzɔ 'ba Abele, tine udu 'ba bo gɔ wa ma laka zize.

XXV Oŋgɔke rɔye laka kinza

kebe kilagike lende 'ba Bɔko'ba ame bo këdï kilende ziye ne dë. Ya ma dɔgba tönë ga kilagi lende abo di dɔ döku bine ne, lïjë okpe dë du te yaga di mï gomɔ mo. Ne ɔdɔ dilagike ma 'beze lende ame di mïtɔrɔ ne, ti döpuke yala di kpa gomɔ mo? XXVI Mï kada nima yayi mugu bo ma kudu iyaya yayi 'deni. Kina me le'jete bo iya te, “Ti miyaya dɔyayi ni ti mïtɔrɔ ŋge mï kɔtɔ nati.” □□□ Tine ame bo iya te, “Ŋge mï kɔtɔ nati.” Omba kina me kileme 'deni wa naga nime pili ko'ba ne ti kiyaya gɔmo 'deni ŋgï kona yaga, tine 'dɔ ma kinza kiyaya mo ga na ŋge koloma.

XXVIII Kina dolomake ti, ti mï këyï. Bɔko'ba ëdï ki'di ŋere löbu abo zize ame kinza kiyaya dë ne. Doroke bo Bɔko'ba ti dumötuke bo kɔzɔ ako'dɔkɔ abo. XXIX Römöyï bo Bɔko'ba ze na rɔ pa'do ma kitene wa kudï 'doyi.

XIII

Ndose

I Ö'böke ti ŋburu tɔ'ɔ löndö ye ga. II Kinza kolake gɔ tota bɔ löwö rɔ ŋba dë. Römöyï ya mɔtɔ ga pele ota malayika 'deni rɔ ŋba kinza ma kikali gɔmo. III Omerike ya ma tönë ga koloma mï maboso ne te, ŋgï kɔzɔ iya te kpe na mï maboso tïnnï tara. Omerike ya ma tönë ga mï gomɔ ne te, ŋgï kɔzɔ iya te kpe na 'deni mï gomɔ kɔzɔ 'bënnï tara.

IV Rɔ kogbe ki'di lende mo këdï rɔ ma koro. Më'dë ni ti 'ja kinda'ba ga lende mo laka. Römöyï Bɔko'ba ëdï kodɔ karama dɔ bɔ yërï ni kada mɔtɔ.

V Kinza kö'bö dë tombi dökï'dï yï gɔ lende 'ba gïrïsï. Wa ame këddï 'deni timo i'di lende mo kɔ'bɔ yi. Römöyï Bɔko'ba iya 'deni te, “Minza mola yi. Minza milagi di röyï.” □ Kina dolomake ti, ti mï këddï gɔ diyake te, “Ŋere Bɔko'ba na rɔ bɔ kɔnyi ma. Minza mere kpe. Bilaka lesi inza kɔ'bɔ to'dɔ ɔtɔ zö.”

VII Omerike bɔ dɔ kanisa ma mɔlo tönë ga koloma rɔ tiya laja 'ba Bɔko'ba ziye ne te. Loma 'bënnï ga ti tölë mo, omerike te. Kina 'dɔ kinda'bake gbï kɔzɔ ma 'bënnï tara mï ti'di dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba. VIII Römöyï Yësu Kurïsïtö uyï rönï dë. Bo ö'bö 'deni tara tipiyara ene gbï tara tɔne nduwë ŋbö rɔ ŋburuŋburu.

IX Kinza kolake dɔ kupö akiyandi ma löwö mɔtɔ ga dë kotɔ ye yaga di mï kɔri. A ma 'dɔ ki'di dökï'dï këddï ziye na rɔ lende këyï 'ba Bɔko'ba. Dölëtï gɔ lende 'ba akonyo naga nima okɔnyi lïjë bɔtɔ bɔ koro mo ga dë du te.

X Ma 'beze dëdïke 'deni ti kpa közï ki'di zi Bɔko'ba ame lïjë bɔ akumu mo tönë ga mï rö mo yayi ne kosa akonyo mo dë du te kpënnï. XI Bɔ akumu ma löbu 'bënnï mo ga ö'bö to'de roma yërï na mï gɔ bi ma koro mo rɔ kpa közï ki'di zi Bɔko'ba gɔ lende kënyë 'ba bilaka. Tine yida mo oŋma ŋbö yaga mökö di mï taya 'bënnï mo. XII Kina me 'deni gbï tara, Kurïsïtö ölë 'deni ŋbö mökö yaga di mï gawo 'dɔ roma bo kurögö bilaka pili yaga kɔpɔ. XIII Kina ti, dënyïke dɔdɔke yaga di mï taya 'ba bɔ mo ga darike zi bo 'dɔ laŋa tönë kodɔ rɔ bo ne kodɔ gbï rɔze. XIV Römöyï dinzake ti gawo ma ŋburu mï dɔyayi bine. Dëdïke rɔ toma gawo ame këdï kako 'jaa kada mɔtɔ ne.

XV Kina ti, gɔ lende 'ba Yësu dö'böke ti ŋburu tülëlu Bɔko'ba. Akïlëlu na rɔ kpa közï ki'di 'beze 'ba ya ma këdï kïdëkï bo rɔ ŋere naga. XVI Tine kinza kola gɔ to'dɔ lende laka ti tokɔnyi bilaka dë römöyï kina rɔ kpa közï ma kïyëyï dökï'dï Bɔko'ba.

XVII Ya ame ga mbiri rɔ bɔ dɔye mï kanisa ne, uwöke dɔmo. Lïjë na këdï koŋgɔ gɔye römöyï lïjë na

ti kïyëtï gɔ lende 'be ga kada mɔtɔ kɔmɔ Bɔko'ba. I'dike lïjë ko'dɔ ndɔbɔ nime ti mï këyï kinza meri gɔ lende 'ba kinza tuwö dönnï. Römöyï ma tara inza kokɔnyi ye.

XVIII Umötuke nduwë gɔze. Dikali ŋgï dinza rɔ to'dɔ lende kënyë, tine do'dɔkɔ loma ze gɔ kö'bö rɔ ma laka. XIX Kina ma rɔ dɔ kiteli mo mititi ye pili 'dɔ kumötuke gɔma gɔ Bɔko'ba kileki ma welo ziye yayi.

Mötu

XX Ee, bo Bɔko'ba bɔ lende liya kokɔnyi ye. Bo na kombi Yësu ŋere ze bɔ kɔnyi ma löbu koja yaga di mï tölë gɔ lende 'ba roma Yësu ame lömu ma ŋburuŋburu abo kɔrɔ 'deni ŋburu dɔmo ne. XXI Bo ki'di lende laka abo ti pili ziye to'dɔ ako'dɔkɔ abo. Bo ki'di Yësu Kurïsïtö ko'dɔ ndɔbɔ mïze 'dɔ dïyëyïke dökï'dï bo. Rɔ löbu këdï zi bo Yësu nduwë rɔ ŋburuŋburu. Amini.

XXII Löndö ma ga, mugu wa naga nime 'deni ti'di dökï'dï këddï timo ziye. Moma'jo rɔma ziye, uwöke dɔmo ti mï këyï römöyï lende mo ka le ŋgï mbowa. XXIII Mi'di ame ziye tikali mo, ope löndö ze Timatiyo 'deni yaga di mï maboso. Ɔdɔ bo kömö gïrï naga nime zö bine, ti dari kɔtɔ ti bo ziye yayi.

XXIV Umötöke bɔ dɔ kanisa ma yayi naga nima pili ti möyï ma ti bilaka 'ba Bɔko'ba pili. Bilaka ma Italiya umötö ye.

XXV Lende këyï 'ba Bɔko'ba koloma tiye pili.

Akugu 'Ba YAKOBA

I Ma Yakoba bɔ koja laja 'ba Bɔko'ba kina gbï 'ba ŋere Yësu Kurïsïtö, mumötö ye kpe bilaka 'ba Bɔko'ba ame ga kïyëyïke rɔye 'deni mï dɔliŋɔ nime pili ne.

Gomɔ Ti Akiyari

II Löndö ma ga, ɔdɔ akiyari 'ba gomɔ ma gege mɔtɔ ga ko'ja ye olomake rɔ lɔŋɔ rɔ mbëmbë gɔ lende mo. III Miya ziye, ɔdɔ konyake dɔ gomɔ mo naga nima 'deni ti ti'di dɔye ŋgï rɔ ma laka gɔ lende 'ba Yësu ti kö'böke 'deni ŋgï nduwë di pötö mo rɔ bɔ mï këddï. IV Ö'böke nduwë ti mï këddï kinza kogake kpeye ra gɔ lende nime 'dɔ këddïke rɔ bilaka ma laka zi Bɔko'ba kinza a ma kënyë mɔtɔ këdï ra mïye.

V Ne ɔdɔ kiya te nï bɔ mɔtɔ këddï rɔ lisa 'ba akikali, ititi Bɔko'ba, kina bo ti ki'di yi 'deni ŋgï kikali wa. Römöyï Bɔko'ba na rɔ bɔ ki'di wa rɔ ma sari zi bilaka kinza dɔ kose teyi. VI Kina ɔdɔ kiya te kititi Bɔko'ba gɔ wa mɔtɔ, zïyï ti'di döyï gɔmo rɔ ma laka Bɔko'ba ëdï ki'di ŋgï zïyï. Kina kinza ki'di lende mo dë kïlïkö döyï. Bilaka ame këdï ki'di lende nime kïlïkö dönï ne bo ëdï 'ba bo kɔzɔ surupu 'ba dɔ mini löbu ame lili këdï kome nduwë kilaki timo ne tara. VII-VIII Bo inza ti meri ma kodɔrɔ mï bo kina ma ki'di bo kö'bö ŋgï nduwë tuyï kɔri abo ne. Kina 'dɔ bo kikali ŋgï rɔ ma laka Bɔko'ba inza ki'di wa ma kɔtɔ mɔtɔ du te zi bo.

Bɔ Lisa

IX Kpe bilaka 'ba Kurïsïtö ame ga rɔ lisa ne, olomake ti mï këyï römöyï ëddïke 'deni rɔ wa ma mbiri di kɔmɔ Bɔko'ba. X Kina gbï tara, kpe bilaka 'ba Kurïsïtö ame ga rɔ bɔ wa ne, olomake ti mï këyï römöyï ëddïke 'deni rɔ wa ma titiyi di kɔmɔ bilaka 'ba dɔliŋɔ nime. Römöyï bɔ wa ni ti kote rönnï kada mɔtɔ ti wa 'bënnï ga kɔzɔ döwöru 'ba ŋgërï ame lili këdï kome kote yaga ne tara. XI Kada ɔdɔ di bërï ti tututu 'bënï koŋma ŋgërï ŋgï kututu yaga. Kina döwöru mo ga kilayi ŋgï me yaga tele mo kirasi rönï ŋgï. Kina gbï tara, bɔ wa ti kölë 'deni gbï di dɔ wa 'bënï ga tara.

Mï Këddï

XII Ne ɔdɔ nï bɔ mɔtɔ ki'di mïyï ŋgï këddï zi gomɔ, koloma kinza koga kpëyï dë gɔ lende 'ba Yësu, Bɔko'ba ti ko'dɔ yëyï ma laka 'deni ŋgï döyï ti dïdï ma ŋburuŋburu. Kɔzɔ ame bo Bɔko'ba bo kiya 'deni mɔlo ti'di dïdï ma ŋburuŋburu zi ya ame ga kɔ'ɔ bo ne tara.

XIII Ne ɔdɔ nï bɔ mɔtɔ gomɔ këdï 'deni ko'dɔ yi, kinza kiya dë te, “Bɔko'ba na me 'deni këdï ki'di gomɔ nime ko'dɔ ma 'dɔ mari mo'dɔ lende kënyë.” Inza du tara, wa mɔtɔ inza ame 'dɔ ki'di Bɔko'ba ko'dɔ lende kënyë, kina bo i'di gomɔ dë gbï ko'dɔ bilaka 'dɔ ki'di lïjë kari to'dɔ lende kënyë. XIV Meri kënyë 'bënnï 'ba bilaka lesi na kïndëndë lïjë 'deni kinda'ba lïjë, kina ma ki'di lïjë ko'dɔkɔ ŋgï rɔ to'dɔ lende kënyë. XV Kina meri kënyë 'bënnï ga kënyï kɔmɔ ŋgï köyö rɔ lende kënyë. Kina ɔdɔ lende kënyë nima kulu rönï 'deni na köyö 'bënï ŋgï rɔ tölë.

XVI Kpe löndö ma mɔ'ɔ kulöwö naga nime, kinza kïlïköke dɔye dë. XVII Wa ame ga pili Bɔko'ba këdï ki'di zize ne kina 'do rɔ wa ma laka kina gbï ŋge rɔ wa ma kele. Bo na me ko'ba kada ni, ti nyepe ni gbï ti këlu 'ba mïtɔrɔ. Ne bo ö'bö dë tiyese rɔ bo yaga kɔzɔ 'ba kada ame këdï kiyese rönï yaga 'dɔ ki'di gɔ bi këdï kölu dɔyayi nime ne tara, kina bo uyï rɔ bo dë gbï. XVIII Bo o'dɔkɔ ze

'dɔ dëdïke rɔ wa ma kele rɔ dɔ kiteli di mï löŋgö wa pili ame ga bo ko'ba dɔliŋɔ nime bine ne, kina me bo kuwöwö lende kodɔrɔ abo 'deni zize 'dɔ ki'di ze dïdïdïke yaga rɔ ma lölöwö.

Mbili Ni Ti Kpa

XIX Kpe löndö ma mɔ'ɔ kulöwö naga nime, ziye tikali lende naga nime laka. I'dike mbili ye kapa tuwö lende ne tine, i'dike kpeye këdï rɔ ma kïrïndï di bi tiya mo. Kina kinza kënyïke dë gbï welo rɔ 'dïrï ti bilaka mɔtɔ, XX römöyï bilaka ame 'deni rɔ 'dïrï ne inza kikali to'dɔ wa ma laka ame ga Bɔko'ba ko'dɔkɔ ne. XXI Olake gɔ lende kënyë pili, kinza ko'dɔke mï kombi dë kpe. Ojeke mbili ye laka gɔ lende 'ba Bɔko'ba. Bo i'di lende naga nima 'deni mïye 'dɔ ki'di tigɔ ziye 'dɔ kɔmɔ ye di mï tölë.

XXII-XXIII Ne kinza kö'böke dë tuwö lende 'ba Bɔko'ba ŋge rɔ tuwö, ziye gbï 'dɔ tari to'dɔ mo. Bɔ ame këdï kuwö 'bënï lende 'ba Bɔko'ba ŋge ti mbili nï kinza bo ko'dɔ dë ne, bo ëdï 'ba bo ka ku'bölu rɔ bo rɔ tu'bölu. Bo ëdï 'ba bo kɔzɔ bilaka ame këdï koŋgɔ rönï di mï mandara ne tara. XXIV Bo oŋgɔ rɔ bo laka di mï mandara ne ɔdɔ bo kari 'deni mbowa yaga kïnë bo tönë udölu ŋgï yaga di dɔ bo. XXV Ne bɔ ame kinda'ba kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ko'dɔ ki'di kinza kudölu di dɔ bo ne, bo na ti këdï ti yëyï ma laka mï ako'dɔ abo, römöyï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba na pili rɔ ma laka ki'di ze gbï dëdïke rɔ dɔ ŋgölö.

XXVI Nï bɔ mɔtɔ ma di zïyï iya te nï bɔ ko'dɔ mötu na? Ne ɔdɔ kiya te kogbɔ dɔ dɔnde'de yï dë bërï di bi tiya lende, ëddï ë'bï ka ku'bölu röyï rɔ tu'bölu. Kina mötu ko'dɔ 'bï naga nima ëdï ka ŋgï rɔ wa sari zi Bɔko'ba. XXVII Römöyï mötu ma laka ame 'bu ze Bɔko'ba ko'dɔkɔ di zize ne, kina rɔ tokɔnyi kiri'bala ni ti makuru'bë ame ga rɔ lisa ne di mï gomɔ 'bënnï ga, kina gbï 'dɔ doŋgɔke rɔze laka di zi lende konya 'ba dɔliŋɔ naga nime.

II

Kɔmɔ Geli

I Kpe löndö ma ga ame ki'dike dɔye 'deni gɔ lende 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö löbu 'ba dɔ wa pili ne, kinza ko'dɔke kɔmɔ geli dë zi bilaka. II Ɔdɔ kiya te bilaka ma rïyö mɔtɔ ga kako mï bi 'ba mötu 'be, bɔ mɔtɔ rɔ bɔ wa ti bɔŋgɔ ma kele rönï ti wa 'ba dɔkole közï ma kele, kina bɔ mɔtɔ 'bënï rɔ bɔ lisa ti bɔŋgɔ ŋgɔrɔ rönï kako gbï, kinza ko'dɔke geli dë mï löŋgö lïjë. III Ne ɔdɔ kiya te bɔ ama ti bɔŋgɔ ma kele rönï ne na kënyïke ŋge kumötöke rɔ ma laka kiyake teyi, kiya te, “Ako koloma dɔ kïtï ma laka nime bine.” Kina kebe kënyï kuyïke kɔmɔye dɔ bɔ ma ti bɔŋgɔ ŋgɔrɔ rönï nima kiyake te, “Nï, ɔrɔ 'bëyï yayi, ala ako koloma bërï mï yayi bi ndïze bine.” IV Irasike kö'du 'deni römöyï ebeke 'deni za kozake mï bilaka ti to'dɔ burë 'ba bilaka rɔ ma kënyë.

V Kpe löndö ma mɔ'ɔ kulöwö naga nime, uwöke lende nime laka. Bɔ lisa 'ba dɔliŋɔ naga nime lïjë na Bɔko'ba koza 'deni 'dɔ ki'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu. Kina lïjë na ti këdï kɔzɔ bɔ wa tara kɔmɔ bo. Bo ëdï ko'dɔ yëyï zïnnï ti wa ma laka 'ba mïtɔrɔ kɔzɔ ame bo kiya 'deni mɔlo to'dɔ yëyï zi ya ame ga kɔ'ɔ bo ne tara. VI Ne kina me kpe kebeke za 'böwu titi'ja bɔ lisa. Ma kikalike 'beye, yë mo ga na këdï koŋbeŋbe ye ne? Bɔ wa na dë? Bɔ wa naga nima lïjë na këdï kïtïŋï gɔye kɔmɔ kïtï 'ba burë. VII Ikalike dë, lïjë na gbï tönë koloma bine rɔ tiya kpa kënyë rɔ ŋere ze Yësu Kurïsïtö ame kpe rɔ bilaka mo ga ne?

VIII Kö'du ki'di 'ba ŋere ze Bɔko'ba ame kugu mï buku abo ne, iya te, “Ɔ'ɔ lëpï yï mɔtɔ gbï

kɔzɔ ame kɔ'ɔ yida röyï ne tara.” Ɔdɔ kiya te ko'dɔke 'deni ŋgï tara o'dɔke lende ma laka 'deni. IX Ne ɔdɔ kebe ko'dɔke geli 'deni mï löŋgö bilaka, o'dɔke lende kënyë 'deni kina inzake gbï kpe rɔ bɔ koro kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba. X Römöyï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba nime ɔdɔ koro 'deni me kina kebe kënyï 'böwu kirasi ŋge rɔ ma kɔtɔ mɔtɔ, irasi lïjë nima 'deni pili rɔ gɔmo. XI Kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba mɔtɔ iya 'deni te, “Kinza ko'dɔ yërï dë.” Kina mɔtɔ iya 'deni gbï te, “Kinza kupö bilaka dë.” Ne ɔdɔ kiya te ko'dɔ yërï dë pele, kina ɔdɔ kupö bilaka 'deni irasi kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba 'deni kina inza kpe rɔ bɔ koro mo.

XII Kina me miya 'deni ziye, i'dike lende ko'dɔ 'be ga ti lende kiya 'be ga kö'bö pili rɔ ma laka. Römöyï kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba i'di ye 'deni kolomake rɔ dɔ ŋgölö. Kina i'dike lende mo këdï dɔye, Bɔko'ba ëdï ko'dɔ burë 'be kada mɔtɔ ti lende naga nime. Ɔdɔ kiya te o'dɔke ala o'dɔke dë pele. XIII Mï kada 'ba burë mo nima yayi Bɔko'ba inza ki'di mï bo këyï kpe rɔ bilaka ame ga ko'dɔ mï këyï dë gbï zi lëpï nnï ga ne. Bo ti kodɔ karama ŋgï dönnï. Ne ya ame ga rɔ bɔ mï këyï ne inza koloma rɔ tikere mï kada mo nima.

To'dɔ Lende Laka

XIV Löndö ma ga, ɔdɔ nï bɔ mɔtɔ kiya te i'di döyï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö, ne ɔdɔ kiya te ko'dɔ lende laka mo dë lende 'bï naga nima ëdï ka ŋgï rɔ wa sari. Kina gbï ti'di döyï ŋge gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö nima inza kikali tɔmɔ yi di mï burë 'ba Bɔko'ba. XV Ɔdɔ kiya te nï bɔ mɔtɔ kari ko'ja löndö yï ti lëmï yï mɔtɔ ga këdï rɔ leri 'ba bɔŋgɔ ala 'ba wa mɔtɔ ame gɔ lïjë konyo ne, XVI kina kënyï kiya zïnnï, kiya te, “Bɔko'ba ki'di yëyï laka abo koloma dɔye, koja gɔ akonyo ziye gɔ konyoke, ki'di bɔŋgɔ 'ba bi këyï ziye.” Ma komeri 'bëyï lende 'bï nima ti ko'dɔ wa'di zi bilaka naga nima? Rɔ ma laka ɔdɔ kiya te ki'di wa mo tɔ nima lïjë këdï rɔ leri mo ne dë zïnnï, lende 'bï naga nima inza ko'dɔ wa mɔtɔ du te zïnnï. XVII Kina gbï tara, bɔ ame këdï kiŋgele 'bënï ŋge kiya te bo i'di dönï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö kinza bo ko'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba mo dë ne, lende kiya abo naga nima ëdï ka rɔ töku.

XVIII Ɔdɔ bɔ mɔtɔ kënyï 'ba bo kiya te, “Bɔ nime na ki'di dönï 'deni rɔ ma laka gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö, kina bɔ ame na rɔ bɔ ko'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba.” Ti mënyï mititi bɔ mo nima miya te, “Ïyëtï zö te, bilaka mɔtɔ ti kikali 'ba bo ŋge ti'di dönï gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö rɔ ma sari kinza ma bo ko'dɔ lende laka mo totondo mo ga?” Ne 'bama ndɔbɔ ko'dɔ ma na ti kileme rɔ ma laka ziye mi'di dɔma 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö. XIX I'dike dɔye 'deni gɔmo Bɔko'ba ëdï ŋge kɔtɔ. Tine ele sowa. Ne nökï ame gbï rɔ bɔ koja laja 'ba Satani ne lïjë ikali lende nima gbï kɔzɔ wa nima tara, kina rönnï ki'di ŋgï tïlë'dï di zi tikere gɔ kö'du mo.

XX Nï bɔ dɔ kïrïndï nime, mëdï mileme zïyï rɔ ma laka. Ɔdɔ bɔ mɔtɔ kiya te bo i'di dönï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö kina ɔdɔ bo ko'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba dë, lende abo naga nima ëdï ka rɔ wa sari. XXI Oŋgɔke 'bu ze löbu Abarayama te. Wa'di na ki'di Bɔko'ba kïdëkï Abarayama rɔ bɔ lende laka? Lende ko'dɔ laka 'ba Abarayama ame bo kilagi dë 'dɔ tumu kole abo Yisika rɔ roma zi Bɔko'ba ne, kina ma ki'di 'dɔ Bɔko'ba kïdëkï bo rɔ bɔ lende laka ne. XXII Kina doŋgɔke te, Abarayama i'di dɔ bo gɔ lende 'ba Bɔko'ba kina bo ko'dɔ lende mo rɔ ma laka. Kina ndɔbɔ abo naga nime ki'di bo ŋgï kikali lende 'ba Bɔko'ba rɔ ma laka.

XXIII Lende nime ọ'dɔ rönï 'deni kɔzɔ lende ma tönë kugu mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, “Abarayama i'di dɔ bo 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba kina me ki'di Bɔko'ba kïdëkï Abarayama rɔ bɔ lende laka ne.” Kina ma 'dɔ kiya te Abarayama rɔ bɔ pɔri ma laka 'ba Bɔko'ba ne.

XXIV Kina me dikalike 'deni lende ko'dɔ laka 'ba bilaka na këdï ki'di Bɔko'ba kïdëkï lïjë rɔ bɔ lende laka. Inza ŋge gɔ lende 'ba ti'di dönnï gɔ lende abo. XXV Kina gbï kɔzɔ lende 'ba Raba ma tönë rɔ 'ja bɔ rɔnyɔ mï kada 'ba 'bu ze löbu ga bine ne tara. Bɔko'ba ïdëkï lɔko 'deni rɔ bɔ lende laka gɔ lende laka 'bënï ame lɔko ko'dɔ zi bɔ kore ze ga 'ba Yisarele ame koja kari bi toŋgɔ mï dɔliŋɔ 'bënnï ne, ame lɔko kota lïjë koloma liŋɔ 'bënï kina lɔko kokɔnyi lïjë ki'di kiriŋa kebe gɔ kɔri mɔtɔ ne. XXVI Kina gbï tara bɔ ame kiya te bo i'di dönï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö rɔ ma sari kinza bo ko'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba dë ne, lende abo nima ëdï ka rɔ töku kɔzɔ yida rɔ ame 'deni kinza dïdï yïmo ne tara.

III

Dɔnde'de

I Löndö ma ga, kinza bilaka ma konzi 'beye mɔtɔ ga koloma dë me rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba lende 'ba Bɔko'ba. Römöyï dikalike 'deni ze ame ga rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi ne, ze na Bɔko'ba këdï kodɔrɔ bïcï lende rɔze rɔ dɔ kiteli di dɔ 'ba ya ma laki pili. II Ze bilaka lesi pili dirasike lende ma konya. Ne ɔdɔ bɔ mɔtɔ kirasi lende ma kɔtɔ mɔtɔ dë ti tiya lende ma kënyë, bo na rɔ ma laka rɔ ma kɔpɔ, kina bo na gbï ti kikali togbɔ dɔ yida rɔ bo ga pili bërï.

III Doŋgɔke kosani te, ze bilaka lesi di'dike yamo kpamo kina dosike kabi yɔki mo 'dɔ ki'di kuwö dɔze, ame 'dɔ dikalike tuyï kpamo gɔ kɔri ame ga dëdï do'dɔkɔke tari teyi ne. IV Kina doŋgɔke lende 'ba sorope ame ga këdï kiliŋgere kebe dɔ mini löbu ne gbï te. Sorope naga nima ïyöbu 'bënnï ŋgï rɔ dɔ kiteli ame lili ma kembe na ŋge këdï kïtïŋï gɔmo 'dɔ kari. Ne bilaka ebe tuyï kpamo ti ŋgërï ma titiyi kari gɔ kɔri ame lïjë këdï ko'dɔkɔ tari teyi ne. V Dɔnde'de ze bilaka lesi nime na gbï tara. Bo na ma le titiyi, tine bo ebe tëbï rɔ bo ti tiya lende ma löbu naga.

Doŋgɔke pa'do te, pa'do ma titiyi ɔdɔ kogba kusu mï lïndï 'ba mɔli ma löbu ëdï koŋma tara kote yaga. VI Dɔnde'de ze bilaka lesi nime ëdï gbï kɔzɔ pa'do tara, bo na rɔ mï zana 'ba lende kënyë 'ba dɔliŋɔ nime. Kina me bo gbï rɔ kapa 'ba yida rɔze mɔtɔ kina bo ki'di lende kënyë ŋgï kita'ba kote rɔze pili. Kina me dɔnde'de kusu pa'do ma löbu 'ba Gehena 'deni ŋgï rɔ dïdï ze ga 'dɔ kirasi loma ze ga pili yaga.

VII Ze bilaka lesi dikalike ti'di dɔkomali yërï 'ba yï mökö, ti yali ni, ti wa ma titi ma këdï kele kebe bërï naga, ti kenze ni këdï mï kɔmɔ közïze. VIII Ne bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ ikali dë ma 'dɔ kogbɔ dɔ dɔnde'de nï bërï. Dɔnde'de 'bënï ŋgï rɔ wa ma kënyë ame kikali dë toloma le, bo oso 'bënï ŋgï lɔ ti wɔwɔ ma kata ame ga këdï kupö bilaka ŋgï kɔzɔ wɔwɔ 'ba murë tara ne.

IX Kina me dëdï dïlëluke ŋere Bɔko'ba ame rɔ 'bu ze ne ti dɔnde'de ze ga kina debe duyïke 'böwu gbï tulömu bilaka lëpï ze ga ame Bɔko'ba ko'ba 'deni gbï kɔzɔ bo tara ne timo. X Akïlëlu ma laka ni ti lömu ma kënyë naga ëdï kɔdɔ kpaki di mï kpa kɔtɔkɔtɔ nima. Löndö ma ga, lende nima ele dë, kinza do'dɔke dë tara. XI Daa kɔtɔ ikali dë ma 'dɔ kulöwu mini ma kindili gbï ti mini ma kata di kɔmɔ kɔtɔkɔtɔ nima. XII Ŋgërï këlu ikali dë ma 'dɔ kana kɔlɔ kina

ŋgërï maa ikali dë gbï ma 'dɔ kana këlu. Kina gbï tara daa ame këdï kulöwu 'bënï rɔ ma konzolɔrɔ ne ikali dë ma 'dɔ kulöwu mini ma laka.

Akikali Ma Laka

XIII Nï bɔ mɔtɔ ɔdɔ këddï rɔ bɔ kikali lende, oloma rɔ bɔ ko'dɔ lende laka 'dɔ lende këyï 'bï na kileme akikali 'bï nima. XIV Ne ɔdɔ këddï rɔ bɔ mï kombi, rɔ bɔ mï kata, kina gbï rɔ bɔ mï kututu, kinza kebe dë tëbï röyï gɔ döyï kiya te nï bɔ kikali lende na. Nï bɔ ame këddï kiya tara ne lende 'bï nima inza du te rɔ ma kodɔrɔ. XV Kina akikali 'bï nima inza gbï rɔ ma Bɔko'ba ki'di. Akikali 'ba Satani ni ti 'ba bilaka 'ba dɔliŋɔ nime na ka. XVI Römöyï mï kombi ni ma ti mï kututu na këdï ki'di bilaka kebe to'dɔ lamo ni ti lende ma kënyë mɔtɔ ga.

XVII Ne bilaka ame ga Bɔko'ba na ki'di akikali 'bënï teyi ne lïjë o'dɔ 'bënnï wa pili rɔ ma kodɔrɔ. Lïjë o'dɔ 'dïrï dë ti bɔtɔ kina lïjë o'dɔ kɔmɔ kënyë dë gbï dɔ bilaka. Kina lïjë o'dɔ mbili minyi dë gbï, lïjë ö'bö 'bënnï ti mï këyï, kina lende ko'dɔ 'bënnï ga kö'bö ŋgï pili rɔ ma laka. Ya ame ga 'deni te ne o'dɔ kɔmɔ geli dë zi bilaka, meri 'bënnï pili rɔ ma laka. XVIII Lïjë na rɔ bɔ lata mï löŋgö ya ma konzi, ame lende këyï 'bënnï ki'di bilaka 'deni 'dɔ koloma kö'bö to'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba.

IV

Mï Kombi

I Wa'di ga na këdï ki'di ye kamoke ko'dɔke 'dïrï rɔ gɔ rɔye? Meri gɔ ako'dɔkɔ ma kënyë 'ba yida rɔye ga na këdï ko'de lende naga nima. Römöyï meri naga nima ö'bö ŋgï rɔ to'dɔ ya mïye 'dɔ kogbɔ ye bërï. II O'dɔkɔke wa mɔtɔ ga, kina ɔdɔ ko'jake dë yɔ kina mïye kënyï kombi ŋgï rɔ lëpï ye ga. Kina mï kombi 'be ga kodɔ ŋgï rɔ lamo ni ti 'dïrï ziye 'dɔ tupö lëpï ye ga yaga.

Ne wa mo naga nima ko'dɔkɔke ne o'jake dë römöyï ititike Bɔko'ba dë su gɔ lende mo. III Ne ɔdɔ kititike Bɔko'ba gɔ lende 'ba wa mo naga nima bo inza ki'di gbï ziye römöyï akititi 'be ga ele dë. Ëddï kititike wa naga nima ɔdɔ ki'di 'deni ziye 'dɔ ki'dike ŋge koloma rɔ wa 'ba lɔŋɔ 'ba gbagba ye ga.

IV Kpe bilaka ebeke toga kpeye gɔ lende 'ba Bɔko'ba kɔzɔ 'ja ame këdï ko'dɔ yërï di dɔ më'dë nï ne tara. Ikalike dë su tɔ'ɔ wa 'ba dɔliŋɔ nime na rɔ wa ame këdï ko'dɔ ya ti Bɔko'ba? Bilaka ame ga kiya rönnï rɔ bɔ kɔ'ɔ wa 'ba dɔliŋɔ nime kulöwö ne lïjë na ko'dɔ rönnï 'deni rɔ bɔ ko'dɔ ya ti Bɔko'ba. V Ikalike dë, lende tönë kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne ëdï ŋgï rɔ ma laka, ame kugu kiya te, dökï'dï nime Bɔko'ba ki'di mïze ne ŋgï rɔ dökï'dï 'ba mï kombi? VI Tine Bɔko'ba mï bo ëyï rɔze sowa kina me bo ki'di tigɔ ame rɔ dɔ kiteli di dɔ mï kombi ze ga ne. Ëdï 'deni gbï kɔzɔ lende ma tönë kugu mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, “Bɔko'ba ëdï rɔ ya ti bilaka ame ga kö'bö tubötö rönnï ne. Mï bo ëdï këyï ŋge rɔ ya ame ga kotɔ ë'bënnï dönnï le bërï ne.”

VII Kina me mëdï miya ziye lende 'ba Bɔko'ba na kuwöke dɔmo. Ilagike yaga di rɔ 'ba Satani 'dɔ ki'di bo kiriŋa yaga di rɔye. VIII Akoke zi Bɔko'ba kina bo ti kako gbï ziye. Kpe bɔ lende kënyë naga nime, olake gɔ lende kënyë yaga. Kpe bɔ dökï'dï rïyö naga nime, i'dike dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba ti dökï'dï kɔtɔ. IX Uduke mɔlo te di zi lende kënyë 'be ga. Kinza kögöke dë kpe, ö'böke rɔ monɔ. Kinza kolomake dë kpe rɔ lɔŋɔ, ne tine ö'böke rɔ meri. X Ilekike rɔye titiyi bërï kɔmɔ

Bɔko'ba kina bo ti ki'di ye 'deni ŋgï këddïke mbiri.

XI Löndö ma ga, kinza kiti'jake lëpï ye ga dë. Nï bɔ ame këddï kiti'ja lëpï yï ga ame 'deni rɔ 'ba Kurïsïtö ne, kiya lïjë rɔ ma kënyë, kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba na ma 'deni kiti'ja kiya rɔ ma kënyë ne. Kina inza ë'bï kpe rɔ to'dɔ kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba, ëddï ë'bï 'deni za rɔ to'dɔ burë mo. XII Tine Bɔko'ba bo na ŋge kɔtɔ kpökï rɔ bɔ ko'dɔ burë, kina bo na gbï ŋge rɔ bɔ ki'di kö'du ki'di. Bo na ŋge ti tigɔ 'ba tɔmɔ bilaka di mï tölë, kina bo ëdï gbï ti tigɔ 'ba tupö bilaka timo. Ne nï 'bëyï o'dɔkɔ 'deni to'dɔ röyï rɔ yë, ɔdɔ kebe gbï bi to'dɔ burë 'ba rɔ lëpï yi ga?

Tudölï Bɔko'ba

XIII Uwöke dɔma te, kpe bilaka ame ga këddï kiyake te, “Tïlëndö dëdï dari dɔ gawo ma te 'dɔ dari doloma yayi kɔmɔ kɔɔ kɔtɔ bi tugö ndögö 'dɔ do'ja yamo.” □□ Ikalike lende 'ba bi këzë ma tïlëndö ra? Kina ikalike lende 'ba loma 'be ga ra gbï yɔ? Rɔ ma laka loma 'be ga ëdï ŋge kɔzɔ matutu tara. Oloma ŋge mbowa kina koya ŋgï yaga. XV Lende 'beye ame 'dɔ kö'böke rɔ tiya mo ne kina me, iyake te, “Ɔdɔ kiya te ŋere Bɔko'ba ko'dɔkɔ zize ki'di gɔ bi këzë laka dɔze tïlëndö 'dɔ dari do'dɔke wa ma te.” □□ Dëne lende kiya 'be naga nima ti këdï ka rɔ dölï. Kina dölï ma kɔzɔ wa nima tara ëdï rɔ lende kënyë.

XVII Kina me le'jete ikalike lende laka 'deni, ne ɔdɔ ko'dɔke dë o'dɔke lende ma kënyë 'deni.

V

Bɔ Wa

I Kpe bɔ wa ni, uwöke dɔma. Uduke konyoke kökö mɔlo te di zi gomɔ löbu nime këdï ko'dɔkɔ todɔ mo dɔye ne. II Wa mbëmbë 'be naga nima ëdï kirasi rönnï, kina kulörö ëdï konyo bɔŋgɔ kele 'be naga nima gbï. III Rɔ yamo 'be naga nima ëdï koromaro, kina ɔdɔ rɔmo koromaro 'deni kirasi rönï tine, ti kileme lende 'ba yida rɔye 'deni ŋgï. Ti koŋma yida rɔye 'deni ŋgï kɔzɔ pa'do tara. Römöyï kada ame rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne kina 'deni me, ne kina këddïke 'beye za gba bi totɔtɔ wa rɔ mbëmbë.

IV Oŋgɔke bɔ ndɔbɔ ame ga këdï kumu nyönyu di mï nyaka 'be ga ne te. Opike gïrïsï 'bënnï ga dë yɔ, kina me lïjë 'deni ŋgï ti monɔ rɔ ma kënyë gɔ lende mo. Monɔ 'bënnï ömö 'deni ŋbö mbili Bɔko'ba bɔ tigɔ dɔ kiteli. V Ne 'beye kpe ŋgï rɔ lɔŋɔ di dɔliŋɔ nime bine ti wa ŋbaŋi. Kina ki'dike yida rɔye 'deni ŋgï kɔnɔ kɔzɔ kamölö ame këdï ko'dɔkɔ 'deni 'dɔ tari tumu mo ne tara. VI Odɔke karama 'deni dɔ bilaka ma laka naga kina kupöke mɔtɔ ga 'deni gbï ŋgï yaga rɔ ma sari kinza ma lïjë ko'dɔ wa mɔtɔ ziye.

Loma Ti Kɔmɔ Ki'di

VII Löndö ma ga, olomake liya ti kɔmɔ ki'di ŋbö kömö mï kada 'ba tako 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö ame bo këdï kileki kako dɔliŋɔ nime bine ne. Oŋgɔke bɔ nyaka ni ma këdï koloma ë'bënnï ga le liya ti kɔmɔ ki'di gɔ tɔrɔ ŋbö kömö mï kpa dɔlili te. Lïjë oloma ti kɔmɔ ki'di ŋbö lïjë ko'ja wa ma laka di mï nyaka 'bënnï ga mï kada 'ba kpa dɔlili. VIII Kina 'dɔ kolomake gbï tara ti kɔmɔ ki'di ti mï këddï römöyï kada 'ba tako 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö ɔwɔ dë kpe.

IX Löndö ma ga, gomɔ ame ga këdï ko'dɔ ye ne kinza kuduke monɔ mo dë ti lëpï ye mɔtɔ ga. Ɔdɔ kebeke tudu monɔ mo ti lëpï ye ga, Bɔko'ba ëdï kodɔ karama dɔye gɔmo mï kada 'ba burë abo. Kina me 'deni kada mo ɔwɔ dë kpe.

X Löndö ma ga, oŋgɔke lende ko'dɔ 'ba bɔ kumë lende 'ba

Bɔko'ba ma mɔlo tönë ga koloma rɔ tiya lende 'ba Bɔko'ba zi bilaka ne te. Lïjë oloma ti mï këddï kina lïjë kogbɔ rönnï ŋgï kɔrɔ kpa gomɔ mo. Kina 'dɔ ko'dɔke gbï kɔzɔ 'bënnï tara. XI Lïjë ogbɔ dökï'dï nnï kina me dëdï diyake te Bɔko'ba o'dɔ yëyï ma laka zïnnï ne. Kina ikalike di gɔ lende 'ba Eyobo ame bo koloma ti mï këddï rɔ gɔ kɔwɔ ne, kina ikalike 'deni gbï ma Bɔko'ba kokɔnyi bo di pötö gomɔ abo römöyï Bɔko'ba bo ëdï ti mï këyï rɔ mbëmbë rɔ bilaka abo ga.

Ndose Ma Ŋburuŋburu

XII Löndö ma ga, lende ame rɔ dɔ kiteli ne kina me mëdï miya ziye. Kinza kulömuke rɔye dë ti mïtɔrɔ ala ti dɔyayi ala ti wa mɔtɔ. Ɔdɔ kutï 'deni gɔ lende mo tɔ nima, iya te, “Yëë.” Ne ɔdɔ kilagi ë'bï 'deni, iya te, “Ee.” Ɔdɔ ko'dɔ 'deni pili tara, Bɔko'ba inza kpe kodɔ karama döyï.

XIII Nï bɔ mɔtɔ ɔdɔ këddï ti gomɔ ititi Bɔko'ba 'dɔ bo kokɔnyi yi. Nï bɔ mɔtɔ ɔdɔ këddï rɔ lɔŋɔ ïlëlu Bɔko'ba ti ŋgala koba. XIV Nï bɔ mɔtɔ ɔdɔ këddï dɔ rɔkɔ'ɔ ïdëkï bilaka ma löbu 'ba kanisa kako zïyï 'dɔ lïjë kondi 'bu röyï kititi Bɔko'ba ti közï kakpa 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö gɔ bo kileŋo yi. XV Lïjë i'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Bɔko'ba, kina bo ti kileki dɔ akititi 'bënnï nima ŋgï kileŋo yi di dɔ rɔkɔ'ɔ 'bï nima. Kina ɔdɔ kiya te ko'dɔ lende kënyë mɔtɔ ga 'deni pele mɔlo, Bɔko'ba ëdï kola yi ŋgï gɔmo.

XVI Kina o'dɔkɔ ziye 'dɔ kodɔke kpeye gɔ lende kënyë 'be ga rɔ gɔ rɔye, kina 'dɔ kititike Bɔko'ba gbï gɔ lende 'ba lëpï ye ga 'dɔ bo kokɔnyi lïjë. Kina Bɔko'ba ti kileŋo ye ŋgï di dɔ rɔkɔ'ɔ 'be ga römöyï akititi 'ba bɔ lende laka ëdï ti tigɔ rɔ dɔ kiteli. XVII Doŋgɔke Eliya te, bo gbï rɔ bilaka lesi kɔzɔ ze te. Bo ititi Bɔko'ba ti dökï'dï kɔtɔ 'dɔ ko'jɔŋɔ tɔrɔ kinza ka'di mï dɔyayi 'ba Yisarele. Kina kada keze ŋgï ŋbö kɔmɔ kɔɔ mota kɔdɔ dɔmo nyepe modɔɔkɔtɔ. XVIII Kina bo kileki kititi Bɔko'ba 'böwu 'dɔ ki'di tɔrɔ ka'di kina tɔrɔ ka'di ŋgï rɔ ma kënyë, dɔkomali wa 'ba dɔyayi pili kënyï kötu yaga.

XIX Löndö ma ga, i'dike lende nime këdï laka dɔye. Ɔdɔ bɔ mɔtɔ di mï löŋgö ye nima kënyï kɔcɔ yaga di mï kɔri 'ba lende laka 'ba Bɔko'ba kina ɔdɔ bɔ mɔtɔ kari ko'de bo 'deni 'böwu mï kɔri nima, XX bilaka mo nima bo olɔ lëpï bo nima ko'dɔ lende kënyë ne 'deni yaga di mï tölë. Kina Bɔko'ba ti kola bilaka mo nima ŋgï gɔ lende kënyë ma konzi ame ga bo ko'dɔ ne.

Akugu Ma Dɔgba 'Ba PÏTÖRÖ

I Ma Pïtörö bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö mëdï mugu waraga nime ziye kpe ame ga Bɔko'ba kigeli ye 'deni këddï kolomake ŋgï kɔzɔ bɔ löwö tara rɔ kɔtɔkɔtɔ mï dɔyayi 'ba Pɔnito ti Galatiya ti Kapadokiya ti Asiya ti Bïtunïyö pili ne. II Bo oza ye 'deni gɔ akiteri abo 'ba Bɔko'ba 'bu ame bo kiteri 'deni mɔlo, ki'di Nyï Kɔtɔ Laka ko'dɔ ye 'deni rɔ ma laka rɔ 'ba bo tuwö dɔ Yësu Kurïsïtö ame roma mo ki'di ye 'deni këddïke rɔ ma kɔpɔ ne.

Yëyï ti lende këyï mo këdï tiye rɔ dɔ kiteli.

Mï Këyï 'Ba Bɔko'ba

III Do'dɔke yëë'dï zi Bɔko'ba 'bu 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö gɔ mï këyï nime bo ko'dɔ 'deni zize rɔ mbëmbë, bo ki'di Yësu Kurïsïtö kɔdɔ 'deni yaga di mï tölë 'dɔ ki'di ze mï dïdï la'ja ne. Kina gɔ kö'du mo dikalike 'deni ŋgï Bɔko'ba ti ko'dɔ yëyï ma laka zize kada mɔtɔ ti wa ma laka IV ame bo kikeki 'deni mïtɔrɔ këdï koda bilaka abo ga ne, ame kikali tote rönï dë gbï, kato dë gbï, kina kirasi rönï dë gbï ne. V Bo ti kitata ye kpe ame ga ki'dike dɔye 'deni gɔ lende abo ne nduwë ti tigɔ abo ŋbö kömö mï kada ma ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime 'dɔ kileme zi bilaka ma bo kɔmɔ ye 'deni di mï tölë.

VI Olomake ti lɔŋɔ gɔ lende naga nime ɔdɔ këddïke pele rɔ meri gïrï naga nime gɔ lende 'ba gomɔ ma gege ame ga këdï ko'dɔ ye ne. Gomɔ naga nime inza koloma gɔmo kɔwɔ, VII ëdï ŋge kiyɔzɔ ye ɔdɔ inda'bake lende abo 'ba Bɔko'ba 'deni ŋgï rɔ ma laka. Kina kɔzɔ ma koŋgɔke yamo köbököbö ame pele rɔ wa 'ba dɔliŋɔ nime ne, bilaka ëdï kiyɔzɔ titi dɔgba ti pa'do 'dɔ kikali laka mo. Kina gbï tara, meri 'be ame rɔ dɔ kiteli di dɔ yamo köbököbö ne na me 'deni gbï këdï rɔ tiyari mo, 'dɔ ɔdɔ Yësu Kurïsïtö këdï kileki 'deni kada mɔtɔ dayi 'dɔ mï Bɔko'ba këyï rɔye ko'dɔ ye rɔ a löbu. VIII Yësu Kurïsïtö nime kina kɔzɔ ame ko'jake bo dë pele mɔlo ne, tine ɔ'ɔke bo. Kina gbï kɔzɔ ame ko'jake bo dë pele gïrï nime, ne tine i'dike dɔye gɔ lende abo. 'Dɔ këddïke ti lɔŋɔ ma löbu ame bɔtɔ kikali dë tiya mo ne IX römöyï ikalike bo Yësu Kurïsïtö ame ki'dike dɔye gɔ lende abo ne na me këdï kɔmɔ ye le'jete di mï tölë.

X Mï këyï nime Bɔko'ba ko'dɔ ziye ne na tönë bɔ kumë lende abo ga koloma mɔlo rɔ tiya lende mo bine zi bilaka ne. Lïjë ti meri mo Bɔko'ba ti kolɔ bilaka tondo ga di mï tölë. XI Kina ki'di lïjë ŋgï koloma rɔ toma kɔri 'ba lende 'ba Bɔko'ba 'dɔ lïjë kikali ɔdɔ bo ti kɔmɔ bilaka totondo ga kina kada mo ti këdï gbï nyanya mo ga ya. Tine Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Kurïsïtö ëdï mïnnï kileme gomɔ ame ga këdï ko'dɔ rönï zi Kurïsïtö gba kinza Bɔko'ba ko'dɔ bo rɔ löbu 'ba dɔ wa pili ne ŋgï zïnnï. XII Ne tine Bɔko'ba ileme 'deni zïnnï gɔ wa naga nime lïjë kumë lende mo ne, inza ko'dɔ rönnï mï kada 'bënnï, ne tine ëdï ko'dɔ rönnï 'jaa mï kada ma 'beye. Kina me Nyï Kɔtɔ Laka ame Bɔko'ba koja kako di mïtɔrɔ ne ki'di bilaka ame ga këdï kiya lende 'ba laja laka nime ne këdï 'deni gbï rɔ tïyëtï gɔmo ziye. Kina me wa ame ga malayika 'ba Bɔko'ba ko'dɔkɔ tikali mo ne ikalike 'deni.

Togbɔ Dɔ Yida Rɔ

XIII Kina gɔ lende mo ö'böke ti laka mï laja 'ba Bɔko'ba. Ogbɔke dɔ yida rɔye ga kolomake laka ti kɔmɔ ki'di gɔ yëyï löbu nime Bɔko'ba këdï ko'dɔ ti'di mo ziye mï kada 'ba tileki 'ba Yësu

Kurïsïtö ne. XIV Olomake rɔ bɔ kuwö dɔ Bɔko'ba kinza kilekike dë kpe mï lende kënyë ma tönë ga pa kɔ'ɔke to'dɔ mo kulöwö bine gba kinza kikalike Bɔko'ba dë ne. XV Bo bɔ kïdëkï ye mo na ŋge kɔtɔ laka kina kpe gbï tara 'dɔ këddïke rɔ ma laka. XVI Lende nime ëdï 'deni kɔzɔ ma tönë kugu mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba kiya te, “Ma na ŋge kɔtɔ laka kina kpe gbï 'dɔ ko'dɔke ŋge rɔ lende laka.”

XVII Mï mötu 'be ëddï kïdëkïke bo Bɔko'ba rɔ 'bu. Tine bo na rɔ bɔ ko'dɔ burë pili rɔ ma kodɔrɔ kinza to'ba'bo gɔ a ko'dɔ 'bï 'ba mɔtɔ. Kina olomake ti, ti lende koro rɔ dɔ kiteli zi bo mï kɔsɔ loma 'be nime. XVIII Oŋgɔke tutë nime bo kutë gɔye di mï dölëtï yawa 'ba 'bu ye löbu ga ne te. Bo utë dë ti yamo 'ba dɔliŋɔ nime ame këdï kirasi rönï ne. XIX Bo utë gɔye 'deni ti tölë kpa kɔ'ɔ 'ba Kurïsïtö kole abo ame roma mo 'deni kɔzɔ roma kamölö laka kinza ɔtɔ ma kënyë rɔmo ma kumu ne. XX Mɔlo gba kinza Bɔko'ba ko'ba dɔliŋɔ nime dë bo iteri 'deni mɔlo zi Kurïsïtö tako tölë kɔzɔ a nime te. Kina me bo ko'de Kurïsïtö 'deni ziye mï kada ame ga 'deni rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne. XXI Römöyï kö'du gɔ lende 'ba Kurïsïtö na me ki'di ye 'dɔ ki'dike dɔye gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne. Bɔko'ba i'di bo 'deni kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë ki'di bo rɔ löbu 'ba dɔ wa pili. Gɔ lende mo na me ki'dike dɔye 'deni rɔ ma laka gɔ lende 'ba Bɔko'ba, kɔmɔ ki'di 'be 'deni pili dɔ Bɔko'ba.

XXII Kina kɔzɔ ame kuwöke dɔ lende 'ba laja laka nime 'deni, konake meri ma kënyë 'deni yaga di mï dökï'dï ye ne, ɔ'ɔke lëpï ye ga ame 'deni gbï rɔ 'ba Kurïsïtö ne ti ŋgï rɔ ma laka. Kina me mëdï miya ziye 'dɔ kɔ'ɔke lëpï ye ga rɔ mbëmbë. Akɔ'ɔ ame 'dɔ kö'bö kinza kote rönï ne. XXIII Römöyï bi-laka lesi ame rɔ yida 'ba tölë ne na dë ki'di ye mï dïdï la'ja nime tine Bɔko'ba ame këdï koloma 'bënï ŋgï ŋburu kinza kölë ne, bo na. Bo ïdïdï ye 'deni ti lende abo ame këdï kö'bö ŋgï rɔ ŋburuŋburu ne. XXIV Ëdï 'deni kɔzɔ lende ma tönë kugu mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba, kiya te, “Lïjë bilaka lesi ŋgï kɔzɔ mɔli. Tigɔ 'bënnï ŋge kɔzɔ döwöru. Ututu ŋgï welo kölë kilayi yaga. XXV Ne lende 'ba Bɔko'ba ö'bö 'bënï 'deni ŋgï rɔ ŋburuŋburu.” Kina ma kuwöwö 'deni ziye.

II

Döku 'Ba Dïdï

I Kina ti, olake gɔ meri kënyë ti pili yaga. Kinza ko'dɔke bëtï dë kpe, kina kinza ko'dɔke kɔmɔ kandi dë gbï zi lëpï ye ga. Kinza ko'dɔke mï kombi dë, kina kinza ko'dɔke kpa dë gbï. II Olomake ŋge rɔ bɔ ko'dɔkɔ lende 'ba Bɔko'ba kɔzɔ kole kuru ame ko'dɔkɔ ë'bënï ŋge rɔ tulu mba ne tara. Lende 'ba Bɔko'ba na ti kulu ye kolomake rɔ ma kitigɔ ŋbö kömö mï kada ame 'dɔ Bɔko'ba kɔmɔ ye di mï tölë. III Römöyï o'jake mï këyï 'ba ŋere ze 'deni ti kɔmɔye.

IV Akoke 'deni zi ŋere ze Yësu Kurïsïtö bɔ dïdï, bilaka ilagi 'deni di rɔ bo kɔzɔ döku ame bɔ ko'ba rö ni kilagi pa di rɔmo ne, tine Bɔko'ba i'di bo 'deni mbiri löbu. V Kina me kpe ame bo kïdïdï ye 'deni ne, i'dike rɔye ti zi Nyï Kɔtɔ Laka 'dɔ kodɔ'bɔ ye rɔ akɔtɔ to'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba timo. Bo ko'dɔ ye rɔ bɔ akumu zi Bɔko'ba 'dɔ Yësu Kurïsïtö ki'di ye ko'dɔke lende laka ame rɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba ne. VI Ugu lende mo 'deni mɔlo mï buku 'ba Bɔko'ba, iya te, “Migeli döku ma laka 'deni 'dɔ mïdëyï mï gbɔndɔ rö ma mï Yerosalema. Bilaka ame ga ki'di dönnï 'deni gɔ lende abo ne kö'du mo inza kaya kpe rönnï.”

VII Kina ziye kpe ame ga ki'dike dɔye 'deni gɔ lende 'ba Yësu

Kurïsïtö ne, bo ëdï 'deni rɔ wa ma laka rɔ dɔ kiteli ziye. Ne ya ame ga ki'di dönnï dë gɔmo ne, ti këdï zïnnï kɔzɔ lende ma tönë kugu mɔlo kiya te, “Döku tönë bɔ ko'ba rö ni kilagi pa di rɔmo ne na kileki 'deni rɔ döku ma laka rɔ dɔ kiteli mï gbɔndɔ 'ba rö.”

VIII Ëdï 'deni gbï kɔzɔ lende mɔtɔ ame kugu kiya te, “Döku nime na ti kokpe ndïnnï 'dɔ ki'di lïjë kila'ba.” Kina me ya ame ga ki'di dönnï dë gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne ila'ba 'deni, römöyï Bɔko'ba iya lende nime 'deni mɔlo gɔ kö'du 'bënnï.

IX Ne tine, kpe 'beye na 'deni rɔ kpa gɔli ame Bɔko'ba kigeli 'deni ne. Kpe na 'deni rɔ bɔ akumu 'ba ŋere ze Bɔko'ba gbï rɔ dɔ kupö ame ga bo kigeli 'deni rɔ 'ba bo ne, 'dɔ kuwöwöke lende laka abo zi bilaka ma laki pili. Bo na me kïdëkï ye 'deni di mï bi kölu kako mï bi kɔpɔ dɔ kiteli abo nime.
X Ma tönë pa bine inzake rɔ 'ba Bɔko'ba, ne ma le'jete kpe 'deni rɔ bilaka abo ga. Ma tönë pa bine ikalike mï këyï 'ba Bɔko'ba dë, ne kina me le'jete bo o'dɔ mï këyï 'deni ziye.

Bɔ Laja 'Ba Bɔko'ba

XI Kina me ti ziye kpe ya ame ga mɔ'ɔ ye 'deni ne, olomake ti mï dɔliŋɔ nime bine kɔzɔ bɔ löwö tara, ilagike yaga di rɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ, römöyï lïjë na këdï mɔlo rɔ to'dɔ ya ti dïdï. XII I'dike lende ko'dɔ 'be ga kö'bö ŋburu rɔ ma laka 'dɔ ya ame ga ki'di dönnï dë gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne ko'ja di rɔye. 'Dɔ ɔdɔ kiya te lïjë kari kususu ye kiya ye rɔ bɔ lende kënyë, 'dɔ lïjë ko'ja lende ko'dɔ 'be ga ŋgï pili rɔ ma kele. Kina ɔdɔ Bɔko'ba këdï kako 'deni bi to'dɔ burë 'bënnï tine lïjë ti kileki 'deni ŋgï kïlëlu bo.

XIII O'dɔke kö'du ki'di 'ba ya ame ga rɔ turu 'ba dɔye ne römöyï Yësu Kurïsïtö o'dɔ gbï tara. Oroke ŋere ma löbu ame rɔ bɔ dɔ yayi pili ne, XIV gbï ti bɔ ame koja 'deni 'dɔ këdï rɔ turu 'ba dɔ dɔliŋɔ ne. Ndɔbɔ 'bënnï na rɔ todɔ karama dɔ ya ame ga kirasi lende ne, kina gbï rɔ to'dɔ yëë'dï zi ya ame ga ko'dɔ lende ma laka ne. XV Lende ame Bɔko'ba ko'dɔkɔ ne na me, o'dɔke rɔ lende laka kinza ya ame ga kikali lende 'ba Bɔko'ba dë ne kari kususu ye ra ŋgï rɔ ma sari.
XVI Olomake ti rɔ dɔ ŋgölö, ne kinza kuyïke dɔ ŋgölö 'be nima dë rɔ a 'ba to'dɔ lende kënyë römöyï kpe 'deni rɔ bɔ laja 'ba Bɔko'ba.
XVII Oroke bilaka pili kina ɔ'ɔke ya ame ga 'deni rɔ 'ba Kurïsïtö ne. Ereke Bɔko'ba kina oroke ŋere ma löbu ame rɔ bɔ dɔ dɔyayi pili ne.

Gomɔ Kɔzɔ 'Ba Yësu

XVIII Nï ame këddï ko'dɔ ndɔbɔ zi bɔ mɔtɔ ne, oro bɔ döyï mo nima kuwö dɔ bo. Kina o'dɔ wa ame ga pili bo këdï kiya ne, ɔdɔ kiya te bo ko'dɔ yi pele rɔ ma laka ala rɔ ma kënyë. XIX Ɔdɔ gomɔ këdï kɔdɔ pele röyï rɔ ma sari kinza lende kënyë mo, udumö le römöyï ikali lende 'ba Bɔko'ba 'deni. Kina Bɔko'ba ti ko'dɔ yëyï ma laka 'deni ŋgï döyï. XX Ɔdɔ kiya te kudumö le di kpa lamba ame këdï komba yi gɔ lende kirasi 'bï ne kina dë rɔ a ma 'dɔ këbï röyï timo. Ne ɔdɔ kiya te kudumö le di kpa közï gomɔ ame këdï ko'dɔ yi gɔ lende laka 'bï ne, Bɔko'ba na 'jaa ti ko'dɔ yëyï ma laka zïyï.

XXI Lende ame Bɔko'ba kïdëkï ye gɔmo ne kina me 'dɔ gomɔ ko'dɔ ye gbï kɔzɔ a nima tara. Römöyï gomɔ nime o'dɔ Yësu 'deni gbï mɔlo gɔ lende 'ba tokɔnyi ye. Kina me bo kileme kɔri mo 'deni ziye 'dɔ ko'dɔke gbï kɔzɔ 'ba bo tara.
XXII Bo o'dɔ lende kënyë ɔtɔ dë kina bo iya bëtï dë gbï. XXIII Ɔdɔ kiti'ja bo pele bo ileki dɔmo dë gbï ti ti'ja. Kina ɔdɔ këdï kodɔ gomɔ pele rɔ bo, bo ote kpa bo dë gbï. Bo i'di abo rɔ bo ŋge zi

Bɔko'ba ame këdï kiya burë pili rɔ ma kodɔrɔ ne.
XXIV Bilaka utötï Kurïsïtö 'deni dɔ ŋgërï, bo kombi lende kënyë ze ga 'deni pili rɔ bo, 'dɔ ki'di dinzake kpe rɔ bɔ lende kënyë gɔ dolomake ŋburu nati rɔ bɔ ko'dɔ lende laka. Gomɔ 'ba Kurïsïtö nime na me 'deni kileŋo ye. XXV Tönë pa bine, kpe ŋgï kɔzɔ kamölö ame ga kölu 'deni ne tara. Ne le'jete Kurïsïtö o'de ye 'deni kako zi bo. Bo na rɔ bɔ koda ye gbï rɔ bɔ kitata ye.

III

'Ja Ni Ti Më'dë

I Kina gbï tara ziye 'ja, uwöke dɔ më'dë ye ga 'dɔ ɔdɔ nï mɔtɔ më'dë yï ki'di dönï dë gɔ lende 'ba Bɔko'ba 'dɔ bo ko'ja ŋgï di rɔ lende laka 'bï gɔ bo kotɔ dɔ bo ŋgï kinza ma nï na kiya ra zi bo. II Bo ti kikali ŋgï lende ko'dɔ 'bï ga ëdï rɔ ma laka kina ëddï 'deni gbï toro Bɔko'ba.
III Tine ziye kinza kö'böke dë ŋge tomeri gɔ a 'ba tele tiyada rɔye timo, dɔ ku'jö ni ti garatili ni ti akano ti bɔŋgɔ ma kele naga. IV Ama rɔ dɔ kiteli mo mïye na 'dɔ ki'dike këdï rɔ ma kele. Wa ma kele ame këdï kö'bö 'bënï ŋgï rɔ ŋburuŋburu ne kina rɔ loma le ti to'dɔ kɔmɔ kele dɔ bilaka. Lende nime na Bɔko'ba kiya rɔ wa ma kele rɔ dɔ kiteli. V Tele ma laka ma tönë 'ja löbu ze ga 'ba Yudayi ma mɔlo tönë ga bine ko'dɔ mï ti'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne kina te, lïjë uwö dɔ më'dë nnï ga. VI Kina Sara gbï tara, lɔko uwö dɔ më'dë nï Abarayama, lɔko kïdëkï bo rɔ ŋere 'bënï. Kina kpe ma le'jete nime gbï tara, ɔdɔ ko'dɔke lende laka kolomake kinza kereke dë di zi a mɔtɔ, kpe 'deni rɔ yïtötï 'ba Sara ga.
VII Kina gbï tara ziye kpe më'dë. Olomake laka ti 'ja 'be ga kɔzɔ ame kikalike lïjë itigɔ dë kɔzɔ 'beye tara ne. Tine oroke lïjë römöyï Bɔko'ba ëdï ki'di dïdï ma ŋburuŋburu gbï zïnnï kɔtɔ tiye. Lende naga nime na ko'dɔke kinza a mɔtɔ kuruwö rönï ra mï akititi 'be ame këdï kititike di zi Bɔko'ba ne.

To'dɔ Lende Laka

VIII Tine ma ŋburuŋburu mo na me. Kpe ame ga 'deni rɔ 'ba Bɔko'ba ne kinza kebeke dë togba kpeye rɔ gɔ rɔye. Olomake ti mï këyï rɔ gɔ rɔye kɔ'ɔke rɔye kɔzɔ löndö kɔtɔ. O'dɔke lende laka rɔ gɔ rɔye kinza dɔ kombi teyi. IX Ɔdɔ kiya te bilaka mɔtɔ ko'dɔ lende kënyë pele ziye kinza kilekike dɔmo dë gbï ti lende kënyë. Kina kinza kilekike dɔ ti'ja dë gbï ti ti'ja. Tine ititike Bɔko'ba ko'dɔ yëyï ma laka dönnï. Römöyï Bɔko'ba o'dɔ ye 'deni rɔ bilaka abo ga 'dɔ ko'dɔke yëyï zi ya ma laki kina bo ti ko'dɔ yëyï ma laka 'deni ŋgï gbï ziye.
X Ëdï 'deni kɔzɔ lende tönë kugu kiya te, “Bɔ ame kɔ'ɔ dïdï ko'dɔkɔ to'ja kada 'ba lɔŋɔ ne, bo kotɔ dɔnde'de bo yaga di mï lende kënyë kpa bo kiya bëtï dë kpe. XI Bo ko'dɔ ŋge rɔ lende laka tine bo kilagi lende kënyë, bo ki'di lende këyï na 'dɔ koso mï bo. XII Römöyï ya ame ga rɔ bɔ ko'dɔ lende laka ne na Bɔko'ba këdï rɔ toŋgɔ gɔmo, kina gbï bo këdï kuwö akititi mo ga. Tine bo rɔ ya ti bɔ lende kënyë.”
XIII Ne kpe 'beye ɔdɔ kolomake 'deni ŋburu rɔ bɔ ko'dɔ lende laka bɔtɔ mɔtɔ inza ko'dɔ lende kënyë kpe ziye. XIV Ne ɔdɔ kiya te bilaka kodɔ gomɔ pele rɔye gɔ lende laka 'ba Bɔko'ba bo ti ko'dɔ yëyï ma laka 'deni ŋgï ziye gɔ lende mo. Kina kinza kereke dë di zi bilaka kinza ki'dike rɔye kïlë'dï dë gbï. XV Oroke Kurïsïtö ŋere 'be ti dökï'dï kɔtɔ. Ö'böke ŋburu ndö tileki dɔ lende zi ya ma këdï kititi ye gɔ ti'di dɔye gɔ

lende 'ba Bɔko'ba naga. Ne tine kinza ki'dike dɔ lende kileki 'be ga dë këdï rɔ ma kisili, XVI römöyï ikalike 'deni lende laka na. Kina ɔdɔ bilaka kiya kpa kënyë rɔye, kpe ame ga rɔ 'ba Kurïsïtö ne, 'dɔ lende kiya 'bënnï ga kileki za kaya rönnï. XVII Kina gɔ lende mo i'dike 'dɔ gomɔ ko'dɔ ye ŋge gɔ lende laka ko'dɔ 'be ga ɔdɔ kiya te Bɔko'ba ko'dɔkɔ ziye. Kina laka di dɔ ame 'dɔ gomɔ ko'dɔ ye gɔ lende kënyë ko'dɔ 'be ga ne. XVIII Oŋgɔke te, Kurïsïtö ame rɔ bɔ lende laka ne ölë 'deni tutë gɔze bɔ lende kënyë mï kɔtɔ yaga di mï lende kënyë ze ga to'de ze kako zi Bɔko'ba. Bilaka upö yida rɔ bo 'deni, ne tine Bɔko'ba i'di bo 'deni kënyï kïdïdï 'böwu rɔ ma la'ja ti Nyï Kɔtɔ Laka. XIX Nyï Kɔtɔ Laka i'di bo 'deni kari gbï tuwöwö lende nime zi ya ame ga kölë 'deni mɔlo Bɔko'ba koboso 'deni mï pa'do 'ba Gehena ne.

XX Ya naga nime lïjë na rɔ ma tönë ga kilagi Bɔko'ba bo kid-abi lïjë liya 'dɔ lïjë kotɔ dönnï di mï lende kënyë, mï kada ma tönë ga Nowa këdï rɔ tose sorope ne. Mï kada nima yayi bilaka ma modɔɔmota na ŋge këkï mï sorope löbu nima, kina lïjë na ŋge kɔmɔ di zi tölë 'ba mini koso nima. Sorope nima ïyökö koloma rɔ tiliŋgere tïnnï kebe dɔ mini koso nima kote dɔ bilaka ma laki pili ne. XXI Kina me 'deni gbï ziye tara le'jete nime mini 'ba bapatisi ɔmɔ ye 'deni yaga di mï tölë. Tɔdɔ 'ba Yësu Kurïsïtö ame bo kënyï kɔdɔ yaga di mï tölë ne kina me ki'di mini 'ba bapatisi 'deni kɔmɔ ye. Bapatisi nima inza rɔ 'ba turögö ti'da 'ba rɔye ma yaga nime. Ëdï rɔ wa 'ba tititi Bɔko'ba 'dɔ kileme urögö dökï'dï ye 'deni rɔ ma kɔpɔ. XXII Kurïsïtö ari 'deni koloma dɔ dörï Bɔko'ba mïtɔrɔ rɔ bɔ dɔ malayika ti közï kakpa 'ba dɔ wa 'ba dɔyayi 'ba mïtɔrɔ pili.

IV

Ako'dɔkɔ 'Ba Bɔko'ba

I Kɔzɔ dikalike gomɔ o'dɔ yida rɔ Kurïsïtö 'deni, kina me bo kölë 'deni. Tine kpe gbï tara 'dɔ kileŋoke rɔye ti ndö ti mï këddï kɔtɔkɔtɔ 'ba Kurïsïtö nima. Römöyï lïjë ame ga pili kombi gomɔ kölë 'deni gbï ne osa a mɔtɔ rɔ lende kënyë dë kpe. II Kina kisaki di mï kada nime tɔne kari nduwë dɔgba kinza ko'dɔke ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ dë kpe. Ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba na ŋge ko'dɔke mï kɔsɔ loma 'be nime mï dɔyayi bine ne. III Tönë mɔlo bine ö'böke 'deni to'dɔ lende kɔzɔ 'ba bɔ kinza kikali Bɔko'ba dë naga, rɔ bɔ ndörö gɔ rɔnyɔ tö'bö totɔtɔ dɔ tuwë layi ŋbö kupö wa yaga, tulömu kpa ŋburu zi akoro ti lende ma Bɔko'ba ko'ji naga. IV Ne kina me le'jete lende 'be igayi lïjë 'deni römöyï o'dɔkɔke dë kpe todɔ'bɔ rɔye tïnnï mï lende ko'dɔ ma yawa naga nima. Kina lïjë kënyï ŋgï bi titi'ja ye. V Ne kada mɔtɔ Bɔko'ba ti kititi kpënnï 'deni 'dɔ gɔ lïjë kïyëtï gɔ lende ko'dɔ 'bënnï ga zi bo. Bo na 'deni ndö to'dɔ burë 'ba ya ma gba ti kömönnï naga gbï ti töku ni. VI Kina ma ki'di 'dɔ kuwöwö laja laka 'ba Yësu Kurïsïtö nime 'deni gbï zïnnï töku ni ne römöyï 'dɔ ɔdɔ burë ko'dɔ rönï pele rɔ ma koriya gɔ ako'dɔ 'bï 'ba mɔtɔ 'dɔ lïjë këdï gbï kɔzɔ 'ba Bɔko'ba mï loma 'bënnï ti tigɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka.

Akɔ'ɔ

VII Ŋburuŋburu 'ba wa pili ɔwɔ dë kpe. Kina olomake ti liya ti mï këddï ti mötu ko'dɔ zi Bɔko'ba. VIII Lende ma rɔ dɔ kiteli mo na me, ö'böke tɔ'ɔ lëpï ye ga. Römöyï akɔ'ɔ na këdï kïyëyï kpa lende kënyë ma konzi. IX I'dike kpa liŋɔ 'be ga këdï ŋburu rɔ gböŋö zi bilaka tari teyi kinza toŋboro rɔ yïmo. X Bɔko'ba i'di tigɔ 'deni pili ziye rɔ kɔtɔkɔtɔ 'dɔ

ko'dɔke ndɔbɔ abo ga me timo rɔ 'beri'beri. Kina ti, o'dɔke ti mï löŋgö ye ti tigɔ mo nima kɔzɔ bɔ laja ma laka tara. XI Nï mɔtɔ ɔdɔ Bɔko'ba ki'di 'bëyï zïyï rɔ tigɔ 'ba tiya lende, iya ŋge rɔ lende 'ba Bɔko'ba. Ɔdɔ nï mɔtɔ ki'di 'bëyï zïyï rɔ ndɔbɔ, o'dɔ ti, ti tigɔ nima bo ki'di zïyï ne. O'dɔke wa naga nime 'dɔ ki'di bilaka kubï gɔ Bɔko'ba timo dömöyï Yësu Kurïsïtö. Löbu 'ba dɔ wa pili ti tigɔ dɔ kiteli na rɔ bo Bɔko'ba rɔ ŋburuŋburu. Amini.

Akiyɔzɔ

XII Kpe ame ga mɔ'ɔ ne, kinza ki'dike lende 'ba gomɔ löbu nime këdï ko'dɔ ye ne dë kïlïkö dɔye. Ëdï ko'dɔ rönï ziye tiyɔzɔ meri 'be timo, ɔdɔ i'dike dɔye 'deni ŋgï rɔ ma laka gɔ lende 'ba Bɔko'ba nime ya. Tine kinza ki'dike lende mo dë kïlïkö dɔye, XIII olomake rɔ lɔŋɔ römöyï gomɔ 'be nime ëdï 'deni gbï kɔzɔ ma tönë ko'dɔ Kurïsïtö ne. Kina 'dɔ ɔdɔ kömö 'deni mï kada ame bilaka pili këdï koŋgɔ bo 'deni këdï kako bërï ti tigɔ dɔ kiteli abo tine, 'dɔ lɔŋɔ 'be këdï ŋgï rɔ dɔ kiteli.

XIV Kpe ame ga ɔdɔ kiti'ja ye dömöyï Kurïsïtö ne na laka. Bo ti ki'di tigɔ löbu 'ba Nyï Kɔtɔ Laka abo 'deni ŋgï koloma tiye. XV Kinza ki'dike gomɔ dë za ko'ja ye gɔ lende kënyë ko'dɔ 'be ga, gɔ tupö bilaka, gɔ 'bögö ala gɔ go'de'de ko'dɔ mï lende 'ba ya mɔtɔ ga. XVI Ne ɔdɔ kiya te gomɔ këdï ko'ja ye römöyï kpe 'ba Kurïsïtö ga na, kinza ki'dike lende mo dë kaya rɔye. O'dɔke yëë'dï zi Bɔko'ba gɔ möyï Kurïsïtö nima kïdëkï dɔye ne.

XVII Kada ame Bɔko'ba këdï kisaki tiya burë 'ba bilaka yïmo ne na me 'deni tɔne. Ze ya ame ga rɔ 'ba bo ne na këdï kiya burë ze dɔgba. Ne tine ɔdɔ burë nima na këdï kisaki rönï 'deni tize kɔzɔ a nima tara, wa'di na ti ko'dɔ rönï zi ya ma kinza ki'di dönnï dë gɔ laja laka 'ba Bɔko'ba nime ne ya? XVIII Ti këdï 'deni ŋgï zïnnï kɔzɔ lende tönë kugu mɔlo, kiya te, “Ne ɔdɔ tokɔnyi bɔ lende laka na 'deni rɔ ma kitigɔ tara tine, wa'di na ti ko'dɔ rönï zi bɔ lende kënyë bɔ kilagi lende 'ba Bɔko'ba ni ya?”

XIX Kina me mëdï miya ziye, ɔdɔ Bɔko'ba ko'dɔkɔ ziye 'dɔ gomɔ ko'dɔ ye, ö'böke nduwë to'dɔ lende laka 'dɔ ki'dike rɔye zi bo. Bo na ko'ba ye, kina bo inza kikali tola ye rɔ wa ma kulë.

V

Kamölö 'Ba Bɔko'ba

I Mëdï milende ziye kpe löbu 'ba kanisa ama ga yayi kɔzɔ ma te ne. Gomɔ tönë ko'dɔ Kurïsïtö ne mo'ja ŋgï ti kɔmɔ ma. Kina ti mëdï ŋgï kɔtɔ ti bo kada mɔtɔ ɔdɔ Bɔko'ba këdï kileme bo 'deni rɔ löbu 'ba dɔ wa pili. II Kina me mëdï miya 'deni ziye 'dɔ koŋgɔke gɔ kamölö naga nime Bɔko'ba ki'di ziye ne. Ne kinza ko'dɔke dë kɔzɔ wa ame këdï kutörï ye to'dɔ mo. Tine o'dɔke ti mï këyï römöyï ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba na. Kinza ko'dɔke dë gɔ lende 'ba gïrïsï tine o'dɔke ti dökï'dï kɔtɔ. III Kinza ko'dɔke rɔye dë rɔ a löbu dɔ kamölö naga nime Bɔko'ba ki'di 'deni ziye 'dɔ koŋgɔke gɔmo ne. Tine o'dɔke wa pili rɔ ma kodɔrɔ 'dɔ lïjë kogba görö dɔye gbï. IV Ɔdɔ kö'böke ŋgï nduwë to'dɔ mo te, Yësu Kurïsïtö ŋere 'ba dɔ bɔ koda kamölö ni ti kileki 'deni kako kada mɔtɔ ki'di ye ti bo rɔ löbu ma dɔ kiteli. Löbu ame kö'bö ŋgï rɔ ŋburuŋburu ne.

V Kina me gbï mëdï miya ziye kpe ame ga rɔ yɔbi ne, uwöke dɔ ya ame ga 'deni rɔ bulöbu ne. 'Dɔ ki'di kpe ya ame ga 'deni rɔ 'ba Bɔko'ba ne kojake laja rɔ gɔ rɔye kinza dɔ kombi teyi. Römöyï ugu 'deni mɔlo, iya te, “Bɔko'ba ëdï rɔ ya ti bilaka ame ga kö'bö tubötö

rönnï ne. Mï bo ëdï këyï ŋge rɔ ya ame ga kotɔ ë'bënnï dönnï le bërï ne.”
VI Ilekike rɔye titiyi bërï kɔmɔ bo Bɔko'ba bɔ tigɔ mbëmbë gɔ bo ki'di ye 'jaa löbu kada mɔtɔ, VII kinza kolomake dë kpe rɔ meri römöyï bo na këdï koŋgɔ gɔye.
VIII Olomake ndö rɔ ma kitigɔ ti bi koda römöyï bɔ ya 'be Satani ëdï ko'dɔkɔ tako to'dɔ ya tiye. Bo ëdï kiliŋgere kɔzɔ mönö tabïyö ame këdï kilaki ti monɔ toma yida ame 'dɔ bo konyo ne. IX I'dike dɔye laka gɔ lende 'ba Bɔko'ba kina o'dɔke ya ti Satani. Kɔzɔ ame kikalike lëpï ye mɔtɔ ga ame gbï rɔ 'ba Bɔko'ba mï dɔliŋɔ nime bine ne, gomɔ kɔtɔkɔtɔ nime ëdï gbï ko'dɔ kɔzɔ 'beye tara. X Ne ɔdɔ gomɔ naga nima ko'dɔ ye 'deni mbowa yayi tine Bɔko'ba ti kileŋo ye di yïmo. Bo ëdï nduwë ko'dɔ mï këyï ziye kina me bo kïdëkï ye 'deni 'dɔ kako kodɔ'bɔke rɔye ti Kurïsïtö 'dɔ këddïke rɔ löbu kɔtɔ ti bo rɔ ŋburuŋburu. Bo na këdï ki'di tigɔ ziye kinza a mɔtɔ ka'da ye ra. XI Yëë'dï këdï rɔ mbëmbë zi bo Bɔko'ba ame tigɔ abo na këdï kö'bö ŋgï rɔ ŋburuŋburu ne. Amini.

Akumötö

XII Akugu mbowa ma nime, Silibano na kokɔnyi ma ti tugu mo ziye. Bo na rɔ löndö ma laka ame mikali dökï'dï mo. Miya lende naga nime 'deni 'dɔ gɔ ki'di mï këddï laka ziye kikalike ŋgï rɔ ma laka mï këyï 'ba Bɔko'ba na kɔzɔ a nime te. Kina i'dike dɔye ti gɔmo rɔ ma laka ti dökï'dï kɔtɔ.
XIII Lëpï ye ame ga Bɔko'ba kigeli 'deni gbï rɔ 'ba Kurïsïtö mï Babele bine ne umötö ye pili laka. Kole ma Marako umötö ye gbï laka. XIV Kina kpe gbï 'dɔ kumötöke rɔye kiramoke rɔye ti akɔ'ɔ.
Lende këyï koloma tiye kpe ame ga pili rɔ 'ba Kurïsïtö ne.

Akugu Ma Mï Rïyö 'Ba PÏTÖRÖ

I Ma Simona Pïtörö bɔ ndɔbɔ gbï bɔ laja 'ba Ÿësu Kurïsïtö, mëdï mugu waraga nime ziye kpe ame ga ki'dike dɔye 'deni gbï gɔ lende 'ba Ÿësu Kurïsïtö nime kɔzɔ 'beze te ne. Bo na nduwë rɔ bɔ ko'dɔ lende laka kina me bo ki'di ze 'deni di'dike dɔze gɔ lende abo. Bo na rɔ Bɔko'ba, bo oŋgɔ gɔze 'deni laka kina bo ɔmɔ ze 'deni gbï pili di mï tölë. II Ÿëyï ti lende këyï mo këdï rɔ dɔ kiteli tiye kpe ma kikalike Bɔko'ba 'deni gbï ti ŋere ze Ÿësu Kurïsïtö.

Dëkï 'Ba Bɔko'ba

III Bɔko'ba ame rɔ löbu dɔ kiteli gbï kɔtɔ laka ne bo na kïdëkï ze 'deni tëdï rɔ 'ba bo. Kina me gɔ ame dikalike bo 'deni ne ïdïdï ze 'deni yaga ti tigɔ abo 'ba Bɔko'ba, bo i'di tigɔ nima 'deni zize 'dɔ do'dɔke ako'dɔkɔ abo ga pili. IV Kina me bo ko'dɔ yëyï ma laka 'deni dɔze kɔzɔ ma tönë bo kiya kö'du mo mɔlo bine ne. Bo o'dɔ 'deni tara 'dɔ ki'di loma 'be këdï kɔzɔ 'ba bo 'ba Bɔko'ba 'dɔ kɔmɔke di mï tölë nime ndörö ko'dɔ 'ba bilaka gɔ lende kënyë ko'de 'deni mï dɔliŋɔ ne.

V Gɔ kö'du mo na kpe ame ga ki'dike dɔye 'deni gɔ lende 'ba Ÿësu Kurïsïtö ne, ogbɔke rɔye ti, ti meri laka. O'dɔke lende laka kina ogbɔke rɔye gbï laka tikali lende 'ba Bɔko'ba. VI Ne kinza kolomake dë ŋge rɔ bɔ kikali lende 'ba Bɔko'ba, tine ogbɔke rɔye gbï laka togbɔ dɔ yida rɔye ga bërï. Ogbɔke dɔ yida rɔye ga bërï kina olomake gbï ti mï këddï. Ne kinza kolomake dë ŋge rɔ bɔ mï këddï, tine ogbɔke rɔye gbï laka to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba. VII O'dɔke ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba, kina ogbɔke rɔye gbï laka tɔ'ɔ rɔye rɔ gɔ rɔye kɔzɔ löndö kɔtɔ. Ne tine kinza kɔ'ɔke rɔye dë ŋge rɔ gɔ rɔye, tine ogbɔke rɔye gbï laka tɔ'ɔ bilaka pili. VIII Ɔdɔ kiya te kö'böke nduwë to'dɔ lende naga nime rɔ dɔ kiteli ti këddïke 'deni ŋgï rɔ bilaka ma kandi 'dɔ kikalike ŋere ze Ÿësu Kurïsïtö ti rɔ mbëmbë. IX Ne bɔ ame kinza ko'dɔkɔ 'ba bo dë to'dɔ lende naga nime ne, bo ëdï 'ba bo kɔzɔ bilaka ame kɔmɔ mo këdï kudömu 'deni ne tara. Bo 'deni ŋgï kɔzɔ bɔ kɔmɔ kölu dɔ bo udölu 'deni di gɔ tola nime Bɔko'ba kola bo gɔ lende kënyë abo ga ma mɔlo ame ga bo ko'dɔ, ki'di bo 'deni rɔ ma kɔpɔ ne.

X Gɔ kö'du mo na me miya ziye löndö ma ga, ogbɔke rɔye ti laka to'dɔ wa ame ga 'dɔ kileme tigeli 'be ame Bɔko'ba kigeli ye 'deni rɔ 'ba bo ga ne zi bilaka. Ɔdɔ ko'dɔke ŋgï te inza kɔcɔke kpe yaga di mï kɔri 'ba lende 'ba Bɔko'ba. XI Kina Bɔko'ba ti ki'di ye 'deni ŋgï ti mï këyï dɔ kiteli abo këddïke kɔtɔ ti ŋere ze Ÿësu Kurïsïtö rɔ löbu 'ba dɔ wa pili. Bo na me kɔmɔ ze 'deni di mï tölë.

XII Kina mëdï mo'dɔ tiya lende naga nime nduwë te ziye kinza kudölu ra di dɔye. Ne kina kɔzɔ ame kikalike lende naga nime 'deni pele mɔlo, könyöke 'deni gɔ lende kodɔrɔ ame ga kiya 'deni ziye ne. XIII Momeri 'bama ma laka mo na zö gɔ mö'bö nduwë tole mï lende nime ziye ko'ja mëdï gba ti kɔmɔ ma kɔzɔ a nime te. XIV Römöyï mikali 'deni mëdï mola yida rɔ 'ba dɔyayi nime gïrï nime, kɔzɔ lende tönë ŋere ze Ÿësu Kurïsïtö kiya mɔlo zö bi kɔpɔ ne tara. XV Ne ti mogbɔ rɔma ti'di kpa kɔri 'ba lende nime këdï yaga rɔ gböŋö ziye 'dɔ ki'di kö'böke nduwë tomeri lende naga nime di pötö ma bine.

Rɔ Löbu 'Ba Kurïsïtö

XVI Tako 'ba ŋere ze Ÿësu Kurïsïtö ame diya lende mo ziye diya te bo ëdï kileki kako dɔliŋɔ nime bine ti tigɔ dɔ kiteli abo ne,

lende ma kɔzɔ komo ko'dɔ 'ba bilaka na dë. Dikali ëdï rɔ ma laka römöyï do'ja tigɔ löbu dɔ kiteli abo ame kɔzɔ 'ba Bɔko'ba tara ne 'deni ŋgï ti kɔmɔze. XVII-XVIII Ze na ti bo dɔ döku 'ba Bɔko'ba yayi mï kada mo nima 'bu bo Bɔko'ba kileme bo rɔ löbu tigɔ dɔ kiteli ne. Kina birɔ kudu kako di zi Bɔko'ba di mï bi kɔpɔ dɔ kiteli, iya te, “Bo na rɔ kole ma ame mɔ'ɔ kulöwö ne, ma 'deni ti mï këyï gɔ lende abo.” Birɔ nima kudu kako di mïtɔrɔ ne duwö 'deni ti mbili ze.

XIX Kina lende nime i'di ze 'deni dikali ŋgï rɔ ma laka lende tönë ga bɔ kumë lende ni kiya ne ëdï ko'dɔ rönï ŋgï. Kina laka omerike gɔ lende kiya 'ba bɔ kumë lende naga nime, römöyï ti këdï 'deni ŋgï ziye kɔzɔ pa'do ame këdï koyi gɔ bi mï bi kölu ne tara ŋbö Ësu Kurïsïtö kileki kako ziye kada mɔtɔ. Bo ti këdï 'deni ŋgï ziye kɔzɔ tɔro bi këzë ni ma ti bi këzë tara, kina bo ti ki'di ye 'deni ŋgï kikalike wa laka.

XX Ne kina me mëdï miya a ma rɔ dɔ kiteli mo 'deni ziye. Akiya 'ba bɔ kumë lende naga nima bilaka lesi inza kikali tïyëtï 'jɔ 'ba lende mo ga ŋgï gɔ dönnï rɔ ma laka. XXI Römöyï lïjë iya dë kɔzɔ lende kiya 'ba bilaka lesi tara. Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba na ki'di lïjë kiya rɔ wa ame ga kako di zi Bɔko'ba ne.

II

Bɔ Kumë Lende Dɔ Kïndëndë

I Tine mï kada ma mɔlo tönë ga bine bɔ kumë lende ma dɔ kïndëndë mɔtɔ ga oloma gbï rɔ tïndëndë bilaka. Kina me 'deni gbï tara le'jete ya mɔtɔ ga ti kënyï 'deni gbï ko'dɔ rönnï rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba lende 'ba Bɔko'ba mï löŋgö ye bine. Kina lïjë ti ku'bölu ma konzi mɔtɔ ga 'deni ti akiyandi 'bënnï ga ame këdï koto bilaka mï tölë ne. Kina lïjë ti kebe 'deni gbï bi toga kpënnï gɔ Ësu Kurïsïtö ma tönë bo na ŋgï kutë gönnï 'deni di mï lende kënyë 'bënnï ga ne. Kina gɔ lende mo Bɔko'ba ti kote dönnï 'deni ŋgï yaga gïrï naga nime.

II Bilaka ma konzi mɔtɔ ga ti kebe 'deni gbï kogba görö dönnï ti lende ko'dɔ kënyë 'bënnï naga nima, kina gɔ kö'du mo ya mɔtɔ ga ti kënyï 'deni ŋgï bi tiya kpa kënyë rɔ kɔri 'ba lende 'ba Bɔko'ba nime. III Bilaka naga nima lïjë ö'bö 'bënnï ŋgï rɔ bɔ mï kombi. Kina lïjë ti ku'bölu ye 'deni ti bëtï 'bënnï naga nima 'dɔ lïjë komɔmi gïrïsï timo di ziye. Ne Bɔko'ba odɔ karama mo 'deni mɔlo dönnï, kina bo ö'dö dë gbï. Bo ëdï le'jete ndö bi 'ba tako tote dönnï pili yaga.

IV Dikalike 'deni rɔ ma laka malayika mɔtɔ ga 'ba Bɔko'ba ma dɔgba tönë ga bine ko'dɔ lende kënyë ne, Bɔko'ba odɔ karama 'deni dɔmo. Bo i'di 'deni ku'du lïjë mï Gehena kina kudödu lïjë 'deni ti nyɔri 'dɔ lïjë koloma mï bi kölu nima yayi ŋbö koda kada 'ba burë abo. V Kina dikalike 'deni gbï laka Bɔko'ba odɔ karama 'deni dɔ bilaka 'ba dɔyayi nime pili tönë mï kada 'ba Nowa. Mï kada nima yayi bilaka lesi pili ilagi lende 'ba Bɔko'ba 'deni kina bo ki'di mini koso ŋgï kote dönnï pili yaga. Ne tine bo okɔnyi Nowa 'deni ti bilaka ma modɔmorïyö mɔtɔ ga. Nowa na rɔ bɔ ame koloma tuwöwö lende laka 'ba Bɔko'ba zi bilaka naga nima mï kada naga nima yayi. VI Kina dikalike 'deni gbï rɔ ma laka Bɔko'ba odɔ karama 'deni gbï tönë bine dɔ bilaka 'ba Sodomo ni ti Gomora. Bo odɔ pa'do 'deni dönnï koŋma lïjë pili yaga ti liŋɔ 'bënnï ga 'dɔ këdï rɔ akileme zi bilaka pili ame ga kilagi lende abo ne. VII Kina dikalike 'deni gbï bo ɔmɔ Lɔtɔ ame rɔ bɔ ko'dɔ lende laka abo ne 'deni di mï tölë nima. Mï kada nima yayi Lɔtɔ oloma 'deni

ŋgï rɔ meri di zi ndörö ko'dɔ gɔ lende këny̱ë 'ba bilaka 'ba dɔliŋɔ nima. VIII Römöyï bo ëdï koloma mï löŋgö lïjë kina rɔ kɔmɔ kada löbu nime pili kɔmɔ bo ëdï nduwë ko'ja lende këny̱ë ame ga bilaka naga nima këdï ko'dɔ ne, mbili bo këdï kuwö gbï. Lende ko'dɔ 'ba bilaka naga nima i'di bo koloma ŋgï rɔ kpɔŋi.

IX Kina gɔ kö'du mo dikalike 'deni ŋere Bɔko'ba ikali ŋgï tɔmɔ bilaka ame koro bo ne di mï gomɔ 'bënnï nima. Kina bo ikali gbï todɔ karama dɔ bɔ lende këny̱ë 'dɔ lïjë koloma ŋbö koda kada 'ba burë abo, X ma dɔ kiteli mo lïjë ame ga kö'bö 'bënnï ŋge bi to'dɔ lende këny̱ë 'ba ako'dɔkɔ 'ba yida rönnï ga lïjë kilagi 'deni yaga di rɔ lende 'ba ŋere löbu 'ba Kurïsïtö nime ne.

Bɔ dɔ kïndëndë naga nima ko'dɔ rönnï rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba lende 'ba Bɔko'ba ne, lïjë 'bënnï ŋgï rɔ bɔ mbili minyi, lïjë ere ɔtɔ dë gbï. Kpënnï aga dë gbï yɔ di bi titi'ja malayika ame ga rɔ wa löbu mï dɔyayi 'ba mïtɔrɔ ne. XI Ne tine malayika ame pele ti tigɔ rɔ dɔ kiteli di dönnï ne ususu rönnï dë ti ti'ja zi Bɔko'ba kɔzɔ a nima tara. XII Ma 'bënnï wa ame ga lïjë kikali 'jɔ 'ba lende mo dë ne lïjë ebe ŋgï titi'ja mo. Lïjë ebe za to'dɔ lende rɔ dɔ rumö kɔzɔ yërï 'ba mökö naga tara. Ne 'ba yërï 'ba mökö o'ja öyö lïjë ŋge zi bilaka rɔ a 'ba tinda'ba mo kupö yaga. Kina Bɔko'ba ti kupö lïjë bɔ dɔ kïndëndë naga nima gbï tara kada mɔtɔ. XIII Bo ti ki'di gomɔ naga nime lïjë këdï kodɔ kulöwö rɔ bilaka mɔtɔ ga ne 'deni gbï ko'dɔ rönï zïnnï tara kada mɔtɔ.

Bɔ dɔ kïndëndë naga nima wa 'bënnï ame lïjë ko'dɔkɔ rɔ dɔ kiteli ne kina rɔ toloma tonyo bi ti tuwë layi pele mï zana kada ma kata naga. Kina lende ko'dɔ 'bënnï ga kileki kodɔ rɔ kaya ŋgï za yaga rɔye. Ɔdɔ lïjë konyo akonyo bi kɔtɔ tiye lïjë ebe aa 'böwu bi tu'bölu ye kina lende mo koŋmi ŋgï mïnnï. XIV Lïjë ö'bö 'bënnï ŋgï nduwë rɔ bɔ ko'dɔ yërï kina lïjë o'dɔkɔ gɔ lïjë ko'dɔ lende këny̱ë 'bënnï naga nima ŋgï nduwë kari timo rɔ kpërïkpërï. Lïjë ebe bi tususu dɔ ya ame ga ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurïsïtö kinza mï këddï ne gɔ kari bi to'dɔ lende këny̱ë. Lïjë ö'bö 'bënnï ŋgï ŋburu rɔ bɔ mï kombi. Ee, Bɔko'ba kusönö lïjë. XV Lïjë ola kɔri ma kodɔrɔ 'ba lende 'ba Bɔko'ba nime 'deni za caki yaga. Kina lïjë kebe 'deni za bi to'dɔ lende kɔzɔ lende ko'dɔ 'ba Balama kole 'ba Bɔra ma tönë koloma rɔ to'dɔ mo mɔlo bine ne. Balama bo rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba, ne bo ebe kutï 'deni dɔ to'dɔ lende këny̱ë gɔ mï kombi 'ba gïrïsï. XVI Ne tine Bɔko'ba amo dɔ bo gɔ lende këny̱ë nima ki'di akaca abo ame pele rɔ yërï ma kinza kikali tilende dë ne këny̱ï kilende zi bo rɔ kpa bilaka lesi kɔrɔ bo di bi to'dɔ lende këny̱ë nima.

XVII Bɔ dɔ kïndëndë naga nima lïjë 'bënnï ŋgï kɔzɔ daa ame kulöku 'deni ne tara. Lïjë ŋgï rɔ wa ma yawa kɔzɔ pɔli ame ga lili këdï kome yaga ne. Ne Bɔko'ba ileŋo gɔ bi 'bënnï 'deni mɔlo mï bi kölu 'ba Gehena. XVIII Lïjë ebe bi tubötö rönnï ti lende yawa tïndëndë bilaka ame ga kiriŋa ë'bënnï 'deni kako gïrï naga nime di mï löŋgö ya ma kinza kikali Bɔko'ba dë naga. Lïjë ïndëndë ya naga nima 'deni 'dɔ këny̱ï gbï bi to'dɔ lende këny̱ë 'ba ako'dɔkɔ 'ba yida rönnï ga. XIX Lïjë ebe tiya mo tëgë lïjë ti ki'di ya naga nima 'deni këdï mï dɔ ŋgölö, kinza ma lïjë këdï 'bënnï rɔ dɔ ŋgölö yɔ. Lende këny̱ë 'bënnï ga na ka'da lïjë 'deni ŋgï rɔ bɔ dönnï, römöyï wa ame ka'da yi nï mɔtɔ 'deni ne na ŋgï rɔ bɔ döyï.

XX Lïjë ame ga kola lende kirasi 'ba dɔliŋɔ nime 'deni lïjë kako kikali ŋere ze Yësu Kurïsïtö bɔ tɔmɔ bilaka di mï tölë 'deni ne, ɔdɔ lïjë kebe kola rönnï 'böwu gbï zi lende këngë kinda'ba lïjë gomɔ ma 'bënnï na ti këngë ŋgï rɔ dɔ kiteli di dɔ ma dɔgba tönë ga. XXI Ma laka mo dëne 'dɔ lïjë kikali lende laka 'ba Bɔko'ba nime dë ka mɔlo ndeŋi di dɔ ame 'dɔ kikali 'böwu laka kebe këngï 'böwu kuyï kpa mökö di bi 'ba to'dɔ kö'du ki'di ame ga Bɔko'ba ki'di ne. XXII Lende 'bënnï ëdï 'deni kɔzɔ a tönë ga bilaka këdï kiya rɔ mumë kiya te, “Bï ebe kileki 'böwu aa kitene të'dë 'bënï.” Kina mɔtɔ gbï tëgë, “Ɔdɔ ba'do kurögö rönï pele kɔpɔ ënyï kileki 'böwu kuturö rönï mï mandɔ'dɔ.”

III

Tileki 'Ba Kurïsïtö

I Kpe ame ga mɔ'ɔ ye kulöwö ne, waraga ma mï rïyö mo na me 'deni mëdï mugu ziye. Mugu waraga rïyö naga nime 'deni ziye 'dɔ ki'di ye kolomake mï meri 'ba laja laka 'ba Bɔko'ba ame kikalike 'deni mɔlo ne. II Mo'dɔkɔ ziye 'dɔ komerike gɔ lende 'ba bɔ kumë lende abo tönë ga mɔlo bine ne gbï ti kö'du ki'di 'ba Yësu Kurïsïtö ŋere ze ame kɔmɔ ze 'deni di mï tölë ne. Bo oja bɔ laja abo ga 'deni kari tiya kö'du ki'di nime ziye.

III Wa ame rɔ dɔ kiteli ziye 'dɔ tikali mo ne na me. Mï kada ame 'deni rɔ ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime ne bilaka mɔtɔ ga ti këngï 'deni ŋge to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rönnï ga. Lïjë ti kose dɔye IV kiya te, “Yësu Kurïsïtö mo ileki dë kako gɔ wa'di? Ne o'ja tëgë bo ëdï kileki kako dɔliŋɔ nime bine 'di? 'Bu ze ga ni ölë 'deni mɔlo, ne wa pili 'ba dɔliŋɔ nime na me ga ŋgï le te gɔ bi mo ga kɔzɔ ma mɔlo kako di bi 'ba tisaki bïcï dɔliŋɔ nime ne tara.”

V Bɔ dɔ kose naga nima lïjë o'dɔkɔ dë tomeri mo kiya te Bɔko'ba na me ko'ba wa pili naga nime mɔlo tönë ga bine ne. Lende kiya 'ba kpa bo na me ko'ba mïtɔrɔ ni ti dɔyayi nime. Bo i'di yayi 'deni kɔdɔ di mï mini kina bo kileŋo 'deni gbï ti mini 'ba tɔrɔ. VI Kina tönë gbï mɔlo bine ti tigɔ abo bo i'di mini 'deni koso kote dɔ wa 'ba dɔliŋɔ nime pili yaga. VII Kina me bo ki'di kö'du mo 'deni gbï 'dɔ bo kako kïyëyï mïtɔrɔ ni ti dɔliŋɔ ma le'jete nime yaga. Bo ogbɔ 'deni 'dɔ bo koja pa'do 'jaa kako koŋma pili yaga mï kada ame bo këdï kodɔ karama 'deni dɔ ya ame ga kilagi bo ne, 'dɔ kupö lïjë pili yaga.

VIII Kpe ame ga mɔ'ɔ ye 'deni kulöwö ne, kinza ki'dike lende nime mëdï miya ziye ne dë kudölu di dɔye. Tö'dö dɔ kɔtɔ ëdï di kɔmɔ ŋere ze Yësu Kurïsïtö kɔzɔ kɔmɔ kɔɔ ma konzi tara kina kɔmɔ kɔɔ ma konzi ëdï gbï di kɔmɔ bo kɔzɔ tö'dö dɔ kɔtɔ tara. IX Rɔ bo ïrïndï dë rɔ tirïndï di bi to'dɔ wa ame ga bo ki'di kö'du mo 'deni 'dɔ to'dɔ mo ne kɔzɔ ame bilaka mɔtɔ ga këdï komeri ne tara. Ne tine, mï bo na këyï rɔ tëyï rɔye. Bo o'dɔkɔ dë gɔ bo kupö bilaka ma kɔtɔ mɔtɔ, bo o'dɔkɔ 'dɔ bilaka pili kotɔ dönnï di mï lende këngë 'bënnï ga.

X Rɔ ma laka miya ziye, Yësu Kurïsïtö ti kileki 'deni ŋgï kako dɔliŋɔ nime bine kada mɔtɔ. Ne bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ inza kikali kada ame bo këdï kako yïmo ne, bo ëdï kömö ŋgï tugu'du kɔzɔ tako 'ba bɔ 'bögö naga tara. Mï kada mo nima yayi mïtɔrɔ ni ti kölu 'deni yaga ti birɔ 'ba wuruwuru. Pa'do ti koŋma kada ni ti nyepe ni ti këlu ni 'deni pili yaga kina dɔyayi ti kölu 'deni gbï yaga kpaki ti wa ame ga dönï ne.

XI Kina gɔ lende mo o'dɔkɔ ziye 'dɔ komerike dɔye laka gɔ wa ame ga këddï ko'dɔke ne. Olomake rɔ

bɔ koro Bɔko'ba kina gbï rɔ bɔ ko'dɔ lende laka mo. XII Olomake ti kɔmɔ ki'di gɔ kada 'ba tako 'ba Bɔko'ba ame bo këdï kako tiya burë 'ba bilaka pili ne. Mï kada mo nima yayi mïtɔrɔ ni ti kilaŋma 'deni pili kölu yaga kina kada ni ti nyepe ni ti këlu ni ti kileze 'deni di zi pa'do. XIII Kina me dëdïke 'deni rɔ toda dɔ lende tönë ga Bɔko'ba kiya mɔlo tëgë bo ëdï kako ko'ba mïtɔrɔ ni ti dɔliŋɔ ma la'ja ame rɔ 'ba lende laka ne.

Ndose Ma Ŋburuŋburu

XIV Kpe ame ga mɔ'ɔ ye kulöwö ne, kɔzɔ ame kpe ti kɔmɔ ki'di 'dɔ Bɔko'ba ko'dɔ wa naga nime ne ogbɔke rɔye ti bi to'dɔ lende laka kinza lende kënyë mɔtɔ yïmo 'dɔ ki'di mï Bɔko'ba këyï rɔye. XV Kina 'dɔ komerike gbï Yësu Kurïsïtö o'dɔkɔ tɔmɔ bilaka abo ga di mï tölë kina me ki'di kinza bo kileki dë welo ne.

Bɔ löndö ze Pɔlo ame dɔ'ɔke kulöwö ne ugu lende kɔtɔkɔtɔ naga nime 'deni gbï te mï waraga abo ame ga bo kugu ziye ne. Bɔko'ba na ki'di wa kikali nima zi bo, XVI kina me bo kugu lende naga nime 'deni kpaki kɔzɔ a nime te mï waraga ame ga pili bo kugu ne. Mï akugu abo nime akiyandi ma kitigɔ mɔtɔ ga ëdï yayi. Kina me ŋgï ya mɔtɔ ga ame kikali lende dë laka ne ti ya ame ga yïmo këddï dë ne kebe 'bënnï ŋgï bi 'ba tuyï yïmo rɔ bëtï gbï kɔzɔ ma tönë lïjë koloma rɔ tuyï mï lende mɔtɔ ga ame kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara. Ne Bɔko'ba ti kupö lïjë 'deni ŋgï yaga gɔ kö'du mo.

XVII Kpe ame ga mɔ'ɔ ye 'deni kulöwö ne, ikalike lende naga nime 'deni mɔlo gba kinza ko'dɔ rönnï. Kina i'dike kɔmɔye kandi laka kinza bɔ kilagi Bɔko'ba naga nima ki'di ye ra kɔcɔke yaga karike gbï bi to'dɔ lende këngë kɔzɔ 'bënnï. XVIII Tine ö'böke ti laka mï kɔri 'ba ŋere ze Yësu Kurïsïtö bɔ tɔmɔ ze di mï tölë. Lende këyï abo këdï tiye rɔ dɔ kiteli ki'di ye kikalike bo laka.

Dïlëluke bo ti kisaki di mï kada nime tɔne kari nduwë rɔ ŋburuŋburu. Amini.

Akugu Ma Dɔgba 'Ba YOWANI

Lende 'Ba Dïdï

I Dëdï dugu waraga nime ziye gɔ kö'du abo 'ba lende 'ba dïdï. Bɔ nime rɔ lende 'ba Bɔko'ba ne bo ëdï 'deni mɔlo bine di bi tisaki 'ba dɔliŋɔ nime. Tine duwö bo 'deni ti mbili ze do'ja bo ti kɔmɔze közïze kosa rɔ bo gbï. II Bo na rɔ dïdï ma laka zi bilaka. Mï tileme bo tönë ze na do'ja bo. Gɔ kö'du mo kina me dëdï diya ziye, bo na rɔ dïdï ma ŋburuŋburu. Bo gbï kɔtɔ ti Bɔko'ba kina me kileme bo 'deni zize. III Rɔ ma laka wa nime do'ja 'deni duwö gbï ne na me dëdï diya 'deni gbï ziye, römöyï 'dɔ kpe kodɔ'bɔke rɔye kɔtɔ tize. Ma 'beze dëdï 'deni mï rɔ kodɔ'bɔ ti Yësu Kurïsïtö kole 'ba Bɔko'ba gbï kɔtɔ ti 'bu bo Bɔko'ba. IV Na ma dëdï dugu ame 'deni ziye gɔ rɔ kodɔ'bɔ 'be tize ki'di ze ti dëdï lɔ ti lɔŋɔ.

V Ame na rɔ laja ma duwö di zi Yësu kina me dëdï diya ziye. Bɔko'ba na rɔ bi kɔpɔ, ma di zi bo a mɔtɔ rɔ bi kölu inza. VI Kina ɔdɔ diyake te dëdïke 'deni mï rɔ kodɔ'bɔ ti bo ko'ja loma ze këdï gba mï bi kölu do'dɔke bëtï 'deni, ako'dɔ ze ga inza du te rɔ lende ma kodɔrɔ abo. VII Ne ɔdɔ loma ze ga këdï mï bi kɔpɔ kɔzɔ ame bo Bɔko'ba këdï mï bi kɔpɔ ne tine, odɔ'bɔ ze 'deni ŋgï rɔ akɔtɔ. Roma Yësu kole 'ba Bɔko'ba urögö ze 'deni yaga kɔpɔ di mï lende kënyë ze ga.

VIII Ɔdɔ diyake te dinzake ti lende kënyë, du'böluke rɔze 'deni kina lende ma kodɔrɔ ɔtɔ 'ba Bɔko'ba inza du te mïze. IX Ne ɔdɔ dodɔke kpeze gɔ lende kënyë ze ga na laka, Bɔko'ba ti ko'dɔ kö'du laka abo ŋgï kɔzɔ ame bo ki'di kö'du mo 'deni mɔlo tara ne. Bo ti kola ze gɔ lende kënyë ze ga pili bo kurögö ze yaga kɔpɔ di yïmo.

X Ne ɔdɔ diyake te do'dɔke lende kënyë ɔtɔ dë du te, di'dike Bɔko'ba 'deni rɔ bɔ bëtï. Kina a mɔtɔ rɔ lende abo inza du te mïze.

II

Kurïsïtö Bɔ Kpërï Gɔze

I Mëdï mugu waraga nime ziye kole ma ga kinza kari ko'dɔke lende kënyë ra. Ne ɔdɔ nï mɔtɔ di mï löŋgö ze nime bine ko'dɔ lende kënyë, Yësu Kurïsïtö na kö'bö 'deni rɔ bɔ kpërï ze mï löŋgö ze ti Bɔko'ba 'bu. Römöyï bo na rɔ bɔ ame ko'dɔ lende laka 'ba Bɔko'ba 'deni II bo kombi laŋba 'ba lende kënyë ze 'deni ti tölë abo. Dë ŋge rɔze kɔtɔ tine rɔ gɔze bilaka 'ba mï dɔyayi nime pili.

III Kina me miya ziye, wa ame 'dɔ kileme ze rɔ bɔ tikali Bɔko'ba rɔ ma laka ne na rɔ toro kö'du ki'di abo ga. IV Ɔdɔ bɔ mo kiya te bo ikali Bɔko'ba 'deni ŋgï tara kinza ma bo koro kö'du ki'di mo ga dë yɔ, bo 'deni rɔ bɔ bëtï, kina lende ma kodɔrɔ ɔtɔ 'ba Bɔko'ba inza du te mï bo. V Tine lïjë ame ga pili këdï ko'dɔ lende 'ba Bɔko'ba ne lïjë na rɔ ya ame ga akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba këdï ko'dɔ ndɔbɔ ŋgï rɔ ma laka mïnnï ne. Wa ame 'dɔ kileme ma dëdï 'deni rɔ akɔtɔ ti Bɔko'ba ne na me. VI Bɔ ame kiya te bo ö'bö 'deni rɔ akɔtɔ ti Bɔko'ba ne bo ki'di loma abo këdï kɔzɔ 'ba Yësu Kurïsïtö.

Kö'du Ki'di

VII Kpe ame ga mɔ'ɔ ye ne, kö'du ki'di nime mëdï mugu ziye ne wa la'ja na dë. Kö'du ki'di mɔlo tönë ki'di ziye mɔlo di bi tisaki mo ne na. Kina kö'du ki'di mɔlo nime bo na rɔ laja ma tönë kuwöke ne. VIII Tine bo na gbï rɔ kö'du ki'di ma la'ja. Loma 'ba Yësu ti loma 'be na kileme la'ja mo 'deni. Römöyï bi kölu ëdï 'deni kote rönï bi kɔpɔ ma laka na 'deni këdï kiyɔpɔ gɔ bi.

IX Bɔ ame kiya te bo ëdï 'deni mï bi kɔpɔ tine bo gba rɔ ma ko'ji löndö ne, bo ëdï abo ka gba mï bi kölu. X Lïjë ame ga kɔ'ɔ löndö nnï ga ne na rɔ ya ma këdï 'deni mï bi kɔpɔ. Kina a mɔtɔ inza kpe rɔ ma kënyë mïnnï ame gɔ ki'di lïjë kɔcɔ yaga di mï kɔri 'ba Bɔko'ba. XI Tine bɔ ame ko'ji löndö nï ne bo ëdï abo gba mï bi kölu. Kina bo ëdï gba kiliŋgere mï bi kölu kinza ma bo kikali bi ma bo këdï kari teyi. Römöyï bi kölu ïyölu kɔmɔ bo 'deni.

Tɔ'ɔ Dɔliŋɔ

XII Kole ma ga, mëdï mugu wa naga nime ziye römöyï Bɔko'ba ola ye 'deni gɔ lende kënyë 'be ga gɔ kö'du 'ba Yësu. XIII Kpe bulöbu, mëdï mugu wa naga nime ziye römöyï ikalike bɔ ma tönë koloma mɔlo di bi tisaki mo ne 'deni. Kpe yɔbi, mëdï mugu wa naga nime ziye römöyï a'dake Satani bɔ ma kënyë ne 'deni. XIV Kpe kole ma ga, mëdï mugu wa naga nime ziye römöyï ikalike 'bu ze Bɔko'ba 'deni. Kpe bulöbu, mëdï mugu wa naga nime ziye römöyï ikalike bɔ ma tönë koloma mɔlo di bi tisaki mo ne 'deni. Kpe yɔbi, mëdï mugu wa naga nime ziye römöyï kpe na rɔ bɔ tigɔ kina lende 'ba Bɔko'ba ö'bö 'deni gbï mïye ka'dake Satani bɔ ma kënyë ne 'deni.

XV Miya ziye pili, kinza kɔ'ɔke dɔliŋɔ nime dë gbï ti wa mo ga. Bɔ ame kɔ'ɔ dɔliŋɔ nime inza kikali tɔ'ɔ 'bu ze Bɔko'ba. XVI Römöyï wa pili 'ba dɔliŋɔ nime ame ga kɔzɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ni ti mï kombi ni ti dɔ kombi ni naga nima inza rɔ 'ba Bɔko'ba, lïjë 'ba dɔliŋɔ nime na. XVII Kina me dɔliŋɔ nime ti kote rönï kɔtɔ yaga ti wa mo naga nima bilaka këdï ko'dɔ ndörö gɔmo ne. Tine lïjë ame ga ko'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba ne ti koloma ŋgï kö'bö rɔ ŋburuŋburu.

Ŋburuŋburu 'Ba Dɔliŋɔ

XVIII Kole ma ga, kada ma ŋburuŋburu 'ba dɔliŋɔ nime na 'deni me. Tönë mɔlo bine uwöke 'deni tëgë bɔ ndo'ji bɔ ya 'ba Kurïsïtö ti kɔdɔ 'deni. Kina me le'jete bɔ ndo'ji ma konzi bɔ ya 'ba Kurïsïtö ɔdɔ 'deni. Gɔ kö'du mo na me ki'di dikali 'deni kada mo tönë ömö 'deni. XIX Bɔ ndo'ji naga nime lïjë ënyï 'deni konye rönnï yaga di mï löŋgö ze. Tine lïjë inza du te rɔ lëpï ze ga, römöyï ma lïjë këdï ra ŋgï ko rɔ lëpï ze ga dëne lïjë ëdï kö'bö tize. Tine lïjë ënyï koza rönnï yaga di rɔze kina me kileme 'deni ŋgï ma kɔtɔ 'bënnï mɔtɔ inza du te rɔ lëpï zize.

XX Ne ma 'beye Kurïsïtö odɔ Nyï Kɔtɔ Laka 'deni dɔye kina me kpe pili ikalike lende ma laka 'deni. XXI Tine ame mëdï mugu wa nime ziye ne, miya dë te ikalike lende ma kodɔrɔ dë. Ne mëdï mugu ziye römöyï ikalike lende ma kodɔrɔ 'deni kina ikalike 'deni gbï a mɔtɔ rɔ bëtï inza mï lende ma kodɔrɔ.

XXII Ne tine yë na rɔ bëtï? Bëtï na rɔ bɔ ame kiya te Yësu na dë rɔ Kurïsïtö ma Bɔko'ba koja ne. Römöyï Bɔko'ba 'bu gbï ti Kurïsïtö kole mo na ma bo kilagi 'deni. Kina me bɔtɔ mo nima bo 'deni rɔ bɔ ndo'ji bɔ ya 'ba Kurïsïtö. XXIII Römöyï lïjë ame ga pili kilagi ti'di dönnï gɔmo Yësu na rɔ kole 'ba Bɔko'ba ne, lïjë ikali Bɔko'ba 'bu 'ba Yësu dë. Ne lïjë ame ga pili ki'di dönnï gɔmo Yësu na rɔ kole 'ba Bɔko'ba ne lïjë na kikali Bɔko'ba 'bu 'ba Yësu 'deni gbï.

XXIV Kina me ziye, ö'böke ti'di dɔye gɔ lende naga nime kuwöke 'deni mɔlo di bi tisaki mo ne. Römöyï ɔdɔ kö'böke ti'di dɔye ŋgï gɔmo ti kö'böke 'deni ŋgï rɔ akɔtɔ ti Yësu kole 'ba Bɔko'ba gbï rɔ akɔtɔ ti 'bu bo Bɔko'ba. XXV Tö'bö rɔ akɔtɔ ti Bɔko'ba nime na rɔ loma ma ŋburuŋburu mo tönë Yësu kiya 'deni mɔlo tëgë 'dɔ bo ki'di zize ne.

XXVI Kina me mugu lende naga nime 'deni ziye gɔ kö'du 'ba bɔtɔ naga nima ko'dɔkɔ tu'bölu ye ne. XXVII Ne kpe 'beye nime Kurïsïtö kodɔ Nyï Kɔtɔ Laka abo 'deni dɔye kö'bö 'deni mïye ne, ëddï ko'dɔkɔke 'böwu 'dɔ bilaka lesi kiyandi ye gɔ wa'di? Nyï Kɔtɔ Laka abo nima na ti kiyandi ye ti wa pili kina akiyandi abo na rɔ ma kodɔrɔ, bëtï inza mï bo. Kina 'dɔ kolomake rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö kɔzɔ ame Nyï Kɔtɔ Laka kiyandi ye ne tara.

XXVIII Kina me mëdï miya gbï ziye kole ma ga, olomake rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö römöyï mï kada 'ba tileki abo bine gɔ dɔze këdï rɔ ma kïtëwu kinza debeke ra tusu dɔze di zi bo ti rɔ kaya. XXIX Römöyï ikalike 'deni Kurïsïtö na rɔ bɔ lende laka. Kina 'dɔ kikalike gbï ze ame ga pili do'dɔke lende laka ne öyö ze 'deni yaga rɔ ma la'ja rɔ kole 'ba Bɔko'ba.

III

Kole 'Ba Bɔko'ba

I Kina me o'jake akɔ'ɔ löbu nime Bɔko'ba ko'dɔ gɔze ki'di kïdëkï ze rɔ kole abo ga ne 'deni. Rɔ ma laka ze kole abo ga na. Ne bilaka 'ba dɔliŋɔ nime ikali Bɔko'ba dë gɔ lende mo na ma ki'di lïjë kikali ze dë rɔ kole 'ba Bɔko'ba. II Kpe ame ga mɔ'ɔ ye ne, ze 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba. Tine tëdï ze ma di dɔgba yayi mo ileme dë gba zize. Ne ma dikalike mo ɔdɔ Yësu kako 'deni kileme rɔ bo ti dëdïke gbï kɔzɔ bo römöyi ti do'jake bo ŋgï ko kɔzɔ ame bo këdï ne tara. III Kina me ze ame ga 'deni pili ti kɔmɔ ki'di 'dɔ tëdï kɔzɔ Kurïsïtö ne di'dike lende ze ga ti kö'bö ŋburu rɔ ma laka kɔzɔ 'ba bo 'ba Kurïsïtö tara.

IV Ya ame ga kö'bö 'bënnï to'dɔ lende kënyë ne, lïjë na rɔ ma kilagi kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba 'deni naga. Römöyï to'dɔ lende kënyë na rɔ tilagi kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba. V Ikalike 'deni Kurïsïtö ako dɔliŋɔ bine tombi lende kënyë 'ba bilaka kina a mɔtɔ rɔ lende kënyë inza mï bo. VI Kina me bɔ ame kö'bö 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurïsïtö ne ö'bö dë kpe to'dɔ lende kënyë. Tine 'bënnï 'ba bɔtɔ bɔ ko'dɔ lende kënyë naga nima lïjë ma 'bënnï o'ja Kurïsïtö dë kikali bo dë gbï yɔ.

VII Kpe kole ma ga, kinza ki'dike bɔtɔ mɔtɔ ku'bölu ye dë. Ya ame ga kö'bö to'dɔ lende laka ne lïjë na rɔ ma laka di kɔmɔ Bɔko'ba gbï kɔzɔ Kurïsïtö tara. VIII Ne lïjë ame ga kö'bö to'dɔ lende kënyë ne lïjë 'ba Satani na römöyï Satani isaki to'dɔ lende kënyë 'deni mɔlo kako di bi tisaki mo. Kö'du 'ba 'dɔ tïyëyï mï ndɔbɔ kënyë 'ba Satani nime yaga na me 'dɔ ki'di Bɔko'ba koja kole abo kako gɔmo dɔliŋɔ nime bine ne.

IX Bɔ ame 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba ö'bö dë kpe nduwë to'dɔ lende kënyë römöyï bo 'deni rɔ kupö 'ba Bɔko'ba. Bɔko'ba na rɔ 'bu ze dɔ'bɔke dë kpe to'dɔ lende kënyë. X Wa nime na këdï kileme rɔ ma laka yë ga na rɔ kole 'ba Bɔko'ba kina yë ga na 'bënnï rɔ 'ba Satani. Lïjë ame ga pili ko'dɔ lende laka dë kɔ'ɔ löndö nnï ga dë ne inza rɔ kole 'ba Bɔko'ba.

XI Ame na rɔ lende ame kuwöke 'deni mɔlo di bi tisaki mo, zize tɔ'ɔ lëpï ze ga. XII Tine dë 'dɔ tëdï kɔzɔ 'ba Kayina ma tönë bine kupö bɔ löndö bo ne. Bo 'ba bo nima rɔ 'ba Satani. Ne gɔ wa'di na bo kupö bɔ löndö bo? Römöyï lende abo ga pili rɔ ma kënyë 'ba bɔ löndö bo na rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba.

XIII Löndö ma ga, kinza ki'dike lende nime dë kïlïkö dɔye ɔdɔ dɔliŋɔ këdï ko'ji ye. XIV Ze 'beze ma ze tiye nime ditelike dɔ tölë 'deni dɔdɔke mï dïdï ma ŋburuŋburu. Akɔ'ɔ ze ame dɔ'ɔke löndö ze ga ne na ki'di ze 'deni dikalike wa nime. Römöyï lïjë ame ga kɔ'ɔ löndö nnï ga dë ne ö'bö 'bënnï 'deni mï tölë. XV Lïjë

ame ga pili ko'ji löndö nnï ga ne
lïjë bɔ akupö na. Kina kɔzɔ ma
kikalike lïjë ama ga tara ne ti
kɔ'bɔ tëdï ti dïdï ma ŋburuŋburu
te tondo ga?
XVI Dikalike wa nime rɔ akɔ'ɔ ne
'deni römöyï Kurïsïtö ilagi dë di
bi ti'di rɔ bo tölë gɔze. Kina gbï
tara kinza dilagike dë di bi tölë
gɔ löndö ze ga. XVII Ne oŋgɔke te,
nï mɔtɔ ame këdï ti wa 'ba dɔliŋɔ
nime tine kebe kupupu dökï'dï yï
ŋgï lipo bërï di bi tokɔnyi löndö
mɔtɔ ame rɔ leri mo ne, ti akɔ'ɔ
'ba Bɔko'ba këdï mïyï totondo?

Dɔ Kïtëwu Kɔmɔ Bɔko'ba

XVIII Kole ma ga, kinza di'dike
akɔ'ɔ 'beze kö'bö dë ŋge dɔ kpeze
tine zize 'dɔ tokɔnyi lëpï ze ga ŋgï
ko rɔ ma laka. XIX Ɔdɔ do'dɔke
te na ti dikalike ŋgï lende laka
'ba Bɔko'ba ëdï mïze. XX Kina
ɔdɔ dökï'dï ze këdï pele rɔ ma
kombi gɔ kö'du 'ba lende kënyë ze
ga ti dëdïke ŋgï ti mï këyï kɔmɔ
Bɔko'ba. Römöyï akikali abo 'ba
Bɔko'ba na rɔ dɔ kiteli kebe 'beze.
Kina bo na kikali wa pili.
XXI Kpe ame ga mɔ'ɔ ye ne, ɔdɔ
këdï 'deni tara dökï'dï ze kombi
dë kpe gɔ kö'du 'ba lende kënyë
ze ga, ti dolomake rɔ dɔ kïtëwu
kɔmɔ Bɔko'ba. XXII Kina bo ti
ki'di wa pili ame ga dititike ne
ŋgï zize römöyï dëdï duwöke dɔ
kö'du ki'di abo 'deni dëdï do'dɔke
ako'dɔkɔ abo ga. XXIII Wa ma bo
kose zize na rɔ ti'di dɔze gɔ lende
'ba kole abo Yësu Kurïsïtö kina
gbï 'dɔ tɔ'ɔ lëpï ze ga kɔzɔ ame
Kurïsïtö ki'di kö'du mo zize ne
tara. XXIV Ze ame ga pili duwöke
dɔ ndose 'ba Bɔko'ba ne ze 'deni
rɔ akɔtɔ ti bo Bɔko'ba kina bo
'deni gbï rɔ akɔtɔ tize. Nyï Kɔtɔ
Laka abo nime bo ki'di mïze ne na
ki'di ze 'deni dikali ma bo Bɔko'ba
këdï 'deni rɔ akɔtɔ tize.

IV

Bɔ Kumë Lende Dɔ Kïndëndë

I Kpe ame ga mɔ'ɔ ye ne, i'dike
kɔmɔye kandi laka, bɔ kumë
lende dɔ kïndëndë ma konzi ita'ba
'deni kote mï dɔliŋɔ. Kina kinza
ki'dike dɔye dë ŋgï welo gɔ lende
'ba bɔtɔ ame ga pili këdï kiya
te lïjë ëdï ti Nyï Kɔtɔ Laka 'ba
Bɔko'ba mïnnï ne. Tine ziye titi
tiyɔzɔ mo 'dɔ kikalike ɔdɔ këdï
ŋgï rɔ 'ba Bɔko'ba. II Tikali mo na
kɔzɔ a nime te, lïjë ame ga këdï
kiya te Yësu Kurïsïtö ako 'deni
dɔliŋɔ bine rɔ bilaka lesi ne lïjë na
rɔ 'ba Bɔko'ba. III Ne lïjë mɔtɔ ama
ga pili kowasa lende nime kiya te
Kurïsïtö ako dë su dɔliŋɔ bine rɔ
kïnë bilaka lesi ne lïjë inza rɔ 'ba
Bɔko'ba. Lïjë 'bënnï 'ba bɔ ndo'ji
bɔ ya 'ba Kurïsïtö tönë na. Uwöke
'deni mɔlo bine iya te bɔ ndo'ji
nima ëdï kako mï dɔliŋɔ kina me
bo kömö 'deni.
IV Kole ma ga, kpe na rɔ kole
'ba Bɔko'ba kina a'dake bɔ kumë
lende dɔ kïndëndë naga nima
'deni. Römöyï bo Bɔko'ba ame
mïye ne bo na mbiri di dɔ Satani
nima mïnnï lïjë bilaka 'ba dɔyayi
nime ne. V Kina ma bɔ kumë
lende dɔ kïndëndë naga nima lïjë
'bënnï rɔ bilaka 'ba mï dɔyayi
nime. Kina lende 'bënnï ga pili
rɔ 'ba dɔyayi nime gɔ kö'du mo
na ma bilaka 'ba dɔyayi nime këdï
kuwö dɔ lende 'bënnï ne. VI Ne
ze 'beze ma ze tiye nime ze 'deni
rɔ kole 'ba Bɔko'ba. Kina ame ga
pili kikali Bɔko'ba ne na ti kuwö
dɔ lende ma 'beze. Tine lïjë ame
ga pili kinza rɔ kole 'ba Bɔko'ba
ne lïjë uwö dɔ lende ze dë. Kina
me bɔ ame ɔdɔ doŋgɔ bo kuwö
dɔ lende ze nima, omba bo na rɔ
bɔ ame Nyï Kɔtɔ Laka 'ba lende
kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba këdï mï bo ne.
Tine ma kinza kuwö dɔ lende ze
dë naga nima ti dikali lïjë ŋgï rɔ
ma laka rɔ 'ba Satani bɔ bëtï.

Akɔ'ɔ

VII Kpe ame ga mɔ'ɔ ye ne,
dö'böke ti nduwë tɔ'ɔ rɔze.
Römöyï akɔ'ɔ na rɔ 'ba Bɔko'ba.
Kina me ze ame ga pili ti akɔ'ɔ
mïze ne ze na rɔ kole abo 'ba

Bɔko'ba kina ze na gbï rɔ bilaka ame ga kikali bo ne. VIII Tine lïjë ame ga 'bënnï kinza akɔ'ɔ mïnnï lïjë kɔ'ɔ lëpï nnï ga dë ne, lïjë ikali Bɔko'ba dë du te römöyï Bɔko'ba bo na rɔ mï zana 'ba akɔ'ɔ. IX Bɔko'ba ileme akɔ'ɔ abo 'deni zize ti toja kole kɔtɔ kpökï abo kako mï dɔliŋɔ ame ti bo na dëdïke 'deni ti dïdï ma ŋburuŋburu ne. X Akɔ'ɔ ame rɔ ma laka ne inza rɔ ma dɔ'ɔke bo Bɔko'ba. Akɔ'ɔ ma laka mo na rɔ ame bo kɔ'ɔ ze bo koja kole kɔtɔ abo kako kombi laŋba 'ba lende kënyë ze ga ti tölë abo ne.

XI Kpe ame ga mɔ'ɔ ye ne, kɔzɔ ame Bɔko'ba kɔ'ɔ ze 'deni kulöwö ne zize gbï 'dɔ tɔ'ɔ lëpï ze ga. XII Bɔtɔ mɔtɔ inza kɔtɔ te ame ko'ja kïnë Bɔko'ba. Tine ɔdɔ dɔ'ɔke lëpï ze ga 'deni Bɔko'ba 'deni rɔ akɔtɔ tize, akɔ'ɔ abo ëdï 'deni ŋgï ko'dɔ ndɔbɔ laka mïze.

XIII Dikalike 'deni ze rɔ akɔtɔ ti Bɔko'ba kina bo gbï rɔ akɔtɔ tize gɔ Nyï Kɔtɔ Laka abo nime bo ki'di 'deni mïze ne. XIV Kina gbï do'ja 'deni Bɔko'ba 'bu 'ba Yësu Kurïsïtö oja kole abo dɔliŋɔ bine tɔmɔ bilaka di mï tölë na me dëdï duwöwö 'deni ti. XV Kina me lïjë ame ga pili kutï gɔmo Yësu na ŋgï rɔ kole 'ba Bɔko'ba ne lïjë na kö'bö 'deni rɔ akɔtɔ ti Bɔko'ba kina Bɔko'ba gbï rɔ akɔtɔ tïnnï. XVI Dikalike laka 'ba akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba gɔze 'deni. Bo na rɔ mï zana 'ba akɔ'ɔ. Kina lïjë ame ga pili kö'bö tɔ'ɔ lëpï nnï ga ne lïjë na 'deni rɔ akɔtɔ ti Bɔko'ba kina bo gbï rɔ akɔtɔ tïnnï.

XVII Kina ɔdɔ akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba këdï 'deni ŋgï ko'dɔ ndɔbɔ mïze rɔ ma laka ti dëdïke ŋgï rɔ dɔ kïtëwu mï kada 'ba burë löbu nima këdï kako ne. Dɔ kïtëwu ze ti këdï ŋgï gɔ loma ze mï dɔliŋɔ bine ame 'deni gbï ko kɔzɔ 'ba Kurïsïtö tara ne. XVIII Tikere ni ti akɔ'ɔ odɔ'bɔ dönnï dë bi kɔtɔ. Kina me ɔdɔ kiya te akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba këdï 'deni ko'dɔ ndɔbɔ rɔ ma laka mïze ti koga tikere ŋgï ŋbö yaga. Römöyï tikere ëdï koloma mï bilaka gɔ lende 'ba karama nime Bɔko'ba këdï kodɔ dɔ bilaka ne. Kina me lïjë ame ga rɔ tikere ne akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba o'dɔ ndɔbɔ dë du te laka mïnnï.

XIX Bɔko'ba na kɔ'ɔ ze 'deni dɔgba kina gɔ kö'du mo 'dɔ dɔ'ɔke bilaka gbï. XX Nï bɔ ame ko'ji löndö yï ne ɔdɔ kiya te ɔ'ɔ Bɔko'ba nï bɔ bëtï na. Römöyï ɔdɔ kɔ'ɔ löndö yï ame këddï ko'ja kïnë mo ne dë, ti kɔ'ɔ Bɔko'ba ame kinza ko'ja kïnë mo dë ne totondo ga? XXI Kina gbï kö'du ki'di ame Kurïsïtö ki'di zize na me lïjë ame ga pili kɔ'ɔ Bɔko'ba ne gɔ lïjë kɔ'ɔ löndö nnï ga gbï.

V

Ta'da Dɔliŋɔ

I Lïjë ame ga pili ki'di dönnï 'deni ŋgï gɔmo Yësu na rɔ Kurïsïtö ma Bɔko'ba koja ne lïjë na rɔ kole 'ba Bɔko'ba. Kina me bɔ ame kɔ'ɔ 'bu ne ɔ'ɔ kole mo 'deni gbï. II Gɔ lende mo na me dikalike 'deni ɔdɔ dɔ'ɔke Bɔko'ba doroke kö'du ki'di mo gbï, omba dɔ'ɔke kole abo 'ba Bɔko'ba 'deni. III Tɔ'ɔ bo Bɔko'ba na rɔ to'dɔ kö'du ki'di abo. Kina kö'du ki'di abo inza rɔ gomɔ zize IV römöyï lïjë ame ga pili rɔ kole 'ba Bɔko'ba ne ëdï ta'da wa 'ba dɔliŋɔ nime ŋgï pili rɔ gɔmo. Ti'di dɔze gɔ lende 'ba Yësu na rɔ aka'da ame da'dake dɔliŋɔ 'deni timo mï kɔtɔ. V Kina me mëdï miya ziye, bɔtɔ mɔtɔ inza ame ka'da dɔliŋɔ tine ŋge kɔtɔ rɔ bɔ ame ki'di dönï ŋgï gɔmo Yësu na rɔ kole 'ba Bɔko'ba ne.

Lende 'Ba Yësu Kurïsïtö

VI Yësu Kurïsïtö na rɔ bɔ ame kako 'deni dɔliŋɔ bine ti mini 'ba bapatisi gbï ti roma 'ba tölë abo. Bo ileme rɔ bo dë ŋge ti mini tine bo ileme rɔ bo ti mini gbï ti roma. Kina Nyï Kɔtɔ Laka odɔrɔ gɔmo 'deni yaga laka. Römöyï Nyï Kɔtɔ Laka na rɔ bɔ lende kodɔrɔ. VII Kina me wa ëdï 'deni mota ame

kileme laka 'ba lende 'ba Yësu. VIII Lïjë wa mota naga nima Nyï Kɔtɔ Laka ni ti mini 'ba bapatisi ti roma 'ba tölë abo utï dɔ lende pili bi kɔtɔ.

IX Oŋgɔke te, ze dutïke gɔ wa ma bilaka kileme zize, ne 'ba Bɔko'ba ame bo kileme na rɔ dɔ kiteli di dɔ 'ba bilaka lesi. Lende 'ba kole abo na me bo kileme bine. X Kina me lïjë ame ga ki'di dönnï 'deni gɔ lende 'ba kole 'ba Bɔko'ba ne akileme abo nime ëdï 'deni mï dökï'dï mo. Tine lïjë ame ga pili ki'di dönnï dë gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne lïjë o'dɔ Bɔko'ba 'deni yaga rɔ bɔ bëtï. Römöyï lende 'ba Bɔko'ba ame bo kileme kole abo timo ne na ma 'deni lïjë kilagi ti'di dönnï gɔmo.

XI Ame na gbï rɔ akileme abo mo. Bo i'di dïdï ma ŋburuŋburu 'deni zize ti kole abo. XII Kina me bɔ ame 'deni rɔ akɔtɔ ti kole 'ba Bɔko'ba ne ëdï 'deni ti dïdï ma ŋburuŋburu. Tine bɔ ame kinza rɔ akɔtɔ ti kole 'ba Bɔko'ba ne inza ti dïdï ma ŋburuŋburu.

Dïdï Ma Ŋburuŋburu

XIII Wa naga nime mugu 'deni ziye 'dɔ kikalike ëddïke 'deni ti dïdï ma ŋburuŋburu. Römöyï kpe na rɔ ya ame ga ki'dike dɔye 'deni gɔ lende 'ba kole 'ba Bɔko'ba. XIV Ze 'beze ma ze tiye nime 'deni rɔ dɔ kïtëwu kɔmɔ Bɔko'ba römöyï gɔ ako'dɔkɔ abo ɔdɔ dititike bo gɔ wa mɔtɔ bo ëdï nduwë tuwö dëkï 'ba dɔze. XV Gɔ kö'du mo dikalike ŋgï laka ɔdɔ dititike a mɔtɔ di zi bo dikalike ŋgï dëdïke 'deni timo.

XVI Ɔdɔ nï mɔtɔ ko'ja löndö yï mɔtɔ këdï ko'dɔ lende kënyë ame kinza rɔ 'ba tölë ne, ititi Bɔko'ba gɔ bo. Kina bo ti ko'ja dïdï ma ŋburuŋburu ŋgï ɔdɔ lende kënyë abo mo nima kinza rɔ 'ba tölë. Römöyï lende kënyë mɔtɔ ga ëdï bina rɔ 'ba tölë. Kina me lende nime miya te 'dɔ kititi Bɔko'ba gɔ bɔ lende kënyë ne inza gönnï ya ame ga ko'dɔ lende kënyë ma te ne. XVII Lende kirasi pili rɔ gɔmo rɔ lende kënyë di kɔmɔ Bɔko'ba. Tine lende kënyë mɔtɔ ga inza rɔ 'ba tölë ma ŋburuŋburu.

XVIII Dikalike kole ame ga rɔ 'ba Bɔko'ba ne ö'bö dë kpe nduwë to'dɔ lende kënyë. Römöyï Yësu kole 'ba Bɔko'ba itata lïjë 'deni. Satani osa rönnï dë kpe. XIX Ze pili dikalike 'deni gbï ze 'ba Bɔko'ba na, ne dɔliŋɔ nime pili ëdï közï Satani. XX Dikalike 'deni kole 'ba Bɔko'ba ako 'deni dɔliŋɔ bine ti'di wa naga nime këdï njo zize 'dɔ dikalike Bɔko'ba ame ŋge kɔtɔ kpökï mïtɔrɔ ne. Ze 'deni rɔ akɔtɔ ti bo Bɔko'ba römöyï ze 'deni rɔ akɔtɔ ti kole abo Yësu Kurïsïtö. Bo na rɔ Bɔko'ba ame kɔtɔ kpökï mïtɔrɔ ne. Kina bo na rɔ bɔ dɔ dïdï ma ŋburuŋburu.

XXI Kina me kole ma ga, kinza kupöke rɔye dë ti lende 'ba akoro.

Akugu Ma Mï Rïyö 'Ba YOWANI

I Ma bulöbu mëdï mugu waraga nime zïyï nï lëmï ame Bɔko'ba koweli yi 'deni ne gbï zi kole 'bï ga ma mɔ'ɔ kulöwö rɔ ma laka ne. Tine ma na dë ŋge kɔtɔ mɔ'ɔ ye, ya ame ga pili kikali laka 'ba lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba nime ne ɔ'ɔ ye gbï pili. II Römöyï lende kodɔrɔ abo ö'bö 'deni mïze ma ze tiye ni kina ti kö'bö nduwë tize ŋbö rɔ ŋburuŋburu.

III Dö'böke ti mï lende kodɔrɔ abo gbï mï akɔ'ɔ 'dɔ yëyï ti mï koŋmi ti loma liya 'ba Bɔko'ba 'bu 'ba Yësu Kurïsïtö ni ti 'ba kole abo koloma kɔtɔ tize.

Tiliya Rɔ Lɔŋɔ

IV Mëdï 'deni ŋgï tiliya rɔ lɔŋɔ gɔ ame mo'ja kole 'bï mɔtɔ ga 'deni këdï ko'dɔ lende kodɔrɔ mo tönë ga ko 'bu ze Bɔko'ba kose gɔmo zize ne.

V Lëmï ma, wa ame 'dɔ miya zïyï ne na me, dɔ'ɔke lëpï ze ga pili. Kö'du ki'di nime mëdï mose zïyï ne ma la'ja na dë tine ma mɔlo tönë ki'di zize mɔlo di bi tisaki mo ne na. VI Römöyï tɔ'ɔ bo Bɔko'ba na rɔ tinda'ba kö'du ki'di abo. Kina gbï kö'du ki'di ame kuwöke mɔlo di bi tisaki mo ne iya te dolomake ti akɔ'ɔ.

Bɔ 'Bölu

VII Kina me mëdï miya 'deni ziye römöyï bɔ 'bölu ma konzi mɔtɔ ga ita'ba 'deni kote mï dɔliŋɔ, lïjë na rɔ bɔ këdï kiya te Yësu Kurïsïtö ako dë su mï dɔliŋɔ bine rɔ bilaka lesi. Lïjë naga nima këdï kiya te ne, lïjë na rɔ bɔ 'bölu bɔ ndo'ji bɔ ya 'ba Kurïsïtö. VIII Kina i'dike kɔmɔye kandi laka kinza dɔ gomɔ 'ba rɔye nime kïlïkö ra rɔ yawa, tine 'dɔ ko'jake kpa közï 'ba gɔmo pili di zi Bɔko'ba.

IX Kina me mëdï miya ziye, bɔ ame ki'di dɔ bo dë kö'bö gɔ akiyandi 'ba Kurïsïtö tine bo kebe tudölö yïmo ti lende mɔtɔ ga ne, bo bɔtɔ mo nima inza rɔ akɔtɔ ti Bɔko'ba. Ne lïjë ame ga pili kö'bö ti'di dönnï gɔ akiyandi 'ba Kurïsïtö ne, lïjë na rɔ akɔtɔ ti Bɔko'ba 'bu 'ba Kurïsïtö gbï ti bo kole mo. X Ɔdɔ bilaka mɔtɔ ga kako liŋɔ 'be ga ti akiyandi ame ga kinza rɔ 'ba Kurïsïtö, kinza kolake lïjë dë koloma. Kina kinza kumötöke lïjë dë gbï XI römöyï ya ame ga pili këdï kumötö lïjë bilaka naga nime ne, ti konyɔnyɔ rönnï ŋgï mï lende kënyë 'bënnï nima.

Ndose Ma Ŋburuŋburu

XII Mëdï ti lende mɔtɔ ga gba ŋbaŋi ame mo'dɔkɔ gɔ miya ziye. Tine mo'dɔkɔ dë kpe tugu mo ti galama mï waraga. Miteri 'dɔ ma mo na ŋgï mari ti gbagba ma 'dɔ dilendeke tiye di dɔ kɔmɔ di dɔ kɔmɔ kɔzɔ a nime te 'dɔ dëdïke lɔ ti lɔŋɔ.

XIII Lëmï yï ame Bɔko'ba koweli 'deni bine ne kole 'bënï ga umötö yi laka.

Akugu Ma Mï Mota 'Ba YOWANI

I Ma bulöbu mugu waraga nime zïyï bɔ pɔri ma Gayo. Nï ame mɔ'ɔ yi 'deni ŋgï kulöwö rɔ ma laka ne.

II Nï ame mɔ'ɔ yi ne, Bɔko'ba ki'di yi kö'bö ti rɔ këyï, yëyï abo këdï tïyï kɔzɔ ma këddï laka kɔmɔ bo. III Lende ma muwö di zi löndö ma këdï kako di zïyï dayi naga nime i'di ma 'deni ŋgï mëdï miliya ti lɔŋɔ. Ame muwö 'deni kiya te önyö 'deni nduwë kö'bö gɔ kɔri 'ba lende kodɔrɔ nime kɔzɔ ma tönë këddï ko'dɔ mɔlo ne. IV Tiliya ma, ma rɔ dɔ kiteli na gɔ ame muwö 'deni kole ma ga kinda'ba kɔri 'ba lende ma kodɔrɔ nime 'deni ne.

Kɔnyi

V Nï ame mɔ'ɔ yi ne, ma laka mo na rɔ kɔnyi ko'dɔ 'bï zi löndö tine ma rɔ dɔ kiteli mo zi löndö ame ga rɔ bɔ löwö ne. VI Lïjë ïyëtï gɔ akɔ'ɔ 'bï 'deni mï kanisa bine. Kina ma laka mo zïyï toja lïjë rɔ ame kari gɔ kɔmɔ Bɔko'ba ne mï kɔri 'ba liŋgere 'bënnï. VII Römöyï lïjë ëdï kari mï liŋgere nima mï möyï Kurïsïtö kinza tïdëkï ɔtɔ di zi bɔ löwö ame ga kikali Yësu Kurïsïtö dë ne. VIII Kina zize ti 'dɔ tokɔnyi lïjë ma te naga nime römöyï gɔ dëdï gbï rɔ bɔ ndɔbɔ lëpï zïnnï mï lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba.

IX Mugu waraga mbowa 'deni zi kanisa. Tine a mo Diwotepa bɔ koyoyo rɔ bo rɔ löbu mo nima inza kuwö dɔ lende ze. X Kina ɔdɔ mako 'deni ti mora gɔ lende abo naga nima yaga zi bilaka, bëtï abo naga nima bo kunzö kpama gbï ti kore mbëmbë abo naga nima. Tine a ma kënyë kulöwö rɔ dɔ kiteli mo na rɔ ame bo ko'dɔkɔ ŋba 'ba kanisa dë ne. Kina lende abo gbï tota gɔmo toga lïjë ame ga këdï kota ŋba naga nime liŋɔ 'bënnï ga ne yaga di mï kanisa.

XI Nï ame mɔ'ɔ yi ne, kinza kogba görö 'ba lende kënyë dë tine 'ba lende laka na kogba. Römöyï bɔ ame këdï ko'dɔ lende laka ne na rɔ 'ba Bɔko'ba. Tine bɔ ame këdï ko'dɔ 'ba bo rɔ lende kënyë ne o'ja Bɔko'ba dë.

XII Bilaka pili ëdï kiya lende 'ba Demetoriyo rɔ ma laka. Kina lende laka ko'dɔ abo ileme bo 'deni ŋgï rɔ ma laka. Kina dutï 'deni gbï gɔmo lende abo ëdï rɔ ma laka. Kina ikali 'deni dɔ lende kutï ze ëdï rɔ ma laka.

Akumötö

XIII Mëdï ti lende mɔtɔ ga ŋbaŋi 'dɔ tiya mo zïyï. Tine mo'dɔkɔ dë kpe tugu mo mï waraga ti galama. XIV Miteri ŋgï gɔ mo'ja yi gïrï naga nime gɔ dilende di dɔ kɔmɔ di dɔ kɔmɔ kɔzɔ a nime te.

XV Yëyï abo këdï tïyï. Pɔri yï ga ame bine ne umötö yi pili. Kina 'dɔ kumötö pɔri ma ga ama yayi ne me rɔ kɔtɔkɔtɔ.

Akugu 'Ba YUDA

I Ma Yuda bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö ame bɔ löndö ma na rɔ Yakoba ne. Mëdï mugu waraga nime ziye kpe ame ga kïdëkï ye, Bɔko'ba 'bu kɔ'ɔ ye 'deni, Yësu Kurïsïtö këdï kitata ye ne.

II Mï këyï ti lende liya ti akɔ'ɔ mo koloma tiye rɔ dɔ kiteli.

Bɔ Kumë Lende Dɔ Kïndëndë

III Kpe ame ga mɔ'ɔ ye 'deni kulöwö ne, ma ŋgï ti dökï'dï kombi 'dɔ tugu lende 'ba tɔmɔ ze ma ze tiye di mï tölë nime ziye. Tine momeri ma kulöwö rɔ dɔ kiteli mo gɔ tugu mo ziye tocɔ ye kinza kolake gɔ lende 'ba Bɔko'ba nime bo ki'di 'deni ŋge mï kɔtɔ ŋburu zi bilaka abo ga ne, IV römöyï ya ma kinza kere Bɔko'ba dë mɔtɔ ga iyaga 'deni liwo kɔdɔ kako mï löŋgö ye. Lïjë na rɔ ma këdï kuyï mï lende këyï 'ba Bɔko'ba za yaga zïnnï rɔ a 'ba to'dɔ lende kënyë timo lïjë kilagi di rɔ Yësu Kurïsïtö mo ma ŋge kɔtɔ kpökï rɔ ŋere bɔ dɔze mo ne. Ugu 'deni mɔlo tönë kiya te 'dɔ Bɔko'ba kodɔ karama dönnï.

V Kina kɔzɔ ame kikalike 'deni pele pili mɔlo ne, mo'dɔkɔ tïyëtï gɔmo gbï laka ziye ma tönë bo Bɔko'ba kɔmɔ Yisarele di mï dɔyayi 'ba Ezipeto, tine di pötö mo 'böwu yayi bo kileki kote dɔ ma kinza ki'di dönnï dë gɔ lende abo mo ga ŋgï yaga. VI Omerike gbï malayika ma tönë ga kɔrɔ dë gɔ maga 'ba közï kakpa ma ki'di zïnnï ne ame lïjë kebe kilagi gɔ bi ma ki'di zïnnï mo ne. Bɔko'ba udödu lïjë ŋgï ti nyɔri ma ŋburuŋburu mï bi kölu tönë bërï koda dɔ kada löbu nime këdï kako ne 'dɔ bo kodɔ karama dönnï. VII Omerike gbï Sodomo ni ti Gomora ti mï tïrï ma ŋgila mo ga. Bilaka mo ga o'dɔ lende gbï kɔzɔ 'ba malayika naga nime. Kina lïjë kombi gomɔ mo 'deni rɔ pa'do ma ŋburuŋburu rɔ akileme zi bɔtɔ pili gɔ ndörö ko'dɔ 'bënnï ma gɔ yërï ti lende kirasi mɔtɔ ga.

VIII Kina gbï tara lïjë ya naga nime nyï i'di lïjë 'deni kirasi yida rönnï lïjë kilagi közï kakpa 'ba Bɔko'ba lïjë kiti'ja malayika ame ga rɔ löbu dɔ kiteli ne. IX Tine Mayikolo ame pele rɔ bɔ dɔ malayika ni ne o'dɔ dë tara mï kada ma lïjë këdï kamo ti Satani mï tilaka rönnï gɔ töku Musa. Bo ilaŋa rɔ bo dë kogbɔki Satani ti ti'ja. Tine bo iya abo ŋge te, “Nï, Bɔko'ba kamo döyï.” X Tine ma 'bënnï lïjë ya naga nime wa ma kinza lïjë kikali dë pele naga, lïjë iti'ja aa ŋgï. Tine ma lïjë kikali mo naga nima akikali mo kapi ŋgï gɔ dönï zïnnï kɔzɔ 'ba yërï 'ba yï mökö naga tara ne na ma 'deni këdï kote dönnï.

XI Bu'bu zïnnï, lïjë inda'ba kɔri bi ndï Kayina 'deni. Gɔ lende 'ba gïrïsï na lïjë kusu kpënnï 'deni ŋgï mï lende kënyë ko'dɔ 'ba Balama tönë. Lïjë aya 'deni ŋgï kɔzɔ 'ba bɔ tönë rɔ Kora ne. Kina kɔzɔ ma tönë kupö bo ne, na kupö lïjë 'deni gbï tara.

XII Lïjë ŋgï kɔzɔ akïdïdï ziye mï akonyo 'ba karama 'be ga, rönnï kaya dë yɔ. Lende 'ba gbagba nnï ga na ŋge lïjë komeri. Lïjë ŋgï kɔzɔ pɔli ame lili kombi kari timo tɔrɔ mo ka'di dë yɔ ne. Lïjë ŋgï kɔzɔ ŋgërï ma kinza kana dë naga, pele mï kpa dɔlili. Lïjë ŋgï kɔzɔ ŋgërï ame kotɔ 'deni bërï ti ŋgira'da mo kututu ë'bënnï 'deni ne. XIII Lïjë ŋgï kɔzɔ mini ma kikagba ti surupu 'ba dɔmo mï lende ko'dɔ kinza rɔ kaya 'bënnï nima. Lïjë ŋgï kɔzɔ këlu ma kulë 'ba mïtɔrɔ ame Bɔko'ba kileŋo gɔ bi mo 'deni mï bi kölu 'ba Gehena ne.

XIV Enoka kupö ma rɔ mï
modɔɔkɔtɔ ma kɔdɔ kako di zi
Adama na kumë lende nime 'deni
gɔ kö'du 'bënnï. Ame kiya te,
“Oŋgɔ te, ŋere Bɔko'ba ti kako
ti tïndï 'ba malayika kɔtɔ laka
abo ga XV to'dɔ burë 'ba bɔtɔ
pili, todɔ karama dɔ bɔ kilagi
Bɔko'ba naga nima gɔ lende ki-
rasi 'bënnï ame ga pili lïjë ko'dɔ
ne gbï ti ma dɔnde'de lïjë koja
rɔ Bɔko'ba.” Ya naga nime
lende 'bënnï ŋburu rɔ toŋboro
rönnï toto kënyë kpa lëpï nnï ga.
Ako'dɔkɔ 'ba lende kënyë 'bënnï
ga na lïjë kinda'ba kɔri mo. Lïjë
ëbï rönnï nime te lïjë ko'dɔ kpa
koŋmi zi lëpï nnï ga to'ja kɔri timo
zïnnï.

Ndose

XVII Tine kpe lëpï ma ga ame
mɔ'ɔ ye kulöwö ne, omerike a
tönë ga bɔ laja 'ba Yësu Kurïsïtö
ŋere ze kiya mɔlo ziye bine ne
te. XVIII Lïjë iya 'deni ziye te, “Ɔdɔ
kada ma ŋburuŋburu kömö 'deni,
bilaka mɔtɔ ga ti kɔdɔ topɔtɔ ye.
Lïjë na rɔ ma kösö gɔ ako'dɔkɔ
'bënnï 'ba tilagi Bɔko'ba naga.”
Lïjë na rɔ bɔ këdï ko'de rɔ koza
mo tönë ga. Ako'dɔkɔ 'ba yida
rönnï ga na mbiri dönnï, a mɔtɔ
rɔ Nyï Kɔtɔ Laka inza mïnnï.

XX Ne kpe 'beye lëpï ma ga,
uluke rɔye nduwë kïyöbuke mï
lende laka nime kinda'bake 'deni
ne. Umötuke ti tigɔ 'ba Nyï
Kɔtɔ Laka. XXI Kina ogbɔke rɔye
ti mï akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba kɔzɔ
ame këddï kodake Yësu Kurïsïtö
ŋere ze 'deni 'dɔ ki'di dïdï ma
ŋburuŋburu ziye ti mï këyï abo
ne.

XXII Ilemeke mï këyï zi ma dɔmo
kïlïkö 'deni naga. XXIII Ɔmɔke
mɔtɔ mo ga tolɔ mo yaga di mï
pa'do. Ilemeke mï këyï gbï zi
ya mɔtɔ ga, tine bɔŋgɔ 'ba rönnï
mo naga nima kërï kulöwö di zi
ndörö 'ba gɔ lende kënyë ne na 'dɔ
ko'jike kinza kïyölu rɔye.

Mötu

XXIV-XXV Rɔ löbu ti tigɔ dɔ kiteli
ti közï kakpa ti tigɔ ma tönë mo
mɔlo gba kinza ɔtɔ kisaki rönï dë
kö'bö nduwë ko'ja kabate 'deni rɔ
ŋburuŋburu ne këdï zi Bɔko'ba bɔ
togbɔ ye di mï la'ba ko'de ye kinza
a ma kënyë mɔtɔ zi bo ti tiliya,
ame bo Bɔko'ba na ŋge kɔtɔ rɔ
bɔ tɔmɔ ze ti Yësu Kurïsïtö ne.
Amini.

TILEME RƆ 'BA WA Zi Yowani

I Ame na rɔ akileme 'ba Yësu Kurïsïtö ame Bɔko'ba ki'di zi bo 'dɔ kileme wa ma këdï ko'dɔkɔ 'dɔ to'dɔ rönnï gïrï naga nime zi bɔ laja abo ga ne. Bo ileme gɔmo 'deni laka yaga ti toja malayika abo zi bɔ laja abo Yowani, II ame bo Yowani kïyëtï gɔ wa ame ga pili bo ko'ja ne 'deni yaga. Omba kina rɔ lende 'ba Bɔko'ba ame Yësu Kurïsïtö kodɔrɔ ndïmo 'deni ne.
III Lïjë ame ga kïdëkï lende kumë naga nime kugu bine ne ti këdï ŋgï ti yëyï. Lïjë ame ga kuwö kinda'ba kitigɔ mï dökï'dï nnï ne ti këdï ŋgï gbï ti yëyï römöyï kada mo ɔwɔ dë kpe.

Kanisa Modɔmorïyö

IV Ma Yowani mugu waraga nime ziye kpe kanisa ma modɔmorïyö mï dɔyayi 'ba Asiya. Lende këyï ti mï këyï abo 'ba Bɔko'ba ame bo këdï 'deni mɔlo di bi tisaki mo nduwë kömö gïrï nime ŋbö rɔ ŋburuŋburu ne koloma tiye gbï ti yëyï 'ba Nyï Kɔtɔ Laka modɔmorïyö ma kɔmɔ kïtï 'ba Bɔko'ba, V ti yëyï 'ba Yësu Kurïsïtö koloma gbï tiye. Bo na lende abo ŋburu rɔ ma kodɔrɔ, kole dɔndende 'ba tɔdɔ di mï tölë, ŋere 'ba dɔ ŋere ni pili.

Bo ame kɔ'ɔ ze 'deni kulöwö kölë gɔze 'dɔ kope ze yaga di mï lende kënyë ze ga ti roma bo, VI ki'di ze 'deni rɔ 'ba ŋere löbu abo rɔ bɔ akumu toja laja zi Bɔko'ba 'bu bo ne. Akïlëlu ti tigɔ dɔ kiteli këdï zi bo nduwë ŋbö rɔ ŋburuŋburu. Amini.

VII Oŋgɔke te, bo ëdï kako bërï ti pɔli kina bɔ kupö bo tönë ga ti laki pili ti ko'ja bo ŋgï, dɔ kupö pili 'ba dɔliŋɔ ti kudu bo 'deni ŋgï. Yëë, këdï ŋgï tara. Amini.

VIII Ŋere Bɔko'ba ame këdï 'deni mɔlo di bi tisaki mo nduwë kömö gïrï nime ŋbö rɔ ŋburuŋburu ne bɔ tigɔ dɔ kiteli iya te, "Ma Bɔko'ba na rɔ tisaki mo gbï rɔ tote mo."

Nyï

IX Ma löndö ye Yowani na. Ma gbï rɔ lëpï ye ame rɔ akɔtɔ ti Yësu mï tombi gomɔ rɔ atiri gɔ ŋere löbu nime liya ti mï këddï. Oga ma 'deni mëdï mï döötu 'ba Patomosi gɔ kö'du 'ba tïyëlë lende 'ba Bɔko'ba ame Yësu Kurïsïtö kodɔrɔ ndïmo 'deni ne. X Mï kada löbu ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ Nyï Kɔtɔ Laka inda'ba ma ŋgï mbi. Kina muwö birɔ kudu ŋgï kebe gɔma rɔ ma kembe kɔzɔ birɔ tɔtɔti naga tara, XI iya te, "Wa ame ga pili ko'ja ne ugu koja zi kanisa ma modɔmorïyö ame ga mï gawo 'ba Epeso, mï Semorona, mï Pegamona, mï Towatira, mï Saradisi, mï Piladapiya ni ti Lodikiya ne."

XII Kina muyï kɔmɔ ma ŋgï toŋgɔ ɔtɔ nima këdï kilende zö ne. Kina ɔdɔ muyï kɔmɔ ma 'deni tine mo'ja ndëŋï yamo ma köbököbö modɔmorïyö 'ba tïdëyï lamba 'deni yayi. XIII Kina mï löŋgö ndëŋï naga nima yayi mo'ja bɔ mɔtɔ kɔzɔ kole 'ba bilaka lesi tara këdï kɔrɔ, kusu jalabiya 'deni ŋbö kilala yayi, kudödu kpa dɔŋgo'do bo 'deni ti gasi ma köbököbö. XIV Sunë dɔ bo ga aŋmi ŋgï kɔzɔ alato ni ma ti buruku naga tara. Kɔmɔ bo öbö kɔzɔ pa'do, XV ndï bo ga aŋmi kɔzɔ yamo ame kuböbö 'deni kileze yaga ne tara, mugu bo udu kɔzɔ bïturu 'ba mini ma këdï kɔlɔ. XVI Bo inda'ba këlu 'ba mïtɔrɔ modɔmorïyö közï bo ma dörï, kina mbele ame kikapa kpamo 'deni kapa kpaki rïyö ne kɔdɔ ŋgï di kpa bo. Kɔmɔ bo öbö ŋgï kɔzɔ kada ame 'deni mï zana kada ma kata ne tara.

XVII Kina ɔdɔ mo'ja bo 'deni tara tine, mënyï ŋgï mila'ba bërï ndï bo kɔzɔ töku. Tine bo ënyï ki'di

közï bo ma dörï rɔma, bo iya te, “Kinza kere dë. Ma na rɔ tisaki mo gbï rɔ tote mo XVIII Ma na rɔ bɔ dïdï, mölë 'deni pa ne mïdïdï 'deni yaga rɔ ŋburuŋburu. Kpadörï 'ba tölë ni ti maliti 'deni pili mï közö. XIX Kina ti, wa ame ga pili ko'ja ne ugu ti, ma gïrï naga nime kpaki ti ma këdï ko'dɔkɔ 'dɔ to'dɔ rönnï 'jaa naga nima. XX Këlu modɔmorïyö naga nima ko'ja minda'ba közö ma dörï ne gbï ti ndëŋï yamo köbököbö modɔmorïyö 'ba tïdëyï lamba naga nima, 'jɔ 'ba lende mo ga na te. Këlu modɔmorïyö naga nima lïjë na rɔ malayika 'ba kanisa ma modɔmorïyö naga nima. Kina ndëŋï modɔmorïyö naga nima na rɔ kanisa ma modɔmorïyö mo tönë ga.”

II

Kanisa Ma Epeso

I “Ugu kɔzɔ a nime te zi malayika 'ba kanisa ma Epeso.

Ame na rɔ ndose abo 'ba bɔ ame kinda'ba këlu modɔmorïyö közï bo ma dörï, bo këdï kiliŋgere mï löŋgö ndëŋï modɔmorïyö di mï yamo köbököbö 'ba tïdëyï lamba tönë ga ne. II Mikali ndɔbɔ ko'dɔ 'be 'deni, közï kitigɔ 'be mï ndɔbɔ ti mï këddï 'be mikali 'deni. Mikali 'deni ma kogake rɔye yaga di rönnï lïjë bɔ lende kënyë naga nima. Ya ma kidewo rönnï tëgë lïjë na rɔ bɔ laja 'ba Bɔko'ba naga iyɔzɔke lïjë 'deni kotake gɔ bëtï 'bënnï yaga ma lïjë kinza rɔ ma laka. III Mikali ma kogbɔke rɔye 'deni ti mï këddï tombi gomɔ gɔ lende ma du kinza ma kogake kpeye gɔma.

IV Ne pele mëdï gba ti wa naga nime tiya mo yida rɔye. Moŋgɔ ye idakike 'deni di mï akɔ'ɔ 'be, inzake kpe kɔzɔ ma dɔgba tönë bine ne. V Omerike gɔ la'ba 'be ame kileki ye 'deni ŋbö nyati yï'böwu ne te. Otɔke dɔye di yïmo kilekike to'dɔ wa tönë ga kolomake pa rɔ to'dɔ mo dɔgba bine ne. Ɔdɔ kotɔke dɔye dë ti mako ziye mogba ndëŋï 'ba lamba 'be nima yaga di mï gɔ bi mo.

VI Tine ame na rɔ lende laka 'be ame kö'böke ŋburu to'ji akiyandi 'ba bilaka 'ba Nikolawo naga nima ne gbï kɔzɔ 'bama ame mö'bö to'ji akiyandi 'bënnï nima ne tara.

VII Kina ti, bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö lende naga nime Nyï Kɔtɔ Laka kiya zi kanisa naga nime ne. Bɔ ame ka'da wa 'deni ti mi'di bo tonyo döŋgërï 'ba dïdï ame mï dɔliŋɔ 'ba Bɔko'ba ne.”

Kanisa Ma Semorona

VIII “Ugu kɔzɔ a nime te zi malayika 'ba kanisa ma Semorona.

Ame na rɔ ndose abo 'ba bɔ ame bo rɔ tisaki mo gbï rɔ tote mo ne. Bo ame tönë kölë kënyï kïdïdï 'deni 'böwu yaga ne. IX Mikali gomɔ 'be ti lisa 'be 'deni. Ne tine inzake lipo rɔ lisa, kpe rɔ bɔ mɔri. Kore 'ba rɔye muwö 'deni ma lïjë bɔ kiya rönnï rɔ Yudayi naga nima këdï ko'dɔ. Lïjë iya rönnï tëgë lïjë na rɔ Yudayi, dëmba lïjë ka rɔ bɔ laja 'ba Satani ga. X Kinza kereke dë kɔtɔ te di zi gomɔ ame ga 'dɔ kombike ne, römöyï rɔ ma laka mëdï miya ziye, Satani ti ku'du ya mɔtɔ ga di mï löŋgö ye bina mï maboso tiyɔzɔ ye timo. Kina ti kombike gomɔ 'ba közï kasi ma këdï ko'dɔ ziye ŋbö kada dɔ 'butë. Tine önyöke nduwë gɔmo ti mï këddï ŋbö mï tölë kina ti mi'di kpa közïmo ŋgï ziye rɔ dïdï.

XI Kina ti, bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö lende naga nime Nyï Kɔtɔ Laka kiya zi kanisa naga nime ne. Bɔ ame ka'da wa 'deni ne inza kinene tölë ame rɔ mï rïyö ne kpe.”

Kanisa Ma Pegamona

XII “Ugu kɔzɔ a nime te zi malayika 'ba kanisa ma Pegamona.

Ame na rɔ ndose abo 'ba bɔ ame ti mbele kpa rïyö ma kapa kulöwö ne. XIII Mikali bi 'ba loma 'be ame Satani këdï 'deni ti kïtï löbu abo teyi ne. Ne pele ö'böke nduwë rɔ ma kitigɔ mï möyï ma kinza toga kpeye gɔma. Ö'böke ti'di dɔye gɔ lende ma pele mï kada 'ba tupö Anitipa bɔ laja laka ma nime ame kupö mï gawo 'be nima Satani këdï koloma teyi ne.

XIV Ne pele tara mëdï ti lende mɔtɔ ga mbowa bine yida rɔye. Ëddïke ti bilaka 'be mɔtɔ ga yayi ame ki'di dönnï 'deni gɔ akiyandi 'ba Balama ame tönë koloma mɔlo bine tiyandi Balaka tocɔ bilaka 'ba Yisarele mï lende kënyë ti tonyo wa ame ga kumu zi akoro ne gbï to'dɔ yërï. XV Kina me 'deni gbï tara, ëddïke ti bilaka 'be mɔtɔ ga ame ki'di dönnï 'deni gɔ akiyandi 'ba bilaka 'ba Nikolawo ne. XVI Kina me ti otɔke dɔye dëne ti malo dɔye gïrï naga nime moga lïjë bilaka naga nima ti mbele 'ba kpama.

XVII Kina ti, bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö lende naga nime Nyï Kɔtɔ Laka kiya zi kanisa naga nime ne. Bɔ ame ka'da wa 'deni ti mi'di akonyo ame kako di mïtɔrɔ ne zi bo. Kina ti mi'di lele kaŋmi gbï zi bo ti möyï la'ja kugu 'deni dɔmo ame bo bɔ kogba mo na ŋge kikali 'jɔ mo ne.”

Kanisa Ma Towatira

XVIII “Ugu kɔzɔ a nime te zi malayika 'ba kanisa ma Towatira.

Ame na rɔ ndose abo 'ba kole 'ba Bɔko'ba, bo ame kɔmɔ bo köbö kɔzɔ pa'do, ndï bo kaŋmi kɔzɔ yamo ma kuböbö 'deni kileze yaga ne tara. XIX Mikali ndɔbɔ ko'dɔ 'be 'deni, akɔ'ɔ 'be ti ti'di dɔye gɔ lende ma ti laja koja 'be gbï ti mï këddï 'be ga pili mikali 'deni. Kina gbï mikali 'deni ma këddï ko'dɔke 'deni le'jete rɔ dɔ kiteli di dɔ ma dɔgba tönë bine ne.

XX Ne pele tara mëdï gba ti wa naga nime tiya mo yida rɔye. Kpe ö'böke tujë dɔ 'ja nima rɔ Jezebele lɔko kiya rönï rɔ bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ne. Kina me lɔko ki'di bɔ laja ma ga 'deni kɔcɔ yaga ti akiyandi 'bënï nima to'dɔ yërï gbï tonyo wa ame ga kumu zi akoro ne. XXI Mola nï pele mbowa 'dɔ lɔko kotɔ dönï di mï yërï 'bënï nima, tine lɔko o'dɔkɔ dë. XXII Ne ti mudödu lɔko bërï dɔ laŋba ti rɔkɔ'ɔ dɔ kose. Kina ti modɔ gomɔ ma kinza kiya gbï dönnï lïjë bɔ ko'dɔ yërï tïnï naga nima ɔdɔ lïjë kotɔ dönnï dë di mï kɔri 'ba lende 'bënï nima. XXIII Ti mupö bɔ kösö gönï ga yaga. Kina bilaka 'ba kanisa pili ti kikali ŋgï ma na rɔ bɔ koma mï dökï'dï bilaka gbï ti mï meri 'ba dɔ. Kina kpe pili ti mopi ŋgï tara ziye, 'bëyï 'ba bɔ mɔtɔ ko gɔ ndɔbɔ ko'dɔ 'bï.

XXIV Kina me mëdï miya 'deni zi kɔsɔ ye ama ga mï Towatira yayi, kpe ma kinza ki'dike dɔye dë gɔ akiyandi 'bënï naga nima ne, ame gbï kiyandi ye dë ti ɔtɔ 'bënnï nima lïjë laki ni kïdëkï rɔ dɔ gege 'ba Satani ne. Mi'di akïrïndï mɔtɔ dë kpe dɔye. XXV Tine wa naga nime këddï ko'dɔke le'jete ne na 'dɔ könyöke nduwë gɔmo ŋbö mileki mako ziye.

XXVI Bɔ ame ka'da wa 'deni ko'dɔ ako'dɔkɔ ma ŋbö kömö mï tote mo ti mi'di közï kakpa 'ba dɔ, dɔ kupö pili 'ba dɔliŋɔ nime teyi. XXVII Bo ti këdï ti közï kakpa dönnï pili ti përï yamo. Bo ti kitikɔ dönnï yaga kɔzɔ kete tara. Ame ti këdï gbï kɔzɔ közï kakpa ame mo'ja 'deni di zi 'bu ma ne. XXVIII Kina ti mi'di tɔro bi këzë gbï zi bɔ mo nima.

XXIX Kina ti, bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö wa naga nime Nyï Kɔtɔ Laka kiya zi kanisa naga nime ne.”

III

Kanisa Ma Saradisi

I “Ugu kɔzɔ a nime te zi malayika 'ba kanisa ma Saradisi.

Ame na rɔ ndose abo 'ba bɔ ma Nyï Kɔtɔ Laka modɔmorïyö 'ba Bɔko'ba ti këlu modɔmorïyö tönë ga këdï mï közï bo ne. Ndɔbɔ ko'dɔ 'be ga mikali 'deni. Mikali 'deni ëddï kïdëkïke rɔye iyake te kpe gba ti dïdï mïye dëmba kpe e'be 'deni ka mɔlo rɔ töku. II Ne tine ënyïke kindiŋike yaga kïsïkïke kɔsɔ ye ama këdï ko'dɔkɔ 'deni gbï tulöku ne. Römöyï moŋgɔ 'deni ako'dɔ 'be ga inza gba njo gɔ kɔmɔ Bɔko'ba ma. III Wa ame ga tönë kiyandi ye timo kuwöke 'deni ne, omerike gɔmo. Uwöke dɔmo ti 'dɔ kotɔke dɔye di mï lende kënyë 'be ga. Ɔdɔ kënyïke kindiŋike dë yaga ti mako tugu'du ziye kɔzɔ bɔ 'bögö naga tara. Kina inza kikalike saa 'ba tako ma.

IV Ne pele tara ëddïke ti bilaka 'be mɔtɔ ga mï Saradisi yayi ame lïjë kuturö bɔŋgɔ ma 'bënnï ga dë mï mandɔ'dɔ ne. Lïjë ti kiliŋgere kɔtɔ tö ti bɔŋgɔ kaŋmi rönnï, römöyï lïjë na laka kɔzɔ a nime te. V Lïjë ame ga ka'da wa 'deni ne ti musu bɔŋgɔ kaŋmi ŋgï rönnï tara. Kina minza more möyï lïjë kpe yaga di mï buku 'ba dïdï. Ti mumö möyï lïjë yaga kɔmɔ 'bu ma ni ti malayika abo ga, miya te, lïjë 'bama na.

VI Kina ti, bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö lende naga nime Nyï Kɔtɔ Laka kiya zi kanisa naga nime ne.”

Kanisa Ma Piladapiya

VII “Ugu kɔzɔ a nime te zi malayika 'ba kanisa ma Piladapiya.

Ame na rɔ ndose abo 'ba bɔ ame kɔtɔ laka gbï ŋge rɔ bɔ lende kodɔrɔ ne. Bo na kinda'ba közï kakpa 'ba Dawidi bɔ dɔliŋɔ 'deni. Wa ame bo kunyë kpamo 'deni yaga, bɔtɔ urögö dë kpe teyi. Kina wa ame bo kurögö kpamo 'deni teyi bɔtɔ unyë dë kpe yaga. VIII Wa ame ga këddï ko'dɔke ne mikali 'deni, kina mikali 'deni gbï tigɔ 'be inza mbiri. Ne pele inda'bake lende ma 'deni kitigɔ kogake kpeye dë gɔma. Murögö kpadörï 'deni yaga ziye rɔ gböŋö ame bɔtɔ mɔtɔ kɔ'bɔ dë kpe turögö mo teyi.

IX Ne 'bënnï 'ba bɔtɔ bɔ bëtï dɔtumu 'ba Satani naga nima lïjë këdï kiya rönnï rɔ Yudayi ne, ti mi'di lïjë kako kolɔdɔ bërï kɔmɔye. Kina ti lïjë kikali ŋgï mɔ'ɔ ye. X Kina gɔ ame kogbɔke kö'du ki'di ma 'deni kö'bö mïye liya ti mï këddï ne, ti mitata ye ŋgï di zi gomɔ löbu nime këdï kako dɔ dɔliŋɔ pili tiyɔzɔ bilaka 'ba mï dɔyayi ne.

XI Kina 'deni mëdï mako gïrï nime, önyöke nduwë gɔ wa ame ga këddï ko'dɔke ne kinza bɔtɔ mɔtɔ kebe ye ra kinda'ba kpa közï 'be. XII Bɔ ame ka'da wa 'deni ne ti mo'dɔ bo rɔ matïkpërï 'ba mï rö löbu 'ba Bɔko'ba ma. Kina bo inza kola gɔmo kpe. Ti mugu möyï Bɔko'ba ma rɔ bo ti möyï gawo la'ja 'ba Bɔko'ba ma ame kina rɔ Yerosalema ma la'ja ame këdï kako bërï di mïtɔrɔ di zi Bɔko'ba ma ne. Kina ti mugu möyï ma, ma la'ja gbï rɔ bo.

XIII Kina ti, bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö wa naga nime Nyï Kɔtɔ Laka kiya zi kanisa naga nime ne.”

Kanisa Ma Lodikiya

XIV “Ugu kɔzɔ a nime te zi malayika 'ba kanisa ma Lodikiya.

Ame na rɔ ndose abo 'ba bɔ ame rɔ Amini lende abo ŋburu rɔ ma kodɔrɔ ne, bo na rɔ bɔ dɔ wa ame ga pili Bɔko'ba ko'ba ne. XV Mikali ndɔbɔ ko'dɔ 'be ga 'deni, ëyï dë gbï kina ututu dë gbï. Miya te ti këddïke rɔ mini ma kɔtɔ mɔtɔ di bine, XVI dëmba kpe ŋgï rɔ murë dɔ rïyö, ëyï dë gbï kina ututu dë

gbï. Ne gɔ kö'du mo ti moto'bi ye yaga di kpama.

XVII Ebeke tiya mo te, ‘Ze 'deni rɔ mɔri ti wa ŋbaŋi dileri ɔtɔ dë kpe.’ Dëmba dëne kpe ka ŋgï rɔ bɔ lisa, bɔ sari kɔmɔ kölu rɔ gɔ ŋbululu. XVIII Kina me mi'di kɔmɔ kandi mo 'deni ziye, ako kugöke yamo ma köbököbö ame kïlë'dï 'deni yaga rɔ gbagba mo ne di zö 'dɔ këddïke rɔ ma laka rɔ bɔ mɔri. Kina gbï ako kugöke bɔŋgɔ kaŋmi 'dɔ kolɔke rɔye kutu'böke dɔ laŋa 'ba gɔ ŋbululu 'be nima timo yaga. Kina gbï ako kugöke wɔwɔ 'ba kɔmɔ 'dɔ kodɔke kɔmɔye gɔ kɔpɔ yaga.

XIX Ya ame ga pili mɔ'ɔ ne mëdï mamo dɔmo modɔ karama dɔmo. Kina ti, i'dike rɔye këdï rɔ ma kindili, kotɔke dɔye di mï lende kënyë. XX Uwöke te, ma na me mɔrɔ 'deni kpadörï mëdï tukökö mo. Ɔdɔ bɔ mo kuwö dɔma kurögö kpadörï zö ti mɔdɔ ŋgï mï rö abo moloma monyo akonyo bi kɔtɔ ti bo.

XXI Bɔ ame ka'da wa 'deni ne ti mi'di bo koloma tö dɔ kïtï ma gbï kɔzɔ 'bama ame ma'da wa moloma 'deni dɔ kïtï abo 'ba 'bu ma ŋgila bo ne tara.

XXII Kina ti, bɔ ame këdï ti mbili ne i'dike bo kuwö wa naga nime Nyï Kɔtɔ Laka kiya zi kanisa naga nime ne.”

IV

Mïtɔrɔ

I Di pötö mo na mombi kɔmɔ ma mo'ja kpadörï 'ba mïtɔrɔ kurögö 'deni yaga rɔ gböŋö. Kina birɔ tönë muwö dɔgba kilende zö kapi kɔzɔ tɔtɔti naga tara ne, iya te, “Ako tɔrɔ bine 'dɔ mileme wa ame ga këdï ko'dɔ rönnï di pötö ame ga ne zïyï.”

II Kina Nyï Kɔtɔ Laka kutu'bö ma ŋgï, na mo'ja kïtï kïdëyï 'deni kɔmɔ ma mïtɔrɔ yayi ti bɔ mɔtɔ koloma 'deni dɔmo. III Bɔ mo nima koloma dɔ kïtï yayi ne rɔmo ese ŋgï kɔzɔ kïnë kïlï'dï 'döyï ni ma ti gbëyï ma ŋbɔwɔ naga tara. Kina azumulï ma kuruwö rönï toko yɔki kïtï mo nima öbö ŋgï kese rɔ tese kɔzɔ kïnë biliwa naga tara. IV Kïtï ma 'butë rïyö dɔmosowɔ mɔtɔ ga ëdï gbï yayi kuru dɔ ama toko teyi. Kina löbu ma 'butë rïyö dɔmosowɔ naga koloma 'deni dɔmo gbï yayi. Bɔŋgɔ 'ba rönnï ga me rɔ ma kaŋmi, lïjë ti agëŋï 'ba löbu ma rɔ yamo köbököbö dönnï. V Kina tɔrɔ kunyï ŋgï nyelo di mï kïtï nima këbï ŋgï kapi rɔ ma koriki. Pa'do köbö ëdï bi modɔmorïyö kɔmɔ kïtï yayi ame kina rɔ Nyï Kɔtɔ Laka ma modɔmorïyö 'ba Bɔko'ba ne. VI Kina gbï bi ma kɔmɔ kïtï nima yayi inda ŋgï kɔzɔ yöpö mandara naga tara rɔ ma kilaka kɔzɔ 'dë'dï.

Mo'ja yërï sowɔ mɔtɔ ga mï zana yayi kuru dɔ kïtï nima. Kɔmɔ mo ga ötu ŋgï kpaki kote yida rɔmo pili kebe gɔmo ga. VII Yërï ma dɔgba mo kɔzɔ tabïyö. Ma mï rïyö mo kɔzɔ kole sa. Ma mï mota mo kɔmɔ mo kɔzɔ kɔmɔ bilaka lesi. Kina ma mï sowɔ mo kɔzɔ yagi yïrï ma këdï köpu tara. VIII Yërï sowɔ naga nima pili ti kakala rɔ modɔɔkɔtɔ ti kɔmɔ kote rɔmo kpaki kebe bïcï kakala mo ga. Kote kada ti korɔndɔ 'bënï pili lïjë udumö dë di bi toba mo kiya te, “Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli na kɔtɔ laka, kɔtɔ laka, kɔtɔ laka, bo na rɔ bɔ ame këdï 'deni mɔlo di bi tisaki mo nduwë kömö gïrï nime ŋbö rɔ ŋburuŋburu ne.”

IX Kina ɔdɔ yërï sowɔ naga nime këdï koba ŋgala 'ba rɔ löbu ti lende koro gbï ti yëë'dï mo 'deni zi bɔ dɔ kïtï nima, bo bɔ dïdï ma ŋburuŋburu kinza kölë dë nima tine, X na löbu 'butë rïyö dɔmosowɔ tönë ga kolɔdɔ ŋgï bërï kɔmɔ bɔ dɔ kïtï nima kïlëlu bo bɔ dïdï ma ŋburuŋburu kinza kölë dë nima. Lïjë u'du agëŋï 'ba löbu 'bënnï ga bërï kɔmɔ kïtï yayi na

lïjë kiya te, XI “Ŋere Bɔko'ba ze, nï na kɔ'bɔ tinda'ba rɔ löbu ti lende koro gbï ti tigɔ. Römöyï nï na ko'ba wa pili, kina ti ako'dɔkɔ 'bï na me ko'ba lïjë 'dɔ këdï ne.”

V

Bɔ Dɔ Kïtï

I Tine mo'ja bɔ dɔ kïtï nima këdï ti buku löbu közï bo ma dörï, kugu a mo ga 'deni kebe kapa mo ga kpaki rïyö, kina kora kpamo 'deni teyi ti 'boŋa ŋbö mï modɔmorïyö. II Kina mo'ja malayika ma ti tigɔ dɔ kiteli kënyï ŋgï tuwöwö mo rɔ ma kembe, iya te, “Yë na ti kɔ'bɔ tunyë 'boŋa naga nime yaga kobenye mï buku nime?”

III Tine bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ te inza ame kɔ'bɔ tunyë 'boŋa naga nima yaga koŋgɔ mï buku nima, pele di mï bilaka 'ba mïtɔrɔ ala di mï dɔyayi bine ala di mï maliti. IV Gɔ kö'du mo na mudu ŋgï rɔ ma kënyë römöyï o'ja bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ dë du te ame kɔ'bɔ tunyë 'boŋa naga nima yaga koŋgɔ mï buku nima. V Tine löbu ma kɔtɔ mɔtɔ ënyï kiya zö te, “Kinza kudu dë, tabïyö 'ba e'be Yuda kupö dɔ kïlëbï 'ba ŋere Dawidi a'da wa 'deni. Bo na ti kunyë 'boŋa modɔmorïyö naga nima yaga koŋgɔ mï buku nima.”

VI Kina mo'ja kamölö 'bɔ'bi yayi kinda kɔzɔ umu 'deni këdï kɔrɔ mï löŋgö kïtï nima ti yërï sowɔ naga nima ti löbu 'butë rïyö dɔmosowɔ naga nima. Kazo mo modɔmorïyö kina kɔmɔ mo gbï modɔmorïyö, ame kina rɔ Nyï Kɔtɔ Laka modɔmorïyö 'ba Bɔko'ba ame koja 'deni kari mï dɔyayi nime toko ne. VII Kina moŋgɔ kamölö 'bɔ'bi tönë kako ŋgï kogba buku tönë di dörï bɔ nima koloma dɔ kïtï ne.

VIII Kina ɔdɔ bo kari kogba 'deni tara tine, na yërï sowɔ tönë ga gbï ti löbu 'butë rïyö dɔmosowɔ tönë ga kënyï kolɔdɔ ŋgï bërï kɔmɔ bo. Löbu naga nima me ti tɔmo kina lïjë pili inda'ba lebe yamo ma köbököbö teyi kpaki lɔ ti a ma kato kele yïmo. Omba kina rɔ mötu 'ba bɔ lende laka 'ba Bɔko'ba. IX Kina lïjë koloma ŋgï rɔ toba ŋgala la'ja ame kiya te, “Nï na laka kɔ'bɔ tinda'ba buku nima kunyë 'boŋa mo ga yaga, römöyï umu yi 'deni kina me kugö bilaka 'deni ti roma yï ko'de zi Bɔko'ba di mï dɔ kupö pili ame ga kpamo rɔ gege ne pili rɔ gɔ dɔkomali bilaka. X O'dɔ lïjë 'deni rɔ 'ba ŋere löbu 'ba Bɔko'ba rɔ bɔ akumu toja laja zi Bɔko'ba ze nime kina lïjë ti këdï ŋgï ti közï kakpa dɔ dɔyayi.”

XI Kina moŋgɔ, muwö birɔ 'ba malayika ame lïjë ŋgï rɔ tïndï ma kinza kiya konzi ŋgï rɔ dɔ kiteli ne ŋgï. Lïjë ako kɔrɔ kuru dɔ kïtï tönë ti yërï sowɔ tönë ga gbï ti löbu 'butë rïyö dɔmosowɔ tönë ga. XII Kina lïjë koloma ŋgï rɔ toba ŋgala rɔ ma kembe, kiya te, “Kamölö 'bɔ'bi ame kumu 'deni ne na laka kɔ'bɔ tinda'ba közï kakpa ti mɔri ti akikali ti tigɔ ti lende koro gbï ti rɔ löbu ti akïlëlu.”

XIII Kina muwö dɔkomali wa pili ma mïtɔrɔ ti ma mï dɔyayi kpaki ti ma mï maliti ti ma mï mini löbu ni, pili rɔ gɔ wa ame ga ti dïdï yïmo ne këdï koba kiya te, “Akïlëlu ti lende koro ti rɔ löbu ti tigɔ këdï zi bɔ ame koloma 'deni dɔ kïtï ne gbï zi kamölö 'bɔ'bi nduwë ŋbö rɔ ŋburuŋburu.”

XIV Kina yërï sowɔ tönë ga kënyï kutï ŋgï gɔmo, tëgë, “Amini.” Kina löbu ma 'butë rïyö dɔmosowɔ tönë ga kolɔdɔ ŋgï bërï to'dɔ mötu.

VI

Kamölö 'Bɔ'bi

I Kina moŋgɔ te kamölö 'bɔ'bi tönë i'di ŋgï topepe 'boŋa ma dɔgba mo yaga di kpa buku nima ame kora kpamo 'deni timo teyi mï modɔmorïyö ne. Kina ɔdɔ bo

kopepe ma dɔgba mo nima 'deni yaga tine, na muwö yërï ma dɔgba di mï löŋgö yërï sowɔ tönë ga kapi ŋgï rɔ ma kembe ti mugu ame kudu kɔzɔ tɔrɔ kapi naga nima tara, iya te, “Ako.” Moŋgɔ, kina mo'ja kosani kaŋmi kɔdɔ ŋgï yayi. Bɔ ma këkï dɔmo ti kanya sagba közï bo, kina ki'di agëŋï 'ba löbu 'deni dɔ bo, bo këkï 'deni këdï kari yaga kɔzɔ bɔ aka'da ame këdï kari 'deni gbï ta'da wa ne.

III Kina ɔdɔ kamölö 'bɔ'bi kopepe 'boŋa ma mï rïyö mo yaga tine, na muwö yërï ma mï rïyö mo ŋgï kiya te, “Ako.” Kina kosani mɔtɔ rɔ ma kasi liyi kɔdɔ ŋgï. Bɔ ma këkï dɔmo i'di közï kakpa 'deni teyi 'dɔ bo kogba lende këyï yaga di mï dɔyayi, tine 'dɔ bo ko'de rɔ ya na mï dɔyayi gɔ bilaka kënyï tupö rönnï rɔ gɔ rönnï. Kina moŋgɔ te i'di kogba mbele 'deni közï bo.

V Kina ɔdɔ kamölö 'bɔ'bi kopepe 'boŋa ma mï mota mo 'deni tine, na muwö yërï ma mï mota mo ŋgï kiya te, “Ako.” Moŋgɔ, kina mo'ja kosani kölu kɔdɔ 'deni yayi. Bɔ ma këkï dɔmo inda'ba gbërë 'deni közï bo. VI Kina muwö a mɔtɔ ŋgï kudu kɔzɔ mugu bilaka tara, di mï löŋgö yërï sowɔ naga nima, kiya te, “Bi gomɔ 'ba mï kada dɔ kɔtɔ ŋge rɔ akugö nyönyu gbërë kɔtɔ. Kina gbï ŋge rɔ akugö mana gbërë mota. Tine kinza kirasi ŋgërï ama ga rɔ 'ba 'bu ti 'ba akuwë ne dë.”

VII Kina ɔdɔ kamölö 'bɔ'bi kopepe 'boŋa ma mï sowɔ mo 'deni yaga tine, na muwö yërï ma mï sowɔ mo tönë ŋgï kiya te, “Ako.” Moŋgɔ, kina mo'ja kosani kaŋmi yɔwa kɔdɔ 'deni yayi. Bɔ ma këkï dɔmo ïdëkï möyï mo rɔ Tölë, kina Maliti këdï kozi 'bënï kebe gɔmo. Kina ki'di közï kakpa 'ba dɔ kapa sowɔ 'ba dɔyayi nime ŋgï zïnnï 'dɔ lïjë kupö bilaka mo ga yaga ti mbele, ti sëyï, ti rɔkɔ'ɔ ma kako kɔzɔ agutupɔwo naga nima tara, kina gbï ti'di mo 'dɔ kuruku 'ba yï mökö na kupö.

IX Kina ɔdɔ kamölö 'bɔ'bi nima kopepe 'boŋa ma mï muyï mo 'deni yaga tine, na moŋgɔ te dïdï 'ba bɔ lende laka ame ga tönë kupö lïjë gɔ kö'du 'ba Bɔko'ba gbï gɔ tuwöwö mo ne ëdï 'deni bïcï bi 'ba akumu 'ba Bɔko'ba yayi. X Kina lïjë këdï kulörï rɔ ma kembe, iya te, “Ŋere Bɔko'ba, nï ame kɔtɔ laka gbï rɔ bɔ lende kodɔrɔ ne. Ëddï kola kpa bilaka 'ba mï dɔyayi naga nima kunzï ŋbö nyanya ga kinza ma kodɔ karama dönnï kpa dɔkolo roma ze nime ya?”

XI Kina koza bɔŋgɔ kaŋmi ŋgï me zïnnï rɔ kɔtɔkɔtɔ. Kina kileki kiya zïnnï 'dɔ lïjë koda titi mbowa kupö löndö lïjë ti lëpï nnï mɔtɔ ga ame 'dɔ kupö gbï kɔzɔ 'bënnï tara ne titi.

XII Kina moŋgɔ te kamölö 'bɔ'bi nima opepe 'boŋa ma mï modɔɔkɔtɔ mo ŋgï yaga. Kina kïzïkïzï ma kinza kiya ki'di dönï ŋgï. Kada uyï rönï ŋgï yaga rɔ ma kölu kɔzɔ durö 'ba pötö töku. Kina nyepe kuyï rönï ŋgï yaga rɔ ma kasi kɔzɔ roma. XIII Kina këlu ni ki'di ŋgï tilayi bërï di mïtɔrɔ kɔzɔ dɔkukuru 'ba këlu ma kana ame këdï kilayi di zi lili ma kembe ne tara. XIV Kina mïtɔrɔ kuköku rönï ŋgï yaga kɔzɔ kilaka naga tara. Kina döku ma löbu naga ti döötu ni kiyese rönnï ŋgï me yaga di bi mo ga ma mɔlo. XV Kina rɔ gɔ bilaka pili, bɔ dɔyayi ni ti turu ni ti bɔ dɔ bɔ kanya ni ti bɔ mɔri ni ti bɔ tigɔ ni kpaki ti bilaka ma laki pili ti atɔli ni kusu dönnï ŋgï mï tï'börö, mɔtɔ ga kebe mï löŋgö döku. XVI Kina lïjë koloma ŋgï rɔ topapa döku löbu ni ti ma titi naga, iya te, “Akoke kila'bake dɔze 'dɔ kutu'böke ze yaga di kɔmɔ bɔ ame koloma 'deni dɔ kïtï dɔ kiteli nime ne. Kina 'dɔ kutu'böke ze gbï yaga di zi ya 'ba kamölö 'bɔ'bi nime. XVII Römöyï kada 'ba ya ma

dɔ kiteli 'bënnï ömö 'deni. Tine yë na ti kɔ'bɔ tɔrɔ kpamo?”

VII

Kupö Yisarele

I Di pötö mo na mo'ja malayika sowɔ kɔrɔ 'deni dɔ kumu sowɔ 'ba dɔliŋɔ nime pili. Lïjë ɔrɔ 'deni tirakpa kpa lili yaga kinza kome ra kako di mï dɔ kumu sowɔ naga nima mï dɔyayi ala yöpö ala dɔ ŋgërï ma kɔtɔ mɔtɔ. II Kina moŋgɔ te malayika mɔtɔ ömö ŋgï këdï kako di yïbï. Bo na ti wa 'ba tugu möyï Bɔko'ba bɔ dïdï. Kina bo kïdëkï malayika ma sowɔ ma tönë ga ki'di közï kakpa 'ba tirasi dɔyayi ni ti yöpö ni yaga 'deni teyi ne ŋgï rɔ ma kembe, III iya te, “Kinza kirasike dɔyayi ala yöpö ala ŋgërï ni dë titi, tine 'jaa ŋbö ɔdɔ dugu möyï Bɔko'ba 'deni kpa dɔ bɔ laja ame ga rɔ 'ba Bɔko'ba ze ne.”

IV Kina muwö tëgë ya ma kugu möyï Bɔko'ba 'deni kpa dɔmo mo ga tïtëtë mo ëdï pili kuluku kpa mota kɔdɔ dɔmo kuluku 'butë bi 'butë mota döömu dɔɔmota (144,000). Lïjë pili di mï dɔ kupö ma 'butë dɔmorïyö 'ba Yisarele mo tönë ga. V Ugu kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ (12,000) di mï kupö Yuda, kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Rubënï, kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Gada, VI kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Asera, kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Napatali, kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Manase, VII kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Simona, kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Lëwë, kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Yisakara, VIII kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Zebolona, kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Yesepa, kuluku 'butë bi 'butë rïyö dɔmosowɔ di mï kupö Benyimona.

Tïndï

IX Di pötö mo na moŋgɔ te tïndï 'ba bilaka ma kinza kiya ame bɔtɔ kɔ'bɔ dë tïtëtë mo ɔrɔ 'deni kɔmɔ kïtï gbï kɔmɔ kamölö 'bɔ'bi tönë. Tïndï naga nima lïjë di mï dɔ kupö bilaka pili 'ba dɔliŋɔ nime ame ga kpamo rɔ gege ne pili rɔ gɔ dɔkomali bilaka. Lïjë 'deni me ti bɔŋgɔ kaŋmi rönnï ti mbili mbïrö közïnnï. X Kina lïjë kulörï ŋgï timo rɔ ma kembe, kiya te, “Tɔmɔ ze di mï tölë nime ako di zi bo Bɔko'ba ze ame bo koloma 'deni dɔ kïtï ne, kina gbï di zi kamölö 'bɔ'bi.”

XI Tine malayika tönë ga yayi ne ɔrɔ 'deni kuru dɔ kïtï nima gbï ti löbu tönë ga ti yërï sowɔ mo tönë ga toko teyi, kina lïjë kënyï ŋgï pili kodi dönnï bërï kotomo kömönnï kɔmɔ kïtï yayi. Kina lïjë kïlëlu Bɔko'ba, XII iya te, “Amini. Akïlëlu ti rɔ löbu ti akikali ti yëë ma mo ti lende koro ti tigɔ ti tëdï rɔ dɔ kiteli këdï zi bo Bɔko'ba ze nduwë ŋbö rɔ ŋburuŋburu. Amini.”

XIII Kina löbu ma kɔtɔ mɔtɔ kënyï kititi ma, iya te, “Bilaka naga nima ti bɔŋgɔ kaŋmi rönnï ne lïjë yë mo ga na? Kina lïjë ako di yala?”

XIV Tine mileki dɔmo zi bo miya te, “Ŋere, mikali dë. Nï na kikali.”

Bo iya te, “Ya naga nime lïjë na rɔ ya ame ga kɔdɔ 'deni yaga lowe di mï gomɔ 'ba közï kasi mbëmbë 'ba mï dɔyayi. Kina me lïjë kurögö bɔŋgɔ 'bënnï ga 'deni yaga ko'dɔ kaŋmi ŋböwö ti roma 'ba kamölö 'bɔ'bi. XV Kina me ki'di lïjë 'deni kömö kɔmɔ kïtï 'ba Bɔko'ba toja laja zi bo mï rö löbu abo yayi kote kada kote korɔndɔ. Kina bɔ mo tönë koloma 'deni dɔ kïtï ne ti kutu'bö rɔ bo ŋgï rɔ mbëlï dönnï. XVI 'Bö inza kosa rönnï kpe, kina koda mini inza kosa rönnï gbï kpe. Kada kata inza ko'be dönnï kpe ala pele rɔ amomoti 'ba bi kututu

mətɔ o'dɔ lïjë dë kpe. XVII Römöyï kamölö 'bɔ'bi ame 'de dɔŋgila kïtï ne na 'deni rɔ bɔ koda lïjë. Bo ti kitata lïjë koto lïjë kpa daa 'ba mini 'ba dïdï. Kina Bɔko'ba ti kididi tɔlɔ 'deni ŋgï pili yaga di kömönnï.”

VIII

Malayika Modɔmorïyö

I Kina ɔdɔ kamölö 'bɔ'bi kopepe 'boŋa ma mï modɔmorïyö mo tönë yaga tine na bi kudumö ŋgï liwo titi di mïtɔrɔ, koloma ŋgï yiyi gɔmo kɔwɔ titi mbowa. II Kina mo'ja malayika ma modɔmorïyö ame ga lïjë na këdï kɔrɔ kɔmɔ Bɔko'ba ne ŋgï yayi. Kina kogba tɔtɔti modɔmorïyö ŋgï koza közïnnï.

III Kina malayika mətɔ kömö 'ba bo ŋgï ti kita'ba ma di mï yamo köbököbö 'ba toŋma akato kele yïmo. Kina bo kako kɔrɔ ŋgï ŋgila bi 'ba akumu na kogba akato kele ŋgï mbiri ki'di zi bo 'dɔ bo kodɔ'bɔ ti mötu 'ba bɔ lende laka ni gɔ bo koŋma dɔ bi 'ba akumu ma di mï yamo köbököbö nima kɔmɔ kïtï 'ba Bɔko'ba yayi ne. IV Kina kötu 'ba akato kele nima kanyo ŋgï kari tɔrɔ kɔtɔ ti mötu 'ba bɔ lende laka ni di közï malayika nima kɔmɔ Bɔko'ba. V Kina malayika mo nima kogba kita'ba mo tönë ŋgï na bo kunzö pa'do ŋgï lɔ yïmo di dɔ bi 'ba akumu. Kina bo ku'du ŋgï kako bërï dɔyayi, na tɔrɔ kunyï ŋgï nyelo këbï kapi rɔ ma koriki, kina kïzïkïzï kiyaya dɔyayi ŋgï.

Tɔtɔti

VI Kina malayika ma modɔmorïyö mo tönë ga yayi ti tɔtɔti ne kileŋo ga rönnï ŋgï ndö tome mo. VII Malayika ma dɔgba mo ome tɔtɔti ma 'ba bo, na 'dë'dï ki'di dönï ŋgï ti pa'do kudölö mïnï ti roma. Kina kodɔ ŋgï kako bërï dɔyayi, na dɔyayi kilaŋma ŋgï gëŋïyï kpaki ti ŋgërï mo ga ti mɔli ma kunzï mo ga pili.

VIII Malayika ma mï rïyö mo ome tɔtɔti ma 'ba bo, na a mətɔ kɔzɔ döku löbu tara ame 'deni rɔ kolɔlɔ pa'do ne na ku'du ŋgï mï mini löbu. Kina kuyï mini löbu ŋgï yaga gëŋïyï rɔ roma. IX Kina wa 'ba mï mini löbu ni kölë ŋgï gëŋïyï, sorope löbu ni kitikɔ ŋgï gëŋïyï yaga.

X Malayika ma mï mota mo ome tɔtɔti ma 'ba bo, na këlu löbu mətɔ ki'di dönï ŋgï rɔ ma köbö kɔzɔ pa'do dɔ kali naga tara na kila'ba ŋgï di mïtɔrɔ kako bërï mï yöpö ni gëŋïyï ti daa ni. XI Möyï këlu mo nima ïdëkï rɔ Kulumë. Kina mini 'ba mï yöpö ni ti daa ni kuyï rönnï ŋgï gëŋïyï yaga rɔ ma kata. Kina bilaka kölë ŋgï rɔ ma kënyë di zi mini nima kata 'deni yaga ne.

XII Malayika ma mï sowɔ mo ome tɔtɔti ma 'ba bo, na kokɔsɔ kapa 'ba kɔmɔ kada ni ti nyepe ti këlu ni ŋgï gëŋïyï yaga 'dɔ kapa lïjë ama ga kuyï rönnï yaga rɔ mandölu. Kina bi këzë kari ŋgï gëŋïyï rɔ mandölu gbï ti korɔndɔ mo tara.

XIII Kina ɔdɔ mënyï moŋgɔ tine na muwö yagi yïrï ŋgï kokpe mïnï 'deni këdï köpu kebe mï pɔli tɔrɔ ti tulörï rɔ ma kembe, kiya te, “Wuwu, wuwu, kpe bilaka 'ba dɔyayi, ti këdï rɔ gomɔ ma kënyë rɔ dɔ kiteli ziye ɔdɔ kɔsɔ malayika ma mota naga nime kome mï tɔtɔti ma 'bënnï ga.”

IX

Mömï

I Malayika ma mï muyï mo ome tɔtɔti ma 'ba bo kina mo'ja këlu mətɔ ŋgï kila'ba 'deni bërï mï dɔyayi di mïtɔrɔ. Kina kogba mapata 'ba tunyë kpa gö kalo kinza kota bïcï mo dë tönë ŋgï ki'di zi bo. II Kina ɔdɔ bo kari kunyë kpamo 'deni tine na kötu kanyo ŋgï di yïmo kɔzɔ kötu 'ba

lïndï naga tara, kïyölu kɔmɔ kada ŋgï kɔmɔ pɔli kölu yaga kɔzɔ mandölu. III Kina mömï kɔdɔ ŋgï di mï kötu nima nati kako mï dɔyayi. Kina ki'di tigɔ ma kɔzɔ 'ba nyï naga nima tara ŋgï zïnnï. IV Tine ose zïnnï kinza lïjë ko'dɔ ɔtɔ dë zi mɔli ni ti a ma kunzï naga ti ŋgërï ni, bilaka lesi ame ga kinza möyï Bɔko'ba kpa dɔmo ne na ŋge 'dɔ lïjë kozi gɔmo. V I'di tigɔ 'ba tupö bilaka naga nima dë zïnnï, tine 'dɔ ti'di mo ŋge koŋɔŋi tara ŋbö ko'dɔ nyepe muyï. Tɔ'ɔ mo kɔzɔ 'ba nyï ma ko'be bilaka. VI Kina mï kada mo naga nima bilaka ti koma gɔ tölë tine inza ko'ja. Bilaka ti kiteri tölë, tine tölë ti kiriŋa ë'bënï gbiriŋgili bitɔ tɔ ne ga di zïnnï.

VII Mömï mo naga nima ŋgï kɔzɔ kosani ame kiyija 'deni ndö tari kpa ya ne. Lïjë ti a mɔtɔ ga dönnï kɔzɔ agëŋï yamo köbököbö tara, kömönnï o'de kɔmɔ bilaka lesi. VIII Sunë 'ba rönnï idakpa kɔzɔ sunë 'ba dɔ 'ja tara, kiliŋba kpënnï kɔzɔ kiliŋba kpa tabïyö. IX Lïjë ti a mɔtɔ kɔzɔ makëtï yamo tara kpa dɔŋgo'do lïjë. Birɔ kakala lïjë ëbï kɔzɔ birɔ aribiya 'ba ya ma konzi ame kosani mo ga këdï kotɔ 'deni tari kpa ya ne tara. X Lïjë ëdï ti dɔ giliti ti 'dï teyi kɔzɔ 'ba nyï naga nima tara. Dɔ giliti lïjë nima na tigɔ 'bënnï 'ba ti'di bilaka koŋɔŋi nyepe muyï tönë këdï teyi. XI Lïjë ëdï gbï ti bɔ dönnï, bo na rɔ malayika 'ba Satani rɔ bɔ dɔ gö kalo kinza kota bïcï mo dë tönë. Möyï bo ma rɔ kpa Yudayi ïdëkï rɔ Abadono kina ma rɔ kpa Giriki ïdëkï rɔ Apolono, ame 'jɔ 'ba lende mo tëgë, “Bɔ tote dɔ.”

XII Gomɔ ma dɔgba oya 'deni tine ola kɔsɔ mo gba rïyö 'dɔ kako.

XIII Malayika ma mï modɔɔkɔtɔ mo ome tɔtɔti ma 'ba bo, kina muwö birɔ kudu ŋgï kako di dɔ kumu sowɔ 'ba bi 'ba akumu ko'ba di mï yamo köbököbö tönë kɔmɔ Bɔko'ba yayi ne. XIV Birɔ nima ilende zi malayika ma mï modɔɔkɔtɔ nima ti tɔtɔti ne, iya te, “Ope dɔ malayika sowɔ 'ba Satani tönë ga koboso lïjë 'deni kpa yöpö dɔ kïlëbï 'ba Epurate ne.”

XV Kina kope dɔ malayika tönë ga kikeki lïjë 'deni le ndö yayi toda dɔ saa nima, kada nima ti nyepe nima ti kɔɔ nima ne ŋgï, 'dɔ tupö bilaka yaga gëŋïyï. XVI Kina muwö tëgë worota mo ga ame ki'di 'deni ndö yayi ne ëdï pili kuluku kpa sowɔ bi 'butë mota dɔmorïyö (200,000,000). XVII Kosani naga nima ti bilaka ma këkï dɔmo mo ga ma mo'ja di mï nyï ma nima inda kɔzɔ a nime te. Makëtï yamo 'ba kpa dɔŋgo'do lïjë rɔ ma kasi liyi rɔ ma kese gbï rɔ dömï'bö'bö. Kosani mo ga dɔmo kɔzɔ dɔ tabïyö tara. Kina pa'do ni ti kötu ti kulugbï döku ma këdï kilaŋma kɔdɔ ŋgï di kpënnï. XVIII Kina a mota naga nime kɔdɔ di kpënnï ne kote dɔ bilaka ŋgï gëŋïyï. XIX Bi 'ba tigɔ 'ba kosani naga nima na rɔ kpamo ti dɔ giliti mo ga. Römöyï dɔ giliti lïjë ŋgï kɔzɔ murë tara ti dɔ teyi toga bilaka timo.

XX Tine kɔsɔ bilaka lesi ame ga kɔmɔ di kpa gomɔ löbu naga nime kupö lïjë dë ne, otɔ dönnï dë ma kɔtɔ te di mï ndɔbɔ ko'dɔ 'bënnï ga. Lïjë ola gɔ tulömu kpënnï zi akoro 'bënnï ga dë. Kina gbï ti akoro 'bënnï ga ame lïjë kileŋo di mï yamo ma köbököbö, di mï sïtërï, ti mɔtɔ ga ma kose rɔ ŋgërï ni ti döku ni ame ga pili koŋgɔ bi dë, kilende dë, kiliŋgere dë gbï yɔ ne, lïjë ola gɔ tulömu kpënnï teyi dë kɔtɔ te. XXI Lïjë otɔ dönnï dë gbï kɔtɔ te di mï ako'dɔ kënyë 'bënnï naga nima, di mï tëdï rɔ bɔ közï roma, di mï tata, di mï yërï gbï di mï 'bögö.

X

Malayika Ti Buku Titi

I Kina mo'ja malayika ma dɔ kiteli mɔtɔ ŋgï këdï kako bërï di mïtɔrɔ. Pɔli utu'bö rɔ bo toko teyi ti azumulï kebe bi dɔ bo tɔrɔ. Kɔmɔ bo öbö kɔzɔ kada tara. Ndï bo ga kɔzɔ ŋgoriya naga nima tara tine rɔ pa'do. II Bo ëdï ti buku titi mɔtɔ közï bo yïmo rɔ ma kitenye. Kina bo kutë ndï bo ma dörï ŋgï mï mini löbu, tine ma gali mï dɔyayi. III Kina bo kënyï kulörï rɔ ma kembe kɔzɔ birɔ mugu tabïyö naga nima tara. Kina ɔdɔ bo kulörï 'deni tara tine na birɔ tɔrɔ kapi ma modɔmorïyö tönë ga kilende ŋgï.

IV Kina ɔdɔ tɔrɔ kapi naga nima kilende 'deni tine miteri tugu mo. Tine na muwö birɔ ŋgï di mïtɔrɔ, iya te, “Utu'bö kpa lende naga nima tɔrɔ kapi naga nima këdï kiya ne bërï, kinza kugu dë.”

V Kina malayika mo tönë mo'ja këdï kɔrɔ yayi ndïmo ma kɔtɔ mï mini löbu mɔtɔ mï dɔyayi ne kombi közï bo ma dörï ŋgï mïtɔrɔ to'dɔ lömu. VI Kina bo kulömu rɔ bo ŋgï ti Bɔko'ba bɔ ame kö'bö 'ba bo rɔ ŋburuŋburu ne, bɔ ko'ba mïtɔrɔ ni ti dɔyayi ni ti mini löbu ni kpaki ti wa ame ga yïmo ne, bo iya te, “Kola gɔmo dë kpe ki-gabi. VII Tine mï kada mo tɔ nima malayika ma mï modɔmorïyö mo këdï kome tɔtɔti ma 'ba bo ne na 'dɔ ko'dɔ wa 'ba Bɔko'ba ame ga mɔlo rɔ ma kusu ne ŋgï ko kɔzɔ ame bo kuwöwö 'deni mɔlo zi bɔ laja abo ga bɔ kumë lende ni ne.”

VIII Kina muwö birɔ tönë 'böwu kilende zö di mïtɔrɔ, iya te, “Ari kogba buku nima yïmo rɔ ma kitenye ne di közï malayika nima këdï kɔrɔ ndïmo ma kɔtɔ mï mini löbu mɔtɔ mï dɔyayi ne.”

IX Kina mari ŋgï zi malayika nima mititi 'dɔ bo ki'di buku titi nima zö. Bo iya te, “Me, ogba konyo. Ti kuyï mïyï rɔ ma ko'ba'ba, ne di kpëyï ti kindili kɔzɔ tagi.”

X Kina mogba buku titi tönë ŋgï di közï malayika nima na monyo ŋgï. Tine di kpama indili ŋgï kɔzɔ tagi tara, kina ɔdɔ monyo 'deni yayi tine na yïmö kuyï rönï ŋgï rɔ ma ko'ba'ba. XI Kina kilende zö iya te, “Tine ti kumë lende gbï gɔ kö'du 'ba bilaka dɔ kupö ma konzi ame ga kpamo ga rɔ gege ne gbï ti bɔ dɔliŋɔ ni.”

XI

Bɔ Laja Ma Rïyö

I Kina ki'di përï kulöru ŋgï zö kɔzɔ a 'ba tiyari wa naga nima tara. Kina kose gɔmo zö, iya te, “Ari kiyari rö löbu 'ba Bɔko'ba gbï ti bi 'ba akumu mo. Kina 'dɔ kïtëtë bilaka mo ga ame këdï kumötu yïmo yayi ne. II Tine kinza kiyari reki ma yaga mo nima dë, ola. Römöyï i'di 'deni zi bɔ löwö. Lïjë ti koloma ŋbö nyepe 'butë sowɔ dɔmorïyö mï gawo kɔtɔ laka nime tirasi mo yaga. III Tine ti mi'di tigɔ zi bɔ laja ma rïyö ma ga kina lïjë ti kusu bɔŋgɔ 'ba monɔ rönnï lïjë kari tiya laja 'ba Bɔko'ba ŋbö nyepe 'butë sowɔ dɔmorïyö.”

IV Bɔ laja rïyö naga nima lïjë na rɔ ŋgërï rïyö 'ba 'bu ti lamba rïyö tönë ga këdï kɔrɔ kɔmɔ ŋere Bɔko'ba bɔ dɔyayi yayi ne. V Ɔdɔ bɔtɔ ko'dɔkɔ tako rɔ ya tosa rönnï te, na pa'do kɔdɔ ŋgï di kpënnï kote dɔ bɔ ya mo tɔ ne naga nima yaga. Bɔtɔ ame ko'dɔkɔ to'dɔ a ma kënyë zïnnï ne oloma ŋgï nduwë rɔ tölë kɔzɔ a nime te. VI Ya naga nime ëdï ti tigɔ 'ba 'dɔ tora kɔmɔ pɔli liyɔ teyi kinza tɔrɔ ka'di ra mï dɔyayi mï kada ma lïjë këdï tiya laja nima. Kina lïjë ëdï gbï ti tigɔ 'ba tuyï mini timo rɔ roma kina gbï to'de dɔkomali sëyï ma kënyë naga kako mï dɔyayi kɔzɔ a ma lïjë ko'dɔkɔ tara.

VII Tine ɔdɔ lïjë kote tiya lende 'bënnï nime 'deni, na kuruku

mɔtɔ ti kɔdɔ ŋgï di mï gö kalo kinza kɔta bïcï mɔ dë tönë ko'dɔ ya tïnnï ka'da lïjë kupö yaga. VIII Töku lïjë ti koloma yaga mï gawo dɔ kïlëbï ame möyï mo ga ma kïdëkï rɔ dɔŋgala rɔ Sodomo ni ti Ezipeto ne. Gawo nime na gbï kutötï ŋere 'bënnï yïmo. IX Mï tö'dö dɔ mota ti dɔmo teyi bilaka di mï dɔ kupö pili ame ga kpamo rɔ gege ne pili rɔ gɔ dɔkomali bilaka ti kebe tïŋgëŋgë töku lïjë kota gɔmo kinza kusu dë. X Bilaka 'ba dɔyayi ti kogora gönnï ko'dɔ ŋbele mo ti toja kpa közï rɔ gɔ rönnï. Römöyï ya rïyö naga nime i'di bilaka 'ba dɔliŋɔ nime 'deni koŋɔŋi kënyë.

XI Tine di pötö tö'dö dɔ mota ti dɔmo teyi na lili 'ba dïdï kako ŋgï di zi Bɔko'ba kɔdɔ mï ya rïyö tönë ga. Kina lïjë kënyï ŋgï kɔrɔ tɔrɔ na tikere ma kinza kiya kinda'ba ya ame ga pili ko'ja lïjë ne ŋgï. XII Kina lïjë kuwö birɔ kudu ŋgï rɔ ma kembe di mïtɔrɔ kilende zïnnï, iya te, “Akoke tɔrɔ bine.” Na lïjë kari ŋgï ti pɔli mïtɔrɔ bɔ ya 'bënnï tönë ga këdï koŋgɔ gönnï ŋgï nyaŋowo.

XIII Mï saa mo nima na kïzïkïzï ma kembe ki'di dönï ŋgï. Kina kapa ma 'butë 'ba gawo nima kulöru ŋgï yaga. Kina kïzïkïzï nima kupö bilaka ma kuluku 'butë bi 'butë dɔmosowɔ (7,000) ŋgï, na kodɔ tikere ŋgï mï kɔsɔ ma kɔmɔ mo ga kebe tubï gɔ löbu 'ba Bɔko'ba 'ba mïtɔrɔ.

XIV Gomɔ ma rïyö mo oya 'deni, tine ola 'deni 'bato rɔ ma mï mota mo nati 'dɔ kako gïrï naga nime.

Tɔrɔ Kapi

XV Malayika ma mï modɔmorïyö mo ome tɔtɔti ma 'ba bo, na birɔ 'ba ya mɔtɔ ga kudu ŋgï rɔ ma kembe di mïtɔrɔ, iya te, “Dɔliŋɔ nime ëdï 'deni mï kɔmɔ közï ŋere Bɔko'ba ze lïjë ti Kurïsïtö abo. Kina bo ti koloma ŋgï kö'bö ti közï kakpa 'ba dɔmo nduwë rɔ ŋburuŋburu.”

XVI Kina löbu 'butë rïyö dɔmosowɔ mo tönë ga koloma dɔ kïtï 'bënnï ga kɔmɔ Bɔko'ba yayi ne kënyï ga ŋgï kodi dönnï bërï kotomo kömönnï tülëlu Bɔko'ba, XVII iya te, “Dïlëlu yï nï ŋere Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli nï ame këdï 'deni mɔlo di bi tisaki mo nduwë kömö gïrï nime ne. Römöyï inda'ba tigɔ dɔ kiteli 'bï 'deni kisaki 'deni tëdï rɔ ŋere 'ba dɔmo. XVIII Dɔ kupö ame ga kikali yi Bɔko'ba dë ne yïmo ti kata röyï römöyï kada 'ba ya 'bï ömö 'deni, kada 'ba to'dɔ burë 'ba töku ni. Kada 'ba 'dɔ ti'di kpa közï zi bɔ laja 'bï ga bɔ kumë lende ni na 'deni kina gbï zi bɔ lende laka ni ti ya ame ga koro möyï yï ne, ma titi kpaki ti ma löbu. Kada mo ömö 'deni 'dɔ tote dɔ bɔ kirasi mï dɔyayi tönë ga yaga.”

XIX Kina kpa rö löbu 'ba Bɔko'ba ame mïtɔrɔ ne kurögö rönï ŋgï yaga rɔ gböŋö, kina ko'ja sandu 'ba lömu 'ba Bɔko'ba ŋgï këdï mï rö löbu nima yayi. Kina tɔrɔ këbï ŋgï kunyï kapi rɔ ma koriki, kina kïzïkïzï ti 'dë'dï ma kinza kiya ki'di dönï ŋgï.

XII

Maroŋgo Ni Ti 'Ja Mɔtɔ

I Kina sëgë 'ba wa ma kinza kiya kɔdɔ ŋgï mïtɔrɔ. 'Ja mɔtɔ bɔŋgɔ 'ba rɔmo rɔ kada ti nyepe ndïnï bërï. Agëŋï 'ba dönï këlu 'ba dɔmo ŋbö 'butë dɔmorïyö. II Lɔko rɔ ma kɔmɔ kindasi 'deni ŋgï ŋgɔsi 'dɔ köyö. Kina lɔko kënyï ŋgï tome kuwu di zi tɔ'ɔ 'ba kole. III Kina sëgë mɔtɔ kɔdɔ ŋgï gbï mïtɔrɔ, kogba maroŋgo kasi mɔtɔ dɔmo modɔmorïyö kpaki ti agëŋï teyi, kazo dɔmo ŋbö 'butë. IV Kina bo kona këlu ŋgï gëŋïyï di mïtɔrɔ ti dɔ giliti bo ku'du bërï mï dɔyayi. Bo ari kɔrɔ kɔmɔ 'ja tönë këdï ko'dɔ töyö ne, römöyï

'dɔ ɔdɔ lɔko köyö yɔ gɔ bo kindiyɔ kole mo ŋgï. V Lɔko öyö rɔ kole bɔtɔni rɔ ŋere bɔ dɔ bilaka pili ame 'dɔ bo koloma rɔ bɔ dɔmo pili ti përï yamo ne. Kina kolɔ kole 'bënï tönë ŋgï kari mïtɔrɔ zi Bɔko'ba kɔmɔ kïtï abo. VI Kina 'ja tönë kiriŋa ŋgï kari yï mökö gɔ bi ame Bɔko'ba kileŋo 'deni zïnï 'dɔ koŋgɔ gönï di teyi ŋbö nyepe 'butë sowɔ dɔmorïyö ne.

VII Kina ya kila'ba ŋgï mïtɔrɔ. Mayikolo ame rɔ löbu 'ba dɔ malayika 'ba Bɔko'ba ne ti malayika ma 'ba bo ga ota kpënnï ŋgï rɔ ya ti maroŋgo tönë gbï ti malayika ma 'ba bo ga. VIII Tine maroŋgo nima itigɔ dë laka, kina ka'da bo ŋgï ti malayika ma 'ba bo ga, koga lïjë ŋgï gɔ lïjë koloma dë kpe mïtɔrɔ. IX Kina kïtïŋï kogba maroŋgo bulöbu murë Satani bɔ susu tönë ŋgï bërï mï dɔyayi kpaki ti malayika mo ga. Bɔ susu tönë këdï ki'di bilaka 'ba dɔyayi pili kɔcɔ yaga di mï kɔri 'ba Bɔko'ba ne, bo na.

X Kina muwö birɔ kudu ŋgï rɔ ma kembe di mïtɔrɔ, iya te, “Kɔnyi ömö 'deni di zi Bɔko'ba ze. Kina tigɔ ti ŋere löbu abo ömö 'deni gbï ti közï kakpa 'ba Kurïsïtö abo. Römöyï bɔ susu tönë kö'bö tususu lëpï ze ga kote kada kote korɔndɔ zi Bɔko'ba ne, bo inza kpe ïtïŋï bo 'deni bërï. XI Lïjë a'da bo 'deni ti roma kamölö 'bɔ'bi gbï ti lende kodɔrɔ ame lïjë kuwöwö 'deni ne. Lïjë ilaŋa gɔ dïdï nnï 'deni 'dɔ tölë. XII Kina ti, kpe mïtɔrɔ ni iliyake ti, ti ya ame ga pili yïmo ne. Ne bu'bu ma löbu ziye dɔyayi ni kpe ti mini löbu römöyï bɔ susu tönë ari 'deni bërï ziye yayi. Bo ëdï kö'bö ŋgï lɔ ti mï kata römöyï bo ikali kada abo gɔmo ɔwɔ dë.”

XIII Kina ɔdɔ maroŋgo tönë bo koŋgɔ kïtïŋï bo 'deni mï dɔyayi tara tine, na bo ki'di ŋgï toga gɔ 'ja tönë köyö kole bɔtɔni nima ne. XIV Tine onzo kakala 'ja nima ŋgï kɔzɔ 'ba yagi yïrï naga nima tara 'dɔ lɔko köpu timo kari mï gɔ bi 'bënï tönë kileŋo 'deni zïnï yï mökö ne. Kina 'dɔ koŋgɔ gönï di yayi nduwë ŋbö nyepe 'butë sowɔ dɔmorïyö kitata lɔko di zi maroŋgo nima.

XV Kina ɔdɔ maroŋgo koŋgɔ 'ja nima 'deni köpu tara tine, na bo kïtë'dë mini ŋgï di kpa bo 'dɔ koso dɔ 'ja nima yaga. XVI Tine yayi okɔnyi 'ja nima ŋgï. Yayi obe kpënï ŋgï na kindiyɔ mini tönë maroŋgo nima këdï kïtë'dë ne ŋgï pili. XVII Kina mï maroŋgo tönë kata ŋgï kɔzɔ ɔtɔ tɔ ne rɔ 'ja nima. Kina bo kapo ŋgï kari to'dɔ ya ti kɔsɔ dɔ kupö 'ja nima ame ga rɔ bɔ ki'di dönnï gɔ kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba ne, kina gbï ti ame ga pili kinda'ba laja laka kodɔrɔ 'ba Yësu nime. XVIII Kina bo kari kɔrɔ ŋgï dɔ yayi lida 'ba kpa mini löbu.

XIII

Kuruku Di Mï Mini Löbu

I Kina moŋgɔ te kuruku mɔtɔ ɔdɔ ŋgï di mï mini löbu, dɔmo modɔmorïyö kazo dɔmo 'butë 'do kpaki ti agëŋï teyi. Dɔmo ga pili rɔ gɔmo ti akugu teyi rɔ möyï ti'ja 'ba rɔ Bɔko'ba. II Kuruku mo nima mo'ja ne o'de rönï ti kagba tine ndïmo ga kɔzɔ ndï aŋburuku tara, kina kpamo kɔzɔ kpa tabïyö. Kina maroŋgo ki'di tigɔ abo ti kïtï ti közï kakpa ma dɔ kiteli ŋgï zi kuruku nima. III Dɔmo ma kɔtɔ inda kɔzɔ kogba wëtö ame 'dɔ kupö ŋgï yaga ne ëdï teyi, tine wëtö mo andi 'deni. Lende abo igayi bilaka 'ba mï dɔliŋɔ nime ŋgï pili kina kösö ŋgï gɔ bo. IV Kina bilaka koloma ŋgï tïlëlu maroŋgo römöyï bo na ki'di közï kakpa zi kuruku nima. Kina lïjë koloma gbï tïlëlu kuruku nima, iya te, “Yë na ti këdï kɔzɔ kuruku nime? Yë na ti kɔ'bɔ to'dɔ ya ti bo?”

V I'di lende mɔtɔ ga ŋgï kpa kuruku nima tiya mo ame rɔ 'ba dɔ kombi ni ti ti'ja 'ba rɔ Bɔko'ba 'dɔ to'dɔ mo ŋbö nyepe 'butë sowɔ dɔmorïyö. VI Kina bo kebe ŋgï titi'ja Bɔko'ba toŋgɔŋgɔ möyï mo ti bi 'ba loma mo ga kpaki ti ya ame ga këdï koloma mïtɔrɔ ne. VII I'di közï kakpa 'deni zi bo 'dɔ bo ko'dɔ ya ti bɔ lende laka ni gɔ bo ka'da lïjë. Kina ki'di közï kakpa ŋgï zi bo dɔ, dɔ kupö bilaka pili 'ba dɔliŋɔ nime ame ga kpamo rɔ gege ne rɔ gɔ dɔkomali bilaka pili. VIII Rɔ gɔ dɔ kupö bilaka lesi pili 'ba mï dɔliŋɔ nime ti kënyï tïlëlu kuruku nime. Tine ya ame ga ŋge kugu möyï mo 'deni mɔlo gba kinza ko'ba dɔliŋɔ nime dë mï buku 'ba dïdï ne na ti kïlëlu bo dë. Ame na rɔ buku 'ba dïdï 'ba kamölö 'bɔ'bi ame kumu 'deni ne.

IX Bɔ ame këdï ti mbili i'dike bo kuwö lende nime.

X Bɔ mɔtɔ ɔdɔ ki'di 'bëyï 'deni 'dɔ kinda'ba yi mï ya, ti kinda'ba yi ŋgï. Bɔ mɔtɔ ɔdɔ ki'di 'bëyï 'deni 'dɔ kupö yi ti mbele, ti kupö yi ŋgï.

Lende nime uwöwö 'deni 'dɔ bɔ lende laka ni kö'bö ti'di dönnï gɔ lende 'ba Bɔko'ba ti mï këddï.

Kuruku Di Mï Yayi

XI Di pötö mo 'deni tine na mo'ja kuruku mɔtɔ kɔdɔ ŋgï yaga di mï yayi, kazo dɔmo rïyö kɔzɔ 'ba kamölö tara. Tine bo ilende za 'böwu kɔzɔ maroŋgo. XII Kina bo ki'di ŋgï to'dɔ wa ame ga pili rɔ 'ba közï kakpa 'ba kuruku ma dɔgba tönë. Kina bo ki'di dɔyayi nime ti bilaka mo ga pili ŋgï kebe tïlëlu kuruku ma dɔgba mo tönë kogba wëtö mo kandi 'deni ne. XIII Kina bo kebe ŋgï to'dɔ gɔ kotɔ ma kinza kiya naga, mɔtɔ ga bo i'di pa'do kako bërï di mïtɔrɔ di kɔmɔ bilaka pili te ko'ja. XIV Kina bo kïndëndë bilaka 'ba dɔyayi ŋgï ti lende löbu naga nime bo ko'dɔ ti közï kakpa 'ba kuruku ma dɔgba mo tönë ne. Bo i'di lïjë ko'ba akoro 'dɔ toro kuruku mo tönë koga wëtö pa dɔmo ti mbele tine kënyï kɔmɔ 'biri ne. XV I'di tigɔ mo ŋgï zi bo 'dɔ bo ki'di tawo mï akoro nima gɔ kënyï tilende 'dɔ ki'di kupö ya ame ga pili ko'dɔkɔ tïlëlu mo dë ne yaga. XVI Kina bo kutörï bilaka pili ŋgï gbï 'dɔ kugu möyï bo dɔ kɔnyɔ mo ga ma dörï mɔtɔ ga kpa dɔmo. Bo utörï löbu ni ti ya ma laki ni, bɔ lisa ni ti bɔ mɔri, bɔ liŋɔ ni ti atɔli ni ŋgï pili 'dɔ ko'dɔ a nime. XVII Tëgë bilaka ame kinza kugu möyï bo ala akïtëtë abo rɔmo ne gɔ kugö ndögö dë.

XVIII Ame i'di 'deni toma akikali timo. Bɔ ame rɔ bɔ akikali ne bo kokɔkɔ 'jɔ 'ba akïtëtë nime. Römöyï akïtëtë nima kuluku 'butë dɔɔmota kɔdɔ dɔmo 'butë döömu dɔɔkɔtɔ (666) teyi nima tëgë möyï kuruku nima rɔ möyï bilaka lesi.

XIV

Kamölö 'Bɔ'bi Dɔ Döku 'Ba Ziyona

I Kina ɔdɔ moŋgɔ tine mo'ja kamölö 'bɔ'bi 'deni ŋgï këdï kɔrɔ kɔmɔ ma yayi dɔ döku 'ba Ziyona, ya ma kuluku kpa mota kɔdɔ dɔmo kuluku 'butë bi 'butë mota döömu dɔɔmota (144,000) tönë ga këdï ti möyï bo gbï ti möyï 'bu bo rɔ ma kugu kpa dönnï ne na ti bo yayi. II Kina muwö birɔ kudu ŋgï di mïtɔrɔ kɔzɔ birɔ mini kɔlɔ naga tara, kɔzɔ birɔ tɔrɔ kapi ame rɔ ma kembe rɔ ma koriki ne. Birɔ nima muwö ne udu kɔzɔ birɔ tɔmo ma konzi ame bɔ komba mo ga këdï tomba mo ne tara. III Lïjë ya ma ti kamölö 'bɔ'bi naga nima na këdï koba ŋgala la'ja kɔmɔ kïtï 'ba Bɔko'ba yayi kɔmɔ yërï sowɔ tönë ga ti löbu mo tönë ga. Bɔtɔ mɔtɔ ɔ'bɔ dë tikali ŋgala nime tine ŋge rɔ lïjë ya ma kuluku kpa mota kɔdɔ dɔmo kuluku 'butë bi 'butë mota döömu dɔɔmota (144,000) ame ga kutë

gönnï 'deni di mï dɔyayi ne. IV Lïjë nime na rɔ ya ame ga konyɔnyɔ rönnï dë mï yërï ti 'ja ne, kina me lïjë kogbɔ rönnï 'deni kö'bö rɔ ma kɔpɔ. Lïjë ösö 'deni nduwë gɔ kamölö 'bɔ'bi mï bi ame ga pili bo kari teyi. Lïjë na rɔ ame ga kutë gönnï 'deni di mï löŋgö bilaka lesi 'ba dɔliŋɔ nime ki'di lïjë 'deni rɔ kpa közï ma laka zi Bɔko'ba ni ti kamölö 'bɔ'bi ne. V O'ja a mɔtɔ rɔ bëtï dë di kpënnï, lïjë 'bënnï ŋgï lipo kinza bi ŋgɔrɔ rönnï.

Malayika Mota

VI Kina mo'ja malayika mɔtɔ kokpe mïnï 'deni ŋgï këdï köpu kebe mï pɔli tɔrɔ. Bo ëdï ti laja laka 'ba Bɔko'ba ma ŋburuŋburu tuwöwö mo zi bilaka pili ame ga këdï koloma mï dɔyayi ne, rɔ gɔ dɔ kupö bilaka pili ame ga kpamo rɔ gege ne pili rɔ gɔ dɔkomali bilaka. VII Bo iya rɔ ma kembe, tëgë, “Ereke Bɔko'ba, i'dike rɔ löbu këdï zi bo römöyï kada 'ba burë abo ömö 'deni. Umötuke bo bɔ ko'ba mïtɔrɔ ni ti dɔyayi ti mini löbu gbï ti daa ni.”

VIII Malayika ma mï rïyö mo ozi gbï gɔ ma dɔgba nima, kiya te, “Gawo 'ba Babele dɔ kïlëbï tönë ki'di dɔ kupö pili kuwë layi kata 'ba yërï 'bënï tönë ne, inza kpe, lɔko ulöru 'deni.”

IX Malayika ma mï mota mo ozi gbï gɔ ya ama ga, kuwöwö rɔ ma kembe, iya te, “Bɔ ame kïlëlu kuruku nima ti akoro mo kugu möyï mo kpa dönï ala dɔ kɔnyɔ nï ne, X bo ti kinene ya kututu 'ba Bɔko'ba nime koti 'deni rɔ ma kata löwö mï kösu 'ba ya abo ne ŋgï. Ti ki'di bɔ mo ŋgï toŋɔŋi mï pa'do ti kulugbï döku ma këdï kilaŋma di kɔmɔ malayika kɔtɔ laka ni te ti kamölö 'bɔ'bi. XI Ti kötu 'ba aŋɔŋi 'bënnï nima kanyo ŋgï nduwë ŋbö rɔ ŋburuŋburu. Bɔ kumötu kuruku ni ti akoro mo, ti ma ti möyï mo rɔ bo nima, lïjë 'bënnï rɔ kindawo inza zïnnï kote kada kote korɔndɔ.”

XII Ame uwöwö rönï 'deni 'dɔ ki'di bɔ lende laka ni kö'bö ti mï këddï, lïjë ame ga kuwö dɔ kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba 'deni lïjë kö'bö ti'di dönnï gɔ lende 'ba Yësu ne.

XIII Kina muwö birɔ kudu di mïtɔrɔ, iya te, “Ugu kɔzɔ a nime te. Ya ame ga kisaki di mï kada nime tɔne këdï kölë mï laja 'ba Kurïsïtö ne na laka.”

Nyï Kɔtɔ Laka iya te, “Yëë, rɔ ma laka lïjë ti kindawo rönnï 'deni ŋgï di mï ndɔbɔ löbu 'bënnï naga nime. Römöyï kpa közï 'ba ndɔbɔ laka 'bënnï ti kozi nduwë gönnï.”

Tumu A 'Ba Mï Dɔyayi

XIV Tine moŋgɔ, kina mo'ja pɔli kaŋmi ŋgï dɔgba kɔmɔ ma yayi. Bɔ ma koloma dɔ pɔli mo nima kɔzɔ kole 'ba bilaka lesi. Bo ti agëŋï yamo köbököbö ti yibo ma kapa közï bo. XV Kina malayika mɔtɔ kɔdɔ ŋgï di mï rö löbu 'ba Bɔko'ba kiya zi bɔ ma koloma dɔ pɔli tönë rɔ ma kembe, tëgë. “Ogba yibo 'bï kumu ti, römöyï kada 'ba tumu mo ömö 'deni. A 'ba mï dɔyayi andi 'deni.”

XVI Kina bɔ ma koloma dɔ pɔli mo tönë kuwïrï yibo abo ŋgï kari mï dɔyayi kina kumu wa 'ba mï dɔyayi ŋgï. XVII Kina malayika mɔtɔ kɔdɔ ŋgï gbï di mï rö löbu 'ba Bɔko'ba mo nima mïtɔrɔ yayi ne. Bo gbï ti yibo ma kapa. XVIII Kina malayika ame rɔ bɔ toŋgɔ gɔ pa'do ne kako ŋgï di bi 'ba akumu kiya rɔ ma kembe zi bɔ ama ti yibo kapa ne, tëgë, “Ogba yibo kapa 'bï nima kari koke dɔsulu 'ba döŋgërï kindili timo di dɔyayi römöyï lïjë asi 'deni.”

XIX Malayika nima uwïrï yibo abo mï dɔyayi kina kokpekpe döŋgërï ma kana kindili mo ŋgï kodɔ mï bi 'ba tuzï mo ame kileme ya löbu 'ba Bɔko'ba ne. XX Uzï döŋgërï tönë ga ŋgï mï bi 'ba tuzï mo ame yaga caki di rɔ gawo

ne. Kina roma ku'bulï ŋgï di yïmo kɔzɔ mini 'ba yöpö ma koso tara. Gɔmo ma kakpa ari ŋbö kɔzɔ mayile kuluku mota kɔdɔ dɔmo 'butë mota (180) tara. Kina ma kalo mo ŋbö kɔzɔ dɔkɔmɔ kumögu rïyö.

XV

Sëyï Ma Ŋburuŋburu

I Kina mo'ja sëgë 'ba wa ma kinza kiya ŋgï di mïtɔrɔ. Malayika mɔtɔ ga modɔmorïyö ti sëyï modɔmorïyö ame ga rɔ 'ba ŋburuŋburu 'ba ya 'ba Bɔko'ba ne.

II Kina mo'ja a mɔtɔ ŋgï 'deni yayi kɔzɔ yöpö mandara naga tara kudölö mïnï ti pa'do. Tine ya ma ka'da kuruku tönë ga na këdï kɔrɔ kpa yöpö nima yayi. Lïjë na rɔ ya ame ga ka'da kuruku nima 'deni ti akoro abo mo tönë gbï ti akïtëtë 'ba möyï bo mo tönë ne. Lïjë pili ti tɔmo közïnnï, Bɔko'ba na ki'di 'deni zïnnï. III Kina lïjë koloma ŋgï rɔ toba ŋgala 'ba Musa bɔ laja 'ba Bɔko'ba, ame gbï rɔ ŋgala 'ba kamölö 'bɔ'bi. Ame koba kiya te, “Ŋere Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli, ndɔbɔ ko'dɔ 'bï ga na kulöwö rɔ mbëmbë rɔ dɔ kiteli. Ŋere 'ba dɔ bilaka nime pili, kɔri 'bï na njo rɔ ma kodɔrɔ. IV Yö ŋere, bɔtɔ mɔtɔ inza ame gɔ kö'bö kinza kere yi dë, kïlëlu möyï yï dë gbï ne. Römöyï nï na ŋge kɔtɔ laka. Dɔ kupö bilaka nime pili ti kako kolɔdɔ bërï kömöyï tïlëlu yi. Römöyï lende laka ko'dɔ 'bï kinë mo ileme rönï 'deni.”

V Di pötö mo 'deni tine na mo'ja kpadörï 'ba rö löbu 'ba Bɔko'ba ame rɔ bi loma 'ba lende abo ne kurögö rönï 'deni yaga. VI Kina malayika ma modɔmorïyö mo tönë ga ti sëyï mo tönë ga ne kɔdɔ ga ŋgï yaga di yïmo. Bɔŋgɔ kaŋmi ame kɔpɔ ŋgï köbö rɔ töbö ne na lïjë kolɔ 'deni me rönnï, lïjë kudödu kpa dɔŋgo'do nnï 'deni ti gasi ma köbököbö. VII Kina yërï ma kɔtɔ di mï löŋgö yërï sowɔ tönë ga koza kita'ba yamo köbököbö ŋgï pili közïnnï modɔmorïyö me lɔ ti ya 'ba Bɔko'ba bɔ tö'bö rɔ ŋburuŋburu yïmo. VIII Kina kötu 'ba löbu abo 'ba Bɔko'ba ti tigɔ dɔ kiteli abo kanyo ŋgï koso mï rö löbu abo mo nima. Tine bɔtɔ inza kɔdɔ kpe titi yïmo tine 'jaa ŋbö ɔdɔ sëyï 'ba mï kita'ba 'ba malayika modɔmorïyö naga nima kote rönnï 'deni.

XVI

Kita'ba Modɔmorïyö

I Kina muwö birɔ kudu ŋgï rɔ ma kembe di mï rö löbu 'ba Bɔko'ba kilende zi malayika ma modɔmorïyö naga nima, iya te, “Arike todɔ ya 'ba Bɔko'ba di mï kita'ba naga nima mï dɔliŋɔ.”

II Kina malayika ma dɔgba mo kari ŋgï kodɔ wa 'ba mï kita'ba ma 'ba bo mï dɔyayi. Kina 'böŋö ma kënyë ame tɔ'ɔ mo ŋgï rɔ mbëmbë ne kodowe ŋgï tonyo ya ma ti möyï kuruku tönë ga rönnï kïlëlu akoro mo ne.

III Kina malayika ma mï rïyö mo kari kodɔ wa 'ba mï kita'ba ma 'ba bo ŋgï mï mini löbu. Kina mini kuyï rönï ŋgï rɔ roma kɔzɔ roma 'ba di rɔ töku tara, kina wa pili 'ba mï mini kölë ŋgï kote dönnï yaga.

IV Kina malayika ma mï mota mo kari kodɔ wa 'ba mï kita'ba ma 'ba bo ŋgï mï yöpö ni ti daa kina kuyï rönnï ŋgï me rɔ roma. V Kina muwö malayika ame rɔ bɔ toŋgɔ gɔ mini ne ŋgï koloma rɔ tiya mo tëgë, “Nï bɔ ame këdï gïrï nime, gbï mɔlo tönë di bi tisaki mo ne, odɔ karama 'bï nime 'deni ŋgï njo rɔ ma kodɔrɔ dönnï. VI Odɔ 'deni ŋgï ko tara dönnï römöyï lïjë na koja roma bɔ lende laka 'bï ga ti bɔ kumë lende mo ga. Kina me ki'di roma 'deni zïnnï tuwë mo.”

VII Kina muwö birɔ kudu di mï bi 'ba akumu iya te, “Ŋere Bɔko'ba

tigɔ dɔ kiteli, burë ko'dɔ 'bï na ŋgï pili rɔ ma kodɔrɔ.”

VIII Kina malayika ma mï sowɔ mo kari kodɔ wa 'ba mï kita'ba ma 'ba bo ŋgï kɔmɔ kada. Kina ki'di tigɔ ŋgï zi kada torɔ bilaka ti pa'do ma kututu. IX Orɔ bilaka naga nima ti pa'do kututu nima, kina lïjë kebe ŋgï togbɔki möyï Bɔko'ba bɔ dɔ sëyï naga nima. Tine pele lïjë ilagi nduwë 'biri totɔ dönnï di mï lende kënyë gbï tïlëlu bo gɔ löbu abo nime.

X Kina malayika ma mï muyï mo kari kodɔ wa 'ba mï kita'ba ma 'ba bo ŋgï dɔ kïtï 'ba kuruku tönë, kina mandölu kutu'bö dɔliŋɔ 'bënï ŋgï. Kina bilaka koloma ŋgï rɔ tunyï kpënnï di zi wa ma këdï kɔ'ɔ mï yida rönnï. XI Kina lïjë kebe ŋgï togbɔki Bɔko'ba ame mïtɔrɔ ne, römöyï gɔ tɔ'ɔ 'ba yida rönnï gbï ti 'böŋö mo ga. Tine pele lïjë ilagi nduwë 'biri totɔ dönnï di mï lende kënyë ko'dɔ 'bënnï ga.

XII Kina malayika ma mï mɔdɔɔkɔtɔ mo kari kodɔ wa 'ba mï kita'ba ma 'ba bo ŋgï mï yöpö dɔ kïlëbï 'ba Epurate. Kina mini mo kulöku ŋgï 'doyi 'dɔ kileŋo kɔri ndö zi bɔ dɔliŋɔ ni ma këdï kako di yïbï. XIII Kina mo'ja bikoro mota ko'de rönnï ti nyɔ'dɔ kɔdɔ ŋgï di mï kpa maroŋgo tönë, gbï di mï kpa kuruku tönë kina gbï di mï kpa bɔ kumë lende ma dɔ kïndëndë mo. XIV Bikoro naga nime na rɔ bɔ laja 'ba Satani ga ame këdï ko'dɔ gɔ kotɔ ne. Kina lïjë kari ŋgï zi bɔ dɔliŋɔ pili 'ba mï dɔyayi nime to'de lïjë pili kako bi kɔtɔ kpa ya ti Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli mï kada ma ŋburuŋburu abo.

XV “Ne uwöke ti, mëdï mako ŋgï tugu'du kɔzɔ bɔ 'bögö naga tara. Bɔ ame kö'bö rɔ ma koŋgɔ bi ndö ti bɔŋgɔ abo ga ne kina laka, römöyï kinza bo kari ra yaga kɔmɔ bilaka rɔ gɔ ŋbululu rɔ, rɔ kaya.”

XVI Kina bikoro mota tönë ga kotɔtɔ bɔ dɔliŋɔ 'ba dɔyayi nime ŋgï pili mï gɔ bi mɔtɔ kïdëkï möyï mo rɔ kpa Yudayi rɔ Aramegido.

XVII Kina malayika ma mï modɔmorïyö mo kodɔ wa 'ba mï kita'ba ma 'ba bo ŋgï mï lili. Kina birɔ kudu ŋgï rɔ ma kembe di mï rö löbu 'ba Bɔko'ba di mï kïtï mo, iya te, “O'dɔ 'deni kote.” XVIII Kina tɔrɔ këbï ŋgï kunyï kapi rɔ ma koriki gbï ti kïzïkïzï ma kinza kiya. Kïnë kïzïkïzï ma te ako dë gba bilaka ko'ja di mï dɔyayi nime. Akiyaya mo ŋgï rɔ ma kënyë rɔ dɔ kiteli. XIX Kina gawo dɔ kïlëbï tönë konye mïnï ŋgï bi mota, kina kurö gawo löbu 'ba mï dɔyayi nime ŋgï pili yaga. Lende 'ba Babele dɔ kïlëbï tönë udölu dë di dɔ Bɔko'ba, kina bo ki'di Babele ŋgï ko kinene ya kata kɔzɔ wɔwɔ abo tönë. XX Kina döötu ni kote rönnï ŋgï kölu yaga, kuruŋgu ni ti döku ni pili kinda dë kpe. XXI Kina 'dë'dï gbögburögbö ki'di tila'ba ŋgï kako bërï dɔ bilaka di mïtɔrɔ. 'Jɔ 'dë'dï mo naga nima kɔtɔ tïrïndï mo kilo kuluku kɔtɔ. Bilaka naga nime lïjë oloma ŋgï rɔ togbɔki Bɔko'ba gɔ gomɔ 'ba 'dë'dï nima, römöyï gomɔ mo ënyë 'deni ŋgï rɔ dɔ kiteli.

XVII

'Ja Yërï Mbëmbë

I Kina malayika ma kɔtɔ di mï löŋgö ya ma modɔmorïyö ti kita'ba tönë ga kako kilende zö, iya te, “Ako 'dɔ mileme karama ma këdï kodɔ dɔ 'ja yërï mbëmbë, gawo dɔ kïlëbï tönë kpa mini löbu ne zïyï. II Lɔko na bɔ dɔliŋɔ 'ba mï dɔyayi nime ko'dɔ yërï 'deni me tïnï. Kina me layi 'ba yërï mbëmbë 'bënï ga komɔnɔ dɔ kupö bilaka 'ba mï dɔyayi nime 'deni ŋgï pili rɔ gɔmo.”

III Kina Nyï Kɔtɔ Laka kinda'ba ma ŋgï mbi na malayika tönë kombi ma ŋgï koto ma kari yï mökö. Di yayi na mo'ja 'ja mɔtɔ ŋgï koloma 'deni gɔ kuruku kasi mɔtɔ tɔrɔ. Kuruku mo möyï ti'ja 'ba rɔ Bɔko'ba na kugu ŋgï pili kote yida rɔmo ga. Dɔmo ŋbö modɔmorïyö, kazo mo 'butë. IV 'Ja mo nima usu rɔ kïnë bɔŋgɔ kasi ma kele kɔzɔ ɔtɔ 'ba ŋere naga na rönï. Kina lɔko kiyada rönï 'deni ŋgï ti a 'ba tele ma ko'dɔ di mï yamo köbököbö naga ti lele ma ndögö kitigɔ naga ti nyileki ni. Tine kösu yamo köbököbö na lɔko kinda'ba közïnï lɔ ti a ma kënyë 'ba ndoro 'ba yërï 'bënï ga. V Kina ugu möyï mulugu 'deni kpa dönï yayi kɔzɔ a nime te, “Babele dɔ kïlëbï, ma 'ba yërï ni ti a ma kënyë 'ba mï dɔyayi nime.” Tine moŋgɔ 'ja mo tönë, roma bɔ lende laka ni ti roma ya ma kölë mï kɔri 'ba lende 'ba Ÿësu naga omɔnɔ lɔko 'deni ŋgï ko'dɔ lɔko kɔzɔ layi tara.

Kina ɔdɔ mo'ja lɔko 'deni tara tine, lende 'bënï igayi ma ŋgï. VII Tine malayika nima ënyï kititi ma, iya te, “I'di lende mo kigayi yi gɔ wa'di? Ti mïyëtï mï 'jɔ 'ba lende mulugu 'ba 'ja nima ti kuruku nima kombi nï ne 'basi zïyï, kuruku nima dɔmo modɔmorïyö kazo dɔmo 'butë ne. VIII Kuruku nima ko'ja ne bo oloma pa bine tine le'jete bo inza kpe. Kina bo ti kɔdɔ 'jaa 'böwu yaga di mï gö kalo kinza kota bïcï mo dë tönë gɔ bo kari ŋgï mï gɔ bi ame 'dɔ kïyölu bo teyi ne. Bilaka lesi 'ba mï dɔyayi nime ame ga kugu möyï mo dë mï buku 'ba dïdï mɔlo di bi tisaki 'ba dɔliŋɔ nime ne, ti kotɔ ŋgï rɔ gönnï ɔdɔ lïjë ko'ja kuruku nime. Römöyï bo oloma tönë pa bine, kina me bo inza kpe tine gɔ bo kɔdɔ 'böwu.

IX Ame i'di 'deni toma akikali timo di mï dɔ bilaka. Dɔ modɔmorïyö naga nima kina rɔ kuruŋgu modɔmorïyö ame ga 'ja nima koloma dɔmo. X Kina lïjë na gbï rɔ bɔ dɔliŋɔ ma modɔmorïyö. Tine ma muyï mo ga inza kpe, ma kɔtɔ na ŋge këdï. Ma kɔtɔ mo ako dë gba. Ne ɔdɔ bo kako bo ti koloma ŋge mbowa. XI Kuruku mo tönë koloma pa bine kinza kpe le'jete ne bo na rɔ bɔ dɔliŋɔ ma mï modɔɔmota mo. Bo rɔ ma kɔtɔ di mï löŋgö ma modɔmorïyö naga nima tine bo ari 'deni mï bi ma 'dɔ kïyölu bo teyi.

XII Kazo 'butë naga nima ko'ja ne, bɔ dɔliŋɔ ma 'butë ame ga gba kinda'ba kïtï dë ne na. Tine kïtï 'bënnï lïjë ti kinda'ba ŋge ko'dɔ saa kɔtɔ ti kuruku nima. XIII Lïjë ti kodɔ'bɔ rönnï kɔtɔ tutï ti'di tigɔ ti közï kakpa 'bënnï ga zi kuruku nima. XIV Lïjë ti ko'dɔ ya ti kamölö 'bɔ'bi, tine kamölö 'bɔ'bi ti ka'da lïjë römöyï bo na rɔ ŋere 'ba dɔ ŋere ni, bɔ dɔliŋɔ 'ba dɔ bɔ dɔliŋɔ ni. Kina bɔ kösö gɔ bo ga ame ga bo kigeli 'deni kö'bö ti mï këddï ne na ti këdï gbï ti bo mï aka'da nima.”

XV Kina malayika nima kënyï kiya zö, iya te, “Mini löbu nima ko'ja 'ja yërï nima koloma kpamo ne na rɔ dɔ kupö bilaka pili 'ba dɔliŋɔ nime ame ga kpamo rɔ gege ne rɔ gɔ dɔkomali bilaka lesi pili. XVI Kazo 'butë nima ko'ja ne gbï ti kuruku mo nima ti kënyï to'ji 'ja yërï nima. Lïjë ti kolɔ a 'ba rönï ga me yaga kola lɔko rɔ gɔ ŋbululu. Lïjë ti konyo yida nï koŋma lɔko yaga ti pa'do. XVII Römöyï Bɔko'ba na ki'di 'deni mɔlo mï dökï'dï lïjë 'dɔ to'dɔ ako'dɔkɔ abo tara ti todɔ'bɔ rönnï tutï ti'di tigɔ 'bënnï zi kuruku nima tinda'ba kïtï ŋbö kote lende 'ba Bɔko'ba kömö dɔ 'bö mo. XVIII 'Ja nima ko'ja ne lɔko na rɔ gawo dɔ kïlëbï ame kinda'ba közï kakpa 'ba dɔ bɔ dɔliŋɔ 'ba mï dɔyayi nime pili ne.”

XVIII

Tulöru 'Ba Babele

I Di pötö mo na mo'ja malayika mɔtɔ këdï kako bërï di mïtɔrɔ. Bo na rɔ bɔ közï kakpa ma dɔ kiteli. Kina rɔ löbu abo töbö mo kiyɔpɔ mï dɔyayi nime ŋgï pili ŋbeŋbileŋbe yaga. II Kina bo kënyï kapi ŋgï rɔ ma kembe, iya te, “Inza kpe, Babele dɔ kïlëbï tönë lɔko ulöru 'deni. Ola lɔko 'deni ŋgï le'jete rɔ tï'börö 'ba dɔkomali nökï pili, ti dɔkomali wa ma kënyë naga ti yali ma kënyë ame ga bilaka ko'ji kïnë mo ne. III Römöyï dɔ kupö bilaka 'ba dɔliŋɔ nime pili uwë layi kata mbëmbë 'ba yërï 'bënï nima 'deni. Bɔ dɔliŋɔ 'ba mï dɔyayi pili ö'dö 'deni tïnï. Bɔ ndögö ma löbu naga 'deni pili rɔ mɔri di zi wa konya 'bënï ga.”

IV Kina muwö birɔ mɔtɔ 'böwu di mïtɔrɔ, iya te, “Kpe bilaka ma ga, ɔdɔke yaga di mïnï, kinza kebe konyɔnyɔke rɔye ra gbï mï lende kënyë 'bënï naga nima. Römöyï kinza gomɔ mbëmbë nime këdï kodɔ dönï ne mɔtɔ mo ga kari ko'ja ye ra gbï. V Lende kënyë 'bënï ulu dönï 'deni ŋbö kota mïtɔrɔ. Akënyë ame ga lɔko ko'dɔ ne lende mo udölu dë du kɔtɔ te di dɔ Bɔko'ba.

VI Kina ti kpe malayika, ilekike gbï kopike zïnï kɔzɔ ame lɔko ki'di ne tara. Opike zïnï korake dɔmo teyi kpa wa ame lɔko ko'dɔ ne. Orosoke wɔwɔ ma kata rɔ dɔ kiteli zïnï mï kösu 'bënï kebe ma lɔko koloma ti'di mo. VII Odɔke gomɔ rɔ mbëmbë dönï ti tileri kɔzɔ rɔ löbu ti wa konya tönë ga lɔko koloma ti'di mo bine ne tara. Lɔko oloma tönë bine tubötö rönï tiya mo ti dökï'dï nï tëgë, ‘Ma na rɔ bɔ dɔliŋɔ. Ma makuru'bë na dë. A mɔtɔ rɔ monɔ 'ba tölë minza mudu.’ VIII Gɔ kö'du mo na gomɔ naga nime ti kota kpënï 'deni pili mï kada kɔtɔ, gomɔ 'ba tölë ni ti monɔ ti 'bö sëyï. Kina ti koŋma lɔko kulötö yaga ti pa'do. Römöyï ŋere Bɔko'ba ame ko'dɔ burë 'bënï ne bo na ti tigɔ dɔ kiteli.”

IX Kina ɔdɔ bɔ dɔliŋɔ 'ba mï dɔyayi tönë ga kö'dö tïnï lïjë konyɔnyɔ rönnï gbï tïnï tonyo wa mbëmbë 'bënï tönë ga ne ko'ja kötu 'ba dönï 'deni lɔko këdï kilaŋma tine, lïjë ti kudu ŋgï konyo kökö gönï. X Tikere 'ba gomɔ löbu nime kodɔ 'deni dönï ne ti kinda'ba lïjë 'deni ŋgï lïjë kɔrɔ ŋbö caki rɔ ma kɔwɔ kudu kiya te, “Bu'bu, bu'bu, yö Babele gawo dɔ kïlëbï gawo 'ba tigɔ tönë, ora kpëyï 'deni ŋgï mï saa kɔtɔ.” XI Bɔ ndögö ma löbu 'ba mï dɔyayi ni ti kudu nï römöyï bɔtɔ mɔtɔ inza kpe ame 'dɔ kugö wa 'ba ndögö 'bënnï ga, XII ma kɔzɔ yamo köbököbö ni sïtërï ni lele ma kele ndögö mo kitigɔ kulöwö naga ti tiyi nyileki ni ti bɔŋgɔ kumöru ma kele kulöwö naga ti ma kïnë 'beri'beri naga, ti ŋgërï ma kato kele naga ti dɔkomali wa ame ga pili kileŋo di mï kpa kë'dë ni ti ŋgërï ma ndögö kitigɔ naga ti 'bïlëŋï ni ti yamo ni ti kulugbï döku ni XIII ti dɔkomali wa ma kato kele naga ti layi ni ti 'bu ti ruzu ni ti nyönyu ti sa ni ti kamölö ti kosani ni ti aribiya 'ba gɔmo ga, gbï ti atɔli ni.

XIV Kina lïjë bɔ ndögö löbu mo naga tönë ti kënyï 'böwu gbï kiya zïnï te, “Wa tönë kombi dökï'dï yï gɔmo ne inza kpe olɔlɔ yi 'deni. Wa 'ba mɔri 'bï ti a köbököbö 'bï tönë ga inza kpe nati olɔlɔ yi 'deni, inza ko'ja kɔmɔ mo kpe.”

XV Bɔ ndögö mo tönë ga kugö wa naga nime mökö ko'ja mɔri di zïnï ne, ti kɔrɔ ŋbö mökö di zi tikere 'ba gomɔ nime ko'ja nï 'deni ne. Lïjë ti kudu kulörï konyo kökö, XVI kiya te, “Bu'bu, bu'bu, yö gawo dɔ kïlëbï, nï tönë kö'bö tusu bɔŋgɔ ma kele kulöwö kïnë kumöru naga röyï kö'bö tilaka di zi yamo ma köbököbö ni ti lele ma

ndögö kitigɔ naga ti tiyi nyileki ni ne. XVII Mɔri mbëmbë ma kɔzɔ a
nime te kote dɔmo ŋgï yaga mï saa
kɔtɔ?”

Bɔ kugë sorope 'ba dɔ mini löbu
ni ti ya ame ga pili yïmo këdï
kiliŋgere kebe dɔ mini löbu kö'bö
rɔ bi 'ba tonyo kpënnï ne ti kɔrɔ
caki rɔ ma kɔwɔ, XVIII toŋgɔ kötu
'ba dönï lɔko këdï rɔ tilaŋma. Lïjë
ti kopapa kiya te, “Gawo mɔtɔ
inza mɔlo di bi tisaki mo kɔzɔ
gawo dɔ kïlëbï nime.” XIX Kina lïjë
ti kunzö buruku kodɔ dönnï ti
monɔ konyo kökö kulörï kiya te,
“Bu'bu, bu'bu, nï gawo dɔ kïlëbï
tönë bɔ kugë sorope löbu ni kö'bö
to'ja a 'ba mɔri di mïyï to'dɔ rönnï
timo rɔ bɔ mɔri ne, nï na kitikɔ yi
ŋgï yaga mï saa kɔtɔ te?”

XX Kina iliyake ti kogorake gönï
kpe mïtɔrɔ ni. Kina iliyake ti ko-
gorake gönï kpe bɔ lende laka ni,
bɔ laja 'ba Kurïsïtö ni ti bɔ kumë
lende ni. Bɔko'ba odɔ karama
'deni ko dönï kɔzɔ kɔri ma tönë
lɔko koloma to'dɔ ye timo ne.

XXI Di pötö mo na malayika
tigɔ dɔ kiteli mɔtɔ kombi toto
löbu mɔtɔ mbiri kɔzɔ toto kuwu
ndöwu ma löbu naga nima tara
ŋgï ku'du mï mini löbu. Kina bo
kiya te, “Ti kinda'ba Babele gawo
dɔ kïlëbï nima ti mï kata ma kɔzɔ
a nime ku'du kila'ba bërï kïnë mo
kinda dë kpe. XXII Inza kuwö birɔ
ŋgala 'ba lɔŋɔ ni ti birɔ tɔmo ti
more ti tɔtɔti kpe di mïyï. Inza
ko'ja bɔ miri 'ba a mɔtɔ kpe di
mïyï. Inza kuwö birɔ ndöwu kpe
di mïyï. XXIII Pa'do 'ba lamba inza
köbö kpe mïyï. A mɔtɔ rɔ birɔ
'jɔkɔ ni ti 'ja la'ja inza kuwö kpe di
mïyï. Bɔ ndögö 'bï ga na 'deni rɔ
abï'dë mï dɔliŋɔ nime pili. 'Bɔsi
'bï na me kïyölu bilaka 'deni me
yaga di mï kɔri ma laka. XXIV Lɔko
gawo nime na ko'ja roma bɔ kumë
lende ni ti bɔ lende laka ni di mïnï,
roma bilaka ame ga pili kupö mï
dɔliŋɔ bine ne.”

XIX

Kada Löbu 'Ba Kamölö 'Bɔ'bi

I Di pötö mo na muwö birɔ kudu
ŋgï mïtɔrɔ kɔzɔ birɔ mugu tïndï
'ba bilaka ma konzi naga tara këdï
kulörï kiya te, “Alëluya! Kɔnyi
ti rɔ löbu ti tigɔ na pili rɔ 'ba
Bɔko'ba ze. II Burë ko'dɔ abo
na laka rɔ ma kodɔrɔ. Bo odɔ
karama 'deni dɔ 'ja yërï mbëmbë
dɔ kïlëbï tönë koloma tirasi mï
dɔliŋɔ ti yërï 'bënï ne. Bo opi
dɔkolo bɔ laja abo ga ame lɔko
kupö ne 'deni ko di rönï.”

III Kina lïjë kulörï 'böwu timo,
kiya te, “Alëluya! Kötu 'ba pa'do
ame koŋma nï ne anyo 'deni
nduwë kari tɔrɔ rɔ ŋburuŋburu.”

IV Kina löbu 'butë rïyö
dɔmosowɔ tönë ga ti yërï sowɔ
mo tönë ga kolɔdɔ ŋgï bërï tïlëlu
Bɔko'ba, bo ame koloma 'deni dɔ
kïtï ne. Lïjë kulörï timo iya te,
“Amini! Alëluya!”

V Kina birɔ kudu ŋgï di kɔmɔ
kïtï tönë, iya te, “Rɔ gɔye kpe bɔ
laja abo ga pili ma titi ti ma löbu
ame kereke bo Bɔko'ba ze nime
'deni ne, ïlëluke bo.”

VI Kina muwö birɔ mɔtɔ ŋgï
kudu gbï 'böwu kɔzɔ birɔ mugu
tïndï ma kinza kiya naga tara,
kɔzɔ bïturu 'ba mini ma kembe
kɔzɔ birɔ tɔrɔ kapi rɔ ma koriki
ame rɔ ma kembe ne tara kulörï
kiya te, “Alëluya! Ŋere Bɔko'ba
ze tigɔ dɔ kiteli na kinda'ba kïtï
'deni. VII Kina diliyake ti, ti mï
këyï dubïke gɔ löbu dɔ kiteli abo.
Römöyï kada 'ba gbe 'ba kamölö
'bɔ'bi ömö 'deni. Kina 'ja la'ja
mo ileŋo rönï 'deni ndö. VIII I'di
bɔŋgɔ kele ma kɔpɔ 'deni zïnï tolɔ
mo rönï.” (Bɔŋgɔ kele nime ileme
lende laka ko'dɔ 'ba bilaka 'ba
Bɔko'ba.)

IX Kina malayika nima kënyï
kiya zö, iya te, “Ugu lende nime,
lïjë ame ga kïdëkï lïjë 'deni tonyo
gbe 'ba kamölö 'bɔ'bi nime ne lïjë
na laka.” Kina bo kileki gɔmo

gbï kiya te, “Ame na rɔ lende ma kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba.”

X Gɔ kö'du mo na molɔdɔ ŋgï bi ndï bo bërï tïlëlu bo. Tine bo iya zö te, “Kinza ko'dɔ dë, ma gbï rɔ bɔ laja lëpï yï gbï kɔzɔ löndö yï mɔtɔ ga ama kinda'ba lende laka 'ba Yësu nime 'deni ne. Bɔko'ba na kïlëlu, römöyï Nyï Kɔtɔ Laka na me ki'di lïjë 'deni kinda'ba lende laka 'ba Yësu nime kina bo na gbï ma ki'di yi tumë lende nime.”

Mï Këddï Ti Lende Laka

XI Mo'ja mïtɔrɔ kurögö rönï 'deni rɔ gböŋö kosani kaŋmi kɔdɔ 'deni kɔmɔ ma yayi. Bɔ këkï dɔmo möyï mo rɔ Mï Këddï ti Lende Laka. Burë ko'dɔ abo ti ya abo pili ti lende kodɔrɔ mo. XII Kɔmɔ bo öbö kɔzɔ pa'do. Bo ti agëŋï 'ba löbu ŋbaŋi dɔ bo. Bo ëdï ti möyï mɔtɔ kugu yida rɔ bo ame bɔtɔ mɔtɔ kikali dë tine bo na ŋge kikali abo. XIII Bɔŋgɔ abo ma bo kolɔ rɔ bo usu 'deni mï roma kosa rönï ŋgï kote rɔmo. Möyï bo na rɔ Lende 'ba Bɔko'ba. XIV Bo omɔmi bɔ ya 'ba mïtɔrɔ 'deni gɔ bo këkï 'deni me dɔ kosani kaŋmi ti bɔŋgɔ kaŋmi ma kɔpɔ rönnï. XV Kina mbele ma kapa kɔdɔ ŋgï di kpa bo toga dɔ kupö bilaka 'ba dɔliŋɔ nime pili timo bërï. Bo ti kinda'ba kïtï koloma rɔ bɔ dönnï ti përï yamo. Bo ti kuzï layi 'ba ya löbu 'ba Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli. XVI Ugu möyï 'deni rɔ bɔŋgɔ abo gbï ti gölö bo kɔzɔ a nime te, “Bɔ dɔliŋɔ 'ba dɔ bɔ dɔliŋɔ ni, ŋere 'ba dɔ ŋere ni.”

XVII Kina mo'ja malayika mɔtɔ ŋgï këdï kɔrɔ kɔmɔ kada. Kina bo kulörï ŋgï rɔ ma kembe kilende zi yali pili ame ga këdï köpu kebe tɔrɔ ne. Bo iya te, “Akoke, otɔtɔke rɔye rɔ akonyo löbu 'ba Bɔko'ba nime. XVIII Römöyï 'dɔ konyoke yida bɔ dɔliŋɔ ni ti yida bɔ dɔ bɔ kanya ni, yida kosani ni ti bɔ këkï dɔmo mo ga ti yida bilaka pili, yida kole 'ba bɔ liŋɔ ni ti atɔli ni kpaki, ma löbu kpaki ti ma titi.”

XIX Kina moŋgɔ te, mo'ja kuruku tönë ŋgï ti bɔ dɔliŋɔ 'ba mï dɔyayi ni ti bɔ kanya 'bënnï ga kotɔtɔ ga rönnï 'deni tari to'dɔ ya ti bɔ këkï dɔ kosani tönë ti bɔ kanya ma 'ba bo ga. XX Tine na kinda'ba kuruku tönë ŋgï di mï ya nima, lïjë ti bɔ kumë lende ma dɔ kïndëndë mo. Bɔ kumë lende nime bo na rɔ bɔ koloma to'dɔ gɔ kotɔ 'ba kuruku nima. Gɔ kotɔ naga nima na bo ku'bölu bilaka pili ame ga ti möyï kuruku nima rönnï koloma tïlëlu akoro mo ne timo. Kina ku'du kuruku tönë ŋgï ti bɔ kumë lende dɔ kïndëndë abo nima rɔ ma kïdïdï mï pöpö 'ba pa'do köbö ame di mï kulugbï döku ma këdï kilaŋma ne. XXI Bilaka 'bënnï mo ga ote dɔmo 'deni pili yaga ti mbele tönë kɔdɔ di kpa bɔ këkï dɔ kosani nima ne. Kina yali kako ŋgï koloma titiri rönnï ti yida lïjë.

XX

Nyɔri Kudödu Satani

I Kina mo'ja malayika mɔtɔ ŋgï këdï kako bërï di mïtɔrɔ. Bo ti mapata 'ba kpa gö kalo kinza kota bïcï mo dë tönë közï bo ti kogba nyɔri kïrïndï mɔtɔ. II Kina bo kinda'ba maroŋgo bulöbu murë Satani bɔ susu tönë ŋgï bo kudödu ti nyɔri tönë 'dɔ koloma rɔ ma kudödu ŋbö kɔmɔ kɔɔ kuluku 'butë rïyö (1,000). III Kina bo ku'du Satani ŋgï mï gö kalo kinza kota bïcï mo dë tönë kulölï kpamo ndiŋi teyi, kinza bo kebe ra gbï tu'bölu bilaka 'ba mï dɔliŋɔ nime. Tine 'dɔ kope bo 'jaa koloma ŋge mbowa rɔ dɔ ŋgölö di pötö kɔmɔ kɔɔ kuluku 'butë rïyö (1,000) nima.

IV Mo'ja kïtï kiyija 'deni yayi kina ki'di közï kakpa 'ba to'dɔ burë ŋgï zi ya ame mo ga koloma 'deni dɔmo ne. Lïjë na rɔ ya ame ga kupö lïjë gɔ lende 'ba tïyëtï

kpa Yësu nime gbï gɔ lende 'ba Bɔko'ba ne, gbï ti ya ame ga kïlëlu kuruku nima ala akoro mo dë kilagi tugu möyï mo kpa dönnï ala dɔ kɔnyɔ nnï ne. Lïjë na kindiŋi 'deni kɔdɔ yaga di mï tölë tinda'ba kïtï nime kɔtɔ ti Kurïsïtö 'dɔ toloma ŋbö kɔmɔ kɔɔ kuluku 'butë rïyö (1,000). V Kɔsɔ töku ma laki naga nima indiŋi dë kɔdɔ yaga di mï tölë tine 'jaa ŋbö di pötö kɔmɔ kɔɔ kuluku 'butë rïyö nima ɔdɔ kote rönï 'deni. Ame na rɔ tɔdɔ 'ba töku ma dɔgba yaga di mï tölë. VI Lïjë ame ga kɔdɔ mï tɔdɔ 'ba töku ma dɔgba nime ne lïjë na ti yëyï kɔtɔ laka. Tölë ma mï rïyö inza kpe ti közï kakpa dönnï. Tine lïjë ti koloma rɔ bɔ akumu 'ba Bɔko'ba gbï rɔ 'ba Kurïsïtö. Kina lïjë ti kinda'ba kïtï ŋgï koloma kɔtɔ ti bo ŋbö kɔmɔ kɔɔ kuluku 'butë rïyö (1,000).

Ta'da Satani

VII Kina ɔdɔ kɔmɔ kɔɔ kuluku 'butë rïyö nima kote rönï 'deni na këdï kope Satani ŋgï yaga di mï maboso 'bënï tönë. VIII Kina bo ti kari ŋgï tu'bölu bilaka 'ba mï dɔ kumu sowɔ 'ba dɔliŋɔ nime pili. Dɔ kupö naga nima bo këdï kari tu'bölu mo ne na rɔ bilaka 'ba Gogo ni ti Magogo, 'dɔ bo kotɔtɔ lïjë ko'de kpa ya. Lïjë onzi kɔzɔ 'jɔ yayi lida 'ba kpa mini löbu. IX Lïjë ɔlɔ kari kogba mï dɔyayi pili lïjë kuru dɔ taya 'ba bɔ kanya 'ba Bɔko'ba toko teyi gbï ti gawo löbu mo tönë bo kɔ'ɔ kulöwö ne. Tine pa'do olɔdɔ ŋgï kako bërï dönnï di mïtɔrɔ kina kote dönnï ŋgï pili yaga. X Kina kinda'ba Satani mo tönë ku'bölu lïjë ne ŋgï ku'du mï pöpö 'ba pa'do ame këdï köbö ti kulugbï döku ma këdï kilaŋma ne. Pa'do tönë ku'du kuruku tönë ti bɔ kumë lende dɔ kïndëndë mo yïmo ne na. Ti ki'di lïjë nduwë koloma toŋɔŋi yayi kote kada kote korɔndɔ ŋbö rɔ ŋburuŋburu.

Kïtï 'Ba Burë

XI Kina mo'ja kogba kïtï löbu kaŋmi mɔtɔ ŋgï yayi ti bɔ mo dɔmo. Kina dɔyayi ni ti mïtɔrɔ kiriŋa kuturu ŋgï bitɔ tɔ ne ga di zi kɔmɔ bo, ko'ja kïnë mo ga dë kpe. XII Kina mo'ja töku ni kɔrɔ 'deni kɔmɔ kïtï yayi, ma titi kpaki ti ma löbu. Buku ni iteŋe yïmo 'deni yayi. Kina kiteŋe mï buku mɔtɔ ame rɔ 'ba dïdï ne ŋgï. Töku pili odɔ karama dɔmo 'bëyï 'ba bɔ mɔtɔ ko gɔ ako'dɔ 'bï ame koloma tönë to'dɔ mo kugu 'deni mï buku nima ne. XIII Kina ki'di koja töku pili ŋgï, mini löbu oja töku ma 'ba bo ga ame mï bo ne ŋgï yaga, kina tölë ni ti maliti koja töku ma 'bënnï ga ame lïjë kupö këdï mïnnï ne ŋgï gbï yaga. Kina koloma ŋgï todɔ karama dönnï 'bëyï 'ba bɔ mɔtɔ gɔ ako'dɔ 'bï ame koloma tönë to'dɔ mo bine ne. XIV Kina ku'du tölë ni ti maliti ŋgï mï pöpö 'ba pa'do. Pöpö 'ba pa'do nime na rɔ tölë ma mï rïyö. XV Ɔdɔ nï mɔtɔ ko'ja möyï yï dë kugu 'deni mï buku 'ba dïdï nima, u'du yï ŋgï mï pöpö 'ba pa'do nima.

XXI

Mïtɔrɔ Ti Dɔyayi Ma La'ja

I Kina mo'ja mïtɔrɔ ma la'ja ni ti dɔyayi ma la'ja ŋgï. Mïtɔrɔ ma dɔgba ti dɔyayi ma dɔgba tönë ga iteli 'deni. Mini löbu ni inza kpe. II Kina mo'ja gawo Yerosalema kɔtɔ laka ma la'ja ŋgï këdï kako bërï di mïtɔrɔ di zi Bɔko'ba, kiyada 'deni kele kɔzɔ 'ja la'ja ame kiyada rönï 'deni ti bɔŋgɔ ma kele toda dɔ më'dë ne tara. III Muwö birɔ kudu rɔ ma kembe di kɔmɔ kïtï 'ba Bɔko'ba, iya te, “Bi loma 'ba Bɔko'ba na 'deni ti bilaka lesi, bo ti koloma tïnnï. Kina lïjë ti këdï ŋgï rɔ bilaka abo ga. Bo Bɔko'ba ti këdï ŋgï tïnnï ti gbagba bo. Kina bo ti këdï ŋgï rɔ Bɔko'ba 'bënnï. IV Bo ti kididi tɔlɔ 'doyi yaga di kömönnï. A mɔtɔ rɔ tölë ni ti

monɔ ti tileri di kpa a ma kɔ'ɔ inza kpe nati. Römöyï lïjë wa ma mɔlo naga nima iteli 'deni.”

V Kina bɔ koloma dɔ kïtï mo tönë këny ï kiya te, “Mëdï mo'dɔ wa me rɔ ma la'ja.”

Kina bo kileki 'böwu kiya zö tëgë, “Ugu wa nime bërï. Römöyï lende naga nime na rɔ ma kodɔrɔ 'dɔ ki'di dɔ gɔmo.”

VI Bo iya zö te, “O'dɔ 'deni kote. Ma na rɔ tisaki mo ti tote mo. Bɔ ame ti koda mini ne ti mi'di mini zi bo di mï mini 'ba dïdï bo kuwë rɔ ma sari kinza topi ɔtɔ gɔmo. VII Bɔ ame ka'da wa 'deni ne bo ti kinda'ba wa la'ja naga nime ŋgï pili. Ti mëdï ŋgï rɔ Bɔko'ba abo kina bo ti këdï ŋgï rɔ kole ma. VIII Ne bɔ tikere ni ti bɔ kilagi lende ma ni ti bɔ dɔ gege ni ti bɔ közï roma ni ti bɔ yërï ni ti bɔ kata ni ti bɔ akoro ni ti bɔ bëtï ni pili, gɔ bi 'bënnï na ti këdï mï pöpö 'ba pa'do köbö ti kulugbï döku ma këdï kilaŋma nime 'dë. Ame na rɔ tölë ma mï rïyö.”

Yerosalema Kɔtɔ Laka

IX Malayika ma kɔtɔ di mï löŋgö ya ma modɔmorïyö tönë ga pa ti kita'ba közïnnï pili lɔ ti sëyï ma ŋburuŋburu ne, ako kiya zö te, “Ako mileme 'ja la'ja 'ba kamölö 'bɔ'bi zïyï.”

X Kina Nyï Kɔtɔ Laka kinda'ba ma ŋgï mbi na malayika nima kombi ma ŋgï dɔ döku löbu kakpa tɔ ne. Kina bo koloma ŋgï tileme gawo Yerosalema kɔtɔ laka ame këdï kako bërï di mïtɔrɔ di zi Bɔko'ba ne zö. XI Rɔmo ilaka ŋgï rɔ tilaka di zi bi kɔpɔ 'ba löbu 'ba Bɔko'ba. Töbö mo ŋgï rɔ dɔ kiteli kɔzɔ 'ba ŋbëlë ma köbö naga tara kɔzɔ kïnë kïlï'dï 'döyï köbö kɔzɔ 'dë'dï tara, XII ti kogba reki kakpa toko rɔmo kpadörï mo ga 'butë dɔmorïyö, kina gbï ti malayika 'butë dɔmorïyö rɔ bɔ dɔmo ga pili rɔ kɔtɔkɔtɔ. Kpadörï naga nima pili 'butë dɔmorïyö ugu möyï dɔ kupö 'butë dɔmorïyö 'ba Yisarele tönë ga 'deni pili teyi. XIII Kpadörï naga nima rɔ mota mota pili gɔ dɔ kumu sowɔ naga nima. Mota kapa kari yïbï, mota kapa dɔ tugbu, mota kapa dɔ ro'ɔ, mota kapa dɔ tɔrɔ. XIV Reki nima o'ba rɔ to'ba ti döku kina döku ame ga ko'ba gbɔndɔ mo dɔmo ëdï 'butë dɔmorïyö ame kugu möyï bɔ laja ma 'butë dɔmorïyö 'ba kamölö 'bɔ'bi tönë ga 'deni dɔmo.

XV Malayika nima kilende zö ne bo ëdï ti përï yamo ma köbököbö kɔzɔ a 'ba tiyari wa. Bo o'dɔkɔ tiyari gawo nima ti reki mo ti kpadörï mo ga timo. XVI Gawo nima rɔ dɔ 'baga rɔ ma koriya gɔ ma kakpa mo gbï kɔzɔ gɔmo ma kö'bö. Malayika nima iyari gawo tönë ŋgï ti përï 'ba tiyari wa timo abo nima. Gɔ ma kakpa mo ti ma kö'bö mo ëdï mayile kuluku 'butë mota (1,500) kina takpa mo gbï tara. XVII Malayika nima iyari reki mo gbï, tine takpa mo ma kari tɔrɔ ëdï dɔkɔmɔ kumögu kuluku kɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë gɔ akiyari 'ba bilaka.

XVIII Reki nima o'ba di mï döku kïnë kïlï'dï 'döyï. Tine gawo mo o'ba di mï yamo ma köbököbö ame mo ŋgï ko rɔ gbagba mo ne, köbö kɔzɔ mandara tara. XIX Gbɔndɔ reki 'ba rɔ gawo nima ïyöru ti kïnë döku ma kele naga. Gbɔndɔ ma dɔgba mo di mï döku kïnë kïlï'dï 'döyï. Ma mï rïyö mo di mï döku kïnë kese. Ma mï mota mo di mï döku kïnë kumöru. Ma mï sowɔ mo di mï döku mɔtɔ kïnë mo rɔ ma kese kɔzɔ biliwa. XX Ma mï muyï mo di mï döku mɔtɔ kïnë mo rɔ ma kumöru kilin-dekilinde, ma mï modɔɔkɔtɔ mo di mï döku mɔtɔ kïnë mo kɔzɔ gbëyï ma ŋbɔwɔ naga. Ma mï modɔmorïyö mo di mï döku mɔtɔ kïnë mo rɔ dömï'bö'bö. Ma mï modɔɔmota mo di mï döku mɔtɔ kïnë mo rɔ ma kese 'dïkï'dïkï. Ma mï modɔmosowɔ mo di mï döku mɔtɔ kïnë mo kɔzɔ döwöru

dɔŋɔte tara. Ma mï 'butë mo di mï
döku mɔtɔ kïnë mo rɔ ma kïdïdï.
Ma mï 'butë dɔɔkɔtɔ mo kïnë
mo di mï döku mɔtɔ rɔ ma kese
tïyötïyö. Ma mï 'butë dɔmorïyö
mo kïnë döku mo rɔ ma kasi liyi.
XXI Kpadörï 'butë dɔmorïyö naga
nima ose di mï nyileki pili rɔ gɔmo
rɔ kɔtɔkɔtɔ. Kɔri mïrï 'ba mï gawo
mo nima o'ba ti yamo köbököbö
kilaka ŋgï kɔzɔ mandara tara.

XXII Mo'ja rö löbu 'ba Bɔko'ba dë
kinda mï gawo mo nima. Römöyï
ŋere Bɔko'ba tigɔ dɔ kiteli ni
ti kamölö 'bɔ'bi na 'deni yayi.
XXIII Gawo nima ititi lende 'ba
kada ni ti nyepe ni dë kpe 'dɔ
koyi gɔ bi yïmo. Römöyï rɔ löbu
'ba Bɔko'ba iyɔpɔ yïmo 'deni ŋgï
ŋbeŋbileŋbe yaga. Kina kamölö
'bɔ'bi na rɔ lamba mo. XXIV Dɔ
kupö bilaka pili ti kiliŋgere gɔ
bi kɔpɔ mo. Kina bɔ dɔliŋɔ 'ba
mï dɔyayi ni ti ko'de wa 'ba mɔri
'bënnï ga yïmo. XXV Kpadörï 'ba
rɔ gawo nima ö'bö ŋgï ŋburu rɔ
gböŋö kote kada römöyï korɔndɔ
inza yayi. XXVI Rɔ löbu 'ba bilaka
pili ti mɔri mo ga ti ko'de mï gawo
nima. XXVII Tine wa ame ga rɔ ti'da
ne inza kɔdɔ du kɔtɔ te mï gawo
nima. Kina gbï bɔ bëtï ni ti bɔ
lende këny ni inza kɔdɔ du kɔtɔ
te yayi. Tine ya ame ga ŋge kugu
möyï mo 'deni mï buku 'ba dïdï
'ba kamölö 'bɔ'bi ne na ti kɔdɔ.

XXII

I Kina malayika nima kileme
yöpö 'ba mini 'ba dïdï ŋgï zö.
Yöpö mo nima ŋgï rɔ ma köbö
kilaka kɔzɔ mandara tara këdï
kɔlɔ di ndï kïtï 'ba Bɔko'ba ni ti
kamölö 'bɔ'bi II kari mï kɔri mïrï
ma löbu 'ba mï gawo tönë. Ŋgërï
'ba dïdï ɔrɔ kebe kapa dɔ kulöŋgö
yöpö nima kpaki rïyö. Ame kö'bö
tana ŋgï nduwë rɔ kɔmɔ nyepe.
Mbili mo ga na rɔ a 'ba tileŋɔ dɔ
kupö bilaka 'ba dɔliŋɔ nime. III A
mɔtɔ ma ti sönö inza kpe nati.

Kïtï 'ba Bɔko'ba ni ti kamölö
'bɔ'bi ti këdï ŋgï mï gawo nima.
Kina bɔ laja abo ga ti kumötu bo
ŋgï. IV Lïjë ti koŋgɔ kɔmɔ bo kina
möyï bo ti këdï ŋgï kpa dönnï. V A
mɔtɔ rɔ korɔndɔ inza kpe. Lïjë
inza kpe kititi gɔ a mɔtɔ rɔ pa'do
'ba lamba ni ala bi kɔpɔ 'ba kada.
Römöyï ŋere Bɔko'ba ti kiyɔpɔ bi
zïnnï. Kina lïjë ti kinda'ba kïtï ŋgï
lïjë koloma rɔ ŋburuŋburu.

Tako 'Ba Yësu

VI Malayika nima iya zö te,
“Lende naga nime rɔ ma laka 'dɔ
ki'di dɔ gɔmo. Ŋere Bɔko'ba bɔ
ki'di Nyï Kɔtɔ Laka zi bɔ kumë
lende abo ga bo na me koja
malayika abo 'deni 'dɔ kileme wa
ma këdï ko'dɔ rönï gïrï naga nime
zi bɔ laja abo ga.”

VII Yësu iya te, “Uwöke, mëdï
mako gïrï nime. Lïjë ame ga
kinda'ba lende kumë nime kugu
mï buku nime bine ne na laka.”

VIII Ma Yowani, ma na muwö wa
naga nime mo'ja gbï pili. Kina ɔdɔ
muwö 'deni mo'ja gbï tara tine
molɔdɔ ŋgï bërï bi ndï malayika
nima kileme wa naga nime zö ne
tïlëlu bo. IX Tine bo ileki kiya zö
te, “Kinza ko'dɔ dë. Ma gbï rɔ bɔ
laja lëpï yï mɔtɔ, gbï kɔtɔ ti löndö
yï ama ga bɔ kumë lende ni ti ya
ame ga pili kinda'ba lende 'ba mï
buku nime ne. Bɔko'ba na kïlëlu.”

X Kina bo kënyï kiya zö tëgë,
“Kinza kusu dɔ lende kumë naga
nime mï buku nime ne dë, römöyï
kada mo ɔwɔ dë kpe. XI Bɔ ame
këdï ko'dɔ wa ma kënyë ne i'dike
bo ko'dɔ abo nduwë. Bɔ ame
rɔ ti'da ne i'dike bo kö'bö nduwë
tara. Bɔ ame këdï ko'dɔ lende laka
ne i'dike bo kö'bö nduwë to'dɔ
mo. Bɔ ame kɔtɔ laka ne i'dike bo
kö'bö nduwë kɔtɔ laka.”

XII Yësu iya te, “Uwöke, mëdï
mako gïrï nime. Mëdï mo'de kpa
közï ma ga tö ti'di mo zïyï bɔ kɔtɔ
kɔzɔ wa ame nï bɔ mo ko'dɔ ne
tara. XIII Ma na rɔ tisaki mo ti tote
mo, dɔgba mo ti ŋburuŋburu mo.”

XIV Ya ame ga kurögö bɔŋgɔ
'bënnï ga 'deni kɔpɔ ne na laka.
Lïjë na ti këdï ŋgï ti közï kakpa
tonyo döŋgërï 'ba dïdï nime gɔ
lïjë kɔdɔ di kpadörï kari mï gawo
nime. XV Tine bɔ lende kënyë ni
na ti këdï 'bënnï kebe gönyï gawo
nima yaga yayi. Lïjë bɔ kata ni ti
bɔ yërï ni ti bɔ közï roma ni ti bɔ
akoro ni ti ya ame ga rɔ bɔ kɔ'ɔ
to'dɔ bëtï ne, lïjë na 'bënnï yaga
yayi.

XVI "Ma Yësu, moja malayika ma
'deni tuwöwö lende naga nime
ziye mï kanisa. Ma na rɔ kupö
Dawidi. Ma na rɔ tɔro bi këzë ame
köbö kilaka kulöwö ne."

XVII Nyï Kɔtɔ Laka ni ti 'ja laja
tönë iya te, "Ako."

Kina i'dike bɔtɔ ame pili kuwö
lende nime ne kiya te, "Ako."

Bɔ ame ti koda mini ne i'dike bo
kako. Bɔ ame ko'dɔkɔ ne i'dike bo
kako kogba kpa közï ki'di rɔ ma
sari nime ame rɔ mini 'ba dïdï ne.

Ndose Ma Ŋburuŋburu

XVIII Ma Yowani, mi'di kɔmɔ
kandi mo zi bɔtɔ ame ga pili këdï
kuwö lende kumë naga nime kugu
mï buku nime ne. Ɔdɔ bɔ mo
konzo lende mɔtɔ dɔmo, Bɔko'ba
ti konzo dɔ gomɔ ma 'ba bo gbï
teyi kɔzɔ sëyï ame kugu mï buku
nime bine ne. XIX Ne ɔdɔ bɔ
mɔtɔ kogba 'ba bo a mɔtɔ yaga di
kɔmɔ lende kumë naga nime kugu
mï buku nime bine ne, Bɔko'ba
ti kogba közï kakpa 'ba tonyo
döŋgërï 'ba dïdï 'ba bo ti közï
kakpa 'ba toloma mï gawo kɔtɔ
laka nime gbï yaga di zi bo kɔzɔ
ame kugu mï buku nime ne tara.

XX Bo bɔ ma kodɔ kpa bo kutï
gɔmo mo iya te, "Yëë, mëdï mako
gïrï nime."

Kina miya te, "Amini! Ako ti
ŋere Yësu."

XXI Lende këyï 'ba ŋere Yësu
koloma ti bilaka 'ba Bɔko'ba ga
pili. Amini!